PATRIARKA UG SA MGA MANALAGNA

ELLEN G. WHITE

New Covenant Publications International Ltd. Cebuano

Copyright © 2020. Internasyonal nga Publikasyon sa Bag-Ong Pakigsaad

Tanan nga mga katungod gigahin. Wala'y bahin sa kini nga libro ang mahimong kopyahon o ipadala sa bisan unsang porma o sa bisan unsang paagi bisan kung wala ang tin-aw nga sinulat nga pagtugot gikan sa tagsulat, gawas sa kaso sa mubo nga mga kinutlo nga nahisulat sa mga kritikal nga artikulo ug mga pagsusi. Palihug tan-awa ang tanan nga hinungdanon nga mga pangutana sa nagpamantala.

Tanan nga mga katungod gigahin. Wala'y bahin sa kini nga libro ang mahimo nga kopyahon o ipadala sa bisan unsang porma o sa bisan unsang paagi, electronic o mekanikal, lakip ang pag-photocopying, pagrekord, o sa usa ka sistema sa pagtipig ug pagkuha sa impormasyon - gawas sa usa ka tigtuon nga mahimong mokutlo sa mubo nga mga tudling sa usa ka pagsusi nga mahimo'g gipatik sa usa ka magasin o pamantalaan - nga wala'y pagtugot sa pagsulat gikan sa nagpatik.

ISBN: 359-2-85933-609-1

ISBN: 359-2-85933-609-1

Catalog sa Data sa Publication

Pag-edit ug Laraw: Internasyonal nga Publikasyon sa Bag-Ong Pakigsaad

Giimprinta sa Nagkahiusa nga Gingharian sa Dako nga Britain.

Unang Pag-imprinta 26 Mayo 2020

Gipatik sa : Internasyonal nga Publikasyon sa Bag-Ong Pakigsaad

New Covenant Publications International Ltd.,

Kemp House, 160 City Road, London, EC1V 2NX

Bisitaha ang website: www.newcovenant.co.uk

PATRIARKA UG SA MGA MANALAGNA

ELLEN G. WHITE

Ang balay gibahin sa duruna ka mga lawak pinaagi sa ka mahal ug maanindot nga kortina o tabon, nga nagbitay gikan sa hinalopan sa bulawan nga mga haligi; ug ang sosama nga tabon nga nagsira sa pultahan sa unang lawak. Kini sila, sama sa tabon sa sulod, nga maoy nagporma sa kisame, mga labing masilakon sa mga bulok sa asul, sa purpura, ug sa eskarlata, nga maanindot nga pagkapahimutang, samtang kini gibordahan sa mga tanug nga bulawan ug salapi sa larawan sa mga kirubin nga magaatubang sa panon sa mga manulonda, nga may labut sa bulohaton sa langitnong nga balaang puloy anan, ug nga mga mag aalagad nga mga espiritu ngadto sa mga tawo sa Dios dinhi sa yuta. PM 426.2 Sa unahan sa kortina sa sulod mao ang balaan sa mga balaan, diin didto masentro ang simboliko nga tulomanon sa pagtabon sa sala ug sa pagpataliwala, ug kini mao ang nagporma sa kadena nga nagalingkit sa langit ug sa yuta. Niining mao nga lawak diha ang arka, ang usa ka kaha nga hinimo sa kahoy nga akasya, nga gihal opan ug bulawan ang sulod ug ang gawas, ug may purongpurong nga bulawan libut sa tumoy. Gihimo kini nga sudlanan sa mga papan nga bato nga sa ibabaw niini gisulat sa Dios mismo ang napulo ka mga sugo. Tungod niini gitawag kini nga arka sa testamento sa Dios, o ang arka sa pakigsaad, tungod kay ang napulo ka mga sugo mao man ang gisukaran sa pakigsaad nga gihimo tali sa Dios ug sa Israel…

Blangko nga panid

New Covenant Publications

International Ltd.

Nagbag-o nga mga Libro, Nagbag-o sa Hunahuna

New Covenant Publications International Ltd.,
Kemp House, 160 City Road, London, EC1V 2NX

Email: newcovenantpublicationsintl@gmail.com

Mga Pag-ila

Gipahinungod sa Diyos.

Pasiuna

New Covenant Publications International [Bag-ong mga pulikasyon sa pakigsaad internasyonal] nagsumpay pag-usab sa magbabasa sa balaang plano nga nagbugkos sa langit ug yuta ug nagpalig-on sa pagkatunhay sa balaod sa gugma. Kini nga logo sa Arka sa Pakigsaad, nagrepresentar ang hilabihang kasuod tali ni Cristo Jesus ug sa Iyang katawhan ug ang sentro nga punto sa balaod sa Diyos. Apan ingon sa nahisulat, “Ang bag-ong kasabotan nga akong himuon sa mga taga-Israel sa umaabot nga mga adlaw mao kini: Ibutang ko ang akong mga sugo sa ilang hunahuna, ug isulat ko kini sa ilang kasingkasing. Mahimo nila akong Dios, ug sila mahimong akong katawhan.” (Jeremias 31:31-33; Hebreohanon 8:8-10). Sa pagkatinuod, ang bag-ong pakigsaad nagpamatuod sa usa ka pagtubos, nga gipanganak sa walay hunong nga gubat ug gisilyohan sa dugo.

Sulod sa daghang mga siglo, daghan ang nag-antos sa makalilisang nga paglutos ug pagdaog-daog, nga gibanabana aron sa pagsumpo ug pagtago sa kamatuoran. Ilabi na sa Mangitngit nga mga Katuigan, kini nga kahayag gisupak sa mabangis gayud. Samtang ang kahayag sa kamatuoran nawad-an sa kahayag ug ang kamatuoran gitagoan—gitabonan sa tawhanong mga tradisyon ug unibersal nga pagkawalay alamag. Gihugaw-hugawan ang kalibotan sa mga lumulupyo niini, tungod kay wala nila tumana ang mga kasugoan ug mga tulumanon sa Dios. Gilapas nila ang walay kataposan nga kasabotan sa Dios kanila. Ang hampak sa korapsyon uban sa nagkadaghang kadautan walay pagpugong, ug ang yawan-on nga pagkadili-tawhanon milambo. Daghan nang kinabuhi ang nasakripisyo, kay nagdumili sila sa maligon nga pagtugyan sa kagawasan sa tanlag. Bisan pa niana, ang nawala nga kahibalo nabuhi pag-usab, ilabina sa panahon sa Repormasyon.

Ang panahon sa Repormasyon sa ika-16 nga siglo nagdilaab sa usa ka gutlo sa kamatuoran, sukaranan nga pagbag-o, ug misangpot nga kaguliyang, ingon sa gipakita sa Kontra-Repormasyon. Apan, niini nga teksto, makadahom ang mga magbabasa og lawom nga mga panabut niining singular nga rebolusyon gikan sa mga panglantaw sa mga Repormador ug uban pang maisog nga mga pioneer. Gikan sa ilang mga mata, masabtan sa usa ang mapintas nga pagsupak ug ang mga hinungdan sa ingon nga talagsaon nga pagsukol ug labaw sa balaanong pagpangilabot.

Ang atong motto: "Mga Libro sa Repormasyon; Kabag-ohan sa Hunahuna," nagpasiugda sa lahi nga genre sa literatura, nga gilangkuban sa usa ka kritikal nga panahon ug ang epekto niini. Gipalanog usab niini ang pagkadinalian sa personal nga repormasyon, pagkatawo pag-usab, ug pagbag-o. Samtang ang imprenta ni Gutenberg, inubanan sa ahensya sa paghubad, nagsabwag sa mga prinsipyo sa nabag-o nga pagtuo mga 500 ka tuig na ang milabay, ang mga gamit sa online ug social media nag-uban sa pagsangyaw sa kamatuoran ngadto sa mga nagpuyo sa kalibotan, sa tanang kanasoran, kabanayan, pinulongan, ug katawhan niining kataposang mga panahon.

Talaan sa mga sulod

Kapitulo 1. Nganong Gitugotan ang Sala? 6
Kapitulo 2. Ang Paglalang 16
Kapitulo 3. Ang Panulay ug ang Pagkahulog 23
Kapitulo 4. Ang Plano sa Katubsanan 34
Kapitulo 5. Gisulayan si Cain ug si Abel 41
Kapitulo 6. Si Seth ug si Enoc 47
Kapitulo 7. Ang Lunop 56
Kapitulo 8. Human sa Lunop 68
Kapitulo 9. Ang Literal nga Semana 74
Kapitulo 10. Ang Torre so Babel 80
Kapitulo 11. Ang Pagtawag ni Abraham 86
Kapitulo 12. Si Abraham Didto sa Canaan 92
Kapitulo 13. Ang Sulay sa Pagtoo 104
Kapitulo 14. Ang Pagkalumpag sa Sodoma 113
Kapitulo 15. Ang Kaminyoon ni Isaac 126
Kapitulo 16. Si Jacob ug si Isau 132
Kapitulo 17. Ang Pagkalagiw ug ang Paghingilin ni Jacob 138
Kapitulo 18. Ang Gabii sa Pagbugnoay 147
Kapitulo 19. Ang Pagpauli Ngadto sa Canaan 154
Kapitulo 20. Si Jose Didto so Egipto 162
Kapitulo 21. Si Jose ug ang Iyang mga Igsoon 170
Kapitulo 22. Si Moises 187
Kapitulo 23. Ang mga Kamatay sa Egipto 200
Kapitulo 24. Ang Pasko 213
Kapitulo 25. Ang Exodo 218
Kapitulo 26. Gikan sa Dagat nga Mapula Ngadto sa Sinai 227

Kapitulo 27. Ang Kasugoan Gihatag Ngadto sa Israel 238
Kapitulo 28. Ang Pagsimba ug mga Diosdios Didto sa Sinai 250
Kapitulo 29. Ang Pagdumot ni Satanas Batok sa Kasugoan 263
Kapitulo 30. Ang Tabernaculo ug ang mga Pag alagad Niini 274
Kapitulo 31. Ang Sala ni Nadab ug ni Abiu 287
Kapitulo 32. Gikan sa Sinai ngadto sa Cades 302
Kapitulo 33. Ang Napulo'g Duha ka mga Tigpaniid 314
Kapitulo 34. Ang Pagsukol ni Kore 322
Kapitulo 35. Didto sa Kamingawan 333
Kapitulo 36. Ang Bato nga Gibunalan 338
Kapitulo 37. Ang Panaw Libot sa Edom 346
Kapitulo 38. Ang Pagbuntog sa Basan 356
Kapitulo 39. Si Balaam 361
Kapitulo 40. Ang Apostasya Didto so Jordon 374
Kapitulo 41. Ang Kasugoan Gisubli 383
Kapitulo 42. Ang Kamatayon ni Moises 389
Kapitulo 43. Ang Pagtabok sa Jordan 398
Kapitulo 44. Ang Pagkahulog sa Jerico 403
Kapitulo 45. Ang mga Panalangin ug ang mga Tunglo 413
Kapitulo 46. Ang Panag abin Uban sa mga Gabaonhon 417
Kapitulo 47. Ang Pagbahin sa Canaan 421
Kapitulo 48. Ang Katapusang mga Pulong ni Josue 432
Kapitulo 49. Ang mga Ikapulo ug ang mga Halad 436
Kapitulo 50. Ang Pagalima sa Dios Alang sa mga Kabus 441
Kapitulo 51. Ang Tinuig nga mga Fiesta 447
Kapitulo 52. Ang Unang mga Maghuhukom 454
Kapitulo 53. Si Samson 468
Kapitulo 54. Ang Bata nga si Samuel 477

Kapitulo 55. Si Eli ug ang Iyang mga Anak nga Lalake 483
Kapitulo 56. Ang Arca Nailog sa mga Filistehanon 489
Kapitulo 57. Ang mga Tulunghaan sa mga Manalagna 499
Kapitulo 58. Ang Unong Hori so Israel 507
Kapitulo 61. Ang Pagdahum ni Saul 520
Kapitulo 62. Si Saul Gisalikway 528
Kapitulo 63. Ang Pagdihog ni David 537
Kapitulo 64. Si David ug si Goliath 540
Kapitulo 65. Si David nga Usa ka Layas 546
Kapitulo 66. Ang Pagkamapasayloon ni David 556
Kapitulo 67. Ang Kamatayon ni Saul 567
Kapitulo 68. Si David Didto so Siklag 579
Kapitulo 69. Si David Gitawag Ngadto sa Trono 585
Kapitulo 70. Ang Paghari ni David 590
Kapitulo 71. Ang Sala ug ang Paghinulsol ni David 601
Kapitulo 72. Ang Pagsukol ni Absalom 611
Kapitulo 73. Ang Katapusang mga Tuig ni David 627

Kapitulo 1. Nganong Gitugotan ang Sala?

"Ang Dios gugma." Ang Iyang kinaiya, ang Iyang kasugoan, maoy gugma. Mao kini sukad masukad; kini maingon sa gihapon. "Ang hataas ug ang Usa nga halangdon nga nagpuyo sa walay katapusan," "kinsang mga dalan walay katapusan," walay pagkausab. Diha Kaniya "walay pagkausab ni landong gumikan sa pagkabalhin." Isaias 57:15; Habakuk 3:6: Santiago 1:17. {PM 33.1}

Ang matag pasundayag sa manlalangon nga gahum maoy usa ka pagbati sa gugma nga walay kinutoban. Ang labaw nga kamandoan sa Dios naglakip sa kahupnganan sa panalangin ngadto sa tanang linalang nga mga kinabuhi. Ang salmista nagaingon: {PM 33.2}

"Ikaw may bukton nga makagagahum;
Kusgan ang imong kamot, ug taas ang imong tuong kamot.
Ang pagkamatarung ug ang hustisya mao ang patukoranan sa imong trono:
Ang mahigugmaong kalolot ug ang kamatuoran magauna sa imong nawong.
Bulahan ang katawohan nga nakaila sa malipayong tingog sa trumpeta:
Managlakaw sila, Oh Jehova, sa kahayag sa Imong pamayhon.
Sa Imong ngalan managkalipay sila sa tibook nga adlaw;
Ug sa imong pagkamatarung sila pagabayawon.
Kay ikaw mao ang himaya sa ilang kalig on;
Ug tungod sa imong kahamuot ang among sungay pagabayawon.
Kay ang among taming iya ni Jehova;
Ug ang among hari iya sa Balaan sa Israel."

Salmo 8913-18, R.V.* {PM 33.3}

Ang kasaysayan sa dakong bugno tali sa maayo ug sa dautan, gikan sa takna nga kini nagsugod didto sa langit ngadto sa katapusan nga pagkabuntog sa rebelyon ug sa hingpit nga pagpoo sa sala, maoy usa ka pasundayag usab sa walay pagkausab nga gugma sa Dios. {PM 33.4}

'Sa kining teksto ug sa pipila ka ubang kinutlo sa Biblia gigamit sa kining libroha ang pulong "Jehova: imbis sa "Ginoo," sama sa gipahayag sa American supplement sa Revised Version.

Ang Hari sa kalibutan wala mag inusara sa iyang buhat sa kaayo han. May usa Siya ka katabang usa ka masigkamagbubuhat nga makasabut sa iyang katuyoan, ug makapahat sa iyang kalipay ngadto sa mga kinabuhi nga linalang. "Sa sinugdan mao na ang Pulong, ug ang Pulong uban sa Dios, ug Dios ang Pulong. Kini siya sa sinugdan uban sa Dios." Juan 1:1, 2. Si Cristo, nga mao ang Pulong, ang bugtong Anak sa Dios, maoy usa uban sa Amahan nga walay sinugdan ug katapusan usa sa kinaiya, sa taras, sa katuyoan siya lamang ang makasulod ngadto sa tanang mga sabotsabot ug mga katuyoan sa Dios. "Ang iyang ngalan pagatawgon Kahibulungan, Magtatambag, Dios nga Makagagahum, Amahan nga walay katapusan,

Prinsipe sa Pakigdait.” Isaias 9:6. Ang iyang “kagikanan gikan pa sa kanhing panahon, gikan sa walay katapusan.” Miqueas 5:2. Ug ang Anak sa Dios nagpahayag mahitungod sa iyang kaugalingon: “Si Jehova nag baton kanako sa sinugdan sa iyang dalan, una pa sa iyang mga buhat kanhi. Ako gipahamutang sa itaas gikan pa sa walay katapusan...Sa diha nga iyang gilaraw ang mga patukuranan sa yuta, unya ako didto tupad kaniya, ingon sa usa ka batid nga magbubuhat; ug ako sa matag adlaw kahimuot niya, nagakalipay sa kanunay sa iyang atuba ngan.” Proverbio 8:22-30. {PM 34.1}

Ang Amahan nagbuhat pinaagi sa iyang Anak diha sa paglalang sa tanang mga langitnong mga binuhat. “Pinaagi kaniya gibuhat ang tanang mga butang,...mga lingkoranan nga harianon o kagahum o pamunoan, og pagbulut an, ang tanang mga butang gibuhat pinaagi Kaniya ug alang Kaniya.” Colosas 1:16. Ang mga manulonda mao ang mga sulogoon sa Dios nga nagasiga sa kahayag nga sa tanang panahon nagasidlak gikan sa iyang presensya, ug nagadali diha sa matulin nga paglupad aron sa pagtuman sa iyang kabubut on. Apan, ang Anak, ang dinihog sa Dios, nga mao ang “tukma nga hulad sa iyang kinaiya,” ang panganinaw sa himaya sa Dios,” “ang nagasapnay sa kalibutan pinaagi sa gahum sa pulong,” mao ang kinalabwan ni lang tanan. “Unsa ka mahimayaong trono...sukad sa sinugdan,” mao ang dapit sa iyang santuwaryo; ‘ang sitro sa pagkamatarung,” mao ang sitro sa iyang ginharian Hebreohanon 1:3, 8; Jeremias 17:12. Ang “kadungganan ug kahalangdon anaa sa atubangan niya. Kalig on ug katahum anaa sa iyang balaan nga puloy anan.” Salmo 96:6. Ang mahigugmaong kalolot ug ang kamatuoran magauna sa Iyang nawong. Salmo 89:14 {PM 34.2}

Ang kasugoan sa gugma ingon nga patukuranan sa kagamhanan sa Dios, ang kalipay sa tanang kinabuhi nga may salabutan nagsalig sa ilang hingpit nga pag uyon sa iyang dakong mga prinsipyo sa pag kamatarung. Ang Dios nangandoy gikan sa tanan Niyang mga binu hat sa pag alagad sa gugma ang pag alagad nga nagagikan sa usa ka pagmahal sa Iyang kinaiya. Siya walay kahimuot sa usa ka pinogos nga pagsugot; ug ngadto sa tanan Siva nagtugyan sa kagawasan sa pagbuot, aron sila maghatag Kaniya sa kinabubut on nga pag alagad. {PM 35.1}

Samtang ang tanang mga binuhat nga may kinabuhi nagila sa pagdapig sa gugma, dihay hingpit nga panagkauyon sa tibook kalibu tan sa Dios. Maoy kalipay sa langitnong panon ang pagtuman sa katuyoan sa ilang Magbubuhat. Gikalipay nila ang pagpasidlak sa iyang himaya ug ang pagpasundayag sa iyang pagdayeg. Ug samtang ang gugma ngadto sa Dios mao ang labing labaw, ang gugma alang sa usa ngadto sa usa ka masaligon ug makiangayon. Walay paningog sa panagbingkil sa pagdaut sa langitnon nga panagkauyon. Apan miabut ang usa ka kausaban niini nga malipayon nga kahimtang. Dihay usa nga mituis sa kagawasan nga gitugyan sa Dios ngadto sa iyang mga binuhat. Ang sala nagsugod diha kaniya, kinsa. sunod kang Cristo, mao ang labing gipasidunggan sa Dios, ug mao siya ang kinatas an sa gahum ug sa himaya taliwala sa mga pumopuyo sa langit. Si Lucifer, ang “anak sa kabuntagon,” maoy nag una sa mga kirubin nga nagatabon, balaan ug wala mahugawe. Siya nagtindog diha sa

presensya sa dakong Magbubuhat, ug ang walay hunong nga silak sa himaya nga nagalimin sa Dios nga walay sinugdanan ug walay katapusan, nagtongtong diha kaniya. “Mao kini ang giingon sa Ginoong Jehova: ikaw nagapatik sa katibookan, puno sa kinaadman, ug hingpit sa katahum. Ikaw didto sa Eden, ang tanaman sa Dios; tanang mga mahal nga bato maoy imong tabon...Ikaw mao ang dinihug nga kirubin nga nagatabon: ug ano ang nagapahimutang kanimo. Ikaw diha sa balaan nga bukid sa Dios; ikaw nagasaka kanaug sa taliwala sa mga bato nga kalayo. Ikaw hingpit sa imong kagawian gikan sa adlaw sa pag umol kanimo, hangtud nga ang pagkadili matarung hingkaplagan diha kanimo.” Ezekiel 28:12-15. {PM 35.2}

Sa hinayhinay, si Lucifer nagpahinunot sa tinguha sa pagtuboy sa kaugalingon. Ang Kasulatan nagaingon: “Ang imong kasingkasing gipataas tungod sa imong katahum; gidaut mo ang imong kinaad man tungod sa imong kasilaw.” Ezekiel 28:17. “Ikaw miingon diha sa imong kasingkasing...ituboy ko ang akong trono sa ibabaw sa mga bitoon sa Dios;...ang akong kaugalingon mahisama sa Hataas Uyamot.” Isaias 14 13, 14 Bisan pa nga ang tanan niyang himaya gikan sa Dios, kining kusganon nga Manulonda nag ila niini nga may kalabutan ang iyang kaugalingon. Ingon nga wala matagbaw sa iyang katungdanan, bisan pa nga gipasidunggan siya labaw sa langitnong panon, nangahas siya sa pagtinguha sa pasidungog nga iya lamang sa Magbubuhat. Sa baylo nga himuong labing labaw ang Dios diha sa mga pagbati ug sa pagsugot sa tanang mga binuhat, maoy iyang paningkamot ang pagkoha sa ilang pag alagad ug ang pagkamaunongon ngadto kaniya. Ug ang pagpangibut sa himaya nga gitugyan sa Amahan nga walay katapusan ngadto sa Iyang Anak, gipaninguha niining prinsipe sa mga Manulonda ang katungod nga Iya lamang ni Cristo. {PM 35.3}

Karon naguba ang hingpit nga panagkauyon didto sa langit. Ang taras ni Lucifer sa pag alagad sa iyang kaugalingon inay sa iyang Magbubuhat, nakaaghat ug usa ka pagbati sa kabalaka sa diha nga namatikdan njla nga nag ila nga ang himaya sa Dios kinahanglan mao ang labing labaw. Didto sa langitnon nga katiguman nangamuyo ang mga Manulonda ngadto kang Lucifer. Gipahayag sa Anak sa Dios diha sa iyang atubangan ang pagkahalangdon, ang pagkamaayo, ug ang hustisya sa Magbubuhat, ug ang balaan, ug walay pagkausab sa kinaiya sa Iyang kasugoan. Ang Dios mismo mao ang nagtukod sa kahusay sa langit; ug ang pagtipas gikan niini, si Lucifer maghatag ug dautang kadungganan sa iyang Magbubuhat, ug magdala ug ka laglagan sa iyang kaugalingon. Apan ang pasidaan nga gihatag diha sa dili matugkad nga gugma ug kalooy, nakadahan lamang sa espiritu sa pagsukol. Gitugotan ni Lucifer ang iyang kasina na Cristo nga maoy nagpasulabe, ug naghimo kaniya nga labaw pa ka matingu haon. {PM 36.1}

Ang pagsupak sa pagkalabing labaw sa Anak sa Dios, nga sa ingon niini magasukna sa kaalam ug sa gugma sa Magbubuhat, nahimong katuyoan niining prinsipe sa mga Manulonda. Tungod niini nga katuyoan diriyut niya bawga ang mga kusog sa maong tigpaluyo, kinsa, sunod kang Cristo mao ang nag una taliwala sa mga panon sa Dios. Apan gusto Niya nga ang pagbuot sa tanan Niyang mga binuhat dili mapinugngan, ug walay usa nga pasagdan nga

walay magbantay sa nagakalibut nga pangatarungan nga pinaagi niini ang rebelyon nagtinguha sa pagpakamatarung sa iyang kaugalingon. Sa dili pa buksan ang dakong bangga, ang tanan kinahanglan may usa ka tin aw nga pagpaila sa Iyang kabubut on, kinsang kaalam ug pagkamaayo mao ang tuburan sa tanan nilang kalipay. {PM 36.2}

Gipatawag sa Hari sa kalibutan nganha sa Iyang atubangan ang langitnon nga mga panon, aron diha sa ilang presensya Iyang ipaha yag ang matuud nga katungdanan sa iyang Anak, ug ipakita ang relasyon Niya ngadto sa tanang mga binuhat. Ang Anak sa Dios miambit sa trono sa Amahan, ug ang himaya sa Usa nga walay katapusan, ug may kaugalingon nga kinabuhi, naglibut Kanilang Duha. Sa palibut sa trono natigum ang balaang mga Manulonda, ang usa ka dako kaayo, ug dili maisip nga panon" kapid an ka mga kapid an ug libu ka mga linibu," sa labing tinuboy nga mga Manulonda, ingon nga mga sulogoon ug mga sakop, nga nagakalipay diha sa kahayag nga nahimutang sa ibabaw nila gikan sa presensya sa Dios. Sa atubangan sa natigum nga mga pumopuyo sa langit, gipahayag sa Hari nga walay usa kondili nga si Cristo ra, ang bugtong Anak sa Dios, ang makahimo sa hingpit nga pagsulod ngadto sa iyang mga laraw, ug nganha kaniya natugyan ang pagpatuman sa gamhanang mga tumong sa iyang kabubut on. Nabuhat sa Anak sa Dios ang kabubut on sa Amahan diha sa paglalang sa tanang mga panon sa langit; ug ngadto kaniya, ingon man ngadto sa Dios, nautang ang ilang pagsimba ug pagsugot. Si Cristo magagamit gihapon sa diosnon nga gahum, diha sa paglalang sa yuta ug sa iyang mga pumopuyo. Apan niini nga tanan siya wala magapangita sa gahum o sa pagpatuboy alang sa iyang kaugalingon supak sa plano sa Dios, kondili magtuboy sa himaya sa Amahan, ug magtuman sa iyang mga katuyoan sa pagkamaluluy on ug pagkamahigugmaon. {PM 37.1}

Sa malipayon ang mga Manulonda nag ila sa pagkalabing labaw ni Cristo, ug hinapa ang ilang kaugalingon sa atubangan niya, ilang gibobo ang ilang gugma ug pagsimba. Ningdungo si Lucifer uban kanila; apan diha sa iyang kasingkasing dihay usa ka mapintas nga sangka. Ang kamatuoran, kaangayan, ug pagkamaunongon nagpakig hisug batok sa kasina ug pangabubho. Ang impluwensya sa balaang mga Manulonda sa diriyut nga panahon daw magdala kaniya uban kanila. Samtang ang mga alawiton sa pagdayeg misaka diha sa mana noy nga mga paningog, ug gipaulbo sa mga linibung masasadya nga mga tingog, ang espiritu sa dautan daw nabuntog; ang dili malitok sa pulong nga gugina nagpa ukyab sa iyang tibook nga galamhan; migula ang iyang kalag, diha sa pag uyon sa mga sumilimba nga walay sala diha sa gugina ngadto sa Amahan ug sa Anak. Apan balikan na man usab siya sa garbo diha sa iyang kaugalingon nga himaya. Mibalik ang iyang pangandoy alang sa pagkamahimong labing labaw, ug ang kasina kang C.risto sa makausa pa iyang gipahinuntan. Ang hataas nga mga kadungganan nga gitugyan kang Lucifer wala niya ilha ingon nga pinasahi nga gasa sa Dios, ug busa wala siya mag ila sa pagkamapasalamaton ngadto sa iyang Magbubuhat. Gihimaya niya ang iyang kasiga ug pagkatinuboy, ug nanganti nga mahisama sa Dios. Gihigugma siya ug gikatahaan sa langitnong panon, ang mga Manulonda nalipay sa pagtuman sa iyang mga sugo, ug siya gisul oban sa kaalam ug.himaya nga labaw kanilang tanan. Apan bisan pa niini, ang Anak sa Dios gibayaw nga labaw pa kaniya, ingon nga usa sa

gahum ug sa pagbulot an uban sa Amahan. Gipahat kaniya ang mga tambag sa Amahan, samtang si Lucifer wala tugoti sa pagsulod ngadto sa mga katuyoan sa Dios. Ang gamhanan nga Manulonda nangutana, "Nganongsi Cristo ang mahimong labing labaw? Ngano man nga Siya pasidunggan labaw pa kang Lucifer?" {PM 37.2}

Biniyaan ang iyang dapit diha sa duul nga presensya sa Amahan, migula si Lucifer aron sa pagpakaylap sa espiritu sa kahiubos taliwala sa mga Manulonda Nagbuhat siya uban sa kahibulungang pagkati nago, ug sulod sa usa ka panahon nagsalimbong sa iyang tinuod nga katuyoan ilalum sa panagway sa kataha alang sa Dios. Gisugdan niya ang pzgpasumbingay sa mga pagduhaduha mahitungod sa mga kasu goan nga nagmando sa langitnong mga binuhat, nga nagpasabut nga bisan ang mga kasugoan gikinahanglan tingali sa mga pumopuyo sa mga kalibutan, ang mga Manulonda, ingon nga labaw nga tinuboy, wala magkinahanglan sa maong pagpugong, kay ang ilang kaugalingon nga kaalam igo na nga giya. Sila dili mga binuhat nga makadala ug dautan nga dungog ngadto sa Dios; ang tanan nilang mga panghuna huna mga balaan; dili mahimong labaw sila nga masayop kay sa Dios sa iyang kaugalingon. Ang pagtuboy sa Anak sa Dios ingon nga katumbas sa Amahan maoy pagpaila sa inhustisya ngadto kang Lucifer, kinsa, nag angkon nga may katungod usab sa pagtahud ug sa dungog. kong kining mao nga prinsipe sa mga Manulonda makakab ot sa iyang tinuod, ug hataas nga katungdanan, dako nga kaayohan ang mosangput ngadto sa tibook panon sa langit; kay maoy iyang tumong ang pagkoha ug kagawasan alang sa tanan. Apan karon bisan ang kagawasan nga ilang napahimudsan hangtud karon anaa na sa katapusan; kay natudlo na alang kanila ang usa ka magmamando nga walay kinutoban, ug ngadto sa iyang pagbulot an ang tanan kina hanglan maghatag ug katahuran. Ang maong maliput on nga mga limbong nga pinaagi sa mga lansis ni Lucifer tulin nga mikatap diha sa langitnong mga sawang. {PM 38.1}

Walay kabalhinan diha sa katungdanan o sa pagbulog an ni Cristo. Ang kasina ug ang pagtuis ni Lucifer, ug ang iyang pag angkon sa pagkapareha ni Cristo, nakahimong kinahanglanon ang usa ka pahayag sa matuud nga katungdanan sa Anak sa Dios; apan sukad sa sinugdan kini mao ra sa gihapon. Hinuon, daghan sa mga manulonda ang nabutaan sa mga limbong ni Lucifer. {PM 39.1}

Sa pagpamintaha sa mahigugmaon, ug sa matinumanon nga pag piyal nga gisalig diha kaniya sa balaang mga binuhat nga ilalum sa iyang kamandoan, sa hilabihan kamalinglahon iyang gisilsil ngadto sa ilang mga alimpatakan ang iyang kaugalingon nga katahap ug kahiubos nga ang iyang kalihokan wala mahibaloi. Gipahayag ni Lucifer ang mga katuyoan sa Dios diha sa binakak nga kahayag sila gisayop sa pagsabut ug gilubag, aron sa pagpasabut sa pagsukol ug sa kahigawad. Sa malinglahon iyang gibira ang iyang mga tigpataling hug sa pagpagula sa ilang mga pagbati pinaagi sa mga pulong; unya kining maong mga pulong iyang gisubli sa pagsulti sa diha nga kini magamit sa iyang katuyoan, ingon nga kapanghimatuoran nga ang mga manulonda dili hingpit nga uyon sa kagamhanan sa Dios. Samtang siya nagaangkon alang sa iyang kaugalingon sa hingpit nga pagkamatinumanon ngadto sa Dios, nag awhag nga ang mga kausaban diha sa pamaagi ug sa mga kasugoan sa langit

gikinahanglan alang sa kalig on sa diosnon nga kagamhanan. Sa ingon niini samtang na gabuhat sa pagpasibut sa pagsupak ngadto sa kasugoan sa Dios, ug sa pagsilsil sa iyang kaugalingon nga kahiubos ngadto sa mga hunahuna sa mga Manulonda nga ilalum kaniya, siya daw makita nga naning kamot sa pagkoha sa kahigawad, ug sa pagpasig uli sa mga manulonda nga dili malipayon ngadto sa paagi sa langit. Samtang sa tinago naghulhug ug panagkabingkil ug pagsukol, siya uban sa hingpit nga pagkalimbongan iyang himuon nga makita ingon nga iyang tuyo lamang ang pagpalambo sa pagkamaunongon, ug ang pagpreserbar sa panagkauyon ug sa kalinaw. {PM 39.2}

Ang espiritu sa kahigawad nga nahaling tungod niini, naghino sa iyang makadaut nga buhat. Samtang walay dayag nga kaguliyang, ang panagkabahin nga dili maila mitubo taliwala sa mga manulonda. Dihay uban nga miayon sa mga popasangil ni Lucifer batok sa kagam hanan sa Dios. Bisan tuud sa kanhi sila diha sa hingpit nga pag uyon sa pamaagi nga gitukod sa Dios, sila nangaubos na sila ug dili malipayon tungod kay dili sila makasabut sa iyang dili matungkad nga mga tambag; wala sila mahimuot sa iyang katuyoan sa pagtuboy kang Cristo. Mitindug nga andam sa pagsegunda sa pangayo ni Lucifer alang sa pareha nga pagbulotan sa Anak sa Dios. Apan ang mga manulonda nga maunongon ug matinud anon nagpadayon sa kaalam ug sa hustisya sa diosnon nga sugo, ug naningkamot sa pagpasig uli niining dili madapigon nga binuhat ngadto sa kabubut on sa Dios. Si Cristo Anak sa Dios; usa siya uban kaniya sa wala pa buhata ang mga manulonda. Hangtud sa hangtud siya nitindug diha sa tuong kamot sa Amahan; ang iyang pagkalabing labaw, nga puno kaayo sa pana langin ngadto sa tanan nga nailalum sa iyang matinabangon nga pagmando, sukad sa kaniadto wala maduhaduhai. Ang panagkauyon sa langit wala gayud mapakgang; unsa may hinungdan nga aduna may panagkabingkil karon? Makita lamang sa maunongon nga mga manulonda ang makalilisang nga mga sangputanan gumikan niining paglalislalis ug uban sa mainiton nga pagpakilooy ilang gitambagan ang mga dili madapigon sa pagbiya sa ilang katuyoan, ug magma tuud sa ilang kaugalingon nga maunongon ngadto sa Dios pinaagi sa pagkamatinuoron ngadto sa iyang kagamhanan. {PM 40.1}

Diha sa dako nga kalooy, pinasubay sa iyang diosnon nga kinaiya, ang Dios nag antus ug dugay ni Lucifer. Ang espiritu sa pagbagulbol ug sa pagkadili mahigalaon wala gayud sa kaniadto mahibaloi sa langit. Bag o kini nga elemento, katingalahan, kahibulongan, ug dili ikaasoy. Sa sinugdan si Lucifer wala makasinati sa tinuod nga kinaiya sa iyang mga pagbati; sulod sa usa ka panahon nahadlok siya mopa dayag sa mga binuhatan ug sa mga panghanduraw sa iyang hunahuna; apan bisan pa niini siya wala makakalimot kanila. Wala niya makita kong diin siya gianud. Apan ang maong mga paningkamot nga malaraw lamang sa dili matugkad nga Kugma ug kaalam, gihimo aron sa pagpatoo kaniya mahitungod sa iyang sayup. Ang iyang dau tan nga buot namatud an nga walay nakaingon, ug gipasabut siya sa mahimong sangputanan sa pagpadayon sa pagsukol. Nakabig si Lucifer sa pagtoo nga siya nasayup. Nakita niya nga “si Jehova maoy matarung sa tanan niyang mga paagi, ug puno sa grasya sa tanan niyang mga buhat” (Salmo 145:17); nga ang diosnon nga mga ka balaoran mga matarung, ug kinahanglan siya mag ila kanila nga in gon sa atubangan sa tibook nga

langit. Kong nahimo pa niya kini, maluwas unta ang iyang kaugalingon ug daghang mga manulonda. Niadtong panahona wala pa sa hingpit isalindot niya ang iyang pagdapig ngadto sa Dios. Bisan pa nga iyang gibiyaan ang iyang katungdanan ingon nga kirubin nga nagatabon. apan kong andam pa lamang siya mobalik ngadto sa Dios, nga magaila sa kaalam sa Magbubuhat. ug mahimuot sa pagdawat sa katungdanan nga itudlo kaniya diha sa dakong plano sa Dios, ikapahiuli unta siya sa iyang katungdanan. Ang panahon miabut alang sa usa ka katapusan nga hukom; motugyan ba siya sa hingpit ngadto sa diosnon nga labing labaw, o ibutang ba niya ang iyang kaugalingon diha sa dayag nga pagsukol. Hapit na unta siya makaabut sa disisvon sa pagbalik; apan ang garbo maoy nagdili kaniya. Kadto maoy hilabihan ra ka dako nga sakripisyo alang sa usa pinasidunggan pag ayo kaniadto ang pag angkon nga siya naglunang diha sa kasaypanan, nga ang iyang mga panghunahuna mga bakak diay, ug sa pagtahan ngadto sa pagbulot an nga iyang gitrabaho sa pag aprobar nga dili matarung. {PM 40.2}

Ang usa ka maloloy on nga Magbubuhat, diha sa mapangandoyon nga kalooy alang kang Lucifer ug sa iyang mga sumosunod, naga paningkamot sa pagdani kanila sa pagbalik gikan sa bungaw sa ka laglagan diin sila hapit na moambak. Apan ang iyang kalooy gituis pagsabut. Gipunting ni Lucifer ang pailub sa Dios ingon nga usa ka panghimatuoran sa iyang kaugalingon nga pagkalabaw, usa ka pag pasabut nga ang Hari sa kalibutan motugot pa sa iyang mga panahon. Kong ang mga Manulonda motindug lamang nga malig on uban kaniya, siya mipahayag, sila makakoha pa sa tanan nga ilang gitinguha. Sa kanunay iyang gilabanan ang iyang kaugalingon nga padulongan, ug sa hingpit nangako sa iyang kaugalingon ngadto sa dakong away batok sa iyang Magbubuhat. Sa ingon niini nga si Lucifer, “ang magdadala sa kahayag,” ang nagaambit sa himaya sa Dios, ang nag alagad sa Iyang trono, tungod sa paglapas nahimong Satanas, “ang kaaway” sa Dios ug sa balaang mga binuhat ug ang maglalaglag sa mga gitugyanan sa Langit ngadto sa iyang pagka pangulo ug pag kamagbalantay. {PM 41.1}

Sa iyang pagsalikway uban sa pagbiaybiav sa mga pangatarungan ug sa mga pakilooy sa matinumanong mga manulonda, iyang gitum boy sila ingon nga nalimbongan nga mga ulipon. Iyang gimantala nga ang pagkapinalabi nga gipakita ngadto kang Cristo maoy usa ka buhat nga inhustisya nganha sa iyang kaugalingon ug ngadto sa tanan sa langitnong panon, ug nagpahibalo nga siya dili na modungo niini nga pagyatak sa iyang mga katungod ug sa ilaha. Dili na gayud sila moila pag usab sa pagkalabing labaw ni Cristo. Hugot ang iyang pagtoo sa pag angkon sa kadungganan nga igahatag unta ngadto kaniya, ug magamando unta sa tanan nga mahimong iyang mga pundok sa usa ka bago ug mas maayo nga pagpamunoan, nga sa ilalum niini ang tanan makapahimulos sa kagawasan Dili diyutay ang gidaghanon sa mga Manulonda ang mipaila sa ilang katuyoan sa pagdawat kaniya ingon nga ilang pangulo. Ingon sa naulog ulogan sa pagdapig nga iyang nadawat. naglaum siya sa pagdaug nganha kaniya sa tanang mga Manulonda, aron mahimong tumbas siya sa Dios, ug pagasugton sa tibook nga panon sa langit. {PM 42.1}

Sa gihapon ang matinumanon nga mga Manulonda nag agda kaniya ug sa iyang mga dumadapig sa pagpasakop ngadto sa Dios; ug ilang gipahimutang sa ilang atubangan ang dili malikayan nga sangputanan kong sila magdumili: Siya nga maoy nagbuhat kanila makahimo sa paglaglag sa ilang gahum, ug magasilot sa ilang masukolon nga pagpangahas. Walay Manulonda ang makahimo sa pagsupak nga malampuson sa kasugoan sa Dios nga ingon ang pagkabalaan sa iyang kaugalingon Ilang gipasidan an ang tanan sa pagsira sa ilang mga igdulongog batok sa malimbongon nga pangatarungan ni Lucifer, ug giagda siya ug ang iyang mga sumosunod sa pagpangita sa presensya sa Dios sa walay langan, ug magsugid sa ilang sayup mahi tungod sa ilang pagsukna sa iyang kaalam ug pagbulot an. {PM 42.2}

Daghan ang gusto nga mopatoo niini nga tambag, sa paghinulsol sa ilang dautan ug buot, ug magtinguha nga pagadawaton pag usab ngadto sa Amahan ug sa iyang Anak. Apan may andam nga laing limbong si Lucifer. Ang gamhanan nga rebelde nagpahayag karon nga ang mga Manulonda nga nakighiusa kaniya hilabihan na ka nahilayo nga malisud na ang pagbalik, nga siya may kasinatian sa diosnon nga kasugoan, ug nahibalo nga ang Dios dili makapasaylo. Iyang gipahayag nga ang tanan nga magpasakop sa pagbulot an sa langit pagalaksian sa ilang dungog, ug ipaubos gikan sa ilang katungdanan. Alang sa iyang kaugalingon, hugot ang iyang paghukom nga dili na gayud siya moila pag usab sa pagbulot an ni Cristo. Ang nahibilin lamang nga padulongan alang kaniya ug sa iyang mga sumosunod, matud pa niya, mao ang pagbarug sa ilang kagawasan, ug ang pagkoha pinaagi sa kusog sa mga katungod nga sa dakong kahimuot wala .hatag kanila. {PM 42.3}

Kutob sa kabalaka ni Satanas sa iyang kaugalingon, kini tinuod nga siya nahilayo na kaayo nga malisud na ang pagbalik. Apan dili ingon kanila nga nabutaan sa iyang mga limbong. Alang kanila ang tambag ug ang mga pakilooy sa matinumanon nga mga Manulonda nagbu kas ug usa ka pultahan sa paglaum; ug kong ila pang gimatngonan ang pasidaan, makalighut unta sila gikan sa lit ag ni Satanas. Apan ang garbo, ang gugma alang sa ilang pangulo, ug ang handum alang sa dili pinugngan nga kagawasan, gitugotan sa pagpasulabi, ug ang mga pangamuyo sa diosnon nga gugma ug kalooy sa katapusan gisa likway. {PM 43.1}

Gitugotan sa Dios si Satanas sa pagpadayon sa iyang buhat hangtud nga ang espiritu sa pagkadili mahigalaon nahinog ngadto sa pagka masingkamuton nga pagsukol. Kinahanglan nga ang iyang mga plano mapalambo sa hingpit, aron makita sa tanan ang ilang tinuod nga kinaiya ug kahiligan. Si Lucifer, ingon nga ang dinihug nga kirubin, taas kaayo ang pagpasidungog; gihigugma siya pag ayo sa langitnong mga binuhat, ug ang iyang impluwensya kanila malig on. Ang kagamhanan sa Dios naglakip dili lamang sa mga pumopuyo sa langit, kondili sa tanang mga kalibutan nga iyang gibuhat; ug nakahukom nga kong iyang madala ang mga manulonda sa langit uban kaniya sa pagsukol, madala usab niya ang tanang mga kalibutan. Sa inantigo iyang gipahayag ang iyang baruganan mahitungod sa isyo, ginamit ang malimbongon nga mga pangatarungan ug lansis aron sa pagkoha sa iyang mga tumong. Dako kaayo ang iyang gahum sa paglimbong. Pinaagi sa pagtakuban sa iyang kaugalingon diha sa kupo sa bakak, nakakoha siya ug bintaha. Ang tanan niyang mga lihok

gibistihan sa kahibulungan, nga niini malisud ang pagtug an ngadto sa mga manulonda sa tinuod nga kinaiya sa iyang buhat. Hangtud kini mapalambo sa hingpit, dili kini mapakita nga butang nga dautan; ang iyang pagkadautan ug buot dili masabtan nga pagsukol. Bisan ang matinumanon nga mga manulonda wala makaila sa hingpit sa iyang taras, o makakita kong asa paingon ang iyang buhat. {PM 43.2}

Sa sinugdan gidumala ni Lucifer ang iyang mga panulay nga siya sa iyang kaugalingon makita nga wala magbuhat. Ang mga Manulonda nga wala niya madala sa hingpit nganha kaniya, iyang gisumbong nga walay pagtagad sa mga tinguha sa langitnong mga binuhat. Ang buhat gayud nga siya sa iyang kaugalingon maoy nagabuhat, iyang gipasangil ngadto sa matinumanon nga mga Manulonda. Maoy iyang palakaw ang paglibog uban sa malinglahon nga pangatarungan mahi tungod sa mga katuyoan sa Dios. Ang tanang butang nga dili malisud sabton iyang bukotan sa misteryo, ug pinaagi sa inantigo nga pagtuis magdapit ug pagduhaduha sa labing yano nga mga pahayag ni Jehova. Ug ang iyang taas nga katungdanan, nga suod kaayo ang pagkadug tong sa diosnon nga kagamhanan, naghatag ug dakodako nga kusog sa iyang mga pagtuis. {PM 44.1}

Ang Dios makagamit lamang sa mga paagi nga mahianpay sa kamatuoran ug sa pagkamatarung. Si Satanas makagamit sa dili maga mit sa Dios,pag-uloulo, ug paglimbong. Nanmguha siya sa pag- panghimakak sa pulong sa Dios, ug gituis niya ang iyang plano sa pangagamhanan, sa pangatarungan nga dili makatarunganon ang Dios sa pagpahamtang ug mga kasugoan diha sa mga Manulonda; nga ang pagkinahanglan sa pagpasakop ug pagsugot gikan sa iyang mga binu hat, nagapangita siya sa pagtuboy sa iyang kaugalingon. Busa gikina hanglan ang pagpasundavag sa atubangan sa mga pumopuyo sa langit, ug sa tanang mga kalibutan, nga ang pangagamhanan sa Dios ma tarung, ug hingpit ang iyang kasugoan. Gipakita ni Satanas nga daw siya mismo ang naningkamot sa pagpalambo sa kaayohan sa kalibutan. Ang tinuod nga taras sa tigpangagaw, ug ang iyang tinuod nga tu mong, kinahanglan masabtan sa tanan. Magakinahanglan siya ug panahon sa pagpaila sa iyang kaugalingon pinaagi sa iyang dautan nga mga buhat. {PM 44.2}

Ang panagkabingkil nga ang nakaingon mao ang iyang kaugalingon nga pagpalakat didto sa langit, gipasangil ni Satanas ngadto sa panga gamhanan sa Dios. Iyang gipahayag nga ang tanan nga dautan mao ang gisangputan sa diosnon nga administrasyon. Siya miangkon nga maoy iyang kaugalingon nga tumong ang pagpauswag sa mga tulomanon ni Jehova. Busa gitugotan siya sa Dios sa paqpasundayag sa kinaiya sa iyang mga pangangkon, aron sa pagpakita sa kalampusan sa iyang sugyot nga mga kausaban diha sa diosnon nga kasugoan. Ang iyang kaugalingon nga buhat mao ray maghukom kaniya Giangkon ni Satanas nga sukad sa sinugdan wala siya magsukol. Ang tibook nga kalibutan kinahanglan makakita sa limbongan nga mabut yag {PM 44.3}

Bisan sa gisalibay siya gikan sa langit, ang Dili matugkad nga Kaalam wala maglaglag ni Satanas. Tungod kay ang pag alagad lamang tungod sa gugma ang pagakahimut an sa Dios, ang pagsugot sa iyang mga binuhat kinahanglan magsandig sa usa ka hugot nga pagtoo sa

iyang hustisya ug pagkamanggihatagon. Ang mga pumopuyo sa langit ug sa mga kalibutan, ingon nga dili andam sa pagsabut sa kinaiya o sa mga sangputanan sa sala, niadtong higayona dili sila makakita sa hustisya sa Dios diha sa paglaglag ni Satanas. Kong gidihadiha pagwagtang si Satanas, tingali ang uban mag alagad sa Dios gikan sa kahadlok inay nga gikan sa gugma. Ang impluwensya sa limbongan dili unta malaglag sa hingpit, ni mjpuo sa hingpit ang espiritu sa pagsukol. Alang sa kaayohan sa tibook nga kalibutan latas sa mga katuigan nga walay paghunong, kinahanglan iyang hingpiton pagpa lambo ang iyang mga prinsipyo, aron ang iyang mga sumbong batok sa diosnong pangagamhanan makita diha sa ilang matuud nga kahayag sa tanang mga binuhat, ug aron nga ang hustisya ug ang kalooy sa Dios ug ang pagkadili mausab sa iyang kasugoan mapahimutang nga walay magduhaduha hangtud sa kahangturan. {PM 45.1}

Ang pagsukol ni Satanas mahimong usa ka leksyon ngadto sa kali butan lahus sa tanang umalabut nga mga katuigan usa ka dayon nga pagmatuud ngadto sa kinaiya sa sala ug sa iyang makalilisang nga mga sangputanan. Ang kalampusan sa pagmando ni Satanas, ang iyang mga epekto nganha sa mga katawohan ug sa mga Manulonda, magpasundayag kong unsa ang bunga sa pagpahiklin sa diosnon nga pagbulot an. Kini magpanghimatuud nga diha sa kagamhanan sa Dios nabugkos ang kauswagan sa tanang mga binuhat nga Iyang nahimo. Sa ingon niini ang kasaysayan niining makalilisang nga pag sulay sa pagsukol mahimong usa ka dayon nga magbalantay alang sa tanang binuhat nga balaan, nga magpugong kanila gikan sa pag kamalimbongan mahitungod sa kinaiya sa paglapas, sa pagluwas kanila gikan sa pagpakasala, ug magaantus sa iyang silot. {PM 45.2}

Siya nga nagamando diha sa kalangitan mao ang makakita sa kata pusan gikan sa sinugdanan ang usa nga sa Iyang atubangan gibuk lad nga managsama ang mga tinagoan sa ming agi ug sa umalabut, ug kinsa, makasud ong sa katumanan sa Iyang kaugalingon nga mga katuyoan sa gugma ug sa panalangin, didto sa unahan sa kagul anan ug sa kangitngit ug sa kalaglagan nga nabuhat sa sala. Bisan pa ang “mga panganod ug ang kangitngit maoy nanaglibut kaniya, ang pag kamatarung ug hustisya mao ang patukuranan sa iyang trono.” Salmo 97:2. Ug niini ang mga pumopuyo sa kalibutan. nga mga matinu manon ug dili matinumanon, makasabut ra unya. “Ang iyang buhat hingpit man; kay ang tanan niya nga mga dalan mga matul id: Dios sa pagkamatinumanon. ug walay kasal anan. Siya matarung ug ma tul id.” Deuteronomio 32:4. {PM 45.3}

Kapitulo 2. Ang Paglalang

"Pinaagi sa pulong ni Jehova nabuhat ang mga langit, ug ang tanan nga panon nila pinaagi sa gininhawa sa iyang baba." "Kay siya misulti, ug kini nahimo; siya misugo, ug kini milungtad." Siya mao ang "nagpahiluna sa mga patukuranan sa yuta, aron kini dili na gayud matarug sa walay katapusan." Salmo 33:6, 9; Salmo 104:5 {PM 47.1}

Sa paggula sa yuta gikan sa kamot sa iyang Magbubuhat, kini hilabihan nga pagkatahum. Ang iyang ibabaw gilainlainan sa mga bukid, mga kabungtoran, ug mga patag, nga gisal otan sa maabong nga mga sapa ug maanindot nga mga linaw; apan ang mga kabung toran ug ang mga bukid dili tuktuk ug gansang gansangon, nga napuno sa makalilisang nga mga bakilid ug makahahadlok nga mga pangpang, ingon sa karon; ang mahait, ug ang gansangon nga mga pangpang sa batoon nga dugokan sa yuta mangalubong sa ilalum sa tabunok nga yuta, nga sa tanang dapit nagpatubo sa usa ka malabong nga katanuman nga lunhaw. Wala didtoy makapaluod nga mga lamakan ni palanas nga mga kamingawan. Ang angayan nga mga gag may nga kakahoyan ug tandugon nga mga bulak maoy moabi abi sa mata sa matagliso niini. Ang mga kinatumyan gipurongpurongan sa kakahoyan nga labaw kamaambong sa karon. Ang hangin, nga wala takdi sa mabaho nga inalisngaw, matin aw ug maayo sa panglawas. Ang tibook nga talan awon milabaw sa katahum sa dinayandayanan nga luna sa palasyo nga labing mapahitas on. Ang panon sa mga manulonda nagtan aw sa dapit uban sa kahimuot ug nangalipay diha sa kahibulungang mga buhat sa Dios. {PM 47.2}

Tapus ang yuta mabuhat uban sa iyang nag alinopong nga mga mananap ug mga tanum, gibuhat ang tawo nga mao ang kinatas ang buhat sa Magbubuhat, ug ang usa nga alang kaniya giandam ang maanindot nga yuta. Ngadto kaniya gihatag ang pagbulot an ibabaw sa tanan nga maabut sa pagtan aw sa iyang mata; kay "miingon ang Dios Buhaton nato ang tawo sumala sa atong dagway, ingon sa kasama nato; ug magabuot sila...sa tanan...sa ibabaw sa yuta." "Ug Kining kapjtuluha gibase sa Genesis I ug 2. gibuhat sa Dios ang tawo sa iyang kaugalingong dagway,...lalake ug babaye iyang gibuhat sila" Sa matin aw gipahimut mg dinhi ang sinugdanan sa tawohanon nga kaliwat; ug ang diosnon nga sulat gipahayag sa hilabihan ka yano nga walay higayon alang sa sayup nga mga hukom. Gibuhat sa Dios ang tawo diha sa iyang kaugalingon nga dagway. Dinhi walay katingalahan. Dinhi walay kapasikaran alang sa pagtoo nga ang tawo, pinaagi sa mahinay nga uswag sa mga guhit sa kalamboan, ninglambo gikan sa ubos nga mga porma sa kinabuhi sa mananap o sa mga tanum. Ang maong pagtulun an nagapaubos sa dakong buhat sa Magbubuhat ngadto sa nibel sa hiktin ug yutan on nga mga panghunahuna sa tawo. Hilabihan nga paninguha sa mga tawo sa dili pagpaapil sa Dios gikan sa pagkalabing labaw sa kalibutan, nga ilang gipaubos ang tawo ug gilimbongan siya sa kahamili sa iyang sinugdanan. Siya nga nagpahiluna sa binitoonan nga mga kalibutan diha sa itaas, ug gibulakan ang mga bulak sa kapatagan uban sa mahumok nga kahanas, nga nagpuno sa yuta ug sa mga langit sa mga kahibulungan sa iyang gahum, sa iyang pag anhi aron sa pagpurongpurong sa iyang mahimayaon nga buhat, aron ipahimutang ang usa diha sa taliwala sa pagtindog ingon nga magm amando sa maanindot nga yuta, wala mapakyas sa pagbuhat sa

usa ka kinabuhi nga takus sa kamot nga naghatag kaniya ug kinabuhi. Ang kagikanan sa atong kaliwat. sumala sa gihatag pinaagi sa tuga, masubay balik sa iyang sinugdanan, dili ngadto sa usa ka lumbay sa nagatubo nga mga binhi, mga kinhason, ug mga mananap nga upat ang tiil. kondili ngadto sa dakong Magbubuhat. Bisan ug giumol gikan sa abug sa yuta, si Adan maoy "anak sa Dios." {PM 47.3}

Gibutang siya ibabaw sa ubos nga mga matang sa mga binuhat ingon nga representante sa Dios. Sila dili makasabut o makaila sa pagkalabing labaw sa Dios, apan bisan pa niini gihimo sila nga makasarang sa paghigugma ug makaalagad sa tawo. Ang Salmista na gaingon, "Binuhat mo siya nga agalon sa mga binuhat sa imong mga kamot; ang tanan gibutang mo sa ilalum sa iyang mga tiil;...ang mga mananap sa kapatagan, ang mga langgam sa kalangitan,...bisan unsa nga moagi sa mga alagianan sa kadagayan." Salmo 8:6-8 Ang tawo maoy magdala sa dagway sa Dios, diha sa dayag nga pagkasama ug diha sa kinaiya. Si C.risto lamang mao ang "tukma nga hulad (Hebreohanon 1:3) sa Amahan, apan ang tawo giumol diha sa kasama sa Dios. Ang iyang kinaiya uyon sa kabubut on sa Dios. Ang iyang alimpatakan makahimo sa pagsabut sa diosnon nga mga butang. Ang Iyang mga pagbati nga putli; ang Iyang mga kagustohan ug mga lawum nga mga pagbati nailalum sa pagmando sa katarungan. Siya balaan ug malipayon nga nagadala sa dagway sa Dios, diha Siya sa hingpit nga pagsugot sa Iyang kabubut on. {PM 48.1}

Sa paggula sa tawo gikan sa kamot sa iyang Magbubuhat, habog ang iyang barog ug hingpit ang pagkabagay. Ang iyang nawong nagpaila sa pampulapula nga bulok sa maayong panglawas, ug nagdan ag sa kahayag sa kinabuhi ug sa kalipay. Ang kahabugon ni Adam taas pa kay sa mga tawo karon nga nagpuyo sa yuta. Si Eva daw ubos ug diyutay ang barog; apan ambongan ang iyang porma, ug hingpit sa katahum. Ang magtiayon nga walay sala wala magsul ob sa artipisyal nga mga saput; gibistihan sila sa usa ka tabon sa kahayag ug himaya, ingon sa gisul ob sa mga manulonda. Samtang sila magkinabuhi diha sa pagkamatinumanon sa Dios, kining kopo sa kahayag magpadayon sa paglimin kanila. {PM 49.1}

Tapus sa paglalang ni Adan, ang tagsatagsa ka buhi nga binuhat gidala nganha sa iyang atubangan aron sa pagdawat sa tagsatagsa nila ka ngalan; nakita niya nga ang matag usa gihatagan ug usa ka kauban, apan sa taliwala nila "walay hingkaplagan nga katabang nga angay kaniya." Taliwala sa tanang mga binuhat nga nahimo sa Dios sa ibabaw sa yuta, walay bisan usa nga katumbas sa tawo. Ug ang "Dios nag ingon, Dili maayo nga ang tawo nag inusara; pagabuhatan ko siya ug katabang nga angay kaniya." Ang tawo wala buhata sa pagpuyo nga magbinugtong; usa siya ka sosyal nga binuhat. Kong walay ikauban uban ang maanindot nga mga talan awon ug ang makalilingaw nga mga bulohaton sa Eden mapakyas unta sa paghatag sa hingpit nga kalipay. Bisan pa ang pagpakigsulti sa mga manulonda dili makatagbaw sa iyang tinguha alang sa maduyogong pakigbati ug sa panag uban uban. Walay usa sa sama ug kinaiya nga mahigugma ug pagahigugmaon. {PM 49.2}

Ang Dios sa Iyang kaugalingon naghatag kang Adan ug usa ka kauban. Iyang gihatag kaniya ang "usa ka katabang nga angay kaniya" ang usa ka katabang nga nahisama kaniya

ang usa nga takus nga mahimong iyang kauban, ug nga mahiusa uban kaniya diha sa gugma ug sa pagbati. Si Eva gibuhat gikan sa usa ka gusok nga gikoha gikan sa kilid ni Adan, nga nagpasabut nga siya (Eva) dili magmando kaniya (Adan) ingon nga ulo, ni siya pagayatakan sa ilalum sa iyang mga tiil ingon nga ubos kaniya, apan nga siya magtindog sa tapad kaniya ingon nga katumbas kaniya, nga pagahigugmaon ug pagapanalipdan niya. Siya maoy kabahin sa lalake, bukog sa iyang kabukogan, ug unod sa iyang unod, siya mao ang iyang ikaduha nga kaugalingon; nga magpakita sa suod nga panaghiusa ug sa mapang gaon nga pagbati nga maoy anaa niini nga relasyon. “Kay wala gayud tawo nga nagdumot sa iyang kaugalingong lawas, kondili magapakaon hinuon siya niini ug magaalima niini.” Efeso 5:29 “Tungod niini, ang lalake magabiya sa iyang amahan ug sa iyang inahan, ug moipon siya sa iyang asawa, ug sila mahimong usa ka unod.” {PM 49.3}

Ang Dios maoy nagsaulog sa unang kaminyoon. Tungod niini ang Magbubuhat sa kalibutan mao ang magmumugna niini nga katuku ran. “Dungganan ang kaimnyoon” (Hebreohanon 13:4); usa kini sa nag unang mga gasa sa Dios ngadto sa tawo, ug usa kini sa duha ka mga tinukod nga gidala ni Adan uban kaniya ngadto sa unahan sa mga ganghaan sa Paraiso tapus sa iyang pagkahulog. Kong ang di osnon nga mga prinsipyo pagailhon ug pagatumanon niini nga relasyon. ang kaimnyoon maoy usa ka panalangin; kini nagabantay sa kaputli ug sa kalipay sa kaliwatan, kini magahatag alang sa katilingbanon nga mga kinahanglanon sa tawo, kini magatuboy sa lawasnon, sa salabutanon, ug sa matarong nga kinaiya. {PM 50.1}

“Ug si Jehova nga Dios nagbuhat ug usa ka tanaman sa silangan sa Eden ug gibutang niya didto ang tawo nga Iyang giumol.” Ang tanang butang nga nahimo sa Dios maoy kahingpitan sa katahum, ug walay bisan unsa nga daw nakulang nga makatampo ngadto sa kalipay sa balaan nga paris; apan naghatag pa kanila ang Magbubuhat ug laing handumanan sa iyang gugma, pinaagi sa pag andam ug usa ka tanaman nga sa pinasahi alang sa ilang puloy anan. Niining mao nga hardin diha ang tanang mga matang sa mga kahoy, nga ang daghan kanila nagbaguod sa nangalimyon ug lamian nga bunga. Dihay maanindot nga mga kaparrasan nga tindog ang pagtubo, apan nagapasundayag sa usa ka labing madanihon nga mga panagway, uban sa ilang mga sanga nga nanagduko ilalum sa ilang lulan nga bunga nga nakapatabisay sa laway, sa labing dato ug labing nagka lainlain nga mga bulok. Maoy buhat ni Adan ug ni Eva ang pag bansay sa mga sanga sa mga parras nga mapkalubid lubid nga mahimong atup atup, ug sa ingon mini naghimo sila ug puloy anan gikan sa buhi nga mga kahoy nga gitabunan sa mga dahon ug mga bunga. Dihay mahumot nga mga bulak sa tanan nga bulok sa dakong abunda. Diha sa taliwala sa tanaman nagbarug ang kahoy sa kinabuhi, nga naglabaw sa himaya sa tanang ubang mga kahoy. Ang iyang bunga makita nga sama sa mga mansanas nga bulawan ug salapi, ug may gahum sa pagpalungtad sa kinabuhi. {PM 50.2}

Ang kabuhatan nahingpit na. “Ug nahuman ang mga langit ug ang yuta ug ang tibook nga panon kanila.” “Ug nakita sa Dios ang tanang butang nga iyang gibuhat, ug tan awa kini maayo kaayo.” Ang Eden dinhi sa yuta nagpanglimbukad. Walay makasanta ni Adan ug ni

Eva sa pagduul sa kahoy sa kinabuhi. Walay lama sa sala, o landong sa kamatayon, ang nagdaut sa matahum nga kabuhatan. “Nagkadungan pagawit ang mga bitoon sa kabuntagon, ug ang tanang mga anak sa Dios nagkaduyog sa pagsinggit sa kalipay.” {PM 51.1}

Napahimutang sa dakong Jehova ang mga patukuranan sa yuta; iyang gibistihan ang tibook nga kalibutan sa saput sa katahum, ug gipuno kini sa mga butang nga magamit sa tawo; iyang gilalang ang tanang mga kahibulungan sa yuta ug sa dagat. Sulod sa unom ka adlaw nahuman ang dakong buhat sa paglalang. Ug ang Dios “mipa hulay sa adlaw nga ikapito gikan sa tanan Niyang mga buhat nga Iyang nahimo. Ug gipanalanginan sa Dios ang adlaw nga ikapito, ug nagbalaan niini; tungod kay niini nagpahulay Siya gikan sa tanan Niyang buhat nga gibuhat ug nahimo sa Dios.” Gitan aw sa Dios ang buhat sa Iyang mga kamot uban ang katagbawan. Ang tanan hingpit, takus sa Iyang diosnon nga Taglalang, ug Siya mipahulay, dili ingon sa usa nga gikapoyan, kondili ingon sa nahimuot pag ayo sa mga bunga sa Iyang kaalam ug pagkamaayo ug ang mga pagpasundayag sa Iyang himaya. {PM 51.2}

Tapus makapahulay sa adlaw nga ikapito, gibalaan sa Dios kini, ug gilain kini, ingon nga usa ka adlaw sa pahulay alang sa tawo. Sa pagsunod sa panig ingnan sa Magbubuhat, ang tawo kinahanglan mopahulay niining balaan nga adlaw, aron nga sa iyang pagtutuk sa kalangitan ug sa yuta, siya makapamalandong sa dakong buhat sa Dios sa paglalang; ug nga samtang siya magasud ong sa mga kapang himatuoran sa kaalam ug sa pagkamaayo sa Dios, basin mapuno ang iyang kasingkasing sa gugma ug sa kataha alang sa Iyang magbubu hat. {PM 51.3}

Didto sa Eden, gipatindog sa Dios ang handumanan sa Iyang buhat sa paglalang, diha sa pagpahimutang sa Iyang panalangin sa adlaw nga ikapito. Ang Igpapahulay gitugyan ngadto kang Adan, ang amahan ug representante sa bug os nga pamilya nga tawohanon Ang pagbantay niini maoy mahimong usa ka buhat sa mapasalama ton nga pag ila, diha sa bahin sa tanan nga magpuyo sa ibabaw sa yuta, nga ang Dios mao ang ilang Magbubuhat ug ang ilang tinuod nga hari; nga sila mao ang buhat sa Iyang mga kamot, ug ang mga sakop sa iyang pagbulot an. Sa ingon niini ang katukuran sa hingpit maoy pagsaulog sa handumanan, ug gihatag ngadto sa tanang katawohan. Walay bisan unsa niini ang gilandongan, o mahitungod sa pagpadapat niini nga alang lamang sa pila ka katawohan. {PM 51.4}

Nakita sa Dios nga gikinahanglan kaayo sa tawo ang Igpapahulay, bisan didto sa Paraiso. Gikinahanglan niya nga ihiklin ang iyang kaugalingon nga mga tinguha ug mga panginabuhi sulod s.a usa ka adlaw sa pito, aron siya labi pa nga makahinoktuk sa mga buhat sa Dios, ug makapamalandong sa Iyang gahum ug sa iyang pagkamaayo. Gikinahanglan niya ang usa ka Igpapahulay, nga magpahinumdum kaniya sa labaw pa ka tin aw mahitungod sa Dios, ug sa pagpukaw sa pagkamapasalamaton tungod kay ang tanan nga Iyang gipahimuslan ug gibatonan gikan man sa manggihatagon nga kamot sa Magbubuhat. {PM 52.1}

Gilaraw sa Dios nga ang Igpapahulay magadala sa mga hunahuna sa mga tawo ngadto sa pagpamalandong mahitungod sa iyang hinimo nga mga buhat. Ang kinaiyahan nagsulti ngadto sa ilang mga ig panabut, nga nagpahibalo nga adunay usa ka buhi nga Dios, ang Magbubuhat, ug Labing Gamhanan nga Magmamando sa tanan. “Ang mga langit nagapahayag sa himaya sa Dios; ug ang hawan nagapahayag sa buhat sa iyang mga kamot. Ang adlaw ngadto sa adlaw nagapamulong, ug ang gabii ngadto sa gabii nagapadayag sa iyang kinaadman.” Salmo 19:1 Ang katahum nga nagabisti sa yuta maoy usa ka handumanan sa gugma sa Dios. Masud ong nato kini diha sa mga kabungtoran nga walay katapusan, diha sa mahabog nga mga kakahoyan, diha sa nagabuklad nga mga piyos ug diha sa talandu gon nga mga bulak. Ang tanan nagasulti kanato mahitungod sa Dios. Ang Igpapahulay, nga sa bisan kanus a nagatudlo ngadto Kaniya nga nagbuhat kanilang tanan, nagaagda sa katawohan sa pag abli sa dakong basahon sa kinaiyahan, ug subayon diha sa sulod niini ang kaalam, ang gahum, ug ang gugma sa Magbubuhat. {PM 52.2}

Ang atong unang mga ginikanan, bisan sila gibuhat nga walay sala ug balaan, wala ibutang nga dili maabut sa kalagmitan sa pagbuhat ug sayup. Gibuhat sila sa Dios nga dili pinugngan nga mga ahente sa katarong, nga makahimo sa pagsabut sa kaalam ug sa pagkamanggi hatagon sa Iyang kinaiya ug sa hustisya sa Iyang mga gikinahanglan, ug uban sa hingpit nga kagawasan sa pagtugyan o sa pagdumili sa pagsugot. Sila makapahimulos sa pagpakigsulti uban sa Dios ug uban sa balaan nga mga manulonda; apan sa dili pa sila pagailhong luwas sa walay katapusan. kinahanglan sutaon ang ilang pagkamatinomanon. Diha gayud sa sinugdanan sa pagbuhat sa tawo, gibutang ang usa ka pugong sa handum sa pagpatuyang sa kaugalingon, ang ikamatay nga pagbati nga lawum nga mao ang naghayag sa patukoranan sa pagkahulog ni Satanas. Ang kahoy sa kahibalo, nga nagtindog duul sa kahoy sa kinabuhi diha sa taliwala sa hardin, maoy nahimong usa ka sulay sa pagkamasinugtanon, sa pagtoo, ug sa gugma sa atong unang mga ginikanan. Samtang gitugotan sila sa dili pinugngan nga pagkaon sa mataglain nga kahoy, gidid an sila sa pagtilaw niini, ubos sa silot sa kamatayon. Gibutang usab sila nga bukas ngadto sa mga panulay ni Satanas; apan kong makaagwanta sila sa pagsulay, sa kata pusan sila ibutang nga dili na maabut sa iyang gahum, aron sa pagpa himulos sa dayon nga kalooy sa Dios. {PM 52.3}

Gibutang sa Dios ang tawo ilalum sa kasugoan, ingon nga kina hanglanon kaayo nga kondisyon sa iyang kinabuhi. Siya maoy usa ka sakop sa diosnon nga pamunoan, ug walay mahimo nga pamunoan nga walay kasugaon. Mahimo sa Dios ang pagbuhat sa tawo nga walay gahum sa paglapas sa Iyang kasugoan; mahimo Niya ang pag pugong sa kamot ni Adan sa paghikap sa gidili nga bunga; apan nianang kahimtangan ang tawo walay kagawasan, kondili usa lamang ka makina. Tungod kay walay kagawasan sa pagpili, ang iyang pagsugot dili na kinabubut on, kondili pinugos. Wala untay paglambo sa kinaiya. Ang maong pamaagi kasu pak unta sa plano sa Dios diha sa pagdumala sa mga pumopuyo sa ubang mga kalibutan. Ang mao nga kahimoan maghimo sa tawo nga dili takus sa iyang pagkamanggialamon, ug makapanghimatuud unta sa sumbong ni Satanas sa mahariharion nga pagmando sa Dios. {PM 53.1}

Gibuhat sa Dios ang tawo nga matarong; Iyang gihatag nganha kaniya ang hamili nga mga taras sa kinaiya, nga walay hilig ngadto sa dautan. Gitugahan niya siya sa hataas nga mga gahum sa panabut. ug gipaila diha sa iyang atubangan ang labing malig on nga hinungdan sa pagkamatinuoron sa iyang pagsugot. Ang pagkamasinugtanon, nga hingpit ug lungtad, mao ang kinahanglanon sa dayon nga kali pay. Sa ibabaw niini nga kondisyon ang tawo may katungod sa pagduul sa kahoy sa kinabuhi. {PM 53.2}

Ang puloy anan sa atong unang mga ginikanan mao ang sum banan alang sa ubang mga puloy anan sa diha nga ang ilang mga anak manggula sa paghupot sa yuta. Kadtong maong puloy anan, nga gipatahum sa kamot sa Dios mismo, dili usa ka maambong nga palasyo. Ang katawohan, nga diha sa ilang garbo, mahimuot diha sa maambong ug mahalon nga mga balay, ug magpasibantug diha sa mga buhat sa ilang mga kamot; apan ang Dios nagpahiluna kang Adan ug kang Eva diha sa usa ka tanaman. Mao kini ang iyang pinuy anan. Ang asul nga kalangitan mao ang simboryo niini; ang yuta, uban sa iyang mahumok nga kabulakan ug hanig nga buhi ug lunhaw nga sagbut, mao ang salog niini, ug ang dahonon nga mga sanga sa ambongan nga mga kahoy mao ang iyang silonganan. Ang iyang mga paril gibitayan sa maanindot nga mga dayandayan ang buhat sa kamot sa Agalon sa Arte. Diha sa mga palibut sa balan nga magtiayon diha ang leksyon alang sa tanang panahon nga ang matuud nga kalipay makaplagan, dili diha sa pagpatuyang sa garbo ug sa kaluho, kondili diha sa pagpakigsulti sa Dios pinaagi sa iyang linalang nga mga buhat. Kong ang katawohan magahatag ug minos nga pagtagad sa artipisyal, ug mag ugmad ug dugang pa nga kayano, sila duul kaayo sa pagtubag sa katuyoan sa Dios diha sa paglalang kanila. Ang garbo ug ang ambisyon dili gayud matagbaw, apan sila nga tinuod nga maalamon makakaplag ug ubay ubay ug tinuboy nga kalipay diha sa mga tuburan sa kalipayan nga gibutang sa Dios nga maabut sa tanan {PM 54.1}

Ngadto sa mga pumopuyo sa Eden gitugyan ang pag atiman sa tanaman, “aron kini iyang atimanon ug bantayan.” Ang ilang buhat dili malaay hinonoa makapahimuot ug makapabaskog. Gipili sa Dios ang buhat ingon nga usa ka panalangin ngadto sa tawo, aron sa paghatag ug buhat sa iyang hunahuna, aron malig on ang iyang lawas, ug aron malambo ang iyang mga galamhan. Diha sa utoknon ug sa lawasnon nga kalihokan, nakaplagan ni Adan ang usa sa labing hataas nga kalipay sa iyang balaan nga pagkinabuhi. Ug sa diha, nga giabug siya gikan sa iyang matahum nga puloy anan, ingon nga sangputanan sa iyang pagsupil. ug napugos sa pagpakigbisog sa usa ka magahi nga yuta aron siya makakaon, kadtong mao nga kabudlay bisan lahi kaayo gikan sa iyang makapahimuot nga bulohaton didto sa tanaman, maoy usa ka bantay batok sa panulay, ug usa ka tuburan sa kalipay. Kadtong magaila sa buhat ingon nga usa ka tunglo, bisan kini ubanan sa kalaay ug kasakit, nagahambin ug sayup. Ang mga dato sagad makaminos sa mga tawo nga trabahante; apan kini sa kinatibuk an sumpaki sa katuyoan sa Dios diha sa pagbuhat sa tawo. Unsa man ang mga katigayonan bisan sa labing dato kong itandi sa panulondon nga gihatag ngadto sa halangdon nga Adan? Apan bisan pa niini si Adan dili nga walay buhat. Ang atong Magbubuhat nga nakasabut unsa ang alang sa kalipay sa tawo, nagtudlo kang Adan sa iyang bulohaton. Ang tinuod nga kalipay sa

kinabuhi makaplagan lamang sa nagtrabaho nga mga lalake ug mga babaye. Ang mga manulonda nga kugihan nga mga magbubuhat; sila mga sulogoon sa Dios ngadto sa mga anak sa katawohan. Ang Magbubuhat wala mag andam ug dapit alang sa pagbansay sa katapol. {PM 54.2}

Samtang nagpabilin sila nga matinud anon ngadto sa Dios, si Adan ug ang iyang kapikas nagmando ibabaw sa yuta. Ang paggahum nga walay kinutoban mao ang gihatag kanila ibabaw sa tagsatagsa ka buhi nga butang. Naghagwahagwa ang leon ug ang nating carnero sa palibut nila, ug magtipon sa pagpanghigda diha sa ilang tiilan. Ang malipayon nga mga langgam nanaglupadlupad libot kanila nga walay kahadlok; ug samtang ang ilang masadya nga mga alawiton nagasaka ngadto sa pagdayeg sa ilang Magbubuhat, si Adan ug si Eva modu yog kanila diha sa pagpasalamat ngadto sa Amahan ug sa Anak. {PM 55.1}

Ang balaan nga magtiayon dili lamang mga anak nga nailalum sa inamahan nga pag atiman sa Dios, kondili mga estudyante usab nga nagadawat ug mga pahimangno gikan sa Magbubuhat nga maalam sa tanan. Sila ginaduaw sa mga manulonda, ug gitugotan sa pakigsulti sa ilang Magbubuhat. nga walay tabil sa taliwala nga makatabon. Puno sila sa kabaskug nga gihatag kahila sa kahoy sa kinabuhi. ug ang ilang gahum sa panabut ubos lamang ug diyutay kay sa mga manulonda. Ang mga katingalahan sa kalibutan nga makita"mga buhat nga katingalahan niya nga hingpit sa kahibalo" (Job 37:16) naghatag kanila sa walay pagkahubas nga tuburan sa pahimangno ug sa kahinangop. Ang mga kasugoan ug ang pagpadagan sa kinaiyahan, nga maoy nakapasibut sa pagtoon sa mga tawo sulod sa unom ka libo ka mga tuig gipadayag ngadto sa ilang mga hunahuna sa dili matug kad nga Maglalaraw ug Magsasangga sa tanan.

May pakighimamatay siya uban sa kadahonan ug kabulakan ug kakahoyan, nga magatigum gikan sa matag usa kanila sa tinago sa ilang kinabuhi. Sinati ni Adan ang matagbuhi nga binuhat, gikan sa kusgan nga leviathan nga nagduladula taliwala sa mga katubigan, ngadto sa gagmay nga mga mananap sama sa abug nga nagalutawlutaw diha sa silaw sa adlaw Iyang gihatagan ang matag usa sa iyang ngalan, ug nasinati niya ang kinaiya ug taras nilang tanan. Ang himaya sa Dios diha sa kalangitan, ang dili maisip nga mga kalibutan diha sa ilang husay nga mga pag tuyok, "sa mga pagtulotimbang sa mga panganod, (Job 37:16)" ang mga katingalahan mahitungod sa hayag ug sa tingog, mahitungod sa adlaw ug sa gabii ang tanan bukas alang sa pagtoon sa atong unang mga ginikanan. Diha sa ibabaw sa matag dahon sa kalasangan o sa matag bato sa kabukiran, diha sa tagsatagsa ka bitoon nga nagasiga, diha sa yuta ug sa hangin ug diha sa langit, nasulat ang ngalan sa Dios. Ang kahusay ug ang panag uyon sa kabuhatan nagsulti ngadto kanila sa dili masukod nga kaalam ug gahum. Sila nagpadayon sa pagkaplag sa ubang kadanihan nga nagpuno sa ilang mga kasingkasing sa halalum pa nga gugma, ug nagpagula sa lab as nga mga pahayag sa pagkamapasalamaton. {PM 55.2}

Samtang nagpabilin sila nga matinumanon ngadto sa diosnon nga kasugoan, ang ilang kasarang sa paghibalo, sa pagpahimulos, ug sa paghigugma, magpadayon sa pagtubo. Sila

walay hunong sa pagkab ot ug bag ong mga bahandi sa kahibalo, nga magakaplag ug lab as nga mga tuburan sa kalipay, ug magabaton sa labaw pa nga matin aw nga mga hunahuna mahitungod sa dili masukod, walay pagkapakyas nga gugma sa Dios. {PM 56.1}

Kapitulo 3. Ang Panulay ug ang Pagkahulog

Kining kapituluha gibase sa Genesis 3.

Ingon nga dili na tinugotan aron sa pagpaukay sa pagsukol didto sa langit, ang kayugot ni Satanas batok sa Dios nakakaplag ug usa ka bag ong dapit sa paglaraw sa paglaglag sa tawohanon nga kaliwat. Diha sa kalipay ug sa kalinaw sa balaan nga magtiayon sa Eden, iyang nakita ang usa ka panan awon sa usa ka kabulahanan nga alang kaniya nawala sa kahangturan. Tungod sa kasina, hugot ang iyang paningkamot sa pagsiba kanila sa pagsupil, aron idat og kanila ang sala ug ang silot sa sala. Gipaninguha niya ang pagbalhin sa ilang gugma ngadto sa pagduhaduha, ug ang ilang mga alawiton sa pagdayeg ngadto sa mga pakaulaw batok sa ilang Magbubuhat. Sa ingon niini dili lamang iyang ipalugdang kining mga binuhat nga walay sala ngadto sa sama nga pagkaalaut nga siya sa iyang kaugalingon nagaantus, kondili magpasangil ug dautang dungog sa Dios, ug maghimo ug kasub anan didto sa langit. {PM 57.1}

Ang atong unang mga ginikanan wala pasagdi nga walay pasidaan mahitungod sa katalagman nga naghulga kanila. Gibuksan sa langitnong mga mensahero ang kasaysayan sa pagkahulog ni Satanas, ug sa iyang mga laraw alang sa ilang kalaglagan, ug gibukhad sa labi pa kahingpit ang kinaiya sa diosnon nga pamunoan, nga gisulayan sa pagbuntog sa prinsipe sa dautan. Pinaagi kadto sa pagsupil sa makatarunganon nga mga sugo sa Dios nga si Satanas nahulog uban sa iyang mga panon. Busa pagkahinungdanon diay, nga si Adan ug si Eva magpasidungog sa maong kasugoan nga pinaagi niini lamang mahimo ang pagpalungtad sa kahusay ug sa pagpakig angay. {PM 57.2}

Ang kasugoan sa Dios ingon kabalaan sa iyang kaugalingon. Kini maoy usa ka pagpadayag sa iyang kabubut on, ang usa ka hulad sa iyang kinaiya, ug ang pahayag sa diosnon nga gugma ug kaalam. Ang panagkauyon sa kabuhatan nagsalig sa hingpit nga panagkauyon sa tanang mga binuhat. sa tanang butang, buhi ug walay kinabuhi, ngadto sa kasugoan sa Magbubuhat. Ang Dios nagtudlo ug mga kasugoan alang sa kagamhanan. dili lamang mahitungod sa buhi nga mga binuhat, kondili mahitungod sa tanan nga mga pagpadagan sa kinaiyahan. Ang tanang butang nailalum sa piho nga mga kasugoan, nga dili masalikway Apan samtang ang tagsatagsa ka butang diha sa kinaiyahan ginamandoan sa mga kasugoan sa kinaiyahan, ang tawo lamang, sa tanan nga nagapuyo sa yuta, mao ang kamaymayan ngadto sa kasugoan sa pamatasan. Ngadto sa tawo, nga mao ang kinatas an nga buhat sa kabuhatan, gihatag sa Dios ang gahum sa pagsabut sa Iyang mga kinahanglanon, sa pagtugkad sa pagkamakiangayon ug sa pagkamanggiloy on sa Iyang kasugoan, ug sa Iyang mga katungod kanimo; ug mahitungod sa tawo gikinahanglan ang pagsugot nga walay tipastipas. {PM 57.3}

Sama sa manulonda, ang mga pumopuyo sa Eden gibutang sa panahon igpaniid; ang ilang malipayon nga kahimtang magpabilin lamang ubos sa kondisyon sa pagkamatinud anon ngadto sa kasugoan sa Magbubuhat. Sila mahimo nga magtuman ug mabuhi, mosupil ug

mamatay. Gihimo sila sa Dios nga mga magdadawat sa dato nga mga panalangin; apan kong sila magsalikway sa Iyang kabubut on, Siya nga wala magpalingkawas sa mga manulonda nga nakasala, dili usab makapalingkawas kanila; ang kalapasan maoy makapildi sa Iyang mga gasa, ug magdala diha kanila sa pagkaalaut ug sa kalaglagan. {PM 58.1}

Ang mga manulonda nagpasidaan kanila nga magamabinantayon batok sa mga lit ag ni Satanas; kay ang iyang mga panglimbasug sa paglit ag kanila walay pagkakapoy. Samtang sila mga matinumanon sa Dios, ang usa nga dautan dili makahimo ug kadaut kanila; kay kong gikinahanglan, ang tagsatagsa ka manulonda sa langit mahimong ikapadala alang sa ilang panabang. Kong sa makanunayon ilang napasibog ang iyang unang mga pagpasabut, sila ma ingon ka siguro sa langitnong mga mensahero. Apan kong sila sa makausa motugyan ngadto sa panulay, ang ilang kinaiya mahimong hilabihan ka bisyoso nga diha sa ilang kaugalingon sila walay gahum, ug walay hilig, sa pagsukol ni Satanas. {PM 58.2}

Ang kahoy sa kahibalo nahimo nga usa ka sulayanan sa ilang pagkamatinumanon ug sa ilang gugma ngadto sa Dios. Nakita sa Dios nga angay ang pagpahamtang kanila ug usa ka pagdili mahitungod sa kagamitan sa tanan nga diha sa tanaman; apan kong sila magsalikway sa iyang kabubuton niini nga bahin, mahiagum sila sa sala sa paglapas. Si Satanas wala tugoti sa pagsunodsunod kanila uban sa walay puas nga mga panulay; siya makaduul kanila diha lamang sa duol sa kahoy nga ginadili. Kong sila mosulay sa pagsusi sa iyang kinaiya, sila mapihimutang sa katalagman sa iyang mga lansis. Sila ginatambagan sa paghatag ug maampingon nga magmatngon sa pasidaan nga gipadala sa Dios nganha kanila, ug nga matagbaw sa pahimangno nga iyang nakita nga angay ihatag. {PM 58.3}

Aron sa pagkab ot sa iyang buhat nga dili masabtan, gipili ni Satanas ang paggamit ingon nga iyang medyum ang bitin ang usa ka takuban nga maayo nga pagkaangay sa iyang tuyo sa paglimbong. Niadtong higayona ang bitin maoy usa sa labing maalamon ug labing matahum nga mga binuhat dinhi sa yuta. May mga pako kini, ug samtang kini magalupad latas sa kahanginan kini nagpahayag sa usa ka panagway nga masulaw nga kahayag, nga may bulok ug kasilaw sa gipasinaw nga bulawan. Sa nagabatug siya diha sa mga sanga nga nagbaguod sa mga bunga sa gidili nga kahoy, ug nagpanglipay nga daw hari uban sa makalilipay nga bunga, kini maoy usa ka butang nga makailog sa pagtagad ug sa kahimuot sa mata sa magtatan aw. Sa ingon niini diha sa tanaman sa kalinaw nagpahipi ang manlalaglag, nagapaniid sa iyang tukbonon {PM 59.1}

Gipasidan an sa mga manulonda si Eva sa pagbantay nga dili mahimulag ang iyang kaugalingon gikan sa iyang bana samtang sila magkapuliki diha sa ilang adlaw adlaw nga pagbuhat diha sa tanaman; uban kaniya (Adan) siya anaa sa minos nga katalagman gikan sa panulay kay kong siya mag inusara. Apan tungod kay nalingaw siya sa iyang makapahimuot nga buhat, wala niya tuyoa nga nag inusara siya, nagbati siya ug kakulba sa katalagman, apan iyang gikalimtan ang iyang mga kahadlok, tungod sa iyang pagtoo nga siya may igo nga kaalam ug kusog sa pag ila sa dautan ug sa pagsukol niini. Tungod kay wala siya magtagad sa gipasidaan sa mga manulonda, sa wala madugay iyang namatngonan nga siya nagatutok,

ngadto sa kahoy nga ginadili uban sa nagsagol nga pagkamaukit ukiton ug pagdayeg. Maanindot kaayo ang bunga ug siya nangutana sa iyang kaugalingon kon ngano kaha nga gidumili kini sa Dios gikan kanila. Karon mao na ang higayon sa manunulay. Ingon nga daw nakaila siya sa hunahuna sa babaye, nakigsulti siya sa pag ingon: “Diay, nag ingon ang Dios dili kamo makakaon sa tanan nga mga bunga sa kahoy sa tanaman?” Genesis 3:1. Nahibulung si Eva ug nakurat samtang siya daw nakadungog sa lanog sa iyang mga hunahuna. Apan mipadayon ang bitin, diha sa usa ka mahonihon nga tingog, uban sa malinglahon nga pagdayeg sa iyang nagalabaw nga kaanyag; ug dili makapahima ngod ang iyang mga pulong. Inay mopahawa siya sa maong dapit, nagpabilin hinuon siya nga nahibulung sa pagpatalinghug sa usa ka bitin nga nagsulti. Kong gipakigsultihan pa siya sa usa ka binuhat sama sa mga manulonda, tingali maukay ang iyang mga kahadlok; apan wala siyay hunahuna nga ang makabibihag nga bitin mahimo diay nga medyum sa nahulog nga kaaway. {PM 59.2}

Ngadto sa malimbongon nga pangutana sa manunulay ang babaye mitubag sa pag ingon: “Makakaon kami sa bunga sa mga kahoy sa tanaman. Apan sa bunga sa kahoy nga anaa sa taliwala sa tanaman, miingon ang Dios: Dili kamo magkaon niana, bisan maghikap niana, aron kamo dili mamatay. Ug ang bitin miingon sa babaye: Dili gayud kamo mamatay. Kay nahibaloan sa Dios, nga sa adlaw nga kamo mokaon niini mangabuka ang inyong mga mata, ug mahimo kamo nga sama sa Dios, ug mahibalo sa maayo ug sa dautan.” Genesis 3:2-5. {PM 60.1}

Pinaagi sa pagkaon niini nga kahoy, siya mipahihalo, nga sila modangat ngadto sa us ka labaw pa nga tinuboy nga kahimtang sa pagkinabuhi, ug makasulod sa usa ka halapad pa nga wanang sa kahibalo. Siya sa iyang kaugalingon nakakaon sa bunga nga gidili, ug ingon nga usa ka sangputanan nakapanag iya sa gahum sa pagsulti. Ug nagpasumbingay pa siya nga ang Ginoo sa iyang pagkamatahapon nagtinguha sa pagdumili niini kanila, kay tingali unya nga siya matuboy nga katumbas sa iyang kaugalingon. Tungod sa iyang kahibolongang mga hiyas, sa paghatag ug kaalam ug gahum. nga iyang gidid an sila gikan sa pagtilaw o bisan sa paghikap niini. Nagpasabut ang manunulay nga ang diosnon nga pasidaan sa tininuod dili matuman; giplano lamang niini aron sa paghadlok kanila. Unsaon pagkahimo nga sila mamatay? Wala ba siya makakaon sa kahoy sa kinabuhi? Ang Dios nagapaninguha sa pagsanta kanila gikan sa pagkab ot sa usa ka labi pang halangdon nga paglambo, ug sa pagkaplag sa dako pa nga kalipay. {PM 60.2}

Mao kini ang panglimbong ni Satanas sukad pa sa mga adlaw ni Adan nganhi sa atong kaadlawan, ug iyang gipadayon kini uban sa dakong kalampusan. Iyang tintalon ang mga tawo sa dili pagtoo sa gugma sa Dios ug sa pagduhaduha sa iyang kaalam. Sa walay hunong siya nagatinguha sa pagpaukyab sa espiritu sa walay kataha nga pagkamaukit ukiton, sa walay hunong nga tinguha sa pagpanusi sa pagsuot sa mga tinago sa diosnon nga kaalam ug gahum. Diha sa ilang mga panlimbasug sa pagpangita kong unsa ang nahimut an sa Dios sa pagpugong, ang dakong pundok sa mga katawohan ang wala makakita sa mga kamatuoran

nga iyang napadayag, ug nga mga hinungdanon kaayo sa kaluwasan. Tintalon ni Satanas ang mga katawohan pinaagi sa pagdala kanila ngadto sa pagtoo nga sila nagasulod sa usa ka kahibolongan nga wanang sa kahibalo. Apan kining tanan maoy usa ka limbong. Ingon nga nagpadasig sa ilang mga pangagpas sa kauswagan, pinaagi sa pagyatak sa mga kinahanglanon sa Dios, sila nagpahimutang sa ilang mga tiil diha sa dalan nga magdala ngadto sa pagpakaulaw ug sa kamatayon. {PM 60.3}

Gipasabut pag usab ni Satanas ngadto sa balaan nga magdayon nga makaganansya sila pinaagi sa paglapas sa kasugoan sa Dios. Wala ba kita makadungog sa sama nga mga pangatarungan? Daghan ang magsulti sa pagkahiktin ug pangutok niadtong nagtuman sa mga sugo sa Dios, samtang sila sa ilang kaugalingon nag angkon nga may halapad pa nga mga idiya, ug nagapahimulos sa dako pa nga kagawasan. Dili ba kini usa ka lanog sa tingog nga gikan sa Eden nga nag ingon, “Sa adlaw nga kamo mokaon niini” sa ato pa ang paglapas sa diosnon nga gikinahanglan’’mahimo kamo nga sama sa Dios?” Si Satanas nag angkon nga nakadawat ug dakong kaayohan pinaagi sa pagkaon sa gidili nga bunga, apan wala niya kini ipakita nga pinaagi sa paglapas nahimo siyang sinalibay gikan sa langit. Bisan ug iyang nakaplagan nga ang sala misangput diha sa walay kinutoban nga kapildihan, iyang gitagoan ang iyang kaugalingon nga pagkaalaut, aron iyang madala ang uban nganha sa sama nga kahimtang niya. Busa karon ang malapason naninguha sa pagtakuban sa iyang tinuod nga kinaiya; mahimo siya moangkon nga balaan; apan ang iyang tinuboy nga pangangkon naghimo lamang kaniya nga labaw nga makatalagmanon ingon nga usa ka limbongan. Anaa siya dapig ni Satanas, nga nagayatak sa kasugoan sa Dios, ug nagdala sa uban sa pagbuhat sa ingon, ngadto sa ilang dayon nga kalaglagan. {PM 61.1}

Sa tininuod mitoo si Eva sa mga pulong ni Satanas, apan ang iyang pagtoo wala makaluwas kaniya gikan sa silot sa sala. Wala siya magtoo sa mga pulong sa Dios, ug mao kini ang nakaingon sa iyang pagkahulog. Diha sa Paghukom, ang mga tawo dili mahukman tungod kay sila sa tinuoray nagtoo sa usa ka bakak, kondili mahukman sila tungod kay siya wala magtoo sa kamatuoran, tungod kay ilang gipasagdan ang kahigayonan sa pagtoon kong unsa ang kamatuoran. Bisan pa sa hiwi nga pangatarungan ni satanas ngadto sa supak, kanunay gayud nga makaluluoy ang pagsupil sa Dios. Ipahimutang ta ang atong mga kasingkasing sa paghibalo kong unsa ang kamatuoran. Ang tanang mga leksyon nga gipatala sa Dios diha sa iyang pulong mao ang alang sa pagpasidaan ug sa pagpahimangno kanato. Gihatag sila sa pagluwas kanato gikan sa mga limbong Ang atong pagpabaya kanila mosangput sa kalaglagan sa atong kaugalingon. Ang bisan unsa nga mosupak sa pulong sa Dios, atong masiguro nga nagagikan kang Satanas. {PM 61.2}

Gipungis sa bitin ang bunga sa gidili nga kahoy, ug gibutang kini diha sa mga kamot sa nagdikidiki nga Eva. Unya iyang gipahinum duman siya sa iyang kaugalingon nga mga pulong, nga ang Dios nagdili kanila sa paghikap niini, kay tingali unya sila mamatay. Magadawat siya ug dili labaw nga kadaut gikan sa pagkaon sa bunga, kay gikan sa paghikap niini, maoy pahayag sa maninintal. Sa pagsabut nga walay kadaut ang misangput sa iyang

nahimo, nagdugang ang pagkamapangahason ni Eva. “Ug sa nakita sa babaye nga ang kahoy maayo nga kan on ug kini makalipay sa mga mata, ug nga ang kahoy takus tinguhaon aron makapahimong makinaadmanon sa tawo, mikoha siya sa bunga niini ug mikaon.” Makatagbaw kadto sa igtitilaw, ug samtang siya nagakaon daw nagbati siya sa usa ka makapalagsik nga gahum, ug naghanduraw sa iyang kaugalingon nga nagsulod sa hataas pa nga kahimtang sa kinabuhi. Sa walay ko kahadlok mipungis siya sa bunga ug mikaon niini. Ug karon, ingon nga nakalapas na siya sa iyang kaugalingon, siya nahimong ahente ni Satanas diha sa paghimo sa kalaglagan sa iyang bana. Diha sa kahimtang nga katingalahan, ug dili natural nga pagkaukyab, uban sa iyang mga kamot nga napuno sa gidili nga bunga, iyang gipangita ang iyang bana ug giasoyan sa tanan nga nanghitabo. {PM 62.1}

Ang usa ka pagbati sa kasub anan mitaklap sa nawong ni Adan. Nakita siya nga nakugang ug nalisang. Ngadto sa mga pulong ni Eva siya mitubag nga mao na kini ang kaaway nga batok kang kinsa sila gipasidan an; ug tungod sa diosnon nga hukom kinahanglan siya mamatay Ingon nga tubag iyang giagda ang iyang bana sa pagkaon, nga nagsublisubli sa mga pulong sa bitin, nga sa pagkatinuod dili sila mamatay. Nangatarungan siya nga nagmatuod kini kay wala siyay gibati nga katinoan sa kasuko sa Dios, apan nakaamgo hinuon sa malami, ug impluwensya nga makapasaya, nga nagpaukyag sa matag galamhan uban sa bag o nga kinabuhi, nga ang ingon, gibati niya nga maoy nakapadasig sa langitnong mga mensahero. {PM 62.2}

Nakasabut si Adan nga ang iyang kapikas nakalapas sa sugo sa Dios, ug nagsalikway sa mao lamang nga pagdili nga gipahamtang sa ibabaw nila ingon nga usa ka pagtino sa ilang pagkamatinumanon ug sa paghigugma. Dihay usa ka makalilisang nga pakigbisug diha sa iyang hunahuna. Nagbasul siya nga iyang gitugotan si Eva sa pagpalayo sa iyang kiliran. Apan karon ang buhat nahimo na; siya kinahanglan mahimulag gikan kaniya kang kinsang panagkauban maoy iyang kalipay. Unsaon niya paghimo niini? Nakapangalipay si Adan sa panagkauban sa Dios ug sa balaan nga mga manulonda. Nakasud ong siya sa himaya sa Magbubuhat. Nasabut niya ang hataas nga dudulngan nga giapilan sa tawohanon nga kaliwat kong sila magpabilin nga matinumanon ngadto sa Dios. Apan kining tanan nga mga panalangin nangawala sa iyang panan aw diha sa kahadlok nga mawala kadtong usa ka gasa nga sa iyang mga mata nakalabaw sa bili sa tanang uban. Ang gugma, ang pagkamapasalamaton, ang pagkamatinumanon ngadto sa Magbubuhat ang tanan nalabwan sa iyang gugma ngadto kang Eva. Siya maoy kabahin sa iyang kaugalingon, ug dili siya makaantus sa paghunahuna sa panagkabulag. Wala siya makaamgo nga ang maora nga Gahum nga Walay Kjnutoban nga maoy nagbuhat kaniya gikan sa abug sa yuta, nga usa ka buhi ug matahum nga ponna, ug tungod sa gugma naghatag kaniya sa usa ka kauban, makahimo ug ikailis kaniya. Mipili siya sa pag ambit sa iyang kapalaran; kong siya mamatay, magpakamatay siya uban kaniya. Total nangatarungan siya, basin kaha ug matinuod ang mga pulong sa bitin? Si Eva diha sa iyang atubangan, ingon ka maanyag, ug daw ingon ka walay sala, sa wala pa kining buhat sa pagsupil. Ang babaye nagpahayag sa dako pa niyang gugma alang kaniya kay sa kaniadto. Walay ilhanan sa kamatayon ang mipakita diha kaniya, unya

midesidir siya sa pagharong sa mga dadangatan. Iyang giilog ang bunga ug sa dinalian gikaon kini. {PM 63.1}

Tapus sa iyang paglapas, sa sinugdan si Adan naghunahuna sa iyang kaugalingon nga nagasulod sa usa ka hataas pa nga kahimtang sa pagkabuhi. Apan sa wala madugay ang pagpalandong sa iyang sala nagpuno kaniya sa kalisang. Ang hangin nga kutob niadto kasarangan ug pareho ang temperatura, daw nakapatakig sa sad an nga nagtiayon. Nawala ang gugma ug ang kalinaw nga ilang gipahimudsan kaniadto, ug diha sa iyang dapit mibanus ang pagbati sa sala, ang kahadlok sa umalabut, ug ang kahubo sa kalag. Ang kopo sa kahayag nga maoy naglimis kanila, karon nawala, ug sa pagsangkap sa maong dapit naningkamot sila sa paggama alang sa ilang kaugalingon sa usa ka tabon; kay dili sila makahimo sa pagtagbo sa mata sa Dios ug sa balaan nga mga manulonda, nga wala silay tabon. {PM 63.2}

Karon nagsugod na sila sa pagpakita sa matuod nga kinaiya sa ilang sala. Gibasul ni Adan ang iyang kauban tungod sa kabuangan sa iyang pagbiya sa iyang kiliran ug nagtugot sa iyang kaugalingon nga malimbongan sa bitin; apan ilang giulog ulogan ang ilang kaugalingon nga Siya nga naghatag kanila ug daghang mga katinoan sa iyang gugma, nagpasaylo ning usa ka paglapas, o nga dili sila pasagubangon sa makahahadlok nga silot nga ilang gikalisangan {PM 64.1}

Nagsadya si Satanas sa iyang kalampusan. Natintal niya ang babaye sa dili pagtoo sa gugma sa Dios, sa pagduhaduha sa Iyang kaalam, ug sa paglapas sa Iyang kasugoan, ug pinaagi kaniya iyang nabuntog si Adan. {PM 64.2}

Apan ang dakong Maghahatag sa kasugoan hapit na unta magpahibalo kang Adan ug kang Eva sa mga sangputanan sa ilang paglapas. Ang diosnon nga presensya nagpaila diha sa tanaman Sa ilang pagkawalay sala ug sa kabalaan sa malipayon ilang gihinangop ang pag abut sa ilang Magbubuhat; apan karon sila mikalagiw diha sa kalisang, ug naninguha sa pagtago diha sa kinasiutan nga kahilitan sa tanaman. Apan “si Jehova nga Dios nagtawag kang Adan, ug nag ingon kaniya: Hain ka? Ug mitubag siya, Hingdunggan ko ang imong tingog sa tanaman, ug nahadlok ako, kay hubo ako ug mingtago ako. Ug miingon siya: Kinsa ba ang nag ingon kanimo nga hubo ikaw? Mikaon ka ba sa kahoy nga gisugo ko kanimo nga dili mo pagakan on?” {PM 64.3}

Si Adan dili gayud makalimud ni makapamalibad sa iyang sala; apan inay sa pagpaila sa paghinulsol, naninguha siya sa pagpasangil sa iyang asawa, ug hangtud ngadto sa Dios mismo: “Ang babaye nga gihatag mo kanako nga akong igauban, siya naghatag kanako sa kahoy, ug mikaon ako.” Siya nga tungod sa iyang gugma ngadto kang Eva, sa tinuyo nagpili sa pagpildi sa pagtugot sa Dios, sa iyang puloy anan diha sa Paraiso, ug sa dayon nga kinabuhi sa kalipay, karon, tapus sa iyang pagkahulog, makapangulipas sa paghimo sa iyang kauban, ug bisan pa man gani ang Magbubuhat mismo, nga maoy manubag alang sa kalapasan. Hilabihan ka makalilisang ang gahum sa sala. {PM 64.4}

Sa diha nga ang babaye gipangutana, “Unsa kining imong gibuhat?” siya minibag, “Ang bitin naglimbong kanako, ug mikaon ako.” “Nganong gibuhat mo man ang bitin? Nganong gitugotan mo man siya sa pagsulod sa Eden?”kini mao ang mga pangutana nga gipasumbingay diha sa iyang pamalibad tungod sa iyang sala. Sa ingon niini, sama kang Adan, iyang gipahamtang sa Dios ang kapangakohan sa ilang pagkahulog. Ang espiritu sa pagpamatarung sa kaugalingon nagsugod diha sa amahan sa mga bakak; pagahinuntan kini sa atong unang mga ginikanan sa dihadiha sa ilang pagtugyan ngadto sa impluwensya ni Satanas, ug kini napadayag sa tanang mga anak nga lalake ug mga anak nga babaye ni Adan. Imbis sa mapainubsanon moangkon sa ilang mga sala, naningkamot hinuon sila sa pagpanalipod sa ilang kaugalingon pinaagi sa pagpasangil sa uban, sa mga kahigayonan, o nganha sa Dios nga naghimo bisan sa iyang mga panalangin nga usa ka higayon sa pagbagulbul batok Kaniya. {PM 65.1}

Unya mipagula si Jehova ug hukom alang sa bitin nga nag ingon: “Tungod kay ikaw nagbuhat niini. tinunglo ikaw labi pa kay sa tanan nga mga kahayopan, ug labaw sa tanan nga mga mananap sa kapatagan; sa imong tiyan magakamang ka, ug magakaon ikaw sa abug sa tanan nga mga adlaw sa imong kinabuhi.” Tungod kay ang serpinti gigamit man ingon nga medyum si Satanas, kini siya magaambit sa pagduaw sa diosnon nga paghukom. Gikan sa pagkalabing matahum ug labing dinayeg sa mga binuhat diha sa kapatagan, kini nahimong labing ubos nga nagakamang sa yuta ug giayran sa tanan, gikahadlokan ug gidumtan sa tawo ug sa mananap Ang mga pulong nga sa sunod gitumong ngadto sa bitin gitumong direkta ngadto kang Satanas sa iyang kaugalingon, nga nagatudlo sa unahan ngadto sa iyang katapusan nga kapildihan ug kalaglagan: “Ibutang ko ang panagkaaway sa taliwala mo ug sa babaye, ug sa taliwala sa imong kaliwat ug sa iyang kaliwat; siya magasamad sa imong ulo, ug ikaw magasamad sa iyang tikud.” {PM 65.2}

Gitug anan si Eva mahitungod sa kagul anan ug sa kasakitan nga sukad niadto maoy iyang bahin. Ug si Jehova miingon, “Ang imong tinguha mao ang pagpangandoy sa imong bana, ug siya magabuot kanimo.” Diha sa paglalang, ang Dios nagbuhat kaniya nga katumbas ni Adan. Kong nagpabilin pa lamang unta sila nga masinugtanon ngadto sa Dios diha sa pag uyon sa iyang dakong kasugoan sa gugma magpabilin unta sila nga magkauyon sa usa ngadto sa usa; apan ang sala nagdala ug panagbingkil, ug karon ang ilang paghiusa mapalungtad lamang ug mapreserbar ang panag uyon pinaagi lamang sa pagpasakop sa usa ngadto sa usa. Si Eva mao ang nag una sa paglapas; ug nahulog siya ngadto sa panulay pinaagi sa paghimulag niya gikan sa iyang kauban. supak sa diosnon nga mando. Ug si Adan nakasala pinaagi sa mga pangagda, ug karon gibutang siya diha sa pagpasakop sa iyang bana Kong gimahal pa unta sa nahulog nga kaliwat ang mga prinsipyo nga gisugo diha sa kasugoan sa Dios, kining mao nga hukom, bisan naggumikan sa mga sangputanan sa sala, magnmatuod unta nga usa ka panalangin ngadto kanila; apan ang dautan nga paggamit sa tawo sa gihatag kaniya nga pagkalabaw, sagad nakapapait kaayo sa naangkon nga bahin sa babaye, ug naghimo sa iyang kinabuhi nga usa ka lulan. {PM 65.3}

Si Eva hingpit nga malipayon diha sa kiliran sa iyang bana diha sa ilang pinuy anan sa Eden; apan, sama sa modernong mga Eva nga dili makapuyo, naulog ulogan siya sa paglaum nga makasulod sa usa ka taas pa nga kahimtang sa katilingban kay sa dapit nga gigahin kaniya sa Dios. Diha sa pagsulay sa pagkawan ibabaw sa iyang orihinal nga katungdanan. siya nahulog sa ubos pa niini. Ang sama nga sangputanan maoy dangatan sa tanan nga dili buot modawat nga malipayon sa mga katungdanan sa kinabuhi sumala sa piano sa Dios. Sa ilang panglimbasug sa pagkab ot sa mga katungdanan nga wala ipahiangay kanila sa Dios, daghan ang nagabiya nga bakante sa dapit diin sila mahimo unta nga panalangin. Sa ilang tinguha alang sa usa ka hataas pa nga kahimtang, daghan ang nagsakripisyo sa tinuod nga binabaye nga pagkadungganon ug pagkatalahuron nga kinaiya, ug gibiyaan nga wala matapus ang bulohaton gayud nga gitudlo kanila sa Langit. {PM 66.1}

Ngadto kang Adan ang Dios nagpahayag nga nag ingon “Tungod kay gipatalinghugan mo ang tingog sa imong asawa, ug nagkaon ka sa kahoy nga gisugo ko kanimo sa pag ingon: Dili magkaon niini. tinunglo ang yuta tungod kanimo; pinaagi sa kahago magakaon ka gikan niini sa tanang mga adlaw sa imong kinabuhi, kini magapaturok usab kanimo ug mga sampinit ug mga kadyapa; ug magakaon ka sa mga hilamon sa kapatagan. Sa singot sa imong nawong magakaon ikaw sa tinapay, hangtud nga mopauli ka sa yuta; tungod kay gikan niini gikoha ikaw; kay abug ka, ug sa abug ikaw mopauli.” {PM 66.2}

Dili maoy kabubut on sa Dios nga ang walay sala nga magtiayon mahibalo gayud mahitungod sa dautan Walay pagpugong ang Iyang paghatag kanila sa maayo, ug gipugngan ang dautan. Apan, kasupak sa Iyang sugo, sila nakakaon sa gidili nga kahoy, ug karon kong sila magpadayon sa pagkaon niini makabaton sila sa kahibalo mahitungod sa dautan sa tanan nga mga adlaw sa ilang kinabuhi. Gikan niadtong panahona ang kaliwat pagasakiton sa mga panulay ni Satanas. Sa baylo sa malipayon nga buhat nga gitudlo kanila kanhi, maoy ilang naangkon ang kahingawa ug kahago. Lagmit na sila nga mabalo, maguol, magsakit, ug sa katapusan mamatay. {PM 67.1}

Ilalum sa tunglo sa sala, ang tibook nga kinaiyahan magpanghimatuod ngadto sa tawo mahitungod sa kinaiya ug sa mga sangputanan sa pagsukol batok sa Dios. Sa gibuhat sa Dios ang tawo, Iyang gibuhat siya nga magmamando ibabaw sa yuta ug sa tanang buhi nga mga binuhat. Samtang si Adan nagpabilin nga matinumanon ngadto sa Langit, ang tibook nga kinaiyahan nailalum kaniya. Apan sa diha nga misukol siya batok sa diosnon nga kasugoan, misukol kaniya ang ubos nga mga binuhat. Busa ang Ginoo, diha sa Iyang dakong kalooy, magpakita sa mga katawohan sa pagkabalaan sa Iyang kasugoan, ug dad on sila, pinaagi sa ilang kaugalingon nga mga eksperyensya, sa pagtan aw sa katalagman sa paghiklin niini, bisan diha sa labing gamay nga matang. {PM 67.2}

Ug ang kinabuhi sa paghago ug pag atiman nga sukad niadto maoy naangkon sa tawo gigahin kini diha sa gugma. Usa kadto ka disiplina nga nahimong kinahanglanon tungod sa iyang sala, aron sa pagbutang ug ali sa pagpatuyang sa kagustohan ug sa lalum nga pagbati, ug sa paglambo sa mga batasan sa pagpugong sa kaugalingon. Kabahin kadto sa dako nga

piano sa Dios alang sa pagbawi sa tawo gikan sa kalaglagan ug sa pagkahiunlod tungod sa sala. {PM 67.3}

Ang pasidaan nga gihatag ngadto sa atong unang mga ginikanan nga..."Sa adlaw nga mokaon ka niini, mamatay ka gayud" (Genesis 2:17) wala magpasabut nga sila mangamatay sa adlaw gayud sa ilang pagkaon sa gidili nga bunga. Apan niadtong mao nga adlaw ang hukom nga dili mabakwi ipakanaug. Ang pagkadili mamatay gisaad ngadto kanila sa kondisyon sa pagkamasinugtanon; pinaagi sa paglapas ilang pildihon ang dayon nga kinahuhi Niadtong mao nga adlaw sila pagapahamtangan ug hukom sa kamatayon. {PM 67.4}

Aron makapanag iya sa kinahuhi nga walay pagkatapus, ang tawo kinahanglan magpadayon sa pagkaon sa kahoy sa kinahuhi. kong tunginahan siya niini, ang iyang kabaskug magaanam ug kunhod hangtud ang kinabuhi mawala na. Maoy plano ni Satanas nga si Adan ug si Eva mahiagum sa disgusto sa Dios pinaagi sa paglapas sa sugo; ug unya, kong mapakyas sila sa pagdangat sa pasaylo, naglaum siya nga sila mangaon sa kahoy sa kinahuhi, ug pinaagi niini mapadumalayon ang sala ug ang pagkaalaut. Apan tapus mahulog ang tawo, dihadiha gisugo ang mga manulonda sa pagbantay sa kahoy sa kinabuhi Sa libot niining maong mga manulonda, nagkidlap ang mga silaw sa kahayag nga ang panagway mao ra sa nagagilawgilaw nga espada Walay usa sa pamilya ni Adan ang gitngotan sa pag agi niadtong mao nga ali aron sa pagkaon sa bunga nga magahatag ug kinabuhi; busa walay usa ka makasasala nga dili mamatay. {PM 68.1}

Ang sulog sa pagkaalaut nga miilig gikan sa kalapasan sa atong unang mga ginikanan, giila sa kadaghanan nga makahahadlok ra nga sangputanan tungod sa usa ka diyutay nga sala; ug ilang gihagit ang pagkakatuohan sa kaalam ug ang hustisya sa Dios sa Iyang mga pagdumala sa tawo. Apan kong sila motan aw sa labi pa kalalum nganha sa mao nga gumonhap, maila tingali nila ang ilang sayop. Gibuhat sa Dios ang tawo sumala sa Iyang kaugalingon nga dagway, nga walay sala. Ang yuta pagapuy an sa mga tawo nga ubos ug diyutay kay sa mga manulonda; apan ang ilang pagsugot kinahanglan pagasutaon; kay ang Dios dili motugot nga ang kalibutan mapuno sa mga tawo nga magsalikway sa Iyang kasugoan. Apan, diha sa Iyang dako nga kalooy, gipilian Niya si Adan sa dili mapig ot nga sulay. Ug ang maong pagkagaan sa gidili maoy nakahimo sa sala nga hilabihan ka dako. kong si Adan dili makaagwanta sa labing gamay sa mga sulay, dili unta siya makaagwanta sa usa ka dako nga pagsulay kong gipiyalan pa siya ug hataas nga mga katungdanan {PM 68.2}

Kong gipilian pa si Adan ug usa ka dako nga pagsulay, nan sila nga hilig ngadto sa dautan magpalingkawas sa ilang kaugalingon pinaagi sa pag ingon, "Butang kini nga walay hinungdan, ug ang Dios dili kutihan kaayo mahitungod sa gagmay nga mga butang." Ug aduna unyzy magpadayon sa paglapas diha sa mga butang nga gitan aw nga gagmay, ug k.ni moagi nga dili mabadlong taliwala sa katawohan. Apan gihimo sa Ginoo nga sayon sabton nga ang sala diha sa bisan unsa nga kahimtang makapasuko Kaniya. {PM 68.3}

Alang kang Eva daw usa ka diyutay nga butang ang pagsupil sa Dios pinaagi sa pagtilaw sa bunga sa kahoy nga gidili, ug ang pagtintal sa iyang bana sa paglapas usab; apan ang ilang; sala nagbukas sa ambakanan sa tubig sa kagul anan sa ibabaw sa kalibutan. Kinsa ang makahibalo, diha sa takna sa panulay, sa makalilisang nga mga sangputanan nga mosangput gikan sa usa ka sayop nga lakang? {PM 69.1}

Ang daghan nga nagtudlo nga ang kasugoan sa Dios dili ipapilit pagsugot sa katawohan, nagsugyot nga dili mahimo alang kaniya ang pagtuman sa Iyang mga sugo. Apan kong kini mao pay tinuod, nganong nag antus man si Adan sa silot sa paglapas? Ang sala sa atong unang mga ginikanan misangput sa sala ug kagul anan sa kalibutan, ug kong dili pa tungod sa pagkamaayo ug sa kalooy sa Dios, ang kaliwat mapalusbug unta ngadto sa kaluya nga walay paglaum. Ayaw itugot nga may maglimbong sa ilang kaugalingon. “Ang suhol gikan sa sala mao ang kamatayon.” Ang kasugoan sa Dios dili labaw nga malapas nga walay silot karon kay sa diha nga gipakanaug ang hukom ngadto sa amahan sa mga katawohan. {PM 69.2}

Human sa ilang pagpakasala, si Adan ug si Eva wala na tugoti nga magapuyo pa diha sa Eden. Sa mainiton nangilyupo sila nga magpabilin diha sa puloy anan sa ilang pagkawalay sala ug sa kalipay. Giako nila nga ilang gipildi ang tanan nga katungod ngadto sa malipayon nga puloy anan, ug nagsaad sa ilang kaugalingon alang sa umalabut sa paghatag ug estrikto nga pagsugot ngadto sa Dios. Apan gisultihan sila nga ang ilang kinaiya nadaut tungod sa sala; mikunhod ang ilang kusog sa pagsukol sa dautan, ug nabuksan ang agianan alang kang Satanas sa pagkoha ug dugang bintaha sa agianan ngadto kanila. Diha sa ilang pagkainosente nadaug sila sa panulay; ug karon, diha sa usa ka kahimtang nga namatngonan nga sala, minos ang ilang gahum sa pagpalungtad sa ilang kabuotan. {PM 69.3}

Diha sa pagpaubos ug sa dili ikasaysay nga kasubo nanamilit sila ngadto sa ilang matahum nga puloy anan, ug migula sa pagpuyo sa ibabaw sa yuta, diin nahimutang ang tunglo sa sala. Ang kahanginan nga kaniadto hilabihan ang pagkamalinawon ug managsama ang temperatura, karon nailalum na sa maila nga kausaban, ug tungod niini ang Ginoo sa maloloy on naghatag kanila ug saput nga mga panjt ingon nga usa ka panalipod gikan sa maghinubra nga kainit ug katugnaw. {PM 69.4}

Sa ilang nasaksihan. diha sa nalarag nga bulak ug sa nahulog nga dahon, nga mao ang unang mga ilhanan sa kadunot, ang pagbangutan ni Adan ug sa iyang kauban labaw pa ka mapait kay sa mga katawohan karon nga magbangutan sa ilang mga patay Ang kamatayon sa usa ka maluya ug mahuyang nga bulak sa pagkamatuud maoy hinungdan sa kasub anan; apan sa diha nga ang ambongan nga mga kahoy nangatagak ang ilang mga dahon, ang talan awon nagdala sa daw buhi sa panumduman sa mabangis nga makatuoran nga ang kamatayon mao ang bahin sa matag buhi nga butang. {PM 70.1}

Ang Tanaman sa Eden nagpabilin pa ug dugay tapus ang tawo nahimong sinalikway gikan sa iyang makalilipay nga mga dalandalan. Ang nahulog nga kaliwat gitugotan ug dugay nga pagtutok ngadto sa puloy anan sa kabuotan, samtang ang ilang pagsulod sa gialihan lamang

sa nagabantay nga mga manulonda. Diha sa ganghaan sa Paraiso nga gibantayan sa kirubin gipadayag ang diosnon nga himaya. Ang himaya sa Dios gipadayag sa "ibabaw sa kirubin" nga sa sunod gitawag nga shekinah, kini nagpuyo diha sa balaan sa mga balaan, ang sentro sa pagsimba sa Israel. Nganha si Adan ug ang iyang mga anak nga lalake moanha sa pagsimba sa Dios. Dinhi ilang gibag o ang ilang mga panaad sa pagtuman sa kasugoan nga ilang gilapas nga maoy hinungdan sa paghingilin kanila gikan sa Eden. Sa diha nga ang sulog sa pagkadautan mitabon na sa kalibutan, ug ang pagkamakasasala sa katawohan maoy nagdisidir sa ilang kalaglagan pinaagi sa usa ka lunop sa mga tubig, ang kamot nga nagtanum sa Eden nagkoha niini gikan sa yuta. Apan diha sa katapusan nga kapanghiulian, kong anaa na ang "usa ka bag ong langit ug usa ka bag ong yuta" (Pinadayag 21:1), kini igapasig uli nga labi pang mahimayaon ang pagkadayandayan kay sa sinugdan. {PM 70.2}

Unya sila nga nagbantay sa mga sugo sa Dios magaginhawa diha sa walay kamatayon nga kabaskug sa silong sa kahoy sa kinabuhi, ug latas sa mga katuigan nga walay pagkatapus ang mga pumopuyo sa mga kalibutan nga walay sala magatan aw. diha sa tanaman sa kalipay, sa usa ka hulad sa hingpit nga buhat sa linalang sa Dios, nga wala matandog sa tunglo sa sala usa ka halad nga pagadangatan sa tibook nga yuta, kong gituman pa sa tawo ang mahimayaon nga piano sa Magbubuhat. {PM 70.3}

Kapitulo 4. Ang Plano sa Katubsanan

Ang pagkahulog sa tawo nagpuno sa tibook langit sa kasakit. Ang kalibutan nga gibuhat sa Dios nadaut sa tunglo sa sala, ug gipuy an sa mga tawo nga gipahamtangan sa hukom sa pagkaalaut ug sa kamatayon. Walay nagpakita nga kalikayan alang kanila nga naglapas sa kasugoan. Mihunong sa ilang mga alawiton sa pagdayeg ang mga manulonda. Diha sa tibook nga langitnong mga sawang diha ang pagbangotan tungod sa kalaglagan nga nahimo sa sala. {PM 71.1}

Ang Anak sa Dios, ang mahimayaon nga Komandante sa langit, natandug sa kalooy alang sa nahulog nga kaliwat. Ang Iyang kasingkasing nahinuklog sa dili masukod nga kalooy samtang ang mga kasakit misaka sa Iyang atubangan. Apan ang diosnon nga gugma nagmugna ug usa ka plano diin ang tawo natubos. Ang kasugoan nga nalapas nagkinahanglan sa kinabuhi sa makasasala. Diha sa tibook nga kalibutan dihay usa lamang nga makatagbaw sa iyang mga angkon, alang sa tawo. Tungod kay ang diosnon nga kasugoan ingon man kabalaan sa Dios mismo, ang usa lamang nga katumbas sa Dios ang makahimo sa pagpasig uli alang sa iyang kalapasan. Walay usa gawas kang Cristo ang makatubos sa nahulog nga tawo gikan sa tunglo sa kasugoan, ug dad on siya pag usab ngadto sa pagpahiuyon sa Langit. Si Cristo mao ang mokoha nganha sa Iyang kaugalingon sa sala ug sa kaulawan sa sala sala nga hilabihan ka makapasilag sa usa ka balaan nga Dios nga kini makapahimulag sa Amahan ug sa Iyang Anak. Si Cristo wala magsapayan nga molusad ngadto sa mga kahiladman sa pagkaalaut aron lamang sa pagluwas sa nalaglag nga kaliwat. {PM 71.2}

Sa atubangan sa Amahan nangamuyo Siya alang sa makasasala, samtang ang panon sa langit naghulat sa sangputanan uban sa usa ka hilabihan nga kaikag nga dili masaysay sa pulong. Nagpadayon ug dugay ang misteryoso nga panagsultihay" Ang tambag sa pakigdait" (Zacarias 6:13) alang sa nangahulog nga mga anak sa katawohan. Ang piano sa kaluwasan gipahiluna nang daan sa wala pa lalanga ang yuta; kay si Cristo mao "ang Cordero nga gipatay sa wala pa ang pagkatukod sa kalibutan" (Pinadayag 13:8); apan bisan pa niini kadto maoy usa ka pagpakigbisug bisan uban sa Hari sa kalibutan; sa pagtugyan sa Iyang Anak aron sa pagpakamatay alang sa sad an nga kaliwat. Apan "Kay gihigugma gayud sa Dios ang kalibutan nga tungod niana gihatag Niya ang Iyang bugtong Anak, aron ang tanan nga mosalig kaniya dili malaglag kondili may kinabuhing dayon." Juan 3:16. O, ang pagkatulogkaron sa katubsanan! ang gugma sa Dios alang sa usa ka kalibutan nga wala mahigugma Kaniya! Kinsa ang makahibalo sa giladmon nianang mao nga gugma nga "nagsaylo sa kahibalo"? Sa tibook nga mga katuigan nga walay pagkatapus, ang mga hunahuna nga dili mamatay, nga naningkamot sa pagsabut sa tinagoan nianang dili matugkad nga gugma, mahibolong ug magmahal. {PM 71.3}

Ang Dios igapaila diha kang Cristo, nga "nagpasig uli sa kalibutan ngadto sa Iyang kaugalingon." 2 Corinto 5:19. Ang tawo hilabihan nga napaubos tungod sa sala, nga dili mahimo alang kaniya, diha sa iyang kaugalingon, ang pag uyon Kaniva kinsang kinaiya mao ang kaputli ug pagkamaayo. Apan si Cristo, tapus Niya matubos ang tawo gikan sa hukom sa

kasugoan, makahatag ug diosnon nga gahum, aron makighiusa sa tawohanon nga paningkamot. Sa ingon niini pinaagi sa paghinulsol ngadto sa Dios ug sa pagtoo diha kang Cristo, ang nahulog nga mga anak ni Adan sa makausa pa mahimong "mga anak sa Dios." 1 Juan 3:2. {PM 72.1}

Ang plano nga pinaagi niini lamang mabatnan ang kaluwasan sa tawo nagaapil sa tibook langit diha sa iyang dili masukod nga sakripisyo. Ang mga manulonda wala mangalipay sa gibuksan ni Cristo diha sa ilang atubangan ang plano sa katubsanan; kay ilang nakita nga ang kaluwasan sa tawo pagabayaran ug dili ikasaysay nga kasakit sa ilang hinigugma nga Komandante. Diha sa kasubo ug sa kahibolong sila nagpatalinghug sa iyang mga pulong samtang Iyang gisultihan sila sa paagi nga Siya manaug gikan sa kaputli ug kalinaw sa langit, sa Iyang kalipay ug himaya ug walay kamatayon nga kinabuhi, ug makigtabuvlog sa pagkaubos sa yuta, ug moantus sa mga kasub anan, sa kaulawan, ug sa kamatayon niini. Siya ang magatindog sa tunga sa makasasala ug sa silot sa sala; apan bisan pa niini pipila lamang ang modawat Kaniya ingon nga Anak sa Dios. Iyang pagabiyaan ang Iyang mahabug nga katungdanan ingon nga Harianon sa langit, ug motungha sa ibabaw sa yuta ug magpaubos sa Iyang kaugalingon ingon nga usa ka tawo, ug pinaagi sa Iyang kaugalingon nga eksperyensya mahimong makasinati sa mga kagul anan ug sa mga panulay nga maoy pagaantuson sa tawo. Kining tanan gikinahanglan aron Siya makahimo sa pagtabang kanila nga pagapanulayon. Sa diha nga ang Iyang tumong ingon nga usa ka magtutudlo matapus na, Siya itugyan ngadto sa mga kamot sa mga tawong dautan, ug pagapasagubangon sa matag usa nga insulto ug pagsakit nga ginhulhug ni Satanas ngadto kanila. Kinahanglan Siya mamatay sa labing mabangis sa mga kamatayon, ug pagabayawon sa kinatung an sa mga kalangitan ug sa yuta ingon nga usa ka sad an nga makasasala. Kinahanglan Siya moagi sa taas nga mga takna sa paghingutas nga hilabihan ka makalilisang nga ang mga manulonda dili makaako sa pagsud ong niini, apan magatabon sa ilang mga nawong gikan niini nga talan awon. Kinahanglan Siya magaantus sa kasakit sa kalag, ang pagtago sa nawong sa Iyang Amahan, samtang ang sala sa paglapas ang gibug aton sa mga sala sa tibook nga kalibutan nagadat og Kaniya. {PM 72.2}

Ang mga manulonda mihapa sa ilang kaugalingon diha sa tiilan sa ilang Komandante, ug natanyag nga sila ang mahimong halad alang sa tawo. Apan ang kinabuhi sa usa ka manulonda dili makabayad sa utang; Siya lamang nga nagbuhat sa tawo ang may gahum sa pagtubos kaniya. Apan bisan pa niini ang mga manulonda may bahin nga pagabuhaton diha sa plano sa katubsanan. Si Cristo pagahimuon nga "ubos ug diyutay sa mga manulonda alang sa pag antus sa kamatayon." Hebreohanon 2:9. Ingon nga Siya magkoha sa bayhon sa tawo diha Kaniya, ang Iyang kusog dili tumbas sa ilaha, ug sila ang magaalagad Kaniya, aron sa pagpalig on ug humpay kaniya nga anaa sa Iyang mga pag antus. Sila usab mao ang mahimong sulogoon nga mga espiritu, nga gipadala sa pag alagad alang kanila nga maoy mga manununod sa kaluwasan. Hebreohanon 1:14 Sila magabantay sa mga sakop sa grasya gikan sa gahum sa dautan nga mga manulonda, ug gikan sa kangitngit nga sa walay hunong isabwag ni Satanas sa palibut kanila. {PM 73.1}

Sa diha nga ang mga manulonda magasaksi sa paghingutas ug sa pagpakaulaw sa ilang Ginoo, mapuno sila sa kayugot ug sa kasilag, ug nagtinguha sa pagluwas Kaniya gikan sa Iyang mga mamumuno; apan dili sila pasal oton aron sa pagpugong sa bisan unsa nga ilang pagatan awon. Kabahin kadto sa piano sa katubsanan nga si Cristo mag antus sa pagbugalbugal ug sa pagdagmal sa dautan nga mga tawo; ug miuyon Siya ning tanan sa diha nga Siya nahimong Manunubos sa tawo. {PM 73.2}

Gipasaligan ni Cristo ang mga manulonda nga pinaagi sa Iyang kamatayon Iyang malukat ang daghan, ug magalaglag kaniya nga may gahum sa kamatayon. Iyang bawion ang ginharian nga nawala sa tawo pinaagi sa paglapas, ug ang mga tinubos mao ang manunod niini uban Kaniya, ug magpuyo sa sulod niini hangtud sa walay katapusan. Niining hugnaa mawagtang na ang sala ug ang mga makasasala, nga sa hangtud dili na makatugaw sa kalinaw sa langit o sa yuta. Iyang giagda ang panon sa mga manulonda nga magpahiuyon sa plano nga gidawat sa Iyang Amahan, ug nalipay nga pinaagi sa Iyang kamatayon, ang tawo nga nahulog mapasig uli ngadto sa Dios. {PM 74.1}

Unya ang kalipay nga dili ikasaysay, nagpuno sa langit. Ang himaya ug ang kabulahanan sa usa ka kalibutan nga natubos, nakalabaw bisan sa panghingutas ug sa sakripisyo sa Prinsipe sa kinabuhi. Lahus sa langitnong mga sawang naglanog ang unang mga tunada niadtong alawiton nga milanog sa ibabaw sa kabungturan sa Bethlehem nga nagaingon “Himaya sa Dios sa kalangitan, ug sa yuta panagdait sa mga tawo nga iyang gikahimut an.” Lukas 2:14. Uban sa usa ka halalum pa nga kasadya karon kay diha sa kadasig sa bag o nga kabuhatan, “Nagkadungan pag awit ang mga bitoon sa kabuntagon, ug ang tanang mga anak sa Dios nagkaduyog sa pagsinggit sa kalipay.” Job 38:7. {PM 74.2}

Ngadto sa tawo ang unang pagpasabut sa katubsanan gikasulti diha sa hukom nga gipakanaug ngadto kang Satanas diha sa tanaman. Si Jehova nagpahayag sa pag ingon, “Ibutang ko ang panagkaaway sa taliwala mo ug sa babaye, ug sa taliwala sa imong kaliwat ug sa iyang kaliwat; siya magasamad sa imong ulo, ug ikaw magasamad sa iyang tikod.” Genesis 3:15. Kining mao nga hukom nga gilitok nga nadungog sa atong unang mga ginikanan, alang kanila maoy usa ka saad. Samtang kini nagatug an nga daan sa gubat tali sa tawo ug si Satanas, kini nagmantala nga sa katapusan ang gahum sa dakong kaaway mabuntog. Nagtindog nga daw mga kriminal si Adan ug si Eva diha sa atubangan sa matarung nga Maghuhukom, naghulat sa hukom nga nahiaguman sa paglapas; apan sa wala pa nila madungog ang mahitungod sa kinahuhi sa paghago ug sa kasub anan nga maoy mahimo nilang bahin sa kinabuhi, o mahitungod sa dekrito nga kinahanglan sila mopauli sa abug sa yuta, ilang napatalinghugan ang mga pulong nga dili mapakyas sa paghatag kanila ug paglaum. Bisan sila mag antus gikan sa gahum sa ilang kusganon nga kaaway, makapaabut sila sa unahan ngadto sa katapusan nga kadaugan. {PM 74.3}

Sa pagkadungog ni Satanas adunay pagdinumtanay nga relasyon tali kaniya ug sa babaye, ug tali sa iyang kaliwat ug sa iyang kaliwat, nasayran niya nga ang iyang buhat sa pagdaut sa tawohanon nga Kinaiya masanta; nga pinaagi sa ubang mga paagi ang tawo makahimo sa

pagsukol sa iyang gahum. Apan samtang ang plano sa kaluwasan gibukhad sa labi pa ka hingpit, si Satanas uban sa iyang mga manulonda nalipay, nga. ingon nga milampus siya sa pagkahulog sa tawo, mahimo niya ang pagpatiurok sa Anak sa Dios gikan sa Iyang hataas nga katungdanan. Nagpahayag siya nga hangtud karon ang iyang piano nagnialampuson dinhi sa yuta, ug nga kong si Cristo magkoha na sa kinaiya sa tawo, siya usab tingali madaug, ug sa ingon niini ang katubsanan sa nahulog nga kaliwat tingali mapugngan. {PM 75.1}

Giablihan pag ayo sa langitnong mga manulonda ngadto sa atong unang mga ginikanan ang plano nga nalaraw alang sa ilang kaluwasan. Gipasaligan si Adan ug ang iyang kauban nga bisan pa sa ilang dako nga sala, sila dili pagabiyaan ngadto sa paggahum ni Satanas. Ang Anak sa Dios nagtanyag sa pagbayad, pinaagi sa Iyang kaugalingon nga kinabuhi, sa ilang kalapasan. Ang usa ka panahon sa pagpaniid igatugyan kanila, ug pinaagi sa paghinulsol, ug sa pagtoo diha kang Cristo, mahibalik pa sila sa pagkamahimong mga anak sa Dios. {PM 75.2}

Ang sakripisyo nga gipangayo tungod sa ilang kalapasan, nagpadayag ngadto kang Adan ug kang Eva sa kabalaan sa kinaiya sa kasugoan sa Dios; ug ilang nakita, ingon sa wala nila makita kaniadto, ang kahimtang sa sala, ug ang makahahadlok nga sangputanan niini. Sa ilang pagbasul ug sa kasubo naghangyo sila nga ang silot dili idat og diha Kaniya kang kinsang gugma mao ang tuburan sa tanan nilang kalipay; masbali diha kini ipakanaug kanila ug sa ilang mga kaliwatan. {PM 75.3}

Gisultihan sila nga tungod kay ang kasugoan ni Jehova mao man ang patukuranan sa Iyang gobyerno sa langit ug ingon man sa ibabaw sa yuta, bisan ang kinabuhi sa usa ka manulonda dili madawat ingon nga usa ka halad alang sa kalapasan niini. Walay usa sa mga sugo niini ang mawagtang o mailisdan aron sa pagpahiuyon sa tawo diha sa iyang nahulog nga kahimtang; apan ang Anak sa Dios nga maoy nagbuhat sa tawo, makahimo ug usa ka pagpasig-uli alang kaniya. Maingon nga ang paglapas ni Adan nagdala ug pagkaalaut ug kamatayon, ang sakripisyo ni Gristo magdala ug kinabuhi nga walay kamatayon. {PM 75.4}

Dili lamang ang tawo kondili hasta ang yuta nga tungod sa sala nailalum sa gahum sa dautan, ug kini igapasig uli pinaagi sa plano sa katubsanan. Diha sa paglalang niya, si Adan gibutang diha sa ginsakupan ibabaw sa yuta. Apan pinaagi sa pagtugyan ngadto sa panulay, siya nadala sa ilalum sa gahum ni Satanas. “Ang tawo ulipon man sa bisan unsa nga makabuntog kaniya.” 2 Pedro 2:19. Sa diha nga ang tawo nahimong bihag ni Satanas, ang dominyo nga iyang gihuptan, gibalhin ngadto sa nagbuntog kaniya. Sa ingon niini si Satanas nahimong “dios niining kalibutana.” 2 Corinto 4-4. Iyang giagaw ang maong dominyo sa ibabaw sa yuta nga sa sinugdan nahatag ngadto kang Adan. Apan si Cristo, pinaagi sa iyang sakripisyo nga nagbayad sa silot sa sala, dili lamang maglukat sa tawo, kondili magbawi sa dominyo nga iyang gipildi. Ang tanan nga nawala sa unang Adan igapahauli sa ikaduha nga Adan. Ang manalagna nag ingon, “O torre sa panon, ang bungtod sa anak nga babaye sa Sion, anha kanimo moabut kana, oo, ang unang dominyo.” Miqueas 4:8. Ug si apostol Pablo nagtudlo sa unahan “hangtud nga makapanag iya na kita niini.” Efeso 1 14. Gibuhat sa Dios

ang yuta aron mahimong pinuy anan sa balaan, ug malipayon nga mga tawo. Si Jehova "nag umol sa yuta ug naghimo niini, nga nagtukod niini ug nagbuhat niini nga walay nakawang, nga nag umol niini aron pagapuy an." Isaias 45:18. Kana nga tuyo matuman, sa diha, nga mabag o pinaagi sa gahum sa Dios, ug makalingkawas gikan sa sala ug sa kasub anan, kini mahimong dayon nga pinuy anan sa mga tinubos. "Ang mga matarung makapanunod sa yuta, ug magapuyo sila sa ibabaw niini sa walay katapusan." Salmo 37:29. "Ug didto wala nay bisan unsang tinunglo, apan didto ang trono sa Dios ug sa Cordero, ug ang iyang mga ulipon magasimba kaniya." Pinadayag 22:3.' Diha sa iyang pagkawalay sala, si Adan nagpahimulos sa dayag nga pagpakigsulti uhan sa iyang Magbubuhat; apan ang sala maoy nakapahimulag sa Dios ug sa tawo, ug ang panghimayad ni Cristo lamang ang makalatas sa bung aw, ug mapadala ang panalangin o ang kaluwasan gikan sa langit nganhi sa yuta. Naputol gihapon ang tawo gikan sa diretso nga pagduol ngadto sa iyang Magbubuhat, apan ang Dios makapakigsulti kaniya pinaagi kang Cristo ug sa mga manulonda. {PM 76.1}

Sa ingon niini napadayag ngadto kang Adan ang hinungdanong mga hitabo sa kasaysayan sa katawohan, gikan sa panahon sa pagpahibalo sa diosnon nga hukom didto sa Eden, ngadto sa Lunop, ug ngadto sa unahan ngadto sa unang pag anhi sa Anak sa Dios. Siya gipakitaan nga samtang ang paghalad ni Cristo igo na nga makaluwas sa tibook nga kalibutan, daghan ang mopili sa usa ka kinabuhi sa sala inay sa paghinulsol ug sa pagkamatinumanon. Ang salaod motubo latas sa nagsunodsunod nga mga kaliwatan, ug ang tunglo sa sala magapahiluna sa ibabaw sa tawohanon nga kaliwat nga magadugang ang pagpabug at, diha sa mga kamananapan ug ibabaw sa yuta. Ang mga adlaw sa tawo pagapahamub on pinaagi sa Iyang kaugalingon nga rumbo sa sala; siya magaanam ug kunhod sa katas on sa lawas ug sa paglahutay, ug diha sa gahum sa pamatasan ug sa pangutok, hangtud mapuno ang kalibutan sa kaalaut sa tanang matang. Tungod sa pagpatuyang diha sa kagustohan ug sa halalum nga pagbati, ang katawohan dili na makasarang sa pagsabut sa dagkong mga kamatuoran sa plano sa katubsanan. Apan bisan pa niana si Cristo, nga nagmatinud anon sa katuyoan nga tungod niini Iyang gibiyaan ang langit, magpadayon sa Iyang kaikag diha sa katawohan, ug sa gihapon nag agda kanila sa pagtago sa ilang kaluyahon ug mga kakulangon diha Kaniya. Mosangkap Siya sa mga kinahanglanon sa tanang moduol nganha Kaniya diha sa pagtoo. Ug kanunay adunay pipila nga motipig sa kahibalo mahitungod sa Dios, ug magpabilin nga walay buling taliwala sa nagapasuwabi nga pagkadautan. {PM 77.1}

Ang sakripisyo nga mga halad gitudlo sa Dios aron alang sa tawo mahimong usa ka walay hunong nga pahinumdom ug usa ka mahinulsolon nga pag ila sa iyang sala, ug usa ka pagsugid mahitungod sa iyang pagtoo diha sa gisaad nga Manunubos. Gilaraw sila sa pagmatngon diha sa nahulog nga kaliwat sa solemni nga kamatuoran nga ang hinungdan sa kamatayon mao ang sala. Alang kang Adan, ang paghalad sa unang sakripisyo maoy labing masakit nga seremonya. Tingali gibakyaw ang iyang kamot sa pagkoha sa kinabuhi, nga ang Dios lamang ang makahatag. Mao kadto ang unang higayon nga siya nakasaksi ug kamatayon, ug siya nasayud nga kong siya nagmatinumanon pa lamang ngadto sa Dios wala untay kamatayon sa tawo o sa mananap. Samtang iyang gipatay ang inosente nga biktima,

mikurog siya sa pagpalandong nga ang iyang sala maoy magpaagas sa dugo sa walay mansa nga Cordero sa Dios. Kining mao nga talan awon naghatag kaniya ug usa ka lalum pa ug labaw pa ka tataw nga pagbati sa kadako sa iyang kalapasan, nga walay makabayad sa silot gawas sa kamatayon sa minahal nga Anak sa Dios. Ug nahibolong siya sa dili matugkad nga pagkamaayo nga maghatag sa maong lukat aron sa pagluwas sa may sala. Ang usa ka bitoon sa paglaum ang nagbanwag sa mangitngit ug makalilisang nga umalabut, ug nagpahigawas niini sa iyang tuman nga kalaglagan. {PM 77.2}

Apan ang plano sa katubsanan may halapad pa ug lalum pa nga katuyoan kay sa kaluwasan sa tawo. Dili tungod lamang niini nga si Cristo mianhi sa yuta; dili igo lamang nga ang mga pumopuyo niining diyutay nga kalibutan magtagad sa kasugoan sa Dios sa ingon nga pagtagad; kondili ang pagpanghimatuod sa kinaiya sa Dios diha sa atubangan sa kalibutan. Nganhi niining sangputanan sa Iyang dako nga sakripisyo sa Iyang impluwensya diha sa mga tawo nga maalamon sa ubang mga kalibutan, ingon man diha sa tawo ang Manluluwas naglantaw sa unahan sa diha nga sa dayon sa paglansang Niya sa krus, Siya miingon: “Ug karon mao na ang paghukom niining kalibutana, karon palagputon na ang punoan niining kalibutana. Ug Ako, sa ikaisa na Ako gikan sa yuta, magakabig sa tanang tawo nganhi Kanako.” Juan 12:31, 32. Ang buhat ni C.risto sa pagpakamatay alang sa kaluwasan sa tawo dili lamang maghimo sa langit nga masulod sa katawohan, apan sa atubangan sa tibook kalibutan kini maghatag ug katarungan sa Dios ug sa Iyang Anak diha sa ilang pagdumala sa pagsukol ni Satanas. Kini magatukod sa pagkawalay pagkatapus sa kasugoan sa Dios, ug magpadayag sa kinaiya ug sa mga sangputanan sa sala. {PM 78.1}

Gikan pa sa sinugdan, ang dakong away diha masentro sa kasugoan sa Dios. Naninguha si Satanas sa pagmatuod nga ang Dios dili matarung, nga ang Iyang kasugoan may sayop, ug nga alang sa kaayohan sa kalibutan kini nagkinahanglan nga pagailisdan. Diha sa pag vataki sa kasugoan, nagtumong siya sa pagbuntog sa Tag iya niini. Diha sa ginaawayan igapakita kong ang diosnon nga mga kabalaoran may mga sayop ha ug kinahanglan nga pagailisdan o hingpit ba ug dili mausab. {PM 78.2}

Sa diha nga gipagawas si Satanas gikan sa langit, naniguro siya sa paghimo sa yuta nga iyang ginharian. Sa diha nga iyang gipanulay ug nabuntog si Adan ug si Eva, naghunahuna siya nga naiya na ang kalibutan; “tungod kay,” matud pa niya, “ilang gipili ako ingon nga ilang magmamando.” Giangkon niya nga dili mahimo nga pagahatagan ug pasaylo ang makasasala, ug tungod niini ang kaliwat nga nahulog iyang mga sakop pinasubay sa balaod, ug ang kalibutan iya na. Apan gihatag sa Dios ang Iyang minahal nga Anak ang usa nga katumbas sa Iyang kaugalingon nga magsagubang sa silot sa kalapasan, ug sa ingon niini naghatag Siya ug agianan nga sila mahiuli ngadto sa Iyang kalooy, ug madala pagbalik ngadto sa ilang puloy anan sa Eden Misagubang si Cristo sa pagtubos sa tawo, ug sa pagluwas sa kalibutan gikan sa kamot ni Satanas. Ang dakong away nga gisugdan didto sa langit pagahukman dinhi gayud nga kalibutana, sa mao nga dapit nga giangkon ni Satanas nga iya. {PM 78.3}

Kadto maoy katingalahan sa tibook kalibutan nga si Cristo nagpaubos sa Iyang kaugalingon aron sa pagluwas sa tawo nga nahulog. Nga Siya nga nakalabay gikan sa usa ka bitoon ngadto sa usa, gikan sa usa ka kalibutan ngadto sa usa, nga nagdumala sa tanan, nga pinaagi sa Iyang pagbantay nagasangkap sa mga kinahanglanon sa matag matang sa binuhat diha sa halapad Niya nga kabuhatan nga siya nag uyon sa pagbiya sa Iyang himaya ug magsul ob sa Iyang kaugalingon sa kinaiya nga tawohanon, maoy usa ka misteryo nga gitinguha sa pagsabut sa utokang mga tawo nga walay sala sa ubang mga kalibutan. Sa pag anhi ni Cristo sa atong kalibutan diha sa dagway nga tawohanon, naikag kaayo ang tanan sa pagsunod Kaniya samtang Siya naglatas, sa matag lakang sa dalan nga naumogsa dugo gikan sa pasungan sa baka ngadto si Kalbaryo. Gitiman an sa langit ang mga pagpakaulaw ug ang mga pagbugal bugal nga Iyang nadawat, ug nahibalo nga kadto mga sugyot ni Satanas. Ilang gitiman an ang buhat sa kontra nga mga ahensya nga nagpadayon; walay hunong si Satanas gaduso sa kangitngit, sa kagul anan, ug pag antus diha sa kaliwat, ug si Cristo ang nagsagang niini. Ilang gipanid an ang gubat tali sa kahayag ug sa kangitngit samtang kini nag anam ug kapintas. Ug samtang si Cristo diha sa Iyang himalatyon nga paghingutas sa ibabaw sa krus siya misinggit sa pag ingon, “Natapus na,” ang usa ka singgit sa kadaugan mitulimbang sa pagbagdng ngadto sa tagsatagsa ka kalibutan, ngadto sa langit mismo. Ang dakong bangga nga dugay nang giaway niining kalibutana karon nahukman na, ug si Cristo mao ang mananaug. Ang Iyang kamatayon maoy nagtubag sa pangutana kong ang Amahan ug ang Anak may igo ba nga gugma alang sa tawo sa pagpanugakod sa pagdumili sa kaugalingon ug sa usa ka espiritu sa pagsakripisyo. Napadayag ni Satanas ang tinuod nga kinaiya niya ingon nga usa ka bakakon ug mamumuno. Nakita nga ang mao nga espiritu sa iyang pagdumala sa mga anak sa katawohan nga nailalum sa iyang gahum, iya unta kini nga mapaila kong natugotan pa sa pagmando sa mga binuhat didto sa langit. Sa usa ka tingog ang maunongon nga kalibutan naghiusa sa pagbayaw sa diosnon nga pagdumala. {PM 79.1}

Kong mahimo pa nga mausab ang kasugoan, ang tawo maluwas lamang unta nga wala ang paghalad ni Cristo; apan ang kamatuoran nga gikinahanglan si Ciristo maghatag sa Iyang kinabuhi alang sa nahulog nga kaliwat, nagmatuodl nga ang kasugoan sa Dios dili mopalingkawas sa makasasala gikan sa paglapas niini. Napasundayag nga ang suhol gikan sa sala mao ang kamatayon. Sa pagkamatay ni Cristo, mahimong dili maduhaduhaan ang kalaglagan ni Satanas. Apan kong nawagtang pa ang kasugoan didto sa krus, ingon sa gipangangkon sa kadaghanan, nan ang paghingutas ug ang kamatayon sa minahal nga Anak sa Dios giantus lamang sa paghatag kang Satanas sa iyang gipangayo; unya ang prinsipe sa dautan modaug unta, ug ang iyang mga sumbong batok sa diosnon nga pangagamhanan madawat. Ang mao ang kamatuoran nga si C.risto maoy nagsagubang sa silot kalapasan sa tawo, maoy usa ka gamhanan nga pangatarungan ngadto sa tanang mga binuhat, nga ang kasugoan dili mausab; nga ang Dios matarung, maluluy on, ug madumilion sa kaugalingon; ug nga ang dili matugkad nga hustisya ug kalooy naghiusa diha sa pagdumala sa Iyang kagamhanan. {PM 80.1}

Kapitulo 5. Gisulayan si Cain ug si Abel

Kining kapituluha gibase sa Genesis 4:1-15, 4:4.

Si Cain ug si Abel, ang mga anak nga lalake ni Adan, dako kaayo ang pagkalahi diha sa kinaiya. Si Abel may espiritu sa pagkamau nongon ngadto sa Dios; iyang nakita ang hustisya ug ang kalooy diha sa mga pagdumala sa Magbubuhat uban sa nahulog nga kaliwat, ug sa mapasalamaton nagdawat sa paglaum sa katubsanan. Apan gihambin ni Cain ang mga pagbati sa pagsukol, ug nagbagulbul batok sa Dios tungod sa tunglo nga gipakanaug nganha sa yuta ug nganha sa tawohanon nga kaliwat tungod sa sala ni Adan. Iyang gitugotan ang iyang hunahuna sa pag agi sa mao rang agianan nga giagian ngadto sa pagkahulog ni Satanas nga naganunot sa tinguha sa pagtuboy sa kaugalingon, ug nagasukna sa diosnon nga hustisya ug pagbulot an. {PM 81.1}

Kining maong mga igsoon gisulayan, ingon nga si Adan gisulayan una kanila, aron sa pagmatuod kong ila ba nga gituohan ug gituman ang pulong sa Dios. Sinati nila ang pangandam nga gihimo alang sa kaluwasan sa tawo, ug nakasabut sa sistema sa mga halad nga gitudlo sa Dios. Ilang nahibaloan nga niining maong mga halad ilang ipadayag ang ilang pagtoo diha sa Manluluwas nga gihulagway diha sa mga halad, ug sa sama nga higayon pag ila sa hingpit nila nga pagsalig diha Kaniya alang sa pasaylo; ug ilang nahibaloan nga pinaagi sa pagpahiuyon ngadto sa diosnon nga plano alang sa ilang katubsanan, naghatag sila sa kapasikaran nga kalig onan sa ilang pagtuman sa kabubut on sa Dios. Kong walay pagpaagas ug dugo, walay mahimo nga pagpasaylo sa sala; ug ilang gipakita ang ilang pagtoo diha sa dugo ni Cristo ingon nga sinaad nga panghimayad, pinaagi sa paghalad sa mga panganay sa panon diha sa paghalad. Gawas pa niini, ang mga inunahang mga bunga sa yuta gihalad usab sa atubangan ni Jehova ingon nga usa ka halad sa pasalamat. {PM 81.2}

Gipatindog sa duha ka mga igsoon ang ilang mga halaran nga managsama, ug ang matag usa kanila nagdala sa usa ka halad. Si Abel naghalad sa usa ka halad gikan sa panon, sumala sa mga mando ni Jehova. “Ug gitamud ni Jehova si Abel ug ang iyang halad”. Genesis Mikilab ang kalayo gikan sa langit ug gilamoy ang halad. Apan si Cain, nga wala magtagad sa yano ug tino nga sugo sa Dios, naghalad sa usa ka halad nga bunga sa mga tanum. Walay timailhan nga gikan sa langit nga kini gidawat. Nagpakiluoy si Abel sa iyang igsoon sa pagduol sa Dios diha sa paagi nga diosnon nga gitudlo sa Dios; apan ang iyang mga pakiluoy nakasamot ug pagkadisidido ni Cain sa pagsunod sa iyang kaugalingon nga pagbuot. Ingon nga kamagulangan nagbati siya nga labaw nga pagatambagan sa iyang igsoon, ug ang iyang tambag iyang gitamay. {PM 81.3}

Miduol si Cain diha sa atubangan sa Dios uban ang pagbagulbol ug ang pagkawalay pagtoo diha sa iyang kasingkasing mahitungod sa gisaad nga halad ug ang pagkakinahanglan sa paghalad sa mga halad. Ang iyang gasa nagpadayag sa walay paghinulsol tungod sa sala. Siya nagbati, ingon sa gibati karon sa kadaghanan, nga maoy usa ka pag ila sa iyang kaluyahon ang pagsunod sa tukma nga piano nga gitiman an sa Dios bahin sa pagsalig sa

Iyang kaluwasan diha lamang sa pagpasig uli sa sinaad nga Manluluwas. Gipili niya ang dalan sa pagsalig sa kaugalingon. Miduol siya diha sa iyang kaugalingon nga katakus. Wala siya modala sa nati nga carnero, aron sa pagsagol sa dugo niini sa iyang halad. kondili iyang gihalad ang iyang mga bunga, ang mga abut sa iyang hinagoan. Iyang gihalad ang iyang halad ingon nga usa ka pabor nga nahimo ngadto sa Dios, nga pinaagi niini nagpaabut siya nga masiguro ang diosnon nga pagtugot. Nagtuman si Cain diha sa pagpatindog ug usa ka halaran, mituman sa pagdala ug usa ka halad; apan bahin lamang sa pagkamatinumanon ang iyang gihimo. Ang labing importante nga bahin, nga mao ang pag ila sa pagkinahanglan sa usa ka Manunubos, maoy iyang gibiyaan. {PM 82.1}

Mahitungod sa pagkatawo ug sa relihiyoso nga pahimangno, kining duha ka mga igsoon nga lalake pareho. Ang duha mga makasasala, ang duha nagila sa mga pangangkon sa Dios sa katahuran ug sa pagsimba. Sa makita sa gawas ang ilang tinuhoan pareha ra hangtud sa usa ka punto; apan sa unahan niini ang kalainan tali sa duha dako kaayo. {PM 82.2}

“Tungod sa pagtoo si Abel mihalad ngadto sa Dios sa labaw pa ka hinalangpon nga halad inihaw kay sa kang Cain.” Hebreohanon 11:4. Nasabtan ni Ahel ang dakong mga prinsipyo sa katubsanan. Nakita niya ang iyang kaugalingon nga usa ka makasasala, ug iyang nakita ang sala, ug ang iyang silot nga mao ang kamatayon, nga nagtindog tali sa iyang kalag ug sa pagpakigsulti sa Dios. Gidala niya ang biktima nga gipatay, ang kinabuhi nga gihalad, nga sa ingon niini nagaila sa mga pagangkon sa kasugoan nga nalapas. Pinaagi sa dugo nga giula milantawo siya ngadto sa umalabut nga halad nga mao si Cristo nga naghingutas didto sa krus sa Kalbaryo; ug pinaagi sa pagsalig diha sa panghimayad nga pagahimuon didto, may kapanghimatuoran siya nga siya matarung, ug gidawat ang iyang halad. {PM 82.3}

May sama nga higayon si Cain diha sa pagtoon ug sa pagdawat niining maong mga kamatuuran ingon kang Abel. Dili siya biktima sa usa ka katuyoan nga walay katarungan. Ang usa ka igsoon nga Ialake wala pilia nga pagadawaton sa Dios, ang usa nagpili nga mahimong sinalikway. Mipili si Abel sa pagtoo ug sa pagkamatinumanon; si Cain mipili sa walay pagtoo ug sa pagsukol. Ania dinhi napahiluna ang tibook nga butang. {PM 83.1}

Si Cain ug si Abel nagapahayag sa duha ka mga matang sa mga tawo nga ania sa kalibutan hangtud sa pagsira sa panahon. Ang usa ka matang magpahimulos sa ilang kaugalingon sa natudlo nga halad inihaw alang sa sala; ang lain nga matang manimpalad sa pagsalig sa ilang kaugalingon nga mga katakus; ang ilang halad maoy usa ka halad nga walay gahum sa diosnon nga pagpataliwala, ug tungod niini dili kini makahimo sa pagdala sa tawo ngadto sa kalooy sa Dios. Pinaagi lamang sa mga katakus ni Jesus nga ang atong mga kalapasan mapasaylo. Kadtong wala magbati sa pagkinahanglan sa dugo ni Cristo, nga nagbati nga bisan walay diosnon nga grasya makahimo sila pinaagi sa ilang kaugalingon nga mga buhat sa pagkoha sa pag uyon sa Dios, ug magahimo sa sama nga sayup nga nahimo ni Cain Kong dili sila modawat sa dugo nga makahinlo, mailalum sila sa hukom sa silot. Walay lain nga tagana ang nahimo diin sila mapalingkawas gikan sa kaulipnan sa sala. {PM 83.2}

Ang matang sa mga magsisimba nga nagsunod sa panig ingnan ni Cain nag apil kaayo sa mas dako nga bahin sa kalibutan; tungod kay hapit ang tagsatagsa ka tinuhoan nga kini gisukad sa sama nga prinsipyo nga ang tawo makasalig sa iyang kaugalingon nga mga panlimbasug alang sa kaluwasan. Giangkon sa uban nga mga tawo nga ang gikinahanglan sa tawohanon nga kaliwat, dili ang katubsanan, kondili ang kalamboan nga kini makahimo sa pagpahapsay, sa pagtuboy, ug sa pagpabag o sa iyang kaugalingon Ingon nga si Cain naghunahuna sa pagkoha sa diosnon nga pabor pinaagi sa usa ka halad nga walay dugo sa usa ka halad inihaw, mao man usab kini sila nagdahum sa pagtuboy sa katawohan ngadto sa langitnon nga sumbanan, nga dili magasalig sa pagkapinasig uli Ang kasaysayan ni Cain nagpakita kong unsa ang mahimong sangputanan Ang katawohan walay gahum sa pagpabag o sa iyang kaugalingon. Wala kini magahilig paingon sa itaas, ngadto sa diosnon, kondili paingon sa ubos, ngadto sa pagkasatanasnon. Si Cristo mao lamang ang atong paglaum. “Walay bisan unsa pang lain nga ngalan sa silong sa langit, nga gikahatag ngadto sa mga tawo nga pinaagi niini maluwas kita.” Buhat 4:12. {PM 83.3}

Ang tinuud nga pagtoo, nga nagsalig sa hingpit diha kang Cristo, igapaila pinaagi sa pagsugot ngadto sa tanang mga kinahanglanon sa Dios. Gikan sa kaadlawan ni Adan nganhi ning panahona ang dakong away mao ang mahitungod sa pagsugot sa kasugoan sa Dios. Sa tanan nga mga katuigan dihay mga tawo nga nag angkon sa katungod sa pabor sa Dios bisan samtang sila wala magatagad sa uban sa Iyang mga sugo. Apan ang mga Kasulatan nagpahayag nga pinaagi sa mga buhat “ang pagtoo mahimong hingpit; ug nga kong wala ang mga buhat sa pagsugot, ang pagtoo “patay.” Santiago 2:22, 17. Ang nag-angkon nga siya nakaila sa Dios “ug wala magabantay sa Iyang mga sugo, maoy usa ka bakakon, ug ang kamatuoran wala diha kaniya.” 1 Juan 2:4. {PM 84.1}

Sa nakita ni Cain nga ang iyang halad wala dawata, siya nasuko sa Ginoo ug kang Abel; nasuko siya nga ang Dios wala magdawat sa puli nga iya sa tawo nga baylo sa diosnon nga tinudlo nga halad. ug nasuko sa iyang igsoon tungod sa pagpili niini sa pagsugot sa Dios imbis sa pagtipon diha sa pagsukol batok kaniya. Bisan pa sa walay pagtagad ni Cain sa diosnon nga sugo, ang Dios wala magbiya kaniya sa iyang kaugalingon; mipaubos Siya aron sa pagpangatarungan uban sa tawo nga nagpakita sa iyang kaugalingon nga hilabihan ka dili makatarunganon. Ug si Jehova miingon ngadto kang Cain, “Nganong nasuko ikaw, ug nganong nangil ad ang imong panagway?” Genesis 4:6. Pinaagi sa usa ka mensahero nga manulonda gipadala ang pasidaan nga nag ingon “kong dili ka magbuhat ug maayo, ang sala nagahayad sa ganghaan” Ang pagpili diha ra kang Cain sa iyang kaugalingon. Kong siya nagtoo pa sa mga katakus sa sinaad nga Manluluwas, nagsugot unta siya sa mga kinahanglanon sa Dios, magpahimulos unta siya sa iyang kalooy. Apan kay nagpadayon siya diha sa pagkawalay pagtoo ug sa paglapas, wala siya’y katarungan sa paggumbol nga wala siya dawata ni Jehova. {PM 84.2}

Apan sa baylo nga mag ila sa iyang sala, nagpadayon sa Cain sa pagbagolbol mahitungod sa inhustisya sa Dios, ug naghambin sa pangabugho ug sa pagdumot kang Abel. Sa masuk

anon iyang gikasab an ang iyang igsoon, ug misulay siya sa paghangkat kaniya ngadto sa pagpakiglantugi mahitungod sa mga pagdumala sa Dios kanila. Diha sa pagkaaghop, apan walay kahadlok ug sa dili matarug, gilabanan ni Abel ang hustisya ug ang pagkamaayo sa Dios. Iyang gitudlo ang sayup ni Cain, ug naningkamot siya sa pagpasabut kaniya nga siya sa iyang kaugalingon mao ang nasayup. Iyang gitudlo ang kalooy sa Dios diha sa pagpalingkawas sa kinabuhi sa ilang mga ginikanan nga unta iyang masilutan sila sa dihadiha nga kamatayon, ug nag awhag siya nga ang Dios nahigugma kanila, o diIi unta Niya ihatag ang Iyang Anak, nga walay sala ug balaan, aron sa pag antus sa silot nga ilang nahiaguman. Kining tanan nakasamot pagsilaub sa dugang pa nga kainit sa kasuko ni Cain. Ang pangatarungan ug ang tanlag nagsulti kaniya nga husto si Abel; apan napungot siya pag avo nga ang usa nga kaniadto naanad sa pagtuman sa iyang tambag karon nangahas na sa dili pag uyon kaniya, ug nga siya wala makakaplag ug kalooy diha sa iyang pagsukol. Diha sa kapintas sa iyang gibati, iyang gipatay ang iyang igsoon. {PM 87.1}

Gidumtan ug gipatay ni Cain ang iyang igsoon, dili tungod sa bisan unsa nga nahimo ni Abel, kondili “Tungod kay dautan man ang iyang kaugalingon nga binuhatan, ug matarung man ang sa iyang igsoon.” 1 Juan 3:12. Busa diha sa tanang mga katuigan ang mga dautan nagdumot niadtong maayo pa kay sa ilang kaugalingon. Ang kinabuhi sa pagkamasinulondon ug walay pagtipas nga pagtoo ni Abel maoy usa ka badlong nga walay pagkatapus alang kang Cain. “Ang tanan nga nagabuhat ug mangil ad nagadumot sa kahayag, ug dili moduol sa kahayag, sa kahadlok nga tingali unya masuta ang ilang mga buhat.” Juan 3:20. Sa magadugang ang siga sa langitnon nga kahayag nga nagdan ag gikan sa kinaiya sa matinumanong mga sulogoon sa Dios, magadugang ug katin aw nga madayag ang mga sala sa mga dili diosnon, ug magadugang ang pagkadisidido sa ilang mga panlimbasug sa paglaglag kanila nga nagtugaw sa ilang kalinaw. {PM 87.2}

Ang pagpatay ni Abel mao ang unang pananglitan sa pagdumtanay nga gipahayag sa Dios nga mahitabo tali sa serpinti ug sa kaliwat sa babaye tali ni Satanas ug sa iyang mga sakop ug ni Cristo ug sa Iyang mga sumosunod. Pinaagi sa sala sa tawo, nakoha ni Satanas ang pagmando sa kaliwat nga tawohanon, apan pakatakuson sila ni Cristo sa pagwakli sa Iyang sugo. Mahaling ang kasuko ni Satanas sa diha nga, pinaagi sa pagtoo diha sa Kordero sa Dios, ang usa ka kalag mobiya sa iyang pag alagad sa sala. Ang balaan nga kinabuhi ni Abel nagpamatuod batok sa pag angkon ni Satanas nga dili mahimo sa tawo ang pagbantay sa kasugoan sa Dios. Sa gipalihok si Cain sa espiritu sa dautan, ug sa iyang nakita nga dili niya mamandoan si Abel, hilabihan ang iyang kapungot nga iyang gilaglag ang iyang kinabuhi. Ug bisan diin nga dapit diin adunay motindog sa paglaban sa pagkamakatarunganon sa kasugoan sa Dios, ang sama nga espiritu igapakita batok kanila. Mao kini ang espiritu nga latas sa tanang mga katuigan nagpatindog sa usok sunoganan ug gihaling ang nagsiga nga tinapok alang sa mga tinun an ni Cristo. Apan ang mga kapintas nga gihan ok diha sa sumosunod ni Jesus nga sugyot ni Satanas ug sa iyang mga panon tungod kay dili nila mapugos siya sa pagpasakop sa ilang mando. Mao kini ang kapungot sa usa ka nabuntog nga kaaway. Ang matag martir ni Jesus namatay nga usa ka mananaug. Ang manalagna nag ingon, “Sila

nakadaug batok kaniya (“ang sirpinti nga karaan, ang ginganlang Yawa ug Satanas”) pinaagi sa dugo sa Kordero, ug sa pulong sa ilang pagpanghimatuod, tungod kay wala man sila mawili sa ilang kinabuhi bisan anha sila sa kamatayon.” Pinadayag 12:11, 9. {PM 87.3}

Sa wala madugay si Cain nga mamumuno gitawag aron sa pa tubag alang sa iyang salaod. “Ug miingon si Jehova kang Cain, Hain si Abel nga imong igsoon? Ug mitubag siya, Ambot: magbalantay ba ako sa akong igsoon? Nagkalayo na si Cain diha sa sala nga nawala na kaniya ang usa ka pagbati sa nagpadayon nga presensya sa Dios ug sa iyang kadako ug sa iyang pagkasayud sa tanan. Busa migamit siya sa pagpamakak aron sa pagsalimbong sa iyang sala. {PM 88.1}

Miusab si Jehova sa pag ingon ngadto kang Cain, “Unsa ang gibuhat mo? Ang tingog sa dugo sa imong igsoon nagatu aw kanako gikan sa yuta.” Gihatagan sa Dios si Cain sa higayon sa pagsugid sa iyang sala. May igo siyang panahon sa pagpamalandong. Nasayud siya sa kadako sa binuhatan nga iyang nahimo, ug sa bakak nga iyang nalitok aron sa pagtabon niini; apan masuklanon phapon siya, ug ang hukom wala na ipauswag. Ang tingog nga diosnon nga nadungog na diha sa pagpakiluoy ug sa pagtambag mipahayag sa makalilisang nga mga pulong nga nag ingon: “Ug karon tinunglo ikaw sa yuta, nga nagbuka sa iyang baba sa pagdawat sa dugo sa imong igsoon gikan sa imong kamot; sa diha nga ikaw magauma sa yuta, dili na kini magahatag kanimo sa iyang kusog; maga laaglaag ikaw ug magadumoluong ikaw sa yuta.” Genesis 4:9-12. {PM 88.2}

Bisan pa si Cain, tungod sa iyang mga krimen takus sa hukom sa kamatayon, ang usa ka maluluy on nga Magbubuhat nagpalingkawas gihapon sa iyang kinabuhi, ug gitugotan siya ug higayon sa paghinulsol. Apan nagkinabuhi lamang si Cain sa pagpagahi sa iyang kasingkasing, aron sa pagdasig sa pagsukol batok sa diosnon nga pagbulot an, ug aron mahimo nga ulo sa usa ka laray sa pamangahason ug biniyaan nga mga makasasala. Kining usa ka apostata, nga dinaldal ni Satanas, nahimong usa ka manonulay ngadto sa uban; ug ang iyang panig ingnan ug impluwensya naghimo sa ilang makadaut nga gahum, hangtud nahimong hilabihan ka dautan ang yuta ug napuno sa kapintas nga angay na nga pagalaglagon. {PM 89.1}

Dina sa pagpalingkawas sa kinabuhi sa unang mamumuno, gipaatubang sa Dios sa atubangan sa tibook nga kalibutan ang usa ka leksyon nga may kalabutan sa dakong away. Ang maitom nga kasaysayan ni Cain ug sa iyang mga kaliwat maoy usa ka ilustrasyon sa unsa unta nga sangputanan sa pagtugot sa makasasala sa pagkinabuhi sa hangtud, sa pagpadayon sa iyang pagsukol batok sa Dios. Ang pailub sa Dios naghatag hinuon ug dugang pagkamapangahason ug pagkamahagiton diha sa ilang pagkadautan. Napulo’g lima ka mga siglo tapus gipakanaug ang hukom diha kang Cain, ang kalibutan nakasaksi sa pagpamunga sa iyang impluwensya ug paning ingnan, diha sa krimen ug sa pagkahugaw nga nagbaha sa yuta. Gihimo nga madayag nga ang hukom sa kamatayon nga gipakanaug diha sa nahulog nga kaliwat tungod sa paglapas sa kasugoan sa Dios maoy matarung ug maluluy on. Sa magakadugay ang katawohan nga magpuyo diha sa sala, magdugang ang ilang pagkahimong

biniyaan. Ang diosnon nga hukom sa pagputol sa usa ka buhat nga mapatuyangon nga pagkadautan, ug ang pagpahigawas sa kalibutan gikan sa impluwensya sa nangahimong magahi diha sa pagsukol, maoy usa ka panalangin inay usa ka tunglo. {PM 89.2}

Walay hunong nga anaa sa buhat si Satanas, uban sa dako kaayo nga kabaskog ug ilalum sa usa ka libo ka mga takuban, sa pagtuis sa kinaiya ug sa kagamhanan sa Dios. Uban sa masangkaron, maayong pagkaorganisar nga mga piano ug gahum nga katingalahan nagabuhat siya sa pagkupot sa mga pumopuyo sa kalibutan nga mailalum sa iyang mga limbong. Ang Dios, ang Usa nga walay kinutoban ug maalam sa tanan, nagatan aw sa katapusan gikan sa sinugdanan, ug diha sa pagdumala sa dautan ang Iyang mga plano mga masangkaron ug malukpanon. Alaoy Iyang tuyo, dili lamang sa pagsumpo sa pagsukol, kondili sa pagpasundayag sa tibook nga kalibutan sa kinaiya sa pagsukol. Ang piano sa Dios mao ang pagbuklad, nga magpakita sa Iyang hustisya ug sa Iyang kalooy, ug sa hingpit, pamatud an ang Iyang kaalam ug ang pagkamatarung diha sa mga pagdumala sa dautan. {PM 89.3}

Ang balaang mga pumopuyo sa ubang mga kalibutan nagabantay uban sa hilabihan nga kaikag sa mga sangputanan nga magakahitabo sa yuta. Sa kahimtang sa kalibutan sa wala pa ang lunop ilang nakita nga gihulagway ang mga sangputanan sa pamunoan nga gipaninguha ni Lucifer sa pagtukod didto sa langit, diha sa pagsalikway sa pagbulot an ni Cristo, ug sa pagpadaplin sa kasugoan sa Dios. Diha niadtong mapangahason nga mga makasasala sa wala pa ang lunop, ilang nakita ang mga sakop nga giharian ni Satanas. Ang mga hunahuna sa mga kasingkasing sa mga tawo lonlon mga kadautan lamang gihapon. Ang matag pagbati, ang matag kahinayak ug ang paghanduraw, nakiggubat batok sa diosnon nga mga prinsipyo sa kaputli ug sa kalinaw ug sa gugma. Mao kadto ang panig ingnan sa makalilisang nga pagkadautan nga misangput gikan sa polisa ni Satanas sa pagkoha gikan sa mga binuhat sa Dios sa pagpugong sa Iyang balaan nga kasugoan. {PM 90.1}

Pinaagi sa mga kamatuoran nga gipadayag diha sa nagpadayon nga dakong away, ipasundayag sa Dios ang mga prinsipyo sa kalagdaan sa pamonoan, nga gipaghimakak ni Satanas ug sa tanan nga iyang nalimbongan. Ang Iyang hustisya sa katapusan pagailhon sa tibook nga kalibutan, bisan nga ang mao nga pag ila pagahimuon nga ulahi na kaayo aron sa pagluwas sa mga masuklanon. Ang Dios nagdala uban Kaniya sa kalulut ug sa pag uyon sa tibook nga kalibutan samtang ang Iyang dakong piano magaabante sa matag lakang ngadto sa iyang hingpit nga katumanan. Pagadad on Niya kini uban Kaniya diha sa katapusan nga pagwagtang sa pagsukol. Makita unya nga ang tanan nga nakabiya sa diosnon nga mga sugo nagbutang sa ilang kaugalingon dapig ni Satanas, diha sa pagpakiggubat batok kang Cristo. Sa diha nga ang prinsipe niini nga kalibutan mahukman na, ug ang tanan nga nakighiusa kaniya magapakig ambit na sa iyang dadangatan, ingon nga mga saksi sa hukom ang tibook kalibutan magpahayag sa pagingon, “Matarung ug matuod ang Imong mga paagi, O Hari sa kapanahonan.” Pinadayag 15:3. {PM 90.2}

Kapitulo 6. Si Seth ug si Enoc

Kining kapituluha gibase sa Genesis 4:25 -6:2

Ngadto kang Adan gihatag ang lain pa nga anak nga lalake, aron mahimong manununod sa diosnon nga saad, ang manununod sa espirituhanon nga katungod sa pagkapanganay. Ang ngalan nga Seth, nga gihatag niini nga anak nga lalake, nagkahulogan ug "tinudlo," o "bayad;" "kay," miingon ang inahan, "kay ang Dios nagatudlo kanako ug usa ka kaliwat nga ilis ni Abel, nga gipatay ni Cain." Genesis 4:25. Si Seth labaw ka ambongan ug pamarug kay kang Cain o kang Abel, ug miliwat siya kang Adan labaw pa kay sa iyang ubang mga anak nga lalake. Siya maoy usa ka takus nga kinaiya, nga nagsunod diha sa mga lakang ni Abel. Apan bisan pa niini siya nakapanunod ug dili labaw nga kinaiyahan nga pagkamaayo kay ni Cain. Mahitungod sa paglalang ni Adan mao kini ang ginaingon, "Sa kasama sa Dios siya gibuhat Niya;" apan ang tawo, human sa pagkahulog, "nanganak ug usa ka anak nga lalake nga liwat kaniya, ingon sa iyang dagway." Genesis 5:1, 3. Samtang si Adan gibuhat nga walay sala, diha sa kasama sa Dios, si Seth, sama kang Cain, nakapanunod sa nahulog nga kinaiya sa iyang mga ginikanan. Apan siya nakadawat usab sa kahibalo mahitungod sa Manunubos, ug sa pahimangno diha sa pagkamatarung. Pinaagi sa diosnon nga grasya siya nagsilbe ug nagpasidungog sa Dios; ug nagbuhat siya, ingon sa pagabuhaton unta ni Abel kong nabuhi pa siya, sa pagliso sa mga hunahuna sa makasasala nga mga tawo ngadto sa pagtamud ug sa pagsugot sa ilang Magbubuhat. {PM 92.1}

"Kang Seth usab natawo ang usa ka anak nga lalake; ug gitawag niya ang iyang ngalan si Enos. Unya ang mga tawo nanagsugod sa pagtawag sa ngalan ni Jehova." Genesis 4 26. Kaniadto ang mga matinumanon nagsimba sa Dios; apan sa diha nga midaghan ang mga tawo, nahimong labaw nga natiman an ang kalainan tali sa duha ka mga matang. Dihay usa ka dayag nga pagpaila sa pagkamaunongon ngadto sa Dios sa usa ka matang, ingon man nga dihay pagsukol ug pagsupil diha sa usa ka matang. {PM 92.2}

Sa wala pa ang pagkahulog, ang atong unang mga ginikanan nagbantay sa Igpapahulay, nga gitukod didto sa Eden; ug tapus sa ilang pagpahawa gikan sa Paraiso sila nagpadayon sa pagbantay niini. Natilawan nila ang mapait nga mga bunga sa pagkamasupilon, ug nakakat on sa makat onan sa dili madugay o sa kaulahian, sa tagsatagsa ka tawo nga magayatak sa mga sugo sa Dios nga ang diosnon nga mga sugo mga balaan ug dili mausab, ug ang silot sa paglapas sa walay duhaduha ipahamtang. Ang Igpapahulay gipasidunggan sa tanang mga anak ni Adan nga nagpabilin nga maunongon sa Dios. Apan si Cain ug ang iyang mga kaliwat wala magtahud sa adlaw nga gipahulayan sa Dios. Nagpili sila sa ilang kaugalingon nga adlaw alang sa pagtrabaho ug alang sa pagpahulay, sa walay pagtagad sa tataw nga sugo ni Jehova. {PM 93.1}

Sa pagkadawat sa tunglo sa Dios, si Cain mipahawa gikan sa panimalay sa iyang amahan. Siya una nga nakapili sa iyang pangita ingon nga usa ka mag uugmad sa yuta, ug siya karon nagtukod ug usa ka siyudad, ug nagtawag niini sa ngalan sa iyang kamagulangang anak nga

lalake. Siya mipahawa gikan sa precensia ni Jehova, ug gisalikway ang saad sa ipahiuli nga Eden, aron sa pagpangita sa iyang mga katigayonan ug kalipayan dinhi sa yuta ilalum sa tunglo sa sala, nga sa ingon niini nagtindug siya diha sa ulo nianang dako nga matang sa katawohan nga nagsimba sa dios niining kalibutana. Diha sa mahitungod lamang sa yutan on ug materyal nga pag uswag, nahimong inila ang iyang mga kaliwat. Apan sila walay pagtagad sa Dios, ug kasupak sa Iyang mga katuyoan alang sa tawo. Ngadto sa salaod sa pagpatay, nga niini si Cain mao ang nag-una sa dalan, si Lamech, ang ikalima sa kagikanan. nagdugang sa poligamiya, ug, andakan nga pagkamahigiton, iyang giila ang Dios, sa pagkoha lamang ug usa ka kasigurohan mahitungod sa iyang kaugalingon nga kahilwasan gikan sa pagpanimalus ni Cain. Nagkinabuhi si Abel sa kinabuhi sa usa ka magbalantay sa carnero, nga nagpuyo diha sa mga tolda ug mga balongbalong, ug ang mga kaliwat ni Seth misunod sa sama nga kahimtang, nga nag isip sa ilang kaugalingon nga "mga dumoluong ug mga langyaw lamang dinhi sa yuta," nga nangita sa "labi pa ka maayong yuta, nga sa ato pa, usa nga langitnon." Hebreohanon 11:13, 16. {PM 93.2}

Sulod sa pipila ka panahon ang duha ka mga matang nagpabilin nga nagbulag. Ang kaliwat ni Cain, nga milukop gikan sa dapit sa ilang nahauna nga kolonya, mialibwag sa ibabaw sa mga kapatagan ug sa mga kawalogan diin nakapuyo ang mga anak ni Seth; ug ang naulahi, aron sa paglikay gikan sa ilang mananakod nga impluwensya, misibug ngadto sa kabukiran, ug didto nagtukod sila sa ilang puloy anan. Samtang nga nagpadayon killing mao nga panagkabulag, ilang gipatunhay ang pagsimba sa Dios diha sa Iyang kaputli. Apan diha sa paglabay sa panahon nangahas sila sa ginagmay, sa pagsagol sa ilang kaugalingon uban sa mga pumopuyo sa mga walog. Kining mao nga pagsagabay mabungahon sa labing dautan nga mga sangputanan. "Nakita sa mga anak nga lalake sa Dios ang mga anak nga babaye sa mga two nga sila mga maanyag." Genesis 6:2. Ang mga anak ni Seth, nga nadani sa kaanyag sa mga anak nga babaye sa kaliwat ni Cain, nakapadisgusto sa Dios pinaagi sa pagminyoay sa ilang mga kabanav Daghan sa mga magsisimba sa Dios ang nalimbongan ngadto sa pagpakasala pinaagi sa mga mabihagon nga karon sa walay hunong diha sa atubangan nila, ug nawad an sila sa ilang lahi, ug balaan nga kinaiya. Ang pagsagol uban sa mga mahilayon, sila nahimong sama kanila sa espiritu ug sa mga binuhatan; wala nila panumbalinga ang mga gidili sa ikapito nga sugo, "ug nangasawa sila sa tanan nilang napili." Genesis 6:2. Ang mga anak ni Seth nanaglakaw "subay sa agi ni Cain;" ilang gipili diha sa ilang mga hunahuna ang kalibutanong kausbawan ug kahilayan ug gipasagdan ang mga sugo sa Ginoo. Ang mga tawo "nanagdumili sa pag ila Kaniya ingon nga Dios," maoy ilang "gihinuktukan ang mga hunahuna nga walay dapat hangtud gingitngitan na lang ang ilang habol nga mga salabutan." Roma 1:21. Busa "sila gitugyan sa Dios ngadto sa pagpanghunahuna nga dautan." Bersikulo 28. Ang sala mikuyanap dinhi sa yuta sama sa sala nga makapatay. {PM 93.3}

Sulod sa hapit usa ka libo ka mga tuig, nagpuyo si Adan taliwala sa mga tawo, usa ka saksi sa mga sangputanan sa sala. Sa matinumanon naninguha siya sa pagsanta sa bul og sa pagkadautan. Gimandoan siya sa pagpahimangno sa iyang kaliwatan diha sa dalan ni Jehova; ug giampingan pag ayo ang gipadayag sa Dios nganha kaniya, ug gisubli kini ngadto sa

nagsunod nga mga kaliwatan. Ngadto sa ivang mga anak ug sa mga anak sa mga anak, ngadto sa ikasiyam nga kaliwatan, iyang gihulagway ang balaan ug malipayon nga kahimtang sa tawo didto sa Paraiso, ug iyang gisubli ang kasaysayan sa iyang pagkahulog, nga nagtug-an kanila sa mga pag antus nga pinaagi niini ang Dios nagtudlo kaniya pagkaldnahanglan sa estrikto nga pagsunod sa Iyang kasugoan, ug nag esplikar kanila sa maloloy on nga mga tagana alang sa ilang kaluwasan. Apan bisan pa niini pipila lamang ang nagmatngon sa iyang mga pulong. Sagad ginatagbo siya sa mapait nga pagpakaulaw tungod sa sala nga maoy nagdala sa maong pagkaalaut sa ibabaw sa iyang umalabut nga kaliwat. {PM 94.1}

Ang kinabuhi ni Adan maoy usa ka kinabuhi sa kasub anan, sa pagpaubos, ug sa paghinulsol. Sa iyang pagtalikod sa Eden, ang hunahuna nga siya mamatay nakapakurog kaniya sa kalisang. Ang una niyang pagkasinati sa katinuoran sa kamatayon diha sa tawohanon nga pamilya, mao ang sa diha nga si Cain, ang iyang panganay nga lalake, nahimong mamumuno sa iyang igsuon. Puno sa hilabihan nga pagbasul tungod sa iyang kaugalingon nga sala, ug nadobli ang pagbangutan tungod sa kamatayon ni Abel ug sa pagsalikway kang Cain, nabalog si Adan sa kaguol. Iyang gisaksihan ang halapad nga pagkaylap sa pagkadautan nga sa katapusan maoy mahimong hinungdan sa kalaglagan sa kalibutan pinaagi sa usa ka lunop; ug bisan ang hukom sa kamatayon nga gipakanaug nganha kaniya sa Iyang Magbubuhat nagpakita sa sinugdan nga makalilisang, apan tapus sa pagsud ong sulod sa dul an sa usa ka libo ka mga tuig sa mga sangputanan sa sala, iyang gibati nga maloloy on ang Dios diha sa pagtapus sa usa ka kinabuhi sa pag antus ug sa kasakit. {PM 95.1}

Bisan pa sa pagkadautan sa kalibutan sa wala pa ang lunop, kadtong panahona, ingon sa sagad nga gihunahuna, dili mga katuigan sa kaburong ug sa pagkaluug. Ang katawohan gitugotan sa kahigayonan sa pagkab ot sa hataas nga sumbanan sa moralidad ug sa salabutanon nga kalampusan. Nagbaton sila ug dakong lawasnon ug utoknon nga kusog, ug ang ilang mga bintaha sa pagkupot sa relihiyoso nga siyendpiko nga kahibalo walay parang. Maoy usa ka sayup ang paghunahuna nga tungod kay sila nagkinabuhi ug dagkong mga edad dugay nga nahingkod ang ilang mga kaisipan; sayo nga milambo ang ilang salabutanon nga mga galamhanan, ug sila nga nagmahal sa kataha sa Dios ug nagkinabuhi sa pagpahiuyon sa iyang kabubut on, nagpadayon sa pagtubo sa kahibalo ug sa kaalam nila sa tibook kinabuhi. Kong tandion ang bantugang mga makinaadmanon sa atong panahon sa mga tawo sa sama nga panuigon nga nagkinabuhi sa wala pa ang lunop, sila makita nga hilabihan ang pagkaubos sa pangutok ingon man sa lawasnon nga kusog. Samtang ang mga katuigan sa tawo nagkunhod, ug ang iyang kusog nga lawasnon mikubos, busa ang iyang utoknon nga kasarang migamay. Adunay mga tawo karon nga mitubay sa pagtoon sulod sa kawhaan ngadto sa kalim an ka mga tuig, ug ang kalibutan napuno sa pagdayeg sa ilang mga kalampusan. Apan pagkalimitado ra kini nga mga nakab ot kong itanding sa mga tawo kinsang utoknon ug lawasnon nga mga galamhan nagalambo sulod sa mga kasiglohan! {PM 95.2}

Tinuod nga ang mga tawo sa kabag ohan nga mga panahon maoy nakapulos sa mga nakab ot sa ilang mga kaginikanan. Ang mga tawo nga may hawod nga mga pangutok, nga nagplano ug natuon ug nagsulat, nagbilin sa ilang buhat alang kanila nga nagsunod. Apan bisan niining bahina, ug hangtud lamang sa nahilabut sa tawohanon nga kahibalo, pagkadako pa gayud ang mga bintaha sa mga tawo niadtong karaan nga panahon! Diha kauban nila sulod sa mga ginatus ka mga tuig siya nga gibuhat sa dagway sa Dios, kinsa ang Magbubuhat gayud nagpahayag nga “maayo” ang tawo nga gipahimangnoan sa Dios diha sa tanan nga kaalam mahitungod sa yutan on nga kalibutan. Gikan sa Magbubuhat nakat onan ni Adan ang kasaysayan sa paglalang; siya sa iyang kaugalingon nakasaksi sa mga hitabo sulod sa siyam ka mga siglo; ug iyang gihatag ang iyang kahibalo ngadto sa iyang mga kaliwat. Ang katawohan sa wala pa ang lunop walay mga libro, wala silay sinulat nga mga estorya; apan tungod sa ilang dako nga lawasnon ug utoknon nga kabaskug, gamhanan sila ug mga panumduman, makahimo sa pagsabut ug sa paghinumdum sa gisulti ngadto kanila, ug sa ilang bahin, sa paghatud niini nga wala mabalhin ngadto sa ilang mga kaliwat. Ug sulod sa gatusan ka mga tuig dihay pito ka mga kaliwatan nga nagpuyo sa sama nga mga panahon, nga may kahigayonan sa pagpakitambagay, ug ang matag-usa naayohan sa kahibalo ug sa eksperyensya sa tanan. {PM 96.1}

Ang mga bintaha nga gipahimuslan sa mga katawohan niadtong panahona sa pagkoha ug kahibalo mahitungod sa Dios pinaagi sa Iyang mga buhat wala pa matupngi sukad Ug halayo ra kaayo gikan sa pagkapanahon sa relihyoso nga kangitngit, kadto maoy usa ka panahon sa dako nga kahayag. Ang tibook nga kalibutan may higayon sa pagdawat ug pahimango gikan kang Adan, ug kadtong nahadlok kang Jehova diha usab si Cristo ug ang mga manulonda nga ilang mga magtutudlo. Ug sila may hilum nga pagsaksi sa kamatuoran, diha sa tanaman sa Dios, nga sulod sa daghang mga kasiglohan nagpabilin taliwala sa katawohan. Diha sa ganghaan sa Paraiso nga gibantayan sa kirubin gipadayag ang himaya sa Dios, ug nganhi dinhi nag abut ang unang mga magsisimba. Dinhi gitukod ang ilang mga halaran, ug ang ilang mga halad gihatag. Dinhi kadto nga si Cain ug si Abel nagdala sa ilang mga halad inihaw, ug dinhi mikanaug ang Dios sa pagpakigsulti uban kanila. {PM 96.2}

Ang pagkawalay pagtoo sa Dios dili makalimud sa pagka may Eden samtang kini nagbarug nga igo ra nga makita, ang iyang ganghaan gialihan sa mga manulonda nga nagbantay. Ang pasunod sa paglalang, ang tumong sa tanaman, ang kasaysayan sa iyang duha ka mga kahoy nga hilabihan ang kadugtongan sa dadangatan sa tawo, maoy mga kamatuoran nga dili malikwag. Ug ang pagka may labaw nga pagbulot an ang Dios, ang katungdanan ngadto sa iyang kasugoan, maoy mga kamatuoran nga ang mga tawo dili andam sa pagpangutana diha sa ilang taliwala ni Adan. {PM 97.1}

Bisan pa sa naglabi nga pagkadautan, dihay usa ka kutay sa balaan nga mga tawo nga, napadasig ug napahalangdon pinaagi sa pakigsandurot uban sa Dios, nagkinabuhi ingon nga diha sa panagkauban sa langit. Mga tawo sila nga dako ug salabutan, ug kahibolongan nga mga nakab ot. May dako sila ug balaan nga katuyoan, ang pag ugmad sa usa ka kinaiva sa

pagkamatarung, pagtudlo sa pagkadiosnon, dili lamang ngadto sa mga tawo sa ilang kaadlawan. kondili alang sa umalabut nga mga kaliwatan. Pipila lamang sa labing inila ang gihisgutan diha sa mga Kasulatan; apan latas sa mga katuigan, ang Dios may matinumanon nga mga saksi, ug matinud anon ug kasingkasing nga mga magsisimba. {PM 97.2}

Mahitungod kang Enoc nahisulat nga siya nagkinabuhi ug kan uman ug lima ka tuig, ug nanganak ug usa ka lalake. Tapus niadto siya milakat uban sa Dios tulo ka gatus ka tuig. Sulod ning sayo nga mga tuig, nahigugma ug nahadlok si Enoc sa Dios, ug nagbantay sa Iyang mga sugo. Usa siya sa balaan nga kutay, ang mga tigpatunhay sa matood nga pagtoo, ang mga ginikanan sa sinaad nga binhi. Gikan sa mga ngabil ni Adan iyang nakat onan ang mangitngit nga sugilanon sa pagkahulog, ug ang usa nga nagaabiba sa grasya sa Dios sumala sa nakita diha sa saad; ug siya nagsalig sa pag abut sa Manunubos. Apan human mahimugso ang iyang unang anak nga lalake, si Enoc nakaabut sa usa ka hataas pa nga eksperensya; siya nakabig ngadto sa usa ka suod pa nga relasyon sa Dios. Sa labaw pa ka hingpit iyang naamgohan ang iyang kaugalingon nga mga katungdanan ug mga kapangakohan ingon nga usa ka anak sa Dios. Ug sa nakita niya ang gugma sa anak ngadto sa iyang amahan. ang iyang yano nga pagsalig sa iyang pag amuma; sa iyang gibati ang halalum, ang mapangandoyon nga kalumo sa iyang kaugalingon nga kasingkasing alang nianang panganay nga anak nga lalake, iyang nakat onan ang usa ka bililhon nga leksyon sa kahibolongan nga gugma sa Dios ngadto sa katawohan diha sa gasa sa Iyang Anak, ug sa pagsalig diin ang mga anak sa Dios mopauraray diha sa ilang langitnon nga Amahan. Ang walay kinotuban, ug dili naatugkad nga gugma sa Dios pinaagi kang Cristo, nahimong tumong sa iyang mga pagpamalandong sa adlaw ug sa gabii, ug uban sa dagaang sa iyang kalag nagtinguha siya sa pagpadayag sa maong gugma ngadto sa katawohan sa taliwala ni kinsa siya nagpuyo. {PM 97.3}

Dili diha sa kalipongo sa usa ka panan awon nga si Enoc naglakaw uban sa Dios, kondili diha sa tanan nga mga katungdanan sa iyang adlaw adlaw nga kinabuhi Siya wala mahimong usa ka ermitanyo, nga naglukob sa iyang kaugalingon sa hingpit gikan sa kalibutan kay may usa siya nga bulohaton nga pagahimuon alang sa Dios dinhi sa kalibutan. Diha sa pamilya ug diha sa iyang pagpakighimamat uban sa mga tawo ingon nga usa ka bana ug amahan. ingon nga usa ka higala, ingon nga usa ka lungsoranon siya usa ka malig on, ug walay pagduhaduha nga sulogoon sa Ginoo. {PM 98.1}

Ang iyang kasingkasing nagpahiuyon sa kabubut on sa Dios; kay “magakakuyog ba ang duruha gawas kong sila magakauyon?” Amos 3:3. Ug kining balaan nga paglakaw nagpadayon sulod sa tulo ka gatus ka tuig. Adunay pipila lamang ka mga Cristohanon nga dili molabaw pa ka mainiton ug ka mahalaron kong sila nahibalo nga hamubo na lamang ang panahon nga sila mabuhi, o nga ang pag abut sa Ginoo hapit na mahitabo. Apan ang pagtoo ni Enoc misamot ang pagkamalig on, ang iyang gugma nahimong labaw pa nga madilaabon, sa paglabay sa mga kasiglohan. {PM 98.2}

Si Enoc maoy usa ka tawo nga kusgan ug maayong pagkaugmad nga kaisipan, ug masangkaron nga kahibalo; gipasidunggan siya sa pinasahi nga mga pinadayag gikan sa Dios;

apan ingon nga anaa kanunay sa pakighimamat sa langit, uban sa usa ka pag ila sa diosnon nga kahalangdon ug kahingpitan nga kanunay anaa sa iyang atubangan, siya maoy usa sa labing mapainubsanon sa mga katawohan. Sa magalabi ug kaduol ang kadugtongan uban sa Dios, magkalawum pa ang pagbati sa iyang kaugalingon nga kaluyahon ug pagkadili hingpit. {PM 98.3}

Nahingawa tungod sa nagatubo nga pagkadautan sa mga dili diosnon, ug nahadlok nga ang ilang pagkawalay pagtoo nakakunhod unya sa iyang kataha sa Dios, gilikayan ni Enoc ang kanunay nga pagpakig uban kanila, ug gigasto niya ang dakong panahon diha sa pag inusara, ug nagtugyan sa iyang kaugalingon ngadto sa pagpamalandong ug sa pag ampo. Sa ingon niini naghulat siya diha sa atubangan ni Jehova, nga nagtinguha sa usa ka tataw pa nga kahibalo mahitungod sa iyang kabubut on, nga iyang mahimo unta kini. Alang kaniya ang pag ampo mao ang gininhawa sa kalag; siya nagpuyo diha gayud sa kahanginan sa langit. {PM 99.1}

Pinaagi sa balaan nga mga manulonda, gipadayag sa Dios ngadto kang Enoc ang Iyang katuyoan sa paglaglag sa kalibutan pinaagi sa usa ka lunop, ug sa labi pa ka hingpit Iyang gibukas ngadto kaniya ang piano sa katubsanan. Pinaagi sa espiritu sa tagna Iyang gidala siya lahus sa mga kaliwatan nga magkinabuhi human sa lunop, ug gipakita kaniya ang dagkong mga hitabo nga sumpay sa ikaduhang pag anhi ni Cristo ug sa katapusan sa kalibutan. {PM 99.2}

Nalibog si Enoc mahitungod sa mga patay. Daw alang kaniya ang mga matarung ug ang mga dautan magdungan sa pag adto sa abug, ug nga mao kini ang ilang katapusan. Siya wala makakita sa kinabuhi sa mga matarung sa unahan sa lubnganan. Diha sa matagnaon nga panan awon gipahimangnoan siya mahitungod sa kamatayon ni Cristo, ug gipakitaan sa Iyang pag abut diha sa himaya, nga inubanan sa tanang mga manulonda nga balaan, aron sa pagkuha sa Iyang katawohan gikan sa lubnganan. Iya usab nakita ang dunot nga kahimtang sa kalibutan sa diha nga moabut na si Cristo sa ikaduha nga higayon nga aduna unyay usa ka mapagarbohon, masubisubion, ug gahi ug ulo nga kaliwatan, nga magalimud sa usa lamang ka Dios ug ni Ginoong Jesu Cristo, nga magayatak sa mga kasugoan, ug magayam id sa paghimayad sa sala. Iyang nakita ang mga matarung nga gipurongpurongan sa himaya ug dungog, ug ang mga dautan gipapahawa gikan sa presensya sa Ginoo, ug gilaglag pinaagi sa kalayo. {PM 99.3}

Si Enoc nahimong usa ka magwawali sa pagkamatarung, nagpahibalo ngadto sa katawohan sa gipadayag sa Dios nganha kaniya. Kadtong nangahadlok sa Ginoo nangita niining balaan nga tawo, aron sa pagpakig ambit sa iyang pahimangno ug sa iyang mga pag ampo. Nangabudlay usab siya sa katilingban, dinala ang mga mensahe sa Dios ngadto sa tanan nga gustong magpatalinghug sa mga pulong sa pasidaan. Ang iyang mga kabudlay wala ikutob sa mga kaliwat lamang ni Seth. Didto sa yuta diin si Cain naninguha sa pagkalagiw gikan sa precensia sa Dios, ang manalagna sa Dios nagpahibalo sa kahibolongan nga mga talan awon nga minglabay sa atubangan sa iyang panan awon. “Tan awa,” siya mipahayag,

“ang Ginoo nahiabut uban sa Iyang balaang mga panon, aron iyang ipatuman ang paghukom sa tanan, ug sa pagpadayag sa pagkamasad anon sa tanang mga tawong dili diosnon, diha sa ilang tanang dili diosnong binuhatan.” Judas 14. 15. {PM 99.4}

Siya maoy usa ka walay kahadlok nga magbabadlong sa sala. {PM 100.1}

Samtang iyang giwali ang gugma sa Dios diha kang Cristo ngadto sa katawohan sa iyang panahon, ug nangaliya uban kanila sa pagbiya sa ilang dautan nga mga daIan, iyang gibadlong ang nagalabi nga pagkadautan, ug gipasidan an ang mga tawo sa iyang kaliwatan nga ang paghukom magaduaw sa labing siguro nganha sa malapason. Ang Espiritu kadto ni Cristo nga nagsulti pinaagi kang Enoc; ang maong Espiritu ginapaila, dili lamang diha sa mga pulong sa gugma, sa kalooy, ug diha sa pangilaba; dili ang mahapsay lamang nga mga butang ang ginalitok sa balaan nga mga tawo. Ibutang sa Dios nganha sa mga kasingkasing ug sa mga ngabil sa iyang mga mensahero ang mga kamatuoran nga pagalitokon nga mga maidlot ug makasamad ingon sa usa ka espada nga duhay sulab. {PM 100.2}

Ang gahum sa Dios nga nagbuhat uban sa iyang sulogoon gibati nila nga nakadungog. Ang uban nagpatuo sa pasidaan, ug gibiyaan ang ilang mga sala; apan ang pundok sa katawohan nagbugalbugal sa solemni nga mensahe, ug nagpadayon nga mapangahason diha sa ilang dautan nga mga dalan. Ang mga sulogoon sa Dios mao ang magadala sa sama nga mensahe ngadto sa kalibutan diha sa katapusang mga adlaw, ug kini pagadawaton usab uban sa pagkawalay pagtoo ug sa pagbiaybiay. Ang kalibutan sa wala pa ang lunop nagsalikway sa pasidaan nga mga pulong niya nga naglakaw uban sa Dios. Mao man usab ang katapusan nga kaliwatan pakasayonon lamang ang mga pasidaan sa mga mensahero sa Ginoo {PM 100.3}

Diha sa taliwala sa usa ka kinabuhi nga abtik nga pagpangabudlay, sa malig on gipalungtad ni Enoc ang iyang pagpakigsandurot sa Dios. Sa nag anam ug kadako ug nagdugang ang pagkadinalian sa iyang mga bulohaton, nagdugang ang pagkamakanunayon ug pagkamainiton sa iyang mga pag ampo. Nagpadayon siya sa pagpagawas sa iyang kaugalingon, diha sa natumbok nga mga higayon, gikan sa tanan nga katilingban. Human sa pagpabilin sulod sa usa ka panahon taliwala sa mga katawohan, nga nagabuhat sa paghatag kanila ug kaayohan pinaagi sa pahimangno ug sa panig inusara, nga pagagutomon ug pagauhawon alang nianang diosnon nga kahibalo nga ang Dios lamang ang makahatag. Ang pagpakigsandurot uban sa Dios nga ingon niini, nagadugang si Enoc sa pagsidlak sa diosnon nga dagway. Masilaw ang iyang nawong sa usa ka balaan nga kahayag, bisan ang kahayag nga nagsidlak diha sa nawong ni Jesus. Sa iyang paghigula gikan niining diosnon nga mga panagkauban uban, nakita uban sa kataha bisan sa mga dili diosnon ang hulagway sa langit diha sa iyang nawong. {PM 100.4}

Nakaabut na sa usa ka gitas on ang pagkadautan sa mga katawohan nga ang kalaglagan gipakanaug batok kanila. Sa nagapanglabay ang mga katuigan, misamot ug kahalalum ang sulog sa sala sa tawo, ug nagkaitom ang natigum nga mga panganod sa diosnon nga paghukom. Apan si Enoc, ang saksi sa pagtoo, mipadayon sa iyang dalan, sa pagpasidaan, sa

pagpangamuyo, sa pagpangilaba, naninguha sa pagpabalik sa sulog sa sala, ug sa pagpugong sa liti sa panimalus. Bisan pa nga wala tagda ang iyang mga pasidaan sa usa ka makasasala, ug mahigugmaon sa kalingawan nga katawohan, may pagpanghi matood siya nga nag uyon ang Dios, ug nagpadayon siya sa pagpakig gubat nga matinumanon batok sa nagalabi nga dautan, hangtud ang Dios nagkoha kaniya gikan sa usa ka kalibutan sa sala ngadto sa putli nga mga kalipay didto sa langit. {PM 101.1}

Ang mga tawo niadtong mao nga kaliwatan nagyubit sa kabuangan niya nga nagtinguha sa dili pagtigum ug bulawan o salapi, o sa pagpadaghan ug mga kabutangan dinhi. Apan ang kasingkasing ni Enoc diha sa dayon nga mga bahandi. Naglantaw siya sa langitnon nga Siyudad. Nakita niya ang Hari diha sa iyang himaya sa taliwala sa Sion. Didto sa langit ang iyang hunahuna, ang iyang kasingkasing, ug ang iyang pagkalungsoranon. Sa nagkadako ang diha na nga pagkadautan, nagdugang ang pagkamainiton sa iyang pangandoy alang sa puloy anan sa Dios. Samtang dinhi pa siya sa yuta, siya nagpuyo, pinaagi sa pagtoo, diha sa ginharian sa kahayag. {PM 101.2}

“Bulahan ang mga mapudi ug kasingkasing, kay makakita sila sa Dios” Mateo 5:8. Sulod sa tulo ka gatus ka mga tuig, si Enoc naninguha sa kaputli sa kalag, aron siya mapahiuyon sa Langit. Sulod sa tulo ka mga siglo siya naglakaw uban sa Dios. Sa matag adlaw nangandoy siya alang sa usa ka suod pa nga pagkahiusa; nag anam ug kaduol ang pagsandurot, hangtud ang Dios nagkoha kaniya nganha sa Iyang kaugalingon Nakatindog siya diha sa ganghaan sa kalibutan nga walay katapusan, usa na lamang ka lakang sa tunga niya ug sa yuta sa mga pinalanginan; ug karon mibukas ang mga pultahan, ang paglakaw uban sa Dios, nga dugay nang gipadayon sa yuta, nagpadayon, ug miagi siya lahus sa mga ganghaan sa balaan nga siyudad ang nahauna gikan sa taliwala sa mga katawohan nga nakasulod didto. {PM 101.3}

Ang iyang pagkawala nabatyagan sa yuta. Nawala ang tingog nga nadungog sa matag adlaw sa pagpasidaan ug sa pagpahimangno. Diha pipila sa mga matamng ug sa mga dautan, nga nakasaksi sa iyang paggikan; ug inubanan sa paglaum nga tingali gidala siya ngadto sa usa sa iyang mga dapit nga hiklinanan, kadtong nahigugma Kaniya naghimo ug makugihon nga pagpangita, sama unya sa gihimo nga pagpangita kang Elias, sa mga anak sa mga manalagna, apan wala magpolos. Ilang gitaho nga siya nawala, tungod kay gidala siya sa Dios. {PM 102.1}

Pinaagi sa paglalin ni Enoc ang Ginoo naglaraw sa pagtudlo ug usa ka importante nga leksyon. Dihay katalagman nga ang mga tawo motugyan ngadto sa pagkaluya, tungod sa makahahadlok nga mga sangputanan sa sala ni Adan. Daghan ang andam monsinggit sa pag ingon, “Unsa may kapuslanan niini nga kita may kahadlok sa Ginoo ug nagbantay sa iyang mga kalagdaan, sanglit ang usa ka mabug at nga tunglo nagapatong ibabaw sa kaliwat, ug ang kamatayon mao ang bahin kanatong tanan?” Apan ang mga pahimangno nga gihatag sa Dios ngadto kang Adan, ug gisubli ni Seth, ug gipanig ingnan ni Enoc, nagbanlas sa kangiub ug sa kangitngit, naghatag sa paglaum ngadto sa tawo, nga ingon nga pinaagi sa gisaad nga Manunubos magaabut ang kinabuhi ug ang pagkawalay kamatayon. ‘Si Satanas nagadani sa

mga tawo sa pagtoo nga walay ganti alang sa mga matarung o silot alang sa mga dautan, ug nga dili mahimo sa mga tawo ang pagsugot sa diosnon nga mga kabalaoran. Apan sa kahimtang ni Enoc, ang Dios nagpahayag nga ang "magaduul sa Dios kinahanglan magatoo sa iyang pagkaanaa ug siya magabalos ra sa mga magapangita Kaniya." Hebreohanon 11:6. Iyang gipakita unsay Iyang pagabuhaton alang kanila nga nagbantay sa Iyang mga sugo. Ang mga tawo gitudloan nga mahimo ang pagbantay sa kasugoan sa Dios; nga bisan samtang nagkinabuhi diha sa taliwala sa mga makasasala ug sa mga dautan, nakahimo sila, pinaagi sa grasya sa Dios, sa pagsukol sa panulay. ug nahimong pudi ug balaan. Ilang nakita diha sa iyang panig ingnan ang pagkabinulahan sa mao nga kinabuhi; ug ang paglalin niya mao ang katinoan sa kamatuoran sa iyang tagna mahitungod sa umalabut nga kinabuhi, uban sa ganti sa kalipay ug himaya ug sa kinabuhi nga walay kamatayon ngadto sa masinulondon, ug sa paghukom ug sala, kaalaut, ug kamatayon ngadto sa malapason. {PM 102.2}

Tungod sa pagtoo si Enoc "gilalin...aron siya dili makatagamtam sa kamatayon,...sa wala pa siya kohaa siya gipanghimatud an nga nakapahimuot sa Dios." Hebreohanon 11:5. Diha sa taliwala sa usa ka kalibutan nga tungod sa iyang pagkadautan gipahamtangan ug hukom nga pagalaglagon, nagkinabuhi si Enoc sa usa ka kinabuhi nga suod nga pagsandurot sa Dios nga tungod niini wala siya itugot nga mahulog ilalum sa gahum sa kamatayon. Ang diosnon nga kinaiya ning maong manalagna nagrepresentar sa kahimtang sa pagkabalaan nga kinahanglan pagakab oton nila nga "gilukat gikan sa yuta" (Pinadayag 14:3) sa panahon sa ikaduha nga pag anhi ni Cristo. Unya, sama sa kalibutan sa wala pa ang lunop, ang kadautan magalabi. Ingon nga magasunod sa mga pangagda sa dautan nilang kasingkasing ug sa pagtulun an sa usa ka malimbongon nga pilosopiya, ang mga tawo mosukol batok sa pagbulot an sa Langit. Apan sama kang Enoc, ang mga katawohan sa Dios maninguha alang sa kaputli sa kasingkasing, ug sa pagpahiuyon ngadto sa iyang kabubut on, hangtud nga sila magsidlak sa pagkapareha ni Cristo. Sama kang Enoc ilang pasidan an ang kalibutan mahitungod sa ikaduhang pag anhi sa Ginoo, ug sa paghukom nga magaduaw diha sa paglapas, ug pinaagi sa ilang balaan nga pagsultihanay ug panig ingnan ilang pagahukman ang mga sala sa mga dili diosnon. Ingon nga si Enoc gilalin ngadto sa langit sa wala pa ang pagkalaglag sa kalibutan pinaagi sa tuhig, sa ingon niini ang mga matarung nga buhi pagalalinon gikan sa yuta sa dili pa ang kalaglagan pinaagi sa kalayo. Ang manalagna nag ingon: "Dili kitang tanan mangamatay, apan kitang tanan mangausab sa kalit, sa usa ka pagpamilok, inigtingog na sa katapusang trumpeta." "Kay ang Ginoo gayud mao ang manaug gikan sa langit inubanan ug singgit sa pagsugo, ug sa tawag sa punoan sa mga manulonda, ug sa tingog sa trumpeta sa Dios;" "kay ang trumpeta pagapatunggon, ug ang mga patay pagabanhawon nga may mga lawas nga dili na madunot, ug kita mangausab." 1 Gorinto 15-51, 52. "Ug unya ang mga nangamatay diha kang Cristo mouna sa pagpamangan; ug kita nga mga buhi pa nga mahabilin, pagasakgawon ngadto sa mga panganod uban kanila sa pagsugat sa Ginoo diha sa kahanginan; ug sa ingon niini kita magapakig-uban na sa Ginoo sa tanang panahon. Busa, paglinipayay kamo ang usa sa usa pinaagi niining mga pulonga."1 Tesalonica4:16-18 {PM 103.1}

Kapitulo 7. Ang Lunop

Kining Kapituluha gibase sa Genesis 6 ug 7,

Sa mga adlaw ni Noe ang doble nga tunglo nagpatong sa ibabaw sa yuta, agi'g sangputanan sa kalapasan ni Adan ug sa sala sa pagpatay nga nabuhat ni Cain. Apan kini wala makausab ug dako sa panagway sa kinaiyahan. Dihay mga timailhan nga makita sa pagkadunot, apan dato gihapon ang yuta ug matahum diha sa mga gasa sa tagana sa Dios. Ang mga kabungtoran gipurongpurongan sa halangdon nga mga kakahoyan nga nagasapnay sa nagbaguod nga bunga sa mga sanga sa parras. Ang halapad, ug sama sa tanaman nga mga kapatagan gibistihan sa malunhaw nga mga tanum, ug gipahumotan sa alimyun sa usa ka libo nga kabulakan. Ang mga bunga sa yuta nagkalainlain kaayo, ug halos walay katapusan. Makaplagan ang bisan hain sa mga kahoy nga naglabaw pag ayo sa kadak on, sa katahum, ug sa hingpit nga pagkabagay; ang ilang lubas pino ug grano ug ang pagkagahi maora sa bato, ug dili minos ang paglungtad. Makita ang daghan kaayo nga bulawan, salapi, ug mahal nga mga bato. {PM 105.1}

Ang tawohanon nga kaliwat naghuput sa gihapon sa kasagaran sa kanhi nga kabaskug. Apan nakalabay na ang pipila ka mga kaliwatan sukad si Adan makaduol ngadto sa kahoy nga maoy makapalungtad sa kinabuhi; ug ang kinabuhi sa tawo gisukod gihapon sa gatusan ka mga tuig. Kong kadtong tag as ug kinabuhi nga katawohan, uban sa ilang talagsaon nga mga gahum sa pagplano ug sa pagbuhat sumala sa piano, naghalad pa sa ilang kaugalingon ngadto sa pag alagad sa Dios, ila unta nga mahimong pasidungog ang ngalan sa ilang Magbubuhat dinhi sa yuta, ug mao unta ang makatubag sa katuyoan sa Dios sa paghatag kanila ug kinabuhi. Apan napakyas sila sa paghimo niini. Dihay daghang mga higante, mga tawo nga tag as kaayo ug kusgan kaayo, bantugan tungod sa kaalam, batid sa pagmugna sa labing salabutanon ug kahibulungang mga buhat; apan ang ilang sala diha sa pagpasagad sa kadautan katimbang sa ilang kahanas ug sa ilang katakus sa pangutok. {PM 105.2}

Gitugvanan sa Dios kining maong mga tawo sa wala pa ang lunop sa daghan ug dato nga mga gasa; apan ilang gigamit ang Iyang mga gasa sa paghimaya sa ilang kaugalingon, ug naghimo niini nga usa ka tunglo pinaagi sa pagtumong sa ilang mga pagbati diha sa mga gasa inay unta hinuon nga ngadto sa Maghahatag. Ilang gigamit ang bulawan ug ang salapi, ang mahal nga mga bato ug ang pinili nga mga kahoy, diha sa pagtukod ug sa mga puloy anan alang sa ilang kaugalingon, ug naningkamot sa pagpalabaw ang usa sa usa diha sa pagpatahum sa ilang puloy anan sa labing hanas nga pagkabuhat. Nangita sila sa pagtagbaw lamang sa mga handum sa mapagarbohon nilang mga kasingkasing, ug naghudyaka diha sa mga talan awon sa kalipayan ug sa pagkadautan. Ingon nga wala magtinguha sa pagdumdum sa Dios diha sa ilang kahibalo, wala madugay miabut sila sa panahon sa paglimud nga adunay Dios. Ilang gidayandayanan ang kinaiyahan ilis sa Dios sa kinaiyahan. Ilang gihimaya ang utokan nga tawohanon, gisimba ang mga buhat sa ilang kaugalingon nga mga kamot, ug gitudloan ang ilang mga anak sa pagyukbo ngadto sa linilok nga mga larawan. {PM 105.3}

Diha sa lunhaw nga mga kapatagan, ug ilalum sa landong sa ambungan nga mga kakahoyan, ilang gipatindog ang mga halaran sa ilang mga diosdios. Ang halapad nga mga kakahoyan nga dahonan sa tibook tuig, gihalad ngadto sa pagsimba sa mini nga mga dios. Taliwala niining maong mga kakahoyan mao ang matahum nga mga tanaman, ang ilang taas ug naglikoliko nga mga agianan gibitayan sa namunga nga mga kahoy sa tanang mga matang, nga gidayandayanan sa mga estatuwa, ug gipaigoan sa tanan mga makapahimuot sa mga balatian o maka alagad sa lawasnon nga mga pangandoy sa katawohan, ug sa ingon niini magdani kanila sa pagsalmot sa diniwata nga pagsimba. {PM 106.1}

Gipagawas sa katawohan ang Dios sa ilang kahibalo, ug nagsimba sa mga binhat sa ilang kaugalingon nga panghunahuna; ug ingon nga sangputanan, nagdugang ang pagkaus us nila. Gisaysay sa salmista ang sangputanan nga mahimo diha sa magsisimba pinaagi sa paghalad ngadto sa mga diosdios. Siya nag-ingon, “Ang mga nanagbuhat kanila nahisama kanila; Qo, sama kanila, ang tagsatagsa nga mosalig kanila.” Salmo 115:8 Maoy usa ka kasugoan sa tawohanon nga kaisipan nga pinaagi sa pagsud ong kita mausab. Ang tawo dili mosaka nga taas pa kay sa iyang mga hunahuna mahitungod sa kamatuoran, sa kaputli, ug sa kabalaan. Kong ang hunahuna wala gayud matuboy sa ibabaw sa tupong sa katawohan, kong wala kini mapatugbaw pinaagi sa pagtoo aron sa pagpamalandong sa dili matugkad nga kaalam ug gugma, ang tawo walay hunong nga magakaunlod ngadto sa ubos. Gibistihan sa mga magsisimba sa mini nga mga dios ang ilang mga dios, sa tawohanon nga mga hiyas ug mga pagbati, ug sa ingon niini ang ilang sumbanan sa kinaiya napaubos ngadto sa pagkasama sa makasasala nga katawohan. Ingon nga sangputanan, sila ang nahugawan. “Ug nakita ni Jehova nga ang pagkadautan sa tawo sa yuta dako, ug nga ang tanang pagpalandong sa mga hunahuna sa iyang kasingkasing lonlon mga kadautan lamang gihapon...Ug ang yuta dunot sa atubangan sa Dios, ug ang yuta napuno sa mga panglugos.” Gihatagan sa Dios ang mga tawo sa Iyang mga sugo ingon nga usa ka lagda sa kinabuhi, apan gilapas ang Iyang kasugoan, ug misangput sa tanang matang sa mga sala. Ang pagkadautan sa mga tawo dayag ug mapangahason, ang hustisya giyatakan ngadto sa yuta, ug ang mga tiyabaw sa mga gilupigan nakaabut ngadto sa langit. {PM 106.2}

Kasupak sa diosnon nga kapaigoan sa sinugdan, sayo nga gipasiugda ang poligamiya. Gihatag ni Jehova ngadto kang Adan ang usa ka asawa, nga nagpakita sa Iyang kahusay niadtong mao nga butang. Apan tapus sa pagkahulog, ang mga tawo mipili sa pagsunod sa ilang kaugalingong makasasala nga mga tinguha; ug ingon nga sangputanan, tulin nga midagsang ang krimen ug ang pagkatimawa. Walay usa, ni sa relasyon sa kaminyoon, ni sa mga katungod sa kabtangan ang gitahud. Bisan kinsa ang naibug sa mga asawa o sa mga kabtangan sa iyang silingan, gilunggob kini pinaagi sa kusog, ug ang katawohan nagsadya diha sa ilang mga binuhatan sa kapintas. Nahimuot sila diha sa paglaglag sa kinabuhi sa mga mananap; ug ang paggamit sa unod alang sa pagkaon naghimo kanila nga labaw pang gahi ug kasingkasing ug uhaw sa dugo, hangtud nga ilang gitagad ang kinabuhi sa tawo sa makatilingala nga pagkawalay pagpanumbaling. {PM 107.1}

Ang kalibutan diha pa sa iyang pagkapuya; apan bisan pa niini hilabihan ang pagkalalum ug pagkakaylap sa kadautan nga dili na makapailub ang Dios; ug siya miingon, “Pagalaglagon ko gikan sa nawong sa yuta ang tawo nga akong gibuhat.” Genesis 6:7. Iyang gipahavag nga ang Iyang Espiritu dili kanunay makiglalis uban sa sad an nga kaliwat. Kong dili sila mohunong sa paghugaw sa kalibutan ug sa Iyang dato nga mga bahandi pinaagi sa ilang mga sala, Iyang pagapanason sila gikan sa Iyang mga linalang, ug magalaglag sa mga butang nga may kahimuot Siya sa pagpanalangin kanila; iyang habason ang mga mananap sa kapatagan, ug ingon man ang mga tanum nga naghatag ug madagayaon nga pagkaon, ug Iyang balhinon ang dagway sa matahum nga yuta ngadto sa usa ka halapad nga talan awon sa kalaglagan ug kagun oban. {PM 107.2}

Taliwala sa naglabi nga pagkadautan, si Mathusalam, si Noe, ug daghan pang uban, naningkamot nga kanunay nga buhi ang kahibalo mahitungod sa tinuud nga Dios, ug sa pagpugong sa sulog sa dautan nga batasan. Sa usa ka gatus ug kaluhaan ka mga tuig sa wala pa ang lunop, si Jehova nagpahayag ngadto kang Noe pinaagi sa usa ka balaan nga manulonda, sa Iyang tuyo, ug nagmando kaniya sa pagtukod ug usa ka arca. Ug samtang magtukod sa arca siya magwali nga pagadad on sa Dios ang usa ka lunop sa tubig sa ibabaw sa yuta aron sa paglaglag sa mga dautan. Sila nga motoo sa mensahe, ug maga andam alang sa mao nga hitabo pinaagi sa paghinulsol ug sa pagreporma, makakaplag ug pasaylo ug maluwas. Gisubli ni Enoc ngadto sa iyang mga anak ang gipakita kaniya sa Dios mahitungod sa lunop, ug si Mathusalam ug ang iyang mga anak nga lalake, nga nagkinabuhi sa pagpatalinghug sa wall ni Noe, nanabang sa pagtukod sa arca. {PM 108.1}

Si Noe gihatagan sa Dios sa tukma nga mga sukod sa arca, ug sa tino nga mga mando mahitungod sa iyang katukuran diha sa matag bahin. Ang kaalam nga tawohanon dili makahimo sa paglaraw sa usa ka katukuran nga hilabihan ka kusgan ug ka malungtaron. Ang Dios mao ang magpaplano, ug si Noe mao ang pangulong magtutukod. Gitukod kini sama sa kasko sa usa ka barko, aron kini molutaw sa ibabaw sa tubig, apan diha sa ubang bahin kini naglabi nga sama sa usa ka balay. Tulo ka andana ang gihabugon niini, apan usa ray pultahan nga diha sa kilid. Ang hayag diha magagikan sa itaas, ug ang nagkalainlain nga mga lawak gilaraw nga ang tanan mahayagan. Ang mga galam on nga gigamit sa patutukod sa arca mao ang kahoy nga sipres, o gopher nga dili magabok sulod sa mga ginatus ka mga tuig. Ang pagtukod niining dako kaayo nga sakayan maoy usa ka mahinay ug trabahoso nga paagi. Tungod sa hilabihan ka dagko sa mga kahoy, ug sa kinaiya sa lubas, labi pang daghan ang gidugang nga trabaho ang gikinahanglan niadto kay sa karon sa pag andam sa troso, bisan sa pagkalabaw nga kusgan ang mga tawo kaniadto. Ang tanan nga mahimo sa tawo gihimo aron sa paghatag ug buhat nga hingpit, apan ang arca sa iyang kaugalingon dili makaagwanta sa bagyo nga moabut sa yuta. Ang Dios lamang ang makapreserbar sa Iyang mga sulogoon diha sa ibabaw sa mapintas nga mga tubig. {PM 108.2}

“Tungod sa pagtoo ni Noe, sa napasidan an siya sa Dios mahitungod sa mga hitabo nga wala pa makita, mitagad sa pagsidaan ug iyang gibuhat ang arca alang sa pagluwas sa iyang

panimalay; tungod niini ang kalibutan iyang gihukman sa silot, ug siya nahimong manununod sa pagkamatarung nga pinaagi sa pagtoo.” Hebreohanon 11:7. Samtang si Noe naghatag sa iyang mensahe sa pagpasidaan ngadto sa kalibutan, ang mga buhat niya maoy nagpamatuud sa iyang pagkamatinuoron. Sa ingon niini nahingpit ug nakita ang iyang pagtoo. Iyang gihatagan ang kalibutan sa usa ka sumbanan sa pagtoo nga igo sa gisulti sa Dios. Ang tanan nga iyang gibatonan iyang gigasto diha sa arca. Sa pagsugod niya sa pagbuhat sa sakayan nga dako kaayo diha sa mala nga yuta, mga panon sa katawohan nangabut gikan sa nagkalainlain nga dapit aron sa pagtan aw sa talagsaon nga talan awon, ug sa pagpatalinghug sa mainiton, ug masibuton nga mga pulong sa usa ka magwawali. Ang matag hapak nga midapat sa arca maoy usa ka panghimatuud ngadto sa katawohan. {PM 109.1}

Sa sinugdan daghan nga mitungha sa pagdawat sa pasidaan; apan wala sila moliso ngadto sa Dios uban sa tinuud nga paghinulsol. Dili sila gusto nga mobiya sa ilang mga sala. Sulod sa panahon nga nanglabay sa wala pa moabut ang lunop, ang ilang pagtoo gisulayan, ug sila napakyas sa pag antos sa pagsulay. Nadaug sa nagpasulabi nga walay pagtoo, sa katapusan mitipon sila sa kanhi nilang mga kauban diha sa pagsalikway sa solemni nga mensahe. May uban nga halalum ang pagtoo, ug magpatoo unta sa mga pulong sa pasidaan; apan dihay hilabihan ka daghan nga mosurasura ug motamihid, hangtud nga wala sila makaagwanta, miapil sa sama nga espiritu gidumilian ang imbitasyon sa kaloov, ug sa wala madugay nahimong mga kauhan sa labing mapangahason ug labing mahagiton nga mga mayubiton; kay walay hilabihan ka barumbado ug molunang sa hilabihan sa sala kay kanila nga may kahayag kaniadto, apan nga misukol sa Espiritu sa Dios nagpasabut kanila sa sala. {PM 109.2}

Ang mga tawo nianang mao nga kaliwatan dili tanan diha sa hingpit nga termino nga mga diwatahan. Daghan ang magpaila nga mga magsisimba sa Dios. Sila nag angkon nga ang ilang mga larawan sa ilang mga diosdios mga representasyon sa Dios, ug nga pinaagi kanila ang katawohan makabaton ug mas tin-aw nga paghunahuna mahitungod sa Dios Kining matanga sa katawohan mao ang nag una sa pagsalikway sa wali ni Noe. Sa ilang pagpaningkamot sa pagrepresentar sa Dios pinaagi sa materyal nga mga butang, nabutaan ang ilang mga hunahuna sa Iyang pagkaharianon ug sa gahum; mahunong sila sa pag ila sa kabalaan sa Iyang kinaiya, o sa balaanon, ug walay pagkausab nga kinaiya sa Iyang mga kinahanglanon. Sa nahimong kasagaran ang sala, nakita kini nga nagkaanam ug kaminos ang pagkadautan, ug sa katapusan ilang gipahayag nga ang diosnon nga kasugoan dili na ipatuman; nga maoy kasupak sa kinaiya sa Dios ang pagsilot sa kalapasan; ug ilang gilimud nga pagahampakon ang yuta sa iyang mga paghukom. Kong ang mga tawo niadto nga kaliwatan nagtuman pa sa diosnon nga kasugoan. ila unta nga mailhan ang tingog sa Dios diha sa pasidaan sa iyang sulogoon; apan hilabihan ang pagkanabutaan sa ilang mga hunahuna pinaagi sa pagsalikway sa kahayag nga tungod niini sila sa tininuod nagtuo nga ang mensahe ni Noe maoy usa ka limbong. {PM 109.3}

Dili ang mga dagkong panon o mga mayoriya ang dapig sa matarung. Ang kalibutan gibistihan batok sa katarung sa Dios ug sa Iyang mga kasugoan, ug si Noe giila nga usa ka panatiko. Si Satanas, sa iyang pagpanulay ni Eva sa paglapas sa sugo sa Dios, miingon ngadto kaniya, "Dili gayud kamo mamatay." Genesis 3:4. Ang dagkong mga tawo, ang mga kalibutanon, ang mga pinasidunggan, ug ang mga tawo nga maalam, nagsabat sa mao nga mga pulong. "Ang mga panghulga sa Dios," sila nag ingon, "mao ang alang sa tuyo sa pagpalisang, ug dili gayud mapanghimatud an. Dili ka kinahanglan mahadlok. Ang mao nga hitabo sama sa pagguba sa Dios sa kalibutan nga Iyang binuhat, ug sa silot sa mga binuhat nga Iyang hinimo, dili gayud mahanabo. Magmalinawon kamo; ayaw kahadlok. Si Noe maoy usa ka ihalas nga panatiko." Nahimong malipayon ang kalibutan sa kabuang sa nalimbongan nga tawong tigulang. I nay nga magpaubos ang kasingkasing sa atubangan sa Dios, nagpadayon sila sa ilang pagsupil ug sa pagkadautan, sama nga daw ang Dios wala makasulti kanila pinaagi sa Iyang mga sulogoon. {PM 110.1}

Apan si Noe mitindog sama sa usa ka batong bantilis taliwala sa bagyo. Linibutan sa kinaham nga pagbiaybiay ug pagtamay, gipaila niya ang iyang kaugalingon pinaagi sa iyang balaan nga katarung ug walay pagduhaduha nga pagkamatinumanon. Giubanan ug gahum ang iyang mga pulong; kay kadto mao ang tingog sa Dios ngadto sa tawo pinaagi sa Iyang sulogoon. Ang pagpakigdugtong sa Dios naghimo kaniya nga malig on diha sa kusog sa dili masukod nga gahum, samtang nga sulod sa usa ka gatus ug kaluhaan ka mga tuig ang iyang solemni nga tingog madungog sa mga igdulongog niadtong mao nga kaliwatan mahitungod sa mga hitabo, nga, kutob sa mahukom sa tawohanon nga kaalam, dili mahitabo. {PM 110.2}

Sa wala pa ang lunop ang kalibutan nangatarungan nga sulod sa daghang mga kasiglohan ang mga kasugoan sa kinaiyahan walay kausaban. Ang nagbalikbalik nga mga panahon nag abut sa ilang pasunod. Hangtud karon walay nahulog nga ulan; ang yuta ginatubigan pinaagi sa usa ka alisngaw o yamug. Ang mga suba wala pa mahitabo nga ning awas, apan nga nagdala sa ilang mga tubig nga walay kuyaw ngadto sa dagat. Ang naglungtad nga mga sugo maoy nagpugong sa katubigan sa pag awas sa ilang mga pangpang. Apan ang mga tingpangatarungan wala mag ila sa kamot Niya nga nagpugong sa mga katubigan, nga nagaingon, "Kutob ra dinhi ang imong kadangatan, apan dili na molabaw."Job 38:11. {PM 111.1}

Samtang nagalabay ang panahon, nga walay makita nga kausaban sa kinaiyahan, ang mga tawo kinsang mga kasingkasing usahay mokurog sa kahadlok, managsugod sa pagkapinasaligan pag usab. Sila mangatarungan, sumala sa katarungan sa daghan karon, nga ang kinaiyahan labaw sa Dios sa kinaiyahan, ug nga ang Iyang mga kasugoan hilabihan ka lig on ang pagkatukod nga ang Dios sa Iyang kaugalingon dili makausab kanila. Sa pangatarungan nga kong ang mensahe ni Noe husto pa, nga ang kinaiyahan pagalisoon pagawas sa iyang rumbo, diha sa hunahuna sa kalibutan, ilang gihimo kadto nga mensahe, nga usa ka limbong usa ka dako kaayo nga limbong. Ilang gipaila ang ilang pagtamay sa pasidaan sa Dios pinaagi sa pagbuhat sama sa ilang ginabuhat sa wala pa ikahatag ang

pasidaan. Nagpadayon sila sa ilang mga pangilin ug sa ilang makapabusdik nga mga kumbira; nangaon ug nanginom sila, nananum ug nanagtukod, nagpahigayon sa ilang mga piano sa kalabutan sa mga bintaha nga ilang gilauman nga nakoha sa umalabut; ug mitiurok sila ngadto sa dagko pa nga pagkadautan, ug diha sa mahagiton nga walay pagtagad sa mga kinahanglanon sa Dios, sa pagpamatuud nga sila walay kahadlok sa Usa nga Walay Kinutoban. Sila nangatarungan nga kong may kamatuoran pa ang gisulti ni Noe, ang hantugan nga mga tawo ang mga maalam, ang mga mabinantayon, ang dagkong mga tawo makasabut unta sa butang. {PM 111.2}

Kong ang mga tawo nga una sa lunop mitoo pa sa pasidaan, ug naghinulsol sa ilang dautan nga mga binuhatan, ang Ginoo dili unta magpadayon sa Iyang kaligugut, sama sa nahitabo sa Nineve. Apan ang ilang magahi nga pagsukol sa mga pagbadlong sa tanlag ug sa mga pasidaan sa manalagna sa Dios, kadtong mao nga kaliwatan nakapuno sa sukdanan sa ilang pagkadautan, ug nahinog alang sa kalaglagan. {PM 112.1}

Ang panahon sa ilang lugway nga panahon hapit na matapos. Sa matinumanon si Noe nagsunod sa mga pahimangno sa Dios. Nahuman na ang arca diha sa tanang bahin sumala sa gimando kaniya sa Dios, ug giluwanan kini sa pagkaon alang sa tawo ug alang sa mananap Ug karon ang alagad sa Dios naghimo sa iyang katapusan nga pangamuyo ngadto sa katawohan. Uban sa usa ka panghingutas nga tinguha nga dili mapahayag sa mga pulong, iyang gipakiloy an sila sa pagpangita sa usa ka dalangpanan samtang kini makaplagan pa. Sa makausa pa, ilang gisalikway ang iyang mga pulong, ug gipatugbaw ang ilang mga tingog diha sa pagtiawtiaw ug sa pagyubit. Sa kalit lamang dihay kahilum sa mabugalbugalon nga katilingban. Ang mga mananap sa tanang mga dagway, ang labing mabangis ingon man sa labing malumo, nakita nga nagagikan sa kabukiran ug sa kalasangan, ug sa mahilum nagpasunding paingon sa arca. Nadungog ang tingog sa usa ka naghaguros nga hangin, ug tan awa, ang mga langgam nagpanon gikan sa tanang hulongawan sa hangin, ang ilang gidaghanon nakapaitom sa kalangitan, ug sa hingpit nga kahusay misulod sa arca. Ang mga mananap nagtuman sa sugo sa Dios samtang ang mga tawo nagmasupilon. Inagak sa balaan nga mga manulonda, “sa tinagurha sila nanulod ngadto kang Noe sa area,” ug ang mahinlo nga mga mananap sa tinagpito. Ang kalibutan nagsud ong niini diha sa k.ihibulung, ang uban diha sa kahadlok. Ginapanawag ang mga pilosopo aron sa paghatag ug asoy alang sa ulosahon nga hitabo, apan walay nahimo. Usa kadto ka mistervo ng; wala sila makatugkad Apan ang katawohan hilabihan nga pagpagah pinaagi sa ilang malanaton nga pagsalikway sa kahayag nga bisan kining mao nga talan awon igo lamang nakahatag ug makadiyut ng. pagdumdum. Samtang ang hinukman nga kaliwat nagtan aw sa adlaw nga nagsidlak diha sa iyang himaya, ug ang yuta gibistihan sa halos katahum sa Eden, ilang gihinginlan ang nagatubo nilang kahadlok pinaagi sa masaba nga paglipaylipay, ug pinaagi sa ilang mga buhat sa kapintas daw ilang giimbitar nganha sa ilang kaugalingon ang pagduaw sa napukaw na nga kasuko sa Dios. {PM 112.2}

Gisugo sa Dios si Noe sa pag-ingon, “Sumulod ka ug ang tibook mong panimalay sa arca; kay ikaw nakita ko nga matarung sa Akong atubangan niining kaliwatan.” Ang mga pasidaan ni Noe gisalikway sa kalibutan, apan ang iyang impluwensya ug panig ingnan misangput diha sa mga panalangin nganha sa iyang pamilya. Ingon nga usa ka ganti sa iyang pagkamatinumanon ug kabuotan, giluwas sa Dios ang tanang sakop sa iyang pamilya uban kaniya. Daw unsa ka makapadasig kini alang sa pagkamatinumanon sa mga ginikanan! {PM 115.1}

Mihunong sa iyang mga pangamuyo ang kalooy alang sa sad an nga kaliwat. Ang mga mananap sa kapatagan ug ang mga langgam sa kahanginan misulod na sa dapit nga dalangpanan. Si Noe ug ang iyang tibook nga panimalay diha na sa sulod sa arca; “ug gilukban siya ni Jehova.” Nakita ang usa ka kidlap sa masulaw nga kahayag, ug ang usa ka panganod sa himaya, nga labaw pa ka tin aw kay sa kilat, nanaug gikan sa langit, ug nagpatungodtungod sa atubangan sa pultahan sa arca. Ang dako kaayong lukob sa pultahan, nga dili mahimo sa pagsira nila nga anaa sa sulod, sa hinayhinay gisira sa mga kamot nga dili makita. Nalukban sa sulod ni Noe, ug ang nagsalikway sa kalooy sa Dios nalukban sa gawas. Ang timri sa langit didto niadtong mao nga pultahan; ang Dios maoy nagsira niini, ug ang Dios lamang ang makaabli niini. Busa kong mahunong na si Cristo sa Iyang pagpanglaban alang sa sad an nga katawohan, sa dili pa ang Iyang pag abut diha sa mga panganud sa langit, pagatakpan na ang pultahan sa kalooy. Unya ang diosnon nga grasya dili na mopugong sa mga dautan, may hingpit na nga pagmando si Satanas niadtong nagsalikway sa kalooy. Ilang paningkamotan ang paglaglag sa mga katawohan sa Dios, apan maingon nga si Noe gisirhan ngadto sa arca, sa mao nga paagi ang mga matarung pagapanalipdan sa diosnon nga gahum. {PM 115.2}

Sulod sa pito ka mga adlaw sukad si Noe ug ang iyang pamilya misulod sa arca, walay ilhanan nga mipakita sa umalabut nga bagyo. Sulod ning panahona ang ilang pagtoo gisulayan. Panahon kadto sa kadaugan alang sa kalibutan nga diha sa gawas. Ang daw nalangan nagmatuud kanila diha sa pagtoo nga ang mensahe ni Noe maoy usa ka limbong, ug nga ang lunop dili gayud moabut. Bisan pa sa solemni nga mga talan awon nga ilang nasaksihan ang pagsulod sa arca sa mga mananap ug sa mga langgam, ug ang manulonda sa Dios nga nagsira sa lukob sa pultahan sila nagpadayon gihapon sa ilang kalingawan ug sa paghudyaka, naghimo pa gani sila ug pagbugalbugal sa ilhanang mga pasundayag sa gahum sa Dios. Nagtigum sila sa dinaghang pundok palibut sa arca, nga nanagyam id sa diha sa sulod niini uban sa usa ka mapangahason nga kapintas nga wala pa nila masulaye kaniadto. {PM 115.3}

Apan diha sa ikawalo ka adlaw, ang maitom nga mga dag um mitakyap sa kalangitan. Unya misunod ang hagawhaw sa dalugdug ug ang kilab sa kilat Sa wala madugay nanagsugod na pagkahulog ang dagkong lusok sa ulan. Ang kalibutan wala pa makasaksi sa bisan unsa nga butang sama niini, ug ang mga tawo gipanguyapan tungod sa kahadlok. Ang tanan sa tago nagpakisayud, “Dili ba kaha husto si Noe, ug nga gihukman ang kalibutan

ngadto sa kalaglagan?" Nagkaanam ug ka itom ang kalangitan, ug nagkakusog ang pagpangatagak sa ulan. Ang mga mananap naglaroylaroy diha sa labing mabangis nga kahadlok. ug ang ilang mga singgit nga wala magkatono daw nagminatay sa ilang kaugalingon nga dadangatan ug sa kapalaran sa tawo. Unya "nangabuswang ang tanan nga mga tinubdan sa dagko nga kahiladman ug ang mga tamboanan sa mga langit nangaabli." Ang tubig daw nagagikan sa mga panganod diha sa gamhanan nga mga busay. Ning awas ang mga suba, ug mibul og ngadto sa mga kawalogan. Ang mga sidlit sa tubig misulbong gikan sa yuta uban sa kakusog nga dili masaysay, nga nagpasupot sa dagkong mga bato ginatus ka mga tiil ngadto sa kahanginan, ug kini, sa ilang pagtugdang, naglubong sa ilang kaugalingon nga halalum diha sa yuta. {PM 116.1}

Unang nakita sa mga katawohan ang pagkalaglag sa mga buhat sa ilang kaugalingon nga mga kamot. Ang ilang maluho nga mga balay, ug ang matahum nga mga tanaman ug mga kakahoyan diin didto nila ibutang ang ilang mga diosdios, giguba sa kilat nga gikan sa langit, ug ang mga ginuba nagkawasigwasig. Ang mga halaran diin ang tawo nga ighahalad gihalad gipangbunggo, ug ang mga magsisimba niini nangurog sa kahadlok sa gahum sa buhi nga Dios, ug sa pagkasayud nga ang ilang pagkadautan ug ang ilang pagsmiba sa mga diosdios mao ang hinungdan sa ilang pagkalaglag {PM 116.2}

Samtang nagtubo ang kapintas sa bagyo, ang mga kahoy, ang mga balay, mga dagkong bato ug ang mga yuta nahisalibay ngadto sa nagkalainlain nga dapit. Ang kalisang sa tawo ug sa mga mananap dili mahulagway. Sa ibabaw sa ngulob sa bagyo nadungog ang minatay sa usa ka katawohan nga nakayubit sa pagbulot an sa Dios. Si Satanas sa iyang kaugalingon nga napugos sa pagpabilin diha sa taliwala sa nagubot nga mga elemento, nahadlok nga makalas usab siya. Siya nagakalipay sa pagmando sa usa ka kaliwat nga gamhanan kaayo, ug gipaninguha sila nga mibuhi sa pagbansay sa ilang mga dulumtanan, ug magpadayon sa ilang pagsukol batok sa Magmamando sa langit. Siya karon naglitok ug mga maldisyon batok sa Dios, nga nagpasangil Kaniya ug walay kaangayan ug pagkamadagmalon. Daghan sa katawohan, sama kang Satanas, nagpasipala sa Dios, ug kong makahimo pa sila, ilang palagputon Siya gikan sa trono sa gahum. Ang uban nangataranta sa kahadlok, ug ilang gituy od ang ilang mga kamot paingon sa arca, ug nagpakilooy nga pasudlon. Apan wala magpolos ang ilang mga pakiluoy. Sa katapusan napukaw ang tanlag sa pagila nga adunay usa ka Dios nga nagamando diha sa kalangitan. Mituaw sila ngadto Kaniya sa mainiton gayud, apan ang Iyang dalunggan wala mabukas ngadto sa ilang paghilak. Niadtong makalilisang nga takna nakita nila nga ang paglapas sa kasugoan sa Dios maoy hinungdan sa ilang kalaglagan. Apan samtang, tungod sa kahadlok sa silot, ilang giila ang ilang sala, wala silav tinuud nga paghinolsol, ug walay kasilag sa dautan. Kong gikoha pa ang kastigo, mobalik unta sila sa ilang paghagit sa Langit. Busa sa diha nga mahulog na ang mga paghukom sa Dios sa ibabaw sa yuta sa dili pa ang baha sa kalayo, ang mga dili mahinulsolon mahibalo kong diin ug unsa ang ilang sala ang pagbiaybiay sa Iyang balaan nga kasugoan. Ug dili molabaw ang ilang tinuud nga paghinulsol kay sa mga makasasala sa karaan nga kalibutan. {PM 117.1}

Ang uban nga nawad an sa paglaum naningkamot sa paglungkab ngadto sa arca; apan ang lig on nga pagkabuhat nga arca nakasugakod sa ilang mga panglimbasug. Ang uban mikapyut sa arca hangtud nga sila gianud sa nagsugwak nga mga tubig, o nahilos ang ilang pagkuput tungod kay nabangga sila sa mga dagkong bato ug mga kahoy. Ang dako kaayo nga arca mikurog ang tanan niyang bahin sa diha nga milapdos ang walay kalooy nga mga hangin, ug gihandos gikan sa usa ka dakong hiyak sa balud ngadto sa usa. Ang mga singgit sa mga mananap nga diha sa sulod nagpahayag sa ilang kahadlok ug sa kasakit. Apan sa taliwala sa nagkagubot nga mga elemento ang arca nagpadayon sa paglutawlutaw nga luwas. Ang mga manulonda nga naglabaw sa kusog maoy gisugo sa pag amping niini. {PM 117.2}

Ang mga mananap, nga napatara sa bagyo, mihasmag ngadto paingon sa tawo, nga daw nagpaabut ug panabang gikan kaniya. Ang ubang mga tawo naghigut sa ilang mga anak ug sa ilang kaugalingon ngadto sa kusgan nga mga mananap, ingon nga ilang nahibaloan nga kini sila mga malig on sa kinabuhi, ug mokatkat kini ngadto sa kinatumyan nga mga dapit aron sa paglikay sa nagtubo nga mga tubig. Ang uban naghigut sa ilang kaugalingon ngadto sa tag as nga mga kahoy didto sa kinatumyan sa mga bungtod o mga bukid; apan ang mga kahoy nangalarut, ug ang mga tawo nga nahigut kanila nangasalibay ngadto sa nagbulobulo nga dagkong mga balud. Nagsunodsunod nga gibiyaan ang matag dapit nga gihunahuna nga may kahilwasan. Samtang mitubo ang mga tubig sa hataas pa, ang katawohan nangalagiw alang nga kadangpan ngadto sa kinatas an nga mga bukid. Sagad ang tawo ug ang mananap mag ilogay sa pagpanag iya ug tumbanan nga kasikaran sa ilang mga tiil hangtud ang duruha ibanlas. {PM 118.1}

Gikan sa kinatas an nga mga tumoy sa bukid, ang mga tawo nagnanaw sa ibabaw sa lawod nga walay baybayon. Ang Solemni nga mga pasidaan sa alagad sa Dios daw dili na usa ka hilisgutan alang sa pagtamay ug sa pagbiaybiay. Daw. unsa ang pangandoy niadtong nangaalaut nga mga makasasala alang sa mga kahigayonan bisan lamang sa usa ka oras nga lugway, usa pa ka higayon sa kalooy, sa usa pa ka tawag gikan sa mga ngabil ni Noe! Apan ang mananoy nga tingog sa kalooy dili na madungog nila. Ang gugma, nga dili minos pa kay sa hustisya, nagkinahanglan nga ang mga paghukom sa Dios magsumpo sa sala. Ang nagapanimalus nga mga tubig nagbanlas sa katapusan nga dapit hiklinanan, ug ang mga mayubiton sa Dios nangamatay didto sa maitom nga mga kuhiladman. {PM 118.2}

‘Pinaagi sa pulong sa Dios...ang kalibutan nga naglungtad kaniadto gilunopan sa tubig ug nalaglag. Apan pinaagi sa mao ra usab nga pulong ang mga langit ug ang yuta nga karon nagalungtad gikatagana alang sa kalayo, ginatipigan alang sa adlaw sa panudya ug sa kalaglagan sa mga tawong dili diosnon.” 2 Pedro 3:5-7. Aduna pay lain nga bagyo nga taliabut. Ang yuta pagahinason pag usab sa malaglagon nga kapungot sa Dios, ug ang sala ug ang mga makasasala pagalaglagon. {PM 118.3}

Ang mga sala nga nagtawag ug pagpanimalus diha sa kalibutan nga una pa sa lunop, ania karon sa atong kaadlawan. Ang kahadlok sa Dios nawala gikan sa mga kasingkasing sa mga tawo ug ang Iyang kasugoan gitagad nga walay kaikag ug gisuklan.Ang hilabihan nga

pagkakalibutanon sa mao nga kaliwat giparehaan sa kaliwatan karon nga buhi. Si Cnsto nag ingon, “Kay maingon nga niadtong mga adlawa sa wala pa ang lunop sila na nagpangaon ug nanag inom, nanagpangasawa ug nanagpamana hangtud sa adlaw sa pagsunod ni Noe sa arca, ug sila walay kasayuran niini hangtud sa pag abut sa lunop ug gianud silang tanan, maingon man usab niini ang pag abut unya sa Anak sa Tawo.” Mateo 24:38, 39. Ang Dios wala magsaway sa mga tawong una sa lunop, tungod sa pagpangaon ug sa pag inom; gihatagan Niya sila sa mga bunga sa yuta sa dakong kadagaya aron masangkapan ang ilang lawasnon nga mga kinahanglan. Ang ilang sala naggumikan sa ilang pagkoha niining maong mga gasa sa walay pagpasalamat sa Maghahatag. ug nagpakaulaw sa ilang kaugalingon pinaagi sa pagpatuyang sa kagustohan nga walay pugongpugong. Alang kanila maoy subay sa balaod ang pagminyo. Ang kaminyoon diha sa kamandoan sa Dios; usa kini sa unang mga tinokod nga Iyang gitukod. Naghatag Siya ug pinasahi nga mga pahimangno bahin niini nga tulomanon, gisul oban kini ug kabalaan ug katahum; apan kining tanan nakalimtan ug gituis ang kaminyoon ug gihimo kini nga mag alagad sa halawum nga pagbati sa tawo. {PM 119.1}

Ang usa ka pareha nga kahimtang sa mga butang ang ania karon. Ang gitugot sa balaod sa iyang kaugalingon gidala ngadto sa paghinobra. Ang gana gipatuyangan nga walay pagpugong. Ang nag angkon nga mga sumosunod ni Cristo nagakaon ug nagainom uban sa mga hubog, samtang ang ilang mga ngalan nagbarug diha sa gipasidunggan nga mga libro sa iglesya. Ang walay pagpugong sa kaugalingon makapakubol sa pamatasan ug sa espirituhanon nga mga gahum, ug magaandam sa agianan alang sa pagpatuyang sa ubos nga mga pagbati. Ang kadaghanan nagbati nga walay tarung nga katungdanan sa pagsumpo sa ilang makilawasnon nga mga tinguha, ug sila mahimong ulipon sa kailibgon. Ang mga tawo nagkinabuhi alang sa kalipay sa balatyagon; alang niining kalibutana ug niining kinabuhia lamang. Ang pag usik usik naglukop sa tanang pundok sa pundok sa katilingban. Ang kabuotan gisakripisyo alang sa kaluhoan ug sa pagpasundayag.Ang magdali sa pagpadato magtuis sa hustisya ug magdaugdaug sa mga kabus; ug ang “mga ulipon ug mga kalag sa mga tawo” ginapaljt ug ginabaligya gihapon. Ang panikas ug ang pangsuborno ug pangawat naglakaw nga mapagarbohon ug wala mabadlong diha sa hatag as nga mga dapit ug ingon man diha sa ubos. Ang mga gula sa mga pamantalaan napuno sa mga rekord sa pagpatay mga krimen nga hilabihan pagpakatinuyo ug walay gipasikaran sa pagkaagi nga daw ang matag kinaiyang sugyot sa katawohan nangawagtang na. Ug kining maong mga mabangis nga buhat nahimong sagad kaayo nga hitabo nga halos walay magtagad ug dili makahikurat sa katawohan. Ang espiritu sa anarkiya nakatuhop sa tanang mga nasud, ug ang mga pag ulbo nga sa matag higayon nakaaghat sa kalisang sa kalibutan. kini mga timailhan lamang sa mga pinugngan nga kalayo sa pagbati ug sa pagkamalapason nga kong makabuhi sa pagpugong, makapuno sa yuta ug kaalaut ug kalaglagan. Ang hulagway nga gipintal sa tinuktukan sa Espiritu mahitungod sa kalibutan sa wala pa ang lunop, naglarawan sa hilabihan ka tinuud nga kahimtang sa kalibutan dun ang moderno nga katilingban tulin nga nagdali sa pag abut Bisan karon. niining sigloha, ug diha sa giangkon nga Cristohanon nga kayutaan, adunay mga krimen nga ginahimo sa matag adlaw, nga ingon kaitom ug ka makalilisang niadtong mga

krimen sa karaan nga maoy hinungdan nga gilaglag ang mga makasasala sa karaan nga kalibutan. {PM 119.2}

Sa wala pa ang Lunop, gipadala sa Dios si Noe aron sa pagpasidaan sa kalibutan, nga madala unta ang mga tawo ngadto sa paghinulsol ug makalikay sa gibahad nga kalaglagan Ug samtang nagakahaduol ang ikaduha nga pag anhi ni Cristo, gipadala sa Ginoo ang Iyang mga sulogoon uban sa pasidaan ngadto sa kalibutan aron sa pag andam alang nianang dako nga hitabo. Daghan kaayo ang nagkinabuhi diha sa paglapas sa kasugoan sa Dios, ug karon tungod sa kalooy Iyang gitawag sila sa pagtuman sa balaang mga sugo niini. Gitanyagan ug pasaylo ang tanan nga mosalikway sa ilang mga sala pinaagi sa paghinulsol ngadto sa Dios ug sa pagtoo diha kang Cristo. Apan daghan ang nagbati nga nagkinahanglan ug dako ra kaayo nga sakripisyo ang pagsalikway sa sala. Tungod kay ang ilang kinabuhi wala man mahiuyon sa putli nga mga pnnsipyo sa pamatasan nga gobveryo sa Dios, ilang gisalikway ang Iyang mga pasidaan, ug gilimud ang pagbulot an sa Iyang kasugoan. {PM 120.1}

Sa dako kaayo nga pumopuyo sa yuta sa wala pa ang Lunop, walo lamang ka kalag ang nagtoo ug nagtuman sa pulong sa Dios pinaagi kang Noe. Sulod sa usa ka gatus ug kaluhaan ka mga tuig ang magwawali sa pagkamatarung nagpasidaan sa kalibutan mahitungod sa umalabut nga kalaglagan; apan gisalikway ug gitamay ang iyang mensahe. Mao man usab kini karon. Sa dili pa moanhi ang Maghahatag sa kasugoan aron sa pagsilot sa masupilon, gipasidan an ang mga malapason sa paghinulsol, ug sa pagbalik ngadto sa ilang pagkamatinumanon; apan diha sa kadaghanan kining maong mga pasidaan dili magapolos. Si apostol Pedro nag ingon, “Sa ulaking mga adlaw may mga mayubiton nga managpanungha nga managyubit, nga magapahiuyon sa ilang kaugalingong pangibog ug magaingon Hain na man ang saad sa Iyang pag anhi? Kay sukad sa pagkamatay sa mga amahan, ang tanang mga butang nagpabilin man nga mao sa gihapon sukad pa sa pagkatukod sa kalibutan.” 2 Pedro 3-3, 4. Wala ba ninyo madungog kining maong mga pulong nga gisabat, dili lamang sa walay lipodlipod nga mga dili diosnon, kondili usab sa kadaghanan nga nag okupar sa mga pulpito sa atong yuta? “Walay kapasikaran sa pagkalisang,” maoy singgit nila. “Sa dili pa si Cristo moanhi, kinahanglan una nga makabig ang kalibutan, ug ang pagkamatarung mao ang magahari sulod sa usa ka libo ka tuig. Pakigdait, pakigdait! Ang tanang mga butang magpabilin nga mao ra gihapon sukad pa sa sinugdan. Ayaw itugot nga may masamok sa maukyabon nga mensahe niining mga tigpanghadlok.” Apan kining mao nga pagtulun an mahitungod sa milenyo wala mahiuyon sa pagtulun an ni Cristo ug sa Iyang mga apostoles. Gipangutana ni Jesus ang makahuloganon nga pangutana nga nag ingon, “Ngani, inig abut sa Anak sa Tawo, makakaplag ba kaha Siyag pagtoo dinhi sa yuta?” Lukas 18:8. Ug sumala sa atong nakita, Siya nagpahayag nga ang kahimtang sa kalibutan magapareho sa mga adlaw ni Noe. Nagpasidaan si Pablo nga magpaabut kita nga motubo ang pagkadautan samtang ang katapusan magakahaduol. “Ang Espiritu sa tin aw nagapahayag nga sa kaulahiang mga panahon adunay managpamiya gikan sa pagtoo tungod sa ilang pagtagad sa mga malimbongon nga espiritu ug sa mga tuloohan sa mga yawa.” 1 Timoteo 4:1. Ang apostol nagaingon nga “sa kaulahiang mga adlaw managpangabut ang mga panahon nga malisud.” 2 I

imoteo 3:1. Ug iyang gihatag ang makapakurat nga kutay sa mga sala nga makaplagan diha kanila nga may dagway sa pagkadiosnon. {PM 121.1}

Samtang ang panahon sa pagpaniid kanila nagkaanam ug kaupos, ang katawohan sa wala pa ang lunop nagpahinunot sa ilang kaugalingon ngadto sa maukyabon nga mga kalingawan ug mga pangilin. Kadtong may impluwensya ug gahum buot gayud nga ang mga hunahuna sa katawohan malinga sa kasadya ug sa kalingawan, kay tingali unya may mapasantup sa katapusang solemni nga pasidaan. Dili ba nato makita kini nga paagi nga ginasubli sa atong kaadlawan? Samtang ang sulogoon sa Dios nagahatag sa mensahe nga ang katapusan sa tanang mga butang nagkahaduol na, ang kalibutan malingaw diha sa mga kalingawan ug sa pangita sa kalipayan. Adunay nagapadayon nga pasunod sa mga kalingawan nga maoy hinungdan sa pagkawalay kaikag sa Dios, ug nagapugong sa mga katawohan gikan sa pagkamapasantup sa mga kamatuoran nga mao lamang ang makaluwas kanila gikan sa magaabut nga kalaglagan {PM 122.1}

Diha sa kaadlawan ni Noe, ang mga pilosopo nagpahayag nga walay kalagmitan nga ang kalibutan magun ob pinaagi sa tubig; busa karon adunay mga tawo nga may kasinatian sa siyensya nga naninguha sa pagpakita nga ang kalibutan dili malaglag pinaagi sa kalayo nga kini wala mahiuyon sa mga balaod sa kinaiyahan. Apan ang Dios sa kinaiyahan, ang Magbuhuhat ug Magmamando sa mga kasugoan niini, makahimo sa paggamit sa mga buhat sa Iyang mga kamot aron sa pagsilbi sa Iyang kaugalingon nga katuyoan {PM 122.2}

Sa diha nga ang dagko ug manggialamon nga mga tawo nagmatuud sa ilang pagkatagbaw nga dili mahitabo nga ang kalibutan pagalaglagon pinaagi sa tubig, sa diha nga napahilum ang kalisang sa katawohan, sa diha nga ang tanan nag ila sa tagna ni Noe ingon nga usa ka limbong, ug nag-isip kaniya ingon nga usa ka panatiko nan niini nahiabut ang takna sa Dios. “Niadto gayud nga adlawa nangabuswang ang tanan nga mga tinubdan sa dagko nga kahiladman ug ang mga tamboanan sa mga langit nangaabli,” ug ang mga mayubiton gisanapan diha sa mga tubig sa Lunop. Uban sa tanan nilang gipagarbo nga pilosopiya, ulahi na nga naamgohan sa mga tawo nga ang ilang kaalam kabuangan diay, nga ang Maghahatag sa sugo dako pa diay sa mga kasugoan sa kinaiyahan, ug nga ang Makagagahum sa Ngatanan walay mawala alang sa mga paagi sa pagtuman sa Iyang mga katuyoan “Maingon sa nahitabo kaniadto sa mga adlaw ni Noe” (Lukas 17:26), “maingon man usab unya niini sa adlaw nga igapadayag na ang Anak sa Tawo.” Bersikulo 30. “Apan ang adlaw sa Ginoo moabut sama sa usa ka kawatan, ug unya ang mga langit mawagtang uban sa dakong dinaguok, ug ang mga kasugdanan sa kalibutan mangatunaw sa hilabihang kainit. ug pagasunogon ang yuta ug ang mga buhat nga ania niini.” 2 Pedro 3:10. Sa diha nga ang pangatarungan sa pilosopiya nakapawagtang sa kahadlok sa mga paghukom sa Dios; sa diha nga ang relihiyoso nga mga magtutudlo magatudlo ngadto sa taas nga mga katuigan sa kalinaw ug sa kauswagan, ug ang kalibutan malinga diha sa ilang mga bulohaton sa pamatigayon ug sa kalipayan, pagpananum ug pagpanukod, pangumbira ug panghudyaka, pagsalikway sa mga pasidaan sa Dios ug

magabugalbugal sa mga magdadala sa Iyang mensahe unya sa kalit moabut kanila ang pagkalaglag, ug sila dili makaikyas 1 Tesalonica 5:3. {PM 122.3}

Kapitulo 8. Human sa Lunop

Kining kapituluha gibase sa Genesis 7:20-9:17.

Ang mga tubig mitubo hangtud sa napulo'g lima ka maniko ibabaw sa kinatas an nga mga bukid. Sa makadaghan alang sa pamilya nga diha sa sulod sa arca, sila daw nagakahadlok nga mangamatay, kay sulod sa lima ka mga bulan ang ilang sakayan gitugpotugpo, sa walay pagduhaduha, sa gahum sa hangin ug sa mga balud nga dagko Kadto maoy usa ka masulayong mapait nga kaagi; apan ang pagtoo ni Noe wala mag awup awup. kay siya may kasigurohan nga ang diosnon nga kamot mao ang diha sa bansalan sa sakayan. {PM 124.1}

Sa nagsugod na paghubas ang mga tubig, gipaanud ni Jehova ang arca ngadto sa usa ka dapit nga gisalipdan sa usa ka pundok sa mga bukid nga giampingan sa gahum sa Dios. Kining maong mga bukid wala malagyo ang nahimutangan sa usa ug usa, ug dinhi ning mahilum nga dalangpanan, ang arca maglutawlutaw, ug wala na ilambalamba sa lawud nga walay kinutoban. Kini naghatag ug dakong kahumpayan sa gikapoy, nga mga magpapanaw nga gitugputugpo sa bagyo. {PM 124.2}

Naghulat nga mabalak on si Noe ug ang iyang pamilya sa paghubas sa mga tubig; kay nangandoy sila sa makagula pag-usab sa ibabaw sa yuta. Sa kap atan ka mga adlaw tapos makita ang mga tumoy sa kabukiran, ilang gipagula ang usa ka uwak, ang usa ka langgam nga dali ra makapanimaho, sa pagpaniid kong namala na ang yuta. Kining maong langgam, nga walay lain nga nakita kondili tubig lamang, nagpadayon sa paglupadlupad ngadto nganhi sa arca. Sa pito ka adlaw sa ulahi, gipagula ang usa ka salampati, nga ingon nga wala makakaplag ug kabutangan, mibalik ngadto sa area. Si Noe naghulat pa ug dugang pito ka mga adlaw, ug unya gipagula ang salampati. Sa iyang pagpauli nianang pagka gabii nga may dahon sa oliba diha sa iyang sungo, dihay dako nga pagpangalipay. Sa ulahi, "Gikoha ni Noe ang atup sa area, ug siya mitan aw, ug ania karon, ang nawong sa yuta namala na." Sa gihapon naghulat pa si Noe nga mapailubon diha sa sulod sa area. Maingon nga siya misulod sa arca sa mando sa Dios, maingon man usab nga siya naghulat alang sa pinasahi nga mga pahimangno alang sa paggawas niini. {PM 124.3}

Sa katapusan ang usa ka manulonda nanaug gikan sa langit, gibuksan ang dako kaayo nga pultahan, ug giagda ang patriarka ug ang iyang panimalay sa paggula nganha sa ibabaw sa yuta, ug gipadala kanila ang tanang buhi nga butang. Sa kalipay sa ilang paghigula, si Noe wala mahikalimot Kaniya nga sa kang kinsang maloloy on nga pag amuma sila giampingan. Ang una niyang buhat tapos mobiya sa arca mao ang pagpatindug ug usa ka halaran, ug naghalad gikan sa matag matang sa mahinlo nga mananap ug langgam sa usa ka halad inihaw, nga sa ingon nagpaila siya sa iyang pagpasalamat ngadto sa Dios tungod sa kaluwasan, ug sa iyang pagtoo diha kang Cristo, nga mao ang dakong halad. Kining mao nga halad nakapahimuot ni Jehova; ug misangput ang usa ka panalangin, dili lamang ngadto sa patriarka ug sa iyang pamilya, kondili ngadto sa tanan nga magpuyo sa ibabaw sa yuta. "Ug si Jehova nakapanimaho sa matam is nga kahumot. Ug si Jehova miingon sa Iyang kasingkasing: Dili

ko na pagatunglohon pag usab ang yuta tungod sa tawo;...Samtang ania pa ang yuta ang pagtanum ug ang pag ani, ug ang kabugnaw ug ang kainit, ang ting adlaw ug ang tingtugnaw, ug ang kaadlawon ug ang kagabhion dili mangaundang." Ania dinhi ang usa ka leksyon alang sa tanang magasunod nga mga kaliwatan. Si Noe nahigula sa ibabaw sa usa ka yuta nga nagun ob; apan sa wala pa siya mag andam ug balay alang sa iyang kaugalingon. iyang gitukod ang usa ka halaran ngadto sa Dios. Ang iyang kabakahan gamay ra, ug naampingan sa dakong kadaot; apan sa malipayon iyang gihatag ngadto sa Ginoo ang usa ka bahin niini, ingon nga usa ka pag ila nga ang tanan iya sa Dios. Sa sama nga paagi maoy atong atimanon pag una ang paghatag sa atong kinabubut on nga mga halad ngadto sa Dios. Ang matag pagpasundayag sa Iyang kalooy ug gugma nganhi kanato kinahanglan sa mapasalamaton gayud, pinaagi sa mga buhat sa paghalad ug pinaagi sa mga gasa alang sa Iyang katuyoan. {PM 125.1}

Tingali unya nga ang pagkatigum sa mga panganod ug ang pagpangahulog sa ulan maghatagug walay hunong nga kalisang gikan sa kahadlok sa lain pa nga lunop, gipadasig ni Jehova ang pamilya ni Noe pinaagi sa usa ka saad: "Ug pagatukoron Ko ang Akong saad uban kaninyo, .wala na gayud lunop nga magalaglag sa yuta....Ang Akong balangaw ibutang Ko diha sa panganod. ug mahimo kini nga usa ka timaan sa saad sa taliwala Nako ug sa yuta. Ug mahitabo nga sa diha nga pagapaanhion Ko ang dag um sa ibabaw sa yuta, nga ang balangaw makita sa panganod,...ug pagatan awon Ko kini aron mahinumduman Ko ang saad nga dayon sa taliwala sa Dios ug sa tanan nga binuhat nga buhi." {PM 125.2}

Pagkadako sa pagpahinunot sa Dios, ug sa Iyang kalooy alang sa masalaypon Niyang mga binuhat, diha sa pagpahimutang sa matahum nga balangaw diha sa mga panganod ingon nga timaan sa Iyang pagkasigsaad uban sa mga katawohan! Si Jehova nagpahayag nga sa diha nga motan aw Siya sa balangaw, Iyang pagahinumduman ang Iyang saad. Kini wala magpasabut nga may paghikalimot Siya; apan Siya nagsulti nganhi kanato diha sa atong pinolongan, aron atong masabut Siya pag ayo. Maoy tuyo sa Dios nga samtang ang mga anak sa sunod nga mga kaliwatan magpangutana sa kahulogan sa mahimayaon nga arko nga nagasangkad sa kalangitan, ang ilang mga ginikanan magasubli sa sugilanon sa lunop, ug suldhan sila nga ang Labing Hataas nagpiko sa balangaw ug gibutang kini diha sa mga panganod ingon nga usa ka pasalig nga ang mga katubigan dili na moawas pag usab sa yuta. Busa gikan sa usa ka kaliwatan ngadto sa usa kini magapamatuud sa diosnon nga gugma ngadto sa tawo, ug magalig on sa iyang pagsalig sa Dios. {PM 126.1}

Didto sa langit ang dagway sa usa ka balangaw nagalikus sa trono, ug nagaarko kini sa ibabaw sa ulo ni Cristo. Ang manalagna nagaingon, "Ingon sa panagway sa balangaw nga anaa sa panganod sa adlaw nga may ulan, mao man ang panagway sa kasidlak nga naglibot. Kini mao ang panagway sa may ong sa himaya ni Jehova." Ezekiel 1:28. Ang Tigpadayag nagpahayag, "Tan awa, dihay usa ka trono sa langit, ug sa trono dihay naglingkod...ang trono giliyukan sa usa ka balangaw nga morag bulok sa esmeralda " Pinadayag 4:2, 3. Sa diha nga ang tawo, pinaagi sa dako niyang pagkadautan magaimbitar sa diosnon nga mga paghukom,

ang Manluluwas, nga magalaban alang kaniya, magatudlo ngadto sa balangaw diha sa mga panganod, ngadto sa balangaw nga naglibot sa trono ug ibabaw sa Iyang kaugalingon nga ulo, ingon nga usa ka ilhanan sa kalooy sa Dios ngadto sa mahinulsolon nga makasasala. {PM 126.2}

Uban sa pasalig nga gihatag ngadto kang Noe mahitungod sa Lunop, ang Dios sa Iyang kaugalingon nagbaligtos sa usa sa labing bililhon nga mga saad sa Iyang grasya: “Kay ingon nga ako nanumpa nga ang mga tubig sa mga adlaw ni Noe dili na molunop sa yuta pag usab, sa ingon niana Ako nanumpa nga dili na Ako masuko kanimo ni mobadlong kanimo. Kay ang mga bukid kaha mangapapha, ug ang mga bungtod mabalhin; apan ang mahigugmaong kalolot dili mobulag kanimo, ni ang Akong tugon sa pakigdait mabalhin, nagaingun si Jehova nga adunay kalooy kanimo.” Isaias 54:9, 10. {PM 126.3}

Samtang nagtan aw si Noe sa gamhanang mga mananap nga manunukob nga migula uban kaniya gikan sa arca, nahadlok siya nga ang iyang pamilya, nga walo lamang ka tawo, pagalaglagon niining maong mga mananap. Apan si Jehova nagpadala sa usa ka manulonda ngadto sa Iyang sulogoon uban sa mapasaligon nga mensahe nga nagaingon: “Ug ang pagkahadlok tungod kaninyo ug ang pagkakulba tungod kaninyo moabut sa ibabaw sa tanan nga mananap sa yuta, ug sa tanan nga langgam sa kalangitan; sa tanan nga nagakamang sa yuta, ug sa mga isda sa dagat, sa inyong kamot ginatugyan sila. Ang tanan nga mga butang nga nagalihok ug buhi mahimong kalan on alang kaninyo, ingon sa mga utanon ug mga balili gihatag Ko kaninyo ang tanan.” Genesis 9:2, 3. Sa wala pa kining panahona ang Dios wala maghatag ug panugot sa pagkaon sa kalan-on nga mananap, Iyang gituyo nga ang kaliwat magpakabuhi sa bug os diha sa mga abut sa yuta; apan karon nga ang tanang lunhaw nga mga tanum nangamatay, Iyang gitugotan sila sa pagkaon sa unod sa mahinlo nga mga mananap nga natipigan didto sa arca. {PM 127.1}

Ang tibook nga nawong sa yuta nausab tungod sa Lunop. Ang ikatulo nga makahahadlok nga tunglo nagpatong niini nga yuta agi ug sangputanan sa sala. Sa nagsugod na ug kahubas ang tubig, ang kabungtoran ug mga kabukiran gilibutan sa usa ka halapad nga dagat nga lapokon. Sa bisan diin nga dapit nagkabuagsa ang mga lawas nga patay sa mga tawo ug sa mga mananap. Si Jehova wala magtugot nga magpabilin nga malata ug maghugaw sa kahanginan, busa Iyang gihimo ang yuta nga usa ka halapad nga lubnganan. Ang usa ka mapintas nga hangin nga Iyang gipahuyop aron sa pagpahubas sa mga tubig, maoy nagdala kanila uban sa dakong gahum, sa pipila ka mga higayon bisan ang mga tumoy sa mga bukid gidala, ug gihan ok ang mga kakahoyan, mga dakong bato, ug ang yuta sa ibabaw sa mga lawas sa mga patay. Pinaagi sa sama nga paagi ang salapi ug bulawan, ang pinili nga mga kahoy ug ang bililhong mga bato, nga maoy nakapadato ug nagdayandayan sa kalibutan sa wala pa ang lunop, ug nga gisimba ingon nga diosdios sa mga pumopuyo sa yuta, gitagoan gikan sa mata ug sa pagpangita sa mga tawo, ang mapintas nga kalihokan sa mga tubig nga nagtambak sa yuta ug sa mga dagkong bato sa ibabaw niining mga bahandi, ug diha sa pipila ka mga higayon naghimo gani ug mga bukid sa ibabaw nila. Nakita sa Dios nga sa

magadugang ang Iyang pagpadato ug pagpauswag sa mga tawo nga makasasala,magdugang ang ilang pagdaut sa ilang mga paagi sa atubangan Niya. Ang bahandi nga mao unta ang magdala kanila ngadto sa paghimaya sa madagayaong Alaghahatag, mao hinuon ang gisimba, samtang gipakaulawan ug gitamay ang Dios. {PM 127.2}

Ang yuta naghatag ug usa ka hulagway sa kalibog ug sa kalaglagan nga dili mahimo ang pagsaysay. Ang mga bukid, nga kaniadto hilabihan ka matahum diha sa ilang hingpit nga pagkabagay, nangaguba ug dili na bagay. Ang mga bato, mga tagaytay, ug mga gansangon nga dagkong mga bato nagakalat sa ibabaw sa yuta. Sa daghang mga dapit, nangawagtang ang mga bungtod ug mga bukid, nga wala magbilin ug lama kong diin sila kaniadto nagbarug, ug ang mga kabukiran nagkoha sa dapit sa mga kapatagan. kining maong mga kausaban labaw nga mailhan diha sa usa ka dapit kay diha sa uban. Diin kaniadto diha ang labing dato sa mga bahandi sa bulawan, salapi, ug sa mahal nga mga bato, makita ang labing bug at nga mga timaan sa tunglo. Ug sa ibabaw sa mga dapit nga wala puy i ug mga tawo, ug kadtong mga dapit diin diyutay lamang ang mga krimen, ang tunglo dili kaayo mabug at. {PM 128.1}

Niining panahona dagko kaayo nga mga kalasangan ang naluhong. kini nangahimong mga karbon, nga nagporma sa masangkaron nga mga hanig nga karbon nga anaa karon, ug naghatag usab ug lana nga daghan. Ang karbon ug ang lana sagad mosilaub ug magsunog sa diha sa ilawum sa yuta. Sa ingon niini mainit ang dagkong mga bato, ang anapog masunog, ug ang mineral nga puthaw matunaw. Ang lihok sa tubig diha sa apog makadugang ug kapintas sa hilabihan nga kainit, ug mosangput kini sa mga linog, sa mga bulkan, ug sa mainit kaayo nga mga tubod. Sa diha nga ang tubig ug ang kalayo mahitakdo sa mga tagaytay nga dagkong bato ug sa mineral, adunay dagkong pagbuto sa ilalum sa yuta, nga mogahub sama sa sinampongan nga dalogdog. Ang hangin mainit ug makatuok. Unya mosunod ang pagbuto sa bulkan; ug sagad kong kini nga mga pagbuto dili makahatag ug igong bangag nga kahungawan sa nainit nga mga elemento, ang yuta mismo ang magtay ug pag ayo, ang yuta magbaludbalud, ug maghiyakhiyak sama sa mga balud sa dagat, dagkong liki sa yuta ang motungha, ug usahay ang mga siyudad, mga balangay, ug nagsilaub nga mga bukid pagalamyon. Kining kahibulungan nga mga pasundayag magadugang ang kasubsub ug kamakalilisang sa dayon na gayud nga pag abut ni Cristo ug sa katapusan sa kalibutan, ingon nga mga ilhanang tulin sa pagkalaglag niini. {PM 128.2}

Ang mga kahiladman sa yuta mao ang tipiganan sa mga hinagiban ni Jehova, diin gikoha ang mga hinagiban nga gigamit sa paggun ob sa karaan nga kalibutan. Ang mga tubig nga nagabugwak gikan sa yuta mihiusa sa mga tubig nga gikan sa langit aron sa pagtapos sa buhat sa kalaglagan. Sukad sa lunop, ang kalayo ingon man ang tubig mao ang ginamiton sa Dios sa paglaglag sa dautan kaayo nga mga siyudad. Kining maong mga paghukom gipadala aron kadtong nagbinanga bangay sa pagtagad sa kasugoan sa Dios ug nagyatak sa Iyang pagbulot an, basin madala sa pagkurog sa atubangan sa Iyang gahum, ug sa pag ila sa Iyang matarung ug labaw nga kamandoan. Tungod kay nakita sa mga tawo nga ang nagsilaub nga mga bukid nagbugwak ug kalayo ug mga siga, ug mga baha sa natunaw nga mineral, ang nangamala nga

mga suba, ang pagkaunlud sa dagkong mga siyudad, ug ang pagkalanap bisan diin sa kagun oban ug sa kalaglagan, ang labing maisug nga kasingkasing napuno sa kalisang, ug ang mga walay pagtoo ug ang mga tigpasipala napugos sa pag ila sa dili masukod nga gahum sa Dios. {PM 129.1}

Ang mga manalagna sa karaan, sa ilang pagpasabut sa mga talan awon nga sama niini nag ingon: “Oh nga gision mo unta ang mga langit, nga mokunsad ka unta, aron ang mga bukid mangurog sa imong presensya, ingon nga ang kalayo nagasunog sa kasagbutan, ug ang kalayo nagapabukal sa tubig; aron sa pagpaila sa imong ngalan sa imong mga kabatok, aron nga ang mga nasud mangurog sa imong presensya! Sa diha nga buhaton mo ang imong mga butang nga makalilisang nga wala namo paabuta, ikaw mikunsad, ang mga bukid mingkurog sa imong presensya.” Isaias 64:1-3. “Ang dalan ni Jehova anaa sa alimpulos ug anaa sa bagyo, ug ang mga dag-um mao ang abug sa Iyang mga tiil. Iyang gibadlong ang dagat, ug nagahimong mamala niana, ug ginapamala Niya ang tanang mga suba.” Nahum 1:3-4. {PM 129.2}

Ang mga pasundayag nga labaw pa ka makalilisang kay sa naldta sa kalibutan, pagasaksihan diha sa lkaduha nga pag abot ni Cristo. “Kaniya ang kabukiran minglinog, ug ang kabungtoran nangatunaw; ug ang yuta mibalud diha sa Iyang atubangan, oo, ang kalibutan ug ang tanan nga nanagpuyo niini. Kinsa ba ang makatindug sa atubangan sa Iyang kapungot? ug kinsa ang makapabilin sa kapintas sa Iyang kasuko?” Nahum 1:4-6. “Ipaubos ang imong kalangitan, Oh Jehova, ug kumunsad ka; hikapa ang kabukiran. ug sila moaso. Pagul a ang mga kilat, ug isabulak sila; ipadala ang imong mga udyong, ug patibulaga sila.” Salmo 144’5, 6. {PM 129.3}

“Ug ipasundayag ko sa itaas ang mga kaongalahan diha sa kalangitan, ug sa ubos ang mga ilhanan diha sa yuta ugo, ug kalayo, ug gabon nga aso.” Bahat 2:19. “Ug midason ang mga pangidlap sa kilat, ug ang makusog nga mga kagahub. ug ang mga paglipak sa dalogdog, ug ang usa ka dakong linog nga wala pay ingon sukad nga may tawo nga nagpuyo sa yuta, hilabihan gayud ka dako ang maong linog”. Ug ang tanang kapuloan nangahanaw, ug wala nay bukid nga makita; ug dihay dagkong mga panibug ok sa ulan, nga tag kalim an ka kilo ang gibug aton.” Pinadayag 16:18, 20, 21. {PM 130.1}

Sa diha nga ang mga kilat nga gikan sa langit mohiusa sa kalayo dinhi sa yuta, ang mga bukid magasunog sama sa usa ka hasohasan, ug magabugwak sa makalilisang nga buhagay sa natunaw nga mga bato, ug sanapan ang mga tanaman ug mga kapatagan, mga baryo ug mga siyudad. Ang nagbukal nga tinunaw nga mga tinapok nga ilabay ngadto sa mga suba makapabukal sa mga tubig, nga makapalupad sa dagkong mga bato sa kapintas nga dili masaysay, ug magasabulak sa ilang nga tinipak nga nangabuak sa ibabaw sa yuta Ang mga suba mangauga. Ang yuta magbaludbalud; sa bisan diin nga dapit adunay makalilisang nga linog ug mga pagbuto. {PM 130.2}

Sa ingon niini pagalaglagon sa Dios ang mga dautan gikan sa yuta. Apan ang mga matarung pagatipigan diha sa taliwala niining mga kaguliyang, ingon nga si Noe gitipigan diha sa arca. Ang Dios mahimong ilang dalangpanan, ug sa ilalum sa Iyang mga pako sila magasalig. Nagaingon ang Salmista: "Tungod kay Imong gihimo si Jehova, nga mao ang akong dalangpanan, bisan ang Labing Hataas, nga Imong puloy anan, dili moabut kanimo ang kadautan." "Sa adlaw sa kasamok pagatagoan Niya ako sa Iyang puloy anan; diha sa tabil sa Iyang balongbalong pagatagoan Niya ako." Salmo 27:5. Ang saad sa Dios mao kini: "Tungod kay gipahiluna niya ang iyang gugma kanako, busa Ako magaluwas kaniya; ipahaluna Ko siya sa itaas tungod kay naila niya ang Akong ngalan." Salmo 91:9, 10, 14. {PM 130.3}

Kapitulo 9. Ang Literal nga Semana

Sama sa Adlawng Igpapahulay, ang semana nagsugod diha sa paglalang, ug kini natipigan ug gidala nganhi kanato pinaagi sa kasaysayan sa Biblia. Ang Dios gayud ang nagsukod sa nahaunang semana ingon nga usa ka panig ingnan alang sa nagsunodsunod nga mga semana ngadto sa katapusan sa panahon. Sama sa matag uban nga semana, kini may pito ka literal nga mga adlaw. Ang unom ka adlaw gigamit diha sa buhat sa paglalang; sa ikapito ka adlaw, ang Dios mipahulay, ug unya Iyang gipanalanginan kini nga adlaw, ug gilain kini ingon nga usa ka adlaw sa pahulay sa tawo. {PM 132.1}

Diha sa kasugoan nga gihatag gikan sa Sinai, giila sa Dios ang semana, ug ang mga kamatuoran diin kini gisukad. Tapos ihatag ang sugo nga nag-ingon, “Hinumduman mo ang adlaw nga Igpapahulay, aron sa pagbalaan niini,” ug nagpiho kong unsay pagabuhaton sa unom ka adlaw, ug unsa ang dili pagabuhaton sa ikapito, Iyang gipahayag ang katarungan alang sa pagbantay sa semana, pinaagi sa pagtudlo balik ngadto sa Iyang kaugalingon nga panig ingnan: “Kay sa unom ka adlaw gibuhat ni Jehova ang langit ug ang yuta, ang dagat, ug ang tanan nga anaa niini, ug mipahulay sa ikapito ka adlaw; busa gipanalanginan ni Jehova ang adlaw nga Igpapahulay, ug gibalaan Niya kini.’‘ Exodo 20:8-11. Kining mao nga katarungan makita nga matahum ug may kusog kong atong sabton nga mga adlaw sa paglalang literal. Ang nag unang unom ka mga adlaw sa matag semana gihatag sa tawo alang sa pagbuhat, tungod kay gigamit sa Dios ang samang mga adlaw sa nahaunang semana diha sa buhat sa paglalang. Sa ikapito ka adlaw ang tawo kinahanglan magpugong gikan sa pagtrabaho, sa handumanan sa pahulay sa Magbubuhat. {PM 132.2}

Apan ang paghunahuna nga ang mga hitabo sa nahausa nga semana nagkinahanglan ug libo ka libo nga mga tuig, naghapak direkta sa patukoranan sa ikaupat nga sugo. Kini nagapahunahuna nga ang Magbubuhat ingon sa nagsugo sa katawohan sa pagbantay sa semana nga may literal nga mga adlaw diha sa pagdumdum sa halapad, ug dili masukod nga mga panahon. Lahi kini sa Iyang paagi sa pagdumala sa Iyang mga binuhat. Kini naghimo nga walay piho maoy usa ka walay pagtoo diha sa iyang labing malimbongon ug busa labing makatalagmanon nga dagway; ang tinuud niyang kinaiya gitaptapan pag ayo sa pagkaagi nga kini gituohan ug gipanudlo sa kadaghanan nga nag angkon nga nagtoo sa Biblia. {PM 132.3}

“Pinaagi sa pulong ni Jehova nabuhat ang mga langit, ug ang tanan nga panon nila pinaagi sa gininhawa sa Iyang baba.” “Kay Siya misulti, ug kini nahimo; Siya misugo, ug kini milungtad.” Salmo 33:6, 9 Ang Biblia wala mag ila ug taas nga mga panahon nga niini ang kalibutan sa hinayhinay milambo gikan sa dakong kasamok. Mahitungod sa matag sunod nga adlaw sa paglalang, ang balaan nga basahon nagpahayag nga dihay kagabhion ug kabuntagon, sama sa tanang mga adlaw nga nagsunod. Diha sa pagkatapos sa matag adlaw gihatag ang sangputanan sa buhat sa Magbubuhat. Ang pahayag gihimo diha sa pagkatapos sa rekord sa nahauna nga semana nga nag ingon, “Kini mao ang mga sinugdan sa mga langit ug sa yuta, sa pagbuhat kanila, sa adlaw nga si Jehova nga Dios naghimo sa yuta ug sa langit.” Genesis 2:4. Apan kini wala magpasabut sa pangagpas nga ang mga adlaw sa paglalang lahi sa literal nga

mga adlaw Ang matag adlaw gitawag nga usa ka henerasyon tungod kay niini ang Dios naghimo ug bag ong tipik sa Iyang buhat. {PM 133.1}

Ang mga hiyologo nag angkon nga nakakaplag ug mga kamatuoran gikan sa yuta nga kini daan pa kaayo kay sa gitudlo gikan sa basahon ni Moises. Ang mga bukog sa mga tawo ingon man ang sa mga mananap, ug sa mga hinagiban sa gubat, mga kahoy nga nahimong bato, ubpa , nga dako pa kaayo kay sa bisan unsa karon nga ania, o nga diha na sulod sa linibo ka mga tuig, ang nakaplagan, ug gikan niini ilang gibanabana nga may nagpuyo sa yuta sa dugay na kaayo nga panahon sa wala pa ang panahon nga gipasabut diha sa rekord sa paglalang, ug sa usa ka kaliwat labaw kaayo sa kadak on sa bisan kinsa nga tawo karon nga buhi. Ang maong pangatarungan maoy nakadala sa daghang mga nagpaila nga mga tumotoo sa Biblia sa pagsagop sa baruganan nga ang mga adlaw sa paglalang mga halapad ug dili masukod nga mga panahon. {PM 133.2}

Apan sa gawas sa kasaysayan sa Biblia, ang hiyolohiya dili makamatuud bisan unsa. Kadtong mangatarungan sa hilabihan nga pagkamasaligon sa ilang mga kaplag, walay igong hunahuna sa kadak on sa mga tawo, sa mga mananap, ug sa mga kahoy sa wala pa ang lunop, o sa dagkong mga kausaban nga nanghitabo. Ang mga timailhan sa kagahapon nga nakaplagan diha sa yuta naghatag ug katinoan sa mga kahimtang nga naglahi sa daghang mga bahin gikan sa karon; apan mahitungod sa panahon kong kanus a kining maong mga kahimtang madiha na makat onan lamang gikan sa Biblia. Diha sa kasaysayan sa Lunop, tinuktukan sa Espiritu nakapatin aw nga ang hiyolohiya dili makatugkad. Diha sa mga adlaw ni Noe, ang mga tawo, mga mananap, ug mga kahoy, nga dagko pa kaayo kay sa karon, nangalubong, ug pinaagi niini gitipigan ingon nga kamatuoran ngadto sa ulahi nga mga kaliwatan nga ang mga tawo sa wala pa ang lunop nangamatay sa lunop. Gilaraw sa Dios nga ang pagkakaplag niining mga butanga makatukod sa pagtoo diha sa Biblia; apan ang mga tawo uban sa ilang walay polos nga mga pangatarungan, nahulog sa sama nga sayop sa katawohan sa wala pa ang lunop ang mga butang nga gihatag sa Dios kanila ingon nga kaayohan, ilang giliso ngadto sa usa ka tunglo pinaagi sa paghimo sa sayop nga paggamit kanila. {PM 133.3}

Maoy usa sa mga lit ag ni Satanas ang pagdala sa katawohan sa pagdawat sa mga sulugilanon sa pagkawalav pagtoo; kay pinaagi niini iyang malubog ang kasugoan sa Dios, nga sa iyang kaugalingon matin aw kaayo, ug paisugon niya ang mga tawo sa pag alsa batok sa diosnon nga kagamhanan. Ang iyang paningkamot pinasahi nga gitumong batok sa ikaupat nga sugo, tungod kay kini sa hilabihan ka tataw nagtudlo ngadto sa buhi nga Dios, ang Magbubuhat sa mga langit ug sa yuta. {PM 134.1}

Adunay usa ka walay hunong nga paningkamot nga gihimo sa paghatag ug katin awan sa buhat sa paglalang ingon nga sangputanan lamang sa natural nga mga hinungdan; ug gidawat ang tawohanon nga pangatarungan bisan sa nagpaila nga mga Cristohanon, diha sa pagsupak sa sayon sabton nga mga kamatuoran sa Kasulatan. Adunay daghan nga mosupak sa pagsusi sa mga tagna, ilabina kadtong anaa sa Daniel ug sa Pinadayag, nga magpahayag nga kini sila

mga lubog kaayo nga kita dili makasabut kanila; apan kining maong mga tawo mainiton nga nagdawat sa mga pangagpas sa mga hiyolohista, sa pagsupak sa sinulat ni Moises. Apan kong ang gipadayag sa Dios malisud sabton, pagkadili makataranganon ang pagdawat sa mga pangagpas lamang mahitungod nianang wala ipadayag! {PM 134.2}

"Ang mga butang nga tinago iya ni Jehova nga atong Dios; apan ang mga butang nga ginapadayag mao ang ato ug sa atong mga anak hangtud sa walay katapusan." Deuteronomio 20:29. Kong giunsa sa Dios paghimo sa buhat sa paglalang Siya wala gayud magpadayag ngadto sa mga tawo, ang tawohanon nga siyensya dili makatugkad sa mga tinago sa Labing Hataas. Ang Iyang gahum sa paglalang ingon ka dili masabut sa Iyang pagkamao. {PM 135.1}

Nagtugot ang Dios sa buhagay sa kahayag nga mabobo sa ibabaw sa kalibutan, diha sa siyensya ug diha sa arte; apan kong ang nag angkon nga mga tawo sa siyensya, magtagad niining mga butanga gikan lamang sa tawohanon nga pangatarungan, sa labing siguro moabut sila sa sayop nga mga hukom. Tingali dili sala ang pagpangagpas nga saylo sa gipadayag sa Pulong sa Dios, kong ang atong mga pangagpas dili mahisupak sa mga kamatuoran nga makaplagan diha mga Kasulatan; apan kadtong magbiya sa pulong sa Dios, ug maninguha sa pagsabut sa Iyang linalang nga mga buhat diha sa siyentipiko nga mga prinsipyo, naanod nga walay mapa o kompas diha sa lawod nga wala mahibaloi. Ang labing malantip nga mga utok, kong dili maagak sa pulong sa Dios diha sa ilang pagdukiduki, magakalibug diha sa ilang paningkamot sa pagsubay sa mga relasyon sa siyensya ug sa pinadayag. Tungod kay ang Magbubuhat ug ang Iyang mga buhat halayo ra man kaayo sa ilang pagsabut sa pagkaagi nga dili sila makapasabut kanila pinaagi sa natural nga mga balaod, ilang isipon ang kasaysayan sa Biblia nga dili kasaligan. Ang magduhaduha sa pagkamasaligan sa mga rekord sa Biblia sa Daan ug sa Bag ong mga Testamento, madaldal sa paghimo pa ug sa usa ka lakang sa unahan, nga mao ang pagduhaduha sa pagkaadunay Dios; ug unya, sa mawala ang ilang sinipit sa pagtoo, sila mabiyaan nga magapanagpas sa ibabaw sa dagkong mga bato sa pagkawalay pagtoo. {PM 135.2}

Kining mga tawohana nawad an sa ka yano sa pagtoo. Kinahanglan gayud nga adunay natino nga pagtoo diha sa diosnon nga pagbulot an sa balaang pulong sa Dios. Ang Biblia dili pagasulayan sa mga idiya sa katawohan mahitungod sa siyensya. Ang tawohanon nga kahibalo maoy usa ka giya nga dili kasaligan. Ang mga maduhaduhaon nga magbasa sa Biblia aron lamang sa pagpangita ug bikil, pinaagi sa dili hingpit nga pagsabut sa siyensya o sa pinadayag, moangkon nga nakakaplag ug nagkasupak nga mga pahayag sa taliwala nila; apan kong sabton sa husto, sila anaa sa hingpit nga panagkauyon. Si Moises nagsulat ilalum sa paggiya sa Espiritu sa Dios; ug ang husto nga pangagpas sa hiyolohiya dili gayud moangkon ug mga kaplag nga dili mapahiuyon sa iyang mga pahayag Ang tibook nga kamatuoran, diha sa kinaiyahan o diha sa pinadayag, magkauyonay sa iyang kaugalingon diha sa tanan niyang mga pagpasundayag. {PM 135.3}

Diha sa pulong sa Dios daghang mga pangutana ang gisukot nga ang labing malantip nga makinaadmanon dili gayud makatubag. Gitawag ang pagtagad niining maong mga hilisgutan aron sa pagpakita kanato kong unsa ang anaa niana, bisan sa taliwala sa ordinaryo nga mga butang sa matag adlaw nga kinabuhi, nga ang mga utok nga tawohanon, uban sa ilang gipasigarbo nga kaalam, dili gayud makasabut sa hingpit. {PM 136.1}

Apan ang mga tawo sa siyensya naghunahuna nga sila makasabut sa kaalam sa Dios, niadtong Iya nang nahimo o Iyang mahimo. Ang idiya sa kinadak an nagalabi nga Siya ginapugngan sa Iyang kaugalingon nga mga balaod. Ang mga tawo mahimong milimod o dili magpanumbaling sa Iyang kinabuhi, o maghunahuna sa pagpatin aw sa tanang mga butang, bisan sa pagpalihok sa Iyang Espiritu diha sa kasingkasing sa tawo; ug sila dili na mataha sa Iyang ngalan o mahadlok sa Iyang gahum. Sila dili matuo sa labaw sa kinaiyahan, dili inakasabut sa mga kasugoan sa Dios, o sa Iyang walay kinutoban nga gahum aron sa pagbuhat sa Iyang kabubut on pinaagi kanila. Sumala sa kasagaran nga paggamit, ang termino nga "mga kasugoan sa kinaiyahan" nagsakop sa nakaplagan sa mga tawo mahitungod sa mga kasugoan nga nagmando sa materyal nga kalibutan: apan pagkalimitado sa ilang kahibalo, ug pagkahalapad sa kaumahan diin ang Magbubuhat makabuhat, uyon sa Iyang kaugalingon nga mga kasugoan, ug sa kinatibuk an halayo kaayo sa pagsabut sa mga binuhat nga may kamatayon! {PM 136.2}

Daghan ang nagtudlo nga ang butang may gahum nga maghatag ug kinabuhi nga adunay mga hivas nga gihatag ngadto sa butang, ug kini pasagdan sa paglihok pinaagi sa iyang kaugalingong tiunay nga kusog; ug nga ang kalihokan sa kinaiyahan gidumala diha sa panag uyon sa pino nga mga kasugoan, nga niini ang Dios sa Iyang kaugalingon dili makahimo sa paghilabut. Kini maoy bakak nga siyensya, ug dili gidawat sa pulong sa Dios. Ang kinaiyahan suloguon sa Iyang Magbubuhat. Ang Dios dili magwagtang sa Iyang mga kasugoan, o magbuhat supak nganha kanila; apan Siya nagapadayon sa paggamit kanila ingon nga Iyang mga ginamiton. Ang kinaiyahan nagpamatuud sa usa ka utok, sa usa ka presensya, usa ka aktibo nga enerhiya, nga nagbuhat diha ug pinaagi sa Iyang mga kasugoan. Anaa diha sa kinaiyahan ang nagapadayon nga pagbuhat sa Amahan ug sa Anak. Si Cristo nag ingon, "Ang akong Amahan nagapadayon sa pagbuhat bisan pa hangtud karon, ug Ako nagabuhat ingon man." Juan 5:17. {PM 136.3}

Ang mga Levihanon, diha sa ilang alawiton nga girekord ni Nehemias, nag awit, "Ikaw si Jehova, busa Ikaw lamang; Ikaw ang nagbuhat sa langit, ang langit sa kalangitan, lakip ang tibook nilang panon, sa yuta ug sa tanang mga butang nga anaa sa ibabaw niana,...ug Ikaw nagbantay kanilang tanan." Nehemias 9:6. Mahitungod niini nga kalibutan, ang buhat sa Dios sa paglalang natapos na. Kay "ang Iyang mga buhat nahuman na sukad pa sa pagkatukod sa kalibutan." Hebreohanon 4:3. Apan ang Iyang enerhiya gigamit gihapon diha sa pagsangga sa mga butang sa Iyang kabuhatan. Dili tungod nga ang mekanismo nga sa pagkapahiluna na sa pagpalihok magpadayon kini sa paglihok pinaagi sa Iyang tiunay nga enerhiya nga ang pulso nagapitik, ug ang gininhawa mosunod sa gininhawa; kondili ang matag gininhawa, ang matag

putok sa kasingkasing, maoy usa ka katinoan sa nagalukop nga pagbantay Niya nga diha kang kinsa "kita nangabuhi ug nagalihok ug nagalungtad." Buhat 17:28. Dili tungod sa tiunay nga gahum nga sa matag tuig ang yuta nagapamunga sa iyang mga kaayohan, ug magapadayon sa iyang lihok libot sa adlaw. Ang kamot sa Dios nagagiya sa mga planeta, ug nagapugong kanila diha sa ilang nahimutangan diha sa ilang mahusay nga pasunding latas sa kalangitan. Siya "nagadala sa ilang panon sa tinagdaghan; siya nagatawag kanilang tanan pinaagi sa ngalan; tungod sa kadako sa Iyang gahum, ug tungod kay Siya kusgan sa kagahum, walay mausa nga makulang kanila." Isaias 40:26. Pinaagi sa Iyang gahum ang katanuman molipang, nga mogitib ang mga dahon, ug mamuswak ang mga bulak. Siya ang "nagapaturok sa balili ibabaw sa kabukiran" (Salmo 147:8), ug pinaagi kaniya nahimong mabungahon ang mga kawalogan. Ang tanang mga mananap sa kalasangan nangita sa ilang kalan on gikan sa Dios, ug ang tanang buhi nga mga binuhat, gikan sa labing gamay nga mananap ngadto sa tawo, adlaw adlaw nagasalig sa Iyang paigo igo nga pagbantay. Diha sa matahum nga mga pulong sa salmista, ginaingon, "Ngatanan kini nanaghulat Kanimo,... Gihatagan mo sila, nanagpanginom sila; gibuklad mo ang imong kamot, sila nangatagbaw sa kaayohan." Salmo 104:27, 28. Ang Iyang pulong nagamando sa mga elemento, Iyang gitabunan ang kalangitan sa mga panganod, ug nagaandam ug ulan alang sa yuta. "Siya nagahatag sa niebe sama sa halhibo sa camero; gisaliyab Niya ang tun og sama sa mga abu." Salmo 147:16. "Sa pagpagula Niya sa Iyang tingog, adunay kasamok sa tubig sa kalangitan, ug Iyang pasakaon ang mga alisngaw gikan sa kinatumyan sa yuta; Siya nagabuhat ug mga kilat alang sa ulan, ug nagapagula sa hangin gikan sa iyang mga tipiganan." Jeremias 10:13. {PM 137.1}

Ang Dios mao ang patukuranan sa tanang butang. Ang tanang tinuod nga siyensya nagpahiuyon sa Iyang mga buhat; ang tinuud nga edukasyon magadala ngadto sa pagkamasinulondon sa Iyang gobyerno. Ang siyensya magabukas ug bag ong mga kahibolongan sa atong panan aw; siya magakayab sa itaas, ug magasuta ug bag ong mga giladmon; apan dili siya magadala bisan unsa gikan sa iyang pagdukiduki nga magasupak sa diosnon nga pinadayag. Ang kaburong maninguha sa pagsuportar sa bakak nga pagtan aw mahitungod sa Dios pinaagi sa pagdangop sa siyensya; apan ang basahon sa kinaiyahan ug ang nasulat nga pulong nagpakita ug kahayag ibabaw sa usa ug usa. Sa ingon niini kita madala ngadto sa pagsimba sa Magbubuhat, ug sa pagbaton sa usa ka masinabtanon nga pagsalig diha sa Iyang pulong. {PM 138.1}

Walay kaisipan nga may kinutoban ang makasabut sa hingpit sa pagkaznaa, sa gahum, sa kaalam. o sa mga buhat sa Usa nga Walay Kinutoban. Matud pa sa usa ka balaan nga magsusulat "Makakaplag ka ba sa Dios pinaagi sa pagpangita? Makakab ot ka ba sa pagkahingpit sa Makagagahum? Sama sa gitas on sa kalangitan; unsa ang arang mo mahimo? Labing halalum kay sa Sheol, unsa ang arang mong kahibaloan? Ang Iyang gidak on labing dako kay sa kalibutan, ug labing halapad kay sa kadagatan." Job 11:7-9. Ang labing gamhanan nga utokan sa yuta dili makasabut sa Dios. Ang mga tawo mahimo nga magapangita sa tanang panahon, magatuon sa tanan nga panahon, ug sa gihapon adunay walay katapusan sa unahan. {PM 138.2}

Apan bisan pa niini ang mga huhat sa paglalang magapamatuud sa gahum ug sa ka dako sa Dios. “Ang mga langit nagapahayag sa himaya sa Dios; ug ang hawan nagapadayag sa buhal sa Iyang mga kamot.” Salmo 19:1. Kadtong naggamit sa sinulat nga Pulong ingon nga ilang magtatambag makakaplag diha sa siyensya ug ayuda sa pagsabut sa Dios. “Kay sukad pa sa pagkatukod sa kalibutan ang Iyang dili makita nga kinaiya, nga mao ang Iyang dayong gahum ug pagka-Dios, sa tin aw naila pinaagi sa mga butang nga Iyang nabuhat.” Roma 1:20. {PM 138.3}

Kapitulo 10. Ang Torre so Babel

Kining kapituluha gibase sa Genesis 9:25-27; 11:1-9 {PM 140.1}

Aron matawoan pag usab ang naguba nga yuta, nga sa dili pa dugay gibanlas sa lunop tungod sa nadaut nga moralidad, gitipigan sa Dios ang usa ka pamilya, ang panimalay ni Noe, ngadto kang kinsa Siya nagpahayag, "Ikaw nakita Ko nga matarung sa Akong atubangan niining kaliwatan." Genesis 7:1. Apan diha sa tulo ka mga anak nga lalake ni Noe dali nga napalambo ang samang dagkong kalainan nga nakita diha sa kalibutan sa wala pa ang lunop. Diha kang Sem, Ham, ug Japhet, nga maoy nahimong mga magtutukod sa tawohanon nga kaliwat, gilandongan nga daan ang kinaiya sa ilang umalabut nga kaliwatan. {PM 140.2}

Si Noe, nga nagsulti pinaagi sa diosnon nga panuktok, nagtagna sa kasaysayan sa tulo ka dagkong mga kaliwat nga mogula gikan niining mga amahan sa katawohan. Ang pagsubay sa mga kaliwat ni Ham, pinaagi sa anak inay sa amahan, siya nagpahayag, "Pagatunglohon si Canaan; ulipon sa mga ulipon siya sa iyang mga igsoon." Ang wala maandi nga sala ni Ham nagpahayag nga ang anaknon nga kataha dugay na nga nawala gikan sa iyang kalag; ug kini nagpadayag sa walay kataha sa Dios ug sa kabastos sa iyang kinaiya. Kining maong dautan nga mga hiyas nga gibuhat diha ni Canaan ug sa iyang kaliwatan, kinsang nagpadayon nga sala maoy hinungdan sa pagkanaug sa mga paghukom sa Dios. {PM 140.3}

Sa laing bahin, ang pagkataha nga gipakita ni Sem ug ni Japhet alang sa ilang amahan, ug sa ingon niini alang sa diosnon nga mga kahalaoran, nagsaad sa usa ka mahayag nga kaugmaon alang sa ilang mga kaliwatan. Mahitungod niining maong mga anak nga lalake kini gipahayag: "Dalayegon si Jehova, ang Dios ni Sem, ug si Canaan mahimong sulogoon niya. Pagapauswagon sa Dios si Japhet ug magapuyo siya sa mga balongbalong ni Sem, ug si Canaan mahimong iyang ulipon." Genesis 9:26-27. Sa linya ni Sem mao ang mahimong pinili nga katawohan, sa pakigsaad sa Dios, mahitungod sa sinaad nga Manunubos. Si Jehova mao ang Dios ni Sem. Gikan kaniya magagikan si Abraham, ug ang mga katawohan sa Israel, nga pinaagi kang kinsa si Cristo mao ang moabut. "Malipayon ang katawohan kansang Dios mao si Jehova." Salmo 144:15. Ug si Japhet "magapuyo sa mga balongbalong ni Sem." Sa mga panalangin sa maayong balita ang mga kaliwat ni Japhet sa pinasahi magapahat. {PM 140.4}

Ang kaliwat ni Canaan nanaug ngadto sa labing ubos nga mga dagway sa paganismo. Bisan pa ug ang matagnaon nga tunglo nagpahamtang ug hukom kanila ngadto sa kaulipnan, gipugngan ang hukom sulod sa daghang mga kasiglohan. Giantos sa Dios ang ilang pagkawalay kataha sa Dios ug sa pagkadautan hangtud nga ningsaylo sila sa mga utlanan sa diosnon nga pagpailub. Unya gikohaan sila ug mga kabtangan, ug nahimong mga ulipon ngadto sa mga kaliwatan ni Sem ug ni Japhet. {PM 141.1}

Ang tagna ni Noe dili nga walay katarungan nga pagsaway tungod sa kasuko o pagpahayag ug pagdapig. Wala kini magpiho sa kinaiya ug sa dangatan sa iyang mga anak nga lalake. Apan kini nagpakita kong unsa ang mosangput sa rumbo sa kinabuhi nga ilang napili, ug sa kinaiya nga ilang naugmad. Kadto maoy usa ka pahayag sa tuyo sa Dios ngadto

kanila ug sa ilang kaliwatan tungod sa ilang kaugalingon nga kinaiya ug batasan. Ingon nga usa ka lagda, ang mga anak magapanunod sa mga taras ug sa mga kahiligan sa ilang mga ginikanan, ug mosoon sa ilang panig ingnan; sa ingon niana ang mga sala sa mga ginikanan pagasundon sa mga anak gikan sa usa ka kaliwatan ngadto sa sunod nga kaliwatan. Sa ingon niini ang pagkabastos ug ang pagkawalay kataha ni Ham nahulad diha sa iyang kaliwat, ug nagdala ug tunglo ngadto kanila sulod sa daghang mga kaliwatan. “Ang usa ka makasasala nagalaglag ug daghanan nga maayo.” Ecclesiastes 0:18. {PM 141.2}

Sa laing bahin, daw unsa nga kadato ang gibalos sa pagkamatinahuron ni Sem alang sa iyang amahan; ug daw unsa ka bantugan nga linva sa mga balaan nga tawo ang ningtungha diha sa iyang kaliwat! “Si Jehova nahibalo sa mga adlaw sa mga hingpit,” “ug ang iyang kaliwat gipanalanginan.” Salmo 37:18, 26. “Busa hibaloi, nga si Jehova nga imong Dios, siya mao ang Dios, ang Dios nga matinumanon, nga nagabantay sa tugon ug sa mahigugmaong kalolot alang niadtong mga nahagugma Kaniya ug nagabantay sa Iyang mga sugo ngadto sa usa ka libo ka kaliwatan.” Deuteronomio 7:9. {PM 141.3}

Sulod sa usa ka panahon, ang mga kaliwat ni Noe nagpadayon sa pagpuyo taliwala sa mga bukid diin napahiluna ang arka. Samtang nagtubo ang ilang kadaghanon, ang apostasya sa wala madugay misangput sa panagkabahinbahin. Kadtong nagtinguha sa paghikali mot sa ilang Magbubuhat, ug wagtangon ang pugong sa Iyang kasugoan, nagbati sa walay hunong nga kahasol gikan sa pagtulun an ug sa panig ingnan sa mahadlokon sa Dios nga mga kaubanan; ug tapos sa usa ka panahon naghukom sila nga makigbulag gikan sa mga magsisimba sa Dios. Busa sila mipanaw ngadto sa kapatagan sa Shinar, diha sa mga tampi sa suba sa Euprates. Nadani sila sa katahum sa dapit ug sa katambok sa yuta; ug sa ibabaw niini nga kapatagan naghukom sila sa pagtukod sa ilang mga puloy anan. {PM 141.4}

Dinhi naghukom sila sa pagtukod ug usa ka siyudad, ug dinhi niini ang usa ka torre nga hilabihan ka habog ang gitas on, maghimo niini nga kahibulungan sa kalibutan. Kining maong mga kalihokan gilaraw sa pagpugong sa katawohan gikan sa pagkaubulaag diha sa mga kolonya. Gimandoan sa Dios ang mga tawo sa pagkatagkatag sa tibook yuta, aron sa pagpuno pag usab ug sa pagbuntog niini; apan kining mga magtutukod sa Babel matinguhaon sa pagpadayon nga mahiusa ang ilang komonidad diha sa usa ka lawas, ug sa pagtukod ug usa ka monarkiya nga sa ngadtongadto mosakop sa tibook yuta. Sa ingon niini ang ilang siyudad mahimong kaulohang siyudad sa usa ka unibersal nga ginharian; ang iyang himaya magadani sa pagdayeg ug sa pagpasidungog sa tibook kalibutan, ug magapaila sa mga magtutukod nga mga bantugan Ang maanindot nga torre, nga nag abut ngadto sa langit, giplano nga magbarug ingon nga usa ka monyumento sa gahum ug sa kaalam sa iyang magtutukod, nga magpalungtad sa ilang kadungganan ngadto sa Kinaulahiang mga kaliwatan. {PM 142.1}

Ang mga pumopuyo diha sa kapatagan sa Shinar wala motoo sa pakigsaad sa Dios nga dili na Niya palunopan ang yuta. Ang daghan kanila naglimod na sa pagkaadunay Dios, ug gipahinungod ang Lunop ngadto sa natural nga palakat sa mga hinungdan. Ang uban nagtoo sa usa ka Labaw nga Dios, apan ang ilang mga kasingkasing, nga sama sa kang Cain,

mitindog sa pagsukol batok Kaniya. Ang usa ka tumong nila sa pagtukod sa torre mao ang pagsiguro sa ilang kaugalingong kahilwasan kong mahitabo ang lain pa nga Lunop. Ang pagpatubo sa estruktura ngadto sa hilabihan ka taas ang kahabugon nga taas pa kay sa naabut sa mga tubig sa Lunop, sila naghunahuna sa pagbutang sa ilang kaugalingon nga saylo sa tanang kalagmitan sa katalagman. Ug samtang sila makasaka ngadto sa rehiyon sa mga panganod, naglaum sila nga makapangita ug katin awan sa hinungdan sa Lunop. Ang tibook nga bulohaton gituyo sa pagtuboy pa gayud sa garbo sa iyang magtutukod, ug sa pagliso sa mga hunahuna sa umalabut nga mga kaliwatan halayo gikan sa Dios, ug dad on sila ngadto sa pagsimba ug diosdios. {PM 142.2}

Sa diha nga ang torre bahin pa ang natapos, ang usa ka bahin niini gigamit nga puy anan sa mga magtutukod; ang ubang mga lawak, nga maayo kaayo nga pagkasangkap ug gidayandayanan, maoy gibutangan sa ilang mga diosdios. Nangalipay ang katawohan diha sa ilang kalampusan, ug ilang gidayeg ang mga diosdios nga salapi ug bulawan, ug gipahamutang ang ilang kaugalingon batok sa Hari sa langit ug sa yuta. Sa kalit lamang ang buhat nga nagaabante nga mauswagon, nahunong. Gipadala ang mga manulonda sa pagpakyas sa tuyo sa mga magtutukod. Nakaabut na sa taas kaayo nga kahabugon ang torre, ug alang sa mga trabahante nga tua sa tumoy dili na mahimo ang pagpakigsulti ngadto sa ubos direkta; busa may mga tawo nga gibutang sa nagkalainlain nga kahabugon, aron sa pagdawat ug sa pagbalita ngadto sa ubos sunod kaniya sa mga sugo o mga pahimangno alang sa gikinahanglan nga mga materyales. Samtang ang mga pulong nagkaliboglibog, sa pagkaagi nga ang materyal nga wala kinahanglana maoy gitunol, ug ang mga sugo nga gihatud sa ubos kanunay nga balit ad niadtong gihatag gikan sa itaas. Maoy ningsunod ang kalibog ug kakuyaw Ang tanang buhat napahunong. Wala nay duggang pa nga panagkauyon ug pagtambayayong. Ang mga magtutukod wala makahimo sa paghusay sa kinatubuk an sa katingalahang pagkawala magkasinabtanay sa taliwala nila, ug diha sa ilang kapungot ug kabalo nagbinasulay sila ang usa ug usa. Ang ilang katipuntipunan ningsangko sa pag awayay ug sa pagpinatyanay. Ang mga kilat nga gikan sa langit, ingon nga kamatuoran sa disgusto sa Dios, nagbungkag sa ibabaw nga bahin sa torre, ug gilambus kini ngadto sa yuta. Ang katawohan nagbati nga adunay Dios nga nagmando diha sa kalangitan. {PM 145.1}

Hangtud niining higayona, ang tanang mga tawo nagsulti sa sama nga pinulongan: karon kadtong magkasinabtanay ang usa ngadto sa usa naghiusa diha sa usa ka pundok; ang uban ninghawa paingon sa usa ka dalan, ug ang uban paingon sa lain nga dalan. “Gipadaag sila ni Jehova sa halayo ngadto sa ibabaw sa nawong sa tibook nga yuta.” Genesis 11:8. Kini nga pagkatibulaag maoy paagi sa pagbutang ug tawo sa yuta; ug sa ingon niini ang katuyoan ni Jehova natuman pinaagi ra sa maong paagi nga gigamit sa mga tawo sa pagpugong sa iyang katumanan. {PM 145.2}

Apan pagkadako nga kapildihan niadtong nagbutang sa ilang kaugalingon batok sa Dios! Maoy Iyang katuyoan, nga, samtang ang mga tawo manggula sa pagtukod ug mga nasud diha sa nagkalainlain nga mga bahin sa yuta, nga ilang dad on kanila ang kahibalo sa Iyang

kabubut on, aron ang kahayag sa kamatuoran makasidlak nga dili magpid okpid ok ngadto sa magasunod nga mga kaliwatan. Si Noe, ang matinumanon nga magwawali sa pagkamatarung, nagkinabuhi ug tulo ka gatus ug kalim an ka tuig human sa Lunop, si Sem sa lima ka gatus ka tuig, ug tungod niini ang ilang mga kaliwat may kahigayonan sa pagkasinati sa mga gikinahanglan sa Dios ug sa kasaysayan sa iyang pagdumala sa ilang mga amahan. Apan wala silay gusto mopatalinghug niadtong dili lamian nga mga kamatuoran; wala silay tinguha sa paghupot sa Dius sa ilang kaalam; ug sa kalibog sa mga sinultihan sila nasirhan pag ayo gikan sa pagpakigsultihanay uban kanila nga makahatag unta kanila sa kahayag. {PM 146.1}

Ang mga magtutukod sa Babel nagpatuyang sa espiritu sa pagbagul bol batok sa Dios. Imbis sa paghinumdum nga mapasalamaton sa Iyang kalooy ngadto kang Adan, ug sa Iyang maloloy on nga pakigsaad uban kang Noe, sila nagbagumbol mahitungod sa Iyang kabangis sa pagpalagput sa unang matiayon gikan sa Eden, ug sa paglaglag sa kalibutan pinaagi sa usa ka Lunop. Apan samtang sila nagbagulbol batok sa Dios ingon nga walay katarungan ug mapig ot, sila nagdawat sa lagda sa labing dagmalan sa mga malupigon. Naninguha si Satanas sa pagdala ug pagtamay sa mga halad inihaw nga naghulagway nga daan sa kamatayon ni Cnsto; ug samtang ang mga hunahuna sa mga tawo naitoman sa pagsimba sa mga diosdios, iyang giunhan sila sa pagpalsipikar niining maong mga halad ug gihalad ang ilang mga anak ibabaw sa mga halaran sa ilang mga diosdios. Samtang ang mga katawohan miliso gikan sa Dios, ang diosnon nga mga hiyas hustisya, kaputli, ug gugma giilisan sa pangdaugdaug, pamugos, ug pagkawa lay kalooy. {PM 146.2}

Ang mga tawo sa Babel nakadisidir sa pagtukod ug usa ka kagamhanan nga walay labot ang Dios. Hinuon, may pipila kanila nga nahadlok sa Ginoo, apan nalimbongan sa mga pasumangil sa mga dili diosnon, ug nadala ngadto sa ilang mga laraw. Alang niining mga matinumanon, gilangan sa Ginoo ang Iyang mga paghukom, ug gihatagan ang katawohan sa pagpadayag sa ilang tinuod nga kinaiya. Samtang kini gipalambo, ang mga anak sa Dios naninguha sa pagpaliso kanila gikan sa ilang tuyo; apan ang katawohan hingpit nga nahiusa diha sa ilang mapangahason sa Langit nga kalihokan. Kong wala pa sila masanta, ila unta mapaluya ang kalibutan nga diha pa sa iyang sayo nga pagkabata. Ang ilang panagkaabin gisukad diha sa pagsukol; usa ka ginharian nga gitukod alang sa pagtuboy sa kaugalingon, apan diin ang D.os dili mao ang magmando o walay dungog. Kong natugotan pa kining mao nga panag abin, ang usa ka kusganon nga gahum mao unta ang magasuwabe aron sa pagwagtang sa pagkamatarung ug mouban niini ang kalinaw, kalipay, ug kasigurohan gikan sa yuta. Alang sa diosnon nga mga kabalaoran, nga mga “balaan, matarung, ug maayo” (Roma 7:12), ang mga tawo naningkamot sa pagpuli ug mga kasugoan nga mohaum sa katuyoan sa ilang kaugalingon dalo ug dagmalon nga mga kasingkasing. {PM 146.3}

Kadtong nahadlok kang Jehova nagsinggit ngadto Kaniya aron sa pagtabang. “Ug nanaug si Jehova sa pagtan aw sa lungsod, ug sa torre nga gitukod sa mga anak sa mga tawo.” Tungod sa kalooy ngadto sa kalibutan, Iyang gipildi ang katuyoan sa mga magtutukod sa torre, ug gibuntog ang handumanan sa ilang pagpangahas. Diha sa kalooy Iyang gilibog ang

ilang sinultihan, nga sa ingon gibutangan ug ali ang ilang mga katuyoan sa pagsukol. Ang Dios dugay nga magaantos sa pagkamasupakon sa katawohan, nga maghatag kanila ug igo nga kahigayonan sa paghinulsol; apan Iyang gitiman an ang tanan nilang mga ginamiton sa pagsukol sa pagbulot an sa Iyang matarung ug balaan nga kasugoan. Gikan sa matag-panahon ang dili makita nga kamot nga nagakupot sa cetro sa kagamhanan ginatuy od aron sa pagpugong sa pagkadautan. Ang dili masayop nga katinoan ginahatag nga ang Magbubuhat sa kalibutan, ang Usa nga walay kinutoban diha sa kaalam ug sa gugma sa kamatuoran, mao ang labing labaw nga magmamando sa langit ug sa yuta, ug nga walay makaharang sa Iyang gahum. {PM 147.1}

Ang mga laraw sa mga magtutukod sa Babel natapos diha sa kaulaw ug sa kapildihan. Ang monyumento sa ilang garbo nahimong handumanan sa ilang kabuangan. Apan bisan pa niini, ang mga tawo nagpadayon gihapon sa pagbugtaw sa sama nga tumong nagasalig sa kaugalingon, ug nagsalikway sa kasugoan sa Dios. Mao kini ang prinsipyo nga naninguha si Satanas sa pagtuman didto sa langit; ang mao gihapon nga prinsipyo nga nagmando kang Cain diha sa paghatag sa iyang halad. {PM 147.2}

Adunay mga magtutukod ug torre sa atong panahon. Ang mga walay pagtoo nagtukod sa ilang mga pangagpas gikan sa gipatuo nga mga nasunod sa siyensya, ug nagsalikway sa Pulong sa Dios. Ilang gidahum ang pagpahamtang ug hukom sa moral nga kagamhanan sa Dios; ilang gitamay ang Iyang kasugoan, ug nagpasiatab sa pagkaigo sa tawohanon nga pangatarungan. Unya, “tungod kay ang hukom batok sa buhat nga dautan wala man tumana sa dihadiha, busa ang kasingkasing sa mga anak nga lalake sa mga tawo nangahas aron sa pagbuhat ug dautan.” Ecclesiastes 8:11. {PM 148.1}

Diha sa kalibutan nga ginaila nga Cristohanon, daghan ang nagliso gikan sa tin aw nga mga pagtulun an sa Biblia, ug magtukod ug usa ka tinohoan gikan sa tawohanon nga mga pangagpas ug makapahimuot nga mga kasugiran; ug sila magtudlo ngadto sa ilang torre ingon nga usa ka agianan sa pagsaka ngadto sa ilang torre ingon nga usa ka agianan sa pagsaka ngadto sa langit. Ang mga tawo magsalig uban sa pagdayeg diha sa ngabil sa harus manulti samtang kini gatudlo nga ang mga malapason dili mamatay, nga ang kaluwasan mahimong mabatnan nga dili masinugtanon sa kasugoan sa Dios. Kong ang nag angkon nga sumosunod ni Cristo magdawat sa sumbanan sa Dios, kini magdala kanila ngadto sa paghiusa; apan samtang ang tawohanon nga kaalam pagatuboyon ibabaw sa Iyang balaan nga Pulong, mahitabo ang pagkabahin ug ang paglalislalis. Ang kalibog karon sa nagkasumpaki nga mga tinuhoan ug mga sekta haum nga marepresentahan sa termino nga “Babilonia” nga giaplikar sa tagna ngadto sa mga iglesya sa katapusang mga adlaw nga mahigugmaon sa kalibutan. {PM 148.2}

Daghan ang nagtinguha sa paghimo ug usa ka langit alang sa ilang kaugalingon pinaagi sa pagbaton ug mga bahandi ug gahum. “Nanglitok sila ug pagdaugdaug; nanagsulti sila nga mapahitas on” (Salmo 73:8), nga nanagyatak sa mga katungod nga tawohanon, ug nagsalikway sa diosnon nga pagbulot an. Ang mapahitas on mahimo nga sulod sa usa ka

panahon anaa sa dakong gahum, ug makakita sa kalampusan diha sa tanan nga ilang ginahimo; apan diha sa katapusan sila makakaplag lamang ug pagkabalo ug pagkaalaut. {PM 148.3}

Haduol na ang takna sa pagpangusisa sa Dios. Ang Labing Hataas manaug sa pagtan aw sa ginatukod sa mga anak sa mga katawohan. Ang iyang labaw uyamot nga gahum igapadayag; ang mga buhat sa tawohanon nga garbo igapaubos. “Gikan sa langit nagsud on si Jehova; nakita Niya ang tanang mga anak sa mga tawo; gikan sa dapit sa Iyang puloy anan nagasud ong Siya sa ibabaw sa tanang mga pumoluyo sa yuta.” Salmo 33:13, 14. “Gipakawalay bili ni Jehova ang tambag sa mga nasud: gihimo Niya ang pagpakyas sa mga hunahuna sa mga katawohan. Ang tambag ni Jehova nagapadayon sa walay katapusan, ang mga hunahuna sa Iyang kasingkasing ngadto sa tanang mga kaliwatan.” Salmo 33:10, 11. {PM 149.1}

Kapitulo 11. Ang Pagtawag ni Abraham

Kining kapituluha gibase sa Genesis 12

Tapos ang pagkatibulaag gikan sa Babel, ang pagsimba ug mga diosdios hapit na usab mahimong pangakatawohan, ug sa katapusan gipasagdan ni Jehova ang gikobalan nga mga malapason sa pagsunod sa ilang dautan nga mga paagi, samtang Iyang gipili si Abraham, sa linya ni Sem, ug gihimo siya nga magbalantay sa Iyang kasugoan alang sa umalabut nga mga kaliwatan. Si Abraham nagtubo diha sa taliwala sa patuotuo ug sa paganismo. Bisan ang panimalay sa iyang amahan, nga pinaagi kang kinsa ang kahibalo mahitungod sa Dios naampingan, nagtugyan ngadto sa makabibihag nga mga impluwensya nga naglibut kanila, “ug sila nanag alagad sa laing mga dios,” kay kang Jehova. Apan ang tinuud nga pagtoo wala mapalong. Ang Dios kanunay nag amping ug usa ka salin aron mag alagad Kaniya. Si Adan, si Seth, si Enoc, si Mathusalam, si Noe, ug si Sem, diha sa walay bugto nga linya natipigan gikan sa usa ka panahon hangtud sa usa, sa bililhong mga pinadayag sa Iyang kahubut on. Ang anak ni Tare nahimong manununod niining balaan nga pagpiyal. Sa tanang mga paagi gidapit siya sa pagsimba sa mga diosdios, apan wala magpulos. Ingon nga matinohoon taliwala sa mga walay pagtoo, ug wala madaut sa naglabi nga apostasya, sa malig on siya ningnunot ngadto sa pagsimba sa usa nga matuud nga Dios. “Si Jehova haduol kanilang tanan nga nanagsangpit Kaniya, sa tanan nga nanagsangpit Kaniya sa kamatuoran.” Salmo 145:18. Iyang gisugilon ang Iyang kabubut on ngadto kang Abraham, ug gihatagan siya sa usa ka tataw nga kahibalo mahitungod sa mga kinahanglanon sa Iyang kasugoan, ug mahitungod sa kaluwasan nga pagakab oton pinaagi kang Cristo. {PM 150.1}

Dihay gihatag ngadto kang Abraham nga saad, nga sa pinasahi mahal ngadto sa katawohan niadtong panahona, mahitungod sa daghan kaayo nga kaliwatan ug mahitungod sa pagkadako sa nasud: “Akong pagabuhaton kanimo ang usa ka dako nga nasud, ug ikaw pagapanalanginan Ko ug pagapadakuon Ko ang imong ngalan, ug mahimo ikaw nga usa ka panalangin.” Ug nganhi niini gidugang ang pasalig, nga bililhon labaw sa matag lain pa nga manonunod sa pagtoo, nga mahitungod sa iyang linya anha magagikan ang Manunubos sa kalibutan: “Diha kanimo pagapanalanginan ang tanang mga kabanayan sa yuta.” Apan, ingon nga nahaunang kondisyon sa katumanan, gikinahanglan ang usa ka pagsulay sa pagtoo; gikinahanglan ang usa ka paghalad. {PM 150.2}

Ang mensahe sa Dios miabut ngadto kang Abraham nga nag ingon, “Pahawa ka gikan sa imong yuta, ug gikan sa imong kaubanan, ug sa balay sa imong amahan, ngadto sa yuta nga Akong igapakita kanimo.” Aron mapasarang siya sa Dios alang sa iyang dakong buhat, ingon nga magbalantay sa balaang mga orakulo, kinahanglan nga ipabulag si Abraham gikan sa mga pagpakig uban sa iyang sayo nga kinabuhi. Ang impluwensya sa kabanay ug sa mga higala makasabat sa pagbansaybansay nga gitinguha sa Dios nga ihatag sa Iyang sulogoon. Diha sa usa ka pinasahi nga pagsabut, karon nga si Abraham konektado na sa langit, kinahanglan siya magpuyo taliwala sa mga dumoluong. Ang iyang kinaiya kinahanglan mahimong lahi, maglahi gikan sa tibook nga kalibutan. Siya dili gani makapatin aw sa iyang

pagabuha ton aron siya masabut sa iyang mga kahigalaan. Ang espirituhanon nga mga butang maila sa espiritu, ug ang iyang mga lihok ug mga buhat wala hisabti sa iyang mga kaparyentihan. {PM 151.1}

"Tungod sa pagtoo si Abraham misugot sa diha nga gitawag siya sa pag adto sa usa ka dapit nga iyang pagadawaton ingon nga panulon don; ug siya miadto nga wala lang mahibalo kong asa siya paingon." Hebreohanon 11:8. Ang kang Abraham nga pagkamasinugtanon nga walay pagpangutana maoy usa sa mga kahibudnganan nga kapang himatuoran sa pagtoo nga makaplagan sa tibook nga Biblia. Alang kaniya, ang pagtoo maoy "pasalig kanato sa mga butang nga atong ginapaabut, ang panghimatuud sa pagkaanaa sa mga butang nga dili nato makita." Hebreohanon 11:1 Tungod sa pagsalig sa diosnon nga saad, nga walay labing gamay nga pasaiig sa katumanan niini, iyang gitalikdan ang puloy anan ug mga kabanay ug ang yutang natawohan, ug milakaw, nga wala mahibalo kong asa paingon, aron sa pagsunod diin ang Dios magdala kaniya. "Tungod sa pagtoo siya mipuyo didto sa yuta sa saad, nga daw sa laing yuta, nga nagpuyo sa mga balongbalong uban kang Isaac ug Jacob nga mga manununod sa mao rang saad uban kaniya." Hebreohanon 11:9. {PM 151.2}

Kadto maoy dili magaan nga pagsulay nga gipahamtang diha kang Abraham, ug dili gamay nga paghalad nga gikinahanglan diha kaniya. Dihay malig on nga mga higot nga nagbugkos kaniya ngadto sa iyang nasud, ngadto sa iyang mga kabanay, ug sa iyang puloy anan. Apan wala siya magduhaduha sa pagsugot sa tawag. Wala siyay ikapangutana mahitungod sa yuta sa saad kong ang yuta tabunok ba, ang klima makapabaskug ba; kong ang yuta maayo ba ug mga silinganan, ug makahatag ba ug mga kahigayonan nga mabahandianon. Ang Dios nakasulti na, ug ang Iyang sulogoon kinahanglan magsugot; ang labing makalilipay nga dapit sa ibabaw sa yuta nga alang kaniya mao ang dapit diin maoy gusto sa Dios nga anha siya. {PM 151.3}

Daghan ang ginasulayan gihapon karon maingon nga si Abraham gisulayan. Sila wala makadungog sa tingog sa Dios nga nagsulti direkta gikan sa mga langit, apan Siya nagatawag kanila pinaagi sa mga pagtulun an sa Iyang Pulong ug pinaagi sa mga hitabo sa Iyang pag alima. Tingali pabiyaon sila sa usa ka panginabuhi nga masaaron sa bahandi ug kadungganan, pabiyaon ba sa makisanduroton ug makahatag ug kaayohan nga mga kapunongan, ug mahimulag gikan sa mga kabanayan, aron sa pagsulod sa daw makita nga usa lamang ka dalan sa pagdumili sa kaugalingon, sa kalisdanan, ug sa sakripisyo. Ang Dios may bulohaton alang kanila nga pagahimuon; apan ang usa ka kinabuhi sa kasayon ug ang kabuyoan sa mga higala ug kabanay makapugong sa kalamboan sa maong mga taras nga gikinahanglan kaayo alang sa katumanan niini. Iyang pagatawgon sila nga mahilayo gikan sa tawohanon nga mga kahayloan ug panabang, ug pabadon sila sa panginahanglan sa Iyang tahang, ug sa pagsalig nganha Kaniya lamang, aron siya magpadayag sa Iyang kaugalingon nganha kanila. Diha sa pagtawag sa Dios kinsa ang andam sa pagbiya sa pinangga nga mga piano ug sinan nga mga katipunan? Kinsa ang modawat ug bag ong mga katungdanan ug mosulod sa mga kaumhan nga wala pa masulaye nga magabuhat sa bulohaton sa Dios uban sa malig on ug matinguhaon

nga kasingkasing, alang sa ngalan ni Cristo nga magaisip nga ganansya ang iyang mga kapildihan? Siya nga magahimo niini may pagtoo ni Abraham, ug moambit kaniya nianang "labihan gayud kadako ug walay katapusang gibug aton sa himaya", nga ang "mga pag antos mining panahona karon dili takus ikagtandi." Roma 8:18. {PM 152.1}

Ang pagtawag nga gikan sa langit miabui pag una kang Abraham samtang siya nagpuyo pa sa "Ur sa mga Caldehanon," ug tungud sa pagsugot niini siya ningbalhin ngadto sa Haran. Hangtud dinhi, ang panimalay sa iyang amahan ningkuyog kaniya; kay sa ilang pagsimba sa diosdios ilang gitipon ang pagsimba sa matuud nga Dios. Dinhi nagpabilin si Abraham hangtud sa kamatayon ni Tare. Apan gikan sa lubnganan sa iyang amahan iyang nadungog ang diosnong Tingog nga nagmando kaniya sa pagpadayon ngadto sa unahan. Si Nahor uban sa iyang panimalay nagpabilin sa ilang puloy anan ug sa ilang mga diosdios. Gawas kang Sara, nga asawa si Abraham, si Lot lamang. ang anak ni Haran nga dugay nang namatay, maoy mipili sa pag ambit sa magpapanaw nga kinabuhi sa patriarka. Apan bisan pa niini, kadto maoy usa ka dakong pundok sa katawohan nga migula gikan sa Mesopotamia. Nakabaton na si Abraham sa dakong mga panon sa mga carnero ug sa mga baka, ang kadato sa Sidlakan, ug ginalibutan siya sa dili maisip nga mga ulipon ug mga pinasahi nga mga sumosunod. Nagapahawa siya gikan sa yuta sa iyang mga amahan, nga dili na gayud mohalik, ug gidala niya ang tanan nga iyang nahipos, "ang tanang kahimtang nila nga ilang nahipos, ug ang mga kalag nga ilang natigum sa Haran." Kauban niini mao ang daghan nga naaghat sa hataas pa nga mga hunahuna kay sa pag alagad ug sa pang interes sa kaugalingon. Sa ilang pagpuyo sa Haran, si Abraham ug si Sara mao ang nangulo sa uban sa pagsimba ug sa pag alagad sa matuud nga Dios. Kini maoy nakapataput kanila sa panimalay patriarka, ug nag uban kaniya ngadto sa yuta sa saad. "Ug nanglakaw sila pag adto sa yuta sa Canaan, ug mingdangat sila sa yuta sa Canaan." {PM 152.2}

And dapit nga una nilang gipahulayan mao ang Sichem. Sa ilalum sa landong sa mga kahoy nga ensina sa Moreh, diha sa halapad, ug sagbuton nga walog, uban sa iyang mga kakahoyan sa mga olibo ug nagabugwak nga mga tubod, diha sa tunga sa bukid sa Ebal ug sa Bukid sa Gerizim, si Abraham naghimo sa iyang kampamento. Kadto maoy usa ka matahum ug ambongan nga dapit nga nasudlan sa patriarka yuta sa mga sapa sa tubig, sa mga tubod, ug sa mga alimbukad nga nagaagay ngadto sa mga walog ug mga bukid; yuta sa mga trigo ug sebada, ug sa mga parras, ug sa mga higuera, ug sa mga granada; yuta sa mga kahoyang olibo ug sa dugos." Deuteronomio 8:7, 8. Apan alang sa magsisimba kang Jehova, ang usa ka mabaga nga landong nagpatong sa bungtod nga may kakahoyan ug sa mabungahon nga kapatagan. "Ang Canaanhon diha niadtong panahona sa yuta." Si Abraham nakaabut sa kalab uton sa iyang mga paglaum sa pagkaplag sa usa ka dapit nga gipuy an sa usa ka langyaw nga kaliwat, ug natakyapan sa magsisimba sa mga diosdios. Diha sa mga kakahoyan gipatindog ang mga halaran sa mini nga mga dios, ug gihimo ang mga halad nga tawo diha sa silingang mga kabungtoran. Samtang migunit siya sa diosnong saad, dili nga walay makapahingawa nga mga tilimad on nga siya mipatindog sa iyang balongbalong. Unya "mipakita si Jehova kang Abram ug miingon kaniya: Sa imong kaliwatan igahatag Ko kining yutaa." Nalig on ang

iyang pagtoo niini nga pasalig nga ang diosnong presensya nag uban kaniya, nga siya dili pasagdan ngadto sa gahum sa dautan. “Ug nagpatindog siya didto sa usa ka halaran alang kang Jehova nga nagpakita kaniya.” Ingon nga usa ka lumalangyaw, sa wala madugay mibalhin siya ngadto sa usa ka dapit duol sa Betel, ug didto nagtukod na man usab siya ug halaran, ug nagsangpit siya sa ngalan ni Jehova. {PM 153.1}

Si Abraham, “ang higala sa Dios,” naghatag kanato ug usa ka angayan nga sumbanan. Iya ang usa ka kinabuhi sa pag ampo. Bisan diin siya magpatindog sa iyang balongbalong, duol niini nagpatindog siya sa iyang halaran. nga magasangpit sa tanan sa sulod sa iyang kampamento ngadto sa paghalad sa huntag ug sa gabn. Sa diha nga kohaon ang iyang balongbalong, nagpabilin ang iyang halaran. Sa nagsunod nga mga tuig, taliwala sa mga Canaanhon nga nagsuroysuroy dihay nakadawat ug paghimangno gikan ni Abraham; ug sa diha nga ang usa kanila makaabut niana nga halaran, siya mahibalo kong kinsa ang diha nga una kaniya; ug sa diha nga napatindog na niya ang iyang balongbalong, iyang ayohon ang maong halaran, ug didto magsimba sa buhi nga Dios. {PM 154.1}

Nagpadayon si Abraham sa pagpanaw paingon sa habagatan; ug sa makausa pa gisulayan ang iyang pagtoo. Gipugngan sa mga langit ang ilang ulan, mihunong sa pag ilig ang mga sapa ngadto sa mga kawalogan, ug nalaya ang mga sagbut diha sa mga kapatagan Ang mga panon sa mga carnera ug sa mga baka walay nakaplagan nga kasibsiban, ug ang kamatay tungod sa kagutom maoy naghulga sa tibook nga kampamento. Wala ha karon ang patriarka magsukmat sa mga pagmando nga Diosnon? Wala ba siya molingi nga may pangandoy sa kadagaya didto sa Caldehanon nga mga kapatagan? Ang tanan sa maikagon nagbantay kong unsay pagabuhaton ni Abraham, samtang nagsunodsunod ang mga kasamok diha kaniya. Samtang makita nga wala mabarag ang iyang pagsalig, nagbati sila nga dihav paglaum; gipasaligan siya nga ang Dios iyang higala, ug nga Siya gihapon ang nagagiya kaniya. {PM 154.2}

Si Abraham dili makapatin aw kanila sa mga mando nga Diosnon; wala pa niya makita ang iyang mga gipaabut; apan mikupot siya sa saad nga nag ingon, “Ikaw pagapanalanginan Ko ug pagapadakuon Ko ang imong ngalan, ug mahimo ikaw nga usa ka panalangin.” Uban sa mainiton nga pag ampo iyang gipamalandong kong unsa ang pag pag amping sa kinahuhi sa iyang katawohan ug sa iyang mga panon, apan wala siya magtugot nga ang mga kahigayonan magauyog sa iyang pagtoo diha sa pulong sa Dios. Aron sa paglikay sa gutom milugsong siya ngadto sa Egipto. Wala niya biyai ang Canaan, o diha sa iyang kinahilabihan nga kalisud wala mosilo balik ngadto sa Caldehanon nga yuta diin siya nagagikan, diin didto walay pagkanihit sa tinapay; apan nangita siya ug usa ka lumalabay nga dalangpanan nga kutob sa mahimo mahiduol sa Yuta sa Saad, nga naglaraw nga sa dili madugay mopauli siya ngadto sa dapit diin gipahimutang siya sa Dios. {PM 155.1}

Diha sa Iyang pagbantay gipahitabo ni Jehova kini nga pagsulay diha kang Abraham aron sa pagtudlo kaniya sa mga leksyon sa pagpasakop, sa pagpailub, ug sa pagtoo mga leksyon nga ibutang sa talaan alang sa kaayohan sa tanan kinsa nga kaulahian pagatawgon sa pag

antos sa kasakitan. Gidala sa Dios ang Iyang mga anak sa usa ka agianan nga wala mahibaloi nila; apan dili Niya hikalimtan o isalikway sila nga nagbutang sa ilang pagsalig diha Kaniya. Iyang gitugot nga magaabut kang Job ang mga kasakitan, apan wala Siya magbiya kaniya. Iyang gitugot nga si Juan nga hinigugma pagahinginlan ngadto sa mahilit nga Patmos, apan gitagbo siya didto sa Anak sa Dios, ug ang Iyang mga panan-awon napuno sa mga talanawon sa dumalayon nga himaya. Ang Dios magtugot nga harangon sa mga pagsulay ang Iyang mga katawohan, aron nga pinaagi sa ilang pagkamakanunayon ug pagkamasinugtanon sila sa ilang kaugalingon madato sa espintu, ug ang ilang panig ingnan mahimong usa ka tuburan sa kusog ngadto sa uban. “Ako nahibalo sa mga hunahuna nga gihunahuna ko alang kaninyo, nagaingon si Jehova, mga hunahuna sa pakigdait, ug dili sa kadautan.” Jeremias 29:11. Ang maong mga pagsulay nga nagpabudlay sa hilabihan sa atong pagtoo, ug naghimo niini nga daw ang Dios nagbiya kanato, mao ang magdala kanato nga suod pa ngadto kang Cristo, aron atong itugyan diha sa Iyang mga tiil ang tanan tang mga kabug at, ug magaeksperyensya sa bugti nga paldgdait nga Iyang ihatag kanato. {PM 155.2}

Kanunay nga ginasulayan sa Dios ang Iyang katawohan diha sa hasohasan sa kasakitan. Diha sa kainit sa hasohasan mahimulag ang yamukmuk gikan sa tinuud nga bulawan sa Cristohanon nga kinaiya. Nagabantay si Jesus sa pagsulay; nasayud Siya kong unsa ang gikinahanglan aron sa pagputli sa bililhong metaliko, aron kini magasidlak sa silaw sa Iyang gugma. Pinaagi sa mahigpit nga mga pagsulay nga pantonon sa Dios ang Iyang mga sulogoon. Iyang sigurohon nga ang uban may mga gahum nga magamit diha sa pagpauswag sa Iyang bulohaton, ug Iyang ibutang kini nga mga tawo diha sa pagsulay; diha sa pagbantay Iyang dad on sila sa mga katungdanan nga magsulay sa ilang kinaiya, ug mapadayag ang mga apan ug mga kaluyahon nga natagoan gikan sa ilang kaugalingon nga kahibalo. Iyang hatagan sila ug mga higayon sa pagtarung niining maong mga apan, ug sa paghaum sa ilang kaugalingon alang sa Iyang pag alagad. Iyang ipakita kanila ang ilang kaugalingong mga kaluyahon. ug magatudlo kanila sa pagsandig diha Kaniya; kay Siya man lamang ang ilang panabang ug kasigurohan. Sa ingon niini nakab ot ang Iyang tumong. Sila ginaedukar, gibansay, ug gipanton, nga maandam sa pagtuman sa labing hataas nga katuyoan nga alang niini gihatagan sila ug mga gahum. Kong tawagon sila sa Dios alang sa paglihok, sila maandam ug ang mga manolunda nga langitnon makahiusa kanila diha sa buhat nga pagahumanon sa ibabaw sa yuta. {PM 156.1}

Sulod sa panahon sa iyang pagpuyo didto sa Egipto. si Abraham naghatag ug katinoan nga siya wala mahigawas gikan sa tawohanong kaluyahon ug pagkadili hingpit. Diha sa paglilong sa kamatuoran nga si Sara iyang asawa, iyang gibudhian ang usa ka walay pagsalig sa diosnong pagbantay, ang kakulang nianang madungganong pagtoo ug kaisug nga sa kahamili gipanig-ingnan diha sa iyang kinabuhi. Si Sara “maanyag nga pagatan awon,” ug wala siya nagduhaduha nga ang itomon nga mga Egiptohanon maibug sa maanyag nga dumoduong, ug nga aron sa pagsiguro sa babaye, sila dili magduhaduha sa pagpatay sa iyang bana. Nangatarungan siya nga wala siya makasala sa pagpamakak diha sa pagrepresentar ni Sara nga iyang igsuon; tungod kay siya anak man sa iyang amahan, apan dili sa iyang inahan.

Apan kini nga pagtabon sa tinuud nga relasvon tali kanilang duha, maoy usa ka limbong. Ang walay pagtipas gikan sa estrikto nga kabuotan makatagbo sa kahimuot sa Dios. Tungod sa kakulang ni Abram sa pagtoo, si Sara nabutang diha sa katalagman nga dako. Sa pagkahibalo sa hari sa Egipto mahitungod sa kaanyag niya, gipatawag si Sara ngadto sa iyang palasyo aron himuon siya nga asawa niya. Apan si Jehova, sa Iyang dakong kalooy, nagpanalipod kang Sara pinaagi sa pagpadala ug mga paghukom diha sa harianon nga panimalay. Pinaagi niini ang hari nakahibalo sa tinuud nga kahimtang, ug tungod sa kalagot nga gilimbongan siya, iyang gipanuy an si Abraham, ug giuli ngadto kaniya ang iyang asawa, nga nag ingon, “Unsa ba kini nga imong gibuhat kanako?...Ngano man nga miingon ka, nga siya imong igsuon nga babaye, sa pagkaagi nga siya gikoha ko aron maasawa ko? Busa karon, tanawa, ang imong asawa, dawata, ug lumakaw ka.” {PM 156.2}

Gipaboran pag ayo si Abraham sa hari; bisan karon si Faraon dili magtugot nga may kadaut nga pagahimuon kaniya o sa iyang kauban, kondili nagmando nga may usa ka bantay ang maggiya kanila nga luwas sa katalagman gikan sa iyang mga utlanan. Niining panahona, gihimo ang mga balaod sa pagdili sa mga Egiptohanon gikan sa pagpakig uban sa langyaw nga mga magbalantay sa bisan unsa nga pagkasandurot sama sa pagkaon o sa pag inom uban kanila. Ang kang Faraon nga pagpahawa ni Abraham mapuanguron ug mahatagon; apan iyang gimandoan sila sa pagpahawa sa Egipto, tungod kay wala siya mangahas sa pagtugot kaniya sa pagpabilin. Sa walay kahibalo ang hari hapit na unta maghimo ug kadaut nga seryoso ngadto kaniya; apan mipatunga ang Dios, ug giluwas ang hari gikan sa paghimo ug hilabihan ka dako nga sala. Nakita ni Faraon niini nga dumoluong ang usa ka tawo nga gipasidunggan sa Dios sa langit, ug nahadlok siya nga anaa sa iyang ginharian ang usa nga sa walay duhaduha ilalum sa diosnong pagdapig. Kong magpabilin si Abraham sa Egipto, ang iyang nagatubo nga bahandi ug kadungganan malagmit makapaukyab sa kasina o sa kaibug sa mga Egiptohanon, ug unya may mahitaboo kaniya nga ang hari maoy manubag, ug maoy makadala pag usab sa mga paghukom diha sa harianon nga panimalay. {PM 157.1}

Ang pasidaan nga nahatag ngadto kang Faraon nagmatuud sa panalipod ngadto kang Abraham sa iyang umalabut nga pagpakigsandurot sa pagano nga mga katawohan; kay ang butang dili matagoan, ug nakita nga ang Dios nga gisimba ni Abraham magapanalipod sa Iyang sulogoon, ug nga ang bisan unsa nga kadaut nga himuon nganha kaniya pagabalosan. Maoy usa ka makatalagmanong butang ang paghimo ug kadaut sa usa sa mga anak sa Han sa langit. Nagpasabut ang salmista niini nga kapitulo sa eksperyensya ni Abraham sa iyang paghisgut sa pinili nga mga katawohan sa Dios nga nag ingon, “gibadlong Niya ang mga hari tungod kanila, nga nagaingon: Dili mo paghilabtan ang Akong mga dinihog, ug ayaw pagbuhata ang kadautan sa Akong mga manalagna.” Salmo 105:14, 15. {PM 157.2}

Duna’y usa ka makapaikag nga pagkamaingon ingnon taliwala sa eksperensya ni Abraham sa Egipto ug kana sa iyang kaliwatan, pagkatapos sa gatusang tuig. Nakalakaw sila ngadto sa Egipto mahitungud sa kagutom, ug nagpuyo didto sa makadiyut. Tungud sa pagpakita sa

diosnong paghukom laban kanila, ang kahadlok sa ila nakapukan sa mga Egiptohanon; ug, sa gipadato sila sa mga gasa sa mga pagano, mihula sila uban sa dakong galam'on. {PM 158.1}

Kapitulo 12. Si Abraham Didto sa Canaan

Kining kapituluha gibase sa Genesis 13-15; 17:1-16; 18.

Si Abraham mipauli ngadto sa Canaan nga "dato kaayo sa kahayupan, sa salapi ug sa bulawan." Si Lot uban gihapon kaniya, ug ming abut na man usab sila sa Bethel, ug nagpatidog sila sa ilang mga balongbalong tapad sa halaran nga ilang gitukod kaniadto. Sa wala madugay ilang namatngonan nga ang nagtubo nilang mga katigayonan nagdala usab ug nagtubo nga kahasol. Diha sa taliwala sa mga kalisdanan ug mga pagsulay nagtipon sila sa pagpuyo diha sa panag uyonay, apan diha sa kauswagan dihay katalagman sa panag awayay sa taliwala nila. Ang sibsibanan dili paigo alang sa ilang mga baka ug mga carnero, ug ang kanunay nga panaglantugi sa taliwala sa mga bakero gidala ngadto sa ilang mga agalon alang sa paghusay. Dayag kaayo nga kinahanglan sila maglagyoanay. Si Abraham magulang ni Lot sa panuigon ug ilang labaw sa ilang relasyon, sa bahandi, ug diha sa katungdanan; apan bisan pa niini, si Abraham maoy miuna sa pagsugyot ug mga plano alang sa pagbaton sa kalinaw. Bisan pa nga gihatag na kaniya sa Dios ang tibook nga yuta, sa matalamdon iyang gibiyaan ang mao nga katungod. {PM 159.1}

Si Abraham miingon, "Hinaut unta nga walay pagkabingkil kanimo ug kanako, sa akong magbalantay ug sa imo, kay magsoon kita. Dili ba anaa man ang tibook nga yuta sa atubangan mo? Ginapakilooy ko kanimo, nga bumulag ka kanako. Kong umadto ka sa wala, ako moadto sa tuo, kong ikaw sa tuo, ako moadto sa wala." {PM 159.2}

Dinhi gipakita ang hamili ug makiangayon nga espintu m Abraham. Pila kaha, sa ilalum sa sama nga mga kahigayonan, ug sa tanang mga piligro, ang mogunit sa ilang tawohanong mga katungod ug mga pinalabi! Pila kaha ka mga panimalay ang nabungkag tungod niini! Pila ka mga iglesia ang nangabahin nga naghimo sa kawsa sa kamatuoran nga usa ka pagya ug usa ka pagpakaulaw taliwala sa mga dautan! "Hinaut unta nga walay pagkabingkil taliwala kanimo ug kanako," si Abraham miingon, "tungod kay magsuon kita;" dili lamang sa natural nga relasyon, kondili ingon nga mga magsisimba sa matuud nga Dios. Ang mga anak sa Dios sa tibook nga kalibutan, maoy usa ka pamilya, ug ang mao ra nga espiritu sa gugma ug sa pagkadani sa maayong kabubut on maoy magmando kanila 'Paghigugmaay kamo ang usa sa usa sa gugma nga inigsoon; pagpalabwanay kamo sa pagta hud ang usa sa usa," (Roma 12:10), amo ang pagtulun an sa atong Manluluwas. Ang pag ugmad sa managsama nga pagkamatinahuron, ang pagkaandam sa pagbuhat ngadto sa uban sumala sa atong gusto nga ilang pagabuhaton kanato, makawagtang sa katunga sa mga bala tian sa kinabuhi. Ang espiritu sa pagpadako sa kaugalingo mao ang espintu ni Satanas; apan ang kasingkasing diin gimahal ang gugma ni Cristo, makabaton sa gugma nga wala mangita sa iyang kaugali ngon. Kini mao ang nagtagad sa mando, "Ang matag usa kaninyo magatagad dili lamang sa iyang kaugalingong mga kahimtang, kondili sa mga kahimtang sa usab usab." Filipos 2:4. {PM 159.3}

Bisan pa nga nautang ni Lot ang iyang kauswagan sa iyang pagka dugtong kang Abraham, siya wala magpakita sa iyang pagkamapasa lamaton ngadto sa iyang maghahatag. Ang maayong pamatasan magdiktar unta nga iyang itugyan ang pagpili ngadto kang Abraham; apan sa baylo niini, sa maakoakohon iyang gipaningkamotan ang hakop sa tanang mga bintaha. “Giyahat ni Lot ang iyang mga mata, ug nakita niya ang tanan nga Kapatagan sa Jordan, nga kini gibahaan pag ayo sa tubig...sama sa tanaman ni Jehova, sama sa yuta sa Egipto, kong ikaw moadto paingon sa Zoar.” Ang labing tabunok nga dapit diha sa tibook Palestina mao ang walog sa Jordan, nga nagapahi numdum sa mga nanagsud ong sa nawala nga Paraiso. ug nagatumbas sa katahum ug sa pagkamabungahon sa mga kapatagan nga gipatam bok sa Nilo nga bag o pa lamang nga ilang gitalikdan. Diha usab ing mga siyudad nga bahandianon ug matahum, nga madanihon sa maga nansyahon nga mga patigayon diha sa ilang naghuot nga mga tiyang gihan. Nasulawan sa mga panan awon sa kalibutanong ganansya, nataligam an ni Lot ang pamatasan ug espirituhanong pagkadautan nga iyang ihibalag didto. Ang mga pumopuyo sa kapatagan mga “makasasala nga hilabihan batok kang Jehova;” apan mahitungod niini wala siya mahibalo, o kong nahibalo niini. naghatag lamang niini ug diyutay nga gibug-aton. “Gipili ni Lot alang kaniya ang tibook nga Kapatagan sa Jordan; ug gibalhin niya ang iyang balongbalong hangtud sa Sodoma ” Pagkadiyutay sa nakita nang daan niya nga mga sangputanan niadtong maakohon nga pagpili! {PM 160.1}

Tapus sa iyang pagkahimulag gikan kang Lot, nakadawat pag usab si Abraham gikan ni Jehova sa usa ka saad mahitungod sa tibook nga yuta Sa wala madugay tapus niini, mibalhin siya ngadto sa Hebron, nga nagpatindug sa iyang balongbalong ilalum sa mga kahoy nga ensina sa Mamre ug nagtukod sa kilid niini sa usa ka halaran ngadto kang Jehova. Diha sa libre nga hangin niadtong kaibabwang mga kapatagan, uban sa ilang mga kakahoyan nga oliba ug mga kaparrasan, sa ilang mga uma sa nagbaludbalud nga mga tanum, ug diha sa halapad nga mga sibsibanan sa nagalikos nga mga kabungtoran, siya nagpuyo, nga natagbaw kaayo sa iyang yano nga pagkinabuhi sa usa ka patriarka, ug gibiyaan si Lot sa makatalagmanon nga kaluho sa walog sa Sodoma. {PM 161.1}

Gipasidunggan si Abraham sa naglibut nga mga nasud ingon nga usa ka gamhanan nga prinsipe ug usa ka maalam ug takus nga pangulo. Wala niya takpi ang iyang impluwensya gikan sa iyang mga silingan. Ang iyang kinabuhi ug kinaiya, diha sa ilang matiman an nga kalainan ngadto kanila nga nagasimba sa mga diosdios, naghimo ug usa ka masangputon nga impluwensya dapig sa tinuud nga pagtoo. Ang iyang pagsugot sa Dios maoy usa nga walay pagtipas, samtang ang iyang pagkamaabiabihon ug pagkamanggihatagon nakapadasig sa pagsalig ug sa panaghigalaay, ug ang iyang wala mamansahe nga kabantug nagmando sa katahuran ug sa pasidungog. {PM 161.2}

Ang iyang tinuhoan wala guniti ingon nga usa ka mahal nga bahandi aron pagabantayan nga maigihon, ug pagapahimuslan lamang sa tag iya niini. Ang tinuud nga tinuhoan dili makuptan sa ingon; kay ang mao nga espiritu maoy kasupak sa mga prinsipyo sa maayong balita. Samtang si Cristo nagapuyo diha sa kasingkasing, dili mahimo ang pagtago sa kahayag

sa Iyang presensya, o nga moawop kana nga kahayag. Hinonoa, magatubo ang kasanag samtang sa matag adlaw ang mga inalisngaw sa kadalo ug sa sala nga nagtikyop sa kalag mapahawa sa masiga nga mga gihay sa Adlaw sa Pagkamatarung. {PM 161.3}

Ang mga katawohan sa Dios mao ang Iyang mga tinugyanan sa ibabaw sa yuta, ug Iyang laraw nga sila mahimong mga kahayag diha sa mangitngit sa pamatasan niini nga kalibutan. Napatibulaag sa tibook nga yuta, diha sa mga kalungsoran, sa mga dakbayan, ug diha sa mga kabaryohan, sila mao ang mga saksi sa Dios, ang sandayong nga pinaagi kanila Siya makasulti ngadto sa usa ka walay pagtoo nga kalibutan sa kahibalo mahitungod sa Iyang kabubut on ug ang mga katingalahan sa Iyang grasya. Maoy Iyang plano nga ang tanan nga mga umalambit sa dako nga kaluwasan mahimong misyonero alang Kaniya. Ang pagkadiosnon sa Cristohanon maoy sumbanan nga pinaagi niini ang mga kalibutanon maghukom sa maayong balita. Ang mga pagsulay nga sa mapailubon gisagubang, ang mga panalangin nga sa mapasalamaton gidawat, ang kaaghop, ang makapuangoron, kaloov. ug gugma, nga sa kasagaran gipasun dayag, mao ang mga kahayag nga nagsidlak diha sa kinaiya sa atubangan sa kalibutan. nagapadayag sa kalainan sa kangitngit nga nagagikan sa kadalo sa natural nga kasingkasing. {PM 161.4}

Ingon nga dato sa pagtoo, dungganan sa pagkamanggihatagon, makanunayon diha sa pagkamasinugtanon, ug mapainubsanon diha sa kayano sa iyang kinabuhi nga magpapanaw, si Abraham maalamon usab diha sa diplomasya, ug maisug ug hanas sa gubat. Bisan pa nga nailhan siya ingon nga magtutudlo sa usa ka bag ong tinuhoan, tulo ka harianong igsoon nga mga lalake, mga magmamando sa Amore hanon nga mga kapatagan diin siya nagpuyo, nagpaila sa ilang pakighigalaav pinaagi sa pagdapit kaniya sa pagsulod ngadto sa usa ka alyansya kauban kanila alang sa dako pa nga kasigurohan: kay ang yuta napuno sa panglugos ug sa pagdaugdaug. Ang usa ka higayon sa wala madugav miabut alang kaniya nga makapulos ang iyang kaugalingon niini nga panagkumbuya. {PM 162.1}

Sa napulo'g upat ka mga tuig nga ming agi, ang Canaan gisulong ni Chedorlaomer, hari sa Elem. ug gihimo niya kini nga magbubuhis ngadto kaniya. Karon, ang pipila sa mga prinsipe mialsa. ug ang hari nga Elamithanon, uban sa upat ka mga kaabin. misulong pag usab ngadto sa yuta aron sa pagpaampo kanila. Upat ka mga hari sa Canaan mitipon sa ilang puwersa, ug gisugat ang mga manonulong diha sa walog sa Siddim, apan hingpit sila nga gibuntog sa mga manonulong. Ang dakong bahin sa kasundalohan ang nangamatay, ug nakalighut miipsut ngadto sa kabukiran alang sa ilang kaluwasan. Gipanglungkab sa mga mananaug ang mga siyudad sa kapatagan, ug nanghawa uban sa mga tinulis nga mga bahandi ug daghang mga bihag, ug uban kanila mao si Lot ug ang iyang pamilya. {PM 162.2}

Si Abraham, nga nagapuyo diha sa kalinaw diha sa mga kakahoyan nga ensina sa Mamre, nakahibalo gikan sa usa sa mga nakalagiw sa sugilanon sa gubat, ug sa kalisdanan nga nahiaguman sa iyang pag umangkon. Wala siya maghamhin sa dili maayo nga handumanan sa pagkadili mapasalamaton ni Lot. Ang tanan niyang pagbati alang kaniya, napukaw, ug naniguro siya sa pagluwas kaniya. Una sa tanan, nangita siya ug diosnon nga

tambag sa iyang pagpangandam alang sa gubat. Gikan sa iyang kaugalingon nga kampamento iyang gipatawag ang tulo ka gatus ug napulo'g walo ka mga sulogoon nga binansay, mga lalake nga nabansay sa pagkahadlok sa Dios, diha sa pag alagad sa ilang agalon, ug diha sa pagbansay sa pagpangamut sa mga hinagiban. Ang iyang mga kaabin sa Mamre, sa Eshcol, ug sa Aner mitipon kaniya uban sa ilang mga panon ug sa tiningub ilang gisugdan ang pag agpas sa mga manunulong. Ang mga Elamithanon ug ang ilang mga kaabin nakakampo didto sa Dan, diha sa amihanang utlanan sa Canaan. Nasibut sa kadaugan, ug sa walay kahadlok sa usa ka ataki gikan sa ilang mga kaaway nga nabuntog, nanaghudyaka sila. Gibahin sa patriarka ang iyang puwersa aron sa paghasmag gikan sa nagkalainlain nga tumong, ug nag abut sila sa kampamento sa kagabhion Ang iyang pagsulong nga hilabihan ka pintas ug wala paabuta, misangput sa dinalian nga kadaugan. Napatay ang hari sa Elam, ug ang iyang mga puwersa nga nagkalisang hilabihan nga pagkaguba. Nabawi si Lot ug ang iyang pamilya, uban sa mga nabihag ug ang ilang mga kabtangan, ug ang dato nga mga inagaw nahulog ngadto sa mga kamot sa mga mananaug. Alang kang Abraham, iyang gipahinungod ang kadaugan ngadto sa Dios. Ang magsisimba kang Jehova wala lamang makahatag ug usa ka dakong pag alagad sa nasud, kondili nagpamatuud sa iyang kaugalingon nga usa ka tawo nga may kaisug. Nakita nga ang pagkamatarung dili ang pagkatalawan, ug nga ang tinuhoan ni Abraham naghimo kaniya nga maisugon sa pagpalungtad sa katarung ug sa pagpanalipod sa ginadaugdaug. Ang iyang bayanihon nga buhat naghatag kaniya sa halapad nga impluwensya taliwala sa nagalibut nga mga kaliwatan. Sa iyang pagpauli, ang hari sa Sodoma migula uhan sa iyang mga kumokuyog aron sa pagpasidungog sa mananaug. Iyang giagda si Abraham sa pagdala sa mga kabtangan, ug naghangyo lamang nga ipahiuli ang mga binilanggo. Sumala sa uso sa gubat, ang mga inagaw iya sa mananaug; apan gisagubang ni Abraham kini nga panaw nga walay katuyoan sa ganansya, ug busa nagdumuli siya sa pagpamintaha sa mga walay palad, nga nagpangayo lamang nga ang iyang mga kaabin magadawat sa bahin nga angay kanila. {PM 162.3}

Pipila lamang, kong pasagubangon sa mao nga pagsulay, makapakita sa ilang kaugalingon nga ingon ka dungganon sa gibuhat ni Abraham. Pipila lamang kaha ang makasukol sa tentasyon sa paghupot sa hilabihan ka dato nga inagaw. Ang iyang panig ingnan maoy usa ka badlong sa nagapangita alang sa kaugalingon. ug makisuhol nga mga espiritu. Gitagad ni Abraham ang mga pag angkon sa hustisya ug sa katawohan. Ang iyang pamatasan nagahulagway sa tinuktukan nga sanglitanan nga nagaingon, "Higugmaon mo ang imong isigkatawo ingon sa imong kaugalingon." Levitico 19:18. "Gibayaw ko ang akong kamot," siya miingon, "ngadto kangjehova, Dios nga Labing Labaw, nga tag iya sa langit ug sa yuta, nga ako dili mokoha bisan sa usa ka lugas nga hilo ni sa higot sa usa ka sapin ni sa tanan nga mga imo, aron ikaw dili makaingon: Ako ang nagpadato kang Abram." Siya wala maghatag kanila ug higayon sa paghunahuna nga siya nakigsambunot sa gubat tungod sa ganansya, o sa pagpahinungod sa iyang kauswagan ngadto sa ilang mga gasa o sa pabor. Nagsaad ang Dios sa pagpanalangin kang Abraham, ug ngadto kaniya kinahanglan ipahinungod ang himaya. {PM 163.1}

Ang lain pa nga migula sa pagpahalipay sa mananaug nga patriarka, mao si Melchizedek, ang hari sa Salem, nga nagdala ug tinapay ug bino alang sa pagpalagsik sa iyang kasundalohan. Ingon nga "sacerdote sa labing hataas nga Dios," iyang gilitok ang usa ka panalangin nganha kang Abraham, ug naghatag ug pasalamat ngadto kang Jehova, nga naghimo sa hilabihan ka dako nga kaluwasan pinaagi sa iyang sulo goon. Ug si Abraham "naghatag kaniya sa mga ikapulo sa tanan " {PM 164.1}

Sa dakong kalipay ni Abraham mipauli ngadto sa iyang mga balong balong ug sa iyang mga panon; apan gitugaw ang iyang kaisipan sa samok samok nga mga panghunahuna. Siya maoy usa ka tawo sa pakigdait, nga kutob sa mahimo nagalikay sa panag away ug sa panagbangi; ug uban sa kalisang iyang nahinumduman ang talan awon sa pinatyanay nga iyang nasaksihan. Apan ang mga nasud kang kinsang mga puwersa iyang nabuntog sa walay duhaduha nga sulongon nila pag sab ang Canaan, ug himuon siya nga pinsahi nga tumong sa ilang pagpanimalus. Sa ingon niini nga malambigit siya sa mga lalis nga nasudnon, ang malinawon nga kahilum sa iyang kinabuhi mabungkag. Dugang pa, wala pa siya makasulod sa pagpanag iya sa Canaan, ni makalaum ba siya karon alang sa usa ka manununod, ngadto kang kinsa matuman unya ang saad {PM 164.2}

Diha sa usa a panan awon sa kagabhion nadungog pag usab ang Diosnon nga tingog. "Ayaw kahadlok Abram," mao ang mga pulong sa Prinsipe sa mga prinsipe' "Ako mao ang imong kalasag, ug ang imong dako uyamot nga tumbas." Apan ang iyang hunahuna hilabihan nga nabug atan sa mga katahap sa pagkaagi nga karon dili na siya makaguhit sa saad uban sa walay lalis nga pagtoo sama sa kaniadto. Nag ampo siya alang sa makita nga kapanghimatuoran nga kini matuman. Ug unsaon man sa pagpatuman sa palagsaad mahitungod sa saad, samtang gipugngan ang gasa sa usa ka anak nga lalake? "Unsay igahatag Mo kanako," misukna siya, "sa nagatan aw Ka nga ako walay anak?" "Ug ania karon, ang natawo sa akong panimalay, mahimo nga akong manununod." Iyang gisugyot ang paghimo sa iyang sinaligan nga sulogoon nga si Eliezer nga iyang anak pinaagi sa pagsagop kaniya, ug mahimong manonunod sa iya nga mga katigayonan. Apan gipasaligan siya nga ang usa ka anak nga iyang kaugalingon mao ang mahimo nga iyang manonunod. Unya gidala siya sa gawas sa iyang balongbalong, ug giagda sa paghangad ngadto sa dili maisip nga mga bitoon nga nagakidlapkidlap diha sa kalangitan; ug samtang siya naghangad, gisulti ang mga pulong nga nag ingon, "Maingon usab niana ang imong kaliwatan." "Si Abraham mitoo sa Dios, ug kadto giisip kaniya ang maoy pagkamatarung." Roma 4:3. {PM 164.3}

Sa gihapon naghangyo ang patriarka alang sa uban pa nga makita nga tilimad on ingon nga usa ka pagmatuud sa iyang pagtoo, ug ingon nga usa ka kapanghimatuoran sa magsunod nga mga kaliwatan nga ang maloloy ong katuyoan sa Dios ngadto kanila pagatumanon. Si Jehova mipahiuyon sa pagsulod ngadto sa usa ka palagsaad uban sa Iyang sulogoon, nga naggamit sa maong mga porma ingon sa nabatasan taliwala sa mga tawo alang sa panghimatuud sa usa ka solemni nga kasabutan. Pinaagi sa diosnon nga mando, gihalad ni Abraham ang usa ka nati nga baka, ang usa ka baye nga kanding, ug usa ka carnero nga toro, ang matag usa tulo ka

tuig ang idad, gipikaspikas ang mga lawas niini, ug ginapahimutang ang mga pinikas sa diyutay nga gilay on gikan sa usag usa. Niini iyang gidugang ang usa ka salampati ug usa ka bata pa nga alimukon, nga wala pikasa. Sa nahuman na kini, sa matinahuron siya miagi sa tunga sa mga bahin sa halad, nga nagahimo ug usa ka solemni nga panaad ngadto sa Dios mahitungod sa dumalayon nga pagkamasinulondon. Mabinan tayon ug matubayon, nagpabilin siya diha sa kiliran sa mga lawas nga patay hangtud sa pagkatunod sa adlaw, aron sa pagbantay kanila nga dili mahugawan o masubad sa mga langgam nga mananagit. Sa hapit na mosalop ang adlaw, milubog siya ngadto sa usa ka halalum nga paghikatulog, ug "tan awa, usa ka kakugmat sa dakong kangitngit miahut kaniya." Ug nadungog ang tingog sa Dios, nga nagmando kaniya sa dili pagdahum sa dihadiha nga pagpanag iya sa Sinaad nga Yuta, ug nagpunting sa unahan ngadto sa mga pag antus sa iyang mga kaliwat sa dili pa sila mahiluna sa Canaan. Gibuksan dinhi ang piano sa katuhsanan ngadto kaniya, diha sa kamatayon ni Cristo, ang dako nga halad, ug sa Iyang pag anhi sa himaya. Nakita usab ni Abraham ang yuta nga napasig uli ngadto sa iyang katahum sama sa Eden, nga igahatag kaniya alang sa usa ka pagkatag iya nga walay katapusan, ingon nga katapusan ug hingpit nga katumanan sa saad. {PM 165.1}

Ingon nga usa ka pangako niining pakigsaad sa Dios uban sa katawohan, ang usa ka nagaaso nga hidno ug usa ka nagsiga nga lamparahan, mga simholo sa diosnong precensia, miagi sa tunga sa nangaputol nga mga halad, nga naglamoy kanila sa hingpit. Ug nadungog na usab ni Abraham ang usa ka tingog, nga nagmatuud sa gasa sa yuta sa Canaan ngadto sa iyang mga kaliwatan, "gikan sa suba sa Egipto hangtud sa suba nga dako, ang suba nga Eufrates." {PM 166.1}

Sa nakapuyo na si Abraham duolan sa kaluhaan ug lima ka tuig diha sa Canaan, nagpakita si Jehova kaniya ug miingon, "Ako mao ang Dios nga Makagagahum sa nga tanan; lumakaw ka sa atubangan ko, ug magmaghingpit ka." Diha sa kataha, ang patriarka mihapa, ug ang mensahe mipadayon sa pag ingon, "Tan awa ang Akong pakigsaad anaa kanimo, mahimo ikaw nga amahan sa daghanan nga mga nasud." 'Sa handumanan sa katumanan niini nga pakigsaad, ang iyang ngalan, nga kanhi gitawag Abram, gibalhin ngadto sa Abraham, nga nagkahulogan, "Amahan sa daghanan nga mga nasud." Ang ngalan ni Sarai nahimong Sara "prinsesa," "kay," nag ingon ang diosnong tingog, "siya mahimo nga inahan sa mga nasud; mga hari sa mga kalungsoran magagikan kaniya." {PM 166.2}

Niining panahona ang seremonya sa sirkumsisyon gihatag ngadto kang Abraham ingon nga "usa ka timre sa pagkamatarung nila iya nang nabatonan pinaagi sa pagtoo, bisan sa wala pa siya'y sirkum sisyon." Kini pagabantayan sa patriarka ug sa iyang mga kaliwatan ingon nga usa ka handumanan nga sila nahalad ngadto sa pag alagad sa Dios ug sa ingon niini nahimulag gikan sa mga diwatahan, ug nga gidawat sila sa Dios ingon nga Ivang kaugalingon nga bahandi. Pinaagi niini nga mga seremonya sila nagpasalig sa pagtuman, sa ilang bahin, sa mga kinahanglanon sa pakigsaad nga gihimo uban ni Abraham. Sila wala tugoti sa pagpakigminyo sa mga hentil; kay sa paghimo niini mawalaan sila sa ilang kataha alang sa

Dios ug sa Iyang balaan nga Kasugoan; sila pagasulayon sa pagpalambigit sa mga buhat sa ubang mga nasud, ug pagadaldalon ngadto sa pagsimba sa mga diosdios. {PM 166.3}

Ang Dios naghatag kang Abraham ug dakong dungog. Ang mga manulonda sa langit nakiglakaw ug nakigsulti uban kaniya ingon nga higala ngadto sa higala. Sa hapit na mahulog ang mga paghukom ibabaw sa Sodoma, ang maong kamatuoran wala malilong gikan kaniya, ug nahimo siya nga usa ka tigpataliwala sa Dios alang sa mga makasasala. Ang iyang pagpakighinabi uban sa mga manulonda nagpa hayag usab sa usa ka matahum nga sumbanan sa pagkamaabiabihon. {PM 167.1}

Sa mainit nga kaudtohan sa tingadlaw ang patriarka nagpungko diha sa pultahan sa iyang balongbalong, nga naglantaw sa mahilum nga talan awon, sa diha nga nakita niya didto sa halayo ang tulo ka mga magpapanaw nga nagkahaduol. Sa wala pa sila makaabut sa balongbalong, mihunong ang mga magpapanaw, nga daw nagkon sultahanay mahitungod sa ilang panaw. Sa walay pagpaabut nga sila maghangyo kaniya ug mga panabang, sa madali mitindog si Abraham, ug ingon nga daw miliso sila sa lain nga rumbo, midali siya sa pag agpas kanila, ug uban sa turnang pagkamatinahuron miagda kanila sa pagpasidungog kaniya pinaagi sa paghapit sa iyang balongbalong alang sa pagpabugnaw Sa iyang kaugalingong mga kamot iyang gidad an sila ug tubig aron sila makapanghugas sa abug sa pagpanaw gikan sa ilang mga tiil. Siya sa iyang kaugalingon maoy nagpili sa ilang kalan on, ug samtang sila namahulay sa ilalum sa mabugnaw nga landong, giandam ang usa ka dalit, ug siya nagtindog nga matinahuron tupad kanila samtang sila nagpahimulos sa iyang pagkamaabiabihon. Kini nga buhat sa pagkamatinahuron giila sa Dios nga igo ang pagkahinungdanon nga matala diha sa Iyang pulong; ug sa usa ka libo ka tuig sa ulahi, kini gipasabut sa usa ka tinuktukan nga apostol nga nag ingon “Ayaw kamo paghikalimot sa pag abiabi sa mga dumoluong, kay pinaagi niini may nanagpakaamuma ug mga manulonda sa wala lang nila hibaloi.” Hebreohanon 13:2. {PM 167.2}

Nakita ni Abraham diha sa iyang mga dinapit ang tulo lamang ka lapoy nga mga magpapanaw, uban sa gamay nga paghunahuna nga kauban kanila mao ang Usa kinsa Siya magasimba sa walay pagkasala. Apan karon gipadayag ang tinuud nga kinaiya sa langitnong mga mensahero. Bisan pa nga sila diha sa ilang dalan ingon nga mga ministro sa kaligutgut, apan alang kang Abraham, ang tawn sa pagtoo, sila nagsulti pag una mahitungod sa mga panalangin. Bisan ang Dios estrikto sa pagtimaan sa pagkadautan, ug mosilot sa kalapasan, Siya walay kalipay diha sa pagpanimalus. Ang buhat sa kalaglagan maoy usa ka “katingalahang buhat” alang Kaniya nga dili masukod sa gugma. {PM 167.3}

“Ang pagpakig abyan ni Jehova anaa kanila nga nahadlok Kaniya.” Salmo 25:14. Gipasidunggan ni Abraham ang Dios, ug ang Dios nagpasidungog kaniya, nga nagdala kaniya ngadto sa Iyang mga katuyoan. Si Jehova miingon: “Pagatagoan Ko ba gikan kang Abraham ang Akong pagabuhaton?” Ang pagtu aw sa Sodoma ug Gomora dako kaayo ug tungod kay ang ilang mga sala mabug at sa hilabihan gayud, molugsong Ako karon ug tan awon Ko kong nahuman ba gayud nila ang ilang bulohaton sumala sa singgit nga miabut kanako, ug kong

wala, mahibaloan Ko ra." Nahibaloan kaayo sa Dios ang sukod sa sala sa Sodoma; apan Iyang gipahayag ang Iyang kaugalingon sunod sa paagi sa katawohan, aron ang hustisya sa Iyang mga pagdumala masabut ra. Sa dili pa dad on ang paghukom ibabaw sa mga malapason. moadto Siya sa Iyang kaugalingon, aron sa paghimo ug usa ka pakipsusi mahitungod sa ilang lakaw; kong sila wala pa makasaylo sa mga utlanan sa diosnon nga kalooy, Siya makahatag pa kanila ug luna alang sa paghinulsol. {PM 168.1}

Ang duruha sa langitnong mga mensahero mipahawa, binilin si Abraham nga nag inusara uban Kaniya kinsa karon iyang na ilhan nga mao ang Anak sa Dios. Ug ang tawo sa pagtoo nangaliyupo alang sa mga pumopuyo sa Sodoma. Kaniadto iyang naluwas sila pinaagi sa iyang pinuti; karon naningkamot siya sa pagluwas kanila pinaagi sa pag ampo. Si Lot ug ang iyang panimalay mga pumopuyo gihapon didto; ug ang dili maakohon nga gugma nga maoy nag aghat kang Abraham sa pagluwas kanila gikan sa mga Elamithanon, nagtinguha karon sa pagluwas kanila kong kini kahubut on sa Dios, gikan sa bagyo sa diosnon nga paghukom. {PM 168.2}

Uban sa halalum nga kataha ug pagpaubos iyang gipugos ang iyang pangamuyo: "Ako nangako sa pagsulti sa akong Ginoo, bisan ako abu ug abu lamang.' Siya walay pagsalig sa kaugalingon, ug walay pagpagawa sa iyang kaugalingon nga pagkamatarung. Wala siya moangkon ug pabor tungod sa iyang pagkamasinugtanon, o sa mga sakripisyo nga iyang nahimo diha sa pagbuhat sa kabubut on sa Dios. Siya nga sa iyang kaugalingon makasasala, nangamuyo alang sa makasasala. Mao kini ang espiritu nga pagabatonan sa tanan nga moduol sa Dios. Apan si Abraham nagpaila sa pagsalig sa usa ka bata nga mangamuyo sa usa ka hinigugma nga amahan. Midutdut siya sa pagguol sa langitnong mensahero, ug sa matinguhaon mipugos sa iyang pangamuyo. Bisan si Lot nahimong pumopuyo sa Sodoma, wala siya moambit sapagkadautan sa iyang pumopuyo. Nagpalandong si Abraham nga diha sa siyudad nga puno sa daghang mga tawo tingali adunay ubang mga magsisimba sa tinuud nga Dios. Ug tungod niini siya nangamuyo, "Halayo kanimo ang pagbuhat sa ingon niana, nga patyon Mo ang mga matarung uban sa mga dautan,...kana halayo Kanimo. Dili ba ang Maghuhukom sa tibook nga yuta magabuhat sa matarung?" Si Abraham nangamuyo dili sa makausa lamang, kondili sa makadaghan. Sa nagadugang ang iyang pagkawalay kahadlok samtang gitugot ang iyang mga hangyo, siya mipadayon hangtud nga nakoha niya ang pasalig nga kong bisan adunay napulo nga matarung nga hikaplagan sa sulod niini, ang siyudad igapalingkawas. {PM 168.3}

Ang gugma alang sa mga kalag nga nagakawala maoy nakapadasig sa pag ampo ni Abraham. Samtang iyang gidumtan ang mga sala niadtong dunot nga siyudad, nagtinguha siya nga maluwas ang mga makasasala. Ang halalum niyang kaikag alang sa Sodoma nagpakita sa kahingawa nga atong pagabation alang sa mga dili mahinulsolon Atong hambinon ang pagdumot sa sala, apan kaloy an ug higugmaon ang makasasala. Sa atong palibot anaa ang mga kalag nga nanaglug song ngadto sa kalaglagan ingon nga walay paglaum, ug ingon ka makalilisang sa nahiaguman sa Sodoma. Sa matag adlaw ang lugway

alang sa uban kanato nagakatok op. Sa matag takna ang uban kanato nagasaylo nga dili na maabut sa kalooy. Ug hain na man ang mga tingog sa pagpasidaan ug sa pagpakiluoy sa pag agda sa makasasala sa pagkalagiw gikan niining makahahadlok nga dadangatan? Hain man ang mga kamot nga gituy od sa pagbira kaniya gikan sa kamatayon? Hain man sila nga uban sa pagpaubos ug sa mapadayonon nga pagtoo nagapakiluoy sa Dios alang kaniya? {PM 169.1}

Ang espiritu ni Abraham mao ang espiritu ni Cristo. Ang Anak sa Dios sa Iyang kaugalingon mao ang dako nga tigpataliwala alang sa makasasala. Siya nga maoy nagbayad sa bili sa katubsanan niini nahibalo sa bili sa kalag sa tawo. Uban sa usa ka pagsupak sa dautan nga ang ingon anaa lamang diha sa usa ka kinaiyang putli nga walay buling, si Cristo nagpaila nganha sa makasasala sa usa ka gugma nga ang walay kinutobang pagkamaayo lamang ang makahunahuna. Diha sa mga pag agulo sa paglansang sa krus, si Cristo nga sa Iyang kaugalingon nabug natan sa makalilisang nga luwan sa mga sala sa tibook nga kalibutan, miampo alang sa Iyang mga tigtampalas ug mga mamomuno nga nag ingon, “Amahan, pasayloa sila, kay wala sila makasabut sa ilang ginabuhat.” Lukas 23:34. {PM 169.2}

Mahitungod kang Abraham nasulat nga “siya ginganlan nga higala sa Dios” (Santiago 2:23), ang “amahan sa tanang mga magtutuo.” Roma 4:11. Ang pamatuud sa Dios mahitungod niining matinuma nong patriarka mao kini: “Nagpatalinghug si Abraham sa Akong tingog, ug gibantayan niya ang Akong tulumanon. ang Akong mga sugo, ang Akong mga pamatasan, ug ang Akong mga balaod.” Ug miingon Siya pag usab, “Siya naila Ko, nga siya magasugo sa iyang mga anak ug sa iyang panimalay sa ulahi niya, aron sila magabantay sa dalan ni Jehova, sa pagbuhat sa pagkamatarung ug sa katarungan; aron si Jehova makapadala sa ibabaw kang Abraham niadtong ginapamulong mahitungod kaniya.” Kadto maoy usa ka hataas nga dungog diin si Abraham ginatawag, nga mahimong amahan sa mga katawohan kinsa nga sulod sa mga kasiglohan mga magbalantay ug mga tigpatunhay sa kamatuoran sa Dios alang sa kalibutan nianang mga katawohan pinaagi kang kinsa ang tanang kanasuran sa yuta pagapanalanginan sa pag abut sa sinaad nga Mesias. Apan Siya nga nagtawag sa patriarka naghukom kaniya nga takus. Ang Dios mao ang nagsulti niini. Siya nga makasabut sa mga hunahuna nga halayo pa, ug makahatag ug hustong bili sa mga tawo, nagaingon, “Naila ko siya.” Alang kang Abraham, dili siya makabudhi sa kamatuoran alang sa maakohon nga mga katuvoan. Nagbantay siya sa kasugoan ug nakigharong sa makiangayon ug sa minatarung. Ug siya wala lamang mahadlok kang Jehova sa iyang kaugalingon, kondili iyang gipalambo ang tinuhoan diha sa iyang poloy anan. Iyang gipahimangnoan ang iyang pamilya diha sa pagkamatarung. Ang kasugoan sa Dios mao ang nahimong lagda diha sa iyang panimalay. {PM 170.1}

Ang panimalay ni Abraham naglangkob sa kapin sa usa ka libo ka mga kalag. Ang nadala sa iyang mga pagpanudlo sa pagsimba sa usa ka Dios, nakakaplag ug usa ka puloy anan diha sa iyang kampamento, ug dinhi, ingon sa diha sa usa ka eskwelahan, ilang nadawat ang

maong mga pahimangno nga makaandam kanila nga mahimong mga tinugyanan sa tinuud nga pagtoo. Sa ingon niini mipatong kaniya ang usa ka dakong kapangakohan. Iyang gibansay ang mga pangulo sa mga pamilya, ug ang iyang mga paagi sa pangagamhanan pagatumanon diha sa mga panimalay diin sila ang magapangulo. {PM 170.2}

Sa karaang mga panahon ang amahan mao ang magmamando ug sacerdote sa iyang kaugalingong pamilya, ug gigamit niya ang pagbulot an ibabaw sa iyang mga anak, bisan kong may pamilya na sila nga ilang kaugalingon. Ang iyang mga kaliwat gitudloan sa paghangad ngadto kaniya ingon nga ilang labaw, diha sa mga butang nga tinuhoanon ug kalibutanon. Gipaninguha ni Abraham ang pagpalungtad sa patriarkal nga sistema sa pangagamhanan tungod kay kini nag asikaso sa pagpatunhay sa kahibalo mahitungod sa Dios. Gikinahanglan ang pagbugkos sa mga sakop sa panimalay, aron sa pagtukod ug usa ka balabag batok sa pagkadiwatahan nga hilabihan ang pagkaylap ug hilabihan nga pagkalalum. Gipaningkamotan ni Abraham pinaagi sa tanan nga mahimo sa iyang gahum, sa pagbantay sa mga kalooy sa iyang kampamento batok sa pagpakigbuylog sa mga hentil ug sa pagsaksi sa ilang diwata nga mga buhat; kay siya nasayud nga ang pagkasuod sa dautan magadaut sa mga prinsipyo nga dili mamatikdan. Ang labing dako nga pagbantay gihimo sa pagsira sa tanang porma sa mini nga tinuhoan, ug sa pagpatidlum diha sa hunahuna sa pagkahalangdon ug sa himaya sa buhi nga Dios ingon nga tinuud nga tumong sa pagsimba. {PM 171.1}

Kadto maoy usa ka maalamon nga pagpaigo, nga gihimo sa Dios mismo, sa pagputol sa Iyang mga katawohan. sumala sa mahimo, gikan sa kadugtongan sa mga hentil. nga maghimo kanila nga usa ka katawohan nga magpuyo nga silasila lamang, ug dili maisip nga taliwala sa mga nasud. Iyang napahimulag si Abraham gikan sa iyang diwatahang mga kabanayan, aron ang patriarka makabansay ug makaedukar sa iyang pamilya halayo gikan sa madanihon nga mga impluwensya nga mao unta ang maglibot kanila didto sa Mesopotamia, ug nga ang matuud nga pagtoo mapatunhay diha sa iyang kaputli sa iyang mga kaliwatan, gikan sa usa ka kaliwatan ngadto sa sunod. {PM 171.2}

Ang gugma ni Abraham alang sa iyang mga anak ug sa iyang panimalay maoy nagatukmod kaniya sa pagbantay sa ilang relihiyoso nga pagtoo, sa paghatag ngadto kanila sa usa ka kahibalo mahitungod sa diosnong mga balaod, ingon nga labing bililhong kabilin nga iyang ikabilin nganha kanila, ug pinaagi kanila ngadto sa kalibutan Ang tanan ginatudloan nga sila ilalum sa pagmando sa Dios sa langit. Walay gitugot nga pagpamugos sa bahin sa mga ginikanan, ug walay dili pagsugot sa bahin sa mga anak. Ang kasugoan sa Dios nagtudlo ngadto sa matag usa sa iyang mga katungdanan, ug diha lamang sa pagkamasinugtanon niini nga ang bisan kinsa makabaton sa pagkamalipayon o sa kauswagan. {PM 171.3}

Ang iyang kaugalingon nga pamig ingnan, ang mahilum nga impluwensya sa iyang adlaw adlaw nga kinabuhi, maoy usa ka walay pagkabalhin nga leksyon. Ang walay pagtipas nga kabuotan, ang pagkamanggihatagon ug ang dili maakohon nga pagkamatinahuron nga maoy nakadani sa pagdayeg sa mga hari, ginapasundayag sa puloy anan. Dihay usa ka kahumot mahitungod sa kinabuhi. usa ka pagkahamili ug makabibihag nga kinaiya, nga nagpadayag

ngadto sa tanan nga siya nadugtong sa Langit. Wala niya pasagdi ang kalag sa labing ubos nga sulogoon. Diha sa iyang panimalay walay kasugoan nga alang lamang sa agalon ug lain nga kasugoan alang sa sulogoon; usa ka harianon nga dalan alang sa mga dato, ug laing dalan alang sa mga kabus. Ang tanan giharong sa hustisya ug sa kalooy, ingon nga mga manonunod uban kaniya sa grasya sa kinabuhi {PM 172.1}

Siya "magasugo sa iyang panimalay." Walay malapason nga pagpasagad sa pagpugong sa dautan nga mga kahiligan sa iyang mga anak, walay maluyahon, dili maalamon, ug mapatuyangon nga pagpamihig; walay pagtugyan sa iyang kombiksyon sa katungdanan ngadto sa pag angkon sa sayop nga gugma. Si Abraham wala lamang maghatag sa husto nga pahimangno, kondili iya usab pipadayon ang pagbulot an sa makiangayon ug matarung nga mga kasugoan. {PM 172.2}

Pagkadiyutay lamang niining atong kaadlawan ang nagsunod niini nga panig ingnan! Diha sa bahin sa daghan kaayo nga mga ginikanan adunay usa ka binuta ug hinakog nga sentimentalismo, nga gisayop pagtawag nga gugma, nga maila diha sa ilang pagtugyan sa mga kabataan, uban sa ilang paghukom nga wala pa maporma ug mga pagbati nga wala mapanton, ngadto sa pagmando sa ilang kaugalingon nga pagbuot. Kini mao ang labing mapintas nga pagdagmal ngadto sa mga batan on ug usa ka dakong sayop sa kalibutan. Ang pagkamapatuyangon sa mga ginikanan maoy hinungdan sa mga kasamok diha sa mga pamilya ug diha sa katilingban Kini nagalig on diha sa mga batan on sa tinguha sa pagsunod sa kahiligan, inay nga magpasakop ngadto sa diosnong mga kinahanglanon. Sa ingon niini sila magtubo uban sa usa ka kasingkasing nga supak sa pagbuhat sa kabubut on sa Dios, ug ilang ipasunod ang ilang pagkawalay tinuhoan, ang ilang masupilon nga espiritu ngadto sa ilang mga anak, ug sa mga anak sa mga anak. Sama ni Abraham, ang mga ginikanan kinahanglan magsugo sa ilang mga panimalay sunod kanila. Himoa nga ang pagkamasinugtanon ngadto sa pagbulot an sa mga ginikanan igatudlo ug ipatuman ingon nga unang lakang diha sa pagkamasi nugtanon sa pagbulot an sa Dios. {PM 172.3}

Ang magaan nga pagtamud sa kasugoan sa Dios, bisan sa mga pangulo nga relihiyoso nahimong mabungahon sa dagkong kadautan. Ang pagtulun an nga nakakaylap nga pag ayo, nga ang diosnong mga sugo dili na ipatuman sa mga katawohan, ang epekto niini diha sa mga pamatasan sa katawohan maingon ra sa pagsimba ug diosdios. Kadtong nagapangita sa pagkunhod sa mga pangankon sa balaang kasugoan sa Dios nagapigo direkta sa patukuranan sa kagamhanan sa mga pamilya ug sa mga nasud. Ang relihiyosong mga ginikanan nga mapakyas sa paglakaw diha sa iyang mga kasugoan wala magasugo sa ilang panimalay sa pagbantay sa dalan sa Ginoo. Ang kasugoan sa Dios wala himoa nga lagda sa kinabuhi. Ang mga anak, samtang siya magbuhat sa mga puloy anan nga ilang kaugalingon, magbati nga wala silay kapangakohan sa pagtudlo sa ilang mga anak sa mga butang nga wala siya matudloi. Ug mao kini hinungdan nga adunay daghang mga pamilya nga walay Dios; mao kini ang hinungdan nga ang pagkadautan hilabihan ang pagkalalum ug ningkaylap pag ayo. {PM 173.1}

Dili hangtud nga ang mga ginikanan sa ilang kaugalingon maglakaw diha sa kasugoan ni Jehova uban sa hingpit nga mga kasingkasing, nga sila maandam sa pagsugo sa ilang mga anak sunod kanila. Niining bahina gikinahanglan ang usa ka repormasyon usa ka repormasyon nga halalum ug halapad. Ang mga ginikanan nagkinahanglan nga magreporma; ang mga ministro nagkinahanglan sa Dios diha sa ilang mga panimalay. Kong ilang makita ang usa ka lahi nga kahimtang sa mga butang, ilang pagadad on ang iyang pulong ngadto sa ilang mga pamilya, ug himoon kini nga ilang magtatambag. Kinahanglan tudloan nila ang ilang mga anak nga kini mao ang tingog sa Dios nga nakigsulti kanila, ug kinahanglan pagatumanon kini nga manonuton. Kinahang lan ilang pahimangnoan nga mapailubon ang ilang mga anak, sa mapuanguron ug sa walay kakapoy tudloan sila unsaon sa pagkinabuhi aron sa pagpahimuot sa Dios. Ang mga anak sa maong panimalay maandam sa pagsugat sa mga hiwi nga pangatarungan sa pagkama luibon, Ilang nadawat ang Biblia ingon nga sukaranan sa ilang pagtoo, ug may patukuranan sila nga diii mabanlas sa magasulod nga sulog sa pagduhaduha. {PM 173.2}

Diha sa daghan kaayo nga mga panimalay, ang pag ampo ginapabay an Ang mga ginikanan nagbati nga wala silay panahon alang sa pagsimba sa buntag ug sa gabii. Dili sila makahatag ug pipila ka mga gutlo aron gastohon diha sa paghatag ug pasalamat ngadto sa Dios tungod sa Iyang dagaya nga mga kalooy,tungod sa silaw sa adlaw ug sa mga ulan nga nakapalambo sa mga tanum, ug tungod sa pagkamagbalantay sa balaang mga manulonda Wala siya panahon alang sa pag ampo alang sa diosnong panabang ug paggiya, ug alang sa nagapabilin nga precensia ni Jesus diha sa puloy anan. Sila manggula sa pagpangabudlay sama sa baka o sa kabayo, nga walay pagpang hunahuna mahitungod sa Dios o sa langit. May mga kalag sila nga bililhon kaayo nga inay itugot sila nga mawala nga walay paglaum, ang Anak sa Dios naghatag sa Iyang kinabuhi aron sa paglukat kanila; apan diyutay ra ang paglabaw sa ilang pagpasalamat sa Iyang dako nga pagkamaayo kay sa mga mananap nga namatay. {PM 174.1}

Sama sa mga patriarka sa karaan, sila nga nagpaila nga nahigugma sa Dios kinahanglan magpatindog ug usa ka halaran ngadto kang Jehova sa bisan diin sila magpatindog sa ilang balongbalong. Kong ugaling may panahon man nga ang matag balay mahimong usa ka balay sa pag ampo, kanang panahona mao karon. Kinahanglan ang mga amahan ug mga inahan kanunay magtuboy sa ilang mga kasingkasing ngadto sa Dios diha sa mapainubsanon nga pangamuyo alang sa ilang kaugalingon ug alang sa ilang mga anak. Himoa nga ang amahan, ingon nga sacerdote sa panimalay, magpahiluna diha sa halaran sa Dios sa buntag ug sa gabii nga halad. samtang ang asawa ug ang mga anak maghiusa diha sa pag-ampo ug sa pagdayeg. Diha sa mao nga panimalay, moangay si Jesus magpabilin. {PM 174.2}

Gikan sa matag Cristohanon nga puloy anan kinahanglan mosidlak ang usa ka balaan nga kahayag. Kinahanglan ang gugma ipadayag diha sa buhat. Kini magailig gikan sa tanang panaghimamat sa puloy anan, nga magpakita sa iyang kaugalingon diha sa mahunahunaon nga kalooy, diha sa malolot ug dili hinkog nga pagkamatinahuron. Adunay mga puloy anan

diin kini nga prinsipyo ginatuman mga puloy anan dun ang Dios ginasimba, ug diin ang labing tinuud nga gugma nagahari. Gikan niining maong mga puloy anan, ang pag ampo sa buntag ug sa gabii nagasaka ngadto sa Dios ingon nga mahumot nga insenso, ug ang Iyang mga kalooy ug mga panalangin manaug diha sa nagapangaliyupo sama sa yamog sa kabuntagon. {PM 174.3}

Ang usa ka Cristohanong panimalay nga maayong pagkahusay maoy usa ka gamhanang argumento pabor sa katinuoran sa Cristo hanong tinuhoan usa ka pangatarungan nga ang mga maduhaduhaon dili makanangulipas. Ang tanan makakita nga adunay usa ka implu wensya nga nagatrabaho diha sa pamilya nga nagalabut sa mga anak, ug nga ang Dios ni Abraham kauban nila. Kong ang mga puloy anan sa nagpaila nga mga Cristohanon husto pa ang hulma nga tinuhoanon, sila mahimong usa ka gamhanang impluwensya alang sa ikaayo. Sa pagkamatuud sila mahimong “kahayag sa kalibutan.” Ang Dios sa langit nagasulti ngadto sa matag ginikanan nga matinumanon diha sa mga pulong nga gisulti ngadto kang Abraham nga nagaingon “Siya naila Ko, nga magasugo siya sa iyang mga anak ug sa iyang panimalay sa ulahi niya, aron magabantay sila sa dalan ni Jehova, sa pagbuhat sa pagkamatarung ug sa katarungan; aron si Jehova makapa dala sa ibabaw kang Abraham niadtong ginapamulong mahitungod Kaniya.” {PM 175.1}

Kapitulo 13. Ang Sulay sa Pagtoo

Kining kapituluha gibase sa Genesis 16; 17:18-20; 21:1-14;22:1-19

Gidawat ni Abraham nga walay pangutana ang saad mahitungod sa usa ka anak nga lalake, apan wala siya maghulat sa Dios nga matuman sa Iyang pulong diha sa Iyang kaugalingong panahon ug paagi. Gitugot ang usa ka paglangan, aron sa pagsulay sa iyang pagtoo diha sa gahum sa Dios; apan napakyas siya sa pa agwanta sa pagsulay. Sa paghunahuna nga dili mahimo nga manganak pa siya diha sa iyang katigulangon, misugyot si Sara, ingon nga usa ka piano nga pinaagi niini ang diosnon nga katuyoan tingali matuman, nga ang usa sa iyang mga sulogoong babaye pagakohaon ni Abraham ingon nga ikaduhang asawa niya. Ang pagbaton ug daghang asawa hilabihan nga pagkaylap sa pagkaagi nga daw gibati sa kadaghanan nga dili sala, apan kini sa gihapon usa ka paglapas sa kasugoan sa Dios, ug makamatay sa kabalaan ug sa kalinaw sa relasyon sa pamilya. Ang kaminyoon ni Abraham ngadto kang Agar misangput sa dautan, dili lamang nganha sa iyang kaugalingon nga panimalay, kondili, ngadto pa sa umalabut nga mga kaliwatan. {PM 176.1}

Ingon nga naulog ulogan sa kadungganan sa iyang bag ong katungdanan ingon nga asawa ni Abraham, ug malaumon nga mahimong inahan sa dako kaayo nga nasud nga manaug gikan kaniya, si Agar nahimong mapahitas on ug mapangadakon ug gitagad ang iyang agalon nga babaye uban sa pagtamay. Ang balosanay nga mga pangabubho nakatugaw sa kalinaw sa kaniadto malipayon nga puloy anan. Sa napugos sa pagpatalinghug sa mga mulo sa duruha, wala magpulos ang painngkamot ni Abraham sa pagpahiuli sa panagkauyon. Bisan tuod nga iya kadto nga mainitong pakiluoy ni Sara nga ipaasawa si Agar, karon iyang gihasul si

Abraham ingon nga mao ang tagsala. Siya nagtinguha sa paghingilin sa iyang kaatbang; apan nagdumili si Abraham sa pagtugot niini; kay si Agar mao ang mahimong inahan sa iyang (Abraham) anak, samtang siya sa dakong kawili naglaum, nga kini mao ang anak sa saad. Tungod kay si Agar sulogoon man si Sara, gitugyan ni Abraham ang pagmando kaniya ngadto sa iyang agalon nga babaye. Ang mapahitas on nga espiritu ni Agar wala makaagwanta sa kabangis nga nahagit sa iyang pagkamayubiton. “Si Sara nagsakit kaniya pag ayo ug mikalagiw siya gikan sa iyang atubangan.” {PM 176.2}

Mipaingon siya ngadto sa usa ka kamingawan, ug samtang siya mipahulay tupad sa usa ka tuburan, nag inusara ug walay higala, ang usa ka manulonda ni Jehova, sa tawohanon nga panagway, mitungha ngadto kaniya. Sa gisangpit siya sa pag ingon “Agar, ulipon ni Sarai,” aron sa pagpahinumdum kaniya sa iyang kadungganan ug sa iyang katungdanan, ang manulonda nagmando kaniya sa pag ingon, “Bumalik ka sa imong agalon nga babaye, ug magpaubos ka sa ilalum sa iyang mga kamot.” Apan uban niini nga pagbadlong dihay gisagol nga mga pulong sa paglipay. “Gipatalinghugan ni Jehova ang imong kagul anan.” “Padaghanon ko gayud ang imong kaliwatan, nga kini dili arang maisip tungod sa gidaghanon.” Ug ingon nga dumalayon nga pagpahinumdum sa iyang kaluoy, gimandoan siya sa pagtawag sa iyang anak nga Ismael, nga nagkahulogan “Ang Dios nagapataling hug.” {PM 177.1}

Sa diha nga si Abraham hapit na moabut sa usa ka gatus ka tuig ang panuigon, ang saad mahitungod sa usa ka anak nga lalake gisubli ngadto kaniya, uban sa pasalig nga ang umalabut nga manonunod mao ang anak ni Sara Apan si Abraham wala gihapon makasabut sa saad. Dihadiha ang iyang hunahuna miliso ngadto kang Ismael, nga nagagunit sa pagtoo nga pinaagi kaniya ang maloloy ong katuyoan sa Dios mangatuman. Sa iyang gugma sa iyang anak siya nakasinggit, “O hinaut unta nga si Ismael mabuhi sa atubangan mo!” Gihatag pag usab ang saad sa mga pulong nga dili na gayud saypon pagsabot: “Si Sara nga imong asawa magaanak siya ug usa ka anak nga lalake, ug pagahinganlan mo ang iyang ngalan si Isaac; ug pagatukuron Ko ang Akong pakigsaad uban kaniya.” Apan ang Dios wala magpatum baya sa pag ampo sa amahan. “Ug mahitungod usab kang Ismael, ikaw gipatalinghugan Ko; tan awa, siya gipanalanginan Ko,...ug paga buhaton Ko kaniya ang usa ka dakong nasud.” {PM 177.2}

Ang pagkatawo ni Isaac, nga tapus sa usa ka hataas nga pagpaabut, nga nagdala sa katumanan sa ilang labing mahal nga mga paglaum, nagpuno sa kasadya diha sa mga balongbalong ni Abraham ug ni Sara. Apan alang kang Agar ang maong hitabo mao ang nakahugno sa gihinugon niya nga pangandoy. Si Ismael, nga karon usa na ka batan on, ginaila diha sa kampamento nga mao ang eridero sa kang Abraham nga bahandi, ug manonunod sa mga panalangin nga gisaad ngadto sa iyang mga kaliwat. Karon, sa kalit lamang siya gipadaplin, ug diha sa ilang kabisgo, ang inahan ug ang anak nagdumot sa anak ni Sara. Ang kalipay sa kadaghanan nakapadako sa ilang pangabubho, hangtud nga si Ismael sa dayag nangahas sa pagyubit sa eridero sa saad sa Dios. Sa nakita ni Sara nga ang kang Ismael nga maguboton nga taras nga maoy hinungdan sa walay puas nga panagbangi, siya midangop

ngadto kang Abraham ug nagsugyot nga si Agar ug si Ismael papahawaon gikan sa kampamento. Nakalitan sa kaguol si Abraham. Unsaon niya sa paghingilin si Ismael nga iyang anak, kinsa gihigugma pa niya pag ayo? Diha sa iyang kalibug, nangilaba siya sa diosnong giya. Pinaagi sa usa ka balaan nga manulonda, si Jehova nagmando kang Abraham sa pagtugot sa tinguha ni Sara; ang iyang gugma alang kang Ismael o kang Agar dili mahimo nga maoy makaali sa dalan. kay niini lamang siya makapasig uli sa panagkauyon ug sa kalipay sa iyang pamilya. Ug ang manulonda naghatag kaniya ug makahumpay nga saad nga bisan si Ismael mahimulag gikan sa puloy anan sa iyang amahan, si Ismael dili biyaan sa Dios; pagaampingan ang iyang kinabuhi, ug siya mahimong amahan sa usa ka dakong nasud Mituman si Abraham sa pulong sa manulonda, apan dili kadto nga walay mapait nga pag antos Mabug at ang kasingkasing sa amahan uban sa wala malitok nga kasuho samtang iyang gipapahawa si Agar ug ang iyang anak {PM 177.3}

Ang pahimangno nga gihatag ngadto kang Abraham, mahitungod sa pagkabalaan sa relasyon sa kaminyoon, maoy nahimong usa ka leksyon alang sa tanang mga katuigan, Kini nagpahayag nga ang mga katungod ug ang kalipay niini nga relasyon kinahanglan pagabantayan pag ayo, bisan sa dako nga sakripisyo. Si Sara map lamang ang tinuud nga asawa ni Abraham. Ang iyang mga katungod ingon nga usa ka asawa ug inahan, dili ikabahin ni bisan kinsa. Gitahud niya ang iyang bana, ug niini ginapaila siya diha sa Bag ong Testamento ingon nga usa ka takus nga sulundan. Apan wala siyay gusto nga ang mga pagbati ni Abraham igahatag ngadto sa uban: ug si Jehova wala magbadlong kaniya sa iyang pagpahingilin sa iyang karibal. Silang dulia si Abraham ug si Sara wala mosalig sa gahum sa Dios, ug mao kini ang sayop nga misangput ngadto sa kaminyoon kang Agar {PM 178.1}

Gitawag sa Dios si Abraham nga mahimong amahan sa mga matinumanon, ug ang iyang kinabuhi mao ang magatindog ingon nga usa ka panig ingnan sa pagtoo alang sa magasunod nga mga kaliwatan. Apan ang iyang pagtoo wala mahingpit. Iyang gipakita ang walay pagsalig sa Dios diha sa paglimod sa kamatuoran nga si Sara iyang asawa, ug diha usab sa iyang pagpangasawa kang Agar. Aron siya makaabut sa kinatas an nga sumbanan, gipaagi siya sa Dios sa lain pa nga pagsulay, ang labing suod nga pag antos nga maeksperyensyahan sa tawo. Diha sa usa ka panan awon sa kagabhion gimandoan siya nga paadtoon sa yuta sa Moriah, ug didto ihalad niya ang iyang anak ingon nga usa ka halad nga sinunog didto sa ibabaw sa usa ka bukid nga ipakita kaniya. {PM 178.2}

Sa panahon sa pagdawat ni Abraham niini nga sugo, nakaabut na ang iyang panuigon ug 120 ka tuig. Giila na siya nga usa ka tigulang nga tawo sa iyang kaliwatan. Sa batan on pa niyang pag asdang sa katalagman; apan karon ang kadasig sa iyang pagkabatan on ning agi na. Ang usa nga anaa sa kalagsik sa iyang pagkalalake mahimo nga motagbo sa mga kalisdanan ug sa mga kagul anan uban ang kaisug nga maoy hinungdan sa pagkalusno sa kasingkasing sa ulahing mga adlaw sa kinabuhi, sa diha nga ang iyang mga tiil magasapinday na paingon sa lubnganan. Apan gireserba sa Dios ang Iyang katapusan, ang labing masulayong pagtilaw alang kang Abraham hangtud nga ang lulan sa mga katuigan mabug at

na sa ibabaw niya, ug siya nangandoy na alang sa pahulay gikan sa kahingawa ug gikan sa trabaho. {PM 181.1}

Nagapuyo ang patriarka didto sa Beersheba, nga gilibutan sa kauswagan ug sa kadungganan. Dato siya kaayo, ug gipasidunggan siya sa mga hari sa yuta ingon nga usa ka gamhanan nga prinsipe. Ang linibo sa mga carnero ug sa mga baka ang naglukop sa mga kapatagan nga naghay ad ngadto sa unahan sa iyang kampamento. Diha sa usa ka kilid mao ang mga balongbalong sa iyang mga katabang, ang puloy anan sa ginatus sa matinumanong mga sulogoon. Ang anak sa saad nagtubo sa pagkadakong tawo diha sa iyang kiliran. Ang langit daw nagpurongpurong uban sa iyang panalangin sa usa ka kinabuhi sa sakripisyo diha sa mapailubon nga pag antos mahitungod sa paglaum nga gilangan. {PM 181.2}

Diha sa pagkamasinulondon sa pagtoo, gibiyaan ni Abraham ang iyang yutang natawohan nagpahilayo gikan sa mga ginikanan ug sa puloy anan sa iyang mga kabanayan. Siya naglaroylaroy sama sa usa ka dumoluong diha sa yuta nga iyang panolundon. Naghulat siya ug dugay alang sa pagkahimugso sa gisaad nga manonunod. Diha sa sugo sa Dios iyang gipapahawa ang iyang anak nga si Ismael. Ug karon, sa diha nga ang bata nga sa dugay nang panahon ginahandum nagsulod na sa pagkalalake, ug ang patriarka daw nakaila sa katumanan sa iyang mga paglaum, ang usa ka pagsulay nga dako pa kaayo kay sa tanang uban nga mga pagsulay diha sa iyang atubangan. {PM 181.3}

Ang sugo nga gipahayag sa mga pulong nga nakakumot sa kasingkasing sa amahan mao kini: “Kohaon mo karon ang imong anak nga bugtong, nga imong pinalangga nga mao si Isaac,...ug ihalad mo siya nga halad nga sinunog.” Si Isaac mao ang kahayag sa iyang puloy anan, ang kalipay sa iyang katigulanganon, labaw sa tanan, siya mao ang manonunod sa sinaad nga panalangin. Ang pagkawala sa maong usa ka anak pinaagi sa aksidente o sa sakit maoy makapagisi sa kasingkasing sa mawilihon nga amahan; kini makapayuko sa puti na ug ulo tungod sa kaguol; apan siya gisugo sa pag ula sa dugo sa maong anak pinaagi sa iyang kaugalingon nga kamot. Alang kaniya kini daw usa ka makahahadlok nga butang nga dili mahimo. {PM 182.1}

Nag atang si Satanas aron sa pagsugyot nga nalingla tingali siya tungod kay ang diosnong sugo nag ingon man nga “Dili ka magpatay,” ug ang Dios dili magkinahanglan sa butang nga Iyang gidili kaniadto. Sa iyang paggula sa iyang balongbalong, mihangad si Abraham ngadto sa malinaw nga kahayag sa mga langit nga walay panganod, ug nahinumdum sa saad nga gihimo duolan na sa kalim an ka tuig nga ninglabay, nga ang iyang kaliwat mahimong dili na maisip sama sa mga bitoon. Kong kining maong saad pagatumanon pinaagi kang Isaac, dili mahimo nga siya pagapatyon? Natintal si Abraham sa pagtoo nga tingali siya nailalum sa usa ka limbong. Ug diha sa iyang pagduhaduha ug kaguol siya mihapa ngadto sa yuta ug nag ampo sa pag ampo nga wala niya mabuhat kaniadto, alang sa pagpanghimatuud sa sugo kong iya ba gayud buhaton kining makalilisang nga katungdanan. Iyang nahinumduman ang mga manulonda nga gipadala sa pagpadayag nganha kaniya sa katuyoan sa Dios sa paglaglag sa Sodoma, ug kinsa mao ang nagdala kaniya sa saad mahitungod kang Isaac, ug unya miadto

siya sa dapit diin sa daghang mga higayon iyang gihibalag ang langitnong mga mensahero, nga nagalaum nga ihibalag gihapon niya sila, aron sa pagdawat ug dugang pa nga pahimangno; apan walay usa ang mianhi aron sa paghumpay kaniya Ang kangitngit daw mihakop kaniya; apan ang sugo sa Dios nagabagting diha sa iyang mga igdulongog nga nag ingon, “Kohaon mo karon ang imong anak, ang imong bugtong anak nga si Isaac nga imong pinalangga.” Kinahanglan ang maong sugo pagatumanon, ug siya wala mangahas sa paglangan. Ang adlaw hapit na mosubang, ug kinahanglan molakaw na siya. {PM 182.2}

Sa iyang pagbalik ngadto sa iyang balongbalong, miadto siya sa dapit diin si Isaac naghigda nga natulog sa hinanok sa pagkabatan on ug sa pagkainosente. Sa usa ka gutlo ang amahan mitutok sa minahal nga nawong sa iyang anak, unya sa nagakurog molingiw siya. Ning adto siya sa kiliran ni Sara, nga natulog usab. Iya ba kaha siyang pukawon aron makausa pa mogakus siya sa iyang anak? Iya ba kahang tug anan siya sa gikinahanglan sa Dios? Nangandoy siya sa paghaw as sa iyang kasingkasing nganha kaniya, ug makig ambit kaniya niining makalilisang nga kapangakohan; apan nagpugngan siya sa kahadlok nga mababagan siya sa ipatuman kaniya sa Dios. Si Isaac mao ang kalipay sa inahan ug iyang garbo; ang iyang kinabuhi nahigut diha kaniya, ug ang gugma sa inahan mao unya ang magdumili sa paghalad. {PM 183.1}

Sa katapusan gipukaw ni Abraham ang iyang anak, nga nagsulti kaniya sa sugo sa Dios sa paghimo ug halad didto sa halayo nga bukid. Kini nga pagpukaw ni Isaac wala makapakurat niya tungod kay kanunav man siya nga nag uban sa iyang amahan sa pagsimba sa pipila ka mga halaran nga nagtimaan sa iyang mga paglibudlibud. Ang mga pangandam alang sa panaw dali ra nga nahuman. Naandam na ang sugnod ug gikarga kini sa asno, ug uban sa duha ka mga sulogoong lalake nanggikan sila. {PM 183.2}

Nag abay ug panlakaw ang amahan ug anak diha sa kahilum. Ang patriarka, nga nagpalandong sa iyang mabug at nga tinagoan wala makaako sa pagsulti. Ang iyang mga hunahuna diha sa mapagarbohon ug mawilihon nga inahan, ug sa adlaw nga siya mahibalik ngadto kaniya nga siya nalang. Nasayud siya pag ayo nga ang kutsilyo molagbas sa iyang kasingkasing sa diha nga kini maoy mohunos sa kinabuhi sa iyang anak. {PM 183.3}

Kadtong adlawa ang labing dugay nga adlaw nga nahitabo kay Abraham hinay nga nag aginod ngadto sa iyang pagkasalop. Samtang ang iyang anak ug ang batan ong mga lalake nangatulog, gigasto niya ang gabii diha sa pagampo, nga nagalaum gihapon nga may mga langitnong mensahero nga moanha kaniya sa pag ingon nga igo na ang pagsulay, nga ang batan on makapauli sa iyang inahan nga wala maunsa. Apan walay hinabang nga miabut sa gisakit niyang kalag. Diha pay laing dugav nga adlaw, lain pang gabii sa pagpaubos ug sa pag ampo, samtang kanunay nga nagabagting sa iyang dalunggan ang sugo nga maoy makapahimo niya nga walay anak. Diha si Satanas sa duol aron sa paghonghong sa mga pagduhaduha ug sa dili pagtoo; apan gisuklan ni Abraham ang iyang mga sugyot. Samtang hapit na sila mosugod sa ilang ikatulo nga adlaw sa ilang panaw, ang patriarka, nga nagtan’aw paingon sa amihanan, nakakita sa gisaad nga ilhanan, sa usa ka panganod sa

himaya nga nagpaanod anod sa ibabaw sa Bukid sa Mona, ug iyang nahibaloan nga ang tingog nga nakigsulti kaniya nagagikan sa langit. {PM 183.4}

Bisan niadtong tungura wala siya magbagolbol batok sa Dios, kondili nagpalig on sa iyang kalag pinaagi sa pagpalandong sa mga katinoan sa pagkamaayo ug sa pagkamatinumanon sa Dios. Kining anak nga lalake gihatag nga wala damha; ug siya nga maoy naghatag niining bililhong gasa, wala bay katungod sa pagbakwi sa Iyang kaugalingon? Unya gisubli sa pagtoo ang saad nga nagaingon, "Gikan kang Isaac pagatawagon ang imong mga kaliwat" ang usa ka kaliwat nga dili maisip sama sa mga lugas sa balas sa ibabaw sa baybayon. Si Isaac maoy usa ka bata nga milagro, ug dili ba ang gahum nga naghatag kaniya ug kinabuhi makapahiuli niini? Sa lyang paglantaw sa unahan sa makita, nasabtan ni Abraham ang diosnong pulong nga nagaingon, "Iyang giisip nga ang Dios arang makabanhaw sa mga tawo gikan sa mga patay." Hebreohanon 11:19. {PM 184.1}

Apan walay bisan kinsa kondili ang Dios lamang ang nakasabut kong unsa ka dako sa sakripisyo sa amahan diha sa pagtugyan sa iyang anak nga lalake ngadto sa kamatayon; si Abraham nagtinguha nga walay bisan kinsa kondili ang Dios lamang ang magasaksi niadtong talan awon sa pagbulagay. Iyang gimandoan ang iyang mga sulogoon sa pagpabilin didto sa luyo, nga nag ingon, "Ako ug ang bata moadto kami didto; ug kami mosimba, ug kami mamalik kaninyo." Gipas an ang kahoy ni Isaac, siya nga maoy igahalad, ang amahan maoy nagdala sa kutsilyo ug sa kalayo, ug nagkuyog sila sa pagsaka paingon sa tumoy sa bukid, samtang ang batan on nagakahibolong sa hilum kong asa kaha nga torila o panon magagikan ang ighahalad. Sa katapusan siya misulti "Amahan ko, ania karon ang kalayo ug ang sugnod, apan hain man ang nating carnero nga himuong halad nga sinunog?" O, daw unsa nga pagsulay kini! Daw unsa nga ang parayegong mga pulong "amahan ko," nakalagbas sa kasingkasing ni Abraham: Wala pa naput okan siya sa pagsulti kaniya karon. "Anak ko," siya miingon, "ang Dios sa Iyang kaugalingon magatagana sa nating carnero alang sa usa ka halad nga sinunog." {PM 184.2}

Didto sa natudlo nga dapit ilang gitukod ang halaran, ug gipahiluna ang kahoy sa ibabaw niini. Unya, sa nagakurog nga tingog, gitug an ni Abraham ngadto sa iyang anak ang diosnong mensahe. Uban sa kalisang ug sa kahikurat nahibaloan ni Isaac ang iyang pagadangatan; apan wala siya magpakita ug pagsukol. Makahimo unta siya sa paglikay sa iyang dadangatan, kong mipili pa siya sa paghimo niini; ang tigulang nga napun an sa kaguol, ug naluya sa pagpakigbugno niadtong tulo ka makalilisang nga mga adlaw. dili makatugbang sa kabubut on sa kusganon nga batan on. Apan si Isaac nabansay sukad pa sa iyang pagkabata sa andam ug masaligong pagkamasinulondon, ug sa diha nga ang katuyoan sa Dios gibukas sa iyang atubangan, mitugyan siya sa kinabubut on nga pagpasakop. Mag aambit siya sa pagtoo ni Abraham, ug siya nagbati nga siya gipasidunggan sa paghatag sa iyang kinabuhi ingon nga usa ka halad ngadto sa Dios. Sa malumo iyang gipaninguha ang pagpagaan sa kaguol sa amahan, ug gipadasig niya ang mga kamot nga wala nay kusog sa pagbugkos sa mga pisi nga naghigut kaniya ngadto sa halaran. {PM 185.1}

Ug karon gilitok ang katapusang mga pulong sa gugma, gipaagay ang katapusang mga luha, ug gihimo ang katapusang pagginaksanay. Karon sa gibakyaw sa amahan ang punyal aron sa pagpatay sa iyang anak, sa kalit gipugngan ang iyang bukton. Ang usa ka manulonda sa Dios nagtawag sa patriarka gikan sa langit nga nag ingon, "Abraham, Abraham!" Sa madali siya nagtubag, "Ania ako." Ug ang tingog nadungog pag usab nga nagingon, "Dili mo pagbakyawon ang imong kamot batok sa bata, dili ka magbuhat kaniya bisan unsa; ug karon naila ko nga ikaw nahadlok sa Dios, kay wala magdumili sa imong bugtong nga anak kanako." {PM 185.2}

Unya nakita ni Abraham ang "usa ka carnero nga lake sa likod, kansang mga sungay nagapos sa kasapinitan" ug gidali kini pagkoha, ug iyang gihalad kini "salili sa iyang anak." Sa iyang kaiipay ug pagpasalamat, gihatagan ni Abraham ug bag ong ngalan ang balaan nga dapit Jehovah jireh," nga sa ato pa, "si Jehova magahatag." {PM 185.3}

Didto sa Bukid sa Moria, gibag o na man sa Dios ang Iyang pakigsaad, nga nagpamatuud uban sa solemni nga panumpa sa panalangin ngadto kang Abraham ug ngadto sa iyang mga kaliwatan latas sa tanang umalabut nga mga kaliwatan: "Tungod sa Akong kaugalingon nanumpa ako, nagaingon si Jehova, nga tungod kay gibuhat mo kini, ug wala ka magdumili Kanako, sa imong anak, sa imong bugtong anak. sa pagpanalangin, ikaw pagapanalanginan Ko, ug sa pagpadaghan, pagapadaghanon ko ang imong kaliwatan ingon sa mga bitoon sa langit, ug ingon sa balas nga atua sa baybayon sa dagat; ug ang imong kaliwatan manag iya sa mga ganghaan sa iyang mga kaaway. Ug diha sa imong kaliwat mapanalanginan ang tanan nga mga nasud sa yuta, kay gituman mo ang Akong tingog." {PM 186.1}

Ang dako nga buhat sa pagtoo ni Abraham nagatindug sama sa usa ka haligi sa kahayag, nga nagabanwag sa agianan sa mga sulogoon sa Dios diha sa tanang nagasunod nga mga katuigan. Si Abraham wala magpagawas sa iyang kaugalingon gikan sa pagbuhat sa kabubut on sa Dios. Niadtong tulo ka adlaw nga panaw may igo siyang panahon sa pagpangatarungan, ug sa pagduda sa Dios, kong buot pa siya. Tingali mangatarungan kaha siya nga ang pagpatay sa iyang anak pagailhon nga siya usa ka mamomuno; ang ikaduhang Cain; nga kadto mao unya ang hinungdan nga pagadumilian ang iyang pagtulun an ug pagayam iran, ug sa ingon niini malaglag ang iyang gahum sa pagbuhat ug maayo ngadto sa iyang isigkatawo. Tingali kaha mohangyo siya nga ang iyang panuigon mao ang magpagawas kaniya gikan sa pagkamasinugtanon. Apan ang patriarka wala modangop sa bisan hain niini nga mga pamalibad. Tawohanon si Abraham; ang iyang mga pagbati ug mga kalabutan sama sa ato; apan wala siya mourong sa pagsukna kong unsaon pagkatuman sa saad kong patyon si Isaac. Wala siya magpabilin sa pagpangatarungan uban sa iyang nagangotngot nga kasingkasing. Nahibalo siya nga ang Dios makiangayon ug matarung diha sa tanan niyang mga gikinahanglan, ug iyang gituman ang sugo sa takdo gayud. {PM 186.2}

"Si Abraham mitoo sa Dios, ug kini giisip kaniya nga maoy pagkamatarung, ug siya ginganlan nga higala sa Dios." Santiago 2:23. Ug si Pablo nagaingon, "Ang tawo nga adunay pagtoo mao ang mga anak ni Abraham." Galaaa 3:7. Apan ang pagtoo ni Abraham nakita

pinaagi sa iyang mga binuhatan. “Dili ba si Abraham nga atong ginikanan gipakamatarung man tungod sa binuhatan, sa paghalad niya kang Isaac nga iyang anak diha sa halaran? Masabut mo nga ang iyang pagtoo diay naglihok duyog sa iyang binuhatan, ug nga ang iyang pagtoo nahingpit pinaagi sa iyang binuhatan.” Santiago 2:21, 22. Adunay daghan nga napakyzs sa pagsabut sa relasyon sa pagtoo ug sa mga buhat. Sila nagingon, “Motoo lamang kamo kang Cristo, ug kamo maluwas. Walay bisan unsa nga mahimo sa pagbantay sa kasugoan.” Apan ang tinuud nga pagtoo makita diha sa pagkamasinugtanon. Si Cristo miingon ngadto sa mga Judio nga dili matinuhoon, “Kong mga anak pa kamo ni Abraham magabuhat unta kamo sa gibuhat ni Abraham.” Juan 8:39. Ug mahitungod sa amahan sa mga matinumanon si Jehova nagpahayag sa pag ingon, “Nagpatalinghug si Abraham sa Akong tingog, ug gibantayan niya ang Akong tulomanon, ang Akong mga sugo, ang Akong mga pamatasan, ug ang Akong mga balaod.” Genesis 26:5. Si apostol Santiago nag ingon, “Ang pagtoo patay kong kini walay binuhatan.” Santiago 2:17. Ug si Juan nga nagpuyo sa hingpit diha sa gugma, nagsulti kanato nga nag ingon, “Ang paghigugma alang sa Dios mao kini, nga pagabantayan ta ang iyang mga sugo.” 1 Juan 5:3. {PM 186.3}

Pinaagi sa larawan ug sa saad, ang Dios “miwali nga daan sa Maayong Balita ngadto kang Abraham.” Galacia 3:8. Ug ang pagtoo sa patriarka nalig on diha sa Manluluwas nga moabut. Si Cristo nag ingon ngadto sa mga Judiyo, “Ang inyong amahan nga si Abraham nalipay nga siya makakita sa adlaw sa Akong pag anhi; ug siya nakakita niini ug nagsadya.” Juan 8:56. Ang lake nga carnero nga gihalad nga ilis ni Isaac nagrepresentar sa Anak sa Dios, nga maoy ihalad ilis kanato. Sa diha nga ang tawo gipahamtangan sa kamatayon tungod sa paglapas sa kasugoan sa Dios, ang Amahan, nga nagtan aw sa iyang Anak, nag-ingon ngadto sa makasasala, “Magpakabuhi ka: nakapiagan Ko ang usa ka lukat.” {PM 187.1}

Ang tuyo sa Dios sa Iyang pagsugo ni Abraham sa pagpatay sa iyang anak mao ang pagpatidlum diha sa kaisipan ni Abraham sa katinuoran sa maayong balita, ingon man sa pagsulay sa iyang pagtoo. Ang paghigwaos nga iyang giantos sulod sa mangiub nga mga adlaw niadtong makahahadlok nga pagsulay, gitugot sa Dios nga mahitabo kaniya aron nga siya makasabut gikan sa iyang kaugalingon nga eksperyensya sa kadako sa sakripisyo nga gihimo sa walay kinutoban nga Dios alang sa katubsanan sa tawo. Walay lain nga pagsulay ang mahimong hinungdan sa kasakit sa kalag ni Abraham kay sa paghalad sa iyang anak. Gitahan sa Dios ang Iyang Anak ngadto sa usa ka kamatayon sa pagtinga ug sa kaulawan. Ang mga manulonda nga nagsaksi sa pagpakaulaw ug sa pagsakit sa kalag sa Anak sa Dios wala tugoti sa pagpatunga sama sa nahitabo kang Isaac. Wala didtoy tingog nga mosinggit, “Igo na.” Aron sa pagluwas sa kaliwat nga nahulog, ang Hari sa himaya mitugyan sa Iyang kinabuhi. Unsang kamatuoran nga mas malig on pa nga ikahatag sa walay kinutobang kaluoy ug gugma sa Dios? “Siya nga wala magpagawas sa iyang kaugalingong Anak kondili mitugyan hinuon Kaniya alang kanatong tanan, dili ba ihatag usab Niya kanato ang tanang mga butang uban Kaniya?” Roma 8:32. {PM 187.2}

Ang halad nga gikinahanglan gikan kang Abraham, dili alang lamang sa iyang kaugalingon nga kaayohan, o alang lamang sa kaayohan sa magasunod nga mga kaliwatan; kondili nga kini alang usab sa pagpahimangno sa mga binuhat sa langit nga walay sala ug sa ubang mga kalibutan. Ang natad sa away tali ni Cristo ug ni Satanas ang natad diin nasalsal ang piano sa kaluwasan mao ang tulun anang basahon sa kalibutan. Tungod kay si Abraham nagpakita sa kakulang sa pagtoo diha sa mga saad sa Dios, siya gisumbong ni Satanas sa atubangan sa mga manulonda ug sa atubangan sa Dios nga napakyas siya sa pagtuman sa mga kinahanglanon sa pakigsaad, ug tungod niini siya dili takus sa mga panalangin niini. Ang Dios nagtinguha sa pagmatuud sa pagkamatinumanon sa Iyang sulogoon atubangan sa tibuok langit, aron sa pagpasundayag nga walay ubos pa kay sa hingpit nga pagkamasinulondon ang pagadawaton, ug sa pagbukas sa labaw pa ka hingpit sa ilang atubangan sa plano sa kaluwasan. {PM 188.1}

Maoy mga saksi ang langitnong mga binuhat sa talan awon samtang ang pagtoo ni Abraham ug ang pagpasakop ni Isaac gisulayan. Ang pagsulay labi pang malisud kay sa iya ni Adan. Ang pagtuman sa gidili nga gipahamtang sa atong unang mga ginikanan wala mag apil ug pag antos; apan ang sugo ngadto kang Abraham nagkinahanglan sa labing masakit nga sakripisvo. Ang tibuok langit nakakita uban sa kahibolong ug sa pagdayeg sa walay pagduhaduha nga pagkamasinug tannn ni Abraham. Ang dbuok langit nag abiba sa iyang pagkamatinu- manon. Nabisto ang mga sumbong ni Satanas nga bakak. Nagpahayag ang Dios ngadto sa Iyang sulogoon nga nag ingon: “Karon naila Ko nga ikaw nahadlok sa Dios, (bisan pa sa mga sumbong ni Satanas) kay wala ka magdumili sa imong bugtong nga anak Kanako.”Ang pagkigsaad sa Dios nga gimatuud ngadto kang Abraham pinaagi sa usa ka panumpa sa atubangan sa mga binuhat sa ubang mga kalibutan, nagpamatuud nga ang pagsugot pagabalosan. {PM 188.2}

Malisud bisan pa alang sa mga manulonda ang pagsabut sa misteryo sa kaluwasan ang pagsabut nga ang Komandante sa langit, ang Anak sa Dios, magpakamatay alang sa tawo nga nakasala. Sa diha nga ang sugo gihatag ngadto kang Abraham sa paghalad sa iyang anak, nadani sa kaikag ang tanang langitnong mga binuhat. Uban sa hilabihan nga kaikag ilang gibantayan ang matag lakang sa katumanan niini nga sugo. Sa pangutana ni Isaac, “Hain man ang nating carnero alang sa usa ka halad nga sinunog?” ug si Abraham mitubag, “Ang Dios sa Iyang kaugalingon magatagana sa nating carnero;” ug sa diha nga gipugngan ang kamot sa amahan samtang iya na unta nga hunoson ang kinabuhi sa iyang anak, ug ang carnero nga lake nga gitagana sa Dios gihalad puli ni Isaac niini gibobo ang kahayag diha sa misteryo sa katubsanan, ug bisan ang mga manulonda nakasabut sa labaw pa katin aw sa kahibolongang pangandam nga gihimo sa Dios alang sa kaluwasan sa tawo. {PM 189.1}

Kapitulo 14. Ang Pagkalumpag sa Sodoma

Kining kapituluha gibase sa Genesis 19.

Ang labing matahum taliwala sa mga siyudad sa Walog sa Jordan mao ang Sodoma, nga nagayaka diha sa usa ka patag nga “sama sa tanaman ni Jehova” diha sa iyang katabunok ug sa katahum. Dinhi ang malabong nga mga tanum sa tropiko ningsanay Dinhi mao ang puloy anan sa mga kahoy nga palma, sa oliva. ug sa parras; ug ang mga bulak mopaalibwag sa ilang kahumot sa tibook nga tuig Ang abunda nga mga alanihon maoy nagalimis sa mga kaumahm, ug ang mga panon sa carnero ug sa mga baka nagalukop sa nagliyoliyo nga mga kabungtoran. Ang arte ug ang patigayon nakatampo sa pagpadato sa mapahitas on nga siyudad sa kapatagan. Ang mga bahandi sa Sidlakan maoy nagadayandayan sa mga palasyo niini, ug ang mga panon sa katawohan latas sa deserto nagdala sa ilang tinigum nga mahal nga mga butang aron isangkap sa mga merkado sa patigayon niini nga siyudad Uban sa diyutay nga paghunahuna o kabudlay, ang matag kinahanglanon sa kinabuhi mahimong masangkapan. ug ang tibook tuig daw usa ka panahon sa kasayaan. {PM 190.1}

Ang kabuhong nga nagahari bisan diin nakapahimugso sa kaluho ug sa garbo. Ang katapol ug ang kadato maoy makapagahi sa kasingkasing nga wala sa daugdaug sa kawalad on o wala mabug ati sa kasu anan. Ang gugma sa kalingawan gipalambo sa bahandi ug sa kaharuhay, ug ang mga katawohan natugyan sa ilang kaugalingon ngadto sa malaw ayon nga pagpatuyang. “Ania karon,” sulti pa sa manalagna, “mao kini ang kasal anan sa imong igsoon nga babaye ang Sodoma: ang pagpagarbo, kabusog sa tinapay, ug ang mauswagong kasayon diha kaniya ug sa iyang mga anak nga babaye; ni magpalig on siya sa kamot sa kabus ug sa hangul. Ug sila mga mapahitas on, nanagbuhat ug mga dulumtanan sa akong atubangan: busa gipapahawa Ko sila sa nakita Ko nga kana maoy maayo.” Eziekel 16:49, 50. Wala nay labaw nga gitinguha sa taliwala sa mga katawohan kay sa kadato ug sa kaharuhay, ug bisan pa niini maoy nakapahimugso sa mga sala nga nagdala sa kalaglagan sa mga siyudad sa kapatagan Ang ilang wala magamit, ug walay buhat nga kinabuhi naghimo kanila nga usa ka biktima sa mga panulay ni Satanas, ug ilang gidaut ang panagway sa Dios, ug nahimong satanasnon inay nga diosnon. Ang pagkatapolan mao ang labing dako nga tunglo nga mahiaguman sa tawo; tungod kay mosunod niini ang mga bisyo ug krimen. Kini magapaluya sa hunahuna, magatuis sa panabut, ug magapakaulaw sa kalag. Si Satanas nagapahipi diha sa pagbanhig, andam sa paglaglag kanila nga wala mabantaye, kinsang kaharuhay naghatag kaniya ug higayon sa pagsugyot sa iyang kaugalingon ilalum sa pipila ka madani hong takuban. Siya dili labaw nga malampuson kay sa diha nga siya moduol sa mga tawo diha sa ilang walay buhat nga mga oras. {PM 190.2}

Didto sa Sodoma dihay kasadya ug hudyaka, pangumbira ug paghu boghubog. Gipatuyangan ang labing dautan ug labing minananap nga mga pagbati. Sa dayag giharang sa mga tawo ang Dios ug ang Iyang kasugoan, ug nangalipay diha sa mga buhat nga mapintas. Bisan diha sa ilang atubangan ang panig ingnan sa kalibutan sa wala pa ang lunop, ug

nahibalo kong giunsa sa kasuko sa Dios pagpaila diha sa ilang pagkalaglag, apan misunod lang gihapon sila sa sama nga dalan sa pagkadautan. {PM 191.1}

Sa panahon sa pagbalhin ni Lot ngadto sa Sodoma, dili pa sa tanan ang pagkadautan, ug ang Dios diha sa Iyang kalooy nagtugot ug gihay sa kahayag nga mosidlak taliwala sa kangitngit sa pamatasan. Sa diha nga giluwas ni Abraham ang mga bihag gikan sa mga Elamitanhon, ang pagtagad sa mga tawohan gitawag ngadto sa matuud nga pagtoo. Si Abraham dili nga wala hiilhi sa mga tawo sa Sodoma, ug ang iyang pagsimba sa dili makita nga Dios maoy usa ka butang sa pagbiay biay taliwala kanila; apan ang iyang kadaugan batok sa dako ug mas hawod pa nga mga puwersa, ug ang iyang haluag ug kasingkasing nga taras mahitungod sa mga binilanggo ug sa mga inagaw, nakapa ukyab sa kahibulung ug sa pagdayeg. Samtang gipasidunggan ang iyang kahanas ug kaisug, walay nakalikay sa pagtoo nga may usa ka diosnong gahum nga maoy naghimo kaniya nga mananaug. Ug ang iyang halangdon ug dili hakog nga espiritu, nga lahi sa espiritu sa mga pumoluyo nga nagpangita lamang sa kaugalingon, maoy laing kama tuoran sa pagkalabaw sa tinuhoan nga iyang gipasidunggan pinaagi sa iyang kaisug ug pagkamatinumanon. {PM 191.2}

Si Melchisedec, diha sa iyang paghatag sa panalangin ngadto kang Abraham, nagila kang Jehova nga mao ang tuburan sa iyang kusog ug ang mag uugmad sa kadaugan nag ingon: “Dalayegon si Abram sa Dios nga Labing Labaw, nga tag iya sa langit ug sa yuta: ug dalayegon ang Dios nga Labing Labaw, nga nagtugyan sa imong mga kaaway nganha sa imong kamot.” Genesis 14:19, 20. Ang Dios maoy nagsulti niadtong mga katawohan pinaagi sa Iyang pagpaigo, apan gisalikway ang katapusan nga gihay sa kahayag ingon sa kaniadto. {PM 191.3}

Ug karon nagkahaduol na ang katapusang gabii alang sa Sodoma Ang mga panganod sa pagpanimalus nagpatungod tungod na sa ilang landong ibabaw sa siyudad. Apan ang mga tawo wala makasabut niini. Samtang ang mga manulonda nagpaduol na diha sa ilang sugo sa kalaglagan, ang mga tawo nanagdamgo ug kauswagan ug kalipayan. Ang katapusang adlaw walay kalainan sa matag adlaw nga ning ahut ug ninggikan. Ningtikyup ang kagabhion ibabaw sa usa ka talan awon sa katahum ug sa kasigurohan. Ang usa ka talan awon nga walay kaparang sa katahum daw nadigo diha sa mga gihay sa nagakasalop nga adlaw. Ang kabugnaw sa kahaponon nagtawag sa mga pumopuyo sa siyudad, ug ang mga katawohan nga nagapangita ug kalipayan nagalabaylabay ngadto nganhi, matinguhaon sa kalipayan sa higayon. {PM 192.1}

Sa salumsum na sa kahaponon. dihay duruha ka mga dumoluong nga nagapaingon sa ganghaan sa siyudad Sa makita mga magpapanaw sila nga nagaabut aron diha mamahulay sa kagabhion. Walay usa ang nakamatikod nga kadtong mapaubsanong mga magpapanaw mga gamhanang magbubutyag diay sa diosnong paghukom, ug walay nakahunahuna bisan diyutay sa masaya ug dili mahunahunaong pundok sa katawohan nga ang ilang pagtagad niining lingitnong mga mensahero niadto gayud nga gabhiona, sila nakaabut sa kinapungkayan sa sala nga nakapahamtang sa hukom sa ilang mapahitas on nga siyudad. Apan walay usa ka

tawo ang nagpakita ug maloloy ong pagtagad ngadto sa mga dumoluong, ug magdapit kanila ngadto sa iyang puloy anan. Si Lot wala masayud sa ilang tinuod nga kinaiya, apan ang pagkainatinahuron ug ang pagkamaabiabihon maoy iyang nabatasanan; mga kabahin sila sa iyang tinuhoan mga leksyon nga iyang nakat onan gikan sa panig ingnan ni Abraham. Kong wala pa siya makatuon sa espiritu sa pagkamatinahuron, maapil unta siya ug kahanaw kauban sa taga Sodom. Dili diyutay ang mga puloy anan, diha sa ilang paglukob sa ilang mga pultahan batok sa mga dumoluong, nakalukob sa mensahero sa Dios, nga nagadala unta sa panalangin ug sa paglaum ug sa kalinaw. {PM 192.2}

Ang matag buhat sa kinabuhi, bisan unsa ka gamay, may kalabutan kini alang sa maayo o alang sa dautan. Ang pagkamatinumanon o ang pagpabaya diha sa daw kinagamyan nga mga katungdanan maga bukas sa ganghaan alang sa labing dato nga mga panalangin o sa labing dako nga mga kalisdanan niini. Ang gagmay nga mga butang mao ang magsulay sa kinaiya. Ang dili magpakaaron ingnon nga mga buhat sa adlaw adlaw nga pagdumili sa kaugalingon, nga gihimo sa usa ka malipayon ug mauyonon nga kasingkasing, maoy pagakahi mut an sa Dios. Dili kita magkinabuhi alang sa kaugalingon, kondili alang sa uban. Ug pinaagi lamang sa paghikalimot sa kaugalingon, pinaagi sa paghambin sa usa ka mahigugmaon, ug matinabangon nga espiritu nga kita makihimo sa atong kinabuhi nga usa ka panalangin. Ang tinagdiyut nga mga pagtagad, ang gagmay, ug yano nga mga katahuran, dako ug kahimoan sa sumada sa kalipay sa kinabuhi, ug ang pagpabaya niini nagalangkob sa dili gamay nga bahin sa tawoha nong pagkaalaut. {PM 195.1}

Sa nakita ni Lot ang mga pagpanamastamas nga giaguman sa mga dumoluong sa Sodoma, gihimo niya nga usa sa iyang mga katungdanan ang pagbantay kanila diha sa ilang ganghaan, pinaagi sa pagtanyag kanila ug mga pag abiabi diha sa iyang kaugalingong balay. Naglingkod siya diha sa ganghaan samtang ang mga pumapanaw nagakahaduol, ug sa iyang pagpaniid kanila, mitindug siya gikan sa iyang dapit aron sa pagtagbo kanila. ug sa matinahuron nga pagyukbo, siya midapit sa pag ingon, “Karon, mga ginoo, ginapangilyupo ko kaninyo nga mohapit una kamo sa balay sa inyong ulipon, ug mopabi lin kamo sa tibook gabii, ug manghimasa kamo sa inyong mga tiil; ug sa pagkabuntag managpamangon kamo, ug managpadayon sa inyong paglakaw.” Sila daw mobalibad sa iyang pag abiabi, nga nag ingon, “Dili, kay sa dalan lamang mopahulay kami.” Ang ilang tumong niini nga tubag duruha ka pilo ang pagtino sa pagkama tinuoron ni Lot, ug sa pagpakita usab nga wala silay kasayuran sa kinaiya sa mga tawo sa Sodoma, nga daw ilang gihunahuna nga walay peligro ang pagpabilin diha sa dalan sa gabii. Ang ilang tubag nakahimo ni Lot nga labaw naniguro nga dili mapasagdan sila ngadto sa gahum sa mga katawohan nga bagis. Iyang gipugos ang iyang pagdapit kanila hangtud nga miuyon sila ug mikuyog kaniya ngadto sa iyang balay. {PM 195.2}

Buot niyang tagoon ang iyang tuyo gikan sa mga walay trabaho nga didto nag ampongan sa ganghaan pinaagi sa pagdala sa mga dumuluong agi sa likoliko nga agianan ngadto sa iyang balay; apan ang ilang pag ukonukon ug paglangan, ug ang iyang nagakanunay nga

pagsugyot many nakiipaalinggat sa mga manggubotón, ug sa wala pa sila mopahulay nianang gabhiona, ang mga masuklanon sa balaod nagtigum ug gilikusan ang balay. Dako kini nga pundok sa mga tawo, ang mga batan on ug mga edaran na nga mga tawo managsama nga nagsilaub sa labing bastos nga mga pagbati. Ang mga dumoluong nagpakisayud mahitungod sa kinaiya sa siyudad, ug gipasidan an sila ni Lot sa dili pagpangahas sa paggula sa iyang pultahan niadtong gabhiona, sa diha nga madungog ang mga suliyaw ug mga kantalita sa magubuton nga pundok sa katawohan nga nagkinahanglan nga ang mga tawo ipagula ngadto kanila. {PM 196.1}

Ingon nga iyang nahibaloan nga kong mahagit sila sa paggamit ug kusog sayon ra sila nga makalungkab sa iyang balay, si Lot migula sa pagsulav sa pagtambag kanila. “Gipakilooy ko kaninyo mga igsoon ko, nga dili kamo magbuhat sa hilabihang pagkadautan.” Gigamit niya ang pulong “mga igsoon” sa pagpasabut nga sila iyang mga silingan, ug naglaum siya sa paghusay sa maayong kabubut on, ug nga mobati sila ug kaulaw mahitungod sa ilang bastos nga mga katuyoan. Apan ang iyang mga pulong mao ra ug lana nga gibobo sa ibabaw sa siga. Ag ilang kasuko nahimong sama sa nagangulob nga bagyo. Ilang gibugalbugalan si Lot ingon nga gipakasama siya nga maghuhukom nila, ug gihulga siya nga may ilautan pa nga modangat kaniya kay sa ilang tuyo sa iyang mga bisita. Ilang gidasmagan siya ug mawataswatas unta siya kong wala pa siya luwasa sa mga manulonda sa Dios. “Gikab ot sa langitnong mga mensahero ang ilang mga kamot, ug gibira si Lot ngadto sa balay uban kanila, ug gisirhan nila ang pultahan.” Ang mga hitabo nga nagsunod nagpadayag sa hiyas sa bisita nga iyang giabi abi. “Ilang gibutaan ang mga tawo nga diha sa pultahan sa balay sukad sa labing diyutay hangtud sa labing dagko; ug nangaluya sila sa pagpangita sa pultahan.” Kong wala pa sila butai sa dobli ingon nga gitugyan sila sa kagahi sa kasingkasing, ang kastigo sa Dios diha kanila mao unta ang makapahadlok kanila, ug makapahunong sa ilang dautan nga buhat. Kadro nga katapusang gabii gitiman an sa mga sala nga dili dagko pa kay sa daghang uban nga nagpanghiuna niini; apan ang kalooy nga dugay nang gisayran, sa katapusan ninghunong sa iyang pagpakiluoy. Ang mga pumopuyo sa Sodoma nakasaylo na sa mga udanan sa diosnon nga pailub”ang natago nga utlanan tali sa pailub sa Dios ug sa iyang kasuko.” Ang mga kalayo sa Iyang pagpanimalus hapit na sugnibi diha sa walog sa Siddim. {PM 196.2}

Gipadayag sa mga manulonda ngadto kang Lot ang tuyo sa ilang misyon “Paglaglagon namo kining dapita kay ang pagsinggit nila midangat gayud sa atubangan ni Jehova: busa si Jehova nagpaanhi kanamo sa paglaglag niini.”Ang mga dumuluong nga gipanlim basugan sa pagpanalipod, karon nagsaad sa pagpanalipod kaniya, ug sa pagluwas usab sa tanang mga sakop sa iyang pamilya nga mokalagiw uban kaniya gikan sa dautan nga siyudad. Sa gipangapoy na ang magubutong pundok sa katawohan ug namahawa na, si Lot migawas sa balay aron sa pagpasidaan sa iyang mga anak. Iyang gibalikbalik ang mga pulong sa mga manulonda nga nag ingon, “Panindog kamo, pahawa kamo niining dapita; kay si Jehova magalaglag niining siyudara.” Apan siya daw ngadto kanila maingon sa usa nga nagabugal bugal. Ilang gikatawahan ang ilang gitawag nga iyang mga kahadlok. Ang iyang mga anak

nga babaye nabuyo sa ilang mga bana. Maayo ang pagkabutang nila sa ilang gipuy an. Wala silay nakita nga kapang himatuoran sa katalagman. Ang tanan daw sama sa sinugdan. May dagko na sila nga mga kabtangan, ug dili sila makatoo nga ang matahum nga Sodoma pagalaglagon. {PM 197.1}

Sa masulub on mipauli si Lot sa iyang puloy anan, ug nagsugilon sa sugilanon sa iyang pagkapakyas. Unya gimandoan siya sa mga manulonda sa pagbangon, ug sa pagdala sa iyang asawa ug sa iyang duruha ka mga anak nga babaye nga kaipon pa kanila sa balay, ug sa pagbiya sa siyudad. Apan naglangan si Lot. Bisan sa adlaw adlaw nasubo siya nga nagsud ong sa mga huhat sa kapintas, wala siyay matuud nga panghunahuna sa bastos ug talamayong pagkadautan nga ginahimo niadtong mahugaw nga siyudad. Wala siya makaamgo sa makalilisang nga pagkinahanglan sa mga paghukom sa Dios aron sa pagsanta sa sala. Ang uban sa iyang mga anak nagpabilin sa Sodoma, ug ang iyang asawa nagdumili sa pagpahawa nga dili mahikuyog ang ilang mga anak. Ang pagpalandong sa pagbiya niadtong iyang giila nga labing mahal dinhi sa yuta daw labaw sa iyang maantos. Malisud ang pagtalikud sa iyang maluho nga puloy anan, ug sa tanan nga iyang natigum nga bahandi pinaagi sa mga kahago sa tibook niyang kinabuhi, ug mopahawa nga usa ka timawa nga magalaaglaag. Sa napanawan siya sa kaguol, nagpabilin siya nga dili buot mopahawa. Apan kon dili pa sa mga manulonda sa Dios silang tanan mangamatay unta diha sa naguba nga Sodoma. Siya ug ang iyang asawa ug ang ilang duruha ka mga anak nga babaye, gipamira sa mga langitnong mensahero ngadto sa gawas sa siyudad. {PM 197.2}

Dinhi, gibiyaan sila sa mga manulonda, ug ningbalik ngadto sa Sodoma aron sa pagtibawas sa ilang buhat sa paglaglag. Siya nga gihangyo ni Abraham mipaduol kang Lot. Diha sa tanang mga siyudad sa kapatagan, bisan napulo ka mga tawo nga matarung wala makaplagi; apan ingon nga tubag sa pag ampo sa patriarka, gisanit gikan sa kalaglagan ang usa nga may kahadlok sa Dios. Sa makapapugwat nga kapintas, gihatag ang sugo nga nag ingon: “Kumalagiw ka tungod sa imong kinabuhi. dili ka maglingilingi sa imong likod, ni mohunong ka niining tibook nga Kapatagan; kumalagiw ka paingon sa bukid aron dili ka masunog.” Ang pagduhaduha o ang paglangan karon mahimo nga makamatay. Ang paglantaw sa usa ka maanugonon nga tinan awan diha sa hinigugma nga siyudad, ang paglangay sa usa ka gutlo, tungod sa kangutngut sa tanlag nga pagabiyaan ang usa ka puloy anan nga hilabihan ka matahum, mao unta ang mahimong hinungdan sa ilang kamatayon. Ang bagyo sa diosnon nga paghukom naghulat lamang nga makakalagiw na ang kabus nga mga layas. {PM 198.1}

Apan si Lot, nga nalibug ug nakuyawan naghangyo nga dili lamang siya palayason, kay tingali unya ug may dautan nga mahitabo kaniya ug unya mamatay siya. Ang pagpuyo niadtong dautan nga siyudad, diha sa taliwala sa walay pagtoo, nakapapid ok sa iyang pagtoo. Diha sa iyang kiliran ang Prinsipe sa langit, apan bisan pa niini nagpakilooy siya alang sa iyang kaugalingon nga kinabuhi nga daw ang Dios nga nagpaila sa maong pagbantay ug paghigugma alang kaniya, dili gihapon mag amuma kaniya. Iya lamang unta nga gipiyal ang

iyang kaugalingon sa bug os ngadto sa diosnong Mensahero nga magtugyan sa iyang kabubut on ug sa iyang kinabuhi ngadto sa mga kamot sa Ginoo sa walay pagduhaduha o pagpangutana. Apan ingon sa daghan pang uban, naninguha siya sa pagplano alang sa iyang kaugalingon: {PM 198.2}

Ania karon, kining siyudara haduol nga kalagiwan, ug kini diyutay man; pakalagiwa ako didto (dili ba kini diyutay?) ug mabuhi ang akong kalag." Ang siyudad nga gihisgutan dinhi mao ang Bela, nga sa ulahi gitawag ug Zoar. Pipila lamang ka milyas kini gikan sa Sodoma, ug sama niini, dautan usab, ug gihukman nga pagalaglagon. Apan nangamuyo si Lot nga ipalingkawas kini, nga nagapasabut nga ang iyang hangyo gamay ra; ug ang iyang pangandoy gitugotan. Gipasaligan siya ni Jehova sa pag ingon, "Gidawat ko usab ang imong gipangayo mahitungod niini, ug dili pagalaglagon kining siyudad nga imong gihisgutan." O, pagkadako sa kalooy sa Dios ngadto sa Iyang masalaypon nga mga binuhat! {PM 198.3}

Giusban paghatag ang solemni nga sugo sa pagpadali, kay diyutay na lamang ang pagkalangan sa nagakasiga nga bagyo. Apan ang usa sa mga layas nangahas sa paglingi ngadto sa hinukman nga siyudad, ug nahimo siya usa ka monyumento sa paghukom sa Dios. Kong si Lot sa iyang kaugalingon nagpakita pa unta ug walay pagduhaduha sa pagsugot sa pasidaan sa mga manulonda, ug sa mainiton mikalagiw paingon sa kabukiran, nga walay mga pulong sa paghangyo o sa pagtutol, ang iyang asawa makahimo unta sa iyang pagkalagiw. Ang kabuyoan sa iyang panig ingnan mao unta ang makapalingkawas kaniya gikan sa sala nga maoy nagsilyo sa iyang kamatayon. Apan ang iyang pagduhaduha ug paglangan maoy hinungdan sa magaan niyang pagtagad sa diosnong pasidaan. Samtang ang iyang lawas didto sa kapatagan, ang iyang kasingkasing nahibilin sa Sodoma, ug nalaglag siya uban niini. Siya misupil batok sa Dios tungod kay ang iyang mga paghukom nag apil man sa iyang mga kabtangan ug sa iyang mga anak diha sa kalaglagan. Bisan pa nga sila gipasidunggan pag ayo diha sa pagkagitawag sa paggula gikan sa dautan nga siyudad, nagbati siya nga gikastigo pag ayo, tungod kay ang bahandi nga iyang natumpi sa daghang mga katuigan maapil man sa pagkalaglag Sa baylo nga sa mapasalamaton magadawat sa kaluwasan, sa mapangahason siya milingi sa paghandum sa kinabuhi niadtong nagsalikway sa diosnong pasidaan. Ang iyang sala nagpakita sa iyang pagkadili takus sa kinabuhi, kay gibad lamang siya nga gamay ra kaayo nga pagapasalamatan ang pag amuma niini. {PM 199.1}

Magmatogon kita sa magaan nga pagtagad sa maloloy ong mga tagana sa Dios alang sa kaluwasan. Adunay mga Cristohanon nga mag ingon, "Dili ko igasapayan nga maluwas gawas kong ang akong kauban sa kinabuhi ug ang akong mga anak maluwas uban kanako."Nagbati sila nga ang langit dili langit alang kanila, nga wala diha ang iyang mga minahal. Apan kadtong naghambin niining mao nga pagbati husto ba ang ilang hunahuna sa ilang kaugalingon nga relasyon ngadto sa Dios, tungod sa iyang dako nga pagkamaayo ug kalooy ngadto kanila? Ila hang nalimutan nga sila nahigut, sa labing lig on nga higut sa gugma ug sa dungog ug sa pagkamaunongon, ngadto sa pag alagad sa ilang Magbubuhat ug Manunubos? Ang mga imbitasyon sa kalooy gitumong ngadto sa tanan; ug tungod kay ang

atong mga higala nagsalikway sa mapangamuyoon nga gugma, molingi ba usab kita? Ang katubsanan sa kalag bililhon. Gibayaran ni Cristo sa dili matugkad nga bili ang atong kaluwasan. ug walay usa nga nakasabut sa bili niining dakong sakripisyo, o sa bili sa kalag, ang magasaway sa kalooy nga gitanyag sa Dios tungod kay ang uban mipili sa pagsaway. Ang kamatuoran gayud nga ang uban wala magatagad sa Iyang makatarunganon nga mga pangangkon maoy makapukaw kanato ngadto sa dugang pang kakugi nga atong mapasidunggan sa atong kaugalingon ang Dios, ug buyoon ang tanan nga atong mabuyo, sa pagdawat sa Iyang gugma. {PM 199.2}

“Ang adlaw misidlak sa ibabaw sa yuta, sa pag abut ni Lot sa Zoar.“Ang masanag nga mga gihay sa kabuntagon daw nagsulti lamang sa kauswagan ug sa kalinaw sa mga siyudad sa kapatagan Ang gimok sa kinabuhi nagsugod diha sa mga kadalanan; ang mga tawo diha sa ilang nagkalainlain nga mga buhat, naninguha sa patigayon o sa mga kalipayan sa adlaw. Ang mga umagad nga lalake ni Lot naghimo ug kasadya sa mga kahadlok ug sa mga pasidaan sa maluya na ug hunahuna nga tigulang. Sa kalit lamang ug sa wala paabuta misip ak ang bagyo sama sa usa ka daguok sa dalugdug gikan sa langit nga walay mansa sa panganod. Gipaulanan ni Jehova ug asupre ug kalayo ang mga siyudad ug ang mabungaon nga mga kapatagan; ang mga palasyo ug mga templo niini, mga mahal nga mga balay, mga tanaman ug mga kaparrasan, ug ang masaya ug ang nangita ug mga kalipayan nga mga katawohan nga sa usa ka gabii nga ning agi nagpasipala sa mga mensahero sa langit ang tanan nangaugdaw. Ang aso sa sunog ningsaka sama sa aso sa usa ka dakong hudno. Ug ang matahum nga walog sa Siddim nahimong usa ka dapit nga wala nay pumoluyo, usa ka dapit nga dili na gayud matukod pa o mapuy an usa ka saksi ngadto sa tanang mga kaliwatan sa pagkadili kaduhaduhaan sa mga paghukom sa Dios alang sa mga malapason. {PM 200.1}

Ang mga siga nga nag ut ut sa mga siyudad sa kapatagan nagpabu hagay sa ilang siga sa pagpasidaan nganhi bisan sa atong panahon. Gitudloan kita sa makahahadlok ug solemni nga leksyon nga samtang ang kalooy sa Dios mopailub ug dugay sa malapason, apan adunay usa ka utlanan nga sa unahan niini ang mga tawo dili makahimo sa pagpadayon sa pagpakasala. kong moabut na kana nga utlanan, unya ipasibug na ang tanyag sa kalooy, ug mosugod ang buhat sa paghukom. {PM 200.2}

Ang Manluluwas sa kalibutan nagpahayag nga adunay dagko pa nga mga sala kay sa maoy naingnan sa pagkalaglag sa Sodoma ug sa Gomorra. Sila nga nakadungog sa imbitasyon sa maayong balita nga nagtawag sa mga makasasala ngadto sa paghinulsol, ug wala magtagad niini labaw pa nga sad an sa atubangan sa Dios kay sa nanagpuyo sa walog sa Siddim. Ug labaw pa gihapon ka dako pa nga sala maoy maila sa nagpaila nga nagkaila sa Dios ug sa pagbantay sa Iyang mga sugo, apan gilimud si Cristo diha sa ilang kinaiya ug diha sa ilang adlaw adlaw nga kinabuhi. Sumala sa kahayag sa pasidaan sa Manlulu was, ang gidangatan sa Sodoma maoy usa ka solemni nga pahamat ngon, dili lamang ngadto kanila nga nakasala sa pagpadagsang sa sala, kondili ngadto sa tanan nga nagatiawtiaw sa kahayag ug mga katungod nga gipadala gikan sa Langit. {PM 201.1}

Nag ingon ang Matuud nga Saksi ngadto sa iglesya sa Efeso: “Ngani batok kanimo aduna akoy ikasumbong nga mao kini, nga imong gibiyaan ang paghigugma nga diha kanimo kaniadto. Busa hinumdumi diin ka gikan mahulog, paghinulsol ug buhata ang mga buhat nga imong gihimo kaniadto. Kay kon dili man, anhaon Ko ikaw ug kohaon Ko ang imong kandelero gikan sa iyang dapit, gawas kong maghinulsol ka.” Pinadayag 2:4, 5. Ang Manluluwas nagapaniid alang sa usa ka tubag sa Iyang mga tanyag sa gugma ug pasaylo, uban sa usa ka labaw nga kalumo nga kaloov kay sa usa nga makatandug sa kasingka sing sa usa ka yutan on nga ginikanan nga mopasaylo sa nahisalaag ug nag antus nga anak. Siya nagasinggit ngadto sa naglaaglaag, “Bumalik kamo Kanako; ug Ako mobalik nganha kaninyo.” Malaquias 3:7. Apan kong ang masalaypon magpadayon sa pagdumili sa pagpata linghug sa tingog nga nagtawag kaniya uban sa maloloy on, ug malu mo nga gugma, sa katapusan itugyan na lamang siya ngadto sa kangit ngitan. Ang kasingkasing nga dugay nang nag ayad sa kalooy sa Dios mogahi diha sa sala, ug dili na dali matakboyan sa impluwensya sa grasya sa Dios. Mangahahadlok ang dadangatan niana nga kalag kinsa ang nagahangyo nga Manluluwas, sa katapusan magapahayag, siya “gitipon sa mga diosdios; pasagdi lamang siya.” Oseas 4:17. Maarang arang pa unya sa adlaw sa paghukom alang sa mga siyudad sa kapatagan kay alang kanila nga nakaila sa gugma ni Cristo, ug bisan pa niini mipahilayo aron sa pagpili sa mga kalipayan sa usa ka kalibutan sa sala. {PM 201.2}

Kamo nga wala magsapayan sa mga tanyag sa kalooy, palandonga ang taas nga laray sa mga numero nga natigum batok kaninyo diha sa mga basahon sa langit; kay adunay usa ka talaan nga gitipigan mahitungod sa pagkadili diosnon sa mga nasud, sa mga pamilya, sa mga katawohan. Mahimo nga moantus ug dugay ang Dios samtang magpadayon pa ang kasayuran, ug ang mga tawag sa paghinulsol ug ang mga tanyag sa pasaylo igahatag pa; apan moabut ra ang takna nga mapuno na ang kasayuran; sa diha nga ang hukom sa kalag nahimo na; sa diha nga pinaagi sa kaugalingon nga pagpili sa tawo, ang iyang dadangatan napiho na. Unya ang sinyas igahatag na nga ipatuman na ang paghukom {PM 202.1}

Adunay hinungdan alang sa pagkahadlok sa kahimtang sa relihiyoso nga kalibutan karon. Giyagayagaan lamang ang kalooy sa Dios. Gihimo sa mga katawohan ang kasugoan ni Jehova nga walav polos, “sanglit sa ilang pagpanudlo ila mang gipaka doktrina ang kalagdaan nga hinimo lamang sa mga tawo.” Mateo 15:9. Ang pagkadili matinumanon mao ang nagalabi diha sa daghang mga iglesya sa atong yuta; dili pagkadili matinumanon diha sa halapad nga pagsabut usa ka dayag nga paglimod sa Biblia kondili usa ka dili matinumanon nga gikopoan sa bisti sa Kristyanismo, samtang kini nagapaluya sa pagtoo nga ang Biblia maoy usa ka pinadayag gikan sa Dios. Ang mainiton nga paghalad ug ang buhi nga pagkadiosnon giilisdan sa haw ang nga pormalismo. Ingon nga sangputanan, magalabi ang apostasya ug pagkamakilawasnon Si Cristo nagpahayag, “Maingon usab sa nahitabo kaniadto sa mga adlaw ni Lot,...maingon man usab unya niini sa adlaw nga igapadayag na ang Anak sa Tawo.” Lukas 17:28, 30. Ang adlaw adlaw nga talaan sa nanglabay nga mga hitabo nagapamatuud sa katumanan sa Iyang mga pulong. Tulin nga nahimong hinog na alang sa

kalaglagan ang kalibutan. Sa dili madugay igabobo na ang mga paghukom sa Dios, ug unya pagaut uton ang sala ug ang mga makasasala. {PM 202.2}

Ang atong Manluluwas nag ingon, “Apan kinahanglan magbantay kamo sa inyong kaugalingon, basi sa inyong mga kasingkasing mahiluwan ang pagatuyang ug ang pagkahubog ug ang mga kabalaka tungod niining kinabuhia, ug unya kadtong adlawa moabut kaninyo nga wala dahuma, ingon sa lit ag; kay kini moabut man gayud unya sa tanang managpuyo sa ibabaw sa tibook nga yuta,” ibabaw sa tanan kinsang mga kaikag anaa masentro niining kalibutana. “Apan panagtukaw kamo sa tanang panahon, nga manag ampo nga unta makabaton kamo ug kalig on aron sa pag ikyas gikan niining tanang mga butanga nga magakahitabo, ug sa pagbarug sa atubangan sa Anak sa Tawo.” Lukas 21 34-36. {PM 202.3}

Sa wala pa laglaga ang Sodoma, gipadala sa Dios ang usa ka mensahe ngadto kang Lot, nga nag ingon, “Kumalagiw ka tungod sa imong kinabuhi; dili ka maglingilingi sa imong likod, ni mohunong ka niining tibook nga kapatagan; kumalagiw ka paingon sa bukid, aron dili ka masunog.” Ang sama nga tingog sa pasidaan nadungog sa mga tinun an ni Cristo sa wala pa laglaga ang Jerusalem: “Apan sa diha nga makita na ninyo ang Jerusalem nga pagalikosan sa mga kasundalohan, nan inyong masabut nga nagakahiduol na ang pagkalaglag niini. Unya sila nga anha sa Judea, pakalagiwa ninyo ngadto sa kabukiran.” Lukas 21:20, 21. Kinahanglan dili sila maglangan aron sa pagluwas sa bisan unsa gikan sa ilang mga kabtangan, apan magapahimulos pag ayo sa higayon sa pagkalagiw. {PM 203.1}

Dihay usa ka paggula, usa ka piho nga pagpahimulag gikan sa mga dautan, usa ka pagkalagiw alang sa kinabuhi. Mao kini ang nahitabo sa mga adlaw ni Noe; sa kang Lot; sa mga tinun an sa wala pa laglaga ang Jerusalem; ug mao kini usab ang mahitabo diha sa katapusang mga adlaw. Madungog pag usab ang tingog sa Dios diha sa mensahe sa pasidaan, nga magaawhag sa Iyang mga katawohan sa pagpahimulag sa ilang kaugalingon gikan sa nagalabi nga pagkadautan. {PM 203.2}

Ang kahimtang sa pagkadautan ug sa pagbulag nga makita sa katapusang mga adlaw diha sa relihiyoso nga kalibutan, gipahayag ngadto ni manalagna Juan, diha sa panan awon mahitungod sa Babilonia nga nag ingon, “ang bantugang siyudad nga nagahari sa mga hari sa yuta.” Pinadayag 17:18. Sa dili pa kini laglagon igahatag pag una ang tawag nga gikan sa langit nga magaingon, “Gornowa kamo kaniya, mga katawohan Ko, aron dili kamo makaapil sa iyang mga kasal anan, aron dili kamo makaambit sa iyang mga hampak.” Pinadayag 18:4. Maingon sa mga adlaw ni Noe ug ni Lot, adunay maila nga pagpahimulag gikan sa sala ug sa mga makasasala. Walay mahimo nga pagpauyon uyon tali sa Dios ug sa kalibutan, walay magabalik aron sa pagluwas sa pipila ka yutan ong mga bahandi ‘‘Dili kamo makaalagad sa Dios ug sa mga bahandi.” Mateo 6:24. {PM 203.3}

Sama sa mga pumopuyo diha sa walog sa Siddim, ang mga tawo nanagdamgo ug kauswagan ug kalinaw. “Kumalagiw ka tungod sa imong kinabuhi,” mao ang pasidaan gikan

sa mga manulonda sa Dios; apan madungog ang ubang mga tingog nga magaingon, “Ayaw pagkaukyab; walay kapasikiran alang sa kahadlok.” Ang mga pundok sa katawohan magsinggit, “Kalinaw ug kasigurohan,” samtang ang Langit magpahayag nga ang dali nga kalaglagan hapit na moabut sa mga malapason. Nianang gabii sa dayon na sa ilang kalaglagan, ang mga siyudad sa kapatagan nagsibaw sa kalipayan, ug gitamihiran ang mga kahadlok ug ang mga pasidaan sa mensahero sa Dios; apan kadtong maong mga yubitan nangamatay diha sa mga kalayo; niadto gayud nga gabhiona ang pultahan sa kalooy gitakpan hangtud sa kahangturan ngadto sa mga dautan, ug walay pagtagad nga mga pumopuyo sa Sodoma. Ang Dios dili kanunay matiawan; Siya dili madugay nga mayagayagaan. “Ania karon, ang adlaw ni Jehova nagasingabut na, mabangis, uban ang kaligutgut ug mapintas nga kasuko; aron sa paghimo sa yuta nga makamingawan, ug aron sa paglaglag sa mga makasasala ug mapanas gikan niini ” Isaias 13:9. Ang dakong masa sa kalibutan magasalikway sa kalooy sa Dios, ug pagasanapan sa tulin ug dili mabakwi nga kalaglagan. Apan sila nga nagpatalinghug sa pasidaan, magapuyo “sa sulod sa dapit nga tinago sa Hataas Uyamot,” ug “magapahulay sa ilalum sa landong sa makagagahum.” Ang Iyang kamatuoran mao ang ilang kalasag up taming.” Alang kanila mao ang saad nga nagaingon, “Akong pagatagbawon siya sa hataas nga kinabuhi, ug Akong ipakita kaniya ang Akong kaluwasan.” Salmo91:l, 4. 16. {PM 204.1}

Dili dugay ang pagpuyo ni Lot didto sa Zoar. Naglabi didto ang pagkadautan sama didto sa Sodoma, ug nahadlok siya nga magpabilin, kay tingali unya ug laglagon ang siyudad. Wala tuod madugay, ang Zoar naut ut sumala sa laraw sa Dios. Mipaingon si Lot ngadto sa mga kabukiran, ug mipuyo didto sa usa ka langob, nga hinuksan sa tanan nga alang niini iyang girisgo ang iyang pamilya sa mga impluwensya sa usa ka dautan nga siyudad. Apan ang tunglo sa Sodoma nagsunod kaniya bisan hangtud niining dapita. Ang makasasala nga pamatasan sa iyang mga anak nga babaye mao ang sangputanan sa dautang panagkauban uban niadtong mahugaw nga dapit. Ang pagkadunot sa pamatasan nahisal ot sa ilang kinaiya nga dili na sila makaila tali sa maayo ug sa dautan. Ang kaliwatan lamang ni Lot, ang mga Moabehanon ug ang mga Ammonhanon, mga dautan ug kaagi, mga kabanayan nga nagsimba ug mga diosdios, mga masupilon batok sa Dios, ug mapait nga mga kaaway sa Iyang katawohan. {PM 204.2}

Pagkahalapad sa kalainan sa kinabuhi ni Abraham ug ni Lot! Kaniadto sila nagkauban uban, nagasimba sa usa ra ka halaran, nagpuyo nga nag ubay diha sa ilang mga balongbalong ingon nga mga magpapanaw; apan pagkahalayo na karon sa ilang pagkabulag! Mipili si Lot sa Sodoma tungod sa mga kalipayan ug sa mahimong mga kaayohan niini. Sa iyang pagbiya sa halaran ni Abraham ug sa adlaw adlaw nga paghalad niini ngadto sa buhi nga Dios, iyang gitugotan ang iyang mga anak sa pagsagol sa mga katawohan nga dautan ug mga diwatahan; apan sa iyang kasingkasing nagpabilin ang kahadlok sa Dios, kay diha sa Kasulatan giila man siya kaniadto nga nahimong usa ka tawo nga “matarung”; ang iyang matarung nga kalag nahasol sa bastos nga sinultihan nga iyang madungog adlaw adlaw, ug sa kapintas ug sa krimen nga wala siyay gahum sa pagsanta. Sa katapusan naluwas niya ingon sa “usa ka agipo

nga kinoha gikan sa kalayo," apan hinuboan sa iyang mga kabtangan, nasubo tungod sa iyang asawa ug mga anak, nagapuyo diha sa mga langob, sama sa ihalas nga mga mananap, napuno sa dautang kadungganan diha sa iyang pagkatigulang; ug naghatag siya ngadto sa kalibutan, dili usa ka kaliwat sa matarung nga mga katawohan, kondili duruha ka mga diwatiro nga mga nasud, kaaway sa Dios ug nakig away sa Iyang mga katawohan, hangtud nga miawas ang kopa sa ilang pagkadautan, gitugyan sila ngadto sa kalaglagan. Pagkamakalilisang sa mga sangputanan nga nagsunod sa usa ka lakang nga dili maalamon! {PM 205.1}

Nag ingon ang maalam nga tawo, "Ayaw paghago sa imong kaugalingon sa pagkadato; hunong gikan sa imong kaugalingong kaalam." "Kadtong hakog sa ganansya nagasamok sa iyang kaugalingong balay; apan kadtong nagadumot sa mga hiphip mabuhi." Ug si apostol Pablo nagpahayag, "Apan sila nga maikagon gayud nga mahimong dato mangahulog ngadto sa panulay, ngadto sa bitik, ngadto sa daghang binoang ug makadaut nga mga pangibug nga nagaunlod sa mga tawo ngadto sa kamatayon ug sa pagkalaglag." Proverbio 23:4: 15:27; 1 Timoteo 6:9. {PM 205.2}

Sa pagsulod ni Lot sa Sodoma, sa hingpit siya naglaraw sa pagpahi layo sa iyang kaugalingon gikan sa pagkadautan, ug magasugo sa iyang panimalay sunod kaniya. Apan tataw siya nga napakyas. Ang dautang mga impluwensya sa iyang palibut may epekto sa iyang pagtoo, ug ang kadugtongan sa iyang mga anak sa mga pumopuyo sa Sodoma nagbugkos sa iyang kaikag sa usa ka paagi diha sa ila. Ang gisangputan ania sa atong atubangan. {PM 206.1}

Daghan gihapon karon ang nagahimo sa sama nga sayop. Sa pagpili sa usa ka ka puloy anan labaw nilang gitan aw ang lumalabay nga mga bintaha nga ilang makoha kay sa pamatasan ug sa sosyal nga mga impluwensya nga magalibot sa ilang kaugalingon ug sa ilang mga pamilya Ilang pilion ang usa ka matahum ug tambok nga dapit, o mobalhin ngadto sa ubang siyudad nga mauswagon, diha sa paglaum nga makakoha ug dako pa nga kauswagan; apan ang ilang mga kabataan ginalibutan sa panulay, ug sagad kaayo maghimo sila ug pakighigalaay nga dili pabor sa kaugmaran sa pagkadiosnon ug sa pagporma sa usa ka matarung nga kinaiya. Ang kahanginan sa luag nga moralidad, sa walay pagtoo, sa walay pagtagad sa mga butang nga relihiyoso, may kahiligan ngadto sa pagsupak sa impluwensya sa mga ginikanan. Ang mga panig ingnan sa pagsukol batok sa pagbulot an sa mga ginikanan ug sa Dios anaa kanunay sa atubangan sa mga batan on; ang daghan kanila maghimo ug kalambigitan sa mga walay tinohoan ug sa walay pagtoo, ug magbutang sa ilang kaugalingon uban sa mga kaaway sa Dios. {PM 206.2}

Sa pagpili ug puloy anan, maov gusto sa Dios nga maoy atong unahon sa paghunahuna ang moral ug relihiyoso nga mga implu wensya nga magalibot kanato ug sa atong mga pamilya. Tingali mahimutang kita sa usa ka masulayon nga mga kahimtang, tungod sa daghan ang dili makabaton sa ilang mga palibut sumala sa ilang magustohan; ug bisan diin kita pagatawagon sa katungdanan, ang Dios magpatakus kanato sa pagbarug nga dili madaut, kong kita magatukaw ug magaampo, nga magsalig diha sa grasya ni Cristo. Apan dili kita

magpahimutang sa atong kaugalingon diha sa katalag man nga wala kinahanglan ngadto sa mga impluwensya nga dili pabor sa pagporma sa Cristohanon nga karakter. Kong atong tuyoon ang pagbutang sa atong kaugalingon diha sa usa ka dapit sa mga kalibutanon ug sa walay pagtoo, gipasubo nato ang Dios, ug magaabug sa balaang mga manulonda gikan sa atong mga puloy anan. {PM 206.3}

Kadtong magapaningkamot sa pagkoha ug kalibutan nga bahandi ug kadungganan alang sa ilang mga anak bisan sa kadaut sa ilang walay katapusan nga mga tinguha, makaamgo diha sa katapusan nga kining maong mga bintaha maoy usa ka makalilisang nga kapildihan. Sama kang Lot, daghan ang makakita nga mangadaut ang ilang mga anak, ug igo lamang maluwas ang ilang kaugalingong mga kalag. Mawala ang ilang bulohaton sa kinabuhi; ang ilang kinabuhi maoy usa ka makasusubo nga kapakyasan. Kong ila pa unta nga gigamit ang tinuod nga kaalam, tingali diyutay lamang sa kalibutanong kauswagan ang mabatnan nila aparn masiguro nila ang katungod sa walay kamatayon nga panulondon. {PM 207.1}

Ang kabilin nga gisaad sa Dios nganha sa Iyang mga katawohan dili dinhi niining kalibutana. Si Abraham walay katigayonan dinhi sa yuta, “bisan sa igo na lamang katumban sa tiil.” Buhat 7:5. Siya may dako nga kahimtangan, ug gigamit kini niya sa paghimaya sa Dios ug sa ikaayo sa iyang isigkatawo; apan siya wala magaila niining kalibutana nga iyang puloy anan. Gitawag siya ni Jehova sa pagbiya sa iyang katagilungsod nga diwatahan, uban sa saad sa yuta sa Canaan nga mahimong iyang mapanag iya hangtud sa kahangturan; apan siya o ang iyang anak nga lalake o ang anak nga lalake sa iyang anak nga lalake wala makadawat niini. Sa diha nga nagkinahanglan si Abraham ug usa ka dapit nga lubnganan alang sa iyang mga patay, iyang gipalit kini gikan sa mga Canaanhon. Ang sulaminti niyang butang diha sa yuta sa saad mao ang lubnganan nga gikobkob sa bato sa langob sa Macpela. {PM 207.2}

Apan wala mapakyas ang pulong sa Dios; ni nahimo ang iyang katapusang katumanan diha sa pag okupar sa Canaan sa mga katawohan nga Judio. “Ngadto kang Abraham ug sa iyang kaliwat gihatag ang mga saad.” Galacia 3:16. Si Abraham sa iyang kaugalingon mao ang makigbahin sa panolundon. Ang katumanan sa saad sa Dios daw malangan ug dugay kay ang “usa ka adlaw alang sa Ginoo ingon sa usa ka libo ka tuig, ug ang usa ka libo ka tuig ingon sa usa ka adlaw” (2 Pedro 3:8); kini makita nga daw maglangan; apan diha sa natudlo nga panahon “kini moabut gayud, kini dili magalangan.” Habakuk 2:3. Ang gasa ngadto kang Abraham ug sa iyang kaliwat naglakip dili lamang sa yuta sa Canaan, kondili ang tibook nga kalibutan. Busa nag ingon ang apostol, “Ang saad ngadto kang Abraham ug sa iyang kaliwat, nga sila magapanunod sa k.ilibutan, wala moabut pinaagi sa kasugoan kondili pinaagi sa pagkamatarung tungod sa pagtoo.” Roma 4 13. Ug ang Balaan nga Kasulatan sa matin aw nagatudlo nga ang mga saad nga gihimo ngadto kang Abraham matuman pinaagi kang Cristo. Ang tanan nga iya ni Cristo mga “kaliwat ni Abraham, ug mga manonunod sumala sa saad,” mga manununod sa “usa ka panulondon nga dili madunot, ug dili mabuling, ug dili malawos,” ang yuta nga nalingkawas gikan sa tunglo sa sala. Galacia 3:29; 1 Pedro 1:4. kay

“ang gingharian ug ang dominyo, ug ang pagkadako sa gingharian ilalum sa tibook nga langit, igahatag ngadto sa katawohan sa mga balaan sa Halangdon Uyamut;” ug “ang nga maaghop magapanunod sa yuta, ug magaka lipay sa ilang kaugalingon tungod sa kadagaya sa pakigdait.” Daniel 7:27; Saimo 37:11. {PM 207.3}

Gihatag sa Dios ngadto kang Abraham ang usa ka pagtan aw niining panulondon nga walay pagkatapos, ug niini nga paglaum natagbaw siya. “Tungod sa pagtoo siya mipuyo didto sa yuta sa saad. nga daw laing yuta, nga nagpuyo sa mga balongbalong uban kang Isaac ug kang Jacob nga mga manununod sa mao rang saad uban kaniya. kay siya nagpaabut man niadtong lungsod nga may mga patukuranan, kinsang magtutukod ug magbubuhat mao ang Dios.” Hebreohanon 11:9, 10. {PM 208.1}

Mahitungod sa kaliwat ni Abraham kini ang nasulat, “Kini silang tanan nangamatay nga wala makadawat sa mga ginasaad kanila, hinonoa nanaglantaw lamang sila niini ug nanaghangop niini gikan sa halayo, ug nanag ila nga sila mga dumoluong ug mga langyaw lamang dinhi sa yuta.” Hebreohanon 11:13. Kinahanglan kita mag puyo ingon nga mga magpapanaw ug mga dumoluong dinhi kong gusto kita nga makapanag iya sa “usa ka labi pa ka maayong yuta, nga sa ato pa usa ka langitnon.” Bersikulo 16. Sila nga mga anak ni Abraham magapangita sa siyudad nga iyang gipaabut, “kinsang magtu tukod ug magbubuhat mao ang Dios.” {PM 208.2}

Kapitulo 15. Ang Kaminyoon ni Isaac

Kining Kapituluha gibase sa Genesis 24.

Si Abraham natigulang na, ug nagpaabut nga sa dili madugay mamatay; apan may usa pa ka buhat nga nahibilin nga iyang pagabunaton, diha sa pagsiguro sa katumanan sa saad nganha sa iyang kaliwat. Si Isaac mao ang natudlo sa langit sa pagpuli kaniya ingon nga magtitipig sa kasugoan sa Dios, ug amahan sa pinili nga mga katawohan; apan wala pa siya maminyo. Ang mga pumoluyo sa Canaan mga tawo nga diwatahan, ug nagdili ang Dios sa pagminyoay sa iyang mga katawohan ug kanila, ingon nga nahibaloan niya nga ang maong mga kaminyoon mopaingon sa pagbulag. Nahadlok ang patriarka sa epekto sa makadaut nga mga impluwensya nga naglibut sa iyang anak. Ang binatasan nga pagtoo ni Abraham diha sa Dios ug ang pagpasakop ngadto sa iyang kabubut on nagasidlak diha sa kinaiya ni Isaac; apan ang mga pagbati sa batan on kusgan, ug siya maaghop ug matugyanon ang kinaiya. Kong siya mahiusa sa usa nga wala mahadlok sa Dios, may katalagman nga iyang sakripisyohon ang prinsipyo aron lamang nga adunay panagkauyon. Diha sa hunahuna ni Abraham, ang pagpili sa usa ka asawa alang sa iyang anak maoy usa ka butang nga seryoso ang pagkahinungdanon; matinguhaon siya nga ang iyang anak maminyo sa usa nga dili magdaldal kaniya halayo sa Dios. {PM 209.1}

Sa karaang mga panahon, ang mga kasabutan sa kaminyoon sa naandan ginapaigo sa mga ginikanan; ug mao kini ang batasan taliwala kanila nga nagsimba sa Dios. Walay usa ang gipugos sa pagminyo niadtong dili sila mahigugma; apan diha sa paghatag sa ilang mga pagbati ang mga batan on ginagiyahan sa paghukom sa ilang eksperensyado, ug mahadlokon sa Dios nga mga ginikanan. Ginaila nga usa ka pagpakaulaw sa mga ginikanan, ug gani giisip nga usa ka sala, ang pagpadayon sa usa ka paagi nga kasupak niini. {PM 209.2}

Si Isaac, nga nagasalig sa kaalam ug pagbati sa iyang amahan, nalipay sa pagtugyan sa butang nganha kaniya, nga nagtoo usab nga ang Dios sa Iyang kaugalingon maoy magagiya sa pagpili sa pagahimoon. Ang mga hunahuna sa patriarka ningpanaw ngadto sa kabanayan sa iyang amahan didto sa yuta sa Mesopotamia. Bisan ug wala mahigawas sa mga diwata, ilang gihambin ang kahibalo ug ang pagsimba sa tinuud nga Dios. Dili mahimo nga si Isaac mobiya sa Canaan aron sa pagkuyog kanila; apan tingali taliwala kanila ang usa ka babaye hikaplagan nga mobiya sa iyang puloy anan, ug makighiusa kaniya sa pagpalungtad sa putli nga pagsimba sa buhi nga Dios. Gitugyan ni Abraham ang hinungdanong butang ngadto sa “labing tigulang sa iyang mga sulogoon” sa balay, usa ka tawo nga diosnon, eksperensyado, ug maayo ug paghukom, nga nakaalagad na kaniya sa taas ug mantinumanon nga pag alagad. Iyang gisugo kining mao nga sulogoon sa paghimo ug usa ka solemni nga panumpa sa atubangan ni Jehova, nga dili siya magkoha ug ipaasawa ni. Isaac diha sa mga Canaanhon, apan nga magpili ug usa ka dalaga gikan sa pamilya ni Nahor sa Mesopotamia. Iyang gimandoan siya nga dili ipadala si Isaac ngadto. Kong ang usa ka dalaga nga mobiya sa iyang kabanayan dili hikaplagan, nan ang mensahero mahigawas sa iyang panumpa. Gipadasig siya sa patriarka diha sa iyang malisud ug tandugon nga sagubangonon, uban sa pasalig nga ang

Dios magapurongpurong sa iyang misyon sa kalampusan. “Si Jehova, ang Dios sa mga langit, nga mikoha kanako sa balay sa akong amahan, ug sa yuta nga akong natawohan,...siya magasugo sa Iyang manulonda sa atubangan mo.” Genesis 24:7. • {PM 209.3}

Ang mensahero migikan sa walay langan. Dinala niya ang napulo ka mga kamelyo alang sa kagamitan sa iyang kaugalingong pundok ug ang alang unya sa pangasaw onon nga mokuyog kaniya sa iyang pagpauli, gikarpahan usab ug mga gasa alang sa tinuyo nga asawa ug sa iyang mga higala, siya mihimo sa taas nga panaw ngadto sa unahan sa Damasco, ug nagpadayon pa sa unahan ngadto sa dato nga mga kapatagan nga nagabaybay sa dakong suba sa Sidlakan. Sa iyang paghiabut sa Haran, ang “siyudad ni Nachor”, mihunong siya sa gawas sa mga paril, duol sa atabay nga niini ang mga babaye sa maong dapit manganha sa pagkahapon aron sa pagkoha ug tubig. Kadto maoy usa ka panahon sa mahingawaong paghunahuna sa iyang kaugalingon. Ang hinungdanong mga sangputanan. dili lamang alang sa iyang agalon nga panimalay kondili alang sa umalabut nga mga kaliwatan, ang magasunod gikan sa pagpili nga iyang mahimo; ug unsaon kaha niya pagpili nga maalamon taliwala sa hingpit nga mga dumoluong? Sa iyang paghinumdum sa mga pulong ni Abraham nga ang Dios magpadala sa iyang manulonda uban kaniya, miampo siya nga mainiton gayud alang sa dili kaduhaduhaan nga paggiya. Diha sa panimalay sa iyang agalon naanad siya sa kanunay nga paggamit sa pagkamaloloy on ug sa pagkamaabi abihon, ug karon nangamuyo siya nga ang usa ka buhat sa pagkamatinahuron mao unta ang magpaila sa dalaga nga gipili sa Dios. {PM 210.1}

Halos igo lang nga malitok ang pag ampo nga gitubag ang pag ampo. Taliwala sa mga kadalagahan nga nagkatigum diha sa atabay, ang matinahurong pamatasan sa usa, maoy nakadani sa iyang pagtagad. Sa iyang paglakaw gikan sa atabay, gisugat siya sa dumoluong nga nangayo kaniya ug tubig gikan sa pitser nga iyang pas an. Ang hangyo nakadawat ug usa ka maloloy on nga tubag, uban sa tanyag sa pagkalos pa ug tubig alang sa mga kamelyo usab, usa ka pag alagad nga naandan bisan pa sa mga anak nga babaye sa mga prinsipe ang pagbuhat alang sa mga panon sa ilang mga amahan. Sa ingon niini ang ilhanan nga gitinguha nahatag. Ang dalaga “maanyag kaayo nga sud ongon,” ug ang iyang naandam nga pagkamatinahuron naghatag ug kapanghimatuoran sa usa ka kasingkasing nga maloloy on, ug naglihok ug mapiskay nga kinaiya. Hangtud diha, ang diosnong kamot nagauban kaniya. Human ilha ang iyang pagkamaloloy on pinaagi sa makabuhong nga mga gasa, ang mensahero nangutana kaniya sa iyang mga ginikanan, ug sa pagkasayud nga siya anak nga babaye ni Bethel, nga pagumangkon ni Abraham, “iyang giduko ang iyang ulo, ug gisimba si Jehova.” {PM 211.1}

Ang tawo mihangyo nga moduaw siya sa balay sa iyang amahan, ug sa iyang sinultihan sa pagpasalamat nagpadayag sa kamatuoran sa iyang kadugtongan ni Abraham. Sa iyang pagpauli sa balay mitug an ang dalaga sa nahitabo kaniya, ug si Laban, nga iyang igsoon nga lalake, midali sa pagdagan aron sa pagdala sa dumoluong ug sa iyang mga katabang aron sa pagpaambit sa ilang pagkamaabiabihon. {PM 211.2}

Si Eliezer wala mokaon sa gidulot kaniya hangtud nga siya nakatug an sa iyang sugo, sa iyang pag ampo didto sa atabay, uban sa tanang mga hitabo nga nahiapil niini. Unya siya miingon, “Nan, karon kong buhaton ninyo ang mahigugmaong kalolot ug pagkamatinumanon sa akong agalon, magpahayag kamo kanako; ug kong dili ugaling, magpahayag kamo kanako, aron ako mosimang ngadto sa kamot nga tuo kon sa wala.” Ang tubag mao kini: “Kang Jehova nagagula kini nga butanga, dili kami makahimo sa pagsulti kanimo ug dautan ni maayo. Anaa diha si Rebeca sa atubangan mo, dawata siya, ug lumakaw ka ug ipaasawa siya sa anak nga lalake sa imong agalon, ingon nga gipamulong na si Jehova.” {PM 211.3}

Tapos makoha ang pag uyon sa pamilya, si Rebeca sa iyang kaugalingon gisukna kong mouyon ba siya sa pag adto sa usa ka dapit nga halayo kaayo gikan sa balay sa iyang amahan, aron sa pagpakigminyo sa anak nga lalake ni Abraham. Sa iyang bahin, si Rebeca nagtoo, gikan sa nahitaho nga ang Dios nagpili kaniya nga mahimong asawa ni Isaac, ug siya mitubag sa pag ingon, “Oo. mouban ako.” {PM 212.1}

Ang sulogoon nga nagpaabut sa kalipay sa iyang agalon tungod sa kalampusan sa iyang misyon, naghigwaos nga mopauli na; ug sapagkabuntag makagikan na sa pauli nga panaw Si Abraham nagpuyo didto sa Beerseba, ug si Isaac, nga nagaatiman sa mga panon diha sa kanait nga yuta, nakapauli sa balongbalong sa iyang amahan aron sa pagpaabut sa pag abut sa mensahero nga gikan sa Haran. “Ug migula si Isaac sa pagpalandong didto sa kapatagan sa takna sa kahaponon; ug giyahat niva ang iyang mga mata, ug hingtan awan niya, ug ania karon, ang mga kamelyo nga nagapaingon kaniya. Ug si Rebeca usab miyahat sa iyang mga mata, ug hingkit an niya si Isaac, ug mikanaug siya sa kamelyo., Ug nangutana siya sa sulogoon, Kinsa ba kining tawohana nga gikan sa kapatagan nga nagasugat kanato? Ug ang ulipon mitubag: Kini mao ang akong agalon. unya gikoha niya ang iyang pandong ug nagtabon siya sa iyang kaugalingon. Ug ang sulogoon nagsugilon kang Isaac sa tanan nga iyang gibuhat. Ug gipasulod siya ngadto sa balongbalong sa iyang inahan nga si Sara, ug gidawat niya si Rebeca ug siya naasawa niya; ug siya gihigugma niya: ug ginalipay si Isaac sa tapus na ang kamatayon sa iyang inahan.” {PM 212.2}

Gitiman an ni Abraham ang gisangputan sa panagminyoay kanila nga may kahadlok sa Dios ug kanila nga wala mahadlok kaniya, gikan sa mga adlaw ni Cain ngadto sa iyang kaugalingong panahon. Ang mga gisangputan sa iyang kaugalingong kaminyoon ni Agar, ug mahitungod sa mga kadugtongan sa kaminyoon ni Ismael ug ni Lot diha sa iyang atubangan. Ang kakulang sa pagtoo sa bahin ni Abraham ug ni Sara, misangput sa pagkahimugso ni Ismael, ang panagsagol sa binhi nga matarung ug sa binhi nga dili diosnon. Ang impluwensya sa amahan sa iyang anak nasanta sa diwatahang mga kaparyentihan sa inahan ug sa mga kadugtongan ni Ismael sa hentil nga mga asawa. Ang pangabubho ni Agar, ug sa mga asawa nga iyang gipili alang kang Ismael, maoy naglibut sa iyang pamilya sa usa ka babag nga kawang ang paningkamot pi Abraham sa pagbuntog. {PM 212.3}

Ang sayo nga mga pagtulun an ni Abraham dili nga walay epekto kang Ismael, apan ang impluwensya sa iyang mga asawa misangput sa pagtukod sa diwata diha sa iyang pamilya.

Nahimulag sa iyang amahan, ug napaitan sa panagsungi ug sa panag away diha sa usa ka puloy anan nga nahangol sa gugma ug sa kahadlok sa Dios, si Ismael giabug sa pagpili sa linuog, ug panulis nga kinabuhi sa pangulo sa kaawaawan, “ang iyang kamot batok sa tanan, ug ang mga kamot sa tanang mga tawo batok usab kaniya.” Genesis 16:12. Sa iyang ulaling mga adlaw siya nagbasul sa iyang dautan nga mga dalan, ug mipauli ngadto sa Dios sa iyang amahan; apan ang patik sa kinaiya nga nahatag ngadto sa iyang kaliwat nagpabilin. Ang gamhanan nga nasud nga naggikan kaniya mga maguboton, hentil nga katawohan, nga usa ka kasamok ug kasakitan sa mga kaliwatan ni Isaac. {PM 213.1}

Ang asawa ni Lot maoy usa ka babaye nga hakogan, ug dili relihiyoso ug ang iyang impluwensya maoy gigamit sa pagpahimulag sa iyang bana gikan kang Abraham. Apan kong dili pa tungod kaniya, si Lot dili unta magpabilin sa Sodoma, nga matunginahan sa tambag sa maalam, ug mahadlokon sa Dios nga patriarka. Ang impluwensya sa iyang asawa, ug ang mga pagpakigkauban niadtong dautan nga siyudad, mao unta ang magdaldal kaniya sa pagbiya sa Dios, kong dili pa tungod sa matinumanon nga pahimangno nga sayo niyang nadawat gikan kang Abraham. Ang kaminyoon ni Lot, ug sa iyang pagpili sa Sodoma alang sa usa ka pinoy anan, mao ang unang mga lusok sa kadena sa mga hitabo nga napuno sa pagkadautan ngadto sa kalibutan sulod sa daghang mga kaliwatan. {PM 213.2}

Walay usa nga may kahadlok sa Dios ang makadugtong nga walay katalagman sa iyang kaugalingon ngadto sa usa nga walay kahadlok kaniya. “Magakakuyog ba ang duruha gawas kong sila magakauyon?” Amos 3:3. Ang kalipay ug ang kauswagan sa relasyon sa kaminyoon nagaagad sa panaghiusa sa duruha ka mga hingtungdan; apan tali sa matinohoon ug sa dili matinohoon adunay dako nga kalainan sa kagustohan, sa kahiligan, ug sa mga katuyoan. Sila nagaalagad sa duruha ka mga agalon, nga taliwala kanila walay panagkauyon. Bisan ug unsa ka putli ug ka husto sa prinsipyo sa usa, ang impluwensya sa dili matinohoon nga kauhan may kalagmitan nga magdala halayo gikan sa Dios. {PM 213.3}

Siya nga nakasulod sa relasyon sa kaminyoon samtang dili pa siya kombirtido, diha sa iyang pagkakabig, nagabutang sa iyang kaugal ngon ilalum sa maligon pa nga kapangakohan sa pagkamaunongon ngadto sa iyang kapikas sa kinabuhi. bisan unsa ka halayo ang ilang pagkanagkalahi mahitungod sa relihiyoso nga pagtoo; apan ang mga katungod sa Dios kinahanglan ibutang ibahaw sa tagsatagsa ka yutan on nga relasyon, bisan pa kong maoy mosangput ang kalisdanan ug panglutos. Uban sa espiritu sa gugma ug sa kaaghop, kini nga pagkamatinud anon mahimong usa ka impluwensya sa pagdaug sa usa nga dili matinuohon. Apan ang kaminyoon sa mga Kristohanon uban sa dili diosnon gidili diha sa Biblia. Ang mando sa Ginoo mao kini: “Ayaw kamo pagpahiangay sa inyong kaugalingon kauban sa mga dili magtoto diha sa mao rang usa ka yugo.” 2 Corinto 6:14. {PM 214.1}

Si Isaac gipasidunggan pag ayo sa Dios sa paghimo kaniya nga manunonod sa mga saad nga pinaagi kaniya ang kalibutan mapanalanginan; apan sa diha nga nagpanuigon na siya ug kap atan ka tuig, nagpailalum siya sa paghukom sa iyang amahan diha sa pagtudlo sa iyang gisulayan ug mahadlokon sa Dios nga ulipon sa pagpili ug usa ka asawa alang kaniya. Ug ang

gisangputan niadtong mao nga kaminyoon, ingon sa gipahayag diha sa mga Kasulatan, maoy usa ka malumo ug matahum nga hulagway sa banayanon nga kalipay “Ug gipasulod siya ni Isaac ngadto sa balongbalong sa iyang inahan nga si Sara, ug gidawat niya si Rebeca ug siya naasawa niya; ug siya gihigugma niya. ug ginalipay si Isaac sa tapus na ang kamatayon sa iyang inahan.” {PM 214.2}

Daw unsa nga kalainan tali sa giagian ni Isaac ug sa giagian karon sa atong mga batan on, bisan sa taliwala sa nagpaila nga mga Cristohanon! Kasagaran sa mga batan on nagbati nga ang paghatag sa ilang mga pagbati maoy usa ka butang nga sila lamang ang pagaagdon usa ka butang nga dili magapanggilabut ang Dios o ang ilang mga ginikanan. Sa dugay pa sila makaabut sa pagkahamtong nga mga lalake ug mga babaye, sila naghunahuna sa ilang kaugalingon nga mga sarang na nga makahimo sa ilang kaugalingon nga pagpili, nga walay kinahanglan sa panabang sa ilang mga ginikanan. Ang pipila ka mga tuig sa knabuhi nga minyo sagad ulahi na kaayo sa pagpugong sa dautang mga sangputanan niini. Tungod sa sama nga kakulang sa kaalam ug sa pagpugong sa kaugalingon nga maoy nagmando sa dinalian nga pagpili gitugotan ang pagpasamot sa dautan, hangtud nga ang relasyon sa kaminyoon nahimong usa ka mapait nga yugo. Sa ingon niini daghan ang nalundan sa ilang kalipay niining kinabuhia ug sa ilang paglaum sa kinabuhi nga umalabut. {PM 214.3}

Kong aduna man ugaling bisan unsa nga hilisgutan nga kinahanglan pagapalandongon pag ayo ug nga niini pagapangitaon ang tambag sa tigulang na ug labaw pa nga eksperyensyado nga mga tawo, kini mao ang hilisgutanan sa kaminyoon; kong ang Biblia gikinahanglan man ugaling ingon nga usa ka magtatambag kaniadto, kong ugaling ang diosnon nga giya pagapangitaon diha sa pag ampo, kini pagahimoon sa dili pa ang lakang nga magabugkos sa mga tawo alang sa kinabuhi. {PM 215.1}

Ang mga ginikanan dili gayud mawalaan sa ilang pag ila sa ilang kaugalingong katungdanan alang sa umalabut nga kalipay sa ilang mga anak. Ang kang Isaac nga pagtahud sa hukom sa iyang amahan maoy sangputanan sa pagbansay nga nagtudlo kaniya sa paghigugma sa usa ka kinabuhi nga masinulondon. Samtang si Abraham nagkinahanglan sa iyang mga anak sa pagtahud sa pagbulotan sa ginikanan, ang iyang adlaw adhw nga kinabuhi nagpamatuud nga kadtong pagbulot ana dili hinakog o binuotbuot lang nga pagmando, kondili kini gisukad diha sa gugma, ug gitumong kini alang sa ilang kaayohan ug kalipay. {PM 215.2}

Ang mga amahan ug mga inahan magabati nga ila ang katungdanan ang paggiya sa mga pagbati sa mga batan on, aron nga sila ikapahimutang diha kanila nga mahimong angayan nga mga kauban sa kinabuhi. Ilang bation kini nga usa ka katungdanan, pinaagi sa ilang kaugalingon nga pagpanudlo ug panig ingnan, uban sa nagabulig nga grasya sa Dios, sa pag umol sa kinaiya sa mga anak sukad pa sa ilang sayo nga mga katuigan aron sila mahimong putli ug halangdon, ug madani ngadto sa maayo ug sa matuud. Ang pareho nagadani sa pareho; ang pareho nagadayeg sa pareho. Himoa nga ang gugma alang sa kamatuoran ug sa

kaputli ug sa pagkamaayo nga masayo pagkatanum diha sa kalag, ug ang batan on mangita sa katilingban nga nagbaton niining maong mga taras. {PM 215.3}

Papaninguhaa ang mga ginikanan, diha sa ilang kaugalingon nga kinaiya ug diha sa ilang kinabuhi sa puloy anan, sa paghulagway sa gugma ug sa pagkamaloloy on sa langitnon nga Amahan. Himoa nga ang puloy anan mapuno sa silaw sa adlaw. Alang sa inyong mga anak, ang bili mini labaw pa sa mga yuta o sa salapi. Himoa nga ang gugma sa puloy anan kanunay nga buhi diha sa dang mga kasingka sing, aron sila mahinumdum sa puloy anan sa ilang pagkabata ingon nga usa ka dapit sa kalinaw ug kalipay sunod sa langit. Ang mga sakop sa pamilya dili managsama ang timri sa ilang kinaiya, ug tungod niini, kanunay nga adunay higayon sa paggamit sa pailub, ug pagpugong sa kaugalingon; apan pinaagi sa gugma ug sa disiplina sa kaugalingon, ang maougkos diha sa labing suod nga panaghiusa. {PM 215.4}

Ang tinuud nga gugma maoy usa ka hataas ug balaan nga prinsipyo, nga sa hingpit lahi diha sa kinaiya gikan sa gugma nga napukaw pinaagi sa kalit nga kadasig, ug nga sa kalit lamang mamatay sa diha nga kini pagasulayan sa mapiut gayud. Diha lamang sa pagkama {PM 216.1}

Kapitulo 16. Si Jacob ug si Isau

Kining kapituluha gibase sa Genesis 25:19-34; 27.

Si Jacob ug si Isau, ang kaduha nga mga anak nga lalake ni Isaac, nagpahayag sa usa ka makapahinulong nga kalainan diha sa kinaiya ug diha sa kinabuhi. Kining pagkadili pareha gitagna nga daan sa manulonda sa Dios sa wala pa sila mahimugso. Ingon nga tubag sa nasamok nga pag ampo ni Rebeca, sa diha nga gipahayag sa manulon da nga siya magaanak ug duha ka mga lalake, iyang gibukas ngadto kaniya ang ilang umalabut nga kasaysayan, nga ang matag sa mahi mong ulo sa usa ka gamhanang nasud, apan nga ang usa malabaw pa kay sa usa, ug nga ang manghud mao ang labaw. {PM 217.1}

Si Esau nagtubo nga mahigugmaon sa pagtagbaw sa kaugalingon, ug nagsentro sa tanan niyang kaikag diha sa karon. Nabalisa sa papu gong. nahimuot siya diha sa lasangnon nga kagawasan sa pagginuk danay, ug tungod niini sayo siya nga mipili sa kinabuhi sa usa ka mangangayam. Apan bisan pa niini siya ang paborito sa amahan. Ang hilumon, ug mahigugmaon sa kalinaw nga magbalantay sa carne ro nadani sa pagkamapangahason ug sa kalagsik niining kamagulangan nga anak nga sa walay ko kahadlok naglibodlibod ibabaw sa kabukiran ug kamingawan, ug inigpauli magdala ug inayaman alang sa iyang amahan, ug uban sa makapaukyab nga mga sugilanon sa iyang maku yaw nga kinabuhi. Si Jacob, nga mahunahunaon, kugihan, ug maati manon, kanunay nga naghunahuna nga labaw pa alang sa kaugmaon kay sa karon, igo na alang kaniya ang pagpuyo diha sa balay, nga nagkapuliki diha sa pagbantay sa mga panon ug diha sa pagtikad sa yuta. Ang iyang mapailubon nga pagtubay. ang pagkadaginutan, ug panglantaw gimahal sa iyang inahan. Ang iyang mga pagbati mga halalum ug malig on, ug ang iyang maayohon, ug walay hunong nga mga pagtagad nakadugang ug labaw pa sa kalipay sa inahan kay sa masaba ug dili kanunay nga pagkamaloloy on ni Esau. Alang kang Rebeca, si Jacob mao ang pinangga nga anak. {PM 217.2}

Ang mga saad nga gihimo ngadto kang Abraham ug gimatud an ngadto sa iyang anak, giila ni Isaac ug ni Rebeca ingon nga dakong tumong sa ilang mga tinguha ug mga paglaum. Si Esau ug si Jacob mga sinati niining maong mga saad. Gitudlo an sila sa pag ila sa katungod sa pagkapanganay ingon nga usa ka butang nga dako ug importansya, tungod kay kini nag apil dili lamang sa usa ka panulon don sa kalibutanong bahandi, kondili sa espirituhanon nga pagkalabaw. Siya nga magadawat niini mao ang mahimong sacerdote sa iyang pamilya; ug diha linya sa iyang kaliwat moabut ang Manunobos sa kalibutan. Sa laing bahin, dihay mga katungdanan nga nahapatong diha sa nagabaton sa katungod sa pagkapanganay. Siya nga magapa nunod sa mga panalangin niini kinahanglan maghalad sa iyang kinabu hi ngadto sa pag alagad sa Dios. Diha sa kaminyoon, diha sa iyang mga relasyon sa pamilya, diha sa kinabuhi nga katilingbanon, kina hanglan siya magpakitambag sa kabubut on sa Dios. {PM 217.3}

Kining maong mga katungod ug mga kahimtang, gipahibalo ni Isaac ngadto sa iyang mga anak ug sa matin aw nagpahayag nga si Esau ingon nga mao ang kamagulangan, mao ang may katungod sa pagkapanganay. Apan si Esau walay gugma sa paghalad, wala siyay hilig ngadto sa kinabuhi nga relihiyoso. Alang kaniya ang mga kinahanglanon nga nag uban sa espirituhanon nga katungod sa pagkapanganay mao usa ka butang nga wala siya malipay ug bisan gani gidumtan nga pagpugong. Ang kasugoan sa Dios nga mao ang kinahanglanon sa diosnong pagpakigsaad uban ni Abraham, giisip ni Esau nga usa ka yugo sa kalulipnan. Desidido sa pagpatuyang sa kaugalingon, siya walav gitinguha nga molahaw pa kay sa kagawasan sa pagbuhat sumala sa iyang mahimut an. Alang kaniya ang gahum ug ang kadato, ang kumbira ug ang hudyaka, mga kalipay. Iyang gihimaya ang dili pinugngan nga kagawasan sa iyang lasangnon ug naglibudsuroy nga kinabuhi. Nahinumduman ni Rebeca ang mga pulong sa manulonda, ug iyang nabasa uban sa matin aw pa nga panabut kay sa iyang bana ang kinaiya sa iyang mga anak. Siya nagtoo nga ang kabilin sa diosnong saad giplano alang ni Jacob. Iyang gisubli ngadto kang Isaac ang mga pulong sa manulonda; apan ang mga pagbati sa amahan nasentro diha sa kamagulangang anak, ug wala siya matarug sa iyang katuyoan. {PM 218.1}

Nakahibalo si Jacob gikan sa iyang inahan nga ang diosnong pasabut mahitungod sa katungod sa pagkapanganay mahulog nganha kaniya, ug napuno siya sa dili ikasulti nga tinguha alang sa mga pinalabi nga magagikan niini. Dili ang pagpanag iya sa bahandi sa iyang amahan ang iyang gihandum; ang espirituhanong katungod sa pagkapanganay mao ang tumong sa iyang pangandoy. Ang pagpakighimamat sa Dios ingon sa gihimo ni Abraham nga matarung, ang paghimo sa halad sa pagpasig uli alang sa iyang pamilya, ang pagkamahimong ginikanan sa katawhan nga pinili, ug sa gisaad nga Mesias, ug ang pagpanunod sa walay katapusang mga kabtangan nga nahiapil diha sa mga panalangin sa pakigsaad ania dinhi ang mga katungod ug mga kadungganan nga naghaling sa iyang labing mainit nga mga tinguha. Ang iyang hunahuna nagpadayon sa pagkab ot ngadto sa umalabut, ug naninguha sa paggunit sa dili makita nga mga panalangin niini. {PM 218.2}

Uban sa tinago nga pangandoy iyang gipatalinghugan ang tanan nga gisulti sa iyang amahan mahitungod sa espirituhanon nga ka tungod sa pagkapanganay; sa maampingon kyang gitipigan kadtong lvang nakat onan gikan sa iyang inahan. Sa adlaw ug sa gabii kining butanga mao ang nag ukupar sa iyang mga hunahuna, hangtud nga kini nahimong makapahinam nga kaikag sa iyang kinabuhi. Apan samtang iyang gimanggad ang walay katapusan labaw sa lumalabay nga mga panalangin, si Jacob walay sinulayan nga kahibalo mahi tungod sa Dios nga iyang gipasidunggan. Ang kasingkasing niya wala mabag o sa diosnon nga grasya. Nagtoo siya nga ang saad mahitungod sa iyang kaugalingon dili matuman samtang si Esau naghupot sa mga katungod sa pagkapanganay, ug siya walay hunong sa pagtoon ug mga paagi diin iyang makoha ang panalangin nga gihuptan sa walay igong pagtagad sa iyang igsoon, apan hilabihan ka bililhon kini alang kaniya. {PM 219.1}

Sa usa ka adlaw sa diha nga nahiuli si Esau nga nautasan ug gikapoy gikan sa pangayam nga nangayo sa pagkaon nga giluto ni Jacob, ang naulahi, mipahimulos sa iyang igsoon sa bili sa pagkapanganay. “Tan awa, himalatyon na ako,” maoy singgit sa danghag, ug mapa tuyangon sa kaugalingon nga mangangayam, unsa man ang kapuslanan kanako sa akong pagkapanganay?” Genesis 25:32. Ug alang sa usa ka plato nga mapulapula nga linat an iyang gisalikway ang katungod sa pagkapanganay. ug gipamatud an ang kasabutan sa usa ka panumpa. Sa hamubo nga takna sa labing madugay makoha ra ang pagkaon diha sa mga balongbalong sa iyang amahan; apan ang pagtagbaw sa handum nianang mao nga takna sa dinanghag iyang gibugti ang mahimayaong kabilin nga gisaad sa Dios mismo ngadto sa Iyang mga amahan. Ang tibook niya nga kaikag diha lamang sa karon. Andam siya nga masakripisyo sa langitnon alang sa yutan on, sa pagpakigbaylo sa usa ka umalabut nga kaayohan alang sa makadiyut nga pagpatuyang. {PM 219.2}

“Niini gitamay ni Esau ang iyang pagkapanganay.” Bersikulo 34. Diha sa iyang paghatag niini nagbao siya ug kahumpayan. Karon wala nay nakaali sa iyang agianan; makahimo siya sumala sa iyang magustohan. Tungod niining walay pugongpugong nga kalipayan, sayop nga pagtawag nga kagawasan, pagkadaghan pa gihapon ang nagabaligya karon sa ilang katungod sa pagkapanganay ngadto sa usa ka panulondon nga putli ug walay buling, ug walay katapusan didto sa mga langit! {PM 220.1}

Sukad masukad ingon nga ulipon sa mga kadanihan nga anaa lamang sa gawas ug yutan on, si Esau nagkoha ug duha ka mga asawa sa mga anak nga babaye nga Hetehanon Sila mga magsisimba sa mini nga mga diosdios, ug ang ilang pagdiwata maoy usa ka mapait nga kasubo ni Isaac ug ni Rebeca. Si Esau nakalapas sa usa sa mga kondisyones sa pakigsaad, nga mao ang pagdili sa pagminyoay tali sa pinil nga mga katawhan ug sa mga hentil; apan si Isaac wala gihapon matarug diha sa iyang paghukom sa paghatag kaniya sa katungod sa pagkapanganay. Ang pangatarungan ni Rebeca, ang makusog nga tinguha ni Jacob alang sa panalangin, ug ang walay pagtagad ni Esau sa mga katungdanan niini, walay kusog sa pagbalhin sa katuyoan sa amahan. {PM 220.2}

Nanglabay ang mga katuigan, hangtud nga si Isaac, nga tigulang na ug nahalap, ug nagpaabut nga sa dili madugay mamatay na nagtinguha sa dili na maglangan sa paghatag sa panalangin nganha sa iyang kamagulangan nga anak. Apan ingon nga nahibaloan niya ang pagsupak ni Rebeca ug ni Jacob, nakahukom siya sa paghimo sa solemni nga seremonyas diha sa tago. Sumala sa nabatasan mahitungod sa paghimo ug usa ka kumbira alang sa maong higayon, gimandoan sa patriarka si Esau nga nag ingon, “Lumakaw ka sa kapatagan ug ipangayam mo ako. Ug buhatan mo ug makaon nga lamian,...aron panalanginan ka sa akong kalag, sa dili pa mamatay ako.” Genesis 25:3, 4. {PM 220.3}

Gibanabana ni Rebeca ang iyang katuyoan. Siya masaligon nga kadto supak sa gipadayag sa Dios ingon nga iyang kabubut on Si Isaac diha sa katalagman nga mahiagum sa diosnon nga kapungot, ug masirhan ang ivang kamanghuran nga anak gikan sa katungdanan nga niini

siya gitawag sa Dios. Wala magpolos ang iyang paningkamot sa paggamit sa pangatarungan nganha kang Isaac, ug busa nakahukom siya sa pagdangop sa paggamit sa lipot. {PM 220.4}

Wala madugay human makagikan si Esau sa iyang sugo, si Rebeca mipahigayon sa katumanan sa iyang katuyoan. Iyang gisultihan si Jacob sa nahitabo, nga nagasugyot sa dihadiha nga kalihokan aron masanta ang paghatag sa dili na mabakwi nga panalangin ngadto kang Esau. Ug iyang gipasaligan ang iyang anak nga kong iyang sundon ang iyang mando, makoha ra niya ang panalangin sumala sa gisaad sa Dios. Wala mouyon dayon si Jacob sa plano sa iyang inahan. Ang paghunahuna nga malimbongan niya ang iyang amahan nakapasubo kaniya pag ayo. Nagbati siya nga ang maong sala magdala hinuon ug usa ka tunglo inay sa usa ka pinalangin. Apan ang iyang mga katahap napiog, ug mipadayon siya sa pagtuman sa mga sugyot sa iyang inahan. Dili maoy iyang tuyo ang paglitok ug usa ka bakak, apan sa diha na siya sa presensya sa iyang amahan daw nahinayak siya kaayo nga dili na makasibug, ug iyang nakoha pinaagi sa limbong ang gikaibogan nga panalangin. {PM 221.1}

Milampus sa ilang katuyoan si Jacob ug si Rebeca, apan ilang naani lamang ang kasamok ug kagul anan tungod sa ilang limbong. Gipahayag sa Dios nga si Jacob maoy modawat sa katungod sa pagkapanganay, ug kining Iyang pulong matuman ra unta sa kaugalingon nga panahon niini, kong naghulat pa unta sila diha sa pagtoo nga iyang buhaton kini alang kanila. Apan sama sa daghan nga karon nagpaila nga mga anak sa Dios, sila walay gusto nga ibilin ang butang diha sa iyang mga kamot. Sa mapait si Rebeca nagbasul sa sayop nga tambag nga iyang gikahatag sa iyang anak; kadto mao ang paagi sa pagpahimulag kaniya gikan kang Jacob, ug wala na gayud siya makakita pa sa iyang dagway. Gikan sa takna sa iyang pagkadawat sa katungod sa pagkapanganay, si Jacob nasubo pag ayo nga gisakit ang iyang tanlag. Nakasala siya batok sa iyang amahan, sa iyang igsoon, sa iyang kaugalingong kalag, ug batok sa Dios. Sa usa ka hamubo nga takna nakahimo siya ug usa ka buhat sa paghinulsol sa tibook niyang kinabuhi. Kining maong talan awon daw buhi sa iyang atubangan bisan sa naglabay ang daghang mga katuigan, sa diha nga ang dautan nga giagian sa iyang kaugalingong mga anak nagsakit sa ivang kalag. {PM 221.2}

Igo lamang nga nakatalikod si Jacob sa balongbalong sa iyang amahan, nga nahiabut si Esau. Bisan pa nga iyang gikabaligya ang iyang katungod sa pagkapanganay, ug gimatud an ang pagbalhin niini pinaagi sa usa ka solemni nga panumpa, karon desidido siya nga modawat sa maong panalangin sa walay pagtagad sa pag angkon sa iyang manghud. Kadugtong sa espirituhanon mao ang yutan on nga katungod sa pagkapanganay, nga maoy maghatag kaniya sa pagkapangulo sa pamilya, ug maoy makapanag iya sa dobli nga bahin sa bahandi sa iyang amahan. Kini maoy nga panalangin nga iyang gimahal. Bumangon ka, amahan ko, ug kumaon ka sa inayaman sa imong anak, aron ang imong kalag magapanalangin kanako.” Genesis 27:31. {PM 221.3}

Nagkurog sa kakurat ug sa kasubo, ang halap ug tigulang na nga amahan nakaamgo nga siya gilimbongan. Ang iyang dugav na ug makawiwili nga gihambin nga mga paglaum nasanta, ug sa mapait iyang gibati ang pagkabalo sa iyang kamagulangan nga anak. Apan

bisan pa niini, ang kombiksyon mikilab sa iyang kaugalingon nga kadto maoy kabubut on sa Dios nga nagpiog sa iyang katuyoan, ug nagpahitabo sa butang gayud nga iyang gitinguha sa pagsanta Iyang nahinumduman ang mga pulong sa manulonda ngadto kang Rebeca, ug sa walay pagtagad sa sala nga karon nahimo ni Jacob, iyang nakita diha kaniya nga mao ang labing takus sa pagtuman sa mga katuyoan sa Dios. Samtang ang mga pulong sa panalangin diha sa iyang mga ngabil iyang gibati ang Espiritu sa tuga sa Dios nga diha kaniya; ug karon, ingon nga nahibalo sa tanang mga kahigayonan, iyang gidasonan ang panalangin nga sa wala mahibalo iyang nalitok nganha kang Jacob "Siya gipanalanginan ko.Oo mahimong bulahan siya." Cienesis 27:33. {PM 222.1}

Minus ang pagtagad ni Esau sa panalangin samtang kini daw maabut niya, apan nagtinguha siya sa pagbaton niini karon nga nawala na gikan kaniya hangtud sa kahangturan. Ang tibook kusog sa iyang mahinayakon, ug pungtanon nga kinaiya napukaw, ug makalilisang ang iyang pagbasul ug kayugot. Mihilak siya sa hilabihan ka pait nga pagtunaw nga nag ingon. "Panalanginan mo usab ako, Oh amahan ko." "Wala ba ikaw magtago ug panalangin alang kanako?" Apan ang saad nga nahatag dili na mabawi. Ang katungod sa pagkapanganay nga sa dinanghag iyang gibugti, dili na siya karon makabawi. "Alang sa usa ka hungit nga pagkaon," alang sa makadiyut nga katagbawan sa kagustohan nga wala gayud mapugngi, gibaligya ni Esau ang iyang panulondon; apan sa iyang pagkaamgo sa iyang kabuang, ulahi na kaayo ang pagbawi sa panalangin. "Siya wala makakaplag ug higayon sa paghinulsol bisan pa nga gipangita unta niya kini nga inubanan sa paghilak." Hebreohanon 12: 16, 17. Wala sirhi si Esau gikan sa katungod sa pagpangita sa pabor sa Dios pinaagi sa katungod sa pagkapanganay. Ang iyang kasubo wala maggikan sa pag ila sa iyang sala; wala siya magtinguha nga mapasig uli ngadto sa Dios. Siya nasubo tungod sa mga gisangputan sa sala, apan dili tungod sa sala mismo. {PM 222.2}

Tungod sa iyang walay pagtagad sa diosnong mga panalangin ug sa mga kinahanglanon, si Esau gitawag diha sa Kasulatan nga "usa ka dili espirituhanon nga tawo." Bersikulo 16. Siya nagapahayag kanila nga gipakagaan lamang ang bili sa katubsanan nga gipalit ni Cristo alang kanila, ug andam sila sa pagsakripisyo sa ilang pagkamanununod sa langit alang sa madunot nga mga butang sa yuta. Ang kadaghanan nagkinabuhi alang lamang sa karon nga wala maghunahuna o pagtagad alang sa umalabut Sama kang Esau sila mosinggit, "Mangaon ug manag inom kita, kay ugma mga patay na kita." 1 Corinto 15:32. Sila ginamandoan sa kahiligan; ug inay magbansay sa pagdumili sa kaugalingon, ilang biyaan ang labing mapuslanon nga mga talagaron. Kong gikinahanglan nga ang usa pagabiyaan, ang katagbawan sa usa ka bisyoso nga kagustohan o ang langitnong mga panalangin nga gisaad lamang ngadto sa mga nagdumili sa kaugalingon ug sa mga mahadlokon sa Dios, ang pag angkon sa kagustohan mao ang magpasulabi, ug ang Dios ug ang langit sa pagkatinuud ginatamay. Pipila, bisan sa nagpaila nga mga Cristohanon, naggunit sa mga pagpatuyang nga makadaut sa panglawas, ug nga makapakubol sa mga igbalati sa kalag. Sila mangapangdol kong ang katungdanan sa paghinlo sa ilang kaugalingon gikan sa tanang kahugawan sa unod ug sa espiritu ipahayag nga magahingpit sa kabalaan diha sa kahadlok sa Dios. Ilang makita

nga sila dili makapabilin niining makadaut nga mga katagbawan ug unya makadangat sa langit, ug naghukom sila nga tungod kay ang dalan paingon sa kinabuhi nga walay katapusan hilabihan man ka sigpit, dili na lamang sila maglakaw niini. {PM 223.1}

Ang kadaghanan nagbaligya sa ilang katungod sa pagkapanganay alang sa mahilayon nga pagpatuyang. Ang panglawas ginasakripisyo, ang mga galamhan sa pangutok nakohaan ug umoy, ug gipildi ang langit; ug ang tanan tungod lamang sa lumalabay nga kalipayan ang usa ka pagpatuyang nga diha diha dayon makapaluya ug makapaubos sa karakter niini. Samtang nahigmata si Esau sa pagtan aw sa kabuang sa iyang dinalidali nga pagbaylo sa diha nga ulahi na kaayo ang pagbawi sa iyang napildi, mao usah kini diha sa adlaw sa Dios ngadto kanila nga nakigbugti sa ilang pagkamanonunod sa langit alang sa hinakog nga mga katagbawan. {PM 223.2}

Kapitulo 17. Ang Pagkalagiw ug ang Paghingilin ni Jacob

Ang binaharan sa kamatayon tungod sa kaligutgut ni Esau, si Jacob mipahawa gikan sa puloy anan sa iyang amahan ingon nga usa ka layas; apan nagdala siya sa panalangin sa iyang amahan. Gibago ni Isaac ngadto kaniya ang pakigsaad, ug nagsugo kaniya, ingon nga manununod niini, sa pagpangita ug asawa gikan sa panimalay sa iyang inahan didto sa Mesopotamia. Bisan pa niini naglakat siya nga nag inusara uban sa nasamok pag ayo nga kasingkasing. Uban lamang sa iyang sungkod kinahanglan siya mopanaw sa gatusan ka mga milya latas sa usa ka dapit nga gipuy an sa lasangon ug nagalaaglaag nga mga tribo. Sa iyang kaul ul sa tanlag ug sa pagkamahadlokon, naningkamot siya sa paglikay sa mga tawo, kay tingali unya ug masubayan siya sa iyang naligutgut nga igsoon. Nahadlok siya nga nawala kaniya sa dayon ang panalangin nga gituyo sa Dios sa paghatag kaniya; ug diha si Satanas sa pagduot kaniya sa mga panulay. {PM 225.1}

Ang gabii sa ikaduha nga adlaw sa iyang panaw, halayo na siya kaayo gikan sa mga balongbalong sa iyang amahan. Nagbati siya nga usa ka sinalikway, ug siya nasayud nga kining tanan nga kasamok ning abut kaniya tungod sa iyang kaugalingon nga sayop nga paagi. Ang kangitngit sa pagkanabiyaan sa paglaum nagpiit sa iyang kalag, ug naglisud siya sa pag ampo. Apan hilabihan sa iyang pagkamarni ngawon nga nagbati siya nga nagkinahanglan sa panalipod sa Dios nga wala niya mabad kaniadto. Uban sa pagbakho ug sa halalum nga pagpaubos misugid siya sa iyang sala, ug nangamuyo alang sa pipila ka kapanghimatuoran nga siya wala biyai sa hingpit. Sa gihapon ang iyang nabug atan nga kasingkasing wala makakaplag ug kahumpayan. Nawad an siya sa tanang pagsalig sa iyang kaugalingon, ug nahadlok siya nga ang Dios sa Iyang mga amahan nagsalikway kaniya. {PM 225.2}

Apan ang Dios wala magbiya ni Jacob. Ang Iyang kalooy gitunol pa gihapon ngadto sa iyang masalaypon, ug walay pagsalig nga ulipon. Sa maloloy on gipadayag ni Jehova ang gikinahanglan lamang ni Jacob usa ka Manluluwas. Siya nakasala; apan napun-an sa pagkamapasalamaton ang iyang kasingkasing samtang iyang nakita nga gipa dayag ang paagi nga pinaagi niini siya mapasig uli ngadto sa pabor sa Dios. {PM 225.3}

Gikapovan sa iyang panaw, ang magpapanaw mihigda diha sa yuta uban sa usa ka bato alang sa iyang unlan Sa iyang paghikatulog iyang nakita ang usa ka hagdanan, masiga ug nagasidlak, kinsang ubos nga tumoy diha sa yuta, samtang ang ibabaw nga tumoy nakaabut sa langit. Sa ibabaw niini nga hagdanan, nagsaka ug nagakanaug ang mga manulonda; sa ibabaw niini didto ang Ginoo sa himaya, ug gikan sa mga langit nadungog ang iyang tingog nga nagaingon, “Ako mao si Jehova, ang Dios ni Abraham nga imong amahan ug ang Dios ni Isaac.” Ang yuta nga iyang gihigdaan ingon nga usa ka hininginlan ug usa ka layas gisaad ngadto kaniya ug sa iyang kaliwat, uban sa pasalig, “Diha kanimo ug sa imong kaliwat pagapanalanginan ang tanan nga mga kabanayan sa yuta.” Genesis 28 14 Kining mao nga saad nahatag ngadto kang Abraham ug ngadto kang Isaac, ug karon kini gibag o ngadto kang Jacob Unya diha sa pinasahi nga pagtagad sa iyang pag inusara ug sa kasubo, gisulti ang mga

pulong sa paglipay ug sa pagpadasig nga nag ingon, “Ania karon. Ako magauban kanimo, ug ikaw paga bantayan Ko sa bisan asa nga imong pagaadtoan, ug ikaw pagapabalikan Ko niining yutaa; kay Ako dili mobiya kanimo hanggud nga matuman Ko ang Akong gisulti kanimo.” Genesis 28-15. • {PM 226.1}

Si Jehova nasayud sa dautang mga impluwensya nga magalibut ni Jacob, ug sa mga katalagman siya mapahimutang. Diha sa kalooy Iyang gibukas ang umalabut sa atubangan sa mahinulsolon nga layas, aron siya makasabut sa diosnon nga katuyoan mahitungod sa Iyang kaugalingon, aron maandam sa pagsukol sa mga panulay nga siguro nga moabut kaniya sa diha nga siya mag inusara taliwala sa mga diwatahan ug sa maliputong mga katawohan. Kinahanglan anaa kanunay sa iyang atubangan ang hataas nga sumbanan nga iyang pagatumongon; ug ang pagkahibalo nga pinaagi kaniya ang katuyoan sa Dios nagaabut sa iyang katumanan, kanunay magaawhag kaniya sa pagkamatinumanon. {PM 226.2}

Niini nga panan awon ang plano sa katubsanan gipahayag ngadto ni Jacob, dili sa hingpit, apan diha sa mga bahin nga hinungdanon kaayo alang kaniya sa maong panahon. Ang misteryoso nga hagdanan nga gipakita kaniya diha sa iyang damgo mao ra sa gipasabut ni Cristo sa Iyang pakigkabildo kang Natanael. Siya nag-ingon, “Makita ra unya ninyo ang langit nga maabli ug ang mga manulonda sa Dios nga magakayab ug magakunsad sa ibabaw sa Anak sa Tawo.” Juan 1:51. Kutob sa panahon sa pagsukol sa tawo batok sa kagamhanan sa Dios, dihay dili pinugngan nga paghimamatay tali sa Dios ug sa tawo. Apan ang sala ni Adan ug ni Eva maoy nakapahimulag sa yuta gikan sa langit, mao nga ang tawo dili na makahimamat sa iyang Magbubuhat. Apan bisan pa niini ang kalibutan wala pasagdi diha sa pagkawalay paglaum nga nag inusara. Ang hagdanan nagrepresentar ni Jesus, ang natudlo nga paagi sa pagsultihanay. Kong wala pa Niya matulaye pinaagi sa Iyang kaugalingong mga pahanungdan, ang gulpo nga nahimo sa sala, dili unta makasultihanay ang mag aalagad nga mga manulonda sa nahulog nga tawo. Gidugtong ni Cristo ang tawo diha sa Iyang kaluyahon ug sa iyang pagkadili makahimo sa tuburan sa gahum nga dili masukod. {PM 226.3}

Kining tanan gipadayag ngadto kang Jacob diha sa iyang damgo. Bisan nakasabut dayon ang iyang hunahuna sa usa ka bahin sa mga gipadayag, ang dako ug misteryoso nga mga kamatuoran niini mao ang pagtoon sa tibook niyang kinabuhi, ug nagbukhad sa dugang pa sa iyang pagsabut. {PM 229.1}

Nahigmata si Jacob gikan sa iyang paghikatulog diha sa halalum nga kahilum sa kagabhion. Ang nagasidlak nga mga dagway sa iyang panan awon nangahanaw. Ang hanap lamang nga latid sa mamingawon nga mga kabungtoran, ug sa ibabaw kanila ang mga langit nga gisanagan sa mga bitoon, karon mao ang mitagbo sa iyang panan aw. Ang presensya sa usa nga dili makita mao ang nagpuno niini nga kamingawan. “Sa pagkamatuud si Jehova ania niining dapita,” siya miingon, “ug ako wala mahibalo...kini dili lain kondili ang balay sa Dios, ug kini mao gayud ang ganghaan sa langit.” {PM 229.2}

"Ug si Jacob mibangon sayo sa pagkabuntag ug gikoha niya ang bato nga iyang giunlanan, ug gipatindog niya ingon sa usa ka haligi nga handumanan, ug iyang giboboan ug lana ang ibabaw niini." Pinasubay sa naandan mahitungod sa pagsaulog sa hinungdanong mga hitabo, gipatindog ni Jacob ang usa ka handumanan sa kalooy sa Dios, aron nga kong mahilabay siya sa mao nga dapit siya makahunong niining balaan nga dapit aron sa pagsimba ni Jehova. Ug gitawag niya ang maong dapit Bethel, o "ang balay sa Dios." Uban sa halalum nga pagpasalamat iyang gisubli ang saad nga ang presensya sa Dios magauban kaniva; ug unya iyang gihimo ang solemni nga panaad, "Kong magauban ang Dios kanako, ug magabantay kanako niining dalana, nga akong ginalaktan, ug magahatag kanako ug tinapay nga pagakan on ug panapton nga igasul ob, sa pagkaagi nga makabalik ako sa pakigdait sa balay sa akong amahan, dan si Jehova mahimo nga akong Dios; unya kining batoha nga akong gipatindog ingon sa haligi nga handumanan mahimong balay sa Dios, ug sa tanan nga Imong igahatag kanako, sa pagkamatuod ang bahin nga ikapulo akong igahatag Kanimo." {PM 229.3}

Si Jacob wala dinhi magpasabut sa paghimo ug kasabutan sa Dios. Gisaaran na siya ni Jehova sa kauswagan, ug kini nga panumpa maoy pahayag sa usa ka kasingkasing nga napuno sa pagkamapasalamaton tungod sa pasalig mahitungod sa gugma ug sa kalooy sa Dios. Nagbati si Jacob nga ang Dios may katungod diha kaniya nga kinahanglan iyang ilhon, ug nga ang pinasahi nga mga handumanan sa diosnon nga pabor nga gitugyan kaniya nagkinahanglan ug usa ka halos. Busa ang matag panalangin nga gihatag kanato nagkinahanglan ug usa ka tubag ngadto sa Mag uugmad sa tanan tang mga kalooy. Kinahanglan kanunay nga sublion sa Cristohanon ang iyang naglabay nga kinabuhi, ug handumon uban sa pagpasalamat sa bililhong mga kaluwasan nga nabuhat sa Dios alang kaniya, sa pagtabang kaniya diha sa mga pagsulay, nagabukas ug mga agianan sa iyang atubangan sa diha nga ang tanan daw maitom ug makalilisang, ug nagpahayahay kaniya sa diha nga hapit na gayud siya makuyapan. Kinahanglan iyang ilhon ang tanan kanila ingon nga mga kamatuoran sa pagbantay sa langitnong mga manulonda. Tungod niining dili maisip nga mga panalangin kinahanglan kanunay siya magapangutana, uban sa maampoon ug mapasalamaton nga kasingkasing, "Unsa man ang akong igabayad kang Jehova, tungod sa tanan Niyang mga kaayohan kanako." Salmo 116:12. {PM 230.1}

'Ang atong panahon, mga talento, ug atong mga butang, kinahanglan igahalad nga balaanon ngadto Kaniya nga maoy naghatag kanato ingon nga piniyalan niining maong mga panalangin. Sa diha nga adunay pinasahi nga kaluwasan nga mahimo alang kanato, o bag o ug wala paabuta nga mga pabor nga gitugyan kanato, kinahanglan atong pagailhon ang pagkamaayo sa Dios, dili lamang pinaagi sa pagpahayag sa atong pagpasalamat diha sa mga pulong, kondili, sama ni Jacob, pinaagi sa mga gasa ug mga halad ngadto sa Iyang kawsa Ingon nga nagapadayon kita sa pagdawat sa mga panalangin sa Dios, mao nga magpadayon usah kita sa paghatag. {PM 230.2}

"Sa tanan nga Imong igahatag kanako," matud pa ni Jacob, "sa pagkamatuod ang bahin nga ikapulo akong igahatag Kanimo." Kita nga nagapahimulos sa hingpit nga kahayag ug

mga katungod sa maayong balita, matagbaw ba lamang sa paghatag ug minos ngadto sa Dios kay sa gihatag nila nga nagkinabuhi diha sa karaan, ug minos ug kaayohan nga panahon? Dili, ingon nga ang mga panalangin nga atong gipahimuslan dako pa, dili ba motubo usab sa pagpahiangay ang atong mga katungdanan? Apan pagkadiyutay ang pagbanabana; pagkawalay kapuslanan sa paningkamot sa pagsukod pinaagi sa matimatika nga mga kalagdaan, sa panahon, sa salapi ug sa gugma, batok sa usa ka gugma nga hilabihan ang pagkadili masukod ug sa usa ka gasa nga dili mahunahuna ang iyang bili. Ang mga ikapulo maoy alang kang Cristo! O, pagkanihit nga pudyot, makauulaw nga balos alang sa hilabihan ka dako nga bili! Gikan sa krus sa Calbaryo, si Cristo nagatawag alang sa walay paglipodlipod nga pagtugyan. Ang tanan nga anaa kanato, ang tanan sa atong pagkamao, kinahanglan igahalad ngadto sa Dios. {PM 231.1}

Uban sa usa ka bag o ug nagapabilin nga pagtoo sa diosnong mga saad, ug pinasaligan sa presensya ug sa pagkamagbalantay sa langitnong mga manulonda, mipadayon si Jacob sa iyang panaw ngadto “sa yuta sa mga anak sa Silangan.’’ Genesis 29:1. Apan pagkalahi sa iyang pag abut kay sa pag abut sa mensahero ni Abraham duolan na sa usa ka gatus ka tuig nga ming agi! Ang sulogoon miabut uban sa usa ka pasunding sa mga manlilihok nga nagsakay sa mga kamelyo, uban sa mga gasa nga bulawan ug salapi; ang anak maoy usa ka nag inusara nga nasakitan sa tiil nga magpapanaw, nga walay kabtangan gawas sa iyang sungkod. Sama sa sulogon ni Abraham, si Jacob mipahulay diha sa duol sa atabay, ug dinhi niya ihibalag si Raquel, ang manghud nga anak nga dalaga ni Laban. Karon si Jacob maoy naghatag ug pag alagad, sa pagpaligid sa bato gikan sa atabay, ug maoy nagpainom sa mga panon. Sa iyang pagpaila sa iyang kagikan, giabiabi siya didto sa puloy anan ni Laban. Bisan siya miabut nga walay nahut ug walay nag atiman, ang pipila ka semana nagpakita sa bili sa iyang kakugi ug kahanas, ug gisugyotan siya sa pagpabilin. Ginakasabutan nga siya maghatag ug pag alagad nga pito ka tuig kang Laban alang sa kamot ni Raquel. {PM 231.2}

Sa karaang mga panahon, ang batasan nagkinahanglan sa pamanho non, sa dili pa ang pag aprobar sa usa ka kasabutan sa kaminyoon, sa pagbayad ug usa ka kantidad nga salapi o sa katumbas niini diha sa ubang mga butang, sumala sa iyang maarangan, ngadto sa amahan sa iyang pangasaw onon. Giila kini nga usa ka kalig onan sa relasyon sa kaminyoon. Ang mga amahan kaniadto wala maghunahuna nga luwas ang pagpiyal sa kalipay sa ilang mga anak nga babaye ngadto sa mga lalake nga wala magahimo ug pangandam alang sa pagtabang sa usa ka pamilya. Kong wala silay igo nga dinaginutan ug kusog sa pagduma la ug patigayon ug sa pagbaton ug mga baka ug mga yuta, gikahad lokan nga ang ilang kinabuhi mawalay kapuslanan. Apan may panagana nga gihimo sa pagpa ila niadtong walay ikabayad alang sa usa ka asawa. Gitugotan sila sa pagpangabudlay alang sa amahan kinsang anak nga dalaga iyang gihigugma, ug ang gidugayon sa panahon ginasukod sa bili sa bugay nga gikinahanglan. Kong ang maghahalad matinumanon diha sa iyang pag alagad, ug namatud an sa ubang bahin nga takus, iyang madawat ang babaye ingon nga iyang asawa; ug sa kasagaran ang bugay nga nadawat sa amahan ihatag ngadto sa iyang anak diha sa ilang pagkaminyo. Mahitungod kang Raquel ug kang Lea, sa hinakog gipugngan ni Laban ang bugay nga ihatag

unta ngadto kanila, ilang gihisgutan kini sa dayon na nilang pahawa gikan sa Mesopotamia, nga nag ingon, “Rita gibaligya niya, ug labut pa nakaon ang tanan nga among bili.” Genesis 31:15. {PM 232.1}

Ang karaan nga batasan, bisan kini usahay giabusahan, sama sa gibuhat ni Laban, mabungahon sa maayong mga sangputanan. Sa diha nga ang maghahalad gikinahanglan nga papangagaron una niya mapanag iya ang pangasaw onon, nasanta ang usa ka dinalian nga kaminyoon, ug dihay higayon sa pagsulay sa kaladmon sa iyang pagbati, ingon man ang iyang katakus sa pagtabang sa usa ka pamilya. Niining atong kapanahonan ang daghang mga dautan ang misangput gumikan sa pagsunod sa kaatbang nga dalan. Sagad gayud nga ang mga kaslonon sa dili pa ang kaminyoon may diyutay lamang nga higayon ang pagkasinati sa mga batasan ug sa gawi sa matag usa, ug kutob sa adlaw adlaw nga pagkinabuhi ang pagahisgutan, sila sa pagkamatuod nga estranyo sa diha nga mahiusa sila diha sa altar. paghan ang nakakaplag, nga ulahi na, nga sila dili diay napahiangay sa usa’g usa, ug ang tibook nga kinabuhi nga pagkaalaut mao ang angputanan sa ilang kaminyoon. Sa kasagaran ang asawa ug ang mga anak mag antus gumikan sa pagkatapulan ug pagkadili maayo motrabaho o sa bisyoso nga mga batasan sa bana ug amahan. Kong ang kinaiya sa maghahalad nasulayan pa sa wala pa ang kasal, pinasubay sa karaang batasan, ang dagkong pagkadili malipayon masanta unta {PM 232.2}

Ang pito ka tuig nga matinumanong pag alagad ni Jacob alang kang Raquel “kini ingon lamang sa pipila ka adlaw tungod sa iyang gugma alang kaniya.” Apan ang hakogan ug maakup akupon nga Laban, nga nagtinguha sa pagpabilin sa usa ka mapuslanon nga katabang, migamit sa usa ka malupigon nga limbong diha sa pagsalili ni Lea alang kang Raquel. Ang kamatuoran nga si Lea sa iyang kaugalingon may labut niini nga panlimbong, maoy hinungdan sa iyang pagbati nga dili siya makahimo sa paghigugma kaniya. Ang iyang napungot nga badlong ngadto kang Laban gibugtian sa tanyag nga lain pang pito ka tuig alang kang Raquel. Apan mipugos ang amahan nga dili iwakli si Lea ni Jacob, tungod kay magdala kini ug pagpakaulaw sa pamilya niya. Sa ingon niini nabutang si Jacob diha sa usa ka labing masakit ug masulayon nga kahimtang; sa katapusan mihukom siya sa pagpabilin ni Lea ug nangasawa ni Raquel. Si Raquel mao gayud ang labing gihigugma niya; apan ang iyang pagpalabi kaniya nakapaukyab sa kasina ug sa pangabubho, ug napaitan ang iyang kinabuhi tungod sa panagkaribal sa iyang mga asawa nga mag igsoon ra. {PM 233.1}

Sulod sa kawhaan ka tuig si Jacob nagpabilin diha sa Mesopotamia, nagapangabudlay diha sa pag alagad ni Laban, kinsa, nga sa walay pagtagad pagkakabanay, matapaton sa pagkoha alang sa iyang kauga lingon sa tanang mga kaayohan gumikan sa ilang relasyon. Ang napulo’g upat ka tuig nga pangabudlay mao ang iyang gipangayo alang sa iyang duha ka mga anak nga babaye; ug sulod sa nahibilin nga mga tuig, kapulo usab usaba ang suhol ni Jacob. Apan bisan pa niini, kugihan ug matinumanon ang pag alagad ni Jacob. Ang iyang mga pulong ngadto kang Laban niadtong ilang katapusang paghi nusayay, sa matin aw naghulagway sa walay puas nga pagbantay sa mga interes sa iyang estrikto nga agalon.

“Niining kaluhaan ka tuig nga ako nagpuyo uban kanimo, ang imong mga carnero ug ang imong mga kanding wala gayud mangatagas, wala usab ako makakaon ug carn ero nga lake gikan sa imong mga panon. Wala ko gayud ikaw hidadi ug inagaw sa mga mananap nga ihalas; ako ang nagbayad sa mga nangawala niini; gikan sa akong kamot gikinahanglan mo kini, bisan gikawat sa adlaw kun gikawat sa gabii. Sa ingon niana, sa adlaw napagod ako sa kainit, ug sa kagabhion ang katugnaw; ug ang akong katulogon nangawala sa akong mga mata.” {PM 233.2}

Gikinahanglan sa magbalantay sa pagbantay sa iyang mga panon sa adlaw ug sa gabii. Namiligro sila gikan sa mga tulisan, ug gikan usab sa mapintas nga mga mananap, nga daghan kaayo ug mga maisug, kanunay magahimo ug dakong kadaut sa mga panon nga dili binantayan pag ayo. Si Jacob daghan ug mga katabang diha sa pag atiman sa dako nga mga panon ni Laban; apan siya sa iyang kaugalingon mao ang manubag alang kanilang tanan. Sulod sa pipila ka mga bahin sa tuig, gikinahanglan nga kanunay siya gayud uban sa mga panon, aron sa pagbantay kanila diha sa panahon sa ting init nga dili sila mangamatay sa uhaw, ug sulod sa mga bulan sa tingtugnaw, nga dili sila mangurog tungod sa hilabihang katugnaw. Si Jacob mao ang pangulong magbalantay; ang mga ulipon nga sakop kaniya mao ang luyoluyo nga mga magbalantay. Kong may carnero nga mawala, ang pangulong magbalantay mao ang magabayad; ug iyang tawagon ang mga sulogoon nga maoy gipiyalan sa pagbantay sa panon ngadto sa usa ka estrikto nga paghusay kong kini dili maayo ang kahimtang. {PM 234.1}

Ang kugihan ug ang pag atiman nga kinabuhi sa magbalantay, ug ang iyang malumo nga kalooy alang sa walay mahimo nga mga mananap nga gipiyal kaniya, maoy gigamit sa mga magsusulat nga tinuktukan sa Espiritu sa pag ilustrar sa pipila sa labing bililhong mga kamatuoran sa maayong balita Si Cristo, sa Iyang relasyon ngadto sa Iyang mga katawohan, gitandi sa usa ka magbalantay sa carnero. Tapus sa pagkahulog, Iyang nakita ang Iyang mga carnero nga nasilotan sa kamatayon diha sa mangitngit nga mga agianan sa sala. Aron sa pagluwas niining mga naglaroylaroy, Iyang gibiyaan ang mga kadungganan ug ang mga himaya sa balay sa Iyang Amahan. Siya nagaingon, “Pangitaon Ko kadtong nangawala, ug pabalikon Ko pag usab kadtong ginapadaag sa halayo, ug bugkosan Ko kadtong nabunggoan sa bukog, ug palig onon kadtong nagmasakiton.” “Akong luwason ang Akong panon sa mga carnero, ug sila dili na mahimong tukbonon,” “ni subaron sila sa mga mananap sa yuta.” Ezekiel 34:16, 22, 28. Madungog ang Iyang tingog nga magtawag kanila ngadto sa Iyang toril. “landong sa maadlaw tungod sa kainit, ug mahimong usa ka dalangpanan ug usa ka salipdanan gikan sa bagyo ug gikan sa ulan ” Isaias 4 6. Ang Iyang pagbantay alang sa panon walay pagka kapoy. Iyang palig onon ang mga maluyahon, humpayon ang mga nagaantus, tigumon ang mga nati nga mga carnero diha sa Iyang mga bukton, ug pagadad on sila diha sa Iyang dughan. Nahigugma Kaniya ang Iyang mga carnera. “Sa lain nga magbalantay sila dili mosunod,... kay sila dili makasabut sa tingog sa lain nga mga magbalantay.” Juan 10:5. {PM 234.2}

Si Cristo nagaingon, “Ang maayong magbalantay sa mga carnero magahalad sa Iyang kinabuhi sa pagpakamatay alang sa mga carnera. Ang sinuholan lamang ug dili magbalantay sa mga carnera, ni kinsa ang mga carnera dili iyang kaugalingon, imgpakakita niya sa lobo nga magsingabut, kini siya mobiya sa mga carnero ug mokalagiw; ug sila pagatangagon sa lobo ug pagapatibulaagon. Siya mokalagiw kay siya sinuholan man lamang ug walay kahangawa alang sa mga carnera. Ako mao ang maayong magbalantay sa mga carnera. Ako nakaila sa mga Ako, ug ang mga Ako nakaila Kanako.” Juan 10:11-14. {PM 235.1}

Si Cristo, ang pangulong magbalantay sa mga carnera, nagpiyal sa pagbantay sa Iyang panon nganha sa mga ministro ingon nga mga luyoluyo nga mga magbalantay sa mga carnera; ug nagsugo Siya kanila sa pagbaton sa sama nga kaikag nga Iyang napakita. ug magabati sa balaan nga kapangakohan sa katungdanan nga Iyang gipiyal nganha kanila. Sa solemni nagsugo Siya kanila nga magmatinumanon, sa pagpakaon sa panon, sa pagpalig on sa mga maluya, sa pagpabuhi sa nawad an sa kadasig, ug sa pagpanalipod kanila gikan sa manunukob nga mga lobo. {PM 235.2}

Aron sa pagluwas sa Iyang mga carnera, gihalad ni Cristo ang Iyang kaugalingong kinabuhi; ug Iyang gitudlo ang Iyang mga magbalantay ngadto sa gugma gipaila ingon nga ilang sumbanan. Apan “ang sinuholan lamang, kinsang mga carnero dili Iyang kaugalingon,” walay tinuud nga kaikag sa panon. Siya nagahago tungod lamang sa suhol, ug siya may kahingawa lamang sa iyang kaugalingon. Iyang tun an ang iyang kaugalingon nga ganansya, inay nga sa kaayohan sa iyang katungdanan; ug diha sa takna sa kalisdanan o katalagman, siya mokalagiw ug biyaan ang panon. {PM 235.3}

Si Apostol Pedro nagatambag sa luyoluyo nga mga magbalantay nga nag ingon: “Tagda ninyo ang panon sa Dios nga anaa diha kaninyo, dili nga daw sa ingon sa gipamugos kamo kondili sa kinabubut on ninyo gayud, dili alang sa makauulawng pagpanapi kondili inubanan sa kadasig, nga dili sa harihari nga pagdumala kanila nga gipiyal kaninyo kondili ingon nga mga panig ingnan nga pagaawa ton sa panon.” 1 Pedro 5:2, 3. Si Pablo nagaingon, “Tagda ninyo ang inyong kaugalingon ug ang tibook panon, nga niini ang Espiritu Santo mao ang naghimo kaninyong mga magbalantay, sa pagtagad sa iglesya sa Ginoo nga Iyang nabatonan pinaagi sa Iyang kauga lingong dugo. Ako nahibalo nga sa makagikan na gani ako, pagasudlon kamo ug mabangis nga mga lobo nga dili malooy sa panon.” Buhat 20:28, 29. {PM 235.4}

Ang tanan nga nag ila nga usa nga wala hinangpa nga buhat ang pag atiman ug ang mga lulan nga mahulog nganha sa kapangakohan sa matinumanon nga magbalantay sa mga carnero, ginabadlong sa apostol nga nag ingon: “Dili nga daw sa ingon sa gipamugos kamo kondili sa kinabubut on ninyo gayud, dili alang sa makauulaw nga pagpanapi kondili inubanan sa kadasig.” 1 Pedro 5:2. Sa kinabubut on buhian sa Pangulong Magbalantay ang tanang dili matinumanong mga sulogoon. Ang iglesya ni Cristo napalit sa Iyang dugo ug ang tagsatagsa ka magbalantay kinahanglan makaila nga ang mga carnero nga nailalum sa iyang pagbantay nagbili sa walay utlanan nga sakripisyo. Iyang pagailhon ang matag usa kanila

ingon nga dili kabilhan, ug dili makapuyan sa iyang mga paningkamot sa pagbantay kanlia diha sa usa ka mahimsug, ug nagalambo nga kahimtang. Ang magbalantay nga napuno sa espiritu ni Cristo moawat sa Iyang panig ingnan sa pagdumili sa kaugalingon, nga walay hunong ang pagbuhat alang sa kaayohan sa iyang gibantayan; ug ang panon mouswag diha sa ilalum sa iyang pagbantay {PM 236.1}

Ang tanan pagatawgon sa paghatag ug estrikto nga husay sa ilang pagpangalagad. Ang Agalon magapangayo sa matag magbalantay nga magaingon, “Hain na man ang panon nga gihatag kanimo, kadtong imong matahum nga panon?” Jeremias 13:20. Siya nga makaplagan nga matinumanon, magadawat ug usa ka dato nga balos. “Inigpadayag sa Pangulong Magbalantay, kamo managpakadawat unya sa mahima yaong purongpurong nga dili malawos.” 1 Pedro 5:4. {PM 236.2}

Sa diha nga si Jacob nga gikapoyan na sa pag alagad ni Laban, misugyot nga mopauli sa Canaan, miingon siya ngadto sa iyang ugangan nga lalake, “Papahawaa ako aron ako moadto sa akong kangalingong pinuy anan ug sa akong yuta. Ihatag kanako ang akong mga asawa ug ang akong mga anak, nga tungod kanila nag alagad ako kanimo, ug tugoti ako sa paglakaw; kay ikaw nahibalo sa mga pag alagad nga gialagad ko kanimo.” Apan si Laban nagsugyot kaniya sa pagpabilin, nga nagpahayag, “Hingmatngonan ko nga gipana Ianginan ako ni Jehova tungod kanimo.” Iyang nakita nga ang iyang mga kabtangan nagatubo ilalum sa pagbantay sa iyang umagad. {PM 236.3}

Si Jacob miingon, “Diriyut pa ang imo sa wala pa ako makaanhi, ug misanay sa dako nga panon.” Apan si paghubadhubad sa panahon nasina si Laban sa dakong kauswagan ni Jacob, nga “midako sa hila bihan gayud, ug dihay mga panon sa mga carnero, ug mga olipon nga babaye, ug mga olipon nga lalake, ug mga kamelyo ug mga asno.” Ang mga anak nga lalake ni Laban miambit sa pangabubho sa ilang amahan. ug ang ilang masilagong mga sinultihan midangat sa igdulongog ni Jacob: Iyang “gikoha ni Jacob ang tanan nga iya sa atong amahan; ug niadtong iya sa atong amahan naangkon niya kining tanan nga himaya. Gitan aw usab ni Jacob ang nawong ni Laban, ug nakita niya nga dili na sama sa kaniadto.” {PM 237.1}

Dugay ra unta nga biyaan ni Jacob kining iyang paryente nga limgongan kondili pa sa iyang kahadlok nga iyang ikahibalag si Esau. Karon siya nagbati nga mamiligro diha sa mga anak nga lalake ni Laban, nga nagatan aw sa iyang katigayonan ingon nga ilaha, ug maninguha unya sa pagkoha niini pinaagi sa pamugos. Diha siya sa dakong kalibug ug sa kahingawa, nga wala mahibalo kong asa siya moliso. Apan ingon nga mahunahunaon sa mapasayloong saad didto sa Bethel, iyang gidala ang iyang kaso ngadto sa Dios, ug nangayo ug mando gikan Kaniya. Diha sa usa ka damgo gitubag ang iyang pag ampo: “Bumalik ka sa yuta sa imong mga ginikanan ug sa imong kaubanan, kay Ako magauban kanimo.” {PM 237.2}

Ang pagkawala ni Laban diha sa balay, nakahatag ug higayon alang sa pagpahawa. Sa dinalian gitigum ang mga panon sa mga carnero ug sa mga baka ug gipauna kini sila, ug uban

sa iyang mga asawa, mga anak, ug mga sulogoon, si Jacob mitabok sa Euprates, nga nagdali sa iyang dalan paingon sa Galaad, diha sa mga utlanan sa Canaan. Tapus sa tulo ka mga adlaw nahibaloan ni Laban ang ilang pagkalagiw, ug migikan siya sa pag agpas, ug naapsan sila diha sa ikapito nga adlaw sa ilang panaw. Nainit siya sa kasuko, ug naglungodungot sa pagpugos kanila sa pagbalik, nga ang paghimo niini wala siya magduhaduha, tungod kay ang iyang pundok malig on kaayo. Sa pagkamatuud ang mga layas diha g?yud sa dako nga katalagman. {PM 237.3}

Nga wala niya mapadayon ang iyang dili mahigalaon nga tuyo naggumikan sa kamatuoran nga ang Dios sa Iyang kaugalingon nagpatunga aron sa pagpanalipod sa Iyang sulogoon. “Ania sa gahum sa akong kamot ang paga mong among kaninyo,” nag ingon si Laban, “apan ang Dios sa imong amahan nagsulti kanako kagabi i, ug nag ingon: Magmatngon ka nga dili magsulti kang Jacob bisan maayo kun dautan;” nga sa ato pa, siya dili magpugos kaniya sa pagpabalik, o magsugyot kaniya pinaagi sa maulog ulogon nga pag awhag. {PM 238.1}

Gipugngan ni Laban ang bugay sa kaminyoon sa iyang mga anak nga babaye, ug gitagad niya si Jacob uban sa panglimbong ug sa binastos; apan uban sa taras nga minaut iya karon gikasab an siya tungod sa iyang tinago nga paggikan, nga wala makahatag sa amahan ug higayon sa paghimo ug usa ka binulagan nga kumbira, o bisan gani sa pagpanamilit sa iyang mga anak nga babaye ug sa ilang mga anak. {PM 238.2}

Ingon nga tubag, gipasundayag ni Jacob ang hinakog ug akup akupon nga plano ni Laban, ug nangamuyo kang Laban ingon nga usa ka saksi sa iyang kaugalingong pagkamatinumanon ug pagkamatinud anon. “Kong ang Dios sa akong amahan, ang Dios ni Abraham, ug ang kahadlok ni Isaac wala pa maga uban kanako, sa pagkamatuod igapadala mo ako karon nga hubo. Nakakita ang Dios sa akong kasakit, ug ang kabudlay sa akong mga kamot, ug ikaw gibadlong Niya kagabii.” Genesis 31:42. {PM 238.3}

Wala makalimod si Laban sa mga kamatuoran nga gibutyag, ug karon nagtanyag siya sa pagsulod ngadto sa usa ka pakigsaad sa kalinaw. Si Jacob miuyon sa tanyag, ug gipatindug ang usa ka pundok sa mga bato ingon nga handumanan sa kasabutan. Niini nga haligi ginganlan ni Laban nga Mizpa, “Panting bantayan.” nga nag ingon, “Magabantay si Jehova sa taliwala kanako ug kanimo, kong kita managbulag ang usa sa usa.” {PM 238.4}

“Miingon pa gayud si Laban kang Jacob: Ania karon, kining mohon, ug ania kining haligi nga handumanan nga akong gipatindog sa taliwala kanako ug kanimo. Kini nga mohon mao ang saksi ug kining haligi sa handumanan mao ang saksi nga ako dili molabang nganha kanimo niini nga mohon, nga ikaw dili molabang niining pundok, ug niining haligi nga handumanan aron sa pag among among. Ang Dios ni Abraham, ug ang Dios ni Nachor ang Dios sa ilang amahan magahukom sa taliwala kanato. Ug si Jacob nanumpa tungod sa kahadlok ni Isaac. Genesis 31:52-53. Aron sa pagmatuod sa kasabu tan, ang mga hingtungdan naghimo ug usa ka kumbira. Gigasto ang tibook nga gabii diha sa hinigala nga panagkabildohay; ug sa pagpamasibas na sa adlaw. migikan si Laban ug ang iyang mga

kaubanan. Niini nga panagkabulagay nabugto ang tanang kadug tongan tali sa mga anak ni Abraham ug sa mga pumopuyo sa Mesopotamia. {PM 238.5}

Kapitulo 18. Ang Gabii sa Pagbugnoay

Kining Kapituluha gibase sa Genesis

Bisan mibiya si Jacob sa Padan aram sa pagsugot sa diosnong mando. dili nga walay mga katahap ang iyang pagsubay pag usab sa dalan nga iyang giagian ingon nga usa ka layas mga kaluhaan ka tuig nga milabay. Ang iyang sala sa iyang paglimbong sa iyang amahan naana kanunay sa iyang panumduman. Nasayud siya nga ang iyang dugay nga pagkahininglan mao ang sangputanan sa mao nga sala, ug iyang gipalandong kining mga butanga sa adlaw ug sa gabii, ang mga pagbasul sa usa ka masumbongon nga tanlag maoy naghimo nga masulub on kaayo sa iyang panaw. Samtang ang mga kabungtoran sa iyang yutang natawohan nakita niya diha sa halayo, natandog pag ayo ang kasingkasing sa patriarka. Ang tibook nga kagahapon mipakita nga matin aw kaayo sa iyang atubangan. Uban sa paghinumdum sa iyang sala, miabut usab ang hunahuna mahitungod sa pabor sa Dios nganha kaniya, ug ang mga saad sa diosnon nga panabang ug paggiya. {PM 240.1}

Samtang nagkahaduol na siya sa katapusan sa iyang panaw, ang iyang paghunahuna mahitungod kang Esau nagdala ug daghang mga tilimad on nga masamokon. Tapus mokalagiw si Jacob, giisip ni Esau nga siya na lamang ang bugtong manonunod sa mga katigayonan sa iyang amahan Ang balita sa pagpauli ni Jacob makaukyab sa kahadlok nga siya mipauli sa pag angkon sa panulondon. Sa pagkakaron si Esau kong buot siya, makahimo ug dakong kadaut sa iyang igsoon, ug tingali mabuyo siya sa pagpangisog batok kaniya, dili lamang tungod sa tinguha sa pagpanimalus, kondili sa pagsiguro nga dili matugaw ang iyang pagpanag iya sa bahandi nga sa dugay nang panahon iyang gihunahuna nga maiya. {PM 240.2}

Si Jehova nagtugyan na usab kang Jacob sa usa ka timaan sa diosnon nga pagbantay. Samtang siya mipanaw paingon sa habagatan gikan sa Bukid sa Galaad, ang duha ka mga panon sa mga manulonda daw naglibot kaniya diha sa likod ug sa atubangan, nga nag abante kuyog sa iyang pundok, nga daw alang sa pagpanalipod kanila. Nahinumduman ni Jacob ang panan awon didto sa Bethel nga dugay na, ug ang iyang gibug atan nga kasingkasing nagaanan niining kamatuoran nga ang diosnong mga mensahero nga nagdala kaniya ug paglaum ug kadasig sa iyang pagkalagiw gikan sa Canaan, mao ang mahimong mga magbalantay sa iyang pagpauli. Ug siya miingon, ‘Kini mao ang panon sa Dios ug gihinganlan niya kadtong dapita Mahanaim”duha ka mga panon o mga kampo.” {PM 240.3}

Apan si Jacob nagbad nga may usa ka butang nga iyang pagabuhaton aron sa pagsiguro sa iyang kaugalingon nga kahilwasan. Busa iyang gipadala ang mga mensahero uban sa usa ka makipuypuyon sa maayong buot nga pag abiabi ngadto sa iyang igsoon. Iyang gipahimangnoan sila sa tukma nga mga pulong sa ilang pagpakigsulti kang Esau. Gisulti nang daan sa wala pa mahimugso ang duha ka mga igsoong lalake, nga ang magulang magaalagad sa manghod, ug tingali unya ug ang paghinumdum niini makahaling sa mapait nga pagbati, gisultihan ni Jacob ang mga sulogoon nga sila gipadala ngadto “sa akong ginoo nga si Esau;”

sa diha nga dad on sila sa iyang atubangan, ilang pagahisgutan ang ilang agalon ingon nga "imong alagad nga si Jacob;" ug aron makoha ang kahadlok nga nagapauli siya nga usa ka timawa nga libudsuroy, ug magaangkon sa kabilin sa iyang amahan, nagmabinantayon si Jacob sa pagpahayag diha sa iyang mensahe nga nag ingon, "Ako adunay mga baka, ug mga asno, ug mga panon sa mga carnero, ug mga binatonan nga lalake ug mga sulogoong babaye, ug nagsugo ako sa pag ingon sa akong ginoo aron ako mahimut an sa iyang mga mata." {PM 241.1}

Apan ang mga sulogoon namauli uban sa balita nga si Esau nagakaduol na sa pagtagbo kaniya uban sa upat ka gatus ka mga tawo, ug walay tubag nga gipadala sa iyang malaghigalaon nga mensahe. Maorag siguro nga nagatagbo siya aron sa pagpanimalus. Ang kalisang mao ang naglukop sa kampo. "Unya si Jacob nahadlok sa hilabihan gayud ug nagsugo siya." Dili siya makahimo sa pagbalik, ug nahadlok usab siya sa pagpadayon. Ang iyang ginsakopan, nga walay mga hinagiban ug walay panalipod, dili gayud andam alang sa paghibalag ug kaaway. Tungod niadto, iyang gibahin sila sa duha ka mga grupo, aron nga kong pagaatakihon ang usa, ang laing usa may higayon sa pagkalagiw. Gikan sa iyang daghan nga mga panon nagpadala siya ug ubay ubay nga mga gasa ngadto kang Esau, inubanan sa malaghigalaon nga mensahe. Iyang gihimo kutob sa diha sa iyang gahum ang pagpanghimayad sa iyang sayop ngadto sa iyang igsoon, ug sa pagsanta sa gihulga nga katalagman, ug unya diha sa pagpaubos ug sa paghinulsol nangamuyo siya alang sa diosnong nga panalipod: "O Jehova nga miingon kanako, Bumalik ka sa imong yuta ug sa imong kaubanan, ug ikaw buhatan Ko ug maayo. Ako dili takus sa labing diyutay sa tanan nga mga mahigugmaong kalolot ug sa tanan nga mga kamatuoran nga Imong gipakita sa Imong ulipon, kay uban sa akong sungkod milabang ako niining Jordan, ug karon nahimo ako nga duruha ka pundok. Luwasa ako, ginaampo ko Kanimo, gikan sa kamot sa akong igsoon, sa kamot ni Esau; kay nahadlok ako kaniya, tingali kaha moanhi siya, ug samaran niya ako, ang inahan uban ang mga anak." {PM 241.2}

Sila nakaabut na sa labanganan sa Jaboc, ug sa nag akahaduol na ang kagabhion, gipadala ni Jacob ang iyang pamilya sa labanganan sa sapa, samtang siya nagpabilin nga nag inusara sa pikas sa sapa. Nakahukom siya sa paggamit sa gabiii diha sa pag-ampo, ug nagtinguha siya nga mag inusara uban sa Dios. Makahimo ang Dios sa pagpahumok sa kasingkasing ni Esau Diha lamang kaniya ang paglaum sa patriarka. {PM 242.1}

Diha sa usa ka hilit, ug bukiron nga dapit, ang hantakanan sa ihalas nga mga mananap, ug dapit nga luklukanan sa mga tulisan ug sa mga mamomuno. Nag inusara ug walay panalipod, miduko si Jacob sa tumang kasubo ngadto sa yuta. Tunga nang gabii kadto. Ang tanan nga nakapamahal sa kinabuhi alang kanila didto sa halayo. napabantang sa katalagman ug sa kamatayun. Ang labing nakapapait kaayo mao ang hunahuna nga ang iyang kaugalingong sala maoy nakadala niining katalagman nganha sa mga walay sala. Uban sa mainiton nga mga paghilak ug sa pagpaagas sa mga luha nag ampo siya sa atubangan sa Dios. Sa kalit ang usa ka kusgan nga kamot mihikap kaniya. Naghunahuna siya nga ang usa ka kaaway nagapangita

sa iyang kinabuhi, ug nangusog siya sa paglabnot sa iyang kaugalingon gikan sa kanut sa iyang maghaharang. Diha sa kangitngit ang duruha nagbugno kong kinsa kanila ang mohawud. Walay usa ka pulong ang nasulti, apan gihurot ni Jacob ang iyang tibook nga kusog, ug wala gayud siya molugak bisan sa makadiyut lamang. Samtang siya nakigbugno alang sa iyang kinabuhi, ang paghinumdum sa iyang sala miduok sa iyang kalag; ang iyang mga sala mingtuyhakaw sa iyang atubangan, aron sa pagsira kaniya gikan sa Dios. Apan diha sa iyang makalilisang nga kalisud nahinumdum siya sa mga saad sa Dios, ug ang tibook niyang kasingkasing nangaliyupo alang sa Iyang kalooy. Ang bugno nagpadayon hangtud sa duol na sa kabuntagon, sa diha nga ang tawo nga wala hiilhi mipislit sa piyakpiyak sa iyang balat ang ug dihadiha nabakol siya. Karon nasabtan na sa patriarka kong kinsa ang iyang kaaway. Iyang namatngonan nga siya nakig away sa usa ka langitnon nga mensahero, ug maoy hinungdan nga ang iyang halos labaw sa tawo nga panlimbasug wala gayud makadaug. Si Cristo kadto, “ang Manulonda sa pakigsaad,” nga nagpaila sa Iyang kauga lingon ngadto kang Jacob. Nabakol na karon ang patriarka, ug naga antus sa labing mangotngot nga kasalat, apan wala gayud siya molugak sa iyang pagkupot. Bug os nga mahinulsolon ug nadugmok, migunit siya ngadto sa Manulonda; “siya mihilak ug nangilyupo” (Oseas 12:4), nagpangilaba alang sa usa ka panalangin. Tingali may pasalig siya nga napasaylo ang iyang sala. Ang kasakit nga lawasnon wala mapaigo sa pagpatipas sa iyang hunahuna gikan sa iyang tuyo. Ang iyang pagpaniguro mitubo sa paglig on, ang iyang pagtoo nagdugang ang pagkamainiton ug mapinadayonon, hangtud sa katapusan. Ang Manulonda misulay sa pagpalingkawas sa Iyang kaugalingon; siya namugos sa pag ingon, “Buhii Ako kay mahayaghayag na;” apan si Jacob mitubag, “Dili ko Ikaw buhian hangtud nga ako panalanginan Mo.” Kong kini usa pa ka mapagawalon, ug mapangahason nga pagsa lig, dihadiha unta malaglag si Jacob; apan ang iyaha maoy kasigurohan sa usa nga nagasugid sa iyang kaugalingong pagkadili takus, apan nagatoo sa pagkamatinumanon sa usa ka Dios nga nagatuman sa pakigsaad. {PM 242.2}

Si Jacob “may gahum ibabaw sa Manulonda, ug gibuntog niya.” Oseas 12:4. Pinaagi sa pagpaubos sa kaugalingon, sa paghinulsol, ug sa pagtugyan sa kaugalingon, kining masalaypon nga tawo nakabuntog sa Halangdon sa langit. Iyang gihigut ang nagakurog niyang paggunit diha sa mga saad sa Dios, ug ang kasingkasing sa Walay Kinutobang Gugma dili makasalikway sa pangilaba sa makasasala. {PM 245.1}

Ang sayop nga maoy hinungdan sa pagpakasa ni Jacob diha sa pagkoha sa katungod sa pagkapanganay pinaagi sa limbong karon gihikyad sa iyang atubangan. Wala niya masaligi ang mga saad sa Dios, apan naninguha pinaagi sa iyang kaugalingong paningkamot sa pagpahinabo sa mahimo ra unta sa Dios diha sa iyang kaugalingon nga panahon ug paagi. Ingon nga usa ka katinoan nga siya napasaylo, giilisdan ang iyang ngalan gikan sa usa nga maoy makapahinumdum sa iyang sala, ngadto sa usa nga nagasaulog sa iyang kadaugan. “Dili ka na pagahinganlan nga si Jacob,” matud pa sa Manulonda, “kondili si Israel; kay nakigbugno ka sa Dios, ug sa tawo, ug nakabuntog ka.” Genesis 32:28. {PM 245.2}

Nadawat ni Jacob ang panalangin nga gipangandoy sa iyang kalag. Ang iyang sala ingon nga usa ka limbongan ug tikasan napasaylo na. Ning agi na ang krisis sa iyang kinabuhi. Ang pagduhaduha, kalibug, ug ang pagbasul maoy nakapapait sa iyang kinabuhi, apan karon, ang tanan nangausab; ug matam is ang pagpasig uh sa Dios. Wala na mahadlok mosugat si Jacob sa iyang igsoon. Ang Dios nga nagpasaylo sa iyang sala, makatandug sa kasingkasing ni Esau sa pagdawat usab sa iyang pagpaubos sa kaugalingon ug sa iyang paghinulsol. {PM 246.1}

Samtang si Jacob nakigbugno sa Manulonda. may laing langitnong mensahero gipadala ngadto kang Esau. Diha sa usa ka damgo, nakita ni Esau ang iyang igsoon nga sulod sa kaluhaan ka tuig usa ka hininginlan gikan sa balay sa iyang amahan; iyang nasaksihan ang iyang kaguol sa iyang pagkahibalo nga namatay ang iyang inahan; iyang nakita siya nga gilibutan sa mga panon sa Dios. Gihinubay kining damgoha ni Esau ngadto sa iyang mga sundalo, uban sa mando nga dili pagadagmalan si Jacob, kay ang Dios sa iyang amahan naga uban kaniya. {PM 246.2}

Sa katapusan ang duha ka mga pundok nagkaduol sa usa'g usa, ang pangulo sa deserto nga nagapangulo sa iyang mga tawo nga iggugubat, ug si Jacob uban sa iyang mga asawa ug mga anak, nga ginaatiman sa mga magbalantay ug sa mga binatonan nga babaye, ug gisundan sa taas nga laray sa mga panon. Sa nagasandig siya sa iyang sungkod, ang patriarka milakang sa pagsugat sa panon sa mga sundalo. Luspad siya ug nabakol gumikan sa bag o pa lamang nga bugno, ug siya milakaw nga mahinay ug sa dakong kasakit, nga nagtakiang sa matag lakang; apan ang iyang panagway gisug an sa kalipay ug sa pakigdait. {PM 246.3}

Sa iyang pagkakita sa nabakol nga nagaantos, "si Esau midalagan sa pagsugat kaniya, ug migakos kaniya ug mipauraray siya sa iyang liog, ug iyang gihalokan siya; ug minghilak sila." Genesis 33:4. Samtang nagtan aw sila sa talan awon, bisan ang bagisong mga kasingkasing sa mga sundalo ni Esau natandog. Bisan pa nga iyang nasultihan sila sa iyang damgo, wala sila makasabut sa kausaban nga nag abut sa ilang kapitan. Bisan ilang nasud ong ang kaluya sa patriarka, gamay ra ang ilang paghunahuna nga ang iyang kahuyang nahimong iyang kalig on. {PM 246.4}

Diha sa iyang gabii sa kasubo diha sa daplin sa Jaboc, sa diha nga ang kalaglagan daw diha sa iyang atubangan, si Jacob natudloan sa pagkakawang lamang sa panabang sa tawo, ug pagkawalay sukaranan ang tanang pagsalig sa tawohanon nga gahum. Iyang nakita nga ang iyang panabang magagikan lamang Kaniya nga iyang nasalaan sa hilabihan nga pagkamakasusubo. Sa kahimtang nga walay mahimo ug dili takus, nangamuyo siya sa saad sa Dios mahitungod sa kalooy ngadto sa mahinulsolon nga makasasala. Kadtong saara mao ang iyang kasigurohan nga ang Dios magpasaylo ug magdawat kaniya. Madali pa tingali moagi ang langit ug ang yuta, kay sa mapakyas kadtong pulonga; ug mao kini ang nagtabang kaniya latas niadtong makahahadlok nga bugno. {PM 247.1}

Ang eksperyensya ni Jacob sulod niadtong gabii sa "pagdumogay ug sa kasakit nagpaila sa pagsulay nga latas niini ang mga katawohan sa Dios lanahanglan magaagi sa dayon na sa

ikaduhang pag anhi ni Cristo. Si manalagna nga Jeremias, diha sa balaan nga panan awon nga nagadungaw niini nga panahon, nag ingon: “Nakadungog kami ug tingog sa pagkurog, sa kahadlok, ug dili sa pakigdait,... Ang tanang mga nawong nangaluspad. Ah! pagkadako nianang adlawa nga walay mausa nga sama kaniya: ngani maoy panahon sa kasamok ni Jacob: apan siya maluwas gikan niana.” Jeremias 30:5-7. {PM 247.2}

Sa diha nga si Cristo mohunong na sa Iyang buhat ingon nga manlalaban alang sa tawo, unya kining maong panahon sa kasamok magasugod. Unya ang kaso sa matag kalag mahukman na, ug unya wala nay dugo sa pagpasig uli nga mohinlo gikan sa sala. Sa diha nga si Jesus mobiya na sa Iyang katungdanan sa pagkamanlalaban sa atubangan sa Dios, pagahimoon ang solemni nga pahibalo nga nagaingon, “Ang mamomuhat ug dautan, pabuhata gihapon siyag dautan; ug ang mahugaw papadayona gihapon siya sa pagkamahugaw; ug ang matarung, pabuhata gihapon siyag matarung; ug ang balaan, papadayona siya sa pagkabalaan.” Pinadayag 22:11. Unya ang nagapugong nga Espiritu sa Dios pagakohaon gikan sa yuta. Maingon nga si Jacob gihulga sa kamatayon sa iyang nasuko nga igsoon, mao man usab mamiligro ang katawohan sa Dios gikan sa dautan nga nagapangita sa paglaglag kanila. Ug sa samang paagi nga ang patriarka nakigbugno sa tibook nga gabii alang sa kaluwasan gikan sa kamot ni Esau, ang mga matarung mosinggit ngadto sa Dios sa adlaw ug sa gabii alang sa kaluwasan gikan sa mga kaaway nga nagalibot kanila. {PM 247.3}

Gisumbong ni Satanas si Jacob sa atubangan sa mga manulonda sa Dios, nga nag angkon sa katungod sa paglaglag kaniya tungod sa iyang sala; nasugyutan niya si Esau sa pagmartsa batok kaniya; ug niadtong taas nga gabii sa pagpakigbugno sa patriarka, naningkamot si Satanas sa pagpugos nganha kaniya sa pagbati mahitungod sa iyang sala, aron sa pagpaluya kaniya, ug sa pagpalugak sa iyang pagkupot sa Dios. Sa diha nga sa iyang kabalaka, si Jacob mikupot sa Manulonda, ug naghimo ug pangamuyo uban sa mga luha, ang langitnong Mensa hero, aron sa pagsulay sa iyang pagtoo, nagpahinumdum usab kaniya mahitungod sa iyang sala, ug naninguha sa paglighot gikan kaniya. Apan si Jacob wala molunga. Iyang nakat onan nga ang Dios maloloy on, ug tungod niini iyang gitugyan ang iyang kaugalingon diha sa iyang kalooy. Nagpahinumdum siya mahitungod sa iyang paghinulsol sa iyang sala, ug nangamuyo alang sa kaluwasan. Samtang iyang gisubay pag usab ang iyang kinabuhi, hapit siya mapadpad ngadto sa kawalad on sa paglaum, apan naggunit siya pag ayo sa Manulonda, ug uban sa mainiton, ug nagahigawas nga paghilak nag pugos sa iyang pangaliya hangtud siya midaug. {PM 248.1}

Mao kini ang eksperyensya sa katawohan sa Dios diha sa katapusan nilang panugakod sa mga gahum sa dautan. Pagasulavan sa Dios ang ilang pagtoo, ang ilang pagkamalahutayon, ug ang ilang pagsalig diha sa Iyang gahum sa pagluwas kinila. Si Satanas maninguha sa paghadlok kanila sa paghunahuna nga ang ilang mga kaso walay paglaum; nga ang ilang mga sala hilabihan nga pagkadako ug dili na mapasaylo. May lalum sila nga pagbati sa ilang mga kasaypanan, ug samtang ilang balikan sa pagtan aw ang ilang mga kinabuhi, molundag ang

ilang mga paglaum. Apan sa paghinumdum sa kadako sa kalooy sa Dios, ug sa ilang kaugalingong tininuod nga paghinulsol, ilang hangyoon ang Iyang mga saad nga gihimo pinaagi kang Cristo ngadto sa walay mahimo ug mahinulsolon nga mga makasasala. Dili mapakyas ang ilang pagtoo tungod kay dili dayon gitubag ang ilang mga pag ampo. Ilang gunitan ang kusog sa Dios, sama sa paggunit ni Jacob sa Manulonda, ug ang sinultihan sa ilang mga kalag mao kini: “Dili ko ikaw buhian hangtud nga ako panalanginan mo.” {PM 248.2}

Kong wala hinulsoli ni Jacob ang iyang sala diha sa pagkoha sa katungod sa pagkapanganay pinaagi sa limbong, ang Dios dili unta makadungog sa iyang pagampo ug sa maloloyon magaamping sa iyang kinabuhi. Busa diha sa panahon sa kasamok, kong ang katawohan sa Dios wala nay masugid nga mga sala nga mopakita sa atubangan nila samtang ginsakit sila sa kahadlok ug sa kaguol, sila masanapan; ang pagkamawad an sa paglaum maoy moputol sa ilang pagtoo, ug dili sila makabaton sa pagsalig sa pagpangamuyo sa Dios alang sa kaluwasan. Apan samtang sila may halalum nga pagbati sa ilang pagkadili takus, wala silay tinipigan nga mga sayop nga ikapa dayag. Nianang hugnaa ang ilang mga sala nangapapas na sa mapasig ulion nga dugo ni Cristo, ug sila dili makadala kanila ngadto sa paghinumdum. {PM 248.3}

Linglahon ni Satanas ang daghan sa pagtoo nga ang Dios dili manumbaling sa ilang pagkadili matinumanon sa gagmay nga mga butang sa kinabuhi; apan si Jehova nagpakita diha sa Iyang pagdumala ni Jacob nga Siya magatugot o magapasagad sa dautan. Ang tanan nga maningkamut sa pagpamalibad o sa pagtabon sa ilang mga sala, ug tugotan sila nga magpabilin diha sa mga basahon sa langit, nga wala masugid ug wala mapasaylo, madaug ni Satanas. Sa magaka dugang ang kahalangdon sa katungdanan nga ilang gihuptan, maga labaw kamabug at ang ilang lihok diha sa panan aw sa Dios, ug magadugang ang pagkadili kaduhaduhaan sa kadaugan sa dakong kaaway. {PM 249.1}

Apan bisan pa niini ang kasaysayan sa kinabuhi ni Jacob maoy usa ka kasigurohan nga ang Dios dili magsalikway kanila nga gibudhian ngadto sa pagkasala, apan nagbalik nganha Kaniya uban sa tinuod nga paghinulsol. Pinaagi sa pagtugyan sa iyang kaugalingon ug sa nagpabilin nga pagtoo nga si Jacob nakakoha sa wala niya makoha pinaagi sa pagbugno diha sa iyang kaugalingon nga kusog. Niini gitudloan sa Dios ang Iyang ulipon nga ang diosnong gahum ug ang grasya lamang maoy makahatag sa panalangin nga iyang gihandum. Ingon niini ang mahinabo kanila nga nagkinabuhi sa katapusang mga adlaw. Samtang ang mga katalagman magalibut kanila, ug ang pagkawalad on sa paglaum moturok diha sa kalag, kinahanglan sila magasalig lamang diha sa mga pahanungdan sa pagkapinasig uli. Wala kitay mahimo sa atong kaugalingon. Diha sa atong pagkadili takus ug walay mahimo lanahanglan magasalig lata diha sa mga pahanung dan sa gilansang sa krus ug nabanhaw nga Manluluwas. Walay usa nga malaglag samtang ilang buhaton kini. Ang taas ug maitom nga kutay sa atong mga kalapasan anaa sa atubangan sa Walay Katapusan. Hingpit ang talaan; walay usa sa atong mga kasal anan ang nalimutan. Apan Siya nga nagpatalinghug sa mga hilak sa Iyang

mga ulipon sa kakaraanan, magapatalinghug sa pag ampo sa pagtoo, ug magapasaylo sa atong mga kalapasan. Siya nakasaad, ug Siya magatuman sa Iyang pulong. {PM 249.2}

Nakadaug si Jacob tungod kay siya malahutayon ug matinguhaon. Ang iyang eksperyensya nagpamatuud sa gahum sa walay hunong nga pag ampo. Niining panahona karon kita kinahanglan magtoon niining leksyon sa masangputong pag ampo, ug sa pagtoo nga dili matarug. Ang labing dako nga mga kadaugan sa iglesya ni Cristo o sa tagsatagsa ka Cristohanon, dili mao kadtong nadaug pinaagi sa talento o sa edukasyon, pinaagi sa bahandi, o sa mga pabor sa mga katawohan. Sila mao ang mga kadaugan nga nadaug diha sa lawak pamatianan sa Dios, sa diha nga ang mainiton ug nagahingutas nga pagtoo nagagunit sa gamhanang bukton sa gahum. {PM 250.1}

Sila nga dili gustong mobiya sa tagsatagsa ka sala ug mangita sa mainiton sa panalangin sa Dios, dili makakaplag mini. Apan ang tanan nga mogunit sa mga saad sa Dios ingon sa gihimo ni Jacob, ug mahimong ingon ka mainiton ug ingon ka malahutayon ni Jacob, molampus ingon nga siya milampus. “Dili ba hatagan sa Dios ug husdsya ang Iyang mga pinili nga nagatuwaw ngadto Kaniya sa maadlaw ug sa magabii? Langaylangayan ba Niya sila? Sultihan ko kamo, nga sa madali Iyang hatagan sila ug husdsya.” Lukas 18 7, 8. {PM 250.2}

Kapitulo 19. Ang Pagpauli Ngadto sa Canaan

Kining kapituluha gibase sa Genesis 34; 35; 37.

Sa pagtabok sa Jordan, “si Jacob midangat sa kalinaw ngadto sa lungsod sa Sichem, nga nahamutang sa Canaan.” Genesis 33:18. Niini ang pag ampo sa patriarka didto sa Bethel, gitugot, nga siya pagadad on sa Dios balik sa iyang kaugalingon nga yuta diha sa kalinaw. Sa usa ka panahon siya nagpuyo diha sa walog sa Sichem. Dinhi niining dapita si Abraham naghimo sa iyang unang kampa mento kapin na sa usa ka gatus ka tuig nga ninglabay, ug nagpatindog sa iyang unang halaran, diha sa Yuta sa Saad. Dinhi niining dapita si Jacob “mipalit ug usa ka bahin sa kapatagan didto diin gibuldad niya ang iyang balongbalong sa kamot sa mga anak ni Hamor, nga amahan ni Sichem, sa usa ka gatus ka book nga salapi. Ug gipatindog niya didto ang usa ka halaran, ug kini gihinganlan niya: El elohe Israel Ang Dios, Dios ni Israel.” Genesis 33:19, 20. Sama kang Araham, si Jacob nagpatindog tapad sa iyang balongbalong, sa usa ka halaran ngadto kang Jehova, nga nagatawag sa mga sakop sa iyang panimalay ngadto sa paghalad sa buntag ug sa gabii. Dinhing dapita usab siya nagkalot ug atabay nga niini, sa napulo’g pito ka mga siglo sa ulahi, miabut ang Anak ni Jacob ug Manluluwas, ug nga sa tapad niini, nga nagpahulay sa kainit sa kaudtohon iyang gisultihan ang iyang nahibu lung nga tigpaminaw nianang “usa ka tubod sa tubog nga magatubo ngadto sa pagkakinabuhing dayon.” Juan 4:14. {PM 251.1}

Ang pagpabilin ni Jacob ug sa iyang mga anak didto sa Sichem misangko sa kapintas ug sa pagbaganaw sa dugo. ang usa ka anak nga babaye sa usa ka panimalay nabutang ngadto sa kaulawan ug sa kagul anan, duruha ka mga igsoong lalake nalambigit sa sala sa pagpatay, ang tibook nga siyudad gitugyan ngadto sa kadaut ug sa pagpamatay, ingon nga panimalus sa malapason nga binuhatan sa usa ka danghag nga batan on. Ang sinugdanan nga mipaingon sa mga gisangputan nga hilabihan ang pagkamakalilisang mao ang buhat sa anak nga babaye ni Jacob, nga “migula aron sa pagtan aw sa mga anak nga babaye niadtong yutaa, sa ingon niini nangarisgo ngadto sa pagpakig uban sa mga dili diosnon. Ang nagapangita ug kalipayan taliwala kanila nga wala mahadlok sa Dios, nagbutang sa iyang kauga lingon diha sa dapit ni Satanas, ug nagdapit sa iyang mga panulay. {PM 251.2}

Dili nga wala surangsuranga ang mabudhion nga kabangis ni Simeon ug ni Levi; apan sa ilang gibuhat ngadto sa mga Sichemhanon sila nakabuhat ug usa ka mabug at nga sala. Giayo gayud nila paglilong gikan kang Jacob sa ilang mga plano, ug ang balita sa ilang panimalus nagpuno kaniya sa kalisang. Nasakit sa kasingkasing tungod sa gibuhat sa iyang mga anak nga lalake, nakaingon lamang siya, “Nagpagubot kamo kanako sa pagbuhat kanako nga dinumtan sa mga pumoluyo niining yutaa;... ug duna lamang ako’y diriyut nga mga tawo, kong managtingub sila batok kanako, ug pagalaglagon ako ug ang akong panimalay.” Apan ang kasubo ug ang pagbati ug kangil ad sa ilang dugoong binuhatan masabut pinaagi sa mga pulong nga gipamolong ni Jacob sa iyang pagpasabut niini dul an sa kalim an ka tuig sa ulahi sa diha nga nag ilaid na siya sa iyang higdaanan sa kamatayon didto sa Egipto nga nag ingon: “Si Simeon ug Levi mga magsoon: mga hinagiban sa linugsanay nga dagko ang ilang mga

espada. O kalag ko, dili ka magsulod sa ilang tambag, sa ilang panagkatigum, himaya ko, dili ka makigtipon;... Tinunglo ang ilang kapungot, kav mapintas gayud; ug ang ilang kaligutgut, kay mabangis gayud." Gienesis 49:5-7. {PM 252.1}

Si Jacob nagbati nga adunay hinungdan alang sa pagpakaulaw sa kaugalingon. Ang kabangis ug ang bakak naila diha sa kinaiya sa iyang mga anak. Dihay dili tinuod nga mga dios diha sa kampo, ug ang pagsimba ug mga diosdios sa pipila ka bahin nakagamut na bisan diha sa mga panimalay Dumalahon ba sila sa Ginoo sumala sa ilang pagtalikod, dili ba Niya itugyan sila ngadto sa pagpanimalus sa mga nasud nga naglibot? {PM 252.2}

Samtang sa ingon nga nagdungo si Jacob sa kahasol, gimandoan siya sa Ginoo sa pagpanaw paingon sa habagatan ngadto sa Bethel. Ang paghunahuna mahitungod niining dapita nakapahinumdum sa patriarka dili lamang sa iyang panan awon mahitungod sa mga manu londa ug sa mga saad sa kalooy sa Dios, kondili sa panaad usab nga gihimo didto, nga si Jehova mao ang iyang Dios. Siya naninguha nga sa dili pa moanha sa maong sagrado nga luna ang iyang panimalay kinahanglan mapagawas sa kahugawan sa pagsimba ug diosdios. Busa naghatag siya ug mando sa tibook nga kampamento nga nagaingon, "Isalikway ninyo ang laing mga dios nga anaa sa taliwala kaninyo, ug maghinlo kamo, ug ilisan ninyo ang inyong mga bisti. Ug manindog kita ug manungas kita sa Bethel; ug magabuhat ako didto ug halaran alang sa Dios nga nagtubag kanako sa adlaw sa akong kagul anan, ug nag uban kanako sa dalan nga akong gilaktan." {PM 252.3}

Uban sa halalum nga pagbati, gisubli ni Jacob ang sugilanon mahi tungod sa iyang unang pagduaw sa Bethel, sa diha nga siya mitalikod sa balongbalong sa iyang amahan nga usa ka nag inusara nga libu dsuroy, nga mikalagiw tungod sa iyang kinabuhi, ug sa unsa nga nagpakita kaniya si Jehova diha sa panan awon sa gabii. Samtang iyang gisubli ang kahibulungang mga pagdumala sa Dios kaniya, nahumok ang iyang kaugalingong kasingkasing, ug ang iyang mga anak usab natandog sa usa ka masakopon nga gahum; nagamit niya ang labing masangputon nga paagi sa pag andam kanila sa pagtipon diha sa pagsimba sa Dios kong sila makaabut na sa Bethel. "Ug gihatag nila kang Jacob ang tanan nga mga dios nga lain nga diha sa ilang kamot, ug ang mga ariyos nga diha sa ilang dalunggan, ug gitagoan kini ni Jacob sa ilalum sa usa ka kahoy nga encina nga diha sa haduul sa Sichem." {PM 253.1}

Gipahinabo sa Dios nga ang kahadlok maanha sa mga pumopuyo sa yuta, mao nga wala sila makahimo ug pagsulay sa pagpanimalus sa pamatay didto sa Sichem. Nakaabut ang mga magpapanaw ngadto sa Bethel nga walay nagsamok kanila. Dinhi ang Ginoo nagpakita na man kang Jacob, ug gibag o ngadto kaniya ang pakigsaad. "Ug si Jacob nag ugbok ug usa ka haligi nga handumanan sa dapit diin didto Siya nakigsulti kaniya, usa ka haligi nga bato." {PM 253.2}

Didto sa Bethel, si Jacob gipatawag sa pagbalata sa kamatayon sa usa nga sa dugay na nga panahon nahimong usa ka pinasidunggan nga sakop sa pamilya sa iyang amahan ang iwa ni

Rebeca nga mao si Deborah, nga ningkuyog sa iyang agalon nga babaye gikan sa Mesopotamia ngadto sa yuta sa Canaan. Ang presensya niining gulangon nga babaye alang ni Jacob mao ang nahimong bililhon nga higut nga nagbugkos kaniya sa iyang sayo nga kinabuhi, ug ilabina ngadto sa inahan kang kinsang gugma alang kaniya hilabihan ka lig on ug ka lumo. Gilubong si Deborah uban sa mga pahayag sa dakong kasubo nga ang encina nga sa ilalum niini gihimo ang iyang lubnganan, gihinganlan ug "ang encina sa paghilak." Dili mahimo nga molabay nga dili mamatikdan nga ang handumanan sa iyang kinabuhi sa matinumanong pag alagad ug ang pagbalata niining higala sa panimalay, giisip nga takus nga pagapreserbahon diha sa pulong sa Dios. {PM 253.3}

Gikan sa Bethel duruha na lamang ka adlaw nga panaw ngadto sa Hebron; apan kini nagdala kang Jacob sa mabug at nga kasub anan diha sa kamatayon ni Raquel. Napulo'g upat ka tuig nga pagalagad ang iyang gihimo tungod kaniya, ug ang iyang gugma maoy nakapagaan sa iyang kabudlay. Ang kabalalum ug ang pagpabilin sa maong gugma gipakita samtang si Jacob didto sa Egipto niya naghigda nga haduul na sa iyang kamatayon, nga si Jose miduul sa pagduaw kaniya, ug ang tigulang na nga patriarka, sa dalikyat niyang paghi numdum sa iyang kaugalingon nga kinabuhi, nagingon, "Mahitungod kanako sa paggikan ko sa Padan aram, namatay kanako si Raquel sa yuta sa Canaan, sa dalan, sa gilay on nga dili na kaayo halayo gikan sa Ephrata; ug gilubong ko siya didto sa dalan sa Ephrata." Genesis 48:7. Diha sa kutay sa kasaysayan sa pamilya mahitungod sa iyang hataas ug gisamok nga kinabuhi, ang kamatayon ni Raquel mao lamang ang nahinumduman. {PM 254.1}

Sa wala pa ang iyang kamatayon, si Raquel nanganak sa ikaduha nga anak nga lalake. Sa iyang binulagan nga pagtinga iyang gihinganlan ang bata nga Benoni, "anak sa akong kasub anan." Apan ang iyang imahan nagtawag kaniya nga Benjamin, "anak sa akong mong kamot" o "akong kusog." Gilubong si Raquel diin siya namatay, ug gipatindog ang usa ka haligi diha sa maong dapit aron sa pagpalungtad sa iyang handumanan. {PM 254.2}

Didto sa dalan paingon sa Ephrata, may laing maitom nga krimen ang nakamansa sa pamilya ni Jacob, nga maoy hinungdan nga si Ruben, ang kamagulangang anak, gihikawan sa mga katungod ug sa mga kadungganan sa pagkapanganay. {PM 254.3}

Sa katapusan nakaabut ra si Jacob sa tumoy sa iyang panaw, "ngadto kang Isaac nga iyang amahan sa Mamre,... nga mao ang Hebron, nga didto nanagpuyo si Abraham ug si Isaac." Dinhi siya nagpabilin sulod sa nagakatak op nga mga tuig sa kinabuhi sa iyang amahan. Alang kang Isaac, nga maluya na ug halap, ang maloloy ong mga pagtagad ning dugay nang nawala nga anak maoy usa ka kalipay sulod sa mga katuigan sa pag inusara ug pagkanamatyan. {PM 254.4}

Nagkatagbo si Jacob ug si Esau diha sa higdaanan sa kamatayon sa ilang amahan Kaniadto ang magulang nga igsoon nagpaabut niining hitaboa nga higayon sa pagpanimalus; apan sukad niadto dako ang kausaban sa iyang mga pagbati. Ug si Jacob nga maayong pagkatagbaw sa espirituhanong mga panalangin sa katungod sa pagkapanganay, mitugyan

ngadto sa iyang magulang ang kabilin sa bahandi sa ilang amahan ang kabilin lamang nga gitinguha ug gimahal ni Esau. Wala na sila maglinay anay tungod sa pangabubho ug sa pagdumot, apan sila nagbulag, ug si Esau mipaingon ngadto sa Bukid sa Seir. Ang Dios, nga dato sa mga panalangin, nagtugyan ngadto kang Jacob sa kalibutanon nga bahandi, dugang sa hataas nga kaayohan nga iyang gitinguha. Ang mga kabtangan sa duruha ka mga igsoon "dako ra kong mag usa sila sa pagpuyo, ug ang yuta nga ilang gilangyawan wala makapaigo kanila tungod sa ilang kahayopan." Ang ilang pagbulag nahisubay sa diosnon nga katuyoan mahitungod kay Jacob. Tungod kay ang mga igsoon naglahi pag ayo bahin sa relihiyoso nga pagtoo, mas maayo alang kanila ang pagpuyo nga maglinay anay. {PM 254.5}

Si Esau ug si Jacob managsama nga gipahimangnoan diha sa kahibalo mahitungod sa Dios, ug ang duruha may kagawasan sa paglakaw diha sa iyang mga sugo ug sa pagdawat sa iyang pabor; apan silang duruha wala makapili sa paghimo niini. Ang duruha ka mga igsoon naglakaw diha sa nagkalahi nga mga dalan, ug ang ilang mga dalan nagpadayon sa pagtipas nga naglayo kaayo. {PM 255.1}

Dili sumala sa gusto sa Dios nga nasirhan si Esau gikan sa mga panalangin sa kaluwasan. Ang mga gasa sa Iyang grasya pinaagi kang Cristo walay bayad alang sa tanan. Walay pagpili kondili sa iya lamang kaugalingon nga siya mawagtang. Gibutang sa Dios diha sa Iyang pulong ang mga kinahanglanon nga ang matag kalag magpili ngadto sa kinabuhing dayon ang pagsugot sa Iyang mga sugo, pinaagi sa pagtoo kang Cristo. Ang Dios nagpili ug usa ka kinaiya diha sa pagpahiuyon sa Iyang kasugoan, ug bisan kinsa nga makaabut sa sumbanan sa Iyang kinahanglanon, makabaton sa katungod sa pagsu lod sa gingharian sa himaya. Si Cristo sa Iyang kaugalingon nag ingon, "Ang mosalig sa Anak may kinabuhi nga dayon; apan and dili mosugot sa Anak dili makatilaw ug kinabuhi." Juan 3:36. "Dili ang tanang magaingon kanako, 'Ginoo, Ginoo,' makasulod sa gingharian sa langit, kondili ang nagatuman sa kabubut on sa Akong Amahan nga anaa sa langit." Mateo 7:21. Ug diha sa Pinadayag, Siya nagpahayag, 'Bulahan sila nga managlaba sa ilang mga bisti aron makabaton sila sa katungod sa pagpahimulos sa kahoy nga naghatag sa kinabuhi, ug sa pagsulad sa siyudad agi sa mga pultahan." Pinadayag 22:14. Mahitungod sa katapusang kaluwasan sa tawo, kini lamang nga pagpili ang gipadayag diha sa pulong sa Dios. {PM 255.2}

Ang matag kalag nga mobuhat sa iyang kaugalingon nga kaluwasan uban sa kahadlok ug sa pagkurog, maoy pagapilion. Siya nga musul ob sa hinagiban, ug makigbugno sa maayong bugno labut sa pagtoo maoy pagapilion. Siya nga magatukaw ngadto sa pag ampo, magasusi sa mga Kasulatan, ug mokalagiw gikan sa panulay, maoy pagapilion. Siya nga nagapadayon sa pagbaton sa pagtoo, ug magmasinugtanon sa matag pulong nga nagagula gikan sa baba sa Dios, maoy pagapilion. Ang mga tagana alang katubsanan walay bayad alang sa tanan; ang mga sangputanan sa katubsanan pagapahimuslan sa mga nakatuman sa mga kinahanglanon. {PM 256.1}

Gitamay ni Esau ang mga panalangin sa pakigsaad. Iyang gimahal ang lumalabay labaw sa espirituhanon nga kaayohan, ug iyang nadawat ang iyang gitinguha. Pinaagi sa iyang

kaugalingong tinuyoan nga pagpili nga siya nahimulag gikan sa mga katawohan sa Dios. Gipili ni Jacob ang panulondon sa pagtoo. Iyang gipaningkamutan ang pagbaton niini pinaagi sa limbong, sa pagbudhi, ug sa pamakak; apan ang Dios nagtugot sa iyang sala sa pagbubat sa iyang pagtul id. Apan latas sa tibook nga mapait nga eskperensya sa ulahi niyang mga katuigan, wala gayud siya motipas gikan sa iyang tuyo o mobiya sa iyang pagpili. Iyang nakat onan nga diha sa pagdangop sa tawohanon nga kaabtik ug panglimbong aron sa pagsiguro sa panalangin, siya nagpakiggubat batok sa Dios. Gikan niadtong gabii sa pagbugnoay diha sa daplin sa Jaboc, migula si Jacob nga usa ka lahi nga tawo. Naibut ang pagsalig sa kaugalingon. Sukad niadto wala na makita ang karaan nga pagkamarama. Baylo sa kaabtik ug sa panglimbong, natiman an sa kayano ug sa kamatuoran ang iyang kinabuhi. Nakakat on siya sa leksyon sa yano nga pagsalig diha sa Gamhanan nga Bukton; ug taliwala sa kalisdanan ug sa kasakitan moduko lamang siya diha sa mapainubsanong pagpasakop sa kabubut on sa Dios. Ang mahugaw nga mga elemento sa kinaiya nangautut diha sa hudno nga kalayo, ang matuod nga bulawan napino, hangtud nga ang pagtoo ni Abraham ug ni Isaac nakita nga masanag diha ni Jacob. {PM 256.2}

Ang sala ni Jacob, ug ang pasunding sa mga hitabo nga maoy hinungdan, wala mapakyas sa pagbutang ug impluwensya alang sa dautan ang impluwensya nga nagpadayag sa iyang mapait nga bunga diha sa kinaiya ug sa kinabuhi sa iyang mga anak. Sa pagkahamtong na niining maong mga anak, nakahimo sila ug seryoso nga mga sayop. Ang mga sangputanan sa pagbaton ug daghang asawa naila diha sa panimalay. Kining maong makalilisang nga kadautan hilig nga mopahubas sa mga tuburan sa gugma, ug ang impluwensya niya magapaluya sa labing balaan nga mga higut. Ang pangabubho sa daghang mga inahan nakapapait sa relasyon sa pamilya, nanagtubo ang mga anak nga mga palaaway, dili makaagwanta sa pagpugong, ug ang kinabuhi sa amahan nangitngit sa kahingawa ug sa kaguol. {PM 256.3}

Hinuon, dihay usa, nga lahi kaayo ang kinaiya ang kamagulangan nga anak lalake ni Raquel, nga si Jose, kinsang talagsaong personal nga kaambongan daw nagasidlak sa katahum diha sa sulod sa hunahuna ug sa kasingkasing. Putli, aktibo, ug malipayon, ang batan on naghatag ug kamatuoran usab sa makugihon ug malig on nga pamatasan. Nagpatalinghug siya sa mga pahimangno sa iyang amahan, ug sugot siya nga mituman sa Dios. Ang mga kinaiya nga sa ulahi nakapaila kaniya didto sa Egipto ang kalumo, katarong, ug pagkamatinud anon nagpaila nang daan diha sa iyang adlaw adlaw nga kinabuhi. Ingon nga patay na ang iyang inahan, ang iyang mga pagbati didto natingub sa amahan, ug ang kasingkasing ni Jacob nabugkos niining iyang anak sa pagkatigulang. “Si Jose gihigugma ni Israel lahaw sa tanan niya nga mga anak.” {PM 257.1}

Apan bisan kini nga pagbati maoy nahimong hinungdan sa kasamok ug sa kaguol. Sa dili minaalamon gipakita ni Jacob ang iyang pagpa labi kang Jose, ug kini nakapahaling sa pangabubho sa iyang ubang mga anak. Samtang nasaksihan ni Jose ang dautan nga taras sa iyang mga igsoon, nasamok siya pag ayo; sa malumo nangarisgar siya sa pagtutol uban

kanila, apan nakapukaw lamang kini sa dugang pa sa ilang pagdumot ug sa kasilag. Wala siya makaantus nga magtan aw' kanila nga nagpakasala batok sa Dios, ug busa iya kining gidala ngadto sa iyang amahan, sa paglaum nga ang pagbulot an sa iyang amahan makadala kanila sa pagreporma. {PM 257.2}

Sa mabinantayon gilikayan ni Jacob ang pagpaukyab sa ilang kasuko pinaagi sa kapintas ug sa pagkapig ot. Uban sa halalum nga pagbati iyang gipahayag ang iyang pagtagad alang sa iyang mga anak, ug nangamuyo kanila sa pagbaton ug pagtahud sa iyang pud na nga ulo, ug dili magdala ug kaulawan sa iyang ngalan, ug labaw sa tanan sa dili pagpakaulaw sa Dios pinaagi sa walay pagtagad sa iyang mga sugo. Nangaulaw nga nahibaloan ang ilang pagkadautan, ang mga batan ong mga lalake claw nagmahinulsolon, apan ila lamang gitagoan ang tinuod nilang pagbati nga maoy nakalabi pang mapait tungod niining pagbutyag. {PM 257.3}

Ang dili minaalam nga gasa sa amahan ngadto kang Jose sa usa ka mahalon nga kupo ingon sa ginasul ob sa mga tawo nga dungganan. alang kanila, daw lain pa nga kamatuoran sa iyang pagkamay pinalahi, ug nakapukaw sa usa ka katahap nga siya nagplano sa pagsaylo sa iyang magulang nga mga anak, ug adto niya ihatag ang katungod sa pagkapanganay sa anak nga lalake ni Raquel. Ang ilang dautan nga tinguha nadugangan pa sa diha nga ang bata, sa usa ka adlaw naghinugilon kanila mahitungod sa usa ka damgo niya. "Kay ania karon," matud pa niya, "nagabugkos kita ug mga binangan sa kapatagan, ug tan awa, ang akong binangan mitindog ug mituy od. ug ang inyong mga binugkos ming alirong, ug mingyukbo kini sa akong binugkos." {PM 258.1}

"Magahari ba diay ikaw kanamo? Kun magaginoo ba diay ikaw kanamo?" masiyaok ang iyang mga igsoon dilia sa masinahon nga kasuko {PM 258.2}

Sa wala madugay diha na may lain siya nga damgo, nga may susama ug kahulogan, nga lya na man nga gisugid: "Ania karon, ang adlaw ug ang bulan, ug ang napulo ug usa ka bitoon nangluhod kanako." Kini nga damgo dali nga gihubad sama sa nahauna. Ang amahan, nga diha, misulti nga mabadlongon" Unsa ba nga damgoha kini nga imong gidamgo? Manganhi ba diay kami, ako ug ang imong inahan, ug ang imong mga igsoon sa pagluhod kanimo sa yuta? Bisan pa sa tataw nga kapig ot sa ivang mga pulong, nagtoo si Jacob nga ang Ginoo nagpadayag sa umalabut ngadto kang Jose. {PM 258.3}

Samtang ang bata nagtindog sa atubangan sa iyang mga igsoon, ang iyang matahum nga panagway nga gihayagan sa Lamdag sa Espiritu. wala sila makapugong sa ilang pagdayeg; apan wala sila mopili sa pagbiya sa ilang dautang mga paagi, ug ilang gidumtan ang kaputli nga nagbadlong sa ilang mga sala. Ang sama nga espiritu nga maoy nakapalihok ni Cain mao ang nagahaling dilia sa ilang mga kasingkasing. {PM 258.4}

Ang mga igsoon napugos sa pagbalhinbalhin ug mga dapit nga kapasibsiban sa ilang mga panon, ug kanunay sila nga magkuyog ug kawala sa puloy anan sulod sa mga binulan. Tapus ikasugid ang mga higayon. ningadto sila ngadto sa dapit nga gipalit sa ilang amahan didto sa

Sichem. Nanglabay ang pipila ka panahon, ug walay balita gikan kanila, ug ang amahan mingsugod na ug kahadlok alang sa ilang kahilwasan gumikan sa ilang kanhi nga kabangis ngadto sa mga Sichemhanon. Busa iyang gipadala si Jose sa pagpangita kanila, ug magdala siya ug balita sa ilang kahimtang didto. Kong nahibaloan pa lamang ni Jacob ang tinuod nga pagbati sa iyang mga anak ngadto kang Jose, dili unta niya isalig siya nga mag inusara uban kanila; apan kini nga pagbatia maayo gayud nila nga pagkatago. {PM 258.5}

Uban sa malipayon nga kasingkasing mipahawa si Jose gikan sa iyang amahan, nga walay pagpamalandong siya o ang iyang amahan kong unsa ang mahitabo sa dili pa sila magkakita pag usab. Tapus sa iyang mataas nga panaw, nahiabut si Jose sa Sichem, apan wala didto ang iyang mga igsoon. Tapus siya nakapangutana kong hain sila, siya gimandoan sa pagpadayon ngadto sa Dotham. Nakapanaw na siya ug kapin sa kalim an ka milya, ug karon may mahadugang nga napulo ug lima pa ka milya nga iyang atubangon paingon sa Dotham, apan siya mipadayon pa nga nagdali, hingkalimtan ang iyang kakapoy diha sa paghunahuna nga iyang mahumpay ang kahingawa sa iyang amahan, ug sa pagpakigtagbo sa iyang mga igsoon, kinsa, nga bisan pa sa ilang pagkadili maloloy on kaniya, siya nahigugma gihapon kanila. {PM 259.1}

Ang iyang mga igsoon nakakita kaniya nga nagkaduul; apan walay hunahuna mahitungod sa taas nga panaw nga iyang nahimo aron sa paghibalag kanila, mahitungod sa iyang kakapoy ug sa kagutom, mahitungod sa iyang katungod sa ilang pagkamaabiabihon ug inigsoong gugma, ang nakahumok sa kapait sa ilang pagdumot. Ang pagtan aw sa kupo, ang handumanan sa gugma sa ilang amahan, maoy nakapuno kanila sa kalagut. “Ania karon, nagapaduul nganhi kining hinamgo,” sila nakasinggit, nga nagbugalbugal. Ang kasina ug ang panimalus, nga dugay nang gihambin sa tago, karon mao ang nagmando kanila. “Patyon nato siya,” sila miingon. “ug ihulog nato siya sa usa nianang mga gahong; ug ingnon ta lamang unya: May usa ka mananap nga mapintas mitukob kaniya, ug tan awon ta kong unsa ang madangat sa iyang mga damgo.” {PM 259.2}

Ila unta ipatuman ang ilang katuyoan, apan mitutol si Ruben. Misibug siya gikan sa pagsalmot diha sa pagpatay sa iyang igsoon, ug misugyot siya nga ibanlod nga buhi si Jose ngadto sa usa ka .gahong ug biyaan siya dadto hangtod mamatay; sa tago nagplano sa pagluwas kaniya ug iuli siya ngadto sa iyang amahan. Ingon nga nabuyo silang tanan sa pag uyon sa iyang plano, mibiya si Ruben sa grupo, sa kahadlok nga dili unya siya makapugong sa iyang pagbati ug nga ang iyang plano nga tinuod masakpan. {PM 259.3}

Nahiabut si Jose, walay katahap sa katalagman, ug nalipay nga ang tumong sa iyang taas nga panaw natapus; apan may sa gipaabut nga pagabiabi, nalisang siya sa suko ug mapanimaslanon nga mga tinan awan nga misugat kaniya. Gisikop siya nila, ug gihubo gikan kaniya ang iyang kupo. Ang mga pagtamay ug ang mga hulga nagpadayag sa usa ka pumapatay nga tuyo. Wala tagda ang iyang mga pakilooy. Sa bugos siya diha sa gahum sa mga tawo nga nasuko. Sa binastos giguyod siya ngadto sa lalum nga gahong, ug ilang giitsa

siya ngadto sa sulod niini, ug sa nasiguro nga dili siya makalayas, ilang gibiyaan siya didto aron mamatay sa kagutom, samtang sila “nanglingkod sa pagkaon ug tinapay.” {PM 260.1}

Apan ang uban kanila walay kalinaw sa hunahuna: wala sila magbati sa katagbawan nga ilang gidahum gumikan sa ilang panimalus. Sa wala madugay nagakahaduul ang pundok sa mga magpapanaw. Usa kadto ka panon sa mga Ismaelinhon gikan sa unahan sa Jordan nga nagpaingon sa Egipto nga nagdala ug mga paminta ug ubang mga baligya. Karon si Juda nagsugyot nga imbis pasagdan si Jose nga mamatay didto sa gahong, ilang ibaligya ang ilang igsoon nganha niining hentil nga mga magpapatigayon Samtang mawala siya sa ilang panan aw dili sila kapaninglan sa iyang dugo; “kay,” matud pa niya, “atong igsoon siya, ato usab nga unod ” Niini nga sugyot, ang tanan miuyon, ug sa madali ilang gikoha si Jose gikan sa gahong. {PM 260.2}

Samtang iyang nakita ang mga magpapatigayon, ang makahahadlok nga kamatuoran mikidlap diha kaniya. Ang pagkamahimong ulipon maoy usa ka palad nga labaw pa nga gikahadlokan kay sa kamatayon. Diha sa pagpanghingutas sa kahadlok mihangyo siya ngadto sa usa ug ngadto sa lain pa sa iyang mga igsoon, apan wala magpolos. Ang uban natandog sa kalooy, apan ang kahadlok sa pagyubit maoy nakapahilum kanila; ang tanan nagbati nga nahilayo na sila kaayo sa pagsibug. Kong malingkawas si Jose, sa walay duhaduha isumbong niya sila ngadto sa ilang amahan, nga dili mopasaylo sa ilang kapintas ngadto sa iyang anak nga pinalabi. Sa gipagahi ang ilang mga kasingkasing batok sa iyang mga pakilooy, ilang gitugyan siya ngadto sa mga kamot sa hentil nga mga magpapatigayon. Ang panon mipadayon sa ilang panaw, ug sa wala madugay wala na sila makita. {PM 260.3}

Mibalik si Ruben ngadto sa gahong, apan si Jose wala na didto. Sa kalisang ug sa pagbasul sa iyang kaugalingon iyang gigisi ang iyang bisti, ug gipangita ang iyang mga igsoon nga nagsinggit, “Ang bata wala na: ug ako asa man ako paingon?” Sa iyang pagkahibalo sa gidangatan ni Jose, ug karon dili na mahimo ang pagbawi kaniya, gidani nila si Ruben sa pagtipon sa iyang mga igsoon sa tinguha sa paglilong sa ilang sala. Sa ilang gipatay ang usa ka nati nga kanding ilang gituslob ang kupo ni Jose sa dugo niini, ug gidala kini ngadto sa ilang amahan. nga nagbalita kaniya nga ilang napalgan kini didto sa kapatagan, ug nga sila nahadlok nga kadto iya sa ilang igsoon. “Ilha karon,” sila miingon, “kong mao ba kini ang sinina sa imong anak o dili.” Nagpaabut sila niini nga talan awon uban sa kalisang, apan wala sila maandam alang sa makapagisi sa kasingkasing nga kasubo, ang hingpit nga pagbiya sa kaguol, nga napugos sila sa pagsaksi. “Mao kini ang sinina sa akong anak”, ingon ni Jacob, “usa ka mananap nga mapintas ang mitukob kaniya; sa walay duhaduha giwataswatas si Jose.” Kawang ang paningkamot sa iyang mga anak nga lalake ug mga babaye sa paglipay kaniya. Daw ang panahon wala makadala ug alibyo sa iyang kasub anan “Manaug ako ngadto sa lubnganan nga magabalata tungod sa akong anak,” mao ang iyang hilak nga nawad an sa paglaum. Ang batan ong mga lalake, nangalisang sa ilang nabuhat, apan tungod sa kahadlok sa mga pagbasul sa ilang amahan, sa gihapon ilang gitagoan diha sa ilang mga kasingkasing ang kahibalo sa ilang sala, nga bisan sa ilang kaugalingon daw dako kaayo. {PM 261.1}

Kapitulo 20. Si Jose Didto so Egipto

Kining kapituluha gibase sa Genesis 39-41

Sa kasamtangan, si Jose ug ang mga nakapalit kaniya nagpadulong na ngadto sa Egipto. Samtang ang panon nagpanaw paingon sa haba gatan ngadto sa mga utlanan sa Canaan, ang bata nakaila diha sa halayo sa mga kabungtoran nga sa taliwala niini anaa ang mga balong balong sa iyang amahan. Sa mapait siya minilak sa paghunahuna sa mahigugmaon nga amahan nga diha sa iyang pag inusara ug sa kasakitan. Unya mibalik sa iyang atubangan ang talan awon sa Dotham. Nakita niya ang iyang suko nga mga igsoon, ug nagbati sa mapintas nilang mga tinan awan nga naglugotlugot batok kaniya. Ang matulisokon ug mabugalbugalon nga mga pulong nga nagtagbo sa iyang naghimatay nga mga pakilooy nagbagting diha sa iyang mga dalunggan. Uban sa nagakurog nga kasingkasing nagpaabut siya sa unahan ngadto sa umalabut. Pagkadako sa kalainan sa kahimtang gikan sa malumo nga gimahal nga anak ngadto sa tinamay ug walay mahimo nga ulipon! Nag inusara ug walay mga higala, unsa kaha ang iyang palad diha sa yuta nga dili niya sinati nga mao ang iyang pagaadtoan? Sulod sa usa ka takna, gitugvan ni Jose ang iyang kaugalingon ngadto sa walay pagpugong nga kapuol ug kalisang. {PM 262.1}

Apan, diha sa pagtagana sa Dios, bisan kini nga eksperyensya mao ang nahimong usa ka panalangin nganha kaniya. Sulod sa pipila ka mga takna iyang nakat onan ang dili unta ikatudlo kaniya sa daghang mga tuig sa laing paagi. Ang iyang amahan, nga kusgan ug malumo sama sa sa iyang gugma, nakahimo kaniya ug dili maayo tungod sa iyang pagkamay pinalabi ug sa pagpatuyang. Kining dili maalamon nga pagpalabi, nakapasuko sa iyang mga igsoon, ug gihagit sila ngadto sa mabangis nga binuhatan nga maoy nakapahimulag kaniya gikan sa iyang puloy anan. Ang mga gisangputan naila usab diha sa iyang kaugalingong kinaiya. Ang mga sayop nga ginapadasig karon pagakorehian. Siya nahimong masaligon kaayo sa kaugalingon ug estrikto. Naanad sa malumo nga pag amuma sa iyang amahan, iyang gibati nga dili siya andam sa pagsagubang sa mga kalisdanan sa atubangan niya, diha sa mapait, ug pinasagdan nga kinabuhi sa usa ka dumoluong ug usa ka ulipon. {PM 262.2}

Unya ang hunahuna miliso ngadto sa Dios sa iyang amahan. Sa iyang pagkabata ginatudloan siya sa paghigugma ug sa pagkahadlok Kaniya. Sa kasagaran diha sa balongbalong sa iyang amahan nakapata linghug siya sa sugilanon mahitungod sa panan awon nga nakita ni Jacob sa diha nga siya mikalagiw gikan sa iyang puloy anan nga usa ka hininginlan ug usa ka layas. Nasultihan siya mahitungod sa saad ni Jehova ngadto kang Jacob, ug sa paagi sa ilang katumanan giunsa nga diha sa takna sa pagkinahanglan, miabut ang mga manu londa sa Dios sa pagpahimangno, sa paglipay, ug sa pagpanalipod kaniya. Ug iyang nakat onan ang mahitungod sa gugma sa Dios diha sa pagtagana alang sa katawohan sa usa ka Manluluwas. Karon kining tanang bililhong mga leksyon nangabut nga matin aw sa iyang atubangan. Nagtoo si Jose nga ang Dios sa iyang amahan mahimong iyang Dios. Dihadiha dayon iyang gihatag ang iyang kaugalingon sa hingpit ngadto kang Jehova, ug nag

ampo siya nga ang Magbalantay sa Israel magauban kaniya diha sa yuta sa iyang pagkahininginlan. {PM 263.1}

Ang iyang kalag miukyab sa hataas nga tinguha nga iyang mapamatud an ang iyang kaugalingon nga maunongon ngadto sa Dios ilalum sa tanang higayon molihok ingon nga sakop sa Hari sa langit. Iyang pagaalagaran si Jehova sa dili nabahin nga kasingkasing; iyang sagubangon ang mga pagsulay nga moabut kaniya uban sa kaisog, ug himuon ang matag katungdanan uban sa pagkamatinu manon. Ang eksperyensya sa usa ka adlaw nahimong kinasang an sa kinabuhi ni Jose. Ang dako nga kagulanan niya maoy nakausab kaniya gikan sa usa ka pinangga nga bata ngadto sa pagkahingkod nga tawo, nga mahunahunaon, maisugon, ug makalmahon. {PM 263.2}

Sa paghiabut sa Egipto, si Jose gibaligya ngadto kang Potipar, ang kapitan sa bantay sa hari, diha sa kang kinsang pag alagad siya nagpa bilin sulod sa napulo ka tuig. Dinhi siya nabukas ngadto sa mga panulay nga dili ordinaryo ang kinaiya. Diha siya sa taliwala sa naga simba ug diosdios. Ang pagsimba sa bakak nga mga dios gilibutan sa tanang harianong pasigarbo, sinuportahan sa bahandi ug sa kultura sa labing sibilisado nga nasud niadtong panahona. Bisan pa niini, giampingan ni Jose ang iyang pagkayano, ug ang iyang pagkama unongon ngadto sa Dios. Ang mga talanawon ug ang mga tingog sa bisyo ang tanan diha sa palibut niya, apan siya sama sa usa nga wala makakita ug wala makadungog. Wala niya tugote ang iyang hunahuna nga magpabilin diha sa mga butang nga ginadili. Ang tinguha sa pagkoha sa pabor sa mga Egiptohanon dili makabuyo kaniya sa paglilong sa iyang mga prinsipyo. Kong lya pa kining gisulayan, madaug unta siya sa panulay; apan wala siya maulaw sa tinuhoan sa iyang amahan, ug wala siva maghimo ug panglimbasug sa pagtago sa kamatuoran nga siya maoy usa ka magsisimba kang Jehova. {PM 263.3}

“Ug si Jehova naguban kang Jose, sa pagkaagi nga siya nahimong tawo nga mauswagon... Ug nakita sa iyang agalon nga si Jehova nag uban kaniya, ug gipauswag ni Jehova ang tanan nga iyang ginabuhat sa iyang kamot.” Cienesis 39:2, 3. Nagtubo adlaw adlaw ang pagsalig in Potipar diha ni Jose, ug sa katapusan iyang gipauswag siya nga mahimong iyang piniyalan, uban sa hingpit nga pagmando sa tanan niyang mga kabtangan. “Ug iyang gitugyan ang tanan niyang katigayonan sa kamot ni Jose. Ug wala siya manghibalo kong may diha pa ba kaniya, gawas sa tinapay nga iyang ginakaon.’Ang maila nga kauswagan sa tanang mga butang nga gipahimutang sa jlalum sa pag atiman ni Jose, dili sangputanan sa laktud nga milagro; apan ang iyang kakugi, ang pag atiman, ug ang kusog gipurong purongan sa diosnon nga panalangin. Gipahinungod ni Jose ang iyang kalampusan ngadto sa panabang sa Dios, ug bisan ang iyang agalon nga maninimba ug diosdios nagdawat niini ingon nga sekreto sa iyang walay makatumbas nga kauswagan. Kong walay makanunayon ug maayong pagkagiya nga paningkamot, ang kalampusan dili makab ot. Nahimaya ang Dios sa pagkamatinumanon sa iyang sulogoon. .Maoy iyang tuyo nga diha sa kaputli ug sa pagkatarung ang tumotoo diha sa Dios makita diha sa mailhan nga kahinan sa mga magsisimba sa mga diosdios aron nga

pinaagi niini ang kahayag sa langitnong grasya mosidlak sa taliwala sa kangitngit sa paganismo. {PM 264.1}

Ang pagkabuotan ug ang pagkamatinumanon ni Jose maoy nakadaug sa kasingkasing sa pangulong kapitan, nga nag ila kaniya ingon nga usa ka anak inay usa ka ulipon. Ang batan on gipaila sa tawo nga may kadungganan ug kahibalo, ug gikan kanila si Jose nakakat on sa kahibalo sa siyensya, sa mga pinolongan, ug sa mga kalihokan usa ka edukasyon nga gikinahanglan sa umalabut nga ministro sa Egipto. {PM 264.2}

Apan ang pagtoo ug ang kabuotan ni Jose pagasulayon sa nagakalayo nga mga pagsulay. Ang asawa sa iyang agalon naninguha sa paghaylo sa batan on sa paglapas sa kasugoan sa Dios. Sukad kaniadto siya nagpabilin nga wala mamansahe sa pagkadautan nga nagdagsang niadtong yuta sa mga hentil; apan kini nga panulay, nga kalit kaayo, hilabihan ka kusgan, ug hilabihan ka malamaton unsaon kaha kini pagsagubang? Si Jose nasayud kaayo kong unsa ang mga sangputanan sa pagsukol. Diha sa usa ka bahin, diha ang paglilong, ang pabor, ug mga ganti; sa laing bahin, diha ang kaulawan, ang pagkabilanggo, ug tingali ang kamatayon. Ang lyang tibook umalabut nga kinabuhi nagaagad sa hukom sa higayon. Modaug kaha ang prinsipyo? Magamatinuoron ba kaha gihapon si Jose ngadto sa Dios? Uban sa dili malitok nga kahingawa, ang mga manulonda nagtan aw diha sa talanawon. {PM 264.3}

Ang tubag ni Jose nagpadayag sa gahum sa relihiyoso nga prinsipyo. Wala siya makaako sa pagbudhi sa pagsalig sa iyang agalon sa yuta, ug, bisan unsa man ugaling ang mga sangputanan, siya magamati nuoron ngadto sa iyang Agalon sa langit. Ubos sa masusihong mata sa Dios ug sa mga manulonda nga balaan, daghan ang maggamit sa mga kagawasan nga niini dili sila mahimong sad an diha sa presensya sa ilang isigkatawo; apan angunang hunahuna ni Jose mao ang Dios. “Unsaon ko paghimo kining dakong pagkadautan, ug makasala batok sa Dios?” siya miingon. {PM 267.1}

Kong atong pagahambinon ang usa ka nabatasan nga impresyon nga ang Dios makakita ug makadungog sa tanan nga atong ginahimo ug ginasulti, ug nagatipig sa usa ka matinumanon nga rekord sa atong mga pulong ug mga kalihokan, ug nga kinahanglan hibalagon ta kining tanan, mahadlok kita sa pagpakasala. Himoa ang mga batan-on sa paghinumdum kanunay nga bisan asa sila, ug bisan unsa ang ilang gibuhat, sila anaa sa presensya sa Dios. Walay bahin sa atong panglihok makagawas sa pagtan aw. Dili kita makatago sa atong mga paagi gikan sa Labing Hataas. Ang tawohanong mga balaod, bisan usahay mapigot, sagad malapas nga dili mamatikdan, ug tungod niini makagawas sa silot. Apan dili ingon niini ang kasugoan sa Dios. Ang labing mangitngit nga tungang gabii dili makatabon sa sad an nga tawo. Mahimo nga ang usa maghunahuna nga siya nag inusara lamang; apan sa matag binuhatan adunay usa ka saksi nga dili makita. Ang mga hinungdan sa iyang kasingkasing bukas sa diosnong pagsusi. Ang tagsatagsa ka hunahuna, ingon ka tinaw nga natimanan sa usa ra ka tawo ang ania sa tibook nga kalibutan, ug ang pagtagad sa langit nasentro diha kaniya. {PM 267.2}

Si Jose nag antus tungod sa iyang kabuotan; tungod kay ang iyang manonulay nanimalus sa iyang kaugalingon pinaagi sa pagsumbong kaniya sa usa ka krimen nga mahugaw, ug maoy hinungdan sa pagpabanlod kaniya ngadto sa bilanggoan. Kong mitoo pa si Potipar sa sumbong sa iyang asawa batok kang Jose, mapatay unta ang batan ong Hebreo nga si Jose; apan ang iyang kaligdong ug katarung nga wala magkausab usab diha sa iyang panglihok mao ang kamatuoran sa iyang pagkawalay sala; ug bisan pa niini, aron sa pagluwas sa kadungganan sa balay sa iyang agalon, gipasagdan siya ngadto sa pagkainayran ug sa kaulipnan. {PM 268.1}

Sa sinugdan, gitagad si Jose sa iyang magbibilanggo uban sa dakong kabangis. Ang salmista nagaingon, "Gipasakitan nila ang iyang mga tiil sa mga sepo nga puthaw, siya gibutang nila sa talikala nga puthaw, hangtud sa panahon nga natuman ang iyang pulong, ang pulong ni Jehova nagsulay kaniya." Salmo 105:18, 19. Apan ang tinuud nga kinaiya ni Jose ningsidlak bisan diha sa kangitngitan sa bilanggoan. Migunit siya pag ayo sa iyang pagtoo ug sa pailub; ang iyang mga tuig sa matinumanon nga pagalagad gibayaran sa labing kabangis, apan kini wala makahimo kaniya nga masulob on o walay pagsalig. Diha kaniya ang kalinaw nga nagaabut gikan sa nasayud nga walay sala, ug lvang gisalig ang iyang kaso ngadto sa Dios. Wala siya maghinuktuk uban sa kahingawa sa iyang kaugalingong mga sayop, apan gikalimtan ang iyang kasub anan diha sa iyang pagsulay sa pagpagaan sa mga kasub anan sa uban. Bisan sa bilanggoan nakakaplag siya ug buhat. Ang Dios nagaandam kaniya, diha sa tulunghaan sa kasakitan, alang sa dako pa nga kagamitan, ug wala siya magdumili sa gikinahanglan nga pamanton. Didto sa bilanggoan, sa nagasaksi siya sa mga gisangputan sa ginalupigan ug sa panglupig, ug sa mga epekto sa krimen, iyang nakat onan ang mga leksyon sa hustisya, sa kalooy, ug sa pasaylo, nga nag andam kaniya sa paggamit ug gahum uban ang kaalam ug kalooy. {PM 268.2}

Sa hinayhinay nakoha ni Jose ang pagsalig sa magbalantay sa bilanggoan, ug sa katapusan gipiyalan siya sa tanang mga binilanggo. Kadtong bahina nga iyang gihimo didto sa bilanggoan ang katarung sa iyang adlaw adlaw nga kinabuhi, ug ang iyang kalooy alang niadtong diha sa kasamok ug sa kalisdanan mao ang nagbukas sa dalan alang sa iyang umalahut nga kauswagan ug kadungganan. Ang tagsatagsa ka silaw sa kahayag nga atong isabwag ngadto sa uban mobanda balik sa atong kaugalingon. Ang matag mapuanguron ug maluluy ong pulong nga ikasulti ngadto sa nagmasulob on, ang tagsatagsa nga buhat sa paghumpay sa ginalupigan, ug ang tagsatagsa ka gasa ngadto sa nagkinahanglan, kong giagda sa husto nga hinungdan, mosangput sa mga panalangin nganha sa naghatag. {PM 268.3}

Ang pangulong magluluto ug tinapay ug ang pangulong magtitiing sa bino sa hari gipangbanlud ngadto sa bilanggoan tungod sa ubang sala, ug sila nailalum sa pagbantay ni Jose. Sa usa ka buntag, sa napanid an nga sila masulobon kaayo, sa maloloy on iyang gisusi ang hinungdan, ug gisultihan siya nga ang matag usa kanila may ulusahon nga damgo, nga matinguhaon sila masayud sa kahulogan. "Dili ba iya sa Dios ang paghubad sa kahulogan?" si Jose misulti, "ginapangaliyupo ko kaninyo nga isugilon ninyo kini kanako." Samtang ang

matag usa nagsubay sa iyang damgo, gipaila ni Jose ang kahulogan niini Sa tulo ka adlaw ang magtitiing sa hari ibalik sa iyang katungdanan, ug magtunol sa kopa ngadto sa kamot sa Faraon sama sa kaniadto, apan ang pangulong magluluto sa tinapay pagapatyon pinaagi sa sugo sa hari. Niining duruha ka mga kaso ang hitabo midangat sumala sa gitagna. {PM 269.1}

Ang magtitiing sa kopa sa hari nagpaila sa labing lawum nga pagpasalamat ngadto kang Jose, tungod sa makalilipay nga hubad sa iyang damgo ug tungod sa daghang mga buhat sa maloloy ong pagtagad; ug agi'g balos, si Jose sa mahinuklogon niyang pagpasabut sa dili matarung niya nga pagkabinilanggo, nagpakilooy nga ang iyang kaso madala ngadto sa atubangan sa hari "Apan hinumdumi ako," matud pa ni Jose, "kong maayo ang imong madangat, ug nagapangaliyupo ako kanimo, nga malooy ka kanako, ug isulti mo ako kang Faraon, aron ako makoha mo gikan niining balaya. Kay sa pagkatinuud gikawat ako gikan sa yuta sa mga Hebreohanon, ug ako walay nahimo tungod niana, aron ako ibalhog niini nga bilanggoan." Nakita sa pangulong magtitiing nga ang damgo natuman; apan sa nahibalik siya sa harianon nga kalooy, nalimot siya sa iyang magtatabang. Sulod sa duruha pa ka mga tuig, si Jose nagpabilin nga usa ka binilanggo. Ang paglaum nga nahaling na unta diha sa iyang kasingkasing, sa hinayhinay napalong, ug ngadto sa tanang ubang mga pagsulay nadugang ang ikos sa pagkadili mapasalamaton. {PM 269.2}

Apan ang usa ka diosnon nga kamot hapit mobukas sa mga ganghaan sa bilanggoan. Ang hari sa Egipto may duruha ka mga damgo sulod sa usa ka gabii, nga daw nagpunting sa mao ra nga hitabo, ug daw nagalandong sa ubang dagkong kalisdanan. Dili siya makapiho sa ilang kahulogan, apan sila nagpadayon sa paghasol sa iyang hunahuna. Ang mga salamangkiro ug ang maalam nga mga tawo sa iyang gingharian wala makahatag sa hubad. Ang kalibog ug ang kahingawa sa hari nagadugang, ug ang kalisang rnikaylap sa tibook nga palasyo. Ang kaguliyang sa kadaghanan nakapahinumdum sa pangulong magtatagay sa hari, sa kahigayonan sa iyang kaugali ngong damgo, uban niini ang iyang paghinumdum kang Jose, ug ang kangutngut sa pagkadili mapasalamaton. Sa walay paglangan iyang gipahibalo ang hari nga adunay Hebreo nga binilanggo nga maoy naghubad sa iyang damgo ug sa damgo sa pangulong magluluto sa tinapay ug ang iyang tagna natuman. {PM 269.3}

Alang sa Faraon makapaulaw ang pagtalikod gikan sa iyang mga salamangkiro ug maalam nga mga tawo sa iyang gingharian ug mokunsulta sa usa ka langyaw ug usa ka ulipon; apan andam siya sa pagdawat sa labing ubos nga pag alagad kong ang iyang nasamok nga hunahuna makakaplag ug kahumpayan. Dihadiha gipakoha si Jose; iyang gihubo ang iyang sinina sa bilanggoan, ug nagpaalut tungod kay nanag as ang iyang bunok sulod sa panahon sa iyang pagkatalamayon ug sa pagbilanggo. Unya sa nakapanghindik na siya, giharud siya ngadto sa presensya sa hari {PM 270.1}

"Ug miingon si Faraon kang Jose: ako nagdamgo ug usa ka damgo, ug walay bisan kinsa nga nakasaysay sa kahulogan niini; ug nakadungog ako ug balita mahitungod kanimo, nga kong ikaw makadungog ug mga damgo, ikaw makahimo sa pagsaysay sa kahulogan niini. Ug

si Jose mitubag kang Faraon, nga nag ingon: kini wala kanako; ang Dios mao ang magahatag ug tubag sa pakigdait kang Faraon." Ang tubag ni Jose ngadto kang Faraon nagpadayag sa iyang pagkamapainubsanon ug sa iyang pagtoo diha sa Dios. Sa mapainubsanon wala niya angkona ang dungogsa pagbaton ug labaw nga kaalam. "kini wala kanako." Ang Dios lamang ang makapatin aw niining mga katingalahan. {PM 270.2}

Unya mipadayon si Faraon sa pagsugilon sa iyang mga damgo: "Ania karon, nga didto ako sa daplin sa suba. Ug ania karon, misaka gikan sa suba ang pito ka baka nga matambok ug unod ug maanindot sa panagway, ug sila nanagsibsib sa kabugangan. Ug ania karon. may laing pito ka mga baka nga misaka sa ulahi nila nga maniwang ug mangil ad kaayo sa panagway, nga hilabihan pagkaniwang nga wala pa ako makaldta ug sama niini sa kangil ad sa tibook nga yuta sa Egipto. Ug ang mga baka nga maniwang ug mangil ad, misubad sa nahaunang pito ka baka nga matambok: Ug sa nasubad na nila, dili hiilhan nga sila nakasubad sila niini, kay mangil ad man gihapon sila, ingon sa sinugdan. Niana nahagmata ako. Ug nakita ko sa akong damgo, ug ania karon, ang pito ka uhay nga puno ug maayo mibuswak sa usa ka uhot. Ug, ania karon, ang laing pito ka uhay nga laya, manipis ug kinosukuso sa hangin sa silangan, mibuswak sa ulahi niini. Ug ang uhay nga manipis mingsubad sa pito ka mga uhay nga maanindot: ug gisugilon ko kini sa mga manggialamon, apan walay bisan kinsa nga nakasaysay sa kahulogan kanako niini." {PM 270.3}

"Ang damgo ni Faraon usa lamang," matud pa ni Jose. "Ang Dios nagpahayag kang Faraon sa haduul na niyang pagabuhaton." Dihay pito ka tuig nga kadagaya. Ang kaumahan ug ang mga tanaman magahatag ug daghang abut labaw sa kaniadto. Ug kining panahon pagasundan sa pito ka tuig nga gutom. "Ug kadtong kadagaya dili na hibaloan tungod sa gutom nga mosunod nga hilabihan pagkalisud." Ang pagbalikbalik sa damgo mao ang kapanghimatuoran sa pagkadili maduhaduhaan ug sa pagkaduul sa katumanan niini. "Busa," siya misumpay sa pag ingon, "mangita karon si Faraon ug usa ka tawo nga buotan ug makinaadmanon, ug ibutang siya sa ibabaw sa yuta sa Egipto. Buhaton kini ni Faraon, ug magbutang siya ug mga magtatan aw sa ibabaw sa kayutaan ug pagakohaon ang ikalima ka bahin sa yuta sa Egipto sulod sa pito ka tuig nga kadagaya. Ug ipatigum nila ang tanan nga kalan on niining maayong tuig nga moabut, ug ang trigo nga moabut tingbon nila sa ilalum sa kamot ni Faraon nga sa kalan on sa mga kalungsoran; ug ang kalan on patipigan mo alang sa kayutaan, tagana sa pito ka tuig nga gutom." {PM 271.1}

Ang hubad makatarunganon kaayo ug nagakaigo, ug ang laraw nga girekornendar niini kasaligan kaayo ug utokan, nga ang pagkaangay niini dili kaduhaduhaan. Apan kinsa man ang kasaligan sa pagpatuman sa plano? Ang katunhayan sa nasud nagaagad sa kaalam niini nga pagpili. Nahasolan ang hari. Sulod sa pipila ka panahon ang butang mahitungod sa kinsa ang matudlo ginapalandong. Gikan sa pangulong magtatagay ang hari nakahibalo mahitungod sa kaalam ug sa kabuotan nga gipakita ni Jose diha sa pagdumala sa bilanggoan; namatikdan nga siya may katakus sa pagdumala sa lahaw nga paagi. Niadtong higayona, ang magtitiing sa kopa napuno sa iyang kaugalingon nga pagbasul. busa iyang gipaningkainutan pag ayo ang

pagbayad sa iyang pagkadili mapasalamaton kanhi. pinaagi sa iyang mainiton nga pagdayeg kang Jose; ug ang dugang nga pakisusi sa hari nagmatuud sa pagkahusto sa iyang gisulti. Diha sa tibook nga gingharian, si Jose lamang ang gitugahan sa kaalam sa pagtug an sa katalagman nga naghulga sa gingharian, ug sa pangandam nga gikinahanglan aron sa pagsagubang niini; ug nadani ang hari nga siya si Jose mao ang labing sarang nga makapatuman sa mga plano nga iyang gisugyot. Naila nga ang diosnon nga gahum nag uban kaniya, ug nga walay usa taliwala sa mga opisyales sa kagamhanan sa hari ang sarang kaayo sa pagdumala sa mga kalihokan sa nasud niining panahon sa krisis. Wala matagad ang iyang pagka Hebreohanon ug usa ka ulipon sa diha nga gitimbang kini batok sa iyang nakita nga kaalam ug kasaligan nga paghokom. “Makakaplag ba kaha kita ug usa ka tawo nga ingon niini, nga kaniya anaa ang Espiritu sa Dios?”, misulti ang hari ngadto sa iyang mga magtatambag. {PM 271.2}

Gihukman ang pagatudloon, ug ngadto kang Jose gihimo ang makapahingangha nga pahibalo nag ingon, “Tungod kay ang Dios nagpahibalo kanimo niining tanan, walay bisan kinsa nga buotan ug manggialamon nga sama kanimo. Ikaw makagahum sa akong panimalay, ug sumala sa imong pulong magadulama ikaw sa akong tibook nga katawohan. Sa akong trono lamang nga ako labaw kanimo ” Mipadayon ang hari sa pagtugyan sa gahum kang Jose uban sa insignya sa iyang hataas nga katungdanan. “Ug gikoha ni Faraon ang singsing sa iyang kamot, ug gibutang niya sa kamot ni jose, ug gibistihan siya sa mga panapton nga lino nga labing pino, ug gibutangan siya ug usa ka kolintas nga bulawan sa liog. Ug gipasakay siya sa iyang ikaduha ka karro nga iyang kaugalingon, ug nanagsinggit sila sa atubangan niya, Pangluhod kamo.” {PM 272.1}

“Gihimo siya nga ginoo sa iyang balay. ug magbubuot sa tanan niyang bahandi. aron sa paggapus sa iyang mga prinsipe sumala sa iyang kabuhut on, ug sa pagtudlo sa iyang mga tigulang ug kalam.” Salmo 105:21, 22. Gikan sa bilanggoan, si Jose gituboy nga mahimong magmamando ibabaw sa tibook yuta sa Egipto. Kadto maoy katungdanan nga hataas ug dungog, apan kini gililbutan sa kalisdanan ug sa katalagman. Ang usa dili makatindog diha sa madungganon nga gitas on nga walay katalagman. Maingon nga ang bagyo magabiya nga wala maunsa ang mapaubsanon ug kahimtang nga bulak diha sa walog, samtang kini nagalarut sa harianong kahoy diha sa tumoy sa bukid, busa sila nga nagpalungtad sa ilang kabuotan diha sa mapau bsanong kinabuhi, tingale mayudyud ngadto sa gahong sa mga panulay nga nagharang sa kalibutanon nga kalampusan ug kadungganan. Apan ang kinaiya ni Jose nakasagubang sa pagsulay nga managsama sa kalisdanan ug sa kauswagan. Ang sama nga pagkamaunongon sa Dios mao ang nagpaila sa diha nga siya nagbarug diha sa palasyo sa mga Faraon maingon man sa sulod sa selda sa usa ka binilanggo. Dumoluong lang gihapon siya diha sa usa ka hentil nga yuta, nga nahimulag gikan sa iyang mga kabanayan nga mga magsisimba sa Dios; apan hingpit siya nga nagtuo nga ang diosnong kamot maoy naggiya sa iyang mga lakang, ug diha sa kanunay nga pagsalig sa Dios, siya sa matinumanon nagtuman sa mga bulohaton sa iyang katungdanan. Pinaagi kang Jose ang pagtagad sa hari ug sa dagkong mga tawo sa Egipto nagiyahan ngadto sa tinuud nga Dios; ug bisan sila nagpabilin

sa ilang pagsimba ug diosdios, nakakat on sila sa pagtahud sa mga prinsipyo nga gipadayag diha sa kinabuhi ug kinaiya sa magsisimba ni Jehova. {PM 272.2}

Sa unsa nga paagi nga si Jose napaarang sa paghimo sa maong rekord sa kalig on sa kinaiya, pagkamaonud anon ug kaalam? Sa unang mga katuigan sa iyang kinabuhi, iyang gituman ang katung danan kay sa kagustohan; ug ang katarung, ang yano nga pagsalig, ang hamili nga kinaiya sa batan on naghunga diha sa mga binuhatan sa tawo. Ang putli ug yano nga kinabuhi nakatabang sa mabaskog nga kalamboan sa lawasnon ug sa utoknon nga mga gahum. Ang pagpakighimamat sa Dios pinaagi sa iyang mga buhat, ug ang pagpamalandong mahitungod sa bililhong mga kamatuoran nga gipiyal ngadto sa mga manonunod sa pagtoo, nakapabayaw ug nakapatuboy sa iyang espirituhanon nga kinaiya, nakapahalapad ug nakalig on sa hunahuna nga walay lain nga pagtoon nga makahimo. Ang matinumanong pagtagad sa katungdanan diha sa matag kahim tang sa kinabuhi, gikan sa labing ubos ngadto sa labing tinuboy, nagabansay sa matag galamhan alang sa labing hataas nga pag alagad niini. Siya nga mgkinabuhi pinasubay sa kabubut on sa Magbubuhat nagakabot alang sa iyang kaugalingon sa labing tinuud ug sa labing halangdon nga kalamboan sa kinaiya. “Ang kahadlok sa Ginoo mao ang kaalam; ug ang paglikay sa dautan mao ang salabutan.” Job 28:28. {PM 273.1}

Adunay diyutay ra ang nakaamgo sa impluwensya sa gagmay nga mga butang sa kinabuhi diha sa kalamboan sa taras. Walay bisan unsa nga kinahanglan atong pagabuhaton ang tinuud nga gamay. Ang nagkalainlain nga mga higayon nga atong mahinagbo sa matag adlaw gilaraw sa pagsulay sa atong pagkamatinumanon ug sa pagpa sarang kanato alang sa dagko pang mga pagpiyal. Pinaagi sa pagsunod sa prinsipyo diha sa mga palakaw sa kasagaran nga kinabuhi, ang hunahuna maanad sa pagtuman sa mga katungod sa katungdanan labaw sa kalipayan ug sa kahiligan. Ang mga hunahuna nga madisiplina sa ingon dih magalubaylubay tali sa matarung ug sa sayop, sama sa tigbaw nga nagapalidpalid sa hangin; maunongon sila sa katungdanan tungod kay nabansay ang ilang kaugalingon sa pamatasan sa pagka maunongon ug sa kamatuoran. Pinaagi sa pagkamatinumanon diha sa labing diyutay, ilang mabatnan ang kusog sa pagkamatinumanon diha sa dagkong mga butang. {PM 274.1}

Ang usa ka matarung nga kinaiya dako ug bili kay sa bulawan sa Ophir. Kong wala kini walay makasaka ngadto sa pagkatalahuron nga halangdon. Apan ang kinaiya dili sinunod. Dili kini mapalit. Ang pagkahataas sa pamatasan ug pino nga salabutanong kalidad dili gisangputan sa salagma. Ang labing bililhong mga gasa mahimong walay bili gawas kong sila pauswagon. Ang pag umol sa dungganon nga kinaiya maoy buhat sa tibook nga kinabuhi, ug sangputanan sa kugihan ug mapinadayonon nga paningkamot. Ang Dios nagahatag ug mga higayon; ang kalampusan nagaagad sa kagamitan nga gihimo niini kanila. {PM 274.2}

Kapitulo 21. Si Jose ug ang Iyang mga Igsoon

Diha gayud sa pagsugod sa mabungahon nga mga tuig nagsugod ang pangandam alang sa magaabut nga gutom. Ilalum sa pagmando ni Jose gipatindog ang dagkong mga kamalig diha sa tanang dagkong mga dapit sa tibook nga kayutaan sa Egipto, ug ubay ubay ang mga laraw nga gihimo alang sa pagtago sa mga kapin sa gipaabut nga pangani. Ang sama nga plano maoy gipadayon sulod sa pito ka mga tuig nga kabuhong, hangtud nga ang kadaghanon sa kalan on nga gitipigan wala na maihap tungod sa kadaghan. {PM 275.1}

Ug karon ang pito ka tuig nga gutom misugod na sa pag abut, sumala sa panagna ni Jose. “Ug misugod sa pag abut ang pito ka tuig nga gutom, sumala sa giingon ni Jose: ug dihay gutom sa tanan nga kayutaan, apan sa tibook nga yuta sa Egipto diha naay tinapay. Ug sa pagbati ug gutom sa tibook nga yuta sa Egipto, ang katawohan mitu aw kang Faraon tungod sa makaon. Ug miingon si Faraon sa tanan nga mga Egiptohanon: Pangadto kamo kang Jose; ug buhaton ninyo ang iyang igaingon kaninyo. Ug ang gutom milukop na sa tibook nawong sa yuta. Unya gibuksan ni Jose ang tanan nga kamalig, ug gibaligyaan niya ang mga Egiptohanon; ug dako uyamot ang gutom sa yuta sa Egipto.” {PM 275.2}

Ang gutom mikaylap ngadto sa yuta sa Canaan, ug sa dapit diin magapuyo si Jacob gibati didto kaayo ang gutom. Sa pagkadungog sa madagayong pangandam nga gihimo sa hari sa Egipto, ang napulo sa mga anak ni Jacob mipanaw ngadto aron makapalit ug grano. Sa ilang pag abut gimandoan sila sa sinugo sa hari, ug kauban sa ubang mga nanghangyo gipasulod sila sa pagpaila sa ilang kaugalingon didto sa atubangan sa magmamando sa yuta. Ug sila “mingyukbo kaniya uban ang ilang mga nawong ngadto sa yuta.” “Ug si Jose nakaila sa iyang nga igsoon, apan sila wala makaila kaniya.” Ang iyang Hebreohanon nga ngalan giilisdan sa ngalan nga gihatag kaniya sa hari; ug dihay diyutay nga pagkaagid agid tali sa primer ministro sa Egipto ug sa bayong nga ilang gibaligya ngadto sa mga Ismaelihanon. Samtang nakita ni Jose ang iyang mga igsoon nga nanagtikubo ug naghimo ug katahuran, mibalik sa iyang hunahuna ang iyang mga damgo, ug ang mga talan awon sa kagahapon nanindog nga daw buhi sa iyang atubangan. Ang iyang rnahait nga mata nga nagnanaw sa grupo, nakamatikod nga wala mahiuban kanila si Benjamin. Nahulog ba kaha usab siya sa mabudhion nga kabangis niadtong luog nga mga tawo? Iyang gitinguha ang paghibalo sa tinuud. “Kamo mga tiktik,” siya misulti nga estrikto; “mianhi kamo aron sa pagtan aw nga walay salipod ang yuta.” {PM 275.3}

Sila ningtubag, “Dili intawon ginoo ko; kondili ang imong mga ulipon mianhi sa pagpalit ug makaon. Kaming tanan anak nga lalake sa usa ka tawo; kami mga tawo nga matuud: ang imong nga ulipon dili gayud mga tiktik.” Gusto niyang masayran kong sila nagbaton ba gihapon sa samang espiritu nga mapahitas on sama sa diha nga kauban pa siya kanila, ug sa pagkoha usab ug kasayuran gikan kanila mahitungod sa ilang pinuy anan; apan nasayud siya pag ayo kong unsa ka malimbongon ang ilang mga pahayag. Gisubli niya ang iyang katahap, ug sila mitubag sa pag ingon, “Kami nga imong mga ulipon napulo’g duha kaim nga mga

magsuon, mga anak nga lalake sa usa ka tawo sa Canaan; ug ania karon, ang kamanghuran niining adlawa atua kauban sa among amahan ug ang usa wala na." {PM 276.1}

Nagpaila nga nagduhaduha sa katinuoran sa ilang sugilanon, ug sa pag ila gihapon kanila nga mga tiktik. ang gobernador nagpahayag nga iyang matuoron sila, pinaagi sa pagpabilin kanila sa Egipto hangtud nga ang usa kanila mopauli ug madala ang ilang kamanghurang igsoon nga lalake. Kong dili sila mouyon mini, pagailhon sila nga mga tiktik. Apan sa mao nga kasabutan ang mga anak ni Jacob dili makauyon tungod kay ang panahon nga gikinahanglan sa pagpatuman taastaas nga panahon ug mag antus sa gutom ang ilang mga pamilya; kinsa kaha sa ilang taliwala ang mohimo sa panaw nga mag inusara, biniyaan ang iyang mga igsoon sa bilanggoan? Unsaon kaha niya pag atubang sa ilang amahan sa mao nga pagkabutang? Nakita nga daw lagmit sila pagapatyon o pagahimoon nga mga ulipon; ug kong madala si Benjamin, tingali ba kaha nga mahiagum siya sa sama nga gidangatan nila. Mihukom sila sa pagpabilin ug magtipon sa pag antus, kay sa pagdala ug dugang kasubo sa ilang amahan tungod sa kamatayon unya sa iyang nahibilin nga anak. Busa gibanlod sila sa bilanggoan, dun sila nagpabilin sa tulo ka adlaw. {PM 276.2}

Sulod sa mga tuig sukad nga nahimulag si Jose gikan sa iyang mga igsoon, kining maong mga anak ni Jacob nangausab ang ilang taras. Kaniadto sila nga masinahon, mangguboton, mga limbongan, mabangis, ug mapanimaslanon; apan karon, sa diha nga gisulayan sa kalisdanan, nagpakita sila nga dili na mga hakogan. mga matinud anon na ngadto sa usa'g usa, mahalaron ngadto sa ilang amahan. ug sila sa ilang kaugalingon nga mga hamtong na, nagpasakop sa iyang pagbulot an. {PM 277.1}

Ang tulo ka adlaw didto sa atub nga Egiptohanon maoy mga adlaw sa mapait nga kasub anan, samtang ang mga igsoon nagpalandong sa ilang nangaging mga sala. Gawas kong si Benjamin madala, ang ilang kombiksyon ingon nga mga tiktik makita nga siguro, ug diyutay lamang ang ilang paglaum nga mosugot ang ilang amahan nga madala si Benjamin. Sa ikatulo nga adlaw, gimando ni Jose nga ipaatubang niya ang mga igsoon. Wala siya mangahas nga tiniron sila ug dugay. Tingali nag antus na sa kagutom ang iyang amahan ug ang mga pamilya nga uban kaniya. "Buhaton ninyo kini ug mabuhi kamo," si Jose mimando, "kay ako mahadlok sa Dios. Kong kamo mga tawo nga matuud, pasagdi ninyo nga ang usa sa inyong mga igsoon magapabilin nga binantayan sa balay nga gibilanggoan kaninyo; apan panlakaw kamo, ug dad on ninyo ang trigo nga alang sa gutom sa inyong mga panimalay. Ug dad on ninyo dinhi kanako ang inyong igsoon nga lalake nga kamanghuran; sa ingon niana, pagapamatud an ang inyong mga pulong, ug dili kamo mangamatay." Kini nga tanyag miuyon sila sa pagdawat, bisan pa nga nagpahayag ug diyutay nga paglaum nga ang ilang amahan motugot ni Benjamin nga mouban kanila sa ilang pagbalik. Nakigsulti si Jose kanila pinaagi sa usa ka maghuhubad, ug ingon nga wala maghunahuna nga ang gobernador nakasabut kanila, nagsinultihay sila sa ilang kaugalingon nga walay pugong pugong diha sa iyang presensya. Nagbinasulay sila sa ilang gibuhat ngadto kang Jose: "Matuud gayud nga kita nakasala batok sa atong igsoon nga lalake, nga niana hingkit an ta ang kalisdanan sa

iyang kalag sa pagpangilyupo niya kanato, ug wala ta pagpatalinghugi siya: tungod niana miabut sa Ibabaw kanato kini nga kalisdanan." Si Ruben nga nagplano sa pagluwas kaniya didto sa Dotham, mitubag sa pag ingon, "Wala ba ako magsulti kaninyo sa pag ingon: Ayaw kamo pagpakasala batok sa bata ug kamo wala gayud magpatalinghug? Busa usab, ania karon. ang iyang dugo ginakinahanglan." Si Jose nga nagpatalinghug wala makapugong sa iyang pagbati, ug migula siya ug mihilak. Sa iyang pagbalik, nagsugo siya nga si Simeon gapuson sa ilang atubangan, ug unya ipasulod na man sa bilanggoan. Sa mabangis nga pagtagad sa ilang igsoon, si Simeon mao'y tigsugyot ug ang pangulo sa pagdaugdaug, ug tungod niini nga katarungan nga nahulog nganha kaniya nga maoy gapuson. {PM 277.2}

Sa wala pa tuguti ang iyang mga igsoon sa paggikan, naghatag si Jose ug pahimangno nga sila pagasangkapan sa trigo, ug nga ang salapi sa matag tawo, isukip sa sekreto diha sa baba sa iyang sako. Gipadad an usab sila ug kumpay aling sa ilang mga mananap sa ilang panaw paingon sa ila. Didto sa dalan, usa kamla, sa naablihan niya ang baluyot nahipugwat sa pagkakita sa iyang puntil sa salapi nga diha sa baba sa baluyot. Sa iyang pagpahibalo niini ngadto sa uban, nangahadlok sila ug nangalibog ug nag ingon ang usa sa usa, "Unsa ba kini nga gibuhat sa Dios kanato?" lla ba kini nga ilhon nga usa ka handumanan sa maayo gikan kang Jebova, o gipasagdan ba kini niya nga mahitabo aron sa pagsilot kanila tungod sa ilang mga sala, ug ibanlud sila sa halalum pa nga kagul anan? Ilang giila nga ang Dios nakakita sa ilang mga sala, ug nga nagasilot na Siya kanila. {PM 278.1}

Sa laing bahin, si Jacob nagahular sa paghiuli sa iyang mga anak, ug sa ilang pagabut ang tibook nga kampamento nagpundok nga maikagon libot kanila samtang ilang giasoy ngadto sa ilang amahan sa tanan nga nanghitabo. Ang kahadlok ug ang kabalaka ang diha sa ilang mga kasingkasing. Ang panglihok sa gobernador sa Egipto daw nagpasabut sa dautan nga laraw, ug namatud an ang ilang kahadlok sa diha nga samtang ilang gibuksan ang ilang mga baluyot, ang salapi sa tag-iya sa baluyot diha ra sa baba niini. Sa iyang kasuho ang tigulang nga amahan nakasinggit sa pag ingon. "Ginakoha ninyo ang akong mga anak: si Jose nawala na, ug si Simeon nawala na usab, ug si Benjamin pagadad on ninyo; batok kanako kining tanan nga mga butanga." Si Ruben mitubag, "Pamatyon mo ang akong duruha ka mga anak nga lalake, kong siya dili igahalik kanimo; itugyan mo siya sa akong kamot, ug siya igauli ko kanimo." Kining dinalian nga pagsulti wala makahumpay sa hunahuna ni Jacob. Ang iyang tubag mao kini: "Dili molugsong ang akong anak nga lalake uban kaninyo; kay ang iyang igsoon patay na, ug siya na lamang ang nahibilin: ug kong mahitabo kaniya ang kadaut sa dalan nga inyong pagalaktan, unya igatunod ninyo ako nga ubanon, nga puno sa kasakit ngadto sa lubnganan." {PM 278.2}

Apan mipadayon ang hulaw, ug sa paghubadhubad sa panahon, ang trigo nga dala gikan sa Egipto hapit na mahurot. Ang mga anak ni Jacob nasayud kaayo nga kawang lamang ang pagbalik ngadto sa Egipto nga wala ni Benjamin. Diyutay lamang ang ilang paglaum sa pag usab sa tubag sa ilang amahan, ug sa hilum ilang gipaabut ang isyo. Nagakahalalum ang pagtubo sa landong sa nagakahaduul nga gutom; diha sa nahingawa nga mga nawong sa tanan

diha sa kampamento, nabasa sa tigulang ang ilang panginahanglan; sa katapusan siya miingon, “Bumalik kamo, ug pumalit kamo alang kanato ug diyutay nga makaon.” {PM 279.1}

Si Juda mitubag, “Ang tawo sa Egipto nagpahayag gayud kanamo nga nag ingon: Dili na kamo makakita sa akong nawong gawas kong ang inyong igsoon nga lalake maiuban kaninyo. Kong ipadala mo ang among igsoon uban kanamo, motugbong kami, ug ikaw palitan namo ug makaon: apan kong dili mo siya ipadala, dili kami manugbong; kay ang tawo miingon kanamo: Dili kamo makakita sa akong nawong gawas kong ang inyong igsoon mahiuban kaninyo.” Sa pagkakita niya nga ning aksyon na ug kaluya ang gimbut an sa amahan niya, iyang gipasundan sa pag ingon, “Ipadala uban kanamo ang bata, ug manindog ug mangadto kami, aron mabuhi kita, ug dili kita mangamatay, ug ikaw, ug ang among mga anak nga gagmay;” ug nagtanyag siya nga mahimong garantiya alang sa iyang igsoon, ug maoy mopas an sa pagbasul hangtud sa kahangturan kong siya mapakyas sa pag uli ni Benjamin ngadto sa iyang amahan. {PM 279.2}

Dili? na si Jacob makapugong sa iyang pag uyon sa hangyo sa iyang mga anak, busa iyang gimandoan sila sa pag andam alang sa panaw. Iyang gisugo sila sa pagdala usab ug gasa ngadto sa magmamando sa mga butang nga anaa sa dapit nga gihugpaan sa gutom”diyutay nga balsamo ug diyutay nga dugos, mga pahumot ug mirra, mga nueces, ug mga almendra.” ug doble nga gidaghanon sa salapi. “Dad a usab ang inyong igsoon,” matud pa niya, “ug panindog kamo, ug umadto kamo pag usab niadtong tawohana.” Sa diha nga hapit na manglarga ang iyang mga anak sa ilang gikaduhaduhaan nga panaw, mitindog ang tigulang nga amahan ug sa gipataas niya ang iyang mga kamot ngadto sa langit, siya militok sa pag ampo, “Ang Dios nga Makagagahum sa nga tanan magahatag ug kalooy kaninyo, sa atubangan niadtong tawohana, aron iyang buhian kaninyo ang usa ninyo ka igsoon nga lalake, ug kini si Benjamin. Ug kamatyan ako sa akong mga anak, nan kamatyan ako.” {PM 279.3}

Mipanaw na man usab sila paingon sa Egipto, ug nagpakita sa ilang kaugalingon sa atubangan ni Jose Si Jose natandog pag ayo sa diha nga ang iyang mata nakakita kang Benjamin, ang anak nga lalake sa iyang kaugalingon nga inahan. Hinuon, iyang gililong ang iyang pagbati, apan nagmando nga sila pagadad on ngadto sa iyang balay, ug nga ang pangandam pagahimuon aron sila makasalo sa pagkaon uban kaniya. Nangahadlok pagayo ang mga igsoon sa diha nga gihatud sila ngadto sa palasyo sa gobemador, nangahadlok nga sila pakighusayan sa salapi nga nakaplagan diha sa ilang mga haluyot. Ilang gihunahuna nga gituvo kadto pagbutang aron adunay kapasikaran nga himuon sila nga mga ulipon Sa ilang kabalaka, ilang gisultihan ang piniyalan sa balay, nga nagtug an kaniya sa mga higayon mahitungod sa ilang pagduaw sa Egipto; ug ingon nga pagmatuud sa ilang pagkawalay sala, nagtug an kaniya nga ilang gidala pagbalik ang salapi nga nakaplagan diha sa ilang mga baluyot, nga nagdala pa sila ug laing salapi alang ipalit ug makaon; ug sila mipuno sa pagingon, “Kami wala mahibalo kong kinsa ang nagbutang sa among salapi sa among mga baluyot.” Ang tawo mitubag, “Ang pakigdait anaa kaninyo, dili kamo mahadlok; ang inyong

Dios ug ang Dios sa inyong amahan naghatag kaninyo ug bahandi sa inyong mga baluyot: ang inyong salapi ania kanako." Nahumpayan ang ilang kabalaka, ug sa diha nga si Simeon nga gibuhian na gikan sa bilanggoan, miipon kanila, ilang gibati nga sa pagkatinuud ang Dios nagmaloloyon kanila. {PM 280.1}

Sa gihibalag sila pag usab sa gobernador, ilang gitugyan ang ilang mga gasa, ug sa mapainubsanon "mingkayukbo sila kaniya ngadto sa yuta." sa makausa pa milakdop naman sa iyang hunahuna ang iyang mga damgo, ug sa tapus niya matimbaya ang iyang mga bisita, midali siya sa pagpangutana, "Ang inyong amahan, ang tigulang nga giingon ninyo, maayo ba siya? Buhi pa ba siya?" Maayo man ang imong ulipon nga among amahan: buhi pa siya," mao ang dali nilang tubag, samtang miduko na man sila ug naghatag ug katahuran Unya mitutok siya kang Benjamin, ug ning ingon, "Mao ba kini ang inyong igsoon nga kamanghuran. nga inyong gisugilon kanako?" "Ang Dios malooy kanimo anak ko;" ug ingon nga nagdaug siya sa mga pagbati sa kalooy, natuk an siya sa mga pulong. "Misulod siya sa iyang lawak ug mihilak siya didto." {PM 280.2}

Sa nahiulian na siya sa pagkamalinawon, siya ningbalik, ug ang tanan mipaingon ngadto sa kumbira. Sumala sa balaod sa katipunan, ang mga Egiptohanon gidid an sa pagkaon uban sa mga tawo sa lain nga nasud. Busa ang mga anak ni Jacob may talad nga silasila ra, samtang ang gobernador, tungod sa taas niya ug ranggo. nagkaon nga siyasiya lamang, ug ang mga Egiptohanon usab may talad nga alang lamang kanila. Sa nakalingkod na ang tanan. ang mga igsoon nangatingala nga gipalingkod sila sa tukma nga pasunod sa ilang mga panuigon. Si Jose "mikoha ug mga sud an sa iyang atubangan nga gipahat kanila;" apan ang iya ni Benjamin lima ka pilo kay sa bisan kinsa kanila. Pinaagi niining ilhanan sa pagpalabi ngadto kang Benjamin si Jose naglaum sa pagtino kong ang kamanghuran nga igsoon ila ba nga gikasinahan ug gidumtan nga gipaila nganha sa iyang kaugalingon kaniadto. Naghunahuna gihapon nga si Jose wala makasabut sa ilang pinolongan, ang mga igsoon nagsinultihan nga walay pugongpugong sa usa'g usa; niini maayo ang iyang higayon sa pagkasayud sa tinuud nila nga mga pagbati. Nagtinguha pa gayud siya sa pagsulav kanila, ug sa wala pa sila mohiyak sa pagpamauli, si Jose nagmando nga ang iyang kaugalingong kopa nga imnanan nga salapi ipalubong pag ayo sa tago diha sa baluyot sa kamanghuran. {PM 281.1}

Sa malipayon migikan sila balik sa ilang pinuy anan. Nahiuban na kanila si Simeon ug si Benjamin, ug ang ilang mga hayup giluwanan sa trigo. ug ang tanan nagbati nga luwas na sila sa mga katalagman nga daw naglibut kanila. Apan igo lang gayud sila nakaabut sa utlanan sa siyudad giagpasan sila sa piniyalan sa gobernador nga naghimo ug mapintas nga pakisusi: "Nganong gibaslan ninyo ug dautan ang maayo? Dili ba kini mao ang ginaimnan sa akong agalon. ug tungod niini siya makatagna gayud? Nagbuhat kamo ug dautan sa pagbuhat sa ingon." Kining kopaha ginaila nga may gahum sa pag ila sa bisan unsa nga butang nga makahilo kong mahasulod niini. Niadtong panahona ang mga kopa niining matanga gimahal pag ayo ingon nga usa ka panalipod batok sa pagpatay pinaagi sa hilo. {PM 281.2}

Ang mga magpapanaw mitubag sa pamasangil sa piniyalan sa pag ingon, “Ngano ba nga nakapamulong ang akong ginoo niining mga pulonga? Ipahilayo sa imong mga ulipon kining mga butanga. Ania karon, ang salapi nga among hingkaplagan sa baba sa maong mga baluyot, gibalik namo pagpadala kanimo gikan sa yuta sa Canaan; busa unsaon man namo sa pagkawat ug salapi bisan bulawan sa balay sa imong agalon? Kong kinsa sa imong mga ulipon nga kaniya hikaplagan ang kopa, mamatay siya, ug bisan pa kami mahimong ulipon sa akong ginoo.” {PM 281.3}

“Karon usab matuman ang inyong mga pulong,” misukbut ang piniyalan, “kadto siya nga kaniya hikaplagan ang kopa kini siya magaalagad kanako, ug kamo dili pakasad on.” {PM 282.1}

Dihadiha gisugdan ang pagsusi. “Unya mingdali sila ug mipakanaug ang tagsatagsa sa iyang baluyot sa yuta,” ug giablihan sa piniyalan ang tagsatagsa, sugod sa iyaha ni Ruben, ug gipasunod sila hangtud sa kamanghuran Diha sa baluyot ni. Benjamin nakaplagan ang kopa. {PM 282.2}

Unya gipaniggisi sa mga igsoon ang ilang bisti sa pagpaila sa ilang pakaalaut, ug sa hinayhinay namalik sila ngadto sa siyudad. Pinaagi sa ilang kaugalingong saad si Benjamin nahukman ngadto sa kinabuhi sa kaulipnan. Ningsunod sila sa piniyalan ngadto sa palasyo, ug sa pagkakita nila nga diha pa ang gobernardor, mihapa sila sa ilang kaugalingon sa iyang atubangan. “Unsang buhata kini ang inyong nabuhat?” maoy pangutana niva. “Wala ba kamo manghibalo nga ang tawo nga ingon kanako makahimo sa pagtagna?” Gilaraw ni Jose ang pagkoha gikan kanila sa usa ka pagila sa ilang sala. Wala gayud siya mag angkon nga may gahum sa pagtagna, apan gusto siya nga motoo sila nga siya makabasa sa mga tinagoan sa ilang mga kinabuhi. {PM 282.3}

Si Juda mitubag, “Unsa man ang igaingon namo sa akong ginoo? Unsay among igasulti? Kun unsaon man namo sa pagkagawas sa sala? Ang pagkadautan sa imong mga ulipon hingkaplagan sa Dios; ania karon, kami nga ulipon sa akong ginoo, kami ug ingon man usab kadto siya nga sa iyang kamot hingkaplagan ang kopa? {PM 282.4}

“Gidumili sa Ginoo nga buhaton ko ang ingon,” mao ang tubag; “apan ang tawo nga kiniya hingkaplagan ang kopa, siya maulipon ko; apan mahitungod kaninyo, manglakaw kamo sa pakigdait ngadto sa inyong amahan.” {PM 282.5}

Diha sa iyang hilabihan ngi kabalaka, miduul ngadto sa magmamando, ug mitunaw, “Oh, ginoo ko, gipangaliyupo ko kanimo nga pasultihon mo ako ug usa ka pulong sa mga igdulungog sa akong ginoo, ug ayaw pagpasilauba ang imong kaligutgut batok sa imong ulipon kay ikaw sama kang Faraon.” Sa mga pulong nga mahinuklogon, iyang gisaysay ang kaguol sa iyang amahan sa pagkawala ni Jose, ug sa iyang pagdumili nga si Benjamin mahiuban kanila nganha sa Egipto ingon nga siya na lamang ang anak nga lalake nga nahibilin sa iyang inahan nga si Raquel, nga gihigugma pag ayo ni Jacob. “Busa karon kong moabut ako sa imong ulipon nga akong amahan, ug dili makauban kanako ang batan on,

sanglit ang iyang kinabuhi nalanggikit sa kalag sa bata; mahitabo nga kong dili niya makita ang bata uban kanamo, mamatay siya; ug ang imong mga ulipon magatunod sa mga buhok nga ubanon sa imong ulipon nga among amahan, uban ang kasakit ngadto sa lubnganan. Kay ang imong ulipon migikan nga maoy nangako sa bata sa akong amahan nga nagaingon: Kong siya dili ko igabalik kanimo, nan ako ang tagsala sa akong amahan sa walay katapusan. Busa karon, gipangaliyupo ko kanimo, nga mopabilin karon ang imong ulipon, salili sa bata aron sa pagpaulipon sa akong ginoo, ug papaulia ang bata uban sa iyang mga igsoon nga lalake. Kay unsaon ko man sa pag adto sa akong amahan kong wala ang bata uban kanako? Tingali hinoon makatan aw ako sa kadautan nga mahitabo sa akong amahan." {PM 282.6}

Natagbaw si Jose. Iyang nakita diha sa iyang mga igsoon ang mga bunga sa tinuud nga paghinulsol. Sa iyang pagkadungog sa dungganong tanyag ni Juda, mihatag siya ug sugo nga ang tanan gawas lamang mlang magsoon manggawas; unya sa makusog niyang paghilak, siya misinggit, "Ako si Jose; buhi pa ba ang akong amahan?" {PM 283.1}

Nagtindog nga walay lihok ang iyang mga igsoon, ug naamang sa kahadlok ug sa katingala. Ang magmamando sa Egipto, mao ang ilang igsoon nga si Jose, kinsa ilang gikasinahan ug ila unta nga pagapatyon, ug sa katapusan ilang gibaligya ingon nga usa ka ulipon! Ang tanan nilang pagdaugdaug kaniya miagi sa ilang atubangan. Ilang nahinumduman kong giunsa nila pagtamay ang iyang mga damgo, nangita ug mga paagi sa pagsanta sa katumanan sa maong mga damgo. Apan bisan pa niini sila ang naghimo sa ilang bahin diha sa pagtuman sa mga damgo; ug karon nga sa hingpit diha na sa sulod sa iyang gahum, sa walay duhaduha manimalus sa kadaut nga iyang giantus. {PM 283.2}

Sa pagkakita niya sa ilang kalibug, sa maloloy on, iyang gipanawag sila ug nag ingon, "Ako mao si Jose nga inyong igsoon, nga mao ang inyong gibaligya sa Egipto. Ug karon, ayaw ninyo ikasubo ni ikaguol sa inyong kaugalingon nga ako gibaligya ninyo dinhi, kay ang Dios nagpadala kanako sa pag una kaninyo aron sa pagbantay sa kinabuhi." Sa pagbati nga sila nag antus na ug igo tungod sa ilang kabangis nganha kaniya, naninguha siya sa pagwagtang sa ilang mga kahadlok, ug sa pagpagaan sa kapait sa ilang pagbinasulay sa ilang kaugalingon. {PM 283.3}

"Kay niining duha na karon ka tuig nga may gutom dinhi sa yuta, ug may nahibilin pa nga lima ka tuig, nga walay makadaro ug makaani. Ug ang Dios nagpadala kanako sa paguna kaninyo aron sa pagbantay kaninyo nga mga salin dinhi sa yuta, ug sa pagluwas kaninyo nga buhi. pinaagi sa dako nga pagkaluwas. Busa karon wala kamo magpadala kanako dinhi, kondili ang Dios; ug siya nagbutang kanako nga amahan kang Faraon ug ginoo sa tibook niya nga panimalay, ug magbubuot sa tibook nga yuta sa Egipto. Pagdali kamo, umadto kamo sa akong amahan ug ingnon ninyo kaniya: Mao kini ang giingon sa imong anak nga si Jose: Ang Dios nagbutang kanako nga ginoo sa tibook nga Egipto. Umari ka kanako. Ayaw pagdugay Ug magapuyo ka sa yuta sa Gosen, ug magakinabuhi ka sa haduul kanako. ikaw ug ang imong mga anak, ug ang mga anak sa imong mga anak; ang imong mga panon ug ang imong mga kahayupan, ug ang mga tanan nga imo. Ug didto pakan on ko ikaw, kay may nahihilin pa

nga lima ka tuig sa guto, tingali unya mahulog ka sa pagkakubus, ikaw ug ang imong panimalay, ug ang tanan nga imo. Ug, ania karon, ang imong mga mata, nakakita ug ang mga mata sa akong igsoon nga si Benjamin, nga ang akong baba mao ang nagsulti kaninyo." "Ug migakos siya sa liog ni Benjamin nga iyang igsoon, ug mihilak siya; ug si Benjamin usab mihilak nga naggakos diha sa iyang liog. Ug siya mihalok sa tanan niyang mga igsoon nga lalake, ug mihilak tungod kanila ug sa tapus niini nakigsulti kaniya ang iyang mga igsoon." Sa mapainubsanon ilang gisugid ang ilang sala. ug nangaliyupo sa iyang pasaylo. Dugay na sila nga nag antus sa kabalaka ug sa pagbasul, ug karon sila nalipay nga buhi pa diay siya. {PM 284.1}

Ang balita sa nanghitabo dali ra nga nadala ngadto sa hari, kinsa, nga matinguhaon mopaila sa iyang pagpasalamat ngadto kang Jose, nagdason sa imbitasyon sa gobernador ngadto sa iyang pamilya. nga nag ingon, "Ang labing maayo sa tibook nga yuta sa Egipto mainyo." Gipapauli ang mga igsoon nga gisangkapan sa madagayaon sa pagkaon ug sa mga salakyanan, ug sa tanin nga gikinahanglan alang sa paghalhin sa tanan nilang mga pamilya ug mga sulogoon ngadto sa Egipto. Diha kang Benjamin gihatag ni Jose ang labaw pa nga mga kahadlok nga aduna unyay paglalisay diha sa ilang dalan paingon sa ilang pinuy anan, si Jose nagmando kanila nga nag ingon, "Magmatngon kamo nga dili kamo mag away sa dalan." Ang mga anak ni Jacob namauli ngadto sa ilang amahan uban sa makalilipay nga balita, "Si Jose buhi pa, ug siya mao ang gobernador sa tibook nga yuta sa Egipto." Sa sinugdan nasapana ang tigulang nga amahan; mao ra ug dili siya makatuo sa iyang nadunggap; apan sa iyang pagkakita sa daghang mga karomata nga nagasunod ug sa mga mananap nga kinargahan, ug sa nakita niya nga si Benjamin nahiuli, nakatuo siya, ug diha sa naghingapin niya nga kalipay siya misinggit sa pag ingon, "Igo na; si Jose nga akong anak buhi pa diay: ako moadto ug motan aw kaniya sa dili pa ako mamatay." {PM 284.2}

May lain pa ang buhat sa pagpaubos sa kaugalingon nga nahibilin pa alang sa napulo ka mga igsoon. Karon nagsugid sila ngadto sa ilang amahan sa limbong ug sa kabangis nga sulod sa daghang mga tuig maoy nakapapait sa kinabuhi sa ilang amahan ug sa ila usab. Si Jacob wala matahap kanila nga makahimo sa hilabihan ka makauulaw nga sala, apan sa iyang paghubadhubad sa nanghitabo, iyang nakita nga ang tanan nangausab alang sa ikaayo, ug iyang gipasaylo ug gipanalanginan ang iyang mga anak nga masalaypon. {PM 285.1}

Sa wala madugay mipaingon na ngadto sa Egipto ang amahan ug ang iyang mga anak, uban sa ilang mga pamilya, sa ilang mga panon, ug sa daghang mga sulogoon. Uban sa masaya nga kasingkasing mipadayon sila sa ilang panaw, ug sa ilang paghiabut sa Beerseba, ang patriarka mihimo ug mapasalamatong mga paghalad, ug nangaliyupo sa Ginoo nga hatagan sila ug kasigurohan nga siya mouban kanila. Diha sa panan awon sa kagabhion ang diosnong pulong miabut kaniya nga nag ingon: "Dili ka mahadlok sa paglugsong ngadto sa Egipto kay didto ikaw himuon Ko nga usa ka dakong nasud. Ako molugsong uban kanimo ngadto sa Egipto, ug Ako usab magapabalik kanimo." {PM 285.2}

Ang kasigurohan nga "Dili ka mahadlok sa paglugsong ngadto sa Egipto kay ikaw himuon Ko nga usa ka dakong nasud," may kahulogan. Ngadto kang Abraham gihatag ang saad sa usa ka kaliwatan nga dili maisip ingon sa mga bitoon; apan sa maong higayon ang pinili nga katawohan sa Dios mahinay ang pagtubo. Ug ang yuta sa Canaan karon walay luna alang sa pagpalambo sa maong usa ka nasud sumala sa ginatagna. Kini diha sa kamot sa gamhanang kaliwat nga hentil nga dili mapapahawa hangtud sa "ikaupat nga kaliwat." Kong ang mga kaliwat sa Israel mopuyo dinhi aron mahimong usa ka katawohan nga daghan kaayo, mahnno nga ilang abugon ang mga pumopuyo sa yuta o magsabwag sa ilang kaugalingon sa taliwala nila. Ang nahauna, nga nahisubay sa diosnon nga pagpaigo, dili sila makahimo; ug kong sila mosagol sa mga Canaanhon, mamiligro sila nga mapanulav ngadto sa pagsimba ug diosdios. Bisan pa niini, ang Egipto may mga kahimtang nga gikinahanglan sa katumanan sa diosnon nga katuyoan. Ang usa ka bahin sa yuta, nga maayong pagkatubig, ug tabunok, bukas alang kanila didto, nga naghatag sa tanang bintaha alang sa ilang dali nga pagtuho. Ug ilang mahibalag ang pagdumot didto sa Egipto tungod sa matang sa ilang panginabuhi kay ang matag magbalantay sa carnero maoy "usa ka dulumtanan ngadto sa mga Egiptohanon" kini maoy makahimo kanila sa pagpabilin nga usa lahi ug lain nga katawohan, ug maoy silbing mopagawas kanila gikan sa pagsalmot sa pagsimba ug diosdios didto sa Egipto. {PM 285.3}

Sa ilang pagabut sa Egipto, ang pundok mipadayon ngadto dayon sa yuta sa Gosen. Dinhi ning abut si Jose sakay sa iyang karuwahe nga giubanan sa usa ka pundok sa mga kumokuyog sama sa usa ka prinsipe. Ang kasilaw sa iyang mga palibot ug ang kahalangdon sa iyang katungdanan manapsama nga gikalimtan; ang usa lamang ka hunahuna ang nagpuno sa iyang panumduman, ang usa ka pangandoy maoy nagpakulba hinam sa iyang kasingkasing. Samtang iyang nalantaw nga nagakahaduul ang mga magpapanaw, ang gugrna kinsang mga kahidlaw nga sulod sa daghang mga tuig napugngan. wala na mapugngi, Milukso siya gikan sa iy'ang karuwahe, ug midali sa unahan aron sa pag abiabi sa iyang amahan. "Ug migakos siya sa iyang liog, ug siya mihilak sa ibabaw sa iyang liog sa dugaydugay gayud. Unya si Israel miingon kang Jose, Karon buot na ako nga mamatay, kay nakakita na ako sa imong nawong, nga buhi pa man diay ikaw." {PM 286.1}

Gidala ni Jose ang lima sa iyang mga igsoon aron ipaila ngadto kang Faraon, ug aron usab sa pagdawat gikan kaniya sa yuta nga gitugot alang sa ilang umalabut nga puloy anan. Ang utang kabubut on ngadto sa iyang primer ministro mao unta ang nagtukmod sa hari sa pagpasidungog kanila ngadto sa mga katungdanan sa iyang kagamhanan; apan si Jose nga mannuoron sa pagsimba kang Jehova, naninguha sa pagluwas sa iyang mga igsoon gikan sa mga panulay diin sila mapahimutang sa katalagman diha sa palasyo nga walay Dios; busa iyang gitambagan sila nga kong pangutan on sila sa hari, nga dili sila maglipod lipod sa pagtug an sa tinuud sa ilang panginabuhi. Kining mao nga tambag gisunod sa mga anak ni Jacob, nga nagmabinantayon usa sa pagpahayag nga ang ilang pagpuyo sa iyang yuta dili mga dumalayon, sa ingon niini, may gireserba sila nga katungod sa pagpahawa kong sila bumout. Gitudlo sila sa hari sa usa ka puloy anan, ingon sa gitanyag, diha sa "labing maayo sa yuta," ang yuta sa Gosen. {PM 286.2}

Sa wala madugay tapus sa ilang pag abut, gidala ni Jose ang iyang amahan aron ipaila ngadto sa hari. Ang patriarka maoy usa ka dumoluong diha sa mga harianong palasyo; apan taliwala sa halangdong mga talan awon sa kinaiyahan siya nakahimamat sa usa ka gamhanan pa nga Hari; ug karon, sa pagkamatngon nga siya labaw pa kay sa Faraon, iyang gibakyaw ang iyang mga kamot ug gipanalanginan ang Faraon. {PM 287.1}

Sa unang pag abiabi ni Jose, si Jacob nakasulti nga daw, uban niining malipayong katapusan sa iyang hataas nga kahingawa ug kasub anan, nga siya andam na nga mamatay. Apan gilugwayan pa siya ug napulo'g pito ka tuig diha sa malinawon nga pagpahiklin sa Gosen. Kining maong mga tuig maoy usa ka malipayon nga kalainan niadtong mga tuig nga gisundan. Iyang nakita diha sa iyang mga anak ang kapanghimaruoran sa tinuud nga paghinulsol; iyang nakita nga ang iyang pamilya gilibutan sa tanang mga kahimtang nga kinahanglanon alang sa kaugmaran sa usa ka dakong nasud; ug mikaput ang pagtoo sa siguro nga saad sa umalabut nilang katukuran diha sa Canaan. Siya sa iyang kaugalingon gilibutan sa tanang ilhanan sa gugma ug sa pag uyon nga ikahatag sa primer ministro sa Egipto; ug malipayon diha sa pakigkauban sa iyang anak nga dugay nang nawala, sa malumo ug sa malinawon nanaug siya ngadto sa iyang lubnganan. {PM 287.2}

Samtang gibati na niya nga nagkaduul na ang iyang kamatayon, iyang gipatawag si Jose. Ingon nga hugot gihapon ang iyang pagkupot sa saad sa Dios mahitungod sa pagpanag iya sa Canaan, siya miingon, "Nangaliyupo ako kanimo, ayaw ako pag ilubong dinhi sa Egipto. Apan sa diha nga matulog na ako uban sa akong mga ginikanan, dad on mo ako gawas sa Egipto ug ilubong mo ako sa ilang lubnganan." Si Jose nagsaad nga iyang buhaton ang tugon sa iyang amahan, apan si Jacob wala matagbaw; iyang gipangayo ang usa ka solemni nga panumpa sa pagpahiluna kaniya tapad sa iyang mga amahan didto sa langob sa Macpela. {PM 287.3}

May lain pa nga hinungdanong butang nga nagkinahanglan ug pagtagad; ang mga anak nga lalake ni Jose sa pormal kinahanglan ipahimutang ingon nga uban sa mga anak ni Israel Si Jose, nga ning abut alang sa katapusan niyang pagpakighimamat sa iyang amahan nagdala sa iyang duruha ka anak nga si Ephraim ug si Manases. Kining mga batan on, pinaagi sa ilang inahan, may kalabutan sa labing taas nga katungdanan sa Egiptohanon nga pagkasacerdote; ug katungdanan sa ilang amahan nag abli kanila ngadto sa mga agianan sa bahandi ug sa kadungganan, kong mopili sila sa pag ipon sa mga Egiptohanon. Bisan pa niini, maoy tinguha m Jose nga sila mohiusa sa ilang kaugalingong katawohan. Iyang gipaila ang iyang pagtoo diha sa pakigsaad alang sa iyang mga anak pinaagi sa pagbiya sa tanang mga dungog nga gitanyag sa palasyo sa Egipto. alang sa usa ka dapit taliwala sa mga tinamay nga mga banay sa mga magbalantay sa carnero, ngadto kang kinsa gipiyal ang mga orakulo sa Dios. {PM 288.1}

Si Jacob miingon, "Ang imong duruha ka mga anak nga lalake, si Ephraim ug si Manases, nga nangatawo kanimo sa yuta sa Egipto sa wala pa ako mahianhi kanimo dinhi sa Egipto, nga ako sila; ingon nga si Ruben ug si Simeon mamaako sila. Sila pagasagupon ingon nga

iyang kaugalingong mga anak, ug mahimong mga pangulo sa laing mga kaliwat. Sa ingon niini ang usa sa mga katungod sa pagkapanganay, nga nawala gikan kang Ruben mahulog ngadto kang Jose usa ka doble nga bahin sa Israel. {PM 288.2}

Nalubog na ang mga mata ni Jacob tungod sa iyang pagkatigulang, ug wala siya makabantay sa presensya sa batan ong mga lalake; apan karon sa naalimatmatan niya nga ang landong sa ilang lawas, siya miingon, “Kinsa ba kini?” Sa gitug anan na siya, siya mipuno sa pag ingon, “Paduula sila karon kanako, ug ikong panalanginan sila.” Samtang sila nagpaduul, gigakus sila sa patriarka ug gihalokan sila, ug sa solemni gipahiluna ang iyang mga kamot diha sa ilang mga ulo sa pagpanalangin. Unya militok siya sa pag ampo nga nagaingon, “Ang Dios nga sa Iyang atubangan naglakaw ang akong mga ginikanan, si Abraham ug si Isaac, ang Dios nagpakaon kanako sa tibook ko nga kinabuhi sa hataas kaayo hangtud niining adlawa. Ang manulonda nga nagluwas kanako gikan sa tanan nga kadautan, magpanalangin niining mga batan on.” Karon wala na ang espiritu sa pagsalig sa kaugalingon, wala na ang pagsalig sa tawohanong gahum o ang pagkalimbongan. Ang Dios mao ang nag amping ug ang nagtabang kaniya. Walay pagbagulbol mahitungod sa dautang mga adlaw nga mingagi. Wala na maila ang mga pagsulay ug ang mga kagul anan ingon nga “mga butang nga supak kaniya.” Ang panundu man naghinumdum lamang sa Iyang kalooy ug mahigugmaong-kalolot nga nakauban niya sa tibook niya nga pagpanaw. {PM 288.3}

Sa pagkatapus sa pagpanalangin gihatag ni Jacob sa iyang anak ang pasalig nagabilin alang sa umalabut nga mga kaliwatan, latas sa taas nga mga katuigan sa kaulipnan ug sa kaguol, kini mao ang pamatuud sa iyang pagtoo” Ania karon, haduul na ako mamatay, apan ang Dios magauban kaninyo, ug Siya magapabalik kaninyo ngadto sa yuta sa inyong mga ginikanan.” {PM 289.1}

Diha sa katapusan, natigum ang tanang mga anak ni Jacob palibot sa iyang higdaanan sa kamatayon. Ug mitawag si Jacob ngadto sa iyang mga anak ug miingon, “Pagtigum kamo ug patalinghugi ninyo, mga anak ni Jacob; ug magpatalinghug kamo sa inyong amahan nga si Israel,” “aron makapahayag ako kaninyo sa mahitabo kaninyo sa ulahi nga mga adlaw.” Kanunay ug sa mahingawaon siya nakahu nahuna sa ilang kaugmaon, ug naningkamot sa paghulagway nganha sa iyang kaugalingon sa kasaysayan mahitungod sa nagkalainlain nga mga kaliwat. Karon samtang ang iyang mga anak nagpaabut sa pagdawat sa iyang katapusang panalangin, ang Espiritu sa Dios mipahiluna diha sa ibabaw niya; ug diha sa iyang atubangan diha sa matagnaon nga panan awon gibutyag ang kaugmaon sa iyang mga kaliwat. Nagsunodsunod nga gihisgutan ang mga ngalan sa iyang mga anak, gihulagway ang kinaiya sa matag usa ug ang umalabut nga kasaysayan sa kaliwat sa lakbit gitagna. {PM 289.2}

“Ruben, ikaw mao ang akong panganay,
ang akong kalig on, ug ang sinugdanan sa akong kusog,
Pangulo sa pagkatakus, pangulo sa gahum.” {PM 289.3}

Niini gihulagway sa amahan kong unsa ang katungdanan ni Ruben ingon nga panganay nga anak lalake; apan ang iyang makalilisang nga sala didto sa Edar maoy nakahimo niya nga dili takus sa panalangin sa pagkapanganay. Busa si Jacob mipadayon {PM 289.4}

"Nagabuikal ingon sa tubig,
Dili ikaw mahimong pangulo." {PM 290.1}

Ang pagkasacerdote nabahin ngadto kang Levi, ang gingharian ug ang saad sa Mesias ngadto kang Juda, ug ang doble nga bahin sa panulondon ngadto kang Jose. Ang kaliwat ni Ruben wala gayud mosaka ngadto sa pagkainila diha sa Israel; dili kini daghan kaayo sama sa kang Juda, Jose, o kang Dan ug kauban kini sa nahauna nga nadala ingon nga binihag. {PM 290.2}

Ang sunod nga manghud sa panuigon kang Ruben mao si Simeon ug si Levi. Magkahiusa sila diha sa ilang kabangis ngadto sa mga Sechemhanon ug sila usab ang labing dako ug bahin sa pagbaligya ni Jose. Mahitungod kanila gipahayag nga {PM 290.3}

"Ako magapabulag kanila kang Jacob,
Ug ako magapapadag kanila sa Israel." {PM 290.4}

Diha sa pag isip sa Israel sa wala pa ang ilang pagsulod sa C anaan.si Simeon mao ang kinagamyan nga kaliwat Sa iyang katapusangpanalangin. si Moises wala maghimo ug paghisgut kang Simeon.Diha sa balangay sa Canaan, kining banaya magamay lamang ngabahin sa Juda ug ang maong mga pamilya nga sa ulahi nahimonggamhanan naghimo ug nagkalainlain nga mga kolonya, ugnagpahimutang diha sa dapit sa gawas sa mga utlanan sa Balaan ngaYuta. Si Levi usab wala makadawat ug panulondon gawas sa kap atanug walo ka mga siyudad nga nakatag sa nagkalainlain nga mga bahinsa yuta. Mahitungod niini nga banay, hinuon, ang ilangpagkamaunongon ngadto kang Jehova sa diha nga ang mga kabanayanning talikod sa Dios, nakakoha sa ilang pagkatudlo ngadto sa balaannga pag alagad sa santuwaryo, ug niini ang tunglo nailisdan ngadtosa panalangin. {PM 290.5}

Ang kinatas an nga mga panalangin sa pagkapanganay nabalhinngadto kang Juda. Ang kahulogan sa ngalan nga nagpasabut ngapagdayeg gibutyag diha sa matagnaon nga kasaysayan mahitungodniini nga banay {PM 290.6}

"Ju d a pagadayegon ka sa imong mga igsoong lalake
Ang imong kamot anha sa liog sa imong mga kaaway;
Ang mga anak sa imong amahan managyukbo kanimo.
Si Juda itoy sa Ieon;
Gikan sa mga tulukbon misaka ka, anak ko:
Nga nagtikutkut siya, ug milukso siya ingon sa Ieon,
Ug mao kini ingon sa Ieon nga baye.
Kjnsa ang magapukaw niini?
Ang cetro sa gahum dili pagakuhaon kang Juda,
Ni ang barras sa pagkapangulo gikan sa taliwala sa iyang mga

tiil, Hangtud nga moabut si Shilo
Ug Maiya ang pagkamasinulondon sa mga katawohan." {PM 290.7}

Ang Ieon, nga hari sa kalasangan, maoy angayan nga simbolo niini nga banay, nga gikan niini mitungha si David, ug ang Anak ni David nga si Shilo, ang matuud nga "Leon sa banay ni Juda," ngadto kang kinsa ang tanang gahum magayukbo sa katapusan, ug mohatag ug katahuran ang tanang mga nasud. {PM 291.1}

Alang sa kadaghanan sa iyang mga anak nagtagna si Jacob ug usa ka mauswagon nga kaugmaon. Sa katapusan ning abut siya sa ngalan ni Jose, ug miawas ang kasingkasing sa amahan samtang iyang gipangilaba ang mga panalangin sa ibabaw sa "ulo niya nga maseparar gikan sa iyang mga kaigsoonan": {PM 291.2}

Si Jose mao ang sanga nga mabungahon,
Sanga nga mabungahon tupad sa usa ka tuburan;
Ang iyang mga salingsing nagatabon sa kota,
Ang mga magmamana nagpaguol kaniya,
Ug nagpana kaniya, ug naggukod kaniya.
Apan ang iyang pana nagpabilin sa pagkalig on,
Ug ang mga bukton sa iyang mga kamot nangabaskug,
Pinaagi sa mga kamot niadtong kusgan ni Jacob:
(Gikan didto mao ang Magbalantay, ug ang Bato ni Israel;)
Bisan sa Dios sa imong amahan nga magatabang kanimo;
Ug sa Makagagahum nga magapanalangin kanimo,
Sa mga panalangin nga gikan sa langit sa itaas,
Sa mga panalangin sa kahiladman nga anaa sa mga dughan ug sa tagoangkan.
Ang mga panalangin sa imong amahan,
Nagalabaw sa mga panalangin sa akong mga ginikanan:
Ngadto sa utlanan sa mga kabukiran nga walay katapusan,
Moanha sila sa ibabaw sa ulo ni Jose,
Ug sa ibabaw sa alimpulo niya nga binulag gikan sa iyang mga igsoon nga lalake." {PM 291.3}

Si Jacob maoy usa ka tawo nga halalum ug mainiton nga pagbati; ang iyang gugma alang sa iyang mga anak nga lalake malig on ug malumo, ug ang iyang himalatyon nga pamatuud ngadto kanila dili sinultihan sa pagkamapihigon o sa kasilag. Iyang gipasaylo silang tanan, ug gihigugma niya silang tanan hangtud sa katapusan. Ang iyang inamahan nga kalumo anha lang kaha unta makaitka ug pagpahayag pinaagi sa mga pulong sa pagpadasig ug sa paglaum; apan ang gahum sa Dios mipahiluna sa ibabaw niya, ug ilalum sa impluwensya sa Espiritu napilit siya sa pagpahayag sa tinuud, bisan unsa kini ka masakit. {PM 292.1}

Sa nalitok na ang katapusan nga panalangin, gisubli ni Jacob ang iyang mando mahitungod sa iyang lubnganan nga dapit. "Ako moadto nga igatipon uban sa akong katawohan: ako

ilubong ninyo uban sa akong mga ginikanan...sa langub nga anaa sa kapatagan sa Macpela." "Didto gilubong nila si Abraham ug si Sara nga iyang asawa, didto gilubong nila si Isaac ug si Rebeca nga iyang asawa; didto man usab gilubong ko si Lea." Sa ingon niini ang katapusan nga buhat sa iyang kinabuhi mao ang pagpaila sa iyang pagtoo diha sa saad sa Dios. {PM 292.2}

Ang katapusang mga tuig ni Jacob nagdala ug usa ka gabii sa kalinaw ug pahulay tapus sa usa ka masamokon ug makapot nga adlaw. Ang mabaga nga mga panganod nagtigum sa ibabaw sa iyang dalan, apan ang iyang adlaw natunod nga matin aw, ug ang silak sa langit nagdan ag sa iyang binulagan nga mga oras. Ang Kasulatan nagaingon, "Sa panahon sa kahaponon motungha ang kahayag." Zacarias 14:7. "Timan i ang tawong hingpit, ug tan awa ang matarung; kay adunay malipayong kaulahian sa tawo sa pakigdait." Salmo 37:37. {PM 292.3}

Si Jacob nakasala, ug hilabihan ang iyang pag antus. Ang daghang mga tuig sa kahago, sa kabalaka, ug sa kasub anan maoy iyang nahiaguman sakad sa adlaw sa diha nga ang dako niyang sala maoy nakapakalagiw kaniya gikan sa mga balongbalong sa iyang amahan. Usa ka layas nga wala pinuy anan, nahimulag gikan sa iyang inahan, nga wala na niya makita pag usab; naghago sa pito ka mga tuig alang kaniya nga iyang gihigugma, aron lamang malimbongan sa tinalawan; naghago ug kaluhaan ka mga tuig diha sa pag alagad sa usa ka masinahon ug hakog nga kabanay; sa nagatan aw nga nagatubo ang iyang bahandi, ug nangatawo na ang iyang mga anak nga lalake, apan diyutay lamang ang kalipay diha sa palaaway ug nabahin nga panimalay; napasubo tungod sa kaulawan sa iyang anak nga babaye, tungod sa panimalus sa ivang igsoon nga lalake, tungod sa kamatayon ni Raquel, tungod sa supak sa kinaiya nga sala ni Ruben, tungod sa sala ni Juda, tungod sa mabangis nga limbong ug dautan nga tuyo nga gibuhat ngadto kang Jose pagkataas ug pagkaitom sa kutay sa mga kadautan nga giladlad sa iyang atubangan! Nagbalikbalik ang iyang pag ani sa bunga niadtong una niyang sayop nga buhat. Sa makadaghan iyang nakita nga gisublisubli taliwala sa iyang mga anak ang mga sala nga siya sa iyang kaugalingon nakasala. Apan bisan unsa ka mapait ang disiplina, kini nakahimo sa iyang katuyoan. Ang pagpanton, bisan mabug at, nagahatag "sa bunga sa pagkamatarung." Hebreohanon 12:11. {PM 292.4}

Ang tuktuk sa Espiritu Santo sa matinumanon nagatala sa mga sayop sa maayong mga tawo, sila nga naila pinaagi sa pabor sa Dios; sa pagkatinuud, ang ilang mga sayop labaw pa kahingpit ang pagpresentar kay sa ilang maayong mga hiyas sa pamatasan. Alang sa kadaghanan kini mao ang butang nga nakapahibolong, ug nakahatag ug higayon sa mga walay pagtoo sa pagyubit sa Biblia. Apan kini maoy usa sa labing malig ong mga kamatuoran sa pagkatinuud sa Kasulatan, nga ang mga tinuud wala tabontaboni ni ang mga sala sa pangulong mga tawo gililong. Ang mga hunahuna sa mga tawo hilabihan nga pagkaulipon sa pag ayad nga dili mahimo nga ang tawohanong mga kasaysayan nga sa hingpit walay dapigan. Kong ang Biblia gisulat pa sa mga tawo nga wala tugahe sa Espiritu Santo, sa walay duhaduha kini magpresentar sa kinaiya sa pinasidunggan nga mga tawo diha sa labaw pa ka

maulog ulogon nga kahayag. Apan ingon nga nasulat kini sa tinuktukan sa Espiritu Santo, may matarung kita nga rekord mahitungod sa ilang mga eksperensya. {PM 293.1}

Ang mga tawo nga gipili sa Dios, ug ngadto kang kinsa iyang gipiyalan sa dagkong mga katungdanan, usahay magdaug sa mga panulay ug makahimo ug sala, sama nga bisan sa atong pagpaningkamot karon, magaduhaduha, ug sa kasagaran mahulog ngadto sa kasaypanan. Ang ilang mga kinabuhi, uban sa ilang mga sayop ug mga kabuangan, nadayag sa atong atubangan, nga alang sa pagpadasig kanato ug sa pagpasidaan. Kong sila girepresentar pa ingon nga walay mga sayop, kita, uban sa atong makasasala nga kinaiya, mawad an sa paglaum sa atong kaugalingong mga sayop ug mga kapakyasan. Apan sa nakita nato ang uban nga nakigbisug latas sa mga kalugda sama sa atong kaugalingon, diin sila mahulog ilalum sa panulay ingon atong nahimo, ug bisan pa niini nagdasig pag usab ug nakadaug pinaagi sa grasya sa Dios, nadasig kita diha sa atong paningkamot alang sa pagkamatarung. Maingon nga sila. bisan usahay nadaug, nakabawi sa ilang baraganan, ug napanalanginan sa Dios, busa kita usab mahimong mga mananaug diha sa kusog ni Jesus. Sa laing bahin, ang rekord sa ilang mga kinabuhi maoy usa ka pasidaan alang kanato. Kini nagpakita nga ang Dios sa bisan unsa nga paagi dili magpalingkawas sa sad an. Iyang makita ang sala diha sa Iyang labing pinili nga katawohan, ug Iyang harongon kini diha kanila nga labaw pa ka estrikto kay diha kanila nga may diyutay lamang nga kahayag ug katungdanan. {PM 293.2}

Tapus sa paglubong ni Jacob, ang kahadlok mibalik na man sa mga kasingkasing sa mga igsoon ni Jose, bisan pa sa iyang pagkamaloloy on ngadto kanila, ang ilang gihambin nga sala maoy naghimo kanila nga walay pagsalig ug matahapon. Tingali ba kaha nga iya lamang gilangan ang iyang panimalus, tungod sa iyang pagtahud sa ilang amahan, nga karon iya nang ipahamtang ang dugay nang nalanagan nga silot tungod sa ilang kasal anan Wala sila makapangahas sa pag atubang kaniya nga linawas, kondili nagpadala lamang sila ug mensahe nga nag ingon: “Ang imong amahan nagsugo sa wala pa siya mamatay. nga nagaingon: Mao kini ang igaingon ninyo kang Jose: Gipangaliyupo ko kaninyo, nga pasayloon mo karon ang pagkadautan sa imong mga igsoon, ug ang ilang sala, kay dautan ang gibuhat nila kanimo. Tungod niini karon gipangalyupo namo kanimo nga pasayloon mo ang pagkadautan sa mga alagad sa Dios sa imong amahan.” Kini nga mensahe nakatandog kang Jose ngadto sa paghilak, ug sa nadasig ang iyang mga igsoon tungod niini, sila miduul ug mihapa sa iyang atubangan, ug nanag ingon, ‘ Ania karon, kami nga alagad mo.” Ang gugma ni Jose alang sa iyang mga igsoon halalum ug matinabangon, ug nasakitan siya diha sa hunahuna nga sila nag ila kaniya nga nagbaton sa espiritu sa pagpanimalus ngadto kanila. “Ayaw kamo kahadlok,” siya miingon, “kay ania ba ako sa dapit sa Dios? Ug mahitungod kaninyo gihumhuna ninyo ang dautan batok kanako; apan ang tuyo sa Dios alang sa kaayohan, sa ginatan aw nato karon, nga mao ang pagluwas nga mabuhi ang daghang katawohan. Busa karon ayaw kamo pagkahadlok; ako magapakaon kaninyo, ug sa inyong mga anak.” {PM 294.1}

Ang kinabuhi ni Jose nag ilustrar sa kinabuhi ni Cristo. Ang kasina mao ang nag aghat sa mga igsoon ni Jose sa pagbaligya kaniya ingon nga usa ka ulipon; naglaum sila sa pagpugong kaniya gikan sa pagkamahimong dako pa kay kanila. Ug sa diha nga gidala na siya ngadto sa Egipto, ilang giulog ulogan ang ilang kaugalingon nga dili na gayud sila pagasamokon sa iyang mga damgo; nga ilang nakoha ang tanang mga kalagmitan sa ilang katumanan. Apan ang ilang kaugalingong tumong gisupak sa Dios aron sa pagpahinabo sa mao gayud nga hitabo nga ilang gilaraw sa pagsanta. Busa ang Judiyo nga mga sacerdote ug mga katigulangan nangasina ni Cristo, nahadlok nga Iyang danihon ang pagtagad sa mga katawohan gikan kanila. Gipatay nila Siya, aron sa pagsanta Kaniya gikan sa pagkamahimong hari, apan ilang gipahinabo ang mao gayud nga sangputanan. {PM 295.1}

Si Jose, pinaagi sa iyang pagkaulipon didto sa Egipto, nahimong usa ka manluluwas sa pamilya sa iyang amahan; apan kini nga hitabo wala makapagamay sa sala sa iyang mga igsoon. Busa ang paglansang sa kruz ni Cristo sa iyang mga kaaway naghimo Kaniya manlulukat sa katawohan, ang manluluwas sa kaliwat nga nahulog, ug naghimo Kaniya nga magmamando sa tibook nga kalibutan; apan kasal anan sa Iyang mga mamomuno ingon ra ka dautan kaayo sa dili ang kamot sa Dios ang nagmando sa mga hitabo alang sa Iyang kaugali ngon nga himaya ug alang sa kaayohan sa tawo. {PM 295.2}

Maingon nga si Jose gibaligya sa iyang mga igsoon ngadto sa mga hentil, sa maong pagkaagi si Cristo gibaligya sa usa sa Iyang mga tinun an. Sa binakak gisumbong si Jose ug gibanlod ngadto sa bilang goan tungod sa iyang kabuotan; mao usab si Cristo gibiaybiay ug gisalikway tungod kay ang Iyang matarung ug madumilion sa kaugalingon nga kinabuhi maoy usa ka pagbadlong sa sala; ug bisan Siya gipasanginlan sa sala nga wala Niya mabuhat, gihukman sa kamatayon tungod sa pamatuud sa bakakong mga saksi. Ug ang pailub ug ang kaaghop ni Jose ilalum sa pagkawalay kaangayan ug pagpanglupig, ang iyang andam nga pasaylo ug dungganang pagka matinabangon ngadto sa iyang mga igsoong lalake sa parte sa amahan, nagrepresentar sa walay pagmulo nga pag agwanta sa Manluluwas mahitungod sa dautang tinguha ug sa pagdaut sa dautang mga tawo, ug ang Iyang pagpasaylo dili lamang sa Iyang mga mamomuno, kondili ngadto sa tanan nga moduul ngadto Kaniya nga magasugid sa ilang mga sala ug nagatinguha sa pasaylo. {PM 295.3}

Si Jose nagkinabuhi pa ug kalim an ug upat ka mga tuig tapus mamatay ang iyang amahan. Nagkinabuhi siya sa pagtan aw sa “mga anak ni Ephraim hangtud sa ikatulo ka kaliwatan, ingon usab ang mga anak nga lalake ni Makir, anak nga lalake ni Manases, nangatawo sila sa sabakan ni Jose.” Iyang gisaksihan ang pagtubo ug ang kauswa gan sa iyang katawohan, ug latas sa tanang mga katuigan ang iyang pagtoo iya sa Dios nga pagpahauli sa Israel ngadto sa Yuta nga Saad wala matarug. {PM 296.1}

Sa diha nga iyang nakita nga haduul na ang iyang katapusan, iyang gipatawag ang iyang mga kabanay sa palibot kaniya. Bisan tuud siya gipasidunggan diha sa yuta sa mga Faraon, alang kaniya ang Egipto mao ang dapit sa iyang paghingilin; ang iyang katapusan nga buhat mao ang pagpaila nga ang iyang kapalaran nabutang sa Israel. Ang iyang katapusan nga mga

pulong mao kini: “Sa pagkamatuud ang Dios magduaw kaninyo, ug magapasaka kaninyo gikan niining yutaa ngadto sa yuta nga gisaad Niya kang Abraham, kang Isaac ug kang Jacob.” Ug iyang gikoha ang solemni nga panumpa sa mga anak ni Israel nga ilang dad on ang iyang mga bukog uban kanila ngadto sa yuta sa Canaan. “Busa namatay si Jose sa may panuigon nga usa ka gatus ug napulo ka tuig. Ug siya giimbalsamar nila, ug gisulod sa usa ka lungon sa Egipto.” Ug latas sa mga kasiglohan sa pagpangabudlay nga misunod, kadtong mao nga lungon, ang usa ka pahinumdum sa mga pulong sa pagpinal ni Jose, nagpamatuud ngadto sa Israel nga sila mga nagpuyo lamang sa makadiyut diha sa E.gipto, ug nag agda kanila sa pagtipig nga malig on ang ilang mga paglaum diha sa Yuta nga Saad, kay ang panahon sa kaluwasan siguro gayud nga moabut. {PM 296.2}

Kapitulo 22. Si Moises

Kining kapituluha gibase sa Exodo 1-4

Ang mga katawohan sa Egipto, aron masangkapan ang ilang kauga lingon sa kalan on sulod sa panahon sa gutom, nagbaligya sa ilang mga baka ug mga yuta ngadto sa kagamhanan sa hari ug sa katapusan bugkos sa ilang kaugalingon sa davon nga kaulipnan. Sa maalamon si Jose nagtagana alang sa ilang pagkalingkaw as; nagtugot siya kanila nga mahimong mga sakop sa hari, nga nagtikad sa ilang mga yuta alang sa hari, ug nagbayad ug tinuig nga buhis nga usa sa lima ka bahin sa mga abut sa ilang kabudlay. {PM 297.1}

Apan ang mga anak ni Jacob wala mahiapil sa maong mga kinahang lan. Tungod sa pag alagad nga gihatag ni Jose sa nasud nga Egiptoha non, sila wala lamang kay gihatagan ug luna sa yuta ingon nga ilang puloy anan, kondili sila gipagawas gikan sa mga buhisan, ug sa madagayanon gisangkapan sa pagkaon sulod sa nagpadayon nga gutom. Sa katilingban gipahayag sa hari nga tungod sa maloloy ong pagpataliwala sa Dios ni Jose ang Egipto nagpahimulos sa kadagaya samtang ang ubang mga nasud nangamatay tungod sa gutom. Iyang nakita usab. nga ang pagdumala ni Jose nakatabang pag ayo sa pagpadato sa gingharian, ug ang iyang pagkamapasalamaton naglibut sa pamilya ni Jacob sa harianon nga pabor. {PM 297.2}

Apan sa paghubadhubad sa panahon, ang bantugan nga tawo nga kaniya dako kaayo ug nautang ang Egipto, ug ang kaliwat nga nabulahan sa iyang mga kabudlay, nanaug sa iyang lubnganan. Ug “unya mitindog ang usa ka bag ong hari sa Egipto, nga wala makaila kang Jose.” Dili nga wala siya mahibalo sa mga pag alagad ni Jose ngadto sa nasud, kondili gusto lang siya nga dili moila kanila, ug sumala sa mahimo, ilubong sila sa paghikalimot. “Ug siya miingon sa iyang katawohan: Ania karon, ang katawohan sa mga anak sa Israel hilabihan ka daghan ug malig on pa kanato. Umari kamo, magmakinaadmanon kita sa pagharong kanila, tingali kong sila magdaghan, ug mahatabo nga moabut ang gubat, kini sila mangipon usab sa atong mga kaaway ug makig away batok kanato, ug mopahawa gikan sa yuta.” Ang mga Israelinhon nahimo nang daghan kaayo; sila “nagmabungahon, ug mingtubo sa madagayaon gayud, ug misanay, ug milig on sa hilabihan gayud; ug napuno nila ang yuta.” llalum sa maamumahon nga pagbantay ni Jose, ug sa pabor sa hari nga nagmando niadtong panahona, sila dali ra nga mikatag sa ibabaw sa yuta. Apan ilang gibantayan ang ilang kaugalingon nga usa ka lahi nga kaliwat, nga sa bisan unsa walay pagkanaawat sa mga batasan o sa tinuhoan nga Egiptohanon; ug ang ilang nagatubo nga gidaghanon karon nakapaturok sa mga kahadlok sa hari ug sa iyang katawohan; nga tingali unya kong may gubat motipon sila sa ilang kaugalingon sa mga kaaway sa Egipto. Apan ang polisa nagdili sa paghingilin gikan sa nasud Daghan kanila ang mga takus ug may panabut nga mga trabahante, ug sila nakadugang sa hilabihan sa bahandi sa nasud; ang hari nagkinahanglan sa maong mga mamumuo alang sa pagpatindog sa iyang maanindot nga mga palasyo ug mga templo. Iyang gilumbay sila talay sa mga Egiptohanon nga nagbaligya sa ilang kaugalingon uban sa ilang mga kabtangan ngadto sa gingharian. Sa wala madugay gibutangan sila ug mga agalon sa buhat, ug niini

nahingpit ang ilang kaulipnan. “Ug ang mga Egiptohanon nag ulipon sa mapiut gayud sa mga anak sa Israel, ug gipait nila ang ilang mga kinabuhi. tungod sa mapiut nga pag alagad sa pagbuhat ug pinagba nga yuta, ug sa tisa ug sa tanan nga mga bulohaton sa uma ug sa tanan nila nga pag alagad, diin ilang gilisud sila, labi pa usab hinuon nga midaghan sila ug labi nga mitubo sila.” {PM 297.3}

Ang hari ug ang iyang mga magtatambag naglaum sa pagbuntog sa mga Israelinhon pinaagi sa malisud nga trabaho, ug niini mokunhod ang ilang gidaghanon ug maduginok ang ilang espiritu nga tigkaugalingon. Sa napakyas sa ilang katuyoan, mipadayon sila ngadto sa labaw pa ka mabangis nga mga paagi. Ang mga mando gipagula ngadto sa mga babaye kinsang bulohaton naghatag kanila ug higayon sa pagtuman sa sugo, sa pagpatay sa Hebreohanong bata nga lalake diha sa ilang pagkahimugso. Si Satanas mao ang nagmugna niining butanga. Siya nahibalo nga ang usa ka manluluwas ang mahimugso sa taliwala sa mga Israelinhon; ug pinaagi sa pagdaldal sa hari sa pagpatay sa ilang mga anak naglaum siya sa pagpildi sa diosnong katuyoan. Apan ang mga babaye nahadlok sa Dios ug wala sila mangahas sa pagtuman sa mando nga mabangis. Giuyonan ni Jehova ang ilang palakat ug nagpauswag kanila. Ang hari nga nasuko sa kapakyasan sa iyang laraw, naghimo sa sugo nga labi pang dinalian ug malukpanon. Ang tibook nasud gisangpit sa pagpangusisa sa iyang mga biktima nga mahuyang. “Unya si Faraon nagsugo sa tanan niya nga mga katawohan, nga nag ingon: Itambog ninyo sa suba ang tanan nga bata nga lalake nga matawo, ug ang tanan nga bata nga babaye pagaluwason ninyo nga buhi.” {PM 298.1}

Samtang kini nga dekrito hingpit nga ipatuman, natawo ang usa ka anak nga lalake kang Amram ug Jocabed, mga hinimbahon nga mga Israelinhon sa banay ni Levi. Ang puya maoy “usa ka matahum nga bata;” ug ang mga ginikanan, nga nagatuo nga nagakahaduul na ang paglingkawas sa Israel, ug nga ang Dios magpatindog ug usa ka manluluwas alang sa iyang katawohan, naniguro nga dili nila isakripisyo ang ilang gamay nga bata. Ang pagtoo diha sa Dios naglig on sa ilang mga kasingkasing, “ug wala sila mahadlok sa sugo sa hari.” Hebreohanon 11:23. {PM 299.1}

Milampos ang inahan sa pagtago sa bata sulod sa tulo ka bulan. Unya sa pagkamatikod nga dili na luwas ang pagtago kaniya, iyang giandam ang usa ka diyutay nga takupis, aron dili masudlan ug tubig iyang gibulit kini sa balaw ug sa bulitik ug gipahiluna niini ang puya, iyang gipalutaw kini taliwala sa mga kabugangan diha sa daplin sa suba. Wala siya mangahas sa pagpabilin aron sa pagbantay niini, kay tingali unya hinuon ug mamiligro ang kinabuhi sa bata hasta usab ang iya, apan ang iyang igsoon nga babaye nga si Miriam, nagpabilin sa duul, nga daw walay pagtagad, apan sa mabalak on nagpaniid kong unsay dangatan sa iyang diyutay nga manghod nga lalake. Ug diha pay ubang mga nanagbantay. Ang mainitong mga pag ampo sa inahan nagtugyan sa iyang bata ngadto sa pagbantay sa Dios; ug ang mga manulonda nga wala makita, nagpatungodtungod ibabaw sa takupis diin didto ang diyutay nga bata. Gimandoan sa mga manulonda ang anak nga babaye sa Faraon sa pag adto sa maong dapit. Napukaw ang iyang pagkamaukit ukiton sa nakita niya ang diyutay nga bukag,

ug samtang siya nagtan aw sa matahum nga bata nga diha sa sulod niini, iya dayon nasayran ang hinungdan ngano nga giluwan ang bata sa takupis.Ang mga luha sa puya nakatandug sa iyang kalooy, ug ang iyang kalooy misubay ngadto sa wala hiilhi nga inahan nga midangop niining paagiha aron lamang sa pag amping sa diyutay nga bata. Mihukom siya sa pagluwas sa bata; iyang sagopon siya ingon nga iyang kaugalingon nga anak. {PM 299.2}

Sa tago si Miriam nagbantay sa matag kalihokan; sa iyang pagsabut nga gitagad sa malumo ang bata, nangahas siya sa pagduul, ug unya siya mitanyag sa pag ingon, “Molakaw ba ako sa pagtawag kanimo ug usa ka iwa sa mga babaye nga Hebreohanon, aron magapasuso niining bataa alang kanimo?” Gitugotan si Miriam sa iyang tanyag. {PM 300.1}

Busa ang igsoon nga babaye midali ngadto sa iyang inahan uban sa malipayon nga balita, ug sa walay paglangan mibalik siya uban sa iyang inahan ngadto sa presensya sa anak nga babaye ni Faraon “Dad a kining bata ug alimahan mo siya alang kanako ug ako magasuhol kanimo,” mando sa princesa. {PM 300.2}

Nadungog sa Dios ang mga pag ampo sa inahan; ang iyang pagtoo nagantihan. Inubanan sa halalum nga pagpasalamat iyang gisugdan ang luwas ug malipayon niyang bulohaton. Sa matinumanon iyang gigamit ang iyang mga higayon sa pag edukar sa iyang bata alang sa Dios. Nagbati siya ug pagsalig nga ang bata giampingan alang sa dakong bulohaton, ug ang inahan nasayud nga sa dili madugay ang bata itugyan ngadto sa iyang harianon nga inahan. nga pagalibutan sa mga impluwensya nga magadala kaniya nga labaw pa ka makugihon ug maampingon sa iyang mga pahimangno ngadto kaniya kay sa uban niyang mga anak. Naningkamot siya sa pagpasilsil diha sa iyang hunahuna sa kahadlok sa Dios ug sa paghigugma sa kamatuoran ug sa hustisya, ug sa mainiton nag ampo nga dili siya matakdan sa tanang mga impluwensya nga dautan. Iyang gipakita kaniya ang kabuangan ug sa sala sa pagsimba ug mga diosdios, ug sa sayo pa gitudloan siya sa pagyukbo ug sa pag ampo ngadto sa buhi nga Dios lamang, kinsa mao ra ang makadungog kaniya ug magtabang kaniya diha sa tanang emerhensya. {PM 300.3}

Iyang gitipigan ang bata kutob sa mahimo. apan napugos siya sa paghatag kaniya sa diha nga nagpanuigon na siya ug napulo’g duha ka tuig. Gikan sa iyang pobre nga payag gidala siya ngadto sa harianon nga palasyo, ngadto sa anak nga babaye sa Faraon, “ug siya nahimong iyang anak nga lalake.” Apan bisan dinhi wala siya malimot sa mga pagtulun an nga iyang nadawat diha sa iyang pagkabata. Ang mga leksyon nga nakat onan diha sa kiliran sa iyang inahan wala malimuti. sila nahimong usa ka taming gikan sa garbo, sa pagkadili maunongon, ug sa mga hisyo nga midagsang taliwala sa kasiga sa balay sa hari. {PM 300.4}

Pagkamalukpanon diha sa mga sangputanan sa impluwensya niadtong usa ka babaye nga Hebreo, ug nga siya usa pa ka ulipon! Ang tibook nga kaugmaon sa kinabuhi ni Moises, ang dako nga misyon nga iyang natuman ingon nga pangulo sa Israel, nagapamatuod sa kahinungdanon sa bulohaton sa Cristohanon nga inahan. Walay lain nga buhat nga makapareha niini. Sa usa ka dakong bahin, ang inahan nagakupot diha sa iyang kaugalingong

mga kamot sa kaugmaon sa iyang mga anak. Nagadumala siya sa nagatubo nga mga kaisipan ug mga kinaiya, nga nagabuhat dili lamang alang sa panahon, kondili alang sa walay katapusan. Nagapugas siya sa binhi nga moturok ug mamunga, alang sa maayo o alang sa dautan. Siya dili magapintal sa usa ka porma sa katahum diha sa luna o magsilsil niini gikan sa marmol, kondili sa pagpalakra diha sa kalag nga tawohanon sa larawan sa diosnon. Ilabina diha sa sulod sa ilang sayo nga mga katuigan ang kapangakohan anaa sa inahan sa pagporma sa kinaiya sa iyang mga anak. Ang mga pagtoo nga karon nahimo diha sa ilang nagatubo nga mga hunahuna magpabilin kanila sa tibook nga kinabuhi. Kinahanglan itudlo sa mga ginikanan ang pahimangno ug ang pagbanay sa ilang mga anak samtang bata pa kaayo, nga mahimo sila nga mga Cristohanon. Sila gibutang sa atong pag atiman aron mabansay, dili ingon nga mga manonunod sa trono sa usa ka yutan on nga gingharian, kondili ingon nga mga hari ngadto sa Dios, nga maghari sa mga katuigan nga walay katapusan. {PM 300.5}

Ipabati sa tagsatagsa ka inahan nga ang iyang mga panahon bililhon kaayo; ang iyang buhat pagasulayan diha sa solemni nga adlaw paghusay. Unya makaplagan nga daghan sa mga kapakyasan ug sa mga kasal anan sa mga lalake ug sa mga babaye misangput gikan sa walay hibangkaagan ug nagpasagad nila kang kinsa nga katungdanan mao ang paggiya sa ilang binata nga mga tiil diha sa matarung nga agianan. Unya makaplagan nga daghan nga nakapabulahan sa kalibutan sa kahayag sa kinaadman ug sa kamatuoran ug sa kabalaan, nakautang sa mga prinsipyo nga mao ang hinungdan sa ilang impluwensya ug kalampusan ngadto sa usa ka mainampoon nga Cristohanon nga inahan. {PM 301.1}

Didto sa palasyo ni Faraon, si Moises nagdawat sa labing taas nga pagbansay nga lungsodnon ug sa militar. Naghukom ang hari sa paghimo sa iyang sinagop nga apo nga lalake nga iyang manununod sa trono, ug ang batan on giedukar alang sa iyang taas nga katungdanan. “Ug si Moises gitudloan sa tanang kaalam sa mga Egiptohanon ug siya makagagahum sa iyang mga pulong ug mga buhat.” Buhat 7:22. Ang iyang katakus ingon nga pangulo sa kasundalohan naghimo kaniya nga usa ka tinamud sa mga kasundalohan sa Egipto, ug giila siya sa kadaghanan ingon nga talagsaon nga tawo. Napildi si Satanas sa iyang katuyoan. Ang mao gayud nga dekrito nga nagsugo sa pagpatay sa Hebreohanong mga bata gisupak sa Dios alang sa pagbansay ug sa pag edukar sa umalabut nga pangulo sa Iyang katawohan. {PM 301.2}

Ang mga katigulangan sa Israel gitudloan sa mga manulonda nga ang panahon alang sa ilang kaluwasan haduul na. ug nga si Moises mao ang tawo nga gamiton sa Dios sa pagtuman sa mao nga buhat. Ang mga manulonda nagpahimangno kang Moises usab nga gipili siya ni Jehova sa pagbunggo sa kaulipnan sa iyang mga katawohan Siya, nga naghunahuna nga ang ilang kagawasan makoha pinaagi sa kusog sa hinagiban, nagdahum nga maoy mag una sa panon nga Hebreohanon batok sa mga kasundalohan sa Egipto, ug sa nagbaton siya niining hunahunaa, iyang gibantayan ang iyang mga pagbati, nga tingali unya ang iyang kalambigitan ngadto sa iyang inaina o ngadto kang Faraon makapugong kaniya sa pagbuhat sa kabubut on sa Dios. {PM 302.1}

Pinasubay sa mga balaod sa Egipto, ,ang tanan nga naglingkod sa trono sa mga Faraon, kinahanglan sakop sa pundok sa mga sacerdote; ug si Moises ingon nga nadayag nga manonunod, kinahanglan pagasubhan ngadto sa mga tinagoan sa nasyonal nga tinuhoan. Kining mao nga katungdanan gitugyan ngadto sa mga sacerdote. Apan sa panahon nga siya madilaabon ug dili kapoyan nga estudyante walay makahaylo kaniya sa pagsalmot sa pagsimba sa mga diosdios. Gihulga siya nga dili makapanunod sa trono, ug gipasidan an nga dili siya angkonon sa prinsesa kong mopadayon siya sa pagsunod sa Hebreohanon nga pagtoo. Apan wala siya matarug diha sa iyang paghukom nga ang iya lamang nga hatagan sa pagtahod mao ang usa ka Dios, ang Magbuhuhat sa langu ug sa yuta. Nangatarungan siya uban sa mga sacerdote ug mga magsisimba, gipakita niva ang pagkabinuang sa ilang matuotuohong kataha sa mga butang nga walay panimout. Walay nakapanghimakak sa iyang pangatarungan o nakabalhin sa iyang katuyoan, apan alang sa maong higayon, ang iyang kalig on gipasagdan, tungod sa iyang hataas nga katungdanan ug tungod sa pabor nga gihatag kaniya sa hari ug sa mga katawohan. {PM 302.2}

“Tungod sa pagtoo si Moises, sa dako na siya, wala mosugot nga

pagatawgon siya nga anak sa anak nga babaye ni Faraon, nga nagpalabi sa hinuon sa pag antus sa mga pagdagmal kauban sa mga tawo sa Dios kay sa pagpahimulos sa lumalabayng kalipay sa pagpakasala. Iyang giisip ang pasipala nga pagaantuson alang kang Cristo ingon nga labi pa ka dakong bahandi kay sa mga bahandi sa Egipto, kay siya nagtutok man ngadto sa balus.” Hebreohanon 11:24-26. Si Moises maoy angayan nga mokoha sa pagkalabaw taliwala sa mga bantugan sa yuta, sa pagsidlak diha sa mga palasyo sa labing mahimayaon nga gingharian niini, ug sa pagmando sa cetro sa gahum niini. Ang iyang salabutanon nga pagkabantugan nagila kaniya nga labaw sa dagkong mga tawo sa tanang mga katuigan. Ingon nga estoryador, magbabalak, pilosopo, heneral sa mga kasundalohan, ug magbabalaod, siya nagbarug nga walay katumbas. Apan mahitungod sa kalibutan nga diha sa iyang atubangan, may kusog siya sa tanlag sa pagdumili sa maulog ulogon nga panglantaw sa bahandi ug sa pagkabantugan ug sa kadungganan, “nga nagpalabi pa hinuon sa pag antus sa mga pagdagmal kauban sa mga tawo sa Dios kay sa pagpahimulos sa lumalabayng kalipay sa pagpakasala.” {PM 302.3}

Si Moises gipahimangnoan mahitungod sa katapusang ganti nga igahatag ngadto sa mapainubsanon ug masinulondon sa mga ulipon sa Dios, ug ang kalibutanon nga ganansya diha sa pagtandi, nahiunlod ngadto sa iyang husto nga pagkawalay hinungdan Ang matahum nga palasyo ni Faraon ug ang trono sa hari maoy gitangay aron sa paghaylo ni Moises; apan siya nasayud nga ang makasasala nga mga kalipayan nga makahimo sa mga tawo sa paghikalimot sa Dios anaa diha sa harianong mga palasyo Milantaw siya sa unahan sa mabulokon nga palasyo, sa unahan pa sa korona sa hari, ngadto sa hataas nga mga kadungganan nga igahatag sa mga balaan sa Labing Hataas Uyamut diha sa usa ka gingharian nga wala mamansahi sa sala. Pinaagi sa pagtoo iyang nakita ang usa ka dili madunot nga korona nga ang Hari sa langit magpahiluna diha sa agtang sa magmadaugon. Kining pagtooha

maoy nagdala kaniya sa pagliso gikan sa mga harianon sa yuta, ug miipon sa mga mapainubsanon, kabus, ug tinamay nga nasud nga mipili sa pagtuman sa Dios inay sa pag alagad sa sala. {PM 305.1}

Nagpabilin si Moises diha sa palasyo hangtud sa pangidaron nga kap atan ka tuig. Ang iyang mga hunahuna kanunay anaa sa makaluluoy nga kahimtang sa iyang katawohan, ug iyang ginaduaw ang iyang mga kaigsoonan diha sa ilang kaulipnan ug gipadasig sila sa kasigurohan nga ang Dios magabuhat alang sa ilang kaluwasan. Gisakitan kanunay sa kasilag nga nagtan aw sa walay kaangayan ug sa pagdaugdaug nanginit siya sa pagpanimalus sa dautan nilang mga buhat. Sa usa ka adlaw niana samtang didto siya sa gawas, sa pagkakita niya sa usa ka Egiptonanon nga nagbukbuk sa usa ka Israelinhon, mihasmag siya ug gipatay ang Egiptohanon Gawas sa Israelinhon, walay nakasaksi sa iyang nabuhat, ug gidali ni Moises paglubong ang lawas didto sa balas. Karon nakapakita na siya nga andam sa pagpatunhay sa kawsa sa iyang katawohan, ug naglaum siya nga magtan aw kanila nga magatindog aron sa pagbawi sa ilang kagawasan. “Siya nagdahum nga ang iyang kaigsoonan nakasabut nga ang Dios naghatag kanila ug kaluwasan pinaagi sa iyang kamot, apan wala diay sila makasabut.” Buhat 7:25. Niadtong higayona dili pa sila andam alang sa kagawasan. Sa sunod nga adlaw nakita ni Moises ang duruha ka mga nag away, sa walay duhaduha ang usa kanila may sala. Gibadlong ni Moises ang sad an, kinsa mibalos dayon ngadto kang Moises, sa iyang pagdumili sa iyang katungod sa pagpanghibut, ug sa binastos nagpasangil kaniya sa usa ka sala nga nag ingon, “Kinsa ba ang nagbutang kanimo nga prinsipe ug maghuhukom kanamo: naghunahuna ka ba sa pagpatay kanako ingon sa pagpatay mo sa Egiptohanon.” {PM 305.2}

Ang tibook nga butang dali ra nga nahibaloan sa mga Egiptohanon, ug ning abut kining balitaa ngadto sa dalunggan ni Faraon nga hilabihan nga gipasubrahan. Ang maong sala ni Moises girepresentar ngadto sa hari ingon nga dako kaayo ug kahulogan; nga si Moises naglaraw sa pagpangulo sa iyang mga katawohan sa pag alsa batok sa mga Egiptohanon, sa pagbuntog sa kagamhanan, ug sa pagpahiluna sa iyang kaugalingon samtang siya huhi. Dihadiha dayon mihukom ang hari nga si Moises pagapatyon, apan ingon nga nakaamgo sa iyang katalagman, si Moises milayas ug mikalagiw paingon sa Arabia. {PM 306.1}

Gimandoan sa Dios ang rumbo ni Moises, ug siya nakakaplag ug usa ka poloy ana uban kang Jetro, ang sacerdote ug prinsipe sa Midian, nga magsisimba usab sa Dios. Tapus sa usa ka panahon, gipangasawa ni Moises ang usa sa mga anak nga babaye m Jetro; ug dinhi. diha sa pag alagad sa iyang ugangan ingon nga magbalantay sa mga panon sa iyang ugangan, nagpabilin siya sulod sa kap atan ka mga tuig. {PM 306.2}

Diha sa pagpatay sa Egiptohanon, si Moises nahulog ngadto sa sama nga sayop nga kanunay nahimo sa iyang mga amahan, diha sa pagpangako sa ilang kaugalingong mga kamot sa buhat nga ang Dios nagsaad nga maoy mobuhat. “Dili kabubut on sa Dios ang pagluwas sa Iyang katawhan pinaagi sa gubat, nga gihunahuna ni Moises, apan sa Iyang gahom, aron ang himaya mapahinungod Kaniya lamang. Ug bisan kining dinalidali nga buhat gipatigbabaw sa

Dios aron pagtuman sa Iyang tuyo.” Si Moises wala pa maandam alang sa iyang dakong buhat. Kinahanglan pa siya nga makakat on sa sama nga leksyon sa pagtoo nga gitudlo ngadto kang Abraham ug kang Jacob sa dili pagsalig sa tawohanong kusog ug kaalam, kondili diha sa gahum sa Dios alang sa katumanan sa iyang mga saad. Ug may uban pang mga leksyon, taliwala sa kahilitan sa mga bukid, nga kinahanglan pagadawaton ni Moises. Diha sa tulunghaan siya makakat on sa pailub, aron sa pagpugong sa iyang makusog nga pagbati. Sa dili pa siya makapangulo nga maalamon, kinahanglan siya mabansay sa pagsugot. Ang iyang kasingkasing kinahanglan hingpit nga pagkauyon sa Dios sa dili pa siya makatudlo sa kahibalo sa iyang kabubut on ngadto sa Israel. Pinaagi sa iyang kaugalingong eksperyensya kinahanglan siya maandam sa paggamit sa usa ka inamahan nga pag amuma sa tanan nga napkinahanglan sa iyang tabang. {PM 306.3}

Ang mopalabay lamang unta niadtong taas nga panahon sa paghago ug sa pagkadili mainila, nga magaisip niini nga usa ka dakong pag usik sa panahon. Apan ang Dios nagtawag kaniya kinsa nga maoy mahimong pangulo sa iyang katawohan, sa paggugol ug kap atan ka mga tuig diha sa mapainubsanon nga bulohaton sa usa ka magbalantay sa mga carnero. Ang mga kinaiya sa pag amuma, sa paghikalimut sa kaugalingon ug ang mabination nga kabalaka alang sa iyang panon, kong molambo, magaandam kaniya nga mahimong maloloy on, ug mapailubon nga magbalantay sa Israel. Walay bintaha ang ikahatag sa tawohanon nga pagbansay ug kultura nga mahimong usa ka puli alang niini nga eksperyensya. {PM 307.1}

Dako na kaayo ug hingkat onan si Moises, nga tungod niini, kinahanglan siya nga magtuon pag usab aron sa pagpapha sa uban. Ang mga kabuyoan nga naglibot kaniya didto sa Egipto ang gugma sa iyang inaina, ang iyang kaugalingon nga hataas nga kahimtang ingon nga apo sa hari, ang pagpatuyang sa bisan diin, ang kapino, ang pagkamalinglahon, ug ang misteryoso sa usa ka dili tinuud nga tinuhoan, ang kasilaw sa pagsimba sa mga diosdios, ang solemni nga kaambong sa arkitektura ug sa eskultura ang tanan nagbilin ug halalum nga mga marka diha sa iyang nagatubo nga hunahuna, ug sa usa ka bahin, nakaumol sa iyang mga batasan ug kinaiya. Ang panahon, ang pag ilis sa mga palibot, ug ang pagpakigsulti sa Dios, makapapha niining maong mga marka. Sa bahin ni Moises mismo kini magkinahanglan ug usa ka pakigbisug alang sa tibook nga kinabuhi ang pagbiya sa kasaypanan ug sa pagdawat sa kamatuoran; apan ang Dios mao ang iyang magtatabang kong ang kasamok hilabihan ra ka mapig ot alang sa kusog nga tawohanon. {PM 307.2}

Diha sa tanan nga napili sa pagtapus sa usa ka bulohaton alang sa Dios ang tawohanong elemento makita. Apan sila dili mga tawo nga naandan nga mga batasan ug kinaiya, nga natagbaw sa pagpabilin sa mao nga kahimtang. Mainiton sila nga nagtinguha sa pagbaton sa kaalam gikan sa Dios, ug sa pagtoon sa pagbuhat alang kaniya. Ang apostol nagaingon, “Kong aduna may kaninyoy nakulangan sa kaalam, papangayoa siya sa Dios nga nagapanghatag ngadto sa tanang mga tawo sa madagayaon gayud ug sa walav pagpamoyboy, ug kini igahatag kaniya.” Santiago 1:5. Apan ang Dios dili motugyan ngadto sa mga tawo sa diosnong kahayag, samtang matagbaw lamang sila sa pagpabilin diha sa kangitngit. Aron sa

pagdawat sa panabang sa Dios, ang tawo kinahanglan mag ila sa iyang kaluyahon ug sa iyang kakulangaon; kinahanglan iyang ipadapat ang iyang kaugalingon diha sa iyang kaugalingon; kinahanglan siya mapukaw ngadto sa mainiton ug sa mapinadayonon nga pag ampo ug pagpanlimbasug. Ang sayop nga mga batasan ug mga gawi kinahanglan pagataktakon: ug pinaagi lamang sa matinguhaon nga panlimbasug sa pagtarung niining maong mga sayop, ug sa pagpahiangay ngadto sa matarung nga mga prinsipyo, nga makoha ang kadaugan. Daghan ang dili gayud makadangat nganha sa katungdanan nga ila unta mahuptan, tungod kay naghulat sila sa Dios nga maoy mobuhat alang kanila nianang butang nga gihatagan sila ug gahum sa pagbuhat alang sa ilang kaugalingon. Ang tanan nga takus alang sa pagkamapuslanon kinahanglan pagabansayon sa labing mapigot nga disiplina sa pangutok ug sa pamatasan; ug ang Dios magbulig kanila pinaagi sa paghiusa sa diosnon nga gahum sa tawohanon nga paningkamot. {PM 308.1}

Ingon nga nasalipdan sa mga salipdanan sa mga bukid. nag inusara si Moises uban sa Dios. Wala na makaimpresar sa iyang hunahuna ang mga maanindot nga mga templo sa Egipto uban sa ilang tuomo ug kahakakan. Diha sa solemni nga kahalangdon sa walay katapusang mga kabungtoran iyang nakita ang kaharianon sa Labing Hataas, ug diha sa pagtandi, nag ila kong unsa ka walay gahum ug pagkawalay hinungdan sa mga diosdios sa Egipto. Sa bisan diin nasulat ang ngalan sa Magbubuhat. Si Moises nagbati nga daw nagtindog diha sa iyang presensya, ug pagalandongan sa iyang gahum. Dinhi nabanlas ang iyang garbo ug ang pagsalig sa kaugalingon. Diha sa mapig ot nga kayano sa iyang kinabuhi sa kamingawan, ang mga sangputanan sa kaharuhay ug sa kaluho sa Egipto nawala. Si Moises nahimong mapailubon, matahaon, ug mapaubsanon, “mapinaubsanon kaayo, labaw kay sa tanang mga tawo sa ibabaw sa yuta.” Numeros 12:3. Apan malig on diha sa pagtoo diha sa gamhanan nga Dios ni Jacob. {PM 308.2}

Samtang nagaligid ang mga katuigan, ug siya naglaroylaroy uban sa iyang mga panon diha sa mga dapit nga mamingaw, nga nagpamalandong sa dinaugdaug nga kahimtang sa iyang mga katawohan, iyang gihinumduman pag usab ang mga pagdumala sa Dios sa iyang mga amahan, ug sa mga saad nga maoy kabilin sa nasud nga pinili, ug ang iyang mga pag ampo alang sa Israel nagsaka sa maadlaw ug sa magabii. Ang langitnong mga manulonda nagsabwag sa ilang kahayag sa palibut kaniya. Dinhi, ilalum sa pagtuga sa Balaan nga Espiritu, iyang gisulat ang basahon sa Genesis. Ang taas nga mga katuigan nga naggamit taliwala sa pag inusara sa kamingawan dato sa panalangin, dili lamang ngadto kang Moises ug sa iyang mga katawohan, kondili ngadto sa kalibutan diha sa nagsunod nga mga katuigan. {PM 309.1}

“Ug nahanabo nga sa tapus niadtong daghan nga mga adlaw, namatay ang hari sa Egipto, ug ang mga anak sa Israel nag agulo tungod sa pagkaulipon, ug nanagtuaw sila; ug midangat sa Dios ang ilang pagtuaw tungod sa pagkaulipon. Ug gidungog sa Dios ang pagbakho nila, ug nahinumduman Siya sa Iyang tugon kang Abraham, kang Isaac ug kang Jacob. Ug nakita sa Dios ang mga anak sa Israel, ug ang Dios miila kanila.” Exodo 2:23-25. Miabut na ang

panahon alang sa kaluwasan sa Israel. Apan ang katuyoan sa Dios pagahimuon sa usa ka paagi nga mayab an ug pagyubit ang tawohanong garbo. Ang manluluwas magagula ingon sa mapainubsanon nga magbalantay sa carnero, uban sa sungkod lamang sa simbolo sa iyang gahum. Sa usa ka adlaw sa iyang gidala ang iyang mga panon duul sa Horeb, “ang bukid sa Dios,” nakita ni Moises nga ang sapinit nagsilaub, ang mga sanga, ang mga dahon ug ang punoan, ang tanan nagsilaub, apan wala mangaut ut Sa iyang pagduul aron maavo ang iyang pagtan aw sa nagsilaub may usa ka tingog nga gikan sa kalayo nga nagtawag kaniya sa iyang ngalan. Uban sa nagkurog nga mga ngabil, siya mibutag sa pag ingon, “Ania ako.” Siya gipasidan an sa dili pagduul nga walay pagtahud: “Huboa ang imong mga sandalyas gikan sa imong mga tiil, kay ang dapit nga imong gitindogan, yuta nga balaan... Ako mao ang Dios sa imong amahan, ang Dios ni Abraham, ang Dios ni Isaac, ang Dios ni Jacob.” Siya kadto nga ingon sa Manulonda sa tugon, nagpadayag sa iyang kaugalingon ngadto sa mga amahan sa nagagi nga mga tuigan. “Ug unya si Moises mitabon sa iyang nawong, kay siya nahadlok sa pagtan aw sa Dios.” {PM 309.2}

Ang pagpaubos ug ang kataha mao ang magpaila sa panlihok sa tanan nga moduul ngadto sa presensya sa Dios. Sa ngalan ni Jesus kita makaduul sa atubangan Niya uban sa pagsalig, apan dili magduul Kaniya uban sa pagkamapangahason nga pagpasulabi, nga daw Siya katupong sa atong kaugalingon. Adunay uban nga magsangpit sa dako ug gamhanan sa tanan ug balaan nga Dios, nga nagapuyo diha sa kahayag nga dili maduul, nga daw nagsangpit sa usa ka katupong, o bisan ubos kanila. Adunay nagapanglihok sa ilang kaugalingon diha sa Iyang balay nga dili nila mahimo sa presensya sa yutan on nga magmamando. Kini sila angay nga mahinumdum nga sila anaa sa presensya sa Usa kinsa ginasimba sa mga serapin, nga sa atubangan ni kinsa ang mga manulonda magtabon sa ilang mga nawong. Ang Dios kinahanglan katahaan pag ayo; ang tanan nga nakaamgo sa Iyang presensya magayukbo diha sa pagpaubos sa atubangan niya, ug, sama kang Jacob nga nakakita diha sa panan awon sa Dios, sila mosinggit sa pag ingon. “Pagkamakalilisang niining dapita! Kini walay lain kondili ang balay sa Dios, ug kini mao ang ganghaan sa langit.” {PM 310.1}

Samtang naghulat si Moises diha sa matahaon nga kahadlok sa atubangan sa Dios, ang mga pulong nagpadayon: “Nakita Ko pag ayo ang kaguol sa Akong katawohan nga atua sa Egipto, ug hingdunggan Ko ang ilang pagtuaw tungod sa ilang tinugyanan sa buhat kay naila Ko ang ilang kalisdanan. Ug manaug Ako sa pagluwas kanila sa kamot sa mga Egiptohanon, ug sa pagkoha kanila gikan niadtong yutaa ngadto sa usa ka yuta nga maayo ug halapad, sa yuta nga nagapaagay sa gatas ug dugos... Busa umari ka karon. ug pagasugoon ko Ikaw ngadto kang Faraon, aron kohaon mo ang akong katawohan, ang mga anak sa Israel gikan sa Egipto.” {PM 310.2}

Nahibulung ug nalisang sa sugo, misibug si Moises nga nag ingon, “Kinsa ba ako, aron ako moadto kang Faraon ug magakoha gikan sa Egipto sa mga anak sa Israel?” Ang tubag mao kini: “Sa pagkatinuud Ako magauban kanimo, ug kini mao ang timaan alang kanimo nga ikaw Akong gisugo; unya ugaling kong makoha mo na ang katawohan gikan sa Egipto,

magaalagad kamo sa Dios sa ibabaw niining bukira." Si Moises naghunahuna sa mga kalisdanan nga iyang ihibalag, mahitungod sa pagkabuta, sa pagkawalay alamag, ug sa pagkawalay pagtoo sa iyang katawohan, nga ang kadaghanan kanila hapit wala nay kahibalo mahitungod sa Dios. "Ania karon, kong ako makadangat sa mga anak sa Israel, ug maga ingon ako kanila: Ang Dios sa inyong mga ginikanan nagsugo kanako nganhi kaninyo: ug kong sila mangutana kanako: Kinsa ang iyang ngalan? unsa ang igatubag ko kanila?" Ang tubag mao kini: {PM 311.1}

"AKO MAN ANG MAO AKO." "Mao kini ang igaingon mo sa mga anak sa Israel: AKO MAN mao ang nagsugo kanako nganha kaninyo." {PM 311.2}

Si Moises gisugo sa pagpatigum pag una sa mga katigulangan sa Israel, ang labing hamili ug matarung sa taliwala kanila, nga dugay na nga nagbangutan tungod sa ilang kaulipnan, ug sa pagpahayag ngadto kanila sa usa ka mensahe gikan sa Dios, uban sa usa ka saad sa kaluwasan. Unya siya ang mouban sa mga anciano sa atubangan sa hari, ug magsulti ngadto kaniya: {PM 311.3}

"Si Jehova, ang Dios sa mga Hebreohanon, nagpakita kanamo; ug karon paadtoa kami, nangamuyo kami kanimo sa tulo ka adlaw nga panaw ngadto sa kamingawan, aron maghalad kami kang Jehova nga among Dios." {PM 311.4}

Gipasidan an si Moises nga si Faraon mosuki sa pangamuyo sa pagpalakaw sa Israel. Apan bisan pa niini ang kaisug sa ulipon sa Dios dili mapakyas, kay himuon kini ni Jehova nga higayon sa pagpaila sa Iyang gahum sa atubangan sa mga Egiptohanon ug sa atubangan sa Iyang katawohan. "Ug tuy uron Ko ang Akong kamot ug pagasamaran Ko ang Egipto uban sa tanan Ko nga mga katingalahan nga pagabuhaton Ko sa taliwala niini, ug sa tapus niana pagatugotan kamo niya sa pagpalakaw." {PM 311.5}

Ang pahimangno gihatag usab mahitungod sa pangandam nga ilang pagahimuon alang sa panaw. Nagpahayag si Jehova nga nag ingon, "Ug mahitabo nga sa moadto na kamo dili kamo magalakaw nga walay mga dala: kondili nga ang tagsatagsa ka babaye magapangayo sa iyang silingan, ug sa humalapit nga babaye sa iyang balay, mga alahas nga salapi, mga alahas nga bulawan, ug mga bisti." Nangadato ang mga Egiptohanon pinaagi sa trabaho nga sa dili makiangayon gipugos gikan sa mga Israelinhon, ug ingon nga ang naulahi mosugod na man sa ilang panaw ngadto sa ilang bag ong pinuy anan, makatarunganon alang kanila ang pag angkon sa balos sa ilang mga tuig sa kahago. Sila magapangayo ug mga butang ng? may bili, kanang masayon dad on, ug pagahatagan sila sa Dios ug pabor diha sa panan aw sa mga Egiptohanon. Ang gamhanang mga milagro nga gihimo alang sa ilang kaluwasan naghatag ug kalisang ngadto sa mga madaugdaugon, aron ang mga hangyo sa mga ulipon gitugot. {PM 311.6}

Nakita ni Moises diha sa iyang atubangan ang mga kalisdanan nga daw dili mabuntog. Unsa man nga kamatuoran ang iyang ihatag sa iyang katawohan nga sa pagkamatuod ang Dios nagpadala kaniya? "Ania karon," si Moises miingon, "sila dili motuo kanako, dili usab

magpatalinghug sa akong tingog, kay magaingon sila: Wala magpakita kanimo si Jehova.” Ang kamatuoran nga makadani sa iyang kaugalingon nga igbabati karon gihatag. Gisultihan siya sa pag itsa sa iyang sungkod sa ibabaw sa yuta. Sa iya kini nga gihimo, “kini nahimong usa ka bitin; ug milikay si Moises gikan niini.’’ Gisugo siya sa pagkupot niini, ug diha sa iyang kamot kini nahimong usa ka sungkod. Gimandoan siya sa pagbutang sa iyang kamot ngadto sa iyang dughan. Siya mituman, ug “sa iyang gikoha kini, ania karon, ang iyang kamot gisanla ug naputi ingon sa niebe.” Sa gisultihan siya sa pagbutang niini pag usab sa iyang dughan ug unya gikoha pag usab, kini naulian nga sama sa iyang usa ka kamot. Pinaagi niining maong mga ilhanan gipasaligan ni Jehova si Moises nga ang iyang kaugalingong katawohan, ingon man si Faraon, makabig nga adunay usa nga gamhanan pa kay kang Faraon napasundayag sa taliwala nila. {PM 312.1}

Apan ang ulipon sa Dios gisanapan gihapon sa hunahuna sa talagsaon ug kahibulungan nga buhat nga diha sa iyang atubangan. Diha sa iyang kahingawa ug kahadlok siya karon naghangyo ingon nga usa ka pamalibad ang kayungit mo mosulti: “Ginoo! dili ako ang tawo nga madanihong mosulti bisan hangtud karon, bisan sukad nga ikaw misulti sa imong ulipon; kay ako mahinay nga mamolong ug yungit sa dila.” Dugay na siya nga nawala gikan sa mga Egiptohanon nga wala na siyay matin aw nga kahibalo ug wala nay ingon ka andam mogamit sa ilang pinolongan sama sa diha pa siya taliwala kanila. {PM 312.2}

Si Jehova miingon ngadto kaniya, “Kinsa man diay ang nagbuhat sa baba sa tawo? kun kinsa ba ang nagbuhat sa tawo nga amang, kun bungol, kun sa makakita, kun sa buta? Dili ba Ako man, si Jehova?” Niini gidugang ang lain pa nga pasalig mahitungod sa diosnon nga tabang: “Busa karon, lumakaw ka, kay Ako magauban sa imong baba, ug magatudlo kanimo kong unsa ang imong igasulti.” Apan naghangyo gihapon si Moises nga ang usa ka tawo nga labaw pa ka sarang ang pagapilion. Sa sinugdan kining maong mga pamalibad naggikan sa pagpaubos ug sa walay pagsalig, apan tapus saari ni Jehova nga kohaon ang tanang mga kalisdanan. ug magahatag kaniya sa katapusan nga kalampusan, unya ang bisan unsa pa nga pangatarungan sa pagsibog ug magamulo sa iyang pagkadili takus magpakita ug walay pagtoo sa Dios. Kini nagpasabut sa usa ka kahadlok nga ang Dios dili makahimo sa pagpasarang kaniya alang sa dakong buhat nga niini gitawag siya, o nga nakahimo siya ug sayop diha sa pagpili sa tawo. {PM 313.1}

Karon si Moises gimandoan sa pag adto kang Aaron, nga iyang igsoon, kinsa, nga naanad sa adlaw adlaw nga paggamit sa pinolongan sa mga Egiptohanon, makahimo sa pagsulti niini nga larino. Gisultihan siya nga si Aaron magaabut sa pagtagbo kaniya. Ang sunod nga mga pulong gikan ni Jehova maoy hingpit nga sugo: {PM 313.2}

“Ug ikaw magasulti kaniya, ug magabutang sa mga pulong sa iyang baba ug Ako magauban sa imong baba, ug sa iyang baba, ug Ako magatudlo kaninyo sa inyong pagabuhaton. Ug siya mahimo nga imong magsusulti alang kanimo sa atubangan sa katawohan; ug mahitabo nga siya magasilbi nga imong baba, ug ikaw mahimo kaniya ingon sa Dios. Ug ikaw magabitbit niining sungkod sa imong kamot, nga uban niini magabuhat ka

ug mga ilhanan.” Wala na siyay mahimo sa pagsuki; kay ang tanang mga pangatarungan sa pagbalibad nakoha na. {PM 313.3}

Ang diosnong sugo nga gihatag ngadto kang Moises nakakaplag kaniya nga walay pagsalig sa kaugalingon, mahinay sa pagsulti, ug manggiulawon. Nasanapan siya sa usa ka pagbati sa iyang pagkadili sarang nga mahimong usa ka tigpamaba alang sa Dios ngadto sa Israel. Apan ingon nga nakadawat sa bulohaton, gisudlan niya kini uban sa iyang tibook nga kasingkasing, nga nagbutang sa tibook niyang pagsalig diha sa Ginoo. Ang kadako sa iyang sugo nagkinahanglan sa paggamit sa labing maayo nga mga gahum sa iyang hunahuna. Gipanalanginan sa Dios ang iyang andam nga pagsugot, ug nahimo siya nga larino nga manulti, malaumon, maugdang, ug maayong pagkahaum alang sa labing dako nga buhat nga nahatag ngadto sa tawo. Mao kini ang usa ka panig ingnan sa mahimo sa Dios sa pagpalig on sa kinaiya kanila nga nagtoo kaniya sa hingpit, ug magtugyan nga walay paglipodlipod sa ilang kaugalingon ngadto sa iyang mga sugo. {PM 313.4}

Ang usa ka tawo makakoha ug gahum ug kabatid sa diha nga siya magadawat sa mga katungdanan nga ipahiluna sa Dios diha kaniya, ug uban sa iyang tibook kalag maninguha sa pagpasarang sa iyang kaugalingon sa husto nga pagdala kanila. Bisan unsa ka ubos sa iyang katungdanan o pagkahiktin sa iyang kaarang, kanang tawohana maka dangat sa tinuud nga pagkadako nga, sa magasalig sa diosnong kusog, maninguha sa paghimo sa iyang bulohaton uban sa pagkamatinu manon. Kong nagsalig pa si Moises sa iyang kaugalingon nga kusog ug kaalam, ug sa mainiton nagdawat sa dakong kapangakohan, mapa kita unta niya ang iyang tibook nga pagkadili takus alang sa maong buhat. Ang kamatuoran nga ang usa ka tawo magabati sa iyang kalu yahon, sa labing minus maoy kapanghimatuoran nga siya nag ila sa kadako sa buhat nga natudlo kaniya, ug nga iyang himoon ang Dios nga iyang magtatambag ug iyang kusog. {PM 314.1}

Mipauli si Moises ngadto sa iyang ugangan nga lalake, ug mipahayag sa iyang tinguha sa pagduaw sa iyang mga kaigsoonan didto sa Egipto. Gihatag ang panugot ni Jetro, inubanan sa iyang panalangin nga nag ingon, “Lumakaw ka sa pakigdait.” Uban sa iyang asawa ug mga anak, milarga si Moises sa iyang panaw. Wala siya mangahas sa pagsulti sa tuyo sa iyang misyon, kay tingali unya ug dili sila tugotan sa pag uban kaniya. Hinuon, sa wala pa sila moabut sa Egipto, siya sa iyang kaugalingon naghunahuna nga labing maayo, alang sa ilang kaugalingon nga kahilwasan nga papaulion sila balik sa puloy anan didto sa Midian. {PM 314.2}

Ang usa ka tingoan nga kahadlok kang Faraon ug sa mga Egiptoha non kinsang kasuko nahaling batok kaniya mga kap atan na ka tuig kaniadto, maoy nakapawalay gusto ni Moises sa pagbalik ngadto sa Egipto; apan sukad sa iyang pagpanukad sa pagtuman sa diosnong sugo, si Jehova nagpadayag ngadto kaniya nga ang iyang mga kaaway nangamatay na. {PM 314.3}

Diha sa dalan gikan sa Midian, nadawat ni Moises ang usa ka makapakurat ug makalilisang nga pasidaan sa kasuko ni Jehova. Ang usa ka manulonda mipakita kaniya diha sa usa ka mahulgaon nga paagi, nga daw magalaglag kaniya dihadiha. Walay pagpasabut ang gihatag; apan nihinumduman ni Moises nga iyang gisalindot ang usa sa mga kinahanglanon sa Dios; sa iyang pagtugot sa pangdani sa iyang asawa, iyang gitaligam an ang paghimo sa pagsirkunsidar sa iyang kamanghuran nga anak nga lalake. Napakyas siya sa pagtuman sa kondisyon aron ang iyang anak kahatagan sa katungod sa mga panalangin sa pakigsaad sa Dios uban sa Israel; ug ang maong pagpa baya sa ilang napili nga pangulo dili makapakunhod sa puwersa sa diosnong mga sugo diha sa katawohan. Si Sephora, sa iyang kahadlok nga mapatay ang iyang bana, maoy mihimo sa pagsirkunsidar, ug ayha pa tugoti si Moises sa manulonda sa pagpadayon sa iyang panaw. Diha sa iyang misyon ngadto kang Faraon, si Moises mahimutang sa usa ka kahimtang sa dakong katalagman; maampingan lamang ang iyang kinabuhi pinaagi sa pagpanalipod sa balaan nga mga manulonda. Apan samtang magkinabuhi diha sa pagpasagad sa usa ka nahibaloan nga katungdanan, dili siya masiguro; tungod kay dili man siya mapa nalipdan sa mga manulonda sa Dios. {PM 315.1}

Diha sa panahon sa kasamok sa dayon nang abut ni Cristo, mapre serbar ang mga matarung pinaagi sa panabang sa langitnon nga mga manulonda; apan walay masigurohan ang malapason sa kasugoan sa Dios. Ang mga manulonda dili diay makapanalipod kanila nga nagsa likway sa usa sa diosnong mga sugo. {PM 315.2}

Kapitulo 23. Ang mga Kamatay sa Egipto

Si Aaron, ingon nga gipahimangnoan sa mga manulonda, milakaw aron sa pagtagbo sa iyang igsoon nga lalake, gikan kang kinsa siya dugay na nga nahimulag; ug nagkatagbo sila diha sa taliwala sa mga awaaw nga kamingawan, duol sa Horeb. Dinhi sila naghimamatay, ug gitug anan ni Moises si Aaron “sa tanan nga mga pulong ni Jehova nga tungod niini gisugo siya, ug sa tanan nga mga ilhanan nga tungod niini gitugyanan siya.” Exodo 4:2. Nagkuyog sila sa pagpanaw ngadto sa Egipto; ug sa pag abut nila sa yuta sa Gosen, mipadayon sila sa pagtigum sa mga tigulang sa Israel. Gisubli ni Aaron ngadto kanilang tanan ang mga kasabutan sa Dios uban kang Moises, ug unya ang mga ilhanan nga gihatag sa Dios kang Moises gipakita sa atubangan sa katawohan. “Ang katawohan mituo ug sa pagkadungog nila nga si Jehova miduaw sa mga anak sa Israel, ug nga nakita niya ang ilang kalisdanan. unya giduko ang ulo ug misimba sila.” {PM 316.1}

Si Moists gitugyanan usab sa usa ka mensahe alang sa hari. Ang duruha ka mga igsoong lalake misulod sa palasyo sa mga Faraon ingon nga mga embahador gikan sa Hari sa mga hari, ug nagsulti sila sa iyang ngalan: “Si Jehova ang Dios sa Israel nag ingon niini: Tugoti ang akong katawohan sa pagpalakaw, sa paghimo ug fiesta alang kanako didto sa kamingawan.” {PM 316.2}

“Kinsa ba si Jehova aron magapatalinghug ako sa iyang tingog, ug magatugot ano sa pagpalakaw sa Israel?” maoy sukna sa hari; “Ako wala makaila kang Jehova, dili usab ako motugot sa pagpalakaw sa Israel.” {PM 316.3}

Ang ilang tubag mao kini: “Ang Dios sa mga Hebreohanon nakigkita kanamo: nangaliyupo kami kanimo, palakta kami sa tulo ka adlaw nga panaw ngadto sa kamingawan, ug pahalara kami kang Jehova nga among Dios: aron siya dili moabut sa ibabaw namo nga may kamatay kun espada.” {PM 316.4}

Ang mga balita mahitungod kanila ug mahitungod sa kaikag nga {PM 316.5}

Kining kapituluha gibse sa Exodo 5-10. ilang gipaukyab taliwala sa katawohan nakaabut na sa hari. Nahaling ang iyang kasuko. ‘Moises ug Aaron, ngano nga ginapahunong ninyo ang katawohan sa ilang bulohaton?” siya miingon. “Pangadto kamo sa inyong mga palas anon.” Dako na ug pildi ang gingharian tungod sa pag apil apil niining mga dumoluong. Sa paghunahuna niini siya mipuno sa pag ingon, “Ania karon, ang katawohan sa yuta daghan na, ug kamo nagpahunong kanila gikan sa ilang mga palas anon.” Diha sa ilang pagkaulipon ang mga Israelinhon sa usa ka bahin nawad an sa kahibalo mahitungod sa kasugoan sa Dios, ug sila nahisalaag gikan sa mga sugo niini. Sa kasagaran ang Adlaw nga Igpapahulay wala na matagad, ug ang mga panginahanglan sa ilang mga tagdumala sa buhat maoy nakapalisud kanila sa pagbantay niini. Apan gipakita ni Moises ang iyang katawohan nga ang pagsugot sa Dios mao ang unang kondisyon sa kaluwasan; ug ang mga paningkamot nga gihimo sa pagpahiuli sa pagbantay sa Sabado namatikdan sa mga tigdaug daug nila.

Ang hari nga maayong pagkapukaw, nagtahap sa mga Israelinhon sa usa ka laraw sa pag alsa gikan sa iyang pag alagad. Ang dautang buot mao ang pagasangputan sa pagkawalay buhat; gusto niya nga maldta nga walay mahibilin nga panahon alang sa makatalagmanon nga pagplano. Ug dihadiha naghimo siya ug mga paagi sa paghugot sa ilang mga higot ug sa pagdugmok sa ilang espiritu nga magkinaugalingon. Sa maong adlaw, gipagula ang mga mando nga nakapahimo sa ilang trabaho nga labaw pa nga mabangis ug madaugdaugon. Ang labing sagad nga galamiton sa pagtukod ug mga balay niadtong dapita mao ang bika nga pinagba sa adlaw; ang mga bongbong sa labing maanindot nga mga edipisyo binuhat niini, ug unya gisapawan ug bato; ug ang paggama sa bika naggamit ug daghang mga ulipon. Ang pinutol nga mga dagami isagol sa yuta nga kolonon aron sa pagpakaput niini. Daghan nga dagami ang gikinahanglan alang ning buhat; ang hari nagmando nga dili na ipang apod apod ang mga dagami; ang mga mamomuo kinahanglan mao ang mangita niini alang sa ilang kaugalingon, samtang mao gihapon ang gidaghanon sa mga bika ang gikinahanglan. {PM 317.1}

Kining maong mando nakahatag ug dili diyutay nga pasagmuyo sa mga Israelinhon sa tibook nga yuta. Ang mga Egiptohanong mga tinugyanan sa buhat nagtudlo ug mga opisyales nga mga Hebreohanon sa pagtan aw sa buhat sa katawohan, ug kining maong mga opisyales maoy manubag alang sa buhat nga gihimo niadtong sakop nila. Sa gipatuman na ang kinahanglanon sa hari, mipatlaag sa ilang kaugalingo ang katawohan sa tibook nga yuta, sa pagtigum ug tund sa trigo imbis sa dagami; apan ilang nakaplagan nga dili mahimo ang pagtuman sa sagad nga gidaghanon sa kabudlay. Tungod niini nga kapakyasan gibunalan sa walay ko kalooy ang mga opisyales nga mga Hebreo hanon. {PM 317.2}

Kining maong mga opisyales naghunahuna nga ang pagdaugdaug kanila naggumikan sa mga piniyalan sa buhat, ug dili gikan sa hari mismo; busa nangadto sila kaniya uban sa ilang mga pagtutol. Ang ilang tutol gitagbo ni Faraon sa usa ka pagbiaybiay “Nagatapul kamo, nagatapul kamo; ug tungod niana nagaingon kamo: Manlakaw kita ug maghalad kang Jehova.” Gimandoan sila sa pagpabalik ngadto sa ilang buhat, uban sa pahibalo nga ang ilang mga palasanon dili mapagaanan. Sa ilang pagbalik ilang gihinagbo si Moises ug si Aaron ug naninggit ngadto kanila, “Si Jehova magtan aw unta sa ibabaw ninyo, ug maghukom; kay gihimo ninyo ang among kaayo nga pagadumtan sa mga mata ni Faraon, ug sa mga mata sa iyang mga sulogoon, sa pagbutang ug espada sa ilang kamot aron sa pagpatay kanamo.” {PM 318.1}

Samtang namati si Moises sa ilang kasuko, hilabihan ang iyang kaguol. Ang mga pag antus sa katawohan gidugangan pag ayo. Sa tibook nga yuta ang singgit sa nawad an sa paglaum misaka gikan sa mga tigulang ug sa mga batan on, ug ang tanan naghiusa sa pagpasangil kaniya nga maoy hinungdan sa makadaut nga kausaban sa ilang kahimtang. Diha sa kapaitan sa kalag miadto siya sa atubangan sa Dios, uban sa paghilak, “Ginoo, ngann ba nga imong gilisud kining katawohan? Nganong imo ako nga gipadala? Kay sukad ako mahiadto kang Faraon sa pagsulti kaniya tungod sa imong ngalan, gidaut niya pag ayo kining

katawohan, ug kining katawohan wala man gayud nimo luwasa? Ang tubag mao kini “Karon makita mo kong unsay buhaton ko kang Faraon: kay pinaagi sa kamot nga kusgan sila pagaabugon niya ngadto sa gawas sa ivang yuta.” Gipahinumduman na man usab siya balik sa pakigsaad nga gihimo sa Dios sa mga amahan. ug gipasalipan nga kini pagatumanon. {PM 318.2}

Sulod sa tanang mga katuigan sa pagkaulipon didto sa Egipto, sa taliwala sa mga Israelinhon dihay pipila nga migunit sa pagsimba kang Jehova. Kini sila mao ang gisakitan pag ayo samtang nakita nila ang ilang mga anak adlaw adlaw nga nagsaksi sa mga dulumtanan sa mga hentil, ug nagayukbo pa gani ngadto sa ilang mini nga mga dios. Diha sa ilang kaguol sila nanghilak ngadto kang Jehova alang sa kaluwasan gikan sa yogo nga Egiptohanon, aron sila unta mahigawas gikan sa makadaut nga impluwensya sa pagsimba ug diosdios. Wala nila taboni ang ilang pagtoo, apan nagpahibalo ngadto sa mga Egiptohanon nga ang tumong sa ilang pagsimba mao ang Magbubuhat sa langit ug sa yuta, ang tinuud lamang ug buhi nga Dios. Ilang gibatbat ang mga kamatuoran sa iyang pagkaania ug sa iyang gahum, gikan sa paglalang ngadto sa mga adlaw ni Jacob. Niini ang mga Egiptohanon nakabaton ug higayon sa pagsinati sa tinuhoan sa mga Hebreohanon; apan sa nakatamay nga mapahimangnoan sa ilang mga ulipon, ilang gipaninguha ang pagpanulay sa mga magsisimba sa Dios pinaagi sa mga saad ug ganti, ug, sa pagkapakyas niini, gihimo nila ang mga panghulga ug ang kabangis. {PM 318.3}

Ang mga katigulangan sa Israel naningkamot sa pagpadasig sa nagakaunlod nga pagtoo sa ilang mga kaigsoonan pinaagi sa pagsubli sa mga saad nga gihimo ngadto sa ilang mga amahan, ug sa matagnaong mga pulong ni Jose sa wala pa siya mamatay, nga nagtagna sa ilang kaluwasan gikan sa Egipto. Ang uban nagpatalinghug ug mitoo. Ang uban, nga nagatan aw sa mga kahigayonan nga naglibut kanila, nagdumili sa paglaum. Ang mga Egiptohanon, nga gipahibalo sa mga kalihokan sa ilang mga ulipon, nagbiaybiay sa ilang mga gipaabot, ug sa mayubiton naglimod sa gahum sa ilang Dios. Ilang gipasabut nganha kanila sa ilang kahimtang ingon nga usa ka nasud sa mga ulipon, ug sa mabugalbugalon nag ingon, “Kong ang inyong Dios matarung pa ug maloloy on, ug nagabaton ug gahum labaw pa kay sa mga dios nga Egiptohanon, nganong wala man niya kamo buhata nga usa ka katawohan nga gawasnon?” Ilang gitawag ang pagtagad sa ilang kaugalingon nga kahimtang. Nagsimba sila ug mga dios nga ginganlan sa mga Israelinhon ug mini nga mga dios, apan bisan pa niini sila maoy usa ka dato ug gamhanan nga nasud. Sila nagpahayag nga ang ilang mga dios nagpanalangin kanila ug kabulahanan, ug naghatag kanila sa mga Israelinhon nga mga ulipon, ug naghimaya sila diha sa ilang gahum sa pagdaugdaug ug sa paglaglag sa mga magsisimba kang Jehova. Si Faraon sa iyang kaugalingon nagpasigarbo nga ang Dios sa mga Hebreohanon wala makaluwas kanila gikan sa iyang kamot. {PM 319.1}

Ang mga pulong nga sama niini nakaguba sa mga paglaum sa daghanan sa mga Israelinhon. Ang kahimtang nagpakita kanila nga sama kaayo sa gibuhat sa mga Egiptohanon. Tinuud man nga sila mga ulipon, ug kinahanglan mag antus sa bisan unsa nga himuon sa

ilang mga tinugyanan sa buhat. Ginapangita ug ginapatay ang ilang mga anak, ug ang ilang kaugalingong mga kinabuhi nahimong palas anon. Apan bisan pa niini, sila nagasimba sa Dios sa langit. Kong sa pagkatinuud si Jehova labaw pa sa tanang mga dios, sa pagkatinuud dili niya sila pasagdan nga maulipon sa mga diwatahan. Apan sila nga nagmatinud-anon sa Dios nakasabut nga ang hinungdan sa ilang kahimtang tungod sa pagpahilayo sa Israel gikan kaniva tungod sa ilang taras sa pagminyo sa mga nasud nga hentil, sa ingon niini nadala ngadto sa pagsimba sa mga diosdios nga si Jehova nagtugot kanila nga mahimong ulipon; ug sa masaligon nagpasalig sa ilang mga kaigsoonan nga sa dili madugay bunggoon niya ang yugo sa palabilabihon. {PM 320.1}

Nagdahum ang mga Hebreohanon nga makoha nila ang ilang kagawasan nga walay bisan unsa nga pinasahi nga pagsulay sa ilang pagtoo, o bisan unsa nga tinuud nga pag antus o kalisdanan. Apan dili pa sila indam alang sa kaluwasan. Gamay lamang ang ilang pagtoo diha sa Dios, ug dili gusto nga moantus nga mapailubon sa ilang mga kagul anan hangtud nga makita niya nga husto na ang pagbuhat alang kanila. Daghan ang ning ayon sa pagpabilin diha sa kaulipnan, kay sa paghibalag sa mga kalisdanan diha sa pagbalhin ngadto sa usa ka yuta nga wala mahibaloi; ug ang pamatasan sa uban nahimo na nga sama kaayo sa mga Egiptohanon nga mipili na lamang sila sa pagpuyo sa Egipto. Busa wala sila luwasa ni Jehova pinaagi sa unang pagpaila sa iyang gahum sa atubangan ni Faraon. Nagpatigbabaw siya sa labaw pa ka hingpit sa mga hitabo aron makita pag ayo ang mabangis nga espiritu sa hari nga Egiptohanon, ug madayag usab ang iyang kaugalingon ngadto si iyang katawohan Sa ilang pagtan aw sa iyang hustisya, sa iyang gahum, ug sa iyang gugma, sila mopili sa pagbiya sa Egipto ug magtugyan sa ilang kaugalingon ngadto sa iyang pag alagad. Mominus unta kaayo ang kalisud sa buhat ni Moises kong wala pa madaut ang kadaghanan sa mga Israelinhon nga wala na silay gusto mobiya sa Egipto. {PM 320.2}

Gimandoan ni Jehova si Moises sa pag adto pag usab sa mga katawohan, ug ipasubli ang saad sa kaluwasan. uban sa lab as nga pasalig sa diosnon nga pabor. Milakaw siya ingon sa gisugo kaniya; apan dili sila magpatalinghug. Ang Biblia nagaingon, “Sila wala pagpanimati...tungod sa kataka sa espiritu, ug tungod sa mapintas nga kaulipnan.” Ang diosnong mensahe miabut pag usab ngadto kang Moises nga nagaingon, “Lakat, sultihi si Faraon, hari sa Egipto, aron magapagula siya sa mga anak sa Israel sa iyang yuta.” Tungod sa kalugda siya mitubag, “Tan awa, ang mga anak sa Israel wala magpanimati kanako; nan unsaon sa pagpanimad ni Faraon kanako?” Gisultihan siya sa pagdala ni Aaron uban kaniya, ug moadto sa atubangan ni Faraon, ug magsukna pag usab “nga iyang pagulaon ang mga anak sa Israel sa gawas sa iyang yuta.” {PM 320.3}

Gipahibalo siya nga ang hari dili moampo hangtud nga ang Dios mopahamtang ug mga paghukom sa ibabaw sa Egipto, ug magdala sa Israel pinaagi sa pagpaila sa iyang gahum. Sa wala pa ipahamtang ang matag usa sa mga hampak, ipahulagway ni Moises ang kinaiya ug mga epekto niini, aron ang hari magluwas sa iyang kaugalingon gikan niini kong gusto siya. Ang kada silot nga isalikway pagasundan sa usa nga labaw pa ka mapig ot hangtud mapaubos

ang iyang mapahitas on nga kasingkasing, ug iyang ilhon ang Magbubuhat sa langit ug sa yuta ingon nga matuod ug buhi nga Dios. Gusto ni Jehova nga hatagan ang mga Egiptohanon ug higayon sa pagtan aw kong unsa ka walay polos sa kaalam sa ilang gamhanang mga tawo, kong unsa ka mahuyang sa gahum sa ilang mga dios, sa diha nga kasupak sa mga sugo ni Jehova. Iyang pagasilotan ang katawohan sa Egipto tungod sa ilang pagsimba ug diosdios, ug pahilumon ang ilang pagpasigarbo mahitungod sa mga panalangin nga nadawat gikan sa ilang walay buot nga mga dios. Magahimaya ang Dios sa Iyang kaugalingon nga ngalan, aron ang ubang mga nasud makadungog sa Iyang gahum ug mokurog diha sa Iyang gamhanang mga buhat, ug nga ang Iyang katawohan madala sa Dagliso gikan sa ilang pagsimba sa mga diosdios ug maghatag Kaniya sa lunsay nga pagsimba. {PM 323.1}

Misulod pag usab si Moises ug si Aaron sa harianong mga lawak sa hari sa Egipto. Didto, sa ginalibutan sa tag as nga mga haligi ug naggilakgilak nga mga dayandayan, duol sa maanindot nga mga pinintal ug kinulit nga mga larawan sa pagano nga mga dios, sa atubangan sa hari sa labing gamhanang gingharian niadtong panahona, nagtindop ang duruha ka mga representante sa naulipon nga kaliwat, nagsubli sa sugo gikan sa Dios alang sa pagpalingkawas sa Israel. Ang hari nagkinahanglan ug usa ka milagro ingon nga kamatuoran sa ilang diosnon nga katuyoan. Ingon nga gimandoang daan si Moises ug si Aaron unsaon paglihok kong ang mao nga kinahanglan pagahimuon, gikoha ni Aaron ang sungkod ug gibalibag kini sa ubos sa atubangan ni Faraon, ug nahimo kini nga bitin. Gipatawag sa hari ang iyang “mga makinaadmanon ug mga salamangkiro,” nga “misalibay ang tagsatagsa sa iyang sungkod, ug nahimo usab sila nga mga bitin: apan ang sungkod ni Aaron misubad sa mga sungkod nila.” Unya ang han, nga naglahaw ang pagkadesidido kay sa kaniadto, nagpahayag nga ang iyang mga salamangkiro tumbas sa gahum ni Moises ug ni Aaron; iyang gihulga ang mga ulipon m Jehova ingon nga mga suwitik, ug napbati diha sa iyang kaugalingon nga luwas diha sa iyang pagsuki sa ilang mga panginahanglan. Apan samtang iyang gibiaybiay ang ilang mensahe, gipugngan siya sa diosnong gahum gikan sa paghimo kanila ug kadaut. {PM 323.2}

Kamot kadto sa Dios, ug walay tawohanong impluwensya o gahum nga gibatonan ni Moises ug ni Aaron, nga nagbuhat sa mga milagro nga ilang gipakita sa atubangan ni Faraon. Kadtong maong mga ilhanan ug mga kahibulungan gilaraw sa pagpatuo ni Faraon nga ang dakong “AKO MAN” mao ang nagpadala kang Moises, up maoy katungdanan sa han sa paptugot sa Israel sa paglakat, aron sila mag alagad sa buhl nga Dios. Ang mga salamanpkiro nagpakita usab ug mga ilhanan ug mga kahibulungan; kay nagbuhat sila dili pinaagi sa ilang kaugalingon nga kahanas lamang, kondili pinaagi sa gahum sa ilang dios, nga si Satanas nga maoy nagbulig kanila diha sa pagsoon sa buhat ni Jehova. {PM 324.1}

Sa tininuod ang mga salamangkiro wala maghimo ug mga bitin sa ilang mga sungkod; apan pinaagi sa mahika, binuligan sa dakong limbongan, nakahimo sila sa pagpapula niini nga dapway sa bitin Walay gahum si Satanas sa pag usab sa mga sungkod ngadto sa buhi nga mga biun. Ang prinsipe sa dautan, bisan nagbaton sa tanang kaalam ug kusog sa nahulog nga

manulonda, walay gahum sa paglalang, o sa paghatag ug kinabuhi; iya kini nga katungod sa Dios lamang. Apan ang tanan nga diha sa gahum ni Satanas sa paghimo, iyang gibuhat; naghimo siya ug usa ka sinundog. Sa mata sa tawo ang mga sungkod nahimong mga bitin. Kini gipatoo nga pinaagi ni Faraon ug sa iyang ginsakpan. Walay bisan unsa diha sa ilang paragway nga magila kanila gikan sa bitin nga hinimo ni Moises. Bisan pa nga gipalamoy sa tinuud nga bitin kadtong mga mini, apan kini giila ni Faraon, nga dili usa ka buhat sa gahum sa Dios, kondili ingon nga sangputanan sa usa ka matang sa mahika nga labaw sa iya sa mga ulipon niya. {PM 324.2}

Nagtinguha si Faraon sa paghatag kapasikaran diha sa pagsukol sa diosnong sugo, ug tungod niini nagapangita siya ug mga pasumangil sa dili pagtagad sa mga milagro nga gibuhat sa Dios pinaagi kang Moises. Gihatagan siya ni Satanas sa mao gayud nga iyang gusto. Pinaagi sa buhat nga iyang gihimo pinaagi sa mga salamangkiro. iyang gipakita ngadto sa mga Egiptohanon nga si Moises ug si Aaron mga mago ug mga salamangkiro lamang, ug nga ang mensahe nga ilang gidala dili makaangkon ug pagtahud ingon nga nagaabut gikan sa usa ka labaw nga Dios. Sa ingon niini ang sinundog ni Satanas nakahimo sa iyang katuyoan, ang pagpaisug sa ga Egiptohanon sa ilang pagsukol, ug sa pagpagahi sa kasingkasing ni Faraon batok sa kombiksyon. Naglaum usab si Satanas sa pagtay ug sa pagtoo ni Moises ug ni Aaron diha sa diosnong sinugdanan sa ilang misyon, aron maoy magpasuwabi ang iyang mga galamiton. Wala siyay gusto nga ang mga anak sa Israel pagabuhian gikan sa kaulipnan, aron sa pag alagad sa buhi nga Dios. {PM 325.1}

Apan ang prinsipe sa dautan may haialum gihapon nga tumong diha sa pagpaila sa iyang mga kahibulungan pinaagi sa mga salamangkiro. Siya nahibalo kaayo nga si Moises, diha sa pagbunggo sa yugo sa kaulipnan gikan sa mga anak sa Israel, naghulagway nga daan ni Cristo, nga mao ang magguba sa paghari sa sala ibabaw sa tawohanong pamilya. Siya nahibalo nga konp magpahayag na si Cristo, pagahimoon ang gamhanang mga milagro ingon nga kamatuoran ngadto sa kalibutan nga ang Dios nagpadala kaniya. Mikurog si Satanas tungod sa iyang gahum. Pinaagi sa pagsundog sa buhat sa Dios pinaagi kang Moises, siya naglaum dili lamang sa pagsanta sa kaluwasan sa Israel, kondili ang pagbutang ug usa ka impluwensya ngadto sa umalabut nga mga katuigan sa pagguba sa pagtoo diha sa mga milagro ni Cristo. Walay hunong si Satanas sa pagpangita sa pagsundog sa buhat ni Cristo, ug sa pagtukod sa iyang kaugalingong gahum ug mga pangangkon. Iyang daldalon ang mga tawo sa pag isip sa mga milagro ni Cristo ingon nga sangputanan lamang sa kahanas ug gahum nga tawohanon. Diha sa daghang mga hunahuna iyang maguba ang pagtoo diha kang Cristo, ingon nga Anak sa Dios, ug daldalon sila sa pagsalikway sa mabination nga mga tanyag sa kalooy pinaagi sa piano sa katubsanan. {PM 325.2}

Gimandoan si Moises ug si Aaron sa pag adto sa daplin sa suba sa pagkasunod nga buntag, diin ang hari nabatasan sa paglolinghayaw. Ang pagawas sa suba sa Nilo ingon nga gigikanan sa kalan on ug sa bahandi sa tibook nga Egipto, ang suba gisimba ingon nga usa ka dios, ug ang hari moanha diha sa kada adlaw aron sa paghimo sa iyang mga paghalad. Dinhi ang

duruha ka mga igsoon nagsubli na man sa mensahe ngadto kaniya ug unya ilang gituy od ang sungkod ug gihapak kini ngadto sa tubig. Ang balaan nga tubig nahimong dugo, ug ang mga isda nangamatay, ug nabaho ang suba. Ang mga tubig nga diha sa mga balay, ang tubig nga diha sa mga atabay, managsama nga nahimong dugo. Apan "ang mga mago sa Egipto mibuhat sa mao nga paap sa ilang mga lamat," ug "si Faraon mibalik ug mipauli sa iyang balay, wala ngani magpanumbaling niini sa iyang kasingkasing." Sulod sa pito ka adlaw ang hampak nagpadayon, apan walay gisangputan. {PM 326.1}

Ang sungkod gibakyaw pag usab sa ibabaw sa mga tubig, ug nanggula ang mga baki gikan sa suba, ug mikuyanap sa ibabaw sa yuta. Ilang gihugpaan ang mga balay, misulod sa mga lawak higdaanan, ug bisan sa mga hudno ug sa mga masahanan nga pasungan. Giila ang baki nga sagrado sa mga Egiptohanon, ug tungod niini dili sila magapatay niini; apan ang dangog nga mga peste dili na masagubang. Ilang gihugpaan bisan ang palasyo sa mga Faraon, ug tungod kay wala na makapailub ang hari niini, iyang gipakoha kini. Mitungha ang mga mago sa paghimo ug mga baki, apan dili sila makapahawa kanila. Sa pagkakita niini sa Faraon, daw nagpaubos siya, ug gipatawag si Moises ug si Aaron ug miingon, "Mag ampo kamo kang Jehova aron kohaon niya ang mga baki gikan kanako ug gikan sa akong katawohan; ug magatugot ako sa katawohan sa pagpalakaw, aron makahalad sila kang Jehova." Tapus pahinumdumi ang hari sa iyang unang pagpasigarbo, ilang gihangyo siya sa pagtudlo ug usa ka takna nga sila mag ampo alang sa pagkoha sa hampak. Iyang gitumbok ang sunod nga adlaw, nga nagalaum sa sekreto nga sa dili moabut ang ugma manghawa sa ilang kabubut on ang mga baki, ug niini maluwas siya gikan sa mapait nga pagpaubos sa kaugalingon sa pagpailalum sa Dios sa Israel. Hinuon, ang hampak nagpadayon hangtud sa takna nga gitagal, sa diha nga nangamatay ang mga baki sa tibook Egipto, apan ang ilang mabaho nga mga lawas nga nagpabilin, naghugaw sa kahanginan. {PM 326.2}

Mahimo ra ni Jehova ang pagpabalik kanila ngadto sa abug sa usa lamang ka pagpamilok; apan wala kini Niya himoa, kay tingali unya nga tapus sa pagkoha kanila, ang hari ug ang iyang katawohan maghukom nga kadto maoy gisangputan sa salamangka o sa lamat, sama sa buhat sa mga mago. Ang mga baki nangamatay ug gitigum sila sa mga pundok. Dinhi ang hari ug ang tibook nga Egipto may kapanghimatuoran nga ang ilang kawang mga pilosopiya dili makalimod, nga kini nga buhat wala mahimo pinaagi sa mahiya, kondili maoy usa ka paghukom gikan sa Dios sa langit. {PM 327.1}

"Apan sa natanaw ni Faraon nga dihay pahulay, gigahi niya ang iyang kasingkasing." Sa sugo sa Dios, gibakyaw ni Aaron ang iyang kamot, ug ang abug sa yuta nahimong mga kuto sa tibook nga kayutaan sa Egipto. Gipatawag ni Faraon ang mga salamangkiro aron sa pagbuhat sa gibuhat ni Aaron, apan wala sila makahimo. Niini napasundayag nga ang buhat sa Dios labaw kaayo kay sa buhat ni Satanas. Miila niini sa ilang kaugalingon ang mga mago nga nag ingon, "Kini mao ang tudlo sa Dios." Apan ang hari wala gihapon matarug. {PM 327.2}

Ang pangaliya ug ang pasidaan walay gisangputan, busa ang lain pa nga paghukom ang gipahamtang. Ang panahon sa paghitabo niini gitagna, aron walay makaingon nga ningabut ang maong paghukom sa salagma. Ang duot sa mga langaw nagpuno sa mga balay ug naghugpa sa ibabaw sa yuta, sa pagkaagi nga "ang yuta nadaut tungod sa mga duot sa mga langaw." Dagko kining maong mga langaw ug malala; ug ang ilang pinahitan hilabihan hapdos sa tawo ug sa mga mananap. Sumala sa ginatagna, kining paghugpa sa mga langaw wala moabut sa yuta sa Gosen. {PM 327.3}

Karon si Faraon nagtanyag ug pagpanugot sa mga Israelinhon sa paghalad diha sa Egipto; apan ilang gidumilian ang mga kondisyon. "Dili angay nga mao ang among pagabuhaton," matud pa si Moises; "ania karon, maghalad ba kami sa gipakahugaw sa mga Egiptohanon sa atubangan sa ilang mga mata, ug dili ba kami unya nila pagabatoon?" Ang mga mananap nga gikinahanglan ihalad sa mga Hebreohanon mao kadtong giila nga sagrado sa mga Egiptohanon; ug ang kataha nga ilang gihatag niining maong mga mananap mao, nga ang pagpatay niini bisan tinuyo, maoy usa ka krimen nga kasilotan

sa kamatayon. Dili mahimo alang sa mga Hebreohanon sa pagsimba diha sa Egipto nga dili sila makahimo ug pagtampabs sa ilang mga agalon Misugyot pagusab si Moises sa paglakaw sa tulo ka adlaw nga panaw ngadto sa kamingawan. Miuyon ang hari, ug nagpakilooy sa mga ulipon sa Dios sa pag ampo nga makoha ang hampak. Misaad sila sa paghimo niini, ug nagpasidaan kaniya batok sa malimbongaon nga pakigsabut kanila. Napahunong ang hampak, apan ang kasingkasing sa hari migahi naman tungod sa nagapadayon nga pagsukol, ug sa gihapon nagdumili siya sa pagtahan. {PM 328.4}

Ang usa ka labaw nga makalilisang nga hapak ang misunod hilabihan nga kamatay sa tanang mga kahayupan nga anaa sa kaumhan. Ang sagrado nga mga mananap ug ang mga mananap nga igtatrabaho mga baka ug mga carnero, mga kabayo ug mga kamelyo ug mga asno nangamatay. Sa matinaw gipahayag nga mahigawas ang mga Hebreohanon; ug si Faraon tapus niya mapadala ang mga mensahero ngadto sa mga puloy nan sa mga Israelinhon, nagpamatuud sa pagkatinuud niini nga .pahayag ni Moises. "Sa kahayupan sa mga anak sa Israel walay usa nga namatay." Nagmagahi lang gihapon sa ulo ang hari. {PM 328.1}

Sa sunod gimandoan si Moises sa pagkoha ug mga abu sa hudno, ug "ipasablig ni Moises puingon sa langit sa atubangan ni Faraon." Kining buhata halalum kaayo ug kahulogan. Sa upat ka gatus ka tuig kamadto, ang Dios nagpakita kang Abraham sa umalabut nga pagdaugdaug sa iyang katawohan, ilalum sa pasumbingay nga usa ka nag asu nga hudno ug sa usa ka lamparahan nga nagsiga. Siya nagpahayag nga iyang duawon sa mga paghukom ang ilang mga tigdaugdaug, ug pagadadon ang mga bihag uban sa dakong kabtangan. Didto sa Egipto, ang Israel dugay na nga nag antus diha sa hudno sa mga kagulanan. Kining buhat ni Moises maoy usa ka pasalig ngadto kanila nga ang Dios mahunahunaon mahitungod sa iyang pakigsaad, ug nga ang takna sa ilang kaluwasan miabut na. {PM 328.2}

Samtang gisablig ang mga abu ngadto sa langit, ang pino nga mga lugas hindi mikaylap sa tibook yuta sa Egipto, ug sa bisan diin sila mangahulog, nahimo ang mga hubag, “nga mamuto nga may nana sa tagsatagsa ka tawo ug sa mga mananap.” Hangtud dinhi ang mga sacerdote ug ang mga mago nagpadasig kang Faraon sa pagkagahi ug ulo, apan karon nagaabut bisan kanila ang usa ka paghukom. Gihampak sa usa ka makapaluod ug masakit nga balatian, ang ilang gipasibantug nga gahum nga naghimo lamang kanila nga talamayon, wala na makipakigbisug batok sa Dios sa Israel.Ang tibook nga nasud nakakita sa kabuangan sa pagsalig diha sa mga mago, nga wala gani sila makapanalipod bisan sa ilang kaugalingon mismo. {PM 328.3}

Ang kasingkasing ni Faraon nagpagahi gihapon. Ug karon si Jehova nagpadala ug usa ka mensahe ngadto kaniya, nga nagpahayag, “Ako magapadala niining panahona sa tanan ko nga mga hampak sa ibabaw sa imong kasingkasing, sa ibabaw sa imong mga alagad, ug sa ibabaw sa imong katawohan, aron mahibalo ikaw nga walay usa nga sama kanako sa tibook nga yuta...Apan sa pagkamatuod gipapadayon ko ikaw alang niining tuyoa, aron sa pagpakita kanimo sa akong gahum.” Dili nga ang Dios naghatag kaniya ug kinabuhi alang niining tuyoa; apan ang iyang pagpaigoigo nagpaibabaw sa mga hitabo sa pagpahimutang kaniya sa trono sa inao gayud nga panahon nga natudlo alang sa kaluwasan sa Israel. Bisan pa nga kining mapahitas on nga hari nagpildi sa kalooy sa Dios tungod sa iyang mga kasal anan apan giampingan ang iyang kinabuhi aron nga pinaagi sa iyang pagkagahi ug ulo magapaila ang Ginoo sa Iyang mga kahibulungan diha sa yuta sa Egipto. Ang pagpahimutang sa mga hitabo maoy pagpahigayon sa Dios. Mahimo nga ipahimutang Niya sa trono ang usa ka labaw nga maluluy on nga hari, nga dili mangahas sa pagsukol sa gamhanang mga pagpaila sa diosnong gahum. Apan nianang pagkabutanga ang mga katuyoan sa pageksperensya sa mapiiton nga kabangis sa mga Egiptohanon, nga dili sila malimbongan mahatungod sa makapaubos nga impluwensya sa pagsimba sa mga diosdios. Sa Iyang pakigharong kang Faraon, si Jehova nagpaila sa iyang pagdumot sa pagsimba ug diosdios, ug sa iyang hugot nga tinguha sa pagsilot sa kabangis ug sa pagdaugdaug. {PM 329.1}

Mahatungod kang Faraon ang Dios nagpahayag, “Ako magapagahi sa iyang kasingkasing, ug siya dili motugot sa pagpalakaw sa katawohan.” Exodo 4:21. Walay gigamit nga kapin sa kinaiyahan nga gahum sa pagpagahi sa kasingkasing sa hari. Gihatag sa Dios ngadto kang Faraon ang labing makapahinulong nga kamatuoran sa diosnong gahum; apan ang hari sa matiga nagdumili sa pagkabana sa kahayag. Ang matag pasundayag sa walay kinutoban nga gahum, nga gidumilian niya, naghimo kaniya nga labaw pang desidido diha sa iyang pagsukol. Ang mga binhi sa pagsukol nga iyang gipugas sa diha nga iyang gisalikway ang unang milagro, naghatag sa ilang ani. Samtang nagpadayon siya sa pagpangahas diha sa iyang kaugalingon nga tumong, nga nagpaingon gikan sa usa ka ang ang sa pagkapating ngadto sa lain pa, nagadugang ang pagkagahi sa iyang kasingkasing, hangtud sa gitawag siya sa pagtan aw sa bugnaw, ug patay nga mga nawong sa mga panganay. {PM 329.2}

Ang Dios nagapakigsulti ngadto sa mga tawo pinaagi sa iyang mga ulipon, nagahatag ug mga panagana ug mga pasidaan, ug nagabadlong sa sala. Siya nagahatag ug higayon sa matag usa sa pagtul id sa iyang mga sayop sa dili pa sila matisok nga dayon diha sa kinaiya; apan kong ang usa magdumili nga makorihian, ang diosnong gahum dili mopataliwala aron sa pagpugong sa kahiligan sa iyang kaugalingong buhat. Iyang mamatikdan nga labaw nga masayon ang pagsubli sa sama nga agianan. Siya nagpagahi sa kasingkasing batok sa impluwensya sa Balaan nga Espiritu. Ang dugang pa nga pagsalikway sa kahayag magabutang kaniya sa dapit diin ang usa ka kusgan pa nga impluwensya walay gahum sa paghimo ug usa ka impresyon nga magapabilin. {PM 330.1}

Siya nga nakatugyan sa makausa ngadto sa panulay labaw nga masayon ang pagtugyan sa ikaduhang higayon. Ang matagbalik sa sala makakunhod sa iyang gahum sa pagsukol, magabuta sa iyang mga mata, ug magatuok sa kombiksyon. Magabunga ang matag binhi sa pagpatuyang nga gipugas. Ang Dios dili magabuhat ug milagro aron sa pagsanta sa pag ani. “Bisan unsay igapugas sa tawo, mao usab kana ang iyang pagaanihon.” Galacia 6:7. Siya nga magapaila sa usa ka walay pagtoo nga pangahas, ug sa usa ka matig a nga walay pagtagad sa diosnon nga kamatuoran, nagaani lamang sa alanihon nga siya sa iyang kaugalingon mao ang nagpugas. Tungod niini ang mga katawohan magpatalinghug uban sa walay pagtagad nga pagkamapugnganon sa mga kamatuoran nga kaniadto nakapaukyab sa ilang mga kalag. Gipugas nila ang walay pagtagad, ug ang pagsuki sa kamatuoran, ug mao kana ang alanihon nga ilang naani. {PM 330.2}

Sila nga nagpahilum sa usa ka sad an nga tanlag uban sa paghunahuna nga sila makabalhin sa rumbo sa dautan kong sila magpili, nga ilang mayagayagaan ang mga imbitasyon sa kalooy, ug bisan pa niini magbalikbalik ang impresyon, nagasubay niining dalana diha sa ilang katalagman. Naghunahuna sila nga tapus itugyan ang tanan nilang impluwensya ngadto sa dakong rebelde, diha sa tipik sa panahon nga hilabihang kalisud. sa diha nga ang katalagman magalibut kanila, makahimo sila sa pag ilis ug mga pangulo. Apan dili kini masayon kaayo buhaton. Ang edukasyon, ang eksperensya, ang pagpanton sa usa ka makasasala nga pagpatuyang, hilabihan ang pagkaumol sa kinaiya nga dili sila makahimo sa pagdawat sa larawan ni Jesus. Kong wala pay kahayag nga mosidlak sa ilang agianan, ang kahimtang malahi unta. Tingali mopataliwala ang kalooy, ug magahatag kanila ug usa ka higayon sa pagdawat sa iyang mga tanyag; apan tapus sa dugay nang pagsalikway ug pagtamay sa kahayag, sa katapusan kini isibog. {PM 330.3}

Ang hampak sa ulan nga yelo mao ang sunod nga gihulga kang Faraon uban sa pasidaan nga nag ingon, “Busa karon magsugo ka sa pagpahipus sa imong kahayupan, ug sa tanan nga imo nga anaa sa kaumahan; kay ang tagsatagsa ka tawo kun mananap nga makaplagan diha sa urna, ug dili mahipos sa balay nga ang ulan nga yelo magabundak sa ibabaw niya, ug mamatay siya.” Ang ulan o ang ulan nga yelo talagsaon nga mahitabo sa Egipto, ug ang mao nga bagyo sumala sa gitagna wala pa gayud masaksihi. Ang taho dali ra nga mikanap, ug ang tanan nga mituo sa pulong ni Jehova nagtigum sa ilang mga kahayupan samtang kadtong

nagbiaybiay sa pasidaan nagbiya kanila diha sa ilang kaumhan. Sa ingon niini diha sa taliwala sa paghukom gipasundayag ang kalooy sa Dios, gisulayan ang katawohan, ug gipakita kong pila ang nadala sa pagkahadlok sa Dios tungod sa pagpasundayag sa Iyang gahum. {PM 331.1}

Sumala sa gitagna miabut ang bagyo dalugdog ug ulan nga yelo, ug misagol niini ang kalayo, nga "hilabihan ka dako nga wala pa gayud ing ingon sa tibook nga yuta sa Egipto sukad kini nahimong nasud. Ug ang ulan nga yelo mihampak sa tibook nga yuta sa Egipto sa tanan nga diha sa kaumahan, sa mga tawo ug usab sa mga mananap; ug ang ulan nga yelo mihampak sa tanan nga balili sa kaumahan, ug mibali sa tanan nga mga kahoy sa yuta." Ang kadaut ug ang pagkalaglag nagtimaan sa dalan sa manulonda nga manlalaglag. Ang yuta lamang sa Gosen ang nahigawas. Gipakita sa mga Egiptohanon nga ang yuta ilalum sa pagmando sa buhi nga Dios, nga ang mga elemento nagatuman sa iyang tingog, ug ang kaluwasan anaa lamang sa pagsugot Kaniya. {PM 331.2}

Ang tibook Egipto mikurog sa atubangan sa makalilisang nga pagbobo sa diosnon nga paghukom. Sa dinalian nagpatawag si Faraon sa duruha ka mga igsoon, ug misinggit, "Nakasala ako niining panahona. Si Jehova matarung, ug ako ug ang akong katawohan mga dautan. Pag ampo kamo kang Jehova; kay igo na kining dagkong mga dalugdog ug ulan nga yelo; ug ako motugot sa pagpalakaw kaninyo, ug kamo dili na magapabilin dinhi." Ang tubag mao kini: "Sa labing madali nga ako makagula sa lungsod, pagatuy uron ko ang akong mga kamot ngadto kang Jehova; ug ang mga dalugdog moundang, ug wala nay ulan nga yelo; aron masayud ka nga ang yuta iya ni Jehova. Apan mahatungod kanimo, ug sa imong mga alagad, nahibalo ako nga dili pa kamo mahadlok kang Jehova." {PM 331.3}

Nahibalo si Moises nga ang tigi wala pa matapus. Ang mga pag angkon ug sala ug ang iyang mga saad dili epekto sa lintunganay nga kausaban diha sa iyang hunahuna o sa kasingkasing, apan napugos gikan kaniya tungod sa kalisang ug sa kasakit. Bisan pa niini, si Moises nagsaad sa pagtugot sa iyang hangyo; kav dili siya mohatag ug higayon sa dugang pang pagkagahi ug ulo. Migula ang manalagna, nga wala magtagad sa kapintas sa bagyo, ug si Faraon ug ang tanan sa iyang panon mga saksi sa gahum ni Jehova sa pagpreserbar sa iyang mensahero. Sa nakaabut na si Moises sa gawas sa siyudad, "gituy od niya ang iyang mga kamot ngadto kang Jehova, ug ang mga dalugdog ug ang ulan-nga-yelo, miundang ug ang ulan wala na ibobo sa ibabaw sa yuta." Apan sa wala madugay gikan sa pagkanaulian ang hari sa iyang mga kahadlok, ang iyang kasingkasing mibalik sa iyang pagkadaufan. {PM 332.1}

Unya si Jehova miingon ngadto kang Moises, "Umadto ka kang Faraon, kay akong gipatig a ang iyang kasingkasing, ug ang kasingkasing sa iyang mga alagad aron sa paghatag sa taliwala kanila niining akong mga ilhanan. Ug aron makasugilon ka sa mga igdulongog sa imong mga anak nga lalake ug sa imong mga apo sa mga butang nga gibuhat ko sa taliwala nila, aron manghibalo kamo nga ako mao si Jehova." Si Jehova nagpasundayag sa Iyang gahum aron sa pagmatuod sa pagtoo sa Israel diha Kaniya ingon nga mao lamang ang tinuud

ug buhi nga Dios. Naghatag .Siya sa dili masayop nga kamatuoran sa kalainan nga Iyang gibutang tali kanila ug sa mga Egiptohanon, ug mag aghat sa tanang mga nasud sa pag ila nga ang mga Hebreohanon. nga ilang gitamay ug gidaugdaug, mga ilalum diha sa pagpanalipod sa Dios sa langit. {PM 332.2}

Nagpasidaan si Moises sa hari nga kong magpabilin pa gihapon siya nga gahi ug ulo, ang hampak sa mga dulon ang ipadala, nga motabon sa nawong sa yuta. ug magakaon sa tanang lunhaw nga butang nga magpabilin; ilang hugpaan ang kabalayan, bisan ang palasyo mismo; ang maong kagul anan, siya nag ingon, nga "wala pa gayud hikiti sa imong mga ginikanan, bisan sa imong mga apohan sukad nga sila dinhi sa ibabaw sa yuta hangtud karon." {PM 332.3}

Nagtindug nga nangalisang ang mga magtatambag ni Faraon. Nahiagum ang nasud sa dakong kapildihan diha sa kamatayon sa ilang mga hayup. Daghan sa mga tawo ang nangamatay sa ulan nga yelo. Nangagun ob ang mga lasang, ug nangadaut ang mga tanum. Tulin sila nga nawad an sa tanan nga ilang naganansya pinaagi sa kabudlay sa mga Hebreohanon. Ang tibook yuta gihulga sa kamatay tungod sa gutom. Ang mga prinsepe ug ang mga tig alagad sa balay sa hari midutdut pagduol sa hari, ug sa masuk anon nagsukna sa hari sa pag ingon, "Hangtud anus-a pa ba kining katawohan mahimo nga usa ka bitik alang kanato? Palakta kining mga tawohana aron mag alagad sila kang Jehova nga ilang Dios; wala pa ba ikaw mahibalo nga ang Egipto nalaglag na?" {PM 333.1}

Gipatawag pag usab si Moises ug si Aaron, ug ang hari nag ingon ngadto kanila, "Panlakaw kamo, magaalagad kamo kang Jehova nga inyong Dios. Apan kinsa ba sila nga magapanlakaw?" {PM 333.2}

Ang tubag mao kini: "Manlakaw kami uban ang among mga bata, ug uban ang among mga tigulang; uban ang among mga bata, ug uban ang among mga tigulang; uban ang among mga panon sa carnero, ug uban ang among mga baka manlakaw kami; kay kinahanglan kami maghimo ug fiesta alang kang Jehova." {PM 333.3}

Ang hari napuno sa kalagot. "Hinaut unta nga si Jehova magauban kaninyo," siya misinggit, "ingon nga ako magatugot kaninyo sa pagpalakaw ug sa inyong mga bata: tan awa ninyo kay may kadautan sa atubangan ninyo. Dili unta mahitabo kini: panlakaw kamo karon, kamong mga lalake, ug magaalagad kamo kang Jehova; kay kana mao ang inyong gitinguha. Ug gipapahawa sila gikan sa atubangan ni Faraon." Naningkamot si Faraon sa paglaglag sa mga Israelinhon pinaagi sa malisud nga buhat, apan karon nagpasumangil siya nga may halalum nga kaikag diha sa ilang kaayohan ug usa ka malumo nga pag amuma alang sa ilang mga gagmayng mga kabataan. Ang tinuud niyang tumong mao ang pagpabilin sa mga babaye ug sa mga kabataan ingon nga garantiya alang sa pagbalik sa mga lakake. {PM 333.4}

Karon gituy od ni Moises ang iyang sungkod sa ibabaw sa yuta, ug mihuyop ang timog, nga nagdala ug mga dulon. "Hilabihan gayud ang pagkadaghan nila: sa wala pa sila, wala gayud ing mga dulon nga ingon niini, bisan sa ulahi wala nay makaingon niini." Gipuno nila

ang langit hangtud nangitngit ang yuta, ug gilamoy ang tanang butang nga lunhaw nga gibilin sa ulan nga yelo. Sa dinalian gipakoha ni Faraon ang mga manalagna, ug nag ingon, “Nakasala ako batok kang Jehova nga inyong Dios, ug batok kaninyo. Busa karon, pasayloa, nagapangaliyupo ako kanimo nga pasayloon mo ang akong sala niining makausa na lamang, ug mag ampo kamo kang Jehova nga inyong Dios nga kohaon gikan kanako kini na lamang nga kamatayona.” Miampo sila, ug ang usa ka rnakusog nga hangin nga kanaway nagpadpad sa mga dulon ngadto sa Dagat nga Mapula. Sa gihapon ang hari mipadayon sa iyang pating nga gimbut an. {PM 333.5}

Ang katawohan sa Egipto andam na sa pagbiya sa paglaum. Ang mga hampak nga giaguman nila daw halos dili maagwanta, ug napuno sila sa kahadlok alang sa magaabut. Gisimba sa nasud si Faraon ingon nga usa ka representante sa ilang dios; apan daghan karon ang nakasabut nga siya sa iyang kaugalingon nagsupak sa Usa nga nagbuhat sa tanang mga gahum sa kinaiyahan nga mga tig alagad sa iyang kabubut on. Ang mga ulipon nga Hebreohanon, nga sa milagroso gidapigan, nagmasaligon sa ilang kaluwasan. Sa tibook nga Egipto nanuhotsuhot ang sekreto nga kahadlok nga naulipon nga kaliwat manindog ug manimalos sa mga kadaut nga gibuhat ngadto kanila. Sa bisan diin ang mga tawo nangutana uban sa pinugngan nga ginhawa, Unsa kaha ang mosunod? {PM 334.1}

Sa kalit lamang ang usa ka kangitngit mitakyap sa yuta, hilabihan ka baga ug kaitom nga “ang kangitngit daw mahikap.” Dili lamang nga gitunginahan ang katawohan sa kahayag, apan ang hangin alimuot, ug malisud ang pagginhawa. “Sila wala magkinit anay ang usa ug usa, walay bisan kinsa nga mitindog gikan sa iyang dapit sa tulo ka adlaw; apan ang tanang mga anak sa Israel dihay kahayag sa ilang mga puloy anan.” Ang adlaw ug ang bulan gisimba sa mga Egiptohanon, niining kahibulungan nga kangitngit ang katawohan ug ang ilang mga dios managsama np gihampak sa gahum nga maoy misagubang sa kawsa sa mga ulipon.* Apan bisan unsa ka makahahadlok kadto, kini nga paghukom maoy usa ka kamatuoran sa kalooy sa Dios ug sa iyang pagkawalay gusto nga molaglag. Naghatag siya ug panahon sa katawohan sa pagpamalandong ug sa paghinulsol sa dili pa ipakanaug sa ibabaw nila ang katapusan ug labing makalilisang sa mga hampak. {PM 334.2}

Sa katapusan ang kahadlok maoy nagpugos sa dugang pa nga hangyo gikan kang Faraon. Sa pagkatapus sa ikatulo nga adlaw sa kangitngit iyang gipatawag si Moises ug misugot sa pagpalakaw sa katawohan, basta nga ipabilin ang mga panon sa kahayupan. “Walay mahibilin bisan usa ka koko,” maoy tubag sa desidido nga Hebreo. “Kami wala mahibalo kong uban sa unsang butanga kinahanglan kami mag alagad kang Jehova, hangtud nga mahiabut kami didto.” Ang kasuko sa hari mibulhot nga wala na mapugngi. “Pahawa kamo kanako: magbantay ka sa imong kaugalingon nga dili ka na makakita sa akong nawong, kay sa adlaw nga makakita ka sa akong nawong, mamatay ka.” {PM 335.1}

Ang tubag mao kini: “Maayo ang giingon mo: Dili na ako motan aw pag usab sa imong nawong.” {PM 335.2}

"Si Moises mao ang dako uyamut nga tawo sa yuta sa Egipto, sa mga mata sa mga alagad ni Faraon, ug sa mga mata sa katawohan." Giila si Moises sa mga Egiptohanon uban sa kataha. Ang hari wala mangahas sa pagdaut kaniya, kay ang katawohan naghangad kaniya ingon nga siya lamang ang nagbaton sa gahum sa pagpahawa sa mga hampak. Nagtinguha sila nga matugotan ang mga Israelinhon sa pagbiya sa Egipto. Ang hari ug ang mga sacerdote mao ang nagsupak hangtud sa katapusan sa mga gipangayo ni Moises. {PM 335.3}

Kapitulo 24. Ang Pasko

Kining kapituluha gibase sa Exodo 11;12:1-32.

Sa unang pag atubang ngadto sa hari sa Egipto alang sa pagpagawas sa Israel, gipahibalo ang pasidaan mahitungod sa labing makalilisang sa mga hampak. Si Moises gimandoan sa pagsulti ngadto kang Faraon sa pag ingon, “Si Jehova nag ingon niini: Ang Israel akong anak nga lalake, ang akong panganay. Ug ako nag ingon kanimo: Tugotan mo sa paglakaw ang akong anak, aron siya mag alagad kanako; ug kong ikaw nagdumili sa pagpalakaw kaniya: ania aron pagapatyon ko ang imong anak nga lalake, ang imong panganay.” Exodo 4:22, 23. Bisan tinamay sa mga Egiptohanon. ang mga Israelinhon gipasidunggan sa Dios, sa pagkaagi nga sila ang gipili nga mahimong tipiganan sa Iyang kasugoan. Diha sa pinasahi nga mga panalangin ug mga katungod nga gihatag kanila, sila mao ang labaw sa taliwala sa mga nasud, sama sa pagkalabaw sa panganay nga lalake taliwala sa mga igsoon. {PM 336.1}

Ang paghukom nga unang gipasidaan ngadto sa Egipto, mao ang katapusan nga gipahamtang. Ang Dios mahinay sa pagkasuko, ug abunda sa kalooy. May mabination siya nga kabalaka alang sa mga tawo nga giumol sa iyang dagway. Kong ang pagkapildli sa ilang mga alanihon ug sa ilang mga panon nakapahinulsol pa sa mga Egiptohanon, ang mga anak wala unta mahampak; apan ang nasud sa magahi nagsukol sa diosnon nga sugo, ug karon ang katapusan nga hampak hapit na ipakanaug. {PM 336.2}

Ubos sa silot sa kamatayon, si Moises gidid an sa pagpakita pag usab diha sa atubangan ni Faraon; apan may katapusan pa nga mensahe nga gikan sa Dios ang ipahatud ngadto sa masukulon nga hari, ug miduol pag usab si Moises diha sa iyang atubangan, uban sa makalilisang nga pahibalo: “Mao kini ang giingon ni Jehova: Sa may tungang gabii molakaw ako sa taliwala sa Egipto; ug ang tanan nga panganay sa yuta sa Egipto mangamatay, gikan sa panganay ni Faraon, nga nagalingkod sa iyang trono, hangtud sa panganay sa ulipon nga babaye nga anaa sa likod sa galingan; ug ang tanan nga panganay sa kahayupan. Ug moabut ang dakong pagtuaw sa tibook nga yuta sa Egipto, nga ang ingon niini wala pa gayud mahitabo. Apan batok sa kang bisan kinsa sa mga anak sa Israel walay bisan usa ka iro nga magalihok sa iyang dila bisan batok sa tawo, kun sa mananap; aron kamo masayud nga si Jehova nagabuhat ug kalainan sa taliwala sa mga Egiptohanon ug sa mga Israelinhon. Ug sa tanan kining imong mga alagad manglugsong nganhi kanako, ug magyukbo sila sa atubangan ko nga magaingon: Lumakaw ka, ug ang tanang katawohan nga nagasunod kanimo. Ug sa human niini ako molakaw.” {PM 336.3}

Sa wala pa ipatuman kining hukom, pinaagi kang Moises si Jehova naghatag ug pahimangno ngadto sa mga anak sa Israel mahatungod sa ilang pagpahawa gikan sa Egipto, ug ilabina ang mahitungod sa pagpatunhay kanila gikan sa umalabut nga paghukom. Ang matag pamilya, nga magbinugtong o makigkumbuya sa uban, magapatay ug usa ka nating carnero o usa ka nating kanding nga “walay ikasaway,” ug uban sa usa ka hugpong nga hisopo ibisibis ang dugo “sa duruha ka haligi ug sa balabag sa pultahan’’ sa mga balay, aron

nga dili mosulod ang manulonda nga manlalaglag nga moabut sa tungang gabii, nianang balaya. Sila magakaon sa unod nga sinugba, uban sa tinapay nga walay levadura ug sa mapait nga mga utanon, sa gabii, sumala sa gisulti ni Moises, nga "binaksan ang inyong mga hawak, ang inyong mga sapin anaa sa inyong mga tiil, ug ang inyong mga sungkod diha sa inyong mga kamot; ug magakaon kamo niini sa madali gayud: mao kana ang Pasko ni Jehova." {PM 337.1}

Si Jehova nagpahayag nga nag ingon: "Molakaw Ako nianang gabhiona latas sa yuta sa Egipto, ug pagapatyon Ko ang tanan nga panganay sa yuta sa Egipto, tawo ug mananap usab; ug magahukom Ako batok sa tanan nga mga dios sa Egipto... Ug ang dugo maoy timaan sa mga balay diin kamo magapuyo; ug kong makita Ko ang dugo molabay Ako sa ibabaw kaninyo, ug walay kamatay nga moabut kaninyo sa diha nga patyon Ko ang mga panganay sa yuta sa Egipto." Sa handumanan niining dakong kaluwasan, ang usa ka fiesta pagahimuon sa matag tuig sa katawohan sa Israel diha sa umalabut nga mga kaliwatan. "Kining adlawa mahimong usa ka handumanan alang kaninyo, ug pagasaulogon ninyo ingon nga fiesta kang Jehova: ngadto sa inyong kaliwatan pagasaulogon ninyo kini nga usa ka fiesta pinaagi sa usa ka tulomanon nga walay katapusan." Samtang ilang pagasaulogon ang fiesta sa umalabut nga mga katuigan, ilang pagasublion ngadto sa ilang mga anak ang sugilanon niining dakong kaluwasan, sumala sa gimando kanila ni Moises nga nag ingon: "Mao kini ang halad sa Pasko ni Jehova nga milabay sa ibabaw sa mga balay sa mga anak sa Israel didto sa Egipto, sa pagpamatay niya sa mga Egiptohanon, ug ang pagluwas niya sa among mga balay." {PM 337.2}

Dugang pa, ang panganay sa tawo ug sa mananap mga iya ni Jehova, ug mabawi lamang kini pinaagi sa usa ka lukat, diha sa pag ila nga sa diha nga nangamatay ang mga panganay sa Egipto, ang iya sa Israel, bisan sa maloloy on napreserbar. apan napatara sa sama nga kalaglagan kondili pa sa mapasig ulion nga halad. "Ang tanang mga panganay Ako man," nagpahayag si Jehova; "kay sa adlaw sa pagpamatay Ko sa tanang mga panganay didto sa yuta sa Egipto Akong gipakabalaan alang Kanako ang tanang mga panganay diha sa Israel, maingon sa mga tawo ug sa mga mananap; sila mamaako." Numeros 3:13. Tapus sa pagkatukod sa tulomanon sa tabernakulo, si Jehova nagpili alang sa Iyang kaugalingon sa banay ni Levi alang sa buhat sa santuwaryo, sa baylo sa panganay sa katawohan. "Gihatag mo sila Kanako sa bug os gayud gikan sa taliwala sa mga anak sa Israel," Siya nag ingon "Salili sa tanan niadtong nagabuka sa tagoangkan, bisan ang mga panganay sa tanang mga anak sa Israel, Akong gikoha sila alang Kanako." Numeros 8:16. Bisan pa niini, ang tanang katawohan kinahanglan, diha sa pag ila sa kalooy sa Dios, magbayad ug usa ka lukat nga bili alang sa panganay nga anak lalake. Numeros 18:15, 16. {PM 338.1}

Ang Pasko mahimong sa paghandum ug masanglitanon, dili lamang magatudlo balik sa kaluwasan gikan sa Egipto, kondili ngadto usab sa unahan ngadto sa dako pa nga kaluwasan nga pagahimoon ni Cristo diha sa pagpahigawas sa Iyang katawohan gikan sa kaulipnan sa sala. Ang halad nga nating carnero nagapabarog "sa Cordero sa Dios," nga diha kiniya anaa

lamang ang atong paglaum sa kaluwasan. Nagaingon ang apostol, “Gikahalad na si C.risto, ang atong carnero sa pasko.” 1 Corinto 5:7. Dili pa igo nga ang nating carnero sa pasko pagapatyon; ang dugo niini kinahanglan isablig diha sa mga haligi sa pultahan; aron ang katakus sa dugo ni Cristo ikapadapat ngadto sa kalag. Kinahanglan kita magtoo, dili lamang nga siya namatay alang sa kalibutan. kondili nga Siya namatay alang kanato sa tinagsatagsa. Atong igahin sa atong kaugalingon ang kaayo sa matuboson nga halad. {PM 338.2}

Ang hisopo nga gigamit sa pagsablig sa dugo mao ang simbolo sa pagpanglinis, sama sa paggamit diha sa paghinlo sa sanlahon ug kanila nga nahugawan tungod sa paghikap sa patay. Diha sa pag ampo sa salmista usab makita ang iyang kahulogan: “Ulayon mo ako uban sa hisopo, ug mamahinlo ako; hugasi ako ug maputi ako labi pa kay sa niebe.” Salmo 51:7. {PM 341.1}

Ang nati nga carnero pagaandamon nga tinibuok, nga walay bukog niini nga madugmok; busa walay usa ka bukog ang pagabalion sa Cordero sa Dios, kinsa mao ang magpakamatay alang kanato. Juan 19:36. Niini usab girepresentar ang kahingpit sa halad ni Cristo. {PM 341.2}

Ang unod kinahanglan pagakaonon. Dili pa gani igo nga kita motuo kang Cristo alang sa kapasayloan sa sala; pinaagi sa pagtoo kinahanglan kita kanunay nga magadawat sa espirituhanon nga kusog ug til og nga pagkaon gikan Kaniya pinaagi sa Iyang Pulong. Si Cristo nag ingon. “Gawas kong mokaon kamo sa unod sa Anak sa Tawo ug moinom sa Iyang dugo, wala kamoy kinabuhi diha kaninyo. Siya nga mokaon sa Akong unod ug moinom sa Akong dugo may kinabuhi nga dayon.” Ug aron sa pagpatin aw sa Iyang kahulogan, Siya miingon, “Ang mga pulong nga Akong gisulti kaninyo, kini espiritu ug kinabuhi.” Juan 6:53, 54, 63. Gidawat ni Jesus ang kasugoan sa Iyang Amahan, nagpanday sa mga prinsipyo niini diha sa Iyang kinabuhi, nagpaila sa espiritu niini, ug nagpakita sa maloloy ong gahum niini diha sa kasingkasing. Si Juan nagaingon, “Ug ang Pulong nahimong tawo ug ipon kanamo mipuyo Siya nga puno sa grasya ug sa kamatuoran; ug among nakita ang Iyang himaya, ang himaya nga ingon sa pagadawaton sa bugtong Anak gikan sa Amahan.” Juan 1:14. Ang mga sumosunod ni Cristo kinahanglan mahimong mga umalambit sa Iyang eksperensya. Kinahanglan ilang dawaton ug hilison ang pulong sa Dios aron kini mahimong kapasikarang gahum sa kinabuhi ug buhat. Pinaagi sa gahum ni Cristo kinahanglan sila mausab ngadto sa Iyang pagkasama, ug magasidlak sa diosnong mga hiyas. Kinahanglan ilang kaonon ang unod ug imnon ang dugo sa Anak sa Dios, o wala silay kinabuhi diha kanila. Ang espiritu ug ang buhat ni Cristo kinahanglan mahimong espiritu ug buhat sa Iyang mga tinun an. {PM 341.3}

Ang nating carnero pagakaonon uban sa mapait nga mga utanon, ingon nga nagtudlo pagbalik ngadto sa kapaitan sa kaulipnan didto sa Egipto. Busa kong kita magkaon kang Cristo, buhaton kini uban sa paghinulsol sa kasingkasing, tungod sa atong mga sala. Ang paggamit sa tinapay nga walay levadura makahuloganon usab. Tataw kini nga gimando diha sa kasugoan sa Pasko, ug estrikto gibantayan sa mga Judio diha sa ilang pagbansay, nga walay igpapatubo ang hikaplagan diha sa ilang mga balay sa sulod sa fiesta. Diha sa sama nga

paagi ang levadura sa sala kinahanglan isalikway gikan sa tanan nga gusto modawat sa kinabuhi ug sa til og nga pagkaon nga gikan ni Cristo. Busa si Pablo nagasulat ngadto sa iglesya sa Corinto nga nagaingon, "Kohaa gikan kaninyo ang daang igpatubo aron kamo mahimong bag ong minasa;.. Kay gikahalad na si Cristo, ang atong carnero sa pasko. Busa, saulogon ra ang pangilin, dili sa daan nga igpatubo, dili sa igpatubo nga mao ang pagkamadinauton ug pagkadautan, konlili sa wala patuboi nga tinapay nga mao ang pagkamaminatud an ug kamatuoran." I Corinto 5:7, 8. {PM 341.4}

Sa dili pa makabaton sa kagawasan, ang ulipon kinahanglan magpakita sa ilang pagtoo diha sa dakong kaluwasan nga hapit na matuman Ang timaan sa dugo kinahanglan ibutang diha sa ilang mga balay, up ilang ipahimulag ang ilang kaugalingon ug ang ilang mga pamilya gikan sa mga Egiptohanon, ug magtigum diha sa sulod sa ilang kaugalingong mga balay. Kong ang Israelinhon wala pa magtagad sa pahimangno nga gihatag kanila, kong wala pa nila panumbalinga ang pagpahimulag sa ilang mga anak gikan sa mga Egiptohanon, kong napatay pa nila ang nati nga carnero, apan napakyas sa pagsablig sa dugo dina sa haligi sa pultahan, o kong may migula pa sa ilang mga balay, dili unta sila masiguro. Tingali matinud anon sila nga nagtuo nga nabuhat na nila ang tanan nga gikinahanglan, apan ang ilang pagkamatinud anon dili makaluwas kanila. Ang tanan nga napakyas sa pagtuman sa mga pahimangno ni Jehova, mawalaan sa ilang panganay pinaagi sa kamot sa maglalaglag. {PM 342.1}

Pinaagi sa pagkamasinugtanon ang katawohan maghatag ug ebidensya sa ilang pagtoo. Busa ang tanan nga naglaum nga maluwas pinaagi sa katakus sa dugo ni Cristo magaila nga sila sa ilang kaugalingon may usa ka butang nga ilang pagahimoon diha sa pagkoha sa ilang kaluwasan. Samrang si Cristo lamang ang makalukat kanato gikan sa silot sa paglapas, kita kinahanglan motalikod gikan sa sala ngadto sa pagkamasinugtanon. Ang tawo pagaluwason pinaagi sa pagtoo. dili pinaagi sa mga buhat; apan ang pagtoo kinahanglan ipakita pinaagi sa iyang mga binuhatan. Gihatag sa Dios ang Iyang Anak sa pagpakamatay ingon nga usa ka bayad tungod sa sala, napaila Niya ang kahayag sa kamatuoran, ang dalan sa kinabuhi, nahatag Niya ang mga kagamitan, ang mga kalagdaan, ug mga katungod; ug karon ang tawo kinahanglan mag alayon niining makaluwas nga mga ahensya; kinahanglan iyang mahalon ug gamiton ang mga tabang nga giandam sa Dios motoo ug magsugot sa tanang diosnong mga kinahanglanon. {PM 342.2}

Samtang gibatbat ni Moises ngadto sa Israel ang mga pangandam sa Dios alang sa ilang kaluwasan, "ang katawohan miduko ug misimba." Ang masadya nga paglaum sa kaluwasan, ang makahahadlok nga kahibalo sa duol nga paghukom ibabaw sa mga nagdaugdaug kanila, ang mga pagatiman ug ang mga kabudlay kalabut sa ilang dinalian nga pagpahawa ang tanan niadtong higayona nalamon diha sa pagkamapasalamaton ngadto sa ilang maloloy ong Manluluwas. Daghan sa mga Egiptohanon ang nadala sa pag ila sa Dios sa mga Hebreohanon ingon nga mao lamang ang tinuod nga Dios, ug kini sila karon nagpakiluoy nga tugotan sa pagpasilong diha sa mga poloy anan sa Israel sa diha nga ang manulonda nga maglalaglag

moagi na sa tibook nga yuta. Kini sila gihangop, ug sila nanaad sa ilang kaugalingon nga sukad niadto moalagad na sa Dios ni Jacob, ug mokuyog sa paggula gikan sa Egipto kauban sa Iyang katawohan. {PM 343.1}

Gituman sa mga Israelinhon ang gihatag sa Dios nga mga pahimangno. Sa matulin ug sa tinago ilang gihimo ang ilang mga pangandam alang sa pagpahawa. Natigum na ang ilang mga pamilya, ang nating carnero sa pasko naihaw na, ang unod niini gisugba sa kalayo, giandam na ang tinapay nga walay levadura ug ang mapait nga utanon. Gisablig na sa amahan ug sacerdote sa panimalay ang dugo diha sa haligi sa pultahan, ug miipon sa iyang pamilya diha sa sulod sa poloy anan. Sa dinalian ug sa hilum gikaon ang nating carnero sa pasko. Diha sa kataha ang katawohan miampo ug naniid, sa kasingkasing sa natawo nga kamagulangan, gikan sa kusgan ngadto sa labing diyutay nga bata, nga nagputokputok sa dili matukib nga kahadlok. Ang mga amahan ug mga inahan naggakos diha sa ilang mga bukton sa ilang hinigugma nga panganay, samtang naghunahuna sila sa makahahadlok nga hagtok nga mahanabo niadtong gabhiona. Apan walay poloy anan sa Israel ang giduaw sa manlalaglag nga manulonda. Ang timaan sa dugo ang timaan sa pagpanalipod sa Manluluwas mao ang diha sa ilang mga pultahan, ug ang manlalaglag wala mosulod. {PM 343.2}

Sa tungang gabii “dihay usa ka dakong pagminatay sa Egipto: kay walay balay nga didto nga walay usa nga namatay.” Ang tanan nga mga panganay diha sa yuta, “gikan sa panganay ni Faraon nga naglingkod sa iyang trono hangtud sa panganay sa bihag nga anaa sa bilanggoan, ug sa tanan nga panganay sa kahayupan,” gipamatay sa manlalaglag. Sa tibook ug halapad nga gingharian sa Egipto ang garbo sa matag panimalay napaubos. Ang mga singgit ug ang mga pagminatay sa mga nagbangutan mao ang diha sa balay sa hari, uban sa naluspad nga mga nawong ug nagkurog nga mga tul an, nagtindog nga nangalisang sa naghingapin nga kahadlok. Nahinumduman ni Faraon nga nakasinggit nga mapagarbohon kausa nga nag ingon, “Kinsa ba si Jehova, aron ako magpatalinghug sa Iyang tingog, ug magatugot ako sa pagpalabaw sa Israel? Ako wala makaila kang Jehova, dili usab ako motugot sa pagpalakaw sa Israel.” Karon, ang iyang pangandak batok sa langit nga garbo napaubos diha sa abug, ug iyang “gipatawag si Moises ug si Aaron sa gahii ug miingon siya kanila, Bumangon kamo, mamahawa kamo gikan sa taliwala sa akong katawohan, kamo ug ang mga anak sa Israel, ug panlakaw kamo ug pag alagad kamo kang Jehova, ingon sa inyong gisulti. Dad a usab ninyo ang inyong mga carnero, ug ang inyong mga panon, ingon sa inyong gisulti, ug panlakaw kamo; ug panalangini usab ako ninyo.” Ang mga mananambag usab sa hari ug ang katawohan nangaliyupo sa mga Israelinhon nga mohawa gawas sa kayutaan sa pagdili; tungud sila moingon, “mangamatay kita tanan nga katawohan.” {PM 344.1}

Kapitulo 25. Ang Exodo

Kining kapituluha gibase sa Exodo 12:34-51;13-15

Sa binaksan nga mga hawak, sa sinandalyasan nga mga tiil, ug ang sungkod diha sa kamot, ang katawohan sa Israel nanindog, nga walay timik nangahadlok, apan nagapaabut, naghulat sa harianon nga mando nga maoy magsugo kanila sa pagpanglakaw. Sa wala pa mabuntag diha na sila sa ilang dalan. Sa panahon sa mga hampak, samtang ang pagpasundayag sa gahum sa Dios nakahaling sa pagtoo diha sa mga kasingkasing sa mga naulipon ug nakapalisang sa mga nagdaugdaug kanila, sa hinayhinay ang mga Israelinhon nagtigum sa ilang kaugalingon didto sa Gosen; ug bisan pa sa pagkakalit sa ilang pagpamahawa, ang mga balon nangaandam na alang sa gikinahanglan nga organisasyon ug sa pugong sa nagalihok nga katawohan, ingon nga sila gibahin ngadto sa mga kompaniya, ilalum sa natudlo nga mga pangulo. {PM 345.1}

Ug sila mingpanaw, “nga may unom ka gatus ka libo nga mga lalake nga nanaglakaw, gawas sa mga bata. Ug mipanaw usab uban kanila ang nagakasagol nga panon sa katawohan.” Taliwala niining katawohan dili lamang sila nga nabuyo sa pagtoo diha sa Dios sa Israel, kondili daghan pa gani sila nga nagtinguha lamang sa paglikay gikan sa mga hampak, o nagsunod sa likod sa naglihok nga mga katawohan tungod lamang sa kaukyab ug sa kamapaniiron. Kining matanga sa katawohan maoy nahimong walay puas nga balabag ug lit ag alang sa Israel. {PM 345.2}

Gidala usab sa mga katawohan uban kanila “ang mga panon sa gagmay nga mga kamananapan ug panon sa dagkong mga mananap, ug bisan sa kahayupan nga daghan kaayo.” Mao kini ang katigayonan sa mga Israelinhon, nga wala gayud magbaligya sa ilang mga kabtangan ngadto sa hari, ingon sa gibuhat sa mga Egiptohanon. Gidala ni Jacob ug sa iyang mga anak ang ilang mga panon sa gagmay nga mga mananap ug ang mga panon sa dagkong mga mananap ngadto sa Egipto, diin sila hilabihan nga pagdaghan. Sa wala pa mopahawa gikan sa Egipto, ang katawohan, pinaagi sa mando ni Moises, nag angkon sa ilang suhol sa pangabudlay nila nga wala mabayri; ug ang mga Egiptohanon, tungod sa ilang tinguha nga mahigawas sa ilang presensya wala mobalibad sa pangangkon sa mga ulipon. Tungod niini ang mga ulipon nanglakaw nga nagbaguos sa ilang pinangayo gikan sa mga nanagdaugdaug kanila. {PM 345.3}

Kidtong adlawa nagtapus sa kasaysayan nga gipadiyag ngadto kang Abraham diha sa matagnaon nga panan awon sa daghang mga kasiglohan nga miagi: “Ang imong kaliwatan magadumoluong sa usa ka yuta nga dili ila, ug didto sila mag alagad kanila, ug sila pagasakiton sulod sa upat ka gatus ka tuig. Ug ang nasud usab nga ilang pagaalagaran, pagahukman ko; ug sa human niini mamahawa sila, nga adunay daghang bahandi.’ Genesis 15.13, 14 Ang upat ka gatus ka tuig natuman na. “Ug nahitabo niadtong maong adiaw gikoha ni Jehova ang mga anak sa Israel gikan sa yuta sa Egipto ingon sa ilang mga panon.” Sa ilang pagpahawa gikan sa Egipto, gidala sa mga Israelinhon uban kanila ang usa ka bililhon nga

kabilin, diha sa mga bukog ni Jose nga sa dugay na nga panahon naghulat sa katumanan sa saad sa Dios, ug nga, sulod sa mangitngit nga mga tuig sa kaulipnan, maoy usa ka tigpahinumdum sa kaluwasan sa Israel. {PM 346.1}

Sa baylo nga magsubay sa laktod nga agianan ngadto sa Canaan, nga naghay ad latas sa yuta sa mga Fihstehanon, gimandoan ni Jehova ang ilang tumong paingon sa habagatan, ngadto sa kabaybayonan sa Dagat nga Mapula. “Kay ang Dios nag ingon Tinpali unya ug magbasul ang katawohan kong makakita sila ug gubat, ug mamalik sila ngadto sa Egipto.’ Kong misulay pa sila pag agi latas sa Filistia, ang ilang pag uswag masanta unta kay ang mga Filistehanon, nga nag ila kanila nga mga ulipon nga ningkalagiw gikan sa ilang mga agalon, dili unta magpanagana sa pagpakiggubat batok kanila. Ang mga Israelinhon dili intawon andam alang sa usa ka pagsangka sa gamhanan ug gumogubat nga katawohan. May diyutay lamang sila nga kahibalo mahitungod sa Dios ug diyutay nga pagtoo diha Kaniya, ug mangalisang unta sila ug mangaluya. Wala silay sangkap sa hinagiban, ug wala maanad sa gubat, nabisgo ang ilang espirito tungod sa dugay nga kaulipnan, ug nakasabal kanila ang mga babaye ug mga anak, mga panon sa gagmay nga mga mananap ug mga panon sa dagkong mga mananap. Diha sa pagdala kanila ngadto sa Dagat nga Mapula, si Jehova nagpadayag sa Iyang kaugalingon ingon nga usa ka Dios sa kalooy ingon man sa paghukom. {PM 346.2}

Tan-awa ang Appendix, Nota 3.

“Ug migikan sila sa Sucoth, ug nagpahimutang sila sa Ethem sa daplin sa kamingawan. Ug si Jehova milakaw nga nag una kanila sa adlaw pinaagi sa usa ka haligi nga panganod aron sa pagmando kanila sa dalan, ug sa kagabhion pinaagi sa usa ka panganod nga kalayo sa pag iwag kanila aron sila makalakaw sa adlaw ug sa gabii. Wala mobulag sa pag una sa katawohan ang haligi nga panganod sa adlaw, ug ang panganod nga kalayo sa gabii.” Ang salmista nag ingon, “Gibuklad Niya ang usa ka panganod aron mahimong salimbong, ug kalayo sa paghatag ug kahayag sa pagkagabii.” Salmo 105:39; 1Corinto 10:1, 2. Ang bandela sa ilang Pangulo nga dili makita kanunay nagauban kanila. Sa maadlaw ang panganod naggiya sa ilang mga pagpanaw, o nagtakyap ug ingon sa pandong sa ibabaw sa panon. Nahimo kini nga panalipod gikan sa alingiing nga kainit sa adlaw, ug pinaagi sa iyang kabugnaw ug sa kaumog naghatag ug makapahayahay diha sa uga ug walay tubig nga kamingawan. Sa magabii kini nahimong usa ka haligi nga kalayo, nga nagabanwag sa ilang kampamento, ug sa kanunay nagpasalig kanila sa diosnon nga presensya. {PM 349.1}

Diha sa usa ka labing maanindot ug makalilipay nga mga tudling sa propisiya ni Isaias, gihisgutan ang haligi nga panganod ug ang haligi nga kalayo sa pagrepresentar sa pagbantay sa Dios alang sa iyang katawohan diha sa dako ug katapusang bugno sa mga gahum sa dautan: “Ug buhaton ni Jehova sa ibabaw sa tibook nga puloy anan sa Bukid sa Sion, ug sa ibabaw sa iyang tigumanan, ang usa ka panganod ug aso sa maadlaw, ug ang kasidlak sa masigang kalayo sa magabii; kay sa ibabaw sa tibook himaya igabuklad ang usa ka tabon. Ug adunay usa ka balongbalong nga mahimong landong sa maadlaw tungod sa kainit, ug

mahimong usa ka dalangpanan ug usa ka salipdanan gikan sa bagyo ug gikan sa ulan.” Isaias 4:5, 6. {PM 349.2}

Tabok sa usa ka awaaw, ug sama sa deserto nga halapad nga yuta sila mipanaw. Daan na sila nga nagpamalandong kong asa ka sangko ang ilang dalan; nangaluya na sila tungod sa mabudlay nga agianan, ug diha sa ubang mga kasingkasing nagpahipi ang kahadlok nga gukdon sila sa mga Egiptohanon. Apan ang panganod nagpadayon ngadto sa unahan ug sila nanagsunod niini. Ug karon gimandoan ni Jehova si Moises sa pagtipas ngadto sa usa ka batoon ug masigpit nga dalan, ug magcampo diha sa daplin sa dagat. Gitug an ngadto kaniya nga si Faraon moagpas kanila, apan ang Dios mapasidunggan diha sa ilang kaluwasan. {PM 349.3}

Didto sa Egipto mikaylap ang balita nga ang mga anak sa Israel, imbis nga magpabilin sa pagsimba didto sa kamingawan, nagpadayon ngadto sa Dagat nga Mapula. Ang mga magtatambag ni Faraon nagpahayag ngadto sa hari nga ang ilang mga ulipon mikalagiw ug nga dili na sila mobalik. Nagbasul ang katawohan sa ilang kabuang diha sa pagpahinungod sa kamatayon sa mga panganay ngadto sa gahum sa Dios. Ang ilang mga dagkong mga tawo, sa nahuwasan na sa ilang kahadlok, nag isip sa mga hampak ingon nga gisangputan sa natural nga mga hinungdan “Unsa kining atong gibuhat nga gitugotan ta ang pagpalakaw sa Israel aron nga dili sila kanato magaalagad?” mao ang mapait nga singgit. {PM 350.1}

Gitigum ni Faraon ang iyang mga puwersa, “unom ka gatus ka carro nga pinili, ug ang tanan nga mga carro sa Egipto,” ang mga magkakabayo, mga kapitan, ug mga sundalo nga nagtiniil. Ang hari mismo, nga inabagan sa dagkong mga tawo sa iyang gingharian, mao ang nanguna sa pagpangulo sa pag ataki. Aron makoha ang pabor sa ilang mga dios, ug nga niini masiguro ang kalampusan sa ilang laraw, miuban usab kanila ang mga sacerdote. Desidido ang hari sa pagpalisang sa mga Israelinhon pinaagi sa usa ka dakong pasundayag sa iyang gahum. Ang mga Egiptohanon nahadlok nga tingali unya ang ilang napugos nga pagpasakop sa Dios sa Israel, pagayam iran sila sa ubang mga nasud; apan kong moagpas sila karon uban sa dakong pasundayag sa gahum ug madala pagbalik ang mga layas, ilang matubos ang ilang himaya, ingon man mabawi ang mga pag alagad sa ilang mga ulipon. {PM 350.2}

Nagcampo ang mga Hebreohanon sa daplin sa dagat, kinsang katubigan nagpresentar sa daw dili maagian nga ali nga diha sa ilang atubangan, samtang didto sa habagatan atua usab ang batoon nga bukid nga nag ali kanila. Sa kalit lamang ilang nalantawan didto sa halayo ang pangidlap sa kalasag ug sa naglihok nga mga carro timailhan sa nag una nga bantay sa usa ka dakong kasundalohan. Samtang nagkahaduol ang kasundalohan, ang mga panon sa Egipto nakita nga diha sa ilang tininuod nga paggukod. Nangalisang ang mga Israelinhon. Ang uban naninggit ngadto kang Jehova, apan ang labing daghan kanila midali ngadto kang Moises uban sa ilang pagmulo: “Tungod ba kay walay mga lubnganan sa Egipto, gikoha mo kami aron nga mangamatay kami sa kamingawan? Ngano ba nga nagbuhat ka sa ingon niini kanamo, nga gikoha mo kami sa Egipto? Dili ba kini mao ang ginasulti namo kanimo sa Egipto nga nagaingon: Pasagdi lamang kami nga magaalagad sa mga Egiptohanon? Kay

labing maayo pa kanamo ang pag alagad sa mga Egiptohanon, kay sa mangamatay kami sa kamingawan.” {PM 350.3}

Nasamok pag ayo si Moises nga ang iyang katawohan nagpakita ug hilabihan ka gamay nga pagtoo sa Dios, bisan pa nga nagsublisubli sila pagsaksi sa pasundayag sa Iyang gahum alang kanila. Unsaon nila pagbasul kaniya sa mga katalagman ug sa mga kalisdanan sa ilang pagkabutang, nga nagsunod man siya sa takdo nga mando sa Dios? Tinuod, walay mahimo nga kaluwasan gawas kong ang Dios mismo maoy molaban alang sa ilang paglingkawas; apan ingon nga nadala niini nga pagkabutang sa pagsugot ngadto sa diosnon nga mando, si Moises wala mahadlok sa mga sangputanan. Ang iyang mabugnaw ug masaligong tubag ngadto sa katawohan mao kini, “Ayaw kahadlok, dili kamo maglihok, ug tan awa ninyo ang kaluwasan ni Jehova, nga Iyang pagabuhaton karon kaninyo; kay ang mga Egiptohanon nga inyong hikit an karon, dili na ninyo hikit an hangtud sa kahangturan. Si Jehova makig away alang kaninyo, ug maghilum kamo.” {PM 351.1}

Dili usa ka butang nga masayon ang pagpugong sa mga panon sa Israel diha sa paghulat sa atubangan ni Jehova. Nakulangan sa disiplina ug sa pagpugong sa kaugalingon, sila nahimong gahutan ug dili makatarunganon. Nagpaabut sila sa dali nga pagkahulog ngadto sa mga kamot sa mga madaugdaugon, ug ang ilang mga pagdangoyngoy ug pagminatay malanog ug halalum. Ang kahibulungang haligi nga panganod nasunod ingon nga ilhanan sa Dios sa pagpadayon sa unahan; apan karon nagduhaduha sila sa taliwala sa ilang kaugalingon kong dili ba kaha kini naglandong sa dakong katalagman; kay wala ba kini magagiya kanila didto sa dili mao nga kilid sa bukid, ngadto sa dili maagian nga agianan? Tungod niini ang manulonda sa Dios nagpakita sa ilang nalimbongan nga mga hunahuna ingon nga tilimad on sa hitabo nga dautan. {PM 351.2}

Apan karon, samtang ang panon nga Egiptohanon nagkaduol kanila, nga nagdahum nga sila usa ka masayon nga tukbonon, ang dag unom nga haligi misaka nga maanindot ngadto sa mga langit, mipaibabaw sa mga Israelinhon, ug nanaug sa tunga nila ug sa mga sundalo sa Egipto. Ang usa ka bongbong sa kangitngit nagpatunga sa mga gigukod ug sa mga naggukod. Dili na maila sa mga Egiptohanon ang campo sa mga Hebreohanon, ug busa napugos sila sa paghunong. Apan samtang nagkahalnlum ang kangitngit sa kagabhion, ang bongbong nga panganod nahimong usa ka dakong kahayag alang sa mga Hebreohanon, nga nagalamdag sa tibook nga kampamento sa kasilak sa adlaw. {PM 351.3}

Unya ang paglaum mibalik sa mga kasingkasing sa mga Israelinhon. Ug gipataas ni Moises ang iyang tingog ngadto kang Jehova. “Ug si Jehova miingon kang Moises: Ngano ba nga nagtuaw ikaw Kanako? Ingna ang mga anak sa Israel nga magpadayon sila. Ug bakyawon mo ang imong sungkod, ug ituy od mo ang imong kamot sa ibabaw sa dagat, ug iwayon mo kini, ug magasulod ang mga anak sa Israel sa taliwala sa dagat sa yuta nga mamala.” {PM 352.1}

Ang salmista, nga naghulagway sa paglabang sa mga Israelinhon didto sa dagat miawit, "Diha sa dagat ang Imong dalan, ug ang Imong mga alagianan diha sa dagkong mga tubig, ug ang Imong mga tunob wala maila. Gimandoan Mo ang Imong katawohan sama sa usa ka panon sa carnero, pinaagi sa kamot ni Moises ug ni Aaron." Salmo 77:19, 20. Sa gituy od ni Moises ang iyang sungkod, nabahin ang mga tubig, ug ang Israel milakaw ngadto sa taliwala sa dagat, diha sa uga nga yuta, samtang ang mga tubig wala maglihok nga nagtindog sama sa paril diha sa pikas ug pikas. Ang kahayag gikan sa haligi nga kalayo misidlak diha sa mga dagkong suyla sa dagat nga gipatungan sa mga bula, ug nagbanwag sa dalan nga gitabas sama sa usa ka dakong tudling lahus sa mga tubig sa dagat, ug nawala diha sa kahanap sa pikas nga baybayon. {PM 352.2}

"Ming pas kanila ang mga Egiptohanon, nga misunod sa ulahi hangtud sa taliwala sa dagat, ang tanan nga mga kabayo ni Faraon, ug ang iyang mga carro, ug ang iyang mga magkakabayo. Ug nahatabo sa bantay sa kabuntagon, nga gitan aw ni Jehova ang dapit nga hingmutangan sa mga Egiptohanon gikan sa haligi nga kalayo, ug sa panganod, ug gigubot niya ang dapit nga hingmutangan sa mga Egiptohanon." Ang katingalahang panganod nausab ngadto sa usa ka haligi nga kalayo diha sa atubangan sa ilang mga mata nga nakurat. Midahunog ang mga dalugdog, ug mikilab ang mga kilat. "Ang mga dag um nanagyabo ug tubig; ang mga langit nanagpadalugdog: ang Imong mga udyong usab mingpanaw sa halayong dapit. Diha sa mga alimpolos ang tingog sa Imong dalugdog; ang mga kilat minghayag sa kalibutan: ang yuta mikurog ug miuyog." Salmo 77:17, 18. {PM 352.3}

Ang mga Egiptohanon gitugkan sa kalibog ug sa kalisang. Taliwala sa kaligutgut sa mga elemento, diin ilang nadungog ang tingog sa usa ka nasuko nga Dios, naningkamot sila sa pagsubay sa ilang giagian ug nangalagiw ngadto sa baybayon nga ilang gihawaan. Apan gituy od na man ni Moises ang iyang sungkod, ug ang mga tubig nga napundok, nanitsit, nagadaguok, ug matinguhaon alang sa ilang tukbonon, midasmang pagtingob, ug gilamoy ang kasundalohan nga Egiptohanon diha sa maitom nga kangitngit sa halalum nga dagat. {PM 352.4}

Sa pagkabuntag na, kini nagpadayag ngadto sa mga katawohan sa Israel sa tanan nga nahibilin sa ilang kusganong mga kaaway mga lawas nga gikotamayahan nangabanlas diha sa baybayon. Gikan sa labing makalilisang nga katalagman, ang usa ka gabii nagdala sa hingpit nga kaluwasan. Kadtong dako kaayo, ug walay mahimo nga panon ang mga ulipon nga wala maanad sa gubat, mga babaye, mga kabataan, ug mga hayupan, nga sa ilang atubangan diha ang dagat, ug ang gamhanang kasundalohan sa Egipto ang naggukod sa luyo nakakita sa ilang agianan nga naabli latas sa mga tubig, ug ang ilang mga kaaway nasanapan diha sa higayon sa gidahum nga kadaugan. Si Jehova lamang ang nagdala kanila ug kaluwasan, ug ngadto Kaniya miliso ang ilang mga kasingkasing diha sa pagkamapasalamaton ug diha sa pagtoo. Ang ilang pagbati nakakaplag ug sinultihan diha sa mga awit sa pagdayeg. Sa mipahimutang diha kang Moises ang Espiritu sa Dios, iyang gipangunahan ang katawohan diha sa usa ka

madaugon nga awit sa pagpasalamat, ang labing karaan ug usa sa labing halangdon nga nahibaloan sa tawo. {PM 353.1}

"Mag aawit ako kang Jehova, kay Siya midaug nga mahimayaon;
Ginatukmod Niya sa dagat ang kabayo ug ang nagkabayo niini.
Si Jehova mao ang akong kalig onan ug alawiton,
Ug nahimo Siya nga akong kaluwasan:
Kini mao ang akong Dios, ug ako magadalayeg Kaniya:
Ang Dios sa akong amahan, ug ipapataas ko siya.
Si Jehova maoy tawo sa panggubatan;
Si Jehova mao ang Iyang ngalan.
Ang mga carro ni Faraon ug ang iyang kasundalohan gitukmod Niya sa dagat.
Ug ang iyang mga pinili nga mga pangulo nangalumos sa Dagat nga Mapula.
Ang mga kahiladman mingtabon kanila:
Nangunlod sila sa kahiladman ingon sa usa ka bato,
Ang Imong kamot nga tuo, oh Jehova mahimayaon sa gahum . Ang Imong kamot nga tuo, oh Jehova nagadugmok sa kaaway.
Ug sa pagkadako sa Imong kagahum Imong gilintuwad kadtong
mingtindog batok kanimo:
Gisugo mo ang Imong kaligutgut, kini naglamoy kanila ingon sa mga laya nga dagami.
Sa huyop sa mga buho sa imong ilong mingpundok ang mga tubig, Mingtipun og nga habug ang mga sulog ingon sa usa ka tapok;
Ang mga kahiladman mitibook sa kinataliwad an sa dagat
Ang kaaway miingon
Pagalutoson ko, pagaagpason ko, pagabahinbahinon ko ang mga inagaw,
Ang akong tinguha.pagatagbawon diha kanila,
Pagabakyawon ko ang akong espada, ang kamot ko magalaglag kanila.
Gihuypan mo sila sa imong hangin, ug ang dagat milukot kanila.
Minglugdang sila ingon sa tingga sa makusog nga mga tubig.
Kinsa man ang sama kanimo, oh Jehova, sa taliwala sa mga dios?
Kinsa man ang sama kanimo, mahimayaon sa pagkabalaan,
Kahaladlokan sa mga pagdayeg, magbubuhat sa mga katingalahan?
Gituv od mo ang imong kamot nga tuo,
Ang yuta milamoy kanila.
Ikaw sa imong mahigugmaong; kalolot nagamando niining katawohan, nga imong nabawi:
Gitultulan mo sila tungod sa imong kabaskug paingon sa imong balaan nga puloy anan.
Ang mga katawohan nakadungog, ug sila nangutrog:
Gidakop sa mga kasakit ang mga pumoluyo sa Philistia.
Unya ang mga pangulo sa Edom nangalisang;
Ang mga tawong mabaskug sa Moab gidakop sa pagkurog.
ng tanan nga mga pumoluyo sa Canaan nangahanaw.

Nahulog sa ibabaw nila ang kahadlok ug kalisang;
Tungod sa pagkamakagagahum sa imong bukton nangahilum sila
ingon sa usa ka bato.
Hangtud nga mingsaylo ang imong katawohan, oh Jehova,
Hangtud nga mingsaylo kini nga katawohan nga imong gipalit.
Ikaw magapasulod kanila, ug magapahimutang kanila sa bukid sa imong
panulondon,
Sa dapit nga imong puloy anan nga imong gitagana."

Exodo 15:1 17, RV. {PM 353.2}

Sama sa tingog sa dakong kahiladman kadtong kinatas ang kinudlit nga pahinungod nga ningsaka gikan sa baga kaayong mga katawohan sa Israel. Kining maong paningog gulakop sa mga kababayen an sa Israel nga gipangulohan ni Miriam, ang igsuong hahaye ni Moises, nga maoy nag una sa dalan samtang sila nanglakaw uban sa gagmay nga mga tambol ug nagsayaw. Didto sa halayo ibabaw sa kamingawan ug sa kadagatan mingbagting ang malipayon nga koro, ug ang mga bukid naglanoglanog sa mga pulong sa ilang pagdayeg" Pag awit kamo kang Jehova, kay midaug nga mahimayaon." {PM 354.1}

Kining mao nga alawiton ug ang dakong kaluwasan nga gidumdum niini, naghimo ug lakra diha sa hunahuna nga dili gayud mapala gikan sa panumduman sa katawohan nga Hebreo. Gikan sa usa ka panahon ngadto sa usa kini gipalanog sa mga profeta ug sa mga mag alawit sa Israel, nagpamatuud nga si Jehova mao ang kusog ug kaluwasan nga nagsalig diha Kaniya. Kadtong alawiton dili iya sa mga Judio lamang. Kini nagatudlo ngadto sa pagkalaglag sa tanang kaaway sa pagkamatarung, ug sa katapusang kadaugan sa Israel sa Dios. Ang Manalagna sa Patmos nakakita sa pundok sa katawohan nga puti ug bisti nga "nanagpakadaug", nga nagtindog diha "sa dagat nga bikio nga sinaktan ug kalayo," nga may "mga alpa sa Dios. Ug sila nanag awit sa awit ni Moises nga ulipon sa Dios, ug sa awit sa Cordero." Pinadayag 15:2, 3. {PM 355.1}

"Dili kanamo, Oh Jehova, dili kanamo, kondili sa Imong ngalan ihatag ang himaya, tungod sa Imong mahigugmaong kalolot, ug tungod sa Imong kamatuoran." Mao kadto ang espiritu nga nagtuhop sa alawiton sa kaluwasan sa Israel, ug mao kini ang espiritu nga magpuyo diha sa kasingkasing sa tanan nga mahigugma ug mahadlok sa Dios. Sa pagpahigawas sa atong mga kalag gikan sa kaulipnan sa sala, gibuhat sa Dios alang kanato ang usa ka kaluwasan nga dako pa kay sa kaluwasan sa mga Hebreohanon didto sa Dagat nga Mapula. Sama sa panon nga Hebreohanon, atong dayegon ang Ginoo uban sa kasingkasing ug kalag ug sa tingog tungod sa iyang "kahibolongan nga mga buhat ngadto sa mga anak sa katawohan.' Kadtong nagapuyo diha sa dakong mga kalooy sa Dios, ug nagatagad sa iyang gagmay nga gasa, magasul ob sa bakus sa kasadya, ug maghimo ug huni diha sa ilang mga kasingkasing ngadto kang Jehova. Ang adlaw adlaw nga mga panalangin nga atong gidawat gikan sa kamot sa Dios, ug labaw sa tanan ang kamatayon ni Jesus sa pagdala ug kalipay ug sa langit nga sulod sa atong makab ot, mao ang usa ka tema alang sa mapinadayonon nga pagpasalamat. Daw

unsa nga kalooy, daw unsa nga gugma nga dili hitupngan, nga gipakita sa Dios kanato, nga mga makasasala, diha sa pagdugtong kanatn nganha sa Iyang kaugalingon, aron mahimo nga alang Kaniya usa ka kaugalingon nga bahandi! Daw unsa nga halad ang nahimo sa atong Manlulukat, nga kita paganganlan nga mga anak sa Dios! Kinahanglan atong dayegon ang Dios tungod sa bulahang paglaum nga gitanyag sa atong atubangan diha sa dakong piano sa katubsanan, ato Siyang dayegon tungod sa langitnong panulondon, ug tungod sa Iyang dato nga mga saad. dayegon nato Siya nga buhi si Jesus aron sa pagpataliwala alang kanato. {PM 355.2}

"Bisan kinsa nga magahalad sa halad sa-pasalamat," nagaingon ang Magbubuhat, "nagahimaya kanako." Salmos 50:23. Ang tanang mga pumopuyo sa langit naghiusa sa pagdayeg sa Dios. Atong tun an karon ang awit sa mga manulonda, aron ato kining awuon sa diha nga motipon na kita sa ilang nagasidlak nga laray. Magaingon kita uban sa salmista, "Samtang buhi pa ako magadayeg ako kang Jehova: magaawit ako ug mga pagdayeg sa akong Dios samtang buhi pa ako." "Padayega kanimo ang mga katawohan, Oh Dios; padayega ang tanang mga katawohan kanimo." Salmo 146:2; 67:5. {PM 356.1}

Sa Iyang Diosnon nga pag alima, gidala sa Dios ang mga Hebreohanon ngadto sa mga tagoanan sa bukid diha sa atubangan sa dagat, aron Iyang ipaila ang Iyang gahum diha sa ilang kaluwasan, ug sa pagpatataw nga mapaubos ang garbo sa ilang mga manlulupig. Mahimo Niya ang pagluwas nila sa lain nga paagi, apan Iyang gipili kini nga paagi aron sa pagsulay sa ilang pagtoo ug sa pagpalig on sa ilang pagsalig nganha Kaniya. Ang katawohan gikapoyan ug nangahadlok, apan kong sila ningsibug pa sa diha nga gimandoan sila ni Moises sa pag abante, ang Dios dili gayud moabli sa agianan alang kanila. "Tungod kadto sa pagtoo" nga "ang mga tawo mitabok sa Dagat nga Mapula nga daw yuta nga mamala." Diha sa paglugsong ngadto gayud sa tubig, ilang gibalita nga sila nagtuo sa pulong sa Dios ingon sa gisulti ni Moises. Ilang gihimo ang tanan nga diha sa ilang gahum sa pagbuhat, ug unya ang Usa nga Gamhanan sa Israel nagpaiway sa dagat aron sa paghimo ug agianan alang sa ilang mga tiil. {PM 356.2}

Ang dako nga leksvon nga gitudlo dinhi maoy alang sa tanan nga panahon. Sa kasagaran ang kinabuhi nga Cristohanon pagalibutan sa mga katalagman, ug daw malisud ang paghimo sa katungdanan. Ang pagpanghunahuna nagahulagway sa haduol nga kalaglagan sa atubangan, ug sa kaulipnan o sa kamatayon diha sa luyo. Apan ang tingog sa Dios nagasulti sa matin aw, "Abante sa unahan." kinahanglan tumanon nato kining mao nga sugo, bisan pa nga ang atong mga mata dili makakita diha sa kangitngit, ug atong mabatiagan ang mabugnaw nga mga balud sa palibut sa atong mga tiil. Ang mga kakulangan nga magsanta sa atong pag uswag dili gayud mahanaw sa atubangan sa nagakiangkiang ug nagaduhaduha nga espiritu. Kadtong magalangan sa Pagkamasinulondon hangtud nga mawala ang tanang landong sa pagkawalay siguro, ug walay nahibilin nga risgo sa kapakyasan o sa kapildihan, dili gayud makahimo sa pagsugot. Ang walay pagtoo magahonghong sa pag ingon, "Magahulat kita hangtud ang mga kakulian mawagtang, ug makakita sa matin aw sa atong

agianan;" apan ang pagtoo nga inubanan sa kadasig nagaawhag sa pag abante, nga magalaum sa tanang mga butang, ug magatuo sa tanang mga butang. {PM 356.3}

Ang panganod nga maoy usa ka bongbong sa kangitngit ngadto sa mga Egiptohanon, alang sa mga Hebreohanon kadto maoy usa ka buhagay sa kahayag, nga nagalamdag sa tibook campo, ug nagasabwag ug kasiga diha sa agianan sa atubangan nila. Busa ang mga pagdumala sa Diosnong Pagpaigo, alang sa wala magatuo, magdala ug kangitngit ug kulang sa paglaum, samtang ngadto sa masaligon nga kalag sila napuno sa kahayag ug sa kalinaw. Tingali ang agianan nga paagian sa Dios moagi latas sa kamingawan o sa dagat, apan kini mao ang usa ka luwas nga agianan. {PM 357.1}

Kapitulo 26. Gikan sa Dagat nga Mapula Ngadto sa Sinai

Kining kapituluha gihase sa Exodo I 5:22-27; 16 18

Gikan sa Dagat nga Mapula ang mga panon sa Israel mibiya na man sa ilang panaw, ilalum sa paggiya sa haligi nga panganod. Ang talan awon sa palibut nila labing masulob on hawan, mga bukid nga daw biniyaan tanawon, mga patag nga panas, ug ang dagat nga nagaabut sa halayo, sa iyang mga baybayon nagpasad ang gibanlas nga patayng mga lawas sa ilang mga kaaway; apan bisan pa niini napuno sila sa kalipay sa pagkaamgo sa kagawasan, ug nahilum ang tanang hunahuna sa pagbagolbol. {PM 358.1}

Apan sulod sa tulo ka adlaw, samtang sila nagpanaw, wala sila makakaplag ug tubig. Ang tubig nga ilang dala nahurot. Walay makatagbaw sa ilang nasilaub nga kauhaw samtang sila nag aginod nga gikapoyan ibabaw sa napagba sa adlaw nga mga kapatagan. Si Moises nga sinati niining dapita, nahibalo sa wala mahibaloi sa uban, nga didto sa Mara, ang kinadul an nga estasyon diin ang mga tubod makaplagan, ang tubig sa maong dapit mapait ug dili maayong imnon. Uban sa hilabihan nga kabalaka iyang gibantayan ang nagagiya nga panganod. Uban sa usa ka kasingkasing nga nagakaunlod iyang nadunggan ang malipayong singgit, “Tubig! tubig!” maoy milanoglanog sa linya sa mga tawo Ang mga lalake, mga babaye ug mga bata tungod sa malipayong pagdali nagpunsisok ngadto sa tubod. ug unya nadungog gikan sa panon ang usa ka singgit sa kabalo ang tubig mapait. {PM 358.2}

Sa ilang kalisang ug sa pagkanawad an ug kadasig ilang gibasul si Moises sa iyang pagdala kanila ning maong agianan nga wala mahinumdum nga ang diosnong presensya nga diha niadtong katingalahang panganod maoy naggiya kaniya ingon man kanila sa ilang kaugalingon. Sa iyang kaguol tungod sa ilang pagkataranta, gibuhat ni Moises ang ilang gikalimutan sa paghimo: sa mainiton misiyagit siya ngadto sa Dios alang sa panabang. “Ug si Jehova nagpakita kaniya ug usa ka kahoy, ug gihulog niya kini sa mga tubig, ug ang mga tubig nahimong matam is.” Dinhi gihatag ang saad ngadto sa Israel pinaagi kang Moises nga nagaingon, “Kong magapatalinghug ka sa masingkamuton gayud sa tingog ni Jehova nga imong Dios, ug magabuhat ka niadtong matarung sa Iyang mga mata, ug magapatalinghug sa iyang mga sugo, ug magabantay sa tanan Niya nga mga tulomanon, walay bisan unsang sakita sa mga gipadala ko sa mga Egiptohanon, nga igapadala ko kanimo; kay ako mao si Jehova nga magaayo kanimo.” {PM 358.3}

Gikan sa Mara ang katawohan mipanaw ngadto sa Elim, diin ilang nakaplagan ang “napulo’g duha ka mga tinubdan sa tubig, ug kapitoan ka palma.” Dinhi nagpabilin sila ug daghang mga adlaw sa wala pa mosulod sa kamingawan sa Sin. Sa diha nga usa na kabulan ang ilang pagkawala sa Egipto, naghimo sila sa ilang unang kampamento didto sa kamingawan. Ang ilang bawon misugod na sa pagkunhod. Nihit ang sagbut didto sa kamingawan, ug nagkahilis ang ilang mga panon. Unsaon man sa pagpakaon niining hilabihan ka daghan nga mga tawo? Ang mga pagduhaduha miturok na man sa ilang mga kasingkasing ug nagbagolbol na man sila. Bisan ang mga magmamando ug ang mga

katigulangan sa katawohan mitipon sa pagmulo batok sa dang mga pangulo nga tinudlo sa Dios. “Apat hinuon namatay kami pinaagi sa kamot ni Jehova didto sa yuta sa Egipto, sa nanaglingkod kami tupad sa mga kolon sa mga unod, sa nanagpangaon kami ug tinapay sa pagkabusog; kay kami gidala ninyo dinhi niining kamingawan, aron sa pagpatay sa kagutom mining tibook nga katilingban.” {PM 359.1}

Niining hugnaa wala pa sila mag antus gikan sa kagutom; ang ilang kinahanglanon nasangkapan pa, apan nahadlok sila sa umalabut. Wala sila makasabut kong unsaon sa pagpakaon kining daghan kaayo nga katawohan diha sa ilang mga panaw diha sa kamingawan, ug diha sa ilang panghunahuna ilang nakita ang ilang mga anak nga gigutom. Gitugot ni Jehova nga ang mga kalisdanan maglibut kanila, ug wala mapaigo ang ilang sangkap sa pagkaon, aron ang ilang mga kasingkasing moliso unta ngadto Kaniya, kinsa nga hangtud niadtong panahona Siya mao ang ilang manluluwas. Kong diha sa ilang kawalad on sila motawag Kaniya, motugot gihapon Siya kanila sa makita nga mga timailhan sa Iyang gugma ug pagbantay. Siya nagsaad nga kong magtuman sila sa Iyang mga sugo, walay sakit nga makaabut kanila ug maoy usa ka makasasala nga pagtoo sa ilang bahin ang pagdahum nga sila o ang ilang mga anak mangamatay unya sa kagutom. {PM 359.2}

Ang Dios nagsaad nga mahimong ilang Dios, nga kohaon sila nganha sa Iyang kaugalingon ingon nga usa ka katawohan, ug magdala kanila ngadto sa usa ka halapad ug maayo nga yuta; apan nga maandam sila nga mautasan sa matag kauhngan nga ihibalag diha sa agianan ngadto sa mao nga yuta. Diha sa katingalahan nga paagi Iyang gidala sila gikan sa ilang kaulipnan sa Egipto, aron Iyang matuboy unta ug mapahalangdon sila, ug maghimo kanila nga usa ka pagdayeg dinhi sa yuta. Apan gikinahanglan alang kanila ang paghihalag sa mga kalisdanan ug sa pag antus sa mga kawalad on. Gidala sila sa Dios gikan sa kahimtang sa pagkaunlod, ug magapatakus kanila sa pag okupar sa usa ka dungganon nga dapit sa taliwala sa mga nasud. ug sa pagdawat sa hinungdanon ug balaan nga pagkasinaligan. Kong may pagtoo pa sila diha Kaniya, diha sa pagtanaw sa tanan nga Iyang nabuhat alang kanila, sa malipayon sila unta nga sagubangon ang kahasol, ang kakulian, ug bisan pa sa tinuud nga pag antus, apan dili sila buot mosalig sa Dios sa dugang pa kay sa ilang nasaksihan sa nagpadayon nga mga kamatuoran mahitungod sa Iyang gahum. Ilang nalimutan ang ilang mapait nga pag alagad didto sa Egipto. Ilang nalimutan ang pagkamaayo ug ang gahum sa Dios nga gipasundayag alang kanila diha sa ilang kaluwasan gikan sa kaulipnan. Nalimut sila kung giunsa pagpalingkawas sa ilang mga anak sa diha nga gipamatay sa manulonda nga manlalaglag ang tanang mga panganay sa Egipto. Nalimot sila sa dakong pagpasundayag sa diosnong gahum didto sa Dagat nga Mapula. Nalimot sila nga samtang nakatabok sila nga luwas diha sa agianan nga gibuksan alang kanila, nga ang mga kasundalohan sa ilang mga kaaway nga misulay sa pagsunod kanila, nasanapan sa mga tubig sa dagat. Nakita ug gibati lamang nila ang ilang presente nga mga kahasol ug mga pagsulay; ug imbis mag ingon, “Ang Dios nakahimo ug dagkong mga butang alang kanato; samtang mga ulipon kita, nagahimo Siya kanato nga usa ka dakong nasud,” naghisgut sila sa kalisud sa agianan, ug nahibolong kong anus a matapus ang ilang makapoy nga pagpanaw {PM 360.1}

Ang kasaysayan sa kinabuhi sa Israel didto sa kamingawan gisulat alang sa kaayohan sa Israel sa Dios ngadto sa pagtak op sa panahon. Ang rekord sa pagdumala sa Dios sa mga nanaglaroylaroy sa kamingawan diha sa tanan nilang paglakawlakaw ngadto nganhi, diha sa ilang pagkanabatang sa kagutom, sa kauhaw, ug sa kakapoy, ug diha sa makapahinulong nga mga pasundayag sa Iyang gahum alang sa ilang kahumpayan, natugob sa pasidaan ug sa pahimangno alang sa Iyang katawohan sa tanang mga katuigan. Ang nagkalainlain nga mga kaagi sa mga Hebreohanon maoy usa ka tulunghaan sa pangandam alang sa ilang sinaad nga puloy anan sa Canaan. Buot sa Dios nga ang Iyang mga katawohan niining mga adlawa magabalik sa pagtoon uban sa usa ka mapainubsanon nga kasingkasing ug matudloan nga espintu sa mga pagsulay nga naagian sa karaang Israel, aron sila mapahimangnoan sa ilang pagpangandam alang sa langitnon nga Canaan. {PM 360.2}

Daghan ang naglingi ngadto sa mga Israelinhon, ug natingala sa ilang pagkawalay pagtoo ug pagbagolbol, nga nagabati nga sila sa ilang kaugalingon dili unta magmadili mapasalamaton; apan sa diha nga ang ilang pagtoo gisulayan, bisan sa ginagmay nga mga pagsulay, nagpakita sila ug dili labaw nga pagtoo kay sa gihimo sa karaan nga Israel. Sa gidala ngadto sa hagip ot nga mga dapit, nagbagolbol sila sa paagi sa Dios nga Iyang gipili aron sa pagputli kanila. Bisan pa nga ang ilang mga kinahanglanon karon gihatag, daghan ang walay gusto nga mosalig sa Dios alang sa umalabut, ug kanunay sila nga anaa sa kabalaka nga tingali unya moabut kanila ang kakabus, ug mahibilin ang mga kabataan nga mag antus. Ang uban kanunay nga nagadahum ug dautan, o ginapasubrahan pagpadako ang mga kalisdanan nga sa tininuod anaa sa pagkaagi nga nabutaan ang ilang mga mata ngadto sa daghang mga panalangin nga nagkinahanglan sa ilang pagpasalamat. Ang mga kaulangan nga ilang ihibalag, imbis nga magdala kanila ngadto sa pagpangita ug panabang gikan sa Dios, nga mao lamang ang Tuburan sa kusog, nagpahimulag hinuon gikan Kaniya, tungod kay sila nagpukaw sa masamok nga kahimtang ug mga pagmahay. {PM 361.1}

Maayo ba ang atong gibuhat sa pagkawalay pagtoo? Ngano ba nga dili man kita magmapasalamaton nga walay pagpiyal? Si Jesus mao ang atong higala; ang tibook nga langit may kaikag sa atong kaayohan; ug ang atong kabalaka ug kahadlok nagpasubo sa Balaan nga Espiritu sa Dios. Dili kita magpahinunot diha sa usa ka kahingawa nga makahasol ug makaluya kanato, apan wala magtabang kanato sa pagpas an sa mga pagsulay. Walay luna ang ihatag sa maong walay pagsalig sa Dios nga magadala kanato sa paghimo ug usa ka pagpangandam batok sa umalabut nga kinahanglanon nga mao ang labing dako nga pagbugtaw sa kinabuhi, nga daw ang atong kalipay nagagikan niining yutan ong mga butang. Dili maoy kabubut on sa Dios nga ang Iyang katawohan mabug atan sa mga pag atiman niining kinabuhia. Apan ang atong Ginoo wala magahulti kanato nga walay katalagman diha sa atong agianan. Wala Siya magsugyot nga kohaon ang Iyang katawohan gikan sa kalibutan sa sala ug sa dautan, apan Siya nagatudlo kanato ngadto sa walay pagkapakyas nga dalangpanan. Iyang ginadapit ang gikapoyan ug ang nahug atan sa mga pag atiman niining kinabuhia nga nag ingon, “Umari Kanako, kamong tanan nga nabudlayan ug nabug atan, ug papahulayon Ko kamo.” Tangtanga ang yugo sa kabalaka ug ang kalibutanon nga kahingawa

nga imong gibutang sa imong kaugalingon nga liog, ug “isangon ninyo ang Akong yugo diha karunyo, ug pagtoon kamo gikan Kanako; kay Ako maaghop ug mapaubsanon sa kasingkasing, ug makakaplag kamo ug pahulay alang sa inyong mga kalag.” Mateo 11:28, 29. kita makakaplag ug pahulay ug kalinaw diha sa Dios, nga magatugyan sa tanan tang kabalaka nganha Kaniya, kay Siya may kahangawa alang kanato. Ta awa ang 1 Pedro 5:7. {PM 361.2}

Si apostol Pablo nagaingon, “Magmatngon kamo, mga igsuon. basi nga diha kang bisan kinsa kaninyo maanaa unyay dautan ug dili matinuohong kasingkasing, nga magataral kaninyo sa pagpamiya gikan sa buhi nga Dios.” Hebreohanon 3:12. Tungod sa tanan nga nabuhat sa Dios alang kanato, kinahanglan nga magmalig on ang atong pagtoo, ang pinolongan sa atong mga kasingkasing mao ang, “Dayegon mo si Jehova. Oh kalag ko; ug ang tanan nga ania sa sulod nako dayega ninyo ang Iyang balaan nga ngalan. Dayegon mo si Jehova, Oh kalag ko, ug ayaw hikalimti ang tanan Niyang mga kaayohan.” Salmo 103:1,2. {PM 362.1}

Ang Dios dili nga wala maghunahuna mahitungod sa mga kinahanglanon sa Israel. Iyang gisultihan ang ilang pangulo sa pag ingon. “Magpaulan Ako ug tinapay gikan sa langit alang kaninyo.” Ug igahatag ang pahimangno nga ang katawohan magkoha ug igo sa gikinahanglan sa matag adlaw ug sa ikaunom ka adlaw, magkoha sila ug doble aron mapatunhay ang balaan nga pagbantay sa Sabado. {PM 362.2}

Gipasaligan ni Moises ang katilingban nga igahatag ang ilang mga kinahanglanon: “Si Jehova magahatag kaninyo sa kagabhion ug unod alang sa pagkaon, ug sa kabuntagon tinapay sa pagkabusog.” Ug siya mipuno sa pag ingon, “Ug unsa man kami? Ang mga pagbagolbol ninyo dili batok kanamo, kondili batok kang Jehova.” Sa dugang pa, iyang gisugo si Aaron sa pagsulti kanila sa pag ingon, “Dumuol kamo sa atubangan ni Jehova, kay Siya nakadungog sa inyong mga pagbagulbol.” Samtang si Aaron nagasulti pa, “mingtan aw sila dapit sa kamingawan, ug ania karon, ang himaya ni Jehova, nagpakita didto sa panganod.” Ang kasilaw nga ang ingon wala nila masaksihi kaniadto, nagsimbolo sa diosnon nga presensya. Pinaagi sa mga pasundayag nga gitumong ngadto sa ilang mga igbalati, sila makabaton sa kahibalo mahitungod sa Dios. Kinahanglan sila pagatudloan nga ang Labing Hataas, ug dib lamang ang tawo nga si Moises, mao ang ilang pangulo, aron sila mahadlok sa Iyang ngalan ug magtuman sa Iyang angog. {PM 362.3}

Sa pagsalop sa adlaw ang campo gilibutan sa mabagang mga panon sa mga buntog igo sa gikinahanglan sa tibook nga pundok. Sa pagkabuntag dihay nagpahimutang sa yuta “usa ka butang nga diyutay ug malingin, ingon ka diyutay sa usa ka tun og nga natibook.” “Kini maingon sa liso sa kulantro, nga maputi.” Gitawag kini sa katawohan nga mana. Si Moises miingon, “Mao kini ang tinapay nga gihatag ni Jehova kaninyo aron pagakaonon.” Gipamunit sa katawohan ang mana, ug ilang nakaplagan nga dihay abunda nga abiyo alang sa tanan. Ilang “gigaimg kini diha sa mga galingan, o gilubok nila kini sa mga lusong; ug ginaluto nila kini sa mga kolon, ug nanagbuhat sila gikan niini ug mga tinapay:” “ug ang iyang lami ingon sa tinapay nga manipis nga may dugos.” Numeros 11:8; Exodo 16:31. Gipahimangnoan sila

sa pagpamunit sa matag adlaw usa ka omer alang sa tagsatagsa ka tawo; ug nga dili sila magsalin niini hangtud sa pagkabuntag. Ang uban ningsulay sa pagtipig ug salin alang sa pagkasunod nga adlaw, apan kini dili na maayo nga kaonon.Ang pangandam alang nianang adlawa kinahanglan pagapuphoon sa buntag; kay ang tanan nga nahibilin diha sa yuta matunaw sa adlaw. {PM 363.1}

Diha sa pagpamunit sa mana nakaplagan nga ang uban nakapupho ug daghan ug ang uban minus kay sa gipakaigoan nga gidaghanon, apan “sa diha nga kini gitakus nila sa omer, wala kumapin ang sa nakitigum ug daghan, wala usab magkulang ang sa nakatigum ug diyutay.” Ang usa ka pagpatin aw niini nga kasulatan, ug ingon man sa usa ka mapuslanon nga leksyon gikan niini, gihatag ni apostol Pablo diha sa iyang ikaduhang sulat ngadto sa taga Corinto, nga nagaingon, “Wala hinuon ako magpasabut nga ang uban kinahanglan mahamugaway ug kamo mapit osan, kondili nga sibo sa pagpaangay angay kinahanglan nga ang inyong kadagaya niining panahona karon magahulip sa ilang kawalad on ug sa ingon niana adunay pagkaangay angay. Sumala sa nahasulat, Siya nga nagtigum ug daghan wala maghingapin. ug ang nagtigum ug diyutay makulangi.” 2 Corinto 8:13-15. {PM 363.2}

Sa ikaunom ka adlaw ang katawohan nanigum ug tagurha ka omer alang sa tagsatagsa ka tawo. Ang mga pangulo nanag apura sa pagpakisayud kang Moises sa hinungdan niini. Siya mitubag nga nag ingon, “Kini mao ang giingon ni Jehova: Ugma mao ang balaan nga pagpahulay, ang adlaw nga igpapahulay ngadto kang Jehova: ang pagalutoon ninvo, lutoa ninyo karon, ug ang pagalung agon ninyo lung aga ninyo karon; ug ang tanan nga makapin kaninyo, tipigan ninyo hangtud ugma sa buntag.” Gihimo nila kini, ug ilang nakaplagan nga kini nagpabilin nga wala mausab. Ug si Moises miingon. “Kan a ninyo kana karon, kay karon mao ang adlaw nga igpapahulay ngadto kang Jehova: Karon dili kamo makakaplag niana sa kapatagan. Sa unom ka adlaw magapamunit kamo niana; apan sa ikapito ka adlaw nga mao ang adlaw nga igpapahulay, mining adlawa dili makaplagan kini.” {PM 364.1}

Ang Dios nagamando nga ang Iyang adlaw nga balaan pagabalaanon pagbantay karon sama sa panahon sa Israel. Ang sugo nga gihatag ngadto sa mga Hebreohanon pagatagdon sa tanang mga Cristohanon ingon nga usa ka mando nga gikan ni Jehova nganha kanila. Ang adlaw sa dili pa ang Sabado pagahimuon nga usa ka adlaw sa pagpangandam, nga ang tanan nga mga butang naandam na alang sa balaang mga oras niini. Sa bisan unsa nga paagi ang atong kaugalingon nga patigayon dili tugotan nga molapas sa balaan nga oras. Ang Dios nagpahimangno nga pagaatimanon ang mga masakiton ug ang nag antos; ang kahago nga gikinahanglan sa paghimo kanila nga maharuhay maoy usa ka buhat sa kalooy, ug kini dili makalapas sa adlaw nga Sabado; apan kinahanglan pagalikayan ang tanang mga buhat nga dili gikinahanglan. Sa walay pagtagad, daghan ang nagpalangan hangtud sa pagsugod na sa Sabado sa gagmay nga mga butang nga mahimo ra unta sa adlaw sa pangandam. Dili kini mao ang husto. Ang buhat nga gipasagdan hangtud sa pagsugod na sa mga oras sa Sabado magpabilin nga dili pagabuhaton hangtud nga molabay na ang Sabado. Kini nga pahamatngon makatabang sa panumduman niining mga katawohan nga wala maghunahuna,

ug maghimo kanila nga magmatngon sa pagbuhat sa ilang kaugalingong buhat diha sa unom ka mga adlaw nga igbubuhat. {PM 364.2}

Sa matag semana sulod sa ilang taas nga pagpabilin diha sa kamingawan, ang mga Israelinhon nakasaksi sa tulo ka milagro, nga gilaraw sa pagsilsil sa ilang mga hunahuna sa pagkabalaan sa adlaw nga Sabado: ang doble nga gidaghanon sa mana nga nahulog sa ikaunom ka adlaw sa semana, walay mana sa adlaw nga ikapito, ug ang bahin nga gikinahanglan alang sa Sabado nadpigan nga matam is ug putli, nga unta kong may gitipigan pa sa lain nga adlaw kini dili na maayo nga kaonon. {PM 365.1}

Diha sa mga higayon kadugtong sa paghatag sa mana, may makabigon kita nga ebidensya nga ang Adlaw nga Igpapahulay wala matukod, sumala sa gipatuo sa daghan, sa diha nga ang kasugoan gihatag didto sa Sinai. Sa wala pa makaabut sa Sinai ang mga Israelinhon daan na sila nga nakasabut nga katungdanan nila ang pagbantay sa Sabado. Diha sa pagpugos kanila sa pagtigum sa matag Biyernes sa doble nga bahin sa mana diha sa pagpangandam alang sa Sabado, diin walay mana ang mahulog, ang balaang kinaiya sa adlaw sa pagpahulay sa mapinadayonon gipasantup kanila. Ug diha nga ang uban sa katawohan ninggula aron sa pagtigum ug mana sa adlaw nga Sabado, si Jehova nangutana, “Hangtud ba anus a nga managdumili kamo sa Akong mga sugo ug sa Akong mga tulomanon?” {PM 365.2}

“Ug nanagpangaon ang mga anak sa Israel sa mana sulod sa kap-atan ka tuig.’hangtud nga mingsulod sila sa yuta nga gipuy-an; mana ang gipangaon nila hangtud nga mingdangat sila sa mga utlanan sa yuta sa Canaan.” Sulod sa kap atan ka tuig ginapahinunduman sila sa adlaw adlaw niining kahihulungang pangandam, mahitungod sa walay pagkapakyas nga pagbantay ug sa malumo nga gugma sa Dios. Diha sa mga pulong sa salmista, ang Dios naghatag kanila “ug makaon gikan sa langit. Ang tawo mikaon sa tinapay sa makagagahum” (Salmo 78:24, 25) nga sa ato pa, kalan on nga giandam sa mga manulonda alang kanila. Ingon nga gialimahan sa “makaon nga gikan sa langit,” sila gitudloan adlaw adlaw nga, ingon nga nagabaton sa saad sa Dios, sila sama nga luwas gikan sa kawalad on sama nga daw gilibutan sa mga kaumahan sa nagbaludbalud nga mga uhay diha sa tabunok nga mga kapatagan sa Canaan. {PM 365.3}

Ang mana, nga nahulog gikan sa langit alang sa pagpakaon sa Israel, maoy usa ka tipo Niya nga nanaug gikan sa Dios aron sa paghatag ug kinabuhi sa kalibutan. Si Jesus miingon, “Ako mao ang tinapay nga nagahatag ug kinabuhi. Ang inyong mga ginikanan nanagkaon sa mana didto sa kamingawan, ngano nangamatay sila. Ania kining tinapay nga nanaug gikan sa langit;...Bisan kinsa nga mokaon niining maong tinapay, siya mabuhi sa dayon; ug ang tinapay nga Akong igahatag alang sa kinabuhi sa kalibutan mao ang Akong unod.” Juan 6:48-51. Ug taliwala sa mga saad sa panalangin ngadto sa katawohan sa Dios diha sa umalabut nga kinabuhi nasulat, “Ang magamadaugon pagahatagan Ko sa mana nga tinagoan.” Pinadayag 2:17. {PM 365.4}

Human mobiya sa kamingawan sa Sin, ningcampo ang mga Israelinhon didto sa Repidim. Dinhi walay tubig, ug ningbalik ang ilang walay pagsalig sa pag alima sa Dios. Diha sa ilang pagkabuta ug pagpangahas ang katawohan miduol kang Moises uban sa ilang demanda, “Hatagi kami ug tubig aron makainom kami.” Apan wala mapakyas ang iyang pailub. “Ngano ba nga nakiglantugi man kamo kanako?” si Moises nangatarungan; “Ngano ba nga gisulayan ninyo si Jehova?” Tungod sa kasuko sila naninggit sa pag ingon, “Gidala mo diay kami gikan sa Egipto, aron pagapatyon sa kauhaw, kami ug ang among mga anak ug ang among mga kahayupan.” Sa abunda pa ang ilang abiyo, uban sa kaulaw ilang nahinumduman ang ilang pagkawalay pagtoo ug ang ilang mga pagbagulbol, ug nagsaad sa pagsalig ni Jehova diha sa umalabut; apan sa wala madugay ilang nalimutan ang ilang saad, ug napakyas diha sa unang pagsulay sa ilang pagtoo. Ang haligi nga panganod nga nag una kanila daw nagtabon sa usa ka makahahadlok nga katingalahan. Ug si Moises kinsa ba siya? sila nangutana, ug unsa kaha ang iyang tuyo sa pagdala kanila gikan sa Egipto? Ang katahap ug ang walay pagsalig maoy nagpuno sa ilang mga kasingkasing, ug sa mapangahason ilang gisumbong siya nga nagalaraw sa pagpatay kanila ug sa ilang mga anak pinaagi sa mga kawalad on ug sa mga kalisdanan nga maoy makapadato kaniya sa ilang kabtangan. Diha sa kaguliyang sa kapintas ug sa kaligutgut diriyut nila batoa siya. {PM 366.1}

Diha sa kasakit si Moises mingsinggit ngadto kang Jehova, “Unsa ba ang pagabuhaton ko niini nga katawohan?” Siya gimandoan sa dala sa mga tigulang sa Israel ug sa sungkod nga pinaagi niini siya nakahnno ug mga kahibulungan didto sa Egipto, ug sa pag adto sa atubangan sa katawohan. Ug si Jehova nagsuld ngadto kaniya, “Ania karon, Ako magatindug sa atubangan mo didto sa ibabaw sa bato sa Horeb; ug tugsukon mo ang bato, ug gikan niini motubod ang tubig, aron makainom ang katawohan.” Iyang gituman kini, ug mibuhagay ang mga tubig diha sa usa ka buhi nga bul og nga naghatag ug tubig sa madagayaon gayud sa kampamento. Imbis sugoon si Moises sa pagtuy od sa iyang sungkod ug magtawag sa pagpakanaug sa makalilisang nga hampak, sama sa didto sa Egipto, sa ibabaw niining bagolbulan nga mga pangulo, si Jehova sa Iyang dako nga kalooy, naghimo sa sungkod nga Iyang ginamiton sa paghimo sa ilang kaluwasan. {PM 366.2}

“Gipikas Niya ang mga pangpang sa kamingawan, ug gipainom Niya sila sa madagayaon ingon nga gikan sa mga kahiladman. Gikan sa mga pangpang usab mipabul og Siya ug mga tubod sa tubig, ug gipaagay Niya ang mga tubig ingon sa mga suba.’ Salmo 78:15, 16. Gilapdosan ni Moises ang bato, apan ang Anak sa Dios kinsa, gitabunan diha sa mapanganuron nga haligi, nagtindog tapad ni Moises, maoy naghimo sa tubig nga nagahatag ug kinabuhi sa pag agay. Dili lamang si Moises ug ang mga katigulangan, kondili hasta ang tibook nga katilingban nga nagtindug nga nagpalayo, nakakita sa himaya ni Jehova; apan kong gikoha pa ang panganod, mangamatay unta sila tungod sa makalilisang nga kasiga Niya nga nagpuyo sa sulod niini. {PM 367.1}

Diha sa ilang kauhaw gisulayan sa katawohan ang Dios, nga nag ingon, “Ania ba si Jehova sa taliwala kanato kun wala ba?” ‘‘Kong gidala kita sa Dios dinhi, nganong dili man Siya

maghatag kanato ug tubig ingon man sa tinapay?" Kriminal ang pagpaila sa maong walay pagtoo, ug nahadlok si Moises nga ang mga paghukom sa Dios ipakanaug diha kanila. Ug iyang gihinganlan kadtong dapita nga Masa, "pagsulay," ug Meriba, "pakiglalis," ingon nga usa ka handumanan sa ilang sala. {PM 367.2}

Ang usa ka bag ong katalagman naghulga kanila karon. Tungod sa ilang pagbagulbol batok kaniya, si Jehova nagtugot nga sila pagasulongon sa ilang mga kaaway. Ang mga Amalekanhon, ang usa ka mabangis ug awayon nga kaliwat nga nagpuyo sa maong dapit, migula sa pakig away batok kanila, ug gipamatay sila kinsa, nangaluya ug gikapoyan didto na sa kinaulahian. Si Moises, ingon nga nahibalo nga ang mga masa sa katawohan dili andam alang sa gubat, nagmando kang Josue sa pagpili gikan sa nagkalainlain nga mga banay sa usa ka pundok sa mga sundalo, magpangulo kanila sa pagkaugma batok sa kaaway, samtang siya sa iyang kaugalingon magatindog diha sa usa ka bungtod sa haduol uban sa sungkod sa Dios diha sa iyang kamot. Busa sa pagkasunod nga adlaw si Josue ug ang iyang mga kauban misulong sa kaaway, samtang si Moises ug si Aaron ug si Hur nagpahiluna diha sa usa ka bungtod nga nagadungaw sa natad sa panggubatan Uban sa mga bukton nga gituy od ngadto sa langit, ug nagkupot sa sungkod sa Dios diha sa iyang tuong kamot, si Moises nag ampo alang sa kalampusan sa mga kasundalohan sa Israel. Samtang nagpadayon ang gubat, napamid an samtang ang iyang mga kamot nagakab ot ngadto sa itaas, ang Israel nagdaug, apan kong mapaubos ang mga bukton, magmadaugon ang kaaway. Samtang gikapoyan na si Moises, gikuptan ni Aaron ug ni Hur ang iyang mga kamot nga magpabilin sa itaas hangtud sa pagkalubug sa adlaw sa diha nga kaaway nangalagiw. {PM 367.3}

Samtang gisangga ni Aaron ug ni Hur ang mga kamot ni Moises, ilang gipakita sa katawohan ang ilang katungdanan sa pagtabang kaniya diha sa iyang malisud nga buhat samtang siya magadawat sa pulong gikan sa Dios sa pagsulti nganha kanila. Ug makahuloganon usab ang buhat ni Moises, nga nagpakita nga anaa sa kamot sa Dios ang ilang dadangatan: samtang ilang gihimo Siya nga ilang saliganan, siya magaaway alang kanila, ug magabuntog sa ilang mga kaaway; apan kong sila mobuhi sa ilang pagkupot kaniya, ug magsalig sa ilang kaugalingong gahum. mahimo sila nga labaw pang maluya kay kanila nga walay kahibalo mahitungod sa Dios, ug ang ilang mga kaaway magadaug batok kanila. {PM 368.1}

Samtang midaug ang mga Hebreohanon sa diha nga gibayaw ni Moises ang iyang mga kamot ngadto sa langit ug nagpakiluoy alang kanila, sa maong pagkaagi ang Israel sa Dios magadaug kong pinaagi sa pagtoo mokupot diha sa kusog sa ilang gamhanang Magtatabang. Apan ang diosnon nga gahum kinahanglan itipon sa tawohanon nga panlimbasug. Si Moises wala magtuo nga ang Dios makadaug sa ilang mga kaaway samtang ang Israel magpabilin nga walay buhat. Samtang ang dakong pangulo nagpangaliyupo sa Jehova, si Josue ug ang iyang mga kauban naghimo kutob sa kinatapusan nilang panglimbasug sa pagpasibug sa mga kaaway sa Israel ug sa Dios. {PM 368.2}

Tapus mapilili ang mga Amalekanhon, gimandoan sa Dios si Moises nga nag ingon, “Isulat kini nga usa ka handumanan diha sa usa ka basahon, ug sublion mo sa pagsaysay sa mga igdulongog ni Jose nga panason ko gayud ang handumanan ni Amalek sa ilalum sa langit.” Igo gayud sa wala pa ang iyang kamatayon gihatag sa bantugan nga pangulo ngadto sa iyang katawohan ang solemni nga mando: “Hinumduman mo ang gibuhat ni Amalek kanimo sa dalan, sa paggikan ninyo sa Egipto; nga siya misugat kanimo sa dalan, ug naglaglag sa ulahi sa panon sa mga sundalo, sa tanan nga mga mahuyang sa ulahi nimo, sa diha nga gikapoyan ka ug gibudlayan; ug wala siya mahadlok sa Dios.. Pagapalaon mo ang handumanan ni Amalek gikan sa ilalum sa langit; dili ka malimot niini.” Deuteronomio 25:17-19. Mahitungod niining dautan nga katawohan si Moises nagpahayag, “Ang kamot ni Amalek batok sa trono ni Jehova.” Exodo 17:16. ‘ Ang mga Amalekanhon dili ignorante sa karakter sa Dios o sa Iyang labing labaw nga gahum, apan imbis mahadlok sa Iyang atubangan, ilang gipahimutang ang ilang kaugalingon sa paghagit sa Iyang gahum. Ang mga kahibulungan nga gibuhat ni Moises sa atubangan sa mga Egiptohanon, nahimong tumong sa biaybiay sa katawohan ni Amalek, ug gikataw an ang mga kahadlok sa nagalibot nga mga nasud. Nanumpa sila sa ilang mga dios nga ilang laglagon ang mga Hebreohanon aron nga walay usa nga makakalagiw, ug nagpanghuwab sila nga mawalay gahum ang Dios sa Israel sa pagsukol kanila. Sila wala mapasakiti o mahulga sa mga Israelinhon. Ang ilang pag ataki gihimo nga wala hagita. Kadto maoy pagpaila sa ilang pugdumot ug paghagit sa Dios nga sila nagtinguha sa paglaglag sa iyang katawohan. Ang mga Amelekanhon dugay na nga mapintas nga mga makasasala, ug ang ilang mga kalapasan nagsinggit ngadto sa Dios alang sa panimalus, apan ang iyang kalooy nagtawag gihapon sa ilang paghinulsol; apan sa diha nga giham akan sa mga tawo ni Amalek ang gikapovan ug walay panalipod nga mga katawohan sa Israel, ilang gisilyohan ang kalautan sa ilang nasud. Ang pagbantay sa Dios anaa sa ibabaw sa labing maluyahon sa Iyang mga anak. Walay buhat sa pagkadagmalan o sa pagdaugdaug ngadto kanila nga wala matiman i sa Langit. Sa ibabaw sa tanan nga naghigugma ug nahadlok Kaniya, ang Iyang kamot nagapaalagad sama sa usa ka taming; pabantaya ang mga tawo sa dili paghampak sa maong kamot; kay kini maoy nagakupot sa espada sa hustisya. {PM 368.3}

Dili halayo gikan sa dapit nga gicampohan karon sa mga Israelinhon mao ang puloy anan ni Jetro, ang ugangan nga lalake ni Moises. Nakadungog si Jetro sa kaluwasan sa mga Hebreohanon. ug karon nangandam siya sa pagduaw kanila, ug iuil niya ngadto kang Moises ang iyang asawa ug duruha ka mga anak Ang bantugan nga pangulo gipahibalo sa mga mensahero mahitungod sa ilang pag abut, ug siya ninggula uban sa kalipay sa pagtagbo kanila, ug, sa pagkatapus sa ilang unang pagpangamustahay, giubanan sila ngadto sa iyang balong balong. Sa nagpaingon pa siya ngadto sa mga katalagman sa pagpangulo sa Israel gikan sa Egipto, iyang gipabalik ang iyang pamilya, apan karon makapahimulos na siya sa kahumpayan ug sa kahayahay sa ilang panagtipon. Ngadto kang Jetro iyang gisugilon pag usab ang kahibulungang mga pagdumala sa Dios sa Israel, ug kalipay ang patriarka ug gidayeg si Jehova, ug uban ni Moises ug sa mga tigulang siya mihiusa sa paghimo ug halad,

ug sa paghimo ug usa ka solemni nga kumbira sa handumanan sa kalooy sa Dios. {PM 369.1}

Samtang si Jetro nagpabilin pa diha sa campo, sa wala madugay iyang nakita ang kabug at sa mga lulan nga nahapatong kang Moises. Ang pagpatunhay sa kahusay ug sa disiplina taliwala ning dako kaayo nga katawohan nga mga ignorante, ug wala mabansay, sa pagkamatuod maoy usa ka dako kaayo nga bulohaton. Si Moises mao ang ilang giila nga pangulo ug maghuhukom, ug dili lamang sa tinanantanan nga mga kabalaka ug mga katungdanan sa katawohan, kondili ang mga kasungian nga motumaw sa taliwala nila, ginaduso ngadto kaniya. Iyang gitugot kini nga kahimtang, kay naghatag kini kaniya sa usa ka higayon sa pagpahimangno kanila; matud pa niya, “Pahibaloon ko sila sa mga tulomanon sa Dios ug sa Iyang mga kasugoan.” Apan mitutol si Jetro batok niini nga paagi, nga nag ingon, “kining butanga mabug at ra kaayo alang kanimo; dili ka arang makahimo sa pagbuhat niini nga ikaw lamang usara.” “Sa pagkatinuud, abuton ka ug kaluya,” ug iyang gitambagan si Moises sa pagtudlo ug mga tawo nga may katakus ingon nga mga tinugyanan sa tinaglibo, ug ang uban ingon nga mga tinugyanan sa tinaggatus, ug ang uban sa tinagpulo. Kini sila kinahanglan mga “tawo nga mahadlokon sa Dios, mga tawo sa kamatuoran, nga nagadumot sa ganansya nga dili matarung.” Kini sila maoy magahukom sa tanang mga butang nga gagmay lamang ug naingnan, samtang ang labing malisud ug importante nga mga butang pagadad on gihapon ngadto kang Moises, kinsa nga alang sa katawohan, matud pa ni Jetro, “sa atubangan sa Dios, ug itugyan mo ang mga hulosayon ngadto sa Dios. Ug igatudlo mo kanila ang mga tulomanon ug ang mga kasugoan, ug igapahayag kanila ang dalan nga angay nilang pagalaktan, ug ang bulohaton nga angay nilang pagabuhaton.” Ang maong tambag gidawat, ug dili lamang kini nagdala ug kahumpayan ngadto kang Moises, kondili misangput kini sa pagtukod sa labaw pa ka hingpit nga kahusay taliwala sa katawohan. {PM 370.1}

Gipasidunggan pag ayo ni Jehova si Moises. ug naghimo mga kahibulungan pinaagi sa iyang kamot; apan bisan siya napili nga maoy magpahimangno sa uban, kini wala makapahunahuna niya nga siya sa iyang kaugalingon wala magkinahanglan ug pahimangno. Ang pinili nga lider sa Israel sa malipayon nagpatalinghug sa mga sugyot sa diosnong sacerdote sa Midian, ug gisagop ang iyang piano ingon nga usa ka maalamon nga pagkahikay. {PM 371.1}

Gikan sa Repidim ang katawohan mipadayon sa ilang panaw, nga nagsunod sa lihok sa panganuron nga haligi.Ang ilang rumbo nag agi lagbas sa pansil nga mga kapatagan, sa ibabaw sa titip nga mga sak onon, ug lahos sa batoon nga mga dalan nga mahigpit. Kanunay samtang sila nagbaktas sa bonbonon nga mga kamingawan, ilang nakita sa ilang atubangan ang gansanggansangon nga mga bukid, sama sa dako kaayo nga mga kota, nga nababag pagkapundok diha sa ilang agianan, ug daw nagadili sa ilang pagpadayon sa panaw. Apan sa nahiduol na sila, may mitungha nga mga agianan dinhi ug didto sa nakasalipod nga bukid, ug sa unahan, dihay lain pa nga patag nga nakita. Sila karon ginadala latas sa usa niining lalum ug grabahon nga mga agianan. Usa kini ka halangdon ug makabibihag nga talan awon. Sa

tunga sa batoon nga mga pangpang nga nagatubo sa ginatus ka mga tiil sa pikas ug pikas, nagbaha ang usa ka buhi nga sulog sa mga Israelinhon uban sa ilang mga panon sa gagmay nga mga hayup ug mga panon sa dagkong mga mananap. Ug karon diha sa ilang atubangan sa solemni nga pagkahalangdon ang Bukid sa Sinai nagtuboy sa iyang gantong nga atubangan. Nagpahimutang diha sa iyang kinatumyan ang mapanganuron nga haligi, ug gibuklad sa katawohan ang ilang mga balongbalong diha sa patag sa ubos. Dinhi ang mahimong ilang puloy anan sulod sa duolan sa usa ka tuig. Sa magabii ang haligi nga kalayo nagpasalig kanila sa diosnong panalipod, ug samtang sila nahinanok sa pagkatulog, ang tinapay sa langit nangahulog sa mahinay diha sa kampamento. {PM 371.2}

Gipulog ug bulawan sa banagbanag sa kaadlawon ang mangitngit nga mga tagaytay sa mga bukid, ug ang bulawanong mga gihay sa adlaw ninglagbas sa lalum nga mga lugot, nga alang sa gikapoyan nga mga magpapanaw sama sa mga silaw sa kalooy nga gikan sa trono sa Dios. Sa bisan diin, ang halapad, ug gansangon nga mga kaibabwan daw diha sa ilang hilit nga pagkahalangdon nagsulti sa walay katapusan nga pagkamalungtaron ug kagamhanan. Dinhi gipasantup sa hunahuna ang kaligdong ug ang pagkataha. Ang tawo gipabati sa iyang pagkawalay alamag ug sa pagkawalay kusog diha sa presensya niya nga “nakatimbang sa mga bukjd diha sa mga timbangan, ug sa mga bungtod sa usa ka timbangan.” Isaias 40:12. Dinhi ang Israel magadawat sa labing kahihulungan nga pinadayag nga nabuhat sa Dios nganha sa tawo. Dinhi gitigum ni Jehova ang Iyang katawohan aron Iyang maimpresar diha kanila ang kabalaan sa Iyang mga gikinahanglan pinaagi sa pagpahayag sa Iyang kaugalingon nga tingog sa Iyang balaan nga kasugoan. Dagko ug sa Iintunganay nga mga kausaban ang pagabuhaton diha kanila; tungod kay ang makapaubos nga impluwensya sa kaulipnan ug sa dugay nga nagpadayon nga katipunan sa pagsimha ug diosdios nakabilin ug marka diha sa ilang mga pamatasan ug sa kinaiya Ang Dios nagbuhat aron sa pagtuboy karma ngadto sa usa ka hataas pa nga nibel sa moralidad pinaagi sa paghatag kanila sa kahibalo mahitungod sa Iyang kaugalingon. {PM 371.3}

Kapitulo 27. Ang Kasugoan Gihatag Ngadto sa Israel

Kining kapituluha gibase sa Exodo 19-24.

Sa wala madugay tapus sa pagcampo didto sa Sinai, gitawag si Moises ngadto sa bukid aron sa pagpakigtagbo sa Dios. Nag inusara siya nga mikatkat sa tiptip ug gansanggansangon nga agianan, ug miduol ngadto sa panganod nga nagtimaan sa dapit sa presensya ni Jehova. Karon ang Israel pagadad on na ngadto sa usa ka suod ug lahi nga relasyon ngadto sa Labing Hataas Uyamut aron malangkob ingon nga usa ka iglesya ug usa ka nasud ilalum sa pamunoan sa Dios. Ang mensahe ngadto kang Moises alang sa katawohan mao kini: {PM 373.1}

“Kamo nanagpakakita sa gibuhat Ko sa mga Egiptohanon, ug giunsa Ko pagdala kamo sa ibabaw sa mga pako sa mga agila, ug gidala Ko kamo nganhi Kanako. Busa karon, kong kamo magapatalinghug gayud sa Akong tingog, ug magabantay kamo sa Akong tugon, nan kamo mamahimo nga Akong kaugalingon nga bahandi gikan sa kinataliwad an sa tanang mga katawohan: kay ang tibook nga yuta, Ako man: ug alang Kanako kamo mahimo nga usa ka gingharian sa mga sacerdote ug usa ka balaan nga nasud.” {PM 373.2}

Mibalik si Moises ngadto sa campo, ug sa gipatawag ang mga katigulangan sa Israel, iyang gisubli ngadto kanila ang diosnon nga mensahe. Ang ilang tubag mao kini: “Ang tanan nga giingon ni Jehova among pagabuhaton.” Sa ingon niini sila misulod ngadto sa usa ka solemni nga pakigsaad sa Dios, nga nagpangako sa ilang kaugalingon sa pagdawat kaniya ingon nga ilang magmamando, nga pinaagi niini, sa pinsahi nga pagsabut. nahimong mga sakop sa iyang pagbulot an. {PM 373.3}

Misaka na man pag usab ang ilang lider ngadto sa bukid; ug si Jehova miingon ngadto kaniya, “Ania karon Ako mianhi kanimo sa usa ka mabaga nga panganod, aron ang katawohan makadungog sa diha nga Ako magasulti kanimo, ug motoo usab kanimo sa kanunay.” Sa diha nga nahinagbo nila ang mga kalisdanan diha sa dalan, buot sila magbagulbol batok kang Moises ug kang Aaron, ug nagpasangil kanila sa pagdala sa mga panon sa Israel gikan sa Egipto aron sa paglaglag kanila. Pagapasidunggan ni Jehova si Moises diha sa ilang atubangan, aron sila madala unta ngadto sa pagsalig diha sa iyang mga pahimangno. {PM 373.4}

Gituyo sa Dios ang paghimo sa higayon sa pagsulti sa Iyang kasugoan nga usa ka talan awon nga makapalisang nga kahalangdon, pinasubay sa iyang tinuboy nga karakter. Ang katawohan pagapasabton nga ang tanang butang nga kadugtong sa pag alagad sa Dios kinahanglan pagailhon uban sa labing dako nga kataha. Si Jehova miingon ngadto kang Moises, “Umadto ka sa katawohan ug pabalaanon mo sila karon ug ugma, ug palabhan mo kanila ang mga bisti nila. Ug paandama sila alang sa ikatulo ka adlaw; kay sa ikatulo ka adlaw mokunsad si Jehova nga makita sa tanan nga katawohan sa ibabaw sa bukid sa Sinai.”

Sulod niining nataliwala nga mga adlaw, ang tanan magagamit sa panahon diha sa solemni nga pagpangandam sa pagpakita sa atubangan sa Dios Ang ilang mga lawas ug ang ilang mga bisti kinahanglan walay mahugaw. Ug samtang itudlo ni Moises ang ilang mga sala, ilang ihalad ang ilang mga kaugalingon diha sa pagpaubos, sa pagpausa, ug sa pag ampo, nga ang ilang mga kasingkasing mahinloan gikan sa pagkadautan. {PM 374.1}

Ang mga pangandam gihimo, sumala sa mando; ug sa pagsugot sa dugang pa nga mando, nagmando si Moises nga pabutangan ug usa ka ali sa palibot sa bukid, aron nga walay tawo o mananap ang mamugos sa pagsulod sa balaan nga utlanan. Kong may mangahas bisan sa paghikap niini, ang silot mao ang dihadiha nga kamatayon. {PM 374.2}

Sa pagkabuntag sa ikatulo nga adlaw, samtang ang mga mata sa tanan nga katawohan nagtutok ngadto sa bukid, ang kinatumyan niini naputos sa mabaga nga panganod, nga nag uswag sa labaw pa nga kaitum ug kabaga, nga mikuyanap paingon sa ubos hangtud nga ang tibook nga bukid naputos sa kangitngit ug sa makahahadlok nga kahibulungan. Unya ang usa ka tingog nga ingon sa usa ka trumpeta ang nadungog, nga nagtawag sa katawohan sa pagtagbo sa Dios; ug si Moises mao ang nag una kanila ngadto sa ubos sa bukid. Gikan sa mabaga nga kangitngit mikidlap ang mahayag nga mga kilat, samtang ang mga dahunog sa dalugdog milanog ug naglanoglanog sa taliwala sa naglibot nga mga kaibabwan. “Ug ang tibook nga bukid sa Sinai miaso, kay si Jehova mikunsad sa ibabaw niini sa kalayo: ug ang aso niini nagatubo ingon sa aso sa usa ka hudno, ug ang tibook nga bukid nauyog sa hilabihan gayud.” “Ang panagway sa himaya ni Jehova sa usa ka kalayo nga nagaut ut sa kinatumyan sa bukid” diha sa panan aw sa natigum nga mga katawohan. Ug “nagaandam ug kakusog ang tingog sa budyong.” Hilabihan ka makalilisang ang mga ilhanan sa presensya ni Jehova nga ang mga panon sa Israel nangurog sa kahadlok, ug ninghapa sa atubangan ni Jehova. Bisan si Moises nakatuaw, “Ako nagakurog sa kalisang.” Hebreohanon 12:21. {PM 374.3}

Ug karon mihunong ang mga dalugdog; wala na madungog ang budyong; nahilum na ang yuta. Dihay usa ka yugto sa solemni nga kahilum, ug unya nadungog ang tingog sa Dios. Nagsulti gikan sa mabaga nga kangitngit nga naglinis Kaniya, samtang siya nagtindog sa ibabaw sa bukid, nga gilibutan sa usa ka pundok sa mga manulonda, gipahibalo ni Jehova ang Iyang kasugoan. Si Moises, sa paghulagway sa talan awon, nagaingon: “Si Jehova miabut gikan sa Sinai, ug gikan sa Seir Siya mitindog diha kanila; misilaw Siya gikan sa bukid sa Paran, ug mianhi Siya gikan sa napulo ka libo ka mga balaan: sa Iyang kamot nga tuo diha ang masiga nga Kasugoan alang kanila. Sa pagkamatuod gayud, gihigugma Niya ang katawohan; ang tanan Niya nga balaan anaa sa Imong kamot; ug sila minglingkod sa Imong tiilan; managdawat ang tagsatagsa sa Imong mga pulong.” Deuteronomio 33:2, 3. {PM 375.1}

Nagpadayag si Jehova sa Iyang kaugalingon, dili lamang diha sa makahahadlok nga pagkahalangdon sa pagkamaghuhukom ug sa pagkamaghahatag sa kasugoan, kondili ingon sa maloloy on nga nagbalantay sa Iyang katawohan: “Ako si Jehova nga Imong Dios nga nagbawi kanimo gikan sa Egipto gikan sa balay sa pagkaulipon.” Siya nga ila nang nailhan

nga ilang Giya ug Manluluwas, nga nagbawi kanila gikan sa Egipto, nga naghimo ug usa ka agianan latas sa dagat, ug nagbuntog kang Faraon ug sa iyang mga kasundalohan. nga niini nakapakita sa Iyang kaugalingon nga labaw sa tanang mga dios sa Egipto Siya kini karon ang nagsulti sa Iyang kasugoan. {PM 375.2}

Ang kasugoan wala isulti niining higayona nga alang lamang sa kaayohan sa mga Hebreohanon. Gipasidunggan sila sa Dios pinaagi sa paghimo kanila nga mga magbalantay ug mga magtitipig sa Iyang kasugoan, apan gikuptan kini ingon nga usa ka balaan nga pagpiyal alang sa tibook nga kalibutan. Ang mga sugo sa Dekalogo napahiangay ngadto sa tanang katawohan, ug nahatag sila alang sa pagpahimangno ug sa pagmando sa tanan. Ang napulo ka mga sugo, nga mga mugbo, nga malukupon, ug may awtoridad, naglukop sa katungdanan sa tawo ngadto sa Dios ug ngadto sa iyang isigkatawo; ug ang tanan gisukad diha sa dakong sukaranan nga prinsipyo sa gugma. “Higugmaa ang Ginoo nga imong Dios sa tibook mong kasingkasing ug sa tibook mong kalag, ug sa tibook mong kusog, ug sa tibook mong hunahuna; ug ang imong silingan sama sa imong kaugalingon.” Lukas 10:27; Deuteronomio 6:4, 5; Levitico 19:18. Diha sa napulo ka mga sugo kining maong mga prinsipyo gituman diha sa detalye, ug gihimong ikapadapat ngadto sa kahimtang ug sa mga higayon sa tawo. {PM 375.3}

“Dili ka magbaton ug lain nga mga dios sa atubangan Ko? {PM 376.1}

Si Jehova, ang walay sinugdan ug walay katapusan, ang nabuhi sa Iyang kaugalingon, ug Usa nga wala lalanga, sa Iyang kaugalingon mao ang Tuburan ug ang Nagsustinto sa tanan, mao lamang ang may katungod sa kinatas an nga kataha ug sa pagsimba. Ang tawo gidid an sa paghatag ug unang dapit sa iyang mga paghigugma o sa iyang pag alagad ngadto sa bisan unsa nga butang. Bisan unsa ang atong gimahal nga makapaminus sa atong gugma alang sa Dios o maga ulang sa pag alagad Kaniya, kini maoy paghimo ug usa ka dios {PM 376.2}

“Alang kanimo dili ka magbuhat ug usa ka larawan nga linilok bisan sa dagway sa bisan unsang butanga nga atua sa itaas sa langit, kung dinhi sa ilalum sa yuta, kun sa anaa sa tubig sa ilalum sa yuta. Dili mo iyukbo ang imong kaugalingon kanila, ni mag alagad kanila.” {PM 376.3}

Ang ikaduha nga sugo nagadili sa pagsimba sa matuud nga Dios pinaagi sa mga larawan o sa mga maingon ingon. Daghan sa mga pagano nga nasud nag angkon nga ang ilang mga larawan mga simbolo lamang nga pinaagi niini, ang Dios gisimba; apan ang Dios nagpahayag nga sala ang maong pagsimba. Ang pagsulay sa pagrepresentar sa Usa nga Walay Katapusan pinaagi sa yutan ong mga butang magapaubos sa hunahuna sa tawo mahitungod sa Dios. Ang hunahuna nga naliso gikan sa walay kinutoban nga kahingpitan ni Jehova madani ngadto sa binuhat imbis ngadto sa Magbubuhat Ug sa diha nga ang iyang mga hunahuna mahitungod sa Dios napaubos, mapaubos usab ang tawo. {PM 376.4}

“Ako si Jehova nga imong Dios, mao ang Dios nga abughoan.” Ang suod ug balaan nga relasyon sa Dios ngadto sa Iyang katawohan girepresentahan ilalum sa usa ka pasumbingay

sa kaminyoon. Ang pagsimba sa diosdios ingon nga espirituhanong pagpanapaw, ang pagkawala mahimuot sa Dios batuk niini angay nga pagatawgon nga pangabubho. {PM 376.5}

"Nga nagaduaw sa pagkadautan sa mga amahan sa ibabaw sa mga anak, sa ibabaw sa ikatulo ug sa ibabaw sa ikaupat ka kaliwatan sa mga nagadumot kanako." Dili malikayan nga ang mga anak magaantus gikan sa mga sangputanan sa dautang binuhatan sa mga ginikanan, apan dili sila ginasilotan tungod sa sala sa mga ginikanan, gawas kong sila ningsalmot diha sa ilang mga sala. Hinuon, sagad sa mga anak nga maglakaw diha sa mga lakang sa ilang nga ginikanan. Pinaagi sa kabilin ug sa panig ingnan ang mga anak nga lalake mahimong umalambit sa sala sa amahan. Ang sayop nga mga kahiligan, ang natuis nga mga kagustohan, ug ang napaubos nga mga pamatasan, ingon man sa lawasnon nga sakit ug ang pagkaunlod, mapanunod ingon sa usa ka kabilin gikan sa amahan ngadto sa anak nga lalake, ngadto sa ikatulo ug sa ikaupat nga kaliwatan. Kining maong makahahadlok nga kamatuoran magabaton ug usa ka solemni nga gahum sa pagpugong sa mga tawo gikan sa pagsunod sa usa ka dalan sa sala. {PM 377.1}

"Ug nagapakita ako sa mahigugmaong kalolot alang sa linibo kanila nga nahigugma kanako, ug nagabantay sa akong mga sugo." Diha sa pagdili sa pagsimba sa dili tinuud nga mga dios, ang ikaduha nga sugo pinaagi sa pagpasabut nagamando sa pagsimba sa tinuud nga Dios. Ug ngadto kanila nga mga matinumanon diha sa iyang pag alagad, gisaad ang kalooy, dili lamang ngadto sa ikatulo ug sa ikaupat nga kaliwatan sama sa gihulga nga kaligutgut batok kanila nga nagdumot Kaniya, kondili ngadto sa mga linibo ka mga kaliwatan. {PM 377.2}

"Dili mo paggamiton ang ngalan ni Jehova nga imong Dios sa pasipala; kay si Jehova dili mag isip nga walay sala niadtong nagagamit sa Iyang ngalan sa pasipala." {PM 377.3}

Kining sugoa, dili lamang nagadili sa binakak nga mga panumpa ug sa sagad nga pamalikas, apan nagadili kini kanato sa paggamit sa ngalan sa Dios diha sa liningas nga paagi, nga walay pagtagad sa makahahadlok nga kahulogan niini. Pinaagi sa walay paghunahuna nga paghisgot sa Dios diha sa ordinaryo nga pagsultihanay, pinaagi sa pagsangpit sa Iyang ngalan diha sa mga butang nga walay hinungdan, ug pinaagi sa kanunay ug walay pagtagad nga pagsublisubli sa Iyang ngalan, atong gipasipalahan Siya. "Balaan ug talahuron ang Iyang ngalan." Salmo 111:9. Ang tanan magapamalandong sa Iyang pagkahalangdon, sa Iyang kaputli ug kabalaan. aron ang kasingkasing maimpresar sa usa ka pagbati sa Iyang tinahud nga karakter; ug ang Iyang balaan nga ngalan pagalitokon uban sa kataha ug sa kaugdang. {PM 377.4}

"Hinumduman mo ang Adlaw nga Igpapahulay, aron sa pagbalaan niini. Sa unom ka adlaw' magbuhat ka, ug buhaton mo ang tanan nga imong bulohaton, apan ang adlaw nga ikapito maoy usa ka Adlaw nga Igpapahulay alang kang Jehova nga imong Dios. Niining adlaw dili magbuhat, ikaw, bisan ang anak nga lalake, bisan ang imong anak nga babaye,

bisan ang sulogoon nga lalake, bisan ang imong sulogoon nga babaye, bisan ang imong kahayupan, bisan ang imong dumoluong nga anaa sa sulod sa imong pultahan. Kay sa unom ka adlaw gibuhat ni Jehova ang langit, ug ang yuta, ang dagat, ug ang tanan nga anaa niini ug mipahulay sa ikapito ka adlaw, busa gipanalanginan ni Jehova ang Adlaw nga Igpapahulay, ug gibalaan niya kini." {PM 378.1}

Ang Sabado wala ipaila ingon nga usa ka bag ong tinukod apan ingon nga natukod diha sa paglalang. Kini pagahinumduman ug pagabantayan ingon nga handumanan sa buhat sa Magbubuhat Ang pagtudlo ngadto sa Dios ingon nga maoy nagbuhat sa mga langit ug sa yuta, kini nagpaila sa matuod nga Dios gikan sa tanang dili tinuud nga mga dios. Ang tanan nga magbantay sa ikapito nga adlaw, nagpaila pinaagi ning buhata nga sila mga magsisimba ni Jehova. Sa ingon niini ang Sabado mao ang ilhanan sa pagsugot sa tawo ngadto sa Dios samtang adunay bisan unsa sa ibabaw sa yuta nga mag alagad Kaniya. Ang ikaupat nga sugo mao lamang ang usa sa napulo diin makaplagan ang ngalan ug ang titulo sa Maghahatag sa sugo. Kini lamang sugoa ang nagpakita sa kang kinsa nga awtoridad ang kasugoan gihatag. Busa anaa niini ang silyo sa Dios, nga gipadk sa Iyang kasugoan ingon nga kamatuoran sa pagkatinuud ug sa kusog sa pagpatuman niini. {PM 378.2}

Ang katawohan gihatagan sa Dios ug unom ka adlaw sa pagtrabaho, ug Siya nagmando nga ang ilang kaugalingong buhat pagahimoon sulod sa unom ka adlaw nga igbubuhat. Ang mga buhat sa dihadiha nga panginahanglan ug sa kalooy gitugot sa adlaw nga Sabado, ang mga masakiton ug ang nagaantus, pagaalimahan sa tanang panahon; apan pagalikayan ang wala kinahanglan nga kabudlay. "Ilikay mo ang imong tiil gikan sa Adlaw nga Igpapahulay nga usa ka kahimut an ug sa balaan ni Jehova nga halangdon; ug mopasidungog ka Kaniya, nga walay pagbuhat sa imong kaugalingon nga mga paagi, ni mangita sa imong kaugalingon nga kalipayan." Isaias 58:13. Ang pagdili wala matapus dinhi. "Dili magasulti sa imong kaugalingon nga mga pulong," maoy giingon sa manalagna. Kadtong nagahisgut sa mga butang sa patigayon o nagaplano sa negosyo sa adlaw nga Sabado, giila sa Dios nga sama ra sa akto nga nagnegosyo. Aron mabalaan ang Adlaw nga Igpapahulay, dili nato tugotan ang atong mga hunahuna bisan sa pagpamalandong sa mga butang nga kalibutanon. Ug ang sugo nagaapil sa tanan nga anaa sa sulod sa atong mga pultahan. Ang mga nagapuyo diha sa balay kinahanglan ilang ihikiing ang ilang kalibutanong mga negosyo sulod sa mga takna nga balaan. Ang tanan maghiusa sa pagpasidungog sa Dios pinaagi sa kinasingkasing nga pigalagad diha sa iyang balaan nga adlaw. {PM 378.3}

"Tahuron mo ang imong amahan ug ang imong inahan, aron magahataas ang imong mga adlaw sa yuta nga gihatag kanimo ni Jehova nga imong Dios." {PM 379.1}

Ang mga ginikanan gihatagan ug katungod sa usa ka sugo sa gugma ug sa pagtahod nga maoy katungod sa walay lain nga tawo.Ang Dios nga sa Iyang kaugalingon nagbutang diha kanila sa kapangakohan alang sa mga kalag nga gipiyal ngadto kanila, nagmando nga sulod sa sayo nga mga katuigan sa kinabuhi, ang mga ginikanan magatindog nga puli sa Dios ngadto sa ilang mga anak. Ug siya nga mosalikway sa subay sa balaod nga awtoridad sa

iyang mga ginikanan, nagasalikway sa awtoridad sa Dios. Ang ikalima nga sugo nagkinahanglan sa mga anak sa dili lamang paghatag katahuran, sa pagpasakop, ug sa pagsugot sa ilang mga ginikanan, kondili sa paghatag usab kanila sa gugma ug kalumo, aron sa pagpagaan sa ilang mga kabalaka, sa pagbantay sa ilang kadungganan, ug sa pagtabang ug sa paglipay kanila diha sa lagas na nga panuigon. Kini nagamando usab sa pagtahod alang sa mga ministro ug mga tinugyanan, ug alang sa tanan nga kanila gihatagan sa Dios ug awtoridad. {PM 379.2}

Kini, matud pa sa apostol, "mao ang nahaunang sugo nga may saad." Efeso 6:2. Alang sa Israel, nga nagpaabut nga sa dili madugay mosulod sa Canaan, kini maoy usa ka panaad sa pagkamasinulondon, sa taas nga kinabuhi diha nianang maayo nga yuta; apan may halapad pa kini nga kahulogan nga nag apil sa tanang Israel sa Dios, ug nagsaad sa dayon nga kinabuhi sa ibabaw sa yuta sa diha nga kini maluwas na gikan sa tunglo sa sala. {PM 379.3}

"Dili ka magpatay." {PM 380.1}

Ang tanang buhat walay pagkig angay nga mosangko ngadto sa pagpamubo sa kinabuhi; ang espiritu sa pagdumot ug sa pagpanimalus, o ang pagpatuyang sa bisan unsa nga halawum nga pagbao nga mopaingon ngadto sa makadaut nga mga buhat ngadto sa uban, o magasugyot kanato bisan gani sa paghinaut kanila ug kadaut (kay "bisan kinsa nga nagadumot sa iyang igsoon maoy usa ka mamomuno"); ang usa ka dinalo nga pagpabaya sa pag atiman alang sa mga nagkinahanglan o sa mga nagaantus; ang tanang pagpatuyang sa kaugalingon o wala kinahanglan nga pagtungina o naghingapin nga pagtrabaho nga mopaingon sa pagdaut sa panglawas kining tanan, sa dako o sa gamay nga pag isip, mga kalapasan sa ikaunom ka sugo. {PM 380.2}

"Dili ka magpanapaw." {PM 380.3}

Kining sugoa nagadili dili lamang sa mga buhat nga malaw-ay, kondili, giapil ang mga hunahuna ug mga dnguha nga mahilayon, o bisan unsa nga pagginawi nga makapaukyab kanila. Ang kaputli gilanahanglan dili lamang diha sa kinabuhi nga makita sa gawas, kondili diha sa sekreto nga mga katuyoan ug mga balatiagon sa kasingkasing. Si Cristo, nga nagtudlo sa malukopon nga katungdanan sa kasugoan sa Dios, nagpahayag nga ang dautan hunahuna o tinan awan ingon ka tinuud nga sala sa supak sa balaod nga binuhatan. {PM 380.4}

"Dili ka magpangawat." {PM 380.5}

Ang publiko ug ang pribado nga mga sala naapil niini nga pagdili. Ang ikawalo nga sugo naghukom sa pagpangawat ug tawo ug sa pagnegosyo ug mga ulipon, ug nagdili sa mga gubat sa pagpanag iya sa gidaug. Kini nagahukom sa pangawat ug sa panulis. Kining sugoa nagkinahanglan estrikto nga kaugdang diha sa kinagamyan nga mga detalye sa mga kalihokan sa kinabuhi. Kini nagdili sa pagpamintaha diha sa pamatigayon, ug nagmando nga pagabayaran ang tinuud nga mga utang ug mga sohol. Kini nagpahayag nga ang matagpagsulay sa pagpamintaha sa kaugalingon tungod sa pagkawalay alamag, sa kaluya, o

sa dautang palad sa lain nga tawo, ginatala diha sa basahon sa langit ingon nga panglimbong. {PM 380.6}

"Dili ka magsaksi ug bakak batok sa imong isigkatawo." {PM 380.7}

Giapil niini nga sugo ang pagsulti ug dili tinuud sa bisan unsa nga butang, ug ang matag sulay o tuyo sa paglimbong sa atong silingan. Ang usa ka laraw sa paglingla maoy usa ka bakak. Ang bakak pinaagi sa usa ka kihat sa mata, pinaagi sa lihok sa kamot, ug pinaagi sa panagway sa nawong, ingon nga ang pagkaepektibo sa gisulti sa pulong. Ang tanang tinuyo nga pagpakapin sa asoy, ang tagsatagsa ka pagpasumbingay o mopasangil nga gibanabana sa paghatag ug usa ka sayop o pinasubrahan nga pagtoo, bisan ang pagpahayag sa mga kamatuoran diha sa usa ka paagi aron sa paglimbong, maoy usa ka bakak. kining sugoa nagdili sa tanang paninguha sa pagdaut sa kadungganan sa atong silingan pinaagi sa pagtuis sa tinuud o sa dautan nga pagsuspitsa, pinaagi sa pagpakaulaw o sa pagtabitabi. Bisan ang tinuyo nga pagsumpo sa kamatuoran, nga pinaagi niini mosangput sa pagkadaut sa uban, maoy pagpalapus sa ikasiyam nga sugo. {PM 380.8}

"Dili ka maibut sa balay sa imong isigkatawo; dili ka maibug sa asawa sa imong isigkatawo, ni sa iyang sulogoon nga lalake, ni sa iyang sulogoon nga babaye, ni sa iyang baka, ni sa iyang asno, ni sa unsang butanga nga iya sa imong isigkatawo." {PM 381.1}

Ang ikanapulo nga sugo nag igo sa mao gayud nga gamut sa tanang mga sala, nga nagdili sa dinalo nga tinguha, gikan diin nagagula ang makasasala nga buhat. Siya nga diha sa pagkamasinulondon sa kasugoan sa Dius magpugong gikan sa pagpatuyang bisan sa usa ka makasasala nga tinguha sa butang nga iya sa laing tawo, dili makasala sa usa ka buhat nga sayop ngadto sa iyang isigkabinuhat. {PM 381.2}

Mao kana ang balaan nga mga sugo sa Dekalogo, nga gisulti sa taliwala sa dalugdog ug sa kalayo, ug inubanan sa kahibulungan nga pasundayag sa gahum ug sa kahalangdon sa dakong Maghahatag sa Kasugoan. Gipaubanan sa Dios ang pagmantala sa Iyang kasugoan sa mga pasundayag sa Iyang gahum ug himaya aron ang Iyang katawohan dili gayud malimot sa talan awon, ug nga sila maimpresar unta sa halawum nga kataha alang sa Taglalang sa kasugoan, ang Magbubuhat sa langit ug sa yuta. Iyang ipakita usab ngadto sa tanang katawohan ang pagkabalaan, ang kahinungdanon, ug ang pagkadumalayon sa Iyang kasugoan. {PM 381.3}

Ang katawohan sa Israel gisanapan sa kalisang. Ang makahahadlok nga gahum sa mga pagsulti sa Dios daw labaw pa sa madala sa ilang nagkurog nga mga kasingkasing. Kay samtang gipresentar sa ilang atubangan ang dakong lagda sa katarung sa Dios, ilang naila ingon nga wala nila maila kaniadto, ang makapasilag nga taras sa sala, ug ang ilang kaugalingon nga sala diha sa pagtan aw sa usa ka balaan nga Dios. Ningsibog sila gikan sa bukid diha sa kahadlok ug sa kataha. Ang mga katawohan naninggit ngadto kang Moises, "Makigsulti ka kanamo, ug kamo magapatalinghug: apan ang Dios ayaw pasultiha kanamo aron kami dili mangamatay." Mituhag ang pangulo sa pag ingon, "Dili kamo mahadlok kay

ang Dios mianhi sa pagsulay kaninyo. ug aron ang pagkahadlok Kaniya mahianha sa inyong atubangan aron kamo dili magpakasala.” Hinuon, ang katawohan, nagpabilin nga diha sa layo, nga nanagtutuk diha sa kalisang sa talan awon, samtang si Moises “miduol sa mabaga nga kangitngit, diin didto ang Dios.” {PM 381.4}

Ang mga hunahuna sa katawohan, nga nabutaan ug napaubos tungod sa kaulipnan ug sa paganismo, wala maandam sa pagtamud sa hingpit sa malukupon nga mga prinsipyo sa Napulo ka Sugo sa Dios. Aron ang mga katungdanan mahitungod sa Dekalogo labaw nga masabut ug mapatuman sa hingpit, gihitag ang dugang pa nga mga balaod, nga nag ilustrar ug nagpadapat sa mga prinsipyo sa Napulo ka Sugo. Kining maong mga kasugoan gitawag ug mga paghukom. tungod kay sila giumol sa walay kinutoban nga kaalam ug sa kaangayan, ug tungod kay ang mga mahistrado mao ang maghatag ug paghukom sumala kanila. Dili sama sa Napulo ka Sugo, nga sila gitunol sa tago ngadto kang Moises, nga mao ang mosulti kanila ngadto sa katawohan. {PM 382.1}

Ang nahauna niining maong mga kasugoan may kalabutan sa mga sulogoon. Sa karaang mga panahon, ang mga kriminal usahay ginabaligya ngadto sa kaulipnan sa mga maghuhukom; sa ubang mga kaso, ang mga utangan gibaligya sa ilang mga hing utangan; ug ang kakabus gani nagpugos sa mga tawo sa pagbaligya sa ilang kaugalingon o sa ilang mga anak. Apan ang usa ka Hebreohanon dili mabaligya ingon nga usa ka ulipon sa tibook nga kinabuhi. Ang iyang gidugayon sa pag alagad diha ra kutob sa unom ka tuig; sa ikapito ka tuig kinahanglan siya palingkawason. Ang pagpangawat ug tawo, ang tinuyoan nga pagpatay, ug ang pagsukol batok sa awtoridad sa mga ginikanan, pagasilotan sa kamatayon. Ang pagtinir ug mga ulipon nga dili lumad nga Israelinhon, gitugot, apan estrikto nga gibantayan ang ilang kinabuhi ug ang ilang pagkatawo. Ang mamomuno sa usa ka ulipon pagasilotan; ang usa ka kadaut nga gipahamtang sausa ka ulipon sa iyang agalon, bisan ug dili molabaw ang kadaut sa pagkapangag sa usa ka ngipon, igo na nga makahatag kaniya sa katungod sa iyang kagawasan. {PM 382.2}

Sa dili pa dugay ang mga Israelinhon nahimong mga sulogoon, ug karon nga gusto na sila magbaton ug mga sulogoon ilalum kanila, sila magamatngon sa dili pagpahanunot sa espiritu sa kapintas ug sa pagpamugos nga gikan niini sila nag antus ilalum sa ilang mga tinugyanan nga mga Egiptohanon. Ang handumanan sa ilang kaugalingong mapait nga kaulipnan makapahimo nila sa pagbutang sa ilang kaugalingon diha sa dapit sa ilang mga sulogoon. nga magadala kanila sa pagkamapuanguron ug sa pagkamaluluy on, sa ilang pagtratar sa uban, sama sa ilang gusto nga sila pagatratahon. {PM 383.1}

Ang mga katungod sa mga babaye nga balo ug sa mga ilo sa pinasahi ginabantayan, ug gimando ang malumo nga pagtagad tungod sa ilang kahimtang nga walay kahimoan. “Kong ikaw magasakit gayud kaila sa bisan unsang paagi, ug sila magatuaw gayud kanako, sa pagkamatuod magapatalinghug ako sa ilang pagtuaw; ug ang akong kaligutgut magadilaab, ug kamo pagapatyon ko sa espada, ug ang inyong mga asawa mangabalo ug mangailo ang inyong mga anak.” Ang mga dumoluong nga nakighiusa sa ilang kaugalingon uban sa Israel

pagapanalipdan gikan sa kasaypanan o sa pagdaugdaug. “Ug dili mo lipigan ang dumoluong; kay kamo nanghibalo kong unsa ang kasingkasing sa dumoluong, kav nagdumoluong kamo sa yuta sa Egipto.” {PM 383.2}

Gidili ang pagpahulam ug salapi sa hilabihan nga tubo gikan sa mga kabus. Ang sinena o ang habol sa usa ka kabus nga tawo nga nahimong garantiya, kinahanglan igauli ngadto kaniya sa pagkasalop sa adlaw. Siya nga giila nga sad an sa pagpangawat gimandoan sa pag uli sa doble. Gisugo ang pagtahud sa mga mahistrado ug sa mga magmamando, ug ang mga maghuhukom gipasidan an batok sa pagtuis sa paghukom, nga magatabang sa usa ka kawsa nga bakak, o magadawat ug mga suborno. Ginadili ang pagbutangbutang ug ang pagpaka ulaw, ug gimandoan ang tanan sa paghatag ug mga buhat sa pagkamaloloy on bisan ngadto sa kaugalingon nga mga kaaway. {PM 383.3}

Gipahinumduman pag usab ang katawohan mahitungod sa balaang katungdanan sa Adlaw nga Igpapahulay. Gitudlo ang tinuig nga mga pista, diin ang tanang katawohan sa nasud magtigum sa atubangan ni Jehova, nga magdala ngadto kaniya sa ilang mga halad sa pasalamat, ug mga halad sa inunahang mga bunga sa iyang mga hatag. Ang tuvo niining tanang mga lagda mao kini sila nagagula gikan sa walay paggamit sa binuotbuot lamang nga labawng kamandoan; ang tanan gihatag alang sa kaayohan sa Israel Si Jehova miingon, “Kamo mahimo nga mga tawo nga balaan alang Kanako.” takus nga pagailhon sa usa ka balaan nga Dios. {PM 383.4}

Kining maung mga kasugoan ginarekord ni Moises ug sa maampingon gitipigan ingon nga patukuranan sa nasyonal nga kasugoan. ug uban sa napulo ka mga sugo nga giilustrahan niining mga kasugoan, ang kinahanglanon mahatungod sa katumanan sa mga saad sa Dios ngadto sa Israel. {PM 384.1}

Karon ang mensahe nga gihatag kanila gikan ni Jehova mao kini: “Ania karon, ginasugo Ko ang usa ka Manulonda sa atubangan mo, aron sa pagbantay kanimo sa dalan, ug sa pagdala kanimo ngadto sa dapit nga akong gitagana. Magbantay kamo sa atubangan niya, ug magpatalinghug sa iyang tingog; dili ninyo pagsuk on siya; kay siya dili magapasaylo sa inyong paglapas: kay ang Akong ngalan anaa kaniya. Apan kong pagkamatuod magapatalinghug ka sa iyang tingog, ug pagabuhaton mo ang tanan nga Akong igaingon, nan Ako mamahimong kaaway sa imong mga kaaway, ug magabatok Ako sa imong mga kabatok.” Sulod sa tanang paglaroylaroy sa Israel, si Cristo, nga diha sa haligi nga panganod ug sa haligi nga kalayo, mao ang ilang pangulo. Samtang dihay mga hulagway nga nagtudlo ngadto sa usa ka Manluluwas nga moabut, diha usab ing Manluluwas niadtong panahona nga naghatag ug mga sugo ngadto kang Moises alang sa katawohan, ug kinsa gibutang sa ilang atubangan ingon nga mao lamang ang sandayong sa panalangin. {PM 384.2}

Sa iyang pagkanaug gikan sa bukid, “Ug si Moises miabut ug gisugilon niya sa katawohan ang tanan nga mga pulong ni Jehova, ug ang tanang mga tulomanon: ug ang tibook nga katawohan mitubag sa usa ka tingog, ug miingon sila: Pagabuhaton namo ang tanang mga

pulong nga giingon ni Jehova.” Kining mao nga panaad, ipon sa mga pulong ni Jehova nga nagbugkos kanila sa pagtuman, gisulat ni Moises diha sa usa ka basahon. {PM 384.3}

Unya misunod ang pagpanghimatuod sa pakigsaad. Gipatindog ang usa ka halaran diha sa tiilan sa bukid, ug sa kilid niini gipatindog ang napulo’g duha ka mga haligi, “sumala sa napulo’g duha ka banay sa Israel,” ingon nga usa ka pamatuod sa ilang pagdawat sa pakigsaad. Unya gipresentar sa batan ong mga lalake nga gipili alang sa tulomanon ang mga halad. {PM 384.4}

Tapus mabisibisi ang halaran sa dugo sa mga gihalad, “gikoha ni Moises ang basahon sa tugon, ug gibasa niya sa igdulongog sa katawohan.” Sa ingon niini ang mga gikinahanglan sa pakigsaad sa solemni gisubli, ug ang tanan may kagawasan sa pagpili kong motoman ba sila o dili. Sa sinugdan sila nagsaad sa pagtuman sa tingog sa Dios; apan sukad sa kaniadto sila nga nakadungog sa kasugoan nga gimantala; ug ang mga prinsipyo niini ginakutikuti nila, aron sila makahibalo kong unsa ka dako ang naapil niini pakigsaad. Gitubag na man usab sa katawohan nga naghiusa nga nag ingon, “Buhaton namo ang tanang mga butang nga giingon ni Jehova, ug magmatinumanon kami.” “Kay sa diha nga ang tanang balaod sa kasugoan gikapahayag na ni Moises ngadto sa tanang katawohan, siya mikoha sa dugo...ug ang basahon ug ang tanang mga tawo gisabligan niya, nga nag ingon, Kini mao ang dugo sa pakigsaad nga gisugo sa Dios kaninyo.” Hebreohanon 9:19, 20. {PM 385.1}

Ang mga paghikay gihimo karon alang sa hingpit nga pagtukod sa pinili nga nasud ilalum ni Jehova nga ilang hari. Nadawat ni Moises ang sugo nga nag ingon, “Tumungas ka ngadto kang Jehova, ikaw, ug si Aaron, si Nadab, ug si Abihu, ug ang kapitoan ka mga tigulang sa Israel: ug managsimba kamo sukad sa halayo. Ug si Moises lamang usa ra ang makaduol kang Jehova.” Samtang ang katawohan nagsimba diha sa ubos sa bukid, kining pinili nga mga katawohan gitawag ngadto sa bukid. Ang kapitoan ka mga tigulang mao ang moabag kang Moises diha sa pangagamhanan sa Israel, ug gibutangan sila sa Dios sa iyang Espiritu, ug gipasidunggan sila sa usa ka talan awon sa iyang gahum ug pagkadako. “Ug nakita sila sa Dios sa Israel; ug diha sa ubos sa Iyang mga tiil ang daw ingon sa usa ka salog nga zafiro, ug daw sama sa langit gayud sa Iyang katin aw.” Wala nila makita ang Dios, apan ilang nakita ang himaya sa Iyang presensya. Sa wala pa kini wala sila makaagwanta sa maong talan awon; apan ang pagpasundayag sa gahum sa Dios nakapahadlok kanila ngadto sa paghinulsol; nagpamalandong na sila sa Iyang himaya, sa Iyang kaputli, ug sa Iyang kalooy, bungtod makahimo na sila sa pagpaduul pa ngadto Kaniya nga mao ang tumong sa ilang pagpamalandong. {PM 385.2}

Si Moises ug ang “iyang ministro nga si Josue” gipatawag karon sa pagpakigtagbo sa Dios. Ingon nga sila mawala diha sa pipila ka panahon, gitudlo sa lider si Aaron ug si Hur, nga inayudahan sa mga tigulang, sa pagbuhat nga puli kaniya. “Unya si Moises mitungas ngadto sa bukid, ug ang panganod mitabon sa bukid. Ug ang himaya ni Jehova napahimutang sa ibabaw sa Bukid sa Sinai.” Sulod sa unom ka adlaw ang panganod mitabon sa bukid ingon nga usa ka ilhanan sa pinasahi nga presensya sa Dios; apan bisan pa niini walay pagpadayag

sa Iyang kaugalingon o ang pagpahibalo sa iyang kabubut on. Sulod niining panahona, nagpabilin si Moises diha sa paghulat sa pagpatawag ngadto sa lawak sa Labing Hataas Uyamut. Gimandoan siya sa pag ingon, "Tumangas ka ngari Kanako sa bukid, ug humulat ka didto," ang bisan pa ug gisulayan ang iyang pailob, ug pagsugot, wala siya kapoye sa pagbantay, o sa pagbiya sa iyang dapit. Alang kaniya kining panahon sa paghulat maoy usa ka panahon sa pagpangandam, ug sa suod nga pagsusi sa kaugalingon. Bisan kining pinili nga sulogoon sa Dios wala makaduol dihadiha ngadto sa iyang presensya, ug mag agwanta sa mga pasundayag sa iyang himaya. Unom ka adlaw ang gikinahanglan sa paghalad sa iyang kaugalingon ngadto sa Dios pinaagi sa pagsusi sa kasingkasing, pagpamalandong ug pag ampo, sa dili pa siya maandam alang sa laktud nga pagkasandurot sa iyang Magbubuhat. {PM 385.3}

Sa pagkaikapito ka adlaw, nga mao ang Adlaw nga Igpapahulay, gitawag si Moises sa itaas ngadto sa panganod. Ang mabaga nga panganod mihukas diha sa panan aw sa tibook sa Israel, ug ang himaya ni Jehova misilak sama sa nagaut ut nga kalayo. "Ug misulod si Moises sa taliwala sa panganod ug mitungas siya ngadto sa bukid ug didto si Moises sa bukid kap atan ka adlaw ug kap atan ka gabii." Ang kap atan ka adlaw nga pagpahilin diha sa bukid wala maglakip sa unom ka adlaw sa pagpangandam. Sulod sa unom ka adlaw, si Josue kauban ni Moises, ug nagtipon sila sa pagkaon sa mana, ug nag inoin gikan "sa sapa nga ninglugsong gikan sa bukid," Apan si Josue wala mosulod uban ni Moises ngadto sa panganod. Nagpabilin siya diha sa gawas, ug nagpadayon siya sa pagkaon ug sa pag inom sa adlaw adlaw samtang naghulat sa paghibalik ni Moises; apan si Moises nagpuasa sulod sa tibook kap atan ka adlaw. {PM 386.1}

Sulod sa iyang pagpabilin didto sa bukid. gidawat m Moises ang mga pahimangno alang sa pagtukud sa usa ka santuwaryo diin ang diosnong presensya ipaila sa pinasahi. "Pabuhaton mo sila ug usa ka balaang poloy anan alang Kanako aron ako magpuyo sa taliwala nila" (Exudo 25:8), mao ang sugo sa Dios. Sa ikatulo nga higayon ang pagbantay sa Sabado gimando. "Kini maoy usa ka timaan sa taliwala Nako ug sa mga anak sa Israel sa walay katapusan," mao ang pahayag ni Jehova, "aron kamo mahibalo nga Ako mao si Jehova nga nagabalaan kaninyo. Tungod niin pagabantayan ninyo ang Adlaw nga Igpapahulay kay kini balaan alang kaninyo...Kay bisan kinsa nga magabuhat ug bisan unsang buhata nga pagahimuon niinig adlawa kadtong kalaga pagaputlon gikan sa taliwala sa iyang katawohan." Exodo 31:17, 13, 14. Bag o pang gihatag ang mga pahamangno alang sa dihadiha nga pagpatindog sa tabernakulo alang sa pag alagad sa Dios; ug karon ang katawohan tingali maghukom, nga tungod kay ang tumong mao man ang himaya sa Dios, ug tungod usab sa ilang dakong pagkinahanglan sa usa ka dapit alang sa pagsimba, nga sila pagamatarungon sa pagtrabaho sa balay simbahan sa adlaw nga Sabado. Aron mabantayan sila gikan niini nga sayop, gihatag ang pasidaan. Bisan ang kabalaan ug ang kadinalian nianang pinasahi nga bulohaton alang sa Dios dili magdala kanila ngadto sa paglapas sa Iyang balaan nga adlaw sa pagpahulay. {PM 386.2}

Gikan niadto ang katawohan gipasidunggan sa nagpabilin nga presensya sa ilang Hari. “Magapuyo Ako sa taliwala sa mga anak sa Israel, ug mamahimo Ako nga ilang Dios,” “ug ang Balongbalong pagabalaanon pinaagi sa Akong himaya” (Exodo 29:45, 43), maoy pasalig nga gihatag ngadto kang Moises. Ingon nga simbolo sa pagbulot an sa Dios, ug sa kausahan sa iyang kabubut on, dihay gitunol ngadto kang Moises usa ka hulad sa Dekalogo nga gisilsil sa tudlo sa Dios sa ibabaw sa duruha ka papan nga hato, (Deuteronomio 9:10; Exodo 32:15, 16), aron ipahiluna nga balaan diha sa balaang puloy anan, nga, sa diha nga mahimo na, mahimong sentro nga makita sa pagsimba sa tibook nasud. {PM 387.1}

Gikan sa usa ka kaliwat sa mga ulipon ang mga Israelinhon nabayaw ibabaw sa tanang katawohan, aron mahimong kaugalingong bahandi sa Hari sa mga hari. Gipahimulag sila sa Dios gikan sa kalibutan, aron Iyang itugyan ngadto kanila ang usa ka balaan nga kapangakohan. Iyang gihimo sila nga mga magbalantay sa Iyang kasugoan, ug siya naglaraw, nga pinaagi kanila, sa pagbantay diha sa taliwala sa mga tawo sa kahibalo mahitungod sa Iyang kaugalingon. Sa ingon niini ang kahayag sa langit magasidlak ngadto sa usa ka kalibutan nga gilimisan diha sa kangitngit, ug nadungog ang usa ka dngog nga naghangyo ngadto sa tanang mga katawohan sa pagliso gikan sa ilang pagsimba sa mga diosdios ug mag alagad sa buhi nga Dios. Kong ang mga Israelinhon nagmatinuoron pa sa ilang pangako, mahimo unta siya nga usa ka gahum dinhi sa kalibutan. Ang Dios mahimong ilang salipdanan, ug iya unta nga bayawon sila ibabaw sa tanang mga nasud. Ang iyang kahayag ug ang iyang kamatuoran mapadayag unta pinaagi kanila, ug magatindog unta sila ilalum sa Iyang maalamon ug balaan nga pagmando ingon nga usa ka sumbanan sa pagkalabaw sa Iyang pagsimba ibabaw sa tanang porma sa pagsimba ug diosdios. {PM 387.2}

Kapitulo 28. Ang Pagsimba ug mga Diosdios Didto sa Sinai

Kining Kapituluha gibase sa Exodo 32-34

Samtang wala didto si Moises, usa kadto ka panahon sa paghulat ug pagduhaduha sa Israel. Ang katawohan nahibalo nga siya misaka sa bukid uban kang Josue, ug ningsulod sa panganod sa mabagang kangitngit nga makita gikan sa patag sa ubos, nga nagpahulay sa tumoy sa bukid, gidan agan sa matag panahon sa mga kilat sa diosnong presensya. Nagpaabut sila nga maikagon alang sa iyang pagbalik. Ingon nga naanad sa yutan on nga mga representasyon sa Dios didto sa Egipto, daw malisud alang kanila sa' pagsalig diha sa usa ka dili makita nga butang buhi, ug nagsalig na sila kang Moises sa pag abag sa ilang pagtoo. Karon siya gikoha gikan kanila. Ang mga adlaw nahimong mga semana, ug sa gihapon siya wala magbalik. Bisan pa nga makita pa gihapon ang panganod, alang sa kadaghanan diha sa kampo daw gibiyaan sila sa ilang pangulo, o gilamoy ba sa nagaut ut nga kalayo. {PM 389.1}

Sulod niining panahon sa paghulat, dihay higayon alang kanila sa pagpamalandong mahitungod sa kasugoan sa Dios nga ilang nadunggan, ug sa pag andam sa ilang mga kasingkasing sa pagdawat sa dugang pa nga mga pinadayag nga iya unya nga himuon nganha kanila. Wala sila'y dako kaayo nga panahon alang niini nga buhat; ug kong nangita pa lamang sila sa mas matin aw nga pagsabut sa mga kinahanglanon sa Dios, ug nagpaubos sa ilang mga kasingkasing sa atubangan Niya, mapanalipdan unta sila gikan sa panulay. Apan wala nila kini pagbuhata, ug sila sa wala madugay nahimong danghag, walay pagtagad, ug masukihon. Ilabina kini nahitabo sa sagol nga pundok sa katawohan. Gigil asan sila nga moadto na sa Yuta sa Saad ang yuta nga nag agay sa gatas ug sa dugos. Sa kondisyon lamang sa pagkamasinugtanon nga gisaad kanila ang maayo nga yuta; apan nawad an sila sa panan aw niini. Diha'y uban nga nagsugyot sa pagbalik ngadto sa Egipto, apan bisan kong paingon sa unahan ngadto sa Canaan o balik sa agi ngadto sa Egipto, ang mga masa sa katawohan hugot na nga dili na makahulat ni Moises. {PM 389.2}

Sa nagbati sa ilang pagkawalay mahimo diha sa pagkawala diha sa ilang pangulo, ningbalik sila ngadto sa ilang kanhi nga mga tuotuo. Ang "sagol nga panon" sa katawohan maoy nag una sa pagpatuyang sa paggumbol ug sa walay pailub, ug sila mao ang mga pangulo sa apostasya nga misunod, Taliwala sa mga butang nga giila sa mga Egiptohanon nga mga simbolo sa pagkadios mao ang toro o nati nga baka; ug maoy sugyot nila nga nanagsimba ug mga diosdios didto sa Egipto nga ang usa ka nati nga baka pagahimuon ug pagasimbahon. Ang katawohan nagtinguha ug larawan nga magrepresentar sa Dios, ug mag una kinila puli kang Moises. Ang Dios wala maghatag ug bisan unsa nga paagi sa pagkapareho sa Iyang kaugalingon, ug Iyang gidili ang bisan unsa nga yutan on nga representasyon alang sa maong tuyo. Ang gamhanang mga milagro didto sa Egipto ug didto sa Dagat nga Mapula gituyo aron sa pagtukud sa pagtoo diha Kaniya ingon nga dili makita, gamhanan sa tanan nga Magtatabang sa Israel, nga mao lamang ang tinuud nga Dios. Ug ang tinguha alang ,sa usa ka makita nga pasundayag sa Iyang presensya gikahatag na diha sa haligi nga panganod ug sa haligi nga kalayo nga naggiya sa ilang mga panon, ug diha sa

pagpadayag sa Iyang himaya sa ibabaw sa Bukid sa Sinai. Apan bisan ang panganod sa Presensya diha pa sa ilang atubangan, mibalik sila diha sa ilang mga kasingkasing ngadto sa pagsimba ug mga diosdios sa Egipto, ug girepiesentar ang himaya sa dili makita nga Dios pinaagi sa larawan sa usa ka toro nga baka! {PM 390.1}

Sa pagkawala diha ni Moises, si Aaron maoy gitugyanan sa pagbulot an sa hukmanan, ug ang usa ka mabagang panon sa katawohan nagtapok sa palibot sa iyang balongbalong uban sa ilang demanda nga nag ingon, “Buhati kami ug mga dios, nga magauna kanamo, kay mahitungod niining Moises, kadtong tawo nga nagkoha kanamo gikan sa yuta sa Egipto, kami wala manghibalo kong unsay nahitabo kaniya. “Matuil pa nila ang panganod nga kamadto maoy nag una kanila, karon dayon na nga naghunong sa ibabaw sa bukid; dili na kini maggiya sa ilang mga panaw. Kinabanglan sila nga may usa ka larawan nga puli niini; ug kong, sumala sa gisugyot, sila modisidir sa pagbalik ngadto sa Egipto, makakaplag sila ug kahimuot sa mga Egiptohanon tungod sa pagdala niini nga larawan sa atubangan nila, ug mag ila niini nga ilang dios. {PM 390.2}

Sa maong krisis gikinahanglan ang usa ka tawo nga may kalig on, disisyon, ug kaisug nga dili mosibug; ang usa nga nagkupot sa {PM 390.3}

•’Tan-awa .ang Appendix, Nota 4 kadungganan sa Dios labaw kay sa popular nga kahimuot, sa kaugalingon nga kaluwasan, o sa kinabuhi mismo. Apan ang pangulo karon sa Israel dili niining mao nga taras. Sa maluya si Aaron miprotesta batok sa katawohan, apan ang iyang paglubaylubay ug pagkamahadlokon diha sa labing hinungdanon nga takna naghimo lamang kanila nga labaw pa nga disidido. Midagsang ang kaguliyang. Daw gimandoan ang kadaghanan sa usa ka buta ug walay katarungan nga kaukyaban. Dihay pipila nga nagpabilin nga nagmatinud anon sa ilang pakigsaad sa Dios; apan ang dako pa nga bahin sa katawohan ningtipon sa apostasya. Ang usa ka diyutay nga pundok nga nangahas sa pagsaway sa gilaraw nga magbuhat ug larawan ingon nga pagsimba ug diosdios, sila gihasmagan ug gibinagis pagtratar, ug diha sa kagubot ug sa pagkaukay sila sa katapusan nawad an sa kinabuhi.

Nahadlok si Aaron alang sa iyang kaugalingon nga kaluwasan; ug imbis mobarug nga halangdon alang sa kadungganan sa Dios, ningnunot siya sa mga pangayo sa kadaghanan. Ang iyang unang buhat mao ang pagmando nga pagatigumon ang tanang mga aritos nga bulawan gikan sa tanang katawohan ug ipadala nganha kaniya, nga naglaum nga ang ilang garbo maoy makapugong kanila sa paghimo sa maong sakripisyo. Apan sa kinasingkasing ilang gitugyan ang ilang mga dayandayan; ug gikan niini iyang gihimo ang tinunaw nga nating baka, diha sa pagsundog sa mga dios sa Egipto. Ang mga katawohan misinggit sa pag ingon, “Kini sila mao ang imong mga dios, Oh Israel, nga mikoha kanimo gikan sa yuta sa Egipto!” Ug sa tinalawan nagtugot si Aaron niini nga insulto ngadto kang Jehova. Naghimo pa siya ug dugang. Sa iyang nakita ang kahimuot sa pagdawat sa bulawanon nga dios, iyang gitukod ang usa ka halaran sa atubangan niini, ug naghimo ug pagmantala nga nag ingon, “Ugrna mao ang fiesta ni Jehova.” Ang maong pahibalo gisangyaw pinaagi sa mga

trumpetero gikan sa usa ka pundok ngadto sa lain nga pundok sa tibook nga campo. “Ug nanagmata sila sa pagsayo sa sunod nga buntag ug nanaghalad sila sa mga halud nga sinunog, ug nanagdala sila ug mga halad sa pakigdait; ug milingkod ang katawohan sa pagkaon, ug sa pag inom, ug nanagpanindog sila sa pagdula.” Ubos sa pasangil nga maghimo ug “usa ka fiesta ngadto kang Jehova,” ilang gipahinunot ang ilang kaugalingon ngadto sa paghingapin sa pagkaon ug sa mapatuyangon nga paghudyaka {PM 391.1}

Pagkasagad, niining atong kaadlawan, nga ang gugma sa kalipayan gitakuban sa usa ka “dagway sa pagkadiosnon”! Ang usa ka tinuhoan nga magtugot sa katawohan, sa paghalad sa ilang kaugalingon ngadto sa hinakog o sa mahilayon nga katagbawan, samtang nagasimba, ingon ang pagkamakapahimuot karon sa kadaghanan sama sa mga adlaw sa Israel. Ug aduna gihapon karon mga Aaron nga lubaylubay, kinsa. nga samtang nagahupot ug mga katungdanan sa pagbulot an diha sa iglesya, motugot sa mga tinguha sa mga dili balaan, ug sa ingon niini nagapadasig kanila sa pagpakasala. {PM 391.2}

Pipila pa lamang ka adlaw ang ninglabay sukad ang mga Hebreohanon naghimo ug usa ka solemni nga pakigsaad sa Dios nga magtuman sa Iyang tingog. Nagtindog sila nga nagkurog tungod sa kahadlok sa atubangan sa bukid, nga nagpatalinghug sa tingog ni Jehova nga nag ingon, “Dili ka magbaton ug lain nga mga dios sa atubangan Ko.” Ang himaya sa Dios nagpatungodtungod pa sa ibabaw sa Sinai nga makita sa katilingban; apan miliso sila ug nangayo ug laing mga dios. “Nanagbuhat sila ug nating baka didto sa Horeb, ug nanagsimba sa usa ka larawan nga tinunaw. Sa ingon niini ilang giilisan ang ilang himaya sa pagkasama sa usa ka baka.” Salmo 106:19, 20. May dako pa ba nga pagkadili mapasalamaton ug labaw pa nga pagkamapangahason nga insulto ang gipakita ngadto Kaniya. nga nagpadayag sa iyang kaugalingon ngadto kanila ingon sa usa ka malumo nga amahan ug gamhanan sa nga tanan nga hari? {PM 392.1}

Didto sa bukid gipasidan an na si Moises mahatungod sa apostasya didto sa campo, ug gimandoan siya sa pagbalik sa walay paglangan. “Lumakaw ka, lumogsong ka ngadto sa ubos,” maoy mga pulong sa Dios; “kay ang imong katawohan nga gikoha mo gikan sa yuta sa Egipto, nanagdaut sa ilang kaugalingon: sila nahisimang sa hinanali gikan sa dalan nga akong gisugo kanila, ug nanagbuhat sila ug usa ka nating baka nga tinunaw, ug nanagsimba sila niini. “Mahimong masanta sa Dios ang kalihokan sa diha pa sa sinugdan; apan Iya kining gipasagdan nga moabut sa Iyang kinatas an, aron nga Iyang matudloan ang tanan sa usa ka leksyon diha sa Iyang pagsilot sa sala nga pagbudhi ug sa apostasya. {PM 392.2}

Nahimong walay polos ang pakigsaad sa Dios sa Iyang katawohan, ug tungod niini siya nagpahayag ngadto kang Moises nga nag ingon, “Pasagdi Ako nga magdadilaab ang Akong kaligutgut batok kanila, ug aron pagaut uton Ko sila, ug ikaw pagabuhaton Ko nga usa ka dako nga nasud.” Ang katawohan sa Israel, ilabina ang sagol nga panon, kanunay nga hilig sa pagsukol batok sa Dios. Sila nagbagolbol usab batok sa ilang pangulo, ug nagasakit kaniya tungod sa ilang pagkawalay pagtoo ug pagkagahi ug ulo, ug trabahoso kaayo ug masulayon sa kalag ang pagdala kanila ngadto sa Sinaad nga Yuta. Napildi na ang kahimuot sa Dios

kanila tungod sa ilang mga sala, ug ang hustisya nagtawag alang sa ilang kalaglagan. Busa si Jehova nagsugyot sa paglaglag kanila, ug buhaton si Moises nga usa ka gamhanan nga nasud. {PM 392.3}

“Pasagdi Ako aron pagaut uton Ko sila,” mao ang mga pulong sa Dios. Kong nagtinguha ang Dios sa paglaglag sa Israel, kinsa kaha ang mangamuyo alang kanila? Pagkadiyutay ra kaha sa magpakabana sa pagadangatan sa mga makasasala! Pipila ra kaha nga sa malipayon makigbaylo sa usa ka bahin sa kahago ug sa lulan ug sa sakripisyo, nga gibayaran sa pagkadili mapasalamaton ug sa pagkagumbolan, alang sa usa ka katungdanan sa kaharuhay ug dungog, ingon nga ang Dios mismo mao ang nagtanyag sa pag ilis. {PM 395.1}

Apan nakita ni Moises ang kapasikaran alang sa paglaum diin may nakita nga kaluya ug kaligutgut lamang. Ang mga pulong sa Dios nga nag ingon, “Pasagdi Ako,” iyang nasabut nga dili pagdili kondili ang pagdasig sa pagpakilooy, nga nagpasabut nga walay bisan unsa ang makaluwas sa Israel kondili ang mga pag ampo ni Moises, ug nga kong sa ingon pagapangamuyoon, pagapasayloon sa Dios ang iyang katawohan. Siya “nangamuyo kang Jehova nga iyang Dios, ug nag ingon: Oh Jehova, ngano ba nga magadilaab ang imong kaligutgut batok sa Imong katawohan nga Imong gikoha gikan sa yuta sa Egipto uban sa dakong gahum ug uban sa usa ka kamot nga kusgan?” {PM 395.2}

Nakapasabut na ang Dios nga Siya wala na moangkon sa Iyang katawohan. Nakasulti na Siya mahitungod kanila ngadto kang Moises nga nag ingon, “ang imong katawohan nga gikoha mo gikan sa yuta sa Egipto.” Apan sa mapainubsanon si Moises wala moangkon sa pagkapangulo sa Israel. Sila dili iya, kondili iya sa Dios “ang imong katawohan, nga imong gikoha.. uban sa dakong gahum, ug uhan sa usa ka kamot nga kusgan. Kay ngano ba,” siya nagdasig, “nga magasulti ang mga Egiptohanon nga magaingon: Alang sa kadautan gikoha mo sila aron sa pagpatay kanila dinhi sa mga kabukiran, ug sa pag ut ut kanila gikan sa nawong sa yuta?” {PM 395.3}

Sulod sa pipila ka mga bulan sukad mipahawa sa Egipto ang Israel, mikaylap ngadto sa tanang mga nasud nga naglibut ang taho sa ilang kahibulungan nga kaluwasan. Diha sa mga Hentil ang kahadlok ug makalilisang nga timailhan. Ang tanan nagpaniid sa pagtan aw kong unsay pagabuhaton sa Dios sa Israel alang sa Iyang katawohan. kong sila karon pagalaglagon. magmadaugon ang ilang mga kaaway, ug mapakaulawan ang Dios. Moangkon ang mga Egiptohanon nga ang ilang mga pasangil mga tinuud imibis nga dad on ang Iyang katawohan ngadto sa kamingawan aron sa paghalad, Iyang gihimo nga sila maoy mahimong halad. Sila wala magpamalandong sa mga sala sa Israel; ang kalaglagan sa katawohan nga Iyang gipasidunggan pag ayo magdala ug pagkaulaw sa iyang ngalan. Pagkadako sa kapangakohan nga nagatungtung k.inila nga dako nga pagpasidungog sa Dios aron sa paghimo sa Iyang ngalan nga usa ka dalayegon dinhi sa yuta! Uban sa unsa nga pag atiman nga sila magbantay batok sa paghimo ug sala, sa pagpakanaug sa Iyang mga paghukom, ug himuon ang Iyang ngalan nga mapakaulawan sa dili diosnon! {PM 395.4}

Samtang si Moises nagpikilooy alang sa Israel, ang iyang pagkamahadlokon nawala diha sa iyang halalum nga kaikag ug paghigugma kanila alang kang kinsa siya nahimong ginamiton sa pagbuhat sa hilabihan, diha sa mga kamot sa Dios. Namati si Jehova sa iyang mga pagamuyo, ug gitugotan ang iyang pag ampo nga dili hinakog. Namatud an sa Dios ang iyang sulogoon; nasulayan na niya ang iyang pagkamatinumanon, ug ang iyang gugma alang nianang masalaypon, ug dili mapasalamaton nga katawohan, ug sa kahalangdon si Moises miagwanta sa pagsulay. Ang iyang kaikag diha kang Israel ningtubod gikan sa dili hinakog nga tumong. Ang kauswagan sa pinili nga katawohan sa Dios mas mahal kaniya kay sa kaugalingon nga dungog, mas mahal pa kay sa katungod nga mahimong amahan sa usa ka gamhanan nga nasud Nahimuot ang Dios sa iyang pagkamatinumanon, sa yano niyang kasingkasing, ug sa iyang katarung, ug Iyang gitugyan ngadto kaniya, ingon matinumanon nga magbalantay, ang dako nga kapangakohan sa pagdala sa Israel ngadto sa Sinaad nga Yuta. {PM 396.1}

Samtang si Moises ug si Josue nanglusong gikan sa bukid. dinala sa nag una ang mga papan sa pagpamatuud," nadungog nila ang mga singgit ug mga hugyaw sa naukyab nga katawohan, sa walay duhaduha diha sa kahimtang nga Iinuog nga kaguliyang. Alang kang Josue nga sundalo, ang unang panghunahuna mao ang usa ka panulong gikan sa ilang mga kaaway. "Adunay kagahub sa gubat sa dapit sa campo," siya miingon. Apan si Moises nga naghukom sa labi ka tinuud sa kinaiya sa kasamok nag ingon nga ang paningog dili paningog sa gubat, kondili sa hudyaka. "Dili man mao ang paghugyaw sa mga mananaug, ni mao ang tingog niadtong mga nagatunaw tungod kay nadaug sila; apan ang kagahub ila sa mga nagaambahan maoy akong nadungog." {PM 396.2}

Samtang sila nagkahaduul sa kampamento, ilang nakita ang katawohan nga nanagpaninggit ug nanagsayaw libut sa ilang larawan sa diosdios. Kadto maoy usa ka talan awon sa hentil nga paghudyaka, usa ka sinundog sa diniwata nga mga fiesta sa Egipto; apan pagkadili pareho sa solemni ug matahaon nga pagsimba sa Dios! Nasanapan si Moises. Bag o pa lamang siya nga nahiabut gikan sa presensya sa himaya sa Dios, ug bisan pa nga siya gipasidanan sa nagakahitabo, wala siya maandam alang niadtong makalilisang nga pagpasundayag sa pagpakaulaw sa Israel. Mainit kaayo ang iyang kasuko. Sa pagpakita sa iyang kasilag tungod sa ilang kasal anan, iyang gibalibag sa ubos ang mga papan nga bato, ug sila nangadugmok diha sa panan aw sa tanang katawohan, sa ingon niini maingon nga ilang gibungkag ang ilang pakigsaad uban sa Dios, mao ang Dios nagbungkag sa iyang pakigsaad uban kanila. {PM 397.1}

Sa iyang pagsulod sa campo, si Moises miagi lusot sa mga katawohan nga nanghudyaka, ug sa gisakgaw niya ang ilang idolo, iya kini giitsa ngadto sa kalayo. Unya iya kini gigaling ug napolbos, ug sa iya kining gisabulak sa sapa nga nagaagay gikan sa bukid, iyang gipainom ang mga tawo niini Dinhi nakita ang hilabihang pagkawalav bili sa ilang dios nga ilang ginasimba. {PM 397.2}

Gipatawag sa dakong pangulo ang iyang sad an nga igsoon, ug sa mapig ot nangayo ug katin awan nga nag ingon, “Unsa ba ang gibuhat niining katawohan kanimo nga ikaw nagadala man ug usa ka dakong sala sa ibabaw nila?” Naningkamot si Aaron sa pagpanalipod sa iyang kaugalingon pinaagi sa pag asoy sa mga sigaw sa katawohan; nga kong wala pa siya mosugot sa ilang gipangayo, tingali siya pagapatyon. “D«li unta mosilaub ang kasuko sa akong ginoo,” siya miingon, “ikaw nakaila sa katawohan, nga sila naandam alang sa kadautan. Kay sila nanag ingon kanako, Buhati kami ug mga dios, nga magauna kanamo: kay mahitungod niining Moises, ang tawo nga nagkoha kanamo gikan sa Egipto, kami wala manghibalo sa nahitabo kaniya. Ug ako miingon kanila, Bisan kinsa nga adunay bulawan, tangtanga ninyo kana. Ug ilang gihatag kini kanako. Ug gibutang ko kini sa kalayo, ug migula kining nating baka.” Gusto niyang ipatuo ni Moises nga dihay milagro nga nahimo nga ang bulawan gibutang ngadto sa kalayo, ug pinaagi sa gahum nga labaw sa kasarangan, ang bulawan nahimong usa ka nating baka. Apan ang iyang mga pamalibad ug mga pagtipas sa kamatuoran wala magsilbe. Siya sumala sa hustisya gitratar ingon nga pangulong makasasala. {PM 397.3}

Ang kamatuoran nga si Aaron napanalanginan ug napasidunggan nga labaw kaayo sa katawohan, maoy nakahimo sa iyang sala nga makalilisang kaayo. Si Aaron “ang balaan ni Jehova” (Salmo 106:16), mao ang naghimo sa idolo ug nagpahibalo sa fiesta. Siya nga natudlo nga tigpamaba alang kang Moises, ug mahatungod kang kinsa ang Dios mismo nakapamatuud, “Nahibalo Ako nga siya makasuiti ug maayo,” (Exodo 4:14), nga napakyas sa pagsumpo sa mga diwatero diha sa ilang tuyo nga mapangahason sa langit. Siya nga pinaagi kang kinsa ang Dios nakahimo sa pagdala ug mga paghukom sa ibabaw sa mga Egiptohanon ug sa ilang mga dios, nakadungog nga wala matandog sa pagmantala sa atubangan sa imahe, nga nagaingon. “Kini sila mao ang imong mga dios, Oh Israel, nga mikoha kanimo gikan sa yuta sa Egipto.” Siya mao ang uban ni Moises didto sa bukid, ug didto nakatan aw sa himaya ni Jehova, nga nakakita nga diha sa pagpasundayag niadto nga himaya walay imahe nga ikapareha siya mao ang nagbalhin madto nga himaya ngadto sa pagkasama sa usa ka toro nga baka. Siya nga kaniya gitugyan sa Dios ang pagdumala sa katawohan kong wala diha si Moises; nakaplagan nga nagtugot sa ilang pagsukol “Batok kang Aaron nasuko si Jehova sa hilabihan gayud ngadto sa paglaglag kaniya.” Apan agi’g tubag sa mainiton nga pangaliyupo ni Moises, nasalbar ang iyang kinabuhi ug diha sa paghinulsol ug sa pagpaubos tungod sa iyang dakong sala, napasig uli siya ngadto sa kahimuot sa Dios. {PM 398.1}

Kong si Aaron may kaisug pa sa pagtindog alang sa katarungan, sa walay pagtagad sa mga sangputanan, iya unta mapugngan kadtong apostasya Kong iya pang gipalungtad sa walay pagtipas ang iyang kaugalingong pagsugot ngadto sa Dios, kong iya pang napasabut ang katawohan ngadto sa mga katalagman sa Sinai, ug napahinumdum sila mahitungod sa ilang solemni nga pakigsaad sa Dios sa pagtuman sa Iyang kasugoan, masanta unta ang dautan. Apan ang iyang pagnunot sa mga tinguha sa katawohan, ug ang malinaw nga pasalig nga niini mipadayon siya sa pagtuman sa ilang mga piano, nakapaisog kanila sa dugang pa nga pagpakasala kay sa nasulod sa ilang mga hunahuna kaniadto. {PM 398.2}

Sa paghibalik ni Moises sa campo, ug sa giatubang ang mga rebelde, ang maisug nga kasaba ug ang kalagot nga iyang gipasundayag diha sa pagbuak sa balaang mga papan sa kasugoan, gitandi sa katawohan sa makapahimuot nga pamulong ug talahuron nga panglihok sa iyang igsoon. Ug ang ilang mga kalooy didto mahidapig kang Aaron. Aron sa paghatag ug katarungan sa iyang kaugalingon, naninguha si Aaron sa paghimo sa katawohan nga maoy mahubag sa iyang kaluyahon diha sa pagtugot sa ilang pangayo; apan bisan pa niini, natugob sila sa ilang pagdayeg sa iyang kabuotan ug sa iyang pailob. Apan ang Dios nagatan aw dili ingon sa makita sa tawo. Ang kang Aaron nga espiritu nga manunoton" ug ang iyang tinguha sa pagpahimuot maoy nakapawala makakita sa iyang mga mata sa hilabihan ka dako sa kasal anan nga iyang gitugot. Ang iyang paagi diha sa paghatag sa iyang impluwensya ngadto sa pagpakasala sa Israel, maoy hinungdan sa linibo ka mga kinabuhi ang nakalas. Sa unsa nga katandian kini sa paagi ni Moises, kinsa nga samtang nagmatinumanon sa pagpatuman sa mga paghukom sa Dios, nagpakita nga ang kaayohan sa Israel maoy mahal pa kaniya kay sa kauswagan o dungog o kinabuhi. {PM 399.1}

Mahitungod sa tanang mga sala nga pagasilotan sa Dios, walay labaw nga grabe diha sa iyang panan aw kay niadtong nagpadasig sa uban sa pagbuhat sa kadautan. Gusto sa Dios nga ang Iyang mga sulogoon mapamatuud sa ilang pagkamatinuoron pinaagi sa matinumanon nga pagbadlong sa kalapasan, bisan unsa ka masakit nga buhat. Kadtong ginapasidunggan sa usa ka diosnon nga sugo, dili magamaluya, ug lubaylubay nga magsisilbi sa panahon. Dili sila magpuntariya sa pagbayaw sa kaugalingon, o maglikay sa dili kagustohan nga mga katungdanan, apan maghimo sa buiohaton sa Dios uban sa pagkamatinumanon nga walay pagtipastipas. {PM 399.2}

Bisan pa ang Dios nakatugot sa pag ampo ni Moises diha sa pagpahigawas sa Israel gikan sa kalaglagan, ang ilang apostasya kinahanglan pagasilotan. Ang pagkamalapason ug ang pagkadili masinugtanon diin nganhi niini gitugotan sila ni Aaron sa pagkahulog, kondili masumpo sa labing madali, magpatuyang diha sa pagkadautan, ug maapil na ang nasud diha sa kalaglagan nga dili mabakwi. Pinaagi sa makalilisang nga kapintas kinahanglan wantangon ang kadautan. Sa nagatindog siya sa ganghaan sa campo, gitawag ni Moises ang katawohan ug nag ingon, "Kong kinsa ang dapig kang Jehova moari siya kanako." Kadtong wala motipon sa apostasya gipadto sa tuo ni Moises; kadtong nakasala apan mahinulsolon, ngadto sa wala Ang sugo gituman. Nakaplagan nga ang banay ni Levi wala moapil diha sa pagsimba sa diosdios. Gikan sa taliwala sa ubang kabanayan dibay daghan nga nakasala, apan nagpakita sa ilang paghinulsol. Apan ang usa ka dakong pundok, nga ang kasagaran gikan sa sagol nga katawohan nga naghulhog sa pagbuhat sa nating baka, sa pinating nagpadayon sa ilang pagsukol. Sa ngalan "ni Jehova nga Dios sa Israel," gisugo karon ni Moises kadtong diha sa iyang tuo, nga nagbantay sa ilang kaugalingon nga wala mag apil apil sa pagsimba ug diosdios, sa pagtakin sa ilang mga pinuti ug gipapatay ang tanan nga nagpadayon sa pagsukol. "Ug nangapukan sa katawohan niadtong adlawa ang tulo ka libo ka tawo." Sa walay pagtagad sa katungdanan, sa kaliwat, o sa panaghigalaay, ang mga pangulo sa kagubot

gipamatay; apan ang tanan nga naghinulsol ug nagpaubos sa ilang kaugalingon gisalbar. {PM 399.3}

Kadtong naghimo niining makalilisang nga buhat sa paghukom nagabuhat pinaagi sa diosnong pagbulot an, nga nagtuman sa hukom sa Hari sa langit Ang mga tawo kinahanglan magbantay kong giunsa nila, diha sa ilang tawohanon nga kahalap, paghukom ug pagpahamtang ug silot sa ilang mga isigkatawo; apan kong ang Dios magasugo kanila sa pagtuman sa iyang hukom sa ibabaw sa pagkadautan, kinahanglan siya pagatumanon. Kadtong naghimo niining masakit nga buhat, nagpaila lamang sa ilang pagdumot sa rebelyon ug sa pagsimba ug mga diosdios, ug naghalad sa ilang mga kaugalingon sa labaw ka hingpit ngadto sa pag alagad sa tinuud nga Dios. Gipasidunggan sa Dios ang ilang pagkamatinumanon pinaagi sa paghatag ug pasahi nga kalainan sa banay ni Levi {PM 400.1}

Ang mga Israelinhon nakasala sa sala nga pagbudhi ug batok sa usa ka Hari nga nagluwan kanila sa mga kaayohan, ug kang kinsang pagbulot an sila sa kinabubut on nagsaad sa pagtuman. Nga aron ang diosnon nga pangagamhanan mapalungtad kinahanglan ipahamtang ang hustisya sa mga mahudhion. Apan bisan sa dinhi ang kalooy sa Dios gipakita. Samtang Iyang gipalungtad ang Iyang kasugoan, Iyang ginhatag sa tanan ang kagawasan sa pagpili, ug ang higayon sa paghinulsol. Ang giputol mao ra sila nga nagpadayon sa ilang pagsukol. {PM 400.2}

Gikinahanglan nga kini nga sala pagasilotan, ingon nga usa ka pamatuud ngadto sa naglibut nga mga nasud sa disgusto sa Dios batok sa pagsimba ug mga diosdios. Pinaagi sa pagpatuman sa hustisya nganha sa mga sad an, si Moises, ingon nga ginamiton sa Dios, tingali nagbilin nga natala sa usa ka solemni ug katilingbanon nga protesta batok sa ilang kasal anan. Samtang ang mga Israelinhon sa umalabut magsaway sa pagsimba ug mga diosdios sa silingang mga banay, ang ilang mga kaaway magaitsa balik ngadto kanila sa sumbong nga ang katawohan nga nag angkon kang Jehova nga ilang Dios naghimo ug usa ka nating baka ug gisimba kini didto sa Horeb. Unya bisan mapugos sa pag ila sa makauulaw nga kamatuoran, ang Israel makapunting sa makalilisang nga pagadangatan sa mga malapason, ingon nga ebidensya nga ang ilang sala wala pagtugoti o napasaylo. {PM 401.1}

Ang gugma nga dili minos kay sa hustisya nagkinahanglan nga tungod niini nga sala, ipahamtang ang paghukom. Ang mao ang magbalantay mgon man ang labing labaw sa iyang katawohan. Iyang pagaputlon kadtong mga disidido sa pagsukol, aron nga dili sila magdaldal sa uban ngadto sa kalaglagan. Diha sa pagpalingkawas sa kinabuhi ni Cain, gipasundayag sa Dios ngadto sa kalibutan ang mahimong sangputanan sa pagtugot nga dili masilotan ang sala. Ang impluwensya nga natisuok diha sa iyang mga kaliwat pinaagi sa iyang kinabuhi ug sa pagtulun an nagdala ngadto sa kahimtang sa pagkadunot nga nagkinahanglan sa pagwagtang sa tibook nga kalibutan pinaagi sa usa ka lunop. Ang kasaysayan sa katawohan sa wala pa ang lunop nagapamatuud nga ang hataas nga kinabuhi dili usa ka panalangin alang sa makasasala; ang dakong pailub sa Dios wala magpugong sa ilang pagkadautan. Sa nagakahataas ang pagkinabuhi sa mga tawo, nagdugang ang ilang pagkadunot. {PM 401.2}

Mao man usab ang apostasya didto sa Sinai. Gawas kong ang silot nadal, pa sa pagpahamtang sa kalapasan, ang sama nga mga sangputanan makita unta pag usab. Madunot unta ang yuta sama sa mga adlaw ni Noe. Kong gipalingkawas pa ang maong mga malapason, ang mga kadautan mao unta ang mosunod, nga dako pa kay sa misangput gumikan sa pagpalingkawas sa kinabuhi ni Cain. Tungod sa kalooy sa Dios ang mga linibo magaantus, aron sa pagsanta sa pagkakinahanglan nga ipapahamtang ang mga paghukom ibabaw sa mga minilyon. Aron maluwas ang daghan, kinahanglan Iyang silotan ang diyutay. Kong wala pa dihadiha pagpahawa ang dautan, sila sa dili madugay mahulog nga tukbonon sa ilang daghan ug gamhanan nga mga kaaway, Kadto gikinahanglan alang sa kaayohan sa Israel, ug usa usah ka leksyon sa tanang magasunod nga mga kaliwatan, nga ang kasal anan pagasilotan dihadiha. Ug kadto maoy usa ka kalooy ngadto sa mga makasasala mismo aron sila pagapahamub on sa ilang dautan nga dalan. Kong napalingkawas pa ang ilang kinabuhi, ang sama nga espiritu nga nagdaldal kanila sa pagsukol batok sa Dios mapasundayag unta diha sa pagdumot ug diha sa panag away sa ilang taliwala, ug sa kadugayan maglinaglagay ang usa sa usa. Tungod kadto sa gugma ngadto sa kalibutan, sa gugma ngadto sa Israel, ug bisan ngadto sa mga malapason, nga gisilotan ang kasal anan uban sa matulin ug makalilisang nga kabangis. {PM 401.3}

Samtang ang katawohan gipamukaw sa pagtan aw sa pagkadako kaayo sa ilang sala, ang kalisang ningtuhop sa tibook nga ktmpamento. Gikahadlokan nga ang matag malapason pagaputlon. Nalooy sa ilang kasakit, si Moises misaad sa pagpangamuyo pagusab sa Dios alang kanila. {PM 402.1}

“Nakasala kamo ug usa ka dakong sala,” siya miingon, “ug karon motungas ako ngadto kang Jehova; tingali magabuhat ako ug halad sa pagtabon sa sala alang sa inyong mga sala.” Siya mibalik, ug sa iyang kompisyon sa atubangan sa Dios siya miingon, “Oh, kining katawohan nakasala ug usa ka dakong sala, ug nagbuhat sila ug mga dios nga bulawan. Apan karon, kong pasayloon Mo ang ilang sala; ug dili ugaling, palaa ako, ginaampo ko Kanimo. gikan sa Imong basahon nga gisulatan Mo.” Ang tubag mao kini “Bisan kinsa ang nakasala batok Kanako, kini siya pagapalaon Ko sa Akong basahon. Ug lumakaw ka, dad a kining katawohan didto sa dapit nga Akong giingon kanimo. Ania karon, ang Akong Manulonda magauna kanimo; apan sa adlaw sa Akong pagduaw, pagaduawon Ko ang ilang sala sa ibabaw nila.” {PM 402.2}

Sa pag ampo ni Moises, ang atong mga hunahuna ginadala ngadto sa langitnon nga mga rekord diin ginasulat ang mga ngalan sa tanang mga tawo, ug ang ilang mga binuhatan, bisan maayo o dautan, ginarehistro sa matinumanon. Sa basahon sa kinabuhi anaa ang mga ngalan sa tanan nga nakasulod sa pag alagad sa Dios. Kong ang bisan kinsa niini mopahawa gikan kaniya, ug pinaagi sa pinating nga pagpadayon diha sa sala, ug sa katapusan magpagahi batok sa mga impluwensya sa Balaang Espiritu, ang ilang mga ngalan, diha sa Paghukom pagapalaon gikan sa basahon sa kinabuhi, ug sila sa ilang kaugalingon ireserba ngadto sa pagkalaglag. Naila ni Moises kong unsa ka makalilisang ang pagadangatan sa makasasala;

apan kong ang katawohan sa Israel pagadumilian ni Jehova, siya naghangyo nga ang iyang ngalan pagapalaon kauban sa ila; kay dili siya makaako sa pagtan aw nga ang mga paghukom sa Dios mahulog sa ibabaw nila kinsa giluwas sa Dios sa hilabihan ka maloloy on. Ang paglaban ni Moises alang sa Israel nagailustrar sa paglaban ni Cristo alang sa makasasala nga katawohan. Apan si Jehova wala magtugot ni Moises nga magpas an. ingon sa gibuhat ni Cristo, sa sala sa malapason. “Bisan kinsa nga nakasala batok Kanako, kini siya pagapalaon Ko sa Akong basahon,” siya miingon. {PM 402.3}

Sa halawum nga kasub anan gilubong sa katawohan ang ilang mga patay. Tulo ka libo ang nangapuk an pinaagi sa pinuti; sa wala madugay tapus niini mibuto ang peste sa sakit diha sa kampamento; ug karon ang mensahe ning abot kanila nga nag ingon nga ang diosnong presensya dili na mag uban kanila diha sa ilang mga panaw. Si Jehova nagpahayag sa pag ingon, “Ako dili motungas sa taliwala mo, kay ikaw mao ang katawohan nga gahi ug liog; tingali ug Ako magaut ut kanimo sa dalan.” Ug gihatag ang sugo nga nag ingon, “Tangtanga karon ang imong mga dayadayan gikan kanimo kay ako mahibalo sa akong pagabuhaton kanimo.” Karon dihay pagbalata sa tibook kampamento. Diha sa paghinulsol ug sa pagpaubos, “ang mga anak sa Israel nanagpanangtang sa ilang mga dayadayan sukad sa bukid sa Horeb.” {PM 403.1}

Pinaagi sa dionsong mando, ang balongbalong nga gihimong temporaryo nga dapit simbahan gikoha ug iyang gipatindog kini “sa halayo gawas sa campo.” Kini maoy dugang nga ebidensya nga ang Dios mipahawa sa Iyang presensya gikan kanila. Nagpagdayag Siya sa Iyang kaugalingon ngadto kang Moises, apan dili ngadto sa maong katawohan. Ang pagbadlong gibati pag ayo, ug alang sa kadaghanan kinsang mga tanlag gisakitan kini daw usa ka timailhan sa dako pa nga kagul anan. Wala ba ni Jehova ilain si Moises gikan sa campo aron Iyang laglagon sa hingpit sila? Apan wala sila biyai nga walay paglaum. Gipatindog ang balongbalong sa gawas sa kampamento, apan gitawag kini ni Moises nga “balongbalong nga pagatiguman.” Ang tanan nga sa tinud anay mahinulsol, ug nagtinguha sa pagbalik ngadto kang Jehova, gimandoan sa pag adto didto sa pagsugid sa ilang mga sala ug mangamuyo sa Iyang kalooy. Sa diha nga sila namalik ngadto sa ilang mga balongbalong, si Aloises ningsulod sa tabernaculo. Uban sa nahigwaos nga kaikag, naniid ang katawohan ug mga ilhanan kon ang iyang mga pagpangaliyupo alang kanila gidawat ba. kong ang Dios mokanaug aron sa pagsugat kaniya, tingali sila makalaum nga dili sila paga ut uton sa hingpit. Sa diha nga ang haligi nga panganod nanaug, ug nagtindug sa pultahan sa balongbalong, ang katawohan nanglulak sa kalipay, ug sila “mitindog ug mingsimba, ang tagsatagsa didto sa pultahan sa iyang balongbalong ” {PM 403.2}

Nahibalo kaayo si Aloises sa katig a ug sa kabuta nila nga gibutang ilalum sa iyang pagbantay; nasayud siya sa mga kalisdanan nga iyang pagasagubangon. Apan iyang nakat onan nga aron sa paglampos uban sa katawohan siya kinahanglan may panabang gikan sa Dios. Siya nangamuyo alang sa matin aw pa nga pagpadayag sa kabubut on sa Dios, ug alang sa kasigurohan sa Iyang presensya:” “Tan awa, Ikaw nagaingon kanako, Dad a kining

katawohan: ug Ikaw wala magpahayag kanako kong kinsa ang pagasugoon Ako uban kanako. Apan Ikaw miingon Ako nakaila kanimo pinaagi sa imong ngalan, ug nakakaplag ka usab ug kalumo sa akong mga mata. Busa karon, ako nagapangaliyupo Kanimo kong ako nakakaplag ug kalumo sa Imong mga mata, ipahayag Mo karon kanako ang Imong mga dalan, aron maila ko Ikaw, ug sa tuyo nga makakaplag ako ug kalumo sa Imong mga mata: ug palandonga nga kining nasud mao ang Imong katawohan." {PM 404.1}

Mao kini ang tubag: "Ang Akong presensya mouban kanimo ug pagahatagan Ko ikaw ug pagpahulay." Apan si Moises wala pa matagbaw. Dihay miduot sa iyang kalag ang usa ka pagbati sa makalilisang nga mga sangputanan kong pasagdan sa Dios ang Israel nga magmagahi ug dili mahinulsolon. Dili siya makaantus nga ang mga tinguha mahimulag gikan niadtong ila sa iyang mga igsoon, ug nag ampo siya nga ang kalumuot sa Dios iuli ngadto sa Iyang katawohan, ug nga ang ilhanan sa Iyang presensya magapadayon sa pagmando sa ilang mga panaw: "Kong ang Imong presensya dili magauban kanako, dili mo kami pagakohaon dinhi. Kay unsaon man karon sa pag ila nga ako nakakaplag ug kilumo sa Imong mga mata, ako ug ang Imong katawohan" dili ha tungod nga Ikaw magalakaw uban kanamo; aron kami mahimong katawohan nga mga linain, ako ug ang Imong katawohan, gikan sa tanang mga katawohan nga ania sa ibabaw sa nawong sa yuta? {PM 404.2}

Ug si Jehova miingon, "Pagabuhaton Ko usab kini nga butanga nga imong giingon; tungod kay nakakaplag ka ug kalumo sa Akong mga mata, ug naila Ko ikaw tungod sa imong ngalan. Ang matag pag ampo natubag, apan giuhaw pa siya alang sa dako pa nga mga ilhanan sa kahimuot sa Dios. Karon naghimo siya ug usa ka hangyo nga wala pay tawo ang nakahimo niini kaniadto: "Gipangaliyupo ko Kanimo nga ipakita mo kanako ang Imong himaya." {PM 405.1}

Wala badlonga sa Dios ang iyang hangyo ingon nga mapangahason; apan gilitok Niya ang maluluy ong mga pulong nga nag ingon, "Pagapaagion Ko ang tanan Ko nga kaayohan sa atubangan mo." Walay tawo nga mabuhi nga magtan aw sa dili tinabunan nga himaya sa Dios; apan gipasaligan si Moises nga makasud ong sa diosnong himaya sumala sa iyang maagwanta. Busa gipatawag siya pag usab ngadto sa tumoy sa bukid; unya ang kamot nga nagbuhat sa kalibutan, kadtong kamot nga "magabalhin sa mga kabukiran, ug sila wala managpanghibalo niana" (Job 9:5), mikoha niining binuhat sa abug, kining kusganong tawo sa pagtoo, ug gipahiluna siya diha sa usa ka liki sa bato, samtang ang himaya sa Dios ug ang tanan Niyang kaayohan moagi sa atubangan niya. {PM 405.2}

Kining mao nga eksperensya nga labaw pa sa tanang uban, ang saad nga ang diosnong presensya magauban kaniya alang kang Moises maoy usa ka pasalig sa kalampusan diha sa buhat nga diha sa iyang atubangan; ug giisip niya kini nga walay kinutoban ang pagkadako pa ug bili kay sa tanang kinaadman sa Egipto, o sa tanan niyang nakab ot ingon nga usa ka batid sa pangagamhanan o sa pagkalider militar. Walay yutan ong gahum o kabatid o sa kinaadman ang makasangkap sa dapit sa nagapahilin nga presensya sa Dios. {PM 405.3}

Alang sa malapason maoy usa ka makahahadlok nga butang nga mahulog ngadto sa mga kamot sa buhi nga Dios; apan si Moises mitindug nga nag inusara diha sa presensya sa Usa nga wala Katapusan, ug siya wala mahadlok; tungod kay ang iyang kalag nagpahiuyon man sa kabubut on sa iyang Magbuhuhat. Ang salmista nagaingon, “Kong sa akong kasingkasing nagapalandong ako sa kadautan. ang Ginoo dili magpatalinghug kanako.” Salmo 66:18 Apan “ang pakig abyan ni Jehova anaa kanila nga nahadlok kaniya; ug kanila igapadayag niya ang iyang tugon.” Salino 25:14 {PM 405.4}

Ang Dios nagmantala sa Iyang kaugalingon nga nag ingon, “Si Jehova, si Jehova, usa ka Dios nga maloloy on, mapuanguron, mahinay sa pagkasuko, ug dako sa mahigugmaong kalolot ug makatuoran; nagtipig sa mahigugmaong kalolot alang sa linibo, ug nangapasaylo sa pagkadautan, ug sa pagkamasukihon ug sa sala, ug nga sa walay bisan unsa nga paagi magapakamatarung sa dautan.” {PM 406.1}

“Ug si Moises midali, ug giduko niya ang iyang ulo, ngadto sa yuta ug misimba Kaniya.” Nangamuyo siya pag usab nga pasayloon sa Dios ang pagkadautan sa iyang katawohan ug mag ila kanila nga alang sa Iyang panulondon. Gitugotan ang iyang pag ampo. Sa maloloy on si Jehova nagsaad sa pagbag o sa Iyang kahimuot ngadto sa Israel, ug alang sa ilang kaayohan maghimo ug mga katingalahan nga ang ingon wala mahimo “sa tibook nga yuta, ni sa bisan unsa nga nasud.” {PM 406.2}

Si Moises nagpabilin didto sa bukid sulod sa kap atan ka mga adlaw ug mga gabii; ug sulod mining panahona, sama sa nahauna, siya sa katingalahan gisustintohan. Wala’y tawo ang gitugotan sa pantu ngas sa bukid uban kaniya, ni sa panahon sa iyang pagkawala diha may gitugotan sa pagduul sa bukid. Sa sugo sa Dios siya nag andam ug duruha ka mga papan nga bato, ug gidala sila uban kaniya ngadto sa tumoy; ug sa makausa pa “gisulat ni Jehova sa mga papan ang mga pulong sa tugon, ang Napulo ka mga Sugo.” {PM 406.3}

Sulod niadtong taas nga panahon sa pagpakighimamat sa Dios, ang nawong ni Moises misidlak sa himaya sa diosnong presensya; wala siya’y kalibutan nga ang iyang nawong misidlak sa masulaw nga kahayag sa diha nga siya milugsong gikan sa bukid Ang mao nga kahayag maoy nagdan ag sa panagway ni Esteban sa diha nga gidala siya ngadto sa atubangan sa iyang mga maghuhukom; “ug ang tanang nanaglingkod sa Sanhedrin, sa pagtutok nila kaniya, nakamatikod nga ang iyang nawong sama sa nawong sa manulonda.” Buhat 6:15. Si Aaron ingon man ang katawohan misibog gikan kang Moises ug “nangahadlok sila sa pagduul kaniya.” Sa iyang pagkakita sa ilang kalibug ug kahadlok, apan wala siya mahibalo sa hinungdan, iyang giagda sila sa pagduul kaniya Iyang gipakita ngadto kanila ang panga ko sa pagpasig uli sa Dios, ug gipasaligan sila sa iyang nahiuli nga kahimuot. Ilang nasabtan diha sa iyang tingog ang gugma ug ang pakiluoy, ug sa katapusan may usa nga nangarisgar sa pagduul kaniya. Tungod sa hilabihang kalisang sa pagsulti, sa hilum iyang gitudlo ang panagway ni Moises, ug unya mitudlo siya ngadto sa langit. Nasabtan sa dakong lider ang buot niyang ipasabut. Diha sa ilang namatngonan nga sala, ug nagabati sa ilang kaugalingon nga nailalum gihapon sa diosnong disgusto, wala sila makaantus sa langitnong

kahayag, nga kong nagmasinugtanon pa sila sa Dios, magpuno unta kanila sa kalipay. Adunay kahadlok diha sa sala. Ang kalag nga nahiga was gikan sa sala dili mangandoy sa pagtago gikan sa kahayag sa langit. {PM 406.4}

Si Moises daghan ug igsusulti ngadto kanila; ug aron sa pagwala sa ilang kahadlok, iyang gitabunan ang iyang nawong, ug nagpadayon siya sa pagbuhat niini human madto sa diha nga siya mobalik ngadto sa campo gikan sa iyang pagpakig uban sa Dios. {PM 407.1}

Pinaagi niining kasilaw, gilaraw sa Dios sa pagpaimpresar sa Israel sa kabalaan, ug sa pagkahataas ang kinaiya sa Iyang kasugoan, ug sa himaya sa maayong balita ingon sa gipadayag pinaagi kang Cristo. Samtang si Moises didto pa sa bukid, gipaatubang sa Dios ngadto kaniya dili lamang ang mga papan sa kasugoan, kondili ang plano usab sa kaluwasan. Iyang nakita nga ang sakripisyo ni Cristo gilarawa nan nang daan sa tanang mga panig ingnan ug mga simbolo sa panahon nga Judio; ug ang langitnong kahayag kadto nga nagbuhagay gikan sa Calbaryo, dili kubos kay sa himaya sa kasugoan sa Dios, nga nagsabwag sa maong kasilaw diha sa nawong ni Moises. Kadtong maong diosnon nga paghayag nagsimbolo sa himaya sa panahon diin si Moises mao ang makita nga manlalaban, usa ka tag atubang sa usa nga tinuud nga Manlalaban. {PM 407.2}

Ang himaya nga nagsidlak diha sa nawong ni Moises nag ilustrar sa mga panalangin nga pagadawaton sa mga katawohan sa Dios nga nagabantay sa mga sugo pinaagi sa pagpanglaban ni Cristo. Kini nagpamatuud nga sa magakahaduul ang atong pagpakigkauban sa Dios, ug sa magakatin aw ang atong kahibalo mahitungod sa iyang mga kinahanglanon, magadugang ang kahingpit sa atong pagkauyon ngadto sa diosnon nga larawan, ug magalabi ang atong pagkamahi mong umalambit sa diosnon nga kinaiya. {PM 407.3}

Si Moises maoy usa ka hulagway ni Cristo. Ingon nga manlalaban sa Israel nga nagtabon sa iyang nawong, tungod kay ang katawohan dili man makaagwanta sa pagtan aw sa himaya niini, mao man usab si Cristo, ang diosnong Manlalaban, nagtabon sa iyang pagkailios sa pagkatawohanon sa diha nga Siya mianhi sa yuta. Kong ning anhi pa Siya nga nagsul ob sa kahayag sa langit, dili unta Siya makaduul sa mga tawo diha sa ilang makasasala nga kahimtang. Dili unta sila makaagwanta sa himaya sa Iyang presensya. Busa nagpaubos siya sa Iyang kaugalingon, ug gihimo “sa dagway sa usa ka masal anon nga unod” (Roma 8-3), aron Iyang makab ot ang nahulog nga kaliwat, ug ituboy sila. {PM 407.4}

Kapitulo 29. Ang Pagdumot ni Satanas Batok sa Kasugoan

Ang kinaunahang paningkamot ni Satanas sa pagbuntog sa kasugoan sa Dios nga iyang gisugdan taliwala sa mga pumopuyo sa langit nga walay sala daw sa usa ka panahon pagapurongpurongan sa kalampusan. Hilabihan ka daghan sa mga manulonda ang napahisalaag; apan ang daw kadaugan ni Satanas misangput diha sa kapildihan ug sa pagkawala, ang pagkanahimulag gikan sa Dios, ug ang paghingilin gikan sa langit. {PM 409.1}

Sa diha nga nabago ang bugno sa ibabaw sa yuta, nakadaug na man usab si Satanas sa usa ka daw bintaha. Pinaagi sa kalapasan, ang tawo nahimong iyang binihag, ug ang ginharian sa tawo usab nabaligya ngadto sa mga kamot sa pangulo nga masupilon. Karon ang agianan daw bukas alang ni Satanas sa pagtukod ug usa ka independente nga ginharian, ug sa paghagit sa pagbulot an sa Dios ug sa Iyang Anak. Apan ang plano sa kaluwasan naghimo sa tawo nga mahibalik pag usab ngadto sa panag uyon sa Dios, ug sa paghatag ug pagkamasinugtanon ngadto sa Iyang kasugoan. ug alang sa tawo ug sa yuta nga sa katapusan malukat gikan sa gahum sa dautan. {PM 409.2}

Napildi na man usab si Satanas, ug sa laing bahin siya midangop ngadto sa paglimbong, diha sa paglaum nga mabali ang iyang kapildihan ngadto sa usa ka kadaugan. Aron sa pag awhagug pagsukol diha sa nahulog nga kaliwat, iyang giatubang ang Dios ingon nga dili matarung diha sa pagtugot sa tawo sa paglapas sa Iyang kasugoan. “Ngano man,” matud pa sa maliputon nga manunulag, “nga nahibalo man unta ang Dios kong unsa ang mahitabo, nga iya man gitugotan ang tawo nga ibutang diha sa pagsulay, sa pagpakasala, ug unya dad on ang pagkaalaut ug ang kamatayon?” Ug ang mga anak ni Adan, nga malimtanon sa hataas nga pag antus nga kalooy nga maoy nagtugot sa tawo ug lain pa nga sulay, sa walay pagtagad sa makahibulung, ug makapalisang nga sakripisyo nga sa iyang pagsukol nagasto ang Hari sa langit, nagpatalinghug ngadto sa manunulay, ug nagbagolbol batok sa mao lamang nga kinabuhi nga makaluwas kanila gikan sa maglalagong gahum ni Natalias. {PM 409.3}

Adunay Iinibo karon ang nagapalanog sa sama nga masuklanon nga paggumbol batok sa Dios. Wala nila makita nga ang pagtungina sa tawo sa kagawasan sa pagpili mao ang pag ilog kaniya sa iyang katungod ingon nga usa ka masinabuton nga binuhat ug maghimo lamang kaniya nga usa ka binuhat nga maglihok nga wala hunahunaa. Dili maoy tuyo sa Dios ang pagpugos sa kabubut on. Gibuhat ang tawo ingon nga may kagawasan. Sama sa ubang mga pumoluyo sa ubang mga kalibutan. kinahanglan siya pasagubangon sa kusulayan sa pagkamasinugtanon; apan dili gayud siya ibutang sa usa ka kahimtang nga ang pagtugyan ngadto sa dautan mahimong usa ka butang nga kinahanglanon. Walay panulay o pagsulay ang pagatugotan sa pag anha kaniya nga dili siya makahimo sa pagsukol. Ang Dios naghimo ug igo nga pangandam nga ang tawo dili gayud mapildi sa bugno batok ni Satanas. {PM 410.1}

Samtang nagakadaghan ang katawohan sa ibabaw sa yuta, halos ang tibook kalibutan ningtipon sa mga Iumbay sa pagsukol. Sa makausa pa si Satanas daw nakabaton ug kadaugan.

Apan ang gahum sa makagagahum sa tanan nagpahamubo pag usab sa pagbuhat sa kadautan, ug nalinisan ang yuta sa Lunop gikan sa kaliugawan sa pamatasan. {PM 410.2}

Ang manalagna nagaingon, “Kong ang Imong mga paghukom anaa ugaling sa yuta, ang mga pumoluyo sa kalibutan makakat on sa pagkamatarung, .ug dili motan aw sa himaya ni Jehova.” Isaias 26:9, 10. Mao kini ang kahimtang tapus sa Lunop. Ingon nga napahigawas gikan sa iyang mga paghukom, ang mga pumoluyo sa yuta misukol pag usab batok ni Jehova. Sa makaduha ang tugon sa Dios ug ang Iyang mga tulomanon gisalikway sa kalibutan Ang katawohan sa wala pa ang Lunop ug ang mga kaliwat ni Noe nagsalikway sa diosnon nga pagbulot an. Unya misulod ang Dios diha sa usa ka pakigsaad kang Abraham, ug nagkoha alang sa iyang kaugalingon sa usa ka katawohan nga mahimong mga tipiganan sa iyang kasugoan. Gisugdan dayon ni Satanas ang pagpahiluna sa iyang mga lit ag aron sa pagpanulay ug sa paglaglag niini nga katawohan. Ang mga anak ni Jacob gitintal sa pagminyo sa mga hentil ug sa pagsimba sa ilang mga diosdios. Apan si Jose matinumanon ngadto sa Dios, ug ang iyang pagkamatinumanon maoy usa ka kanunay nga pagpamatuud ngadto sa tinuud nga pagtoo. Aron sa pagpalong niini nga kahayag gitrabaho ni Satanas ang kasina sa mga igsoon ni Jose sa pagbaligya kaniya ingon nga usa ka ulipon ngadto sa hentil nga yuta. Gigamhan sa Dios ang mga hitabo, aron ang kahibalo mahitungod sa Iyang kaugalingon ikahatag ngadto sa katawohan sa Egipto. Didto sa balay ni Potiphar ug didto sa bilanggoan, si Jose nagdawat ug edukasyon ug pagbansay nga, uban sa kahadlok sa Dios, nag andam kaniya alang sa iyang hataas nga katungdanan ingon nga primer ministro sa nasud. Gikan sa palasyo sa mga Faraon ang iyang impluwensya nabati sa tibook yuta, ug ang kahibalo mahitungod sa Dios ningkaylap sa tanang dapit. Ang mga Israelinhon usab nga didto sa Egipto nagmauswagon ug nangadato, ug ang maong pagkamatinuoron ngadto sa Dios naghatag ug halapad nga impluwensya. Nangahadlok ang mga sacerdote nga nanagsimba sa mga diosdios samtang ilang nakita nga ang bag ong tinuhoan nakakaplag ug kahimuot. Sa gipadasig ni Satanas uban sa iyang kaugalingong pagdumot sa Dios sa langit, nanukad sila sa pagpalong sa kahayag. Ngadto sa mga sacerdote natugyan ang katungdanan sa pagedukar sa manonunod sa trono, ug mao kini ang espiritu sa disidido nga pagsupak sa Dios ug sa kadasig alang sa pagsimba ug mga diosdios ang nag umol sa taras sa umalabut nga hari, ug nagdala ngadto sa kabangis ug sa pagdaugdaug sa mga Hebreohanon. {PM 410.3}

Sulod sa kap atan ka tuig tapus sa pagkagiw ni Moises gikan sa Egipto, ang pagsimba ug mga diosdios daw nakadaug. Sa naghubadhubad ang mga tuig ang mga paglaum sa mga Israelinhon nagkaanam ug kahanap. Ang hari ug ang katawohan nagsadya diha sa ilang gahum, ug gibiaybiay nila ang Dios sa Israel. Kining espirituha ningtubo hangtud nga kini misangko diha sa Faraon nga giharong ni Moises. Sa diha nga ang pangulo nga Hebreohanon mianha sa atubangan sa hari uban sa usa ka mensahe nga gikan “ni Jehova, nga Dios sa Israel,” dili tungod sa pagkaignorante mahitungod sa tinuud nga Dios, kondili ang paghagit sa iyang gahum, mao ang nag aghat sa tubag, “Kinsa ba si Jehova, nga ako magtuman sa iyang tingog?...Wala ako makaila ni Jehova.” Gikan sa nahauna hangtud sa katapusan, ang

pagsupak ni Faraon sa diosnong mando dili sangputanan sa pagkawalay alamag, kondili sa pagdumot ug sa paghagit. {PM 411.1}

Bisan pa nga ang mga Egiptohanon dugay na nga nagasalikway sa kahibalo mahitungod sa Dios, si Jehova maghatag kanila gihapon sa higayon alang sa paghinulsol. Diha sa mga adlaw ni Jose, ang Egipto nahimong dalangpanan alang sa Israel; gipasidunggan ang Dios diha sa kalooy nga gipakita sa Iyang katawohan; ug karon ang Usa nga taas ug pagantus, mahinay nga masuko, ug puno sa kalooy, naghatag sa matag usa sa panahon sa paghukom nga magbuhat sa bulohaton niini; ang mga Egiptohanon, nga mga tinunglo pinaagi sa mga butang nga ilang gisimba, may kamatuoran sa gahum ni Jehova, ug ang tanan nga may tinguha, makahimo sa pagpailalum sa Dios ug makalikay sa Iyang mga paghukom. Ang pagkapanatiko ug ang pagkagahi ug ulo sa hari misangput diha sa pagkaylap sa kahibalo mahitungod sa Dios, ug daghan sa mga Egiptohanon ang mihatag sa ilang mga kaugalingon ngadto sa Iyang pag alagad. {PM 411.2}

Tungod kay ang mga Israelinhon hilig man nga makiglambigit sa mga hentil ug nagsundog sa ilang pagsimba ug mga diosdios nga ang Dios nagtugot kanila sa paglugsong ngadto sa Egipto, diin ang impluwensya ni Jose nabati sa hilabihan, ug diin ang mga higayon pabor alang kanila sa pagpabilin nga usa ka lahi nga katawohan. Dinhi ang hilabihan usab nga pagkadiwatero sa mga Egiptohanon ug ang ilang kabangis ug pagpangdaugdaug sulod sa ulahing mga adlaw sa pagkadumoduong sa mga Hebreohanon, tingali maoy nakapasilag kanila batok sa diwata, ug maoy nakadasig kanila sa pagkalagiw ngadto sa Dios sa ilang mga amahan. Kining mao nga pagbantay nga diosnon maoy gihimo ni Satanas nga paagi sa pagsilbe sa iyang katuyoan, sa pagngitngit sa mga hunahuna sa mga Israelinhon, ug sa pagdala kanila ngadto sa pagsunod sa mga batasan sa ilang hentil nga mga agalon. Mahitungod sa matuotuohon nga pagpasidungog, diin gikuptan sa mga Egiptohanon ang mga mananap, ang mga Hebreohanon wala tugote, sulod sa ilang pagkaulipon, sa pagpresentar sa mga halad sa sakripisyo. Sa ingon niini, ang ilang mga hunahuna wala mapatumong niining maong serbisyo ngadto sa dakong Sakripisyo, ug naluya ang ilang pagtoo. Sa pag abut sa panahon alang sa kaluwasan sa Israel, mipahiluna si Satanas sa pagsukol sa mga katuyoan sa Dios. Maoy iyang dakong tinguha nga kadtong dakong katawohan, nga ang gidaghanon nga kapin sa duruha ka milyon nga mga kalag, magpabilin nga mga ignorante ug mga matuotuohon. Ang katawohan nga gisaaran sa Dios nga pagapanalanginan ug padaghanon, aron mahimong usa ka gahum sa yuta, ug pinaagi kang kinsa Siya magpadayag sa kahibalo sa Iyang kabubut on katawohan nga Iyang himuong mga magbalantay sa Iyang kasugoan mao gayud ang katawohan nga gitinguha ni Satanas sa pagbutang diha sa kangitngit ug diha sa kaulipnan, aron iyang mapapas gikan sa ilang mga hunahuna ang handumanan sa Dios. {PM 412.1}

Sa diha nga ang mga milagro gibuhat sa atubangan sa hari, si Satanas diha sa yuta aron sa pagsupak sa ilang impluwensya, ug sa pagpugong ni Faraon gikan sa pag ila sa pagkalabing labaw sa Dios, ug sa pagtuman sa iyang mandato. Gihimo ni Satanas ang kutob sa maarang

niya sa pagpalsipikar ug ang pagsukod sa Iyang kabubut on. Ang mao lamang nga resulta mao ang pag andam sa agianan alang sa dako pa nga mga pasundayag sa diosnong gahum ug himaya, ug sa paghimo nga labaw pa ka tataw, ngadto sa mga Israelinhon ug ngadto sa tibook Egipto, ang pagkaanaa ug ang pagkalabing labaw sa gahum sa tinuud ug buhi nga Dios. {PM 413.1}

Giluwas sa Dios ang Israel uban sa gamhanang mga pasundayag sa Iyang gahum. ug uban sa mga paghukom ibabaw sa tanan nga mga dios sa Egipto. “Ug Iyang gipagula ang Iyang katawohan nga maoy kalipay, ug ang Iyang mga pinili nga may pag awit. Ug Iyang gihatag kanila ang mga yuta sa mga nasud; ug ang mga buhat sa mga katawohan gipanag iya nila: aron mabantayan nila ang Iyang kabalaoranan, ug sa ilang pagtuman sa Iyang mga kasugoan ” Salmo 105:43-45. Giluwas Niya sila gikan sa ilang inalagad nga kahimtang, aron Iyang madala sila ngadto sa usa ka maavong yuta ang usa ka yuta nga sa Iyang pagbantay naandam alang kanila ingon nga usa ka dalangpanan gikan sa ilang mga kaaway, diin sila unta makapuyo ilalum sa landong sa Iyang mga pako. Iya silang dad on nganha sa Iyang kaugalingon, ug likusan sila sa Iyang walay katapusang mga bukton; ug ingon nga balos tungod sa tanan Niyang pagkamaayo ug pagkamaloloy on ngadto kanila, sila gimandoan sa dili pagbaton ug laing mga dios sa atubangan Niya, ang buhi nga Dios, ug sa pagtuboy sa Iyang ngalan ug maghimo niini nga mahimayaon dinhi sa yuta. {PM 413.2}

Sulod sa panahon sa kaulipnan didto sa Egipto, sa dako nga bahin, daghan sa mga Israelinhon ang nawad an sa kahibalo mahitungod sa kasugoan sa Dios, ug ilang gisagol ang mga sugo niini sa hentil nga mga batasan ug mga tradisyon. Gidala sila sa Dios ngadto sa Sinai, ug didto Iyang gimantala ang Iyang kasugoan pinaagi sa Iyang kaugalingon nga tingog. {PM 413.3}

Diha sa yuta ni Satanas ug ang iyang mga manulonda nga dautan. Bisan samtang ang Dios nagmantala sa Iyang kasugoan ngadto sa Iyang katawohan si Satanas nagplano na sa pagpanulay kanila ngadto sa pagpakasala kini nga katawohan nga gipili sa Dios, gusto nivang labnuton, diha gayud sa atubangan sa Langit. Pinaagi sa pagdaldal kanila ngadto sa pagsimba ug mga diosdios, iyang malaglag ang pagkamasangputon sa tanan nga pagsimba; kay unsaon man sa pagtuboy sa tawo pinaagi sa pagsimba sa usa ka butang nga ubos pa kay sa iyang kaugalingon, ug tingali gisimbolohan pinaagi sa buhat sa iyang kaugalingon nga kamot? Kong ang katawohan mahimo nga mabutaan ngadto sa gahum, sa pagkaharianon, ug sa himaya sa walay kinutoban nga Dios sa pagpaatubang kaniya pinaagi sa usa ka linilok nga larawan, o bisan pinaagi sa usa ka mananap o usa ka mananap nga nagakamang; kong sila mahikalimot sa ilang kaugalingon nga diosnong relasyon. nga inumol sa dagway sa ilang Magbubuhat, sa pagkaagi nga sila moyukbo nganha nianang makaluod ug walay buot nga mga hutang human niana nabukas ang agianan alang sa mahugaw nga pagtugot, ang dautan nga mga pagbati sa kasingkasing dili mapugngan, ug si Satanas magabaton ug hingpit nga kagahum. {PM 413.4}

Diha gayud sa tiilan sa Sinai, nagsugod si Satanas sa pagatuman sa iyang mga plano alang sa pagbuntog sa kasugoan sa Dios, nga sa ingon niini iyang gipadayon ang sama nga buhat nga iyang gisugdan didto sa langit. Sulod sa kap atan ka mga adlaw nga didto si Moises sa bukid uban sa Dios, si Satanas sako kaayo nga naglulhog sa pagduhaduha, sa apostasya ug sa pagsukol. Samtang ang Dios nagsulat sa Iyang kasugoan, nga igatugyan ngadto sa Iyang katawohan sa pakigsaad, ang mga Israelinhon, nga naglimod sa ilang pagkamaunongon ngadto kang Jehova, nanagpangayo sa mga dios nga bulawan! Sa diha nga si Moises miabut gikan sa makalilisang nga presensya sa diosnon nga himaya, uban sa mga sugo sa kasugoan nga sila nangako sa ilang kaugalingon sa pagtuman, Iyang nakaplagan sila, nga diha sa dayag nga paghagit sa mga sugo niini, nanagyukbo diha sa pagsimba sa atubangan sa usa ka bulawanon nga larawan. {PM 414.1}

Giplano ni Satanas ang paghimo sa kalaglagan sa Israel pinaagi sa pagdala sa Israel nganhi niining mapangahason nga insulto ug pagpasipala nganha kang Jehova. Tungod kay sila nagmatuud sa ilang kaugalingon nga hilabihang pagkaubos, hilabihan nga pagkanawad an sa tanang pag ila sa mga katungod ug sa mga panalangin nga gihatag kanila sa Dios, ug ngadto sa ilang kaugalingong solemni ug nasublisubli nga mga panaad sa pagkamaunongon, iyang gituohan nga si Jehova magbulag kanila gikan Kaniya, ug itugyan sila ngadto sa kalaglagan. Sa ingon niini mapapas ang kaliwat ni Abraham, kadtong kaliwat sa saad nga maoy magtipig sa kahibalo mahitungod sa buhi nga Dios, ug pinaagi kang kinsa Siya moabut ang tinuud nga kaliwat, nga maoy magbuntog ni Satanas. Ang dako nga rebelde nagplano sa paglaglag sa Israel, ug pinaagi niini magapakgang sa mga katuyoan sa Dios. Apan niini siya napildi. Bisan pa sa ilang pagkamakasasala ang katawohan sa Israel wala malaglag. Samtang sila nga sa magahi milinya sa ilang kaugalingon dapig ni Satanas gipamutol, ang katawohan nga nagpaubos ug nagmahinulsolon, sila sa maloloy on gipasaylo. Ang kasaysayan mahitungod niini nga sala maoy magatindog nga usa ka pamatuud nga walay katapusan sa sala ug silot sa pagsimba ug diosdios, ug sa pagkamakiangayon ug sa mainantuson nga kalooy sa Dios. {PM 414.2}

Ang tibook nga kalibutan mao ang saksi sa mga talan awon sa Sinai. Diha sa pagpalihok sa duruha ka mga administrasyon nakita ang kalainan tali sa pangagamhanan sa Dios ug sa iya ni Satanas. Nasud ong pag usab sa walay mga sala nga mga pumoluyo sa ubang mga kalibutan ang mga resulta sa apostasya ni Satanas, ug ang matang sa pangagamhanan nga iya unta nga tukuron kong gitugotan pa siya sa paggahum. {PM 415.1}

Pinaagi sa paghimo sa tawo sa paglapas sa ikaduhang sugo, maoy tuyo ni Satanas ang pagpaminus sa ilang mga hunahuna mahitungod sa Diosnon nga Tawo. Pinaagi sa pagsalikway sa ikaupat, iyang mapakalimot sila sa Dios sa hingpit. Ang pangangkon sa Dios sa kataha ug sa pagsimba, labaw sa mga dios sa mga hentil, gisukad sa kamatuoran nga siya mao ang Maglalalang, ug sa maong kamatuoran ang tanang ubang mga binuhat nakautang kaniya sa ilang pagkaania. Si profeta Jeremias nagaingon, “Si Jehova mao ang matuud nga Dios; Siya mao ang Dios nga buhi, ug ang Hari nga walay katapusan...Ang mga dios nga

wala magbuhat sa kalangitan ug sa yuta, kini mangahanaw gikan sa yuta, ug gikan sa ilalum sa kalangitan. Gibuhat Niya ang yuta pinaagi sa Iyang gahum, gitukod Niya ang kalibutan pinaagi sa Iyang kinaadman, gibuklad ang kalangitan pinaagi sa Iyang salabutan." "Ang tagsatagsa ka tawo nahimong mananapon ug walay kahibalo; ang tagsatagsa ka magsasalsal sa bulawan gipakaulawan pinaagi sa iyang linilok nga larawan; kay ang iyang tinunaw nga larawan kabakakan man ug walay gininhawa diha kanila. Sila kakawangan man, usa ka buhat sa limbong: sa panahon sa pagduaw kanila, sila mangahanaw. Ang bahin ni Jacob dili sama niini; kay siya mao ang magtutukod sa tanang mga butang." Jeremias 10:10-12, 14-16. Ang Igpapahulay, ingon nga usa ka handumanan sa manlalangon nga gahum sa Dios, nagatudlo nganha Kaniya ingon nga magbubuhat sa mga langit ug sa yuta. Gikan dinhi kini maoy usa ka walay hunong nga saksi sa iyang pagkaania ug usa ka tigpahinumdum sa iyang pagkadako, sa Iyang kaalam, ug sa Iyang gugma. Kong sa pagkabalaan gibantayan pa ang Sabado, wala untay usa ka atiyo o usa ka magsisimba sa mga diosdios. {PM 415.2}

Ang katukuran sa Igpapahulay, nga nagsugod didto sa Eden, ingon ka tigulang sa kalibutan mismo. Gibantayan kini sa tanang mga patriarka, sukad pa sa paglalang hangtud. Sulod sa panahon sa kaulipnan didto sa Egipto, ang mga Israelinhon gipugos sa ilang mga tigdumala sa trabaho sa paglapas sa Sabado, ug sa usa ka dakong bahin nawala kanila ang kahibalo mahitungod sa kabalaan niini. Sa diha nga gimantala ang kasugoan didto sa Sinai, ang una gayud nga mga pulong sa ikaupat nga sugo mao ang, "Hinumduman mo ang Adlaw nga Igpapahulay, aron sa pagbalaan niini"nagpakita nga ang Igpapahulay wala tukura nianang hugnaa; kita gitudloan balik sa iyang sinugdanan ngadto sa paglalang. Aron sa pagwagtang sa Dios gikan sa mga hunahuna sa mga tawo, gitinguha ni Satanas ang pagguba niining dakong handumanan. Kong ang katawohan lamang madala sa paghikalimot sa ilang Magbubuhat, wala sila maghimo ug paningkamot sa pagsukol sa gahum sa dautan, ug si Satanas makasiguro sa iyang tukbonon. {PM 416.1}

Ang pagdumot ni Satanas batok sa kasugoan sa Dios nakapugos kaniya sa pagpakiggubat batok sa tagsatagsa ka sugo sa Dekalogo. Alang sa dako nga pnnsipyo sa gugma ug sa pagkamaunongon ngadto sa Dios, nga Amahan sa tanan, ang prinsipyo sa gugma sa anak ug sa pagkamasinugtanon suod kaayo ang pagkalabut. Ang pagsukol sa pagbulot an sa mga ginikanan sa dili madugay mopaingon ngadto sa pagsukol sa pagbulot an sa Dios. Tungod niini, nanlimbasug si Satanas nga maminus ang katungdanan sa ikalima nga sugo. Taliwala sa mga hentil nga katawohan ang mao nga prinsipyo nga gimando niini nga sugo diyutay lamang ang pagtagad. Diha sa daghang mga nasud, ang mga ginikanan nga dili na makasarang sa pagbuhi sa ilang kaugalingon, tungod sa ilang kagulangon, gipamiyaan o ginapatay. Diha sa panimalay, gamay ra ang pagtahud sa inahan, ug inigkamatay sa iyang bana gikinahanglan siya nga magpailaluin sa pagbulot an sa iyang kamagulangang anak nga lalake. Gimando ni Moises ang pagkamasinugtanon sa mga anak ngadto sa ilang mga ginikanan; apan samtang nahimulag ang mga Israelinhon gikan sa Ginoo, gisalikway ang ikalima nga sugo ug naapil ang uban pa. {PM 416.2}

Si Satanas maoy “usa ka mamomuno sukad pa sa sinugdan” (Juan 8:44); ug sa dihadiha nga siya nakabaton ug gahum ibabaw sa tawohanon nga kaliwat, siya wala lamang mag agda kanila sa pagdinumtanay ug sa pagpinatyanay sa usa’g usa, kondili sa labaw pa nga pagkamapangahason sa paghagit sa pagbulot an sa Dios, iyang gihimo ang kalapasan sa ikaunom ka sugo nga kabahin sa ilang tinuhoan. {PM 417.1}

Pinaagi sa natuis nga pagpanghunahuna mahitungod sa diosnong mga pahanungdan, ang mga nasud nga hentil nadala sa pagtoo nga ang mga halad nga tawo gikinahanglan sa pagkab ot sa kahimuot sa ilang mga dios; ug ang labing makahahadlok nga mga pagdagmal nangahimo ilalum sa nagkalainlain nga mga porma sa diwata. Taliwala niini mao ang pagpalatas sa ilang mga anak lusot sa kalayo sa atubangan sa ilang mga idolo. Kong ang usa kanila makalabang sa kining kasulayan nga wala maunsa, ang katawohan magtuo nga ang ilang halad nadawat; ug ang usa nga naluwas giila nga sa pinasahi nahimut an sa ilang mga dios; gikargahan sa mga kaayohan, ug hangtud sa hangtud pagatagdon sa hataas nga pagtagad; ug bisan unsa ka grabe unya sa iyang mga sala, siya dili gayud pagasilotan. Apan kong ang usa mapaso sa iyang paglabang sa kalayo, ang iyang pagadangatan napatikan na; gikatuohan nga mapuypuy ang kasuko sa mga dios pinaagi lamang sa paghunos sa kinabuhi sa maong ighahalad. ug siya himuon nga usa ka halad. Sa mga panahon sa dakong apostasya kining maong mga kahugawan maoy nagpasuwabe, bisan nakaabut sa mga Israelinhon. {PM 417.2}

Ang kalapasan sa ikapito nga sugo gigsmit usab sa karaan sa ngalan sa tinuhoan. Ang labing supak sa pamatasan ug ang labing dulumtanan nga mga tulomanon gihimo nga kabahin sa hentil nga pagsimba. Ilang gipaila ang mga dios ingon nga dili putli, ug ang ilang mga magsisimba gipasagdan sa paggamit sa ilang bastos nga mga pagbati. Ang dili natural nga mga bisyo maoy naglabi, ug ang relihiyoso nga mga fiesta natiman an sa tanan ug dayag nga pagkamahilayon. {PM 417.3}

Ang pagbaton ug daghang mga asawa gigamit sa sayo nga panahon. Mao kini ang usa sa mga sala nga nagkapasilaub sa kasuko sa Dios batok sa mga tawo sa wala pa ang lunop. Apan bisan sa tapus sa lunop midagsang na man usab kini. Maoy tinun ang paningkamot ni Satanas ang pagtuis sa katukuran sa kaminyoon, ang pagpaluya sa mga katungdanan niini, ug sa pagpaminus sa kabalaan niini; kay walay lain pa nga siguro nga paagi nga iyang mawagtang ang larawan sa Dios diha sa tawo, ug sa pagbukas sa pultahan ngadto sa pagkaalaut ug sa bisyo. {PM 418.1}

Sukad pa sa pagsugod sa dakong away maoy tuyo ni Satanas ang pagtuis sa karakter sa Dios, ug ang pagsiba sa pagsukol batok sa Iyang kasugoan, ug kini nga buhat daw nagpakita nga malampuson. Ang dakong panon sa katawohan nagpatalinghug sa mga limbong ni Satanas, ug mipahiluna sa ilang kaugalingon batok sa Dios Apan taliwala sa buhat sa dautan, ang mga katuyoan sa Dios nagpadayon sa paglihok ngadto sa unahan ngadto sa ilang katumanan; ngadto sa tanang mga binuhat nga may salabutan Iyang gipasundayag ang Iyang hustisya ug ang iyang pagkamanggihatagon. Pinaagi sa mga panulay ni Satanas ang tibook

kaliwat nga tawohanon nahimong mga malapson sa kasugoan sa Dios; apan pinaagi sa paghalad sa Iyang Anak, nabuksan ang usa ka agianan diin sila makahimo sa pagbalik ngadto sa Dios. Pinaagi sa grasya ni Cristo mapatakus sila sa paghatag ug pakamasinugtanon ngadto sa kasugoan sa Amahan. Sa ingon niini, diha sa matag panahon, gikan sa taliwala sa apostasya ug sa pagsukol, nagatigum ang Dios sa usa ka katawohan nga nagmatinud anon ngadto Kaniya ang usa ka katawohan "sa kang kinsang kasingkasing anaa ang Iyang kasugoan." Isaias 51:7. {PM 418.2}

Pinaagi kadto sa limbong nga gipanulay ni Satanas ang mga manulonda; sa ingon niini iyang nadala sa tanang mga panahon ang iyang buhat taliwala sa katawohan, ug iyang padayonon kini nga Iaraw hangtud sa katapusan. Kong siya sa dayag magpaila nga nagapakiggubat batok sa Dios ug sa Iyang mga kasugoan, makabantay ang mga tawo; apan nagtakuban siya sa iyang kaugalingon, ug ginasagol ang kamatuoran ug ang sayop, Ang labing makatalagmanon nga kabakakan mao kadtong gisagolan sa kamatuoran. Sa ingon niini ang mga sayop nadawat nga nakapabihag ug nakadaut sa kalag. Pinaagi niini, ginadala ni Satanas ang kalibutan. Apan ang usa ka adlaw magaabut diin ang iyang kadaugan matapus na hangtud sa kahangturan. {PM 418.3}

Ang mga pagdumala sa Dios sa pagsukol mosangput diha hingpit nga pagtukas sa markara sa buhat nga sa dugay nang panahon ginadumala sa ilalum sa tabon. Ang mga resulta sa pagmando ni Satanas, ang mga bunga sa paghiklin sa diosnong mga balaod, igapadayag aron makita sa tanan. Ang kasugoan sa Dios magatindog nga mapamatud an nga matarung sa hingpit. Makita unya nga ang tanang mga pagdumala sa Dios gihimo uban sa pagpasabut ngadto sa dayon nga kaayohan sa Iyang katawohan, ug alang sa kaayohan sa tanang mga kalibutan nga Iyang gibuhat. Si Satanas sa iyang kaugalingon, diha sa presensya sa nagasaksi nga kalibutan, magasugid sa hustisya sa pangagamhanan sa Dios, ug sa pagkamatarung sa Iyang kasugoan. {PM 419.1}

Ang panahon dili na halayo nga ang Dios motindog sa pagpanghimatuud sa Iyang nainsulto nga pagbulot an. "Si Jehova moanhi gikan sa Iyang dapit aron sa pagsilot sa mga pumoluyo sa yuta tungod sa ilang kasal anan" Isaias 26:21. "Apan kinsa ang makapabilin sa adlaw sa Iyang pag anhi? ug kinsa ang mag atubang kong siya mopakita na." Malaquias 3:2? Ang katawohan sa Israel, tungod sa ilang pagkamakasasala, gidid an sa pagduul sa bukid sa diha nga ang Dios hapit na manaug sa ibabaw niini aron sa pagmantala sa Iyang kasugoan, kay tingali unya nga sila mangaut ut sa nagasilaub nga himaya sa Iyang presensya. Kong ang maong mga pasundayag sa Iyang gahum nagtimaan sa dapit nga gipili alang sa pagmantala sa kasugoan sa Dios, pagkamakalilisang kaha sa Iyang hukmanan sa diha nga siya moabut alang sa pagpatuman niining balaang mga kabalaoranan. Unsaon nila nga nagyatak sa Iyang pagbulot an, sa pag antus sa Iyang himaya nianang dakong adlaw sa katapusan nga pagpamalos? Ang mga kahadlok sa Sinai maoy nagpadayag ngadto sa katawohan sa mga tulan awon sa Paghukom. Ang tunog sa usa ka budyong nagpatawag sa Israel sa pagsugat sa Dios. Ang tingog sa punoan sa mga manulonda ug ang budyong sa Dios magatawag gikan sa

tibook nga yuta. sa mga buhi ug sa mga patay ngadto sa presensya sa ilang Maghuhukom. Ang Amahan ug ang Anak, inubanan sa usa ka panon sa mga manulonda, nagtambong diha sa ibabaw sa bukid. Diha sa dakong adlaw sa Paghukom, si Cristo moanhi "diha sa himaya sa Iyang Amahan uban sa Iyang mga manulonda." Mateo 16:27. Unya Siya molingkod sa ibabaw sa trono sa Iyang himaya, ug sa atubangan niya pagatigumon ang tanan nga mga nasud. {PM 419.2}

Sa diha nga napasundayag na ang diosnong presensya didto sa ibabaw sa Sinai, ang himaya sa Ginoo sama sa nagalamoy nga kalayo diha sa panan aw sa tibook Israel. Apan kong si Cristo moanhi na diha sa himaya uban sa Iyang balaan nga mga manulonda, ang tibook nga yuta magasilaub sa makalilisang nga kahayag sa Iyang presensya. "Moanhi ang atong Dios ug dili magpakahilum; ang kalayo magaut ut sa Iyang atubangan, ug may dakong bagyo nga nagalibut Kaniya. Nagtawag siya sa mga langit sa kahitas an, ug sa yuta, aron pagahukman Niya ang Iyang katawohan." Salmo 50:3, 4. Ang usa ka sapa nga nagadilaab magaagaw ug magagula gikan sa atubangan Niya, nga maoy makapatunaw sa mga elemento tungod sa hilabihan nga kainit, ang yuta usab, ug ang mga buhat nga ania niini pagasunogon. "Ang Ginoong Jesus igapadayag gikan sa langit uban sa Iyang gamhanang mga manulonda, diha sa kalayo nga nagadilaab, nga magapahamtang ug panimalus diha kanila nga wala makaila sa Dios ug kanila nga wala magmasinugtanon sa maayung balita." 2 Tesalonica 1:7, 8. {PM 420.1}

Sukad malalang ang tawo wala pay nasaksihan sa maong pasundayag sa diosnong gahum sama sa diha nga gimantala ang kasugoan gikan sa Sinai. "Ang yuta mikurog, ang mga langit mipaulan usab diha sa presensya sa Dios, ang Dios sa Israel." Salmo 68:8. Taliwala sa labing makalilisang nga mga tay ug sa kinaiyahan, ang tingog sa Dios, nga sama sa usa ka trumpeta, nadungog gikan sa panganod. Ang bukid natay ug gikan sa kinaubsan ngadto sa kinatumyan, ug ang mga panon sa Israel, mangaluspad ug nangurog sa kahadlok, ninghapa sa ilang mga nawong sa ibabaw sa yuta. Siya kang kinsang tingog nagtay ug sa yuta nagpahayag, "Sa makausa pa usab pagatay ugon ko dili lamang ang yuta ra kondili maingon man ang langit." Hebreohanon 12:26. Ang Kasulatan naga ingon, "Si Jehova mopadahunog gikan sa kahitas an, ug mobungat sa Iyang tingog gikan sa Iyang balaan nga puloy anan" Jeremias 25:30); "ug ang mga langit ug ang yuta managpangurog." Joel 3:16. Nianang dako ug umalabut nga adlaw, ang langit sa iyang kaugalingon malukot "ingon sa usa ka basahon nga gilukot." Pinadayag 6:14. Ug ang tanang kabukiran ug kapuloan mangabalhin gikan sa ilang matag usa ka dapit. "Ang yuta magasamparay sama sa usa ka tawo nga hubog, ug magatabyog ngadto nganhi sama sa usa ka duyan; ug ang iyang kalapasan magabug at sa ibabaw niini, ug mahulog kini ug dili na mobakod pag usab." Isaias 24:20. {PM 420.2}

"Busa ang tanang mga kamot magamaluya," ang tanang mga nawong nila "mangahimong mga nawong sa siga," "ug ang tagsatagsa ka kasingkasing sa tawo matunaw: ug sila mangalisang; pagadakpon sila sa mga kasakit ug mga kasub anan." "Ug akong pagasilotan ang kalibutan tungod sa ilang pagkadautan," nagaingon si Jehova, "ug pahunongon Ko ang

pagkamapahitas on sa mga palabilabihon, ug pagapaubson ko ang pagkamapahitas on sa mga taong makalilisang." Isaias 13:7, 8, 11; Jeremias 30:6. {PM 421.1}

Sa diha nga si Moises miabut gikan sa diosnon nga presensya didto sa bukid, diin iyang gidawat ang mga papan sa pagpamatuud, ang sad an nga Israel wala makaagwanta sa kahayag nga naghimaya sa iyang nawong. Unsa pa kaha nga ang mga malapason makatutok sa Anak sa Dios sa diha nga siya magpadayag diha sa himaya sa iyang Amahan, nga linibutan sa tanang langitnong panon, aron sa pagpatuman sa paghukom ibabaw sa mga malapason sa iyang kasugoan ug sa mga nagsalikway sa iyang pagtabon sa sala. Kadtong nagsalikway sa kasugoan sa Dios ug nagyatak sa ilalum sa tiil sa dugo ni Cristo, "ang mga hari sa yuta ug ang mga kadagkoan ug ang mga dato ug ang mga kusgan,'' managtago sa ilang mga kaugalingon "diha sa mga langub ug sa mga pangpang sa kabukiran," ug sila managsinggit ngadto sa kabukiran ug sa kapangpangan nga magaingon, "Tumpagi kami ug tabuni kami gikan sa nawong sa nagalingkod sa trono, ug gikan sa kapungot sa Cordero; kay nahiabut na ang dakong adlaw sa Iyang kapungot, ug kinsa bay arang makabangbang niini." Pinadayag 6:15-17. "Niadtong adlawa igasalikway sa mga tawo ang ilang mga larawan nga salapi ug ang ilang mga larawan nga bulawan,...ngadto sa mga ilaga ug sa mga kabug; aron igasulod sa mga langub sa ligating, ug ngadto sa mga gansanggansangon nga mga bato, gikan sa kalisang kang Jehova, ug gikan sa himaya sa iyang pagkahalangdon, sa diha nga siya motindog aron sa pag uyog pag ayo sa yuta." Isaias 2:20,21. {PM 421.2}

Nianang tungora makita nga ang pagsukol ni Satanas batok sa Dios misangput sa kalaglagan sa iyang kaugalingon, ug ngadto sa tanan nga mipili nga mahimong iyang mga sakop. Iyang gipaila nga mosangput ang dako nga kaayohan gumikan sa paglapas; apan makita unya nga "ang suhol gikan sa sala mao ang kamatayon." "Kay, ania karon, ang mga adlaw moabut na, nga nagasunog daw hudno; ug ang tanang mga palabilabihon, ug ang tanan nga nanagbuhat sa kadautan mangahimong tuud sa balili; ug ang adlaw nga moabut magasunog kanila, nagaingon si Jehova sa mga panon, ug kini dili magbilin kanila bisan gamut, ni sanga." Malaquias 4:1. Si Satanas, nga mao ang gamut sa tanang sala. ug sa tanang mga magbubuhat nga dautan. nga mao ang iyang mga sanga, pagaputlon gayud. Pagahimuon ang katapusan sa sala, uban sa tanang mga kasakitan ug kalaglagan nga maoy mga gisangputan niini. Ang salmista nagaingon, "Gilaglag mo ang mga dautan; gipala mo ang ilang ngalan sa gihapon ug sa walay katapusan. Ang mga kaaway miabut na sa katapusan, gilaglag sila sa dayon." Salmo 9:5, 6. {PM 421.3}

Apan taliwala sa bagyo sa diosnon nga paghukom, ang mga anak sa Dios dili kinahanglan mangahadlok. Si Jehova mahimong dalangpanan sa iyang katawohan, ug usa ka salipdanan alang sa mga anak sa Israel." Joel 3:16. Ang adlaw nga magdala ug kalisang ug kagun oban ngadto sa mga malapason sa kasugoan sa Dios, magdala ngadto sa mga matinumanon, "sa dili ikaasoy nga kalipay ug puno sa himaya." "Tipuna sa tingob ang Akong mga balaan nganhi Kanako," nagaingon si Jehova, "kadtong nanagbuhat ug tugon uban Kanako pinaagi sa halad.

Ug ang mga langit magapadayag sa iyang pagkamatarung; kay ang Dios maoy Maghuhukom sa Iyang kaugalingon.” {PM 422.1}

“Ug unya kamo mobalik kanako ug gahinon ninyo ang kalainan sa matarung ug sa dautan, kaniya nga nagaalagad sa Dios ug kaniya nga wala mag alagad kaniya.” Malaquias 3:18. “Patalinghug Kanako, kamo nga nanagpanghibalo sa pagkamatarung, ang katawohan sa kang kinsang kasingkasing anaa ang Akong kasugoan.” “Ania karon, nakoha Ko na gikan sa imong kamot ang kopa sa pagpasapinday,...ikaw dili na moinom niini pag usab.” “Ako, bisan Ako gayud mao Siya nga nagalipay kaninyo.” Isaias 51:7, 22, 12. “Kay ang mga bukid kaha mapapha, ug ang mga bungtod mabalhin; apan ang mahigugmaong kalolot dili mobulag kanimo, ni ang akong tugon sa pakigdait mabalhin, nagaingon si Jehova nga adunay kalooy kanimo.” Isaias 54:10. {PM 422.2}

Ang dakong piano sa katubsanan moresulta diha sa hingpit nga pagdala sa kalibutan balik ngadto sa kahimuot sa Dios. Ang tanan nga nawala tungod sa sala jgapahiuli. Dili lamang ang tawo kondili ang yuta pagalukaton usab, aron mahimong dumalayon nga puloy anan sa mga masinulondon. Sulod sa unom ka libo ka tuig, nakigbugno si Satanas sa pagpalungtad sa iyang pagpanag iya sa yuta. Karon ang orihinal nga tuyo sa Dios diha sa paglalang niini matuman. “Ang mga balaan sa Halangdon Uyamut modawat sa gingharian, ug managhupot sa gingharian sa walay katapusan, bisan hangtud sa kahangturan nga walay katapusan.” Daniel 7:18. {PM 422.3}

“Gikan sa pagsilang sa adlaw ngadto sa pagsalop niini pagpadayegon ang ngalan ni Jehova.” Salmo 113:3’Niadtong adlawa usa lamang si Jehova, ug usa ra ang Iyang ngalan.” “Ug si Jehova magahari sa tibook nga yuta.” Zacarias 14:9. Ang Kasulatan nagaingon, “Sa walay katapusan Oh Jehova, ang Imong pulong nahamutang sa langit.” “Kalauman ang tanan Niyang mga lagda. Napamatud an sila sa gihapon nga sa walay katapusan.” Salmo 119:89; 111 7, 8. Ang balaan nga mga kabalaoranan nga gitumtan ni Satanas ug gitinguha kini sa paglaglag, pagapasidunggan sa tibook nga kalibutan nga walay sala. Ug “ingon nga ang yuta nagahatag sa iyang putot, ug ingon nga ang tanaman nagapaturok sa mga butang nga ginatanum niini; ingon man ang Ginoong Jehova magapaturok sa pagkamatarung ug pagdayeg sa atubangan sa tanan nga mga nasud.” Isaias 61:11. {PM 423.1}

Kapitulo 30. Ang Tabernaculo ug ang mga Pag alagad Niini

Kining kapituluha gibase sa Exodo 25-40; Levitico 4 ug 16.

Ang sugo gipaagi ngadto kang Moises samtang siya didto pa sa bukid uban sa Dios, nga nag ingon, “Pabuhaton mo sila ug usa ka balaang puloy anan alang Kanako aron Ako magapuyo sa taliwala nila;” ug gihatag ang hingpit nga pahimangno alang sa pagtukod sa tabernaculo. Apan tungod sa ilang apostasya, gipildi sa mga Israelinhon ang panalangin mahitungod sa diosnong Presensya, ug sulod sa usa ka panahon wala mahimo ang pagpatindog sa usa ka balaang puloy anan alang sa Dios sa taliwala nila. Apan tapus mahibalik sila ngadto sa kahimuot sa Langit, ang dakong pangulo mipadayon sa pagtuman sa diosnong mando. {PM 424.1}

Ang pinili nga mga tawo gisangkapan sa Dios sa kahanas ug sa kaalam alang sa pagtukod sa balaang gambalay. Ang Dios mismo maoy naghatag ngadto kang Moises sa plano niadto nga gambalay, inubanan sa tinagsatagsa ka mga pahimangno mahitungod sa gidak on ug sa porma niini, sa mga galam onon nga pagagamiton, ug ang tanan nga kasangkapan nga anaa sa sulod niini. Ang balaang mga dapit nga binuhat sa mga kamot mao ang “mga hulad lamang sa tinuud,” “mga hulad sa mga butang nga langitnon” (Hebreohanon 9:24, 23) usa ka gamay nga hulad sa langitnon nga templo diin si Cristo, ang atong dako ug Labaw nga Sacerdote, sa tapus ihalad ang Iyang kinabuhi ingon nga usa ka halad inihaw, magapangalagad alang sa makasasala. Gipakita sa Dios sa atubangan ni Moises didto sa bukid sa usa ka talan awon sa langitnong balaang puloy anan, ug nagsugo kaniya sa pagbuhat sa tanang mga butang sumala sa sumba nan nga gipakita kaniya. Kining tanan nga mga pahamangno girekord ni Moises nga maampingon gayud, ug iya kining gisulti ngadto sa mga pangulo sa katawohan. {PM 424.2}

Dako ug gastoso nga pangandam ang gikinahanglan alang sa pagtu kod sa balaang puloy anan; daghan kaayo sa labing bililhon ug maha long mga materyal ang gikinahanglan; apan bisan pa niini, gidawat lamang sa Dios ang mga halad nga kinabubut on. “Gikan sa tanang mga tawo kansang kasingkasing nakapapagbuot kaniya sa kinabubut on sa paghatag, kohaon ninyo ang Akong halad.” mao ang diosnong sugo nga gisubli ni Moises ngadto sa katilingban. Ang paghigugma sa Dios ug ang usa ka espiritu sa pagsakripisyo mao ang unang mga kinahanglanon diha sa pag andam sa usa ka dapit nga puloy anan alang sa Labing Hataas Uyamut. {PM 424.3}

Ang tibook nga katawohan nagtubag sa usa ka pag uyon. “Ug nangadto sila, ang tagsatagsa kinsang kasingkasing magaagda kaniya, ug ang tagsatagsa kinsang espiritu naghatag kaniya ug kabubut on, ug nanagdala sa halad ni Jehova alang sa bulohaton sa balong balong nga pagatiguman, ug alang sa tanan nga kaalagaran niini, ug alang sa mga balaan nga bisti. Ug nangadto sila, ang mga lalake ug ang mga babaye, sumala sa gidaghanon sa mga kinabubut ong pagkamasinu london sa kasingkasing, ug nanagdala ug mga sab itanan. ug mga ariyos, ug mga singsing sa pagtimaan, ug mga pulseras. ug ang tanan nga hiyas nga bulawan;

bisan ang tagsatagsa ka tawo naghalad ug usa ka halad nga bulawan alang kang Jehova.” {PM 425.1}

“Ug ang tagsatagsa ka tawo nga hingkaplagan nga kaniya adunay asul, ug purpura, ug mapula, ug lino nga pino, ug balhibo sa mga kanding, ug mga panit sa mga carnero nga tinina sa mapula, ug ang mga panit sa mga mananap sa dagat, ginadala niya kini. Ang tagsatagsa nga nakahalad ug usa ka halad nga salapi ug tumbaga, nagdala sa halad ni Jehova; ug ang tagsatagsa nga hingkaplagan nga kaniya adunay kahoy nga akasya, nga alang sa tanan nga bulohaton sa pag alagad nagadala niini. {PM 425.2}

“Ug ang tanan nga mga babaye nga makinaadmanon sa kasingkasing nanagkalinyas uban sa ilang mga kamot, ug ginadala nila ang ilang mga nakalinyas, ang asul, ug ang purpura, ang mapula, ug ang lino nga pino. Ug ang tanan nga mga babaye kinsang kasingkasing nagaag da kanila sa kinaadman, nanagkalinyas sila ug mga balhibo sa kanding. {PM 425.3}

“Ug ang mga pangulo nanagdala ug mga bato nga onyx, ug sa mga bato nga igalubong alang sa ephod ug sa bisti nga tabon sa dughan; ug ang panakot nga pahumot, ug ang lana alang sa suga, ug alang sa lana nga igdidihog, ug alang sa mahumot nga insenso.” Exodo 35:23-28. {PM 425.4}

Samtang nagkamulo pa ang pagtukod sa balaang puloy anan, ang katawohan, tigulang ug batan on mga lalake, mga babaye, ug mga kabataan nagpadayon sa pagdala sa ilang mga halad, hangtud nga nakaplagan sa mga gipiyalan sa buhat nga may igo na sila, ug gani kapin pa sa ilang magamit. Ug gipamantala ni Moises sa tibook nga campo nga nag ingon, “Dili na kinahanglan ang lalake, ni ang babaye nga magabuhat pa ug bulohaton alang sa paghalad sa balaang puloy anan.” Ang mga pagbagolbol sa mga Israelinhon ug ang pagduaw sa mga paghukom sa Dios tungod sa ilang mga sala, narekord ingon nga usa ka pasidaan sa sunod nga mga kaliwatan. Ug ang ilang paghalad, ang ilang kadasig ug ang pagkamanggihatagon maoy mga huwaranan nga takus nga pagasundugon. Ang tanan nga mahigugma sa pagsimba sa Dios, ug gimahal ang panalangin sa iyang balaan nga presensya, magpakita sa sama sa espiritu sa pagsakripisyo diha sa pag andam sa usa ka balay diin siya magapakigtagbo kanila. Magtingu ha sila sa pagdala ngadto sa Ginoo sa usa ka halad sa labing maayo nga ilang gibatonan. Ang usa ka balay nga gitukod alang sa Dios dili pasagdan nga masulod sa utang, kay pinaagi niini siya gipakaulawan. Ang gidaghanon nga igo sa pagtuman sa buhat kinahanglan igahatag nga dili pinugngan, aron ang mga magbubuhat makahimo sa pag ingon sama sa giingon sa mga magtutukod sa tabernaculo, “Ayaw na pagdala ug mga halad.” {PM 425.5}

Gikita ipone ang pagbuhat sa tabernaculo nga kini mahimong ma tangtang ang mga bahin ug mapas an sa mga Israelinhon diha sa ta nan nilang mga panaw. Busa kini gibuhat nga gamay, nga dili mokapin sa kalim an ug lima ka till ang gitas on, ug ang iyang kalapdon ug kahabugon tagnapulo’g walo ka tiil. Apan bisan pa niini kadto maoy usa ka gambalay nga maanindot. Ang kahoy nga gigamit alang sa balay ug sa mga butang sa sulod niini maoy mga

kahoy nga akasya nga dili madali magabok kay sa bisan unsa nga kahoy nga makaplagan sa Sinai. Ang mga bongbong niini mga tabla nga gipatindog nga gitaud diha sa mga suksukanan nga salapi, ug gipalig on sa mga haligi ug sa mga sinumpay nga mga trangka; ug ang tanan gihal opan ug bulawan, nga daw ang balay libon nga bulawan. Ang atup gihimo sa upat ka mga parisan sa mga kurtina, ang kinailawuman sa "lino nga pino nga linubid, ug asul, ug purpura, ug mapula: uban ang mga kirubin nga binuhat sa batid nga magbubuhat;" ang ubang tulo sa tinagsa mao ang sa balhibo sa mga kanding, sa mga panit sa toro nga carnero nga tinina sa pula, ug sa mga panit sa mga liyon sa dagat, ug gihan ay kini aron makahatag ug hingpit nga panalipod. {PM 426.1}

Ang balay gibahin sa duruna ka mga lawak pinaagi sa ka mahal ug maanindot nga kortina o tabon, nga nagbitay gikan sa hinalopan sa bulawan nga mga haligi; ug ang sosama nga tabon nga nagsira sa pultahan sa unang lawak. Kini sila, sama sa tabon sa sulod, nga maoy nagporma sa kisame, mga labing masilakon sa mga bulok sa asul, sa purpura, ug sa eskarlata, nga maanindot nga pagkapahimutang, samtang kini gibordahan sa mga tanug nga bulawan ug salapi sa larawan sa mga kirubin nga magaatubang sa panon sa mga manulonda, nga may labut sa bulohaton sa langitnong nga balaang puloy anan, ug nga mga mag aalagad nga mga espiritu ngadto sa mga tawo sa Dios dinhi sa yuta. {PM 426.2}

Ang balaan nga balongbalong gibongbongan diha sa usa ka hawan nga gitawag ug sawang, nga gilibutan ug mga binitay o sa mga biyombo sa pino nga lino, nga gisab it gikan sa mga haligi nga tumbaga. Ang pultahan niini nga alad diha sa sidlakan nga tumoy. Gisirhan kini sa mga kortina nga mahalon ang materyal ug matahum ang pagkabuhat, bisan ubos niadtong iya sa balaang puloy anan. Ingon nga ang mga binitay sa sawang mga katunga lamang sa kahabugon sa bongbong sa tabernaculo, ang gambalay tataw nga makita sa katawohan didto sa gawas. Diha sa sawang, ug labing duol sa pultahan, nagatindog ang tubaga nga halaran sa halad nga sinunog. Sa ibabaw niini nga halaran ginaut ut ang mga halad nga hinimo sa kalayo ngadto kang Jehova, ug ang mga sungay niini gisabligan sa dugo nga nagtabon sa sala. Ang gitaliwad an sa halaran ug sa pultahan mao ang hunawanan, nga binuhat usab sa tumbaga, nga hinimo gikan sa mga salamin nga mao ang halad nga kinabubut on sa mga kababayen an sa Israel. Diha sa hunawanan ang mga sacerdote magpanghugas sa ilang mga kamot ug sa ilang mga tiil sa diha nga sila mosulod ngadto sa balaan nga mga lawak, o moduol sa halaran aron sa paghalad sa halad nga sinunog ngadto kang Jehova. {PM 429.1}

Diha sa unang lawak o sa balaan nga dapit, mao ang talad sa tinapay nga walay lebadura, ang kandelero, ug ang halaran sa insenso. Ang talad alang sa tinapay nga walay lebadura nagtindog diha sa amihanan. Uban sa iyang pangdayan nga korona, kini gihal opan sa lunsay nga bulawan. Sa ibabaw niining maong talad sa matag Sabado ang mga sacerdote magabutang ug napulo'g duha ka mga tinapay, nga gihapnig sa duruha ka pundok, ug giyabyaban ug insenso. Ang mga tinapay nga gipanguha, ingon nga giisip nga balaan, pagakaonon sa mga sacerdote. Didto sa habagatan mao ang kandelero nga pito ang sanga, uban sa iyang pito ka buok lamparahan. Ang mga sanga niini gidayandayanan sa maanindot

nga pagkagama nga mga bulak, nga maingon ingon sa mga lirvo, ug ang tibook binuhat sa usa ka libon nga bulawan. Ang tabernaculo walay mga bintana, ang mga lamparahan wala gayud dungana pagpalong sa usa ka higayon, ug naglamdag sa ilang kahayag sa adlaw ug sa gabii. Sa atubangan gayud sa kortina nga nagapahimulag sa balaan nga dapit gikan sa labing balaan nga dapit ug sa duol nga presensya sa Dios, nagtindog ang bulawanon nga halaran sa insenso. Sa ibabaw ning maong halaran ang sacerdote magasunog sa insenso sa matag buntag ug sa matag gabii, ug ang mga sungay niini gibasa sa dugo sa halad alang sa sala, ug kini gisabligan ug dugo diha sa dakong adlaw sa pagtabon sa sala. Ang kalayo nga diha sa ibabaw sa mining halaran gihaling sa Dios mismo, ug kini sa binalaan giamuma. Sa adlaw ug sa gabii ang balaan nga insenso nagpakaylap sa iyang kahumot sa tanang bahin sa balaan nga mga lawak, ug sa gawas, ngadto sa halayo palibot sa tabernaculo. {PM 429.2}

Sa unahan sa kortina sa sulod mao ang balaan sa mga balaan, diin didto masentro ang simboliko nga tulomanon sa pagtabon sa sala ug sa pagpataliwala, ug kini mao ang nagporma sa kadena nga nagalingkit sa langit ug sa yuta. Niining mao nga lawak diha ang arka, ang usa ka kaha nga hinimo sa kahoy nga akasya, nga gihal opan ug bulawan ang sulod ug ang gawas, ug may purongpurong nga bulawan libut sa tumoy. Gihimo kini nga sudlanan sa mga papan nga bato nga sa ibabaw niini gisulat sa Dios mismo ang napulo ka mga sugo. Tungod niini gitawag kini nga arka sa testamento sa Dios, o ang arka sa pakigsaad, tungod kay ang napulo ka mga sugo mao man ang gisukaran sa pakigsaad nga gihimo tali sa Dios ug sa Israel. {PM 430.1}

Ang tabon sa balaan nga kaha gitawag nga lingkoranan sa kalooy. Gisalsal niini sa usa ka buok nga libon nga bulawan, ug gihimutoran sa bulawan nga kirubin, ang usa nagatindog sa matag tumoy. Ang usa ka pako sa matag manulonda gibukad ngadto sa itaas, samtang ang laing usa gitabon sa lawas (tan awa ang Ezekiel 1:11) sa pagpaila sa kataha ug sa pagpaubos. Ang kahimtang sa mga kirubin, sa ilang mga nawong nga giliso nganha sa usa'g usa, ang nagatutok nga matahaon ngadto sa ubos ngadto sa arka, nagpaatubang sa kataha sa langitnong panon sa ilang pag ila sa kasugoan sa Dios, ug sa ilang kaikag diha sa plano sa katubsanan. {PM 430.2}

Sa ibabaw sa lingkoranan sa kalooy mao ang Shekinah, ang pagpasundayag sa diosnon nga presensya; ug gikan sa gitaliwad an sa mga kirubin, gipahibalo sa Dios ang iyang kabubut on. Usahay gisulti ngadto sa labaw nga sacerdote ang diosnong mga mensahe pianagi sa usa ka tingog gikan sa panganod. Usahay mahulog ang usa ka hayag sa ibabaw sa manulonda nga anaa sa tuo, sa pagpasabut sa pag uyon o sa pagdawat, o usa ka landong o panganod magpaibabaw sa usa ka manulonda nga anaa sa wala sa pagpadayag sa wala pag uyon o sa pagsalikway. {PM 431.1}

Ang kasugoan sa Dios nga gipahaluna diha sa sulod sa arka, mao ang dakong kalagdaan sa pagkamatarung ug sa paghukom. Kanang maong kasugoan mao ang magpakanaug ug hukom sa kamatayon sa malapason; apan sa ibabaw sa kasugoan anaa ang lingkoranan sa kalooy, nga sa ibabaw niini gipadayag ang presensya sa Dios, ug gikan niini, tungod sa gahum sa

pagtabon sa sala, ang pasaylo igatugot ngadto sa mahinulsolon nga makasasala. Sa ingon niini ang buhat ni Cristo alang sa atong katubsanan. nga gisimbolohan sa tulomanon sa balaang puloy anan, ang "kalooy ug ang kamatuoran nanagkatagbo; ang pagkamatarung ug ang pakigdait nanaghinalokay ang usa sa usa." Salmo 85:10. {PM 431.2}

Walay pinolongan ang makasaysay sa himaya sa talan awon nga gipahayag diha sa sulod sa balaang puloy anan ang pinulongan sa bulawan nga mga bongbong nga nagsidlak sa hayag nga gikan sa bulawanon nga kandelero, ang masiga nga mga bulok sa mahalon nga pagkaborda nga mga kortina uban sa ilang nagadan ag nga mga manulonda, ang talad, ug ang halaran sa insenso, nga nagakidlapkidlap sa bulawan; didto sa unahan sa ikaduha nga kortina ang balaan nga arka, uban sa misteryoso nga kirubin niini, ug sa ibabaw niini ang balaan nga Shekinah, ang makita nga pagpaila sa presensya ni Jehova; kining tanan maoy usa lamang ka hanap nga larawan sa mga himaya sa templo sa Dios didto sa langit, nga mao ang sentro sa buhat alang sa kaluwasan sa tawo. {PM 431.3}

Ningkabat ug duolan sa katunga sa tuig ang pagtukod sa tabernaculo. Sa pagkatapus na niini, gisusi ni Moises ang buhat sa mga magtutukod, nga nagtandi niini sa sumbanan nga gipakita kaniya didto sa bukid, ug sa mga pahimangno nga iyang nadawat gikan sa Dios. "Gibuhat nila kini ingon sa gisugo ni Jehova; ug sila gipanalanginan ni Moises." Uban sa mainiton nga kaikag ang mga katawohan sa Israel nagpunsisok sa palibot niining balaan nga tinukod. Samtang sila nanagpamalandong sa talan awon uban sa matahaon nga pagkatagbaw, ang haligi sa panganod mipatigbabaw sa balaang puloy anan, ug sa pagpaubos niini, iyang gitikyupan ang tinukod. "Unya ang panganod mitabon sa balongbalong nga pagatiguman, ug ang himaya ni Jehova mipuno sa tabernaculo." Diha ang usa ka pagpadayag sa diosnon nga pagkahalangdon, ug sa makadiyut bisan si Moises wala makasulod. Uban sa halalum nga pagbati, nakita sa katawohan ang timailhan nga ang buhat sa ilang mga kamot nadawat. Sa maong higayon, walay masaba nga pagpasundayag sa kalipay. Ang usa ka solemni nga kahadlok maoy diha sa tanan. Apan ang kasadya sa ilang mga kasingkasing miawas diha sa mga luha sa kalipay, ug ilang gihonghong sa mahinay ang mainiton nga mga pulong sa pagpasalamat nga ang Dios mikanaug aron sa pagpuyo uban kanila. {PM 431.4}

Pinaagi sa diosnon nga paggiya ang banay ni Levi gipili alang sa tulomanon sa balaang puloy anan. Sa kinakaraanan nga mga panahon ang tagsatagsa ka tawo mao ang sacerdote sa iyang kaugalingon nga panimalay. Sa mga adlaw ni Abraham, ang pagkasacerdote giila ingon nga natawohan nga katungod sa kamagulangan nga anak lalake. Karon, imbis sa panganay sa tibook nga Israel, gidawat ni Jehova ang banay ni Levi alang sa bulohaton sa balaang puloy anan. Pinaagi niining talagsaon nga pagpasidungog iyang gipaila ang iyang pag uyon sa ilang pagkamatinud anon, diha sa ilang pagpabilin sa iyang pag alagdan ug diha sa pagtuman sa iyang mga paghukom sa diha nga ningtalikod ang Israel sa pagsimba sa bulawan nga nating baka. Hinuon. ang pagkasacerdote diha ra gayud sa banay ni Aaron. Si Aaron lamang ug ang iyang mga anak nga lalake ang gitugotan sa pagpangalagad sa atubangan ni Jehova; ang uban sa banay gipiyalan bahin sa tabernaculo ug sa mga kasangkapan niini, ug sila ang

magaatiman sa mga sacerdote diha sa ilang pagpangalagad, apan wala sila tugote sa paghalad, sa pagsunog sa insenso, o sa pagtan aw sa balaang mga butang hangtud nga kini sila gitabanan. {PM 432.1}

Sumala sa ilang katungdanan, may usa ka pinasahi nga bisti alang sa mga sacerdote. “Ug magbuhat ka ug mga bisti nga balaan alang kang Aaron nga imong igsuon, alang sa himaya ug alang sa katahum,” mao ang diosnon nga mando ngadto kang Moises. Ang kupo sa ordinaryo nga sacerdote mao ang puti nga lino, ug gihabol kini nga usa ra. Kini nagaabut hangtud sa duol sa tiil, ug gipakutob kini hangtud sa hawakan pinaagi sa usa ka puti nga bakus nga lino nga gibordahan sa asul, sa purpura, ug sa mapula. Ang usa ka lino nga turban o rnitra, mao ang makakompleto sa bisti. Didto sa nagsilaub nga kupongkupong gimandoan si Moises sa paghubo sa lyang sapin, kay ang yuta nga iyang gitumban, balaan. Busa ang mga sacerdote wala tugote nga magsulod sa balaang puloy anan nga magsul ob ug sapatos. Ang mga lugas sa abug nga mamilit kanila makapasipala sa balaan nga dapit. Kinahanglan ilang ibilin ang ilang mga sapin diha sa sawang sa dili pa mosulod sa balaang puloy anan, ug manghugas usab sila sa ilang mga kamot ug mga tiil sa dili pa magpangalagad diha sa tabernaculo o diha sa halaran sa halad nga sinunog. Sa ingon niini kanunay gitudlo ang leksyon nga ang tanan nga kahugawan kinahanglan isalikway gikan kanila nga buot moduol ngadto sa presensya sa Dios. {PM 432.2}

Ang mga bisti sa labaw nga sacerdote mao lamang kadtong mahalon nga materyal ug maanindot nga pagkabuhat, angay sa iyang tinuboy nga kahimtang. Dugang sa lino nga bisti sa ordinaryo nga sacerdote, siya nagsulob sa usa ka kupo nga asul, nga usara usab nga pagkahabol. {PM 433.1}

Ang palibot sa iyang palda gidayandayanan ug bulawanon nga mga tilingtiling, ug mga granada nga asul, purpura, ug eskarlats. Sa gawas niini mao ang ephod, usa kini ka mubomubo nga bisti nga bulawan, asul, purpura, eskarlata, ug maputi. Gipakutob kini sa usa ka bakus sa sama nga mga bulok nga maanindot nga pagkabuhat. Dili binuktonan ang ephod, ug diha sa ibabaw sa binordahan sa bulawan nga dapit sa abaga gipahiluna ang duruha ka mga bato nga onyx nga gisulatan sa mga ngalan sa napulo’g duha ka mga banay sa Israel. {PM 433.2}

Sa ibabaw sa ephod mao ang tabon sa dughan, ang labing balaan sa saput sa sacerdote. Sama kini ug materyal sa ephod. Ang porma niini usa ka dangaw nga kwadrado, ug gibitay kini gikan sa mga abaga sa usa ka linubid nga asul gikan sa mga argolya nga bulawan. Ang ngilit niini hinimo sa nagkalainlain nga mga bato nga hamili, sama sa nagporma sa napulo’g duha ka mga patukuranan sa siyudad sa Dios. Diha sa sulod sa ngilit anaa ang napulo’g duha ka mga bato nga gipasigo sa bulawan, gihapnig sa upat ka mga laray, ug, sama sa mga sablay sa mga abaga, gisilsilan kini sa mga ngalan sa mga banay. Ang pahimangno ni Jehova mao kini: “Ug pagadadon ni Aaron ang mga ngalan sa mga anak ni Israel diha sa tabon sa dughan sa paghukom, sa ibabaw sa iyang kasingkasing, kong mosulod siya sa dapit nga labing balaan, alang sa usa ka handumanan sa atubangan ni Jehova kanunay.” Exodo 28:29. Busa si

Cristo, ang dakong labaw nga sacerdote, nga magapangamuyo sa Iyang dugo sa atubangan sa Amahan alang sa makasasala, magadala diha sa Iyang kasingkasing sa ngalan sa matag mahinulsolon, ug nagatuo nga kalag. Ang salmista nagaingon, “Apan ako kabus ug hangul; bisan pa niana si Jehova nagahunahuna kanako.” Salmo 40:17. {PM 433.3}

Diha sa tuo ug sa wala sa tabon sa dughan diha ang duruha ka dagko nga mga bato nga hilabihan ang kasanag. Kini sila nailhan nga Urim ug Thummim. Pinaagi kanila ang kabubut on sa Dios mahibaloan pinaagi sa labaw nga sacerdote. Sa diha nga ang mga pangutana pagadad on alang sa paghukom sa atubangan ni Jehova, ang usa ka lingin nga silaw nga magalibut sa bililhon nga bato diha sa tuo mao ang timailhan sa diosnon nga pagtugot o pag uyon, samtang ang usa ka panganod nga magalandong sa bato nga anaa sa wala maoy usa ka ebidensya sa pagdumili o sa wala’y pag uyon. {PM 434.1}

Ang mitra sa labaw nga sacerdote naglakip sa pud nga turban nga lino, diin gibaligtos niini pinaagi sa usa ka laso nga asul, ang usa ka bulawan nga plaka nga gisulatan ug “Balaan kang Jehova.” Ang tanan nga butang nga may labut sa saput ug sa linihokan sa mga sacerdote mao ang usa nga makapasantup sa nagasud ong sa usa ka pagbad sa kabalaan sa Dios, ang pagkabalaan mahitungod sa Iyang pagsimba, ug ang kapudi nga gikinahanglan kanila nga nagduul ngadto sa Iyang presensya. {PM 434.2}

Dili lamang ang balaang puloy anan mismo, kondili ang pagpangzlagad sa mga sacerdote, maoy pag alagad sa “hulad ug landong sa langitnong dapit nga balaan.” Hebreohanon 8:5. Sa ingon niini kini maoy dako ug kahinungdanon; ug si Jehova pinaagi kang Moises naghatag sa labing piho ug matin aw nga pahimangno mahitungod sa matag punto niini nga masanglitanon nga tulomanon. Ang pangalagad sa balaang puloy anan naglakip sa duruha ka mga bahin, ang inadlaw ug ang tinuig nga tulomanon. Ang inadlaw nga tulomanon ginahimo kini diha sa halaran sa halad nga-sinunog diha sa sawang sa tabernaculo, ug diha sa dapit nga balaan; samtang ang tinuig nga tulomanon diha sa labing balaan nga dapit. {PM 434.3}

Ang makatan aw lamang sa sulod nga lawak sa balaang puloy anan mao ang labaw nga sacerdote. Makausa lamang sa usa ka tuig ang sacerdote makasulod didto, ug nga sa tapus ang labing makud ug solemni nga pangandam. Uban sa pagkurog siya moduol sa atubangan sa Dios, ug ang katawohan nga didto sa gawas diha sa matahaon nga kahilum nagahulat sa iyang pagbalik, ang ilang mga kasingkasing gituboy sa mainiton nga pag ampo alang sa diosnon nga panalangin. Sa atubangan sa lingkoranan sa kalooy gihimo sa labaw nga sacerdote ang pagtabon sa sala alang sa Israel; ug diha sa panganod sa himaya, ang Dios nakigtagbo kaniya. Ang iyang pagpuyo dinhi nga mosaylo sa nabatasan nga gidugayon, nagpuno kanila sa kahadlok, kay tingali unya nga tungod sa ilang mga sala o sa iyang kaugalingon, siya mamatay sa himaya ni Jehova. {PM 434.4}

Ang inadlaw nga tulomanon naglakip sa buntagon ug sa ginabii nga halad nga sinunog. sa halad sa mahumot nga insenso diha sa bulawan nga halaran, ug sa pinsahi nga mga halad

alang sa tagsatagsa ka mga sala. Ug diha usab ing mga halad alang sa mga sabado, sa bag ong bulan, ug alang sa pinsahi nga mga fiesta. {PM 435.1}

Sa matag buntag ug gabii gisunog sa ibabaw sa halaran ang usa ka nating carnero, uban sa nahiangay niini nga halad kalan on, nga nagsimbolo sa inadlaw nga paghalad sa nasud ngadto kang Jehova, ug sa ilang walay hunong nga pagsalig sa mapasig ulion nga dugo ni Cristo. Sa tinuyo ang Dios nagmando nga ang magtag halad nga gipresentar alang sa tulomanon sa balaang puloy anan kinahanglan "walay ikasaway." Exodo 12:5. Kinahanglanon nga susihon nga usa ka halad, ug ilang isalikway ang matag usa nga makaplagan nga may ikasaway. Ang halad lamang nga "walay ikasaway" mahimong usa ka simbolo sa Iyang hingpit nga kaputli kinsa magahalad sa iyang kaugalingon ingon sa "walay buling o hugaw." Si apostol Pablo nagtudlo nganhi maong mga halad ingon nga ilustrasyon sa unsay mahimo sa mga sumosunod ni Cristo. Siya nag ingon: "Busa hangyoon ko kamo, mga igsuon, tungod sa mga kalooy sa Dios, sa pagtugyan sa inyong mga lawas ingon nga halad nga buhi, balaan ug hinagponon sa Dios, ang halad nga mao ang inyong espirituhanon nga pagsimba." Roma 12:1. Kita magahatag sa atong kaugalingon ngadto sa pag alagad sa Dios, ug tinguhaon ta sa paghimo sa halad nga kutob sa mahimo mahapit mahingpit. Dili mahimuot ang Dios sa bisan unsa nga ubos pa kay sa labing maayo nga atong ikahalad. Kadtong nahigugma kaniya sa bug os nga kasingkasig, magtinguha sa paghatag kaniya sa labing maayo nga pag alagad sa kinabuhi. ug sa walay hunong magatinguha sa pagdala sa matag gahum sa ilang pagkatawo ngadto sa pag uyon sa mga kasugoan nga makapalambo sa ilang katakus sa paghimo sa Iyang kabubut on. {PM 435.2}

Diha sa paghalad sa insenso ang sacerdote gidala sa labi pa ka diretso ngadto sa presensya sa Dios kay sa bisan unsa nga uban pang buhat sa adlaw adlaw nga pangalagad. Ingon nga ang sa sulod nga tabil sa balaang puloy anan wala makaabut ngadto sa tumoy sa gambalay, ang himaya sa Dios, nga gipasundayag sa ibabaw sa lingkoranan sa kalooy, makita ang bahin niini gikan sa unang lawak. Sa diha nga ang sacerdote mihalad sa insenso sa atubangan ni Jehova, siya ningtan aw paingon sa arka; ug samtang ang panganod sa insenso misaka, ang diosnon nga himaya nanaug sa ibabaw sa lingkoranan sa kalooy ug gipuno ang labing balaan nga dapit ug sa sagad mapuno duruha ka mga lawak nga ang sacerdote napugos sa pagsibog ngadto sa pultahan sa tabernaculo. Maingon nga niadtong masanglitanon nga tulumanon ang sacerdote pinaagi sa pagtoo mitan aw ngadto sa lingkoranan sa kalooy nga wala sila makakita, mao man ang katawohan sa Dios karon magatumong sa ilang mga pag ampo ngadto kang Cristo, ang ilang dakong Labaw nga Sacerdote, kinsa, nga dili makita sa tawohanon nga panan aw, nagapangamuyo alang kanila diha sa balaang puloy anan sa itaas. {PM 436.1}

Ang insenso, nga nagasaka uban sa mga pag ampo sa Israel, nagrepresentar sa mga katakus ug sa pangamuyo ni Cristo, sa Iyang hingpit nga pagkamatarung, nga pinaagi sa pagtoo gipaangkon sa iyang katawohan, ug nga mao lamang ang makahimo sa pag ampo sa makasasala nga katawohan nga pagadawaton sa Dios. Sa atubangan sa tabil sa labing balaan

nga dapit, mao ang usa ka halaran sa walay hunong nga pangamuyo, sa atubangan sa balaan, ang halaran sa nagpadayon nga pagtabon sa sala. Ang Dios naduul pinaagi sa dugo ug sa insenso mga simbolo nga nagapunting ngadto sa dakong Manlalaban, nga pinaagi kang kinsa ang mga makasasala makaduol kang Jehova, ug pinaagi kang kinsa lamang ang kalooy ug ang kaluwasan ikatugot ngadto sa mahinulsolon, ug matinuhoon nga kalag. {PM 436.2}

Sa buntag ug sa gabii samtang ang mga sacerdote nagsulod sa balaan nga dapit sa takna sa insenso, ang adlaw adlaw nga halad inihaw naandam sa paghalad diha sa ibabaw sa halaran diha sa sawang sa gawas. Mao kini ang usa ka takna sa hilabihan nga kaikag ngadto sa mga magsisimba nga nagtigum diha sa tabernaculo. Sa dili pa sila mosulod ngadto sa presensya sa Dios pinaagi sa pangalagad sa sacerdote, kinahanglan gamiton nila ang higayon sa mainiton nga pagsusi sa kasingkasing ug magsugid sa sala. Sila naghiusa diha sa hilum nga pagampo, inubanan sa ilang mga nawong nga nagaatubang sa dapit nga balaan. Sa ingon niini ang ilang mga hangyo nagsaka uban sa panganod sa insenso, samtang nagkupot ang pagtoo sa mga pahanungdan sa gisaad nga Manluluwas nga gihulagway nang daan sa halad nga nagapasig uli. Ang mga oras nga gigahin alang sa paghalad sa buntag ug sa gabii ginaila nga balaan, ug miabut sila nga pagabantayan ingon nga gigahin nga panahon alang sa pagsimba sa tibook nasud nga Judio. Ug diha sa ulahing mga panahon ang mga Judio nagkatibulaan ingon nga mga bihag didto sa halayo nga mga kayutaan. diha sa natudlo nga oras sila sa gihapon miliso sa ilang mga nawong paingon sa Jerusalem, ug naghimo sa ilang mga pangamuyo ngadto sa Dios sa Israel. Niini nga batasan, may sumbanan ang mga Cristohanon alang sa ilang mga pag ampo sa buntag ug sa gabii. Samtang gisaway sa Dios ang usa lamang ka kutay sa mga seremonya, nga walay espiritu sa pagsimba, nagatan aw siya nga may dakong kahimuot ngadto kanila nga nahigugma kaniya, nga nanagyukbo sa ilang mga ulo sa buntag ug sa gabii sa pagpangita sa pasaylo alang sa mga sala nga nahimo, ug ipahayag sa ilang mga hangyo alang sa gikinahanglan nga mga panalangin. {PM 436.3}

Ang tinapay nga binutang sa atubangan sa Dios gibantayan kanunay sa atubangan ni Jehova ingon nga halad nga walay hunong. Sa ingon niini nahimo kini nga kabahin sa adlaw adlaw nga paghalad. Gitawag kini nga “tinapay sa presensya,” tungod kay kanunay kini sa atubangan sa nawong ni Jehova. Mao kini ang usa ka pag ila sa iya sa tawo nga pagsalig sa Dios alang sa lumalabay ug sa espirituhanon nga kalan on, ug madawat lamang kini pinaagi sa pagpanglaban ni Cristo. Gipakaon sa Dios ang Israel didto sa kamingawan sa tinapay nga gikan sa langit, ug sa gihapon sila nagasalig sa iyang pagkamaminatyagon, alang sa lumalabay nga kalan on ug sa espirituhanon nga mga panalangin. Ang mana ug ang tinapay nga binutang sa atubangan sa Dios nagatudlo ngadto kang Cristo, ang buhi nga tinapay, nga anaa kanunay sa presensya sa Dios alang kanato. Siya sa iyang kaugalingon nag ingon, “Ako mao ang tinapay nga nanaug gikan sa langit.” Juan 6:48-51. Ang mga tinapay gibutangan ug insenso. Sa diha nga ang tinapay gikoha sa matag Sabado, aron pagailisdan ug bag ong haon nga mga tinapay, gisunog ang insenso sa ibabaw sa halaran ingon nga usa ka handumanan sa atubangan sa Dios. {PM 437.1}

Ang labing hinungdanong bahin sa adlaw adlaw nga pangalagad mao ang tulomanon nga gihimo alang sa tinagsatagsa sa katawohan. Gidala sa mahinulsolon nga makasasala ang iyang halad ngadto sa pultahan sa tabernaculo, ug pinahimutang ang iyang kamot diha sa ulo sa ighahalad, iyang gisugid ang iyang mga sala, sa ingon niini sa simbolo, gibalhin sila gikan sa iyang kaugalingon ngadto sa inosente nga ighahalad. Sa iyang kaugalingon nga kamot iyang patyon ang mananap, ug ang dugo gidala sa sacerdote ngadto sa balaan nga dapit ug gisablig kini sa atubangan sa tabil. nga sa luyo niini didto ang arka nga gibutangan sa kasugoan nga nalapas sa makasasala. Pinaagi niini nga seremonya ang sala, pinaagi sa dugo nabalhin diha sa simbolo ngadto sa balaang puloy anan. Sa ubang mga higayon ang dugo wala dad a ngadto sa balaan nga dapit; *apan ang unod pagakan on sa sacerdote, ingon sa gimando ni Moises sa mga anak ni Aaron, nga nag ingon, “Iyang (Dios) gihatag kini kaninyo aron sa pagdala sa pagkadautan sa kadlingban.” Levitico 10:17. Ang duruha ka mga seremonya nagakasama nga nagsimbolo sa pagbalhin sa sala gikan sa mahinulsolon ngadto sa balaang puloy anan. {PM 438.1}

Mao kana ang bulohaton nga nagpadayon sa matag adlaw sulod sa tibook nga tuig. Ingon nga sumala sa simbolo ang mga sala sa Israel nabalhin ngadto sa balaang puloy anan, ang balaan nga mga dapit nahugawan, ug ang usa ka pinasahi nga buhat nahimong gikinahanglan alang sa pagwagtang sa mga sala. Nagsugo ang Dios nga ang pagtabon sa sala pagahimoon alang sa matag usa sa balaang mga lawak, ug alang sa halaran “magahinlo niini, ug magabalaan niini gikan sa mga kahugawan sa mga anak sa Israel.” Levitico 16:19. {PM 438.2}

Sa makausa sa usa ka tuig, nianang dakong adlaw sa pagtabon sa sala, ang sacerdote mosulod sa labing balaan nga dapit alang sa paghinlo sa balaang puloy anan. Ang bulohaton nga himoon didto, maoy maghingpit sa tinuig nga pangalagad. {PM 438.3}

Nianang adlaw sa pagtabon sa sala, duruha ka nadng mga kanding pagdad on ngadto sa pultahan sa tabernaculo, ug didto himoon ang pagapalaran sila, ang “usa ka palad alang kang Jehova, ug ang usa ka palad alang kang Azazel.” Ang kanding nga kaniya nahulog ang unang palad, pagapatyon ingon nga usa ka halad tungod sala alang sa katawohan. Ug pagadad on sa sacerdote ang dugo niini sa sulod sa {PM 438.4}

‘Tan-awa ang Appendix, Nota 6. kortina ug isablig kini sa ibabaw sa lingkoranan sa kalooy. “Ug pagabuhaton niya ang pagtabon sa sala sa dapit nga balaan. tungod sa mga kahugawan sa mga anak sa Israel, ug tungod sa ilang mga paglapas, ug sa tanan nila nga mga sala: sa maong pagkaagi magbuhat usab siya alang sa balongbalong nga pagatiguman, nga nagapuyo sa taliwala sa kinataliwad an sa ilang mga kahugawan.”

“Ug igabutang ni Aaron ang duruha ka kamot niya sa ibabaw sa ulo sa kanding nga buhi, ug igasugid niya sa ibabaw niini ang tanan nga kasal anan sa mga anak sa Israel, ug ang tanan nila nga paglapas, bisan pa ang tanan nila nga mga sala; ug kini igabutang niya sa ibabaw sa ulo sa kanding, ug igapadala kini ngadto sa kamingawan pinaagi sa kamot sa usa ka tawo nga

tinudlo alang niini. Ug kadtong kanding magadala sa ibabaw niya sa ilang tanan nga kasal anan ngadto sa yuta nga awaaw: ug pagabuhian niya ang kanding ngadto sa kamingawan." Ang katawohan magila sa ilang kaugalingon nga nakalingkawas na gikan sa lulan sa ilang mga sala sa diha nga ikapadala na sa halayo ang kanding. Sa nagapadayon pa ang buhat sa pagtabon sa sala ang tagsatagsa ka tawo magapasakit sa iyang kalag. Ang tanang patigayon ginahikling, ug ang tibook nga katilingban sa Israel naggamit sa adlaw diha sa solemni nga pagpaubos sa atubangan sa Dios, uban sa pag ampo, sa pagpuasa, ug halalum nga pagsusi sa kasingkasing. {PM 439.1}

Ang importante nga mga kamatuoran mahatungod sa pagtabon sa sala gitudlo ngadto sa mga katawohan pinaagi niining tinuig nga tulomanon. Diha sa mga halad tungod sa sala nga gipresentar sulod sa tuig, ang usa ka puli ginadawat ingon nga puli sa makasasala; apan ang dugo sa gihalad wala makahimo sa hingpit nga pagtabon sa sala. Kini igo lamang nga naghatag ug usa ka paagi nga pinaagi niini ang sala nabalhin ngadto sa balaang puloy anan. Pinaagi sa paghalad sa dugo, ang makasasala nagila sa pagbulot an sa kasugoan. nagsugid sa sala sa iyang kalapasan, ug nagpadayag sa iyang pagtoo diha Kaniya nga mao ang magkoha sa sala sa kalibutan; apan sa kinatibuk an wala mapahigawas gikan sa paghikom sa kasugoan. Nianang Adlaw sa Pagtabon sa Sala ang labaw nga sacerdote, ingon nga nakadala na ug usa ka halad alang sa katilingban, misulod sa labing balaan nga dapit uban sa dugo, ug gisablig kini sa ibabaw sa lingkoranan sa kalooy, sa ibabaw sa mga papan sa kasugoan. Sa ingon niini naimpas ra ang pangangkon sa kasugoan nga nagkinahanglan sa kinabuhi sa makasasala. Unya diha sa iyang buhat sa pagkamanlalaban, gisagup sa sacerdote sa iyang kaugalingon ang mga sala, ug sa iyang pagbiya sa balaang puloy anan, iyang gidala uban kaniya ang lulan sa sala sa Israel. Diha sa pultahan sa tabernaculo, iyang gipahimutang ang iyang mga kamot sa ibabaw sa ulo sa kanding nga napalad ngadto kang Azazel, ug gisugid sa ibabaw niya ang ‘‘tanan nga kasal anan sa mga anak sa Israel, ug ang tanan nila nga paglapas, bisan pa ang tanan nila nga mga sala; ug kini igabutang niya sa ibabaw sa ulo sa kanding." Ug samtang ang kanding nga nagadala niini nga mga sala gipalakaw sa halayo, kini sila giila nga hangtud sa hangtud nahimulag sa uban kaniya gikan sa katawohan. Mao kadto ang gihimo nga tulomanon nga "hulad ug landong sa langitnong dapit nga balaan." Hebreohanon 8:5. {PM 439.2}

Ingon sa napahayag na, ang yutan on nga balaang puloy anan gibuhat ni Moises sumala sa sumbanan nga gipakita kaniya didto sa bukid. Kadto maoy "usa ka sambingay sa kapanahonan karon, ug sumala niining maong pahimutang, ginahalad ang mga gasa ug mga halad inihaw;" ang iyang duruha ka balaang mga dapit mga "hulad sa langitnong mga butang;" si Cristo, ang atong dako ug labaw nga sacerdote, maoy "usa ka mag aalagad sulod sa dapit nga balaan ug sa tinuud nga tabernaculo nga gipatindog dili sa tawo kondili sa Ginoo." Hebreohanon 9:9, 23; 8:2. Samtang diha sa panan awon si apostol Juan gitugotan sa pagtan aw sa templo sa Dios didto sa langit, iyang nakita didto "sa atubangan sa trono anaay nagadilaab nga pito ka sulo sa kalayo." Iyang nakita ang usa ka manulonda "nga nagbitbit ug insensaryo nga bulawan; ug gihatagan siya ug daghan nga insenso aron diha sa bulawan nga

halaran nga atubang sa trono, kini iyang isagol uban sa mga pag ampo sa mga balaan." Pinadayag 4:5; 8:3. Dinhi ang manalagna gitugotan sa pagtan aw sa unang lawak sa balaang puloy anan sa langit; ug iyang nakita didto ang "pito ka mga sulo sa kalayo" ug ang "bulawan nga halaran" nga girepresentahan sa bulawan nga kandelero ug sa halaran sa insenso diha sa balaang puloy anan sa yuta. "Naabli ang templo sa Dios" pag usab ug iyang mitan aw diha sa sulod sa ilalum sa kortina, diha sa balaan sa mga balaan. Dinhi iyang nakita "ang arka sa Iyang pakigsaad" (Pinadayag 11:19), nga girepresentahan sa balaan nga kaha nga binuhat ni Moises alang nga kasudlan sa kasugoan sa Dios. {PM 440.1}

Gibuhat ni Moises ang yutan on nga balaang puloy anan "subay sa panig ingnan nga iyang nakita." Si Pablo nagpahayag nga "ang tabernaculo ug ang tanang galamiton sa pagsimba," kong makompleto na, mao ang "mga hulad sa mga langitnong butang." Hebreohanon 9:21, 23. Ug si Juan nagaingon nga iyang nakita ang balaang puloy anan sa langit. Kanang balaang puloy anan, diin si Jesus nagapangalagad alang kanato, mao ang dakong orihinal. nga niini ang balaang puloy anan nga gibuhat ni Moises mao ang usa ka hulad. {PM 440.2}

Ang langitnon nga templo, ang dapit nga puloy anan sa Hari sa kaharian. diin "mga libo ka mga libo nanag alagad kaniya, ug napulo ka libo ka napulo ka libo nanagtindog sa Iyang atubangan" (Daniel 7:10), kadtong mao nga templo nga napuno sa himaya sa trono nga walay katapusan, diin ang mga sirapin, ang iyang nagasidlak nga mga magbalantay, nagtabon sa ilang mga nawong diha sa paghalad walay yutan on nga tinukod ang makarepresentar sa kahalapad ug sa himaya niini. Apan bisan pa niini ang importante nga mga kamatuoran mahatungod didto alang sa kaluwasan sa tawo kinahanglan igatudlo sa yutan on nga balaang puloy anan ug sa mga tulomanon niini. {PM 441.1}

Tapus sa Iyang pagkayab ngadto sa langit, ang atong Manluluwas misugod sa iyang buhat ingon nga atong labaw nga sacerdote. Si Pablo nagaingon, "Si Cristo misulod dili ngadto sa usa ka balaang dapit nga hinimo ug mga kamot nga hulad lamang sa tinuud, kondili ngadto sa langit gayud, sa pagpangatubang karon alang kanato sa atubangan sa Dios." Hebreohanon 9:24. Maingon nga ang pangalagad ni Cristo nagalakip sa duruha ka dagkong mga bahin, diin ang matag usa nagaukupar sa usa ka tagal sa panahon ug may usa ka linain nga dapit diha sa langitnong balaang puloy anan, mao nga ang masanglitanon nga pangalagad adunay duruha ka mga bahin, ang adlaw adlaw ug ang tuigtuig nga tulomanon, ug ngadto sa matag usa adunay usa ka departamento sa tabernaculo nga gigahin. {PM 441.2}

Tungod kay sa Iyang pagkayab, si Cristo nagpakita diha sa presensya sa Dios sa pagpakiluoy sa iyang dugo sa ngalan sa mahinulsolon nga mga tumutuo, sa maong pagkaagi ang sacerdote diha sa adlaw adlaw nga pangalagad nagsablig sa dugo sa halad diha sa balaan nga dapit sa ngalan sa makasasala. {PM 441.3}

Ang dugo ni Cristo, samtang kini mao ang magpalingkawas sa mahinulsolon nga makasasala gikan sa pagpahamtang ug silot sa kasugaon, kini dili magpala sa sala; kini magapabilin sa rekord diha sa balaang puloy anan hangtud sa katapusan nga pagtabon sa

sala; busa diha sa larawan, ang dugo sa halad tungod sa sala nagpapas sa sala gikan sa mahinulsolon, apan kini nagpabilin diha sa balaang puloy anan hangtud sa adlaw sa pagtabon sa sala. {PM 441.4}

Diha sa dakong adlaw sa katapusang balos, ang mga patay "gipanaghukman pinasikad sa nahisulat diha sa mga basahon, pinasikad sa ilang mga binuhatan." Pinadayag 20:12. Unya tungod sa gahum sa mapasig ulion nga dugo ni Cristo, ang mga sala sa tanang tinuud nga mahinolsolon pagapapason gikan sa mga basahon sa langit. Sa ingon niini ang balaang puloy anan mapagawas o mahinloan, gikan sa rekord sa sala. Diha sa larawan, kining dakong buhat sa pagpasig uli o sa pagtabon sa mga sala, girepresentahan sa mga tulomanon sa adlaw sa pagtabon sa sala ang paghinlo sa yutan on nga balaang puloy anan, nga nahimo pinaagi sa pagpapas, tungod sa gahum sa dugo sa halad tungod sa sala, sa mga sala nga tungod niini kini nahugawan. {PM 442.1}

Mahitungod sa katapusan nga pagpasig uli ang mga sala sa tinuud nga mahinulsolon pagapalaon gikan sa mga rekord sa langit, nga dili na paghinumduman o masulod pa sa hunahuna, busa diha sa larawan sila pagadad on sa halayo ngadto sa kamingawan. nga hangtud sa kahangturan mapahimulag gikan sa katilingban. {PM 442.2}

Tungod kay si Satanas mao man ang tigmugna sa sala, ang direkta nga tigsugyot sa tanang mga sala nga maoy nakaingon sa kamatayon sa Anak sa Dios, ang hustisya nagkinahanglan nga si Satanas magaantus sa katapusan nga paghukom. Ang buhat ni Cristo alang sa kaluwasan sa katawohan ug sa paglinis sa kalibutan gikan sa sala, matak op pinaagi sa pagpapas sa sala gikan sa langitnon nga balaang puloy anan ug sa pagbutang niining maong mga sala nganha kang Satanas, nga mao ang magdala sa karapusan nga silot. Busa diha sa masanglitanon nga tulomanon, ang tinuig nga naandan kalihokan sa pangalagad matapus diha sa paglinis sa balaang puloy anan ug diha sa pagsugid sa mga sala nganha sa ulo ni Azazel. {PM 442.3}

Sa ingon niini diha sa pangalagad sa tabernaculo, ug sa templo nga maoy mikoha sa dapit niini, sa matag adlaw ang katawohan gitudloan sa dagkong mga kamatuoran kalabut sa kamatayon ug sa pangalagad ni Cristo, ug sa makausa sa matag tuig ang ilang mga hunahuna gidala ngadto sa unahan ngadto sa mga hitabo sa nagakatak op nga dakong away tali ni Cristo ug ni Satanas, ang katapusan nga paglinis sa tibook kalibutan gikan sa sala ug sa mga makasasala {PM 442.4}

Kapitulo 31. Ang Sala ni Nadab ug ni Abiu

Kining kapituluha gibase sa Levitico10:1-11.

Tapus ikapahinungod ang tabernaculo, gihalad ngadto sa ilang balaanon nga katungdanan ang mga sacerdote. Kining maong mga tulomanon nakaukupar ug pito ka adlaw, ug ang matag usa gitiman an sa pinsahi nga mga seremonya. Sa ikawalo ka adlaw misulod sila sa ilang pangalagad. Inabagan sa iyang mga anak nga lalake, gihimo ni Aaron ang mga halad nga gikinahanglan sa Dios, ug gibakyaw niya ang iyang mga kamot ug gipanalanginan ang katawohan. Ang tanan nangahimo sumala sa gisugo sa Dios, ug Iyang gidawat ang halad, ug gipadayag Niya ang Iyang himaya diha sa usa ka talagsaon nga paagi; ang kalayo miabut gikan ni Jehova, ug gilamoy ang halad nga diha sa halaran. Gitan aw sa katawohan kining kahibulungan nga pagpasundayag sa diosnon nga gahum, uban sa kataha ug sa hilabihan nga kaikag. Nakita nila kini nga usa ka timailhan sa himaya ug sa kahimuot sa Dios, ug ilang gipatugbaw ang usa ka unibersal nga singgit sa pagdayeg ug sa pagsimba, ug nanghapa sila nga daw diha sa dihadiha nga presensya ni Jehova. {PM 443.1}

Apan sa wala madugay human niini may usa ka kalit ug makalilisang nga kagul anan nga midangat sa pamilya sa labaw nga sacerdote. Diha sa oras sa pagsimba, samtang nagsaka ngadto sa Dios ang mga pag ampo ug pagdayeg sa katawohan, ang duruha sa mga anak nga lalake ni Aaron nagkoha ang matag usa kanila sa iyang insensaryo ug nagsunog sa mahumot nga insenso niini. aron sa pagpasaka sama sa usa ka mahumot nga baho sa atubangan sa Ginoo. Apan ilang nalapas ang Iyang sugo pinaagi sa paggamit ug “lain nga kalayo.” Alang sa pagsunog sa insenso ilang gigamit ang ordinaryo imbis ang balaan nga kalayo nga ang Dios mismo maoy naghaling. ug nga maoy Iyang gisugo nga pagagamiton alang niini nga katuyoan. Tungod niini nga sala. migula ang kalayo gikan ni Jehova ug gilamot sila diha sa panan aw sa katawohan. {PM 443.2}

Sunod kang Moises ug kang Aaron nagtindog nga labing taas sa Israel, si Nadab ug si Abiu. Sa pinasahi sila gipasidunggan ni Jehova pinaagi sa pagtugot kanila uban sa kapitoan nga mga tigulang sa pagsud ong sa iyang himaya didto sa bukid. Busa tungod niini ang ilang kalapasan dili mapasaylo o pagailhon nga magaan. Kining tanan naghimo sa ilang sala nga labaw pa nga grabe.Tungod kay ang katawohan nakadawat ug dagko nga kahayag, tungod kay sila, sama sa mga prinsipe sa Israel, nakasaka ngadto sa bukid, ug nahatagan ug katungod sa pagsandurot sa Dios, ug sa pagpuyo diha sa kahayag sa Iyang himaya, ayaw sila paulog uloga sa ilang kaugalingon nga kong makasala sila unya, dili sila masilotan; nga tungod kay napasidunggan. Kini maoy usa ka limbong nga ikamatay. Ang dako nga kahayag ug mga katungod nga nahatag, nagkinahanglan ug mga balos nga kaayo ug kabalaan katumbas sa kahayag nga gihatag. Ang Dios dili makadawat sa bisan unsa nga butang nga nakulangan niini. Ang dagko nga mga panalangin o mga katungod dili gayud makapakatulog ngadto sa kasigurohan o sa pagkadanghag. Sila dili gayud makahatag ug panugot sa pagpakasala, o makapabati sa mga hinatagan ug kahayag nga ang Dios dili estrikto kanila. Ang tanang mga bintaha nga nahatag sa Dios, maoy Iyang mga paagi sa pagsabwag ug kainiton nganha sa

espiritu, kasibut nganha sa panlimbasug, ug kusog nganha sa pagtuman sa Iyang balaan nga kabubut on. {PM 443.3}

Sa ilang pagkabatan on si Nadab ug si Abiu wala mabansay sa mga batasan sa pagpugong sa kaugalingon. Ang matugoton nga gawi sa amahan, ang iyang kakulang sa kalig on alang sa katarung, maoy nagdala kaniya sa pagpabaya sa disiplina sa iyang mga anak. Ang iyang mga anak nga lalake natugotan sa pagsunod sa hilig.Ang mga batasan sa pagpatuyang, nga dugay nang gipangga, nakagamut diha kanila nga bisan ang kapangakohan sa labing balaan nga katungdanan walay gahum sa pagbungkag. Sila wala matudloi sa pagtahud sa pagbulot an sa ilang amahan, ug wala sila makaamgo sa pagkakinahanglan sa tukma nga pagsugot ngadto sa mga kinahanglanon sa Dios. Ang sayop nga pagpatuyang ni Aaron sa iyang mga anak, nag andam kanila nga mahimong mga hingtungdan sa diosnon nga mga paghukom. {PM 444.1}

Ang Dios naglaraw sa pagtudlo sa katawohan nga sila kinahanglan magduol kaniya uban sa kataha ug kahadlok ug diha sa Iyang kaugalingong tinudlo nga paagi. Dili siya makadawat sa pagsugot nga bahin lamang. Dili pa igo nga niining solemni nga panahon sa pagsimba hapit ang tanan nahimo sumala sa Iyang mando. Ang Dios nagpahamtang ug tunglo ngadto kanila nga motipas gikan sa Iyang mga sugo, ug magbutang ug walay kalainan tali sa dili balaan ug sa balaan nga mga butang. Pinaagi sa manalagna Siya nagpahayag: “Alaut kanila nga nagangalan sa dautan nga maayo, ug sa maayo nga dautan; nga nagabutang sa kangitngit nga ilis sa kahayag, ug sa kahayag nga ilis sa kangitngit; ug nagabutang sa mapait nga ilis sa matam is, ug sa matam is nga ilis sa mapait! Alaut niadtong mga maalam diha sa ilang kaugalingong mga mata, ug mga buotan diha sa ilang kaugalingong pagtan aw... nga nagapakamatarung sa dautan tungod sa hiphip, ug nagakoha sa pagkamatarung sa tawong matarung gikan kaniya!...Ilang gisalikway ang Kasugoan ni Jehova sa mga panon, ug gitamay ang pulong sa Balaan sa Israel.” Isaias 5:20-24. Ayaw pagtugote nga may usa nga maglimbong sa iyang kaugalingon sa pagtuo nga may usa ka bahin sa mga sugo sa Dios dili mga hinungdanon, o nga siya modawat ug usa ka puli alang sa butang nga iyang gikinahanglan. Si profeta Jeremias nag ingon: “Kinsa kadtong nagaingon, ug nahanabo man, sa diha nga wala magsugo ang Ginoo.” Lamentaciones 3:37? Diha sa Iyang pulong ang Dios wala magbutang ug sugo diin ang katawohan mahimo nga mosugot o dili mosugot sumala sa kabubut on ug dili mag antus sa mga sangputanan. Kong ang katawohan magpili sa bisan unsa nga dalan kay sa estrikto nga pagsugot, ilang makaplagan nga “ang katapusan niana mao ang mga dalan sa kamatayon.” Proverbio 14:12. {PM 444.2}

“Si Moises miingon kang Aaron, ug kang Eleazar, ug kang Ithamar, nga iyang mga anak nga lalake: Dili ninyo pagpadunghayon ang mga buhok sa inyong mga ulo, dili usab ninyo paggision ang inyong mga bisti, aron kamo dili mamatay,... kay ang lana nga igdidihog ni Jehova anaa sa ibabaw kaninyo.” Gipahinumduman sa dako nga lider ang iyang igsoon mahitungod sa mga pulong sa Dios, nga nag ingon, “Pagabalaanon ako diha kanila sa mga moduul kanako, ug sa atubangan sa tibook nga katawohan pagahimayaon ako.” Naghilum si Aaron. Ang kamatayon sa iyang mga anak nga lalake, nga gipatay sa walay pagpasidaan, diha

sa makalilisang kaayo nga sala usa ka sala nga karon iyang nakita nga maoy sangputanan sa iyang kaugalingon nga pagpabaya sa katungdanan nagkumot sa kasingkasing sa amahan sa pagbasul, apan wala niya ipahayag ang iyang mga pagbati. Pinaagi sa walay pagpaila sa iyang kasubo. siya magpaila nga wala mahiuyon sa sala. Kinahanglan dili daldalon ang katilingban sa pagbagulbul batok sa Dios. {PM 445.1}

Gitun an ni Jehova ang Iyang katawohan sa pag ila sa katarung sa Iyang mga pamanton, aron ang uban mangahadlok. Dihay uban sa Israel kinsa ang pasidaan mahitungod niining makalilisang nga paghukom maluwas gikan sa pagdahum sa pailob sa Dios hangtud nga sila usab magpatik sa ilang kaugalingon nga dadangatan. Ang Diosnon nga pagbadlong maanaa nianang binakak nga kalooy alang sa makasasala nga naningkamot sa paghatag ug katarungan sa sala. Maoy katuyoan sa sala ang pagdumpol sa matarung nga mga panabut, aron ang malapason dili makaamgo sa hilabihan ka dako sa kalapasan; ug kong walay gahum sa Balaang Espiritu nga magsudya kaniya, siya magpabilin diha sa dili tibook nga pagkabuta nganha sa iyang sala. Maoy katungdanan sa mga sulogoon ni Cristo sa pagpadayag niining mga masalaypon sa ilang katalagman. Sila nga magaguba sa sangputanan sa pasidaan, pinaagi sa pagbuta sa mga mala sa mga makasasala ngadto sa tinuud nga taras ug mga sangputanan sa sala, sagad mag ulog ulog sa ilang kaugalingon nga naghatag siya ug kamatuoran sa ilang gugma; apan sila nagabuhat sa pagsupak ug sa pag ali sa buhat sa Balaang Espiritu sa Dios; ilang gilaylayan ang makasasala sa pagpahulay diha sa tampi sa kalaglagan; naghimo sila sa ilang kaugalingon nga mga umalambit sa iyang sala, ug nagapahiagum sa usa ka makalilisang nga kapangakohan alang sa mga dili mahinulsolon. Daghan ang nanaug ngadto sa pagkalaglag ingon nga sangputanan niining bakak ug malimhongon nga kalooy. {PM 446.1}

Si Nadab ug si Abiu dili unta gayud makahimo niadtong sala nga ikamatay, kong wala pa sila maghuboghubog pinaagi sa walay pagpugong nga paggamit sa bino. Ilang nasabut nga ang labing maampingon ug solemni nga pangandam gikinahanglan sa dili pa magpresentar sa ilang kaugalingon diha sa santuwaryo diin gipasundayag ang diosnon nga presensya; apan tungod sa walay pagpugong sa kaugalingon wala sila matakus alang sa ilang balaan nga katungdanan. Nalibug ang ilang mga hunahuna, ug nahabolan ang ilang matarung nga mga panabut, sa pagkaagi nga wala sila makaila sa kalainan tali sa balaan ug sa dili balaan Ngadto kang Aaron ug sa iyang mga anak nga nanghibilin gihatag ang mosunod nga pasidaan: “Ikaw ug ang imong mga anak nga lalake uban kanimo, dili kamo manag inom ug bino bisan ilimnon nga maisug kong kamo magasulod sa balongbalong nga pagatiguman, aron kamo dili mamatay; kini usa ka balaod nga walay katapusan ngadto sa inyong mga kaliwatan. Ug aron maila ninyo ang kalainan sa balaan ug sa dili balaan, ug ang kalainan sa mahugaw ug sa mahinlo. Ug aron tudloan ninyo ang mga anak sa Israel sa tanang kabalaoran nga giingon kanila ni Jehova.” Levitico 10:9-11. Ang paggamit sa mga ilimnon nga makahubog may epekto sa pagpaluya sa lawas, sa pagpalibug sa hunahuna, ug sa pagpakaulaw sa pamatasan. Kini makapugong sa mga tawo gikan sa pag ila sa pagkabalaan sa mga butang nga balaan o sa puwersa sa pagbugkos sa mga kinahanglanon sa Dios. Ang tanan nga nagkupot ug mga katungdanan nga balaan ang kapangakohan mao ang mga tawo nga estrikto sa pagpugong sa

kaugalingon, aron nga ang ilang mga hunahuna tin aw sa pag ila tali sa matarung ug sa sayop, aron sila makabaton sa malig on nga prinsipyo, ug sa kaalam sa pag administrar sa hustisya ug sa pagpakita ug kalooy. {PM 446.2}

Ang sama ra nga katungdanan ang nagapatong sa ibabaw sa matag sumosunod ni Cristo. Si apostol Pedro nagpahayag nga nag ingon, “Kamo maoy usa ka kaliwatan nga pinili, ang kahugpongan sa mga harianong sacerdote, ang nasud nga balaan, ang katawohan nga iyang kaugalingon sa Dios.” 1 Pedro 2:9. Gimandoan kita sa Dios sa pagpreserbar sa matag gahum diha sa labing maayo nga kahimtang nga mahimo, aron kita makahatag ug hinangponon nga pag alagad ngadto sa atong Magbubuhat Kong gamiton ang mga makahubog, ang sama nga mga epekto ang mosunod sama sa kahimtang niadtong mga sacerdote sa Israel. Ang tanlag mawad an sa iyang kadali mobati sa sala, ug ang usa ka palakat ngadto sa pagpapating sa pagkadautan sa labing siguro maoy mahitabo, hangtud nga ang dili balaan ug ang balaan mawad an sa tanang kalainan sa kahulogan. Nan, unsaon ta man sa pagkab ot sa sumbanan sa diosnon nga mga gikinahanglan? “Wala ba kamo masayud nga ang inyong lawas templo sa Espiritu Santo nga nagapuyo sa sulod ninyo, ug nga kini inyong nabatonan gikan sa Dios? Kamo dili na inyo sa inyong kaugalingon, kay gipalit na kamo sa usa ka bili. Busa himayaa ninyo ang Dios diha sa inyong lawas, ug diha sa inyong espiritu, nga iya sa Dios.” “Busa kong magakaon kamo o magainom, o magabuhat sa bisan unsa, buhata ninyo kining tanan aron sa paghimaya sa Dios.” 1 Corinto 6:19, 20; 10:31. Ngadto sa iglesya ni Cristo diha sa tanang mga kapanahonan gipamulong ang solemni ug makahahadlok nga pasidaan, nga nag ingon, “Kong adunay molaglag sa templo sa Dios, siya pagalaglagon sa Dios. Kay ang templo sa Dios balaan, ug kanang temploha mao kamo.” 1 Corinto 3:17. {PM 447.1}

34. Ang Kasugoan ug ang mga Pakigsaad

Si Adan ug si Eva, diha sa paglalang nila, may kahibalo mahitungod sa kasugoan sa Dios; may kasinatian sila sa mga pangangkon niini diha kanila; ang mga sugo niini gisulat diha sa ilang mga kasingkasing. Sa diha nga ang tawo nahulog pinaagi sa paglapas, ang kasugoan wala mausab, apan gitukod ang usa ka sistema nga makatabang sa pagdala kanila balik sa pagkamasinugtanon. Gihatag ang saad mahitu ngod sa usa ka Manluluwas, ug gitukod ang mga halad sa sakripisyo nga nagtudlo ngadto sa kamatayon ni Cristo ingon nga dakong halad tungod sa sala. Apan kong wala pa gayud unta malapas ang kasugoan sa Dios, wala unta ing kamatayon, ug walay pagkinahanglan sa usa ka Manluluwas; tungod niana wala unta kinahanglana ang mga halad. {PM 449.1}

Gitudlo ni Adan ang kasugoan sa Dios ngadto sa iyang mga kaliwat, ug kini ginadawat gikan sa amahan ngadto sa anak lahus sa nagsunod sunod nga mga kaliwatan. Apan bisan pa sa maloloy on nga tagana alang sa kaluwasan sa tawo, pipila lamang ang midawat niini ug nagmasinugtanon Tungod sa kalapasan ang kalibutan nahimong hilaibihan ka dautan nga gikinahanglan ang paghinlo niini gikan sa pagkadunot niini pinaagi sa lunop. Ang kasugoan gitipigan ni Noe ug sa iyang pamilya, ug gitudloan ni Noe ang iyang mga kaliwat mahitungod sa napulo ka mga sugo. Sa diha nga ang mga tawo mitipas na man gikan sa Dios, gipili ni Jehova si Abraham, nga kaniya siya nagpahayag, “Nagpatalinghug si Abraham sa Akong tingog, ug gibantayan Niya ang Akong tulomanon, ang Akong mga sugo, ang Akong mga pamatasan. ug ang Akong mga balaod.” Genesis 26:5. Ngadto kaniya gihatag ang seremonya sa serkumsisyon, nga maoy usa ka ilhanan nga kadtong nagdawat niin gihalad ngadto sa pag alagad sa Dios usa ka pangako nga sila magapabilin nga bulag sa pagsimba ug mga diosdios, ug magsugot sa kasugoan sa Dios. Ang kapakyasan sa mga kaliwatan ni Abraham sa pagtuman niini nga pangako, sumala sa gipakita sa ilang hilig sa paghimo ug mga alyansa sa mga nasud ug sa pagsagop sa ilang mga batasan, maoy hinungdan sa ilang hamubo nga pagpuyo ug sa kaulipnan sa Egipto. Apan diha sa ilang pagpakigsandurot sa mga diwatero, ug sa ilang pinugos nga pagpasakop sa mga Egiptohanon, nadugangan pa nga pagkadaut ang diosnong mga sugo sa dautan ug pintasan nga mga pagtulun an sa mga pagano. Busa sa gidala sila ni jehova gikan sa Egipto, nanaug siya sa ibabaw sa Sinai, nga gilimisan sa himaya ug gilibutan sa Iyang mga manulonda, ug diha sa makapalisang nga pagkahalangdon Iyang gisulti ang Iyang kasugoan nga nabatian sa tanan nga katawohan. {PM 449.2}

Wala gani Niya isalig ang Iyang mga sugo ngadto sa panumduman sa usa ka katawohan nga lagmit mahikalimot sa Iyang mga kinahanglanon, apan gisulat Niya sila sa ibabaw sa mga papan nga bato. Iyang gusto nga kohaon gikan sa Israel ang tanang kalagmitan sa pagsagol sa pagano nga mga tradisyon sa Iyang balaang mga sugo, o libugon ang Iyang mga kinahanglanon sa tawohanong mga tulomanon ug mga batasan. Apan wala Siya mohunong diha sa paghatag kanila sa mga sugo sa Dekalogo. Gipakita sa katawohan ang ilang kaugalingon nga masayon kaayo nga mapasalaag, sa pagkaagi nga dili walay pultahan nga iyang biyaan nga dili mabantayan. Busa gisugo sa pagsulat si Moises, sa mga paghukom ug

mga kasugoan nga naghatag sa makuti nga mga pahimangno mahatungod sa mga gikinahanglan. Kining maong mga kamandoan kalabut sa katungdanan sa katawohan ngadto sa Dios, ngadto sa usa'g usa, ug ngadto sa dumoduong, mao lamang ang mga prinsipyo sa napulo ka sugo nga gipadako ug gihatag diha sa usa ka piho nga paagi, nga walay usa nga masayop. Gilaraw sila nga magbantay sa pagkabalaan sa napulo ka mga sugo nga gisilsil diha sa mga papan nga bato. {PM 450.1}

Kong gibantayan pa lamang sa tawo ang kasugoan sa Dios, sumala sa gikahatag ngadto kang Adan tapus sa iyang pagkahulog, nga gitipigan ni Noe, ug gibantayan ni Abraham, wala unta kinahanglan ang tulomanon sa sirkumsisvon. Ug kong gibantayan pa ang pakigsaad sa mga kaliwat ni Abraham, nga niini ang ilhanan mao ang sirkunsisyon, dili unta gayud sila mapasalaag ngadto sa pagsimba ug mga diosdios, ni magkinahanglan pa sila nga mag antus sa usa ka kinabuhi sa kaulipnan didto sa Egipto; kong ila pang gitipigan ang kasugoan sa Dios diha sa ilang hunahuna, ug wala unta kinahanglana nga ipahayag pa kini gikan sa Sinai, o gisilsil sa ibabaw sa mga papan nga bato. Ug kong gibansay pa sa mga katawohan ang mga prinsipyo sa Napulo ka nga Sugo, wala untay kinahanglan sa dugang pa nga mga pahimangno nga gihatag ngadto kang Moises. {PM 450.2}

Ang sistema sa sakripisyo, nga gitugyan ngadto kang Adan, gituis usab sa iyang mga kaliwat. Ang tuotoo, ang pagsimba ug mga diosdios, ang kabangis, ug ang pagkamapatuyangon maoy nakadaut sa yano ug makahuloganon nga tulomanon nga gitudlo sa Dios. Pinaagi sa taas nga pagpakigsandurot sa mga diwatahan. gisagolan sa katawohan sa Israel ang ilang mga batasan sa pagsimba sa daghang mga batasan sa mga pagano; busa didto sa Sinai si Jehova naghatag kanila sa piho nga pahimangno mahatungod sa tulomanon sa sakripisyo. Tapus mahuman ang tabernakulo, Iyang gipakigsultihan si Moises gikan sa panganod sa himaya sa ibabaw sa lingkoranan sa kalooy, ug naghatag kaniya sa hingpit nga mga pahimangno mahatungod sa sistema sa mga halad, ug sa mga porma sa pagsimba nga pagapadayonon diha sa balaang puloy anan. Sa ingon niini ang balaod sa seremonya gihatag ngadto kang Moises, ug iyang gisulat kini diha sa usa ka basahon. Apan ang kasugoan sa Napulo ka mga Sugo nga gisulti gikan sa Sinai nasulat na sa Dios mismo diha sa mga papan nga bato, ug gibalaan kini pag amping diha sa arka. {PM 451.1}

Adunay daghan nga naninguha sa pagsagol niining duruha ka mga sistema, ginamit ang mga teksto nga nagsulti mahitungod sa balaod sa seremonya sa ilang pagpamatuud nga ang balaod moral nawagtang na; apan kini maoy pagtuis sa mga Kasulatan. Ang kalainan tali sa duruha ka mga sistema halapad ug matin aw. Ang sistema sa seremonyal gihimo sa mga simbolo nga nagtudlo ngadto kang Cristo, ngadto sa Iyang paghalad ug sa Iyang pagkasacerdote. Kining rituwal nga kasugoan, uban sa mga halad ug mga tulomanon niini, mao ang pagahimoon sa mga Hebreohanon hangtud magkatagbo ang larawan ug ang gilarawanan diha sa kamatayon ni Cristo, ang Cordero sa Dios nga magakoha sa sala sa kalibutan. Unya pahunongon ang tanang mga halad sa sakripisyo. Kini mao ang kasugoan nga Iyang (Cristo) "gikoha sa atong aginan ug gilansang sa krus." Colosas 2:14. Apan

mahitungod sa kasugoan sa Napulo ka mga Sugo ang salmista nagpahayag nga nag ingon, “Sa walay katapusan oh Jehova, ang imong pulong nahamutang sa langit.” Salmo 119:89. Ug si Cristo sa Iyang kaugalingon nag ingon, “Ayaw kamo paghunahuna nga mianhi Ako aron sa pagbungkag sa kasugoan... Kay sa pagkatinuud sultihan Ko kamo” nga nagpalutaw sa pahayag kutob sa mahimo samtang magalungtad pa ang langit ug ang yuta, walay pagasayloan sa kasugoan bisan usa na lang ka kudlit o usa ka tulpok niini hangtud matuman ang tanan.” Mateo 5:17, 18. Dinhi Iyang gitudlo, dili lamang sa pangangkon sa kasugoan sa Dios sukad pa kaniadto, ug sa karon, kondili nga kining maong mga pangangkon magpabilin samtang nagalungtad ang mga langit ug ang yuta. Ang kasugoan sa Dios ingon ka dili mabalhin sa Iyang trono. Kini magapalungtad sa mga pangangkon niini diha sa mga katawohan sa tanang mga panahon. {PM 451.2}

Mahatungod sa kasugoan nga gimantala gikan sa Sinai, si Nehemias nagingon, “Ikaw usab mikunsad ibabaw sa bukid sa Sinai, nakigsulti kanila gikan sa langit, ug mihatag kanila sa matarung nga mga tulomanon ug matuud nga mga balaod, maayong kabalaoran ug mga sugo.” Nehemias 9:13. Ug si Pablo, “ang apostol ngadto sa mga Hentil,” nagpahayag sa pag ingon, “Ang kasugoan balaan, ug ang sugo balaan, matarung ug maayo.” Roma 7:12. Kini walay lain kondili ang Dekalogo; kay ang kasugoan mao ang nag ingon, ‘Dili ko maibug.” Bersikulo 7. {PM 452.1}

Samtang ang kamatayon sa Manluluwas maoy nagtapus sa kasugoan sa mga larawan ug sa mga landong, kini (ang kamatayon sa Manluluwas) bisan sa labing gamay wala makatibuhang gikan sa katungdanan mahitungod sa balaod moral. Hinonoa, ang mao nga kamatuoran nga kinahanglan si Cristo magpakamatay aron sa pagbayad alang sa paglapas niana nga kasugoan. nagmatuud nga kini dili mausab. {PM 452.2}

Kadtong nag angkon nga si Cristo mianhi aron sa pagwagtang sa kasugoan sa Dios ug sa pagsalikway sa Daan nga Testamento, nagsulti mahitungod sa panahon nga Judio ingon nga usa ka kangitngit, ug nagrepresentar sa relihiyon sa mga Hebreohanon ingon nga naglakip lamang sa mga porma ug mga seremonya. Apan usa kini sa sayop. Ang tanan lahus sa mga panid sa kasaysayan nga balaan, dim natala ang mga pagdumala sa Dios sa iyang pinili nga mga katawohan, adunay madilaabong mga tunob sa dakong AKO MAO. Wala gayud Siya makahatag ngadto sa mga anak sa mga katawohan ug labaw pa ka dayag nga mga pasundayag sa Iyang gahum ug himaya kay sa diha nga Siya lamang ang giila nga magmamando sa Israel, ug naghatag sa kasugoan ngadto sa Iyang katawohan. Ania ang usa ka cetro nga ginatabyog sa dili tawohanong kamot; ug ang harianon paggula sa dili makita nga Hari sa Israel mga dili malitok ang ilang pagkahalangdon ug pagkamakahahadlok kaayo. {PM 452.3}

Diha sa tanan niining mga pagpadayag sa diosnon nga presensya, ang himaya sa Dios gipaila pinaagi kang Cristo. Dili lamang diha sa pag anhi sa Manluluwas, kondili sa tibook nga kapanahonan sa tapus ang Pagkahulog ug sa saad sa kaluwasan, “diha ang Dios kang Cristo, nga nagpasig uli sa kalibutan ngadto sa Iyang kaugalingon.” 2 Corinto 5:19. Si Cristo

mao ang patukuranan ug sentro sa sistema sa sakripisyo diha sa panahon sa mga patriarka ug sa mga Judio. Sukad sa sala sa atong unang mga ginikanan, walay direkta nga pagpakigsulti tali sa Dios ug sa tawo. Gitugyan sa Amahan ang kalibutan ngadto sa mga kamot ni Cristo, aron nga pinaagi sa Iyang buhat sa pagpanglaban Iyang malukat ang tawo, ug mabakwi ang pagbulot an ug ang kabalaan sa kasugoan sa Dios. Ang tanang panagsultihay tali sa langit ug sa nahulog nga kaliwat pinaagi na kang Cristo. Ang Anak sa Dios mao ang naghatag sa atong unang mga ginikanan sa saad sa katubsanan. Siya kadto ang nagpadayag sa Iyang kaugalingon ngadto sa mga patriarka. Si Adan, si Noe, si Abraham, Isaac, Jacob, ug si Moises nakasabut sa maayong balita. Sila nagpaabut sa kaluwasan pinaagi sa puli ug sa garantiya sa tawo. Kining maong balaan nga mga tawo sa karaan nakigsulti sa Manluluwas nga moanhi sa kalibutan sa bayhon sa tawo; ug ang uban karula nakigsulti ni Cristo ug sa langitnong mga manulonda sa nawong ug nawong. {PM 453.1}

Si Cristo dili ang mao lamang nga pangulo sa mga Hebreohanon didto sa kamingawan ang Manulonda nga diha Kaniya mao ang ngalan ni Jehova, ug kinsa, nagtabon diha sa mapanganuron nga haligi, maoy nag una sa panon apan Siya kadto ang naghatag sa kasugoan ngadto sa Israel.* Sa taliwala sa makahahadlok nga himaya sa Sinai, gipahayag ni Cristo nga nadungog sa tanang katawohan ang napulo ka mga sugo sa kasugoan sa Iyang Amahan. Siya kadto ang naghatag ngadto kang Moises sa kasugoan nga gisilsil sa ibabaw sa mga papan nga bato. {PM 453.2}

Si Cristo kadto ang nagsulti ngadto sa Iyang katawohan pinaagi sa mga manalagna. Si apostol Pedro, sa iyang pagsulat ngadto sa iglesya nga Cristohanon, nagaingon nga ang mga manalagna “nagtagna mahitungod sa grasya nga igahatag kaninyo kini sila nangita ug nagpakisusi mahitungod niining maong kaluwasan; ilang gisusi kinsang tawohana o unsang panahona ang gipasabut sa Espiritu ni Cristo nga diha kanila sa ilang pagtagna sa mga pag antus ni Cristo ug sa himaya “Tan-awa ang Appendix, Nota 7. nga modason niini.” 1 Pedro 1:10,11. Ang tingog ni Cristo mao ang nagpakigsulti kanato diha sa Daan nga Testamento. “Ang pagpanghimatuud ni Jesus mao man ang espiritu sa propisiya.” Pinadayag 19:10. {PM 453.3}

Sa iyang mga pagtulun an samtang ang linawas diha siya sa taliwala sa mga katawohan, gitumong ni Jesus ang mga hunahuna sa katawhan ngadto sa Daan nga Testamento. Siya miingon ngadto sa mga Judio, “Kamo nagasusi sa mga kasulatan kay nagahunahuna man kamo nga pinaagi niini makakaplag kamo sa kinabuhing diyon; ngani kini mao ang nagapanghimatuud mahitungod kanako.” Juan 5:39. Niining panahona ang mga basahon sa Daang Tugon mao lamang ang ginabasa. Ang Anak sa Dios nagpahayag na man pag usab nga nag ingon, “Atua na kanila ni Moises ug ang mga manalagna; papatalinghuga sila kanila.” Ug siya mipuno sa pag ingon, “Kong sila dili man mamati kang Moises ug sa mga manalagna, nan, dili sila malukmay bisan pa kong adunay mabanhaw gikan sa mga patay.” Lukas 16:29, 31. {PM 454.1}

Si Cristo mao ang naghatag sa balaod sa tulumanon. Bisan sa tapus nga kini dili na pabantayan, gipakita kini ni Pablo sa atubangan sa mga Judio diha sa tinuud nga baruganan ug bili niini, nga nagpakita sa dapit niini diha sa plano sa kaluwasan ug ang relasyon niini ngadto sa buhat ni Cristo; ug gipahayag sa dakong apostol nga kining mao nga kasugoan mahimayaon, ug takus sa iyang diosnon nga Tagmugna. Ang solemni nga tulomanon sa balaang puloy anan naglarawan sa bililhong mga kamatroran nga igapadayag lahus sa nagsunodsunod nga mga kaliwatan Ang panganod sa insenso nga nagasaka uban sa mga pag ampo sa Israel nagpaila sa Iyang pagkamatarung nga mao ra ang makahimo sa pag ampo sa makasasala nga kahimut an sa Dios; ang nagakadugo nga ighahalad diha halaran nagpanghimatuud sa usa ka Manlulukat nga umalabut; ug gikan sa balaan sa mga balaan nagsidlak ang makita nga timailhan sa diosnong presensya. Sa ingon niini latas sa mga katuigan sa kangitngit ug sa apostasya, gitipigan nga buhi ang pagtoo diha sa mga kasingkasing sa mga tawo hangtud ning abut ang panahon alang sa pag anhi sa sinaad nga Mesias. {PM 454.2}

Si Jesus mao ang kahayag sa Iyang katawohan ang kahayag sa kalibutan sa wala pa Siya moanhi sa yuta diha sa dagway nga tawohanon. Ang unang silaw sa kahavag nga milapus sa kangitngit nga maoy naglimis sa kalibutan, gikan kang Cristo. Ug gikan Kaniya miabut ang tagsatagsa ka gihay sa kasanag sa langit nga nahulog sa ibabaw sa mga pumopuyo sa yuta. Diha sa piano sa kaluwasan, si Cristo mao ang Alpa ug ang Omega ang Nahauna ug ang Katapusan. {PM 454.3}

Sukad iula sa Manluluwas ang Iyang dugo alang sa kapasayloan sa mga sala, ug ningsaka ngadto sa langit “sa pagpangatubang karon alang kanato sa atubangan sa Dios” (Hebreohanon 9:24), ang kahayag nagabugwak gikan sa krus sa Calbaryo ug gikan sa mga dapit nga balaan sa balaang puloy anan sa itaas. Apan ang mas matin aw nga kahayag nga gitugot kanato dili makapatamay kanato sa nadawat sa unang mga panahon pinaagi sa mga landong nga nagtudlo ngadto sa pag abut sa Manluluwas. Ang maayong balita m Cristo nagasabwag ug kahayag sa ibabaw sa ekonomiya nga Judio, ug naghatag ug kahulogan ngadto sa balaod sa tulumanon. Samtang ang bag ong mga kamatuoran ginapadayag, ug kadtong nahihaloan na sukad pa sa sinugdan, nadala ngadto sa mas matin aw pa nga kahayag, mapaila ang taras ug ang katuyoan sa Dios diha sa Iyang mga pagdumala sa Iyang pinili nga katawohan. Ang matag dugang nga gihay sa kahayag nga atong madawat maghatag kanato ug mas tin aw pa nga pagsabut sa plano sa katubsanan, nga mao ang nagasilsil sa diosnon nga kabubut on diha sa kaluwasan sa tawo. Atong makita ang bag ong katahum ug kusog diha sa pulong nga tinuktukan, ug atong pagatun an ang mga panid niini uban sa halalum pa ug dugang pa nga makapalingaw nga kaikag. {PM 455.1}

Ang panahum nga gikuptan sa kadaghanan mao ang Dios nagbutang ug usa ka paril nga nagbulag sa mga Hebreohanon ug sa kalibutan sa gawas; nga ang Iyang pagbantay ug paghigugma, nga gisibog sa usa ka dakong bahin gikan sa uban sa mga katawohan, nasentro sa Israel. Apan ang Dios wala maglaraw nga ang Iyang katawohan magpatindog ug usa ka

paril sa pagbulag tali sa ilang kaugalingon ug sa ilang mga isigka tawo. Ang kasingkasing sa Gugma nga Walay Kinutoban nagakawhat ngadto sa tanang mga pumopuyo sa yuta. Bisan pa nga ilang gisalikway siya, sa walav hunong nangita Siya ug paagi sa pagpadayag sa Iyang kaugalingon ngadto kanila, aron maghimo kanila nga mga umalambit sa Iyang gugma ug grasya. Ang Iyang panalangin gitugyan ngadto sa pinili nga katawohan. aron sila makapanalangin sa uban. {PM 455.2}

Gitawag sa Dios si Abraham, ug gipauswag ug gipasidunggan siya; ug ang pagkamaunongon sa patriarka maoy usa ka kahayag ngadto sa katawohan didto sa tanang mga nasud diin siya nakapuyo sa makadiyut. Wala takpi ni Abraham ang iyang kaugalingon gikan sa katawohan nga naglibot kaniya. Iyang gipalungtad ang hinigala nga relasyon sa mga hari sa naglibot nga mga nasud, nga ang uban kanila nag estimar kaniya sa hataas nga pagtahud; ug ang iyang kabuotan ug pagkadili hakog, ang iyang kaisug ug pagkamanggihatagon mao ang nagpakita sa taras sa Dios. Didto sa Mesopotamia, sa Canaan, sa Egipto, ug bisan ngadto sa mga pumopuyo sa Sodoma, ang Dios sa langit napadayag pinaagi sa Iyang kinabuhi. {PM 455.3}

Busa ngadto sa katawohan sa Egipto ug sa tanang mga nasud nga nalambigit niadtong gamhanan nga gingharian, gipaila sa Dios ang Iyang kaugalingon pinaagi kang Jose. Nganong gipili sa Dios ang pagbayaw ni Jose sa hilabihan nga kataas taliwala sa mga Egiptohanon? Mahimo Siya nga magtagana ug lain pa nga paagi alang sa katumanan sa Iyang katuyoan ngadto sa mga anak ni Jacob; apan nagtinguha Siya sa paghimo ni Jose nga usa ka kahayag, ug gibutang Niya siya diha sa palasyo sa hari, aron ang langitnon nga lamdag makalukop sa layo ug sa duul. Pinaagi sa iyang kaalam ug sa hustisya, pinaagi sa kaputli ug sa pagkamanggihatagon sa iyang adlaw adlaw nga kinabuhi, pinaagi sa iyang pagdapig ngadto sa mga kaayohan sa katawohan ug kadtong mga tawohanon maoy usa ka nasud sa mga diwatahan si Jose mao ang tinugyanan ni Cristo. Diha sa ilang magtatabang, ngadto kang kinsa ang tibook Egipto miliso uban sa pagpasalamat ug sa pagdayeg, kadtong hentil nga katawohan nakasud ong sa gugma sa ilang Magbubuhat ug Manunubos. Busa diha kang Moises usab, gibutang sa Dios ang usa ka kahayag sa tapad sa trono sa labing dako nga gingharian sa yuta, aron ang tanan nga may gusto, makatuon mahitungod sa tinuud ug buhi nga Dios. Ug kining tanan nga kahayag gihatag ngadto sa mga Egiptohanon sa wala pa ibakyaw ang kamot sa Dios sa ibabaw kanila diha sa mga paghukom. {PM 456.1}

Diha sa kagawasan sa Israel gikan sa Egipto, ang usa ka kahibalo mahitungod sa gahum sa Dios mikaylap sa halayo. Mikurog ang makigubaton nga katawohan sa Jerico. Si Rahab miingon, “Sa pagkabati namo niining mga butanga, nangatunaw ang among mga kasingkasing; ug wala na usab ing espiritu nga nahibilin sa kang bisan kinsa nga tawo tungod kaninyo, kay si Jehova nga inyong Dios, Siya ang Dios sa langit sa kahitasan, ug dinhi sa lialum sa yuta.” Josue 2:11. Sa mga kasiglohan tapus sa exodo, ang mga sacerdote sa mga Filistehanon nagpahinumdum sa ilang katawohan mahitungod sa mga hampak sa Egipto, ug nagpasidaan kanila sa dili pasukol sa Dios sa Israel. {PM 456.2}

Gitawag sa Dios ang Israel, ug nagpanalangin ug nagbayaw kanila, dili tungod sa pagkamasinugtanon ngadto sa Iyang kasugoan sila lamang ang makadawat sa Iyang kahimuot, ug mahimong sila ra ang mga magdadawat sa Iyang nga panalangin, kondili aron sa pagpadayag sa Iyang kaugalingon pinaagi kanila ngadto sa tanang mga pumopuyo sa yuta. Alang sa katumanan niining mao nga tuyo nga Iyang gisugo sila sa pagbantay sa ilang kaugalingon nga malahi gikan sa mga diwatero nga mga nasud sa ilang palibut. {PM 457.1}

Ang pagsimba sa mga diosdios ug ang tanang mga sala nga nagsunod niini gidumtan sa Dios, busa Iyang gimandoan ang Iyang katawohan sa dili pagsagol sa ubang mga nasud, sa pagbuhat "ingon sa ginabuhat nila," ug hikalimtan ang Dios. Iyang gidid an sila sa pagminyoay sa mga diwatahan, kay basi unya madala ang ilang mga kasingkasing sa halayo gikan kaniya. Busa gikinahanglan kaniadto maingon nga ang mga tawo sa Dios magmaputli, "walay mansa gikan sa kalibutan." Sila kinahanglan magpagawas sa ilang kaugalingon gikan sa espiritu niini, tungod kay kini supak sa kamatuoran ug sa pagkamatarung. Apan wala magplano ang Dios nga ang Iyang mga katawohan, maglukob sa ilang kaugalingon gikan sa kalibutan diha sa pagkamatarung sa kaugalingon, aron sila dili makaimpluwensya niimi. {PM 457.2}

Sama sa ilang Agalon, ang mga sumosunod ni Cristo sa tanang panahon mahimo nga kahayag sa kalibutan. Ang Manluluwas nag ingon, "Ang siyudad nga mahimut an sa ibabaw sa bungtod dili gayud mahisalipdan. Ang mga tawo dili usab magdagkot ug suga aron ibutang kini sa ilalum sa gantangan, kondili sa ibabaw sa tungtunganan; ug kini maga iwag kanilang tanan nga anaa sa sulod sa balay," sa ato pa, dinhi sa kalibutan. Ug Siya midugang sa pag ingon, "Pasigaa ninyo ang inyong kahayag sa atubangan sa mga tawo aron makita nila ang inyong mga maayong buhat ug dayegon nila ang inyong Amahan nga anaa sa langit." Mateo. 5:14-16. Mao kini gayud ang gibuhat nila ni Enoc, ug ni Noe, ni Abraham, Jose, ug ni Moises. Mao gayud kini ang gilaraw sa Dios nga pagabuhaton sa Iyang katawohan nga Israel. {PM 457.3}

Ang ilang kaugalingong dautang kasingkasing tungod sa pagkawalay pagtoo, nga gigamhan ni Satanas, maoy nagdala kanila sa pagtago sa ilang kahayag, inay nga isabwag kini sa naglibut nga mga katawohan: mao gihapon ka panatiko nga espiritu ang nagpahimo kanila sa pagsunod sa dautan kaayo nga pagginawi sa mga pagano, o sa paglukob sa ilang kaugalingon diha sa mapahitas ong pagsilasila lamang, nga daw ang gugma ug pagbantay sa Dios diha sa ibabaw nila lamang. {PM 457.4}

Maingon nga ang Biblia nagapahayag ug duruha ka mga kasugoan, ang usa walay pagkabalhin ug dumalayon, ang ikaduha alang lamang sa kasamtangan ug lumalabay, mao nga adunay duruha ka mga pakigsaad. Ang pakigsaad sa grasya una nga gihimo uban sa tawo didto sa Eden, sa diha nga tapus sa pagkahulog, dihay gihatag nga usa ka diosnong saad nga ang kaliwat sa babaye magasamad sa ulo sa bitin. Ngadto sa tanang mga tawo kining mao nga saad nagtanyag ug pasaylo, ug sa nagatabang nga grasya sa Dios alang sa umalabut nga pagsugot pinaagi sa pagtoo diha kang Cristo. Kini nagsaad usab kanila sa dayon nga kinabuhi

sa kondisyon sa pagkamaunongon ngadto sa kasugoan sa Dios. Sa ingon niini nadawat sa mga patriarka ang paglaum sa kaluwasan {PM 458.1}

Kining mao nga pakigsaad gibag o ngadto kang Abraham diha sa saad nga nag ingon, "Diha sa imong kaliwat mapanalanginan ang tanan nga mga nasud sa yuta." Genesis 22:18. Kining saara nagtudlo ngadto kang Cristo. Busa nasabtan kini ni Abraham, ug siya misalig diha kang Cristo alang sa kapasayloan sa mga sala. Kini mao ang pagtoo nga giisip ngadto kanila alang sa pagkamatarung. Ang pakigsaad uban kang Abraham nagpalungtad usab sa pagbulot an sa kasugoan sa Dios. Si Jehova nagpakita ngadto kang Abraham ug nag ingon, "Ako mao ang Dios nga Makagagahum sa tanan; Lumakaw ka sa atubangan Ko ug magmahingpit." Genesis 17:1. Ang pagpamatuud sa Dios mahitungod sa Iyang matinumanong mga alagad mao kini: "Si Abraham nagpatalinghug sa Akong tingog, ug gibantayan niya ang Akong mga tulomanon, ang Akong mga sugo, ang Akong mga pamatasan, ug ang Akong mga balaod." Genesis 26:5. Ug si Jehova nagpahayag ngadto kaniya nga nag ingon, "Pagatukuron Ko ang Akong pakigsaad sa taliwala Kanako ug kanimo, ug sa imong kaliwat sa ulahi nimo ngadto sa ilang mga kaliwatan, sa usa ka pakigsaad nga dayon, aron Ako mahimo nga Dios nimo ug sa imong kaliwatan, sa ulahi nimo." Genesis 17:7. {PM 458.2}

Bisan pa nga kini nga pakigsaad gihimo uban kang Adan ug gibag o ngadto kang Abraham, wala kini mapanghimatud an hangtud sa kamatayon nj Cristo. Nagsugod ang iyang pagkadiha sa pinaagi sa saad sa Dios sukad nahatag ang unang pagpasabut sa katubsanan; kini gidawat pinaagi sa pagtoo; apan sa diha nga gipanghimatud an kini ru Cristo, kini gitawag nga bag ong pakigsaad. Ang kasugoan sa Dios mao ang gipasikaran niini nga pakigsaad, nga sa yano usa ka kahanayan alang sa pagdala sa mga katawohan ngadto sa pag uyon sa diosnong kabubut on, nga nagbutang kanila sa dapit nga sila makasugot sa kasugoan sa Dios. {PM 458.3}

Ang lain pa nga kasabutan nga gitawag diha sa Kasulatan nga "daan" nga pakigsaad gihimo tali sa Dios ug sa Israel didto sa Sinai, ug kini gipanghimatud an sa dugo sa usa ka halad. Ang Abrahamnon nga pakigsaad giratipikahan sa dugo ni Cristo, ug gitawag kini nga "ikaduha" o "bag o nga pakigsaad, tungod kay ang dugo nga nagsilyo niini giula apas sa dugo sa nahauna nga paldgsaad. Nga ang bag o nga pakigsaad makatarunganon diha sa mga adlaw ni Abraham, makita gikan sa kamatuoran nga kini ginamatud an pinaagi sa saad ug pinaagi sa panumpa sa Dios ang "duha ka nga walay pagkausab, nga tungod niini dili mahimo nga mamakak ang Dios." Hebreohanon 6:18. {PM 459.1}

Apan kong ang pakigsaad uban kang Abraham naglakip sa saad sa katubsanan, nganong giumol man ang lain pa nga pakigsaad didto sa Sinai?Diha sa ilang kaulipnan ang katawohan nalimot sa dakong bahin sa kahibalo mahitungod sa Dios ug sa mga prinsipyo sa mga gihimo uban kang Abraham. Sa pagluwas kanila gikan sa Egipto, gipanignha sa Dios ang pagpakita ngadto kania sa Iyang gahum ug sa Iyang kalooy, aron sila madala ngadto sa palghigugma ug sa pagsalig kaniya. Iyang gidala sila lugsong ngadto sa Dagat nga Mapula diin, ginagukod sa

mga Egiptohanon, daw dili mahimo ang pag asoy aron sila makaila unta sa ilang pagkawalay mahimo, sa ilang pagpanginahanglan sa diosnon nga panabang; unya gihimo Niya ang kaluwasan alang kanila. Sa ingon mini napun an sila sa gugma ug sa pagpasalamat ngadto sa Dios, ug sa pagsalig sa Iyang gahum sa pagtabang kanila. Iyang gibugkos sila nganha sa Iyang kaugalingon ingon nga ilang manluluwas gikan sa lumalabay nga kaulipnan. {PM 459.2}

Apan mga dako pa nga kamatuoran nga ipasantup diha sa ilang mga hunahuna Ingon nga nagpuyo sa taliwala sa diwata ug sa pagkadautan, wala silay tinuud nga hunahuna sa kabalaan sa Dios, mahitungod sa hilabihan nga pagkamakasasala sa ilang kaugalingong mga kasingkasing, sa ilang hingpit nga pagkadili makahimo, diha sa ilang kaugalingon, sa paghatag ug pagkamasinugtanon ngadto sa kasugoan sa Dios, ug sa ilang pagkinahanglan sa usa ka Manluluwas. Kinahanglan nga pagatudloan sila niining tanan. {PM 459.3}

Sa kondisyon sa pagkamasinugtanon, gidala sa Dios ngadto sa Sinai; Iyang gipakita ang Iyang himaya; ug Iyang gihatag kanila ang Iyang kasugoan uban sa saad sa dakong mga panalangin: “Kong kamo magapatalinghug gayud sa Akong tingog, ug magabantay kamo sa Akong tugon, nan...kamo mahimo nga usa ka gingharian sa mga sacerdote, ug usa ka balaan nga nasud.” Exodo 19:5, 6. Ang katawohan wala makaamgo sa pagkamakasasala sa ilang kaugalingong mga kasingkasing, ug nga kong wala si Cristo dili mahimo nila ang pagbantay sa kasugoan sa Dios; ug sa walay langan ningsulod sila ngadto sa pakigsaad uban sa Dios. Sa pagbati nga makahimo sila sa pagtukod sa ilang kaugalingon nga pagkamatarung, sila mapahayag sa pag ingon, “Buhaton namo ang tanang mga butang nga giingon ni Jehova, ug magamatinumanon kami.” Exodo 24:7. Nakasaksi sila sa pagmantala sa kasugoan makahahadlok nga pagkahalangdon, ug nangurog sa kalisang sa atubangan sa bukid; ug bisan pa niana sa pipila ka semana nga ning agi ilang gibungkag ang ilang paldgsaad sa Dios, ug nangyukbo aron sa pagsimba sa usa ka linilok nga larawan. Sila dili makalaum alang sa kahimuot sa Dios pinaagi sa usa ka pakigsaad nga ilang gibungkag; ug karon sa pagkakita sa ilang pagkamakasasala ug sa ilang panginahanglan sa pasaylo, gidala sila sa pagbati sa ilang panginahanglan sa Manluluwas nga gipadayag diha sa pakigsaad ni Abraham, ug naglandong diha sa mga halad sa sakripisyo. Karon pinaagi sa pagtoo ug sa gugma sila nahigut ngadto sa Dios ingon nga ilang manluluwas gikan sa kaulipnan sa sala. Karon naandam sila sa pagmahal sa mga panalangin sa bag o nga pakigsaad. {PM 460.1}

Ang mga kondisyon sa “daan nga pakigsaad” mao kini. Magtuman ug magpabilin nga buhi. “Kong tumanon sa tawo, siya mabuhi diha kanila” (Ezekiel 20:11; Levitico 18:5), ang “bag o nga pakigsaad” nahimo pinasikad sa “labi pa ka maayong mga saad”ang saad sa pagpasaylo sa mga sala, ug sa grasya sa Dios sa pagbag o sa kasingkasing, ug dad-on kini ngadto sa pag uyon sa mga prinsipyo sa kasugoan sa Dios. “Kini mao ang tugon nga pagabuhaton Ko uban sa balay sa Israel sa tapus niadtong mga adlawa, nagaingon si Jehova: Ibutang Ko ang Akong Kasugoan diha sa ilang sulod nga mga bahin, ug diha sa ilang

kasmgkasing kini isulat Ko pasayloon Ko ang ilang kasal anan, ug dili na gayud hinumduman Ko ang ilang sala." Jeremias 31:33,34. {PM 460.2}

Ang sama nga kasugoan nga gisilsil diha sa mga papan nga bato, mao ang gisulat sa Balaang Espiritu diha sa mga papan sa kasingkasing. Sa baylo nga magtukod kita sa atong kaugalingon nga pagkamatarung, atong pagadawaton ang pagkamatarung ni Cristo. Ang Iyang dugo mao ang nagpasig uli alang sa atong mga sala. Gidawat ang Iyang pagkamatinumanon alang kanato. Unya ang kasingkasing nga gibag o sa Balaang Espiritu magadala sa "mga bunga sa Epiritu." Pinaagi sa grasya ni Cristo magakinabuhi kita diha sa pagkamasinulondon ngadto sa kasugoan sa Dios nga nasulat diha sa atong mga kasingkasing. Ingon nga nagabaton sa Espiritu ni Cristo, kita magalakaw sama sa Iyang paglakaw. Pinaagi sa manalagna gipahayag Niya ang Iyang kaugalingon nga nag ingon, "Nagakalipay Ako sa pagbuhat sa Imong kabubut on, oh Dios; oo ang Imong Kasugoan ania sa sulod sa akong kasingkasing." Salmo 40:8. Ug sa diha Siya sa taliwala sa katawohan Siya nag-ingon, "Wala Ako Niya pasagdi nga mag inusara, kay sa kanunay ginabuhat Ko man ang makapahimuot Kaniya." Juan 8:29. {PM 461.1}

Sa matin aw gipaila ni apostol Pablo ang relasyon tali sa pagtoo ug sa kasugoan ilalum sa bag-o nga pakigsaad. Siya nagaingon: "Sanglit namatarung man kita pinaagi sa pagtoo, lata may pakigdaitan na sa Dios pinaagi sa atong Ginoong Jesu Cristo." "Gibungkag ba nato ang kasugoan pinaagi sa maong pagtoo? Wala gayud! Hinonoa gipabarug nato ang kasugoan." Kay ang wala mahimo sa kasugoan nga nahuyang pinaagi sa unod" kini dili makapamatarung sa tawo, tungod kav sa iyang kinaiya nga makasasala siya dili makabantay sa kasugoan"nga sa pagpadala Niya sa Iyang kaugalingong Anak nga diha sa dagway sa usa ka masal anon nga unod ug alang sa sala, ang sala diha sa unod Iyang gihukman sa silot, aron ang matarung nga gimbut an sa kasugoan matuman sa sulod nato nga vvala magkinabuhi uyon sa unod, kondili uyon sa Espiritu." Roma 5:1; 3:31; 8:3, 4. {PM 461.2}

Ang buhat sa Dios mao ra gihapon diha sa tibook nga panahon, bisan pa nga adunay mga lahi nga mga gihit sa kalamboan, ug lahi nga mga pasundayag sa Iyang gahum, aron sa pagtagbaw sa mga kinahanglan sa katawohan diha sa nagakalainlain nga mga panahon. Sugod sa unane saad sa maavong balita, ug mopatighulog ngadto sa mga panahon sa mga patriarka ug sa mga Judio. ug bisan nganhi sa kapanahonan karon, dihay usa ka inanay nga pagbukhad sa mga katuyoan sa Dios diha sa piano sa kaluwasan. Ang Manluluwas nga gilarawanan diha sa mga tulomanon sa simbahan ug diha sa mga seremonya sa Judio nga kasugoan mao ra gayud sa gipadayag diha sa maavong balita. Ang mga panganod nga naglimis sa Iyang diosnon nga porma nangalukot; nangawala ang mga gabon ug ang mga landong; ug si Jesus, ang Manunubos sa kalibutan, nagatindog nga gipadayag. Siya nga nagmantala sa kasugoan gikan sa Sinai, ug nagtunol ngadto kang Moises sa mga sugo sa tulomanon nga kasugoan, mao ra kadto Siya ang nagsulti sa sermon sa ibabaw sa bungtod. Ang dagko nga mga prinsipyo sa gugma ngadto sa Dios, nga Iyang gisaysay ingon nga patukuranan sa kasugoan ug sa mga manalagna, mga pagsubli lang sa Iya nga nasulti pinaagi

kang Moises ngadto sa mga katawohan nga Hebreo nga nag ingon: “Magpataling hug ka, oh Israel: Si Jehova nga atong Dios, maoy usa lamang ka Jehova; ug higugmaon mo si Jehova nga imong Dios sa bug os mong kasingkasing ug sa bug os mong kalag, ug sa bug os mong gahum” “Higugmaon mo ang imong isigkatawo ingon sa imong kaugalingon.” Deuteronomio. 6:4, 5; Levitico 19:18. Ang magtutudlo mao ra sa duruha ka panahon. Ang mga pangangkon sa Dios mao ra. Ang mga prinsipyo sa Iyang pangagamhanan managsama ra. Kay ang tanan nagagikan man Kaniya “kang kinsa walay pagkausab ni landong gumikan sa pagkabalhin.” Santiago 1:17. {PM 461.3}

Kapitulo 32. Gikan sa Sinai ngadto sa Cades

Kining kapituluha gibase sa Numeros 11 ug12.

Ang pagtukod sa tabernaculo wala masugdi sulod sa pipila ka mga panahon human makaabut si Israel didto sa Sinai; ug ang balaan nga gambalay una nga gipatindog sa diha sa pagsugod sa ikaduha nga tuig gikan sa Exodo. Kini gisundan sa paglain sa mga sacerdote, sa pangilin sa Pasko, sa pag ihap sa katawohan, ug sa pagtapus sa nagkalainlain nga mga kahan ayan nga hinungdanon kaayo sa ilang sibil ug relihiyoso nga sistema, sa pagkaagi nga duulan sa usa ka tuig ang nagasto diha sa kampamento sa Sinai. Dinhi naporma sa piho ang ilang pagsimba, gihatag ang mga kabalaoran alang sa pangagamhanan sa nasud, ug ang usa ka labi pa ka hanas nga organisasyon napatuman na, pangandam sa ilang pagsulod ngadto sa yuta sa Canaan. {PM 463.1}

Ang pangagamhanan sa Israel giila nga labing sangkad nga organisasyon, kahibulungan nga managsama ang kahingpit ug kayano niini. Ang kahusay nga gipasundayag sa kahibulung nga hilabihan diha sa kahingpitan ug sa pagkahapnig sa tanan nga linalang nga mga buhat sa Dios makita diha sa ekonomiya nga Hebreohanon. Ang Dios nga hari sa Israel, mao ang sentro sa pagbulotan ug sa pangagamhanan. Si Moises maoy nagtindog ingon nga ilang lider nga makita, sumala sa pagtudlo sa Dios, sa paglakat sa mga kasugoan sa Iyang ngalan. Unya sa sunod gipili gikan sa mga katigulangan sa mga kabanayan ang usa ka konsilyo nga kapitoan ang mga sakop sa pagbulig ni Moises diha sa tanang mga kalihokan sa nasud. Sunod kanila mao ang mga sacerdote nga nagakonsulta sa Ginoo diha sa santuwaryo. Ang mga pangulo, o ang mga prinsipe, maoy nagmando sa mga kabanayan. Ubos niini kanila mao “mga punoan sa mga linibo, ug mga punoan sa mga ginatus, ug mga punoan sa mga kinalim an, ug mga punoan sa tignapulo,” ug, sa katapusan, mga opisyales nga mahimong gamiton alang sa espisyal nga mga katungdanan. Deuteronomio 1:15 {PM 463.2}

Ang campo sa mga Hebreohanon gipahimutang diha sa takdo nga kahusay. Kini gibulag ngadto sa tulo ka dagko nga mga bahin, ug ang matag usa may iyang natudlo nga katungdanan diha sa kampamento. Diha sa sentro mao ang tabernakulo, ang dapit nga poloy anan sa dili makita nga Hari. Sa pahout niini ginapahimutang ang mga sacerdote ug ang mga Levihanon. Sa unahan niini nagkampamento ang tanang ubang mga kabanayan. {PM 463.3}

Ngadto sa mga Levihanon gipiyal ang tabernaculo ug ang tanan nga nahilakip niini, diha sa campo ug diha sa pagpanaw. Kong ang campo mopadayon sa unahan, sila ang maghipos sa balaan nga balongbalong; kong moabut sila sa usa ka dapit nga hunonganan, sila ang magpatindog niini. Walay tawo sa lain nga banay ang gitugotan sa pagduul niini ubos sa silot sa kamatayon. Ang mga Levihanon gibahin sa tulo ka mga dibisyon, ang mga kaliwat sa tulo ka mga anak nga lalake ni Levi, ug ang matag usa gihatagan ug pinasahi nga katungdanan ug bulohaton. Diha sa atubangan sa tabernakulo ug sa labing duul niini, mao ang mga balongbalong ni Moises ug ni Aaron. Diha sa habagatan mao ang mga Coathanon, kinsang katungdanan mao ang pagbantay sa arka ug sa ubang kasangkapan; diha si amihanan mao ang

mga Merarihanon, nga maoy tigbantay sa mga haligi, sa mga suksukanan, sa mga tabla, ubpa. diha sa kaulahian mao ang mga Gersonhon, ngadto kang kinsa gitugyan ang pag atiman sa mga kortina ug sa mga binitay. {PM 464.1}

Gipiho usab ang nahimutangan sa matag banay. Ang matag usa magamartsa ug mocampo diha sa tapad sa iyang kaugalingon nga bandila sumala sa gisugo ni Jehova: “Ang mga anak sa Israel magapahamutang ang tagsatagsa ka tawo haduul sa iyang kaugalingong bandila, uban sa mga timaan sa mga balay sa ilang amahan; atbang sa balongbalong nga pagadguman sa katilingban magapahamutang sila nga maglibut.” “Ingon sa ilang pagpahaluna, mao kini nga manlakaw sila, ang tagsatagsa sa iyang dapit, haduul sa ilang mga bandila.” Numeros 2:2, 17. Ang sagol nga katawohan nga ning uban sa Israel gikan sa Egipto wala tugoti sa pagokupar sa sama nga mga puy anan uban sa mga kabanayan, apan didto sila magpabilin sa gawas nga kadaplinan sa campo; ug ang ilang mga anak wala ipaapil sa katilingban hangtud sa ikatulo nga kaliwatan. Deuteronomio 23:7, 8. {PM 464.2}

Gimando ang makutikutihon nga kalimpyo ingon man ang estrikto nga kahusay sa tibook nga kampamento ug sa mga kasilinganan niini Gipatuman ang hingpit nga mga kalagdaan sa kasanihan. Ang tagsatagsa ka tawo nga nahugawan gumikan sa binsa unsa nga hinungdan gidid an sa pagsulod sa campo. Kining maong mga kalagdaan mga kinahanglanon kaayo alang sa pag amping sa maayong panglawas alang sa hilabihan ka daghan nga katawohan; ug gikinahanglan usab nga ang hingpit nga kahusay ug kaputli pagapalungtaron, aron ang Israel makapahimulos sa presensya sa usa ka balaan nga Dios. Tungod niini siya nagpahayag: “Si Jehova nga imong Dios magalakaw sa taliwala sa imong campo aron sa pagluwas kanimo, ug aron sa pagtugyan nganha kanimo sa imong mga kaaway: aron sa ingon niana ang imong campo mabalaan.” {PM 464.3}

Diha sa tibook nga mga panaw sa Israel, “ang arka sa tugon ni Jehova, nag-una kanila,...sa pagpangita ug dapit nga kapahulayan alang kanila.” Numeros 10:33. Ang balaan nga kaha nga gisudlan sa balaan nga kasugoan sa Dios, mao ang nag una nga giyayongan sa mga anak nga lalake ni Coath. Sa atubangan niini naglakaw si Moises ug sa Aaron; ug ang mga sacerdote nga nagdala sa salapi nga mga trumpeta, gipahamutang sa haduul. Kining maong mga sacerdote nagdawat ug mga pahimangno gikan kang Moises, nga ilang gipasa ngadto sa mga tawo pinaagi sa mga trumpeta. Maoy katungdanan sa mga pangulo sa matag kompaniya sa paghatag ug piho nga mga pahimangno mahitungod sa tanang mga kalihokan nga pagahimoon, sumala sa gipasabut sa mga trumpeta. Kinsa gani ang wala magtagad sa pagtuman sa mga pahimangno, ginasilotan sa kamatayon. {PM 465.1}

Ang Dios maoy usa ka Dios sa kahusay. Ang tanang butang nga kalabut sa langit anaa sa hingpit nga kahimtang; ang pagpasakop ug hingpit nga disiplina maoy nagtimaan sa kalihokan sa panon sa mga manulonda. Ang kalumpusan makab ot lamang diha sa kahusay ug sa kalihokan nga nagkauyon. Ang Dios nagkinahanglan sa kahusay ug sa sistema diha sa Iyang bulohaton karon nga dili ubos kay diha sa mga adlaw ni Israel Ang tanan nga nagabuhat alang kaniya kinahanglan magapangabudlay nga masinabuton, dili diha sa usa ka

danghag, ug sa inayum ayum nga paagi. Gusto Niya nga himoon ang Iyang bulohatnn uban sa pagtoo ug sa katakdo, aron Iyang ibutang ang silyo sa Iyang pag uyon niini. {PM 465.2}

Ang Dios mismo mao ang nagmando sa mga Israelinhon sa tanan sila nga pagpanaw. Ang dapit nga ilang pagacampohan gipaila pinaagi sa pagkanaug sa haligi nga panganod; ug samtang sila nagpabilin nga nagacampo, ang panganod anaa ra tungod sa tabernaculo. Sa diha nga mipadayon sila sa ilang panaw, kini moalsa sa itaas ibabaw sa balaan nga balongbalong. Ang usa ka solemni nga pangamuyo maoy nagtimaan sa paghunong ug sa paglarga. "Ug nahatabo nga, sa migikan ang arka, nga si Moises miingon: Tumindog ka, Oh Jehova, ug himoa nga ang Imong mga kaaway magakatibulaag; ug himoa nga kadtong nanagdumot Kanimo mangalagiw gikan sa Imong atubangan. Ug sa diha nga kini ikapahamutang, siya miingon: Bumalik ka, Oh Jehova, ngadto sa napulo ka libo sa mga linibo sa Israel." Numeros 10:35, 36. {PM 465.3}

Ang usa ka gilay on nga napulo'g usa lamang ka adlaw nga panaw ang naghay ad sa tunga sa Sinai ug sa Cades, diha sa mga utlanan sa Canaan; ug tungod kadto sa pagdahum sa madali nga pagsulod sa maayo nga yuta, nga ang mga panon sa Israel mipadayon sa ilang paglakaw, sa diha nga ang panganod sa katapusan naghatag ug ilhanan alang sa pagpadayon. Si Jehova naghimo ug mga katingalahan diha sa pagdala kanila gikan sa Egipto, ug unsa kaha nga mga panalangin ang wala nila paabuta, karon nga sa pormal nalagsaad sila sa pagdawat kaniya ingon nga ilang labing labaw, ug naila na nga pinili nga katawohan sa Labing Hataas? {PM 466.1}

Apan hapit giubanan sa pagdilidili nga ang kadaghanan mibiya sa dapit diin sila nagcampo ug dugay. Hapit nila ilha kini nga ilang pinuy anan. Sa sulod sa landong niadtong batong bantilis nga mga paril, gitigum sa Dios ang Iyang mga katawohan nga mahilayo gikan sa tanang ubang mga nasud, aron Iyang sublion ngadto kanila ang Iyang balaan nga kasugoan. Nahigugma sila nga motan aw sa ibabaw sa balaan nga bukid. diha sa kang kinsang karaang mga kinatumyan ug pansil nga mga tagaytay gipasundayag kanunay ang diosnon nga himaya. Ang talan awon suod kaayo nga nadugtong sa presensya sa Dios ug sa balaang mga manulonda nga daw balaan ra kaayo nga mabiyaan sa walay paghunahuna o sa walay dakong kasadya. {PM 466.2}

Hinuon, sa sinyas gikan sa mga magbubudyong, mipadayon paglakaw ang tibook nga campo, giyayongan diha sa taliwala ang tabernaculo, ug ang matag banay diha sa iyang natudlo nga katungdanan, ubos sa iyang kaugalingon nga bandila. Sa matinguhaon ang tanang mga mata miliso sa pagtan aw sa panganod kong diin kini paingon. Samtang kini milihok paingon sa sidlakan, diin nagtapok ang mga bukid nga maitom ug biniyaan, ang usa ka pagbati sa kasuko ug pagduhaduha milakdop diha sa daghang mga kasingkasing. {PM 466.3}

Nagdugang ug kalisud ang agianan samtang sila nag abante. Ang ilang dalan milatas sa batoon nga mga kalugotan ug kamingawan nga walay kapuslanan. Ang tanan palibut kanila mao ang dakong kapuslanan. Ang tanan palibut kanila mao ang dakong kamingawan "usa ka

yuta nga dili kapuy an ug yuta sa mga gahong," "yuta sa hulaw ug sa landong sa kamatayon," "usa ka yuta nga walay tawo nga nakaagi, ug walay tawo nga nagpuyo." Jeremias 2 6. Ang batoon nga mga lugot, sa halayo ug sa haduul, gipunsisokan sa mga lalake, mga babaye, ug mga kabataan, uban sa mga mananap ug mga karomata, ug sa taas nga kutay sa mga panon sa gagmay nga mga mananap ug sa mga panon sa dagkong mga mananap. Mahinay ang ilang paglakaw ug mabudlay; ug ang mga katawohan, wala maandam sa pagsagubang sa mga katalagman ug sa mga kalisdanan diha sa dalan, tapus sa ilang taas nga pagpahulay. {PM 467.1}

Tapus sa tulo ka adlaw nga panaw, nadungog ang dayag nga mga mulo Diha kini magsugod sa nagkasagol nga katawohan, nga ang kadaghanan kanila dili hingpit nga mihiusa sa Israel, ug kini sila walay hunong sa pagpaniid ug hinungdan sa pagsaway. Ang mga nagmulo wala moayon sa tumong sa pagpadayon sa paglakaw, ug wala silay hunong ug pangita ug sayop sa paagi ni Moises sa pagdala kanila, bisan pa nga sila nasayud kaayo nga siya, ingon man sila, nga nagsunod sa panganod nga naggiya. Mananakod kining pag ayad, ug sa wala madugay kini ningkaylap diha sa kampamento. {PM 467.2}

Misugod na usab sila sa pagtiabaw alang sa unod nga pagkaon. Bisan sila gisangkapan sa madagayaon gayud sa manna, apan wala sila matagbaw. Sulod sa ilang kaulipnan sa Egipto, ang mga Israelinhon gipugos sa pagkabuhi sa labing yano ug labing Ionlon nga kalan on; apan mainiton nga kagustohan nga naaghat sa kahangol ug sa malisud nga trabaho naghimo niini nga lamian. Sa laing bahin, ang kadaghanan sa mga Egiptohanon nga karon kauban nila, naanad sa luho nga mga pagkaon; ug kini sila mao ang una nga nagmulo. Diha sa paghatag sa mana, sa dayon nang pag abut sa Israel didto sa Sinai, gihatagan sila ni Jehova ug unod ingon nga tubag sa ilang pagtiabaw; apan gihatag kini kanila sa usa lamang ka adlaw. {PM 467.3}

Sayon ra unta sa Dios ang paghatag kanila ug unod sama sa iyang paghatag sa mana; apan ang usa ka pagdili gibutang diha kanila alang sa ilang kaayohan. Iyang tuyo ang paghatag kanila sa kalan on nga angay sa ilang mga kakulangon kay sa mainit nga pagkaon nga ilang naandan didto sa Egipto. Ang natuis nga gana kinahanglan dadon ngadto sa usa ka labaw kahimsug nga kahimtang, aron ilang mapahimudsan ang kalanon nga gihatag alang sa tawo sa sinugdan ang mga bunga sa yuta, nga gihatag sa Dios ngadto kang Adan ug kang Eva didto sa Eden. Tungod niini nga hinungdan nga ang mga Israelinhon gihikawan pag ayo sa mananap nga kan onon. {PM 467.4}

Gipanulay sila ni Satanas mahitungod niini nga pagdili ingon nga dili makatarunganon ug walay kalooy. Iyang gisugyutan sila nga maibug sa mga butang nga gidili, tungod kay iyang nakita nga ang dili pinugngan nga pagpatuyang sa gana mopaingon ngadto sa pagkamakilawasnon, ug pinaagi niini ang katawohan mahimong labaw nga masayon dad on sa ilalum sa iyang pagmando. Ang awtor sa sakit ug sa pagkaalaut magaharang sa mga tawo diin siya makabaton sa labing dako nga kalampusan Pinaagi sa mga panulay nga gitumong ngadto sa gana, sa pagpakasala, sukad pa sa panahon nga iyang nahaylo si Eva sa pagkaon sa gidili nga bunga sa kahoy. Pinaagi usab niini nga iyang nadala ang Israel sa pagbagolbol

batok sa Dios. Ang walay pagpugong diha sa pagkaon ug sa pag inom, nga magapaingon ngadto sa pagpatuyang sa makauulaw nga halawum nga pagbati, nagaandam sa agianan alang sa katawohan sa dili pagtagad sa tanang mga katungdanan sa pamatasan. Sa diha nga harangon sa panulay, may gamay lamang sila nga gahum sa pagsukol. {PM 468.1}

Gidala sa Dios ang mga Israelinhon gikan sa Egipto, aron Iyang mapahiluna sila diha sa yuta sa Canaan, nga usa ka putli, balaan ug malipayon nga katawohan. Diha sa katumanan niini nga tumong Iyang gipailalum sila sa usa ka paagi sa disiplina. alang sa liang sumosunod. Kong sila matinumanon pa lamang sa pagdumili sa gana, diha sa pagsugot sa Iyang maalamon nga mga pagdili, ang pagkaluya ug ang balatian dili unta mahitabo kanila. Ang ilang mga kaliwat magpakabaton unta sa kusog nga lawasnon ug sa utokon. Matin aw unta ang ilang pagsabut sa kamatuoran ug sa katungdanan, lantip nga pag ila sa kalainan, ug matarung nga paghukom. Apan ang ilang pagkadili gusto nga magpasakop ngadto sa mga pagdili ug sa mga kinahanglanon sa Dios, maoy nagpugong kanila, sa dakong bahin, gikan sa pagkab ot sa hataas nga sumbanan nga gitinguha Niya nga ilang makab ot, ug gikan sa pagdawat sa mga panalangin nga andam Niya nga ihatag nganha kanila Ang salmista nagaingon: “Ilang gitintal ang Dios sa ilang kasingkasing sa pagpangayo ug makaon sumala sa ilang tinguha. Oo, mingsulti sila batok sa Dios; sila ming ingon: Arang ba ang Dios makatagana ug usa ka lamesa dinhi sa kamingawan? Ania karon, Siya misuntok sa bato, sa pagkaagi nga ang mga tubig mingbaha, ug ang mga mingsalanap; arang ba usab Siya makahatag ug tinapay? makatagana ba Siya ug unod alang sa Iyang katawohan? Busa si Jehova nakadungog, ug naligutgut; ug gipasilaub ang usa ka kalayo batok kang Jacob, ug ang kasuko usab misaka batok sa Israel.” Salmo 78:18-21. Sulod sa panaw gikan sa Dagat nga Mapula ngadto sa Sinai, maoy sagad ang pagbagulbol ug ang mga kaguliyang, apan tungod sa kalooy tungod sa ilang pagkawalay alamag ug pagkabuta niadtong higayona wala duawa sa Dios ang sala pinaagi sa mga paghukom. Apan sukad niadtong panahona, Siya nagpadavag sa Iyang kaugalingon ngadto kanila didto sa Horeb. Nadawat nila ang dako nga kahayag, ingon nga sila nahimong mga saksi sa kahalangdon, sa gahum, ug sa kalooy sa Dios; ug ang ilang pagkawalay pagtoo ug pagkawalay pagkatagbaw maoy nakapahiagum sa dako pa nga sala. Dugang pa niini. nakapakigsaad na sila sa pagdawat ni Jehova ingon nga ilang hari, ug sa pagtuman sa Iyang pagbulot an. Karon ang ilang pagbagolbol nahimo nang usa ka pagsukol, ug sumala niini, kinahanglan nga kini magdawat sa walay langan ug talagsaon nga silot, kong ang Israel pagapreserbahon gikan sa anarkiya ug sa kalaglagan. “Gipasiga kanila ang kalayo ni Jehova ug milamoy sa kinatumyan nga bahin sa campo.” Ang labing sad an sa mga bagulbolan gipamatay pinaagi sa kilat nga gikan sa panganod. {PM 468.2}

Tungod sa kalisang ang katawohan nangamuyo kang Moises sa paghangyo kang Jehova alang kanila. Gihimo niya kini, ug napalong ang kalayo. Sa handumanan niini nga paghukom iyang gihatag ang ngalan sa dapit nga Tabera, “usa nga nagasunog.” {PM 469.1}

Apan sa wala madugay ang dautan naglabi pa nga dautan kay sa kaniadto. Imbis dad on ang mga nanghibilin ngadto sa pagpaubos ug sa paghinulsol, kining maong makahahadlok

nga paghukom daw nakapadugang lamang sa ilang mga bagolbol. Sa tanang mga dulongan ang katawohan nagtigum diha sa pultahan sa ilang mga balongbalong, nanghilak ug nagbakho. “Ang nagkalainlaing panon sa katawohan nga diha sa taliwala nila nagpakighilawas sa hilabihan gayud: ug ang mga anak sa Israel nanagpanghilak sa pag usab, ug miingon: Kinsa man ang magahatag kanato ug pagkaon nga unod? Nahinumdum kita sa isda nga gikaon nato didto sa Egipto sa walay bayad; sa mga pipino, ug sa mga melon, ug sa mga bawang, ug sa mga sibuyas ug sa mga ahos. Apan karon ang atong kalag nagamala: walay bisan unsa gayud, gawas niini nga mana nga pagatan awon.” Sa ingon niini ilang gipaila ang ilang pagkawala mahimuot sa kalan on nga gitagana alang kanila sa ilang Magbubuhat. Apan bisan pa niini, may walay hunong sila nga kamatuoran nga kini gipahiangay sa ilang kakulangon; kay bisan pa sa mga kalisdanan nga ilang gisagubang, walay usa nga maluya diha sa tanan nilang mga kabanayan. {PM 469.2}

Nalusno ang kasingkasing ni Moises. Nangamuyo siya nga dili pagalaglagon ang Israel, bisan pa nga gisaaran siya nga iyang kaugalingon nga mahimong usa ka dako nga nasud. Tungod sa iyang gugma alang kanila, nag ampo siya nga ipapapas ang iyang ngalan gikan sa basahon sa kinabuhi kay nga sila pasagdan nga mangamatay. Gibutang sa katalagman ang iyang tanan alang kanila, ug mao kini ang ilang tubag. Ang tanan nilang mga kalisdanan, bisan ang ilang gihunahuna nga mga pag antus, ilang gipasangil diha kaniya; ug ang ilang dautan nga mga pagbagolbol nakapadoble sa kabug at sa lulan sa pag atiman ug sa kapangakohan nga sa ilalum niini siya misarasay. Sa iyang kasakit, natintal siya bisan sa pagduhaduha sa Dios. Ang iyang pag ampo halos maoy usa ka pagmahay. “Ngano man nga nagbuhat ka ug dautan sa Imong ulipon? ug ngano nga wala ako makakaplag ug kalumo sa Imong mga mata nga gibutang Mo ang lulan niining tibook nga katawohan sa ibabaw nako?... Asa man ako ug unod nga arang ikahatag ko ruining tibook nga katawohan? kay nanagdangoyngoy sila ngari kanako, nga nagaingon: Hatagi kami ug unod aron among pagakan on. Dili ako arang makadala nga usa ra niining tibook nga katawohan, kay hilabihan ka bug at alang kanako.” {PM 470.1}

Gipatalinghugan ni Jehova ang iyang pag ampo, ug mimando kaniya sa pagpatawag ug kapitoan ka mga lalake sa mga tigulang sa Israel,mga lalake nga dili lamang tag as na ug panuigon, kondili nagabaton ug katakus, matarung nga paghukom, ug eksperensya. “Ug dad on mo sila ngadto sa balongbalong nga pagatiguman,” Siya mimando, “aron magatindog sila didto uban kanimo. Ug Ako mokunsad ug makigsulti kanimo didto; ug Ako magakoha sa Espiritu nga anaa kanimo, ug kini igabutang Ko kanila; ug sila magadala sa lulan sa katawohan uban kanimo, aron dili ka magpas an niini nga mag inusara lamang.” {PM 470.2}

Gitugotan ni Jehova si Moises sa pagpili alang sa Iyang kaugalingon sa labing matinumanon ug arang nga mga tawo sa pag ambit sa kapangakohan uban kaniya. Ang ilang impluwensya makatabang sa pagpugong sa kapintas sa katawohan, ug sa pagbuntog sa panggubot; apan may seryoso pa nga mga dautan nga sa ngadtongadto moresulta gikan sa pagpauswag kanila. Dili unta gayud sila mapili kong nagpaila pa unta si Moises sa pagtoo

tumbas sa mga ebidensya nga iyang nasaksihan mahitungod sa gahum og sa pagkamaayo sa Dios. Apan iyang gipadako ang iyang kaugalingon nga mga lulan ug mga pag alagad, halos nawad an sa pagtan aw sa kamatuoran nga siya ginamiton lamang nga pinaagi kaniya nagbuhat ang Dios. Dili siya angayan nga mapasaylo diha sa pagpahinunot bisan sa labing gamay, sa espiritu sa pagbagolbol nga mao ang tunglo sa Israel. Kong nagsalig pa lamang siya sa hingpit diha sa Dios, giyahan unta Siya sa Dios kanunay, ug maghatag unta kaniya sa kusog alang sa tagsatagsa ka emerhensya. {PM 471.1}

Gimandoan si Moises sa pagpaandam sa katawohan alang sa hapit nga buhaton sa Dios alang kanila. “Managbalaan kamo alang sa pagkaugma, ug magakaon kamo ug unod, kay nanagdangoyngoy kamo sa igdulongog ni Jehova nga nagaingon: Kinsa man ang magahatag kanato ug pagkaon nga unod? kay labing maayo kanato sa didto pa kita sa Egipto; busa si Jehova magahatag kaninvo ug unod ug magakaon kamo. Dili kamo magakaon sulod sa usa ka adlaw ni sa duruha ka adlaw, ni sa lima ka adlaw ni sa napulo ka adlaw ni sa kaluhaan ka adlaw. Kondili sa usa ka bulan gayud, hangtod nga kini manggula sa inynng mga ilong, ug lud on kamo niini; tungod kay nagsalikway kamo kang Jehova, nga anaa sa taliwala ninyo, ug nanagdangoyngoy kamo sa atubangan Niya, nga nagaingon: Ngano man nga nanggula kita gikan sa Egipto?” {PM 471.2}

Si Moises misinggit sa pag ingon, “Ang katawohan nga sa taliwala kanila anaa ako, unom ka gatus ka libo nga nagalakaw: ug ikaw nagaingon: pagahatagan ko sila ug unod, aron magakaon sila sulod sa usa ka bulan. Pagaihawan ba sila ug mga panon sa mga carnero ug sa mga baka aron sa pagbusog kanila? kon pagatigumon ba alang kanila ang tanang mga isda sa dagat aron sa pagbusog kanila?” {PM 471.3}

Gibadlong siya tungod sa iyang walay pagsalig: “Naputol ba ang kamot ni Jehova? Karon tan awon mo kong mahatabo ba kanimo ang Akong gipamulong o dili.” {PM 471.4}

Gisubli ni Moises ngadto sa katilingban ang mga pulong ni Jehova, ug gipahibalo ang pagkatudlo sa kapitoan ka mga tigulang. Ang mando sa dakong pangulo nganha sa maong mga tawo nga pinili magsilbi kaayo ingon nga modelo sa katamng sa hukmanan alang sa mga maghuhukom ug sa mga magbabalaod sa moderno nga mga panahon: “Magpatalinghug kamo sa taliw ala sa inyong mga igsoon, maghukom kamo sa minatarung, usa taliwala sa tawo ug sa iyang igsoon nga lalake kun sa dumoduong uban kaniya. Dili kamo magpili ug tawo sa inyong paghukom, managpatalinghug kamo sa gagmay sama sa dagko: dili kamo mahadlok sa nawong sa tawo, kay ang paghukom iya sa Dios.” Deuteronomio 1:16, 17. {PM 472.1}

Karon gipatawag ni Moises ang kapitoan ngadto sa tabernaculo. “Ug si Jehova mikunsad sa panganod, ug misulti kaniya, ug mikoha sa espiritu nga diha sa ibabaw niya, ug gibutang kini sa kapitoan ka mga tigulang; ug nahatabo, nga sa mipabilin ang Espiritu diha sa ibabaw nila, nanagpanagna sila ug wala mohunong.” Sama sa mga tinun an sa adlaw sa Pentecostes, sila gisul oban “sa gahum gikan sa kahitas an.” Kini nakapahimuot ni Jehova sa pag andam kanila alang sa ilang bulohaton, ug sa pagpasidungog kanila diha sa presensya sa katilingban,

aron ang pagsalig mapahimutang diha kanila ingon nga mga tawo nga pinili nga diosnon sa paghiusa kang Moises diha sa kagamhanan sa Israel. {PM 472.2}

Gihatag pag-usab ang ebidensya mahitungod sa madunganon, ug makiangayon nga espiritu sa dakong pangulo. Ang duruha sa kapitoan, nga sa mapainubsanon nag isip sa ilang kaugalingon nga dili takus sa responsabli kaayo nga katungdanan, wala motipon sa ilang mga kaigsoonan diha sa tabernaculo; apan ang Espiritu sa Dios mikunsad diha kanila sa dapit diin sila, ug'sila usab migamit sa gasa sa pagtagna. Sa gipahibalo siya mahitungod niini, gitinguha ni Josue ang pagsumpo niini nga kahiwian, sa kahadlok nga kini mopaingon ngadto sa pagkabahin. Nangigi tungod sa kadungganan sa iyang agalon, si Josue miingon, "Ginoo ko nga Moises, did an mo sila." Ang tubag ni Moises mao kini: "Nangabugho ba ikaw alang kanako? hinaut unta nga ang tibook nga katawohan ni Jehova mga manalagna, nga igabutang ni Jehova ang iyang Espiritu sa ibabaw nila." {PM 472.3}

Ang usa ka makusog nga hangin nga naghuyop gikan sa dagat, nagdala karon sa mga panon sa mga buntog "maingon sa usa ka adlaw nga lakaw niining kiliran, ug usa ka adlaw nga lakaw sa usa ka kiliran, maglibut sa campo, ug maingon sa duruha ka maniko ibabaw sa nawong sa yuta." Numeros 11 :31. Niadtong tibook nga adlaw ug gabii, ug sa nagsunod nga adlaw, ang katawohan nangabudlay sa pagpupho sa kalanon nga sa kahibulungan gihatag. Daghan kaayo ang natigum. "Siya nga nakapamunit sa labing diyutay nakapamunit ug napulo ka omer." Ang tanan nga wala kinahanglana alang sa paggamit niadtong higayona gipreserbar pinaagi sa pagbulad niini, sa pagkaagi nga ang tagana ingon sa gisaad, nakaigo alang sa usa ka bulan. {PM 472.4}

Ang Dios naghatag sa katawohan niadtong dili alang sa ilang labing hataas nga kaayohan, tungod kay sila nagpadayon sa pagtinguha mini; wala sila matagbaw niadtong mga butang nga makaayo kanila. Ang ilang masupilon nga mga handum natagbaw, apan gipasagdan sila nga nag antos sa resulta niini. Nanagkumbira sila nga walay pugongpugong, ug dali ra nga gisilotan sila sa ilang pagpasagad. "Gipatay ni Jehova ang katawohan pinaagi sa labing dako nga hampak." Daghan kaayo ang nangamatay tungod sa mainit nga mga hilanat, samtang ang labing sad an taliwala kanila nangamatay dihadiha sa ilang pagtilaw sa kalan on nga ilang ginakaibogan. {PM 473.1}

Didto sa Haseroth, ang sunod nga kampamento tapus sa pagbiya sa Tabera, naghulat gihapon kang Moises ang labaw pa ka mapait nga pagsulay Si Aaron ug si Miriam nagkupot sa usa ka katungdanan nga hataas ug kadungganan ug pagkapangulo sa Israel. Ang duruha gihatagan sa gasa sa tagna, ug ang duruha balaanon nga nakauban ni Moises diha sa kaluwasan sa mga Hebreohanon. "Gipadala ko kanimo si Moises, si Aaron, ug si Miriam" (Miqueas 6:4), mao ang mga pulong ni Jehova pinaagi ni profeta Miqueas. Ang kusog sa kinaiya ni Miriam sayo nga napasundayag, sa diha nga ingon nga bata pa siya nagbantay didto sa daplin sa suba sa Nilo sa bukag nga gisudlan ni Moises nga puya pa. Ang iyang pagpugong sa kaugalingon ug ang iyang kabuot gihimo sa Dios nga ginamiton sa pagpreserbar sa kinabuhi sa manluluwas sa iyang katawohan. Ingon nga gitugahan pag ayo sa

mga gasa sa balak ug sa musika, si Miriam maoy nag una sa mga kababayen an sa Israel diha sa awit ug sa savaw didto sa baybayon sa Dagat nga Mapula. Diha sa mga paghigugma sa katawohan ug sa kadungganan sa Langit siya nagtindog nga ikaduha lamang kang Moises ug kang Aaron. Apan ang sama nga dautan nga maoy nagdala sa kasamok sa langit, ninggitib diha sa kasingkasing niining mao nga babaye sa Israel, ug wala siya mapakyas sa pagkaplag ug usa ka dumadapig sa iyang pagkawala mahimuot. {PM 473.2}

Diha sa pagkatudlo sa kapitoan ka mga tigulang, wala makonsultahe si Miriam ug si Aaron, ug tungod niini ningbukal ang ilang pangabugho batok kang Moises. Sa higayon sa pagduaw ni Jetro, samtang ang mga Israelinhon nagpaingon pa ngadto sa Sinai, ang andam nga pagdawat ni Moises sa tambag sa iyang ugangan nga lalake nakapaulbo diha kang Aaron ug kang Miriam sa kahadlok nga ang iyang impluwensya sa dakong pangulo molabaw sa ilaha. Diha sa organisasyon sa konsilyo sa mga tigulang sila nagbati nga wala matagad ang ilang katungdanan ug pagbulot an. Si Miriam ug si Aaron wala pa makaamgo sa gibug aton sa kahingawa ug sa kapangakohan nga nahatongtong sa mga abaga ni Moises; apan tungod kay napili man sila sa pagbulig kaniya ilang giila ang ilang kaugalingon ingon nga nakasalmot nga managsama uban kaniya sa lulan sa pagkapangulo, ug busa ilang giila nga wala kinahanglana ang pagtudlo ug dugang pang mga katabang. {PM 474.1}

Si Moises nagbad sa kaimportante sa dakong buhat nga gitugyan ngadto kaniya, ingon nga walay laing tawo nga nagbati niini. Naka amgo siya sa iyang kaugalingon nga kaluyahon, ug busa iyang gihimo ang Dios nga iyang magtatambag. Sa laing bahin, si Aaron nagtagad sa iyang kaugalingon nga labaw, ug minus ang iyang pagsalig sa Dios. Siya napakyas sa diha nga gipiyalan siya ug usa ka kapangakohan, nga naghatag ug ebidensya sa kaluya sa iyang karakter pinaagi sa iyang makauulaw nga pagnunot sa pagsimba ug mga diosdios didto sa Sinai. Apan wala kini makita ni Miriam ug ni Aaron, sa diha nga gibutaan sila sa pangabugho ug sa ambisyon. Napasidunggan pag ayo si Aaron sa Dios diha sa pagkatudlo sa iyang pamilya ngadto sa balaan nga katungdanan sa pagkasacerdote; apan bisan kini karon nakapadugang sa iyang tinguha sa pagtuboy sa kaugalingon. “Ug miingon sila: Kang Moises ba lamang nakigsulti si Jehova: wala ba usab siya makigsulti kanamo?” Sa pag ila sa ilang kaugalingon nga managsama nga gipaboran sa Dios, sila nagbati nga may katungod sa sama nga katungdanan ug pagbulot an. {PM 474.2}

Sa pagtugyan ngadto sa espiritu sa kahigawad, nakakaplag si Miriam ug hinungdan sa pagmulo diha sa mga hitabo nga sa pinasahi gibali sa Dios. Ang kaminyoon ni Moises wala makapahimuot kaniya. Ang iyang pagpili sa usa ka babaye sa laing nasud, imbis nga magkoha ug usa ka asawa gikan sa taliwala sa mga Hebreohanon, maoy usa ka pagdaut sa iyang pamilya ug sa nasudnon nga garbo. Si Sipora gitagad uban sa dili maayang pagtakuban nga pagtamay. Bisan tuud siya gitawag nga “kaliwat ni Cush” ang asawa ni Moises usa ka Madianhon, ug sa ingon niini siya usa ka kaliwat ni Abraham. Sa panagway siya lahi sa mga Hebreohanon tungod kay maitum itum siya ug pamanit. Bisan siya dili Israelinhon, si Sipora maoy usa ka magsisimba sa tinuud nga Dios. Siya mahadlokon, hilumon ug gawi, malumo ug

mahigugmaon, ug nasubo siya pag ayo sa iyang nakita nga pag antus; ug tungod niini nga hinungdan nga sa diha pa sa dalan si Moises paingon sa Egipto, nag uyon siya nga si Sipora mobalik ngadto sa Midian. Nagtinguha siya nga dili si Sipora masakitan nga magsaksi unya sa mga paghukom nga mahiaguman sa mga Egiptohanon {PM 474.3}

Sa nakabalik si Sipora sa pagtipon pag usab sa iyang bana didto sa kamingawan, iyang nakita nga ang mga lulan sa iyang bana nagkutkut sa iyang kusog. ug kini nga kahadlok niya, iyang gipahibalo ngadto kang Jetro, kinsa sa iyang bahin nagsugyot ug mga paagi alang sa iyang kahumpayan. Dinhi niini ang labing dako nga hinungdan sa kasilag ni Miriam ngadto kang Sipora. Ingon nga gihapdosan ilalum sa gihunahuna nga pagpabaya nga gipakita ngadto sa iyang kaugali ngon ug kang Aaron, iyang giila ang asawa ni Moises nga maoy hinungdan, ug nakahukom nga ang iyang impluwensya maoy nag pugong kang Moises gikan sa pagkoha kanila ngadto sa iyang mga pagpakigsabut sama sa kaniadto. Kong nakabarug pa nga malig on si Aaron alang sa matarung, iyang masumpo unta ang dautan; apan sa baylo nga iyang ipakita ni Miriam ang pagkamakasasala sa iyang lihok, miduyog hinuon siya kang Miriam, namati sa iyang mga pulong sa pagmulo, ug sa ingon niini nakig ambit siya sa pangabugho ni Miriam. {PM 475.1}

Giagwanta ni Moises diha sa walay pagmulo nga kahilum ang ilang mga sumbong. Ang ekspcrensya nga nakita ni Moises sulod sa mga tuig sa pagtrabaho ug sa paghulat didto sa Midian ang espiritu sa pagpaubos ug pagpailob nga naugmad didto maoy nag andam kaniya sa pagtagbo uban sa pagpailob sa walay pagtoo ug sa pagbago bol sa katawohan, ug sa garbo ug kasina niadtong iya unta nga mga katabang nga walay pagtipas. Si Moises “mapainubsanon kaayo, labaw kay sa tanang mga tawo sa ibabaw sa yuta,” ug mao kini ang hinungdan nga gihatagan siya sa diosnon nga kaalam ug Dagdumala labaw sa tanang uban. Ang Kasulatan nagaingon: “Sa mga maaghop siya magatultul ngadto sa dalan sa hustisya; ug ang maaghop pagatudloan Niya sa Iyang dalan.” Salmo 25 9. Ang mga maaghop ginagiyahan ni Jehova, tungod kay sila matudloan, andam nga mapahimangnoan. May tininuud sila nga tinguha sa pagkahibalo ug sa pagbuhat sa kabubut on sa Dios. Ang saad sa Manluluwas mao kini: “Kong may bisan kinsa magabuhat sa Iyang kabubut on, mahibalo siya mahitungod sa pagtulun an.” Juan 7:17. Ug siya nagpahayag pinaagi kang apostol Santiago nga nagaingon, “Kong aduna man kaninyoy nakulangan sa kaalam, papangayoa siya sa Dios nga nagapanghatag ngadto sa tanang mga tawo sa madagayaon gayud.” Santiago 1:5. Apan ang Iyang saad maoy alang lamang ngadto kanila nga andam sa pagsunod sa Ginoo sa hingpit. Ang Dios dili magpugos sa kabubut on ni bisan kinsa; tungod niini dili Siya makadala kanila nga mapahitas on ra nga matudloan, ug buot gayud nga magruman sa ilang kaugalingon nga paagi. Mahitungod sa tawo nga duha ang hunahuna siya nga nagatinguha sa pagsunod sa iyang kaugalingon nga kabubut on, samtang nagaangkon nga nagbuhat sa kabubut on sa Dios kini ang nahisulat, “Ayaw ipadahum sa maong tawo nga siya adunay madawat gikan sa Ginoo.” Santiago 1:7. {PM 475.2}

Gipili sa Dios si Moises, ug gibutang ang Iyang Espiritu sa ibabaw niya; ug si Miriam ug si Aaron, pinaagi sa ilang mga pagbagolbol, nakasnla sa sala nga pagbudhi, dili lamang ngadto sa ilang natudlo nga pangulo, kondili ngadto sa Dios mismo. Ang mapangguboton nga mga tighonghong gipatawag ngadto sa tabernaculo ug gipaatubang ni Moises. “Ug si Jehova mikunsad sa usa ka haligi nga panganod, ug mibarug diha sa pultahan sa Balongbalong ug nagtawag kang Aaron ug kang Miriam.” Wala itungina kanila ang ilang pangangkon sa gasa sa panagna; mahimo sa Dios ang pagsulti ngadto kanila pinaagi sa mga panan awon ug sa mga damgo. Apan ngadto kang Moises, kinsa si Jehova sa Iyang kaugalingon nagpahayag nga “siya matinumanon sa tibook ko nga balay,” gitugot ang usa ka haduul pa nga pagsinultihay. Uban kaniya ang Dios nagsulti sa baba ug baba. “Busa ngano nga kamo walay kahadlok sa pagsulti batok sa Akong alagad, batok kang Moises? Ug ang kaligutgut ni Jehova misilaub batok kanila; ug mipahawa Siya.” Nawala ang panganod gikan sa tabernaculo sa pagpaila sa kahiubos sa buot sa Dios, ug gihampak si Miriam. Siya “nahimong sanlahon, maputi nga ingon sa niebe.” Nakalingkawas si Aaron, apan nabadlong siya pag ayo diha sa silot ni Minam. Karon ang ilang garbo napaubos ngadto sa abug, gisugid ni Aaron ang ilang sala, ug nangamuyo nga ang iyang igsoon nga babaye dili unta mapasagdan nga mamatay pinaagi niadtong maluod ug makapatay nga kastigo. Ingon nga tubag sa mga pag ampo ni Moises, ang sala nahinloan. Hinuon. si Miriam wala pasudla sa campo sulod sa pito ka adlaw. Wala na mopahulay pag usab ang simbolo sa kahimuot sa Dios diha sa tabernaculo hangtud nga si Miriam gipalayas gikan sa kampamento. Sa pagtahud alang sa iyang hataas nga katungdanan, ug sa kasubo tungod sa nahiaguman kaniya, ang tibook nga pundok didto magpuyo sa Haseroth, naghulat sa paghibalik ni Miriam. {PM 476.1}

Kini nga pasundayag sa disgusto ni Jehova gilaraw nga mahimong usa ka pasidaan ngadto sa tibook Israel, sa pagsumpo sa nagatubo nga espiritu sa diskontento ug sa pagkamasupilon. Kong ang kang Miriam nga kasina ug kahigawad wala pa madali pagbadlong, mosangput unta kadto sa dakong kadautan. Ang kasina mao ang usa sa labing satanasnon nga taras nga makapuyo diha sa tawohanon nga kasingkasing, ug kini maoy usa sa labing makadaut sa mga sangputanan niini. Ang maalamon nga tawo nag ingon, “Ang kasuko dagmalan, ug ang kaligutgut makapalumos; apan kinsa ba ang makaasdang sa atubangan sa pangabugho?” Proverbio 27:4. Ang pagpangabugho mao ang unang hinungdan sa kasamok didto sa langit, ug ang pagpatuyang niini nakahimo ug dili maihap nga kadautan taliwala sa katawohan. “Kay diin gani anaa ang kapait sa kasina ug ang dinalo nga tinguha sa pagpauswag sa kaugalingon, maanaa usab ang kagubot ug ang tanang mangil ad nga buhat.” Santiago 3:16. {PM 477.1}

Dili pagailhon nga usa ka magaan nga butang ang pagsulti ug dautan mahitungod sa uban, o maghimo sa atong kaugalingon nga mga maghuhukom sa ilang mga katuyoan o mga lihok. “Siya nga magalibak ug igsoon o magahukom sa iyang igsoon, nagalibak batok sa kasugoan, ikaw dili diay magtutuman sa kasugoan kondili maghuhukom niini.” Usa lamang ang maghuhukom Siya nga “magapadayag sa mga katuyoan sa kasingkasing.” 1 Corinto 4:5. Ug bisan kinsa ang magpatusotuso sa iyang kaugalingon sa paghukom ug sa pagsaway sa iyang mga isigkatawo nagailog sa katungod sa Magbubuhat. {PM 477.2}

Ang Biblia sa pinasahi nagatudlo kanato nga magmatngon sa linangas nga pagdala ug mga sumbong batok kanila nga gitawag sa Dios sa pagbuhat ingon nga iyang mga embahador. Si apostol Pedro, sa iyang pagsaysay sa usa ka niatang nga biniyaang makasasala, nagaingon, “Mga tawong mapangahason ug mapahitas on, sila wala lamay kahadlok sa pagpasipala sa mga halangdon, samtang ang mga manulonda, bisan tuud labi pa silang kusgan ug gamhanan, dili man gani mipasipala paghukom batok kanila sa atubangan sa Ginoo.” 2Pedro 2:10, 11. Ug ang pahimangno ni Pablo alang kanila nga gibutang sa ibabaw sa iglesya, nagaingon, “Dili mo pagtagdon ang bisan unsang sumbong batok sa usa ka tigulang (sa iglesya) gawas kong kini pagapanghimatud an sa duha o tulo ka mga saksi.” 1Timoteo 5:19. Siya nga nagpahimutang diha sa mga tawo sa mabug at nga katungdanan sa mga pangulo ug sa mga magtutudlo sa iyang katawohan, magasukot sa katawohan sa paagi sa ilang pagtagad sa iyang mga ulipon. Kinahanglan atong pasidunggan sila nga gipasidunggan sa Dios. Ang paghukom nga nagduaw kang Miriam maoy usa ka badlong ngadto sa tanan nga motugyan ngadto sa pangabugho, ug sa pagbagolbol batok kanila nga gitugyanan sa Dios sa Iyang bulohaton. {PM 478.1}

Kapitulo 33. Ang Napulo'g Duha ka mga Tigpaniid

Kining kapituluha gibase sa Numeros 13 ug 14.

Sa napulo'g usa ka adlaw tapus sa ilang pagbiya sa Bukid sa Horeb, ang panon sa mga Hebreohanon ningcampo sa Cades, didto sa kamingawan sa Paran, nga dili na halayo gikan sa mga utlanan sa Yuta nga Sinaad. Dinhi gisugyot sa katawohan nga ipadala ang mga tigpaniid aron sa pagsusi sa dapit. Ang maong butang gipaatubang ni Moises ngadto hi Jehova ug gihatagan sila sa panugot, uban sa paghimangno nga usa sa mga pangulo sa matag banay maoy pagapilion alang niining maong tuyo. Gipili ang mga lalake sumala sa pahimangno, ug giagda sila ni Moises sa paglakaw ug sa pagtan aw sa dapit, kong unsa nga matang kini, ang nahimutangan niini ug ang kinaiyahan nga mga bintaha; ug ang mga tawo nga nagpuyo niini, kong mga kusgan bi sila o maluya, diyutay ra ba sila o daghan; papanid an usab ang matang sa yuta ug ang pagkamabungahon niini, ug sa pagdala ug bunga sa mao nga yuta. {PM 479.1}

Nanglakaw sila ug ilang gisusi ang tibook yuta, nga nagsulod didto sa habagatan nga utlanan, ug nagpadayon ngadto sa kinatumyan sa amihanan. Tapus sa kap atan ka adlaw nila nga pagkawala, sila namauli. Ang katawohan sa Israel naghambin ug hataas nga mga paglaum, ug uban sa maikagon nga pagpaabut, sila naghulat. Ang balita sa paghiuli sa mga tigpaniid gidawatdawat sa matag banay ug gitagbo uban sa pagsadya. Ang katawohan midali sa pagtagbo sa mga mensahero. nga luwas nga nakalikay sa mga katalagman sa ilang makuyaw nga bulohaton. Gidala sa mga tigpaniid ang mga muwestra sa bunga sa kahoy, nga nagpakita sa katambok sa yuta. Panahon kadto sa tingkahinog sa mga ubas ug ilang gidala ang usa ka bulig sa mga ubas nga hilabihan ka dako sa pagkaagi nga giyayongan kini sa duruha ka tawo. Nagdala usab sila sa mga igos ug sa mga granada nga daghan kaayo ang nagtubo didto. {PM 479.2}

Nangalipay ang katawohan nga mosulod na sila aron sa pagpanag iya sa hilabihan ka maayo nga yuta, ug naminaw sila pag ayo samtang ang taho gihatud ngadto kang Moises, nga walay usa ka pulong ang wala nila madunggi. Ang mga tigpaniid misugod sa pagtaho nga nag ingon, "Kami midangat sa yuta, nga imong gipaadtoan kanamo; ug sa pagkatinuud kini nagpaapay sa gatas ug dugos; ug kini mao ang bunga niini." Ang katawohan mga madasigon; maikagon sila nga motuman sa tingog ni Jehova, ug motungas dayon aron sa pagpanag iya sa yuta. Apan tapus sa pagsaysay sa katahum ug sa katambok sa yuta, ang tanan, walay labut ang duruha ka mga tigpaniid, nagpadako sa mga kalisdanan ug mga katalagman ang nagahulat sa mga Israelinhon kong ilang himoon ang pagbuntog sa Canaan. Ilang gipanghinganlan ang gamhanang mga nasud nga nahimutang sa nagkalainlain nga mga bahin sa dapit, ug nag ingon pa nga ang mga siyudad pinarilan ug tag as kaayo, ug ang mga tawo nga nagpuyo didto mga kusgan, ug dili mahimo ang pagbuntog kanila. Nagpahayag usab sila nga ilang nakita ang mga higante, ang mga anak ni Anak didto, ug walay kapuslanan ang paghunahuna sa pagpanag iya sa yuta. {PM 479.3}

Karon nausab ang talan awon. Ang paglaum ug ang kaisug mihatag ug lugar sa tinalawan nga pagbiya sa paglaum, samtang ang mga tigpaniid naghaw as sa mga sentimento sa ilang walay pagtoo nga mga kasingkasing, nga napuno sa kaminghoy nga gihonghong ni Satanas. Ang ilang pagkawalay pagtoo nagsabyag ug masulob on nga landong ibabaw sa katilingban, ug ang kusganong gahum sa Dios nga kanunay gipakita alang sa pinili nga nasud, nalimutan. Ang katawohan wala mohulat sa pagpamalandong; wala sila mangatarungan nga Siya nga nagdala kanila hangtud sa maong dapit sa walay duhaduha makahatag kanila sa yuta; wala nila mahinumdumi ang kahibolongang pagluwas kanila sa Dios gikan sa mga madaugdaugon kanila, nga nagtibhang ug usa ka dalan latas sa dagat, ug nagalaglag sa naggukod nga mga panon ni Faraon. Dang gitalikdan ang Dios, ug nagbuhat nga daw magsalig lamang sila sa gahum sa hinagiban. {PM 480.1}

Diha sa ilang pagkawalay pagtoo ilang gikutohan ang gahum sa Dios, ug wala magsalig sa kamot nga hangtud niadtong higayona luwas sila nga gigiyahan. Ug ilang gisubli ang ilang sayop kaniadto sa pagbagolbol batok kang Moises ug kang Aaron. Sila miingon: “Busa, kini mao ang katapusan sa tanan natong hataas nga mga paglaum.” “Mao kini ang yuta nga atong napanaw nga walay hunong gikan sa Egipto aron sa pagpanag iya.” Ilang gisumbong ang ilang mga pangulo sa paglimbong sa katawohan ug sa pagdala ug kasamok sa Israel. {PM 480.2}

Nawad an sa kadasig ang katawohan diha sa ilang kabalo ug sa pagbiya sa paglaum. Ang usa ka dangoyngoy sa paghigwaus misulbong, ug misagol sa mga tingog sa nalibug nga bagolbul. Natugkad ni Caleb ang kahimtang, ug sa walay kahadlok sa pagbarug diha sa pagpanalipod sa pulong sa Dios, gihimo niya ang tanan nga diha sa iyang gahum sa pagsumpa sa dautang impluwensya sa iyang mga kauban nga dili matinumanon. Sulod sa diyutay nga higayon nahilum ang katawohan aron sa pagpatalinghug sa iyang mga pulong sa paglaum ug sa kaisug mahitungod sa maayo nga yuta. Wala niya supaka ang nangasulti na; ang mga paril habug, ug ang mga Canaanhon mga kusgan. Apan ang Dios nakasaad sa yuta ngadto sa Israel. “Manungas kita gilayon, ug manag iya niini,” maoy agda ni Caleb, “kay kita makahimo kaayo sa pagdaug niana.” {PM 481.1}

Apan gisagbat siya sa napulo, nga naghulagway sa mga kalisdanan diha sa maitum pa nga kolor kay sa sinugdan. “Dili kita makahimo sa pagtungas batok niadto nga katawohan,” sila mipahayag; “kay sila labi pang kusgan kay kanato...ang tanang mga tawo nga among nakita didto maoy mga tawo nga hatag as kaayo. Ug didto nakita namo ang mga higante, ang mga anak nga lalake ni Anak nga kagikan sa mga higante; ug kami sa among pagtanaw. daw ingon sa mga dulon lamang: ug mao man kami sa ilang pagtan aw kanamo.” {PM 481.2}

Kining maong mga tawo, nga nakasulod sa dili mao nga agianan, nagpagahi sa ilang kaugalingon batok ni Caleb ug Josue, batok ni Moises, ug batok sa Dios. Ang matag uswag nga lakang naghimo kanila nga labi pang matinguhaon sa pagpaluya sa tanan nga paningkamot sa pagpanag iya sa Canaan. Gituis nila ang kamatuoran aron sa pagpadayon sa ilang makadaut nga impluwensya. Sila miiingon, “Ang yuta nga among hiagian sa pagpaniid,

mao ang yuta nga magalamoy sa mga pumopuyo niana." Kini dili lamang usa ka dautan nga taho, kondili usa nga taho nga binakak. Nagkabatsiwa ang ilang taho. Ang mga tigpaniid nagpahayag nga ang yuta mabungahon ug mauswagon, ug ang katawohan higante ang gidak on; kining tanan nga mga pahayag dili mahimo kong ang klima dili maayo ug ang yuta pagaingnon nga "magalamoy sa mga pumopuyo." Apan kong ang mga tawo motugyan sa ilang mga kasingkasing ngadto sa pagkawalay pagtoo, ilang gibutang ang ilang kaugalingon ilalum sa pagmando ni Satanas, ug walay makatug an sa gilayon kita dad on niya. {PM 481.3}

"Ug ang tibook nga katilingban mipatugbaw sa ilang tingog; ug nanagsinggit; ug ang katawohan minghilak niadtong gabhiona." Ang pagsukol ug ang dayag nga pag alsa batok sa pangulo dali ra nga misunod; tungod kay si Satanas may hingpit nga pagmando, ug ang katawohan nawad an sa pangatarungan. Ilang gitunglo si Moises ug si Aaron, nalimot nga ang Dios nagpatalinghug sa ilang dautan nga mga sinultihan, ug nga, ang Manulonda sa Iyang precensia, nga gilimisan sa haligi nga panganod nagasaksi sa ilang makalilisang nga pag ulbo sa kasuko. Sa mapait nga pagbati sila minsinggit, "Apan hinuon nangamatay kami didto sa yuta sa Egipto! o maayo pa unta kong nangamatav kami niining kamingawan!" Unya ang ilang mga pagbati misulbong batok sa Dios: "Ug ngano man nga gidala kami ni Jehova mining yutaa aron mangamatay pinaagi sa espada, ug ang among mga asawa ug ang among mga arak mamahimo nga tulukbonon? Dili ba labing maayo kanamo nga mamalik ngadto sa Egipto? Ug nanag ingon ang usa sa usa: Magbuhat kita ug usa ka kapitan, ug mamalik kita ngadto sa Egipto." Sa ingon niini ilang gisumbong dili lamang si Moises, kondili ang Dios mismo, sa limbong diha sa pagsaad kanila ug usa ka yuta nga wala sila makahimo sa pagpanag iya. Ang ilang pagpahilayo sa Dios ning abut sa pagtudlo ug usa ka kapitan nga maoy mag una kanila balik ngadto sa yuta sa ilang pag antus ug sa kaulipnan, nga gikan niini giluwas sila sa makusganon nga bukton sa Makagagahum sa tanan. {PM 482.1}

Diha sa pagpaubos ug sa kalibug, "si Moises ug si Aaron mihapa sa atubangan sa tibook nga pagkatigum sa katilingban sa mga anak sa Israel," nga wala mahibalo kong unsay arang himuon aron sa pagliso kanila gikan sa ilang dinalidali ug mahinaykon nga tuyo. Si Caleb ug si Josue misulay sa pagpahilum sa kagubot. Uban sa ilang mga bisti nga gigisi timailhan sa ilang kasubo ug kapungot, midasdas sila ngadto sa sulod sa taliwala sa mga katawohan, ug ang ilang nagabagtuig nga mga tingog nadungog ibabaw sa bagyo sa pag agulo ug sa masupilon nga kaguol: "Ang yuta, diin kami miagi sa pagpaniid, mao ang yuta nga hilabihan gayud nga pagkaayo. Kong si Jehova nahamuot kanato, sa ingon niana Siya magapasulod kanato niining yutaa, ug kini igahatag Niya kanato; usa ka yuta nga nagapaagay sa gatas ug dugos. Nga dili lamang unta kamo magmalalison batok kang Jehova, ni mahadlok sa katawohan mahitungod niining yutaa; kay sila ang tinapay alang kanato: ang ilang mga salipdanan kohaon gikan sa ibabaw nila, ug si Jehova uban kanato: ayaw kahadlok sila." {PM 482.2}

Gipuno sa mga Canaanhon ang taksanan sa ilang pagkadautan, ug si Jehova dili na moantus kanila. Kong ang Iyang panalipod pagakohaon na, mahimo na sila nga masayon nga tukbonon. Pinaagi sa pakigsaad sa Dios, gisiguro na ngadto sa Israel. Apan gidawat ang binakak nga taho sa dili matinumanong mga tigpaniid, ug pinaagi niini, ang tibook nga katilingban nalimbongan. Ang mga mabudhion nakahimo sa ilang buhat. Kong ang duruha pa ka tawo ang nagdala sa dautan nga taho, ug ang tanan sa napulo nagpadasig kanila sa pagpanag iya sa yuta sa ngalan ni Jehova, sa gihapon ilang pilion ang tambag sa duruha kay sa napulo, tungod sa ilang walay pagtoo nga dinautan. Apan duruha lamang ang nagdapig sa matarung, samtang ang napulo diha dapig sa pagsupil. {PM 483.1}

Ang mga tigpaniid nga dili matinumanon lanog kaayo sa ilang pagsaway ni Caltb ug ni Josue. ug ang singgit sa pagbato kanila mao ang mipatigbabaw. Ang nabuang nga manggugubot migunit ug mga igsusupot aron sa pappatay madtong matinumanong mga tawo. Midasmag sila uban sa singgit sa kabuang, sa diha nga sa kalit nangatagak ang mga bato gikan sa ilang mga kamot, ang usa ka kahilum miadto kanila. ug sila nangurog sa kahadlok Nagpatunga ang Dios aron sa pagsugpo sa ilang linuog nga plano. Ang himaya sa Iyang precensia, sama sa usa ka nagadilaab nga kahayag, maoy naglamdag sa tabenaculo. Ang tanan nga katawohan nakakita sa sinyas ni Jehova. Ang usa nga gamhanan pa kay kanila nagpadayag sa Iyang kaugalingon, ug walay nangahas sa pagpadayon sa ilang pagsukol. Ang mga tigpaniid nga maoy nagdala sa dautan nga taho, ning uk uk sa hilabihan nga kalisang, ug uban sa pinutolputol nga gininhawa nangita sa ilang mga balongbalong. {PM 483.2}

Karon si Moises mitindog ug misulod sa tabernaculo. Si Jehova nagpahayag ngadto kaniya. “Ako magapatay kanila uban ang hampak sa kamatay, ug sila Akong isalikway aron dili makapanunod, ug pagabuhaton Ko ikaw nga usa ka nasud nga labi pang dako.” Apan nangamuyo na man pag usab si Moises alang sa iyang katawohan. Dili siya makatugot nga sila pagapatyon, ug ang iyang kaugalingon mahimong usa ka gamhanan pa nga nasud. Sa iyang pagpangamuyo alang sa kaluoy sa Dios, siya miingon: “Karon nagaampo ako Kanimo, nga mahimong dako ang gahum sa Ginoo, sumala sa’ Imong gipamulong nga nagaingon: Si Jehova mahinay sa kasuko ug madagayaon sa mahigugmaong kalolot..Pasayloon mo, nangaliyupo ako Kanimo, ang kadautan niining katawohan sumala sa pagkadako sa Imong mahigugmaong kalolot, ug sumala sa pagpasaylo Mo niining katawohan; sukad sa Egipto bisan hangtud karon.” {PM 483.3}

Si Jehova nagsaad sa pagpalingkawas sa Israel gikan sa dihadiha nga kalaglagan; apan tungod sa ilang kakulang sa pagtoo ug sa katalawan wala siya makapaila sa Iyang gahum sa pagbuntog sa ilang mga kaaway. Busa sa Iyang kaluoy Iyang gimandoan sila, ingon nga mao lamang ang luwas nga dalan, sa pagbalik ngadto sa Dagat nga Mapula. {PM 484.1}

Diha sa ilang pagsukol ang katawohan nakasinggit sa pag ingon, “Maayo pa unta kong nangamatay kami niining kamingawan!” Karon kining mao nga pag ampo pagatugotan. Si Jehova nappahayag: “Ingon sa inyong gisulti sa Akong mga igdulongog, mao ang pagabuhaton Ko kaninyo: niini nga kamingawan mangapukan ang inyong mga lawas nga

patay; ug ang tanang mga naisip kaninyo, sumala sa tanan ninyong gidaghanon, gikan sa kaluhaan ka tuig ang kagulangan ug ngadto sa itaas...Apan ang inyong mga bata nga gagmay, nga inyong giingon nga mao sila ang mga tulokbonon, Ako magapasulod kanila, ug sila mahibalo sa yuta nga inyong gisalikway." Ug mahitungod kay Caleb siya nag ingon, "Ang alagad nga si Caleb, kay anaa kaniya ang lain nga espiritu. ug sa pagkahingpit nagsunod Kanako, pagapasudlon Ko siya ngadto sa yuta diin siya mosulod, ug ang iyang kaliwatan magapanag iya niini." Maingon nga ang mga tigpaniid gidantan up kap atan ka adlaw diha sa ilang panaw, mao nga ang mga panon sa Israel magalaroylaroy diha sa kamingawan sa kap atan ka tuig. {PM 484.2}

Sa gipahibalo ni Moises ang katawohan sa diosnon nga hukom, ang ilang kasuko nailisdan ngadto sa pagbalata. Sila nahibalo nga ang ilang silot makiangayon. Ang napulo ka mga tigpaniid nga dili matinumanon, nga gihampak sa balatian, nangamatay sa atubangan sa tibook Israel; ug diha sa ilang gidangatan nabasa sa katawohan ang ilang kaugalingon nga kapaingnan. {PM 484.3}

Karon daw sa tininuud sila naghinulsol sa ilang makasasala nga pamatasan; apan sila naguol tungod sa resulta sa ilang dautan nga binuhatan. inay unta nga gikan sa usa ka pagbati sa ilang pagkadili mapasalamaton ug sa pagkamasupilon. Sa ilang nakaplagan nga si Jehova wala molunga sa Iyang mando, misugmat ang ilang pagkagahi ug ulo, ug nagpahayag sila nga dili mobalik ngadto sa kamingawan. Sa iyang pagsugo kanila sa pagpahilit gikan sa yuta sa ilang mga kaaway, gisulayan sa Dios ang ilang daw makita nga pagpasakop, ug namatud an nga dili diay kadto tinuud. Nahibalo sila nga hilabihan ang ilang pagkasala diha sa pagtugot sa ilang dalidalion nga mga pagbati nga maoy nagmando kanila, ug diha sa pagtinguha sa pagpapatay sa mga tigpaniid nga nag awhag kanila sa pagtuman sa Dios; apan nalisang lamang sila sa pagkahibalo nga nakahimo sila ug makalilisang nga sayop, nga ang sangputanan niini mamatud an nga makadaut sa ilang kaugalingon. Wala mausab ang ilang mga kasingkasing, ug sila nagkinahanglan lamang ug usa ka pamalibad sa pag okasyon sa usa ka pareha nga kaguliyang. Kini nagpatimaan sa iyang kaugalingon sa diha nga si Moises, pinaagi sa pagbulot an sa Dios, nagmando kanila sa pagbalik ngadto sa kamingawan. {PM 484.4}

Ang sugo nga ang Israel dili pasudlon sa Canaan sulod sa kap atan ka tuig maoy usa ka mapait nga kahigawad ngadto kang Moises ug kang Aaron, kang Caleb ug Josue; apan sa walay pagbagolbol ilang gidawat ang diosnon nga hukom. Apan sila nga nagsigi ug mulo sa pagdumala sa Dios nila, ug nagpahayag nga mamalik sila sa Egipto, nanghilak ug nagbalata sa hilabihan sa diha nga ang mga panalangin nga ilang gisalikway gikoha gikan kanila. Nagmulo sila sa bisan unsa, ug karon gihatagan sila sa Dios ug hinungdan sa paghilak. Kong nagsubo pa unta sila tungod sa ilang sala sa diha nga kini sa matinumanon giladlad sa ilang atubangan, kini nga hukom dili unta ikapakanaug; apan ilang gikasub an ang paghukom; ang ilang kasubo dili paghinulsol, ug dili makapabali sa ilang hukom. {PM 485.1}

Gigasto nila ang gabii sa pagbasol; apan sa pag abut sa buntag miabut ang usa ka paglaum. Ilang gikauyonan ang paglukat sa ilang pagkahadlokan. Sa diha nga gimandoan sila sa Dios sa pagtungas ug sa pagkoha sa yuta, sila namalibad; ug karon sa diha nga gimandoan sila sa pagsibug, managsama sila nga masupilon Nagdisidir sila sa pag ilog sa yuta ug panag iyahon kini; tingali ba kaha nga pagadawaton sa Dios ang ilang buhat, ug ilisdan ang Iyang tuyo nganha kanila. {PM 485.2}

Gihimo sa Dios nga ilang katungod ug ilang katungdanan ang pagsulod sa yuta sa panahon nga Iyang itudlo; apan pinaagi sa ilang tinuyo nga walay pagtagad gisibug ang maong permiso. Nakadaug si Satanas sa iyang tuyo sa pagsanta kanila gikan sa pagsulod sa Canaan;

ug karon iyang gihulhugan sila sa pagbuhat sa mao gayud nga butang, diha sa atubangan sa diosnon nga pagdili, nga ilang gibalibaran sa diha nga ang Dios nagkinahanglan niini. Sa ingon niini ang dakong limbongan may kadaugan na usab sa pagdala kanila ngadto sa pagsukol sa ikaduha nga bisis. Nawad an sila sa pagsalig sa gahum sa Dios nga moyayong sa ilang mga paningkamot sa pagpanag iya sa Canaan; apan karon ilang gipakaingon nga matuman ang buhat diha sa ilang kaugalingon nga kusog nga wala magkinahanglan sa diosnon nga panabang “Nakasala kami batok kang Jehova,” maoy ilang singgit; “motungas ug makig away kami sumala sa tanan nga gisugo kanamo ni Jehova nga maong Dios.” Deuteronomio 1:41. Dili mao ang Iyang tuyo nga ilang makoha ang yuta pinaagi sa gubat, kondili pinaagi sa estrikto nga pagsugot sa Iyang mga sugo. {PM 486.3}

Bisan ang ilang mga kasingkasing wala mausab, ang katawohan nadala sa pagsugid sa pagkamakasasala ug sa binuang sa ilang pagsukol diha sa pagtaho sa mga tigpaniid. Karon ila nang nakita ang bili sa panalangin nga sa dinalidah ilang gisalikway. Nagsugid sila nga ang ilang kaugalingon nga pagkawalay pagtoo maoy nakapasira kanila gikan sa Canaan. “Kami nakasala,” sila miangkon, nga nag ila nga ang sayop diha sa ilang kaugalingon, ug dili diha sa Dios, nga ilang gisumbong sa dinautan nga napakyas sa pagtuman sa Iyang mga saad ngadto kanila. Bisan pa nga ang ilang pagsugid wala maggikan sa tinuud nga paghinulsol, kini nagsilbi sa pagpanghimatuud sa hustisya sa Dios diha sa Iyang pagdumala kanila. {PM 486.1}

Sa gihapon ang Ginoo nagbuhat diha sa usa ka pareha nga paagi sa paghimaya sa Iyang ngalan pinaagi sa pagdala sa katawohan nganha sa pag ila sa Iyang hustisya. Kong sila nga nag angkon sa paghigugma Kaniya magmulo sa Iyang tagana, magtamay sa Iyang mga saad, ug, motugyan ngadto sa panulay, moipon sa dautang mga mulonda sa pagpildi sa katuyoan sa Dios, kanunay balihon ni Jehova ang mga kahimtang sa pagdala niining maong mga tawo nga bisan wala sila tinuud nga paghinulsol. makaila sila sa ilang sala, ug mapugos sa pag ila sa pagkadautan sa ilang giagian, ug sa katarung ug sa pagkamaayo sa Dios diha sa Iyang pagpakigharong kanila. Sa ingon niini magbutang ang Dios ug supak nga mga ahensya nga magbuhat sa pagpaila sa buhat sa kangitngit. Ug bisan pa nga ang espiritu nga nag agda ngadto sa dautan nga dalan dili mausab sa lintunganay, ginahimo ang mga pagsugid nga maoy makabakwi sa dungog sa Dios, ug pakamatarungon ang Iyang matinumanong mga

magbabadlong, nga ginasupak ug ginatuis. Sa diha nga "ang Ginoo moabut uban sa napulo ka libo sa Iyang mga balaan aron sa pagpatuman sa paghukom ibabaw sa tanan," Iya usab "danihon ang tanan nga mga dili diosnon nga mga binuhatan." Judas 14, 15. Ang tagsatagsa ka makasasala patan awon ug pailhon sa hustisya sa Iyang paghukom. {PM 486.2}

Sa walay pagtagad sa diosnon nga hukom, ang mga lsraelinhon nangandam sa pagsagubang sa pagbuntog sa Canaan. Sinangkapan sa kalasag ug sa mga hinagiban sa gubat, sila sa ilang kaugalingong pagtan aw, hingpit na nga naadam alang sa bugno; apan diha sa panan aw sa Dios ug sa Iyang nagmasulob ong mga ulipon sila hilabihan nga pagkanakulangan. Sa duulan sa kap atan ka tuig sa ulahi, sa diha nga si Jehova nagmando sa Israel sa pagtungas ug sa pag ilog sa Jerico, Siya nagsaad sa pag uban kanila. Ilang giyayongan ang arka nga gisudlan sa kasugoan nga nag una sa mga kasundalohan. Ang Iyang natudlo nga mga pangulo mao ang naggiya sa ilang mga kalihokan, ilalum sa diosnon nga pagbantay. Uban sa maong pag agak, walay kadautan ang moabut kanila. Apan karon, kasupak sa sugo sa Dios ug sa solemni nga pagdili sa ilang mga pangulo, walay arka, ug wala si Moises, nanggula sila sa pagtagbo sa mga sundalo sa kaaway. {PM 487.1}

Mipatunog ang trumpeta sa usa ka alarma, ug gigukod sila ni Moises uban sa pasidaan nga nag ingon, "Ngano nga ginalapas ninyo ang sugo ni Jehova, sa pagtan aw nga kini dili mouswag? Dili kamo manungas, kay si Jehova wala sa taliwala ninyo; aron dili kamo pagpatyon sa atubangan sa inyong mga kaaway. Kay ang Amalekanhon ug ang Canaanhon anaa sa atubangan ninyo ug mangapukan kamo sa espada." {PM 487.2}

Ang mga Canaanhon nakadungog mahitungod sa misteryoso nga gahum nga daw nagabantay niining maong katawohan, ug sa mga kahibolongan nga nahimo alang kanila; ug karon sila nagpatawag ug usa ka malig on nga puwersa sa pagpasibug sa mga manunulong. Ang nanulong nga kasundalohan walay pangulo. Walay pag ampo nga gihimo nga ang Dios maghatag kanila sa kadaugan. Ning asdang sila uban sa desperado nga tuyo sa pagbali sa ilang dadangatan o sa pagpakamatay diha sa gubat. Bisan sila wala mabansay sa gubat, sila maoy usa ka daghan kaayo nga katawohan nga sinangkapan sa hinagiban, ug sila naglaum nga pinaagi sa usa ka kalit ug mabangis nga ataki mapildi tanang oposisyon. Sa mapangahason ilang gihagit ang kaaway nga wala mangahas sa pag ataki kanila. {PM 487.3}

Ang mga Canaanhon nagpahiluna sa liang kaugalingon didto sa batoon nga tagaytay nga maabut lamang pinaagi sa malisud nga mga agianan ug sa usa ka sakaon nga peligroso. Ang hilabihan nga labaw nga makalilisang. Sa hinayhinay ilang gisuot ang mga agianan sa bukid, ug nadayag sila sa makamatay nga mga iglalabay sa ilang mga kaaway nga didto sa itaas. Ang dagko kaayo nga mga bato nangaligid gikan sa itaas nga nagtimaan sa ilang giagian sa dugo sa mga nangamatay nga naligdan. Kadtong nakaabut sa tumoy, nga nangaluya tungod sa ilang pagtungas, makalilisang nga napasibug ug hilabihan ang kadaghan sa ilang patay. Ang dapit nga giawayan napuno sa namutalid nga mga patay. Ang kasundalohan sa Israel napildi sa hingpit. Kalaglagan ug kamatayon mao ang gisangputan niadtong masupilon nga eksperimento. {PM 488.1}

Napugos sa pag ampo sa katapusan, ang nanghibilin “namalik, ug minghilak sa acubang ui ni Jehova;” apan “si Jehova wala magpatalinghug sa ilang tingog.” Deuteronomio 1:45. Tungod sa ilang talagsaon nga kadaugan, ang mga kaaway sa Israel, nga kaniadto naghulat uban sa pagkurog sa nagakahaduul nga gamhanan nga panon sa Israel, karon nangadasig uban sa pagsalig sa pagsukol kanila. Ang tanang mga taho nga ilang nadunggan mahatungod sa makatingala nga mga butang nga gibuhat sa Dios alang sa Iyang katawohan, ilang giila karon nga bakak, ug nagbati sila nga dili sila mahadlok. Kadtong unang kapildihan sa Israel, pinaagi sa pagdasig sa mga Canaanhon uban sa kaisug ug sa pagtapat, nakapadugang pag ayo sa mga kalisdanan sa pagbuntog sa kaaway. Walay lain nga nahibilin alang sa Israel kondili ang pagsibug gikan sa atubangan sa ilang mananaug nga mga kaaway, ngadto sa kamingawan, nga nasayud nga dinhi tingali ang lubnganan sa usa ka tibook nga kaliwatan {PM 488.2}

Kapitulo 34. Ang Pagsukol ni Kore

Kining kapituluha gibase sa Numeros 16 ug 17.

Ang mga paghukom nga miduaw sa mga Israelinhon sa usa ka panahon nagpulos sa pagpugong sa ilang pagbagulbol ug sa pagkama supilon, apan ang espiritu sa pagsukol diha pa gihapon sa kasingkasing, ug sa ngadtongadto nagdala sa labing mapait nga mga bunga. Ang kanhi nga mga pagsukol mga kaguliyang lamang nga naggumikan sa kalit nga kahinayak sa katawohan nga naukyab; apan karon ang usa ka halalum nga pagkapahimutang nga laraw pagdaot naumol, ang resulta sa usa ka matinguhaon nga tuyo sa pagbuntog sa pagbulot an sa mga pangulo nga gitudlo sa Dios. {PM 489.1}

Si Kore, ang nagauna nga espititu niining maong kalihokan, maoy usa ka Levihanon, sa pamilya sa Coath, ug usa ka ig agaw ni Moises; siya maoy usa ka tawo nga may katakus ug impluwensya. Bisan siya natudlo ngadto sa pag alagad sa tabernaculo, nawad an siya ug kahi muot sa iyang katungdanan, ug naghandum siya sa pagkasacerdote. Ang pagtuga diha kang Aaron ug sa iyang balay sa katungdanan sa pagkasacerdote, nga kaniadto nahulog sa panganay nga anak nga lalake sa matag pamilya, nakahatag ug higayon sa pagpangabugho ug sa kahigawad, ug sulod na sa pipila ka panahon si Kore, sa tago nagsupak sa pagbulotan ni Moises ug ni Aaron, bisan sa dayag wala siya mangahas sa pagsukol. Sa katapusan siya nakaisip sa walay kahad lok nga laraw sa pagpukan sa sibil ug sa relihiyoso nga pagbulot an. Wala siya mapakyas sa pagkaplag ug mga dumadapig. Duul sa mga balongbalong ni Kore ug sa mga Coathnon, didto sa habagatang kilid sa tabernaculo, mao ang kampamento sa banay ni Reuben, ug ang mga balongbalong ni Dathan ug ni Abiram, ang duruha ka mga prinsipe niini nga banay, maoy duul sa kang Kore. Kining maong mga prinsipe dali ra nga mitipon sa iyang ambisyon nga mga laraw. Ingon nga mga kaliwat gikan sa kamagulangang anak nga lalake ni Jacob, nag angkon sila nga ila ang sibil nga pagbulot an, ug naniguro sila sa pagpakigbahin ni Kore sa mga kadungganan sa pagkasacerdote. {PM 489.2}

Ang kahimtang sa pagbati taliwala sa katawohan nag uyon sa mga laraw ni Kore. Diha sa kapait mahitungod sa ilang pagkabalo, ang kanhi nilang mga pagduhaduha, ang pangabugho, ug ang pagdumot namalik, ug gitumong na man usab ang ilang mga mulo ngadto sa mapailubon nga pangulo Ang mga Israelinhon nagpadayon nga nawad an sa panan aw sa kamatuoran nga sila nailalum sa diosnon nga giya. Nalimot sila nga ang Manulonda sa pakigsaad mao ang ilang pangulo nga dili makita, nga, sinalipdan sa haligi nga panganod, ang presensya ni Cristo milakaw sa atubangan nila, ug nga gikan Kaniya si Moises nagdawat sa tanan niyang mga pahimangno. {PM 489.3}

Wala silay gusto nga masakop sa makalilisang nga hukom nga silang tanan mamatay didto sa kamingawan, nga tungod niini andam sila sa paggunit sa matag pasumangil alang sa pagtoo nga dili ang Dios kondili si Moises mao ang nagdala kanila, ug mao ang nagpakanaug sa ilang dadangatan. Ang labing maayong paningkamot sa labing maaghop nga tawo dinhi sa ibabaw sa yuta dili makapakgang sa pagkamasupilon niini nga katawohan; ug bisan pa nga

ang mga timaan sa disgusto sa Dios tungod sa ilang pagkabadlongon kaniadto diha pa gihapon sa ilang atubangan diha sa ilang nabungkag nga mga pundok ug nangawala nga mga kauban, sa kinasingkasing wala nila sagopa ang leksyon mini. Sa makausa pa nadaug sila sa panulay. {PM 490.1}

Ang mapainubsanong magbalantay sa carnero nga kinabuhi ni Moises maoy labaw pa ka malinawon ug malipayon kay sa iyang katungdanan karon ingon nga pangulo nianang dako kaayo nga katinguban sa maguboton nga mga tawo. Apan si Moises wala mangahas sa pagpili. Sa baylo sa sungkod sa usa ka magbalantay sa carnero, gihatagan siya ug sungkod sa gahum, nga dili niya mabuhian hangtud nga ang Dios magpagawas kaniya. {PM 490.2}

Siya nga makabasa sa mga tinago sa tanang mga kasingkasing nagtimaan sa mga tuyo ni Kore ug sa iyang mga kauban, ug gihatagan ang iyang katawohan sa maong pasidaan ug pahimangno nga makapahimo kanila sa paglikay sa limbong niining mga tawo nga matinguhaon. Nakita nila ang paghukom sa Dios nga nahiaguman ni Miriam tungod sa iyang pagpangabugho ug sa pagmulo batok kang Moises. Si Jehova nagpahayag nga si Moises dako pa kay sa usa ka Manalagna. “Uban kaniya makigsulti Ako kaniya sa baba ug baba.” Unya Siya mipuno sa pag ingon, “Busa ngano nga kamo walay kahadlok sa pagsulti batok sa Akong alagad nga si Moises.” Numeros 12:8. Kining maong mga pahimangno dili alang kang Aaron ug kang Miriam lamang, kondili alang sa tibook nga Israel. {PM 490.3}

Si Kore ug ang iyang mga masigkatiglaraw pagdaot maoy mga tawo nga tinugahan sa pinsahi nga mga pasundayag sa gahum ug sa pagkadako sa Dios. Sila kauban niadtong mitungas uban kang Moises ngadto sa bukid ug nakasud ong sa diosnon nga himaya. Apan sukad niadtong panahona miabut ang usa ka kausaban. Ang usa ka panulay, nga sa sinugdan dili dako, gihambin, ug nagkalig on samtang kini gipadasig, hangtud nga ang ilang mga hunahuna namandoan ni Satanas, ug nangahas sa ilang buhat sa pagkawalay pagdapig. Sa ilang pag angkon sa dakong kaikag sa kauswagan sa katawohan, giuna nila ang paghonghong sa ilang diskontento ngadto sa usa’g usa, ug unya ngadto sa dagkong mga tawo sa Israel. Dali ra nga gidawat ang ilang mga sugyot sa pagkaagi nga nangarisgo pa sila sa unahan, ug sa katapusan sila nagtoo sa ilang kaugalingon nga gigamhan sa kasibut alang sa Dios. {PM 491.1}

Nagmalampuson sila sa pagpahimulag sa duha ka gatus ug kalim an ka mga prinsipe, mga tawo nga may kabantug diha sa katilingban. Uban niining kusgan ug mahaylohon nga mga dumadapig nagbati sila nga masaligon sa paghimo ug lintonganay nga kausaban diha sa pangagamhanan, ug pauswagon pag ayo ang pagdumala ni Moises ug ni Aaron. {PM 491.2}

Gikan sa pangabugho ningbangon ang kasina, ug gikan sa kasina ngadto sa pagsukol. Ilang gihisgutan ang isyo sa katungod ni Moises ngadto sa hilabihan ka dako nga pagbulot an ug dungog, hangtud nga miabut sila sa pag ila kaniya nga nagaukupar sa usa ka gikasinahan kaayo nga katungdanan nga bisan kinsa kanila ang makaukupar ingon man siya. Ug gilimbongan nila ang ilang mga kaugalingon ug ang usa’g usa kanila ngadto sa paghunahuna

nga si Moises ug si Aaron, sa ilaila lamang nga kaugalingon nag asumir sa mga katungdanan nga ilang gihuptan. Sila nga mga diskontento nag ingon nga kining maong mga pangulo nagtuboy sa ilang kaugalingon ibabaw sa katilingban ni Jehova. diha sa ilang pagdala sa bansalan sa pagkasacerdote ug sa panggamhanan, apan ang ilang balay wala hatagi ug katungod sa pagkainila ibabaw sa uban sa Israel; sila dili labaw ug kabalaan kay sa katawohan. ug igo na alang kanila nga matupong sila sa ilang mga kaigsoonan, nga managsama nga gikaloy an sa pinsahi nga presensya ug panalipod sa Dios. {PM 491.3}

Ang sunod nga buhat sa mga tiglaraw pagdaot mao ang katawohan Ngadto kanila nga anaa sa kasaypanan, ug angay nga pagabadlongon, walay bisan unsa nga labi pang makapahimuot kay sa pagdawat ug kalooy sa pagdayeg. Ug sa ingon niini si Kore ug ang iyang mga katabang nakakoha sa pagtagad ug nagkabig sa suportar sa katilingban. Ang pasangil nga ang mga bagolbol sa katawohan maoy nagdala kanila sa kasuko sa Dios, gimantala nga usa ka sayop. Sila nag ingon nga ang katilingban walay sayop, tungod kay ang ilang gitinguha wala molabaw sa ilang mga katungod; apan nga si Moises maoy usa ka mapalabilabihon nga magmamando; nga iyang gibadlong ang katawohan ingon nga mga makasasala, nga sila mga balaan man nga katawohan ug si Jehova diha man sa ilang taliwala. {PM 491.4}

Gisubli ni Kore ang kasaysayan sa ilang mga panaw latas sa kamingawan. diin ginadala sila ngadto sa malisud nga mga dapit, ug daghan ang nangamatay tungod sa ilang mga pagbagolbol ug pagsupil. Naghunahuna ang iyang mga tigpatalinghug nga sa matin aw ilang nakita nga malikayan unta ang ilang mga kalisud kong si Moises nagsunod pa sa laing paagi. Ilang nahukman nga ang tanan nilang mga kalisdanan ipasangil ngadto kaniya, ug ang ilang pagkawala makasulod sa Canaan maoy sangputanan sa dili maayo nga pagdumala ni Moises ug ni Aaron; nga kong si Kore pa ang ilang pangulo, ug magpadasig kanila pinaagi sa paghisgut lamang sa ilang maayong mga binuhatan imbis magbadlong sa ilang' mga sala, makabaton unta sila ug malinawon kaayo, ug mauswagon nga panaw; sa baylo nga maglaroylaroy ngadto nganhi diha sa kamingawan, modiretso lamang unta sila paingon sa Sinaad nga Yuta. {PM 492.1}

Niining buhat sa pagkawalay pagbati dihay dako pa nga panaghiusa ug panag uyon taliwala sa mga elemento sa katilingban nga walay pagkahiusa kay sa kaniadto. Ang kalampusan ni Kore sa katawohan nakapatubo sa iyang pagsalig, ug nagmatuud kaniya diha sa iyang pagtoo nga ang pagilog ni Moises sa pagbulot an, kong dili kini masanta, makamatay sa mga kagawasan sa Israel; nag angkon usab siya nga gibukas sa Dios ang butang ngadto kaniya, ug nag awtorisar kaniya sa paghimo ug kausaban diha sa pangagamhanan sa dili pa kini maulahi. Apan daghan ang wala modawat sa mga sumbong ni Kore batok kang Moises. Ang handumanan sa iyang mapailubon. ug nagasakripisyo sa kaugalingon nga mga kahago, ilang nahinumduman, ug nasamok ang ilang tanlag. Busa gikinahanglan nga igahin ang pipila ka hinakog nga tuyo sa iyang halalum nga kaikag alang sa Israel; ug ang karaan nga sumbong gisubli, nga iyang gidala sila sa gawas aron mangamatay didto sa kamingawan, aron iyang mailog ang ilang mga katigayonan. {PM 492.2}

Sulod sa usa ka panahon kining maong buhat gidumala sa tago. Ug sa dihadiha nga nakakoha na ug igong kusog ang kalihokan nga makapasalig sa usa ka dayag nga pagbulag, nakia ni Kore nga maoy uJo sa kabatok nga pundok, sa katilingban giakusar si Moises ug si Aaron nga nangilog ug pagbulot an nga si Kore ug ang iyang mga katabang managsama nga may katungod sa pagapil sa pagdumala. Gidugangan pa sa pagsumbong nga ang katawohan gilangkatan sa kagawasan ug sa kaugalingon. “Hilabihan ang gahum nga inyong gikoha alang sa inyong kaugalingon,” maoy sikmat sa mga tiglaraw panggubot, “sa natan aw ninyo nga ang tibook nga katilingban balaan tagsatagsa kanila, ug si Jehova anaa sa ilang taliwala: busa, ngano nga nagpahataas kamo sa inyong kaugalingon ibabaw sa katilingban ni Jehova.” {PM 493.1}

Si Moises wala makasuspitsa niining halalum nga pagkapahiluna nga kumplot, ug sa diha nga ang makalilisang nga kahulogan niini mibuto diha kaniya, mihapa siya ug nangamuyo ngadto sa Dios. Mitindog siya nga sa pagkatinuod masulob on kaayo, apan malinawon ug kusganon. Gituga ngadto kaniya ang diosnon nga paggiya. “Bisan ugma,” siya miingon, “si Jehova magpahayag kong kinsa ang mga Iya, ug kong kinsa ang balaan, ug magaaghat kaniya sa pagpaduul ngadto Kaniya: busa siya nga Iyang pagapilion igapahiduul ngadto Kaniya.” Ang pagsulay gipalangan hangtud sa pagkaugma, aron ang tanan may panahon sa pagpamalandong. Unya sila nga nanaghandum sa pagkasacerdote, paduulon nga may insensaryo ang matag usa, ug maghalad ug insenso didto sa tabernaculo diha sa presensya sa katilingban. Ang balaod tataw kaayo nga sila lamang nga naordinahan ngadto sa balaan nga katungdanan maoy mag alagad diha sa sulod sa balaang puloy anan. Ug bisan gani si Nadab ug si Abiu gipatay tungod sa pagpangahas sa paghalad ug “lain nga kalayo,” sa walay pagtagad sa usa ka diosnon nga mando. Apan gihagit ni Moises ang iyang mga magsusumbong, kong tnangahas ba sila sa pagsulod sa hilabihan ka makatalagmanon nga pangaliya, sa pagsanghid sa Dios sa maong butang. {PM 493.2}

Sa iyang pagpili kang Kore ug sa iyang mga masigkalevihanon, si Moises miingon, “Ingon nga daw diyutay kini nga butang alang kaninyo, nga ang Dios sa Israel nga nagagahin kaninyo gikan sa katilingban sa Israel, sa pagdala kaninyo haduul ngadto Kaniya, sa pagbuhat sa pagalagad sa tabernaculo ni Jehova, ug sa pagbarug sa atubangan sa katilingban sa pag alagad Kaniya; ug nga Siya nagdala kanimo sa haduul, ug ang tanan mong mga igsoon, ang mga anak nga lalake ni Levi uhan kanimo? ug nagtinguha usab kamo sa pagkasacerdote? Busa, ikaw ug ang tanan mong ginsakopan nanaghiusa sa pagtindog batok kang Jehova: ug si Aaron, unsa ba siya nga nagbagolbol man kamo batok kaniya.” {PM 493.3}

Si Dathan ug si Abiram wala makahimo sa pagbarug ingon ka mapangahason kang Kore. ug si Moises nga nagalaum nga basin sila ug nadala ngadto sa kunsabo nga wala kaayo madaut. nagpatawag kanila sa pag atubang kaniya, aron siya makadungog sa ilang mga sumbong batok kaniya. Apan wala sila moatubang, ug sa mapahitas on nagdumili sa pagila sa iyang pagbulot an. Ang ilang tubag, nga gilitok nga nadungog sa katilingban, mao kini: “Diyutay ba lamang kini nga butang nga gidala mo kami gikan sa usa ka yuta nga nagapaagay

sa gatas ug dugos, aron sa pagpatay kanamo didto sa kamingawan, kondili nga magahimo ka sa imong kaugalingon nga prinsipe ibabaw kanamo? Labut pa niini, ikaw wala magdala kanamo ngadto sa yuta nga nagapaagay sa gatas ug dugos, ni magahatag kanamo sa panulondon sa kaumahan ug sa kaparrasan: pagaluskon mo ba ang mga mata niining mga tawohana? Dili kami mangadto." Sa ingon niini ilang giaplikar ngadto sa talan awon sa ilang kaulipnan ang mao gayud nga pulong nga gigamit ni Jehova sa Iyang pagsaysay sa sinaad nga panulondon. Ilang gisumbong si Moises nga nagpasumangil sa pagbuhat ilalum sa diosnon nga giya, ingon nga usa ka paagi sa pagtukod sa iyang pagbulot an; ug nagpahayag sila nga dili na sila magpasakop nga pagaguyoron sama sa mga tawo nga buta, karon paingon sa Canaan, ug karon paingon na man sa kamingawan, sa labing mohaum sa iyang ambisyoso nga mga laraw. Sa ingon niini siya nga usa ka malumo nga amahan, usa ka mapailubon nga magbalantay sa carnero, gitimailhan sa kinaitoman nga taras sa usa ka hari nga madaugdaugon ug mangingilog. Ang pagkawala makasulod sa Canaan, ingon nga silot sa ilang kaugalingong mga sala, gipasangil ngadto kaniya. {PM 494.1}

Nadayag nga ang mga simpatiya sa katawohan didto sa pundok nga wala mahimuot; apan si Moises wala maghimo ug lakang sa paglimpyo sa iyang kaugalingon. Sa solemni siya nangaliyupo ngadto sa Dios, diha sa presensya sa katilingban, ingon nga usa ka saksi sa kaputli sa iyang mga tuyo, ug sa katarung sa iyang pamatasan, ug nagpangilaba kaniya nga maoy iyang maghuhukom. {PM 494.2}

Diha sa pagkaugma, ang duruha ka gatus ug kalim an ka mga prinsipe, uban kang Kore nga ilang pangulo, nagpaila sa ilang kaugalingon, uban sa ilang mga insensaryo. Gidala sila ngadto sa sawang sa tabernaculo. samtang ang katawohan nagtapok didto sa gawas, nga naghulat sa sangputanan. Dili si Moises ang nagpatapok sa katilingban aron sa pagsaksi sa kapildihan ni Kore ug sa iyang ginsakopan, kondili ang mga rebelde, diha sa ilang nabutaan nga pang angkon, maoy nagpatawag kanila sa pagsaksi konohay sa ilang kadaugan. Ang usa ka dakong bahin sa katilingban ang ningdapig sa dayag ngadto kang Kore, kinsang mga paglaum hataas mahitungod sa pagdala sa iyang punto batok kang Aaron. {PM 495.1}

Sa natigum na sila sa atubangan sa Dios, "ang himaya ni Jehova mipakita sa tibouk nga katilingban." Ang diosnon nga pasidaan gisulti ngadto kang Moises ug kang Aaron. "Pahalayo kamo gikan sa kinataliwad an niining katilingban, aron nga pagaut uton ko sila sa dili madugay." Apan nanghapa sila, uban sa pag ampo nga nagaingon, "Oh Dios, ang Dios sa mga espiritu sa tanan nga unod, makasala ba ang usa ka tawo ug maligutgut ba ikaw sa tibook nga katilingban?" {PM 495.2}

Nakapahawa na si Kore gikan sa hugpong sa katawohan, aron sa pagtipon kang Dathan ug kang Abiram. sa diha nga si Moises, kinuyogan sa kapitoan ka mga tigulang, ninglugsong uban sa usa ka pasidaan ngadto sa katawohan nga nagdumili sa paduul ngadto kaniya. Misunod ang mga katawohan, ug sa wala pa niya ikahatag ang iyang mensahe, si Moises, pinaagi sa diosnong mando, miawhag sa katawohan nga nag ingon, "Pahawa, nangaliyupo ako kaninyo, gikan sa mga balongbalong niining mga tawong dautan, ug dili kamo maghikap

sa bisan unsa nga butang nga ila, aron kamo dili maut ut diha sa tanan nilang kasal anan." Gituman ang pasidaan tungod sa usa ka kahadlok sa dili matukib nga paghukom nga mahiaguman sa tanan. Nakita sa mga pangulong rebelde nga ang ilang mga kaugalingon gihiyaan niadtong mga tawo nga ilang nalimbongan, apan wala matarug ang ilang pagkamapangahason. Nibarug sila uban sa ilang mga pamilya diha sa pultahan sa ilang mga balongbalong, nga daw naghagit sa diosnon nga pasidaan. {PM 495.3}

Sa ngalan sa Dios sa Israel, si Moises karon nagpahayag, nga madungog sa katilingban: "Niini maila ninyo nga si Jehova nagsugo kanako aron magabuhat ako niining mga butanga; kay wala ko buhata kini gikan sa akong kaugalingong hunahuna. Kong kining mga tawohana mangamatay sa kamatayon sa tanang mga tawo, sa ingon niana si Jehova wala magsugo kanako. Apan kong si Jehova magabuhat ug usa ka bag ong butang, ug ang yuta magabuka sa iyang baba, ug magalamoy kanila uban ang tanang mga butang nila, ug sila manganaug nga buhi ngadto sa Sheol; unya kamo mangasayud nga kining mga tawohana nangamatay kang Jehova." {PM 496.1}

Ang mga mata sa tibook Israel gitutok ngadto kang Moises, samtang sila nanindog diha sa kalisang ug sa pagpaabut sa mahitabo. Sa paghunong niya pagsulti, mihiyak ang libon nga yuta ug nabuka kini, ug ang mga rebelde gilamoy nga buhi ngadto sa gahong, uban ang tanang butang nila, ug "nangahanaw sila gikan sa kinataliwad an sa kadlingban." Nangalagiw ang katawohan nga nakahukom sa ilang kaugalingon ingon nga mga umalambit sa sala. {PM 496.2}

Apan ang mga paghukom wala pa matapus. Ang nagpangidlap nga kalayo nga gikan sa panganod milamoy sa duruha ka gatus ug kalim an ka mga prinsipe nga mihalad ug insenso. Kining maong mga tawo, ingon nga dili maoy una sa pagsukol wala laglaga uban sa mga pangulong tiglaraw panggubot. Gitugotan sila sa pagtan aw sa ilang katapusan, ug aron usab sa paghatag kanila ug higayon sa paghinulsol. apan ang ilang mga kalooy didto sa mga rebelde, ug giambit nila ang ilang gidangatan. {PM 496.3}

Sa diha nga si Moises nagapangamuyo sa Israel sa pagkalagiw gikan sa rnagaabut nga kalaglagan, mapahunong pa, kong si Kore ug ang iyang mga kauban naghinulsol pa ug nangayo sa kapasayloan. Apan ang ilang paring nga pagpadayon maoy nagsilyo sa ilang gidangatan. Ang tibook nga katilingban mga mag aambit sa ilang sala, kay ang tanan nalooy kanila sa gamay o sa dako nga pagbati Apan diha sa iyang dakong kalooy naghimo ug usa ka kalainan tali sa mga pangulo diha sa pagsukol ug kanila nga ilang gidaldal. Ang katawohan nga nagtugot sa ilang kaugalingon nga malimbongan gihatagan gihapon ug luna sa paghinulsol. Ang dili malikwad nga mga ebidensya ginahatag nga sila nasayop, ug nga si Moises maoy husto. Ang talagsaon nga pagpasundayag sa gahum sa Dios maoy nakawagtang sa tanan nga pagduhaduha. {PM 496.4}

Ang Manulonda nga si Jesus nga maoy nag una sa mga Hebreohanon, naninguha sa pagluwas kanila gikan sa pagkalaglag. Ang kapasayloan nagapabilin pa alang kanila. Ang

paghukom sa Dios nagkahaduul na, ug gipakiloy an sila sa paghinulsol. Ang usa ka pinasahi, ug din mabangbang nga pagpahilabot gikan sa Langit maoy nakapahunong sa ilang pagsukol. Karon, kong sila motubag sa pagpataliwala sa Dios, mahimong maluwas pa sila. Apan samtang nangalagiw sila gikan sa mga paghukom, tungod sa kahadlok sa kalaglagan, ang ilang pagsukol wala matambali. Namalik sila sa ilang mga balongbalong nianang gabhiona nga nangalisang, apan dili mahinulsolon. {PM 497.1}

Naulog ulogan sila ni Kore ug sa iyang mga kauban hangtud sila sa tininuod nagtoo sa ilang kaugalingon nga maayo kaayo nga katawohan, ug nga sila gibuhatan ug sayop ug giabusahan ni Moises. Kong sila modawat nga si Kore ug ang iyang mga kauban nasayop, ug si Moises ang husto, nan mapugos sila sa pagdawat ingon nga maoy pulong sa Dios ang hukom nga sila mamatay didto sa kamingawan. Dili sila andam nga monunot niini, ug naninguha sila sa pagtoo nga gilimbongan sila ni Moises. Sa dakong kawili ilang gihambin ang paglaum matukod na ang bag ong kausaban sa mga butang, diin ang pagdayeg maoy mopuli sa pagbadlong, ug ang kasayon maoy mopuli alang sa kabalaka ug sa kasungian. Ang nangamatay nga mga tawo nakasulti ug mga pulong sa pag ulogulog ug nag angkon sa dako nga kaikag ug sa gugma alang kanila, ug ang katawohan nakahukom nga si Kore ug ang iyang mga kauban tingali mga maayong tawo. ug nga si Moises, sa ubang mga paagi maoy hinungdan sa ilang kalaglagan. {PM 497.2}

Malisud nga mahimo alang sa mga tawo ang paghatag ug dako pa nga insulto ngadto sa Dios kay sa pagtamay ug sa pagsalikway sa mga paagi nga iyang gamiton alang sa ilang kaluwasan. Dili lamang kini ra ang nahimo sa mga Israelinhon. kondili nagtinguha usab sila sa pagpapatay ni Moises ug ni Aaron. Apan bisan pa niini, wala sila makaila sa pagkakinahanglan sa pagpangita sa pasaylo sa Dios tungod sa ilang grabe nga sala. Kadtong maong gabii sa pagpamatuud wala moagi diha sa paghinulsol ug sa pagsugid sa mga sala, kondili diha sa pagmugna ug ubang paagi sa pagsikway sa mga kamatuoran nga gipakita nga sila labing dako sa mga makasasala. lla gihapon nga gihambin ang pagdumot sa mga tawo nga tinudlo sa Dios, ug naglig on sa ilang kaugalingon sa pagsukol sa ilang pagbulot an. Didto si Satanas aron sa pagtuis sa ilang paghukom, ug nagdala kanila nga tinaptapan sa mga mata ngadto sa kalaglagan. {PM 497.3}

Ang tibook Israel nangalagiw sa kahadlok sa siyagit sa hinukman nga mga makasasala nga nanaug ngadto sa gahong, kay sila ,miingon, “Tingali unya magalamoy kanamo usab ang yuta.” “Apan sa pagkaugma ang tibook nga katilingban sa mga anak sa Israel mingbagolbul batok kang Moises ug kang Aaron, nga nanag ingon: Gipatay ninyo ang katawohan ni Jehova.” Ug hapit na gayud sila mopadayon sa paghimo ug kadaut ngadto sa ilang matinumanon, ug nagasakripisyo sa kaugalingon nga mga pangulo. {PM 498.1}

Ang usa ka pagpasundayag sa diosnong himaya nakita diha sa panganod ibabaw sa tabernaculo, ug ang usa ka tingog nakigsulti ngadto kang Moises ug kang Aaron, nga nag ingon, “Pahalayo kamo gikan sa kinataliwad an niining katilingban, aron pagaut uton ko sila sa usa ka pagpamilok.” {PM 498.2}

Ang dautan nga binuhatan sa sala wala mapahiluna diha kang Moises, ug tungod niini siya wala mahadlok, ug wala magdali sa pagpahalayo ug biyaan ang katilingban nga mangamatay. Nagpabilin pa si Moises niining makahahadlok nga krisis nga nagpaila sa tinuod nga interes sa usa ka magbalantay alang sa panon nga giatiman niya. Nangamuyo siya nga ang kasuko sa Dios dili unta maglaglag sa hilabihan sa katawohan nga iyang pinili. Sa iyang pagpataliwala iyang napahunong ang bukton sa panimalus, nga ang hingpit nga katapusan dili pagahimuon sa masupilon ug masukolon nga Israel. {PM 498.3}

Apan ang tigpahamtang sa kaligutgut nakalakaw na; ang hampak nagahimo na sa bulohaton niya sa kamatayon. Tungod sa mando sa iyang igsoon, gikoha ni Aaron ang insensaryo ug midali ngadto sa taliwala sa katilingban aron sa “paghimo ug usa ka pagtabon sa sala alang kanila.” “Ug mibarug siya sa kinataliwad an sa mga minatay ug sa mga buhi.” Samtang nagapatugbaw ang aso sa insenso, ang mga pag ampo ni Moises didto sa tabernaculo misaka ngadto sa Dios; ug nahunong ang hampak; apan wala kini mohunong hangtud nga napulo’g upat ka libo sa mga Israelinhon ang nagbuy od nga patay. usa ka ebidensya sa dautang binuhatan sa pagbagolbol ug sa pagsukol. {PM 498.4}

Apan may dugang pang ebidensya ang gihatag nga ang pagkasacerdote natukod diha sa pamilya ni Aaron. Tungod sa diosnon nga mando ang matag usa ka banay gipaandam ug usa ka sungkod, ug gipasulat sa ibabaw niini ang ngalan sa banay. Ang ngalan ni Aaron gisulat sa ibabaw sa sungkod ni Levi. Ang mga sungkod gipamundok didto sa tabemaculo, sa “atubangan sa pagmatuud.” Ang pagpamulak sa bisan kinsa nga sungkod pagailhon nga kanang banaya mao ang gipili ni Jehova alang sa pagkasacerdote. Sa pagkaugma, “ania karon, ang sungkod ni Aaron alang sa balay ni Levi, nanalingsing, ug mitubo ang mga putot, ug namuskad ang mga bulak, ug namunga ug mga hinog nga almendras.” Kini gipakita ngadto sa katawohan, ug sa ulahi gipahiluna kini didto sa tabemaculo ingon nga usa ka pagpamatuud sa magasunod nga mga kaliwatan. Kining mao nga milagro maoy nakahusay sa isyo sa pagkasacerdote. {PM 498.5}

Karon sa hingpit natukod na nga si Moises ug si Aaron nagsulti pinaagi sa diosnong pagbulot an; ug ang katawohan napugos sa pagtoo sa wala kagustohi nga kamatuoran nga sila mangamatay didto sa kamingawan. “Ania karon,” maoy ilang singgit, “kami mangahanaw, kami mangausik kaming tanan mangausik.” Ilang giangkon nga sila nakasala diha sa pagsukol batok sa ilang mga pangulo, ug nga si Kore ug ang iyang mga kauban nag antus gumikan sa matarung nga paghukom sa Dios. {PM 499.1}

Diha sa pagsukol ni Kore nakita ang laraw, diha sa usa ka gamaygamay nga tablado, sa sama nga espititu nga miresulta ngadto sa pagsukol ni Satanas didto sa langit. Garbo kadto ug ambisyon mao ang nagtulod ni Lucifer sa pagmulo mahitungod sa pangagamhanan sa Dois, ug nagtinguha sa pagpukan sa kahusay nga natukod didto sa langit. Sukad sa iyang pagkahulog, maoy iyang tumong ang pagpatuhop sa sama nga espiritu sa kasina ug sa pagbagolbol, ang sama nga panganti alang sa katungdanan ug sa kadungganan, ngadto sa mga hunahuna sa mga tawo. Sa ingon siya naghuhat diha sa mga hunahuna ni Kore, Dathan ug ni

Abiram, sa paghaling sa tinguha alang sa pagpataas sa kaugalingon, ug sa pagpaukyab sa kasina, sa walay pagsalig, ug sa pagsukol. Iyang gipanulay sila sa pagsalikway sa Dios ingon nga ilang pangulo, pinaagi sa pagdumili sa mga tawo nga tinudlo sa Dios. Apan samtang diha sa ilang pagbagolbol batok kang Moises ug kang Aaron ilang gipanamastamasan ang Dios, hilabihan sa ilang pagkanalimbongan sa paghunahuna sa ilang kaugalingon nga mga matarung, ug sa pag ila kanila nga sa matinumanon nagbadlong sa ilang mga sala ingon nga gigamhan ni Satanas. {PM 499.2}

Dili ba ang sama nga mga pagkadautan diha gihapon nga naghay ad sa patukuranan sa kang Kore nga kalaglagan? Nagalukop ang garbo ug ang ambisyon. ug sa diha nga kining maong mga hiyas pagamanalon, sila ang moabli sa pultahan ngadto sa kasina, ug sa usa ka singkamot alang sa pagkalabaw; mapahilayo ang kalag gikan sa Dios, ug sa dili mamatngonan nadala ngadto sa mga ginsakopan ni Satanas. Sama kang Kore ug sa iyang mga kaubanan, daghan bisan pa sa nag angkon nga mga sumosunod ni Cristo, nagahunahuna, nagaplano, ug nagabuhat sa hilabihan nga pagpaninguha alang sa pagpataas sa kaugalingon, nga aron makoha ang simpatiya ug ang pagsuportar sa pagpamakak ug sa pagtuis sa mga alagad sa Ginoo, ug ila gani isumbong sila sa makauulaw ug hinakog nga mga katuyoan nga maoy nagdasig sa ilang kaugalingong mga kasingkasing. Pinaagi sa kanunay nga pagbalikbalik sa babak, ug batok sa tanang mga ebidensya, sa katapusan moabut sila sa pagtoo niini nga mao ang kamatuoran. Samtang naningkamot sa pagguba sa pagsalig sa katawohan diha sa mga tawo nga mga tinudlo sa Dios, sa tininuod sila nagtoo nga nagabuhat diha sa usa ka maayong buhat, sa pagkamatuud nagabuhat sa pag alagad sa Dios. {PM 500.1}

Ang mga Hebreohanon wala gusto nga magpasakop ngadto sa mga mando ug sa mga pagdili ni Jehova. Sila walay kalinaw ilalum sa pagdili, ug walay gusto nga modawat ug pagsaway. Mao kini ang sekreto sa ilang pagbagolbol batok kang Moises. Kong gipasagdan pa sila sa pagbuhat sumala sa ilang nahimut an, tingali aduna lamay pipila ka mga pagmulo batok sa ilang pangulo. Sa tibook nga kasaysayan sa iglesya, ang mga alagad sa Dios nagsagubang sa sama nga espiritu. {PM 500.2}

Pinaagi sa makasasala nga pagpatuyang nga ang katawohan maghatag kang Satanas sa agianan ngadto sa ilang mga hunahuna, ug sila moeksperensya gikan sa usa ka hugna ngadto sa laing hugna sa pagkadautan. Ang pagsalikway sa kahayag magangitngit sa hunahuna ug makapagahi sa kasingkasing, sa ingon niini, masayon na ang paghimo sa sunod nga lakang diha sa sala, ug sa pagsalikway gihapon sa mas matin aw nga kahayag, hangtud nga katapusan ang ilang mga batasan sa paghimo ug sayop nga mga binuhatan mahimong mapiho. Ang sala dili na magpakita kinila nga makasasala. Siya nga matinumanon nga nagawali sa pulong sa Dios, nga magabadlong sa ilang mga sala, sagad ilang pagadumtan. Tungod sa pagkadili gusto nga moantuc sa kasakit ug sa sakripisyo nga gikinahanglan sa pagreporma, ilang atubangon ang alagad ni Jehova ug sawayon ang iyang mga pagbadlong ingon nga wala kinahanglana ug mapiut ra. Sama kang Kore, ilang ipahayag nga ang katawohan wala masayop; ang magbabadlong mao ang hinungdan sa tanang mga kasamok.

Ug sa gipuypuy nila ang ilang mga tanlag niining mga limbong, ang abughoan ug ang nawalaan sa maayong pagbati magtipon sa pagsabwag ug kasamok diha sa iglesya, ug paluyahon ang mga kamot niadtong buot mopalig on niini. {PM 500.3}

Ang matag uswag nga himuon niadtong gitawag sa Dios sa pag una diha sa iyang bulohaton, nakapaukyab sa katahap; ang tagsatagsa ka buhat ginatuis sa mga abughoan ug sa mga mangingita ug sayop. Mao kini ang nahitabo sa panahon ni Luther, sa mga Wesley ug ubang mga repormador. Mao usab kini karon. {PM 501.1}

Dili unta buhaton ni Kore ang iyang nabuhat, kong iya pang nahibaloan nga ang tanan nga mga mando ug mga badlong nga gihatag ngadto sa Israel naggikan diay sa Dios. Apan tingali nahibalo siya niini. Ang Dios naghatag ug dili mabangbang nga ebidensya nga siya ang nagadala sa Israel. Apan si Kore ug ang iyang mga kauban nagsalikway sa kahayag hangtud nga nibutaan sila pag ayo sa pagkaagi nga ang labing makapahinulong nga mga pasundayag sa Iyang gahum wala paigo sa pagdani kanila; kining tanan ilang gipasangil sa ahensya nga tawohanon o satanasnon. Ang sama nga butang maoy gihimo sa katawohan, nga sa adlaw human sa pagkalaglag ni Kore ug sa iyang mga kauban miadto kang Moises ug kang Aaron, nga nagaingon, “Inyong gipamatay ang katawohan ni Jehova.” Bisan pa nga nakabaton sa labing makapatoo nga ebidensya sa wala mahimuot ang Dios sa ilang dalan diha sa Iyang paglaglag sa mga tawo nga naglimbong kanila, nangahas pa gayud sila sa pagpahanungod sa Iyang mga paghukom ngadto kang Satanas, nga nagmantala nga pinaagi sa gahum sa dautan, si Moises ug si Aaron maoy nakapahimo sa kamatayon sa maayo ug balaan nga katawohan. Nakasala sila sa sala batok sa Espiritu Santo, usa ka sala nga makapagahi sa kasingkasing sa tawo batok sa impluwensya sa diosnon nga grasya. Si Cristo miingon, “Bisan kinsa nga makasulti ug batok sa Anak sa Tawo, siya mapasaylo; apan bisan kinsa nga makasulti ug batok sa Espiritu Santo dili gayud siya pagapasayloon.” Mateo 12:32. Kining mga pulonga mao ang gisulti sa atong Manluluwas sa diha nga ang maluluy ong mga buhat nga Iyang gihimo pinaagi sa gahum sa Dios gipahmungud sa mga Judio ngadto kang Belsebub. Pinaagi sa ahensya sa Balaan nga Espiritu nga ang Dios magpakigsulti sa tawo; ug sila nga sa tinuyo magasalikway niini nga ahensya nga magaila niini nga satanasnon, nagputol sa agianan sa komunikasyon tali sa kalag ug sa Langit. {PM 501.2}

Ang Dios nagabuhat pinaagi sa pagpasundayag sa iyang Espiritu sa pagbadlong ug sa paghukom nga sad an ang makasasala; ug kong ang buhat sa Espiritu isalikway sa katapusan, wala nay mahimo ang Dios alang sa mao nga kalag. Nagamit na ang katapusang paagi sa diosnon nga kalooy. Giputol sa malapason ang iyang kaugalingon gikan sa Dios; ug ang sala walay tambal nga makaayo sa ivang kaugalingon. Walay reserba nga gahum nga pinaagi niini ang Dios makabuhat sa paghukom nga sad an ug sa pagkabig sa makasasala. “Pasagdi lamang siya” (Oseas 4:17) mao ang diosnon nga sugo. Unya “wala nay nahibilin pa nga halad inihaw tungod sa mga sala, kondili ang usa na lamang ka makalilisang nga pagpaabut ug hukom, ug kabangis sa kalayo nga magaut ut sa mga kaaway.” Hebreohanon 10:26.27. {PM 502.1}

Kapitulo 35. Didto sa Kamingawan

Sulod sa duulan sa kap atan ka mga tuig nawala sa panan aw ang mga anak sa Israel didto sa kahilitan sa kaawaawan. “Sa mga adlaw,” matud pa ni Moises, “nga nanglakaw kita gikan sa sa Cades bamea, hangtud sa atong pag abut sa sapa sa Sered, kadoan ug walo ka tuig; hangtud nga nahurot ang tanan nga kaliwatan sa mga tawo sa panggubatan gikan sa taliwala sa campo sumala sa gipanumpa kanila ni Jehova. Labut pa ang kamot ni Jehova diha batok kanila aron sa paglaglag kanila gikan sa taliwala sa campo, hangtud nga nahurot sila.” Deuteronomio 2:14, 15. {PM 503.1}

Sulod niining maong mga tuig kanunay nga gipahinumduman ang katawohan nga sila diha sa ilalum sa diosnon nga pagbadlong. Sa pagsukol didto sa Cades ilang gisalikway ang Dios; ug sulod sa usa ka panahon gisalikway usab sila sa Dios. Tungod kay nagmatuod sila nga dili matinumanon sa iyang pakigsaad, dili siya makadawat sa timailhan sa pakigsaad, nga mao ang tulomanon sa sirkumsisyon. Ang ilang handum sa pagpauli ngadto sa yuta sa kaulipnan maoy nagpakita kanila nga dili takus sa kagawasan, ug ang tulomanon sa Pasko, nga gitukod sa pagdumdum sa kagawasan gikan sa kaulipnan, dili pagabantayan. {PM 503.2}

Apan sa pagpadayon sa pag alagad sa tabernaculo nagpamatuod nga ang Dios wala magbiya sa hingpit sa Iyang mga katawohan. Ug ang Iyang tagana nagsangkop gihapon sa ilang mga kinahanglanon. “Si Jehova nga imong Dios nagpanalangin kanimo sa tanan nga bulohaton sa imong kamot,” maoy sulti ni Moises, diha sa pagsaysay niya sa kasaysayan sa ilang mga paglaroylaroy. “Siya nahibalo niining dakong kamingawan: niining kap atan ka tuig si Jehova nga imong Dios nag uban kanimo; walay bisan unsa nga nakulang kanimo.” Ug ang balaanong alawiton sa mga Levihanon, nga natala ni Nehemias, sa matin aw naghulagway sa pag atiman sa Dios alang sa Israel, bisan sulod niining mga tuig sa pagsalikway ug sa paghingilin: “Ikaw sa Imong pinilopilo nga mga kalooy wala mosalikway kanila didto sa kamingawan: ang haligi nga panganod wala mobiya sa ibabaw nila sa adlaw, aron sa pagtultul kanila sa dalan; ni ang haligi nga kalayo sa pagkagabii, aron sa pagbanwag kanila sa kahayag, ug sa alagianan nga ilang pagaagian. Ikaw usab naghatag sa Imong rnaayong Espiritu aron sa pagtudlo kanila, ug wala magtungina sa mana gikan sa ilang baba, ug naghatag kanila sa tubig alang sa ilang kauhaw. Oo, kap atan ka tuig nga ikaw nag alima kanila didto sa kamingawan...ang ilang mga bisti wala mangadaan, ug ang ilang mga tiil wala manghupong.” Nehemias 9:19-21. {PM 503.3}

Ang paglaroylaroy sa kamingawan wala lamang imando nga usa ka paghukom ibabaw sa mga rebelde ug sa mga hagolbulan, kondili ingon nga usa ka disiplina alang sa magasunod nga kaliwatan, ingon nga pangandam sa ilang pagsulod ngadto sa Sinaad nga Yuta Nagpahayag si Moises ngadto kanila nga nag ingon, “Ingon sa tawo nga magakastigo sa iyang anak nga lalake, mao usab si Jehova nga imong Dios magakastigo kanimo,” “aron ikaw pagapaubson Niya, sa pagsulay kanimo, aron sa paghibalo sa anaa sa imong kasingkasing, kong buot ka magtuman sa Iyang mga sugo, kon dili. Ug ikaw...gipaantus Niya sa kagutom, ug gipakaon ikaw Niya sa mana, nga wala mo hiilhi. bisan ang imong mga amahan wala

makaila, aron sa pagpahibalo kanimo nga ang tawo dili mabuhi sa tinapay lamang, kondili sa tagsatagsa ka butang nga magagula gikan sa baba ni Jehova, ang tawo mabuhi." Deuteronomio 8:5, 2, 3. {PM 504.1}

"Iyang hikaplagan siya didto sa usa ka awaaw nga yuta, ug didto sa walay kapuslanan, ug nagauwang nga kamingawan; Siya nagalibot kanila, Siya nagamatuto kaniya. Iyang gibantayan siya ingon sa kalimutaw sa Iyang mata." "Sa tanan nilang mga kasakitan Siya gisakit, ug giluwas sila sa manulonda sa Iyang presensya: diha sa Iyang gugma ug sa Iyang kalooy, sila gitubos Niya; ug sila gidala Niya, ug Iyang gisagakay sila sa tanang mga adlaw sa kanhing panahon." Deuteronomio 32:10; Isaias 63:9. {PM 504.2}

Apan ang mga talaan lamang sa ilang kinabuhi sa kamingawan mao ang mga hitabo sa pagsukol batok ni Jehova. Ang pag alsa ni Kore misangput sa kalaglagan sa napulo'g upat ka libo sa Israel. Ug diha pay mga hitabo nga nag inusara nga nagpakita sa sama nga espiritu sa pagtamay sa diosnon nga pagbulot an. {PM 504.3}

Sa usa ka higayon ang anak nga lalake sa usa ka babaye nga Israelinhon ug sa usa ka Egiptohanon, nga usa sa nagakasagol nga panon sa katawohan nga ning uban sa Israel gikan sa Egipto, mibiya sa iyang kaugalingon nga bahin sa campo, ug sa iyang pagsulod sa ila sa mga Israelinhon, siya miangkon sa katungod sa pagpatindog sa iyang balongbalong didto. Niini ang diosnon nga kasugoan nagdili kaniya sa pagbuhat sa ingon, ingon nga ang mga kaliwat sa usa ka Egiptohanon ginapahigawas gikan sa katilingban hangtud sa ikatulo nga kaliwatan. Dihay usa ka paglalisay tali kaniya ug sa usa ka Israelinhon, ug ang butang gidala ngadto sa mga maghuhukom nga naghukom batok sa malapason. {PM 504.4}

Naglagut niini nga hukom, iyang gitunglo ang maghuhukom, ug diha sa kainit sa iyang kasuko, iyang gipanamastamasan ang ngalan sa Dios. Dihadiha gidala siya ngadto sa atubangan ni Moises. Ang sugo nga nahatag nagaingon, "Siya nga magatunglo sa iyang amahan kun sa iyang inahan, pagapatyon gayud siya" (Exodo 21:17); apan walay gihimong tagana aron sa pagsulbad niini nga kaso. Hilabihan ka makalilisang kadtong kalapasan nga gibati ang pagkakinahanglan sa pinasahi nga mando gikan sa Dios. Ang tawo gibutang sa usa ka dapit nga binantayan hangtud masiguro ang kabubut on sa Ginoo. Ang Dios mismo nagpahamtang sa silot; uban sa diosnong pasugo ang mapasipalahon gidala ngadto sa gawas sa campo, ug gibato ngadto sa kamatayon. Kadtong mga saksi sa pagpakasala nagbutang sa ilang mga kamot sa ibabaw sa ilang ulo, nga sa ingon niini sa solemni nagamatuud sa pagkatinuud sa sumbong batok kaniya. Unya sila ang unang milabay ug mga bato, ug ang katawohan nga diha nagtindog, sa sunod mitipon diha sa pagtuman sa hukom. {PM 505.1}

Kini gisundan sa pahibalo mahitungod sa usa ka kasugoan sa pagsulbad sa sama nga mga kalapasan: "Sultihan mo ang mga anak sa Israel sa pag ingon: Bisan kinsa nga magsulti ug pasipala batok sa iyang Dios, magdala siya sa iyang sala. Ug kadtong magapasipala sa ngalan ni Jehova, pagapatyon gayud ang tibook nga katilingban magabato kaniya: maingon ang sa

dumuluong, mao usab ang sa malupyo, kong pagapasipalahan niya ang ngalan ni Jehova, pagapatyon gayud siya." Levitico 24:15, 16. {PM 505.2}

Adunay molantugi mahitungod sa gugma sa Dios ug sa Iyang hustisya diha sa pagduaw sa hilabihan ka piut nga silot tungod sa mga pulong nga nagsulti diha sa kainit sa pagbati Ang gugma ug ang hustisya nagkinahanglan nga ang mga sulti nga gitukmod sa tinuyo nga pagdaut batok sa Dios ilhon nga usa ka dakong sala. Ang kastigo nga giduaw sa unang malapason mahimong usa ka pasidaan ngadto sa uban, aron ang ngalan sa Dios pagamatngonan sa kataha. Apan kong ang sala ning maong tawo gitugotan pa sa pagpalabay nga walay silot, ang uban mangaluya; ug ingon nga resulta, daghang mga kinabuhi ang masakripisyo sa ngadtongadto. {PM 505.3}

Ang nagkasagol nga panon sa katawohan nga migula uban sa mga Israelinhon gikan sa Egipto maoy usa ka gigikanan sa nagpadayon nga panulay ug kasamok. Nagpatuo sila nga nagbiya na sa pagsimba ug mga diosdios, ug mosimba sa matuud nga Dios; apan ang ilang sayo nga edukasyon ug pagbansay maoy nag umol sa ilang mga batasan ug taras, ug sa kapin kung kulang sila gidaut sa pagsimba sa mga diosdios ug sa walay pagtahud sa Dios. Sila mao ang kanunay nga mopaukyab sa panagsungi, ug sila maoy unang mosumbong, ug ilang gilebadurahan ang campo sa ilang diwatahang mga batasan ug sa ilang mga pagbagulbol batok sa Dios. {PM 506.1}

Sa wala madugay sa ilang paghibalik ngadto sa kamingawan, ang usa ka pananglitan sa paglapas sa Sabado nahitabo, ilalum sa mga kahigayonan nga naghimo niini nga usa ka kaso sa sala nga lahi. Ang pahibalo ni Jehova nga Iyang bawian sa kabilin ang Israel, nakapapukaw sa espiritu sa pagsukol. Usa sa katawohan, nga nasuko nga napahigawas sa Canaan, ug determinado sa pagpakita sa iyang pagsukol sa kasugoan sa Dios, nangahas sa dayag nga paglapas sa ikaupat nga sugo, pinaagi sa paggula aron sa pagpangahoy sa adlaw nga Sabado. Sulod sa hamubo nga pagpuyo sa kamingawan, ang paghaling ug kalayo sa adlaw nga ikapito estrikto nga gidili. Ang mao nga pagdili wala moabut ngadto sa Canaan, diin ang kapintas sa klima kanunay maghimo nga gikinahanglan ang kalayo; apan didto sa kamingawan, ang kalayo wala kinahanglana alang sa pagpainit. Ang buhat niining mao nga tawo maoy usa ka tinuyo ug hinunahuna nga daan nga paglapas sa ikaupat nga sugo ang usa ka sala, dili sa pagkawala makahunahuna o sa kaburong, kondili sa pangagpas. {PM 506.2}

Hingsakpan siya sa akto, ug gidala ngadto sa atubangan ni Moises. Daan nang gipahayag nga ang paglapas sa Sahado pagasilotan sa kamatayon; apan wala pa ikapadayag kong unsaon sa pagpahamtang sa silot. Ang kaso gidala ni Moises ngadto ni Jehova, ug ang manao gihatag: "Ang tawo kinahanglan nga pagapatyon gayud: ang tibook nga katilingban magabato kaniya sa mga bato didto sa gawas sa campo." Numeros 15:35. Ang mga sala sa pagpasipala ug ang tinuyo nga paglapas sa Sabado nagdawat sa sama nga silot, ingon nga managsama nga usa ka pagpahayag sa pagsukol sa pagbulot an sa Dios. {PM 506.3}

Niining atong kaadlawan adunay daghan nga nagsalikway sa Sabado sa paglalang kon ingon nga usa ka tinukod nga Judio, ug nagsugyot nga kong pagabantayan kini. ang silot sa kamatayon kinahanglan ipahamtang tungod sa paglapas niini; apan atong makita nga ang pagpasipala nagdawat sa sama nga silot sa naglapas sa Sabado. Tungod niini makahukom ba kita nga ang ikatulo nga sugo ipadaplin usab ingon nga aplikado lamang sa mga Judio? Apan ang pangatarungan nga gikoha gikan sa silot sa kamatayon mapadapat ngadto sa ikatulo, sa ikalima, ug sa pagkatinuud ngadto sa hapit tanan sa napulo ka mga sugo, managsama sa ikaupat. Bisan ang Dios dili karon magsilot sa maglapas sa Iyang kasugoan sa lumalabay nga mga silot, apan ang Iyang pulong nagpahayag nga ang mga suhol sa sala mao ang kamatayon; ug diha sa katapusan nga pagpatuman sa paghukom makaplagan nga ang kamatayon mao ang bahin niadtong naglapas sa Iyang balaan nga mga sugo. {PM 507.1}

Sulod sa tibook nga kap atan ka tuig didto sa kamingawan, ang katawohan sa matag-semana gipahinumduman sa ilang balaan nga katungdanan sa Sabado pinaagi sa milagro sa mana. Apan bisan kini, wala makadala kanila ngadto sa pagsugot. Bisan pa ug wala sila mangahas sa hilabihan ka dayag ug walay kahadlok nga kalapasan sama sa nagdawat sa talagsaon nga silot, apan dihay dako nga pagkayam angan diha sa pagbantay sa ikaupat nga sugo. Ang Dios nagpahayag pinaagi sa Iyang manalagna nga nag ingon, “Ang Akong mga adlaw nga igpapahulay ilang gipasapalahan sa hilabihan gayud.” Ezekiel 20:13-24. Ug kini giihap nga kauban sa mga katarungan sa pagpagawas sa unang kaliwatan gikan sa Sinaad nga Yuta. Apan ang ilang mga anak wala makakat on sa leksyon. Mao kana ang ilang wala pagpakabana sa Sabado sulod sa kap atan ka tuig nga paglaroylaroy, nga bisan ang Dios wala magpugong kanila gikan sa pagsulod sa Canaan, nagpahayag Siya nga sila magkatibulaag taliwala sa mga kanasuran tapus sa paghalin didto sa Yuta sa Saad. {PM 507.2}

Gikan sa Cades ang mga anak sa Israel miliso pagbalik ngadto sa kamingawan; ug ingon nga natapus na ang ilang hamubo nga pagpuyo sa kaawaawan, sila miabut “bisan ang tibook katilingban, mingdangat sa kamingawan sa Zin sa bulan nga nahauna; ug ang katawohan nagpahamutang sa Cades.” Numeros 20:1. {PM 507.3}

Dinhi namatay si Miriam ug gibulong. Gikan niadtong talan awon sa kalipay diha sa lapyahan sa Dagat nga Mapula, sa diha nga ang Israel migula uban sa pag awit ug sa nagsayaw sa pagsaulog sa kadaugan ni Jehova, ngadto sa lubnganan sa kamingawan nga maoy nagtapus sa tibook kinabuhi nga paglaroylaroy mao kana ang gidangatan sa mga minilyon nga uban sa hataas nga mga paglaum nanggula gikan sa Egipto. Ang sala midali paggula gikan sa ilang mga ngabil sa kopa sa panalangin. Makakat on ba kaha sa leksyon ang sunod nga kaliwatan? {PM 508.1}

“Bisan pa niini sila nanagpakasala gihapon ug wala managpanuo sa iyang mga katingalahang buhat...Sa diha nga Iyang gipatay sila, unya sila nanagpangita sa Dios; ug mingbalik sila nga nanagpangita nga masingkamuton sa Dios. Ug sila nahinumdum nga ang Dios mao ang ilang bato, ug ang Hataas Uyamut nga Dios mao ang ilang Mamamawi.” Salmo 78:32-35. Apan bisan pa niini wala sila mobalik ngadto sa Dios uban sa tininuud nga

katuyoan. Bisan pa nga sa diha sila gisakit sa ilang mga kaaway nangita sila ug panabang gikan Kaniya nga mao lamang ang makaluwas, apan “ang ilang mga kasingkasing wala matul id uban Kaniya, ni nagmatinumanon sila sa Iyang tugon Apan Siya sanglit maloloy on, nagpasaylo sa ilang kasal anan. ug wala Niya paglaglaga sila: Oo, sa makadaghan gipahilayo Niya ang Iyang kaligutgut... Ug nahinumdum Siya nga sila mga unod lamang, usa ka hangin nga lumalabay ug dili na mobalik pag-usab.” Salmo 78:37-39. {PM 508.2}

Kapitulo 36. Ang Bato nga Gibunalan

Kining kapituluha gibase sa Numeros.

Gikan sa gibunalan nga bato didto sa Horeb una nga miagay ang buhi nga sapa nga nagpiskay sa Israel diha sa kamingawan. Sulod sa tibook nilang paglaroylaroy, diin gani anaa ang gikinahanglan, gihatagan sila ug tubig pinaagi sa usa ka milagro sa kaloov sa Dios. Hinuon, ang tubig wala magpadayon sa pag agay gikan sa Horeb. Bisan diin sa ilang mga pagpanaw kong nagkinahanglan sila ug tubig, didto gikan sa mga liki sa bato kini mibugwak sa daplin sa ilang kampamento. {PM 509.1}

Si Cristo kadto, pinaagi sa gahum sa Iyang pulong, ang nakapaagay sa mabugnaw nga sapa alang sa Israel. “Silang tanan nanagpanginom gikan sa mao rang usa ka espirituhanong ilimnon, kay sila nanagpanginom man gikan sa Bato nga minunot kanila, ug ang maong Bato mao si Cristo.” 1 Corinto 10:4. Siya mao ang tuburan sa tanang lumalabay ingon man sa espirituhanon nga mga panalangin. Si Cristo, ang matuud nga Bato, nag uban kanila diha sa tibook nila nga paglaroylaroy. “Sila wala uhawa sa Iyang gimandoan sila latas sa mga kamingawan; Iya nga gipaagay ang mga tubig gikan sa bato alang kanila; Iya usab nga gipikas ang bato, ug ang mga tubig mingbuhagay.” “Mingdaligdig sila ngadto sa mga mamala nga dapit sama sa usa ka suba.” Isaias 48:21;Salmo 105-41. {PM 509.2}

Ang bato nga gibunalan maoy usa ka larawan ni Cristo, ug pinaagi niini nga simbolo ginatudlo ang labing bililhon nga espirituhanon nga mga kamatuoran. Maingon nga miagay ang mga tubig nga naghatag ug kinabuhi gikan sa bato nga gibunalan, sa ingon niini gikan kang Cristo, “ang binunalan sa Dios,” ang “ginasamaran tungod sa atong kalapasan,” “napangos tungod sa atong mga kasal anan” (Isaias 53:4, 5), ang sapa sa kaluwasan nagaagay alang sa usa ka kaliwat nga nawala. Maingon nga ang bato kausa ra bunali, mao man usab si Cristo, “kausa ra ihalad aron sa pagkoha sa mga sala sa daghang mga tawo.” Hebreohanon 9:28. Si Cristo dili na kinahanglan ihalad pa sa ikaduha; ug gikinahanglan lamang alang kanila nga nangita sa mga panalangin sa Iyang grasya ang pagpangayo sa ngalan ni Jesus, nga magabobo sa tinguha sa kasingkasing diha sa mahinulsolon nga pag ampo. Ang mao nga pag ampo magadala sa atubangan ni Jehova sa mga panon sa mga samad ni Jesus, ug unya muagay pag usab ang dugo nga magahatag ug kinabuhi, nga gisimbolohan sa pag agay sa buhi nga tubig alang sa Israel. {PM 509.3}

Ang pag-agay sa tubig gikan sa bato didto sa kamingawan gisaulog sa mga Israelinhon, tapus sa ilang pagpahaluna sa Canaan, uban sa mga pasundayag sa dako nga paglipay. Sa panahon ni Cristo kining mao nga selebrasyon nahimong labing mahinuldogon nga seremonya. Kini nahitabo sa okasyon sa Fiesta sa mga Tabernaculo, sa diha nga ang katawohan nga gikan sa tibook yuta natigum didto sa Jerusalem. Sa matag usa sa pito ka adlaw sa maong fiesta ang mga sacerdote manggula uban sa musika ug sa koro sa mga Levihanon aron sa pagkalos ug tubig diha sa usa ka bulawan nga sudlanan gikan sa tubod sa Siloam. Sila ginasunod sa mga panon sa mga maninimba. ingon ka daghan nga makaduul sa

sapa ug magainom niini, samtang ang masadya nga mga huni nagsulbong nga nagaingon, “Uban ang kalipay kamo managtimba ug tubig gikan sa mga atabay sa kaluwasan.” Isaias 12:3. Unya nag tubig nga tinimba sa mga sacerdote pas anon ngadto sa templo taliwala sa nagatunog nga mga budyong ug sa solemni nga kanta nga nagaingon, “Ang among mga tiil nanagtindog sa sulod sa imong mga ganghaan, Oh Jerusalem.” Salmo 122:2. Ang tubig gibobo sa ibabaw sa halaran sa halad nga sinunog, samtang ang mga awit sa pagdayeg misulbong, ang mga katawohan nanagduyog diha sa madaugon nga koro uhan sa mga ginamiton sa musika ug sa lawum ug tingog nga mga trumpeta. {PM 510.1}

Gipahimuslan sa Manluluwas kining simboliko nga tulomanon sa pagpatumong sa mga hunahuna sa katawohan ngadto sa mga panalangin nga maoy Iyang gianhi sa pagdala kanila. “unya sa katapusang adlaw, ang labing dakong adlaw sa fiesta,” ang Iyang tingog nadungog sa mga paningog nga milanog ngadto sa mga sawang sa templo, siya misinggit, “Kong adunay tawo nga giuhaw. umari siya kanako ug uminom. Siya nga mosalig kanako. sumala sa giingon sa kasulatan, gikan sa iyang kasingkasing modagayday ang mga sapa sa tubig nga buhi.” “Niini,” miingon si Juan, “siya nagsulti labut sa Espiritu nga pagadawaton sa mga misalig Kaniya.” Juan 7:37-39. Ang mabugnaw nga tubig nga nagatubod diha sa uga ug pansil nga yuta nga nakahimo sa awaaw nga dapit sa pagpamulak, ug nagaagay aron sa paghatag ug kinabuhi ngadto sa nagakamatay, maoy usa ka timailhan sa diosnon nga grasya nga si Cristo lamang ang makatuga, ug nga sama sa buhi nga tubig, nagaputli, nagapapiskay, ug nagahatag ug kabaskog sa kalag. Siya nga diha kaniya si Cristo nagapabilin sa sulod niya may usa ka walay pagkapakyas nga tuburan sa grasya ug kusog. Si Cristo nagalipay sa kinabuhi ug nagahayag sa agianan alang sa tanan nga sa tininuud nagapangita Kaniya. Ang iyang gugma nga gidawat ngadto sa kasingkasing, motukod kini diha sa maayong mga buhat ngadto sa kinabuhing walay katapusan. Ug dili lamang kini magpanalangin sa kalag diin kini migula, apan ang buhi nga sapa moilig diha sa mga pulong ug mga buhat sa pagkamatarung, aron mabugnawan ang ginauhaw sa palibot niya. {PM 510.2}

Ang sama nga pasumbingay gigamit ni Cristo sa Iyang pagpakigsulti sa babaye sa Samaria didto sa atabay ni Jacob: “Bisan kinsa nga magainom sa tubig nga Akong igahatag kaniya dili na gayud pagauhawon; kay ang tubig nga Akong ihatag kaniya mahimong diha sa sulod niya usa ka tubod sa tubig nga magatubo ngadto sa pagkakinabuhing dayon.” Juan 4:14. Gikumbinar ni Cristo ang duruha ka tipo. Siya mao ang bato, ug Siya mao ang buhi nga tubig. {PM 511.1}

Ang samang maanindot ug makahuloganon nga mga pasumbingay ginagamit sa tibook nga Biblia. Sa mga gatusan nga mga katuigan sa wala pa moanhi si Cristo, nagtudlo si Moises ngadto Kaniya ingon nga bato sa kaluwasan sa Israel; ang salmista nag-awit mahitungod Kaniya ingon nga “Mamamawi ko,” “ang bato sa akong kalig on,” “ang bato nga labing taas pa kay kanako,” “ang usa ka bato nga puy anan,” ang kalig on sa akong kasingkasing,” “ang bato nga akong dalangpanan.” Diha sa awit ni David ang Iyang grasya gihulagway usab ingon sa mabugnaw, ug “mga tubig nga malinaw,” sa taliwala sa mga sibsibanan nga

malunhaw, nga sa daplin niini ginadala sa langitnon nga Magbalantay ang Iyang panon. Sa makausa pa siya nagaingon, “Ikaw magpainom kanila sa sapa sa Imong mga kalipay. Kay kanimo anaa ang tuburan sa kinabuhi.” Salmo 19:14; 62:7; 61:2; 71:3; 73:26; 94:22; 23:2; 36:8, 9. Ug ang maalamon nga tawo nagpahayag, “Ang tubod sa atabay sa kaalam maingon sa usa ka sapa nga nagaagay.” Proverbio 18:4. Alang kang Jeremias si Cristo mao “ang tuburan sa mga tubig nga buhi.” alang kang Zacarias, siya “usa ka tuburan nga pagabuksan...alang sa sala ug alang sa kahugaw.” Jeremias 2:13; Zacarias 13:1. {PM 511.2}

Si Isaias nagahulagway Kaniya ingon nga “bato nga walay katapusan,” ug ang “usa ka landong sa usa ka dakong pangpang nga bato sa yuta sa kahago.” Isaias 26:4; 32:2. Ug iyang gitala ang bililhong saad, nga nagdala sa matin aw gayud ngadto sa hunahuna sa buhi nga sapa nga nag agay alang sa Israel: “Ang mga kabus ug hangul nagapangita ug tubig, ug wala man, ug ang ilang dila namad an tungod sa kauhaw; ako, si Jehova, magatubag kanila, Ako ang Dios sa Israel, dili mobiya kanila.” “Magabobo Ako ug tubig kanila nga giuhaw, ug mga sapa sa ibabaw sa mamala nga yuta;” “sa kamingawan magagula ang mga tubig, ug ang mga sapa diha sa awaaw.” Gihatag ang imbitasyon nga nagaingon, “Ho, ang tagsatagsa nga ginauhaw, umari kamo sa mga tubig.” Isaias 41:17; 44:3; 35:6; 55:1. Ug kini nga imbitasyon gipalanog diha sa naghinak op nga mga dahon sa balaan nga pulong. Ang sapa sa tubig sa kinabuhi, nga “ingon katin aw sa bildo”, naga ilig gikan sa trono. sa Dios ug sa Cordero; ug ang maloloy on nga tawag nagabagting latas sa mga katuigan nga nagaingon, “ang mav tinguha, paimna sa walay bayad nga tubig nga nagahatag sa kinabuhi.” Pinadayag 22:17. {PM 512.1}

Sa dayon nang abut sa panon nga Hebreohanon didto sa Cades, ang buhi nga sapa nga sa sulod na sa daghang mga tuig nagbul og diha sa daplin sa ilang gikampohan, mihunong. Kini na man maoy tuyo sa Ginoo ang pagsulay sa Iyang katawohan. Iyang pagamatud an kong sila mosalig ba sa Iyang tagana o mosundog sa pagkawalay pagtoo sa ilang mga amahan. {PM 512.2}

Karon makita na nila ang mga kabungturan sa Canaan. Sa pipila na lamang ka mga adlaw nga panaw magdala kanila ngadto sa mga utlanan sa sinaad nga yuta. Distansya lamang sila ug diyutay gikan sa Edom, nga iya sa mga kaliwat ni Esau, ug latas niini anaa ang gitudlo nga agianan ngadto sa Canaan. Ang mando nga gihatag ngadto kang Moises mao kini: “Patunong kamo ngadto sa amihanan. Ug sugoon mo ang katawohan nga magaingon: Molatas kamo sa utlanan sa inyong mga igsoon ang mga anak ni Esau, nga nagpuyo sa Seir ug sila mangahadlok kaninyo... Sa salapi mopalit kamo kanila ug kalan on, aron kamo makakaon; ug salapi mopalit usab kamo kanila ug tubig aron kamo makainom.” Deuteronomio 2:3-6. Kining maong mga pahimangno igo na unta sa pagpatin {PM 512.3}

aw ngano nga ang ilang tubig naputol; hapit na sila moagi latas sa dapit nga maayong pagkatubig, ug tabunok, diha sa usa ka tanus nga dalan ngadto sa yuta sa Canaan. Nagsaad kanila ang Dios sa usa ka pag agi sa Edom nga walay hilabot kanila, ug may higayon usab sila sa pagpamalit ug pagkaon ug tubig nga paigo gamiton sa panon. Ang paghunong sa

milagroso nga pag agay sa tubig mao unta ang higayon sa ilang paglipay, ingon nga usa ka timailhan nga natapus na ang ilang paglaroylaroy sa kamingawan. Kong wala pa unta sila butai sa ilang pagkawalay pagtoo, ila unta nga masabtan kini. Apan gihimong higayon sa pagduhaduha ug sa pagbagolbol ang saad sa Dios. Daw ang katawohan ningbiya na sa paglaum nga ang Dios magadala kanila ngadto sa pagpanag iya sa Canaan, ug nagtiabaw sila alang sa mga panalangin sa kamingawan. {PM 512.4}

Sa wala pa sila tugoti sa Dios sa pagsulod sa Canaan, kinahanglan sila magpakita nga nagtoo sila sa Iyang saad, Ang tubig mihunong sa wala pa sila moabut sa Edom. Dinhi ang higayon alang kanila, sulod sa diyutay nga panahon sa paglakaw pinaagi sa pagtoo inay sa pagtan aw. Apan sa una nga pagsulay miturok ang sama nga maguboton, ug dili mapasalamaton nga espiritu nga maoy gipaila sa ilang mga amahan. Wala madugay ang singgit alang sa tubig nadungog diha sa ilang gikampohan, nga nalimot sa kamot nga sa daghang mga tuig maoy naghatag kanila sa ilang mga kinahanglanon, ug imbis nga moliso ngadto sa Dios alang sa panabang, sila nagbagulbol batok Kaniya, ug sa ilang pagkawalay paglaum nanagsinggit sa pag ingon, “Agad pa unta nga nangamatay kami sa pagkamatay sa among mga igsoon sa atubangan ni Jehova!” (Numeros 20:1-13); nga sa ato pa, sila nangandoy nga naapil unta sa gidaghanon sa nangalaglag tungod sa pagsukol ni Kore. {PM 515.1}

Ang ilang mga pagsinggit gitumong ngadto kang Moises ug kang Aaron: “Ngano nga gipaanhi ninyo ang katilingban ni Jehova niini nga kamingawan, aron mangamatay kami dinhi ug ang among mga mananap? Ug nganong gipatungas mo kami gikan sa Ehipto aron sa pagdala kanamo niining dautan nga dapit? Kini dili mao ang dapit alang sa uma, kun sa mga higuera, kun sa mga parras, kun sa mga granada; wala gani bisan tubig nga sa pag inom.” {PM 515.2}

Miadto ngadto sa pultahan sa tabernaculo ang mga pangulo, ug didto nanghapa sa ilang kaugalingon. ‘‘Ang himaya ni Jehova nagpakita” pag usab, ug gimandoan si Aloises sa pag ingon, “Gamita ang sungkod, ug tiguma ang katilingban, ikaw ug si Aaron nga imong igsoon nga lalake, ug magsulti kamo sa bato sa atubangan sa ilang {PM 515.3}

Ang duruha ka mga igsoon miadto sa atubangan sa katawohan, si Moises uban sa sungkod sa Dios nga diha sa iyang kamot. Mga gulang na sila nga mga tawo. Dugay na nilang antus sa pagsukol ug sa pagkagahi ug ulo sa Israel; apan karon, sa katapusan, bisan ang pailub ni Moises ning awas. “Patalinghug karon kamo, mga malalison; makapaagay ba kami ug mga tubig alang kaninyo gikan niining batoha?” ug imbis sultihan ang bato, sumala sa gisugo kaniya sa Dios, kaduha kini niya bunali sa iyang sungkod. {PM 516.1}

Mibuhagay ang daghan nga tubig aron sa pagtagbaw sa panon. Apan nahimo ang usa ka dakong sayop. Nakasulti si Moises gikan sa pagbati nga nasuko; ang iyang mga pulong maoy usa ka pagpahayag sa tawohanun nga pagbati inay unta sa balaan nga kapungot tungod kay napakaulawan ang Dios. “Patalinghug karon kamo, nga mga malalison,” siya miingon.

Kining maong sumbong tinuod, apan bisan ang tinuod dili ipasulti diha sa kapungot o sa walay pagpailub. Sa diha nga gimandoan sa Dios si Moises sa pagpahamtang sa Israel sa ilang pagsukol, ang mga pulong masakit sa iyang kaugalingon, ug malisud alang kanila ang pagdala, apan ang Dios nagbulig kaniya sa paghatud sa mensahe. Apan sa diha nga gigamit niya kini sa iyang kaugalingon sa pag akusar kanila, iyang gipasubo ang Espiritu sa Dios, ug naghimo lamang kini ug kadaut ngadto sa katawohan. Nakita ang iyang kakulang sa pailub ug sa pagpugong sa kaugalingon. Sa ingon niini ang katawohan nahatagan ug okasyon sa pagpangutana kong ang iyang kaniadto nga paagi nailalum ba sa pagmando sa Dios, ug sa paghatag ug pamalibad sa ilang kaugalingong mga sala. Si Moises, ingon man sila, nakapayugot sa Dios. Ang iyang paagi, sila nag-ingon nga sukad sa sinugdan bukas ngadto sa pagsaway ug sa saway. Nakakaplag na sila karon ug pasumangil sa ilang pagpaninguha sa pagsalikway sa tanang mga pagbadlong nga gipadala kanila sa Dios pinaagi sa Iyang alagad. {PM 516.2}

Nagpaila si Moises sa walay pagsalig sa Dios. “Makadala ba kami ug tubig?” siya misukna, nga daw ang Dios dili motuman sa iyang gisaad. “Kamo wala motuo kanako,” mipahayag si Jehova ngadto sa duruha ka mga igsoon, “sa pagbalaan kanako sa atubangan sa mga anak sa Israel.” Sa takna nga napakyas ang tubig, ang ilang kaugalingon nga pagtoo diha sa katumanan sa saad sa Dios nauyog sa pagbagobol ug sa pagsukol sa katawohan Ang unang kaliwatan gihukman nga mangamatay didto sa kamingawan tungod sa ilang walay pagtoo, apan ang sama nga espiritu mitungha diha sa ilang mga anak. Ingon nga gikapoyan ug napaubos ang buot, si Moises ug si Aaron wala maghimo ug panlimbasug sa pagsanta sa pagbati sa kadaghanan. Kong sa ilang kaugalingon nagpaila pa sila sa walay pagduhaduha nga pagtoo sa Dios, ila unta mapahiluna ang butang diha sa atubangan sa katawohan diha sa usa ka kahayag nga makapatakus kanila sa pagsagubang sa pagsulay Pinaagi sa walay langan ug sa mapahamtangon nga paggamit sa pagbulot an nga tinugyanan gisangon kanila ingon nga mga punoan sa kagamhanan, ila unta nga mapuypuy ang pagbagolbol. Ila nga katungdanan ang pagpagula ug paningkamot diha sa ilang gahum sa pagdala sa usa ka maayong kahimtang sa mga butang sa dili pa nila hangyoon ang Dios sa pagbuhat alang kanila. Kong nadali pa sa pagsumpo ang pagbagolbol didto sa Cades, pagkadaghan unta ang kadaut ang malikayan! {PM 516.3}

Pinaagi sa iyang dinalidali nga buhat, gikoha ni Moises ang gahum sa leksyon nga buot itudlo sa Dios. Ang bato, ingon nga simbolo ni Cristo, gibunalan makausa, sama nga si Cristo igahalad sa makausa. Sa ikaduha nga panginahanglan gikinahanglan lamang ang pagsulti ngadto sa bato, ingon nga igo lamang kita nga mangayo sa mga panalangin diha sa ngalan ni Jesus. Pinaagi sa ikaduha nga pagbunal sa bato, ang kahulogan niini nga matahum nga simbolo ni Cristo naguba. {PM 517.1}

Dugang pa niini, si Moises ug si Aaron nangako sa gahum nga iya lamang sa Dios. Ang pagkakinahanglan sa diosnon nga pagpatunga naghimo sa okasyon nga usa ka dakong pagsaulog, ug gipauswag unta kini sa mga pangulo sa Israel aron sa pagpatimaan sa

katawohan sa kataha alang sa Dios ug sa pagpalig on sa ilang pagtoo diha sa iyang gahum ug sa pagkamaayo. Sa diha nga sa masuk anon sila misinggit, “Makapaagay ba kami ug mga tubig alang kaninyo gikan niining batoha?” ilang gibutang ang ilang kaugalingon diha sa dapit sa Dios, nga daw sama nga daw ang gahum anaa sa ilang kaugalingon, mga tawo nga nagabaton ug tawohanon nga kahuyang ug mga pagbati. Gikapoyan sa nagpadayon nga pagbagolbol ug pagkamalalison sa katawohan, si Moises nawad an sa pagtan aw sa iyang Makagagahum sa tanan nga Magtatagang, ug kong walay diosnon nga kusog mapasagdan unta siya nga magdaut sa iyang rekord pinaagi sa usa ka pagpasundayag sa tawohanon nga kaluyahon. Ang tawo nga magatindog unta nga putli, malig on, ug dili hakug ngadto sa pagkatak-op sa iyang huhat, sa katapusan nabuntog. Napakaulawan ang Dios atubangan sa katilingban sa Israel, sa diha nga pagapadak-on ug pagabayawon unta siya. {PM 517.2}

Niining mao nga higayon ang Dios wala lamang magpakanaug ug mga paghukom sa ibabaw kanila kinsang dautan nga paagi nakahagit pag-ayo ni Moises ug ni Aaron. Ang tanang mga pagbadlong nangahulog ngadto sa mga pangulo. Sila nga nagtindog ingon nga mga representante sa Dios wala magpasidungog Kaniya. Si Moises ug si Aaron nagbati sila sa ilang kaugalingon nga nasubo, nga nawad-an sa pagtan-aw sa kamatuoran nga ang pagbagolbol sa katawohan dili batok kanila kondili batok sa Dios. Pinaagi kadto sa pagtulok ngadto sa ilang kaugalingon. nga nagadangop nganha sa ilang kaugalingon nga mga kalooy, nga sila wala makamatngon nga nahulog ngadto sa pagpakasala, ug napakyas sa pagbutang sa atubangan sa katawohan sa ilang dakong sala sa atubangan SJ Dios. {PM 518.1}

Mapait ug hilabihan ka makapahiubos sa paghumon nga gipakanaug dihadiha. “Tungnd kay wala kamo tumotoo Kanako, aron sa pagbalaan Kanako sa mga mata sa mga anak sa Israel, tungod niana dili ninyo igasulod kini nga katilingban sa yuta nga Akong gihatag kanila.” Uban sa masinupakon nga Israel sila mangamatay sa dili pa makatabok sa Jordan. Kong si Moises ug si Aaron naghambin pa sa pagmahal sa ilang kaugalingon, o sa pagpatuyang sa usa ka mapungtanon nga espiritu, diha sa atubangan sa diosnong pagpasidaan ug pagbadlong, ang ilang sala modako pa gayud unta Apan dili sila mabasul sa tinuyo o sa gihunahuna ang daan nga sala; nadaug sila sa usa ka kalit nga panulay, ug ang ilang paghinulsol dihadiha ug kinasingkasing. Gidawat ni Jehova ang ilang paghinulsol, bisan tuud nga tungod sa kadaut nga mahimo sa ilang sala ngadto sa katawohan, siya dili makapakubos sa silot niini. {PM 518.2}

Si Moises wala magtabon sa silot niya, apan iyang gisultihan ang katawohan nga tungod kay napakyas siya sa paghatag ug himaya ngadto sa Dios, dili siya makadala kanila ngadto sa Sinaad nga Yuta. Giagda niya sila sa pagtimaan sa mabug-at nga silot nga giduaw diha kaniya, ug unya ipalandong kong unsaon sa Dios pagtagad sa ilang mga bagolbul diha sa pagkarga diha sa usa ka tawo lamang sa mga paghukom nga ilang nadawat tungod sa ilang mga sala. Gisultihan niya sila sa iyang pangamuyo sa Dios alang sa kapasayloan sa silot, ug gibalibaran. “Si Jehova nasuko batok kanako tungod kaninyo,” si Moises mitug an kanila; “ug wala magpatalinghug kanako.” Deuteronomio 3:26. Sa matag panahon sa kalisdanan o

pagsulay, andam kanunay ang mga Israelinhon sa pagpasangil kang Moises nga maoy nagdala kanila gikan sa Ehipto, nga daw ang Dios walay labut niini nga kahimtang. Sa tibook nila nga pagpanaw, samtang sila nanagmulo sa mga kalisdanan diha sa dalan, ug nagbagolbol batok sa ilang mga pangulo, gisultihan sila ni Moises nga nag ingon, “Ang inyong mga pagbagolbol batok sa Dios. Dili ako, kondili ang Dios mao ang naghimo sa inyong kaluwasan.” Apan ang iyang hinanali nga mga pulong diha sa atubangan sa bato nga nag ingon, “Makapaagay ba kami ug tubig?” sama ra ug ning angkon sa ilang pasangil, ug kini nagpaligon kanila sa ilang pagkawalay pagtoo, ug naghatag ug katarungan sa ilang mga pagbagolbol. Si Jehova gusto nga paphaon kining mao nga pagtoo hangtud sa ilang mga hunahuna, pinaagi sa pagdili ni Moises sa pagsulod sa Sinaad nga Yuta. Ania dinhi ang dili masayop nga kamatuoran nga ang ilang pangulo dili si Moises, kondili ang gamhanan nga Manulonda nga kaniya si Jehova nag ingon. “Ania karon ginasugo Ko ang usa ka Manulonda sa atubangan mo, aron sa pagbantay kanimo sa dalan, ug sa pagdala kanimo ngadto sa dapit nga Akong gitagana. Magbantay kamo sa atubangan Niya, ug magpatalinghug kamo sa Iyang tingog; ...kay ang Akong ngalan anaa kaninyo.” Exodo 23:20,21. {PM 518.3}

“Si Jehova nasuko batok kanako tungod kaninyo,” maoy sulti ni Moises. Ang mga mata sa tibook Israel diha kang Moises, ug ang iyang sala, nakasaway sa Dios, nga maoy nagpili kaniya ingon nga pangulo sa iyang katawohan, Ang kalapasan nahibaloan sa tibook nga katilingban; ug kong gipalabay pa kini sa walay pagtagad, ang impresyon mao unta nga ang walay pagtoo ug ang walay pailob ilalum sa dakong paghagit mahimo rang mapasaylo kanila nga naghupot ug dagkong katungdanan. Apan sa diha nga gipahayag nga tungod niadtong usa ka sala si Moises ug si Aaron dili makasulod sa Canaan, ang katawohan nahibalo nga ang Dios walay pinalabi sa mga tawo, ug nga siya sa pagkamatuud magsilot sa malapason. {PM 519.1}

Ang kaagi sa Israel kinahanglan igatala alang sa pahimangno ug sa pasidaan sa umalabut nga mga kaliwatan. Ang mga tawo sa tanang panahon nga umalabut kinahanglan magtan w sa Dios sa Langit ingon nga usa ka hari nga walay gidapigan, diha sa walay kapasikaran sa paghatag ug katarungan sa sala. Apan pipila lamang ang nakaamgo sa hilabihang pagkamasalaypon sa sala. Giulog ulogan sa mga tawo ang ilang kaugalingon nga ang Dios maayo kaayo ug tungod niini dili mosilot sa malapason. Apan sumala sa kasaysayan sa Biblia kini tataw nga ang kaayo sa Dios ug ang iyang gugma nagapilit kaniya sa pag ila sa sala ingon nga usa ka dautan nga makalaglag sa kalinaw ug sa kalipay sa kalibutan. {PM 519.2}

Bisan pa ang kabuotan ug ka matinumanon ni Moises wala gani makapatipas sa kastigo tungod sa iyang sayop. Gipasaylo sa Dios ang dako pang mga kalapasan sa katawohan, apan dili siya makaharong sa sala diha sa mga pangulo sama sa katawohan nga ilang ginapangulohan. Iyang napasidunggan si Moises labaw sa matag usa ka laing tawo sa ibabaw sa yuta. Iyang gipadayag kaniya ang iyang himaya, ug pinaagi kaniya iyang napahibalo ang iyang mga tulomanon ngadto sa Israel. Tungod sa kamatuoran nga si Moises nagpahimulos sa hilabihan ka dako nga kahayag ug kahibalo, maoy naghimo sa iyang sala nga makalilisang.

Ang kaniadto nga pagkamatinumanon dili makatabon sa usa ka sayop nga buhat. Sa magakadako sa kahayag ug mga katungod nga gituga ngadto sa tawo, magakadako ang iyang kapangakohan, mosamut ug ka grabe ang iyang kapakyasan, ug maglabi pa ka bug at ang iyang silot. {PM 520.1}

Si Moises wala makahimo ug dako nga kasal anan, sumala sa pagtan aw sa mga tawo niining butanga; ang iyang sala ordinaryo nga hitabo. Ang salmista nagaingon nga "siya namulong sa dili angay sa iyang mga ngabil" (Salmo 106:33). Sa tawohanon nga paghukom kini daw usa ka gaan nga butang; apan kong ang Dios estrikto nga nagtagad niining maong sala diha sa iyang labing matinumanon ug pinasidunggan nga alagad, siya dili mopahigawas niini diha sa uban. Ang espiritu sa pagpataas sa kaugalingon, ang taras sa pagsaway sa atong mga kaigsoonan, dili makapahimuot sa Dios. Kadtong nagapahinunot niining maong mga dautan nagahatag ug pagduhaduha sa buhat sa Dios, ug naghatag sa maduhaduhaon sa usa ka pamalibad sa ilang walay pagtoo. Sa magalabi ka importante ang katungdanan sa usa ka tawo, ug magadugang ug kadako ang iyang imluwensya, magakadako pa ang pagkakinahanglan nga iyang palamboon ang pailub ug ang pagkamapainubsanon {PM 520.2}

Si Satanas malipay kong ang mga anak sa Dios, ilabina kadtong nanaghupot ug dagkong mga katungdanan, madala sa pagpahinungod ngadto sa ilang kaugalingon sa himaya nga iya sa Dios. Nakabaton siya ug usa ka kadaugan. Mao kini ang hinungdan sa pagkahulog niya. Tungod niini labi siya nga malampuson diha sa pagsulay sa uban ngadto sa kalaglagan. Ang pagpabantay kanato batok sa iyang mga lingla maoy tuyo sa Dios sa paghatag diha sa Iyang pulong sa mga leksyon nga nagtudlo sa katalagman sa pagpataas sa kaugalingon. Walay usa ka lihok sa atong kinaiya, walay usa ka galamhan sa hunahuna o usa ka kahilig sa kasingkasing, nga matagtipik sa gutlo, wala magkinahanglan nga mailalum sa pagmando sa Espiritu sa Dios. Walay usa ka panalangin nga ituga sa Dios nganha sa tawo, ni usa ka pagsulay nga iyang gitugotan nga mahulog nganha kaniya nga dili ilogon ni Satanas sa pagsulay, sa paghasol ug sa paglaglag sa kalag, kong atong hatagan siya bisan sa labing gamay nga bintaha. Busa bisan unsa ka dako ang espirituhanon nga kahayag sa usa ka tawo, bisan unsa ka dako ang iyang pagpahimulos sa diosnong gahum ug panalangin, kinahanglan siya kanunay nga maglakaw nga mapailubon sa atubangan ni Jehova, nga magapangamuyo diha sa pagtoo nga ang Dios magamando sa iyang tagsatagsa ka hunahuna ug pugngan ang matag kusog. {PM 521.1}

Ang tanan nga nag angkon sa pagkadiosnon anaa sa ilalum sa labing balaan nga katungdanan sa pagbantay sa espiritu, ug magbansay sa pagpugong sa kaugalingon ilalum sa hilabihan ka dako nga paghagit. Ang mga lulan nga gipatong sa ibabaw ni Moises dako kaayo; diyutay lamang sa mga tawo nga nasulayan sa hilabihan ka grabe sama sa iya; apan kini wala tugoti nga maoy makapahigawas kaniya sa iyang sala. Ang Dios naghimo ug ubay ubay nga tagana alang sa Iyang katawohan; ug kong sila magsalig sa Iyang kusog, sila dili gayud mahimong dulaan sa mga higayon Ang kinakusgan nga panulay dili makahatag ug pamalibad sa sala. Busa unsa ka dako sa pabug at nga idat og sa kalag, ang paglapas maoy

atong kaugalingon nga buhat. Ang gahum sa yuta ug sa impyerno dili makapugos ni bisan kinsa sa paghimo ug dautan. Atakihon kita ni Satanas diha sa atong maluya nga mga bahin, apan dili kinahanglan nga madaug. Bisan unsa ka grabe o wala paabuta nga panulong, ang Dios nagaandam ug panabang alang kanato, ug diha sa Iyang kusog kita makadaug. {PM 521.2}

Kapitulo 37. Ang Panaw Libot sa Edom

Kining kapituluha gibase sa Numeros 20:14-29;21:1-9.

Ang gikampohan sa Israel didto sa Cades dili halayo gikan sa mga utlanan sa Edom, ug dako kaayo ang tinguha ni Moises ug sa mga katawohan ang pagsubay sa agianan latas niini nga dapit paingon sa sinaad nga yuta; ug tungod niini nagpadala sila ug mensahe. sumala sa pagmando kanila sa Dios, ngadto sa hari nga Edominahon {PM 522.1}

“Mao kini ang giingon ni Israel nga imong igsoon nga lalake: Ikaw nanghibalo sa tanan nga kahago nga miabut kanamo. Nga ang among mga amahan mingtugbong sa Egipto, ug nagpuyo kami sa Egipto, sa hataas nga panahon, ug ang mga Egiptohanon. nagdaugdaug kanamo ug sa among mga amahan. Ug sa mituwaw kami kang Jehova, nagpatalinghug Siya sa maong tingog, ug nagsugo sa usa ka manulonda, ug gikuha Niya kami sa Egipto: ug ania kami dinhi sa Cades, lungsod nga katapusan sa imong utlanan. Nangaliyupo ako nga paagion mo kami sa imong yuta; dili kami moagi sa daruhan, ni sa parrasan, ni moinom ug mga tubig sa mga atabay; sa dalan sa hari magalakaw kami; kami dili moliso sa too ni sa wala, hangtud nga kami makaagi sa imong udanan.” {PM 522.2}

Niini nga matinahuron nga hangyo, gibalusan ug usa ka mahulgaon nga pamalibad: “Dili ka moagi sa akong kayutaan, aron ako dili mogula uban sa espada batok kanimo.” {PM 522.3}

Ingon nga nahibulung niini nga pamalibad, ang mga pangulo sa Israel nagpadala ug ikaduha nga hangyo ngadto sa hari, uban sa saad nga nag ingon, “Sa dalan magalakaw kami; ug kong makainom kami sa imong mga tubig, ako ug ang akong kahayupan, unya magahatag ako ug bili niana; tugoti lamang ako nga walay pagbuhat ug lain nga butang moagi ako sa tiniil.” {PM 522.4}

“Dili ka makaagi,” mao ang tubag. Ang armadong mga pundok sa mga Edomitanhon gipahiluna na sa malisud nga mga agianan, aron ang bisan unsa nga malinawon nga pag agi sa maong agianan dili mahimo. ug ang mga Hebreohanon gidid an sa paggamit ug kusog. Kinahanglan ilang himoon ang ilang panaw libot sa yuta sa Edom. {PM 522.5}

Kong ang katawohan, sa diha nga gidala sila ngadto sa pasulay, misalig pa sa Dios, dad on unta sila sa Kapitan sa kasundalohan ni Jehova latas sa Edom, ug ang kahadlok kanila mao unta ang maanaa sa mga pumopuyo sa yuta, aron nga sa baylo nga magpaila sa pagkadili mahigalaon, pakitaan unta sila ug kahimuot. Apan ang mga Israelihanon wala molihok dayon sa pulong sa Dios, ug samtang sila nanagmulo ug nanagbagolbol ang kahigayonan milabay. Sa diha nga sa katapusan andam na sila sa pagpahayag sa ilang hangyo ngadto sa hari, kini gibalibaran. Sukud pa sa ilang pagpahawa sa Egipto, kanunay nga nagbuhat sa pagsalibay ug mga ali ug mga panulay diha sa ilang dalan, aron nga dili unta sila makapanunod sa Canaan. Ug pinaagi sa ilang walay pagtoo sa sublisuhli ilang gibuksan ang pultahan alang kaniya sa pagsukol sa katuyoan sa Dios. {PM 523.1}

Mahinungdanon ang pagtoo sa pulong sa Dios ug sa pagbuhat niini sa walay langan, samtang ang Iyang mga manulonda nagahulat sa pagbuhat alang kanato. .Ang dautang mga manulonda andam sa pagsupak sa matag lakang sa pag uswag. Ug kong ang tagana sa Dios magmando sa Iyang mga anak sa paglakaw sa unahan, sa diha nga Siya andam sa pagbuhat ug dagkong mga butang alang kanila, sulayon sila ni Satanas sa pagpadisgusto ni Jehova pinaagi sa pagduhaduha ug sa paglangan; naninguha siya sa paghaling sa usa ka espiritu sa pagbingkil o sa pagpukaw sa pagbagolbol ug sa walay pagtoo, ug sa ingon niini magtungina kanila sa mga panalangin nga gitinguha sa Dios nga ihatag. Kinahanglan ang mga alagad sa Dios mga andam sa matag gutlo, kanunay nga andam sa paglihok ingon ka tulin sa pagbukas sa agianan sa Diosnon nga panglantaw. Ang bisan unsa nga paglangan sa ilang bahin magahatag kang Satanas ug panahon sa pagbuntog kanila. {PM 523.2}

Diha sa mga pahimangno nga unang gihatag ngadto kang Moises mahatungod sa ilang pag agi latas sa Edom, tapus sa pagpahayag nga ang mga Edomitanhon mahadlok sa Israel, si Jehova nagdili sa iyang katawohan sa paggamit niini nga bintaha hatok kanila. Tungod kay ang gahum sa Dios nagbuhat alang sa Israel, ug ang kahadlok sa mga Edomitanhon maghimo kanila nga masayon nga tukbonon, busa ang mga Hebreohanon dili magpamihag kanila. Ang sugo nga gihatag mao kini: “Busa magbantay kamo pagayo: dili kamo makig away kanila; kay dm ko ihatag kaninyo ang ilang yuta, dili, bisan pa ang pagtunob sa lapalapa sa tiil; kay gihatag ko na kang Esau ang bukid sa Seir ingon nga panulondon.” Deuteronomio 2:4, 5. Ang mga Edomitanhon mga kaliwat ni Abraham ug ni Isaac, ug tungod ug alang niining iyang mga sulogoon, ang Dios nagpakita ug pabor ngadto sa mga anak ni Esau. Iyang gihatag kanila ang Bukid sa Seir ingon nga usa ka panulondon, ug dili sila pagatugawon gawas nga pinaagi sa ilang mga sala magbutang sila sa ilang kaugalingon nga dili na maabut sa iyang kalooy. Ang mga Hebreohanon gimandoan sa pagpahawa ug sa paglaglag sa hingpit sa mga pumopuyo sa Canaan, nga nakapuno na sa taksanan sa ilang pagkadautan; apan ang mga Edomitanhon mga pinanid an pa gihapon, ug sa ingon, sila pagatagdon sa kalooy. Ang Dios nagakalipay diha sa kalooy, ug Iyang gipaila ang Iyang kalooy sa dili pa niya ipahamtang ang Iyang mga paghukom. Iyang gitudloan ang Israel sa pagpalingkawas sa katawohan sa Edom, sa wala pa sila sugoa sa paglaglag sa mga pumopuyo sa Canaan. {PM 523.3}

Ang mga katigulangan ni Edom ug ni Israel mga mag igsoon nga lalake, ug ang inigsoon nga puangod ug pagtahud maanaa sa ilang taliwala. Ang mga Israelinhon gidid an niadtong higayona o sa bisan kanus a, ang pagpanimalus sa insulto ngadto kanila diha sa pagdumili sa pagpaagi latas sa yuta. Dili sila magpaabut nga makapanag iya sa bisan hain nga bahin sa yuta sa Edom. Samtang ang Israel mao ang pinili ug gikahimut an nga katawohan sa Dios, kinahanglan sila maginatngon sa mga pagdili nga Iyang gibutang diha kanila. Ang Dios nagsaad kanila sa usa ka maayong panulondon; apan sila dili pabation nga sila lamang ang may mga katungod dinhi sa yuta, ug maninguha sa pagpahawa sa tanang uban. Gimandoan sila diha sa tanan nilang pagpakigsagolsagol sa mga Edomitanhon, nga maginatngon sa dili pagpamintaha kanila. Mahimo nga sila magpakigpatigayon uban kanila, nga magapalit sa mga kasangkapan nga ilang gikinahanglan, ug sa walay langan magabayad kanila alang sa

tanan nilang nadawat. Ingon nga usa ka pagpadasig sa Israel sa pagsalig sa Dios ug magtuman sa Iyang pulong, gipahinumduman sila nga nagaingon, “Si Jehova nga inyong Dios nagpanalangin kaninyo...walay nakulang kaninyo.” Deuteronomio 2:7. Wala sila magsalig sa mga Edimotanhon; kay sila may usa ka Dios nga dato sa mga kahinguhaan. Dili sila maninguha sa pagbaton bisan unsa nga alang kanila pinaagi sa kusog o sa limbong; apan diha sa tanan nilang panag uban ilang ipanig ingnan ang prinsipyo sa diosnon nga kasugoan, “Higugmaon mo ang imong isigkatawo sama sa imong kaugalingon.” {PM 524.1}

Kong ninglatas pa sila sa Edom niining paagiha, sumala sa gitinguha sa Dios, ang pag agi mapamatud an unta nga usa ka panalangin, dili lamang ngadto kanila. kondili ngadto usab sa mga pumopuyo sa yuta; kay kadto makahatag unta kanila ug usa ka higayon nga makasinati sa mga katawohan sa Dios ug sa Iyang pagsimba, ug sa pagsaksi kong giunsa pagpauswag sa Dios ni Jacob kanila nga nahigugma ug nahadlok Kaniya. Apan kining tanan napakgang sa walay pagtoo sa Israel. Ang Dios naghatag sa katawohan ug tubig, ingon nga tubag sa ilang pagtuaw, apan Iyang gitugotan ang ilang walay pagtoo sa paglaraw sa silot niini. Dugang pa kinahanglan sila mobaktas sa kamingawan aron sa pagtagbaw sa ilang kauhaw gikan sa milagroso nga tubod, nga kong nagsalig pa lamang sila diha kaniya, dili na unta sila magkinahanglan pa. {PM 525.1}

Busa ang mga panon sa Israel mipatunong na man paingon sa habagatan, ug nagbaktas ibabaw sa palanas nga mga kahilitan, nga daw labaw pa nga mamingawon tapus sa usa ka daklit nga pagtan aw sa lunhaw nga mga dapit taliwala sa mga kabungturan ug sa mga kawalogan sa Edom. Gikan sa lumbay sa mga bukid nga nagdungaw niining mangiub nga kamingawan, nagatuybo ang Bukid sa Hor, kang kinsang kinatumyan mao ang mahimong dapit sa kamatayon ug lubnganan ni Aaron. Sa pag abut sa mga Israelinhanon niini nga bukid, ang diosnong sugo nga gitumong ngadto kang Moises nag ingon’’Kohaa si Aaron ug si Eleazar nga iyang anak nga lalake, ug pagtungason mo sila sa bukid sa Hor, ug huboon mo kang Aaron ang iyang mga bisti ug ibisti mo sila kang Eleazar nga iyang anak nga lalake; ug si Aaron pagapaipunon sa iyang katawohan, ug didto mamatay siya.” {PM 525.2}

Nagkuyog kining duruha ka tigulang nga mga lalake ug ang usa ka batan on sa pagkatkat sa kinatumyan sa bukid. Ang mga ulo ni Moises ug ni Aaron naputi sa mga niebe sa usa ka gatus ug kaluhaan ka mga tingtugnaw. Ang ilang taas ug halandumon nga mga kinabuhi gitiman an sa hilabihan ka lalum nga mga pagsulay ug sa labing dako nga mga pagsidungog nga naangkon sa tawo. Sila maoy mga tawo nga higante sa naandan nga katakus, ug ang tanan nilang mga gahum napalambo, gibayaw, ug napasibantug, pinaagi sa ilang pagpa kigsandurot sa Usa nga Walay Kinutohan. Ang ilang kinabuhi gigamit sa dili hinakog nga paghago alang sa Dios ug sa ilang mga isigkatawo; ang ilang mga panagway naghatag ug ebidensya sa dakong gahum sa pangutok, sa kalig on ug sa ka hamili sa katuyoan, ug mainiton sa mga pagbati. {PM 525.3}

Sa daghang mga katuigan. si Moises ug si Aaron nag ampad nga nagbarug diha sa ilang mga pag atiman ug mga kabudlay. Nag uban sila nga nakig away sa dili maisip nga mga

katalagman, ug sa tingob sila nakigbahin sa talagsaon nga panalangin sa Dios; apan ang panahon nag abut na nga sila magakabulag. Mahinay sila nga naglihok, tungod kay bililhon ang tagsatagsa ka tipik sa panahon sa ilang panag uban. Tiptip ug mahago kaayo ang pagtungas; ug samtang sila nagpahulay kanunay, naghinabi sila mahitungod sa ilang kaagi ug sa umalabut. Sa atubangan nila, kutob sa maabut sa mata sa pagrtan aw, nahikyad ang talan awon sa ilang paglaroylaroy sa mga kamingawan. Diha sa kapatagan sa ubos nagcampo ang dako kaayo nga panon sa Israel, alang kang kinsa kining pinili nga mga tawo naggasto sa labing maayong bahin sa ilang mga kinabuhi; alang kang kinsang kaayohan sila nagbati sa hilabihan nga kaikag, ug naghimo sa hilabihan ka dako nga mga sakripisyo. Sa usa ka dapit didto sa unahan sa mga bukid sa Edom mao ang dalan paingon ngadto sa Sinaad nga Yuta kanang mao nga yuta kinsang mga panalangin si Moises ug si Aaron wala makapahimulos. Walay masupilon nga mga pagbati ang nakakaplag ug usa ka dapit diha sa ilang mga kasingkasing, walay pahayag sa pagbagolbol ang ninglibkas sa ilang mga ngabil; apan bisan pa niini, ang usa ka solemni nga kasubo nabadlis sa ilang mga panagway samtang ilang nahinumduman ang hinungdan sa pagpugong kanila gikan sa panulondon sa ilang mga amahan. {PM 526.1}

Natapus na ang buhat ni Aaron alang sa Israel. Kap atan ka tuig kaniadto, sa panuigon nga kawaloan ug tulo ka tuig, ang Dios nagtawag kaniya sa paghiusa kang Moises diha sa iyang dako ug importante nga misyon. Mitimbayayong siya sa iyang igsoon diha sa pagdala sa mga anak sa Israel gikan sa Egipto. Siya nakakupot sa pagpatugbaw sa kamot sa dakong pangulo sa diha nga ang mga Hebreohanon nakig gubat batok sa mga Amalekanhon. Gitugotan siya sa pagtungas sa Bukid sa Sinai, aron sa pagduul ngadto sa presensya sa Dios, ug sa pagtan aw sa diosnon nga himaya. Si Jehova nagtugyan ngadto sa pamilya ni Aaron sa katungdanan sa pagkasacerdote, ug nagpasidungog kaniya sa balaan nga konsagrasyon sa pagkalabaw nga sacerdote. Iyang gilabanan siya diha sa balaan nga katungdanan pinaagi sa malilisang nga mga pasundayag sa diosnon nga paghukom, diha sa paglaglag ni Kore ug sa iyang mga kauban. Tungod kadto sa pangaliyupo ni Aaron nga ang hampak nahunong. Sa diha nga ang iyang duruha ka mga anak nga lalake gipatay tungod sa walay pagtagad sa tataw nga sugo, wala siya mosupil o magbagolbol. Apan ang rekord sa iyang hamili nga kinabuhi namansahan. Nakahimo si Aaron sa usa ka grabe nga sala sa diha nga siya ningtugot sa mga sigaw sa katawohan ug naghimo sa bulawan nga nating baka didto sa Sinai; ug sa lain pang higayon sa diha nga nakighiusa siya kang Miriam diha sa kasina ug sa pagbagolbol batok kang Moises. Ug siya, uban kang Moises nakapasuko ni Jehova didto sa Cades pinaagi sa wala pagsugot sa sugo sa pagsulti ngadto sa bato aron nga kini mohatag sa iyang tubig. {PM 526.2}

Gilaraw sa Dios nga kining mga dagkong pangulo sa Iyang katawohan mahimong mga tinugyanan ni Cristo. Diha gibutyag ni Aaron ang mga ngalan sa Israel sa ibabaw sa iyang dughan. Iyang gipahibalo ngadto sa katawohan ang kabubut on sa Dios. Misulod siya sa labing balaan nga dapit sa adlaw sa pagtabon sa sala, “dili nga walay dugo,” ingon nga usa ka manlalaban alang sa tibook Israel. Siya migula gikan sa maong buhat sa pagpanalangin sa

katilingban, maingon nga si Cristo mogula sa pagpanalangin sa Iyang magahulat nga katawohan sa diha nga matapus na ang Iyang buhat sa pagtabon sa sala alang kanila. Ang tinuboy nga karakter niadtong balaan nga katungdanan ingon nga representante sa atong dako ug Hataas nga Sacerdote, maoy nakahimo sa sala ni Aaron didto sa Cades nga hilabihan ka dako. {PM 527.1}

Uban sa halalum nga kasubo, gihubo ni Moises gikan kang Aaron ang balaan nga mga saput ug gisul ob kini kang Eleazar nga nahimong sumosunod niya pinaagi sa diosnon nga pagtudlo. Tungod sa iyang sala didto sa Cades, si Aaron gidumilian sa katungod sa pagsaulog ingon nga labaw nga sacerdote sa Dios didto sa Canaan sa paghimo sa unang halad didto sa maayong yuta, ug niini gihalad ang panolundon sa Israel. Si Moises maoy nagpadayon sa pagpas an sa iyang lulan diha sa pagdala sa katawohan ngadto sa mga utlanan gayud sa Canaan. Siya gipaabut sa kalingonan nga makita na ang Sinaad nga Yuta, apan dili makasulod niini. Kong kining maong mga alagad sa Dios, sa diha nga sila nagtindog sa atubangan sa bato didto sa Cades, nakaantus pa nga wala magbagolbol sa pagsulay didto nga gipahamtang kanila, pagkalahi unta sa umalabut! Ang usa ka sayop nga buhat dili na gayud mausab. Tingali ang buhat sa tibook nga kinabuhi dili makabawi sa nawala diha sa gutlo nga panulay o bisan sa usa ka gutlo nga walay paghunahuna. Ang pagkawala sa duruha ka mga pangulo, nga giubanan ni Eleazar, kinsa, nahibaloan na pag ayo mao ang mahimong sumosunod ni Aaron sa balaan nga katungdanan, nakapukaw sa usa ka pagbati ug kabalaka, ug ang ilang paghihalik gipaabut nga may kahingawa. Samtang ang katawohan nanagtan aw sa palibot nila. ibabaw sa ilang dako kaayo nga katilingban, ilang nakita nga hapit ang tanang mga hamtong nga minghawa sa Egipto nangamatay didto sa kamingawon. Ang tanan nagbati ug usa ka katahap sa dautan samtang ilang nahinumduman ang hukom nga gipakanaug batok kang Moises ug kang Aaron. Ang uban nakaamgo sa tumong niadtong misteryoso nga panaw ngadto sa tumoy sa Bukid sa Hor, ug ang ilang kahingawa alang sa ilang mga pangulo napataas sa mapait nga mga handumanan ug sa mga pagsumbong sa kaugalingon. {PM 527.2}

Ang mga porma ni Moises ug ni Eleazar nailhan sa katapusan, sa mahinay nga paglugsong sa kilid sa bukid; apan si Aaron wala nila ikakauban. Diha kang Eleazar mao ang mga bisti sa pagkasacerdote, nga nagpakita nga iyang namanunod ang balaang katungdanan sa iyang amahan. Samtang ang katawohan uban sa mabug at nga mga kasingkasing nagtapok libot sa ilang pangulo, gisultihan sila ni Moises nga si Aaron namatay diha sa iyang bukton sa ibabaw sa Bukid sa Hor, ug didto siya nila ilubong. Ang katilingban misugod sa pagbalata ug sa pagminatay, kay silang tanan nahigugma ni Aaron, bisan pa nga sa kasagaran nakahimo sila sa pagpasubo kaniya. “Nanagbalata sila alang kang Aaron sa katloan ka adlaw, bisan ang tibook nga panimalay sa Israel.” {PM 528.1}

Mahatungod sa paglubong sa labaw nga sacerdote sa Israel, ang mga Kasulatan naghatag lamang sa yano nga taho: “Didto namatay si Aaron, ug didto gilubong siya.” Deuteronomio 10:6. Pagkamakapahinulong nga kalainan ngadto sa mga batasan karon sa lubong niining

tawo nga dungganon, nga gihimo sumala sa tataw nga sugo sa Dios. Niining kabag ohan nga mga panahon ang mga tulomanon sa lubong sa usa ka tawo nga dako ug katungdanan sagad gihimong okasyon sa mapasigarbohon ug pag usik usik nga pasundayag. Sa pagkamatay ni Aaron, ang usa sa labing madungganon nga mga tawo nga nakapuyo, diha lamang ing duruha sa labing duul niyang mga higala ang nagsaksi ug nagtambong sa iyang paglubong. Ug kadtong nag inusara nga lubnganan didto sa ibabaw sa Bukid sa Hor nagpabilin nga natago gikan sa mga mata sa Israel. Ang Dios dili mapasidunggan diha sa dagkong pasundayag nga sagad gihimo alang sa mga patay, ug sa naghingapin nga gasto diha sa pag uli sa ilang mga lawas ngadto sa abug. {PM 528.2}

Ang tibook nga katilingban nagbangutan alang kang Aaron, apan sila wala mobati sa pagkawala ni Aaron sa hilabihan ka subo kay kang Aloises. Ang kamatayon ni Aaron, sa mapintas nagpahinumdum ni Moises nga ang iyang kaugalingon nga katapusan nagkahaduul usab; apan bisan unsa ka hamubo sa panahon sa iyang pagpabilin dinhi sa yuta, sa halalum gibati niya ang pagkawala sa iyang kanunay nga gikauban ang usa nga iyang gibahinan sa iyang mga kalipay ug mga kasub anan, sa iyang mga paglaum ug mga kahadlok, sulod sa daghang mga tuig. Si Moises karon magpadayon sa buhat nga mag inusara; apan siya nahibalo nga ang Dios iyang higala, ug diha Kaniya siya misandig pag ayo. {PM 529.1}

Sa wala madugay tapus sa pagbiya sa Bukid sa Hor, ang mga Israelinhon napildi sa gubat batok ni Arad, ang usa sa mga hari nga Canaanhon. Apan ingon nga sila sa mainiton nangayo ug tabang gikan sa Dios, ang diosnon nga hinabang gihatag kanila, ug naparot ang ilang mga kaaway. Kining mao nga kadaugan, imbis magpadasig sa pagkamapasalamaton, ug magdala sa katawohan sa pagbati sa ilang pagsalig sa Dios, naghimo kanila nga mapahitas on ug masaligon sa kaugalingon. Sa wala madugay nahulog na man usab sila sa karaan nga batasan sa pagbagolhol. Karon wala sila matagbaw tungod kay ang mga kasundalohan sa Israel wala tugoti sa pag abante ngadto sa Canaan dihadiha tapus sa ilang pagsukol tungod sa taho sa mga tigpanaiid duulan na sa kap atan ka tuig nga milabay. Ilang gihukman nga ang ilang pagpuyo sa kamingawan maoy usa ka paglangan nga wala kinahanglan sa pagpangatatungan nga ila unta mabuntog ang ilang mga kaaway ingon kasayon kaniadto sa karon. {PM 529.2}

Samtang sila nagpadayon sa ilang panaw paingon sa habagatan, ang ilang agianan diha maglatas sa usa ka mainit, bonbonon nga walog. nihit sa landong ug sa mga katanuman. Ang agianan daw taas ug malisud, ug nag antus sila sa kalaay ug sa kauhaw. Napakyas na man sila sa pag-antus sa pagsulay sa ilang pagtoo ug sa pailob. Pinaagi sa pagpadayon sa paghisgut sa ilang dili maayo nga mga kaagi, ilang gipahimulag ang ilang kaugalingon sa halayo pa gikan sa Dios. Wala sila mahinumdum sa nahitabo nga kong wala pa sila magbagolbol sa paghunong sa pag agay sa tubig didto sa Cades dili unta sila makapanaw libot sa Edom. Ang Dios nagtuyo kanila ug maayong mga butang. Mapuno unta ang ilang mga kasingkasing sa pagpasalamat ngadto Kaniya nga gipagaanan pagsilot sila sa ilang sala. Apan sa baylo niini. ilang giulog ulogan ang ilang kaugalingon nga kong ang Dios ug si Moises wala pa unta mosupak, karon ila nang napanag iya ang Sinaad nga Yuta. Tapus magdala ug kasamok sa

ilang kaugalingon, nga naghimo kanila nga mas malisud pa kay sa gilaraw sa Dios, ilang gikarga ang ilang mga kalisdanan diha Kaniya. Sa ingon niini naghambin sila ug mapait nga mga hunahuna mahatungod sa Iyang mga pagdumala kanila, ug sa katapusan nahimong diskontinto sila sa tanang butang. Nakita nila ang Egipto nga mas hayag ug labi pang tinguhaon kay sa kagawasan ug sa yuta diin didto sila pagadad on sa Dios. {PM 529.3}

Samtang ang mga Israelinhon nagpatuyang sa espiritu sa pagkawalay pagkatagbaw, nahilig sila sa pagpangita ug sayop bisan sa ilang mga panalangin. “Ug ang katawohan nagsulti batok sa Dios ug batok kang Moises: Ngano man nga gipatungas mo kami gikan sa Egipto, aron mangamatay kami niining kamingawan? Kay walay tinapay ug walay tubig ug ang among kalag giluod niining tinapaya nga hilabihan kagaan.” {PM 530.1}

Sa matinumanon gibutang ni Moises sa atubangan sa katawohan ang ilang dako nga sala. Ang gahum lamang sa Dios mao ang nag alima kanila “sa usa ka dako ug makalilisang nga kamingawan, diin dihay mga bitin, ug mga tanga, ug hulaw, diin didto walay tubig.” Deuteronomio 8:15. Sa matag adlaw sa ilang mga panaw gibantayan sila pinaagi sa usa ka milagro sa diosnon nga kalooy. Diha sa tanan nga dalan sa pagdala sa Dios, nakakaplag sila ug tubig sa pagtagbaw sa giuhaw, sa tinapay nga gikan sa langit aron sa pagbusog sa ilang kagutom, ug kalinaw ug kaluwasan sa ilalum sa landongon nga panganod sa adlaw ug sa haligi nga kalayo sa gabii. Ang mga manulonda nag alagad kanila samtang nagkatkat sila sa batoon nga mga kabungtoran o sa pagsuot nila sa gansanggansangon nga mga dalan sa kamingawan. Bisan pa sa mga kalisud nga ilang

gisagubang, sa ilang pundok walay mausa nga nakaplagan nga maluya. Ang ilang mga tiil wala manphupong sa ilang taas nga mga panaw, ni nangagabok ang ilang mga bisti. Gibuntog sa Dios diha sa ilang atubangan ang mapintas nga mga mananap nga manonukob ug ang malala nga mga bitin diha sa kalasangan ug sa kaawaawan. Kong uban niining mga timailhan sa Iyang gugma ang katawohan nagpadayon gihapon sa pagmulo, isibug ni Jehova ang Iyang panalipod hangtud nga sila makakat on sa pagmahal sa Iyang maloloy on nga pagbantay, ug mobalik ngadto Kanila uban sa paghinulsol ug sa pagpaubos. {PM 531.2}

Tungod kay nasalipdan sila sa diosnon nga gahum, wala sila makamatikod sa dili maisip nga mga katalagman nga sa kanunay naglibot kanila. Diha sa ilang pagkadili mapasalamaton ug sa walay pagtoo ilang gipaabut ang kamatayon, ug karon si Jehova nagtugot sa kamatayon nga moabut kanila. Ang malala nga mga bitin nga naghugpa sa kamingawan gitawag nga kalayohon nga mga bitin, tungod sa makalilisang nga epekto sa ilang suyod, nga maoy hinungdan sa hilabihan nga panghuboy ug sa hinanali nga kamatayon. Sa gikoha ang nagapanalipod Niyang kamot gikan sa Israel, daghan kaayo sa mga katawohan ang giataki niining malala nga mga mananap. {PM 531.1}

Karon dihay kalisang ug kalibog sa tibook nga kampamento, Hapit diha sa tagsatagsa ka balongbalong diha himalatyon o dihay patay. Walay usa nga walay kuyaw. Sagad ang kahilum sa kagabhion ginabuak sa tiliis nga mga hilak nagpasabut sa bag ong biktima sa

kamatayon. Ang tanan nagkapuliki sa pagtabang sa mga nanag antus, o uban sa naghingutas nga pag amuma naningkamot sa pagpanalipod niadtong wala pa mapaaki. Wala nay pagbagolbol ang ninglibkas sa ilang mga ngabil. Kong itandi sa pag antus karon, ang kanhi nilang mga kalisdanan ug mga pagsulay daw dili takus sa usa ka paghunahuna. {PM 531.2}

Ang katawohan karon nagpaubos na sa ilang kaugalingon sa atubangan sa Dios. Nangadto sila kang Moises uban sa ilang pag angkon sa mga sala ug sa ilang mga pangamuyo: "Nakasala kami," sila midangoyngoy, "tungod kay kami nagsulti batok kang Jehova ug batok kanimo." Sa pipila pa lamang ka higayon nga ninglabaw, ilang gipasanginlan siya nga ilang labing dautan nga kaaway, ang hinungdan sa tanan nilang kalisud ug mga kagul anan. Apan bisan sa diha pa ang mga pulong sa ilang mga ngabil, sila nahibalo nga ang ilang sumbong bakak; ug sa dihadiha nga miabut ang tinuod nga kasamok, sila nangalagiw ngadto kaniya ingon nga mao lamang ang makapakilooy sa Dios alang kanila. "Mag ampo ka kang Jehova," mao ang ilang pakilooy, "nga kohaon niya gikan kanamo kining mga bitina." {PM 531.3}

Sa diniyosnon, si Moises gisugo sa pagbuhat ug usa ka bitin nga tumbaga nga sama gayud ug dagway sa buhi nga bitin. ug ipataas kini sa taliwala sa katawohan. Nganhi niini, ang tanan nga gipaakan ug bitin motutok niini, ug sila makakaplag ug kahumpayan. Gibuhat niya kini, ug ang malipayon nga balita gipatunog sa tibook nga kampamento, nga ang tanan nga napaakan ug bitin mohangad lamang ngadto sa bitin nga binuhat ni Moises ug mabuhi. Daghan na ang nangamatay, ug sa diha nga gituboy ni Moises ang bitin nga tumbaga diha sa usa ka tukon, ang uban dili gusto nga motoo nga pinaagi lamang sa pagtutok niadtong tumbaga nga larawan sa bitin mangaayo sila; kini sila nangamatay diha sa ilang pagkawalay pagtoo. Apan dihay daghan nga may pagtoo diha sa tagana nga lalake ug babaye matinguhaon nga nagtabang sa nagaantus, ug himalatyon nilang mga higala sa pagpunting sa ilang mga mata nga wala nay umog ngadto sa bitin. Kong kini sila nga bisan maluya na ug himalatyon, makatulok lamang ug kausa, sila hingpit nga maulian. {PM 532.1}

Ang katawohan nahibalo kaayo nga diha sa bidn nga tumbaga walay gahum nga makahimo sa usa ka kausaban niadtong motutok niini. Ang birtud sa pag-ayo nagagikan lamang sa Dios. Diha sa Iyang kaalam Siya nagpili niining paagiha sa pagpasundayag sa Iyang gahum. Pinaagi niining yano nga paagi ang katawohan gipaila nga kining mao nga kagul anan ningabut kanila tungod sa ilang mga sala. Gipasaligan usab sila nga samtang magasugot sa Dios wala silay katarungan nga mahadlok; kay Siya mag-amping kanila. {PM 532.2}

Ang pagtuboy sa bidn nga tumbaga mao ang pagtudlo sa Israel sa usa ka importante nga leksyon. Sila dili makahimo sa pagluwas sa ilang kaugalingon gikan sa makamatay nga epekto sa lala nga diha sa ilang mga samad. Ang Dios lamang ang makaayo kanila. Apan bisan pa niini, gikinahanglan nga sila magpaldta sa ilang pagtoo diha sa pangandam nga Iyang nabuhat. Kinahanglan sila motutok, aron mabuhi. Ang ilang pagtoo maoy pagadawaton sa Dios, ug pinaagi sa pagtan-aw sa bitin gipakita nila ang ilang pagtoo. Sila nasayud nga walay birtud diha sa bidn mismo, apan kini maoy simbolo ni Cristo; ug ang

pagkakinahanglanon sa pagtoo diha sa Iyang mga pahanungdan napatimaan ngadto sa ilang mga hunahuna. Sa kamadto daghan ang nagdala sa ilang mga halad ngadto sa Dios, ug nagbati nga sa paghimo niini, gihimo nila ang igo nga pagtabon sa ilang mga sala. Wala sila magsalig sa umalabut nga Manunubos, nga kaniya kining maong mga halad nga tipo lamang. Si Jehova magatudlo karon kanila nga ang ilang mga halad inihaw, sa ilang kaugalingon, walay labaw nga gahum o birtud kay sa bitin nga tumbaga, apan sila, magdala sa ilang mga hunahuna ngadto kang Cristo, nga mao ang dakong halad sa sala. {PM 532.3}

"Maingon nga ang halas giisa ni Moises didto sa kamingawan, maingon man usab kinahanglan igaisa ang Anak sa Tawo, aron ang tanan nga mosalig Kaniya makabaton sa kinabuhing dayon." Juan 3 14. 15. Ang tanan nga nangabuhi sa ibabaw sa yuta nasakitan sa ikos nga makamatay sa "sirpinti nga karaan, nga gitawag yawa ug Satanas." Pinadayag 12:9. Ang makamatay nga epekto sa sala makoha lamang pinaagi sa pangandam nga gihimo sa Dios. Naluwas ang mga kinabuhi sa mga Israelinhon pinaagi lamang sa pagtutok sa gituboy nga bitin. Kadtong pagtutok nagpasabut sa pagtoo. Nabuhi sila tungod kay sila mituo sa pulong sa Dios, ug misalig diha sa paagi nga giandam alang sa ilang pagkaayo. Busa ang makasasala motutok ngadto kang Cristo, ug mabuhi. Makadawat siya sa pasaylo pinaagi sa pagtoo diha sa mapasig ulion nga halad inihaw. Dili sama sa simbolo nga dili makalihok ug walay kinabuhi, si Cristo may gahum ug birtud diha sa Iyang kaugalingon sa pag ayo sa nagahinulsol nga makasasala. {PM 533.1}

Samtang ang makasasala dili makaluwas sa iyang kaugalingon, may pagabuhaton gihapon siya aron mabatnan ang kaluwasan. "Siya nga moari kanako," si Cristo nag ingon, "dili ko gayud igasalikway." Juan 6:37. Apan kinahanglan kita moduul Kaniya; ug sa diha nga maghinulsol kita sa atong mga sala, kinahanglan kita motoo nga Siya nagadawat ug nagpasaylo kanato. Ang pagtoo maoy gasa sa Dios, apan ang gahum sa paggamit niini mao ang ato. Ang pagtoo mao ang kamot nga pinaagi niini ang kalag mogunit sa diosnon nga tanyag sa grasya ug sa kalooy {PM 533.2}

Walay bisan unsa gawas sa pagkamatarung ni Cristo ang makahatag kanato ug katungod sa usa sa mga panalangin sa pakigsaad sa grasya. Adunay daghan nga dugay na nga nangandoy ug nagtinguha sa pagbaton niini nga mga panalangin, apan wala makadawat. kanila, tungod kay naghambin sila sa pangagpas nga makahimo sila ug usa ka butang sa paghimo sa ilang kaugalingon nga takus kanila. Wala sila makalingiw gikan sa ilang kaugalingon. nga nagtuo nga si Jesus maoy usa ka igo sa tanan nga Manluluwas. Dili kita maghunahuna nga ang atong kaugalingon nga mga katakus makaluwas kanato; si Cristo lamang mao ang atong paglaum sa kaluwasan. "Kay walay bisan unsa pang lain nga ngalan sa silong sa langit, nga gikahatag ngadto sa mga tawo, nga pinaagi niini maluwas kita." Buhat 4:12. {PM 533.3}

Sa diha nga motoo kita sa Dios sa hingpit, sa diha nga kita magsalig sa mga katakus ni Jesus ingon nga usa ka Manluluwas nga nagapasaylo sa sala, madawat nato ang tanang tabang nga atong tinguhaon. Ayaw itugot nga may motan aw sa iyang kaugalingon. Si Jesus

nagpakamatay alang kanato tungod kay wala kitay mahimo sa pagluwas. Diha Kaniya mao ang atong paglaum, ang atong pagkahitarung, ang atong pagkamatarung. Sa diha nga atong makita ang atong pagkahilarong, dili kita masubo ug mahadlok nga wala kitay Manluluwas, o nga Siya walay mga hunahuna sa kalooy nganhi kanato. Niini gayud nga takna Siya nagadapit kanato sa pagduul ngadto Kaniya diha sa atong pagkawalay mahimo, ug maluwas. {PM 534.1}

Daghan sa mga Israelinhon ang wala makakita ug tabang diha sa tambal nga gitudlo sa Langit Ang mga patay ug ang mga himalatyon diha silang tanan sa libot kanila, ug sila nahibalo nga kong walay diosnong panabang, ang ilang kaugalingon ng dadangatan dili kaduhaduhaan; apan padayon sila'g pangasubo sa ilang mga samad, sa ilang mga kaul ul, sa ilang siguro nga kamatayon, hangtud nga nawad an sila ug kusog, ug ang ilang mga mata dili na mamilok, nga unta may dihadiha man sila nga pagkaayo. Kong kita nahibalo sa atong mga gikinahanglan, dili nato hutdon ang tanan natong gahum diha sa pagsubo tungod kanila. Samtang atong naila ang walay mahimo natong kahimtang kong wala si Cristo, dili kita motahan ngadto sa pagkamawad an sa kadasig. apan magsalig kita sa mga katakus sa gilansang sa krus ug nabanhaw nga Manluluwas. Tumotok kamo ug mabuhi. Nangako si Jesus sa Iyang pulong; Iyang luwason ang tanan nga moduul ngadto Kaniya. Bisan minilyon nga nagkinahanglan nga mamaayo mosalikway sa gitanyag Niyang kalooy, walay usa sa mga mosalig diha sa Iyang mga katakus ang mapasagdan nga mamatay. {PM 534.2}

Daghan ang dili buot modawat kang Cristo hangtud nga ang tibook nga misteryo sa plano sa kaluwasan mahimong tin aw ngadto kanila. Nagdumili sila sa pagtutok sa pagtoo, bisan pa nga ilang nakita ang linibo nga nagtutok, ug mibati pagkamasangputon sa pagtutok ngadto sa krus ni Cristo. Daghan ang nagbagdoybagdoy diha sa kalibug sa pilosopiya, nagsusi sa mga katarungan ug ebidensya nga dili gayud nila mapalgan, samtang ilang gisalikway ang ebidensya nga ang Dios nahimuot sa paghatag. Nagdumili sila sa paglakaw diha sa kahayagsa Adlaw sa Pagkamatarung hangtud matin awan sila sa katarungan sa Iyang pagsubang. Ang tanan nga magpadayon niini nga dalan mapakyas sa pag abut sa kahibalo sa kamatuoran. Ang Dios dili gayud mokoha sa tanang okasyon sa pagduhaduha. Naghatag Siya ug igo nga ebidensya nga sukaran sa pagtoo, ug kong kini dili dawaton, ang hunahuna mabiyaan diha sa kangitngit. Kong kadtong gipaakan sa bitin mihunong pa sa pagduhaduha ug nangutana sa wala pa sila mosugot sa pagtutok, sila nangamatay unta. Maoy atong unang katungdanan ang pagtutok; ug ang pagtutok sa pagtoo magahatag kanato ug kinabuhi. {PM 534.3}

Kapitulo 38. Ang Pagbuntog sa Basan

Kining kapituluha gibase sa Deuteronomio 2;3:1-11.

Tapus sa pag agi ngadto sa habagatan sa Edom, ang mga Israelinhon mipaingon sa amihanan, ug mipaatubang na man sa ilang mga nawong ngadto sa Sinaad nga Yuta. Ang ilang agianan karon anaa sa ibabaw sa usa ka halapad. ug napaitaas nga patag, nga gihurosan sa mabugnaw ug lab as nga mga hoyuhoy gikan sa mga kabungtoran. Kini maoy usa ka hinangop nga kausaban gikan sa napagba nga walog nga latas niini sila nagpanaw, ug sila nagpadayon sa unahan, mga gaan ug buot ug malaumon. Sa ila nang natabok ang sapa sa Sered, misaylo sila ngadto sa sidlakan sa yuta sa Moab; nga gihatag ang sugo nga nag ingon, “Dili ka magsamok kang Moab, dili ka usab makig away kanila, kay dili ko ihatag kanimo ang pagpanag iya sa iyang yuta, kay ako nang gihatag ang Ar nga panulondon sa mga anak ni Lot.” Ug ang sama nga mando gisubli mahatungod sa mga Amorehanon nga mga kaliwat usab ni Lot. {PM 536.1}

Sa ilang pagduso ngadto sa amihanan, ang mga panon sa Israel sa wala madugay nakaabut sa dapit sa mga Amorehanon. Sa sinugdan, kining kusgan ug makigubat nga katawohan maoy nag okupar sa habagatang bahin sa yuta sa Canaan; apan tungod sa ilang pagtubo sa kadaghanon, mitabok sila sa Jordan, nakiggubat batok sa mga Moabinhon, ug nakapanag iya sa usa ka bahin sa ilang yuta. Dinhi sila nagpahimutang, nga nagkupot sa dili malalis nga pagmando sa tibook nga kayutaan gikan sa Arnon ngadto sa amihanan kutob sa Jabok. Ang agianan ngadto sa Jordan nga gitinguha nga agian sa mga Isarelinhon tanos nga mag agi niini nga teritoryo, ug si Moises nagpadala ug usa ka hinigala nga mensahe ngadto kang Sihon, ang hari nga Amorihanon. didto sa iyang kaulohan: “Tugon nga moagi ako sa imong yuta: magalakaw ako sa dalan, dili ako motipas ngadto sa tuo ni sa wala; magabaligya ikaw kanako ug kalan on baylo sa salapi. aron ako makakaon; ug magahatag ikaw kanako ug tubig nga baylo sa salapi, aron ako makainom; paagia lamang ako nga magalakaw.” Ang tubag maoy usa ka disidido nga pamalibad; ug ang tibook nga mga kasundalohan sa mga Amorehanon gipatawag aron sa pagsumpo sa pag uswag sa unahan sa mga manonulong. Kining malisud dagon nga kasundalohan nakapalisang sa mga Israelinhon, nga dili maayo ang pangandam alang sa usa ka panagsangka batok niining maayong pagkasangkap ug maayong pagkadisiplina nga kasundalohan. Kong ipaagi sa kahanas sa gubat, nakabintaha ang ilang mga kaaway. Sa tawohanon nga panan aw, dili magdugay ang kapildihan sa Israel. {PM 536.2}

Apan mipadayon si Moises sa pagtutok sa haligi nga mapanganoron, ug gipadasig ang katawohan sa hunahuna nga ang timailhan sa precensia sa Dios diha pa kanila. Sa maong higayon iyang gimandoan sila sa paghimo sa tanan nga mahimo sa tawohanon nga gahum diha sa pagpangandam alang sa gubat. Ang ilang mga kaaway maikagon kaayo alang sa gubat, ug masaligon sila nga ilang mapapas ang walay andam sa gubat nga mga Israelinhon gikan sa yuta. Apan gikan sa Tag iya sa tanang mga yuta ang mando migula ngadto sa pangulo sa Israel nga nagaingon: “Panindog kamo, panggikan kamo, ug manlabang kamo sa

sapa sa Amon: ania karon, gihatag Ko sa imong kamot si Sihon, nga Amorehanon, ang han sa Hesbon, ug ang Iyang yuta; sugdi ninyo ang pagpanag iya niini, ug magpakig away kamo batok kaniya sa gubat. Niining adlawa magsugod Ako sa pagbutang sa imong kahadlok, ug sa imong kalisang sa ibabaw sa mga katawohan nga anaa sa ilalum sa tibook nga langit nga makadungog sa imong kabantug, ug magakurog ug magakaguol tungod kanimo." {PM 537.1}

Kining maong mga nasud nga diha sa mga utlanan sa Canaan nakalingkawas unta kong wala pa sila mobarug, sa pagsukol sa pulong sa Dios diha sa pagsupak sa pag uswag sa unahan sa mga Israelinhon. Si Jehova nagpakita sa Iyang kaugalingon nga mahinay sa pagkasuko, dako ang pagkamapuanguron ug malumo sa kalooy, bisan ngadto sa paganong mga katawohan. Sa diha nga si Abraham gipakitaan diha sa panan awon nga ang iyang kaliwat, ang mga anak sa Israel, mahimong mga dumoluong diha sa usa ka langyaw nga yuta sulod sa upat ka gatus ka tuig, si Jehova naghatag kaniya sa saad nga nag ingon, "Sa ikaupat ka kaliwatan mobalik sila dinhi pag usab kay ang pagkadautan sa Amorehanon wala pa mapuno hangtud karon." Genesis 15:16. Bisan pa nga ang mga Amorehanon mga diwayahan, kinsang kinabuhi nga sa matarung gipildi pinaagi sa ilang dako nga pagkadautan, gipalingkawas sila sa Dios sulod sa upat ka gatus ka tuig aron paghatag kanila sa dili masayop nga kamatuoran nga mao lamang Siya ang matuud nga Dios, ang Magbuhuhat sa langit ug sa yuta. Ang tanan Niyang mga kahibolongan diha sa pagkoha sa Israel gikan sa Egipto nahibaloan nila. Ubay ubay ang mga ebidensya ang naghatag; mahibaloan unta nila ang kamatuoran, kong sila andam pa sa pagliso gikan sa ilang pagsimba ug mga diosdios ug sa pagkamatuyangon. Apan ilang gisalikway ang kahayag, ug migunit sa ilang mga idolo. {PM 537.2}

Sa diha nga gidala ni Jehova ang Iyang katawohan sa ikadunang higayon ngadto sa mga utlanan sa Canaan, ang dugang pa nga ebidensya mahitungod sa Iyang gahum ang gihatag ngadtong mga nasud nga pagano. Ilang nakita nga ang Dios nag uban sa Israel diha sa kadaugan batok ni Hari Arad ug sa mga Canaanhon, ug diha sa milagro nga gihimo sa pagluwas kanila nga nangamatay gikan sa pinaakan sa mga bitin. Bisan pa gidumilian ang mga Israelinhon sa pagagi sa kayutaan sa Edom, nga sa ingon niini napugos sila sa pagkoha sa taas ug malisud nga agianan diha sa kabaybayonan sa Dagat nga Mapula, apan diha tanan nilang mga panan aw ug mga pagcampo, saylo sa yuta sa Edom, sa Moab ug sa Ammon, wala sila magpakita ug pagkaawayon, ug wala makahimo sa pagpasakit sa mga katawohan o sa ilang mga kabutangan. Sa pag abut sa utlanan sa mga Amorehanon, nananghid ang Israel nga paagion lamang sila diritso latas sa yuta, nga nagsaad sa pagbantay sa mga kalagdaan nga maoy nagmando sa ilang panagsagolsagol sa ubang mga nasud. Sa pagbalibad sa hari nga Amorehanon niining matinahuron nga hangyo, ug sa mahagiton nagtigum sa iyang mga sundalo alang sa gubat, napuno ang ilang kopa sa pagkadautan, ug ang Dios nagagamit karon sa Iyang gahum alang sa ilang kapukanan. {PM 538.1}

Ang mga Israelinhon mitabok sa sapa sa Arnon, ug midasdas sa ilang kaaway. Ug nahitabo ang usa ka panagsangka, diin ang kasundalohan sa Israel mao ang mananaug; ug gisundan nila ang bintaha nga nakoha, ug sa wala madugay sila ang nanag ya sa yuta sa mga Amorehanon. Ang Kapitan sa kasundalohan ni Jehova mao ang nagbuntog sa mga kaaway sa Iyang katawohan; ug Iya unta nga nahimo ang sama niini kadoan ug walo ka tuig kanhi kong ang Israel misalig pa Kaniya. {PM 538.2}

Tungod sa pagkapuno sa paglaum ug sa kadasig, ang mga kasundalohan sa Israel mainiton nga midasdas sa unahan, ug nagpanaw pa gihapon sila paingon sa amihanan, ug sa wala madugay miabut sila sa usa ka nasud nga maoy mosulay sa ilang kaisug ug sa ilang pagtoo diha sa Dios. Diha sa ilang atubangan naghay ad ang gingharian sa Basan nga gamhanan ug puno sa katawohan, diin nagdasok ang dagkong mga siyudad nga binuhat sa bato, nga ning atong kaadlawan makapatingala sa kalibutan “kan uman ka lungsod...nga gilig on sa hatag as nga mga kuta, mga pultahan ug mga balabag; labut pa sa daghan kaayo nga kalungsoran nga walay kuta.” Deuteronomio 8:1-11. Ang mga balay gibuhat gikan sa dagko kaayong mga bato, nga niadtong panahona dili mabangbang sa bisan unsa nga kusog ang mosulong. Kadto maoy usa ka dapit nga napuno sa awaaw nga mga langub, mga pangpang nga mahabug, mga luok nga daw nagnganga, batoon nga mga salipdanan. Ang mga pumopuyo niining yutaa, nga mga kagikan sa usa ka higante nga kaliwat, sila sa ilang kaugalingon makapahibolong ang gidakon ug kusog, ug nailhan kaayo sa kapintas ug sa kabangis nga tungod niini gikalisangan sila sa nagalibot nga mga nasud; samtang si Og, ang hari sa maong dapit, talagsaon usab ang iyang pagkadako ug kaisog, bisan diha sa usa ka nasud sa mga higante. {PM 538.3}

Apan ang mapanganoron nga haligi milihok ngadto sa unahan, ug sa nagasunod sa paggiya niini. ang kasundalohan nga Hebreohanon miabante ngadto sa Edrei, diin ang higante nga hari, uban sa iyang mga kasundalohan naghulat sa ilang pag abut. Maayong pagkapili ni Og ang dapit nga pagaawayan. Ang siyudad sa Edrei diha mahimutang sa ibabaw sa utlanan sa usa ka tagaytay nga kalit lamang nga ningkawan gikan sa patag, ug gitabonan sa gansanggansangon nga mga bato sa bolkan. Kining dapita maduul lamang pinaagi sa masingpit nga mga dalan, tiptip, ug malisud katkaton. Kong mahitabo ang kapildihan, ang iyang mga sundalo makakaplag ug dalangpanan niadtong batoon nga kamingawan dim dili mahimo sa mga langyaw ang pagsunod kanila. {PM 539.1}

Masaligon sa kadaugan, ang hari migula uban sa usa ka dako kaayo nga kasundalohan sa ibabaw sa patag nga walay nakasalipod; samtang ang mga singgit sa paghagit nadungog gikan sa tagaytay sa itaas, diin makita ang mga bangkaw sa mga linibo, nga mapangantihon alang sa gubat. Sa diha nga ang mga Hebreohanon naglantaw sa mahabug nga larawan niadtong higante sa mga higante nga naglabaw sa mga sundalo sa iyang mga kasundalohan; sa diha nga ilang nakita ang mga panon nga naglikos kaniya, ug nasudong ang daw dili mabangbang nga salipdanan, nga sa luyo niini nakatrinsera ang linibo nga dili makita, ang kadaghanan sa Israel nangurog sa kahadlok. Apan si Moises nagpugong nga malinawon ug maligon; kay si Jehova nakasulti mahatungod sa hari sa Basan nga nag ingon, “Dili ka

mahadlok kaniy2, kay sa imong kamot gitugyan ko siya ug ang tibook niya nga katawohan, ug ang iyang yuta; ug pagabuhaton mo kaniya ingon sa gibuhat mo kang Sihon, ang hari sa mga Amorehanon nga nagpuyo sa Hesbon." {PM 539.2}

Ang malinaw nga pagtoo sa ilang pangulo nakapadasig sa katawohan sa pagsalig diha sa Dios. Ilang gipiyal ang tanan ngadto sa Iyang makagagahum sa ngatanan nga bukton, ug Siya wala magpakyas kanila. Walay gamhanan nga mga higante ni kinutaan nga mga siyudad, ug armado nga mga panon ni batoon nga mga salipdanan, ang makabarug sa atubangan sa Kapitan sa panon ni Jehova. Si Jehova mao ang nag una sa mga kasundalohan; si Jehova mao ang nagpildi kanila; si Jehova mao ang nagpukan alang sa Israel. Gilaglag ang higante nga hari ug ang iyang kasundalohan; ug sa wala madugay ang mga Israelinhon mao ang nanag iya sa tibook nga yuta. Sa ingon niini napapas gikan sa yuta kadtong mga katawohan nga wala hiilhi, nga naghatag sa ilang kaugalingon ngadto sa pagkadautan ug sa mangil ad nga pagsimba sa mga diosdios. {PM 540.1}

Diha sa pagbuntog sa Galaad ug sa Basan dihay daghan nga nahinumdum sa mga hitabo duulan na sa kap atan ka mga tuig kanhi, didto sa Cades, nga nagsilot sa Israel ngadto sa taas nga paglaroylaroy sa kamingawan. Ilang nakita nga ang taho sa mga tigpaniid mahitungod sa Sinaad nga Yuta may pagkatinuud. Ang mga siyudad kinutaan ug dagko kaayo, ug gipuy an sa mga higante, kong itandi sila sa mga Hebreohanon nga ingon lamang sa mga inano. Apan ilang nakita karon nga ang dakong sayop sa ilang amahan diha sa walay pagsalig sa gahum sa Dios. Kini lamang ang nakapugong kanila gikan sa pagsulod dayon sa maayong yuta. {PM 540.2}

Sa una nilang pagpangandam sa pagsulod sa Canaan, minos pa ang kalisud kay sa karon. Ang Dios nagsaad sa Iyang katawohan nga kong sila motuman sa Iyang tingog Siya ang magauna kanila ug magpakig away alang kanila; ug magpadala usab Siya ug mga tambuboan nga maoy magpapahawa sa mga nagpuyo sa yuta. Ang mga kahadlok sa mga nasud wala mapukaw diha sa kadaghanan, ug gamay ra ang gihimo aron sa pagsupak sa ilang pag uswag ngadto sa unahan. Apan sa diha nga si Jehova karon nagmando sa Israel sa pagpadayon sa unahan, kinahanglan sila modasdas batok sa mibanantayon ug kusganon nga mga kaaway, ug kinahanglan mosukol uban sa dako ug maayong pagkabansay nga mga kasundalohan nga nagapangandam sa pagsukol sa ilang pagabut. {PM 540.3}

Sa ilang pagpakigbugno kang Og ug kang Sihon gidala ang katawohan sa sama nga pagsulay nga sa ubos niini hilabihan nga pagkapakyas sa ilang mga amahan. Apan ang pagsulay karon labi pa ka malisud kay sa diha nga ang Dios nagmando sa Israel sa pagpadayon sa unahan. Ang mga kalisdanan sa ilang dalan labi pa midugang sukad nga sila midumili sa pag asdang sa ngalan sa Ginoo. Sa ingon unya niini nga ang Dios magsulay gihapon sa Iyang katawohan. Ug kong sila mapakyas sa pagsagubang sa pagsulay, Iyang dad on sila pag sab ngadto sa sama nga dapit, ug ang ikaduha nga pagsulay maglabi pa ka mapiut kay sa gisundan. Kun magapadayon hangtud sila makadaug sa pagsulay, o kong masinupakon

gihapon sila, kohaon sa Dios ang Iyang kahayag gikan kanila, ug biyaan Sila diha sa kangitngit. {PM 541.1}

Ang mga Hebreohanon makahinumdum na karon sa unsa nga makausa kaniadto, sa diha nga ang ilang mga kasundalohan nanggula ngadto sa panggubatan, nga sila nangapildi, ug linibo ang nangamatay. Apan diay sila niadtong panahona nanggula nga supak sa sugo sa Dios. Nanggula sila nga wala mahiuban si Moises, ang lider nga tinudlo sa Dios, nga wala diha ang mapanganoron nga haligi, nga mao ang simbolo sa diosnon nga precensia, ug wala madala ang arka. Apan karon kauban na nila si Moises, nga nagpalig on sa ilang mga kasingkasing uban sa mga pulong sa paglaum ug sa pagtoo; ang Anak sa Dios nga gisulod diha sa mapanganoron nga haligi, mao ang nag una sa dalan; ug ang balaan nga arka nagkuyog sa panon. Kining mao nga eksperensya may usa ka leksyon alang kanato. Ang gamhanan nga Dios sa Israel mao ang atong Dios. Diha Kaniya kita mosalig, ug kong kita magtuman sa Iyang mga kinahanglanon siya magbuhat alang kanato diha sa usa ka paagi sama sa Iyang gibuhat alang sa Iyang katawohan kanhi. Ang tagsatagsa nga maninguha sa pagsunod sa dalan sa katungdanan usahay pagaatakihon sa pagduhaduha ug sa walay pagtoo. Usahay ang agianan atangan ug mga kakulangan, nga daw dili mabuntog, nga makapaminghoy kanila nga motugyan ngadto sa pagkawalay kadasig; apan ang Dios nagaingon ngadto sa maong katawohan, Padayon sa unahan. Himoa ang imong katungdanan sa bisan pila ang bili. Ang mga kalisdanan nga daw hilabihan ka lisud buntogon, nga gapuno sa inyong kalag sa kahadlok, mawala ra samtang kamo maglihok ngadto sa unahan diha sa dalan sa pagkamasinugtanon, nga sa mapainubsanon magasalig sa Dios. {PM 541.2}

Kapitulo 39. Si Balaam

Kining kapituluha gibase sa Numeros 22-24.

Pagbalik ngadto sa Jordan gikan sa pagbuntog sa Basan, ang mga Israelinhon, sa ilang pagpangandam alang sa dihadiha nga panulong sa Canaan, nagcampo diha sa daplin sa suba ibabaw sa bukana ngadto sa Dagat nga Patay, ug atubang gavud sa patag sa Jerico. Diha sila sa mga utlanan gayud sa Moab, ug ang mga Moabihanon napuno sa kalisang sa pagkaduul sa mga manunulong. {PM 543.1}

Ang katawohan sa Moab wala gisamok sa Israel, apan sila nagapaniid uban sa kahasol sa dautang tilimadon sa tanan nga nahitabo sa naglibot nga mga nasud. Ang mga Amorehanon, sa kang kinsang atubangan sila napugos sa pagsibug, nabuntog sa mga Hebreo hanon, ug ang mga kayutaan nga nailog sa mga Amorehanon gikan sa Moab, gipanag iya na karon sa Israel. Ang mga kasundalohan sa Basan mitugyan sa atubangan sa misteryoso nga gahum nga gilimisan diha sa mapanganoron nga haligi, ug ang mga dagko kaayo nga mga salipdanan giukupahan sa mga Hebreohanon. Ang mga Moabinhon wala mangahas sa paghimo ug pang ataki diha kanila; ang usa ka pangaliya sa pagsangkap ug mga hinagiban walay paglaum diha sa atubangan sa mga ahensya nga labaw sa kinaiyahan nga maoy nagbu hat alang kanila. Apan sila nagtinguha, sama sa gihimo ni Faraon, sa pagkabig sa gahum sa salamangka sa pagsumpo sa buhat sa Dios. Ilang ipatunglo ang Israel. {PM 543.2}

Suod nga pagkadugtong ang katawohan sa Moab sa mga Madian- hon, pinaagi sa higut sa pagkalungsoranon ug sa tinuhoan. Giukay sa hari sa Moab nga si Balak, ang mga kahadlok sa kakabanayan nga katawohan, ug iyang nakoha ang pagyayong nila sa ivang mga tuyo batok sa Israel, pinaagi sa mensahe nga nag ingon, “karon kining katawohan magatilap sa tanan nga mga nagalibot kanato, ingon sa baka nga nagatilap sa balili sa kapatagan.” Si Balaam, ang usa ka pumopuyo sa Mesopotamia, gikabantug nga may kalaki, ug ang iyang kabantug nakaabut sa yuta sa Moab. Ilang gitinguha nga siya motabang kanila. Tungod niini ang mga mehsahero “nga mga katigulangan sa Moab ug ang mga tigulang sa Madian,” gipaadto sa pagkoha sa iyang mga panagna ug sa mga lumay batok sa Israel. {PM 543.3}

Dihadiha nanggikan ang mga embahador sa ilang taas nga panaw ibabaw sa mga bukid ug latas sa mga kamingawan, ngadto sa Mesopotamia; ug sa ilang natultulan si Balaam, ilang gitunol ngadto kaniya ang mensahe sa hari nga nagaingon: “Ania karon, usa ka katawohan nga minggula gikan sa Egipto: ania karon, minglukop sila sa nawong sa yuta, ug nagapuyo sila sa atubangan nako. Busa umari ka karon, nangaliyupo ako kanimo, itunglo mo ako niining katawohan; kay sila labing maligon kay kanako; basin pa lamang makadaug ako, aron kita makadasmag kanila ug aku makapa pahawa kanila sa yuta; kay nahibalo ako nga ang imong gipanalanginan, nabulahan sila; ug ang imong gitunglo, nahimong alaut.” {PM 544.1}

Kaniadto si Balaam maoy usa ka maayong tawo ug usa ka manalagna sa Dios; apan mibiya siya sa pagtoo, ug gitugyan niya ang iyang kaugalingon ngadto sa pagkamaibugon; apan bisan pa niini nag angkon gihapon siya nga usa ka alagad sa Labing Hataas. Dili nga

wala siyay kalibutan sa buhat sa Dios alang sa Israel; ug sa diha nga nagpahibalo ang mga mensahero sa ilang tuyo sa pagkasinugo, nasayud siya kaayo nga iyang katungdanan ang pagdumili sa mga ganti ni Balak, ug sa pagpapauli sa mga sinugo. Apan misulay siya sa pag ibid ibid sa panulay, ug nagsugyot sa mga mensahero nga maghulat sila uban kaniya nianang gabhiona, nga nagpahayag nga dili siya makahatag ug tino nga tubag hangtud nga makapangayo sila ug tambag gikan sa Jehova. Nasayud si Balaam nga ang iyang mga tunglo dili makadaut sa Israel. Ang Dios diha dapig kanila; ug samtang nga magmatinumanon sila ngadto Kaniya, walay supak nga gahum sa yuta o sa impiyerno ang makadaug batok kanila. Apan natandug ang iyang garbo sa mga pulong sa mga embahador nga nag ingon, “siya nga imong gipanalanginan nabulahan sila, ug siya nga imong gitunglo nahimong alaut “Ang hiphip sa mahalon nga mga gasa ug ang gidahum nga pagbayaw kaniya nakapaukyab sa iyang pagkamaibugon. Sa kadalo gidawat niya ang gitanyag nga mga bahandi, ug unya, samtang nagpaila siya sa estrikto nga pagkamasinulondon ngadto sa kabubuton sa Dios, iyang gisulayan ang pagtuman ang mga tinguha ni Balak. {PM 544.2}

Nianang gabii ang manulonda sa Dios mianha kang Balaam uban sa mensahe nga nagaingon, “Dili ka mag uban kanila; dili ka magtunglo sa katawohan, kay gipanalanginan sila.” {PM 544.3}

Nianang pagkabuntag, nagdilidili si Balaam sa pagpapauli sa mga mensahero; apan wala siya magtug an kanila kong unsa ang giingon ni Jehova. Sa kapungot nga ang iyang mga panan awon sa ganansya ug sa kadungganan sa kalit lamang nagwagtang, sa masuk anon siya misinggit, “Pamauli kamo sa inyong yuta, kay si Jehova dili motugot nga ako magauban kaninyo.” {PM 545.1}

Si Balaam “nahigugma sa suhol gikan sa pagkadili matarung.” 2 Pedro 2:15.Ang sala sa pagkamaibugon, nga gipahayag sa Dios nga usa ka pagsimba ug diosdios, naghimo kaniya nga usa ka magsisilbi sa panahon, ug pinaagi niining maong usa ka sayop, si Satanas nakahimo sa bug os nga pagmando kaniya. Mao kini ang hinungdan sa iyang kalaglagan. Ang maninintal kanunay nagapahayag sa kalibutanon nga ganansya ug dungog aron sa pagdani sa katawohan gikan sa pag alagad sa Dios. Iyang sultihan sila nga ang ilang nagsobra nga pagkamatarung maoy nakasanta kanila gikan sa kauswagan. Sa ingon niini, daghan ang madani sa pagpanimpalad gawas sa dalan sa estrikto nga katarung. Ang usa ka sayop nga lakang maghimo sa sunod nga masayon, ug sila magdugang sa pagkamapangahason. Sa diha nga matugyan na nila ang ilang kaugalingon ngadto sa pagmando sa pagkamaibugon ug sa handum alang sa gahum. mohimo sila ug mangahas sa labing makalilisang nga mga butang. Daghan ang nagaulog ulog sa ilang kaugalingon nga mahimo ang pagtipas gikan sa estrikto nga pagkatarung sulod sa usa ka panahon, tungod sa pipila ka bintaha nga kalibutanon, ug nga sa makoha na nila ang tuyo nila, makahimo sila sa pag usab sa ilang tumong sa bisan kanusa. Mao kini ang paggumon sa ilang kaugalingon diha sa litag ni Satanas, ug talagsa ra ang makalighot. {PM 545.2}

Sa pagtaho sa mga mensahero ngadto kang Balak sa pagdumili sa manalagna sa pag uban kanila, wala siya magpasabut nga ang Dios mao ang nagdili kaniya. Sa paghunahuna nga ang paglanganlangan ni Balaam mao lamang ang pagpangayo ug dugang pa nga mga ganti. gipadala sa hari ang dugang pang mga prinsipe ug labaw pang dungganon kay sa naguna, uban sa mga saad sa taas pa nga mga kadungganan, ug inubanan sa pagbulot an sa pagnonot sa bisan unsa nga kondisyon nga pangayoon ni Balaam. Ang dinalian nga mensahe ni Balak ngadto sa manalagna nagaingon, “Ginaampo ko kanimo, nga dili mo itugot ang bisan unsa nga magulang sa imong paganhi kanako: Kay pagapasidunggan ko ikaw ug labihan ka dako nga dungog, ug pagabuhaton ko ang tanan nga imong igaingon kanako: busa umari ka karon, itunglo mo ako niining katawohan.” {PM 545.3}

Sa ikaduhang panahon si Balaam gisulayan. Ingon nga tubag sa mga hangyo sa mga embahador, siya nagpaila sa dakong katarung ug kabuotan, nga nagpasalig kanila nga walay igong bulawan ug salapi ang makadani kaniya sa paglakaw supak sa kabubuton sa Dios. Apan nangandoy siya sa pagsugot sa hangyo sa hari; ug bisan pa nga ang kabubut on sa Dios tino na nga gipahibalo nganha kaniya, iyang gidani ang mga mensahero sa pagpabilin, aron iya pang pakisayran ang Dios; daw ingon ang Usa nga dili Matugkad sama sa usa ka tawo, nga mapasugot. {PM 546.1}

Sa panahon sa kagabhion, si Jehova nagpakita kang Balaam, ug nagingon, “Kong manganhi ang mga tawo sa pagtawag kanimo, tumindog ka ug umoban ka kanila: apan magabuhat lamang ikaw sa Akong igaingon kanimo.” Diha ra kutob si Jehova nagtugot kang Balaam sa pagsunod sa iyang kaugalingon nga kabubut on, tungod kay disidido man siya niini. Wala siya magtinguha sa pagbuhat sa kabubut on sa Dios, kondili nagpili sa iyang kaugalingon nga agianan, ug unya nanlimbasug sa pagkoha sa pagtugot sa Dios. {PM 546.2}

Adunay mga linibo karon ang nagsunod sa sama nga dalan. Wala silay kalisud sa pagsabut sa ilang katungdanan kong kini uyon sa ilang mga hilig. Kini sa matinaw gibutang sa ilang atubangan diha sa Biblia, o sa matin aw gipaila sa mga kahigayonan ug sa katarungan. Apan tungod kay kini nga mga ebidensya kasupak man sa ilang mga tinguha ug sa mga hilig, kanunay ila kini nga gipadaplin, ug mamasin sa pag adto sa Dios aron sa pagroon sa ilang katungdanan. Uban sa dakong pagkatarung nga makita, sila mag ampo ug taas ug mainiton nga pagampo alang sa kahayag. Apan ang Dios dili mayagayagaan. Kanunay Iyang tugotan ang maong mga tawo sa pagsunod sa ilang kaugalingon nga mga tinguha, ug sa pagantus sa sangputanan. “Ang Akong katawohan wala magpatalinghug sa Akong tingog... Busa gipasagdan Ko sila sa kagahi sa ilang kasingkasing, aron sila managlakaw sa ilang kaugalingong mga tambag.” Salmo 81:11, 12. Sa diha nga ang usa makakita sa matin aw sa usa ka katungdanan. ayaw siya pagpangahasa sa pag adto sa Dios uban sa pagampo nga siya mahigawas gikan sa paghimo niini. Hinuon, uban sa usa ka mapainubsanon, ug manonuton nga espiritu, mangayo sa diosnon nga kusogug kaalam sa pagtagbaw sa mga pangangkon niini. {PM 546.3}

Ang mga Moabinhon maoy usa ka napaubos, ug diwatahan nga katawohan; apan sumala sa kahayag nga ilang nadawat, ang ilang sala dili ingon ka dako diha sa pagtan aw sa langit ingon sa kang Balaam. Samtang siya nag angkon nga usa siya ka manalagna sa Dios, bisan unsa ang iyang igasulti pagalitokon pinaagi sa diosnon nga pagbulot an. Gikan niini dili siya pagatugotan sa pagsulti nga sa iya lamang nga pagbuot, apan kinahanglan ihatag ang mensahe nga igahatag kaniya sa Dios. “Magabuhat ka lamang sa Akong igaingon kanimo,” mao ang diosnon nga sugo. {PM 547.1}

Sa Balaam nakadawat ug permiso sa pag uban sa mga mensahero nga gikan sa Moab, kong sila manganha sa pagkabuntag sa pagtawag kaniya. Apan napungot sa iyang paglangan, ug sa nagdahum sila ug lain pa nga pagdumili, sa wala nay pagpakigsulti kaniya, sila nanglakaw sa pamauli. Ang tagsa tagsa ka pamalibad alang sa pagtuman sa hangyo ni Balak karon nakoha na. Apan si Balaam matinguhaon sa pagkoha sa ganti; ug iyang gikoha ang mananap nga iyang naandam sa pagsakay, milarga siya sa maong panaw. Nahadlok siya nga tingali karon ang diosnon nga pagpanugot pagakohaon, busa midali siya nga mainiton ngadto sa unahan, nga walay pailob nga tingali unya nga pinaagi sa ubang mga paagi mapakyas siya sa pagdawat sa gikaibogan nga ganti. {PM 547.2}

Apan “ang manulonda si Jehova nagtindog diha sa agianan nga daw usa ka kaaway batok kaniya.” Nakita sa mananap ang diosnon nga mensahero, nga wala makita sa tawo. ug miliso siya gikan sa dakong dalan ngadto sa kaumhan. Uban sa walay kalooy nga mga hampak, gipabalik ni Balaam ang mananap ngadto sa dakong dalan; apan diha na man sa usa ka masigpit nga agianan nga gipit an sa mga paril, nagpakita ang manulonda, ug ang mananap nga naninguha sa paglikay sa mahulgaon nga larawan, mipiit sa tiil sa iyang agalon simpig sa paril. Si Balaam nabutaan sa langitnon nga pagpataliwala, ug wala mahibalo nga ang Dios nag atang sa iyang dalan. Napika kaayo si Balaam, ug iyang gilatos pag ayo ang asno sa walay ko kalooy, ug gipugos kini sa pagpadayon. {PM 547.3}

Ang manulonda mipakita pag usab, sama sa kaniadto, “sa usa ka masigpit nga dapit, nga walay dalan nga arang katipasan bisan sa dapit sa too bisan sa dapit sa wala,” diha sa usa ka mahulgaon nga linihokan; ug ang pobreng mananap mikurog sa kalisang, mihunong, ug natumba ngadto sa yuta diha sa ilalum sa iyang magkakabayo. Wala mapugngi ang kasuko ni Balaam, ug iya na man nga gibunalan ang mananap sa iyang sungkod labaw ka bangis kay sa gisundan. Karon giukab sa Dios ang baba niini, ug pinaagi “sa amang nga asno nagsulti sa paningog sa tawo,” iyang “gisumpo ang kaboang sa manalagna.” 2 Pedro 2:16. “Unsa bay nabuhat ko kanimo,” misukot kini, “nga gibunalan mo man ako niini sa makatulo?” {PM 547.4}

Napungot nga napugngan sa iyang pagpanaw, si Balaam mitubag sa mananap sama nga nagpakigsulti siya sa usa ka masinabuton nga tawo”Kay gitiawtiawan mo ako; maayo pa unta kong may espada sa akong kamot, kay karon gipatay ko na unta ikaw.” Aniay usa ka nag angkon nga salamangkiro, nga diha nagpaingon sa paglitok ug usa ka tunglo sa tibook nga

katawohan sa tuyo sa pagparalisar sa ilang kusog, samtang wala siya mg gahum bisan gani sa pagpatay sa hayop nga iyang gisakyan! {PM 548.1}

Nangabuka karon ang mga mata ni Balaam, ug iyang nakita ang manulonda sa Dios nga nagtindog tinaas ang espada andam sa pagpa tay kaniya. Diha sa iyang kalisang "siya miyukbo sa iyang ulo, ug mihapa sa yuta." Kaniya nangutana ang manulonda, "Ngano nga gibunalan mo ang imong asno niini sa makatulo? Ania karon ako migula sa pagbatok kanimo, kay ang imong dalan mangilad sa atuba ngan Ko. Ug ang asno nakakita Kanako ug mitipas siya sa atubangan Ko sa makatulo na karon, kong siya wala motipas gikan kanako, karon sa pagkamatuud gipatay Ko na unta ikaw, ug gibuhian Ko unta siya nga buhi." {PM 548.2}

Nautang ni Balaam ang pag amping sa iyang kinabuhi sa kabus nga mananap nga iyang gibuhatan sa kabangis. Ang tawo nga nag angkon nga siya usa ka manalagna ni Jehova, nga nagpahayag nga "ang iyang mga mata nabuka," ug iyang nakita diha sa "panan awon sa Makagagahum sa Tanan," sa hilabihan nabutaan sa pagkamaibugon ug sa ambisyon, nga wala siya makahimo sa pag ila sa manulonda sa Dios nga nakita sa mananap. "Ang mga hunahuna sa dili magtotoo gibutaan sa dios niining kalibutana." 2 Connto 4:4. Pila kaha ang nabutaan! Modasmag sila sa mga agianan nga ginadili, nga nagalapas sa diosnon nga kasugoan, ug dili ginadili, nga nagalapas sa diosnon nga kasugoan, ug dili makaila nga ang Dios ug ang iyang mga manulonda mga barok kanila. Sama kang Balaam nangasuko sila niadtong buot mosagang kanila gikan sa ilang pagkadaut. {PM 548.3}

Naghatag si Balaam ug kamatuoran sa espiritu nga nagmando kaniya, pinaagi sa iyang gibuhat sa iyang mananap. "Ang usa ka tawo nga matarung nagamahal sa kinabuhi sa iyang mananap; apan ang malumong kalooy sa tawong dautan mao ang kabangis." Proverbio 12:10. Pipila lamang ang nakaamgo sa pagkamakasasala sa pag abusar sa mga mananap o sa pagbiya kanila nga mag antus gumikan sa pagpabaya. Siya nga nagbuhat sa tawo nagbuhat sa ubos nga mga mananap usab, ug ang iyang mga malumong kalooy anaa sa ibabaw sa tanan Niyang mga buhat." Salmo 145 9. Gibuhat ang mga mananap aron sa pagsilbi sa tawo, apan siya walay katungod sa paghimo kanila ug kasakit pinaagi sa binangis nga pagtratar o sa bangis nga pagpa mugos. {PM 551.1}

Tungod sa sala sa tawo nga "ang tibook nga kabuhatan nanagduyog sa pagagulo sa pagbati hangtud karon." Roma 8:22. Sa ingon niini gikinahanglan nga ang pag antus ug ang kamatayon dili lamang diha sa tawohanon nga kaliwat, kondili hasta sa mga mananap. Sa pagkati nuud, katungod sa tawo ang pagpaninguha sa pagpagaan, imbis sa pagdugang sa gibug aton sa pag antus nga nadala sa iyang paglapas nganha sa mga binuhat sa Dios. Siya nga mag abusar sa mga mananap tungod kay anaa sila sa ivang gahum, maoy usa ka talawan ug usa ka malupigon. Ang usa ka kahilig sa paghimo ug kasakit, bisan ngadto sa atong mga isigkatawo, o ngadto sa mga binuhat nga dili makapanga tarungan maoy satanasnon. Daghan ang wala makamatngon nga ang ilang kabangis mahibaloan sa bisan unsang panahona, tungod kay ang mga mananap nga dili makasulti dili makapahayag niini. Apan kong ang mga mata niining maong mga tawo maabli, maingon sa kang Balaam, ilang makita ang usa ka

manulonda sa Dios nga nagatindog ingon nga usa ka saksi sa pagpamatuud batok kanila diha sa mga hukmanan sa itaas. Ang usa ka rekord moadto sa langit, ug moabut ang usa ka adlaw sa diha nga ang paghukom igapakanaug batok kanila nga nagdagmal sa mga binuhat sa Dios. {PM 551.2}

Sa diha nga iyang nakita ang mensahero sa Dios, si Balaam naka singgit sa kalisang nga nag ingon, "Nakasala ako: kay ako wala mahibalo nga ikaw nagatindog sa dalan sa unahan nako: busa karon kong kini wala makapahamuot Kanimo, mobalik ako pag usab." Si Jehova nagtugot kaniya sa pagpadayon sa iyang panaw, apan nagpasabut kaniya nga ang iyang mga pulong pagamandoan sa diosnon nga gahum. Ang Dios buot maghatag ug ebidensya ngadto sa Moab nga ang mga Hebreohanon nailalum sa pagbantay sa Langit ug kini iyang gibuhat nga masangputon kaayo sa diha nga iyang gipakita sila kong unsa ka walay gahum si Balaam bisan sa paglitok ug usa ka tunglo batok kanila nga walay diosnon nga pagpanugot. {PM 551.3}

Ang hari sa Moab, sa gipahibalo siya sa pag abut ni Balaam, minggula uban sa dakong mga kumokuyog ngadto sa mga utlanan sa iyang gingharian, aron sa pagdawat kaniya. Sa diha nga mipadayag siya sa iyang katingala sa kalangan ni Balaam, tungod sa makabuhong nga mga ganti nga nagahulat kaniya, ang tubag sa manalagna mao kini: "Ania karon, ako mianhi kanimo: duna ba akoy gahum sa pagsulti ug bisan unsa nga butang? Ang pulong nga igabutang sa Dios sa akong baba, kana igasulti ko." Dako kaayo ang kahinugon ni Balaam niini nga pagdili; nahadlok siya nga ang iyang katuyoan dili matuman, tungod sa nagamando nga gahum ni Jehova nga diha kaniya. {PM 552.1}

Uban sa dakong pasunding, ang hari, uban sa pangulong mga halangdon sa iyang gingharian,mikumboy ni Balaam ngadto sa "hatag as nga dapit ni Baal," nga gikan dinhi iyang mananaw ang panon nga Hebreohanon. Tanawa ang manalagna samtang siya nagatindog sa ibabaw sa mahabug nga kinatumyan, nga nagadungaw sa kampamento sa mga pinili nga katawohan sa Dios. Pagkagamay sa nahibaloan sa mga Israelinhon kong unsa ang nagpanghitabo sa duul kaayo nila! Pagkagamay sa ilang nahibaloan sa pagbantay sa Dios nga gipakanap ngadto kanila sa maadlaw ug sa magabii! Kong makaila lamang sila sa kahibulungang gahum sa Dios nga gigamit kanunay sa Dios alang sa pagtabang kanila, dili ba ang ilang mga kasingkasing mapuno sa pagpasalamat. tungod sa Iyang gugma, ug uban sa kataha diha sa pagpanghunahuna sa Iyang pagkahalangdon ug gahum? {PM 552.2}

Si Balaam mav kasinatian mahitungod sa mga halad inihaw sa mga Hebreohanon, ug siya naglaum nga pinaagi sa paglabaw kanila diha sa mga mahalon nga mga gasa, iyang makoha ang panalangin sa Dios, ug magpasiguro sa katumanan sa iyang makasasala nga mga proyekto. Tungod niini ang mga pagbati sa diwatahang mga Moabihon maoy nagmando sa iyang hunahuna. Ang iyang kinaadman nahimong kabuangan; ang iyang espirituhanon nga panan awon nadag uman; siya nakadala ug pagkabuta sa iyang kaugalingon pinaagi sa pagtugyan ngadto sa gahum ni Satanas. {PM 552.3}

Sa mando ni Balaam, pito ka mga halaran ang gipatindog, ug siya naghimo ug usa ka halad sa ibabaw sa matag usa niini. Unya misibug siya ngadto sa "hataas nga dapit" aron sa pagtagbo sa Dios, nga nagsaad ngadto kang Balak sa pagpahibalo kaniya sa bisan unsa nga ipadayag ni Jehova. {PM 552.4}

Uban sa mga dungganon ug sa mga prinsipe sa Moab, ang hari nagtindog tupad sa halad, samtang sa libot kanila nagtigum ang maikagon nga katawohan, nga naniid sa pagbalik sa manalagna. Sa katapusan, siya miabut, ug ang katawohan naghulat sa mga pulong nga maoy makaparalisar hangtud sa kahangtoran niadtong kahibulungan nga gahum nga gigamit alang sa pagtabang sa gidumtan nga mga Israelinhon. Si Balaam miingon: {PM 553.1}

"Gikan sa Aram si Balak nagdala kanako,
Ang hari sa Moab gikan sa mga kabukiran sa Sidlakan;
Umari ka, itunglu ako kang Jacob.
Ug umari ka. hagita ang Israel.
Unsaon ko pagtunglo, kadtong wala pagtungloha sa Dios?
Ug unsaon ko paghagit sa kasuko niadtong wala paghagita ni Jehova?
Kay gikan sa kinatumyan sa mga kapangpangan ako nakakita kaniya,
Ug gikan sa mga kabungtoran ako nagatan aw kaniya.
Ania karon, kana maoy usa ka katawohan nga nagpuyo nga nag inusara,
Ug dili pagisipon uban sa mga nasud.
Kinsa ba ang makaisip sa abut ni Jacob,
Kung mag isip sa ikaupat ka bahin sa Israel?
Tugoti ako nga mamatay sa kamatayon sa matarung,
Ug himoa nga ang akong katapusan mahisama sa iya?" {PM 553.2}

Si Balaam miangkon nga siya mianha uban sa tuyo sa pagtunglo sa Israel, apan ang mga pulong nga iyang gilitok mga supak sa mga pagbati sa iyang kasingkasing. Napugos siya sa pagbungat ug mga panalangin, samtang ang iyang kalag napuno sa mga tunglo. {PM 553.3}

Samtang gidungawan ni Balaam ang kampamento sa Israel, nakita niya uban sa kahibulung sa ebidensya sa ilang kauswagan. Sila gipadayag ngadto kaniya ingon nga usa ka bagis. dili organisado nga katawohan. naghugpa sa dapit diha sa mga panon nga naglaaglaag nga maoy usa ka makasamok ug kalisang sa naglibot nga mga nasud; apan ang ilang panagway mao ang bali niining tanan. Iyang nakita ang halapad kaayo nga gidak on ug hingpit nga pagkatalay sa ilang campo, ang tanan nagapaila sa mga timaan sa hingpit nga disiplina ug sa kahusay. Gipakitaan siya sa kahimuot sa Dios sa Iyang pagtagad

sa Israel, ug sa ilang linain nga taras ingon nga iyang pinili nga katawohan. Dili sila magatindog nga tupong sa ubang mga nasud, apan igatuboy nga labaw kanilang tanin. "Ang katawohan magapuyo nga mag inusara, ug dili pagaisipon uban sa mga nasud." Niadtong panahon nga kining mga pulonga ginasulti, ang mga Israelinhon walay panimuyo nga molungtad, ug ang ilang lahi nga taras, ang ilang mga panglihik ug mga batasan, dili sinati ni

Balaam. Apan pagkamakapahinulong ang pagkatuman niini nga tagna diha sa tapus nga kasaysayan sa Israel! Latas sa tanang mga katuigan sa ilang pagkabihag, latas sa tanang mga panahon sukad sila nagkatibulaag taliwala sa mga nasud, silang tanan nagpabilin nga usa ka lahi nga katawohan. Busa, ang katawohan sa Dios ang matuud nga Israel bisan sila nagkatibulaag diha sa tanang mga nasud, dinhi sa yuta mga pumopuyo nga lumalabay lamang, kinsang pagkalungsoranon atua sa langit. {PM 554.4}

Dili lamang gipakitaan si Balaam sa kasaysayan sa katawohan nga Hebreo ingon nga usa ka nasud, apan iyang nakita ang pagtubo ug ang kauswagan sa matuud nga Israel sa Dios ngadto sa pagtak op sa panahon. Iyang nakita ang pinasahi nga pagdapig sa Labing Hataas diha sa pag atiman kanila nga nahigugma ug nahadlok Kaniya. Iyang nakita sila nga gisuportahan sa Iyang bukton samtang sila nagsulod sa mangitngit nga walog sa landong sa kamatayon. Ug nakita niya sila nga nanagpanggula gikan sa ilang mga lubnganan. nga pinurongpurongan sa himaya, kadungganan, ug sa walay kamatayon. Iyang nakita ang mga linukat nga nagakalipay diha sa walay paglubad nga mga himaya sa yuta nga nabag o. Sa iyang pagtutok sa maong talan awon, siya misinggit, “Kinsa ba ang makaisip sa abug ni Jacob, kon mag isip sa ikaupat nga bahin sa Israel?” Ug samtang nakita niya ang purongpurong sa himaya nga diha sa matag agtang, sa kalipay nga nagasidlak gikan sa tagsatagsa ka panagway, ug mitan aw sa unahan ngadto niadtong kinabuhi nga walay pagkatapus sa walay sagol nga kalipay, militok siya sa solemni nga pag ampo nga nagaingon, “Tugoti ako nga mamatay sa kamatayon sa matarung, ug himoa nga ang akong katapusan mahisama sa iya!” {PM 554.1}

Kong si Balaam may usa pa ka kahilig sa pagdawat sa kahayag nga gihatag sa Dios, karon iya unta nga himoong tinuud ang iyang mga pulong; dihadiha unta siya magputol sa iyang tanan nga kadugtongan sa Moab. Dili na unta siya maghinali sa kalooy sa Dios, apan nga nagbalik unta siya ngadto kaniya uban sa halalum nga paghinulsol. Apan si Balaam nahigugma sa mga suhol sa pagkadili matarung, ug nagtinguha gayud siya pagkoha niini. {PM 554.2}

Sa masaligon si Balak nagdahum sa usa ka tunglo nga mahiaguman sa Israel sama sa makalaya nga sakit; ug sa mga pulong sa manalagna, siya nakasinggit nga naglagot nga nag ingon, “Unsa ang imong gibuhat kanako? Ako nagkoha kanimo aron sa pagtunglo sa akong mga kaaway, ug, ania karon, ikaw nagpanalangin man kanila hinuon.” Si Balaam, nga naninguha sa paghimo nga kinahanglanon ang katarung, nag angkon nga siya nakasulti gikan sa usa ka matarung nga pagtagad alang sa kabubut on sa Dios, sa mga pulong nga gipugos gikan sa iyang mga ngabil sa diosnon nga gahum. Ang iyang tubag mao kini: “Kinahanglan ba nga dili ako magtagad sa pagsulti niadtong gibutang ni Jehova sa akong baba?” {PM 555.1}

Bisan karon si Balak dili makabiya sa iyang tuyo. Nakahukom siya nga ang mamandoon nga talan awon nga gipadayag sa halapad nga kampamento sa mga Hebreohanon, maoy nakapalisang ni Balaam nga wala siya mangahas sa paggamit sa iyang mga panagna batok

kanila. Naninguha ang hari sa pagdala sa manalagna sa dapit diin usa lang ka bahin sa kadaghanan ang makita. Kong makabig lamang si Balaam sa pagtunglo kanila sa binahinbahin nga paagi, ang tibook nga campo mahulog sa kalaglagan. Didto sa tumoy sa usa ka nahaibabaw nga dapit nga gitawag nga Pisgah. gihimo ang lain pa nga pagsulay. Gipatindug na man ang pito ka mga halaran, diin sa ibabaw niini gibutang ang pareha nga mga halad sa nahauna. Ang hari ug ang iyang mga prinsipe nagpabilin duul sa mga halad, samtang mipagawas si Balaam aron sa pagsugat sa Dios. Gipiyalan na man pag usab ang manalagna sa usa ka diosnon nga mensahe, nga wala siyay gahum sa pag usab o sa pagpugong. {PM 555.2}

Sa diha nga nakita siya sa nabalaka, ug nagpaabut nga pundok sa katawohan, ang sukot nga gipangutana ngadto kaniya mao kini: "Unsa ang gipamulong ni Jehova?" Ang tubag, sama sa una, nakapalisang sa kasingkasing sa han ug sa iyang mga prinsipe: {PM 555.3}

"Ang Dios dili usa ka tawo nga Siya magbakak;
Ni anak sa tawo, nga Siya magahinulsol;
Siya nagasulti, ug dili ba siya magabuhat niana?
Kong Siya nakapamulong, ug dili Niya kana pagatumanon? {PM 555.4}

Ania karon, ako nakadawat ug sugo sa pagpanalangin;
Ug biya nagpanalangin, ug ako dili makausab niana.
Siya wala makakita ug kadautan diha kang Jacob;
Ni nakakaplag Siya ug pagkamasupilon diha sa Israel:
Si Jehova nga Iyang Dios nagauban kaniya;
Ug ang singgit sa usa ka hari anaa sa taliwala nila." {PM 556.1}

Tungod sa kataha niining maong mga pinadayag, si Balaam mingsinggit, "Sa pagkamatuud walay pagdiwata uban kang Jacob, ni adunay pagpanagna nga malimbongon uban sa Israel." Ang dakong salamangkiro nagsulay sa iyang gahum sa pagpanagna, sumala sa tinguha sa mga Moabinhon; apan mahitungod niini nga okasyon gayud kini maoy igaingon mahatungod sa Israel. "Unsa ha ang nabuhat sa Dios!" Samtang nailalum sila sa diosnong panalipod, walay katawohan o nasud, bisan tinabangan sa tanang gjhum ni Satanas, ang makahimo sa pagdaug batok kanila. Ang tibook nga kalibutan kinahanglan matingala sa kahibulungang buhat sa Dios alang sa Iyang katawohan nga ang usa ka tawo nga malagoton sa pagpadayon sa usa ka makasasala nga dalan, mapugngan pag ayo sa diosnon nga gahum sa pagbungat, imbis sa mga panunglo, maoy gibungat ang labing bahandianon ug labing bililhon nga mga saad, diha sa pinolongan nga halangdon ug sa napuno sa pagbati nga mga garay. Ug ang pagdapig sa Dios niining higayona nga gipaila ngadto sa Israel, maoy usa ka kasigurohan mahitungod sa Iyang mapanalipdanon nga pagbantay alang sa Iyang masinugtanon ug matinumanon nga mga anak diha sa tanang mga katuigan. Sa diha nga si Satanas magdasig sa dautang mga tawo sa pagtuis, sa paghasol ug sa paglaglag sa katawohan sa Dios, kining mao gayud nga hitabo, pagadad on ngadto sa ilang paghinumdum, ug kini makapalig on sa ilang kaisug ug sa ilang pagtoo diha sa Dios. {PM 556.2}

Ang hari sa Moab nga napaubos sa buot ug napabalaka, misinggit sa pagingon, “Ayaw gayud sila pagtungloha, ni magpanalangin ka gayud kanila.” Apan bisan pa niini, may nagpabilin pa gihapon diha sa iyang kasingkasing usa ka paglaum nga maluya, ug siya naniguro sa paghimo ug lain pa nga pagsulay. Iya karon giubanan si Balaam ngadto sa Bukid sa Peor, diin didto ang usa ka templo nga gipahinungod ang masupakon nga pamantasan sa pagsimba ni Baal, nga ilang dios. Dinhi gipatindug ang sama ka daghan nga mga halaran sa kaniadto, ug ang sama ka daghan nga mga halad inihaw ang gihalad; apan si Balaam wala moadto nga nag inusara, sama sa ning agi nga mga higayon, aron sa paghibalo sa kabubut on sa Dios. Wala siya maghimo ug pasumangil sa lumay, apan sa nagtindog siya sa daplin sa mga halaran, milantaw siya sa unahan ngadto sa mga balongbalong sa Israel. Sa makausa pa, ang Espiritu sa Dios diha kaniya, ug ang diosnong mga mensahe migula gikan sa iyang mga ngabil nga nag ingon: {PM 556.3}

“Hilabihan kaanindot sa imong mga balongbalong, Oh Jacob,
Ang imong mga tabernaculo, Oh Israel!
Ingon sa mga walog sila gipangatag,
Ingon sa mga tanaman sa daplin sa kiliran sa suba.
Ingon sa mga linaloes nga tinanum ni Jehova,
Ingon sa mga cedro sa daplin sa mga tubig.
Gikan sa ilang mga timba magaagay ang tubig,
Ug ang iyang binhi mahulog sa daphang mga tubig.
Ug ang iyang mga hari labaw pa kay kang Agag,
Ug ang iyang gingharian pagabayawon Ang Dios magakoha kaniya gikan sa Egipto;
Siya adunay kusog nga ingon sa baka nga ihalas:
Magalamoy siya sa mga nasud nga iyang mga kaaway,
Ug magadugmok sa ilang mga bukog hangtud sa pagkapulpog.
Ug pagalagbasan sila sa iyang mga udyong.
Siya mipauraray, siya mihigda ingon sa usa ka leon;
Ug ingon sa usa ka baye nga leon;
Kinsa ang makapukaw kaniya?
Bulahan ang tagsatagsa nga magapanalangin kanimo,
Ug tinunglo ang tagsatagsa nga magatunglo kanimo.” {PM 557.1}

Ang kauswagan sa katawohan sa Dios gitugyan dinhi sa pipila sa labing matahum nga mga pasumbingay nga makaplagan diha sa kinaiyahan. Ang Israel gipakasama ngadto sa tahunok nga mga walog nga gihabolan sa daghang mga alanihon; ngadto sa malamboon nga mga hardin nga gitubigan sa walay paghubas nga mga tubod; ngadto sa mahumot nga sandal nga kahoy ug sa harianon nga cedro. Ang pasumbingay nga katapusang gihisgutan maoy usa sa labing makapahinulong nga pagkamatahum ug angayan nga makaplagan diha sa Tinuga nga Pulong. Ang cedro sa Lebano gipasidunggan sa tanang katawohan sa Sidlakan. Ang matang sa mga kahoy diin kini mihisakop makaplagan bisan nakaadto ang tawo, sa tibook nga yuta. Gikan sa mga rehiyon sa Artiko ngadto sa sona sa tropiko sila nagalambo. nagakalipay diha

sa kainit, apan nakigbisog sa tugnaw: nagasubol diha sa naghingapin nga pagkalabong diha sa daplin sa suba, apan nagalabaw sa kahitas an ibabaw sa uga ug walay tubig nga kamingawan. Ilang gikulikot ang ilang mga gamut sa halalum taliwala sa mga kabatoan sa kabukiran, ug sa maisugon magbarug sa paghagit sa bagyo. Ang ilang mga dahon lab as ug lunhaw sa diha nga tanang uban nangawala sa paghungaw sa tingtug naw. Labaw sa tanang uban nga mga kahoy, ang cedro sa Lebano naila tungod sa kalig on niini, ang kagahi niini, ang walay pagkagabok nga kusog; ug kini gigamit ingon nga usa ka simbolo mahitungod kanila kinsang'kinabuhi "natago uban kang Cristo diha sa Dios." Colosas 3:3. Ang Kasulatan nag ingon, "Ang matarung...motubo sama sa cedro sa Libano." Salmo 92:12. Ang diosnon nga kamot nagbayaw sa cedro ingon nga hari ibabaw sa kalasangan. "Ang mga haya dili sama sa iyang mga sanga, ug ang mga kahoy nga castano dili sama sa iyang mga salingsing; ni may kahoy nga kahoy sa tanaman sa Dios nga sama niini." Ezekiel 31:8. Ang cedro gisublisubli paggamit ingon nga usa ka larawan sa pagkaharianon; ug ang iyang kagamitan diha sa Kasulatan sa pagbarog sa matarung, nagpakita sa pagtagad sa Langit niadtong nagabuhat sa kabubut on sa Dios. {PM 557.2}

Si Balaam nagtagna nga ang Hari sa Israel mahimong dako pa ug labaw pa nga gamhanan kay kang Agag. Kini mao ang ngalan nga gihatag ngadto sa mga hari sa Amalekanhon. nga niining panahona maoy ang gamhanan kaayong nasud; kon ang Israel, magmatinud anon sa Dios makabuntog sa tanan niyang mga kaaway. Ang Hari sa Israel mao ang Anak sa Dios; ug ang Iyang trono moabut ang adlaw pagatukoron dinhi sa yuta, ug ang Iyang gahum pagabayawon ibabaw sa tanang yutan on nga mga gingharian. {PM 558.1}

Samtang siya nagpatalinghug sa mga pulong sa manalagna, si Balak nasanapan sa nabalo nga paglaum, sa kahadlok ug kasuko. Siya napungot nga si Balaam wala makahatag kaniya bisan sa labing gamay nga padasig sa usa ka makapahimuot nga tubag. sa diha nga ang tanan hugot nga batok kaniya. Iyang giisip uban ang pagtamay ang mapauyon uyonon ug malimbongon nga lakang sa manalagna. Sa iyang kasuko ang hari misinggit, "Busa kumalagiw ka karon sa imong dapit: Ako naghunahuna nga pasidunggan ko ikaw; apan, ania karon, si Jehova nagdumili kanimo sa kadungganan." Ang tubag mao nga ang hari gipasidan an nang daan nga si Balaam makasulti lamang sa mensahe nga gihatag kaniya gikan sa Dios. {PM 558.2}

Sa wala pa siya mopauli ngadto sa iyang katawohan, si Balaam militok sa usa ka labing matahum ug hamili nga tagna mahitungod sa Manonubos sa kalibutan, ug sa katapusan nga pagkalaglag sa mga kaaway sa Dios: {PM 559.1}

"Makita ko Siya, apan dili karon; akong matan aw Siya, apan dili sa haduul; adunay moabut nga Bitoon gikan kang Jacob, ug magatin tiog ang cetro gikan sa Israel, Ug magapatay latas sa mga nasikuhan sa Moab, ug magalaglag sa tanang mga anak nga lalake sa kaguliyang." {PM 559.2}

Ug gitapus niya pinaagi sa pagtagna sa hingpit nga kalaglagan sa Moab ug sa Edom, ni Amalek ug sa mga Senihanon, sa ingon niini wala bilini ug silaw sa paglaum ang Moabinhon nga hari. {PM 559.3}

Nabalo sa iyang mga paglaum sa bahandi ug sa pagpauswag, tungod sa disgusto sa hari, ug nakamatngon nga napasubo niya ang Dios, mipauli si Balaam gikan sa iyang pinili sa kaugalingon nga pagkasi nugo. Sa iyang paghiabut sa iyang puloy anan. mibiya kaniya ang nagamando nga gahum sa Espiritu sa Dios, ug ang iyang pagkamai bugon, nga igo lamang napugngan, maoy nagpasuwabe. Andam siya sa pagdangop sa bisan unsa nga paagi sa pagbaton sa ganti nga gisaad ni Balak. Nasayud si Balaam nga ang kauswagan sa Israel nagaagad sa ilang pagkamasinulondon sa Dios, ug nga walay mahimo nga kapahinungdan sa pagkabuntog kanila kondili pinaagi sa pagtintal kanila ngadto sa pagpakasala. Karon mihukom siya sa pagkoha sa kahimuot ni Balak pinaagi sa pagtambag sa mga Moabinhon sa lakang nga pagsundon aron sa pagdala ug usa ka tunglo diha sa Israel. {PM 559.4}

Sa walay langan mibalik siya ngadto sa yuta sa Moab, ug iyang giladlad ang iyang mga plano sa atubangan sa hari. Admitido ang mga Moabinhon nga samtang ang Israel magpabilin nga matinuoron ngadto sa Dios, siya mahimong ilang taming. Ang plano nga gisugyot ni Balaam mao ang pagpahimulag kanila gikan sa Dios pinaagi sa pagdani kanila ngadto sa pagsimba ug diosdios. Kong madala sila sa pag apil diha sa supak sa pamatasan nga pagsimba kang Baal ug kang Astaroth, ang ilang makagagahum sa tanan nga Tigpanalipod mahimong ilang kaaway, ug sa dili madugay mahulog sila nga tukbonon sa mabangis, ug makigubaton nga mga nasud sa palibot nila. Kining mao nga plano dali ra nga gidawat sa hari, ug si Balaam mismo nagpabilin aron sa pagtabang sa pagpasangput niini. {PM 559.5}

Si Balaam nagsaksi sa kalampusan sa iyang yawan on nga laraw. Iyang nakita ang tunglo sa Dios nga nagduaw sa Iyang katawohan, ug mga linibo ang nangahulog ilalum sa Iyang mga paghukom; apan ang diosnon nga hustisya nga nagsilot sa sala diha sa Israel, wala magtugot nga makakalagiw ang mga manunulay. Diha sa guhat sa Israel batok sa mga Madianhon, napatay si Balaam. Nagbati siya ug usa ka panahap nga ang iyang kaugalingon nga katapusan haduul na sa diha nga siya nakasinggit, “Tugoti ako nga mamatay sa kamatayon sa matarung, ug himoa nga ang akong katapusan mahisama sa iya.” Apan wala siya makapili sa pagpuyo sa kinabuhi sa matarung, ug ang gidangatan napiho nga uban sa mga kaaway sa Dios. {PM 560.1}

Ang gidangatan ni Balaam may pagkasama sa gidangatan ni Judas, ug ang ilang mga kinaiya nagpakita sa usa ka mnaila nga pagkapareho ngadto sa matag usa. Kining duruha ka mga tawo ningsulay sa paghiusa sa pag alagad sa Dios ug sa yawa sa kahakog, ug gihinagbo nila ang ulusahon nga kapakyasan. Miila si Balaam sa matuud nga Dios, ug nag angkon nga nag alagad Kaniya; si Judas nagtoo nga si Jesus mao ang Mesias, ug nakighiusa sa iyang mga sumosunod. Apan si Balaam naglaum sa paghimo sa pagalagad ni Jehova nga tikanganan ngadto sa pagbaton ug mga bahandi sa kalibutanong kadungganan, ug sa iyang pagkapakyas niini siya napangdol, ug natumba, ug naguba. Si Judas nagdahum nga pinaagi sa iyang

kadugtongan ni Cristo siya makabaton ug bahandi ug kauswagan nianang kalibutanon nga gingharian nga sa iyang pagtoo, hapit na ipatindog sa Mesias. Ang kapakyasan sa iyang paglaum maoy nagtukmod kaniya ngadto sa pagbiya sa kamatuoran ug sa kalaglagan. Ang duruha, si Balaam ug si Judas nakadawat ug dakong kahayag ug nagpahimulos sa pinasahi nga mga katungod; apan ang usa ka sala nga gipangga naghilo sa bug os nga kinaiya, ug maoy nahimong hinungdan sa ilang kalaglagan. {PM 560.2}

Maoy usa ka makatalagmanon nga butang ang pagtugot sa dili Cristohanon nga taras sa pagpuyo diha sa kasingkasing. Ang usa ka pinangga nga sala, sa tinagdiyut, makapaubos sa kinaiya, ug magadala sa tanang hamili nga mga gahum niini ngadto sa pagpasakop sa dautan nga tinguha. Ang pagwagtang sa usa ka magbalantay gikan sa tanlag, ang pagpatuyang diha sa usa ka dautan nga batasan, usa ka pagpabaya sa hataas nga mga katungod sa bulohaton, nagaguba sa mga panalipod sa kalag, ug magbukas sa agianan alang ni Satanas sa pagsulod ug magpahisalaag kanato. Ang luwas lamang nga paagi mao ang pagpasaka sa atong mga pag ampo sa adlaw adlaw gikan sa usa ka matinuoron nga kasingkasing, ingon sa gihimo ni David sa diha nga siya miampo: “Ang akong mga lakang nanagpadayon sa Imong nga alagianan, ang akong mga tiil wala mahadalin as.” Salmo 17:5. {PM 560.3}

Kapitulo 40. Ang Apostasya Didto so Jordon

Kining kapituluha gibase sa Numeros 25.

Uban sa malipayong mga kasingkasing ug sa nabago nga pagtoo diha sa Dios, ang madaugon nga mga kasundalohan sa Israel namauli gikan sa Basan. Ila nang napanag iya ang mapuslanon nga teritoryo, ug sila nagmasaligon sa dihadiha nga pagkabuntog sa Canaan sa ilang mga kamot. Ang suba sa Jordan mao lamang ang nag ulang kanila ug sa Sinaad nga Yuta. Didto sa tabok gayud sa suba anaa ang usa ka tabunok nga patag, nga gitakyapan sa malunhaw nga mga tanum, tinubigan sa mga sapa gikan sa daghang mga tubod, ug gilandongan sa labong nga mga kahoy nga palma. Didto sa kasadpan nga utlanan sa kapatagan nanagtuyhakaw ang mga torre ug mga palasyo sa Jerico, nga gialad pag ayo diha sa kapalmahan niini nga ang maong dapit gitawag nga “siyudad sa kapalmahan.”

Didto sa sidlakang bahin sa Jordan, nga nataliwad an sa suba ug sa mahabog nga tagaytay nga ilang ginatadlastadlasan, anaa usab ang usa ka patag nga minilyas ang gilapdon, ug nagaabut sa layo nga dapit abay sa suba. Kining linandongan nga walog may klima sama sa tropiko; dinhi milambo ang sitim, o kahoy nga akasya, ug tungod niini ang dapit gingalanan “Ang Walog sa Sitim.” Dinhi niining dapita magcampo ang mga Israelinhon, ug sa mga kaakasyahan nga diha sa daplin sa suba ilang nakaplagan ang haruhay nga pagpahulay. {PM 562.1}

Apan sa taliwala niining mga madanihon nga mga palibot ilang ikasugat ang dautan nga labi pang makamatay kay sa gamhanang mga panon sa armadong mga katawohan o sa mga ihalas nga mga mananap sa kamingawan. Ang maong dapit, nga dato sa kinaiyahan nga mga kaayohan, ginahugawan sa mga pumopuyo niini. Diha sa katilingbanon nga pagsimba ni Baal, ang ilang labaw nga diosdios, ang labing makauulaw ug dautan kaayo nga mga talan awon kanunay ginahimo. Diha sa matag kilid ang mga dapit nga giila alang sa pagkadiwatahan ug sa pagkamahilas, sa ubang mga ngalan nga nagpasabut sa pagkamahugaw ug sa pagkamahilayon sa katawohan. {PM 562.2}

Kining maong mga kasilinganan nagahimo ug mahugaw nga impluwensya sa mga Israelinhon. Ang ilang mga hunahuna nahimong nasinati sa mahugaw nga mga hunahuna nga kanunay ginasugyot; ang ilang kinabuhi sa kasayon ug walay buhat naghimo ug epekto nga makadaut sa pamatasan; ug hapit wala makamatngon nga nahilayo na diay sila gikan sa Dios, ug miabut ngadto sa usa ka kahimtang diin sila masayon nga mabiktima sa panulay. {PM 562.3}

Sulod sa panahon sa ilang pagcampo sa daplin sa Jordan, si Moises nagpangandam alang sa pag okupar sa Canaan. Niini nga buhat ang dakong pangulo nagtrabaho sa tuman; apan alang sa katawohan kining panahona sa kakulba ug sa pagpaabut maoy labing masulayon, ug sa wala pa molabay ang daghang mga semana, ang ilang kasaysayan nabulingan sa labing makahahadlok nga mga pagtipas gikan sa birtud ug sa katarung. {PM 563.1}

Sa sinugdan diha lamang ing diyutay nga paghimamatay tali sa mga Israelinhanon ug sa ilang pagano nga mga silingan; apan tapus sa usa ka panahon ang mga babayeng Madianhon nanagsugod sa pagsulod sa campo nga wala mahibaloi. Ang ilang pagtungha wala makakisaw sa katawohan. ug hilabihan ka hilum sa ilang mga plano nga gihimo nga ang pagtagad ni Moises wala matawag sa maong mga butang. Maoy tumong niining mga babayehana sa ilang pagtipontipon sa mga Hebreohanon, ang pagtintal kanila ngadto sa pagano nga mga ntuwal ug batasan, ug dad on sila ngadto sa pagsimba sa mga diosdios. Kining maong mga tumong, gitun an pag ayo sa paglilong ilalum sa pasangil sa panaghigalaay, sa maong pagkaagi nga wala siya matahapi, bisan sa mga magbalantay sa katawohan. {PM 563.2}

Sa sugyot ni Balaam, ang usa ka dakong fiesta sa pagpasidungog sa ilang mga dios gitumbok sa hari sa Moab, ug sa sekreto gikasabutan nga si Balaam maoy modaldal sa mga Israelinhon sa pagtambong. Giila siya nila nga usa ka manalagna sa Dios, ug tungod niini gamay lamang ang iyang kalisud sa pagkab ot sa iyang tuyo. Daghan sa katawohan ang ningkuyog kaniya sa pagsaksi sa mga kalingawan. Ningsulay sila sa pagsulod sa gidili nga dapit, ug nagumon sila diha sa lit ag ni Satanas. Sa nalingaw sila sa musika ug sa sayaw, ug sa nadani sila sa kaanyag sa pagano nga mga kadalagahan, ilang giwakli ang ilang pagkamaunongon ngadto kang Jehova. Samtang sila miipon diha sa kasadya ug sa pangumbira, ang pagpatuyang sa bino nakahanap sa ilang mga igbabati, ug nalusno ang mga ali sa pagpugong sa kaugalingon. Ang pagbati maoy nagpasuwabe; ug sa nahugawan na ang ilang mga tanlag sa pagkamahigala, nadani sila sa pagyukbo ngadto sa mga larawan. Mihimo sila ug halad sa ibabaw sa pagano nga mga halaran, ug misalmot diha sa labing makauulaw nga mga seremonya. {PM 563.3}

Wala madugay milanap ang hilo, sama sa usa ka makamatay nga panakod sa tibook campo sa Israel. Kadtong mao unta ang makapukan sa ilang mga kaaway diha sa gubat, nadaug sa mga limbong sa pagano nga mga babaye. Ang katawohan daw nabuang sa gugma. Ang mga magmamando ug ang nagunang mga katawohan maoy unang milapas, ug daghan kaayo sa katawohan ang nakasala sa pagkaagi nga ang apostasya nahimong nasyonal. “Ang Israel mikuyog sa iyang kaugalingon ngadto kang Baal Peor.” Sa diha nga si Moises giawhag sa pag alinggat sa dautan, ang mga laraw sa ilang mga kaaway nahimo nang malampuson sa pagkaagi nga dili lamang ang mga Israelinhon nagsalmot diha sa mahilayon nga pagsimba didto sa Bukid sa Peor, kondili ang pagano nga mga seremonya gibantayan na diha sa campo sa Israel. Ang tigulang nga pangulo napuno sa hilabihan nga kayugot, ug naghaling ang kaligutgut sa Dios. {PM 564.1}

Ang ilang dautan kaayo nga mga buhat nakahimo alang sa Israel nga ang tanang mga panglumay ni Balaam wala makahimo ilang napahimulag sila gikan sa Dios. Pinaagi sa matulin nga pag abut sa mga paghukom ang katawohan napukaw ngadto sa hilabihan nga pagkadako sa ilang sala. Ang usa ka makalilisang nga kamatay ang ningsulod sa campo, nga niini mga napulo ka mga libo ang dali nangbiktima. Nagsugo ang Dios nga ang pangulo niuii nga apostasya pagapatyon sa mga maghuhukom. Kining mao nga sugo gituman dihadiha.

Ang mga malapason gipamatay, unya ang ilang mga lawas gipamitay aron makita sa tibook Israel, aron ang katilingban, sa ilang pagkakita nga ang mga pangulo gitratar sa walay ko kalooy, makabaton ug halalum nga pagbati sa pagdumot sa Dios sa ilang sala, ug sa kalisang sa Iyang kaligutgut batok kanila. {PM 564.2}

Ang tanan nagbati nga ang silot makatarunganon, ug ang katawohan midali ngadto sa tabernaculo, ug uban sa mga luha ug halalum nga pagpaubos nagsugid sa ilang sala. Samtang sila nanagbakho sa atubangan sa Dios, didto sa pultahan sa tabernaculo, samtang ang kamatay nagpadayon pa sa iyang buhat sa kamatayon, ug ang mga maghuhukom nagatuman pa sa ilang makahahadlok nga sugo, si Simri, ang usa sa mga prinsipe sa Israel, misulod nga maisugon ngadto sa campo, inubanan sa usa ka babaye nga dautan nga Madianhon, usa ka prinsesa "sa usa ka panimalay sa Madian," nga iyang giubanan ngadto sa iyang balongbalong. Wala pa gayud ing bisyo nga labaw pa ka mapangahason ug labaw pa ka gahi ug ulo. Ingon nga napainit sa bino, si Simri "nagmantala sa iyang sala ingon nga Sodoma," ug naghimaya diha sa iyang kaulawan. Ang mga sacerdote ug ang mga pangulo nanaghapa sa ilang kaugalingon diha sa kasubo ug sa pagpaubos, nagbakho "sa kinataliwad an sa alagianan sa templo ug sa halaran," ug nagpangaliya ni Jehova sa pagpalingkawas sa Iyang katawohan, ug dili itugot ang Iyang panulondon mapakaulawan, sa diha nga kining prinsipe sa Israel nagpaibog ibog sa iyang sala diha sa atubangan sa katilingban, nga daw sa paghagit sa panimalus sa Dios ug gitiawtiawan ang mga maghuhukom sa nasud. Si Pineas, ang anak nga lalake ni Eleazar nga labaw nga sacerdote, mitindog gikan sa taliwala sa katilingban, ug sa nakagunit siya sa usa ka bangkaw, "misunod siya sa paglakaw madtong tawo sa Israel ngadto sa balongbalong," ug gipatay silang duha. Niini mihunong ang kamatay, samtang ang sacerdote nga nagtuman sa diosnon nga paghukom gipasidunggan sa atubangan sa tibook Israel, ug ang pagkasacerdote nakumpirmahan nganha kaniya ug ngadto sa iyang balay hangtud sa kahangturan. {PM 564.3}

Si Pineas "ang nagpahilayo sa Akong kaligutgut gikan sa mga anak sa Israel," maoy diosnon nga mensahe; "busa ingon mo, Ania karon, nagahatag Ako kaniya sa Akong tugon sa pakigdait. Ug kini mahimo alang kaniya, ug sa iyang kaliwat nga mosunod kaniya, ang tugon sa pagkasacerdote nga walay katapusan; tungod kay siya adunay kasilag alang sa Iyang Dios, ug nagbuhat sa pagtabon sa sala alang sa mga anak sa Israel." {PM 565.1}

Ang mga paghukom nga miduaw sa Israel tungod sa ilang sala didto sa Sitim maoy nakalaglag sa mga nahibilin nga buhi niadtong dako kaayo nga panon, kinsa, sa dul an sa kap atan ka mga tuig kanhi, nahiagum sa hukom, "Sila sa pagkamatuud gayud mangamatay sa kamingawan." Ang pag isip sa katawohan pinaagi sa diosnon nga mando, sulod sa ilang pagcampo didto sa kapatagan sa Jordan, nagpakita nga "sa mga naisip ni Moises ug ni Aaron, ang sacerdote, sa diha nga nanag isip sa mga anak sa Israel didto sa kamingawan sa Sinai,...walay nahabilin nga usa ka tawo kanila, gawas kang Caleb, ang anak nga lalake ni Jephone, ug kang Jose, ang anak nga lalake ni Nun." Numeros 26:64, 65. {PM 565.2}

Ang Dios nagpadala ug mga paghukom sa Israel tungod sa pagtugyan ngadto sa mga pangabig sa mga Madianhon; apan ang mga manonulay wala makakalagiw sa kapungot sa diosnon nga hustisya. Ang mga Amalekanhon, nga nagsulong sa Israel didto sa Repidim, nga nag ataki kanila nga napunawan ug gikapoy nga diha sa kinaulahian sa panon, wala masiloti hangtud sa dugay nang panahon; apan ang mga Madianhon nga nagtintal kanila ngadto sa pagpakasala. sa madali gihimo sa pagbati sa mga paghukom sa Dios, ingon nga labaw nga makuyaw nga mga kaaway. “Buhaton mo ang pagpanimalus sa mga anak sa Israel mahatungod sa mga Madianhon,” mao ang sugo sa Dios ngadto kang Moises; “sa human niini igatipon ka ngadto sa imong katawohan.” Numeros 31:2. Kini nga mando gituman sa dihadiha. Usa ka libo ka mga tawo ang gipili gikan sa matag usa sa mga kabanayan. ug gipadala kini ubos sa pagkapangulo ni Pineas. “Ug nakiggubat sila batok sa mga Madianhon, ingon sa gisugo ni Jehova kang Moises...Ug napatay nila uban sa ilang gipamatay ang mga hari sa Madian;...ang lima ka mga hari sa Madian; si Balaam usab ang anak nga lalake ni Beor, gipatay nila pinaagi sa espada.” Ang mga babaye usab, nga nahimong mga bihag sa padulong nga kasundalohan, gipamatay sumala sa sugo ni Moises, ingon nga mao ang labing sad an ug labing makuyaw sa mga kaaway sa Israel. {PM 566.1}

Mao kadto ang katapusan kanila nga naglalang ug pagdaut batok sa katawohan sa Dios. Ang salmista nagaingon, “Nangahulog ang mga nasud sa gahong nga ilang gibuhat; sa pukot nga ilang gitagoan, nagapos ang kaugalingong tiil.” Salmo 19:5. “Kay dili isalikway hi Jehova ang Iyang katawohan. ni pagabiyaan Niya ang Iyang panulondon. Kay ang paghukom magabalik ngadto sa pagkamatarung.” Sa diha nga ang mga tao “nanagtigum sila sa tingob sa ilang kaugalingon batok sa kalag sa matarung,” si Jehova “magdala sa ibabaw nila sa ilang kaugalingong kasal anan, ug magputol kanila sa ila pa nga kaugalingong kadautan.” Salmo 94:14, 15, 21, 23. {PM 566.2}

Sa diha nga si Balaam gipatawag sa pagtunglo sa mga Hebreohanon, wala siya makahimo. pinaagi sa tanan niya nga mga lumay, sa pagdala ug kadaut ngadto kanila; kay si Jehova “wala makakita ug kadautan diha kang Jacob; ni nakakaplag Siya ug pagkamasupilon diha sa Israel.” Numeros 23:21, 23. Apan kong pinaagi sa pagtugyan ngadto sa panulay ilang nalapas ang kasugoan sa Dios, ang ilang mga panalipod ningpahawa gikan kanila. Kong ang katawohan sa Dios mga matinumanon sa iyang mga sugo, “walay pagdiwata batok kang Jacob, ni adunay pagpanagna nga malimbongon batok sa Israel.” Tungod niini ang tanang gahum ug mabitikon nga mga buhat ni Satanas gigamit sa pagdaldal kanila ngadto sa pagpakasala. Kong kadtong nag angkon nga mga magbalantay sa kasugoan sa Dios, mahimong mga malapason sa mga sugo niini, sila nagpahimulag sa ilang kaugalingon gikan sa Dios, ug dili sila makahimo sa pagbarug sa atubangan sa ilang mga kaaway. {PM 566.3}

Ang mga Israelinhon, nga wala mabuntog pinaagi sa mga hinagiban o pinaagi sa mga lumay sa Madian, nahulog nga biktima sa iyang mga babaye nga dautan. Mao kana ang gahum sa babaye, nga nagpasakop diha sa pagalagad ni Satanas. nakahimo sa pagbitik ug sa paglaglag sa mga kalag. “Siya nagapabutalid sa daghang mga samaran; Oo, ang tanan sa

iyang gipamatay usa na ka dakong panon.” Proverbio 7:26. Sa ingon niini nga natintal ang mga anak ni Seth gikan sa ilang kabuotan, ug ang balaan nga bahin nadaut. Sa ingon usab niini ang pagtintal ni Jose. Sa ingon niini gibudhian ni Samson ang iyang kusog, ang panalipod sa Israel, ngadto sa mga kamot sa mga Filistehanon. Dinhi si David nahisukamod. Ug si Salomon, ang labing maalamon sa mga hari, kinsa sa makatulo gitawag nga hinigugma sa Dios, nahimong usa ka ulipon sa gugma, ug gisakripisyo ang iyang katarung ngadto sa sama nga malamaton nga gahum. {PM 567.1}

“Kining mga butanga kanila ingon nga pasidaan, ug gisulat ingon nga tugon alang kanato karon nga mga hing abutan sa katapusan sa kapanahonan. Busa, siya nga nagadahum nga maayo na niya nga pagkabarug, magbantay basig mapukan siya.” Nahibalo kaayo si Satanas sa materyal nga iyang pagaharongon diha sa tawohanon nga kasingkasing. Siya nahibalo kay siya nakatuon niini uban sa yawan on nga kusog sulod sa mga liniboan ka mga tuig sa mga dapit diha sa matap kinaiya nga labing masayon atakihon; ug latas sa nagsunodsunod nga mga kaliwatan siya nakahimo sa pagbuntog sa labing kusgan nga mga tawo, mga prinsipe sa Israel, pinaagi sa sama nga mga panulay nga malampuson kaayo didto sa Baal peor. Subay ug latas sa mga kapanahonan adunay nawasawasa nga mga guba sa karakter nga nasangad ibabaw sa mga bato sa mahilayon nga pagpatuyang. Samtang kita magakahaduul sa pagtakop sa panahon, samtang ang katawohan sa Dios magtindog sa ibabaw sa mga utlanan sa langitnon nga Canaan, sama sa karaan doblihon ni Satanas ang iyang mga paningkamot sa pagsanta kanila gikan sa pagsulod sa maayo nga yuta. Iyang ipahiluna ang iyang mga litag alang sa tagsatagsa ka kalag. Dili ang mga walay kahibalo ug ang walay himbangkaagan lamang nga kinahanglan pagabantayan; siya mag andam sa iyang mga panulay alang kanila nga anaa sa labing taas nga mga katungdanan, diha sa labing balaan nga bulohaton; kong makahibalo siya sa pagdala kanila sa paghugaw sa ilang mga kalag, pinaagi kanila, siya makalaglag ug daghan. Ug iyang pagagamiton ang samang mga ahente karon ingon sa iyang gigamit tulo ka libo ka tuig nga ninglabay. Pinaagi sa kalibutanon nga panaghipalaay, pinaagi sa lumay sa kaanyag, pinaagi sa pagpangita ug mga kalipayan, sa hudyaka, sa kumbirahan, o sa kopa sa bino, siya magasulay sa paglapas sa ikapito nga sugo. {PM 567.2}

Gipanulay ni Satanas ang Israel ngadto sa mga buhat nga supak sa pamatasan sa wala pa niya dad a sila ngadto sa pagdiwata. Kadtong mopakaulaw sa larawan sa Dios ug maghugaw sa Iyang templo diha sa ilang kaugalingong mga lawas dili magduhaduha sa bisan unsa nga pagpakaulaw sa Dios nga makatagbaw sa pangandoy sa ilang mahilayon nga mga kasingkasing. Ang pagpatuyang sa kahilayan makaluya sa hunahuna ug makapakaulaw sa kalag. Ang mga gahum sa pamatasan ug sa kaisipan mokubol ug maparalisar pinaagi sa pagtagbaw sa mananap nga mga kahiligan; ug dili mahimo alang sa ulipon sa gugma sa pagtuman sa balaan nga katungdanan sa kasugoan sa Dios, sa pagmahal sa pagtabon sa sala, o sa pagbutang sa husto nga bili sa kalag. Ang pagkamaayo, ug kaputli, ug ang kamatuoran, ang kataha alang sa Dios, ug ang gugma alang sa balaang mga butang ang tanang balaan nga pagbati ug hamili nga tinguha nga nagdugtong sa katawohan sa langitnon nga kalibutan mangaugdaw diha sa mga kalayo sa kailibgon sa unod. Ang kalag mahimong usa ka giituman

ug awaaw nga kamingawan, ang puloy anan sa dautang mga espiritu, ug “tagoanan sa tanang langgam nga mahugaw ug dulumtanan.” Ang mga tawo nga giumol diha sa larawan sa Dios ginayudyud ngadto sa ubos tupong sa mga mananap. {PM 568.1}

Pinaagi sa pagkuyugkuyog sa mga diwatahan ug sa pagtipon diha sa ilang kasadyahan ang mga Hebreohanon nadala ngadto sa paglapas sa kasugoan sa Dios, ug nagdala sa Iyang mga paghukom sa ibabaw sa nasud. Busa karon pinaagi sa pagdala sa mga sumosunod ni Cristo sa pag ubanuban sa mga dili diosnon ug sa paghiusa diha sa ilang mga kalingawan, si Satanas labing malampuson diha sa pag dani kanila ngadto sa pagpakasala. “Busa panggula kamo gikan kanila ug magpalain kamo gikan kanila. nagaingon ang Ginoo, ug ayaw na kamo paghikap ug mahugaw.” 2 Corinto 6:17. Ang Dios nagsugo karon sa Iyang katawohan nga mahimong usa ka dako nga kalainan gikan sa kalibutan, diha sa pamatasan, sa taras, ug sa mga prinsipyo, ingon sa Iyang pagsugo sa karaan nga Israel. Kong sila sa matinumanon nagsunod sa mga pagtulun an sa Iyang Pulong, kining mao nga mga kalainan ania karon; dili kini sa laing paagi. Ang pasidaan nga gihatag ngadto sa mga Hebreohanon batok sa pagpahiuyon sa mga pagano dili labaw nga direkta o ka tataw kay niadtong pagdili sa mga Cristohanon sa pagpahiuyon ngadto sa espiritu ug sa mga batasan sa dili diosnon. Si Cristo nagsulti kanato nga nagaingon, “Ayaw ninyog higugmaa ang kalibutan, ni ang mga butang diha sa kalibutan. Kong may nagahigugma sa kalibutan, ang gugma alang sa Amahan wala diha kaniya.” 1 Juan 2:15. “Ang pakighigalaay uban sa kalibutan, maoy palagaway batok sa Dios; Busa bisan kinsa nga buot mahigala sa kalibutan magahimo sa iyang kaugalingon nga kaaway sa Dios.” Santiago 4:4. Ang mga sumosunod ni Cristo kinahanglan magpa himulag sa ilang kaugalingon gikan sa mga makasasala. nga magpili sa panagkuyog kanila kong adunay higayon sa paghimo ug maayo alang kanila. Dili mahimo nga magpiho ra kita sa pagpahilayo sa pundok nila nga naghimo ug impluwensya sa pagbira kanato gikan sa Dios. Samtang kita nagaampo, “Ayaw kami itugyan sa panulay,” atong likayan ang panulay, kutob sa mahimo. {PM 568.2}

Sa diha nga ang mga Israelinhon dinha sa usa ka kahimtang sa kasayon sa gawas ug sa kalig onan nga sila nadala ngadto sa pagpakasala. Sila napakyas sa pagbutang sa Dios nga kanunay anaa sa ilang atubangan, wala sila magpakabana sa pag ampo, ug naghambin sa usa ka espiritu sa pagsalig sa kaugalingon. Gipasagdan sa kasayon ug sa pagpatuyang sa kaugalingon ang kota sa kalag nga wala mabantaye, ug nakaplag ug agianan ang makauulaw nga mga hunahuna. Ang mga mabudhion nga diha ra sa sulod sa mga bongbong nga paril ang naggun ob sa mga salipdanan sa prinsipyo ug gibudhian ang Israel ngadto sa gahum ni Satanas. Sa ingon gihapon niini nga si Satanas nagatinguha sa kalaglagan sa kalag. Ang usa ka taas nga pangandam nga paagi, nga wala mahibaloi sa kalibutan, nagapadayon diha sa kasingkasing sa dili pa ang Cristohanon makahimo ug dayag nga sala. Ang hunahuna dili dihadiha manaug gikan sa kaputli ug sa kabalaan ngadto sa pagkadautan, sa pagkamahilayon ug sa kasal anan. Nagkinahanglan ug panahon ang pagdaut niadtong giumol sa larawan sa Dios ngadto sa minananap ug satanasnon. Pinaagi sa pagsud ong, kita mausab. Pinaagi sa

pagpatuyang sa mga hunahuna nga dili putli, ang tawo makaedukar sa iyang hunahuna nga ang sala nga kaniadto iyang gidumilian mahimong makapahimuot kaniya. {PM 569.1}

Si Satanas nagagamit sa tanang mga paagi sa paghimo sa kalapasan ug sa makauulaw nga mga bisyo nga maangayan. Kita dili makalakaw sa mga kadalanan sa atong mga siyudad nga dili makahibalag ug mga nagakidlapkidlap nga mga karatula sa kalapasan nga gipadayag diha sa usa ka nobela, o igapasundayag sa usa ka sinehan. Ang hunahuna ginaedukar sa pagkasinati sa sala. Ang paagi nga gisunod sa mga bastos ug sa mga dautan gibutang sa atubangan sa katawohan diha sa mga mantalaan nianang adlawa, ug ang tanan nga makapaukyab sa halalum nga pagbati pagadad on sa atubangan nila diha sa mga sugilanon nga kulbahinam. Hilabihan ang ilang nadunggan ug nabasahan mahitungod sa mga salaod nga makauulaw, nga ang kaniadtong malumo nga tanlag, mosibug unta uban sa kalisang gikan sa maong mga talan awon, mahimo na nga matig a, ug maghisgut sila niining mga butanga uban sa hinakog nga kaikag. {PM 570.1}

Ang kadaghanan sa mga kalingawan karon sa kalibutan, bisan niadtong nag angkon nga sila mga Cristohanon, mopaingon ngadto sa sama nga katapusan sa ila sa pagano. Sa pagkamatuud adunay pipila kanila nga dili si Satanas moliso diha sa paglaglag sa mga kalag. Pinaagi sa drama siya nagbuhat sulod sa mga katuigan sa pagpaukyab sa pasyon ug sa paghimaya sa kahilayan. Ang opera, uban sa makabibihag nga pasundayag niini ug ang makapalibog nga musika, ang minaskarahang sayaw, ang talad sa baraha, maoy ginagamit ni Satanas sa paghugmo sa mga balabag sa prinsipyo, ug ablihan ang pultahan ngadto sa pagpatuyang nga mahilayon. Diha sa matag katiguman alang sa kalipayan diin ang garbo gindasig o ginapatuyangan ang kagustohan, diin ang usa ka tawo pagadad on sa paghikalimot sa Dios ug mawad an sa paghunahuna mahitungod sa mga butang nga walay katapusan, didto si Satanas magabugkos sa iyang mga talikala palibot sa kalag. {PM 570.2}

‘Ampingi ang imong kasingkasing sa tanang pagsingkamot,” mao ang tambag sa maalam nga tawo; “kay gikan niini magagula ang dagkong mga butang sa kinabuhi.” Proverbio 4:23. Kay sumala sa iyang “gihunahuna sa sulod sa iyang kaugalingon, sa ingon niana mao man siya.” Proverbio 23:7. Kinahanglan nga ang kasingkasing mabag o sa diosnong gracia, o mahimong walay kapuslanan ang pagtinguha alang sa kaputli sa kinabuhi. Siya nga mosulay sa pagtukod ug usa ka dungganon, ug matarung nga taras nga gawas sa gracia ni Cristo, nagatukod sa iyang balay ibabaw sa nagabalhinbalhin nga balas. Diha sa mapintas nga mga bagyo sa pagpanulay kini siguro nga mahugmo. Ang pag ampo ni David kinahanglan mao ang pangamuyo sa matag kalag: “Buhatan Mo ako ug usa ka ulay nga kasingkasing, O Dios; ug bag oha ang usa ka espiritu nga matul id sa sulod nako.” Salmo 51:10. Ug sa mahimo nang mga umalambit sa langitnon nga gasa, kita magpadayon ngadto sa kahingpitan, “nga mga ginabantayan sa gahum sa Dios pinaagi sa pagtoo.” 1 Pedro 1:5. {PM 570.3}

Apan may usa ka bulohaton kita nga pagahimuon aron sa pagsukol sa panulay. Kadtong dili gusto nga mahulog nga usa ka biktima sa mga lingla ni Satanas kinahanglan magbantay pag ayo sa mga agianan ngadto sa kalag; kinahanglan ilang likayan ang pagbasa, ang pagtan

aw, o ang pagpatalinghug sa bisan unsa nga magasugyot sa malaw ay nga mga hunahuna. Ang hunahuna kinahanglan dili pasagdan nga maglaaglaag nga walay tumong sa bisan unsa nga butang nga isugyot sa kaaway sa mga kalag. “Andama ninyo ang inyong mga salabutan,” maoy sulti ni apostol Pedro, “magmaayo kamo ug panimuot,...ayaw na kamo pagpahiuyon sa mga pangibog nga diha kaninyo kaniadto sa panahon nga wala pa kamoy alamag, apan maingon nga balaan man Siya nga nagtawag kaninyo, kinahanglan kamo usab magbalaanon sa tanan ninyong paggawi.” 1 Pedro 1:13-15. Si Pablo nagaingon, “Bisan unsang butang tinuud, bisan unsang butang dungganan, bisan unsang butang ulay, bisan unsang butang hiligugmaon, bisan unsang butang maayong pamation, kong adona may kahalangdon, kong aduna may pagkadalayegon. palandonga ninyo kining mga butanga.” Filipos 4:8. Kini magkinahanglan ug mainiton nga pag ampo ug walay paghunong nga pagkamabinanantayon. Kinahanglan kita matabangan sa nagapabilin nga impluwensya sa Balaang Espiritu, nga maoy magdani sa hunahuna paitaas, ug magpaanad niini sa pagpabilin diha sa putli ug balaan nga mga butang. Ug kinahanglan kita magtuon nga makugihon sa pulong sa Dios. “Unsay igahinlo sa usa ka batan on sa iyang dalan? Pinaagi sa pagmatngon subay sa Imong dalan.” Ang salmista nag ingon, “Sa akong kasingkasing ginatipigan ko ang Imong pulong, aron ako dili makasala batok Kanimo.” Salmo 119:9, 11. {PM 571.1}

Ang sala sa Israel didto sa Beth peor maoy nakadala sa mga paghukom sa Dios sa ibabaw sa nasud, ug bisan pa ang sama nga mga sala karon dili masilotan sa ingon ka dinalian, sa ingon ka siguro sila makasugat sa ilang balos. “Kong adunay molaglag sa templo sa Dios, siya pagalaglagon sa Dios.” 1 Corinto 3:17. Napatik sa kinaiyahan ang makahahadlok nga mga silot niining maong mga salaod mga silot nga sa madugay ug sa madali, igapahamtang sa matag malapason. Kining mga salaa labaw kay sa bisan unsa nga hinungdan sa makahadlok nga kaunluran sa atong kaliwat ug ang kabug at sa sakit ug pagkatimawa nga maoy gitunglo sa kalibutan. Mahimo nga ang mga tawo molampus sa pagtago sa ilang kalapasan gikan sa ilang mga isigkatawo, apan dili minos ang pagkasiguro nga sila mag ani sa sangputanan, diha sa pag antus, sa balatian, sa kahu ngog, o sa kamatayon. Ug sa unahan niining kinabuhia nagabarug ang tribunal sa Paghukom, uban sa ganti niini nga walay katapusang mga silot. “Ang mga nagabuhat sa maong mga butang dili makapa nunod sa gingharian sa Dios,” apan uban kang Satanas ug sa dautang mga manulonda magbaton sa ilang bahin nianang “linaw nga kalayo” nga mao ang “ikaduhang kamatayon.” Galacia 5:21; Pinadayag 20:14. {PM 572.1}

“Kay ang mga ngabil sa usa ka dumoluong babaye nagpatulo ug dugos, ug ang iyang baba labi pang mahinlo kay sa lana; apan ang iyang katapusan mapait ingon sa panyawan, mahait ingon sa usa ka espada nga duha ing sulab.” Proverbio 5:3, 4. Ipahilavo ang imong dalan gikan kaniya, ug ayaw pagpahaduul sa pultahan sa iyang balay; tingali unya ikaw magahatag sa imong kadungganan ngadto sa lain ug ang imong mga tuig ngadto sa madaugdaugon; dngali unya ang mga dumoluong mapuno sa imong bahandi; ug ang imong mga pagpangabudlay anha sa balay sa usa ka lumalangvaw, ug ikaw magagulo sa imong kaulahian, sa diha nga mangaut ut ang imong unod ug ang imong lawas. ” Bersikulo 8-11.

Ang iyang balay nagaharag ngadto sa kamatayon.” “Walay mahiadto kaniya nga mahibalik pag usab.” “Ang iyang mga dumuduaw anaa sa mga kahiladman sa Sheol.” Proverbio 9:18. {PM 572.2}

Kapitulo 41. Ang Kasugoan Gisubli

Si Jehova nagpahibalo kang Moises nga ang gitudlo nga panahon sa pagpanag iya sa Canaan nagkahaduol na; ug samtang ang tigulang nga manalagna nagtindog sa mga kaibabwan nga nagadungaw sa suba sa Jordan ug sa Sinaad nga Yuta, mitutok siya uban sa halalum nga kasibut diha sa panulondon sa iyang katawohan. Mahimo kaha nga mabakwi ang hukom nga gipakanaug batok kaniya tungod sa iyang sala didto sa Cades? Uban sa dakong tinguha siya nangamuyo, “Oh, Ginoong Jehova: Ikaw nagsugod sa pagpahayag sa Imong ulipon sa Imong pagkadako, ug sa Imong kamot nga kusgan; kay unsa ba nga dios ang anaa sa langit kun sa yuta nga makabuhat sumala sa Imong mga gibuhat ug sumala sa Imong dagkong mga buhat? Paagia ako. nagaampo ako kanimo, ug magatan aw ako niadtong yuta nga maayo, nga anaa sa tabok sa Jordan, niadtong maayong bukid, ug sa Libano” Deuteronomio 3:24-27. {PM 573.1}

Ang tubag mao kini: “Igo na kanimo, dili ka magsulti kanako mahitungod niining butanga. Tumungas ka sa tagaytay sa Pisga, ug iyahat ang imong mga mata ngadto sa amihanan ngadto sa habagatan ug ngadto sa kasubangan, ug itan aw ang imong mga mata kay dili ikaw makalabang niining Jordan.” {PM 573.2}

Sa walay pagbagulbol, si Moises mipanunot ngadto sa sugo sa Dios. Ug karon sa iyang dakong kahingawa mao ang alang sa Israel. Kinsa kaha ang mobati sa kaikag alang sa ilang kaayohan nga mao ang iyang gibati? Gikan sa usa ka kasingkasing nga napuno, iyang gibobo ang pag ampo, “Himuon unta ni Jehova, ang Dios sa mga espiritu sa tanan nga unod, ang pagtudlo sa usa ka tawo nga magdumala ibabaw sa katilingban. Siya nga mogula sa atubangan nila, ug siya nga mosulod sa atubangan nila, ug siya nga magauna kanila sa pagsulod; aron ang katilingban ni Jehova dili maingon sa mga karnero nga walay magbalantay ” Numeros 27:16-23. {PM 573.3}

Gipatilinghugan ni Jehova ang pag ampo sa Iyang ulipon; ug ang tubag nga miabut mao kini: “Dad-a si Josue, ang anak nga lalake ni Nun, usa ka tawo nga kaniya anak anaa ang Espiritu ug ipandong ang imong kamot sa ibabaw niya; ug ipahamutang mo siya sa atubangan ni Eleazar, ang sacerdote, ug sa tibook nga katilingban; ug hatagi siya sa katungdanan diha nga magatan aw sila. Ug magabutang ka sa imong kadungganan sa ibabaw niya, aron nga ang tibook nga katilingban sa mga anak sa Israel magatuman kaniya.” Dugay na si Josue nga nag alagad kang Moises; ug ingon nga usa ka tawo sa kaalam, sa katakus, ug sa pagtoo, siya ang gipili nga maoy moilis kaniya. {PM 573.4}

Pinaagi sa pagpandong sa mga kamot ni Moises, inubanan sa usa ka labing makapahinuklog nga pahamangno, sa solemni gilain si Josue ingon nga pangulo sa Israel. May katungod usab siya sa usa ka bahin sa pangagamhanan. Ang mga pulong ni Jehova mahitungod kang Josue miabut pinaagi kang Moises ngadto sa katilingban nga nagaingon, “Siya magabarug sa atubangan ni Eleazar, ang sacerdote, nga pinaagi kaniya siya magpakitambag alang sa paghukom sa Urim sa atubangan ni Jehova; sa iyang pulong

manggula sila, ug sa iyang pulong manulod sila, maingon man siya ug ang tanang mga anak sa Israel uban kaniya, bisan ang tibook nga katilingban.” {PM 574.1}

Sa wala pa siya moluwat sa iyang katungdanan ingon nga makita nga pangulo sa Israel, si Moises gimandoan sa pagbatbat ngadto kanila sa kasaysayan mahitungod sa ilang kaluwasan gikan sa Egipto ug sa ilang mga panaw ug sa pagsubay pag usab sa laktod sa kasugoan nga gisulti didto sa Sinai Sa paghatag sa kasugoan, pipila lamang sa sakop sa katilingban karon ang may igo nang panimuot sa pagsabut sa makapahadlok nga pagkasolemni sa higayon. Samtang sa dili madugay sila motabok sa Jordan aron sa pagpanag iya sa Sinaad nga Yuta, ipahayagsa Dios sa atubangan nila ang mga giangkon sa Iyang kasugoan, ug gimando diha kanila ang pagkamasinugtanon ingon nga kondisyon sa kauswagan. {PM 574.2}

Si Moises mitindog sa atubangan sa katawohan aron sa pagsubli sa iyang katapusang mga pasidaan ug mga pahamatngon. Ang iyang nawong gidanagan sa usa ka balaan nga kahayag. Ang iyang buhok naputi tungod sa edad; apan ang iyang porma tuyhad, ang iyang panagway nagpaila sa walay pagkunhod nga kabaskug sa panglawas, ug ang iyang mga mata matin aw pa ug wala mahanap. Kadto maoy usa ka importante nga higayon, ug uban sa halalum nga pagbati iyang gihulagway ang gugma ug ang kalooy sa ilang Makagagahum sa tanan nga Tigpanalipod: {PM 574.3}

“Kay pangutana karon mahitungod sa mga panahon nga ming agi, nga diha kaniadto kanimo, sukad sa adlaw nga gibuhat sa Dios ang tawo sa ibabaw sa yuta, ug gikan sa usa ka tumoy sa langit ngadto sa lain, kong diha bay bisan unsang butang nga sama niining dakong butang, kun hindunggan nga ingon niini? May katawohan ba nga nakadungog sa tingog sa Dios nga nagsulti gikan sa taliwala sa kalayo, ingon sa imong hindunggan, ug nabuhi? Kun naghana ba ang Dios sa pag adto ug sa pagkoha alang kaniya ug usa ka nasud, gikan sa taliwala sa lain nga nasud, pinaagi sa mga pagsulay, pinaagi sa mga timaan, pinaagi sa mga katingalahan, pinaagi sa gubat, ug pinaagi sa kamot nga kusgan, ug sa bukton nga ginatuy od, ug dagko nga mga kakugmat, ingon sa mga butang nga gibuhat kaninyo ni Jehova nga inyong Dios didto sa Egipto sa atubangan sa inyong mga mata? Kanimo gipahayag aron ka mahibalo nga si Jehova siya Dios; wala nay lain gawas Kaniya.” Deuteronomio 4:32-35. {PM 575.1}

“Si Jehova wala mahigugma kaninyo, ni magpili kaninyo, tungod kay kamo labing daghan kay sa tanang mga katawohan; kay kamo mao ang labing diyutay sa tanang mga katawohan: apan tungod kay si Jehova nahagugma kaninyo, ug tungod kay buot Niya pagabantayan ang panumpa Niya sa inyong mga amahan, mao nga gikoha kamo ni Jehova pinaagi sa kamot nga kusgan, ug gitubos Niya kamo gikan sa balay sa kaulipnan gikan sa kamot ni Faraon nga hari sa Egipto. Busa hibaloi, nga si Jehova nga imong Dios, Siya mao ang Dios, ang Dios nga matinumanon, nga nagabantay sa tugon ug sa mahigugmaon nga kalolot alang niadtong mga nahagugma Kaniya ug nagabantay sa Iyang mga sugo ngadto sa usa ka libo ka kaliwatan.” Deuteronomio 7:7-9. {PM 575.2}

Ang katawohan sa Israel dugay nang andam sa pagpasangil sa ilang mga kagul anan ngadto kang Moises; apan karon ang ilang katahap nga siya gimandoan sa garbo, sa ambisyon, o sa pagkahakog, nangawagtang, ug sila nagpatalinghug ngadto sa iyang mga pulong uban ang pagsalig. Sa matinumanon giplantada ni Moises ang ilang mga sayop, ug ang mga kalapasan sa ilang mga amahan. Kanunay sila nagbati nga walay pailob ug nagmasupilon tungod sa ilang taas nga mga paglaroylaroy didto sa kamingawan; apan si Jehova dili mapasanginlan niini nga kalangan sa pagpanag iya sa Canaan; Siya labaw pa nga nasubo kay kanila tungod kay wala Siya makadala

kanila ngadto sa dihadiha nga pagpanag iya sa Sinaad nga Yuta, ug sa ingon niana makapasundayag Siya sa atubangan sa tanang mga nasud sa Iyang gamhanan nga gahum diha sa kaluwasan sa Iyang katawohan. Tungod sa ilang walay pagsalig sa Dios, uban sa ilang garbo ug walay pagtoo, wala sila maandam sa pagsulod sa Canaan. Dili gayud sila makapaila nianang katawohan kinsang Dios mao si Jehova; kay wala sila magdala sa Iyang taras sa pagkaputli, sa pagkamaayo, ug sa pagkamanggihatagon. Kong ang ilang mga amahan nagtugyanan pa sa pagmando sa Dios diha sa pagtoo, ingon nga gidumala sa Iyang mga tulomanon ug naglakaw diha sa Iyang mga sugo, dugay na unta sila nga nakapahiluna sa Canaan, nga usa ka mauswagon, balaan, ug malipayon nga katawohan. Ang ilang paglangan sa pagsulod sa maayo nga yuta nakapakaulaw sa Dios, ug nakatibhang sa Iyang himaya diha sa panan aw sa naglibot nga mga nasud. {PM 576.3}

Si Moises nga nakasabut sa kinaiya ug sa bili sa kasugoan sa Dios, nagpasalig sa katawohan nga walay uban nga mga nasud nga may ingon ka maalamon, matarung, ug maloloy on nga mga lagda ingon sa nahatag ngadto sa mga Hebreohanon. “Ania karon,” siya miingon, “ako nagtudlo kaninyo ug mga kabalaoran ug mga tulomanon, ingon sa gisugo kanako ni Jehova, nga akong Dios, aron mao ang inyong pagabuhaton sa taliwala sa yuta diin kamo magasulod sa pagpanag iya niini. Busa bantaye ug buhaton ninyo sila; kay kini mao ang inyong kinaadman ug salabutan sa mga mata sa katawohan, nga nakadungog niining tanan nga kabalaoran, ug magaingon: sa pagkamatuod gayud kining dakong nasud maoy usa ka makinaadmanon ug masinabutong katawohan.” {PM 576.1}

Gitawag ni Moises ang ilang pagtagad ngadto sa “adlaw nga nagtindog ka sa atubangan ni Jehova nga imong Dios didto sa Horeb.” Ug iyang gihagit ang panon nga Hebreohanon nga nag ingon: “Kay hain ang nasud nga dako ug adunay usa ka Dios nga haduol gayud kanila sama kang Jehova nga atong Dios nga ania kanato bisan anus a kita makatawag Kaniya? Ug unsa ang nasud nga dako nga may kabalaoran ug mga tulomanon nga ingon kamatarung niining tibook nga Kasugoan nga ginabutang ko niining adlawa sa atubangan ninyo?” Karon ang hagit ngadto sa Israel tingali masubli. Ang mga kasugoan nga gihatag sa Dios ngadto sa Iyang karaan nga katawohan labi pang maalamon, mas maayo pa, ug labaw pa ka tawhanon kay sa ila labing sibilisado nga mga nasud sa yuta. Ang mga kasugoan sa mga nasud nagdala sa mga timaan sa mga kahuyang ug sa mga pagbati sa kasingkasing nga wala mabag o, apan ang kasugoan sa Dios nagdala sa patik sa langit. {PM 576.2}

"Si Jehova nagkoha kaninyo, ug nagpagula kaninyo gikan sa hudno nga puthaw, gikan sa Egipto, aron mahimo kamo nga katawohan Niya sa panulondon." Ang yuta nga dili madugay ilang pagsudlon, ug mao ang maila sa kondisyon sa pagkamasinulondon ngadto sa kasugoan sa Dios, gihulagway ngadto kanila ug daw unsa nga nakapatandog kining maong mga pulong sa mga kasingkasing sa Israel, samtang ilang nahinumduman nga siya nga sa hilabihan ka hayag naghulagway sa mga panalangin sa maayo nga yuta, nga tungod sa ilang sala, natakpan gikan sa pag ambit sa panolundon sa iyang katawohan: {PM 577.1}

"Si Jehova nga imong Dios magapasulod kanimo sa maayong yuta," "dili sama sa yuta sa Egipto, diin kamo nagagikan, diin nagpugas ka sa imong binhi, ug nagbobo ka pinaagi sa imong tiil, sama sa tanaman sa bunglayon Apan ang yuta nga inyong pagaadtoan aron sa pagpanag iya niini, maoy usa ka yuta sa kabungtoran, ug sa kawalogan, ug nagainom sa tubig nga gikan sa ulan sa langit;" "usa ka yuta sa mga sapa sa tubig, sa mga tubod, ug sa mga bukid; yuta sa trigo ug sa cebada, ug sa mga parras, ug sa mga higuera, ug sa mga granada; yuta sa mga kahoy nga oliba ug sa dugos: yuta diin magakaon ka ug tinapay sa walay pagkakulang, kaniya walay makulang kanimo: yuta nga ang iyang mga bato puthaw, ug gikan sa iyang mga bukid makakutkut ikaw ug tumbaga;" "yuta nga ginabantayan ni Jehova nga imong Dios; ang mga mata ni Jehova nga imong Dios kanunay nga anaa sa ibabaw niya, sukad sa sinugdan sa tubig bisan hangtud sa katapusan sa tuig." Deuteronomio 8:7-9; 11:10-12. {PM 577.2}

"Ug mahitabo, sa diha nga si Jehova nga imong Dios magapasulod kanimo sa yuta nga gipanumpa Niya sa imong mga amahan, ug mga dagko ug matahum nga mga siyudad nga wala mo matukod, ug mga balay nga nadasok sa tanang maayong mga butang, nga wala nimo pagapun a, ug mga atabay nga kinalotan nga wala mo pagkalota, mga kaparrasan ug kaolibahan nga wala mo pagtamni: magakaon ka ug mabusog, unya magabantay ka karon dili ka mahikalimot kang Jehova." "Bantayan ninyo aron dili kamo mahikalimot sa tugon ni Jehova nga inyong Dios; ...kay si Jehova nga imong Dios mao ang kalayo nga nagaut ut, Dios nga abughoan." Kung sila magbuhat ug dautan diha sa panan aw sa Dios, nan miingon si Moises, "Sa madali mangamatay gayud kamo sa ibabaw sa yuta nga gitabok ninyo ang Jordan sa pagpanag iya niini." {PM 577.3}

Tapus sa publiko nga pag ensayo sa kasugoan, natapus ni Moises ang buhat sa pagsulat sa tanang mga kasugoan, sa mga ordinansa, ug ang mga tulomanon nga gihatag sa Dios kaniya, ug ang tanang mga kalagdaan mahitungod sa sistema sa paghalad. Ang basaon nga gisulatan niini gibutang sa tigbantay nga mga kawani nga angay, ug alang sa pagtipig niini kini gibutang diha sa kilid sa arka. Sa gihapon ang dakong pangulo napuno sa kahadlok nga ang katawohan tingali ug mobiya gikan sa Dios. Diha sa usa ka labing hamili ug kulba hinam nga pakigpulong iyang giplastar diha sa ilang atubangan ang mga panalangin nga mahimong maila sa kondisyon sa pagka masinugtanon, ug sa mga tunglo nga mosunod sa diha nga maglapas: "Kong magpatalinghug ka sa masingkamuton gayud sa tingog ni Jehova nga imong Dios, sa pagbantay sa pagbuhat sa tanan nga mga sugo niya nga ginasugo ko kanimo

niining adlawa," "Mabulahan ikaw dinhi sa lungsod, ug mabulahan ikaw sa kaumahan," diha sa "bunga sa imong lawas, ug sa bunga sa imong yuta ug ang bunga sa imong mga mananap;...Mabulahan ang imong alat ug ang imong dolang nga masahan, mabulahan ka sa imong pagsulod, ug mabulahan ka sa imong paggula. Igapalaglag ni Jehova sa imong atubangan ang imong mga kaaway...Igapadaia ni Jehova ang panalangin kanimo sa imong mga dapa, ug sa tanan nga pagabutangan mo sa imong kamot." "Apan mahitabo nga kong ikaw dili magpatalinghug sa tingog ni Jehova, nga imong Dios, sa pagbantay sa pagbuhat sa tanan Niyang mga sugo ug sa Iyang kabalaoranan, nga akong ginasugo kaninyo niining adlawa. nga kining tanan nga mga panunglo moabut kanimo," "ug ikaw mahimo nga makapatingala, usa ka sanglitanan, ug usa ka pagya sa tanan nga mga katawohan, diin pagadad on ikaw ni Jehova.'' "Ug si Jehova magapatlaag kanimo sa taliwala sa tanang mga katawohan, gikan sa usa ka tumoy sa yuta: ug didto magaalagad ka sa lain nga mga dios nga wala mo hiilhi, ikaw, bisan ang imong mga amahan, bisan kahoy ug bato. Ug sa taliwala niining maong mga nasud dili ka makakaplag ug kasayon, ug didto dili makaplagan ang kapahulayan sa lapalapa sa imong tiil. apan didto pagahatagan ka ni Jehova ug kasingkasing nga mahadlokon, ug pagluya sa mga mata, ug pagkahunos sa kalag: ug ang imong kinabuhi magabitay sa pagduhaduha sa atubangan mo; ug mahadlok ikaw sa gabii ug sa adlaw, ug ikaw walay katinoan sa imong kinabuhi. Sa pagkabuntag magaingon ka: Maayo unta kong mabuntag na! Tungod sa kalisang sa imong kasingkasing nga imong kahadlokan, ug tungod sa talan awon nga makita mo sa imong mga mata." {PM 578.1}

Pinaagi sa Espiritu sa Tagna, nga nagtan aw ngadto sa mga katuigan, gihulagway ni Moises ang makalilisang nga mga talan awon sa katapusang pagkabuntog sa Israel ingon nga usa ka nasud, ug ang kalaglagan sa Jerusalem sa mga kasundalohan sa Roma: "Magdala si Jehova batok kanimo ug nasud gikan sa halayo, gikan sa kinatumyan sa yuta, nga magalupad ingon sa agila, usa ka nasud kansang sinultihan dili mo masabut; usa ka nasud nga mapintas ug nawong, nga walay tahud sa tigulang, ug dili usab magapakita ug kalooy sa bantan on." {PM 579.1}

Ang tuman nga pagdaut sa yuta, ug ang makalilisang nga pag antus sa katawohan sa panahon sa paglikos sa Jerusalem ilalum kang Tito, sa mga katuigan sa ulahi, gihulagway sa matin aw nga nag ingon: "Siya magakaon sa bunga sa imong yuta, hangtud nga malaglag ka;... Ug sila magalikos kanimo sa tanan mong mga ganghaan hangtud nga mapuk an ang mga hatagas ug ginapalig on nga mga kota nga imong gisaligan sa tibook mo nga yuta...Ug magakaon ka sa bunga sa imong kaugalingong lawas, sa mga unod sa imong mga anak nga lalake, ug sa imong mga anak nga babaye, nga gihatag kanimo ni Jehova nga imong Dios, sa panahon sa paglikos kanimo ug sa kalisud nga ipapaguol kanimo sa imong kaaway." "Ang malumo ug ang maluya nga babaye sa taliwala ninyo, nga dili gayud motunob sa lapalapa sa iyang tiil sa ibabaw sa yuta tungod sa pagkalumo ug kaluya, ang iyang mata magamangil ad alang sa bana sa iyang dughan,...ug alang sa iyang mga anak nga igaanak niya; kay sila pagakan on niya sa tago tungod sa pagkakulang sa tanang mga butang diha sa paglikos

kanimo ug sa kagunl nga ipaguol kanimo sa imong kaaway sa imong mga ganghaan.” {PM 579.2}

Mitapos si Moises uban niining mahinuklogon nga mga pulong: “Gisangpit ko ang langit ug yuta sa pagsaksi batok kaninyo niining adlawa, nga gibutang ko sa imong atubangan ang kinabuhi ug ang kamatayon, ang panalangin ug ang tunglo: busa pilia ang kinabuhi, aron mabuhi ikaw, ikaw ug ang imong kaliwatan; sa paghigugma kang Jehova nga imong Dios; sa pagsugot sa Iyang tingog, ug sa pagtaput Kaniya; kay Siya mao ang imong kinabuhi, ug ang gitas on sa imong mga adlaw; aron nga magapuyo ka sa ibabaw sa yuta nga gipanumpa ni Jehova sa imong mga amahan, kang Abraham, kang Isaac, ug kang Jacob aron ihatag kanila.” Deuteronomio 30:19, 20. {PM 579.3}

Aron magdugang ang pagkahalalum sa pag impresar niini nga mga kamatuoran diha sa tanang mga hunahuna, gihan ay kini sila sa dakong pangulo diha sa balaan nga bersikulo. Kining maong alawiton dili lamang kaaginhon, kondili matagnaon usab. Samtang kini nagaasoy sa kahibolongang mga pagdumala sa Dios sa Iyang katawohan diha sa ming agi nga panahon, kini nagalandong usab sa dagkong mga hitabo sa umalabut, nga mao ang katapusan nga kadaugan sa mga matinumanon sa diha nga si Cristo moanhi na sa ikaduha diha sa gahum ug sa himaya. Ang katawohan gimandoan sa pagsag ulo niining balaknon nga kasaysayan, ug igatudlo kini ngadto sa ilang mga anak ug sa mga anak sa mga anak. Kini pagaawiton sa katilingban sa diha nga sila magatigum alang sa pagsimba, ug pagasublion sa katawohan samtang sila nagahimo sa ilang adlaw adlaw nga mga bulohaton. Maoy katungdanan sa mga ginikanan sa pagpatanum pag ayo diha sa dali rang mobati nga mga kaisipan sa ilang mga anak nga dili unta gayud kini malimutan. {PM 580.1}

Tungod kay ang Israelinhon mao man, sa usa ka pinasahi nga pagsabut, ang mga magbalantay ug magtitipig sa kasugoan sa Dios, ang kahulogan sa mga sugo niini ug ang kaimportante sa pagkamasinugtanon, ipapatik pag ayo kanila, ug pinaagi kanila ngadto sa ilang mga anak ug sa mga anak sa mga anak nila. Si Jehova nagsugo mahitungod sa Iyang mga balaod nga nag ingon: “Igatudlo mo kini sa dakong kakugi sa imong mga anak, ug magasulti ka mahitungod niini sa magalingkod ikaw sa imong balay, ug sa magalakaw ikaw sa dalan, ug sa imong paghigda ug sa imong pagbangon...Ug igasulat mo kini sa mga haligi sa pultahan sa imong balay, ug sa imong mga ganghaan.” {PM 580.2}

Sa diha nga ang ilang mga anak mangutana sa panahon nga umalabut, nga magaingon, “Unsa ba ang mga kahulogan sa mga pagpamatuod, ug sa kabalaoranan, ug mga tulomanon nga gisugo kaninyo ni Jehova nga atong Dios?” unya ang mga ginikanan magsubli sa kasaysayan sa maloloy ong mga pagdumala sa Dios kanila unsa ang gibuhat ni Jehova alang sa ilang kaluwasan aron nga sila unta magsugot sa Iyang kasugoan ug sa pagpahihalo ngadto kanila, nga mag ingon: “Si Jehova nagsugo kanamo sa pagbuhat niining tanan nga kabalaoran, ug sa pagkahadlok kang Jehova nga atong Dios, alang kanunay sa among kaayohan, aron nga magahatag Siya ug kinabuhi kanamo maingon karon. Ug kini mamahimong pagkamatarung alang kanamo kong pagabantayan namo ang pagtuman niining

tibook nga sugo sa atubangan ni Jehova nga atong Dios, ingon sa Iyang gisugo kanamo.” {PM 580.3}

Kapitulo 42. Ang Kamatayon ni Moises

Kining kapituluha gibase sa Deuteronomio 3.

Diha sa tanang mga pagdumala sa Dios sa Iyang katawohan, anaa, sinagolan sa Iyang gugma ug kalooy, ang labing makahinulong nga ebidensya sa iyang estrikto ug walay gidapigan nga hustisya. Kini nahulagway diha sa kasaysayan sa katawohan nga Hebreo. Gitugyanan sa Dios ug dagkong mga panalangin ang Israel. Ang Iyang mahigugmaong kalolot ngadto kanila gihulagway nga mahinuklogon: “Ingon sa agila nga nagapukaw sa iyang sala, nga nagalupadlupad sa ibabaw sa iyang mga kuyabog, ginabuklad niya ang iyang mga pako, iyang gikoha sila. Iyang gidala sila sa ibabaw sa iyang mga pako: si Jehova lamang ang nagmando kaniya.” Apan bisan pa niini pagkatulin ug pagkamapig ot sa silot nga nagduaw kanila tungod sa ilang mga kalapasan! {PM 582.1}

Ang walay kinotuban nga gugma sa Dios gipaila diha sa gasa sa Iyang bugtong Anak aron sa paglukat sa usa ka nawala nga kaliwat. Mianhi si Cristo sa yuta aron sa pagpadayag ngadti sa katawohan sa taras sa Iyang Amahan, ug ang Iyang kinabuhi napuno sa mga binuhatan sa diosnong kalumo ug kalooy. Ug si Cristo sa Iyang kaugalingon nagpahayag, “Samtang magalungtad pa ang lanpit ug ang yuta, walay pagasayloan sa kasugoan bisan usa na lang ka kudlit o usa ka tulpok niini hangtud ang tanan matuman.” Mateo 5:18. Ang mao ra nga tingog nga inubanan sa mapailubon, ug mahigugmaon nga pagpangamuyo nagdapit sa makasasala sa pagduul Kaniya ug makakaplag ug pasaylo ug kalinaw, diha sa Paghukom, mao ang magmando sa mga nagsalikway sa Iyang kalooy, nga magaingon, “Pahawa gikan Kanako, kamong mga tinunglo.” Mateo 25:41. Diha sa tibook nga Biblia, girepesentar ang Dios dili lamang nga usa ka malumo nga amahan, kondili nga ingon nga usa ka matarung nga maghuhukom. Bisan pa Siya nagakalipay diha sa pagpakita ug kalooy, ug “nagapasaylo sa pagkadautan, ug sa pagkamasukihon ug sa sala,” apan Siya “sa walay bisan unsa nga paagi magapakamatarung sa dautan.” Exodo 34:7. {PM 582.2}

Ang dakong Magmamando sa kanasuran nagpadayag nga si Moises dili ang magdala sa katilingban sa Israel ngadto sa maayo nga yuta, ug ang mainiton nga pangamuyo sa ulipon sa Dios dili makapabali sa Iyang hukom. Nasayud siya nga mamatay na siya. Apan bisan na lamang sa usa ka gutlo wala siya mosibug sa iyang pagbantay alang sa Israel. Sa matinumanon siya naninguha sa pag andam sa katilingban sa pagsulod sa sinaad nga panulondon. Sa diosnon nga mando, si Moises ug si Josue mipaingon ngadto sa tabernaculo, samtang ang haligi nga panganod miabut ug mihunong diha sa ibabaw sa pultahan. Dinhi ang katawohan solemni nga gitugyan ngadto sa pagbantay ni Jose. Natapus na ang buhat ni Moises ingon nga pangulo sa Israel. Sa gihapon siya nalimot sa iyang kaugalingon diha sa iyang kaikag alang sa iyang katawohan. Diha sa presensya sa natigum nga katawo han, si Moises, sa ngalan sa Dios, nagpunting niini nga mga pulong ngadto sa mopuli kaniya: “Magmakusganon ka, ug magmadasigon, kay ikaw magadala sa mga anak sa Israel ngadto sa yuta nga gipanumpa Ko kanila, ug Ako magauban kanimo.” Deuteronomio 31:23. Unya miliso siya ngadto sa mga tigulang ug sa mga opisyales sa katawohan, nga naghatag kanila sa

usa ka solemne nga mando sa pagsugot sa matinumanon sa mga pahimangno nga iyang nahatag kanila gikan sa Dios. {PM 583.1}

Samtang ang katawohan nanagtutok ngadto sa tawo nga tigulang na, nga sa dili na madugay pagakohaon gikan kanila, ilang nahinumduman uban sa usa ka bag o ug lalum nga pagmahal sa iyang inamahan nga kalumo, sa iyang maalamon nga mga tambag, ug sa iyang walay kapoy nga mga kabudlay. Sa kanunay, sa diha nga ang ilang mga sala maoy nagdapit sa matarung nga mga paghukom sa Dios, nga ang mga pagampo ni Moises natubag sa pagpalingkawas kanila! Ang ilang kasubo ningsamut sa pagbasul. Sa mapait ilang nahinum duman nga ang ilang pagkabadlonganon maoy nakahagit ni Moises ngadto sa pagpakasala nga tungod niini siya mamatay. {PM 583.2}

Ang pagpapahawa sa ilang hinigugma nga pangulo nahimong usa ka mapintas pa nga badlong ngadto sa Israel kay sa bisan unsa nga ilang madawat kong ang iyang kinabuhi ug pagkasinugo nagpadayon pa. Gusto sa Dios nga dad on sila sa pagbati nga dili nila himuon ang kinabuhi sa umalabut nga pangulo ingon ka masulayon sama sa ilang gihimo kang Moises. Ang Dios magasulti ngadto sa Iyang katawohan diha sa gitugyan nga mga panalangin; ug sa diha nga kining maong mga panalangin dili hinangpon, sila magasulti kanila diha sa mga panalangin nga gikoha, aron sila madala sa pagtan aw sa ilang mga sala, ug mobalik nganha Kaniya uban sa bug os nga kasingkasing. {PM 583.3}

Niadtong mao nga adlaw gayud miabut ngadto kang Moises ang sugo nga nagingon, “Tumungas ka...ngadto sa Bukid sa Nebo, ...ug tan awa ang yuta sa Canaan, nga Akong gihatag aron mapanag iya sa mga anak sa Israel; ug mamatay ka sa bukid nga diin ikaw motungas, ug igaipon ka sa imong katawohan.” Deuteronomio 32-49, 50. Sagad si Moises mibiya sa campo, diha sa pagsugot ngadto sa iyang diosnon nga mga patawag, aron sa pagpakigsulti sa Dios; apan gipatawag karon siya sa paglakaw ngadto sa usa ka bag o ug misteryoso nga sugo. Kinahanglan siya molakaw aron sa pagtugyan sa iyang kinabuhi ngadto sa mga kamot sa iyang Magbubuhat. Nasayud si Moises nga siya mamatay nga mag inusara; walay yutan on nga higala ang gitugo tan sa pagpangalagad ngadto kaniya diha sa katapusan niyang mga takna. Dihay usa ka kahibulungan ug pagkamakahahadlok mahitungod sa talan awon nga diha sa atubangan niya, nga gikan niini mikuray ang iyang kasingkasing. Ang labing mapintas nga pagsulay mao ang iyang pagkahimulag gikan sa katawohan nga iyang gibantayan ug gihigugma ang katawohan uban kang kinsa ang iyang kabalaka ug ang iyang kinabuhi sa dugay nang panahon nahiusa. Apan nakakat on siya sa pagsalig sa Dios, ug uban sa pagtoo nga walay pupangutana iyang gitugyan ang iyang kaugalingon ug ang iyang katawohan ngadto sa Iyang gugma ug kalooy. {PM 584.1}

Sa katapusan nga higayon, si Moises mitindog diha sa katiguman sa iyang katawohan. Sa makausa pa diha kaniya ang Espiritu sa Dios, ug diha sa labing hamili ug makatandog nga pinulongan iyang gilitok ang usa ka panalangin sa ibabaw sa matag usa sa mga banay, ug nagtak op uban sa usa ka panalangin alang kanilang tanan: {PM 584.2}

"Walay lain nga ingon sa Dios Oh Jeshurun,
Nga nagatungung sa ibabaw sa mga langit alang sa imong tabang,
Ug sa Iyang pagpadako sa ibabaw sa mga langit.
Ang walay katapusan nga Dios mao ang imong puloy anan nga dapit,
Ug dinhi sa ilalum ang mga bukton nga walay katapusan Ug Siya magasikway sa imong kaaway sa atubangan mo.
Ug miingon; Laglagon mo sila.
Ug ang Israel magapuyo nga walay kabilinggan, Tuburan ni Jacob lamang,
Sa yuta sa trigo ug bag ong bino;
Sa pagkamatuud ang Iyang mga langit magahulog ug yamog.
Bulahan ikaw, Oh Israel:
Kinsa ba ang ingon kanimo, katawohan nga giluwas ni Jehova,
Ang taming sa imong panabang."

Deuteronomio 33:26-29, R.V.. {PM 584.3}

Si Moises miliso gikan sa katilingban, ug diha sa kahilum ug nag inusara milakaw paingon sa kilid sa bukid. Siya mitungas ngadto "sa bukid sa Nebo, paingon sa kinatumyan sa Pisga." Sa ibabaw niadtong nag inusara nga kinatumyan siya mitindog, ug milantaw uban sa mga mata nga wala malubog, sa talan awon nga gihikyad sa atubangan niya. Didto sa halayo ngadto sa kasadpan diha ang asul nga mga tubig sa Dakong Dagat; diha sa amihanan, ang Bukid sa Hermon nagtindog paingon sa langit; sa sidlakan mao ang tagaytay sa Moab, ug didto sa unahan sa naghay ad ang Basan, ang dapit nga nahitaboan sa kadaugan sa Israel; ug ngadto sa habagatan naghay ad ang kamingawan sa ilang taas nga mga paglaroylaroy. {PM 585.1}

Diha sa iyang pag inusara, gisubli ni Moises ang iyang kinabuhi sa mga kabalhinbalhinan ug sa mga kalisdanan sukad sa iyang pagtalikod gikan sa harianong mga kadungganan ug gikan sa gidahum nga gingharian sa Egipto, aron sa pagtugpo sa iyang kapalaran uban sa pinili nga katawohan sa Dios. Iyang nahinumduman kadtong taas nga mga katuigan didto sa kamingawan uban sa mga panon sa Jetro, ang pagpakita sa Manulonda didto sa nagsilaub nga mga kahoykahoy, ug ang iyang kaugalingon nga tawag sa pagluwas sa Israel. Sa makausa pa iyang nakita ang gamhanang mga milagro nga gipasundayag sa gahum sa Dios tungod ug alang sa pinili nga mga katawohan, ug sa Iyang mapailubon nga kalooy sulod sa mga katuigan sa ilang paglaroylaroy ug sa ilang pagsukol. Bisan pa sa tanan nga nabuhat sa Dios alang kanila, bisan pa sa iyang kaugalingon nga mga pag ampo ug mga kahago, duruha lamang sa tanan nga mga hamtong diha sa hilabihan ka daghan sa mga katawohan nga mibiya sa Egipto, ang hingkaplagan nga matinumanon kaayo nga makasulod sa Sinaad nga Yuta. Samtang gisubay pagtan aw ni Moises ang mga gisangputan sa iyang mga kahago, ang iyang kinabuhi sa pagsulay ug sa sakripisyo daw hapit mawalay kapuslanan. {PM 585.2}

Apan wala siya magbasul sa mga lulan nga giantus niya. Siya nasayud nga ang iyang misyon ug buhat mga kaugalingong tinudlo sa Dios. Sa unang pagtawag kaniya aron

mahimong pangulo sa Israel gikan sa kaulipnan, misibug siya gikan sa kapangakohan; apan sukad sa iyang pagdawat sa buhat, wala siya isalikway sa daplin ang lulan. Bisan sa diha nga si Jehova nagsugyot sa pagpagawas kaniya, ug iyang laglagon ang masupilong Israel, wala makatugot si Moises. Bisan pa nga ang mga pagsulay hilabihan ka dako, napahimuslan niya ang pinasahi nga mga timailhan sa kahimuot sa Dios; nabatonan niya ang usa ka mahal nga eksperensya sulod sa hamubong pagpuyo sa kamingawan. diha sa pagsaksi sa pagpasundayag sa gahum ug himaya sa Dios, ug diha sa pagdawat sa iyang gugma; nagbati siya nga nakahimo siya ug usa ka maalamon nga disisyon diha sa pagpili sa pag antus sa mga kagul anan uban sa katawohan sa Dios, kay sa pagpahimulos sa mga kalipayan sa sala sulod sa usa ka panahon. {PM 586.1}

Samtang siya naglingi sa iyang eksperensya ingon nga usa ka pangulo sa katawohan sa Dios, ang usa ka sayop nga buhat ang nakamansa sa rekord. Kong kadtong mao nga kalapasan mapala pa lamang, nagbati siya nga dili siya mahadlok sa kamatayon. Gipasaligan siya nga ang paghinulsol. ug ang pagtoo diha sa sinaad nga sakripisyo, mao ang gikinahanglan sa Dios, ug sa makausa pa si Moises miangkon sa iyang sala, ug nangamuyo sa pasaylo sa ngalan ni Jesus. {PM 586.2}

Ug karon ang usa ka hingpit nga talan awon sa yuta sa saad gipresentar nganha sa iyang atubangan. Ang tanang bahin sa dapit gibuklad sa iyang atubangan, dili hanap ug dili kaduhaduhaan diha sa madulum nga gilay on, kondili nagatindog nga matin aw, lahi, ug matahum sa iyang natagbaw nga pagtan aw. Niini nga talan awon gipresentar dili ang mao nga nakita, kondili ang dadangatan niini uban sa panalangin sa Dios sa ibabaw niini, diha sa pagpanag iya sa Israel. Siya daw natan aw sa usa ka Eden nga ikaduha. Dihay mga bukid nga gibistihan sa mga cedro sa Libano, ang kabungtoran nagdagtum sa mga oliba ug nangalimyun sa kahumot sa balagon, ang halapad nga lunhaw nga mga kapatagan nga nagdan ag sa mga bulak ug naghingapin sa pagkamabungahon, diha ang mga kahoy nga palma sa tropiko. didto ang nagbaludbalud nga mga kaumahan sa trigo ug sa sebada, ang hayag nga mga walog gihunihan sa kinanaas sa mga sapa ug sa mga awit sa mga langgam, ang mga siyudad nga tilinguhaon ug mga hardin nga maanindot, mga lanaw nga dato diha “sa kadagaya sa kadagatan,” ang nanibsib nga mga panon sa ibabaw sa mga bakilid sa kabungtoran, ug bisan taliwala sa mga kabatoan anaa ang tinigum nga mga bahandi sa mga putyokan. Sa pagkamatuud kadto maoy usa ka yuta nga samtang si Moises gitugahan sa Espiritu sa Dios, naghulagway niini ngadto sa Israel nga nag ingon: ‘‘Pagabula hanon ni Jehova,...tungod sa mga butang nga mahal sa mga langit, tungod sa yamog, ug tungod sa kahiladman nga sa ilalum nagapahulay. Ug tungod sa mga butang nga bililhon sa mga bunga sa adlaw,...Ug tungod sa dagkong butang sa mga kabukiran nga karaan,...ug tungod sa mga butang nga bililhon sa yuta ug sa iyang pagkapuno.” {PM 586.3}

Nakita ni Moises ang pinili nga katawohan nga nagpahiluna diha sa Canaan, ang matag usa sa mga banay diha sa iyang kaugalingon nga panulondon. Diha kaniya ang usa ka talan awon sa ilang kasaysayan tapus sa pagpahiluna sa Sinaad nga Yuta; ang taas, ug masulob on

nga estorya sa ilang apostasya ug sa silot niini gibukhad diha sa iyang atubangan. Iyang nakita sila, nga tungod sa ilang mga sala, nagkatibulaag taliwala sa mga pagano, ug mipahawa gikan sa Israel ang himaya, nangaguba ang iyang maanindot nga mga siyudad, ug ang iyang katawohan nahimong mga bihag didto sa langyaw nga mga yuta. Iyang nakita sila nga gipasig uli ngadto sa yuta sa ilang mga amahan, ug sa katapusan gidala sa ilalum sa pagmando sa Roma. {PM 589.1}

Gitugotan siya sa pagdungaw sa sulog sa panahon, ug nakita niya ang unang pag anhi sa atong Manluluwas. Iyang nakita si Jesus ingo nga usa ka puya didto sa Betlehem. Iyang nadungog ang mga tingog sa mga manulonda nga mibuskag ngadto sa malipayon nga awit sa pagdayeg ngadto sa Dios ug pakigdait dinhi sa yuta. Iyang nakita diha sa kalangitan ang bitoon nga naggiya sa mga Mago sa Sidlakan ngadto kang Jesus, ug ang usa ka dakong kahayag mikanap sa iyang hunahuna samtang iyang nahinumduman ang mga pulong nga matagnaon, “Adunay moabut nga bitoon gikan kang Jacob, ug magatindog ang cetro gikan sa Israel.” Numeros 24:17. Iyang nakita ang mapainubsanon nga kinabuhi ni Cristo didto sa Nasareth, ang Iyang pagpangalagad sa gugma ug sa kalooy ug sa pagpang ayo, ang pagsalikway kaniya sa usa ka mapahitas on, ug walay pagtoo nga nasud. Sa katingala siya nagpatalinghug sa ilang mapagarbohon nga pagtuboy sa kasugoan sa Dios, samtang ilang gitamay ug gisalikway Siya nga pinaagi Kaniya gihatag ang kasugoan. Iyang nakita si Jesus sa ibabaw sa Olibo ingon sa naghlak Siya naghatag ug pagpanamilit sa siyudad nga Iyang hinigugma. Samtang nasud ong ni Moises ang katapusan nga pagsalikway niadtong katawohan nga gipanalanginan pag ayo sa Langit, kadtong katawohan nga alang kang kinsa siya nagbudlay ug nag ampo ug nagsakripisyo, alang kang kinsa nga siya buot lamang ug panason ang iyang kaugalingon nga ngalan gikan sa basahon sa kinabuhi; samtang nagpatalinghug siya niadtong makaha hadlok nga mga pulong, “Tan awa, mabiniyaan ug magamingaw ang inyong balay” (Mateo 23:38), gikumot ang iyang kasingkasing sa kaguol, ug ang mapait nga mga luha nangahulog gikan sa iyang mga mata, diha sa kalooy sa kasubo sa Anak sa Dios. {PM 589.2}

Iyang gisunod ang Manluluwas ngadto sa Getsemane, ug nasud ong niya ang paghingutas didto sa tanaman, ang pagbudhi, ang pagbugal bugal ug ang paglatigo ang paglansang sa krus. Nakita ni Moises nga iyang gituboy ang bitin didto sa kamingawan, busa ang Anak sa Dios kinahanglan igatuboy, aron nga bisan kinsa ang motoo kaniya “dili mawala, kondili makabaton sa kinabuhing dayon.” Juan 3:15. Ang kasubo, kapungot, ug kahadlok maoy nagpuno sa kasingkasing ni Moises, samtang iyang gitan aw ang salingkapaw ug satanasnon nga pagdumot nga gipakita sa nasud nga Hudiyo batok sa ilang Manunubos, ang gamhanan nga Manulonda nga nag una sa ilang mga amahan. Nadunggan niya ang naghingutas nga hilak ni Cristo nga nag ingon, “Dios Ko, Dios Ko, nganong gibiyaan Mo Ako?” Nakita niya Siya nga naghigda diha sa bag ong lubnganan ni Jose. Ang kangitngit sa walay paglaum daw naglimis sa kalibutan. Apan mitan aw siya pag usab, ug nakita Siya nga nag abut nga usa ka mananaug, ug nagasaka ngadto sa langit inubanan sa mga manulonda nga nagasimba, ug naguna sa usa ka katawohan nga mga bihag. Iyang nakita ang nagsidlak nga mga ganghaan

nga naabli aron sa pagdawat Kaniya, ug sa panon sa langit uban sa mga awit sa pagdaug nga nagpahilapay sa pag abut sa ilang Komander. Ug didto gipadayag ngadto kaniya nga siya mismo maoy usa sa moalagad sa Manluluwas, ug moabli ngadto kaniya sa walay katapusang mga ganghaan. Samtang nagtan aw siya niining maong talan awon, ang iyang nawong misidlak sa usa ka balaan nga kasanag Pagkagamay tan awon ang mga pagsulay ug ang mga sakripisyo sa iyang kinabuhi, kong itandi niadtong iya sa Anak sa Dios! pagkagaan kong itandi sa "labihan gayud ka dako ug walay katapusang gibug aton sa himaya." 2 Corinto 4:17. Nalipay siya nga natugotan, bisan sa ginagmay lamang, nga nahimong umalambit sa mga pag antus ni Cristo. {PM 590.1}

Nakita ni Moises ang mga tinun an ni Jesus samtang sila nanglakaw sa pagdala sa Iyang maayong balita ngadto sa kalibutan. Iyang nakita nga bisan ang katawohan sa Israel "sumala sa unod," napakyas sa hataas nga dadangatan diin gitawag sila sa Dios; diha sa ilang pagkawalay pagtoo napakyas sa pagkamahimong kahayag sa kalibutan; bisan pa nga ilang gitamay ang kalooy sa Dios, ug gipildi ang ilang mga panalangin ingon nga Iyang pinili nga katawohan apan bisan pa niini ang Dios wala magsalikway sa kaliwat ni Abraham; ang mahimayaon nga mga katuyoan nga Iyang gisagubang nga matuman pinaagi sa Israel matuman ra. Ang tanan nga, pinaagi kang Cristo, mahimong mga anak sa pagtoo, pagaisipon nga kaliwat ni Abraham; sila ang mga manonunod sa mga saad sa tugon; sama kang Abraham gitawag sila sa pagbantay ug sa pagpahibalo ngadto sa kalibutan sa kasugoan sa Dios ug sa maayong balita sa Iyang Anak. Nakita ni Moises ang kahayag sa maayong balita nga nagasidlak, pinaagi sa mga tinun an ni Jesus, ngadto kanila, "nga nanagpuyo sa taliwala sa kangitngit" (Mateo 4:16), ug mga linibo gikan sa mga yuta sa mga Hentil nagpanon ngadto sa kasiga sa pagsubang niini. Ug sa iyang pagtan aw, siya nalipay diha sa pagtubo ug sa kauswagan sa Israel. {PM 591.1}

Ug karon may lain pa nga talan awon nga milabay sa atubangan niya. Gipakitaan siya sa buhat ni Satanas diha sa pagdaldal sa mga Judio sa pagsalikwav ni Cristo, samtang nag angkon sila nga nagpasidungog sa kasugoan sa Iyang Amahan. Iya karon nakita ang kalibutan nga Cristohanon nga nailalum sa sama nga limbong diha sa pag angkon nga nagdawat kang Cristo samtang ilang gisalikway ang kasugoan sa Dios. Iyang nadunggan gikan sa mga sacerdote ug sa mga tigulang ang naglagot nga singgit nga nag ingon, "Pahawaa Siya!" "Ilansang Siya sa krus, ilansang Siya sa krus!" ug karon iyang nadungog gikan sa nag angkon nga mga magtutudlo nga Cristohanon ang singgit, "Wagtanga ang kasugoan!" Iyang nakia nga gitamakan sa ilalum sa tiil ang Igpapahulay, ug sa iyang dapit gibangon ang usa ka bakak nga tinukod. Napuno na man pag usab si Moises sa katingala ug sa kalisang. Unsaon kaha niadtong nagtuo kang Cristo sa pagsalikway sa kasugoan nga gisulti sa Iyang kaugalingon nga tingog didto sa ibabaw sa balaan nga bukid? Unsaon kaha ni bisan kisan sa pagpadaplin sa kasugoan nga mao ang patukuranan sa Iyang kagamha nan sa langit ug sa yuta? Uban sa kalipay nakita ni Moises ang kasugoan sa Dios nga gipasidunggan gihapon ug gituboy sa pipila ka mga matinumanon. Iyang nakita ang katapusang dako nga pakigbisog sa yutanong mga gahum sa paglaglag kanila nga nagbantay sa kasugo an sa Dios. Siya nagpaabut sa

panahon nga ang Dios magatindog aron sa pagsilot sa mga pumopuyo sa yuta tungod sa ilang pagkadau tan, ug sa pagtabon ug sa pagtago kanila nga nahadlok sa Iyang ngalan sa adlaw sa Iyang kasuko Iyang naduggan ang pakigsaad sa pakigdait sa Dios uban kanila nga nagbantay sa Iyang kasugoan, samtang Iyang gibungat ang Iyang tingog gikan sa Iyang balaan nga pinuy anan, ug nauyog ang mga langit ug ang yuta. Iyang nakita ang ikaduhang pag anhi ni Cristo diha sa himaya, ang matarung nga mga patay gibanhaw ngadto sa kinabuhi nga walay kamatayon. ug ang mga balaan nga buhi gilalin nga wala makakita ug kamatayon, ug sa tingob mingkayab uban sa mga awit sa kalipay ngadto sa siyudad sa Dios. {PM 591.2}

Diha pay lain nga talan awon nga gibukas sa iyang pananaw ang yuta nga nahibawas na gikan sa tunglo, nga mas matahum pa kay sa maanindot nga yuta sa saad nga bag o pang gibuklad sa atubangan niya. Didto walay sala, ug ang kamatayon dili makasulod. Didto ang mga nasud sa mga linuwas makakaolag sa ilang dayon nga puloy anan. Uban sa kalipay nga dili malitok, si Moises nagtutok sa maong talan awon ang katumanan sa usa ka labaw pa nga mahimayaon nga kaluwasan kay sa labing mahayag nga mga paglaum nga nahulagway. Ninglabay na hangtud sa hangtud ang ilang mga paglangyawlangyaw, sa katapusan ang Israel sa Dios nakasulod sa maayo nga yuta. {PM 592.1}

Unya ang panan awon nawala, ug ang iyang mga mata diha sa yuta sa Canaan samtang kini nagahay ad diha sa unahan. Unya, sama sa gikapoyan nga manggugbat, siya mipahiluna aron sa pagpahulay. “Busa si Moises, ang lagad ni Jehova namatay didto sa yuta sa Moab, sumala sa pulong ni Jehova. Ug Iyang gilubong siya sa walog sa yuta sa Moab, atubang sa Beth peor; apan walay tawo nga nakahibalo sa iyang lubnganan hangtud niining adlawa.” Ang daghan nga walay gusto motuman sa mga tambag ni Moises samtang buhi pa siya uban kanila may katalagman nga maghimo ug pagdiwata ibabaw sa iyang patay nga lawas kong nahibaloan pa nila ang dapit nga gilubngan niya. Tungod niini nga katarungan nga gililong ang gilubngan gikan sa mga tawo. Apan ang mga manulonda sa Dios maoy naglubong sa lawas sa matinumanon nga ulipon, ug gibantayan kining nag inusara nga lubnganan. {PM 592.2}

“Wala na gayud ing mitindog nga manalagna sa Israel ingon kang Moises, nga naila ni Jehova sa nawong ug nawong, sa tanan nga mga ilhanan ug mga katingalahan nga gipadala kaniya ni Jehova sa pagbu hat,...ug sa tanang kamot nga gamhanan, ug sa tibook nga dakong kalisang, nga gibuhat ni Moises sa mga mata sa tibook nga Israel.” {PM 593.1}

Kong ang kinabuhi ni Moises wala pa mamansahe niadtong usa ka sala, diha sa pagkapakyas sa paghatag sa Dios sa himaya sa pagpagula ug tubig gikan sa bato sa Cades, makasulod unta siya sa Sinaad nga Yuta, ug lalinon unta siya ngadto sa langit nga dili moagi sa kamatayon. Apan dili siya dugay nga magpabilin diha sa lubnganan. Si Cristo mismo, uban sa mga manulonda nga maoy naglubong ni Moises, nanaug gikan sa langit aron sa pagpukaw sa natulog nga balaan. Naghimaya si Satanas sa iyang kalampusan diha sa pagpakasala ni Moises batok sa Dios, ug sa ingon niini nailalum siya sa gahum sa kamatayon. Ang dako nga kaaway nagpahayag nga ang diosnon nga hukom”Kay abug ka, ug sa abug ikaw mopauli”

(Genesis 3:19) naghatag kaniya sa katungod sa pagpanag iya sa patay. Ang gahum sa lubnganan wala pa mabungkag, ug ang tanan nga anaa sa lubnganan, iyang giangkon nga iyang mga bihag, nga dili na gayud mapagawas gikan sa iyang mangitngit nga bilanggoan. {PM 593.2}

Mao kini ang unang higayon, nga si Cristo hapit na mohatag ug kinabuhi ngadto sa patay Samtang ang Prinsipe sa kinabuhi ug ang uban nga nagasidlak nagduul sa lubnganan, nalisang si Satanas tungod sa Iyang pagkalabing labaw. Uban sa iya nga dautang mga manulonda mibarug siya aron sa pagpaki away batok sa panulong sa dapit nga iyang giangkon nga iyang kaugalingon. Nanghambog siya nga ang ulipon sa Dios nahimong iyang binilanggo. Nagpahayag siya nga bisan si Moises wala makahimo sa pagbantay sa kasugoan sa Dios; nga iyang giangkon nga iyang kaugalingon ang himaya nga iya ni Jehova ang mao gayud nga sala nga hinungdan sa pagkawala ni Satanas gikan sa langit ug pinaagi sa paglapas nailalum sa gahum ni Satanas. Gibalikbalik sa labaw nga magbubudhi ang orihinal nga mga sumbong nga iyang gihimo batok sa diosnon nga kagamhanan, ug gisubli ang iyang mga mulo nga inhustisya sa Dios nganha kaniya. {PM 593.3}

Si Cristo wala magpasagnunot sa pagsulod sa pagpakiglalis ni Satanas. Mahimo nga Iyang dad on batok kaniya ang mabangis nga buhat nga nahimo sa iyang mga limbong didto sa langit, nga maoy hinungdan sa kalaglagan sa hilabihan ka daghan sa mga katawohan. Mahimo nga Iyang itudlo ang iyang mga pamakak didto sa Eden, nga maoy nakapakasala ni Adan ug miresulta sa kamatayon sa tawoha non nga kaliwat. Mahimo nga Iyang mapahinumduman si Satanas nga ang iyang kaugalingong buhat diha sa pagtintal sa Israel ngadto sa pagbagulbol ug sa pagsukol, nga nakapaluya sa taas nga pailob sa ilang pangulo, ug diha sa wala mabantaye nga gutlo nakapakurat kaniya ngadto sa pagpaksala nga tungud niini nahulog siya ilalum sa gahum sa kamatayon. Apan kining tanan giduso ni Cristo ngadto sa Iyang Amahan, nga nag ingon, “Ang Ginoo magabadlong unta kanimo.” Judas 9. Ang Manluluwas wala moentra sa pagpakiglantugi sa Iyang kaaway, apan dihadiha Iyang gisugdan ang Iyang buhat sa paglumpag sa gahum sa nahulog nga kaaway, ug gihatagan ug kinabuhi ang namatay. Ania dinhi ang usa ka ebidensya nga si Satanas wala makapanghimakak, sa pagkalabing labaw sa Anak sa Dios. Niining hitaboa, nahimong siguro hangtud sa kahangturan ang pagkabanhaw. Gilangkatan si Satanas sa iyang biktima; ang matarung nga patay mabuhi pag usab. {PM 593.4}

Ingon nga resulta sa sala, si Moises nailalum sa gahum ni Satanas. Diha sa iyang kaugalingon nga katakus siya ang makatarunganon nga bihag sa kamatayon; apan gibanhaw siya ngadto sa kinabuhi nga walay kamatayon, nga nagkupot sa iyang katungod diha sa ngalan sa Manluluwas. Si Moises migula gikan sa iyang lubnganan nga nahima ya, ug misaka uban sa iyang Manluluwas ngadto sa siyudad sa Dios. {PM 594.1}

Wala gayud mapasundayag ang hustisya ug ang gugma sa Dios nga labi pa ka mahinulongon kay sa iyang mga pagdumala ni Moises, hangtud nga kini gihulagway diha sa sakripisyo ni Cristo. Gisirhan sa Dios si Moises gikan sa Canaan, aron sa pagtudlo sa usa ka

leksyon nga dili gayud pagakalimutan nga siya nagkinahanglan sa takdo nga pagkamasinolondon, ug ang mga tawo maginatngon sa dili pagpa dapat nganha sa ilang kaugalingon sa himaya nga iya sa Magbubuhat. Siya wala makatugot sa pag ampo ni Moises nga siya makaambit sa panulondon sa Israel; apart Siya wala malimot o wala mobiya sa Iyang ulipon. Ang Dios sa langit nakasabut sa pag antus nga gisagubang ni Moises; Iyang gitala ang tagsa ka buhat sa matinumanon nga pag alagad lahus niadtong taas nga mga tuig sa pagsupil ug sa pagsulay. Didto sa kinaibabwan sa Pisga, ang Dios nagtawag kang Moises ngadto sa usa ka panulondon nga sa walay kinutoban labaw pa nga mahimayaon kay sa yutan on nga Canaan. {PM 594.2}

Sa ibabaw sa bukid sa pagkabalhin sa nawong ni Jesus, diha si Moises uban kang Elias nga nangalalin na ngadto sa langit. Gipadala sila ingon nga mga magdadala sa kahayag ug sa himaya nga gikan sa Amahan ngadto sa Iyang Anak. Ug sa ingon niini ang pag ampo ni Moises nga nabungat sa daghang mga siglo nga milabay, sa katapusan natuman. Siya mitindog sa ibabaw "sa maayo nga bukid," nga diha sa sulod sa panulondon sa iyang katawohan, nga nagasaksi ngadto Kaniya diha kang kinsa nasentro ang tanang mga saad ngadto sa Israel. Mao kadto ang katapusan nga talan awon nga gipadayag ngadto sa panan aw sa tawo diha sa kasaysayan niadtong tawo nga gipasidunggan sa Langit. {PM 595.1}

Si Moises maoy usa ka tipo ni Cristo. Siya sa iyang kaugalingon nagpahayag ngadto sa Israel nga nag ingon, "Si Jehova nga imong Dios magapatindog alang kanimo gikan sa imong taliwala, sa imong mga igsoon, usa ka manalagna nga sama kanako; Kaniya magpataling hug kamo." Deuteronomio 18:15. Nakita sa Dios nga angay ang pagpanton ni Moises diha sa tulunghaan sa kasakitan ug sa kakabus, sa wala pa siya maandam sa pagdala sa mga panon sa Israel ngadto sa yutan on nga Canaan. Ang Israel sa Dios, nga magapanaw ngadto sa langitnon nga Canaan, may usa ka Kapitan nga wala magkinahanglan ug tawohanon nga pagtulun an aron sa pag andam Kaniya alang sa Iyang misyon ingon nga usa ka diosnon nga pangulo; apan gihimo siya nga hingpit pinaagi sa mga pag antus; ug "kay maingon nga Siya gayud nakaantus man sa diha nga gitintal Siya, nan, makahimo Siya sa pagtabang kanila nga mga ginatintal." Hebreohanon 2:10, 18. Ang atong Manonubos wala magpaila sa tawohanon nga kaluya o pagkadili hingpit; apan Siya nagpakamatay aron sa baton alang kanato sa katungod sa pagsulod ngadto sa Sinaad nga Yuta. {PM 595.2}

"Ug si Moises ingon nga sulogoon matinumanon tuod diha sa tibook balay sa Dios, sa pagpamatuud labut sa mga butang nga sa kaulahiay iyang igapamulong; apan si Cristo ingon nga Anak nga matinumanon sa pagdumala sa balay sa Dios. Ug kita mao ang Iyang balay kung batonon ta nga malig on ang atong pagsalig ug garbo sa atong paglaum." Hebreohanon 3:5, 6. {PM 595.3}

Kapitulo 43. Ang Pagtabok sa Jordan

Kining kapituluha gibase sa Josue 1-5:12.

Hilabihan nga pagbalata sa mga Israelinhon alang sa ilang pangulo nga namatay, ug katloan ka adlaw ang ilang gihalad sa pinasahi nga mga tulomanon sa pagpasidungog sa iyang handumanan. Diha na sila makaamgo pag ayo sa bili sa iyang maalamon nga mga tambag, sa iyang inamahan nga kalumo, ug sa iyang walay pagtipas nga pagtoo, sa gikoha na siya gikan kanila. Uban sa bag o ug halalum pa nga pagmahal, ilang nahinumduman ang bililhon nga mga leksyon nga iyang nahatag samtang diha pa siya uban kanila. {PM 596.1}

Si Moises patay na, apan ang iyang impluwensya wala mamatay uban kaniya. Kini nagpadayon sa pagpakabuhi, nga nagpanghulad sa iyang kaugalingon diha sa mga kasingkasing sa iyang katawohan. Ang handumanan niadtong balaan, ug dili hakog nga kinabuhi dugay nila nga pagahandumon, uban sa hilum, ug makadani nga gahum sa pag umol sa mga kinabuhi bisan kanila nga wala magtagad sa iyang buhi nga mga pulong. Sama nga ang silaw sa nagakasalop nga adlaw nagahayag sa mga kinatumyan sa bukid sa dugay na tapus ang adlaw sa iyang kaugalingon nakalubog sa luyo sa mga kabungtoran, mao usab ang mga binuhatan sa mapulti. sa balaan, ug sa maayo, magapakita ug kahayag sa ibabaw sa kalibutan sa dujray nga panahon tapus ang mga magdudula sa ilang kaugalingon mangamatav. Ang ilang mga buhat, ang ilang mga pulong, ang ilang panig ingoan, mabuhi hangtud sa kahangturan. “Ang mga matarung pagahandumon sa walay katapusan.” Salmo 112:6. {PM 596.2}

Samtang sila napuno sa kasubo tungod sa ilang dakong kawalad on, ang katawohan nahibalo nga wala sila biyai nga mag inusara. Ang haligi nga panganod diha nagpaibabaw sa tabernaculo sa maadlaw. ug ang haligi nga kalayo sa magabii, usa ka pasalig nga ang Dios sa gihapon mao ang ilang giya ug magtatabang kong maglakaw lamang sila diha sa dalan sa Iyang mga sugo. {PM 596.3}

Si Josue karon mao ang giila nga pangulo sa Israel. Nailhan siya pag ayo ingon nga manggugubat, ug ang iyang mga gasa ug mga birtud sa pinasahi mapuslanon niining hugnaa sa kasaysayan sa iyang katawohan. Maisog, desidido, ug mapadayonon, dili langanlanganon. matarung, walay pagtagad sa hinakog nga mga kaikag diha sa iyang pagatiman kanila nga gitugyan sa iya nga pagbantay, ug, labaw sa tanan, dinasig sa usa ka buhi nga pagtoo sa Dios mao kana ang taras sa tawo nga pinili sa langit sa pagdumala sa mga kasundalohan sa Israel diha sa ilang pagsulod sa Sinaad nga Yuta. Sulod sa ilang pagpuyo sa makadiyut didto sa kamingawan siya nagbuhat ingon nga primer ministro ni Aloises, ug tungod sa iyang hilumon, sa iyang dili mapaaron ingnon nga pagkamaunongon, sa iyang pagkamakanunayon sa diha nga ang uban nanagduhaduha, sa iyang kalig on sa pagpatunhay sa kamatuoran diha sa taliwala sa katalagman, siya naghatag ug ebidensya sa iyang katakus sa pagpuli ni Moises, bisan sa wala pa siya matawag ngadto sa katungdanan pinaagi sa tingog sa Dios. {PM 596.4}

Uban sa dakong kabalaka ug sa walay pagsalig sa kaugalingon nga si Josue naglantaw sa unahan ngadto sa bulohaton nga diha sa iyang atubangan; apan napapha ang iyang mga kahadlok sa kasigurohan nga gihatag sa Dios nga nag ingon, “Ingon nga Ako nag uban kang Moises, mao man magauban Ako kanimo; ikaw dili Ko kawangon, ni biyaan Ko ikaw...Ngadto niini nga katawohan ikaw magabahin alang sa usa ka panulondon sa yuta, nga Akong gisaad sa ilang mga amahan nga Akong ihatag kanila ” “Ang tanang dapit nga pagatumban sa lapalapa sa inyong tiil kana gihatag Ko kaninyo sumala sa gipamulong Ko kang Moises.” Ngadto sa mga kinatumyan sa Libano didto sa halayo ngadto sa kabaybayonan sa Dakong Dagat, ug ngadto sa mga tampi sa Euprates diha sa sidlakan ang tanan mao ang mahimong ila. {PM 597.1}

Niini nga saad gipuno ang mando nga nag ingon, “Magmabaskugon ka lamang ug magmaisug gayud, sa pag atiman sa pagbuhat sumala sa tanang balaod nga gisugo kanimo ni Moises nga Akong alagad.” Ang mando ni Jehova mao kini: “Ayaw pag ibulag kining basahon sa Kasugoan sa imong baba; hinonoa magpamalandong ka niana sa adlaw ug sa gabii;” “ayaw pagtipas ngadto sa tuo ni ngadto sa wala;” “kay sa ingon niana ikaw magmauswagon sa imong panaw, ug unya makab ot mo ang kauswagan.” {PM 597.2}

Ang mga Israelinhon nagcampo pa gihapon didto sa sidlakan nga kilid sa Jordan, nga maoy giila nga unang ali ngadto sa pag ukupar sa Canaan. “Bumangon ka,” mao ang unang mensahe sa Dios ngadto kang Josue, “ug tumabok niining Jordan, ikaw ug kining tibook katawohan ngadto sa yuta nga Akong igahatag kanila.” Walay pahimangno nga gihatag mahitungod sa agianan diin sila mosulod. Hinuon. si Josue nahibalo nga bisan unsa ang isugo sa Dios, maghimo Siya ug agianan alang sa Iyang katawohan, ug niining maong pagtoo ang pangulo nga walay kahadlok mihimo dayon sa mga kaigoan alang sa usa ka pag asdang. {PM 597.3}

Pipila ka milya sa unahan sa suba, nga atbang gayud sa dapit diin magcampo ang mga Israelinhanon. mao ang dako ug malig on nga pagkapanalipod nga siyudad sa Jerico. Sa pagkatinuod kining siyudara mao ang sinaligan sa tibook dapit, ug kini mahimong usa ka lisud dag on nga kaulangan ngadto sa kalampusan sa Israel. Tungod niini gipadala ni Josue ang duruha ka batan ong mga lalake ingon nga mga tigpaniid sa pagduaw sa siyudad, ug tinuon ang usa ka butang sama sa mga pumopuyo niini, ang mga kahinguhaan niini, ug ang kalig on sa ilang mga salipdanan. Ang mga pumopuyo sa siyudad, nga nagkalisanglisang ug matahapon, kanunay nga nagabantay, ug ang mga mensahero nahimutang sa dakong katalagman. Hinuon, giatiman sila ni Rahab, usa ka babaye sa Jerico, ilalum sa kakuyaw sa iyang kinabuhi. Ingon nga balos sa iyang kalooy, naghatag sila ug usa ka saad sa pagpanalipod kaniya sa takna nga makoha nila ang siyudad. {PM 598.1}

Namauli ang mga tigpaniid nga walay mga kabilinggan, uban sa maayong balita nga nag ingon, “Matuud gayud nga ang tibook yuta gihatag ni Jehova kanato; ug labut pa. ang tanang pumoluyo didto nangatunaw sa atubangan namo.” Namantala ngadto kanila sa Jerico, “Kami nakadungog kong giunsa ni Jehova pagpamala ang mga tubig sa Dagat nga Mapula sa inyong

atubangan, sa diha nga nanggula kamo gikan sa Egipto; ug unsa ang inyong gibuhat sa duha ka han nga Amorehanon, nga didto sa tabok sa Jordan, ug kang Sihon ug kang Og, nga inyong gipanglaglag gayud. Ug sa among pagkabati niining butanga, nangatunaw ang among mga kasingkasing; ug wala na usab ing espiritu nga napabilin sa kang bisan kinsa nga tawo tungod kaninyo, kay si Jehova nga inyong Dios, siya ang Dios sa langit sa kahitaas an, ug dinhi sa ilalum sa yuta." {PM 598.2}

Ang mga mando gipagula karon sa pag andam alang sa usa ka pagdasdas. Ang katawohan gipaandam ug abiyo sa pagkaon nga modangat sa tulo ka adlaw, ug ang kasundalohan ipabutang sa kahimtang nga naandam alang sa gubat. Ang tanan sa kinasingkasing mingsanong sa mga plano sa ilang pangulo, ug nagpasalig kaniya sa ilang pagsalig ug sa pagsuportar: "Ang tanan nga imong gisugo kanamo among pagabuhaton, ug bisan asa kami nimo sugoa kami moadto. Ingon nga kami nagpatalinghug kang Moises sa tanang butang. sa maong paagi usab magapatalinghug kami kanimo; nga magauban lamang kanimo si Jehova nga Imong Dios, ingon sa pag uban niya kang Moises." {PM 598.3}

Sa ilang gibiyaan ang ilang kampamento diha sa mga akasyahan sa Sitim, ang panon nanglugsong ngadto sa utlanan sa Jordan. Hinuon, ang tanan nahibalo, nga kong walay diosnon nga panabang dili sila makalaum sa paghimo sa pagsulod. Niining panahona sa tubig sa panahon sa tingpamulak ang pagpangatunaw sa mga nyebe sa kabukiran nakapaawas sa suba sa Jordan, nga dili mahimo ang pagtabok didto sa naandan nga tabokanan nga mag ubog. Gimbut an sa Dios nga ang pagtabok sa Israel sa Jordan mahimong milagroso. Si Josue, pinaagi sa diosnon nga mando, nagsugo sa katawohan sa pagbalaan sa ilang kaugalingon; kinahanglan nga ilang ipahilayo ang ilang mga sala ug magpahigawas sila sa ilang kaugalingon gikan sa tanang pagkadili putli nga makita; "kay ugma," siya miingon, "si Jehova magbuhat ug mga katingalahan sa inyong taliwala." Ang "arka sa tugon" mao ang mag una sa agianan sa atubangan sa kasundalohan. Sa diha nga ilang makita ang timailhan sa precensia ni Jehova, nga giyayongan sa mga sacerdote, nga gikoha gikan sa iyang dapit diha sa sentro sa campo, ug magpaingon ngadto sa suba, nan sila "mamahawa gikan sa ilang dapit ug mosunod niana." Ang mga sirkumstansya sa pag agi gitagna sa makuti; ug si Josue miingon, "Sukad karon hibaloan ninyo nga ang buhing Dios anaa uban kaninyo ug sa way duhaduha siya magapapahawa gikan kaninyo sa mga Canaanhon...Ania karon, ang arka sa tugon ni Jehova, Ginoo sa titiook nga kalibutan, moagi sa inyong atubangan ngadto sa Jordan." {PM 599.1}

Diha sa natudlo nga takna misugod ang paglihok paingon sa unahan, ang arka giyayongan sa mga sacerdote, nga mao ang nag una sa dulong. Gimandoan ang katawohan sa paghimo ug bakante nga kapin sa usa ka milya gikan sa arka. Ang tanan naniid pag ayo samtang ang mga sacerdote nanglugsong ngadto sa ubos sa tampi sa Jordan. Ilang nakita sila nga nagpadayon sa paglihok uban sa balaan nga arka ngadto sa nasuko ug nagbaludbalud nga baha, hangtud nga ang nlga tiil sa mga nanagdayong natuslob ngadto sa mga tubig. Unya sa kalit lamang

ang sulog sa ibabaw misirit sa pagbalik, samtang ang sulog sa ubos nagpadayon sa pag ilig, hangtud nahurot ang tubig ug namala ang yuta sa suba. {PM 599.2}

Sa diosnon nga mando, ang mga sacerdote mipadayon ngadto sa taliwala sa suba, ug mibarug didto, samtang ang tibook panon nanglugsong, ug mitabok ngadto sa pikas nga tampi. Sa ingon niini gipatanum sa mga hunahuna sa tibook Israel ang kamatuoran nga ang gahum nga nagpahunong sa mga tubig sa Jordan mao gihapon nga gahuma ang nag abli sa Dagat nga Mapula ngadto sa ilang mga amahan mga kap atan na katuig kaniadto. Sa diha nga ang tanang mga tawo nakatabok na, ang arka gidala ngadto sa pikas nga tampi sa suba. Sa wala madugay sa pag abut niini sa pikas nga tampi, ug ang "mga lapalapa sa mga tiil niining mga sacerdote nahitunob na sa yutang mamala," ang mga tubig sa Jordan nga napugngan didto sa ibabaw. ingon nga gibuhian, mihaguros paingon sa ubos, usa ka dili mabangbang nga baha, diha sa agianan sa suba. {PM 600.1}

Ang nagasunod nga mga kaliwatan dili mahimo nga walay usa ka saksi niini nga dakong milagro. Samtang ang mga sacerdote nga nagyayong sa arka didto pa sa tunga sa Jordan, ang napulo'g duha ka mga lalake nga gipili nang daan, usa sa matag banay, ang matag usa kanila mikoha ug usa ka bato gikan sa kinapusoran sa suba diin ang mga sacerdote nagtindog, ug gidala ang mga bato ngadto sa kasadpang kilid sa suba. Kining maong mga bato pagapatongpatongon ingon nga usa ka monyumento diha sa nahaunang dapit nga campohanan sa unahan sa suba. Gisugo ang mga katawohan sa pagsubli ngadto sa ilang mga anak ug sa mga kaanakan sa mga anak sa sugilanon sa kaluwasan nga gihimo sa Dios alang kanila, sumala sa giingon ni Josue nga nag ingon, "Aron ang tanang mga katawohan sa kalibutan makaila sa kamot ni Jehova, nga kana makagagahum; aron nga kamo managkahadlok kang Jehova nga inyong Dios sa walay katapusan." {PM 600.2}

Ang impluwensya niini nga milagro, mahinungdanon kaayo sa mga Hebreohanon ug sa ilang mga kaaway. Kadto maoy usa ka panghimatuoran ngadto sa Israel sa nagapadayon nga precensia ug panalipod ang usa ka ebidensya nga siya magabuhat alang kanila pinaagi kang Josue maingon sa iyang nahimo pinaagi kang Moises. Ang mao nga pasalig gikinahanglan sa pagpalig on sa ilang mga kasingkasing samtang sila misugod sa pagdaug sa yuta ang bulohaton nga dako kaayo nga nakapabarag sa pagtoo sa ilang mga amahan kap atan kj tuig kaniadto. Si Jehova nagpahayag ngadto kang Josue sa wala pa motabok sa Jordan nga nag ingon, "Niining adlawa sugdan ko ang pagpadako kanimo sa atubangan sa tanang taga Israel, aron ilang hibaloan nga ingon nga Ako nag uban kang Moises, magauban usab Ako kanimo." Ug ang gisangputan maoy pagkatuman sa saad. "Niadtong adlawa, sa atubangan sa tibook Israel, si Jehova nagpadako kang Josue; ug sila nangahadlok kang Josue, ingon sa ilang pagkahadlok kang Moises sa tanang mga adlaw sa iyang kinabuhi." Kini nga paggamit sa diosnon nga gahum alang sa Israel giplano usab sa pagpatubo sa pagkahadlok kanila sa nagalibot nga mga nasud, ug sa ingon niini maandam ang agianan alang sa ilang masayon ug hingpit nga pagdaug. Sa diha nga ang balita nga ang Dios nagpahunong sa mga tubig sa Jordan sa atubangan sa mga anak sa Israel, nakaabut sa mga hari sa mga Amorehanon ug sa

mga Canaanhon, ang ilang mga kasingkasing nangatunaw sa kahadlok. Napatay na sa mga Hebreohanon ang lima ka mga hari sa Madian, ang gamhanan nga Sihon, hari sa mga Amorehanon, ug si Og sa Basan, ug karon ang pagtabok sa ibabaw sa ningtubo ug mapintas nga suba sa Jordan nakapalisang sa tanang nagapalibot nga mga nasud. Alang sa mga Canaanhon, alang sa tibook Israel, ug ngadto kang Josue mismo, ang dili masayop nga ebidensya nahatag nga ang buhi nga Dios, ang Hari sa langit ug sa yuta, diha sa taliwala sa Iyang katawohan, ug nga Siya "dili magkawang kanila ni magabiya kanila." Sa usa ka hamubo nga gilayon gikan sa Jordan ang mga Hebreohanon naghimo sa ilang nahaunang kampamento diha sa Canaan. Dinhi "gisirkunsidahan ni Josue ang mga anak sa Israel;" "ug ang mga anak sa Israel nagpuyo sa Gilgal, ug nagsaulog sa Pasko." Ang pagpaurong sa tulomanon sa sirkumsisyon sukad sa pagsukol didto sa Cades maoy usa ka nagasaksi kanunay ngadto sa Israel nga naguba ang ilang pagpakigsaad sa Dios, nga kini mao ang natudlo nga simbolo. Ug ang wala pagpadayon sa Pasko, nga mao ang handumanan sa ilang kagawasan gikan sa Egipto, mao ang ebidensya sa walay pagkahimuot sa Dios sa ilang handum sa pagbalik ngadto sa yuta sa kaulipnan. Sa makausa pa giila sa Dios ang Israel nga Iyang katawohan, ug ang ilhanan sa pakigsaad gipasig uli. Ang tulomanon sa sirkumsisyon gihimo sa tanang katawohan nga nangatawo didto sa kamingawan. Ug si Jehova nagpahayag ngadto kang Josue nga nag ingon, "Niining adlawa gisalikway Ko na ang mga pagtamay sa Egipto kaninyo" ug diha sa pagpasumbingay niini, ang dapit nga ilang gicampohan gitawag nga Gilgal, "usa ka pagsalikway." {PM 600.3}

Gipakaulawan sa mga nasud nga pagano si Jehova ug ang Iyang katawohan tungod kay napakyas ang mga Hebreohanon sa pagpanag iya sa Canaan, ingon nga ilang gidahum, sa wala madugay capus sa ilang pagpahawa sa Egipto. Midaug ang ilang mga kaaway tungod kay ang Israel naglaroylaroy sa taas nga panahon didto sa kamingawan, ug sa mabugalbugalon nagpahayag nga ang Dios sa mga Hebreohanon wala makahimo sa pagdala kanila ngadto sa Sinaad nga Yuta. Karon si Jehova nagpaila sa talagsaon sa Iyang gahum ug kahimuot diha sa pag abli sa Jordan sa atubangan sa Iyang katawohan, ug ang ilang mga kaaway wala na makapakaulaw kanila. {PM 602.1}

"Sa hapon sa ikanapulo ug upat ka adlaw sa maong bulan, nagsaulog sila sa pasko didto sa kapatagan sa Jerico." "Ug sa pagkaugma, human ang Pasko, nangaon sila sa abut sa yuta, mga tinapay nga walay levadura ug mga sinanglag nga mga trigo, sa maong adlawa gayud. Ug sa sunod nga adlaw sa nakasugod na sila pagkaon sa abut sa yuta, ang mana mihunong; ug ang mga anak sa Israel wala na ing mana; ug niadtong tuiga nangaon sila sa abut sa yuta sa Canaan." Natapus ang taas nga mga katuigan sa ilang paglangyawlangyaw. Sa katapusan ang mga tiil sa Israel nagalakawlakaw diha sa Sinaad nga Yuta. {PM 602.2}

Kapitulo 44. Ang Pagkahulog sa Jerico

Kining kapituluha gibase sa Josue 5:13-15; 6; 7.

Nakasulod na sa Canaan ang mga Hebreohanon, apan wala nila mabuntog kini; sa tawohanon nga panglantaw ang bugno sa pagpanag iya sa yuta tingali madugay ug malisud. Gipuy an kini sa usa ka gamhanan nga kaliwat, nga mibarug nga andam sa pagsukol sa panulong sa ilang dapit Ang nagkalainlain nga mga banay nabugkos sa kahadlok sa usa ka katalagman sa kadaghanan. Ang ilang mga kabayo ug ang puthaw nga karo sa gubat, ang ilang kahibalo sa kahimtang sa dapit, ug ang ilang pagkabansay sa gubat, maghatag kanila ug dakong bintaha. Dugang pa, ang dapit gibantayan sa mga kota “mga siyudad nga dagko ug kinotaan hangtud sa langit.” Deuteronomio 9:1. Diha lamang sa usa ka pasalig sa usa ka kusog nga dili ilang kaugalingon, makalaum ang mga Israelinhon sa kalampusan diha sa mahitabong bugno. {PM 603.1}

Ang usa sa labing lig on nga mga kota sa maong dapit ang dako ug bato nga siyudad sa Jerico naghay ad diha gayud sa atubangan nila, apan layolayo ug diyutay gikan sa ilang campo sa Gilgal. Anaa sa utlanan sa usa ka tabunok nga kapatagan nga natugob sa makabuhong ug nagkalainlain nga mga abut sa tropiko, ang iyang mga palasyo ug mga templo nga puy anan sa kaluhoan ug sa kahilayan, kining siyudad nga mapahitas on, nga. anaa sa luyo sa iyang gantong mga salipdanan, nagasugyot ug paghagit ngadto sa Dios sa Israel. Ang Jerico maoy usa sa prinsipal nga mga dapit sa pagsimba ug mga larawan, ingon nga nahalad sa pinasahi ngadto kang Astaroth, ang diosa sa bulan. Dinhi nasentro ang tanan nga mga malaw ay ug labing makauulaw diha sa tinuhoan sa mga Canaanhon. Ang katawohan sa Israel, diha sa kang kinsang mga hunahuna lab as pa ang makahahadlok nga mga resulta sa ilang sala didto sa Beth peor, magtan aw lamang niining pagano nga siyudad uban sa disgusto ug sa kalisang. {PM 603.2}

Ang pag agaw sa Jerico nakita ni Josue nga maoy una nga lakang diha sa pagbuntog sa Canaan. Apan una sa tanan nangita siya ug kasigurohan sa diosnon nga pagmando; ug kini gitugot kaniya. Sa iyang pagpahilit gikan sa kampamento aron sa pagpamalandong ug sa pag ampo nga ang Dios sa Israel magauna sa Iyang katawohan, iyang nakita ang usa ka armado nga manggugubat, taas ang barug ug mamandoon nga precensia, “nagbitbit sa Iyang kamot ug usa ka espada, nga hinuso sa sakob.” Sa hagit ni Josue nga, “Kadapig ba Ikaw namo kun sa among kaaway?” ang tubag mao kini “Dili apan ingon nga Prinsipe sa panon ni Jehova mianhi Ako.”Ang sama nga mando nga gihatag ngadto kang Moises didto sa Horeb, nga “Kohaa ang sapin sa imong tiil kay ang dapit nga imong gitindogan, yuta nga balaan,” nagpahayag sa matuud nga karakter sa misteryoso nga dumoduong. Si Cristo kadto, ang Usa nga Tinuboy nga nagtindog sa atubangan sa pangulo sa Israel. Ingon nga natugkan sa kataha, mihapa si Josue sa yuta ug misimba, ug iyang nadungog ang pagsalig, “Gihatag Ko na sa imong kamot ang Jerico, ingon man ang iyang hari, ug ang mga tawo nga maisug,” ug unya nadawat niya ang pahamangno alang sa pagbuntog sa siyudad. {PM 603.3}

Diha sa pagtuman sa diosnon nga sugo, gimandoan ni Jsoue ang mga kasudalohan sa Israel. Walay ataki ang pagahimuon. Igo lamang sila mohimo ug paglibot sa siyudad, nga magyayong sa arka sa Dios ug sa paghuyop sa mga trumpeta. Nag una ang mga iggugubat, ang usa ka pundok sa pinili nga mga katawohan, dili karon ang pagbuntog sa ilang kaaway pinaagi sa ilang kaugalingon kahanas ug sa ilang kaisug, kondili pinaagi sa pagtuman sa mga mando nga gihatag ngadto kanila gikan sa Dios. Ang pito ka mga sacerdote mao ang misunod uban sa ilang trumpeta. Unya gisundan sa arka sa Dios, nga gilibutan sa usa ka lingin nga silaw sa dionson nga himaya, nga giyayongan sa mga sacerdote nga nagsol ob sa ilang bisti sa katungdanan nga balaan. Ang kasundalohan sa Israel misunod, ang matag banay ilalum sa bandila niini. Mao kana ang pasunding sa naglikos sa siyudad nga hinukman sa kalaglagan. Walay banha ang nadungog gawas sa tinumban sa makagagahum nga kasundalohan ug sa solemni nga Ianog sa mga trumpeta nga naglanoglanog sa mga kabungtoran ug ningbanda sa pagtunog Iusot sa mga kadalanan sa Jerico. Sa pagkatapus nila paglibot, ang kasundalohan mipauli sa hilum ngadto sa ilang mga balongbalong, ug giuli ang arka ngadto sa dapit niini didto sa tabernaculo. {PM 604.1}

Uban sa kahibulong ug sa kahadlok ang mga bantay sa siyudad natimaan sa matag lihok ug gitaho kini ngadto sa ilang mga dako. Wala sila makasabut sa kahulogan niining tanan nga pasundayag; apan sa ilang nakita nga ang kusganong kasundalohan nagmartsa libot sa siyudad sa makausa sa matag adlaw, inubanan sa arka nga balaan ug sa nag alagad nga mga sacerdote, nakapakurog sa mga sacerdote ug katawhan. Gisusi na man nila ang malig on nilang mga salipdanan, sa pagsiguro nga magmalampuson sila sa pagsukol sa labing gamhanan nga ataki. Daghan ang nagkantalita sa hunahuna nga may bisan unsa ang moabut kanila pinaagi niining talagsaon nga pagpasundayag. Ang uban nangahadlok samtang ilang nakita ang prosisyon nga mituyok sa siyudad sa matag adlaw. Ilang nahinumduman nga kaniadto nabahin ang Dagat nga Mapula sa atubangan niining maong katawohan, ug nga naablihan ang usa ka agianan latas sa suba sa Jordan alang kanila. Wala siya mahibalo kong unsa pang dugang nga mga katingalahan ang Dios maghimo alang kanila. {PM 604.2}

Sulod sa unom ka adlaw ang panon sa Israel naghimo ug paglibut sa siyudad. Sa pag abut sa ikapito ka adlaw, ug sa unang pagbanagbanag sa kahayag sa kaadlawon, mimando si Josue sa mga kasundalohan ni Jehova. Karon gimandoan sila sa pagmartsa sa makapito libot sa Jerico, ug iniglanog sa trumpeta sila mosinggit sa usa ka lanog nga pagsinggit, kay gihatag sa Dios ang siyudad ngadto kanila. {PM 607.1}

Sa solemni ang dako kaayo nga kasundalohan mimartsa libot sa nahalad nga mga paril. Ang tanan naghilum gawas sa sinukod nga tinumban sa daghang mga tiil, ug sa matag karon ug unya nga tingog sa trumpeta, nga nagbuak sa kahilum sa sayo nga kabuntagon. Ang dagko kaayo nga mga paril nga binuhat sa libon nga mga bato daw naghagit sa naglikos nga mga tawo. Ang mga magbalantay nga nagtongtong diha sa ibabaw sa mga paril nagtan aw uban sa nagtubo nga kahadlok, sa diha nga sa pagkatapus sa nahaunang libot, gisundan kini sa ikaduha, unya sa ikatulo, sa ikaupat, sa ikalima, ug sa ikaunom. Unsa kaha ang tumong

niining misteryoso nga mga kalihokam Unsa kaha nga gamhanang hitabo ang haduol nga moabut? Dili taas ang ilang paghulat. Sa nahuman ang ikapito nga paglibot, ang taas nga pasunding mihunong. Ang mga trumpeta nga nahilum alang sa pagpahulay, karon misiak diha sa usa ka lanog nga tingog nga nakatay og sa yuta. Ang mga paril nga lonlon bato. uban sa ilang gantong kaayo nga mga torre ug mga salipdanan, nangatay og ug ninghiyak gikan sa ilang patukuranan, ug ninghagba nga nangadugmok ngadto sa yuta. Ang mga pumopuyo sa Jerico nangaparalisar sa kalisang, ug ang mga panon sa Israel ningsulod ug nanag iya sa siyudad. {PM 607.2}

Ang mga Israelinhon wala makadaug pinaagi sa ilang kaugalingon nga gahum; sa bug os iya kadtong kadaugan ni Jehova; ug ingon nga unang mga bunga sa yuta, ang siyudad, uban sa tanan nga nahisulod, gihalad ngadto kang Jehova. Ang maong kadaugan gipasantup sa mga Israelinhon nga diha sa pagbuntog sa Canaan, sila dili makigaway alang sa ilang kaugalingon, kondili sila igo lamang nga mga galamiton sa pagtuman sa kabubut on sa Dios; nga dili sila mangita sa kadato ug sa pagtuboy sa kaugalingon, kondili sa himaya ni Jehova nga ilang hari. Sa wala pa ang pagkailog sa dapit, daan nang gikahatag ang mando nga nag ingon, “Ang siyudad pagalaglagon, bisan kana ug ang tanang mga butang nga anaa kaniya.” “Magpahilayo kamo sa mga laglagonong mga butang, kay tingali unya kong sa paglaglag ninyo niana, makoha ninyo ang laglaganong butang, sa ingon niana inyong himoong tinunglo ang campo sa Israel, ug magsamok kaniya.” {PM 608.1}

Ang tanang mga pumopuyo sa siyudad, uban sa tagsatagsa nga buhing butang nga diha niini, “lalake ug babaye, bata ug tigulang, mga baka, ug mga carnero ug mga asno,” gipamatay nila sa sulab sa pinuti. Si Rahab lamang nga matinumanon, uban sa iyang panimalay, ang gipalingkawas, diha sa pagtuman sa saad sa mga tigpaniid. Ang siyudad, sa iyang kaugalingon gidauban; ang mga palasyo ug ang mga templo, ang iyang maanindot nga mga pinuy anan uban sa luho nga mga kasangkapan ug sa mga mahalon nga mga bisti, gipangsunog. Kadtong dili malaglag sa kalayo, “ang salapi ug ang bulawan, ug ang mga sudlanan nga tumbaga ug puthaw,” gihalad ngadto sa pag alagad sa tabernakulo Ang mao nga dapit sa siyudad gilaglag; ang Jerico dili na ipatukod pag usab ingon nga usa ka salipdanan; gibaharan ug mga paghukom ni bisan kinsa nga mosulay sa pagpahauli sa mga paril nga gigunob sa diosnong gahum. Ang solemni nga pahayag gihimo diha sa precensia sa tibook Israel, nga nag ingon, “Tinunglo sa atubangan ni Jehova ang tawo nga magabangon ug maga ugbok niining siyudad sa Jerico: iyang igaugbok ang tukuranan niana uban ang kapildihon sa iyang anak nga kamagulangan, ug igapatindog niya ang mga ganghaan niana uban sa kapildihon sa iyang anak nga kamanghuran.” {PM 608.2}

Ang hingpit nga kalaglagan sa katawohan sa Jerico mao lamang ang usa ka katumanan sa mga sugo nga kaniadto gihatag pinaagi kang Moises mahitungod sa mga pumopuyo sa Canaan nga nagaingon: “Pagapatyon mo sila, unya pagalaglagon mo gayud sila.” Deuteronomio 7:2. “Sa mga siyudad niining mga katawohan,...walay pagapagawason mo nga buhi sa bisan unsang butanga nga nagaginhawa.” Deuteronomio 7:2; 20:16. Alang sa

kadaghanan kini nga mga sugo daw supak sa espiritu sa gugma ug sa kalooy nga gimando diha sa ubang bahin sa Biblia; apan sa pagkamatuud sila nga dikta sa dili masukod nga kaalam ug sa pagkamaayo. Hapit na ipahiluna sa Dios diha sa Canaan ang Israel, aron sa pag ugmad sa taliwala nila sa usa ka nasud ug kagamhanan nga mahimong usa ka pasundayag sa Iyang gingharian dinhi sa ibabaw sa yuta. Sila dili lamang mga manununod sa matuud nga tinuhoan, kondili sila ang magasangyaw sa mga prinsipyo niini sa tibook kalibutan. Ang mga Canaanhon nagpasagad sa ilang kaugalingon ngadto sa labing mahugaw ug labing makauulaw nga paganismo; ug gikinahanglan pagahinloan sa butang nga siguro nga makapugong sa kitumanan sa maloloy ong mga katuyoan sa Dios. {PM 609.1}

Ang mga pumopuyo sa Canaan nahatagan ug igo nga mga higayon alang sa paghinulsol. Sa kap atan ka mga tuig nga niing agi, ang pag abli sa Dagat nga Mapula ug ang mga paghukom nga gipahamtang sa Egipto nagpamatuud sa labing labaw nga gahum sa Dios sa Israel. Ug karon ang pagkapuk an sa mga hari sa Madian, sa Galaad ug sa Basan, nagdugang sa pagpakita nga si Jehova labaw sa tanang mga dios. Ang kabalaan sa Iyang taras ug ang Iyang pagdumot sa pagkamahilayon napadayag diha sa mga paghukom nga miduaw sa Israel tungod sa ilang pagsalmot diha sa mahugaw nga mga tulomanon sa Baal peor. Kining tanang mga hitabo nahibaloan sa mga pumopuyo sa Jerico, ug dihay daghan nga miambit sa kombiksyon ni Rahab, bisan pa nga sila midumili sa pagsugot niini, nga si Jehova ang Dios sa Israel, “mao ang Dios sa langit sa itaas, ug dinhi sa yuta sa ubos.” Sama sa katawohan sa wala pa ang lunop, ang mga Canaanhon nagkinabuhi lamang sa pagpasipala sa Langit ug sa paghugaw sa yuta. Ug ang gugma ug ang hustisya nagkinahanglan sa dihadiha nga pagsilot sa kamatayon niining mga masupilon batok sa Dios, ug mga kaaway sa tawo. {PM 609.2}

Pagkasayon gilumpag sa mga kasundalohan sa langit ang mga paril sa Jerico, kadtong mapahitas on nga siyudad kinsang mga kota, sa kap atan ka mga tuig kaniadto nakapalisang sa mga tigpaniid nga dili matinuhoon! Ang usa nga gamhanan sa Israel, nag ingon, “Gihatag ko na sa imong kamot ang Jerico.” Batok sa maong pulong walay gahum ang tawohanong kusog. {PM 610.1}

“Tungod sa pagtoo ang mga kota sa Jerico nangatumpag.” Hebreohanon 11:30. Ang Prinsipe sa panon ni Jehova nakigsulti lamang kang Josue; wala Siya magpadayag sa Iyang kaugalingon ngadto sa tibook katilingban, ug diha ra kanila ang pagtoo o ang paduhaduha sa mga pulong ni Josue, ang pagsugot sa mga sugo nga gihatag kaniya sa ngalan ni Jehova, o sa pagdumili sa iyang pagbulot an. Sila wala makakita sa panon sa mga manulonda nga nag uban kanila ilalum sa pagpangulo sa Anak sa Dios. Makapangatarungan unta sila nga mag ingon: “Pagkawalay kahulogan niining maong mga kalihokan, ug pagkabinuang kining pagmartsamartsa sa adlaw adlaw libot sa mga kota sa siyudad, nga magabulhut sa mga trumpeta nga binuhat sa sungay sa toro nga carnero. Wala kini epekto nianang nanagbuntaug nga mga salipdanan.” Apan ang mao gayud nga plano sa pagpadayon niini nga seremonya sa hilabihan ka taas nga panahon sa wala pa ang katapusan nga pagkahapla sa mga kota, nakahatag ug higayon alang sa paglambo sa pagtoo taliwala sa mga Israelinhon. Gipasantup

kini diha sa ilang mga hunahuna nga ang ilang kusog wala diha sa kaalam sa tawo, ni diha sa iyang kusog, kondili diha lamang sa Dios nga ilang kaluwasan. Sa ingon niini nahimo sila nga naanad sa hingpit nga pagsalig diha sa ilang diosnon nga Pangulo. {PM 610.2}

Ang Dios magahimo ug dagkong mga butang alang kanila nga nagtoo diha Kaniya. Ang hinungdan nga ang Iyang nag angkon nga mga katawohan walay dako pa nga kusog, mao nga hilabihan ang ilang pagsalig sa ilang kaugalingon nga kaalam, ug wala maghatag sa Ginoo ug higayon sa pagpadayag sa Iyang gahum alang kanila. Siya magatabang sa Iyang mga nagatoo nga mga anak diha sa tanang emerhensya, kong ilang ibutang ang ilang tibook nga pagsalig diha kaniya, ug sa matinumanon magsugot kaniya. {PM 610.3}

Sa wala madugay tapus mapukan ang Jerico, si Josue nagtinguha sa pagsulong sa Ai, usa ka gamay nga lungsod taliwala sa mga kalugotan pipila ka mga milya ngadto sa kasadpan sa walog sa Jordan. Ang mga tigpaniid nga gipadala nganhi niining dapit nagdala pagbalik ug taho nga ang mga pumopuyo niining dapita diyutay ra, ug nga gamay lamang nga pundok sa kasundalohan ang gikinahanglan sa pagbuntog niini {PM 610.4}

Ang dakong kadaugan nga gihimo sa Dios alang kanila naghimo kanila nga masaligon sa kaugalingon. Tungod kay Siya nakasaad kanila sa yuta sa Canaan, sila nagbati nga siguro, ug napakyas sa pag ila nga ang diosnon nga tabang lamang ang makahatag kanila ug kalampusan. Bisan si Josue naghimo sa iyang mga plano alang sa pag ilog sa Ai, nga wala mangita sa tambag gikan sa Dios. {PM 611.1}

Ang mga Israelinhon misugod sa pagpataas sa ilang kaugalingon nga kusog, ug nagtan aw uban sa pagyubit sa ilang mga kaaway. Ang usa ka masayon nga kadaugan mao ang ilang gidahum, ug gihunahuna nila nga tulo ka libo ka mga sundalo igo na sa ilang hunahuna nga moilog sa dapit. Kini sila midasmag sa pag ataki nga walay kasigurohan nga ang Dios mag uban kanila. Midasdas sila hapit na sa ganghaan sa siyudad, aron lamang sa pagsugat sa labing malig on nga pagsukol. Tungod sa kalisang sa gidaghanon ug sa hingpit nga pangandam sa ilang mga kaaway, nangalagiw sila diha sa kalibug ngadto sa tiptip nga pagdulhog. Mainiton nga naggukod ang mga Canaanhon; “ilang gipanglutos sila gikan sa ganghaan,...ug gipatay sila sa lugsonganan.” Bisan pa nga ang napildi diyutay ra katloan ug unom lamang ka tawo ang nangamatay ang kipildihan maoy nakapaminghoy sa tibook katilingban. “Ang mga kasingkasing sa mga tawo nangatunaw, ug nahisama sa tubig.” Mao kini ang nahaunang higayon nga ilang nasugat ang mga Canaanhon diha sa tinuod nga gubat, ug kong gipadagan sila sa atubangan sa mga tigpanalipod niining diyutay nga lungsod, unsa man kaha ang mosangput diha sa dako pa nga mga bugno nga diha sa ilang atubangan? Gisabut ni Josue nga ang ilang kapildihan maoy usa ka pagpahayag nga ang Dios wala mahimuot, ug diha sa kabalaka ug sa kahingawa, “gigisi ni Josue ang iyang mga bisti ug mihapa sa yuta sa atubangan sa arka ni Jehova hangtud sa kahaponon, siya ug ang mga katigulangan sa Israel; ug gibutangan nila ug abug ang ilang mga ulo.” {PM 611.2}

“Pastilan, O Jehova nga Dios,” siya mihilak, “ngano pa ugod nga kining katawohan imong gidala dinhi sa tabok sa Jordan aron sa pagtugyan kanamo ngadto sa kamot sa mga Amorehanon, aron sa paglaglag kanamo?...O Ginoo, unsa ang arang ko ikapamolong sa tapus na nga mga Israel mitalikod sa iyang kaaway? Kay ang mga Canaanhon ug ang tanang mga pumoluyo sa yuta makadungog niini, ug magalibot unya kanamo, ug magapanas sa among mga ngalan sa ibabaw sa yuta; ug unsaon na man Nimo ang ngalan mong gamhanan?” {PM 611.3}

Ang tubag nga gikan ni Jehova mao kini: “Tumindog ka; ngano nga naghapa ka sa ingon niana? Ang Israel...nakalapas nganhi sila sa Akong tugon nga Akong gisugo kanila.” Kadto maoy usa ka higayon alang sa dihadiha ug dili kaduhaduhaan nga buhat. ug dili alang sa pagbiya sa paglaum ug sa pagbasul Dihay tinagoan nga sala diha sa campo, ug kinahanglan kini nga pagasusihon ug ipahilayo, sa dili pa ang presensya ug ang panalangin ni Jehova makauban sa Iyang katawohan. “Dili na Ako magauban kaninyo, gawas kong isalikway ninyo ang linaglag nga butang gikan sa taliwala ninyo.” {PM 612.1}

Ang sugo sa Dios wala magtagad sa usa niadtong gitudlo sa pagpatuman sa Iyang mga paghukom. Ug ang nasud maoy kasukmatan alang sa dautan nga binuhatan sa malapason: “Ilang gihilabtan ang butang nga linaglag, ug sila nangawat usab, ug naglilong usab.” Ang pahimangno gihatag ngadto kang Josue alang sa pagkaplag ug sa pagsilot sa kriminal. Ang ripa maoy gigamit aron sa pag ila sa sad an. Wala diretsoha sa pagtudlo, ingon nga ang butang gikaduhaduhaan sulod sa usa ka higayon, aron ang katawohan mobati sa ilang kapangakohan sa mga sala nga anaa sa taliwala nila, ug sa ingon niana madala sila sa pagsusi sa kasingkasing ug sa pagpaubos sa atubangan sa Dios. {PM 612.2}

Sayo sa pagkabuntag, ang katawohan gitigum pagtingob ni Josue “pinaagi sa ilang mga banay,” ug unya misugod ang solemni ug makapahinuklog nga seremonya. Sa inang ‘ang gihimo ang imbestigasyon. Nagkaduul ang makahahadlok nga tukso. Una ang banay, unya ang pamilya, unya ang panimalay. unya ang tawo gikoha, ug si Achan ang anak nga lalake ni Carmi sa banay ni Juda, maoy gitumong sa tudlo sa Dios ingon nga mao ang nagsamok sa Israel. {PM 612.3}

Aron sa pagpanghimatuud sa iyang sala nga walay pagduda, nga dili magabilin ug dapit sa pagsumbong nga siya gihukman sa dili minatarung, sa solemni gimandoan ni Josue si Achan sa pag ila sa kamatuoran. Ang naalaut nga tawo mihimo sa hingpit nga pagtug an sa iyang kasal anan: “Sa pagkatinuud, ako nakasala batok kang Jehova, ang Dios sa Israel...Sa pagkakita nako sakot sa mga inagaw sa usa ka maayong kapa nga buhat sa Babilonia, ug duha ka gatus ka siklo nga salapi, ug usa ka sisip nga bulawan nga kalim an ka siklo ang gibug aton, unya akong gikaibogan sila ug akong gikoha; ug ania karon, kana atua sa taliwala sa akong balongbalong.” Dihadiha gipadala ang mga mensahero ngadto sa balongbalong, diin ilang gikuykuy ang yuta didto sa dapit nga gipiho, ug “ania karon, didto tuud gitagoan sa iyang balongbalong, ug ang salapi sa ilalum niini. Ug kini gipanagkoha nila gikan sa taliwala

sa balongbalong, ug gipanagdala nila kini ngadto kang Josue,.. .ug ilang gibutang diha sa atubangan ni Jehova." {PM 612.4}

Gipakanaug ang hukom ug dihadiha gipatuman. "Ngano nga imo kaming gisamok?" maoy sukot ni Josue, "si Jehova magasamok kanimo karong adlawa." Maingon nga ang katawohan giila nga responsabli alang sa sala ni Achan, ug nag antus gikan sa mga gisangputan niini, sila pinaagi sa ilang mga tinugyanan, nag apil sa pagsilot kaniya. "Gipinagbato siya sa tibook nga Israel." {PM 613.1}

Unya dihay gipatindog sa ibabaw niya usa ka dakong kamada sa mga bato usa ka saksi sa sala ug sa silot niini. "Tungod niana...ang ngalan niadtong dapita gitawag, Ang Walog sa Achor." nga sa ato pa, "kasamok." Diha sa basahon sa mga Kronicas gisulat ang iyang handumanan "Si Achar, ang magsasamok sa Israel." 1 Cronica 2:7. {PM 613.2}

Ang sala ni Achan gihimo diha sa paghagit sa labing direkta ug solemni nga mga pasidaan ug sa labing gamhanan nga pagpasundayag sa gahum sa Dios. "Magpahalayo kamo gikan sa linaglag nga butang, kay tingali unya maghimo kamo sa inyong kaugalingon nga tinunglo," kini gimantala sa tibook Israel. Ang mando dihadiha nga gihatag tapus sa milagroso nga pagtabok sa Jordan, ug ang pag ila sa pakigsaad sa Dios pinaagi sa sirkumsisyon sa katawohan tapus sa pagsaulog sa Pasko, ug sa pagpakita sa Manulonda sa Pakigsaad, ang Prinsipe sa panon ni Jehova. Kini gisundan sa pagkabuntog sa Jerico, nga naghatag ug ebidensya sa kalaglagan nga siguro moapas sa tanang mga malapason sa kasugoan sa Dios. Ang kamatuoran nga ang Diosnong gahum lamang ang naghatag ug kadaugan sa Israel, nga sila wala moabut sa pagpanag iya sa Jerico pinaagi sa ilang kaugalingon nga kusog, naghatag ug solemni nga gibug aton sa sugo nga nagdili kanila gikan sa pag ambit sa mga nailog. Ang Dios, pinaagi sa gahum sa Iyang pulong, naglumpag niini nga salipdanan; ang kadaugan Iyaha, ug ngadto Kaniya lamang nga ang siyudad uban sa tanang ania niini igahalad ngadto Kaniya. {PM 613.3}

Sa mga minilyon sa Israel dihay usa lamang ka tawo nga, nianang solemni nga takna sa kadaugan ug sa paghukom, ang nangahas sa paglapas sa mando sa Dios. Ang pagkamaibugon ni Achan napaukyab sa iyang pagpakita niadtong mahalon nga kupo sa Shinar; bisan pa nga kini nagdala kaniya nawong ug nawong sa kamatayon iya kini nga gitawag nga "usa ka maayong kapa nga buhat sa Babilonia." Ang usa ka sala mihatud ngadto sa lain pa, ug iyang giangkon ang bulawan ug ang salapi nga nahalad ngadto sa panudlanan ni Jehova iyang gikawatan ang Dios sa unang mga bunga sa yuta sa Canaan. {PM 614.1}

Ang makamatay nga sala nga misangpot sa kalaglagan ni Achan nagsugod diha sa pagkamaibugon, nga sa tanang mga sala sa labing sagad ug sa labing gaan nga gitagad Samtang ang ubang mga kalapasan mamatikdan ug masilotan, pagkalihang bisan na lamang sa pagsaway, sa kalapasan sa ikanapulo nga sugo. Ang kadako niini nga sala, ug sa makalilisang nga mga sangputanan niini, maoy leksyon sa kaagi ni Achan. {PM 614.2}

Ang pagkamaibugon maoy usa ka dautan nga inanay ang pagtubo. Gihambin ni Achan ang kahakog sa ganansya hangtud nga nahimo kini nga usa ka batasan, nga naghigot kaniya sa talikala nga dili mahimo ang pagbugto. Samtang nagpalambo niini nga kadautan, napuno unta siya sa kalisang diha sa paghunahuna sa pagdala ug kadaut sa Israel; apan ang iyang panabut ningkubul tungod sa sala, ug sa pag abut sa panulay, nahulog siya nga usa ka masayon nga biktima. {PM 614.3}

Dili ba ginahimo ang sama nga mga sala, diha sa atubangan sa mga pasidaan ingon nga solemni ug tataw? Kita gidid an gayud sa pagpatuyang diha sa pagkamaibugon sama sa gibuhat ni Achan nga nag angkon sa mga inilog sa Jerico. Nagpahayag ang Dios nga kining buhata sama sa pagsimba ug mga diosdios. Kita gipasidan an nga nag ingon, “Dili kamo makaalagad sa Dios ug sa mga bahandi.” Mateo 6:24. “Magmatngon kamo, ug likaye ninyo ang tanang dagway sa kadalo ” Lukas 12:15. “Ayaw gayud ninyo kini paghisguti.” Efeso 5:3. Ania sa atubangan nato ang makahahadlok nga gidangatan ni Achan, ni Judas, ni Ananias ug ni Safira. Sa luyo niining tanan, diha si Lucifer, kadtong “anak sa kabugason,” kinsa nga tungod sa pagkaibug sa usa ka hataas pa nga kahimtang, nagpildi sa hangtud sa kahayag ug sa kahimayaan sa langit. Ug bisan pa niining tanang mga pasidaan, nagadagsang ang pagkamaibugon. {PM 614.4}

Sa bisan diin makita ang madanlog nga dalan niini. Kini naghimo ug walay pagkatagbaw ug sa pag awayay diha sa mga pamilya; nagahaling kini sa kasina ug sa pagdumot diha sa mga kabus batok sa mga adunahan; nagatulod kini sa nagapiit nga pagdaugdaug sa mga dato ngadto sa mga kabus. Ug kini nga kadaut dili kay sa kalibutan lamang kondili anaa usab sa iglesia. Pagkasagad bisan dinhi hikaplagan ang kadalo, pagkahangol, pagpamintaha, way pagtagad sa isigkatawo, ug ang pagpangawat sa Dios “sa mga ikapulo ug sa mga halad.” Taliwala sa mga sakop sa iglesia “diha sa maayo ug sagad nga kadungganan” pastilan, pagkadaghan nga mga Achan! Dili diyutay ang mga tawo nga regular nga nagtambongan sa iglesya, ug nagalingkod diha sa talad sa Ginoo, samtang taliwala sa iyang mga katigayonan, gitagoan ang dili makatarunganon nga mga ganansya, ang mga butang nga gitunglo sa Dios. Alang sa usa ka maayohon nga bisti nga buhat sa Babilonia, ang mga katawohan magsakripisyo sa pag uyon sa tanlag ug sa ilang paglaum sa langit. Daghan ang nagabugti sa ilang kabuotan, ug sa ilang mga kasarang nga mapuslan, alang sa usa ka puyo nga salapi. Wala tagda ang mga hilak sa nag antus nga mga kabus; nasanta ang dagan sa kahayag sa maayong balita; nahaling ang pagyubit sa mga kalibutanon tungod sa mga pagginawi nga nagpamakak sa pag angkon nga Cristohanon; ug bisan pa niini ang maibugon nga nag angkon nga Cristohanon nagpadayon sa tapok ug mga bahandi. “Makapangawat ang tawo sa Dios? Apan bisan pa niini kamo nangawat Kanako” (Malaquias 3:8), nagaingon si Jehova. {PM 615.1}

Ang sala ni Achan nagdala ug kadaut sa tibook nasud. Tungod sa usa ka sala sa tawo, ang disgusto sa Dios magadat og sa Iyang iglesia hangtud nga ang kalapasan makaplagan ug mapahilayo. Ang impluwensya nga labing gikahadlokan sa iglesia dili ang dayag nga mga

manunupak, ang mga walay pagtoo sa Dios, ug ang mga tigpasipala, kondili ang wala magakatuno nga mga nagaangkon kang Cristo. Kini sila mao ang nakapugong sa panalangin sa Dios ngadto sa Israel, ug nagdala ug kaluya sa Iyang katawohan. {PM 615.2}

Sa diha nga ang iglesya anaa sa kalisdanan, sa diha nga ang kabugnaw ug ang pagkaus us nga espirituhanon maanaa, nga maghatag ug higayon sa mga kaaway sa Dios sa pagdaug, nan, imbis nga magkiyugpos sa ilang mga kamot ug magakasubo sa ilang dili malipayon nga kahimtang, ipasusi sa mga sakop niini kong wala bay mga Achan diha sa campo. Uban sa pagpaubos ug sa pagsusi sa kasingkasing, patinguhaa ang matag usa sa pagkaplag sa gitagoan nga mga sala nga maoy nakalukob sa presensya sa Dios. {PM 615.3}

Giila ni Achan ang iyang sala, apan sa diha nga naulahi na kaayo nga makapulos ang iyang kaugalingon. Iyang nakita ang mga kasundalohan sa Israel nga namauli gikan sa Ai nga napildi ug naminghoy; apan wala siya motug an sa iyang sala. Iyang nakita si Josue ug ang mga tigulang sa Israel nga nanagduko ngadto sa yuta diha sa kaguol nga hilabihan nga dili mahulagway sa pulong. Kong nagsugid pa siya, magahatag unta siya ug kamatuoran sa matuud nga paghinulsol; apan naghilum lamang siya gihapon. Nakapatalinghug siya sa pahibalo nga ang usa ka dakong sala nahimo, ug nakadungog pa gani sa kinaiya niini nga sa matin aw gipahayag. Apan wala maukab ang iyang mga ngabil, Unya miabut ang solemni nga imbestigasyon. Daw unsa ang kakulba sa iyang kalag sa kahadlok samtang nakita niya nga gitudlo ang iyang banay, unya ang iyang pamilya ug ang iyang panimalay! Apan sa gihapon wala siya magsugid, hangtud nga ang tudlo sa Dios gipunting ngadto kaniya. Unya, sa diha nga dili na matagoan ang iyang sala, iyang giadmiuhan ang tinuud. Pagkakanunay nga ginahimo ang sama nga mga pagsugid. Adunay dako kaayo nga kalainan tali sa pagdawat sa mga tinuud tapus sila namatud an, ug ang pagsugid sa mga sala nga nahibaloan lamang sa atong kaugalingon ug sa Dios. Si Achan dili unta mosugid niini, kong wala pa siya maglaum nga sa paghimo niini malikayan ang mga sangputanan sa iyang kasal anan. Apan ang iyang pagsugid mao lamang ang nagpakita nga ang iyang silot makatarunganon. Walay tinuud nga paghinulsol tungod sa sala, walay pagbasol, walay kausaban sa tuyo, walay pagdumot sa sala. {PM 616.1}

Busa ang mga pagsugid pagahimoon sa sad an sa diha nga sila motindog sa atubangan sa hukmanan sa Dios, tapus nga ang tanang kaso nahukman na alang sa kinabuhi o sa kamatayon. Ang mga naingnan nga moresulta ngadto sa iyang kaugalingon magaagda gikan sa matag usa ka tawo sa usa ka pag ila sa iyang sala. Kini igapugos gikan sa kalag sa usa ka makahahadlok nga pag ila sa pagkahinukman ug sa usa ka makapalisang nga paghukom. Apan ang maong pagsugid dili makaluwas sa makasasala. {PM 616.2}

Samtang nga ila pang matagoan ang ilang kalapasan gikan sa ilang mga isigkatawo, daghan, sama kang Achan, magbati nga walay kuyaw, ug mag ulog ulog sa ilang kaugalingon nga ang Dios dili estrikto nga magtimaan sa pagkadautan. Ang tanan maulahi na kaayo sa diha nga sila hikaplagan sa ilang mga sala niadtong adlawa sa diha nga sila sa hangtud hangtud dili na mahugasan pinaagi sa mga sakripisyo ug mga halad. Sa diha nga ang mga

rekord sa langit pagaablihan na, ang Maghuhukom dili magpahayag pinaagi sa pulong ngadto sa tawo sa iyang nahimo nga sala, kondili siya magatutok sa usa ka mahait ug masudyaon nga tinan awan, ug ang tagsa tagsa ka binuhatan, ang tagsatagsa ka pagdumala sa kinabuhi, sa matin aw gayud mahulagway diha sa panumduman sa malapason. Ang tawo dili pagausisaon, sama sa kaadlawan ni Josue, gikan sa macag banay ngadto sa pamilya, apan ang iyang kaugalingong mga ngabil magasugid sa iyang kaulawan. Ang mga sala nga gitagoan gikan sa kahibalo sa mga tawo igamantala unya ngadto sa tibook nga kalibutan. {PM 616.3}

Kapitulo 45. Ang mga Panalangin ug ang mga Tunglo

Kining kapituluha gibase sa Josue 8.

Tapus sa pagpatuman sa hukom ngadto kang Achan, gimandoan ni Josue sa pagpalihok sa tanang mga lalake sa gubat, aron sa pagdasdas pag usab batok sa Ai. Ang gahum sa Dios nag uban sa Iyang katawohan, ug sa wala madugay ilang nailog ang siyudad. {PM 618.1}

Karon gipahunong ang mga kalihokan sa mga kasundalohan, aron nga ang tibook Israel maghimo ug usa ka solemni nga tulomanon relihiyoso. Ang katawohan maikagon nga makabaton ug usa ka pamuy anan diha sa Canaan; niadtong hugnaa wala pa silay mga puloy anan mga yuta alang sa ilang mga pamilya, ug aron makoha kining tanan, kinahanglan ilang abugon ang mga Canaanhon; apan kining importante nga buhat, kinahanglan una ipauswag, kay may usa ka importante pa nga bulohaton ang nagkinahanglan sa una nilang pagtagad. {PM 618.2}

Sa dili pa panag iyahon ang ilang panulondon, kinahanglan ilang bag ohon ang ilang pakigsaad sa pagkamatinuoron ngadto sa Dios. Diha sa katapusang mga pahimangno ni Moises, ang mando kaduha gihatag alang sa usa ka katiguman sa mga banay didto sa ibabaw sa mga bukid sa Ebal ug sa Gerisim, didto sa Sichem, alang sa solemni nga pag ila sa kasugoan sa Dios. Aron sa pagtuman niining mga mando, ang tibook nga katawohan, dili lamang sa mga lalake, kondili “sa mga babaye, ug sa mga gagmay nga mga kabataan ug sa mga dumoluong nga diha kanila,” mibiya sa ilang campo didto sa Gilgal, ug nanglakaw sila lusot sa dapit sa ilang mga kaaway, ngadto sa walog sa Sichem, duul sa sentro sa yuta. Bisan sila gilibutan sa mga kaaway nga wala pa mabuntog, luwas sila sa ilalum sa panalipod sa Dios samtang sila nagmatinumanon ngadto Kaniya. Karon, sama sa mga adlaw ni Jacob, “ang kahadlok sa Dios didto sa ibabaw sa mga kalungsoran nga nagalibot kanila” (Genesis 35:5), ug wala tugawa ang mga Hebreohanon. {PM 618.3}

Ang dapit nga gitumpokan alang niining solemni nga tulomanon maoy dapit nga daan nang gibalaan gikan sa pagkalambigit niini sa kasaysayan sa ilang mga amahan. Dinhing dapita si Abraham nagpatindog sa iyang unang halaran ngadto kang Jehova diha sa yuta sa Canaan. Dinhi si Abraham ug si Jacob nagpatindog sa ilang mga balongbalong. Dinhi ang naulahi nakapalit ug yuta diin ang mga kabanayan naglubong sa lawas ni Jose. Dinhi usab ang atabay nga gikalot ni Jacob, ug ang kahoy nga ensena nga sa ilalum niini iyang gilubong ang mga diosdios sa iyang panimalay. {PM 618.4}

Ang napili nga dapit maoy usa sa usa ka labing maanindot nga dapit sa tibook Palestina, ug takus nga mahimong pasundayagan diin kining dako nga mahinulogon nga talan awon igapakita. Ang matahum nga walog, ang malunhaw nga mga kaumhan niini nga gitulbokan sa mga kakahoyan sa mga oliba, tinubigan sa mga sapa gikan sa buhi nga mga tubod, ug gimutyaan sa lasangnon nga mga kabulakan, nga nagbuklad nga madapiton taliwala sa mga kabungtoran nga pansil. Ang Ebal ug ang Gerisim, nga nagkaatbang sa mga kilid sa walog, hapit mag abut sila, ug ang ilang ubos nga mga tagaytay daw naporma sa usa ka kinaiyahan

nga pulpito, ug ang matag pulong nga isulti sa usa madungog nga tataw kaayo didto sa pikas, samtang ang mga kilid sa mga bukid nga nahalayo, naghatag ug luna alang sa usa ka dakong katiguman. {PM 619.1}

Sumala sa mga mando nga gihatag ni Moises, pagatukoron ang usa ka bugdo sa dagkong mga bato didto sa ibabaw sa Bukid sa Ebal. Sa ibabaw niining maong mga bato, nga daan nang naandam sa usa ka tabon nga bulit, ipasulat ang kasugoan dili lamang ang napulo ka mga sugo nga gisulti didto sa Sinai ug gisilsil sa mga papan nga bato, kondili ang mga kasugoan nga gisulti ngadto kang Moises, ug gisulat niya diha sa usa ka basahon. Sa tapad niini nga bugdo gitukod ang usa ka halaran nga binuhat sa dili sinapsapan nga bato, sa ibabaw niini gihimo ang mga halad ngadto kang Jehova. Ang nahitabo nga ang halaran gipatindog didto sa Bukid sa Ebal, ang bukid nga sa ibabaw niini gibutang ang tunglo, makahuloganon, nga nagpaila nga tungod sa ilang mga kalapasan sa kasugoan sa Dios, makatarunganon nga ang Israel mahiagum sa Iyang kaligutgut, ug nga kini pagaduawon dihadiha, kong dili pa sa pagpanghimayad ni Cristo, nga gipasundayag sa halaran sa halad. {PM 619.2}

Ang unom sa mga banay ang tanan nga nagagikan kang Lea ug kang Raquel gipahimutang didto sa ibabaw sa Bukid sa Gerisim; samtang sila nga nagagikan sa mga sulogoon. kauban ni Ruben ug ni Sebulun, nagpahiluna didto sa Ebal, ug ang mga saserdote uban sa arka maoy nag ukupar sa walog nga nataliwad an nila. Ang kahilum gipahibalo pinaagi sa pagpatunog sa trumpeta; ug unya diha sa halalum nga kahilum, ug diha sa precensia sa dakong katiguman, si Josue nga nagtindog tapad sa balaang arka, mibasa sa mga panalangin nga maoy mosunod sa pagkamasinulondon sa kasugoan sa Dios. Ang mga banay nga didto sa Gerisim ningtubag pinaagi sa usa ka Amen. Unya gibasa na man niya ang mga tunglo, ug ang mga banay didto sa Ebal sa sama nga paagi mihatag sa ilang pag uyon, diin mga kaliboan ka libo sa mga tingog ang naghiusa ingon sa tingog sa usa ra ka tawo diha sa solemni nga tubag. Sa sunod niini gibasa ang kasugoan sa Dios, kuyog sa mga kabalaoran ug sa mga tulomanon nga nahatag na ngadto kanila ni Moises. {PM 619.3}

Nadawat sa Israel ang kasugoan direkta gikan sa baba sa Dios didto sa Sinai; ug ang mga sugo niini, nga gisulat sa Iyang kaugalingong kamot, gitipigan gihapon diha sa arka. Karon gisulat kini pag usab diin ang tanan makabasa niini. Ang tanan may katungod sa pagtan aw sa ilang kaugalingon sa mga kondisyon sa pakigsaad nga sa ilalum niini sila makapanag iya sa Canaan. Ang tanan magpasabut sa ilang pagdawat sa mga kondisyon sa pakigsaad, ug naghatag sa ilang pag uyon sa mga panalangin o sa mga tunglo tungod sa pagbantay o sa pagpabaya niini. Ang kasugoan wala lamang gisulat sa ibabaw sa bato sa handumanan, kondili gibasa pa kini ni Josue sa iyang kaugalingon nga nadunggan sa tibook Israel. Wala pay daghang mga semana sukad gihatag ni Moises ang tibook basahon sa Deuteronomio sa iyang pagpakigsulti ngadto sa katawohan, apan karon gibasa na man pag usab ni Josue ang kasugoan. {PM 620.1}

Dili lamang ang mga lalake sa Israel, kondili “ang tanan nga kababayen an ug ang gagmay nga mga kabataan” ang nagpatalinghug sa gibasa nga kasugoan; kay importante usab nga sila

mahibalo ug magbuhat sa ilang katungdanan. Ang Dios nagsugo sa Israel mahitungod sa Iyang mga kabalaoran nga nag ingon: “Ibutang ninyo kining Akong mga pulong sa inyong kasingkasing ug sa inyong kalag, ug ihigut ninyo sila ingon nga timaan sa inyong kamot, ug mahimo sila nga mga timaan sa agtang sa tunga sa imong mga mata. Ug kini igatudlo ninyo sa inyong mga anak,...aron pagapadaghanon ang inyong mga adlaw, ug ang mga adlaw sa inyong mga anak, didto sa yuta nga gipanumpa ni Jehova sa inyong mga amahan nga ihatag kanila, sama sa mga adlaw sa langit sa ibabaw sa yuta.” Deuteronomio 11:18-21. {PM 620.2}

Sa matag ikapito ka tuig ang tibook nga kasugoan kinahanglan pagabasahon diha sa katiguman sa tibook Israel, sumala sa gisugo ni Moises: “Sa tapus sa matag pito ka tuig, sa panahong tinudlo sa tuig sa pagpasaylo, sa fiesta sa mga tabernaculo; sa moduul ang tibook nga Israel sa pagpangatubang sa atubangan ni Jehova nga imong Dios sa dapit nga Iyang pagapilion, pagabasahon mo kini nga Kasugoan sa atubangan sa tibook Israel sa mga igdulongog nila. Pagatigumon mo ang katawohan, ang mga lalake ug ang mga babaye, ug ang mga bata ug ang imong dumoluong nga anaa sa sulod sa imong ganghaan, aron nga managpatalinghug sila, ug managtoo sila, ug mangahadlok kang Jehova nga inyong Dios, ug magbantay sa pagbuhat sa tanan nga mga pulong niini nga Kasugoan. Ug nga ang ilang mga anak, nga wala mahibalo, managpatalinghug, ug managtuon sa pagkahadlok kang Jehova nga inyong Dios, sa tanan nga adlaw nga magapuyo kamo sa ibabaw sa yuta. nga inyong pagaadtoan sa tabok sa Jordan, aron sa pagpanag iya niini.” Deuteronomio 31:10-13. {PM 623.1}

Si Satanas kanunay anaa sa buhat sa pagtuis sa ginasulti sa Dios, aron mabutaan ang hunahuna ug madag uman ang panabut, ug sa ingon niini dad on ang katawohan ngadto sa pagpakasala. Maoy hinungdan nga si Jehova tataw kaayo nagahimo nga matin aw kaayo ang iyang mga kinahanglanon aron walay usa nga masayop. Ang Dios walay undang nga nagapaninguha sa pagdani sa mga tawo ilalum sa Iyang pagpanalipod, aron si Satanas dili makagamit sa iyang mabangis ug limbongan nga gahum diha kanila. Siya ningkanaug sa ubos aron sa pagsulti kanila sa Iyang kaugalingon nga tingog, sa pagsulat sa Iyang kaugalingon nga kamot sa buhi nga mga orakulo. Ug kining bulahang mga pulong, ang tanang kinaiyang sugyot sa kinabuhi ug nag amag sa kamatuoran, gituga ngadto sa mga katawohan ingon nga usa ka hingpit nga giya. Tungod kay si Satanas andam man kanunay sa pagsagmit sa hunahuna ug maghaylo sa mga pagbati gikan sa mga saad ug sa mga kinahanglanon ni Jehova, ang dako pa nga kakugi ang gikinahanglan sa paglig on kanila diha sa hunahuna ug sa pagpasantup kanila diha sa kasingkasing. {PM 623.2}

Ang dako pa nga pagtagad ang igahatag sa relihiyoso nga mga magtutudlo sa pagpahimangno sa katawohan diha sa mga kamatuoran ug sa mga leksyon sa kasaysayan sa Biblia ug sa mga pasidaan ug mga kinahanglanon sa Ginoo. Kini igapadayag sa yano nga pinulongan, nga ipahiuyon sa panabut sa mga kabataan. Kini mahimong kabahin sa bulohaton

sa mga ministro ug sa mga ginikanan sa pagtan aw nga ang mga batan on napahimangnoan diha sa mga Kasulatan. {PM 623.3}

Ang mga ginikanan makahimo sa pagpaikag sa ilang mga kabataan diha sa nagkalainlain nga kahibalo nga makaplagan diha sa balaan nga mga panid. Apan kong sila magapaikag sa ilang mga anak nga lalake ug mga babaye diha sa pulong sa Dios, kinahanglan sila magmaikagon niini sa ilang kaugalingon. Kinahanglan sila masinati sa mga pagtulun an niini, ug, sama sa pagsugo sa Dios sa Israel, magsulti mahitungod niini "kong magalingkod ikaw sa imong balay, ug kong molakaw ikaw sa dalan, ug kong mohigda ikaw ug kong mobangon ikaw." Deuteronomio 1119. Kadtong nagtinguha nga ang ilang mga anak mahigugma ug mataha sa Dios, maghisgut mahitungod sa Iyang pagkamaayo, sa Iyang kahalangdon, ug sa Iyang gahum, sumala sa gipadayag diha sa Iyang pulong ug diha sa mga buhat sa paglalang. {PM 624.1}

Ang matag kapitulo ug matag bersikulo sa Biblia maoy usa ka balita gikan sa Dios ngadto sa tawo. Atong ihigut ang mga sugo niini diha sa atong mga kamot ingon nga mga ilhanan, ug ingon nga mga ilhanan sa taliwala sa atong mga mata. Kong kini pagatun an ug pagatumanon, kini magdala sa katawohan sa Dios, sama sa pagdala sa mga Israelinhon, sa maadlaw pinaagi sa haligi nga panganod, ug sa haligi nga kalayo sa magabii. {PM 624.2}

Kapitulo 46. Ang Panag abin Uban sa mga Gabaonhon

Kining kapituluha gibase sa Josue 9-10.

Gikan sa Sichem ang mga Israelinhon mipauli ngadto sa ilang gicampohan didto sa Gilgal. Dinhi sa wala madugay giduaw sila sa usa ka wala hiilhi nga mga sinugo, nga nagtinguha sa pagsulod ngadto sa usa ka kasabutan uban kanila. Ang mga sinugo nagpaila nga sila gikan sa usa ka halayo nga dapit, ug kini daw napamatud an sa ilang panagway. Ang ilang bisti nangadaan ug nangagasgas, ang ilang mga sandalyas mga tinapakan, ang ilang mga balon gipang agup up na ug ang mga panit nga ilang gihimo nga mga botelya sa bino nangagusbot na ug binugkosan, nga daw gidalidali pag ayo diha sa ilang panaw. {PM 625.1}

Didto sa ilang halayo kaayo nga puloy anan nga ilang gipatuo nga atua sa unahan sa mga utlanan sa Palestina ang ilang mga katagilungsod, matud pa nila, nakadungog sa mga kahibulungan nga gibuhat sa Dios alang sa Iyang katawohan, ug busa nagpadala kanila sa paghimo ug usa ka pagpakig abin sa Israel. Sa pinasahi ang mga Hebreohanon gipasidan an batok sa pagpakig abin sa mga diwatahan sa Canaan, ug ang usa ka pagduhaduha sa katinuod sa mga pulong sa mga dumoluong miabut sa mga hunahuna sa mga pangulo. “Kong pananglitan kamo mopuyo ipon kanamo,” matud pa nila. Niini ang mga sinugo mitubag lamang sa pag ingon, “Kami ang inyong mga ulipon.” Apan sa diha nga sa direkta si Josue nag usisa kanila nga nag ingon, “Kinsa ba kamo? ug diin ba kamo gikan? ilang gisubli ang ilang unang pahayag, ug mipuno, ingon nga kamatuoran sa ilang pagkamatinud anon, nga nag ingon, “Kining among tinapay mainit pa nga among gipadala nga balon sa adlaw nga kami nanggula sa among balay sa pag anhi kaninyo: apan karon, tan awa, mala na ug giagup up na. ug kining mga panit sa bino nga among gipuno, mga bag o; ug ania karon, mga gisi na, ug kining maong bisti ug mga sapin nangahimong daan tungod sa hataas nga panaw.” {PM 625.2}

Kining mao nga mga pagpaila milampus. Ang mga Hebreohanon “wala mangayo ug tambag gikan sa baba ni Jehova. Ug si Josue nakigdait kanila, ug naghimo sa pagpakigsaad uban kanila aron pasagdan sila nga buhi sila: ug ang mga prinsipe sa katilingban nanumpa uban kanila.” Sa ingon niini nahimo ang usa ka kasabutan. Sa tulo ka adlaw tapus niini ang tinuod nadiskubrehan. “Dang nadungog nga kini ila rang silingan, ug nga sila nagapuyo ipon kanila.” Sa ilang pagkahibalo nga dili mahimo ang pagsukol sa mga Hebreohanon, ang mga Gabaonhon midangup sa lipatlipat aron maampingan ang ilang mga kinabuhi. {PM 625.3}

Dako ang kalagot sa mga Israelinhon sa ilang pagkasabut nga gilimbongan sila. Ug kini nga kalagut nadugangan sa diha, nga tapus sa tulo ka adlaw nga panaw, sila nakaabut sa mga siyudad sa mga Gabaonhon, nga duul sa sentro sa yuta. “Ang tibook nga katilingban nagbagulbol batok sa mga prinsipe;” apan ang naulahi nagdumili sa pagbungkag sa kasabutan, bisan pa nga kini maabut pinaagi sa limbong, tungod kay sila “nakapanumpa uban kanila, sa ngalan ni Jehova, ang Dios sa Israel.” “Ug ang mga anak sa Israel wala magpataya kanila.” Ang mga Gabaonhon nagsaad sa ilang kaugalingon nga mobiya sa pagdiwata, ug

modawat sa pagsimba ni Jehova; ug ang pag amping sa ilang mga kinabuhi dili usa ka kalapasan sa sugo sa Dios sa paglaglag sa mga Canaanhon nga nagasimba ug mga diosdios. Tungod niini ang mga Hebreohanon, pinaagi sa ilang panumpa wala magsaad sa ilang kaugalingon sa paghimo ug sala. Ug bisan pa nga ang panumpa nakoha pinaagi sa limbong, dili kini ipasalikway. Ang obligasyon sa nasaad nga pulong sa usa ka tawo kong kini wala maghigot kaniya sa paghimo ug sayop nga buhat pagailhon nga balaan. Walay hunahuna sa ganansya, sa panimalus, o sa kaugalingong kapuslanan ang makaapektar sa pagkadili malapason sa usa ka panumpa o pangako. “Ang bakakon nga mga ngabil dulumtanan kang Jehova.” Proverbio 12:22. Siya nga “mosaka ngadto sa bugtod ni Jehova,” ug “motindog sa Iyang dapit nga balaan,” mao “siya nga nagapanumpa batok sa iyang kaugalingon, ug siya dili mausab.” Salmo 24:3; 15:4. {PM 626.1}

Gitogutan sa pagpuyo ang mga Gabaonhon, apan gihimo sila nga mga ulipon ngadto sa balaang puloy anan, sa paghimo sa tanan nga mga pag alagad sa ulipon. “Niadtong adlawa, sila gihimo ni Josue nga mangangahoy ug mga magkakalus sa tubig alang sa katilingban, alang sa halaran ni Jehova.” Kining maong mga kondisyon ilang gidawat nga mapasalamaton, nga nakamatngon nga sila ang nasayop, nalipay sa pagpalit sa kinabuhi sa bisan unsa nga kondisyon. “Tan awa, ania na kami sa inyong mga kamot,” sila miingon ngadto kang Josue; “sumala sa inyong gihunahuna nga maayo ug matarung nga imong pagabuhaton kanamo, buhata.” Sulod sa daghang mga kasiglohan ang ilang mga kaliwat may kalabutan sa pag alagad sa balaang puloy anan. {PM 626.2}

Ang teritoryo sa mga Gabaonhon nagsakop sa upat ka mga siyudad. Ang katawohan wala mailalum sa pagmando sa usa ka hari, apan gigamhan sa mga tigulang. Ang Gabaon, nga mao ang labing importante sa ilang mga lungsod, “usa ka siyudad nga dako, ingon nga usa man sa mga harianong siyudad,” “ug ang tanang mga tawo didto mga gamhanan.” Kini maoy usa ka makapahinulong nga ebidensya sa kalisang sa mga Israelinhanon nga ningturok sa mga pumopuyo sa Canaan, nga ang katawohan sa maong usa ka siyudad, modangop ngadto sa hilabihan ka makauulaw nga paagi aron lamang sa pagluwas sa ilang mga kinabuhi. {PM 627.1}

Apan maayo pa unta sa mga Gabaonhon kong nagtug an pa sila sa tinuod sa Israel. Samtang ang ilang pagpasakop kang Jehova nakapaamping sa ilang kinabuhi, ang ilang limbong nagdala lamang kanila ug kaulawan ug kaulipnan. Ang Dios naghimo ug gimbut an nga ang tanan nga mobiya sa paganismo, ug modugtong sa ilang kaugalingon sa Israel, kabahinan sa mga panalangin sa pakigsaad. Naapil sila ilalum sa termino, “sa dumoluong nga mopuyo ipon kaninyo,” ug sa pipila ka mga gipinig kining mao nga matang makapahimulos sa sama nga mga pabor ug mga katungod sa Israel. Ang mando ni Jehova mao kini: {PM 627.2}

“Kong ang usa ka dumoluong magpuyo ipon kanimo sa inyong yuta dili kamo magbuhat ug dautan kaniya. Ang dumoluong nga nagapuyo uban kaninyo pagahimuon ninyo ingon sa molupyo sa taliwala ninyo, ug higugmaon mo siya ingon sa imong kaugalingon.” Levitico

19:33, 34. Mahatungod sa Pasko ug sa paghimo sa mga halad ginasugo nga nag ingon, “Alang sa katilingban, adunay usa lamang ka balaod alang kaninyo, ug alang sa dumoluong nga nagpuyo uban kaninyo...ingon kaninyo, mao man usab ang usa ka lumalangyaw sa atubangan ni Jehova.” Numeros 15:15. {PM 627.3}

Mao unta kadto ang kahimtang nga ang Gabaonhon pagadawaton sa mga Israelinhon kon wala pa ang limbong nga ilang gihimo. Dili kadto usa ka magaan nga pagpapaubos niadtong mga lungsoranon sa usa ka “harianon nga siyudad,” nga “ang tanang mga tawo didto mga gamhanan,” nga mahimong mga mangangahoy ug mga magkakalos sa tubig sa tibook nila nga mga kaliwatan. Apan nagsul ob sila sa bisti sa kakabus alang sa tuyo sa paglimbong, ug kini gipahaum ngadto kanila ingon nga usa ka ilhanan sa walay kinutoban nga kaulipnan. Tungod niini lahus sa tanan nilang mga kaliwatan, ang ilang ulipon nga kahimtang nagapamatuud sa iya sa Dios nga pagdumot sa bakak. {PM 627.4}

Ang pagpasakop sa Gabaon ngadto sa mga Israelinhanon nakapalisang sa mga hari sa Canaan. Dihadiha gihimo ang mga lakang sa pagpanimalus niadtong naghimo ug pakigdait sa mga manunulong. Ubos sa pagpangulo ni Adonisedec, hari sa Jerusalem, lima sa mga hari nga Canaanhon nagkasabut ngadto sa usa ka kaabinan batok sa Gabaon. Tulin ang mga kalihokan. Ang mga Gabaunhon wala maandam alang sa panalipod, busa nagapadala sila ug usa ka mensahe ngadto kang Josue didto sa Gilgal nga nag ingon: “Ayaw pag ipahalayo ang imong kamot gikan sa imong mga ulipon; umari ka kanamo sa pagdali, ug luwasa kami, ug tabangi kami, kay ang tanang mga hari nga Amorehanon nga namuyo sa mga kabungtoran nanagtigum batok kanamo.” Ang katalagman naghulga dili sa mga katawohan sa Gabaon lamang, kondili sa Israel usab. Kining siyudara maoy agianan ngadto sa Sentro ug sa Habagatang Palestina, ug kini kinahanglan pagaokupahan kong ang dapit pagabuntogon man ugaling. {PM 628.1}

Si Josue nangandam sa pag adto dihadiha sa pagtabang sa Gabaon. Ang mga pumopuyo sa gilikosan nga siyudad may kahadlok nga iyang isalikway ang ilang pangaliya, tungod sa limbong nga ilang nahimo; apan tungod kay siya nagpasakop man sa pagmando sa Israel, ug midawat sa pagsimba sa Dios, siya nagbati sa iyang kaugalingon nga ilalum sa katungdanan sa pagpanalipod kanila. Niining higayona wala na siya molihok nga walay tambag nga diosnon, ug si Jehova nagpadasig kaniya sa maong bulohaton. “Ayaw kahadloki sila,” mao ang diosnon nga mensahe; “kay gihatag Ko na sila sa imong mga kamot; walay bisan usa ka tawo kanila nga makasukol kanimo.” “Busa si Josue mitungas, gikan sa Gilgal, siya ug ang tibook katawohan sa panggubatan uban kaniya, ug ang tanang mga tawo nga mga maisug.” {PM 628.2}

Pinaagi sa pagbaktas sa tibook gabii iyang nadala ang iyang mga kasundalohan sa atubangan sa Gabaon nianang pagkabuntag. Ug igo lamang nakatigum ang mga prinsipe sa kaabinan sa palibut sa siyudad, diha na si Josue nakabawbaw na kanila. Ang ataki miresulta sa hingpit nga pagkaparot sa maghaharang. Ang hilabihan ka baga nga panon nangalagiw sa atubangan ni Josue ngadto sa agianan sa bukid ngadto sa Bethoron; ug ingon nga nakabintaha

didto sa tumoy sila midasmag ngadto sa ubos sa tiptip nga lugsonganan ngadto sa pikas. Dinhi ang usa ka mabangis nga bagyo sa nagtibug ok nga ulan mibugwak diha kanila. “Si Jehova nagpaatak sa dagkong bato gikan sa langit sa ibabaw nila...daghan kanila ang nangamatay sa ulan nga yelo nga bato kay sa mga napatay sa mga anak sa Israel pinaagi sa ilang mga pinuti.” Samtang nagpadayon ang mga Amorehanon sa ilang walay paglangan nga pagkalagiw, nga ang tumong mao ang pagkaplag ug tagoanan diha sa mga salipdanan sa bukid, si Josue, sa iyang pagdungaw gikan sa tagaytay sa ibabaw, iyang nakita nga hapit; mosalop ug dili paigo sa katumanan sa iyang buhat. Kong dili maparot sa hingpit, ang ilang mga kaaway magtigum pag usab, ug makigbisog na man pagbag o. “Unya misulti si Josue kang Jehova...ug miingon siya sa atubangan sa Israel: Adlaw, humonong ka sa ibabaw sa Gabaon; ug ikaw, Bulan, sa walog sa Ajalon. Ug ang Adlaw mihunong, ug ang Bulan wala lumakaw, hangtud ang nasud nakabalos sa ilang mga kaaway...Ug ang Adlaw mihunong sa taliwala sa langit ug wala magdali sa pagsalop duul sa tibook nga adlaw.” {PM 628.3}

Sa wala pa mosalop ang adlaw, ang saad sa Dios ngadto kang Josue natuman. Ang tibook kasundalohan sa kaaway gihatag nganha sa iyang mga kamot. Dugay nga nagpabilin ang handumanan sa mga hitabo niadtong adlawa nga nalimtan sa Israel. “Walay adlaw nga sama niana, sa una kun sa ulahi niya, nga si Jehova nagpatalinghug sa tingog sa tawo; kay si Jehova nakig away alang kang Israel.” “Ang adlaw ug ang bulan ming urong sa walay paglihok sa ilang pinuy anan. Sa kahayag sa Imong mga udyong samtang sila nanagpanaw, sa kasanag sa Imong masilakong bangkaw. Milatas Ka sa kasuko sa yuta; gigiukan Mo tungod sa kasuko ang mga nasud. Mipanaw Ka alang sa kaluwasan sa Imong katawohan.” Habbakuk 3:11-13. {PM 629.1}

Ang pag ampo ni Josue gidasig sa Espiritu sa Dios, nga ang ebidensya sa gahum sa Dios sa Israel, igahatag pag usab. Tungod niini ang hangyo wala magpakita ug pamasin sa bahin sa dakong pangulo. Si Josue nakadawat sa saad nga ang Dios sa siguro magbuntog niining mga kaaway sa Israel, apan nanugakod siya sa ingon ka mainiton nga pamingkamot sama nga daw ang kalampusan nagsalig lamang sa mga kasundalohan sa Israel. Gihimo niya ang tanan nga mahimo sa tawo, ug unya misinggit siya diha sa pagtoo alang sa langitnon nga tabang. Ang nnago sa kalampusan mao ang panaghiusa sa diosnon nga gahum ug sa tawohanon nga paningkamot. Sila nga nakakab ot sa labing dako nga mga sangputanan mao sila nga nagsalig sa labing hingpit sa Labing Makagagahum nga Bukton. Ang mga tawo sa pag ampo mao ang mga tawo diha sa gahum. {PM 629.2}

Ang gamhanan nga mga milagro nagpamatuud nga ang paglalang nailalum sa pagmando sa Maglalalang. Naningkamot si Satanas sa pagtabon gikan sa mga tawo sa langitnong ahensya diha sa materyal nga kalibutan nga dili makita ang wala kapoye nga pagbuhat mahitungod sa unang dakong hinungdan. Niini nga milagro, ang tanan nga magtuboy sa kinaiyahan ibabaw sa Dios sa kinaiyahan magtindog nga gibadlong. {PM 630.1}

Diha sa kaugalingon niyang kabubut on, pagatawagon sa Dios ang mga puwersa sa kinaiyahan sa pagbuntog sa gahum sa Iyang mga kaaway “kalayo ug ulan nga yelo, niebe ug

inalisngaw; hangin sa bagyo, nga nagatuman sa Iyang pulong.” Salmo 148:9. Sa diha nga ang pagano nga mga Amorehanon nagpahiluna sa ilang kaugalingon sa pagsukol sa Iyang mga katuyoan, mipataliwala ang Dios, nga “nagpahatak ug dagkong mga baro gikan sa langit” sa ibabaw sa mga kaaway sa Israel. Gisultihan kita mahitungod sa usa ka dako pa nga gubat nga mahitabo diha sa nagakatak op nga mga talan awon sa kasaysayan sa yuta, sa diha nga “gibuksan ni Jehova ang Iyang tipiganan sa hinagiban, ug gipagula ang mga hinagiban sa Iyang kapungot.” Jeremias 50:25. “Nakasulod ka ba,” Siya nangutana, “sa kabahandian sa nieve? kun nakita ba nimo ang mga kabahandian sa ulan nga yelo, nga akong gitagana alang sa panahon sa kasamok, alang sa adlaw sa gubat ug sa pakig away.” Job 38:22, 23. {PM 630.2}

Ang Rebelador nagasaysay sa kalaglagan nga mahitabo sa diha nga “gikan sa templo, gikan sa trono may dakong tingog” nga nagpahibalo nga nag ingon, “Natapus na ang tanan.” Siya nagaingon, “Dihay dagkong mga panibug ok sa ulan, nga tagkalim an ka kilo ang gibug aton nga diha sa mga mangatagak gikan sa langit.” Pinadayag 16:17,21. {PM 630.3}

Kapitulo 47. Ang Pagbahin sa Canaan

Kining kapituluha gibase sa Josue 10:40-43; 11;14-22.

Ang kadaugan sa Beth oron sa madali gisundan sa pagbuntog sa Habagatang Canaan. “Gilaglag ni Josue ang tibook nga yuta, ang dapit sa kabungtoran, ug ang Habagatan, ug ang kapatagan...Ug ang tanang mga hari ug ang ilang mga yuta gikoha ni Josue sa makausa kay si Jehova, ang Dios sa Israel, nakig away alang sa Israel. Ug si Josue mibalik, ug ang tibook Israel uban kaniya ngadto sa campo sa Gilgal” {PM 631.1}

Ang mga banay sa amihanang Palestina nga nangalisang sa kalampusan nga nag uban sa kasundalohan sa Israel, misulod ngadto sa pagpakig abin batok kanila. Ang nagpangulo niini nga kaabinan mao si Jabin, ang han sa Hasor, usa ka teritoryo ngadto sa kasadpan sa Lanaw sa Merom. “Ug sila nanggula, sila ug ang tanang mga panon sa kasundalohan uban kanila.” Kining maong mga kasundalohan dako kaayo pa kay sa bisan kinsang mga kasundalohan nga naingkwentro kaniadto diha sa Canaan’’ daghang mga tawo, sama sa gidaghanon sa mga balas nga anaa sa kabaybayonan, uban ang mga kabayo ug mga carro nga daghan kaayo. Ug kining tanang mga hari nanagkatigum; ug sila nangadto nga mingpahiluna sa katubigan sa Merom, sa pagpakig away batok sa Israel.” May mensahe na man sa pagdasig ang gihatag ngadto kang Josue nga nag ingon: “Ayaw kahadlok tungod kanila: kay ugma niining panahona igahatag Ko nga patay silang tanan sa atubangan sa Israel.” {PM 631.2}

Sa duul sa Lanaw sa Merom iyang giataki ang campo sa mga alyado, ug sa hilabihan giparot ang ilang mga kasundalohan. “Ug sila gitusyan ni Jehova sa kamot ni Israel, ug ilang gipamatay sila ug gigukod sila...hangtud nga walay nanghibilin ” Ang mga carro ug ang mga kabayo nga mao ang garbo ug ang pangandak sa mga Canaanhon wala ipaangkon sa Israel. Diha sa sugo sa Dios ang mga carro gipangsunog, ug ang mga kabayo gipangkitngan, ug niini

dili na magamit sa gubat. Ang mga Israelinhanon wala papasaliga diha sa mga carro o sa mga kabayo, kondili “diha sa ngalan ni Jehova nga ilang Dios.” {PM 631.3}

Sa tinagsatagsa, ang mga siyudad giilog, ug ang Hasor, ang salipdanan sa kaabinan, gisunog. Gipadayon ang gubat sulod sa daghang mga tuig, apan sa katapusan si Josue mibarug nga agalon sa Canaan. “Ug ang yuta nakapahulay gikan sa gubat.” {PM 632.1}

Apan bisan pa nga ang gahum sa mga Canaanhon napukan, sila wala matangtangi sa hingpit sa ilang gipanag iya. Didto sa kasadpan ang mga Filistehanon nagkaput gihapon sa usa ka tabunok nga kapatagan abay sa baybayon, samtang ang amihanan kanila mao ang teritoryo sa mga Sidonhanon. Ang Libano usab gipanag iya sa ulahing mga katawohan; ug ngadto sa habagatan, ngadto sa Egipto, ang yuta gipuy an gihapon sa mga kaaway sa Israel. {PM 632.2}

Bisan pa niana, si Josue wala mopadayon sa gubat. Alang sa dako nga pangulo may lain pa siya nga buhat nga pagahimoon sa dili pa siya moluwat sa kamandoan sa Israel. Ang tibook yuta, sa mga bahin nga nabuntog na ug apil niadtong wala pa mabuntog, kinahanglan apod aporon taliwala sa mga banay. Ug maoy katungdanan sa matag banav sa pagbuntog sa hingpit sa iyang kaugalingong panulondon. Kong ang katawohan magmatuud nga matinumanon ngadto sa Dios, Iyang abugon ang ilang mga kaaway gikan sa atubangan nila; ug Siya nagsaad sa paghatag kanila sa dako nga mga panulondon kong sila magmatinud anon sa iyang pakigsaad. {PM 632.3}

Ang pag apodapod sa yuta gitugyan ngadto kang Josue, uban kang Eleazar, ang labaw nga sacerdote, ug sa mga pangulo sa mga banay, ug ang dapit sa matag banay mapiho pinaagi sa ripa. Si Moises sa iyang kaugalingon nagpihar sa mga utlanan sa dapit ingon nga kini pagabahinon taliwala sa mga banay sa diha nga ila nang mapanag iya ang Canaan, ug nagtudlo na ug usa ka prinsipe gikan sa matag banay nga mao mopahigayon sa pagpangapod apod. Ang banay ni Levi, ingon nga nahalad ngadto sa pag alagad sa balaang puloy anan, wala maihap niini nga pagbahinbahin; apan kap atan ug walo ka mga siyudad diha sa nagkalainlain nga dapit sa yuta ang gigahin sa mga Levihanon ingon nga ilang panulondon. {PM 632.4}

Sa wala pa himoa ang pagpangapod apod sa yuta, si Caleb, inubanan sa mga pangulo sa iyang banay, miduul sa atubangan uban sa usa ka pinasahi nga pangayo. Gawas kang Josue, si Caleb mao ang labing tigulang sa Israel. Si Caleb ug si Josue mao lamang taliwala sa mga tigpaniid ang nagdala sa usa ka maayong taho mahitungod sa Yuta sa Saad, nga nagpadasig sa katawohan sa pagtungas ug sa pagpanag iya niini sa ngalan ni Jehova. Karon gipahinumduman ni Caleb si Josue mahitungod sa saad nga gihimo niadtong higayona. ingon nga ganti sa iyang pagkamatinumanon nga nag ingon: “Ang yuta nga gitumban sa imong tiil mahimo nga imong panulondon kanimo ug sa imong mga anak, sa walay katapusan, kay ikaw misunod nga hingpit kang Jehova nga akong Dios.” Busa iyang gipahayag ang usa ka hangyo nga ang Hebron igahatag kanila alang sa usa ka panulondon. Dinhing dapita sulod sa daghang

mga tuig mao ang puloy anan ni Abraham, ni Isaac, ug ni Jacob; ug dinhing dapita sa langub sa Makpela, sila gilubong. Ang Hebron mao ang dapit sa gikahadlokan nga Anakim, kinsang mapintas nga panagway nakapalisang sa mga tigpaniid, ug pinaagi kanila nalaglag ang kaisug sa tibook Israel. Labaw sa tanan, kini mao ang dapit nga si Caleb nga nagsalig sa kusog sa Dios, gipili alang sa iyang panulondon. {PM 632.5}

"Ug karon, tan awa, si Jehova nagbuhi kanako ingon sa iyang gipamulong," siya miingon, "niining kap atan ug lima ka tuig sukad sa panahon nga si Jehova misulti kang Moises niining mga pulonga...Ug karon, tan awa, niining adlawa ako kawaloan ug lima ka tuig na ang panuigon. Sa gihapon ako mabaskug karon sama sa adlaw sa pagsugo m Moises kanako: sumala sa akong kusog kaniadto, mao usab ang akong kusog karon, alang sa gubat, ug sa paggula, ug sa pagsulod. Busa karon, ihatag kanako kining dapit sa kabungtoran, nga gihisgutan ni Jehova niadtong adlawa nga didto ang mga Anachanon ug ang mga siyudad nga dagko ug linig onan; tidngali unya nga si Jehova magauban kanako ug papahawaon ko sila sumala sa gipamolong ni Jehova." Kini nga hangyo gisuportahan sa mga dagkong mga tawo sa Juda. Ingon nga si Caleb sa iyang kaugalingon mao ang natudlo gikan sa iyang banay sa pagbahinbahin sa yuta, mipili siya sa paghiusa niining maong mga tawo uban kaniya diha sa pagpahayag sa iyang hangyo, aron sa paglikay sa dagway nga gigamit niya ang iyang pagbulot an alang sa hinakog nga bintaha. {PM 633.1}

Dihadiha gitugot ang iyang hangyo. Walay lain nga kapiyalan alang sa pagbuntog niining higante nga salipdanan. "Ug gipanalanginan siya ni Josue; ug gihatag niya ang Hebron kang Caleb, ang anak nga lalake ni Jephone, ingon nga iyang panulondon," "tungod kay siya nagsunod nga hingpit kang Jehova, ang Dios sa Israel." Ang pagtoo ni Caleb karon maingon ra kini sa kaniadto sa diha nga ang iyang pamatuud nahisupak sa dautan nga taho sa mga tigpaniid. May pagtoo siya sa saad sa Dios nga iyang ipahimutang ang Iyang katawohan sa pagpanag iya sa Canaan ug niini siya misunod ni Jehova sa hingpit. Miantus siya uban sa iyang katawohan sa dugay nga paglaroylaroy didto sa kamingawan, nga sa ingon niini nakigbahin sa mga pagkabalo ug sa mga lulan sa sad an, apan wala siya maghimo ug pagmulo mahitungod niini, apan gituboy ang kalooy sa Dios nga nag amping sa iyang kinabuhi didto sa kamingawan sa diha nga ang iyang mga kaigsoonan gipamatay. Taliwala sa tanang mga kalisdanan. sa mga katalagman, ug sa mga hampak sa paglaroylaroy sa kamingawan, ug sulod sa mga tuig sa gubat sukad sa pagsulod sa Canaan, si Jehova nag amping kaniya; ug karon sa mga pangidaron nga labaw sa kawaloan ka tuig, ang iyang kusog wala mokunhod. Siya wala mangayo alang sa iyang kaugalingon ug usa ka yuta nga nabuntog na, apan sa dapit nga gawas sa tanang uban nga katarungan, gihunahuna sa mga tigpaniid nga dili mahimo ang pagbuntog. Pinaagi sa panabang sa Dios iyang ilogon kining salipdanan gikan sa mga higante gayud kinsang gahum nakapabarag sa pagtoo sa Israel. Ang hangyo ni Caleb wala itukmod sa handum sa kadungganan o sa pagpalabaw. Ang maisug ug tigulang nga manggugubat mitinguha sa paghatag ngadto sa katawohan sa usa ka sumbanan nga makapasidungog sa Dios, ug sa pagdasig sa mga banay sa hingpit nga pagbuntog sa yuta nga gituohan sa ilang mga amahan nga dili mabuntog. {PM 633.2}

Nabatonan ni Caleb ang panulondon nga maoy diha sa iyang kasingkasing sulod sa kap atan ka tuig, ug sa pagsalig nga ang Dios magauban kaniya, iyang “gipapahawa gikan didto ang tutulo ka mga anak nga lalake ni Anak.” Sa nakoha na ang usa ka panulondon alang sa iyang kaugalingon ug sa iyang balay, wala mokutat ang iyang kasibot; wala siya mopahulay sa pagpahimulos sa iyang panulondon, kondili miuswag pa siya sa unahan alang sa dugang pa nga pagpanaug alang sa kaayohan sa nasud ug alang sa himaya sa Dios. {PM 634.1}

Nangamatay ang mga talawan ug ang mga masupilon didto sa kamingawan; apan ang mga tarung nga mga tigpaniid nakakaon sa mga ubas sa Eskol. Ngadto sa matag usa gihatag sumala sa iyang pagtoo. Ang mga walay pagtoo nakakita sa katumanan sa ilang kahadlok. Bisan pa sa saad sa Dios, ilang gimantala nga dili mahimo ang pagpanunod sa Canaan, ug wala sila makatag iya niini. Apan sila nga nagtoo sa Dios, nga wala kaayo magtan aw sa mga kalisdanan nga pagahibalagon kay sa kusog sa ilang Makagagahum sa tanan nga Magtatabang, misulod sa maayo nga yuta. Pinaagi kadto sa pagtoo nga ang karaang mga takus “gipangdaug nila ang mga gingha rian, ...nakaikyas sila sa sulab sa espada, gikan sa kahuyang nakab ot nila ang kalig on, nahimo sila nga makagagahum sa panggubatan, ilang gipatihulaag ang mga kasundalohan nga langyaw.” Hebreohanon 11:33, 34. “Ang pagdaug nga nagadaug sa kalibutan mao kini: ang atong pagtoo.” 1 Juan 5:4. {PM 634.2}

Ang lain pa nga hangyo mahatungod sa kabahinanan sa yuta gipadayag sa usa ka espiritu nga lahi kaayo gikan sa kang Caleb. Gipakita kini sa mga anak ni Josue, sa banay ni Ephraim uban sa katunga nga banay ni Manases. Tungod sa ilang pagkadaghan kong itandi sa uban, kining mao nga mga banay nangayo ug doble nga bahin sa teritoryo. Ang dapit nga nahatunong kanila mao ang labing dato sa yuta, nga naglakip sa tabunok nga kapatagan sa Sharon; apan daghan sa dagkong mga lungsod diha sa walog anaa pa gihapon sa mga Canaanhon, ug ang mga banay misibog gikan sa kabudlay ug katalagman sa pagbuntog sa ilang mga kayutaan, ug nagtinguha sa dugang pa nga bahin sa teritoryo nga nabuntog na. Ang banay ni Ephraim maoy usa sa labing dako nga banay sa Israel, ug ingon man nga kini ang banay nga si Josue nahisakop, ug busa ang mga sakop niini nag ila sa ilang kaugalingon nga may katungod sa pinasahi nga konsiderasyon. “Nganong gihatagan mo ako ug usa ka pahat ug usa ka bahin ingon nga panulondon,” sila nangatarungan, “sa nagatan aw ka nga ako usa ka dakong katawohan? apan walay pagtipas gikan sa estrikto nga kaangayan ang madaug gikan sa pangulo nga dili mabawog. {PM 635.1}

Ang iyang tubag mao kini: “Kong ikaw usa ka dakong katawohan, umadto kamo sa kakahoyan ug magapamutol didto alang kanimo sa yuta sa mga Peresehanon ug sa mga higante, kong ang mga kabungtoran sa Ephraim sigpit ra kaayo alang kanimo.” {PM 635.2}

Ang ilang tubag nagpaila sa tinuud nga hinungdan sa pagmulo. Nakulangan sila sa pagtoo ug sa kaisug sa pagpahawa sa mga Canaanhon. “Ang kabungtoran dili igo alang kanamo,” sila nangatarungan; “ug ang tibook Canaanhon nga namuyo sa walog may mga carro nga puthaw.” {PM 635.3}

Ang gahum sa Dios sa Israel napangako ngadto sa Iyang katawohan, ug kong ang mga Ephraimhon may kaisug pa ug pagtoo ni Caleb, wala unta ing kaaway ang makabarug sa atubangan nila. Ang ilang tataw nga tinguha sa paglikay sa kalisdanan ug katalagman gisugat sa malig on ni Josue. "Ikaw usa ka dakong katawohan, ug may dakong gahum," siya miingon; "imong pagapapahawaon ang mga Canaanhon, ug bisan sila may mga carro nga puthaw, ug bisan sila kusgan." Sa ingon niini ang ilang kaugalingong mga pangatarungan misumbalik batok kanila. Ingon nga usa ka dakong katawohan, sumala sa ilang giangkon, takus sila kaayo sa paghimo sa ilang kaugalingong agianan, ingon sa gibuhat sa ilang mga kaigsuonan. Uban sa tabang sa Dios, dili kinahanglan sila mahadlok sa mga carro nga puthaw. {PM 635.4}

Kaniadto ang Gilgal mao ang ulohang buhatan sa nasud ug ang pinuy anan sa tabernaculo. Apan karon, ang tabernaculo pagabalhinon ngadto sa usa ka dapit nga gipili alang sa dumalayon nga dapit niini Kini mao ang Silo, usa ka diyutay nga lungsod sa bahin ni Ephraim. Haduul kini sa sentro sa yuta, ug masayon ang agianan sa tanang mga banay. Dinhi ang usa ka bahin sa yuta nabuntog pag ayo, sa pagkaagi nga ang mga magsisimba dili mahasol. "Ug ang tibook nga katilingban sa mga anak sa Israel nanagtigum didto sa Silo, nanagtukod sila didto sa balongbalong nga pagatiguman." Ang banay nga nagcampo pa sa diha nga gibalhin ang tabernaculo gikan sa Gilgal, misunod niini, ug nagpahiluna duul sa Silo. Dinhi ang mga banay nagpabilin hangtud sa ilang pagkatibulaag ngadto sa ilang mga panulondon. {PM 636.1}

Sulod sa tulo ka gatus ka tuig ang arka nagpabilin didto sa Silo, hangtud nga nahulog kini sa mga kamot sa mga Filistehanon, tungod sa mga sala sa balay ni Eli, ug ang Silo nagun ob. Wala na gayud mahiuli dinhi sa tabernaculo ang arka, ug ang tulomanon sa balaang puloy anan gibalhin sa katapusan ngadto sa templo sa Jerusalem, ug ang Silo wala nay kahulogan. Didto ang mga guba lamang ang nagtimaan sa dapit diin kini nagtindog kaniadto. Sa taas nga panahon sa ulahi, ang gidangatan niini nagamit ingon nga usa ka pasidaan ngadto sa Jerusalem. "Lumakaw kamo karon ngadto sa Akong dapit nga atua sa Silo," si Jehova nagpahayag pinaagi kang Jeremias, "diin Akong giuna pagpahimutang ang Akong ngalan, ug tan awa kong unsay gibuhat Ko niana tungod sa pagkadautan sa Akong katawohan nga Israel...Busa buhaton Ko sa balay nga gitawag sa Akong ngalan, nga inyong gilauman, ug sa dapit nga gihatag Ko kaninyo ug sa inyong mga amahan, ang ingon sa gibuhat Ko sa Silo." Jeremias 7:12, 14. {PM 636.2}

"Sa gitapus nila ang pagbahinbahin sa yuta," ug ang tanang mga banay nahatagan na sa ilang kabahinanan nga panulondon, si Josue mipahayag sa iyang hangyo. Ngadto kaniya, sama sa ngadto kang Caleb, ang usa ka pinasahi nga saad sa panulondon nahatag na; apan siya wala mangayo ug halapad nga katungod, kondili usa lamang ka siyudad. "Ilang gihatag kaniya ang siyudad nga iyang gipangayo,...ug gitukod niya ang siyudad ug mipuyo didto." Ang ngalan nga gihatag sa maong siyudad mao ang Timnathsera, "ang bahin nga nahibilin," ang usa ka nagbarug nga pamatuud sa hamili nga lanaiya ug sa dili hakog nga espiritu sa

mananaug, kinsa, nga imbis mag una sa pag angkon sa mga inilog, nagpalangan sa iyang hangyo hangtud nga ang labing ubos sa iyang katawohan nasilbihan. {PM 637.1}

Unom sa mga siyudad ang gigahin ngadto sa mga Levihanon tulo sa matag kilid sa Jordan ang natudlo ingon nga mga siyudad nga dalangpanan, nga nganhi niini ang nakapatay ug tawo makadangop alang sa kaluwasan. Ang pagkatudlo niining maong mga siyudad, gimando na ni Moises, "aron ang mamomuno nga makapatay nga wala tuyoa sa bisan kinsa nga tawo makadangop didto. Ug ang mga kalungsoran mamahimo alang kaninyo nga dalangpanan," matud pa niya, "aron ang mamomuno dili mamatay, hangtud nga siya magatindog sa atubangan sa katilingban aron pagahukman." Numeros 35:11, 12. Kining maloloy on nga panagana giila nga kinahanglanon sa karaan nga batasan sa kinaugalingon nga pagpanimalus, diin ang silot sa mamumuno nahulog ngadto sa kinadul an nga paryente o sa sunod nga manununod sa kabilin sa namatay. Sa mga kaso diin ang sala tin aw kaayo, kinahanglan sila nga hulaton pa ang husay sa mga maghuhukom. Ang tigpanimalus mahimo nga magukod sa kriminal bisan diin, ug patyon siya bisan diin siya makaplagan. Nakita ni Jehova nga dili maayo nga wagtangon kining batasan niadtong panahona; apan naghimo Siya ug panagana sa pagsiguro sa kahilwasan niadtong nakapatay nga dili tinuyoan. {PM 637.2}

Ang mga siyudad nga dalangpanan gipahimutang nga anaa sa sulod sa katunga sa adlaw nga panaw ang distansya gikan sa tagsatagsa ka bahin sa yuta. Ang mga dalan paingon niining maong mga dapit kanunay nga maayo ang kahimtang; diha sa dalan paingon sa maong mga dapit adunay mga haligi nga gidman an sa pulong "Dalangpanan" sa mga titik nga matin aw aron ang nagakalagiw tungod sa iyang kinabuhi dili malangan. Ang bisan kinsa nga tawo Hebreohanon, dumoluong, o nagapuyo lamang sa makadiyut makapahimulos sa iyang kaugalingon niining pangandam. Apan samtang ang walay sala dili ipadalidali pagpapatay, ang may sala dili usab makalikay sa silot. Ang kaso sa layas kinahanglan pagahusayon sa makiangayon sa tarung nga awtoridad, ug diha lamang kong makaplagan nga walay sala nga ang ningdangop sa siyudad nga dalangpanan pagapanalipdan. Ang sad an igatugyan ngadto sa tigpanimalus. Ug kadtong may katungod sa panalipod, makadawat lamang niini sa kondisyon nga magpabilin sa sulod sa natudlo nga dalangpanan. Kong siya magalakawlakaw sa layo ug unahan sa ginatugot nga utlanan, ug siya ikasugat sa tigpanimalus sa dugo, ang iyang kinabuhi maoy ibayad sa wala niyay pagtagad sa pangandam sa Dios. Hinuon, inigkamatay sa labaw nga sacerdote, ang tanan nga nagpasilong diha sa mga siyudad nga dalangpanan, may kagawasan sa pagpauli ngadto sa ilang mga pinuy anan. {PM 637.3}

Diha sa usa ka husay tungod sa pagpatay, ang sinumbong dili pagahukman tungod sa pamatuud sa usa lamang ka saksi, bisan pa nga ang ebidensya sa hitabo malig on kaayo batok kaniya. Ang mando ni Jehova mao kini: "Bisan kinsa nga magapatay sa bisan kinsa nga tawo, ang mamomuno pagapatyon tungod sa pulong nga nagagikan sa baba sa mga saksi; apan ang usa lamang ka saksi dili magasaksi batok sa bisan kinsa nga tawo aron siya mamatay." Numeros 35:30. Si Cristo mao kadto ang naghatag kang Moises niining maong mga mando

alang sa Israel; ug sa diha nga Siya sa linawas uban sa Iyang mga tinun an dinhi sa yuta, samtang Siya nagtudlo kanila unsaon sa pagtagad ang masalaypon, ang Dakong Magtutudlo nagsubli sa leksyon nga ang pamatuud sa usa lamang ka tawo dili makapahigawas sa sala o makapakanaug ug hukom nga sad an. Ang mga hunahuna ug mga panahum sa usa ka tawo dili makahusay sa gikasungian nga mga pangutana. Sa tanan niining mga butanga, ang duruha o kapin ba ang pagatiponon, ug sa tingog sila magdala sa kapangakohan, "nga pinaagi sa pagpamatuud sa duha o tulo ka mga saksi mamalig on ang matag usa ka pulong." Mateo 18:16. {PM 638.1}

Kong ang usa nga gihusay tungod sa sala sa pagpatay mamatud an nga sad an, walay pagtabon sa sala o paglukat ang makaluwas kaniya. "Bisan kinsa nga magaula ug dugo sa tawo, tungod sa tawo ang iyang diugo pagaulaon." Genesis 9:6. "Dili kamo magdawat ug lukat alang sa kinabuhi sa usa ka mamumuno nga sad an tungod sa kamatayon: apan siya sa pagkamatuud pagapatyon gayud," "kohaon mo siya gikan sa akong halaran aron mamatay siya," mao ang mando sa Dios; "ug walay paghinlo nga arang mahimo alang sa yuta tungod sa dugo nga naula diha, kondili pinaagi sa dugo niadtong magaula niana." Numero 35:31, 33; Exodo 21:14 Ang kaluwasan ug ang kaputli sa nasud nagkinahanglan nga ang sala sa pagpatay pagasilotan sa mapiut gayud. Ang kinabuhi sa tawo, nga ang Dios lamang ang makahatag, kinahang lan pagabantayan nga dili pasipad an. {PM 638.2}

Ang mga siyudad nga dalangpanan alang sa karaang mga katawohan sa Dios maoy usa ka simbolo nga gitagana diha kang Cristo. Ang mao nga maloloy on nga Manluluwas nga nagtudlo niadtong yutan on nga mga siyudad nga dalangpanan, pinaagi sa pag ula sa iyang kaugali ngon nga dugo nag andam alang sa mga malapason sa kasugoan sa Dios sa usa ka siguro nga hiklinanan, diin sila makakalagiw alang sa kaluwasan gikan sa ikaduhang kamatayon. Walay gahum nga maka koha gikan sa Iyang mga kamot sa mga kalag nga ning adto Kaniya alang sa pagsaylo. "Busa, sila nga anaa kang Cristo Jesus dili na karon mga hinukman sa silot." "Kinsa man ang mopakanaug sa hukom sa silot? Siya ba si Cristo Jesus, ang namatay, oo ang nabanhaw gikan sa mga patay, ang anaa karon sa too sa Dios, ang nagapangamuyo gayud alang kanato? aron "nga kita nga nanagpangalagiw aron kapana lipdan makabaton sa dakong kadasig sa pagpangoput nianang paglaum nga gibutang sa atong atubangan." Roma 8:1, 34; Hebreohanon 6:18. {PM 639.1}

Siya nga mikalagiw ngadto sa siyudad nga dalangpanan wala magla ngan. Ang pamilya ug ang panginabuhi gibiyaan. Walay higa yon sa pagpanamilit sa mga hinigugma. Ang iyang kinabuhi nahimu tang sa peligro, ug ang matag uban nga mga tinguha pagasakri pisyohon tungod sa usa ka tuyo ang pagdangat sa dapit sa kaluwasan. Ang kakapoy nalimutan, wala matagad ang mga kalisdanan. Ang layas wala mangahas sa pagpahinay sa iyang lakang bisan sa usa ka gutling hangtud siya makaabut sa sulod sa mga paril sa siyudad. {PM 639.2}

Ang makasasala napabatang ngadto sa dayon nga kamatayon, hangtud nga iyang makaplagan ang usa ka dapit nga tagoanan diha kang Cristo; ug ingon nga ang paglanganlangan ug ang pagkadanghag mahimo nga mokawat sa layas sa usa lamang ka

higayon alang sa kinabuhi, mao man usab ang paglangalangan ug ang pagkawalay pagtagad maoy mahimong hinungdan sa kalaglagan sa kalag. Si Satanas, ang dakong kaaway, anaa sa agianan sa tagsatagsa ka malapason sa balaang kasugoan sa Dios, ug siya nga wala makasabut sa iyang katalagman, ug wala mangita nga mainiton sa kapasilongan diha sa walay katapusan nga dalangpanan, mahulog nga biktima sa manlalaglag. {PM 639.3}

Ang binilanggo nga sa bisan unsa nga panahon ninggula sa gawas sa siyudad nga dalangpanan gipasagdan ngadto sa tigpanimalus ug dugo. Tungod niini gutodloan ang katawohan sa pagsunod sa mga paagi nga gitudlo sa dili masukod nga kaalam alang sa ilang kasigorohan. Bisan pa niana, dili pa igo nga ang makasasala motoo diha kang Cristo alang sa pagpasaylo sa sala; kinahanglan siya magpabilin diha Kaniya pinaagi sa pagtoo ug sa pagkamasmulondon "Kay kong kita magapadayon sa tinuyo nga pagpakasala tapus nato madawat ang kahibalo sa kamatuoran, wala nay nahihilin pa nga halad inihaw tungod sa sala, kondili ang usa na lamang ka makalilisang nga pagpaabut ug hukom, ug kabangis sa kalayo nga magaut ut sa mga kaaway." Hebreohanon 10:26, 27. {PM 640.1}

Ang duruha sa mga banay sa Israel, ang Gad ug ang Reuben, uban sa katunga nga banay ni Manases, nakadawat sa ilang panulondon sa dili pa matabok ang Jordan. Ngadto sa usa ka katawohan nga bakero sa mga carnero, ang halapad nga kapatagan sa kaibabwang yuta ug sa bahandianong mga lasang sa Galaad ug sa Basan, nga nagahatag ug haluag nga yuta nga sibsibanan alang sa ilang mga panon sa carnero ug mga panon sa baka, may mga makadadani nga dili makaplagan sa Canaan mismo, ug ang duruha ug tunga ka mga banay nga nagtinguha sa pagpahiluna dinhing dapita, nagsaad sa ilang mga kaugalingon sa paghatag sa ilang nagakasibo nga armado nga mga tawo nga mokuyog sa ilang mga kaigsoonan tabok sa Jordan, ug maglinabanay sa ilang mga gubat hangtud nga sila usab makasulod sa ilang panulondon. Sa matinumanon natuman ang katungdanan SJ matag usa ka banay. Sa pagsulod sa Canaan sa napulo ka mga banay, kap atan ka libo "sa mga anak ni Ruben, ug sa mga anak ni Gad, ug sa katunga sa banay ni Manases,...nga naadam alang sa gubat, nanabok sa atubangan ni Jehova, ngadto sa panggubatan, ngadto sa mga kapatagan sa Jerico." Josue 4:12, 13. Sulod sa mga katuigan sila sa maisugon nakig away ampad sa ilang mga kaigsoonan. Karon ning abut na ang panahon alang kanila sa pagsulod ngadto sa yuta nga ilang panulondon. Maingon nga sila nagkahiusa sa ilang mga kaigsoonan diha sa mga pakig away, mao nga sila nagbahin sa ilang mga inilog; ug namauli sila nga "uban sa daghanang bahandi,...uban ang daghan uyamot nga panon sa baka, uban ang salapi, ug uban ang bulawan, ug uban ang tumbaga, ug uban ang puthaw, ug uban ang daghan uyamot nga saput," ang tanan niini ilang ibahin kanila nga nagpabilin uban sa ilang mga pamilya ug mga panon. {PM 640.2}

Sila karon magapuyo diha sa usa ka gilay on gikan sa balaang puloy anan ni Jehova, ug gisaksihan ni Josue ang ilang paglarga, uban sa usa ka mahingawaon nga kasingkasing, ingon nga siya nahibalo kong unsa ka kusgan ang mahitabo nga mga panulay, didto silang

napainusara ug nagapabalhinbalhin nga kinabuhi, nga mahulog ngadto sa mga batasan sa mga banay nga pagano nga nagpuyo didto sa ilang mga utlanan. {PM 641.1}

Samtang ang mga hunahuna ni Josue ug sa ubang mga pangulo gidutdut pa sa mahingawaon nga mga katahap, nakaabut kanila ang katingalahang balita. Didto sa daplin sa Jordan, sa duul sa dapit sa suba sa milagroso nga pagtabok sa Israel, ang duruha ug tunga ka mga banay nagpatindog ug usa ka dakong halaran, pareha sa halaran sa sinunog nga halad dito sa Silo. Ang balaod sa Dios nagdili, ubos sa silot sa kamatayon, sa pagtukod ug laing pagsimba kay sa didto sa balaang puloy anan. Kong mao ang tuyo niini nga halaran, makahimo kini, kong tugotan sa pagpadayon, sa pagdala sa katawohan ngadto sa halayo gikan sa tinuud nga pagtoo. {PM 641.2}

Ang mga tinugyanan sa katawohan nagtigum didto sa Silo, ug tungod sa kainit sa ilang kaukyab ug sa kasuko, misugyot sa pagpakiggubat niadtong mga malapason. Pinaagi sa impluwensya sa labaw ka mapanagan on, nahukman nga magpadala pag una ug usa ka delegasyon sa pagkoha gikan sa duruha ug tunga ka mga banay sa katin awan sa ilang gibuhat. Napulo ka mga prinsipe, tag usausa gikan sa matag banay, ang gipili. Ang ilang pangulo mao si Pinehas, nga naila sa iyang kasibot diha mahatungod sa Peor. {PM 641.3}

Nasayop ang duruha ug tunga ka mga banay sa pagsulod, nga walay paghatag ug katin awan, sa usa ka buhat nga nabukas sa seryoso nga mga katahap. Ang mga sinugo, nga sa ilang pagtoo sad an ang ilang mga kaigsoonan, mihibalag kanila uban sa mahait nga pagbadlong. Ilang gipasanginlan sila nga ningsukol batok ni Jehova. ug gipahinumduman sila sa mga paghukom nga miduaw sa Israel tungod sa ilang pagtipon sa ilang kaugalingon ngadto sa Baal peor. Tungod ug alang sa Israel, si Pinehas misulti ngadto sa mga anak ni Ruben ug ni Gad nga kong dili sila gusto mopabilin didto sa maong yuta nga walay halaran alang sa halad inihaw. sila pagahinangpon sa usa ka bahin diha sa mga panulondon ug sa mga katungod sa ilang mga kaigsoonan nga atua sa pikas sa suba. {PM 641.4}

Ingon nga tubag, ang mga gipasanginlan nagpatin aw nga ang ilang halaran wala buhata alang sa paghalad, apan sa yano usa lamang ka saksi nga, bisan sila naulang sa suba sila pareha ug pagtoo sa ilang mga kaigsoonan sa Canaan. Nahadlok sila nga sa umalabut nga mga katuigan ang ilang mga anak dili unya mahiapil sa tabernaculo, sama nga walay bahin sa Israel. Dan kini nga halaran, nga gipatindog sumala sa modelo sa halaran ni Jehova didto sa Silo, mahimong usa ka saksi nga ang mga magtutukod niini nga magsisimba usab sa buhi nga Dios. {PM 642.1}

Uban sa dakong kalipay ang mga sinugo midawat sa ilang pagpatin aw, ug dihadiha gidala nila ang maayong balita ngadto sa nagpadala kanila. Giwakli ang tanang mga hunahuna sa gubat, ug ang katawohan naghiusa diha sa pagkalipay, ug sa pagdayeg ngadto sa Dios. {PM 642.2}

Karon ang mga anak ni Gad ug ni Ruben nagbutang sa ibabaw sa ilang halaran sa usa ka sinulat nga nagtudlo sa katuyoan nga kini gipatindog; ug sila miingon, “Kini usa ka saksi sa

taliwala nato nga si Jehova maoy Dios.” Sa ingon niini napaninguha nila ang pagsanta sa umalabut nga hiwi nga pagsabut, ug sa pagkoha sa mahimo unya nga usa ka hinungdan sa panulay. {PM 642.3}

Pagkasagad mahitabo ang seryoso nga mga kalisdanan gumikan sa usa ka masayon sabton nga sayop nga pagsabut, bisan sa taliwala niadtong nasibot sa labing takus nga mga katuyoan; ug kong walay paggamit sa katahuran ug sa pagpugong sa kaugalingon seryoso ug bisan pa gani mosunod ang ikamatay nga mga resulta. Nahinumduman sa napulo ka mga banay diha sa kaso ni Achan, nga gibadlong sa Dios ang pagkakulang sa pagkamabinanantayon sa pagdiskobre sa mga sala nga diha sa taliwala nila. Karong ilang gihukman ang paglihok sa walay paglangan ug sa mainiton; apan diha sa paninguha sa paglikay sa ilang unang sayop, didto sila paingon sa atubang nga tumoy. Imbis nga maghimo ug matinahuron nga pagsusi aron tun an ang mga kamatuoran sa kaso, ilang gitagbo ang ilang mga kaigsoonan sa pagsaway ug sa paghukom. Kong misumbalik pa ang mga katawohan ni Gad ug ni Ruben sa sama nga espiritu, moresulta unta ang gubat. Samtang sa unang bahin importante ang paglikay sa pagkahakug diha sa pagdumala sa sala, managsama ang pagkaimportante ang paglikay sa laing bahin walay kalooy nga paghukom ug walay gipasikaran nga katahap. {PM 642.4}

Samtang dali ra kaayo mobati ngadto sa labing gamay nga pagbasul mahitungod sa ilang kaugalingon nga lakaw. Jaghan ang mapig ot ra kaayo diha sa pagpakigharong kanila nga ilang gihunahuna nga anaa sa kasaypanan. Wala gayud usa nga nabawi gikan sa usa ka sayop nga tilindugan sa pinaagi sa pagsaway ug sa pagpakaulaw; apan daghan ang giabut niini sa dugang nga pagpahilayo gikan sa matarung nga dalan, ug gidala ngadto sa pagpagahi sa ilang mga kasingkasing batok sa pag angkon sa sayop. Ang usa ka espiritu sa pagkamaloloy on, ang usa ka matinahuron, ug mapailubon nga taras, makaluwas sa masalaypon. ug makaadto sa daghanang mga sala. {PM 643.1}

Ang kaalam nga gipasundayag sa mga Rubenhon ug sa ilang mga kauban maoy angayan nga sundon. Samtang sa maminatud on naninguha sa pagpalambo sa kawsa sa tinuud nga tinuhoan, sila gisayop paghukom ug gisaway sa hilabihan; apan bisan pa niini sila nagpakita sa walay pagbati ug kasilag. Naminaw sila uban ang pagtahud ug pailob sa mga pasangil sa ilang mga kaigsoonan, sa wala pa sila mangatarungan, ug unya mipatin aw sa hingpit sa ilang mga katuyoan ug nagpakita sa ilang pagkawalay sala. Sa ingon niini ang kalisud nga naghulga sa seryoso nga mga sangputanan, nahusay ra sa madaiton nga paagi. {PM 643.2}

Bisan sa ilalum sa bakak nga sumbong, kadtong anaa sa katarung makahimo sa pagkamalinawon ug sa pagkamahunahunaon. Ang Dios sinad sa tanan nga wala hisabti ug gituis sa mga tawo, ug luwas kita nga makasalig sa atong kaso diha sa Iyang mga kamot. Ingon ka siguro ang iyang pagpanghimatuud sa kawsa nila nga nagbutang sa ilang pagsalig diha Kaniya sama sa Iyang pagsusi sa sala ni Achan. Kadtong giagda sa espiritu ni Cristo magbaton nianang gugma nga moantus ug dugay ug mapuanguron. {PM 643.3}

Maoy kabubut on sa Dios nga ang panaghiusa ug ang gugma nga minagsuon maanaa sa taliwala sa Iyang katawohan. Ang pag ampo ni Cristo sa dayon na gayud niya nga gilansang sa krus mao nga ang Iyang mga tinun an managhiusa maingon nga Siya usa uban sa Amahan, nga ang kalibutan makatoo nga ang Dios nagpadala Kaniya. Kining labing mahinulogon ug kahibolongang pag ampo nakaabut sa mga kapanahonan, bisan sa atong kaadlawan; kay ang Iyang mga pulong mao kini: “Nangamuyo Ako dili lamang alang kanila ra, kondili alang usab sa mga mosalig Kanako pinaagi sa ilang pulong.” Juan 17:20. Samtang kita dili mosakripisyo sa usa ka prinsipyo sa kamatuoran, mao ang atong tumong nga walay hunong ang pagkab ot niini nga kahimtang sa paghiusa. Mao kini ang ebidensya sa atong pagkatinun an. Si Jesus miingon, “Ang tanang tawo makaila nga kamo nga tinun an Ko pinaagi niini, kong kamo maghigugmaay ang usa sa usa.” Juan 13:35. Si apostol Pedro nagtambag sa iglesia nga nag ingon, “Kamong tanan kinahanglan managkaduyog, magbinatiay, maghigugmaay ingon nga mga magsoon, maloloy on sa kasingkasing, ug mapaubsanon sa hunahuna, nga dili kamo magbalus ug panghimaraut sa paghimaraut, ni magbalus ug sulting pasipala sa sulting pasipala; kondili nga panghinautan hinuon ninyog maayo ang mga magpanghimaraut kaninyo, kay alang niini kamo gipanagtawag aron makapanunod kamog panalangin.” 1 Pedro 3:8, 9. {PM 643.4}

Kapitulo 48. Ang Katapusang mga Pulong ni Josue

Kining kapituluha gibase sa Josue 23-24.

Sa natapus na ang mga gubat sa pagpanaug, si Josue misibog ngadto sa malinawon nga pagpahilit sa iyang puloy anan sa Timnath sera. “Ug nahitabo sa tapus ang daghang mga adlaw sa diha nga si Jehova naghatag ug kalinaw sa Israel gikan sa tanang mga kaaway nga naglibot kanila...nga gitawag ni Josue ang tibook nga Israel, ang ilang mga katigulangan, ug ang ilang mga pangulo, ug ang ilang mga maghuhukom, ug ang ilang mga punoan.” {PM 645.1}

Sa pipila ka mga tuig nga milabay sukad ang katawohan mipahiluna diha sa ilang mga dapit nga gipanag iya, ug diha nay nakita nga mitunga ang sama nga pagkadautan nga kaniadto nagdala ug mga paghukom sa ibabaw sa Israel. Samtang si Josue nagbati sa mga kaluya tungod sa edad nga nagagukod kaniya, ug sa pagkaamgo nga ang iyang buhat sa dili madugay motak op na, natugob siya sa kabalaka alang sa kaugmaon sa iyang katawohan. Labaw pa kay sa kahingawa sa usa ka amahan nga siya misulti ngadto kanila samtang sila nagtigum sa makausa palibut sa ilang tigulang na nga pangulo nga nag ingon: “Nakita ninyo ang tanan nga gihimo ni Jehova nga inyong Dios, niining tanang mga nasud tungod kaninyo; kay si Jehova nga inyong Dios, Siya mao ang nakig away alang kaninyo.” Bisan pa nga nabuntog na ang mga Canaanhon, nanag iya pa gihapon sila sa dakodako nga bahin sa yuta nga gisaad ngadto sa Israel, ug gitambagan ni Josue ang iyang katawohan sa dili pagpahiluna diha sa kasayon, ug malimot sa sugo ni Jehova sa pagpapahawa sa hingpit niining diwatahan nga mga nasud. {PM 645.2}

Sa kadaghanan ang katawohan mga mahinay sa pagtapus sa buhat sa pagpapahawa sa mga nasud. Ang mga banay nanguli ngadto sa ilang mga pinuy anan, nabungkag ang mga kasundalohan, ug gitan aw nga malisud ug kaduhaduhaan nga buhat ang pagbag o sa gubat. Apan si Josue mipahayag nga nag ingon: “Si Jehova nga inyong Dios magatukmod kanila gikan sa inyong atubangan, ug magapapahawa kanila gikan sa inyong atubangan; ug kamo manag iya sa yuta sumala sa gisulti kaninyo ni Jehova nga inyong Dios. Busa magmaisug kamo kaayo sa pagbantay ug sa pagtuman sa tanan nga nahasulat sa basahon sa kasugoan ni Moises, nga dili kamo motipas sa tuo kon sa wala gikan niana.” {PM 645.3}

Si Josue naghangyo ngadto sa katawohan sa ilang kaugalingon ingon nga mga saksi nga, sumala sa ilang pagtuman sa mga kondisyon, ang Dios sa matinumanon nagtuman sa Iyang mga saad ngadto kanila. “Kamo mahibalo sa bug os ninyong mga kasingkasing ug sa bug os ninyong mga kalag,” siya miingon, “nga walay usa ka butang nga nakawang sa tanang mga maayong butang nga gisulti ni Jehova, nga inyong Dios, mahitungod kaninyo: tanan nahitabo kaninyo, walay usa ka butang niana nga nakawang.” Iyang gipahibalo ngadto kanila nga ingon nga si Jehova nagtuman sa Iyang mga saad, mao nga Siya magatuman sa Iyang mga bahad. “Ug mahatabo, ingon nga ang tanang mga maayo nga butang nga gisulti ni Jehova nga inyong Dios, mingdangat kaninyo, sa ingon usab ni Jehova magadala diha kaninyo sa tanang

dautang mga butang...Sa diha nga nakalapas kamo sa tugon ni Jehova,...nan ang kasuko ni Jehova mosilaub batok kaninyo, ug mawagtang kamo sa pagdali gikan niining maayong yuta nga Iyang gihatag kaninyo." {PM 646.1}

Si Satanas nagalimbong sa kadaghanan sa tiyoriya nga daw kasaligan nga ang gugma sa Dios alang sa Iyang katawohan hilabihan ka dako nga Iyang pasayloon ang sala diha kanila; Iyang gibarugan nga samtang ang mga bahad sa pulong sa Dios magsilbe sa usa ka tuyo diha sa Iyang pamatasan nga kagamhanan, dili gayud sila pagatumanon sa tinuod. Apan diha sa tanan niyang mga pagdumala sa iyang mga binuhat, gipalungtad sa Dios ang mga prinsipyo sa pagkamatarung pinaagi sa pagpadayag sa sala diha sa ivang tinuud nga taras pinaagi sa pagpasundayag nga ang dili kaduhaduhaan nga resulta mao ang pagkaalaut ug kamatayon. Ang pasavlo nga walay kondisyon wala pa gayud mahatabo, ug dili gayud kini mahatabo. Ang maong matang sa pasaylo magapakita sa pagbiya sa mga prinsipyo sa pagkamatarung nga mao gayud ang patukuranan sa kagamhanan sa Dios. Kini magatugob sa kalisang sa kalibutan nga wala mahulog sa sala. Sa matinumanon ang Dios nagtudlo sa mga resulta sa sala, ug kong kining maong mga pasidaan dili pa tinuod, unsaon man nato pagsiguro nga ang Iyang mga saad pagatumanon? Kanang gitawag nga pagkamaloloy on nga mopadaplin sa hustisya, dili pagkamaloloy on, kondili pagkamaluyahon. {PM 646.2}

Ang Dios mao ang maghahatag sa kinabuhi. Sukad sa sinugdan, ang tanan sa Iyang mga kasugoan gigahin ngadto sa kinabuhi. Apan ang sala nakasulod diha sa kahusay nga gitukod sa Dios, ug niini misunod ang panagsungi. Samtang ania ang sala, dili malikayan ang pag antus ug ang kamatayon. Tungod lamang kay ang Manlulukat maoy misagubang sa tunglo sa sala alang kanato. nga ang tawo makalaum sa paglikay, diha sa iyang kaugalingon nga pagkatawo, sa makalilisang nga mga sangputanan niini. {PM 647.1}

Sa wala pa ang kamatayon ni Josue, ang mga pangulo ug mga tinugyanan sa mga banay, nga masinugtanon sa iyang mga pagtawag, nagtigum pagusab didto sa Sichem. Walay luna diha sa tibook yuta ang nagbaton sa hilabihan ka daghan nga mga handumanan, nga magadala sa ilang mga hunahuna balik ngadto sa pakigsaad sa Dios uban kang Abraham ug kang Jacob, ug mahinumdum usab sa ilang kaugalingong solemni nga mga panaad sa pagsulod nila ngadto sa Canaan, kay sa Sichem. Ania dinhi ang mga bukid sa Ebal ug sa Gerisim, ang hilum nga mga saksi mahitungod sa ilang mga panaad nga karon, ilang pagabag ohon diha sa presensya sa ilang pinuno nga tigulang nakaayo. Diha sa tanang mga dapit makita ang mga ebidensya sa nahimo sa Dios alang kanila; ang paagi sa Iyang paghatag kanila ug yuta nga wala nila hagoi, ug mga siyudad nga dili sila ang nagtukod, mga kaparrasan ug mga kaolibahan nga dili nila tinanum. Sa makausa pa, gisubli ni Josue ang kasaysayan sa Israel, nga ang nag asoy sa kahibulungang mga buhat sa Dios, nga ang tanan makasabut sa Iyang gugma ug kalooy, ug aron sila mag alagad Kaniya "diha sa kamatinuoron ug diha sa kamatuoran." {PM 647.2}

Tungod sa mando ni Josue gikoha ang arka gikan sa Silo. Ang higayon dako ang pagkasolemni, ug kining simbolo sa presensya sa Dios makapalalum sa pagpasantup nga buot

niyang himoon sa ibabaw sa katawohan. Tapus ikapadayag ang pagkamaayo sa Dios ngadto sa Israel, iyang gihangkat sila, sa ngalan ni Jehova, sa pagpili kong kinsa ang ilang pagaalagaron. Sa usa ka bahin ang pagsimba sa mga diosdios, gihimo pa gihapon sa sekreto, ug karon si Josue naninguha sa pagdala kanila ngadto sa usa ka paghukom nga makapawala niining salaa gikan sa Israel. "Kong dautan kaninyo ang pag alagad kang Jehova," siya miingon, "magpili kamo niining adlawa kong kinsa ang inyong pagaalagadon.'' Nagtinguha si Josue sa pagdala kanila ngadto sa pag alagad kang Jehova, dili pinaagi sa pagpugos, kondili sa kinabubut on. Ang gugma ngadto sa Dios mao gayud ang patukoranan sa tinuhoan. Ang paghimo sa pag alagad Kaniya tungod lamang sa ganti o tungod sa kahadlok sa silot, walay kapuslanan. Ang dayag nga apostasya dili molabaw ang pagkamakapasuko sa Dios kay sa pagminaut ug sa porma lamang nga pagsimba. {PM 647.3}

Giawhag sa tigulang na nga pangulo ang katawohan sa pagpamalandong, diha sa tanang mga kahimtang niini, sa butang nga iyang gipahiluna sa ilang atubangan, ug sa pagdisidir kong sa tininuud nagtinguha ba sila sa pagkinabuhi sama sa gibuhat sa makauulaw ug diwatahan nga mga nasud sa palibut nila. Kong daw dautan alang kanila ang pag alagad kang Jehova, ang gigikanan sa gahum, ang tuburan sa panalangin, papili a sila niadtong adlawa kong kinsa ang ilang pagaalagaron "ang mga diosdios ba nga gialagaran sa inyong amahan," gikan kang kinsa gipagula si Abraham, "o ang mga dios sa mga Amorehanon, sa kang kinsa nga yuta nga kamo nagpuyo." Kining katapusang mga pulong maoy usa ka mahalang nga badlong ngadto sa Israel. Ang mga dios sa mga Amorehanon wala makahimo sa pagpanalipod sa ilang mga magsisimba. Tungod sa ilang mahugaw ug mahilayon nga mga sala, kadtong dautan nga nasud gilaglag, ug ang maayong yuta nga kaniadto ilang gipanag iya gihatag ngadto sa katawohan sa Dios. Pagkabinuang alang sa Israel ang pagpili sa mga dios nga alang sa kang kinsang pagsimba ang mga Amorehanon gilaglag! "Alang kanako ug sa akong balay, kami magaalagad kang Jehova." Ang samang balaan nga kasibot nga nagdasig sa kasingkasing Sa pangulo gisulti ngadto sa katawohan. Ang iyang pangaliya nagkinahanglan sa walay pag ukonukon nga tubag, nga, "Ipahilayo kana kanamo nga kami mobiya kang Jehova aron sa pag alagad ug laing dios." {PM 648.1}

"Dili kamo makaalagad kang Jehova," si Josue misukbot, "kay siya mao ang usa ka balaan nga Dios;...siya dili mopasaylo sa inyong mga kalapasan, bisan sa inyong mga kasal anan." Sa dili pa ang bisan unsa nga dumalayon nga repormasyon, kinahanglan dad on ang katawohan sa pag ila sa ilang hingpit nga walay kanimoan diha sa ilang mga kaugalingon, sa paghatag ug pagkamasinugtanon ngadto sa Dios. Ilang nalapas ang Iyang kasugoan, naghukom kini kanila ingon nga mga malapason, ug kini wala maghatag ug agianan sa pagkalagiw. Samtang nagsalig sila diha sa ilang kaugalingong kusug ug pagkamatarung, dili mahimo alang kanila ang pagkoha sa pasaylo sa ilang mga sala; dili sila makatagbaw sa gikinahanglan sa hingpit nga kasugoan sa Dios. Pinaagi lamang sa pagtoo diha kang Cristo nga sila makakoha sa pasaylo sa sala, ug sa pagdawat ug kusog sa pagtuman sa kasugoan sa Dios. Kinahanglan sila mohunong sa pagsalig sa ilang kaugalingong panlimbasug alang sa

kaluwasan, kinahanglan sila magsalig sa hingpit diha sa mga katakus sa gisaad nga Manluluwas, kong sila pagadawaton sa Dios. {PM 648.2}

Naningkamot si Josue sa pagdala sa iyang mga tigpatalinghug sa pagtimbang pag ayo sa ilang mga pulong, ug maglikay gikan sa mga panaad nga sila dili maandam sa pagtuman. Uban sa halalum nga kainiton ilang gisubli ang pahibalo: “Dili; apan kami magaalagad kang Jehova.” Sa solemni nga pag uyon sa pagsaksi batok sa ilang kaugalingon nga ilang gipili si Jehova, sa makausa pa ilang gibalik ang ilang pangako sa pagkamaunongon: “Kang Jehova nga among Dios kami magaalagad ug sa Iyang tingog kami magapatalinghug. {PM 649.1}

“Busa si Josue niadto gayud nga adlawa, naghimo ug usa ka tugon uban sa katawohan, ug naghatag kanila ug usa ka balaod ug usa ka tulomanon didto sa Sichem.” Sa nasulat na ang usa ka asoy mahitungod niining solemni nga akta, iyang gibutang kini, uban sa basahon sa kasugoan, diha sa kilid sa arka. Ug iyang gipatindog ang usa ka haligi ingon nga usa ka handumanan, nga nagaingon, “Ania karon, kining batoha maoy mahimong usa ka saksi batok kanato; kay kini nakadungog sa tanang mga pulong ni Jehova nga Iyang gisulti kanato: busa kini maoy usa ka saksi batok kaninyo, kay tingali unya inyong ilimod ang inyong Dios. Busa gipapauli ni Josue ang katawohan, ang tagsatagsa ka tawo ngadto sa iyang panulondon.” {PM 649.2}

Ang buhat ni Josue alang sa Israel natapus. Siya “nagsunod nga hingpit kang Jehova;” ug diha sa basahon sa Dios siya nasulat nga, “Ang alagad ni Jehova.” Ang labing hamili nga pamatuud mahitungod sa iyang taras ingon nga nakapahimulos sa iyang mga kabudlay kini ang mabasa: “Ang Israel nag alagad kang Jehova sa tanang mga adlaw ni Josue, ug sa tanang mga adlaw sa mga tigulang nga nanagsunod kang Josue.” {PM 649.3}

Kapitulo 49. Ang mga Ikapulo ug ang mga Halad

Diha sa ekonomiya nga Hebreohanon, ang ikapulo sa kinitaan sa katawohan gigahin alang sa pagsuportar sa katilingbanon nga pagsimba sa Dios. Tungod niini si Moises nagpahibalo ngadto sa Israel nga nag ingon: “Ang tanan nga ikapulo sa yuta, maingon man ang sa binhi sa yuta, mao man usab ang sa bunga sa mga kahoy, iya ni Jehova: kini maoy butang nga balaan alang kang Jehova.” “Ug ang tanan nga ikapulo sa mga baka kun sa mga carnero,...ang ikapulo niini pagabalaanon ngadto kang Jehova.” Levitico 27:30, 32. {PM 650.1}

Apan ang sistema sa pag ikapulo wala magasugod sa mga Hebreohanon. Sukad pa sa kinakaraanan nga mga panahon si Jehova nag angkon sa usa ka ikapulo ingon nga iya; ug kini nga pangangkon giila ug gipasidunggan. Si Abraham nagbayad sa Iyang ikapulo ngadto kang Melchisedec, ang sacerdote sa Labing Labaw nga Dios. Genesis 14:20. Si Jacob, sa didto siya sa Bethel, ingon nga usa ka hininginlan ug usa ka naglaroylaroy, nagsaad kang Jehova sa pag ingon, “Sa tanan nga imong igahatag kanimo.” Genesis 28:22. Sa hapit sa matukod ang mga Israelinhanon ingon nga usa ka nasud, ang kasugoan sa pag ikapulo gimatuud pag usab, ingon nga usa sa kabalaoran nga gigahin sa langit, nga ang ilang kauswagan nagasalig sa ilang pagkamatinumanon niini. {PM 650.2}

Ang sistema sa mga ikapulo ug sa mga halad gilaraw sa pagpasantup sa mga hunahuna sa katawohan sa usa ka dako nga kamatuoran nga ang Dios mao ang tinubdan sa tagsatagsa ka panalangin ngadto sa Iyang mga binuhat, ug ngadto Kaniya nautang ang pasalamat sa tawo tungod sa maayong mga gasa sa Iyang pag alima. {PM 650.3}

“Siya gayud mao man gani ang naghatag ug kinabuhi ug gininhawa ug sa tanang butang.” Buhat 17:25. Si Jehova nagpahayag, “Ang tagsatagsa ka mananap sa kalasangan ako man, ug ang kahayopan sa ibabaw sa usa ka libo nga kabungtoran.” Salmo 50:10. “Ang salapi ako man, ug ang bulawan Ako usab.” Hagai 2:8. Ug ang Dios maoy naghatag sa mga tawo sa gahum sa pagbaton sa mga bahandi. Ingon nga pag ila nga ang tanang mga butang nagagikan kaniya, si Jehova nagmando nga ang usa ka bahin sa Iyang mga hinatag igauli ngadto kaniya diha sa mga gasa ug sa mga halad sa pagpadayon sa Iyang pagsimba. {PM 650.4}

“Ang ikapulo...iya ni Jehova.” Dinhi ang sama nga porma sa pagpahayag gigamit diha sa kasugoan sa Igpapahulay. “Ang adlaw nga ikapito maoy usa ka adlaw nga igpapahulay alang kang Jehova nga imong Dios.” Exodo 20-10. Gigahin sa Dios alang sa Iyang kaugalingon ang usa ka piho nga bahin panahon sa tawo ug sa Iyang kinitaan, ug walay tawo nga mag angkon niini alang sa Iyang kaugalingong kagamitan, nga dili makasala. {PM 651.1}

Ang ikapulo magamit lamang alang sa mga Levihanon, ang banay nga gilain alang sa pag alagad sa balaang puloy anan. Apan dili ra niini kutob ang amutan alang sa relihiyoso nga mga katuyoan. Ang tabernaculo, nga sa ulahi mao ang templo, natukod sa kinatibuk an pinaagi sa kinabubut on nga mga halad; ug sa pag andam alang sa gikinahanglan nga mga ayohonon, ug uban pang mga kagastohan, nagmando si Moises nga sa matag ihap sa katawohan, ang matag usa mag amot ug katunga sa siklo alang “sa pag alagad sa

tabernaculo.” Sa panahon ni Nehemias ang usa ka pagpaamot gihimo sa tinuig alang ning mao nga katuyoan. Tan awa ang Exodo 30:12-16; 2 Hari 12 4, 5; 2 Cronica 24:4-13; Nehemias 10:32. 33. Gikan sa paghubadhubad sa panahon, ang mga halad tungod sa sala ug ang mga halad sa pasalamat gidala ngadto sa Dios. Kini gipakita sa dinaghan diha sa tinuig nga mga fiesta. Ug ang labing madagayaon nga pangandam gihimo alang sa mga kabus. {PM 651.2}

Bisan sa wala pa mareserba ang ikapulo, dihay mga pag ila sa mga pangangkon sa Dios. Ang una nga mahinog sa matag abut sa yuta, gihalad ngadto sa Dios. Ang una sa mga balhibo sa carnero sa diha nga alutan na ang carnero, sa lugas sa diha nga giukon na, ang una sa lana ug sa bino, gilain alang sa Dios. Mao man usab ang panganay sa mga mananap; ug ang usa ka bili sa paglukat gibayad alang sa panganay nga anak nga lalake Ang inunahang mga bunga gipaatubang sa atubangan ni Jehova didto sa balaang puloy anan, ug unya gihalad alang sa kagamitan sa mga sacerdote. {PM 651.3}

Sa ingon niini kanunay nga gipahinumduman ang katawohan nga ang Dios mao ang tag iya nga tinuod sa ilang mga umahan, sa ilang mga panon sa mga carnero. ug sa ilang mga panon sa baka; nga siya nagpadala kanila ug hayag sa adlaw ug sa ulan alang sa ilang panahon sa pagpamugas ug sa pag ani, ug nga ang tanang butang nga ilang gipanag iya maoy Iyang linalang, ug Iyang gihimo sila nga Iyang mga tinugyanan sa Iyang mga manggad. {PM 651.4}

Samtang ang mga tawo sa Israel, nga nagbaguod sa unang mga bunga sa umahan ug sa mga prutasan ug kaparrasan, nagtigum diha sa tabernaculo, dihay gihimo nga usa ka pag ila sa katilingban sa pagkamaayo sa Dios. Sa diha nga dawaton na sa sacerdote ang halad, ang nagahatag niini, magasulti nga daw diha sa precensia ni Jehova nga nag ingon: “usa ka Siriahanon nga andam sa pagkawala mao ang akong amahan;” ug Iyang gihulagway ang hamubo nga pagpuyo sa Egipto, ug sa kasakitan nga gikan niini ang Dios nagluwas sa Israel “sa bukton nga tinuy od ug may dakong pagkimakalilisang, ug may mga ilhanan, ug may mga katingalahan.” Ug siya miingon, “Kami gidala Niya niining dapita, ug naghatag kanamo niining yutaa, yuta nga nagapagay sa gatas ug dugos. Ug karon, tan awa, nagdala ako sa una nga bunga sa yuta nga gihatag Mo kanako, oh Jehova.” Deuteronomio 26:5, 8-11. {PM 652.1}

Ang mga amot nga gikinahanglan sa mga Hebreohanon alang sa relihiyoso ug sa buhat sa kalooy nga mga katuyoan ningkabat sa ikaupat nga bahin sa ilang kinitaan. Ang hilabihan ka bug at nga bulohisan diha sa mga abut sa katawohan maka paabut nga mokunhod sila ngadto sa pagkakabus; apan sa kasupak niini, ang matinumanon nga pagbantay niining maong mga kalagdaan maoy usa sa mga kon disyon sa ilang kauswagan. Sa kondisyon sa ilang pagkamasinugtanon, gihimoan sila sa Dios niining saad: “Badlongon Ko ang lumalamoy tungod kaninyo, ug siya dili na magalaglag sa mga bunga sa inyong yuta; ni mopaatak sa inyong balagon sa parras sa Iyang bunga sa kaumahan sa dili pa panahon...Ug ang tanang

mga nasud managtawag kaninyo nga bulahan; kay kami mahimong yuta nga kahimut an, nagaingon si Jehova sa mga panon." Malaquias 3:11, 12. {PM 652.2}

Ang usa ka makapahinulong nga ilustrasyon sa mga resulta sa hinakog nga pagpugong bisan sa mga halad nga kinabubut on gikan sa kawsa sa Dios gihatag diha sa mga adlaw ni profeta Haggeo. Tapus sa ilang pagpamauli gikan sa pagkabinihag didto sa Babilonia, ang mga Judio nangako sa pagtukod pag usab sa templo ni Jehova; apan tungod sa ilang paghinagbo sa desidido nga pagsupak gikan sa ilang mga kaaway, ilang giundangan ang buhat; ug ang usa ka grabe nga hulaw nga niini gihatud sila ngadto sa tinuud nga kawalad on, nakakabig kanila nga dili mahimo ang pagtapus sa pagtukod sa templo. "Dili pa karon panahon sa atong pag adto," sila miingon, "ang pana hon sa pagtukod sa balay ni Jehova." Apan may usa ka mensahe nga gipadala kanila pinaagi sa manalagna ni Jehova nga nagaingon: "Pana hon na ba alang kaninyo nga kamo magapuyo sa mga kinisamihan nga balay, samtang kining balaya nagapabilin nga guba? Busa karon, mao kini ang giingon ni Jehova sa mga panon: 'Palandonga ang inyong mga dalan" Nagapugas kamo ug daghan, ug diyutay ra ang naani ninyo; kamo nagakaon, apan kamo wala makabaton ug igo: kamo nagainom, apan kamo wala matagbaw sa ilimnon; kamo nagasaput sa inyong kaugalingon, apan walay usa nga nainit; ug kadtong nagadawat ug suhol, nagadawat sa suhol nga isulod sa puntil nga may mga buslot." Haggeo 1 2-6. Ug unya ang katarungan gihatag: "Kamo nagapangita sa daghan kaayo, ug ania karon, kana midangat sa pagkadiyutay; ug sa diha nga kamo nagdala niana sa inyong balay, gihuyop ko kana. Ngano man? miingon si Jehova sa mga panon. Tungod sa Akong balay nga nagun ob, samtang kamo nanalagan ang tagsatagsa ngadto sa iyang kaugalingong balay. Busa tungod sa kaninyo ang mga langit nagapugong sa tun og, ug ang yuta nagapugong sa iyang bunga Ug Ako nagtawag ug usa ka hulaw, ibabaw sa yuta, ug ibabaw sa kabukiran, ug ibabaw sa trigo, ug ibabaw sa bag ong binhi, ug ibabaw sa lana, ug ibabaw niadtong gipaturok sa yuta', ug ibabaw sa mga tawo, ug ibabaw sa mga kahayopan. ug ibabaw sa tanang gihagoan sa mga kamot." Bersikulo 9-12. "Sa diha nga ang usa nahiabut sa usa ka pundok nga kaluhaan ka takus, dihay napulo lamang ka takus; sa diha nga ang usa miadto sa kawa sa bino sa pagkoha ug kalim an ka takus, dihay kaluhaan lamang ka takus. Gihampak Ko kamo pinaagi sa hulaw, ug sa panglaya sa dahon, ug sa ulan nga yelo, sa tanang mga buhat sa inyong mga kamot." Haggeo 2:16, 19. {PM 652.3}

Ingon nga napukaw niining maong mga pasidaan, ang katawohan nanukad sa ilang kaugalingon sa pagtukod sa balay sa Dios. Unya ang pulong ni Jehova miabut nganha kanila nga nagingon "Palandonga, nangamuyo Ako karunyo, gikan niining adlawa ug sa unahan, gikan sa ikakaluhaan ug upat ka adlaw sa ikasiyam ka bulan, sukad pa sa adlaw nga ang patukoranan sa templo ni Jehova gipahiluna,...gikan niining adlawa Ako magapanalangin kaninyo. Bersikulo 18, 19. {PM 653.1}

Ang maalam nga tawo nagaingon, "Adunay nagasabulak, ug bisan pa niana nagatubo; ug adunay nagahawid nga labi pa kay sa gikinahanglan, apan kini nagapaingon hinoon sa kakabus." Proverbio 11:24. Ug ang sama nga leksyon ginatudlo diha sa Bag ong Tugon

pinaagi ni apostol Pablo nga nagaingon: “Siya nga nagapugas ug tagidyut magaani ug daghan.” “Ang Dios makahimo sa pagtagana kaninyo sa tanang panalangin sa madagayaon gayud, aron kamo makabaton kanunay ug igo sa tanang mga butang ug magatagana nga madagayaon alang sa tanang maayong buhat.” 2 Corinto 9:6, 8. {PM 654.1}

Giplano sa Dios nga ang Iyang katawohan mahimong mga magdala sa kahayag ngadto sa tanang mga pumopuyo sa yuta. Diha sa naglungtad nga publiko nga pagsimba kaniya, sila nagadala sa usa ka pamatuud nga adunay buhi ug labing labaw nga Dios. Ug kining pasimbaha ilang katungod ang pagtabang ingon nga usa ka pagpahayag sa ilang pakamaunongon ug sa ilang gugma ngadto kaniya. Si Jehova nagmando nga ang pagpakaylap sa kahayag ug sa kamatuoran dinhi sa yuta magaagad sa mga paningkamot ug sa mga halad niadtong mga umalambit sa langitnon nga gasa. Mahimo unta Niya nga mga embahador sa Iyang kamatuoran ang mga manulonda; mahimo unta Niya nga mapahibalo ang Iyang kabubut on, sama sa Iyang pagmantala sa kasugoan didto sa Sinai, sa Iyang kaugalingon nga tingog; apan sa Iyang dili masukod nga gugma ug kaalam Iyang gitawag ang katawohan nga mahimong masigka magbubuhat uban sa Iyang kaugalingon, pinaagi sa pagpili kanila sa pagbuhat niini nga bulohaton. {PM 654.2}

Diha sa mga adlaw sa Israel, ang ikapulo ug ang mga halad nga kinabubuton gigamit sa pagpadayon sa mga tulomanon sa diosnon nga mga alagdan. Niining panahona ang katawohan sa Dios magahatag ba ug gamay? Ang prinsipyo nga gipahiluna ni Cristo mao nga ang atong mga halad ngadto sa Dios magakatimbang sa kahayag ug sa mga katungod nga gipahimuslan. “Ang matag usa nga gihatagan ug daghan, pagapangayoan ug daghan.” Lukas 12:48. Samtang Iyang gipadala ang Iyang mga tinun an, ang Manluluwas nag ingon, “Nakadawat kamo nga walay bayad, busa panghatag kamo nga walay bayad.” Mateo 10:8. Ingnon nga ang atong mga panalangin ug mga katungod gipatubo labaw sa tanan. ingon nga ania sa atong atubangan ang dili maparehaan nga halad sa mahimayaong Anak sa Dios dili ba makakaplag ug paagi sa pagpahayag ang atong pagpasalamat diha sa labing madagayaong mga gasa sa pagtunol ngadto sa uban sa mensahe sa kaluwasan? Sa magaanam ug kalapad ang buhat sa maayong balita, kini nagkinahanglan ug dako pa nga pangandam sa pagsustinir niini kay sa gikinahanglan sa karaan; ug kini ang naghimo sa kasugoan sa mga ikapulo ug sa mga halad nga labaw pang mapiliton nga gikinahanglan karon kay sa ilalum sa ekonomiya nga Hebreohanon. Kong ang Iyang katawohan manggihatagon pa sa pagsustinir sa Iyang kawsa pinaagi sa ilang boluntaryo nga mga gasa, imbis nga modangop sa dili Cristohanon ug dili binalaan nga mga paagi sa pagpuno sa panudlanan, ang Dios mapasidunggan, ug daghan pa nga mga kalag ang madaug ngadto kang Cristo. {PM 654.3}

Ang plano ni Moises sa pagtigum ug mga pundo alang sa pagtukod sa tabernaculo malampuson kaayo. Wala kinahanglana ang pagpugos. Ni naggamit siya sa bisan unsa sa mga paagi nga ginagamit sa ubang mga iglesya karon. Wala siya maghimo ug dakong mga kumbira. Wala siya mag imbitar sa katawohan ngadto sa mga talan awon sa kasaya, sa mga sayawan, ug mga lipaylipayan sa tanan; ni naghimo siya ug mga lotariya, ni bisan unsa sa

kalibutanon nga paagi, aron sa pagtigum ug ikagasto sa pagtukod sa tabernaculo sa Dios. Si Jehova nagmando kang Moises sa pag agda sa mga anak sa Israel sa pagdala sa ilang mga halad. Siya modawat sa mga gasa gikan sa tagsatagsa nga naghatag sa kinasingkasing, gikan sa Iyang kasingkasing. Ug ang mga halad ning abut nga daghan kaayo nga gisultihan nga sila ni Moises sa paghonong na sa pagdala kay ang ilang nadala labaw pa kay sa gikinahanglan. {PM 655.1}

Gihimo sa Dios ang mga tawo nga Iyang mga tinugyanan. Ang kabtangan nga Iyang gibutang diha sa ilang mga kamot, mao ang paagi nga Iyang gihatag alang sa pagsabwag sa maayong balita. Ngadto kanila nga makamatuud sa ilang kaugalingon nga matinumanong mga tinugyanan Iyang itugyan ang dagko pa nga pagpiyal. Si Jehova nag ingon, “Kanila nga nagapasidungog Kanako Ako magapasidu- ngog.” 1 Samuel 2:30. “Ang Dios nagahigugma sa malipayong magha hatag,” ug sa diha nga ang Iyang katawohan, uban sa mapasalamatong mga kasingkasing, magdala sa ilang mga gasa ug mga halad nganha kaniya, “dili ingon nga magapanuko, o ingon nga pinogos,” ang Iyang panalangin magauban kanila, sumala sa Iyang gisaad.“Dad-a ninyo ang tibook nga ikapulo ngadto sa balay nga tipiganan, aron adunay kalan on diha sa Akong balay, ug pinaagi niini sulayi ninyo Ako karon, nagaingon si Jehova sa mga panon, kong dili ba buksan Ko kaninyo ang mga tamboanan sa langit, ug boboan Ko kamo sa panalangin, sa pagkaagi nga wala na unyay dapit nga igong kabutangan sa pagdawat niini.” Malaquias 3:10 {PM 655.2}

Kapitulo 50. Ang Pagalima sa Dios Alang sa mga Kabus

Aron sa pagdasig sa pagtigum sa katawohan alang sa relihiyoso nga pagalagdan, ingon man ang pagtagana alang sa mga kabus, gikinahanglan ang ikaduha nga ikapulo sa tanang abut. Mahatungod sa unang ikapulo, si Jehova nakapahayag, “Gihatag ko sa mga anak ni Levi ang tanang mga ikapulo sa Israel.” Numeros 18:21. Apan mahitungod sa ikaduha Siya nagsugo sa pag ingon, “Magakaon ka sa atubangan ni Jehova nga imong Dios, sa dapit nga Iyang pagapilion aron pagapapuy on didto ang Iyang ngalan, ang ikapulo sa imong abut, sa imong bag ong bino, ug sa imong lana, ug ang mga panganay sa imong panon sa baka ug sa panon sa imong carnero; aron makakat on lkaw sa pagkahadlok kang Jehova nga imong Dios kanunay.” Deuteronomio 14:23, 29; 16:11-14. Kining mao nga ikapulo, o ang tumbas sa salapi. sila sulod sa duruha ka tuig magdala niini ngadto sa dapit diin gitukod ang balaang puloy anan. Tapus ipresentar ang halad sa pasalamat ngadto sa Dios, ug ang usa ka tiniman an nga bahin ngadto sa sacerdote, ang mga maghahalad magagamit sa nahibilin alang sa usa ka relihiyoso nga kumbira, diin ang Levihanon, ang dumoluong, ang mga ilo sa amahan, ug ang mga babaye nga balo magasalmot. Sa ingon niini ang pangandam gihimo alang sa mga halad sa pasalamat ug sa mga fiesta diha sa tinuig nga mga pangilin, ug ang katawohan gidala ngadto sa katipunan sa mga sacerdote ug sa mga Levihanon, aron sila makadawat ug pahimangno ug pagpadasig diha sa pag alagad sa Dios. {PM 657.1}

Sa matag ikatulo ka tuig, kining ikaduhang ikapulo ginagamit diha sa puloy anan, sa pag abiabi sa Levihanon ug sa mga kabus, sumala sa giingon ni Moises “Aron sila makakaon sa sulod sa imong mga ganghaan, ug mangabusog sila.” Deuteronomio 26:12. Kining mao nga ikapulo magahatag ug pundo alang sa mga kagamitan sa buhat sa kalooy ug sa buhat sa pag abiabi. {PM 657.2}

Ug dugang pa nga tagana gihimo alang sa mga kabus. Tapus sa ilang pa -ila sa mga pangangkon sa Dios, walay bisan unsa nga ilabaw nga makapaila sa mga kasugoan nga gihatag ni Moises kay sa manggihatagon, malumo, ug maabiabihon nga espiritu nga gimando ngadto sa mga kabus. Bisan pa nga ang Dios nagsaad ug dako sa pagpanalangin sa Iyang katawohan, dili Iyang laraw nga ang kakabus dili mahibaloan sa kinatibuk an taliwala nila. Nagpahayag Siya nga ang mga kabus dili mawala gikan sa yuta. Anaa kanunay diha sa taliwala sa Iyang katawohan nga kapadapatan sa kalooy, sa pagkamabination, ug sa pagkamatinabangon. Kaniadto, maingon sa karon, ang mga tawo may kalagmitan sa kalisdanan, sa baladan, ug mawad an sa mga butang; apan samtang sila nagsunod sa pahimangno nga gihatag kanila sa Dios, walay hikaplagan nga makalilimos sa taliwala nila, ni may nag antus alang sa kalan on. {PM 657.3}

Ang kasugoan sa Dios naghatag sa kabus sa katungod sa usa ka bahin sa abut sa yuta. Kong gigutom, ang usa ka tawo may kagawasan sa pag adto sa umahan o sa prutasan o sa kaparrasan sa iyang silingan, ug mokaon sa lugas o sa bunga aron sa pagtagbaw sa iyang kagutom. Pinasubay niini nga patugot nga ang mga tinun an ni Jesus nangudo ug miukit sa

lugas sa trigo nga nagundog samtang siya ning agi latas sa usa ka umahan sa adlaw nga Igpapahulay. {PM 658.1}

Ang tanang mga hagdawonon sa uma nga gianihan, sa prutasan, ug sa kaparrasan, iya sa mga kabus. “Sa diha nga magaani ka sa imong mga uhay sa imong uma,” matud pa ni Moises, “ug nahikalimot ka sa usa ka bugkos nga uhay didto sa uma dili ka magbalik sa pagkoha niana...Sa diha nga ikaw magauyog sa imong oliba dili mo paghagdawan ang mga sanga pag usab...Sa diha nga magapamupo ka sa mga bunga sa imong parrasan dili mo paghagdawan pag usab. Kini alang sa dumoluong, sa ilo, ug sa balo nga babaye. Ug pagahinumduman mo nga naulipon ka sa yuta didto sa Egipto.” Deuteronomio 24:19-22; Levitico 19:9, 10. {PM 658.2}

Sa matag ikapito nga tuig, ang pinasahi nga tagana ang gihimo alang sa mga kabus. Ang tuig igpapahulay, uigon nga kini gitawag, magsugod sa pagkatapus sa ting ani. Sa tingsemilya, nga maoy nagsunod sa pagpanigum, ang katawohan dili magpugas; dili nila pagahinloan ang parrasan sa panahon sa tingpamulak; ug dili sila magpaabut ug anihonon ni sa sayo nga abut sa parrasan. Mahitungod sa kinaugalingon nga abut sa yuta, mahimo sila nga mokaon samtang presko pa, apan dili sila makadala sa bisan unsa nga bahin niini ngadto sa ilang kamalig. Ang abut niining tuiga, dili pabayaran alang sa dumoluong, sa ilo, ug sa babaye nga balo, ug bisan pa gani alang sa mga mananap sa umahan. Exodo 23:10, 11; Levitico 25:5. {PM 658.3}

Apan kong ang abut sa yuta igo ra gayud sa mga kinahanglanon sa katawohan sulod sa maong tuig, unsaon man sa katawohan sa pagpakabuhi sulod sa tuig nga walay abut nga pagaanihon? Alang niini ang saad sa Dios maghimo ug ubayubay nga pangandam. “Unya magapadala Ako sa Akong panalangin kaninyo sa ikaunom ka tuig, ug kini magapamunga alang sa tulo ka tuig. Ug managpugas kamo sa ikawalo ka tuig, ug magakaon kamo sa mga bunga, sa daan nga abut; hangtud sa tuig nga ikasiyam, hangtud nga moabut ang iyang abut, magakaon pa kamo sa daan nga abut.” Levitico 25:21, 22. {PM 659.1}

Ang pagbantay sa tuig igpapahulay may kaayohan alang sa yuta ug sa katawohan. Ang yuta nga dili mauma sulod sa usa ka panahon, mohatag ug dako pa nga abut tapus niini. Ang katawohan makalingkawas gikan sa agpason nga mga buhat sa umahan; ug samtang dihay nagkalainlain mga sanga sa bulohaton nga mahimong magsunod sulod niining panahona, ang tanan nagpahimulos sa dako pa nga paglingawlingaw nga naghatag ug higayon alang sa pagpahauli sa ilang lawasnong mga gahum alang sa mga paningkamot sa mosunod nga mga tuig. Dako sila ug panahon alang sa pagpalandong ug sa pag ampo, alang sa pagsinati sa ilang kaugalingon sa mga pagtulun an ug sa mga gikinahanglan ni Jehova, ug alang sa pagpahimangno sa ilang mga panimalay. {PM 659.2}

Diha sa tuig nga igpapahulay, ang mga ulipon nga Hebreohanon pagabuhian, ug sila dili papaulion nga walay dala. Ang mando ni Jehova mao kini: “Sa diha nga pagapagawason mo siya gikan kanimo nga dili ulipon, dili mo siya papahawaon nga walay dala. Pagahatagan mo

siya nga madagayaon gikan sa imong mga carnero ug gikan sa imong giukanan, ug gikan sa dapit nga pagapug anan sa mga ubas; ingon sa pagpanalangin ni Jehova kanimo, pagahatagan mo siya." Deuteronomio 15:13, 14. {PM 659.3}

Ang suhol sa usa ka mamomuo pagabayarzn sa walay langan: "Dili mo pagdaugdaugon ang mamomuo nga kabus ug adunay kinahanglan, bisan siya usa sa imong mga igsoon, bisan sa mga dumoluong nga anaa sa imong yuta sulod sa imong mga ganghaan. Sa iyang adlaw maghatag ka kaniya sa Iyang suhol, ug dili pagapasalopan sa adlaw kini kay siya kabus, ug ang Iyang kasingkasing nagatinguha alang sa Iyang kinabuhi." Deuteronomio 24:14, 15. {PM 659.4}

Ang pinasahi nga mando gihatag usab mahatungod sa pagtagad sa mga layas gikan sa pag alagad: "Dili mo pag iuli ang Iyang agalon ang ulipon nga milakaw nganha kanimo gikan sa Iyang agalon: Magapuyo siya uban kanimo sa imong taliwala, sa dapit nga pagapilion niya sa usa sa imong mga ganghaan, dim siya mahimuot sa pagpuyo, dili mo siya pagdaugdaugon." Deuteronomio 23:15, 16. {PM 660.1}

Ngadto sa mga kabus, ang ikapito nga tuig maoy usa ka tuig sa pagpalingkawas gikan sa utang. Ang mga Hebreohanon gimandoan sa tanang panahon sa pagbulig sa mga igsoon nga nagkinahanglan pinaagi sa pagpahulam kanila ug salapi nga walay tubo. Ang pagpahu lam sa usa ka kabus nga tawo nga taas kaayo ang tubo sa tinuyo ginadili: "Kong ang imong igsoon mahimong kabus, ug modangop siya kanimo, nan tabangan mo siya: magpuyo siya uban kanimo ingon sa usa ka malangyaw ug dumoluong. Dili ka magdawat ug tubo kaniya, bisan dugang: kondili hinoon mahadlok ka sa imong Dios; aron ang imong igsoon magapuyo uban kanimo. Dili ka magha tag kaniya sa imong salapi tungod sa tubo, ni maghatag ka kaniya sa imong kalanon tungod sa Iyang idugang." Levitico 25:35-37. Kong ang utang nagpabilin nga wala mabayare hangtud sa tuig sa pagpaling kawas, ang prinsipal mismo dili mabawi. Ang katawohan sa tinuyo gipasidan an batok sa pagpugong gikan sa ilang mga kaigsoonan sa gikinahanglan nga tambulig tungod niini: "Kong dina kanimo may tawong kabus, nga usa sa imong mga igsoon,...dili mo pagpagahion ang imong kasingkasing, kun pagakumkumon ang imong kamot gikan sa imong igsoon nga kabus;.. Magbantay ka nga wala sa imong kasing kasing ang mangil ad nga hunahuna, nga magaingon: "Haduul na ang tuig nga ikapito, ang tuig sa pagpasaylo; ug ang imong mata magadautan batok sa imong igsoon nga kabus, ug dili ka maghatag kaniya bisan siya magatuaw kang Jehova batok kanimo ug kini mahi mong sala nimo." "Dili mawala ang mga kabus gikan sa yuta; tungod niana, nagasugo Ako kanimo, nga nagaingon Pagabuklaron mo ang imong kamot sa imong igsoon, sa nagkinahanglan kanimo, ug sa imong kabus diha sa imong yuta," "ug magatabang ka kaniya sa igo sa Iyang kinahanglan sa butang nga Iyang gitinguha." Deuteronomio 15:7-9, 11,8. {PM 660.2}

Walay usa ang mahadlok nga ang ilang pagkamanggihatagon magadala kanila ngadto sa kawalad on. Ang pagkamasinulondon sa mga sugo sa Dios siguro nga moresulta sa kauswagan. "Magapahulam ka sa daghan nga mga nasud," Siya miingon, "apan dili ikaw

magahu lam; ug magaginoo ka sa daghang mga nasud, apan kanimo dili sila magaginoo." Deuteronomio 15:6. {PM 660.3}

Tapus sa "pito ka mga igpapahulay nga mga tuig," "piloon ug kapito ang pito ka tuig," miabut ang dakong tuig sa pasaylo ang hubileya. "Unya imong patunggon ang trumpeta sa hubi leya....igapalibud ninyo ang trumpeta ngadto sa tibook ninyong yuta. Ug pagabalaanon ninyo ang ikakalim an ka tuig, ug igamantala ninyo ang kagawasan ngadto sa tibook nga yuta alang sa tanang mga pumo luyo niini: kini mamao ang tinghugyaw alang kaninyo; ug managbalik kamo ang tagsatagsa ka tawo ngadto sa Iyang kaugalingong yuta, ug ang tagsatagsa magbalik sa Iyang panimalay." Levitico 25:9, 10. {PM 661.1}

"Sa ikanapulo nga adlaw sa ikapito nga bulan, sa Adlaw sa Pagtabon sa Sala," ang trumpeta sa hubileya ginapatunog. Sa tibook nga yuta, bisan diin magpuyo ang Judio nga katawon, nadungog ang tunog, nga nagtawag sa tanang mga anak ni Jacob sa pag abiabi sa tuig sa pasaylo. Sa dakong Adlaw sa Pagtabon sa sala, gihimo ang pagtagbaw alang sa mga sala sa Israel, ug uban sa kamaya sa kasingkasing ang mga katawohan nagaabi abi sa kasaulogan. {PM 661.2}

Sama sa tuig nga igpapahulay, ang yuta dili pagatamnan o pagaani han, ug ang tanan nga abut niini pagailhon nga iya sa mga kabus pinasubay sa balaod. May mga matang sa mga ulipon nga Hebreo hanon ang tanan nga wala makadawat sa ilang kagawasan, diha sa tuig nga igpapahulay pagabuhian. Apan ang pinasahi nga pagkamaila sa tuig sa kasaulogan mao ang pag uli sa tanang yuta ngadto sa pamilya sa orihinal nga tag iya. Pinaagi sa pinasahi nga mando sa Dios, ang yuta nabahin pinaagi sa ripa. Tapus mahimo ang pagbahi nay, walay usa ang may kagawasan sa pagbugti sa Iyang kayutaan. Ni gitugotan siya sa pagbaligya sa Iyang yuta gawas kong mapugos tungod sa kakabus, ug unya sa diha nga siya o ang bisan kinsa sa Iyang kabanayan magtinguha sa paglukat niini, ang nakapalit dili magdumili sa pagbaligya niini; ug kong dili malukat, igauli kini ngadto sa unang tag iya niini o sa Iyang mga manununod diha sa tuig nga igpapahulay. {PM 661.3}

Nagpahayag si Jehova ngadto sa Israel: "Ang yuta dili igabaligya nga sa walay katapusan. kay ang yuta ako man: kay kamo mga luma langyaw, ug mga dumoluong uban kanako." Levitico 25:23. Gipasan tup ngadto sa katawohan nga yuta kadto sa Dios nga sila gitugotan sa pagpanag iya sulod sa usa ka panahon; nga Siya mao ang makalaru nganon nga tag iya, ang orihinal nga tag iya, ug nga gusto Niya himoon ang usa ka pinasahi nga gahin alang sa mga kabus ug sa walay palad. Gipasantup diha sa mga hunahuna sa tanan nga ang mga kabus ingon kay may katungod sa usa ka dapit diha sa kalibutan sa Dios sama sa labaw nga bahandianon. {PM 661.4}

Mao kadto ang pangandam nga gihimo sa atong maloloy on nga Magbubuhat, aron sa pagpagamay sa pag antus, sa pagdala ug pipila ka silaw sa paglaum, sa pagpakidlap sa pipila ka sanag sa adlaw, ngadto sa kinabuhi sa mga timawa ug sa nasub an. {PM 662.1}

Butangan ni Jehova ug usa ka pugong diha sa hilabihan nga gugma sa butang ug sa gahum. Dako nga mga kadautan ang mosangput gikan sa pagpadayon sa pagtigum sa bahandi sa usa ka klase, ug ang kakabus ug pagpaunlod sa laing klase. Kong walay pagpugong, ang gahum sa adunahan mahimong usa ka monopoliya, ug ang kabus, bisan sa tanang kalabutan hingpit nga takus sa panan aw sa Dios, pagailhon ug pagatagdon nga ubos sa ilang mga igsoon nga labaw pa nga mauswagon. Ang pagbati niini nga pagdaugdaug makaaghat sa dautang mga pagbati sa kabus nga matang. Maanaa ang usa ka pagbati sa mawad an sa paglaum ug sa pagbiya sa paglaum nga malagmit makapaluya sa katilingban. ug magbukas sa pultahan ngadto sa mga kalapasan sa tanang dagway. Ang mga kalagdaan nga gipahimutang sa Dios, giplano sa pagpalambo sa katilingbanon nga kaangayan. Ang mga gimbut an sa tuig nga igpapahulay ug sa hubileya dako ug kahimoan sa pagtarong sa nahimong mga sayop sa nakasal ang mga panahon diha sa katilingbanon ug sa politikanhon nga ekonomiya sa nasud. {PM 662.2}

Kining maong mga kalagdaan gilaraw aron sa pagpanalangin sa dato ug sa kabus nga managsama. Ang maong mga kalagdaan magpugong sa kadalo ug sa usa ka taras alang sa pagpataas sa kaugalingon, ug magpalambo sa usa ka hamili nga espiritu sa pagkamanggihatagon; ug pinaagi sa pagpatubo sa maayong kabubut on ug sa pagsalig tali sa tanang mga klase, sila makapalambo sa katilingbanong kahusay ug sa kalig on sa kagamhanan. Kitang tanan gihabol pagtingob diha sa dakong hablanan sa katawohan, ug bisan unsa ang atong mahimo alang sa kaayohan ug sa pagtuboy sa uban, mosalamin diha sa panalangin sa atong kaugalingon. Ang balaod sa balosbalos nga pagsinaligay anaa sa tanang mga matang sa katilingban. Ang mga kabus dili labaw nga nagsalig sa mga dato kay sa mga dato nga nagsalig sa mga kabus. Samtang ang usa ka klase mangayo ug bahin sa mga panalangin nga gituga sa Dios ngadto sa bahandianong mga silingan, ang lain nga klase nagkinahanglan sa matinumanon nga pag alagad, sa kusog sa pangutok ug sa bukog ug sa muskulo, nga mao ang puhunan sa mga kabus. {PM 662.3}

Dako nga mga panalangin ang gisaad ngadto sa Israel ubos sa kondisyon sa pagkamasinulondon sa mga mando ni Jehova. “Ako magahatag kaninyo sa mga ulan sa ilang panahon,” Siya mipahayag, “ug ang yuta magahatag sa Iyang mga abut, ug ang mga kahoy sa kapatagan magahatag sa ilang bunga. Ug ang inyong paggiuk magadangat kaninyo sa pagpamupo, ug ang pagpamupo magadangat sa tingpugas; ug magakaon kamo sa inyong tinapay sa pagkabusog, ug magapuyo kamo nga walay kadautan diha sa inyong yuta. Ug magahatag ako ug pakigdait diha sa yuta; ug magakatulog kamo, ug walay bisan kinsa nga magahadlok kaninyo, ug pagbuhaton Ko ang pagkoha sa dautan nga mga mananap gikan sa inyong yuta, ug dili magalabay sa inyong kayutaan ang espada..Magalakaw Ako sa taliwala ninyo, ug Ako mamao ang inyong Dios, ug kamo mamao ang Akong katawohan... Apan kong kamo dili magpatalinghug Kanako, ug dili pagabuhaton ninyo kining tanang mga sugo; ug...magalapas kamo sa Akong tugon, ...magapugas kamo nga kawang lamang sa inyong binhi, kay ang inyong mga kaaway magakaon niini. Ug igabutang ang Akong nawong batok kaninyo, ug mangasamad kamo sa atubangan sa inyong mga kaaway; ug ang mga nagadumot

kaninyo, magapaka agalon sila kaninyo, ug mangalagiw kamo nga walay bisan kinsa nga magalutos kaninyo." Levitico 26:4-17. {PM 663.1}

Adunay daghan nga nag awhag uban sa dakong kadasig nga ang tanang mga tawo may pareho nga kabahinanan sa lumalabay nga mga panalangin sa Dios. Apan dili mao ang tuyo sa Magbubuhat. Ang nagkalainlain nga kahimtang maoy usa sa mga paagi nga ginaga mit sa Dios sa pagpamatuud ug sa pag ugmad sa taras. Apan Iyang giplano nga sila nga may mga kabtangan nga kalibutanon magaila sa ilang kaugalingon nga mga tinugyanan lamang sa Iyang mga manggad, sama nga gipiyalan ug mga katigayonan nga pagagamiton alang sa kaayohan sa nagaantus ug alang sa nagkinahanglan. {PM 663.2}

Nag ingon si Cristo nga ania kauban kanato kanunay ang kabus; ug Siya nagahiusa sa Iyang pagbati uban sa nagaantus Niyang katawohan. Ang kasingkasing sa atong Manluluwas naluoy sa labing kabus ug sa labing ubos sa Iyang yutan ong mga anak. Siya nagasulti kanato nga sila mao ang Ivang mga tinugyanan sa ibabaw sa yuta. Iyang gibutang sila sa atong taliwala sa pagpukaw diha sa atong mga kasingkasing sa gugma nga Iyang gibati ngadto sa nagaantus ug sa ginadaugdaug. Ang kalooy ug ang pagkamanggihatagon nga ipakita ngadto kanila ginadawat ni Cristo nga sama sa gipakita nganha Kaniya. Ang usa ka buhat sa pagkawalay kalooy o sa walay pagpanumbaling nganha kanila giila nga sama sa gibuhat ngadto Kaniya. {PM 663.3}

Kong ang kasugoan nga gihatag sa Dios alang sa kaayohan sa mga kabus nagpadayon pa nga gituman, pagkalahi unta sa kahimtang sa kalibutan karon, sa pamatasan, sa espirituhanon, ug sa yutan on! Ang kahakog ug ang pagpadako sa kaugalingon dili unta maila sama karon, apan nga ang matag usa magahambin sa usa ka mapuanguron nga pagtagad alang sa kalipay ug sa kaayohan sa uban. ug dili unta mahita bo ang hilabihan kakabus nga makita karon sa daghang mga dapit. {PM 664.1}

Ang mga prinsipyo nga gimando sa Dios, magasanta unta sa makali lisang nga mga kadautan nga sa tanang mga panahon misangput gikan sa pagdaugdaug sa mga dato ngadto sa mga kabus, ug sa katahap ug sa pagdumot sa mga kabus ngadto sa mga dato. Samtang ang maong mga prinsipyo makapugong sa pagtapok ug dagkong bahandi, ug sa pagpatuyang sa walay kinutoban nga kaluho, ang naasoy nga mga prinsipyo makasanta unta sa nahisangput nga kaburo ng ug sa pagkaubos sa mga napulo ka mga linibo kinsang walay kalooy nga suhol sa kaulipnan maoy nakapatukod sa dagko kaayo nga mga bahandi. Ang maong mga prinsipyo mao unta ang magdala sa usa ka malinawon nga sulbad sa mga suliran nga karon naghulga sa pagpuno sa kalibutan sa anarkiya ug sa pagbaganaw sa dugo {PM 664.2}

Kapitulo 51. Ang Tinuig nga mga Fiesta

Kining kapituluha gibase sa Levitico 23.

Dihay tulo ka tinuig nga mga katiguman sa tibook nga Israel alang sa pagsimba didto sa balaang puloy anan. Exodo 23:14-16. Sulod sa usa ka panahon ang Silo mao ang dapit niining maong mga katiguman; apan sa ulahi ang Jerusalem maoy nahimong sentro sa pagsimba sa nasud, ug dinhi ang mga kabanayan nagtigum alang sa solemni nga mga fiesta. {PM 665.1}

Ang katawohan gilibutan sa mabangis, gumogubat, nga mga banay nga mainiton sa pag ilog sa ilang mga yuta; apan sa makatulo sa matagtuig ang tanang maayo ug lawas nga mga lalake, ug ang tanang mga tawo nga makaagwanta sa panaw, gimandoan sa pagbiya sa ilang mga puloy anan, ug mobalik ngadto sa dapit nga tigumanan, duul sa sentro sa yuta. Unsa ang nakapugong sa ilang mga kaaway gikan sa pagdasmag niadtong mga panimalay nga walay nagpanalipod, sa paghinas kanila sa kalayo ug sa pinuti? Unsa ang nakapugong sa usa ka panulong sa yuta, aron madala ang Israel ngadto sa pagkabinihag sa langyaw nga kaaway? Ang Dios nagsaad nga Siya ang tigpanalipod sa Iyang katawohan. “Ang manulonda ni Jehova magapahaluna sa paglibot sa mga nangahadlok Kaniya, ug magaluwas kanila.” Salmo 34:7. Samtang nanungas ang mga Israelinhanon aron sa pagsimba, ang langitnon nga gahum magabutang ug usa ka pugong diha sa ilang mga kaaway. Ang saad sa Dios mao kini: “Ako magapapahawa sa mga nasud gikan sa imong atubangan, ug pagalaparon Ko ang imong mga utlanan: ug walay bisan kinsa nga tawo nga magpaninguha sa imong yuta, kong ikaw motungas sa pagpakita sa atubangan ni Jehova nga imong Dios makatolo sa usa ka tuig.” Exodo 34:24. {PM 665.2}

Ang nahauna niining maong mga pangilin, ang Pasko, ang fiesta sa tinapay nga walay levadura, nahabo sa Abib, ang nahaunang hulan sa Judio nga tuig, nga motukma sa katapusan sa karon nga Marso ug sa sinugdanan sa Abril. Ning agi na ang katugnaw sa tingtugnaw natapus na ang ulahing ulan, ug ang tibook nga kinaiyahan nagakalipay diha sa kalab as ug sa katahum sa tingpamulak. Ang mga balili lunhaw diha sa mga kabungtoran ug diha sa mga kawalogan, ug ang mga ihalas nga mga bulak bisan diin nagdan ag sa mga kaumahan. Ang bulan, nga karon nagkahaduul ang iyang pagkatakdol, naghimo sa mga gabii nga makalilingaw. Panahon kadto nga matahum kaayo nga pagkahulagway sa balaang mag aawit nga nag ingon: {PM 665.3}

“Ania karon, ang tingtugnaw miagi na,
Ang ulan tapus na ug wala na;
Ang kabulakan nanungha sa ibabaw sa yuta;
Ang panahon sa ting awit sa kalanggaman miabut na,
Ug ang tingog sa tukmo nadungog dinhi sa atong yuta;
Ang kahoy nga higuera nagapahinog sa iyang lunhaw nga mga higos,
Ug ang kaparrasan nagapamulak;
Sila nagapaalimyon sa ilang kahumot.”

Salmo 2:11-13, R.V.. {PM 666.1}

Sa tibook yuta, ang mga panon sa mga magduduaw sa balaan nga dapit anaa sa ilang dalan paingon sa Jerusalem. Ang mga magbalantay sa mga carnero ug sa mga baka, gikan sa kabukiran, ang mga mangingisda gikan sa Dagat sa Galilea, ang mga mag uuma gikan sa ilang mga umahan, ug ang mga anak nga lalake sa mga manalagna gikan sa ilang balaan nga mga tulunghaan ang tanan miliso sa ilang mga lakang ngadto sa dapit diin ang presensya sa Dios gipadayag. Nagpanaw sila nga may mugbo nga pahulayanan, tungod kay daghan ang nagbaktas. Ang mga panon kanunay nga ginapun an, ug sagad nahimong daghan na kaayo sa dili pa sila makaabut sa balaang siyudad. {PM 666.2}

Ang kalipay sa kinaiyahan nagpukaw sa kasadya diha sa kasingkasing sa Israel, ug sa pagpasalamat ngadto sa Maghahatag sa tanan nga maayo. Ang harianong mga salmo nga Hebreohanon gikanta, nga nagbayaw sa himaya ug sa pagkahalangdon ni Jehova. Sa sinyas nga tingog sa trumpeta, uban sa huni sa mga piyangpiyang, ang koro sa pagpasalamat misaka, nga miulbo sa mga ginatus ka mga tingog: {PM 666.3}

“Nalipay ako sa pag ingon nila kanako,
Mangadto kita sa balay ni Jehova.
Ang among mga tiil nanagtindog
Sa sulod sa imong mga ganghaan, Oh Jerusalem...
Didto mingtungas ang mga banay,
Bisan ang kabanayan ni Jehova... {PM 666.4}

Sa paghatag ug mga pasalamat sa ngalan ni Jehova...
Pag ampo alang sa pakigdait sa Jerusalem:
Manag uswag sila nga nahigugma kanimo.”

Salmo 122:1-6, R.V.. {PM 667.1}

Samtang ilang nakita sa ilang palibot ang mga kabungtoran diin ang mga nasud naanad sa paghaling sa ilang mga kalayo sa halaran, miawit ang mga anak sa Israel nga nag ingon: {PM 667.2}

“Iyahat ko ang akong mga mata ngadto sa kabukiran:
Diin ba magagikan ang akong tabang?
Ang akong tabang nagagikan kang Jehova,
Nga nagbunat sa langit ug sa yuta.”

Salmo 121:1,2. {PM 667.3}

“Sila nga nanagsalig kang Jehova
Maingon sa bukid nga Sion, nga dili matarug, kondili magapabilin sa walay katapusan
Maingon nga sa Jerusalem nanaglibot ang kabukiran,
Ingon niini si Jehova, nagalibot sa iyang katawohan
Sukad karon ngadto sa umalabut ug sa walay katapusan.

Salmo 125:1, 2, R.V.. {PM 667.4}

Sa paghimuntod nila sa mga kabungtoran nga makita na ang balaan nga siyudad, naglantaw sila uban sa matinahuron nga kataha sa mga panon sa mga magsisimba nga naglakaw paingon sa templo. Ilang nakita ang aso sa insenso nga nagasaka, ug samtang ilang nadungog ang mga trumpeta sa mga Levihanon nga nagpahibalo sa balaan nga pag alagad, ilang nakuptan ang tuga sa espiritu niadto nga takna ug ming awit: {PM 667.5}

"Gamhanan si Jehova ug dalayegon gayud pag ayo,
siyudad sa atong Dios, sa Iyang bukid nga balaan.
Matahum sa gitas on, ang kalipay sa tibook nga yuta
Mao ang bukid sa Sion, sa mga dapit sa amihanan,
Ang siyudad sa gamhanang Hari." Salmo 48:1, 2.
"Ang pakigdait anaa unta sa sulod sa imong mga kota,
Ug ang kahamugaway sa sulod sa imong mga palasyo."
"Buksi kanako ang mga ganghaan sa pagkamatarung:
Mosulod ako kanila, magapasalamat ako kangjehova."
"Kangjehova magabayad ako sa akong mga nanaad, {PM 667.6}

Oo, diha sa atubangan sa tanan Niyang katawohan,
Sa mga sawang sa balay ni Jehova,
Sa kinataliwad an mo, Oh Jerusalem
Dayegon ninyo si Jehova."

Salmo 122:7; 118:19; 116:18, 19. {PM 668.1}

Ang tanang mga balay sa Jerusalem gibuksan ngadto sa mga magduduaw, ug gihatagan ug mga lawak nga walay bayad; apan dili kini paigo alang sa hilabihan ka dako nga nagkatigum, ug gipatindog ang mga balongbalong diha sa mga luna sa sivudad ug diha sa naglibot nga mga kabuntoran. {PM 668.2}

Sa ika napulo'g upat nga adlaw sa bulan, nianang pagkahapon, gisaulog ang Pasko, uban sa iyang solemni, ug mahnioklogon nga mga seremonya nga nagdumdum sa ilang kagawasan gikan sa kaulip nan sa Egipto, ug nagatudlo sa unahan ngadto sa halad nga magaluwas gikan sa kaulipnan sa sala. Sa diha nga mitugyan ang Manluluwas sa Iyang kinabuhi didto sa Kalbaryo, ang kahulogan sa Pasko mihunong, ug ang tulomanon sa Panihapon sa Ginoo gitukod ingon nga usa ka handumanan sa sama nga hitabo nga ang Pasko mao ang tipo. {PM 668.3}

Ang Pasko gisundan sa pito ka adlaw nga fiesta sa tinapay nga walay levadura. Ang nahauna ug ang ikapito nga adlaw maoy mga adlaw sa balaan nga katiguman, sa diha nga walay inalagad nga buhat ang pagahimoon. Sa ikaduha nga adlaw sa fiesta, ang nahaunang mga bunga sa pangani sa tuig gipresentar sa atubangan sa Dios. Ang sebada mao ang kinaunahang tanum sa Palestina, ug diha sa pagsugod sa fiesta kini nagsugod sa pagkahinog. Ang usa ka bugkos niining tanuma maoy giwarawara sa sacerdote diha sa atubangan sa

halaran sa Dios, ingon nga usa ka pag ila nga ang tanan Iya. Dili pagatigumon ang inani hangtud nga mahimo na kining mao nga tulomanon. {PM 668.4}

Kalim an ka mga adlaw gikan sa paghalad sa unang mga bunga, miabut ang Pentecostes, nga gitawag usab ug fiesta sa ting ani ug ang fiesta sa mga semana. Ingon nga usa ka pagpaila sa pagkamasala maton tungod sa lugas nga gihikay ingon nga kalan on, duruha ka buok ginudno nga may levadura nga gipakita sa atubangan sa Dios. Ang Pentecostes ning okupar ug usa ka adlaw, nga gihalad sa relihyoso nga pag alagad. {PM 668.5}

Diha sa ikapito nga bulan miabut ang Fiesta sa mga Tabernaculo, o sa pagpanigum. Kining maong fiesta nag ila sa mga hinatag sa Dios diha sa mga abut sa prutasan, sa kalobihanan. ug sa kaparrasan. Mao kini ang pinorongpurongan nga katiguman sa fiesta sa tuig. Ang yuta nakahatag na abut niini, ang mga inani gitigum na ngadto sa mga kamalig, ang mga bunga sa kahoy, ang lana. ug ang bino ginatipigan na, ang unang mga bunga ginareserba na, ug karon mianha na ang katawohan uban sa ilang mga halad sa pasalamat ngadto sa Dios, nga nagpanalangin kanila sa naghingapin. {PM 668.6}

Kining mao nga fiesta sa kinadak an maoy usa ka higayon sa paglipay. Naatol kini human gayud sa dakong adlaw sa pagtabon sa sala, sa diha nga ang kasiguruhan gihatag nga dili na pagahinumduman ang ilang pagkadautan. Ingon nga may kalinaw na sila uban sa Dios, miduul na sila karon sa atubangan Niya aron sa pag ila sa Iyang pagkamaayo, ug sa pagdayeg kaniya tungod sa Iyang kalooy. Ang mga kahago sa pag ani natapus, ug ang mga kabudlay sa bag ong tuig ingon nga wala pa magsugod, ang katawohan nakalingkawas gikan sa mga pag atiman, ug nakahimo sa pagtugyan sa ilang kaugalingon ngadto sa balaanon ug malipayon nga mga impluwensya sa higayon. Bisan pa nga ang mga amahan lamang ug ang mga anak ang gimandoan sa pagpakita diha sa mga fiesta, apan, sumala sa mahimo, ang tibook nga panimalay nagtambong niini, ug ngadto sa ilang pagkamaabiabihon ang mga sulogoon, ang mga Levihanon, ang mga dumoluong, ug ang kabus ginaabi abi. {PM 669.1}

Sama sa Pasko, ang Fiesta sa mga Tabernaculo maoy usa nga mahandumon. Diha sa paghandum sa ilang magpapanaw nga kinabuhi didto sa kamingawan, ang katawohan niining higayona magabiya sa ilang mga balay, ug magpuyo diha sa mga payag, o mga silonganan nga binuhat sa mga dahonon nga mga sanga sa kahoy sa “mga kahoy nga maanindot, mga sanga sa mga palma, ug mga sanga sa mga kakahoyan nga masiut, ug ang mga tangbo sa sapa.” Levitico 23:40, 42,43. {PM 669.2}

Ang nahaunang adlaw maoy usa ka balaan nga pagkatigum, ug ngadto sa pito ka mga adlaw sa fiesta gidugang ang ikawalo ka adlaw, nga gibantayan sa sama nga paagi. {PM 669.3}

Niining tinuig nga mga katiguman ang mga kasingkasing sa mga tigulang ug sa mga batan on ginapadasig diha sa pag alagad sa Dios, samtang ang panagkauban uban sa katawohan gikan sa nagkalainlain nga mga dapit sa yuta nagapalig on sa mga higut nga nagbugkos kanila ngadto sa Dios ug ngadto sa usa’g usa. Maayo kini alang sa katawohan sa Dios sa maong

higayon ang paghimo ug usa ka Fiesta sa mga Tabernaculo usa ka malipayon nga pagdumdum sa mga panalangin sa Dios ngadto kanila. Maingon nga ang mga anak sa Israel nagsaulog sa kaluwasan nga gihimo sa Dios alang sa ilang mga amahan, ug sa Iyang milagroso nga pagtipig kanila sulod sa ilang mga pagpanaw gikan sa Egipto, sa maong pagkaagi kita sa mapasalamaton maghinundum sa nagkalainlain nga mga paagi nga iyang gihimo alang sa pagdala kanato gikan sa kalibutan, ug gikan sa mangitngit nga kasaypanan, nganhi sa bililhong kahayag sa Iyang gracia ug sa kamatuoran. {PM 669.4}

Sila nga nagpuyo sa layo gikan sa tabernaculo, kapin sa usa ka bulan sa matag tuig ang ilang magamit sa pagtambong sa tinuig nga mga fiesta. Kining maong sumbanan sa paghalad ngadto sa Dios magapasantup sa kaimportante sa tinuhoanon nga pagsimba, ug ang pagkakinahanglan nga ipailalum ang atong hinakog, ug kalibutanong mga tinguha ngadto sa mga butang mga espirituhanon ug walay katapusan. Adunay mawala kanato kong dili nato tagdon ang katungod sa pagpakighogoyhugoy diha sa paglig onay ug sa pagdaisgay sa usa'g usa diha sa pag alagad sa Dios. Ang mga kamatuoran sa Iyang pulong mawad an sa ilang ka tataw ug sa ka hinungdanon diha sa atong mga hunahuna. Ang atong mga kasingkasing mohunong sa pagkanahayagan ug napaabtik sa balaan nga impluwensya, ug unya mokunhod kita sa atong espirituwalidad. Diha sa atong panag ubanuban ingon nga mga Cristohanon mawalaan kita ug dako tungod sa kakulang nato ug kalooy sa usa'g usa. Siya nga magalukob sa iyang kaugalingon alang sa iyang kaugalingon, wala magatuman sa katungdanan nga gilaraw sa Dios kaniya Kitang tanan mga anak sa usa ka Amahan, nga nagasalig sa usa ug usa alang sa kalipay. Ang mga pangangkon sa Dios ug sa katawohan ania kanato. Ang husto nga paggalam sa katilingbanon nga mga elemento sa atong kinaiya magadala kanato ngadto sa pagkalooy sa atong mga kaigsuonan, ug maghatag kanato ug kalipay diha sa atong mga paningkamot sa paglipay sa uban. {PM 670.1}

Ang Fiesta sa mga Tabernaculo dili lamang mahandumon, kondili masanglitanon. Dili lamang kini nagpahinumdum sa hamubo nga pagpuyo sa kamingawan, kondili, sama sa fiesta sa ting ani, kini nagsaulog sa pagpanigum sa mga bunga sa yuta, ug nagtudlo ngadto sa unahan ngadto sa dakong adlaw sa katapusang pagpanigum, sa diha nga ang Ginoo magapadala sa Iyang mga mangangani sa pagtigum pagtingob sa mga bunglayon diha sa binugkos alang sa kalayo, ug sa pagtigum sa trigo ngadto sa Iyang dapa. Nianang panahona ang tanang mga dautan pagalaglagon. Sila mahimong "daw wala sila mangatawo." Abdias 16. Ug ang tanang tingog diha sa tibook kalibutan magahiusa diha sa malipayon nga pagdayeg sa Dios. Nagaingon ang rebelador, "Nadungog ko ang tanang binuhat nga anaa sa langit ug sa yuta ug sa ilalum sa yuta ug anaa sa dagat, ug ang tanan diha niini, nga nanag ingon, Ngadto Kaniya nga nagalingkod sa trono ug ngadto sa Cordero, ang pagdalayeg ug ang kadungganan ug ang himaya ug ang gahum hangtud sa kahangturan." Pinadayag 5:13. {PM 670.2}

Ang katawohan sa Israel nanagdayeg sa Dios diha sa Fiesta sa mga Tabernaculo, samtang ilang nahinumduman ang Iyang kalooy diha sa ilang kaluwasan gikan sa kaulipnan sa Egipto

ug sa Iyang mahigugmaong kalolot alang kanila sa sulod sa ilang magpapanaw nga kinabuhi didto sa kamingawan. Nangalipay usab sila diha sa pagkamatngon sa pasaylo ug sa pagdawat, pinaagi sa tulomanon sa adlaw sa pagtabon sa sala, nga bag o pa nga natapus. Apan sa diha nga ang mga linukat ni Jehova luwas na ug matigum ngadto sa langitnong Canaan maluwas hangtud sa kahangturan gikan sa kaulipnan sa tunglo, nga sa ilalum niini "ang tibook kabuhatan nanagduyog sa pag agulo sa pagbati hangtud karon" (Roma 8:22), sila malipay uban sa kasadya nga dili malitok sa dila ug puno sa himaya. Ang dakong buhat ni Cristo sa pagpanghimayad alang sa mga tawo nianang panahona matapus na ug ang ilang mga sala mangapapas na hangtud sa kahangturan. {PM 671.1}

"Ang kamingawan ug ang mala nga yuta magmasadya;
Ug ang kamingawan magakalipay, ug mamulak sama sa rosas.
Kini mamulak sa kadagaya, ug magakalipay uban sa kasadya ug pag awit;
Ang himaya sa Lebano igahatag kaniya,
Ang katahum sa Carmelo ug Sharon;
Sila makakita sa himaya ni Jehova, ang katahum sa atong Dios.

"Unya ang mga mata sa mga buta mangabuka,
Ug ang mga igdulongog sa mga bungol makadungog.
Unya ang tawo nga piang molukso sama sa lagsaw
Ug ang dila sa amang magaawit: "Kay sa kamingawan magagula ang mga tubig,
Ug ang mga sapa sa kamingawan.
Ug ang nagakapagba nga balas mahimo nga usa ka linaw,
Ug ang giuhaw nga yuta magatubod sa tubig:....

"Ug didto may usa ka dalan, ug usa ka alagianan,
Ug kini pagatawgon Ang Alagianan sa Pagkabalaan;
Ang mahugaw dili moagi sa ibabaw niini;
Apan kini maila sa mga:
Maglalakaw nga mga tawo, oo ang mga hungog dili mangasayop sa sulod niini.

"Walay leon nga makaadto didto,
Ni bisan unsa nga manunukob nga mga mananap moadto didto,
Sila dili hikaplagan didto;
Apan ang mga linuwas magalakaw didto.

"Ug ang mga linukat ni Jehova mobalik,
Ug moanha uban ang pag awit alang sa Sion;
Ug ang kalipay nga walay katapusan anha sa ibabaw sa ilang mga ulo:
Sila makadawat sa kasadya ug kalipav,
Ug ang kasubo ug ang panghupaw mangahanaw."

Isaias 35:1, 2,5-10 {PM 671.2}

Kapitulo 52. Ang Unang mga Maghuhukom

Kining kapituluha gibase sa Maghuhukom 6-8;10.

Tapus makapahaluna sa Canaan, ang mga kabanayan wala maghimo ug malahutayon nga paningkamot sa pagtapus sa pagbuntog sa yuta. Ingon nga nakontento sa teritoryo nga nakoha na, sila gipangkapoy, ug ang gubat gihunong. “Ug nahitabo sa diha nga ang Israel napun an na sa kusog, nga ilang gibutang ang mga Canaanhon sa bulohaton sa pintakasi, ug wala sila papahawaa.” Hukom 1:28. {PM 673.1}

Sa matinud anon, si Jehova nagtuman diha sa Iyang bahin, sa mga saad nga gihimo ngadto sa Israel; naguba ni Josue ang gahum sa mga Canaanhon. ug giapud apud ang kayutaan ngadto sa mga banay. Ang nahibilin lamang alang kanila, nga magasalig diha sa kasigurohan sa langitnon nga tabang, mao ang pagtapus sa buhat sa pag agaw sa yuta gikan sa mga pumopuyo niini. Apan napakyas sila sa pagbuhat niini Pinaagi sa pagpakig abin sa mga Canaanhon, sa direkta ilang gilapas ang sugo sa Dios, ug niini napakyas sa pagtuman sa kondisyon nga sa ibabaw niini siya nakasaad sa pagbutang kanila sa pagpanag iya sa Canaan. {PM 673.2}

Sukad pa gayud sa unang pakigsulti sa Dios uban kanila didto sa Sinai, gipasidan an na sila batok sa pagsimba ug mga diosdios. Gilayon tapus namantala ang kasugoan, ang mensahe gipadala pinaagi kang Moises mahatungno sa mga nasud sa Canaan nga nag ingon: “Dili ka magayukbo sa ilang mga dios, ni mag alagad kanila, ni magbuhat ingon sa ginabuhat nila; kondili hinoon laglagon mo sila nga tanan, ug panugmokon mo gayud ang ilang mga larawan. Ug manag alagad kamo kang Jehova nga inyong Dios, ug Siya magapanalangin sa imong tinapay, ug sa imong tubig; ug pagakohaon ko ang sakit gikan sa taliwala mo.” Exodo 23:24, 25. Gihatag ang pasalig nga samtang magpabilin sila nga pasinugtanon, buntogon sa Dios ang ilang mga kaaway sa atubangan nila “Ipadala Ko ang Akong kahadlok sa unahan mo, ug pagalisangon Ko ang tanan nga katawohan nga imong pagaadtoan, ug pagahimoon Ko nga ang tanan mong mga kaaway motalikod kanimo. Ug magapadala Ako ug tamboboan sa unahan mo nga magaabog sa Hebehanon, ug Canaanhon, ug sa Hetehanon gikan sa atubangan mo. Dili Ko sila papahawaon gikan sa atubangan mo sulod sa usa ka tuig; tingali ang yuta mahimo nga kamingawan ug modaghan ang mga mananap sa kapatagan batok kanimo. Sa hinayhinay pagaabugon Ko sila gikan sa atubangan mo, hangtud nga magadaghan ka, ug magapanunod sa yuta....igabutang Ko ang imong mga kamot ang mga pumoluyo sa yuta, ug ikaw magapapahawa kanila gikan sa atubangan mo. Dili ka magbuhat ug pakigsaad uban kanila, ni sa ilang mga dios. Sa imong yuta dili sila magapuyo, tingali unya nga ikaw makasala batok Kanako; kay kong magaalagad ka sa ilang mga dios kini gayud mamahimong usa ka lit ag alang kanimo.” Exodo 23:27-33. Kining maong mga mando gisubli diha sa labing solemni nga paagi ni Moises sa wala pa ang iyang kamatayon, ug gisubli sila ni Josue. {PM 673.3}

Gibutang sa Dios ang Iyang katawohan didto sa Canaan ingon nga usa ka gamhanang kota sa pagpugong sa sulog sa dautan nga batasan, aron nga kini dili makalunop sa kalibutan. Kong matinumanon ngadto Kaniya, gilaraw sa Dios nga ang Israel magpadayon sa pagpanaug. Iyang ihatag ngadto sa ilang mga kamot ang mga nasud nga dagko pa ug gamhanap pa kay sa mga Canaanhon. Ang saad mao kini: "Kong magabantay kamo nga masingkamuton niining tanan nga mga sugo, nga Akong gisugo kaninyo,... Unya si Jehova magapapahawa niining tanang mga nasud gikan sa atubangan ninyo: ug magahingilin kamo ug mga nasud nga labing dagko ug labing kusgan pa kay kaninyo. Ang tanan nga dapit nga pagatumban sa lapalapa sa inyong mga tiil mamainyo: gikan sa kamingawan ug sa Lebano, gikan sa suba, ang suba sa Euprates, hangtud sa dagar nga katapusan mao ang inyong utlanan. Walay bisan kinsa nga tawo nga makaasdang sa atubangan ninyo; si Jehova nga inyong Dios magabutang sa kalisang ug kahadlok kaninyo sa ibabaw sa tibook nga nawong sa yuta nga inyong pagatumban sumala sa Iyang giingon kaninyo." Deuteronomio 11:22-25. {PM 674.1}

Apan sa walay pagtagad sa ilang hataas nga dadangatan, sila ningpili sa dalan sa kasayon ug sa pagpatuyang sa kaugalingon; ilang gipaligas ang ilang mga higayon alang sa pagtapus sa pagbuntog sa yuta; ug sulod sa daghang mga kaliwatan sila natakdan sa salin niining mga katawohan nga diwatero, nga sila, matud pa sa gitagna samanalagna, sama sa "mga puling sa inyong mga mata," ug ingon sa mga "tunok diha sa inyong mga kilid." Numeros 33:55. {PM 674.2}

Ang mga Israelhanon "mingsagol sila sa ilang kaugalingon uban sa mga nasud. ug nakakat on sa ilang mga buhat." Salmo 106:34-35. Nakigminyoay sila sa mga Canaanhon, ug ang pagsimba sa mga diosdios ningkanap ingon sa usa ka salat sa tibook nga yuta. "Ming alagad sila sa ilang mga diosdios, nga nahimong lit ag alang kanila. Oo, gihalad nila ang ilang mga anak lalake ug ang ilang mga anak nga babaye, ngadto sa yawa... ug ang yuta nahugawan tungod sa dugo... Busa misilaub ang kapungot ni Jehova batok sa mga katawohan, ug giluod Siya sa Iyang panulondon." Salmo 106:36-40. {PM 675.1}

Hangtud sa pagkamatay sa tanan sa kaliwatan nga nakadawat ug pahimangno gikan kang Josue, gamay ra ang pag uswag sa pagsimba ug mga diosdios; apan ang mga ginikanan maoy nag andam sa agianan alang sa apostasya sa ilang mga anak. Ang walay pagtagad sa mga gidili ni Jehova niadtong nakapanag iya sa Canaan, nagpugas sa mga liso sa pagkadautan nga nagpadayon sa pagdala ug mapait nga bunga sulod sa daghang mga kaliwatan. Ang yano nga mga batasan sa mga Hebreohanon naghatag kanila ug maayong panglawas; apan ang panag uban uban sa mga nasud misangput ngadto sa pagpatuyang sa kagustohan ug sa halalum nga pagbao, nga sa hinayhinay nakapakonhud sa lawasnon nga kusog, ug nakapaluya sa utoknon ug sa moralidad nga mga gahum. Tungod sa ilang mga sala ang mga Israelinhon nahimulag gikan sa Dios; ang iyang kusog nakoha gikan kanila, ug dili na sila makadaug batok sa ilang mga kaaway. Sa ingon niini nasakop sila sa mao gayud nga mga nasud nga pinaagi sa Dios ila unta sila nga mabuntog. {PM 675.2}

"Ilang gibiyaan si Jehova, ang Dios sa ilang mga amahan nga nagdala kanila gikan sa yuta sa Egipto," "ug iyang gitultulan sila didto sa kamingawan sama sa usa ka panon." "Ilang gihagit Siya sa pagkasuko tungod sa ilang mga hatag as nga dapit, ug ilang gipaabugho siya tungod sa ilang mga larawan nga linilok." "Busa gibiyaan niya sa taliwala sa mga tawo; ug gitugyan niya ngadto sa pagkabinihag ang iyang kusog, ug ang iyang himaya ngadto sa kamot sa kabatok." Hukom 2:12; Salmo 78:52, 58, 60, 61. Apan bisan pa niini wala niya talikdi sa hingpit ang Iyang katawohan. Diha kanunay usa ka salin nga nagmatinud anon kang Jehova; ug sa ngadto ngadto si Jehova nagpatindog ug matinumanon ug maisug nga mga tawo nga maoy moguba sa pagsimba sa mga diosdios ug magluwas sa mga Israelinhon gikan sa ilang mga kaaway. Apan sa namatay na ang manluluwas, ug ang katawohan nahigawas na gikan sa iyang pagbulot an, sa hinayhinay namalik sila ngadto sa ilang mga diosdios. Ug sa ingon niini ang sugilanon mahitungod sa pagtalikod ug sa pagsilot, sa pagsugid ug sa kaluwasan, gibalikbalik sa pagsubli. {PM 675.3}

Ang hari sa Mesopotamia, ang hari sa Moab, ug ang sunod kanila ang mga Filistehanon, ug ang mga Canaanhon sa Hasor, nga gipangulohan ni Sisera, nagpulipuli nga nahimong mga nagdaugdaug sa Israel. Si Otniel, si Shamgar, ug si Ehud, si Debora ug sa Barak, gipatindog ingon nga mga manluluwas sa ilang katawohan. "Apan "ang mga anak sa Israel naghimo niadtong dautan sa mga mata ni Jehova; ug si Jehova nagtugyan kanila ngadto sa kamot ni Madian." Kaniadto ang kamot sa malupigon nagpagaan lamang diha sa mga kabanayan nga nagpuyo diha sa silangan sa Jordan, apan diha sa mga kalisdanan sila ang unang magaantus. {PM 676.1}

Ang mga Amalekanhon didto sa habagatan sa Canaan, ingon man sa mga Madianhon diha sa silangang utlanan, ug didto sa mga kamingawan sa unahan, mao gihapon ang walay kalooy nga mga kaaway sa Israel. Ang naulahi nga nasud hapit malaglag sa mga Israelinhanon diha sa mga adlaw ni Moises, apan sukad niadto ningtubo sila sa hilabihan, ug nahimong daghan ug gamhanan. Gipang uhaw sila sa pagpanimalus; ug karon nga ang nagasalipod nga kamot sa Dios gikoha gikan sa Israel, ang ilang higayon miabut na. Dili lamang ang mga kabanayan nga diha sa silangan sa Jordan, kondili ang tibook nga yuta nag antus gikan sa ilang mga panulis. Ang lasangnon ug mapintas nga mga pumopuyo sa kamingawan. "sama sa mga dulon ang gidaghanon" (Hukom 6:5), nagdasok sa ilang pag adto sa yuta, uban sa ilang mga panon sa carnero ug sa mga baka. Sama sa usa ka lumalamoy nga sakit ningkaylap sila sa yuta, gikan sa suba sa Jordan ngadto sa Filistehanon nga kapatagan. Ning abut sila sa wala madugay sa nagsugod na ug kahinog ang mga alanihon, ug nagpabilin hangtud nga natigum ang katapusang mga bunga sa yuta. Ilang gihuboan ang mga kaumahan sa mga abut niini, ug gikawatan ug gidaugdaug ang mga pumopuyo, ug unya namalik ngadto sa mga kamingawan. Tungod niini ang mga Israelinhon nga nagpuyo sa yuta nga walay panalipod, napugos sa pagbiya sa ilang mga puloy anan, ug nagdul anav pagpuyo diha sa kinotaan nga mga lungsod, nangita ug dalangpanan diha sa mga salipdanan, o nangita ug kapasilongan bisan sa mga langob ug sa batoon nga mga salipdanan taliwala sa mga kabukiran. Nagpadayon kini nga pagpanglupig sulod sa pito ka tuig, ug unya, samtang ang katawohan nga diha sa ilang kagul

anan nagpatuo sa badlong ni Jehova, ug nagsugid sa ilang mga sala, nagpatindog na man ang Dios ug usa ka magtatabang alang kanila. {PM 676.2}

Si Gideon anak ni Joas, sa banay ni Manases. Ang bahin diin kini nga pamilya nahisakop wala magkupot ug taas nga katungdanan, apan ang panimalay ni Joas naila tungod sa kaisug ug sa kabuotan. Mahitungod sa iyang maisug nga mga anak nga lalake kini ang giingon: "Ang matag usa sama sa mga anak sa usa ka hari." Ang tanan gawas sa usa nahulog diha sa pagpakigbisog batok sa mga Madianhon, ug ang iyang ngalan gikahadlokan sa mga manunulong. Ngadto kang Gideon miabut ang langitnon nga pagtawag sa pagluwas sa iyang katawohan. Niadtong higayona, siya naggiuk ug trigo. Ang usa ka gamay nga kinaliro sa mga uhaw sa trigo ang gitagoan, ug ingon nga wala mangahas sa paggiuk niini diha sa naandan nga giukanan, didto siya paingon sa duul sa pug anan sa bino; tungod kay ang panahon sa pagpanghinog sa parras layo pa man kaayo, dili kaayo ginamatikdan ang mga kaparrasan. Samtang nagtrabaho si Gideon sa tinago ug sa kahimlu, nagmagul anon siya nga nagpamalandong sa kahimtang sa Israel, ug naghunahuna siya sa paagi nga mabunggo ang yugo sa malupigon gikan sa iyang katawohan. {PM 677.1}

Sa kalit lamang ang "Manulonda ni Jehova" nagpakita, ug misulti kaniya niining mga pulong, "Si Jehova nagauban kanimo, ikaw makusganong tawo sa kaisug." {PM 677.2}

"Oh Ginoo ko, kong si Jehova nag uban kanamo, ngano man lagi nga kining tanan nahitabo kanamo? ug hain na man ang tanan Niyang mga katingalahang buhat nga gisugilon kanamo sa among mga amahan, nga nag ingon: Wala ba si Jehova magkoha kanamo gikan sa Egipto? Apan karon si Jehova nagsalikway kanamo ug nagtugyan kanamo ngadto sa kamot ni Madian." {PM 677.3}

Ang Mensahero sa langit mitubag, "Lumakaw ka pinaagi niining imong kusog ug luwasa ang Israel gikan sa kamot sa Madian: wala ba ako magsugo kanimo?" {PM 677.4}

Nagtinguha si Gideon ug timailhan nga ang usa nga karon nalagsulti kaniya mao ang Manulonda sa Pakigsaad, kinsa nga nag agi nga panahon naghimo ug katingalahan alang sa Israel. Ang mga manulonda sa Dios nga nakighimamat ni Abraham, kaniadto mipabilin kadali aron sa pag ambit sa iyang pagkamaabi abihon; ug karon gipangamuyo ni Gideon ang langitnon nga Mensahero nga magpabilin ingon nga iyang dinapit. Sa iyang pagdali ngadto sa iyang balongbalong, iyang giandam gikan sa iyang nihit nga panudlanan ang usa ka nati sa kanding ug mga tinapay nga walay lebadura, ug iya kini nga gidala ug gipahiluna sa atubangan niya. Apan ang Manulonda mimando kaniya sa pag ingon, "Kohaa ang unod ug ang tinapay nga walay lebadura, ug ibobo kana sa ibabaw ning bato, ug ibobo mo ang sabaw." Gihimo kini ni Gideon, ug unya gihatag ang ilhanan nga iyang gitinguha: ginamit ang sungkod nga diha sa iyang kamot, gitumbok sa Manulonda ang unod ug ang dili linibadurahan nga tinapay, ug gilamoy ang halad sa usa ka kalayo nga migula gikan sa bato. Unya dayon nga kawala sa Manulonda gikan sa iyang igtatan aw. {PM 677.5}

Ang amahan ni Gideon, nga si Joas nga miambit diha sa apostasya sa iyang katagilungsod, nagpatindog didto sa Opra, diin siya nagpuyo, sa usa ka halaran ngadto kang Baal, nga niini ang katawohan sa lungsod nagsimba. Si Gideon gisugo sa pagpaguba niini nga halaran, ug sa pagpatindog ug usa ka halaran ngadto kang Jehova, ibabaw niadtong bato diin ang halad gilamoy, ug didto siya maghimo ug usa ka halad ngadto kang Jehova. Ang paghimo ug halad ngadto sa Dios gitugyan ngadto sa mga sacerdote, ug didto lamang gayud sa halaran sa Silo; apan Siya nga maoy nagtukod sa rituwal nga pag alagad, ug ngadto kang kinsa nga tudlo ang tanang mga halad, may gahum sa pag ilis sa mga kinahanglanon niini. Ang kaluwasan sa Israel pagaunhan sa usa ka solemni nga pagprotesta batok sa pagsimba ni Baal. Kinahanglan si Gideon modeklarar ug gubat batok sa pagsimba ug diosdios, sa dili pa mogula sa pagpakiggubat sa mga kaaway sa iyang katawohan. {PM 678.1}

Sa matinumanon ang langitnon nga mando gituman. Ingon nga iyang nahibaloan nga siya pagasupakon kong kini iyang buhaton sa dayag, gihimo ni Gideon ang buhat diha sa tinago; uban sa tabang sa iyang mga sulogoon, gitapus kining tanan sa usa lamang ka gabii. Hilabihan ka dako sa kasuko sa mga tawo sa Opra sa diha nga sila miabut, nianang pagkasunod nga buntag aron sa paghimo sa ilang mga paghalad ngadto kang Baal. Ila unta nga hunosan sa kinabuhi si Gideon, kong dili pa tungod kang Joas nga nasultihan mahitungod sa pagduaw sa Manulonda nga mitindog sa pagpanalipod sa iyang anak. “Makig away kamo alang kang Baal? Kun inyo ba nga luwason siya?” moay sulti ni Joas. “Siya nga makig away alang niini ipapatay ninyo siya samtang buntag pa: kong siya ugaling usa ka dios, paawaya siya lang sa iyang kaugalingon, tungod kay dunay usa nga nagbungkag sa iyang halaran.” Kong si Baal dili makahimo sa pagpanalipod sa iyang kaugalingon, unsaon man sa pagpiyal kaniya sa pagpanalipod sa iyang kaugalingon nga halaran, unsaon man sa pagpiyal kaniya sa pagpanalipod sa nagasimba kaniya? {PM 678.2}

Ang tanang mga hunahuna sa kabangis ngadto kang Gideon nangawala; ug sa diha nga iyang gihuyop ang trumpeta sa gubat, ang mga katawohan sa Opra maoy kauban sa unang mitigum ngadto sa iyang bandila. Ang mga tingpahibalo gipadala dayon ngadto sa iyang kaugalingon nga banay ni Manases, ug ngadto usab sa Asher, Zebulon, ug sa Naptali, ug ang tanan ningtubag sa pagtawag. {PM 679.1}

Wala mangahas si Gideon sa pagbutang sa iyang kaugalingon diha sa ulo sa kasundalohan nga wala pay dugang nga kamatuoran nga ang Dios nagtawag kaniya nganhi niini nga bulohaton, ug nga siya magauban kaniya. Siya miampo, “Kong ikaw magaluwas sa Israel pinaagi sa akong kamot, ingon sa imong gipamulong, ania karon, ako magabutang ug usa ka balhibo sa carnero sa ibabaw sa giukan; kong ang tun og anaa sa ibabaw sa balhibo lamang; ug kong ang tanang yuta mamala, nan, mahibaloan ko nga ikaw moluwas sa Israel pinaagi sa akong kamot, sumala sa imong gipamulong.” Nianang pagkabuntag ang balhibo nahumod, samtang ang yuta magmala. Apan karon mibutho ang usa ka pagduhaduha, tungod kay natural man sa balhibo nga mosurop ug inalisngaw kong anaa niini diha sa kahanginan; dngali ang pagsulay dili kaayo matuohan. Tungod niini, nangayo siya nga balihon ang

ilhanan, nagahangyo nga dili makapasungot sa Dios ang iyang hilabihan nga pagpanagana. Gitugotan ang iyang hangyo. {PM 679.2}

Tungod kay nadasig siya, si Gideon maoy nag una sa iyang mga kasundalohan aron sa pagpakiggubat sa mga manunulong. “Ang tanang mga Madianhon ug ang mga Amalekanhon ug ang mga anak sa silangan nanaghiusa sa pagtigum, ug sila nangadto ug nanagpahaluna sa walog sa Jezreel.” Ang tibook puwersa ilalum sa kamandoan ni Gideon kadoan ug duha lamang katawo; apan uban sa hilabihan ka baga sa panon sa kaaway nga nakatag sa atubangan niya, ang pulong ni Jehova miabut nganha kaniya nga nagaingon: “Ang katawohan nga anaa uban kanimo daghan ra kaayo alang kanako aron sa pagtugyan sa mga Madianhon ngadto sa ilang mga kamot, tingali unta ang Israel magapagarbo sa ilang kaugalingon batok kanako, nga magaingon: Ang akong kaugalingong kamot maoy nakaluwas kanako, Busa karon, isangyaw mo sa mga igdulongog sa mga katawohan sa pag ingon: Bisan kinsa ang napun an sa kahadlok ug nangurog, pumauli siya ug pumahawa gikan sa bukid sa Galaad.” Sila nga walay gusto moatubang sa katalagman ug sa mga kalisdanan, o kang kinsang tinguha nga kalibutanon magabira sa ilang mga kasingkasing gikan sa buhat sa dios, dili makadugang ug kusog sa mga kasundalohan sa Israel. Ang ilang presensya mahimo hinuon nga hinungdan sa kaluya. {PM 679.3}

Nahimo na nga usa ka balaod sa Israel nga sa dili pa sila moadto sa gubat, ang nagasunod nga proklamasyon pagahimoon sa tibook nga kasundalonan: “Kinsa bang tawohana ang nakatukod ug balay nga bag o ug wala magpahinungod niini? Palakta siya ug papaulia sa iyang balay, tingali unya kong siya mamatay sa panggubatan, ug laing tawo ang magpahinungod niini. Kinsa ba ang nakatanum ug usa ka parrasan ug wala makapahimulos sa bunga niini? Palakta siya ug papaulia sa iyang balay, tingali unya kong siya mamatay sa panggubatan ug laing tawo ang magpahimulos sa bunga niana. Ug kinsa ba ang nakapakasal sa usa ka babaye, ug wala siya makadawat kaniya? Palakta siya ug papaulia sa iyang balay, tingali unya kong siya mamatay sa panggubatan, ug laing tawo ang makadawat kaniya.” “Ug ang mga ponoan sa mga sundalo managsulti pa sa katawohan, ug magaingon sila: Kinsa ba ang tawo nga mahadlokon ug maluya ug kasingkasing? Palakta siya ug papaulia sa iyang balay, tingali unya matunaw ang kasingkasing sa iyang mga igsoon ingon sa iyang kasingkasing.” Deuteronomio 20:5-8. {PM 680.1}

Tungod kay hilabihan ra ka diyutay ang iyang mga kasundalohan kong itandi sa mga kasundalohan sa iyang kaaway, si Gideon naglikay sa paghimo sa mao nga pagmantala. Apan giabot siya ug kalibug sa paghibalo nga ang iyang kasundalohan daghan ra kaayo. Nakita ni Jehova ang garbo ug ang pagkawalay pagtoo nga diha sa kasingkasing sa Iyang katawohan. Ingon nga nadasig sa makatandog nga mga pangaliya ni Gideon, sila ningtubag dayon, apan daghan ang nangahadlok sa ilang pagkakita sa daghan kaayo nga katawohan sa mga Madianhon. Apan kong sa gidaghanon sa Israel makadaug man gayud sila, kadtong maong mga kasundalohan mopahinungod gayud sa himaya nganha kanila imbis nga ngadto sa Dios. {PM 680.2}

Gituman ni Gideon ang mando ni Jehova, ug uban sa mabug at nga kasingkasing iyang nakita ang kawhaan ug duha ka libo, o kapin sa duruha ka bahin kong bahinon sa tulo ang tibook nga kasundalohan niya, nga namauli sa ilang mga puloy anan. Miabut pag usab ang pulong ni Jehova nga nag ingon: "Ang katawohan daghan pa kaayo; dad a sila ngadto sa tubig, ug sila sulayan Ko didto alang kanimo: ug mahitabo nga kinsa kadtong Akong igaingon kanimo: Kini makakuyog kanimo, ug ang mao makauban kanimo: ug tungod kang bisan kinsa Ako magaingon kanimo: Kini dili makauban kanimo, ang mao dili makauban kanimo." Ang katawohan gidala ngadto sa tubig, nga nagdahum sa paghimo ug dihadiha nga pagsulong sa kaaway. Ang pipila sa madali mikoha ug diyutay nga tubig diha sa ilang kamot, ug nagtilap niini samtang sila nagpadayon sa paglakaw; apan hapit ang tanan nga ningluhod aron sa pag inom sa tubig nga daw walay gidalian. Kadtong igo lang nga mikabo sa tubig sa ilang kamot tulo ka gatus lamang sa napulo ka libo nga pinili; ang uban gitugotan sa pagpauli ngadto sa ilang mga puloy anan. {PM 683.1}

Pinaagi sa labing yano nga paagi, ang taras kanunay nga ginasulayan. Kadtong magtuong sa pagsangkap sa ilang kaugalingon lamang nga mga kinahanglan sa panahon sa katalagman, dili mao ang katawohan nga pagasaligan sa panahon sa emerhensya. Si Jehova walay dapit sa Iyang bulohaton alang sa tapulan ug sa mapatuyangon sa kaugalingon Ang katawohan nga Iyang pagapilion mao ang diyutay kinsa dili motugot nga ang ilang kaugalingon nga mga kinahanglanon makalangan kanila;. sa pagbuhat sa ilang katungdanan Ang pinili nga tulo ka gatus nga mga lalake wala lamang magbaton sa kaisug ug sa pagpugong sa kaugalingon, kondili mga tawo sila sa pagtoo. Wala nila mahugawi ang ilang kaugalingon sa diwata. Makahimo ang Dios sa pagmando kanila, ug pinaagi kanila siya makabuhat ug kaluwasan alang sa Israel. Ang kalampusan dili magaagad sa gidaghanon. Ang Dios makahimo sa pagluwas pinaagi sa diyutay ingon man nga pinaagi sa daghan. Siya mapasidunggan dili pinaagi sa dagko nga gidaghanon kondi paagi sa taras niadtong nag alagad Kaniya. {PM 683.2}

Ang mga Israelinhon gipahimutang diha sa ibabaw sa usa ka bungtod nga nagdungaw sa walog diin ang mga panon sa mga manunulong nagcampo. "Ug ang mga Madianhon ug ang Amalekanhon ug ang tanan nga mga anak sa silangan nanagpahiluna sa walog ingon sa mga dulon sa kadaghanon; ug ang ilang mga kamelyo dili maisip ingon sa balas nga anaa sa baybayon sa gidaghanon." Hukom 7:12. Mikurog si Gideon samtang nagpamalandong siya mahitungod sa bugno nianang pagkaugma. Apan si Jehova misulti kaniya diha sa gabii, ug nagsugo kaniya, uban kang Pura nga iyang sulogoon, sa paglugsong ngadto sa campo sa mga Madianhon, nga didto siya makadungog ug usa ka butang alang sa pagpadasig kaniya. Siya miadto, ug samtang siya naghulat diha sa kangitngit ug sa kahilum, nadungog niya ang usa ka sundalo nga naghinugilon sa iyang damgo ngadto sa iyang kauban: "Ania karon. ako nagdamgo; ug ania karon, usa ka tinapay sa sebada naiigid ngadto sa campo sa Madian, ug nahiabut ngadto sa balongbalong, ug nahibangga kini, mao nga napuk an, ug nabalit ad, mao nga ang balongbalong mihapla." Ang usa ka sundalo mitubag sa mga pulong nga nakapalihok sa kasingkasing sa usa ka tingpatalinghug nga wala makita, "kini dili lain kondili ang espada

ni Gideon ang anak nga lalake ni Joas, usa ka tawo sa Israel: ngadto sa iyang kamot gitugyan sa Dios ang Madian ug ang tanan niyang panon." Giila ni Gideon ang tingog sa Dios nga nakigsulti kaniya pinaagi niadtong mga dumoluong nga Madianhon. Sa iyang pagbalik ngadto sa pipila ka mga tawo nga ubos sa iyang kamandoan, siya miingon, "Tumindog kamo kay si Jehova nagtugyan nganha sa inyong mga kamot sa panon sa Madian." {PM 683.3}

Pinaagi sa langitnong mando, ang usa ka plano sa pagsulong gisugyot ngadto kaniya. nga dihadiha iyang gituman. Ang tulo ka gatus nga mga lalake gibahin sa tulo ka mga kompaniya. Ngadto sa matag tawo gihatag ang usa ka trumpeta, ug ang usa ka sulo nga gitago diha sa sulod sa usa ka kolonon nga pitsir. Ang mga tawo gipahimutang sa usa ka paagi nga sulongon nila ang campo gikan sa nagkalainlain nga bahin niini. Diha sa kahilum sa kagabhion, sa sinyas gikan sa budyong sa gubat ni Gideon, ang tulo ka mga kompaniya magpatingog sa ilang mga trumpeta; unya sa ilang pagbuak sa ilang mga pitsir, ug sa pagpasundayag sa nagasilaub nga mga sulo, ilang gidasmagan ang kaaway uban sa makalilisang nga singgit sa gubat. "Ang espada ni Jehova ug ni Gideon!" {PM 684.1}

Ang nangatulog nga kasundalohan sa kalit nahigmata. Diha sa matag kilid nakia ang hayag sa nagdilaab nga mga sulo. Diha sa tanang dapit nadungog ang tingog sa mga trumpeta uban sa singgit sa mga manunulong. Sa pagtoo nga ang ilang kaugalingon diha sa gahum sa usa ka dili mabangbang nga puwersa, ang mga Madianhon napuno sa hilabihan nga kahadlok. Uban sa mga singgit sa kahadlok, nangalagiw sila tungod sa ilang kinabuhi, ug sa pagkaingon nga kaaway ang ilang mga kauban, nagpinatyanay sila ang usa sa usa. Samtang mikuyanap ang balita sa kadaugan, linibo sa mga tawo sa Israel nga gipapauli ngadto sa ilang mga puloy anan, mibalik sa pag ipon ni Gideon sa paggukod sa ilang mga kaaway nga nangalagiw. Ang mga Madianhon midagan paingon sa Jordan, nga naglaum sa pag abut sa ilang kaugalingon nga teritoryo, didto sa unahan sa suba. Mipadagan si Gideon ug mga mensahero ngadto sa banay ni Epraim, nga nagdasig kanila sa pagtagbo sa mga layas diha sa habagatang mga sapasapa. Sa kasamtangan, uban sa iyang tulo ka gatus nga "naluya, apan nagpadayon pa sa paggukod," si Gideon mitabok sa sapa nga matingahaon sa pag apas kanila nga nakaabut na sa ilang pagsibog sa pikas sa sapa. Ang duruha ka mga prinsipe, si Seba ug si Salmuna, nga maoy nagmando sa tibook nga panon, ug nakaikyas uban sa napulo'g lima ka libo nga mga sundalo, naapsan ni Gideon, ug ingon nga nagkatibulaag ang ilang puwersa, ang mga pangulo nadakpan ug gipamatay {PM 684.2}

Niining halandumon nga kapildihan, dili moubos sa usa ka gatus ug kaluhaan ka libo sa mga kaaway ang nangamatay. Nabunggo ang gahum sa mga Madianhon, sa pagkaagi nga sila wala na gayud makig awav pagusab sa Israel. Ang balita tulin nga mikatap sa halayo nga ang Dios sa Israel miaway na man pag usab alang sa iyang katawohan. Walay pulong ang arang makahulagway sa kalisang sa nagalibut nga mga nasud sa diha nga ilang nahibaloan nga ang yano nga mga paagi nakadaug batok sa gahum sa usa ka katawohan nga mapangahason ug manggubat. {PM 685.1}

Ang pangulo nga gipili sa Dios sa pagbuntog sa mga Madianhon, wala magkupot ug inila nga katungdanan sa Israel. Dili siya usa ka magmamando, o usa ka sacerdote, o usa ka Levihanon. Nagbati siya sa iyang kaugalingon nga mao ang labing gamay diha sa panimalay sa iyang amahan. Apan nakita sa Dios diha kaniya ang usa ka tawo nga may kaisug ug kabuotan. Wala siya magmasaligon sa iyang kaugalingon, ug andam sa pagsunod sa pag agak ni Jehova. Ang Dios dili kanunay magpili, alang sa iyang buhat, mga tawo nga may labing daghan ug mga talento; apan siya nagapili niadtong magamit Niya pag ayo. “Ang pagkamapainubsanon magauna sa kadungganan.” Proverbio 15:33. Si Jehova makabuhat nga labing masangputanon pinaagi niadtong labing nagabati sa ilang kaugalingong pagkadili takus, ug magasalig diha Kaniya ingon nga ilang pangulo ug tinubdan sa kusog. Himoon Niya siya nga kusgan pinaagi sa paghiusa sa ilang kaluyahon ngadto sa Iyang kusog, ug kaalam pinaagi sa pagdugtong sa ilang pagkawalay alamag nganha sa Iyang kaalam. {PM 685.2}

Kong ilang mahalon ang tinuud nga pagpaubos, si Jehova makahimo ug dako pa alang sa Iyang katawohan; apan pipila lamang ang mapiyalan sa bisan unsa nga dako nga katungdanan o kalampusan nga dili mahimong masaligon sa kaugalingon, ug malimtanon sa ilang pagsalig sa Dios. Maoy hinungdan nga dina sa pagpili sa mga ginamiton alang sa Iyang buhat, pagasayloan ni Jehova kadtong gipasidunggan sa kalibutan ingon nga mga bantugan, utokan, ug malantip sa utok. Sagad kini sila mga garboso ug magabait nga igo na ang iyang kaugalingon. Sila magbati nga makahimo sa pagbuhat nga walay tambag gikan sa Dios. {PM 686.1}

Ang yano nga buhat sa kusog nga paghuyop sa trumpeta sa kasundalohan ni Josue libot sa Jerico, ug sa gamay nga pundok ni Gideon libut sa mga panon sa Madian, nahimong masangputanon, pinaagi sa gahum sa Dios, sa pagbuntog sa gahum sa iyang mga kaaway. Ang labing hingpit nga sistema nga mahimo sa katawohan, nga mahimulag sa Dios, mosangput sa kapakyasan, samtang ang labing dili masaaron nga mga paagi molampus kong kini langitnon nga pagkatudlo, ug gibuhat uban sa pagpaubos ug sa pagtoo. Ang pagsalig sa Dios, ug ang pagkamasinulondon ngadto sa Iyang kabubut on, ingon kahinungdanon ngadto sa Cristohanon diha sa espirituhanon nga gubat ingon kahinungdanon ngadto kang Gideon ug kang Josue sa ilang mga gubat batok sa mga Canaanhon. Pinaagi sa nasublisubli nga mga pasundayag sa Iyang gahum alang sa Israel, pagadad on sila sa Dios sa pagbaton ug pagtoo diha kaniya uban sa pagsalig sa pagtinguha sa Iyang tabang diha sa tanang emerhensya. Ingon kaandam Siya sa pagbuhat uban sa panlimbasug sa Iyang katawohan karon, ug sa paghimo ug mga butang pinaagi sa maluya nga mga ginamiton. Ang Dios “arang makahimo sa tanang mga butang sa sukod nga labaw pa gayud kadaghan kay sa atong arang mapangayo o mahunahuna.” Efeso 3:20. {PM 686.2}

Mipauli si Gideon gikan sa paggukod sa mga kaaway sa nasud, aron sa paghinagbo sa pagsaway ug sa pasangil gikan sa iyang kaugalingong katagilungsod. Sa diha nga sa iyang pagtawag ang mga lalake sa Israel milihok batok sa mga Madianhon. ang banay ni Epraim nagpabilin sa luyo. Ilang gitan aw ang paningkamot nga usa ka makatalagmanon nga buhat;

ug ingon nga si Gideon wala magdala kanila ug pinasahi nga pagtawag, ilang gipahimuslan kini nga pamalibad sa pagtipon sa ilang mga kaigsoonan. Apan sa pag abut kanila sa balita sa kadaugan sa Israel, ang mga Epraimonon nangasina tungod kay wala sila makaapil niini. Tapus sa kapildihan sa Madianhon, giilog sa mga tawo sa Epraim ang mga sapasapa sa Jordan ubos sa mando ni Gideon, ug sa ingon niini nasanta ang pagkalagiw sa mga layas. Pinaagi niini daghan kaayo sa kaaway ang napatay, uban kanila ang duruha ka mga prinsipe nga si Oreb ug si Zeeb. Sa ingon niini ang katawohan sa Epraim misunod sa pagpakiggubat, ug mitabang sa paghingpit sa kadaugan. Apan bisan pa niini, sila nangabubho ug nasuko, nga daw si Gideon nadala sa iyang kaugalingon nga kabubut on ug paghukom. Wala nila makita ang kamot sa Dios diha sa kadaugan sa Israel, wala nila maila ang Iyang gahum ug kalooy diha sa ilang kaluwasan; ug niini gayud nga kamatuoran nagpakita kanila nga dili takus nga pagapilion ingon nga Iyang pinasahi nga mga ginamiton. {PM 687.1}

Sa ilang pagpauli uban sa mga handumanan sa kadaugan, sa masuk anon ilang gibasul si Gideon nga nag ingon" "Nganong nagbuhat ka kanamo sa ingon, nga ikaw wala magtawag kanamo sa diha nga ikaw miadto sa pagpakig away sa mga Madianhon?" {PM 687.2}

"Unsa man karon ang akong nabuhat sa pagpakitanding kaninyo?" mitubag si Gideon "Dili ba ang paghipos sa mga parras sa Epraim labi pang maayo kay sa pagpangani sa Abiezer? Ang Dios nagtugyan diha sa invong kamot sa mga prinsipe sa Madian, si Oreb ug si Zeeb: ug unsay akong hingarangan sa pagbuhat sa pakigtanding kaninyo?" {PM 687.3}

Sayon ra unta nga mahaling ngadto sa panaglalis ang espiritu sa pangabubho ug mahimo unta ang pag awayay ug ang pagbanaw sa dugo; apan ang dili mapaaron ingnon nga tubag ni Gideon nakapahilum sa kasuko sa mga tawo sa Epraim, ug namauli sila sa kalinaw ngadto sa ilang mga puloy anan. Bisan siya dili matarug ug dili mapauyon uyonon diin may labut ang prinsipyo, ug diha sa gubat siya usa ka "gamhanan nga tawo sa kaisug," si Gideon nagpasun dayag usab sa usa ka espinitu sa pagkamatinahuron nga talagsa ra makita. {PM 687.4}

Ang katawohan sa Israel, sa ilang pagkamapasalamaton tungod sa kaluwasan gikan sa mga Madianhon, nagsugyot ngadto kang Gideon nga siya mahimong ilang hari, ug nga ang trono pagapalig onon ngadto sa iyang mga kaliwat. Kining maong sugyot maoy direkta nga paglapas sa mga prinsipyo sa teyokrasya. Ang Dios mao ang hari sa Israel, ug alang kanila nga magbutang ug usa ka tawo ibabaw sa trono maoy usa ka pagsalikway sa ilang langitnon nga Hari. Giila kini ni Gideon; ang iyang tubag nagapakita kong unsa ka tinuud ug ka halangdon ang iyang mga tumong. "Ako dili maghan kaninyo, ni ang akong anak magahari kaninyo; si Jehova ang magahari kaninyo." {PM 688.1}

Apan gibudhian si Gideon ngadto sa lain pa nga kasaypanan, nga maoy nagdala ug kaalautan sa iyang balay ug sa ibabaw sa tibook Israel. Ang panahon nga walay kalihokan nga magasunod sa usa ka dakong pakigbisog sagad mapuno sa dako pa nga katalagman kay sa panahon sa kasamok. Nganhi niining maong katalagman si Gideon nabukas. Ang usa ka espiritu sa kabalaka dina kaniya. Sa kanhi matag baw na siya sa pagtuman sa mga mando nga

gihatag kaniya gikan sa Dios; apan karon, inay nga maghulat sa langitnon nga paggiya, misu god siya sa pagplano sa kinaugalingon. Sa diha nga ang mga kasunda lohan makahimo ug usa ka halandumon nga kadaugan, pilopilohan makahimo ug usa ka halandumon nga kadaugan, pilopiloon ni Satanas ang iyang paningkamot sa pagguba sa buhat sa Dios. Sa ingon niini ang mga hunahuna ug mga plano gisugyot ngadto ni Gideon, nga pinaagi niini ang katawohan sa Israel nahisalaag. Tungod kay gisugo siya sa paghimo ug halad sa ibabaw sa bato diin ang Manulonda nagpakita kaniya, nakahukom si Gideon nga siya natudlo sa paghimo sa katungdanan sa usa ka sacerdote. Sa walay paghulat alang sa langitnon nga pagpanugot, gitinguha niya sa paghatag ug usa ka angayan nga dapit, ug sa pagtukod ug usa ka sistema sa pagsimba nga sama sa ginahimo didto sa tabernaculo. Uban sa maligon ug inila nga pagbati nga nagdapig kaniya, wala siya maglisud sa pagpatuman sa iyang plano. Tungod sa iyang hangyo, ang tanang mga ariyos nga bulawan nga nailog gikan sa mga Madianhon gihatag nganha kaniya ingon nga iyang bahin sa mga inilog. Gitigum usab sa katawohan ang daghang ubang mahalon nga mga butang, apil sa maayong pagkadayandayan nga mga saput sa mga prinsipe sa Madian. Gikan sa materyal nga gitigum, si Gideon naghimo ug usa ka ephod ug usa ka tabon sa dughan, sinundog niadtong gisul ob sa labaw nga sacerdote. Ang iyang gibuhat nagmatuud nga usa ka lit ag ngadto sa Israel. Kining dili tinugotan nga pagsimba maoy nagdaldal sa daghang katawohan sa pagbiya sa katapusan kang Jehova, aron sa pag alagad sa mga diosdios. Tapus sa kamatayon ni Gideon, daghan kaayo, taliwala kanila mao ang iyang kaugalingong pamilya, mitipon niini nga apostasya. Ang katawohan gidala halayo gikan sa Dios sa mao ra nga tawo nga kaniadto maoy nagbuntog sa ilang pagdiwata. {PM 688.2}

Adunay pipila nga nakaamgo kong unsa ka dako ang impluwensya sa ilang mga pulong ug mga binuhatan. Pagkasagad nga ang mga kasaypanan sa mga ginikanan naghimo sa labing makadaut nga mga epekto sa ilang mga anak ug sa mga anak sa ilang mga anak, sa dugay na nga panahon tapus ang mga nagabuhat napahiluna na sa ilang mga lubnganan. Ang matag usa nagapaningkamot sa pagbutang ug impluwensya ngadto sa uban, ug mapaninglan tungod sa resulta sa maong impluwensya. Ang mga pulong ug mga kalihokan may usa ka epektibo nga gahum, ug ang hataas nga umalabut nga kinabuhi magpakita sa epekto sa atong kinabuhi dinhi. Ang lakra nga nahimo sa atong mga pulong ug mga binuhatan sa pagkatinuud magasumbalik diha sa atong kaugalingon diha sa panalangin ug diha sa pagtunglo. Kining mao nga panghunahuna nagahatag ug usa ka makahahadlok nga pagkasolemni sa kinabuhi, ug magabitad kanato ngadto sa Dios diha sa mapainubsanon nga pag ampo nga maov magagiya kanato pinaagi sa Iyang kaalam. {PM 689.1}

Kadtong nagtindog diha sa kinatas an nga mga katungdanan may kalagmitan nga makapasaag. Ang labing makinaadmanon masayop; ang labing kusgan mahimo nga magakiangkiang ug madam ag. Adunay panginahanglan nga ang kahayag gikan sa itaas kanunay nga ipabuhagav sa atong dalanon. Ang ato lamang nga kahilwasan anaa sa pagpiyal sa atong agianan ngadto Kaniya nga nag ingon, “Sumonod kamo Kanako.” {PM 689.2}

Tapus sa kamatayon ni Gideon, “ang mga anak sa Israel wala mahinumdum kangjehova nga ilang Dios, nga nagluwas kanila gikan sa kamot sa tanan nilang mga kaaway sa bisan diin nga dapit. Ni magpakita sila ug kalolot sa balay ni Jerobaal, nga mao si Gideon, sumala sa tanang kaayo nga iyang gipakita sa Israel.” Malimtanon sa tanan nga ilang nautang kang Gideon, nga ilang maghuhukom ug manluluwas, ang katawohan sa Israel midawat sa iyang anak sa gawas nga si Abimelek ingon nga ilang hari, kinsa, nga aron sa pagpadayon sa iyang gahum, mipatay sa tanang anak ni Gideon gawas sa usa. Sa diha nga ang katawohan magsalikway sa kahadlok sa Dios, dili sila magdugay sa pagtalikod gikan sa kadungganan ug sa kabuotan. Ang pagila sa kalooy ni Jehova magdala ngadto sa usa ka pagila niadtong gigamit ingon nga mga ginamiton sa pagpanalangin sa Iyang katawohan, sama kang Gideon. Ang madaugdaugon nga buhat sa Israel ngadto sa balay ni Gideon maoy mapaabut gikan sa usa ka katawohan nga nagpaila sa hilabihan nga pagkadili mapasalamaton ngadto sa Dios. {PM 689.3}

Human sa kamatayon ni Abimelek, ang listahan sa mga maghuhukom nga nahadlok kang Jehova, sulod sa usa ka panahon nahimong usa ka pugong sa pagsimba ug diosdios; apan sa wala madugay ang mga katawohan ningbalik ngadto sa mga binuhatan sa pagano nga mga balangay sa libut kanila. Taliwala sa amihanang mga kabanayan, ang mga dios sa Siria ug sa Sidon daghan ug mga magsisimba. Didto sa habagatang kasadpan ang mga larawan sa mga Filistehanon, ug didto sa silangan sila sa Moab ug Amon, nagpaliso sa mga kasingkasing sa Israel gikan sa Dios sa ilang mga amahan. Apan dali ra miabut ang silot sa apostasya. Ang mga Amonhanon nagbuntog sa mga banay sa silangan, ug sa pagtabok sa Jordan gisulong ang teritoryo sa Juda ug sa Epraim. Didto sa kasadpan ang mga Filistehanon mibarug gikan sa ilang kapatagan nga ubay sa dagat, ug gipanunog ug gipanulis ang tanan. Niining hugnaa ang Israel gipasagdan na man ngadto sa gahum sa mga kaaway nga walay kalooy. {PM 690.1}

Nangita na man ug panabang ang katawohan gikan Kaniya nga kaniadto ilang gitalikdan ug giinsulto. “Ang mga anak sa Israel mingtuaw ngadto kang Jehova, nga nanag ingon Kami nakasala batok Kanimo tungod kay gibiyaan namo ang among Dios, ug nagalagad sa mga baal.” Apan ang kasub anan wala makapakita ug tinuud nga paghinulsol. Nagbalata ang katawohan tungod kay ang ilang mga sala maoy hinungdan sa pag antus sa ilang mga kaugalingon, apan dili tungod kay ilang gipakaulawan ang Dios pinaagi sa paglapas sa Iyang balaan nga kasugoan. Ang tinuud nga paghinulsol labaw pa kay sa kasub anan tungod sa sala Mao kini ang dili mabawog nga pagliso halayo sa dautan {PM 690.2}

Gitubag sila ni Jehova pinaagi sa usa sa Iyang mga manalagna: “Wala ba Ako magluwas kaninyo gikan sa mga Egiptohanon, ug gikan sa mga Amorehanon, gikan sa mga anak sa Amnon, ug gikan sa mga Filistehanon? Sa mga Sidonianhon usab, ug sa mga Amalekanhon, ug sa mga Maonhanon, nanagdaugdaug kaninyo; ug kamo mingtuaw Kanako, ug giluwas Ko kamo gikan sa ilang kamot. Bisan pa niini, kamo mingbiya Kanako, ug nag alagad sa laing dios; sa ingon niini dili na Ako magaluwas kaninyo. Panlakaw kamo, ug sangpita ang mga dios nga inyong gipili; paluwasa siya kaninyo sa panahon sa inyong kagul anan.” {PM 691.1}

Kining solemm ug makahahadlok nga mga pulong magadala sa hunahuna ngadto sa laing talan-awon ang dakong adlaw sa katapusang paghukom sa diha nga ang mga nagsalikway sa kalooy sa Dios ug ang mga tigtamay sa Iyang gracia pagadad on sa nawong ug nawong sa Iyang hustisya. Diha sa maong hukmanan sila maghatag ug husay sa nahalad nilang mga talento nga hinatag sa Dios, sa mga talento sa panahon, sa mga kinitaan, o sa panabut, ngadto sa pag alagad sa mga dios niini nga kalibutan. Ilang gitalikdan ang ilang tinuud ug mahigugmaon nga Higala, aron sa pagsunod sa dalan sa kasayon ug sa kalibutanon nga kalipay. Sa usa ka higayon sila nagplano sa pagbalik ngadto sa Dios; apan ang kalibutan uban sa mga kabuangan ug mga limbong niini, maoy nakakoha sa pagtagad. Ang mga kalingawan nga dili seryoso, ang garbo sa pamisti, ang pagpatuyang sa kagustohan, nakapagahi sa kasingkasing ug nakapabinhud sa tanlag, aron ang tingog sa kamatuoran dili madongog. Gibiaybiay ang katungdanan. Ang mga butang nga may bili nga walay kinutoban gaan lamang ang pagtagad, hangtud ang kasingkasing mawad an sa tanang tinguha sa pagsakripisyo alang Kaniya nga naghatag sa hilabihan alang sa tawo. Apan panahon sa pagpangani ilang matigum ang ilang napugas. {PM 691.2}

Si Jehova nagaingon: “Ako nagtawag ug kamo mingbalibad; Akong gibayaw ang Akong kamot, ug walay tawo nga nagtagad; apan gisalikway ninyo ang tanan Ko nga tambag, ug dili mobuot sa Akong pagbadlong:... sa diha nga moabut ang inyong kahadlok sama sa usa ka bagyo, ug moabut ang inyong pagkaalaut sama sa usa ka alimpolos; sa diha nga ang kasakit ug ang kaguol modangat kaninyo. Unya sila mosangpit kanako, apan Ako dili motubag; sila magapangita nga masingkamuton Kanako, apan sila dili makakaplag Kanako. Tungod kay ilang gidumtan ang kinaadman, ug wala magpili sa pagkahadlok kang Jehova, sila wala mobuot sa Akong tambag, sila nagtamay sa tanan Ko nga pagbadlong. Busa sila magakaon sa bunga sa liang kaugalingong dalan, ug mangalusog sa ilang kaugalingong mga lalang Kay ang pagkasukihan sa mga tawog walay pagtagad mopatay kanila ug ang mapasagarong pagpatuyang sa mga buang molaglag kanila Apan bisan kinsa nga mamati kanako magapuyo sa kasigurohan, ug magamalinawon nga walay kahadlok sa kadautan.” Proverbio 1:24-31, 33. {PM 691.3}

Karon ang mga Israelinhon nagpaubos sa ilang kaugalingon sa atubangan ni Jehova. “Ug gisalikway nila ang laing mga dios gikan sa taliwala nila, ug nanag alagad kang Jehova.” Ug ang kasingkasing sa gugma ni Jehova nagsubo “nagsubo tungod sa kaalaut sa Israel.” Oh, ang taas nga pailob nga kalooy sa atong Dios! Sa diha nga ang Iyang katawohan nagsikway sa mga sala nga nagsira sa Iyang precensia, Iyang nadungog ang ilang mga pag ampo, ug dihadiha misugod sa pagbuhat alang kanila. {PM 692.1}

Gipatindog ang usa ka manluluwas diha sa pagkatawo ni Jephte, usa ka Galaadnon, nga nakiggubat sa mga Ammonhon, ug sa epektibo naglaglag sa ilang gahum. Sulod sa napulo’g walo ka tuig niining panahona, nag antus ang Israel ilalum sa pagdaugdaug sa iyang mga kaaway, apan sa makausa pa ang leksyon nga gitudlo pinaagi sa pagantus nakalimtan. {PM 692.2}

Samtang mibalik sa ilang dautan nga mga dalan ang Iyang katawohan, si Jehova nagtugot kanila nga pagadaugdaugon gihapon sa ilang gamhanan nga mga kaaway, nga mao ang mga Filistehanon. Sulod sa daghang mga tuig kanunay sila nga gihasol ug may mga panahon nga sa hingpit ginaulipon. niiining dagmalan ug manggugubat nga nasud. Nakigsagol sila niining mga diwatero, nga nakighiusa uban kanila diha sa kalipayan ug diha sa pagsimba, hangtud nga sila daw mahimong usa uban kanila sa espiritu ug sa tinguha. Unya kining mga nagpaila nga mga higala sa Israel nahimong ilang labing mapait nga mga kaaway, nagtinguha sa paglaglag kanila sa tanang paagi. {PM 692.3}

Sama sa Israel, ang mga Cristohanon sagad kaayo nga motugyan ngadto sa impluwensya sa kalibutan, ug magpahiuyon sa mga prinsipyo ug sa mga batasan niini, aron sa pagsiguro sa pagpakighigalaay sa mga dili diosnon; apan diha sa katapusan makaplagan nga kining nagpaila nga mga higala mao ang labing peligroso nga mga kaaway. Sa matin aw ang Biblia nagatudlo nga walay panagkauyon tali sa katawohan sa Dios ug sa kalibutan. “Ayaw na kamo kahibolong, mga igsoon, kong ang kalibutan nagadumot kaninyo.” Ang atong Manluluwas nagaingon, “Hibaloi nga kini nagdumot na Kanako sa wala pa kini magdumot kaninyo.” Juan 15:18. Si Satanas nagabuhat pinaagi sa mga dili diosnon, ubos sa kupo sa usa ka panaghigalaay nga binakak, aron sa paglit ag sa katawohan sa Dios ngadto sa pagpakasala, aron iyang mapahimulag sila gikan Kaniya; ug sa diha nga makoha na, unya iyang dad on ang iyang mga ahente sa pagliso batok kanila, ug maninguha sa paghimo sa ilang kalaglagan. {PM 692.4}

Kapitulo 53. Si Samson

Kining kapitluha gibase sa Maghuhukom 13-16. {PM 694.1}

Taliwala sa hilabihan nga paglukop sa apostasya, ang matinumanon nga mga magsisimba sa Dios nagpadayon sa pagpangilaba Kaniya alang sa kaluwasan sa Israel. Bisan pa nga daw walay tubag, bisan pa sa paghubadhubad sa mga tuig ang gahum sa malupigon nagpadayon sa pagpabug at diha sa yuta, ang tagana sa Dios nagaandam ug pana bang alang kanila. Bisan diha sa sayo nga mga katuigan sa pagdaug daug sa mga Filistehanon, natawo ang usa ka bata nga pinaagi kaniya giplano sa Dios ang pagpaubos sa gahum niining gamhanang mga kaaway. {PM 694.2}

Diha sa utlanan sa bungtoron nga yuta nga nagdungaw sa Filisteha non nga kapatagan, mao ang gamay nga lungsod sa Zora. Dinhi nagpuyo ang pamilya ni Manoa, sa banay ni Dan, usa sa pipila ka mga panimalay nga nagpabilin nga nagmatinud anon ngadto kang Jehova taliwala sa pagtalikod sa kadaghanan. Ngadto sa walay anak nga asawa ni Manoa, “ang Manulonda ni Jehova” mitungha, uban sa mensahe nga siya makabaton ug usa ka anak nga lalake, pinaagi kang kinsa ang Dios magsugod sa pagluwas sa Israel. Tungod niini, ang Manulonda naghatag kaniya ug pahimangno usab sa paggalam sa bata: “Busa karon, magmatngon ka, ako nagahangyo kanimo, ug ayaw pag inom sa bino ni sa maisug nga ilimnon, ug ayaw pagkaon sa mga mahugaw nga butang.” Ug ang sama nga pagdili pagatumanon, sukad sa pagkahimugso sa bata, inubanan sa dugang nga ang iyang buhok dili pagaputlan; kay siya igahalad ngadto sa Dios ingon nga usa ka Nazareo gikan sa iyang pagkahimugso. {PM 694.3}

Gipangita sa babaye ang iyang bana, ug tapus niya hulagwaya ang Manulonda, iyang gisubli ang Iyang mensahe. Unya, mahadlokon nga makahimo sila ug sayop diha sa hinungdanong buhat nga gipiyal kanila, miampo ang bana sa pag ingon, “Oh, Ginoo, ako nagaampo Kanimo, himoa nga ang tawo sa Dios nga Imong gipadala makaanhi kanamo pag usab, ug magatudlo kanamo kong unsay among buhaton sa bata nga matawo.” {PM 694.4}

Sa diha nga mipakita pag usab ang Manulonda, ang mahingawaon nga pangutana ni Manoa mao kini: “Unsa ba ang tulomanon alang sa bata, ug unsaon man namo ang pagmatuto kaniya?” Gisubli ang nag una nga pahimangno’”Sa tanan nga Akong giingon sa babaye pabantaya siya. Siya dili makakaon sa bisan unsang butanga nga gikan sa parras, ni paimnon siya sa bino kun sa maisog nga ilimnon, ni pakan on mo sa bisan unsang butang nga mahugaw; ang tanan nga Akong gisugo kaniya, patumana siya.” {PM 695.1}

May importante nga bulohaton ang Dios alang sa gisaad nga bata ni Manoa nga pagahimoon, ug kini mao ang pagkoha alang kaniya sa mga kasarang nga gikinahanglan niining buhata, nga ang mga batasan sa inahan ug sa anak pagabantayan nga paampingon. “Ni paimnon siya sa bino kun sa maisog nga ilimnon,” mao ang pahimangno sa Manulonda alang sa asawa ni Manoa, “ni pakan on mo sa bisan unsang butang nga mahugaw. Ang tanan nga Akong gisugo kaniya, patumana siya.” Maapektahan ang bata alang sa ikaayo o alang sa

pagkadautan sa mga batasan sa inahan. Siya sa iyang kaugalingon kinahanglan mamandoan sa prinsipyo, ug kinahanglan magbansay sa pagpugong sa kaugalingon ug sa pagdumili sa kaugalingon, kong siya magatinguha sa kaayohan sa iyang anak. Ang dili maalamon nga mga magtatambag magaawhag sa inahan ang pagkakinahanglanon sa pagtaghaw sa matag handum ug kahinayak; apan ang maong pagtulun an dili maoy tinuud ug makadaut. Ang inahan pinaagi sa sugo sa Dios mismo gibutang sa ilalum sa labing solemni nga katungdanan sa paggamit sa pagpugong sa kaugalingon. {PM 695.2}

Ug ang mga amahan ingon man sa mga inahan nalambigit niini nga kapangakohan.Ang duruha ka mga ginikanan nagadata sa ilang kaugalingong mga taras, sa utoknon ug sa lawasnon, sa ilang mga kagawian ug sa mga kagustohan, ngadto sa dang mga anak. Ingon nga sangputanan sa pagkawalay pagpugong sa mga ginikanan, sa kasagaran ang mga anak makulangan sa lawasnon nga kusog ug sa gahum sa pangutok ug sa pamatasan. Ang mga palainom sa ilimnong makahubog ug ang mga hinabako makahimo sa pagbalhin sa ilang walay pagkatagbaw nga pangandoy, ug ang ilang pagkamasuk anon ug pagkasapoton. ngadto sa ilang mga anak. Ang mga mapatuyangon sagad magbilin sa ilang dili balaan nga mga handum, ug bisan pa man gani sa gikadumtan nga mga sakit, ingon nga usa ka kabilin ngadto sa ilang kaliwat. Ug tungod kay ang mga anak minos man ug gahum sa pagsukol sa panulay kay sa ilang mga ginikanan, ang mapaingon mao nga ang matag kaliwat magakaus us. Sa dako nga bahin, ang mga ginikanan may kalabutan dm lamang sa mapintas nga mga pagbati ug sa natuis nga kagustohan sa mga anak, kondili sa mga sakit sa linibo nga nangahimugso nga bungol, buta, masakiton, o hangalhangalon. {PM 695.3}

Ang pakisayod sa matag amahan ug mahan mao kini: “Unsay among pagabuhaton ngadto sa bata nga mahimugso nganhi kanamo? Ang epekto sa mga impluwensya sa mag angat pa ang pagpanganak wala kaayo kini matagad sa kadaghanan; apan ang pahimangno nga gipadala gikan sa langit ngadto sa mga ginikanan nga Hebreo, ug gisubli kini sa makaduha diha sa labing tataw nga solemni nga paagi, nagapakita kong giunsa kining butangan pagtagad sa atong Magbubuhat. {PM 696.1}

Ug dili pa igo nga ang gisaad nga bata magadawat sa usa ka maayong kabilin gikan sa mga ginikanan. Kinahanglan kini pagasundan sa maampingon nga pagbansay, ug sa pagporma sa husto nga mga pamatasan. Gimando sa Dios nga ang umalabut nga maghuhukom ug manluluwas sa Israel mabansay sa estrikto nga pagpugong sa kaugalingon gikan pa sa pagkapuya. Siya mahimong usa ka Nazareo gikan sa iyang pagkahimugso, ug gibutang ilalum sa dayon nga pagdili batok sa paggamit sa bino o sa ilimnon nga maisug. Ang mga leksyon sa pagpugong sa kaugalingon, sa pagdumili sa kaugalingon, ug sa pagmando sa kaugalingon, ipatudlo ngadto sa mga anak bisan sukad pa sa pagkabata. {PM 696.2}

Ang gidili sa manulonda nag apil sa “tanang butang nga dili mahinlo.” Ang kalainan tali sa mga butang nga kalan on ingon nga mahinlo ug dili mahinlo dili lamang nga binuot buot nga balaod seremonyal, kondili gisukad kini sa mga prinsipyo sa kasanihan. Ang pagbantay niini nga kalainan tingali masubay diha sa dakong bahin, sa katingalahan nga kabaskog nga sulod

sa liboan nga mga tuig nakapainila sa katawohan nga Judio. Ang mga prinsipyo sa pagpugong kinahanglan pagadad on sa unahan pa kay sa paggamit lamang sa mga ilimnon nga may alkohol. Ang paggamit sa makapaukyab ug dili mahilis nga kan onon sagad nga samang makadaut sa panglawas, ug diha sa daghang mga kaso nagapugas sa mga binhi sa paghuboghubog. Ang tinuud nga pagpugong nagatudlo kanato sa pagbalibad sa tanang butang nga makadaut, ug sa paggamit nga maalamon nianang makaayo sa lawas. Diyutay ra ang nakaambo kong unsa ka dako ug kalabutan sa ilang mga batasan sa pagkaon ngadto sa ilang panglawas, sa ilang taras, sa ilang pagkamapuslanon niini nga kalibutan, ug sa ilang walay katapus an nga dadangatan. Ang kagustohan kinahanglan ipasakop ngadto sa mga gahum sa moralidad ug sa kaisipan. Ang lawas magpaulipon sa hunahuna, ug dili ang hunahuna magpaulipon sa lawas. {PM 696.3}

Ang diosnon nga saad ngadto kang Manoa natuman sa gipaabut nga panahon diha sa pagkatawo sa usa ka anak nga lalake, nga ngadto kaniya gihatag ang ngalan nga Samson. Sa nadako na ang bata, naila nga nagbaton siya sa labaw sa kasarangan nga kusog. Kini sumala sa nahibaloan pag ayo ni Samson ug sa iyang mga ginikanan, wala magsalig sa iyang maayong pagkatingob nga mga kusog, kondili tungod sa iyang kahimtang ingon nga usa ka Nazareo, nga niini ang iyang buhok nga dili malutan maoy usa ka simbolo. Kong nagtuman pa si Samson sa langitnon nga mga sugo ingon sa pagkamatinumanon sa iyang mga ginikanan, ang iyang kinabuhi mahimo unta nga labaw pa ka hamili ug ka malipayon. Apan ang iyang pag uban uban sa mga diwatahan maoy nakadaut kaniya. Ang lungsod sa Zora ingon nga duul sa dapit sa mga Filistehanon, si Samson miadto sa pagpakigsagabay kanila sa hinigala nga mga kasabutan. Sa ingon niini, diha sa iyang pagkabatan on mitubo ang pagkasuod, nga ang impluwensya niini maoy nakapaitom sa iyang tibook nga kinabuhi. Ang usa ka batan ong dalaga nga nagpuyo sa lungsod sa Timna nakadani sa mga pagbati ni Samson, ug iyang gitinguha nga ang babaye' mahimong iyang asawa. Ngadto sa iyang mga ginikanan nga mahadlokon sa Dios, nga naningkamot sa pagpabugnaw kaniya gikan sa iyang katuyoan, ang iyang tubag mao lamang ang, "Siya nakapahimuot kaayo kanako." Sa katapusan ang mga ginikanan ningtugot sa iyang mga tinguha, ug nahimo ang kaminyoon. {PM 697.1}

Sa panahon nga nagkahingkod na siya, ang panahon nga magtuman na siya sa iyang langitnon nga pagkasinugo ang panahon nga labaw sa tanang uban sa diha nga siya magmatinud anon na unta ngadto sa Dios si Samson nakighugoyhugoy sa mga kaaway sa Israel. Wala siya mangutana kong makahimaya ba siya ug maayo sa Dios sa diha nga nakighiusa siya sa babaye nga iyang pinili, o kong nagabutang ba siya sa iyang kaugalingon sa usa ka kahimtang nga dili siya makatuman sa katuyoan nga ipahimo sa iyang kinabuhi. Ngadto sa tanan nga nangita sa pagpasidungog Kaniya una sa tanan, ang Dios nagsaad ug kaalam; apan wala siyay saad alang niadtong desidido nga magpahimuot sa kaugalingon. {PM 697.2}

Pila ang nagasunod sa dalan nga giagian ni Samson! Pagkasagad sa mga kaminyoon nga gihimo tali sa diosnon ug sa dili, sa pagpili sa pamanhonon o sa pangasaw onon! Ang mga hingtungdan wala mangayo ug tambag sa Dios, ni diha ba sa ilang hunahuna ang Iyang himaya. Ang Cristiyanidad kinahanglan unta nga adunay usa ka mamandoon nga impluwensya diha sa relasyon sa kaminyoon; apan sagad kaayo nga ang mga motibo nga nagdala niini nga panaghiusa dili uyon sa Cristohanon nga mga prinsipyo. Si Satanas walay hunong nga nagapangita sa pagligon sa iyang gahum ibabaw sa katawohan sa Dios pinaagi sa pagdani kanila sa pagpakig ipon sa iyang mga sakop; ug aron matuman kini, naningkamot siya pagsugyot sa dili balaan nga mga pagbati diha sa kasingkasing. Apan si Jehova diha sa Iyang pulong sa matin aw nagpahimangno sa Iyang katawohan sa dili pagpakighiusa sa ilang kaugalingon uban kanila nga diha kanila wala magapuyo ang Iyang gugma. “Unsa may pakig uyonan ni Cristo kang Bilyal? O unsa may iya sa magtutuo nga kapakigsalohan sa dili magtutuo? Unsa may pakiguyonan sa templo sa Dios ug sa mga diosdios?” 2 Corinto 6:15, 16. {PM 698.1}

Diha sa iyang kumbira sa kasal, si Samson gidala ngadto sa hinasa nga pakigkauban kanila nga nagdumot sa Dios sa Israel. Bisan kinsa ang moboluntaryo sa pagsulod ngadto sa maong mga relasyon magbati nga kinahanglan mopahiuyon, sa pipila ka mga bahin, ngadto sa mga pamatasan ug sa mga kinaiya sa iyang mga kauban. Ang panahon nga magamit niining buhata labi pang dautan kay sa giusikan. Ginaabiabi ang mga hunahuna ug gilitok ang mga pulong nga mopaingon ngadto sa paglumpag sa mga salipdanan sa mga prinsipyo, ug sa pagpaluya sa kota sa kalag. {PM 698.2}

Ang asawa, nga ang pagkoha kaniya si Samson nakalapas sa sugo sa Dios, nagmatuud nga mabudhion sa iyang bana sa wala pa matapus ang kumbira sa kasal. Sa kasuko tungod sa iyang pagkamaluibon, si Samson mibiya kaniya sulod sa usa ka panahon, ug mipauli nga nag inusara ngadto sa iyang puloy anan sa Zora. Sa ulahi, sa diha nga napuypuy na siya, mibalik siya alang sa iyang asawa, ug iyang nakaplagan siya nga asawa na sa laing lalake. Ang iyang panimalus, diha sa iyang pagdaut sa tanang kaumahan ug mga kaparrasan sa mga Filistehanon, naghagit kanila sa pagpatay kaniya, bisan pa nga ang ilang mga hulga nagtukmod kaniya ngadto sa limbong nga niini nagsugod ang kasamok. Napakita na ni Samson ang ebidensya sa iyang katingalahang kusog, pinaagi sa pagpatay sa usa ka batan ong leon nga siya rang usa, ug pinaagi sa pagpatay sa katloan ka mga tawo sa Askelon. Karon, sa pagsilaub sa kasuko tungod sa sinalbahis nga pagpatay sa iyang asawa, iyang gidasmagan ang mga Filistehanon, ug gisamaran sila “nga usa ka dakong kamatay.” Unya, sa paghandum sa usa ka luwas nga pagpahilit gikan sa iyang mga kaaway, ningsibug siya ngadto sa “liki sa pangpang sa bato sa Etam,” diha sa banay ni Juda. {PM 698.3}

Nganhi niining dapita gigukod siya sa usa ka kusgan nga puwersa, ug ang mga pumopuyo sa Juda, nga diha sa dakong kahadlok, sa makauulaw ning uyon sa pagtahan kaniya ngadto sa mga kaaway. Sumala sa gikasabutan tulo ka libo ka mga tawo sa Juda ang ningtungas ngadto kaniya. Apan bisan pa sa maong bintaha wala sila mangahas sa pagduul kaniya, kong wala pa

sila pasaligi nga siya dili mangunsa sa iyang kaugalingong katagilungsod. Mitugot si Samson nga pagagapuson, ug itugyan ngadto sa mga Filistehanon, apan gikoha niya una ang pasalig gikan sa mga tawo sa Juda nga dili sila mo ataki kaniya aron dili siya mapugos sa paglaglag kanila. Iyang gitugotan sila sa paggapos kaniya sa duruha ka mga pisi nga bag o, ug siya gidala nila ngadto sa campo sa iyang mga kaaway taliwala sa mga pasundayag sa kalipay. Apan samtang ang ilang mga singgit nagbandabanda sa mga kabungtoran, "ang Espiritu ni Jehova mikunsad sa makusganon kaniya." Sa iyang kasuko iyang gibugto ang malig on nga mga bag ong pisi nga daw ingon sa lino nga nasunog sa kalayo. Unya iyang gisakmit ang unang hinagiban nga diha sa duul. nga bisan kini usa lamang ka bukog sa apapangig sa asno, labaw pa kini kaepektibo kay sa espada o sa bangkaw, ug iyang gipamunalan ang mga Filistehanon hangtud nga sila nangalagiw sa kahadlok, biniyaan ang usa ka libo ka mga tawo nga patay diha sa giawayan. {PM 699.1}

Kong andam pa ang mga Israelinhanon sa paghiusa kang Samson, ug gisunod ang kadaugan, niining higayona nakalingkawas na unta ang ilang kaugalingon gikan sa gahum sa mga nagdaugdaug kanila. Apan sila nahugnaw ug nanalaw. Ilang napasagdan ang buhat nga gisugo sa Dios nga ilang pagabuhaton, diha sa pag agaw sa mga nasud, ug nakighiusa hinuon diha sa ilang makauulaw nga mga buhat, nga nagpasagad sa ilang kabangis, ug samtang dili lamang itumong ngadto kanila, bisan ang ilang mga inhustisya ila pang giuyonan. Ug sa diha nga ang ilang kaugalingon pagadad on sa ilalum sa gahum sa madaugdaugon, sa kaaghop sila nagpasakop ngadto sa kaulawan nga sila makalikay unta, kong nagtuman pa sila sa Dios. Bisan sa diha nga si Jehova nagpatindog ug usa ka manluluwas alang kanila, sagad nga ilang biyaan siya, ug nakighiusa sa ilang mga kaaway. {PM 699.2}

Tapus sa kadaugan ni Samson, ang mga Israelinhon naghimo kaniya nga ilang maghuhukom, ug nagmando siya sa Israel sulod sa kaluhaan ka tuig. Apan ang usa ka sayop nga lakang magaandam sa aginan alang sa lain pa. Nakalapas si Samson sa sugo sa Dios sa pinaagi sa pagkoha ug usa ka asawa gikan sa mga Filistehanon, ug nanimpalad na man siya sa taliwala nila nga karon iya nang mga kaaway nga makapatay diha sa pagpatuyang sa supak sa kasugoan nga pagbati. Sa iyang pagsalig sa iyang dakong kusog, nga maoy nakapalisang sa mga Filistehanon kaniya, sa mapangahason miadto siya sa Gaza, aron sa pagduaw sa usa ka babaye nga dautan sa maong dapit. Nakahibalo sa iyang precensia ang mga pumopuyo sa siyudad, ug sila mainiton alang sa pagpanimalus. Nasirhan pag ayo ang ilang kaaway diha sa sulod sa mga paril sa siyudad nga maoy labing malig on sa tanan nilang mga siyudad; nagbati sila nga sigurado na ang ilang biktima, ug naghulat lamang sila sa pagkabuntag aron sa paghingpit sa ilang kadaugan. Nianang pagkatungang gabii, nahigmata si Samson. Ang matulisokon nga tingog sa tanlag nagpuno kaniya sa pagbasul, samtang iyang nahinumduman nga siya nakalapas sa iyang panaad ingon nga usa ka Nazareo. Apan bisan pa sa iyang sala, ang kaluoy sa Dios wala magbiya kaniya. Sa iyang pag adto sa ganghaan sa siyudad, iyang gilungi kini gikan sa nahimutangan niini, ug gidala kini lakip ang mga haligi sa niini ug ang mga trangka ngadto sa tumoy sa usa ka bungtod diha sa agianan paingon ngadto sa Hebron. {PM 700.1}

Apan bisan kining hagip ot nga ikyas wala makapugong sa iyang dautan nga katuyoan. Wala na man gani siya manimpalad sa taliwala sa mga Filistehanon, apan nagpadayon siya sa pagpangita niadtong mga kalipayan nga makilawasnon nga maoy nagalamat kaniya ngadto sa kadautan. “Siya nahagugma sa usa ka babaye sa walog sa Sorek,” nga dili halayo gikan sa iyang kaugalingong yuta nga natawohan. Ang iyang ngalan mao si Delila, “ang gumagamit.” Naila sa kadaghanan ang walog sa Sorek tungod sa mga kaparrasan niini; natintal usab niini ang nagalubaylubay nga Nazareo, nga nagpatuyang na diha sa paggamit sa bino, nga sa ingon niini nagbugto siya sa lain pa nga higut nga maoy nagbugkos kaniya ngadto sa kabalaan ug ngadto sa Dios. Ang mga Filistehanon matukawon nga nagbantay sa mga kalihokan sa ilang kaaway, ug sa diha nga iyang gipaubos ang iyang kaugalingon pinaagi niining bag o nga pagbati, pinaagi kang Delila, naniguro sila sa paghingpit sa iyang kalaglagan. {PM 700.2}

Ang usa ka delegasyon nga giapilan ug usa ka pangulo gikan sa matag usa ka probinsya nga Filistehanon gipadala ngadto sa walog sa Sorek. Wala sila mangahas sa pagsulay sa pagdakop kaniya samtang diha kaniya ang iyang dakong kusog, apan maoy ilang tuyo ang pagkahioalo, kong mahimo, sa sekreto sa iyang gahum. Busa ilang gisubornohan si Delila sa pagdiskobre niini ug sa pagpadayag niini ngadto kanila. {PM 701.1}

Samtang ang magbubudhi nag uloulo ni Samson sa iyang mga pangutana, iyang gilimbongan siya pinaagi sa pagpahayag nga ang kaluyahon sa ubang katawohan moabut kaniya kong ang natudlo nga mga paagi pagasulayan. Sa diha nga iyang gisulayan ang butang, ang limbong nadiskitaan. Unya iyang gipasanginlan siya nga nagbakak, sa pag ingon, “Unsaon nimo sa pag ingon: Ako nahagugma kanimo, kong ang imong kasingkasing wala kanako? Ikaw nagbugalbugal kanako sa makatulo, ug wala magsugilon kanako kong hain ang dako mong kusog magpuyo.” Sa tulo ka mga higayon si Samson may labing matin aw nga ebidensya nga ang mga Filistehanon nakigabin sa iyang manglulumay aron sa paglaglag kaniya; apan sa diha nga napakyas ang iyang katuyoan, iyang gihimo ang butang nga usa ka duladula, ug sa binuta giwala ni Samson ang kahadlok. {PM 701.2}

Sa adlaw adlaw gipilit siya ni Delila, hangtud nga ang “iyang kalag nasubo ngadto sa kamatayon;” apan bisan pa niini ang usa ka matanghagaon nga gahum nagpabilin kaniya diha sa kiliran sa bigaon. Sa nalaug siya sa katapusan, mitug an si Samson sa sekreto: “Wala pay labaha nga nakaagi sa akong ulo; kay ako usa ka Nazareo ngadto sa Dios sukad pa sa tiyan sa akong inahan; kong ako makiskisan, unya ang akong kusog mobulag gikan kanako, ug ako maluya, ug mahimong ingon sa ubang tawo.” Sa walay langan ang usa ka mensahero gipadala ngadto sa mga kadagkoan sa mga Filistehanon, nga nag awhag kanila sa pag anha kaniya sa walay langan. Samtang natulog si Samson ang mabaga nga pongpong sa iyang buhok giputol. Unya, sama sa makatulo niyang gihimo kaniadto, siya mitawag sa pag ingon, “Samson, ang mga Filistehanon naa kanimo!” Kalit nga nahigmata, naghunahuna siya sa paggamit sa iyang kusog sama kaniadto, ug maglaglag kanila; apan ang iyang mga bukton nga wala nay gahum nagdumili sa pagbuhat sa iyang mando, ug siya nahibalo nga “si Jehova mibulag gikan kaniya.” Sa diha nga siya naputlan sa iyang buhok, gisungogsungog siya ni

Delila aron sa pagsuta sa iyang kusog; kay ang mga Filistehanon wala mangahas sa pagduul kaniya hangtud nga sila nakatoo sa hingpit nga nawala na ang iyang gahum. Unya ilang gikuptan siya, ug sa naluskan ang iyang mga mata, ilang gidala siya ngadto sa Gasa. Dinhi gigapos siya sa mga talikala diha sa ilang bilanggoan, ug gibutang sa mabug at nga buhat. {PM 701.3}

Daw unsa nga kausaban ngadto kaniya nga nahimong maghuhukom ug manlalaban sa Israel!karon maluya, buta, binilanggo, napaubos ngadto sa labing talamayon nga pag alagad! Sa gmagmay gagmay iyang gilapas ang mga kondisyon sa iyang balaan nga pagkatinawag. Dugay ang pagantus sa Dios kaniya; apan sa diha nga ningtugyan siya sa iyang kaugalingon ngadto sa gahum sa sala sa paagi nga iyang gitug an ang iyang sekreto, si Jehova mibulag gikan kaniya. Walay birtud diha sa iyang buhok lamang, apan kadto maoy ilhanan sa iyang pagkamaunongon sa Dios; ug sa diha nga gisakripisyo ang simbolo diha sa pagpatuyang sa pagbati. ang mga panalangin nga kini maoy usa ka ilhanan napildi usab. {PM 702.1}

Diha sa pag antus ug sa pagpakaulaw, nga maoy usa ka kalingawan alang sa mga Filistehanon, si Samson labaw ang nakat onan ni Samson mahitungod sa iyang kaugalingon nga kaluyahun kay sa kaniadto; ug ang iyang mga kasakitan nagdala kaniya ngadto sa paghinulsol. Samtang mitubo ang iyang buhok, mibalik sa hinayhinay ang iyang gahum; apan wala magbati ug kabalaka tungod kay siya usa ka binilanggo nga kinadenahan ug walay mahimo. {PM 702.2}

Gipahinungod sa mga Filistehanon ang ilang kadaugan ngadto sa ilang mga dios; ug, sa ilang paghimaya, gihagit nila ang Dios sa Israel. Ilang gihimo ang usa ka kumbira sa pagpasidungog ni Dagon, ang dios nga isda, “ang gapanalipod sa kadagatan.” Gikan sa lungsod ug sa mga kayutaan sa tibook Filistehanon nga kapatagan, ang katawohan ug ang ilang mga kadagkoan nanagtigum. Ang mga panon sa mga magsisimba nagpuno sa dako kaayo nga templo, ug gipunsisokan ang mga galeriya nga duul sa atop. Kadto maoy talan awon sa pangilin ug sa paglipay. Diha ang kasadya sa pag alagad sa sakripisyo, nga gisundan sa musika ug sa kumbira. Unya, ingon nga kinatas an nga handumanan sa kadaugan sa gahum ni Dagon, gidala sa pagpasulod ni Samson. Ang mga singgit sa pagmaya maoy mitagbo sa iyang pagtungha. Gibugalbugalan ang iyang pagkaalaut sa mga katawohan ug sa mga magmamando, ug ilang gihalaran ang dios nga maoy nakabuntog sa “maglalaglag sa ilang yuta.” Tapus sa usa ka panahon, ingon nga daw gikapoyan, mihangyo si Samson nga tugotan sa pagpahulay nga magsanding sa duruha ka mga haligi nga diha sa taliwala nga maoy nagsangga sa atop sa templo. Unya sa hilum miampo siya nga nag ingon: “Oh Ginoong Jehova, hinumdumi ako, ako nagahangyo Kanimo, ug baskuga ako, ako nagahangyo Kanimo, niini lamang makausa, Oh Dios, aron ako sa makausa makabalos sa mga Filistehanon.” Uban niining mga pulonga iyang gikaw itan ang duruha ka mga haligi sa iyang kusganong mga bukton; ug mituaw, “Magpakamatay ako uban sa mga Filistehanon!” ug siya miduko sa iyang kaugalingon, ug ang atop nalusno, nga nagpatay diha sa usa ka pagkahugmo, sa tanan

niadtong daghan nga mga katawohan. “Busa ang mga tawo nga iyang napatay sa iyang pagkamatay labi pang daghan kay kanila nga iyang gipatay sa buhi pa siya.” {PM 702.3}

Ang larawan sa diosdios ug ang mga magsisimba niini, ang sacerdote ug ang magyuyuta. ang sundalo ug ang dungganan ug kaliwat, silang tanan gilubong sa ilalum sa nangaguba sa templo ni Dagon. Ug uban kanila mao ang higante nga porma kaniya nga gipili sa Dios nga mahimong manluluwas sa Iyang katawohan. Ang balita sa makalilisang nga kalaglagan nadala ngadto sa yuta sa Israel, ug ang mga kabanayan ni Samson nanglugsong gikan sa ilang mga kabungtotan. ug, ilang gidala nga walay nagsupak, sa lawas sa napukan nga bayani. Ug ilang “gidala siya sa pagtungas, ug gilubong siya sa taliwala sa Sora ug Esthaol sa lubnganan ni Manoa nga iyang amahan.” {PM 703.1}

Nagsaad ang Dios nga pinaagi kang Samson siya “magsugod sa pagluwas sa Israel gikan sa kamot sa mga Filistehanon,” natuman; apan pagkaitom ug pagkamakalilisang ang rekord niadtong kinabuhia nga mao unta ang usa ka pagpadayeg ngadto sa Dios ug usa ka himaya ngadto sa nasud! Kong si Samson nagmatinud anon pa sa ivang langitnon nga pagkatinawag, ang katuyoan sa Dios anha unta matuman sa ivang kadungganan ug sa pagkatinuboy. Apan mitugyan siya ngadto sa panulay, up nagmatuud nga dili matinuoron sa pagpiyal nga diha kaniya, ug ang iyang sugo natuman diha sa kaparutan, sa kaulipnan, ug sa kamatayon. {PM 703.2}

Sa panglawas, si Samson mao ang labing kusgan nga tawo sa ibabaw sa yuta; apan diha sa pagpugong sa kaugalingon, sa katarung, ug sa kalig on, siya maoy usa sa labing mahuyang sa mga katawohan. Daghan ang nasayop sa pagsabut nga ang kusgan ug mga pagbati mao ang kusgan ug taras; apan ang tinuud mao nga siya nga gimandoan sa iyang mga pagbati maoy usa ka mahuyang nga tawo. Ang tinuud nga pagkabantugan sa tawo gisukod sa gahum sa mga pagbati nga iyang ginapugngan, dili niadtong nagapugong kaniya. {PM 704.1}

Ang pinaigo npa pagbantay sa Dios diha sa ibabaw ni Samson, sa tuyo nga siya maandam sa paghimo sa buhat nga niini siya gitawag sa paghimo. Sukad sa sinugdan gayud sa kinabuhi gilibutan siya sa mga kahimtang nga pabor alang sa pagpalambo sa lawasnon nga kusog, sa salabutanon nga kabaskug, up alang sa kaputli sa pamatasan. Apan ilalum sa impluwensya sa dautan nga mga kauban iyang gibuhian ang pugong sa Dios nga mao lamanp ang panalipod sa tawo, up siya gibanlas sa sulog sa pagkadautan. Kadtong anaa sa katungdanan kong pagadad on ngadto sa pagsulay makasiguro nga ang Dios magapreserbar kanila; apan kong ang katawohan sa tinuyoan magbutang sa ilang kaugalingon sa ilalum sa gahum sa panulay, sila mapakyas, sa dili madugay o sa kaulahian. {PM 704.2}

Kadto gayud sila nga gituyo sa Dios sa paggamit ingon nga Iyang mga gilamiton alang sa usa ka pinasahi nga buhat, gigamitan ni Satanas sa iyang kinadak an nga gahum aron sa pagpahisalaag. Iyang sulongon kita diha sa atong labing maluya nga mga bahin, nga magabuhat pinaagi sa mga apan sa kinaiva aron sa pagmando sa tibook nga tawo; ug siya nasayud nga kong kining maong mga depekto pagapanggaon, siya molampos. Apan dili

kinahanglan nga madaug ang usa. Ang tawo wala biyai nga mag inusara sa pagbuntog sa gahum sa dautan pinaagi sa iyang kaugalingong maluya nga paningkamot. Anaa sa haduul ang tabang, ug igahatap kini ngadto sa matag usa ka kalag nga sa tininuud nagtinguha niini. Ang mga manulonda sa Dios nga nagasaka ug nagakanaug sa hagdanan nga nakita ni Jacob diha sa panan awon, magatabang sa matagkalag nga mobuot, sa pagsaka bisan ngadto sa kinatas an nga langit. {PM 704.3}

Kapitulo 54. Ang Bata nga si Samuel

Kining kapituluha gibase sa 1 Samuel 1;2:1-11.

Si Elkana, nga usa ka Levihanon sa Bukid sa Ephraim, maoy usa ka tawo nga bahandianon ug inpluwensya, ug usa nga nahigugma ug nahadlok ni Jehova. Ang iyang asawa, nga si Ana, maoy usa ka babaye nga mainiton sa kataha sa Dios. Malumo ug maligdong, ang iyang kinaiya natiman an sa halalum nga dakong tinguha ug usa ka mahabug nga pagtoo. {PM 705.1}

Ang panalangin nga sa hilabihan nga kainit gitinguha sa matag Hebreohanon gitungina niining diosnon nga magtiayon; ang ilang puloyanan wala mapasadya sa tingog sa pagkabata; ug ang handum sa pagpalungtad sa iyang ngalan nagdala sa bana maingon nga kini nagdala sa daghang uban sa pagkoha ug ikaduhang asawa. Apan kini nga lakang, nga giagda sa usa ka kulang sa pagtoo diha sa Dios, wala makadala ug kalipay. Mga anak nga lalake ug babaye ang nadugang sa panimalay; apan ang katahum ug ang kalipay sa balaan nga tinukod sa Dios nabulingan, ug ang kalinaw sa pamilya nagun ob. Si Penina, ang bag ong asawa, abughoan ug hiktin ug panghunahuna, ug nagpaila sa iyang kaugalingon uban sa garbo ug pagkamapa hitas on. Ngadto kang Ana, ang paglaum daw nagusbot ug ang kina buhi maoy usa ka malaay nga lulan. apan bisan pa niini iyang gisugat ang pagsulay uban sa walay pagmulo nga kaaghop. {PM 705.2}

Sa matinumanon gibantayan ni Elkana ang mga tulomanon sa Dios. Ang pagsimba didto sa Silo nagpadayon gihapon, apan tungod sa mga kahiwian diha sa pagpangalagad wala na kinahanglan ang iyang mga serbisyo wala kinahanglana diha sa balaang puloy anan, ngadto unta, ingon nga siya usa ka Levihanon, magahatag ug pagbuhat. Apan bisan pa niini siya misaka, uban sa iyang pamilya, aron sa pagsimba ug sa paghalad diha sa natudlo nga mga pagkatigum. {PM 705.3}

Bisan sa taliwala sa balaan nga mga pangilin nga labut sa pagalagad sa Dios, ang dautan nga espiritu nga nakapatinunglo sa iyang puloy anan napugos sa pagsulod. Tapus sa paghalad sa mga halad sa pasala mat, ang tibook nga pamilya, sumala sa natukod na nga pamatasan, naghiusa diha sa usa ka solemni apan malipayon nga fiesta. Niining maong mga higayon, si Elkana naghatag sa inahan sa iyang mga anak ug usa ka bahin alang sa iyang kaugalingon ug alang sa matag usa sa iyang mga anak nga lalake ug sa iyang mga anak nga babaye; ug ingon nga handumanan sa iyang pagmahal alang kang Ana, siya naghatag kaniya sa doble nga bahn, nagpaila nga ang iyang paghigugma kaniya sama ra nga daw siya may anak nga usa ka lalake. Unya ang ikaduha nga asawa, nga gisuliban sa pagpangabugho, nag angkon sa pagkalabaw ingon nga usa nga gikahimut an pag ayo sa Dios, ug iyang gitamay si Ana tungod sa iyang kahimtang nga walay anak sama nga ebidensya sa wala mahimuot si Jehova kaniya. Kini ginasublisubli sa matag tuig, hangtud si Ana wala na makaagawanta. Sa diha nga wala na makatago sa iyang kaguol, mihilak siya nga walay pagpugong, ug mipahawa gikan .sa kumbira. Wala magpulos ang paningkamot sa bana sa paglipay kaniya.

“Nganong naghilak ikaw? ug nganong wala ka kumaon? ug ngano nga ang imong kasingkasing nagmasulob on?” siya misukot; “dili ako labi pang maayo alang kanimo kay sa napulo ka mga anak nga lalake?” {PM 705.4}

Si Ana wala molitok ug pagpakaulaw. Ang lulan nga dili niya ikabahin sa yutan on nga higala, iyang gitugyan ngadto sa Dios. Sa mainiton siya nangamuyo nga kohaon sa Dios ang iyang kaulawan, ug tugotan siya sa bililhon nga gasa sa usa ka anak nga lalake nga iyang mamatuto ug mabansay alang Kaniya. Ug naghimo siya sa usa ka solemni nga panaad nga kong itugot ang iyang gihangyo, iyang ihalad ang iyang anak ngadto sa Dios bisan sukad sa pagkahimugso niini. Nahaduul si Ana sa ganghaan sa tabernaculo, ug dina sa kasakit sa iyang espiritu siya “nagampo kang Jehova ug naghilak sa dakong kasakit.” Apan siya nakigsulti sa Dios diha sa hilum, nga walay tingog nga gilitok. Niadtong mga panahon nga dautan, ang maong mga talan awon sa pagsimba talagsa ra nga masaksihan. Ang walay kataha nga pagsadya, ug bisan gani ang pagkahubog dili talagsaon, bisan diha sa relihiyoso nga mga pangilin; ug si Eli ang hataas nga sacerdote, nga nagpaniid kang Ana, naghunahuna nga siya nadaug sa bino. Sa paghunahuna nga ipahamtang ang usa ka igo nga badlong, sa mapig ot siya miingon. “Hangtud anus a mohuwas ang imong pagkahubog? isalikway ang bino gikan kanimo.” {PM 706.1}

Gisakitan ug naDugwat, sa malumo si Ana mitubag, “Dili, ginoo ko, ako maoy usa ka babaye nga masulob on sa espiritu: ako wala makainom sa bino ni sa maisug nga ilimnon, apan akong gibubo ang akong kalag sa atubangan ni Jehova. Ayaw pag isipa nga dautan ang imong ulipon nga babaye; kay gikan sa pagkadaghan sa akong sum bong ug sa akong paghagit, akong gipamulong kini hangtud karon.” {PM 706.2}

Ang labaw nga sacerdote natandug pag ayo, tungod kay siya usa man ka tawo sa Dios; ug sa baylo sa badlong, iyang gilitok ang usa ka panalangin: “Lumakaw ka sa pakigdait; ug ang Dios sa Israel magahatag sa imong hangyo nga gipangayo mo kaniya.” {PM 707.1}

Gitugotan ang pag ampo ni Ana; iyang nadawat ang gasa nga alang niini siya nangaliya sa hilabihan ka mainiton. Samtang siya nagsud ong sa bata, siya nagtawag kaniya nga Samuel’’pinangayo sa Dios.” Sa wala madugay samtang ang diyutay nga bata mahimo na nga ipahimulag sa iyang inahan, iyang gituman ang iyang panaad. Iyang gihigugma ang bata sa tibook nga pagmahal sa kasingkasing sa usa ka inahan; sa nagahubadhubad ang mga adlaw, samtang siya naniid sa nagadako niyang mga gahum, ug nagpatalinghug sa iyang binata nga sinultihan, ang iyang mga pagbati nalubid sa palibot kaniya sa dugang pa ka suod. Siya ra ang iyang anak nga lalake, ang pinasahi nga gasa sa Langit; apan iyang nadawat siya ingon nga usa ka bahandi nga nahalad ngadto sa Dios, ug dili niya itungina siya gikan sa Naghatag Kaniya. {PM 707.2}

Sa makausa pa si Ana mipanaw uban sa iyang bana ngadto sa Silo, ug gipaila ngadto sa sacerdote, sa ngalan sa Dios, sa iyang gasa nga bililhon, nga nagaingon, “Alang niining bataa ako nag ampo; ug si Jehova mihatag kanako sa akong gihangyo Kaniya: busa gihatag ko siva

usab kang Jehova.” Si Eli napatuhup pag ayo sa pagtoo ug sa kadasig niining babaye sa Israel. Siya sa iyang kaugalingon nga usa ka amahan nga nanobra ang pagkamaloloy on, nalisang ug napaubos samtang iyang nakita ang dako nga sakripisyo niining mao nga inahan diha sa paglinay anay gikan sa iyang mao lamang nga anak nga lalake, aron lamang nga iyang ikahalad siya ngadto sa pag alagad sa Dios. Siya nagbati nga gibadlong tungod sa iyang kaugalingon nga dako nga gugma, ug diha sa pagpaubos ug sa kataha miduko siya sa atubangan ni Jehvoa ug misimba. {PM 707.3}

Ang kasingkasing sa inahan napuno sa kalipay ug sa pagdayeg, ug siya nangandoy sa pagbubo sa iyang pagpasalamat ngadto sa Dios. Ang Espiritu sa pagtuga miabut nganha kaniya; “ug si Ana nag ampo, ug miingon: {PM 707.4}

“Ang akong kasingkasing naghimaya kang Jehova;
Ang akong sungay nabayaw diha kang Jehova;
Ang akong baba nadako ibabaw sa akong mga kaaway;
Tungod kay ako nagmalipayon diha sa imong kaluwasan.
Walay laing balaan sama kang Jehova;
Kay walay lain gawas kanimo,
Ni adunay lain nga bato sama sa among Dios.
Ayaw na pagsulti sa hilabihan ka pagkamapahitas on;
Ayaw pagpagula ang palabilabi sa imong baba;
Kay si Jehova maoy usa ka Dios sa kahibalo,
Ug pinaagi Kaniya ang mga panlihok ginatimbang....
Si Jehova mopatay, ug mobanhaw:
Siya mobalod ngadto sa Sheol ug mobayaw sa itaas.
Si Jehova mohimo sa tawo nga kabus. ug magapadato:
Siya magapaubos sa tawo, siya usab magapabayaw Siya magabangon sa kabus gikan sa abug,
Iyang gituboy ang hangol gikan sa kalibangan,
Aron sa pagpalingkod kanila uban sa mga prinsipe,
Ug manonod sa trono sa himaya:
Kay ang mga haligi sa yuta iya ni Jehova,
Ug Iyang gitungtong ang kalibutan sa ibabaw nila.
Siya magabantay sa mga tiil sa Iyang mga balaan;
Apan ang dautan mahilumon diha sa kangitngitan;
Kay pinaagi sa kusog walay tawo nga makadaug.
Sila nga makigbugno batok kang Jehova mangagagmay sa pagkadugmok;
Batok kanila Siya magapadalogdog didto sa langit:
Si Jehova magahukom sa mga kinatumyan sa yuta;
Ug siya magahatag ug kalig on sa Iyang hari,
Ug magabayaw sa sungay sa iyang dinihog.” {PM 708.1}

Ang mga pulong ni Ana matagnaon, sa panahon ni David, nga magamando ingon nga hari sa Israel, ug sa Mesias, ang Dinihog ni Jehova. Sa unang paghisgut sa pagpataas sa usa ka mabiaybiayon ug palaaway nga babaye, ang alawiton nagtudlo ngadto sa kalaglagan sa mga kaaway sa Dios, ug sa katapusan nga kadaugan sa katawohan nga Iyang linukat. {PM 708.2}

Gikan sa Silo, si Ana mipauli sa hilum ngadto sa iyang puloy anan sa Rama, binilin ang bata nga si Samuel aron pagabansayon alang sa pag alagad diha sa balay sa Dios, ilalum sa pahimangno sa labaw nga sacerdote. Gikan sa kinasayohan nga pagbanagbanag sa salabutan iyang natun an ang iyang anak nga lalake sa paghigugma ug sa pagkataha sa Dios, ug sa pag ila sa iyang kaugalingon nga iya ni Jehova. Pinaagi ,sa tagsatagsa ka sinati nga butang nga naglibut kaniya, siya naninguha sa pagdala sa mga hunahuna sa bata ngadto sa Magbubuhat. Sa nahimulag na siya gikan sa iyang bata, ang kahingawa sa matinumanon nga inahan wala mohunong. Sa matag adlaw ang tumong sa iyang mga pag ampo mao ang iyang anak. Sa matag tuig nagbuhat siya, sa iyang kaugalingong mga kamot, sa usa ka kupo alang kaniya sa pagpang alagad; ug samtang motungas siya uban sa iyang bana sa pagsimba didto sa Silo, pagadad on niya ang bata niini nga pahinumdum sa iyang gugma. Ang matag tanud sa diyutay nga saput ginahabol niya uban sa usa ka pag ampo nga ang bata mahimong putli, dungganon, ug matinud anon. Siya wala mangayo alang sa iyang anak sa kalibutanong kabantug, kondili siya sa mainiton nangamuyo nga siya makakab ot nianang kabantug nga gimahal sa Langit nga siya magpasidungog sa Dios, ug magpabulahan sa iyang isigkatawo. {PM 708.3}

Daw unsa nga ganti ang naiya ni Ana! Ug unsa nga pagpadasig ngadto sa pagkamatinumanon ang iyang panig ingnan! Adunay mga higayon nga dili kabilhan, mga interes nga dili masukod ang kabililhon, nga natugyan ngadto sa matag inahan. Ang mapainubsanon nga kutay sa mga katungdanan nga giila sa mga kababayen an ingon nga usa ka halangdon nga bulohaton, pagatan awon ingon nga labing taas ug hamili nga buhat. Maoy katungod sa inahan ang pagpanalangin sa kalibutan pinaagi sa iyang inpluwensya, ug diha sa pagbuhat niini iyang madala ang kalipay nganha sa iyang kaugalingon nga kasingkasing. Makahimo siya sa pagtul id sa mga dalan alang sa mga tiil sa iyang mga anak, latas sa hayag sa adlaw ug sa landong, ngadto sa mahimayaon nga mga kinatumyan sa itaas. Apan diha lamang nga siya maninguha, diha sa iyang kaugalingon nga kinabuhi, sa pagsunod sa mga pagtulun an ni Cristo, nga ang inahan makalaum sa paghulma sa kinaiya sa iyang mga anak sunod sa langitnon nga sumbanan. Ang kalibutan napuno sa mga inpluwensya nga makadaut. Ang urog ug ang batasan nagahatag ug usa ka kusgan nga gahum ibabaw sa mga batan on. Kong ang inahan mapakyas sa iyang katungdanan sa pagpahimangno, sa paggiya, ug sa pagpugong, dayag kaayo nga ang iyang mga anak modawat sa dautan, ug moliso gikan sa maayo. Paadtoan kanunay sa Manluluwas ang matag inahan uban sa

pag ampo, “Tudloi kami, unsa ba ang tulomanon alang sa bata, ug unsaon namo sa pagmatuto kaniya?” Papatalinghuga siya sa pahimangno nga gihatag sa Dios diha sa iyang pulong, ug ang kinaadman igahatag kaniya sumala sa iyang gikinahanglan. {PM 709.1}

"Ang bata nga si Samuel mitubo ug miuswag sa pagkahinumut an ni Jehova ug sa mga tawo." Bisan pa nga ang pagkabatan on ni Samuel diha magtubo sa tabemaculo nga gipahinongod ngadto sa pagsimba sa Dios, siya wala mahigawas gikan sa dautang mga inpluwensya o sa makasasala nga panig ingnan. Ang mga anak nga lalake ni Eli wala mahadlok sa Dios, ni gipasidunggan ang ilang amahan; apan si Samuel wala maningoha sa pag uban kanila ni ningsunod sa ilang dautan nga mga paagi. Maoy iyang paningkamot kanunay nga siya mahimo sumala sa plano sa Dios kaniya. Mao kini ang katungod sa matag batan on. Mahimuot ang Dios sa diha nga bisan ang gagmay nga mga kabataan maghatag sa ilang kaugalingon ngadto sa pag alagad kaniya. {PM 710.1}

Si Samuel gipahimutang ilalum sa pagbantay ni Eli, ug ang katahum sa iyang kinaiya nakakoha sa mainiton nga pagbati sa togulang nga sacerdote. Siya maloloy on, mahatagon. masinulondon, ug matinahuron. Si Eli nga gisakitan sa pagkamabuotbuoton sa iyang kaugalingong mga anak, nakakaplag ug pahulay ug kahayahay ug panalangin diha sa presensya ni Samuel. Si Samuel matinabangon ug mabinadon, ug wala pay amahan nga nahigugma sa iyang anak nga labaw pa ka malumo kay sa paghigugma ni Eli niining batan ona. Maoy usa ka talagsaon nga butang nga tali sa pangulong maghuhukom sa nasud ug sa yano nga bata anaa ang hilabihan nga dagaang sa pagbati. Samtang ang mga kaluya tungod sa panuigon nag abut kang Eli, ug sa napuno siya sa kahingawa ug sa pagbasul tungod sa dautan kaayo nga tumong sa iyang kaugalingon nga mga anak, siya moliso ngadto sa kang Samuel alang sa paglipay. {PM 710.2}

Dili naandan alang sa mga Levihanon ang pagsulod sa ilang nalahi nga mga pag alagad hangtud nga moabut sila sa panuigon nga kaluhaan ug lima ka tuig, apan si Samuel nahimong usa ka wala mahilabut niini nga kalagdaan. Sa matag tuig ang dugang nga mga pagpiyal gitugyan ngadto kaniya; ug samtang siya bata pa, ang usa ka ephod nga lino gibutang diha kaniya ingon nga usa ka handumanan sa iyang pagkanahalad ngadto sa buhat sa balaang puloy anan. Bisan siya batan on pa, sa diha nga gidala siya aron sa pag alagad diha sa tabernaculo, si Samuel may mga katungdanan nga pagahimoon diha sa pag alagad sa Dios sumala sa iyang kasarang. Sa sinugdan kining maong mga katungdanan ubos kaayo, ug dili kanunay makapahimuot; apan pinahimo siya sa kinamaayohan sa iyang katakus, ug inubanan sa usa ka matinguhaon nga kasingkasing. Ang iyang tinuhoan gidala ngadto sa tagsatagsa ka katungdanan sa kinabuhi. Giila niya ang iyang kaugalingon nga ulipon sa Dios, ug ang iyang bulohaton iya sa Dios. Gidawat ang iyang mga paningkamot, tungod kay sila gitukmod sa gugma ngadto sa Dios ug sa usa ka tininuod nga tinguha sa pagbuhat sa iyang kabubut on. Sa ingon niini si Samuel nahimong masigka magbubuhat uban sa Ginoo sa langit ug sa yuta. Ug giandam siya sa Dios sa pagbuhat sa usa ka dakong bulohaton alang sa Israel. {PM 710.3}

Kong ang mga kabataan gitudloan pa sa pag ila sa mapainubsanon nga tuyok sa adlaw adlaw nga mga katungdanan ingon nga tumong nga gitiman an sa Ginoo alang kanila, ingon nga usa ka tulunghaan diin sila pagabansayon sa paghatag sa matinumanon ug batid nga pag alagad, pagkalabaw pa nga makapahimuot ug dungganon nga makita ang ilang buhat. Ang

paghimo sa matag katungdanan ingon nga ngadto sa Ginoo, nagatugpo ug pagkamadanihon sa palibut sa labing ubos nga buhat, ug nagalingkit sa mga mamomuo sa yuta sa balaang mga binuhat nga nagbuhat sa kabubut on sa Dios didto sa langit. {PM 711.1}

Ang kalampusan niining kinabuhia, ang kalampusan sa pagdangat sa umalabut nga kinabuhi, nagaagad sa usa ka matinumanon, ug sa matarung nga pagtagad sa gagmay, ug dili diyutay diha sa labing dako, mahitungod sa buhat sa Dios. Ang kamot nga nagbitay sa mga kalibutan diha sa hawan mao ang kamot nga nagbuhat uban sa tulukbilon nga kahanas sa mga liryo sa kapatagan. Ug ingon nga hingpit ang Dios diha sa iyang kaliyokan, busa kita magmahingpit diha sa atong kaliyokan. Ang nagkabagay nga katukuran sa usa ka kusgan, ug matahum nga taras, matukod pinaagi sa tinagsa nga mga buhat sa katungdanan. Ug ang magpakamatinumanon maoy magapaila sa atong kinabuhi diha sa labing gamay ingon man diha sa labing dako sa mga detalye niini. Ang katarung diha sa gagmay nga mga butang, ang kahimoan sa gagmay nga mga buhat sa pagkakasaligan ug sa gagmay nga mga binuhatan sa pagkamaloloy on magasadya sa dalan sa kinabuhi; ug sa diha nga matapus na ang atong buhat dinhi sa ibabaw sa yuta, makaplagan ra nga ang matag usa sa gagmay nga mga katungdanan nga gihimo sa matinumanon nakahatag ug usa ka inpluwensya alang sa ikaayo ang usa ka inpluwensya nga dili gayud mawala. {PM 711.2}

Ang mga batan on sa atong panahon may purohan nga mahimong bililhon diha sa igtatan aw sa Dios sama kang Samuel. Pinaagi sa pagpadayon nga matinumanon sa ilang Cristohanon nga kabuotan, sila makahimo ug usa ka maligon nga inpluwensya diha sa buhat sa pagreporma. Ang maong mga tawo mao ang gikinahanglan karon. Ang Dios may bulohaton alang sa tagsatagsa kanila. Wala pay mga tawo nga nakadangat ug dako pa nga mga sangputanan alang sa Dios ug alang sa katawohan kay sa madangat niining atong kaadlawan kanila nga magamatinumanon ngadto sa ilang pagsalig nga hinatag sa Dios {PM 712.1}

Kapitulo 55. Si Eli ug ang Iyang mga Anak nga Lalake

Kining kapituluha gibase sa 1 Samuel 2:12-36.

Si Eli sacerdote ug maghuhukom sa Israel. Iyang gikuptan ang kinatas an ug labing kasaligan nga mga katungdanan taliwala sa katawohan sa Dios. Ingon nga langitnong pinili alang sa balaan nga mga katungdanan sa pagkasacerdote, ug gibutang sa ibabaw sa yuta ingon nga kinatas an nga awtoridad sa hustisya, gihangad siya ingon nga sulundan, ug nagkupot siya sa dakong inpluwensya ibabaw sa kabanayan sa Israel. Apan bisan pa nga siya gitudlo sa pagmando sa katawohan. wala siya makamando sa iyang kaugalingon nga panimalay. Si Eli maoy usa ka mapatuyangon nga amahan. Nahigugma sa kalinaw ug sa kasayon, wala niya gamita ang iyang pagbulot an sa pagtarung sa dautang mga batasan ug mga pagbati sa iyang mga anak. Inay magpakigbisog uban kanila o magsilot kanila, siya monunot sa ilang pagbuot, ug naghatag kanila sa ilang kaugalingon nga paagi. Imbis mag ila sa edukasyon sa iyang mga anak ingon nga usa sa labing importante sa iyang mga kapangakohan. Ang sacerdote ug maghuhukom sa Israel wala pasagdi diha sa kangitngit mahitungod sa katungdanan sa pagpugong ug sa pagmando sa mga anak nga gihatag sa Dios ngadto sa iyang pag amuma. Apan si Eli ningsibug gikan sa iyang katungdanan, tungod kay kini nagkahulogan man nga mosupak sa pagbuot sa iyang mga anak, ug mahimong gikinahanglan ang pagsilot ug ang pagdumili kanila. Sa walay pagtimbangtimbang sa makalilisang nga mga sangputanan nga magasunod sa iyang paagi, iyang gipatuyangan ang iyang mga anak diha sa bisan unsa nga ilang gitinguha, ug wala matagad ang bulohaton sa pag andam kanila alang sa pag alagad sa Dios ug sa mga katungdanan sa kinabuhi. {PM 713.1}

Ang Dios nakasulti mahitungod kang Abraham nga nag ingon, “Siya naila ko nga siya magasugo sa iyang panimalay sa ulahi kaniya, aron magabantay sila sa dalan ni Jehova, sa pagbuhat sa pagkamatarung ug sa katarungan.” Genesis 18:19. Apan gitugotan ni Eli nga ang iyang mga anak maoy magmando kaniya. Ang amahan nahimong sakop sa mga anak. Ang tunglo sa kalapasan nadayag diha sa pagkamahilayon ug sa pagkadautan nga nagtimaan sa gilaktan sa iyang mga anak. Wala silay husto nga pagtamud sa taras sa Dios o sa kabalaan sa Iyang kasugoan. Ang iyang pag alagad alang kanila maoy usa ka ordinaryo nga butang. Gikan sa pagkabata sila naanad sa balaang puloy anan ug sa tulomanon niini, apan inay nga mahimong labi pa ka matahaon, nawala kanila ang pagbati sa kabalaan ug sa kahulogan niini. Wala korihi sa amahan ang ilang kakulang sa pagkataha alang sa iyang pagbulot an, wala niya masusi ang ilang walay pagtahud alang sa solemni nga mga tulomanon sa balaang puloy anan; ug sa diha nga nakaabut na sila sa pagkahingkod, napuno na sila sa makamatay nga mga bunga sa pagkawalay pagtoo sa Dios ug sa pagsukol. {PM 713.2}

Bisan sa kinatibuk an dili takus alang sa katungdanan, sila gipamutang ingon nga mga sacerdote diha sa balaang puloy anan aron sa pagpangalagad sa atubangan sa Dios. Si Jehova naghatag sa labing piho nga mga pahimangno mahitungod sa paghimo ug mga paghalad; apan kining dautan nga mga tawo nagdala sa ilang walay pagtagad sa pagbulot an nganha sa

tulomanon sa Dios, ug wala magtagad sa kasugoan sa mga halad, nga pagahimoon sa labing solemni nga paagi. Ang mga halad inihaw, nga nagatudlo ngadto sa kamatayon ni Cristo, giplano aron sa pagpatunhay diha sa mga kasingkasing sa katawohan sa pagtoo diha sa Manlulukat nga umalabut; tungod niini labing pagkamahinungdanon nga ang mga pahimangno ni Jehova mahitungod kanila pagamatngonon pagayo. Ang mga halad sa pakigdait sa pinasahi maoy usa ka pahayag sa pagpasalamat ngadto sa Dios. Niining maong mga halad ang tambok lamang maoy pagasunogon sa ibabaw sa halaran; ang usa ka gipiho nga bahin maoy ireserba alang sa mga sacerdote, aron pagakan on niya ug sa iyang mga higala diha sa usa ka kumbira sa sakripisyo. Sa ingon niini ang tanang mga kasingkasing gipapunting, diha sa pagkamapasalamaton ug iliha sa pagtoo, ngadto sa dako nga Halad nga maoy magakoha sa sala sa kalibutan. {PM 714.1}

Ang mga anak ni Eli, imbis nga mag ila sa kasolemni niining simboliko nga bulohaton, naghunahuna lamang kong unsaon nila paghimo niini nga usa ka paagi sa pagpatuyang sa kaugalingon. Wala matagbaw sa bahin sa mga halad sa pakigdait nga gigahin alang kanila, nangayo sila ug dugang nga bahin; ug ang kadaghanan niining maong mga halad nga gipakita diha sa tinuig nga mga fiesta naghatag sa mga sacerdote sa kahigayonan sa pagpadato sa ilang kaugalingon diha sa kagalastohan sa katawohan. Sila dili lamang nangayo ug labaw kay sa ilang katungod, kondili nagdumili sa paghulat bisan hangtud ang tambok mahurot na ug kasunog ingon nga usa ka halad ngadto sa Dios. Sila nagpunay ug pangangkon sa bisan unsa nga bahin nga ilang magustohan, ug, kong dumilian, manghulga sa pagkoha niini pinaagi sa kusog. {PM 714.2}

Kining pagkawalay kataha sa mga sacerdote sa wala madugay ang tulomanon gikawatan sa balaan ug sa solemni nga kahulogan niini, ug ang katawohan “nagtamay sa paghalad kang Jehova.” Ang dako nga halad nga nagalandong ngadto kang kinsa sila magapaabut, wala na ilha. “Ang sala sa mga batan ong lalake hilabihan ka dako kaayo sa atubangan ni Jehova.” {PM 715.1}

Kining mga sacerdote nga dili matinumanon naglapas usab sa kasugoan sa Dios ug gipakaulwan ang ilang balaan nga katungdanan pinaagi sa ilang banyaga ug makauulaw nga mga binuhatan; apan bisan pa niini nagpadayon sila sa paghugaw pinaagi sa ilang presensya, sa tabernaculo sa Dios. Daghan sa katawohan, nga napuno sa kapungot sa dautan nga paagi ni Hopni ug ni Pinehas, mihunong sa pagtungas ngadto sa gitudlo nga dapit sa pagsimba. Sa ingon niini ang tulomanon nga gimando sa Dios gitamay ug wala na panumbalinga tungod kay nahalambigit niini ang mga sala sa dautang mga tawo, samtang sila kang kinsang mga kasingkasing inklinado ngadto sa dautan nangaisug diha sa pagpakasala Ang pagkawalay Dios, ang kahilayan. ug bisan gani ang pagsimba sa diosdios nagpasulabi ngadto sa usa ka kahimtang nga makahahadlok. {PM 715.2}

Si Eli nasayop ug dako diha sa pagtugot sa iyang mga anak sa pagpangalagad diha sa balaan nga katungdanan. Pinaagi sa pagpalingkawas sa ilang palakat pinasikad sa usa ug sa lain pa nga pasumangil nataptapan siya sa ilang mga sala; apan sa katapusan nakaabut sila sa

usa ka agianan diin dili na siya makatago sa iyang mga mata gikan sa mga kalapasan sa iyang mga anak. Nagmulo na ang katawohan mahitungod sa ilang mapintas nga mga binuhatan, ug nasubo ug nabalaka ang labaw nga sacerdote. Siya wala mangahas sa pagpabilin nga maghilum pa. Apan ang iyang mga anak nagtubo sa paghunahuna sa ila lamang nga kaugalingon, ug karon wala na sila magtagad ni bisan kinsa pa. Ilang nakita ang kasubo sa ilang amahan apan wala na mobati ang ilang mga kasingkasing nga matig a. Ilang nadungog ang iyang malolot nga mga tambag, apan wala sila madani, ni nagtinguha sa pag usab sa dautan nga tumong bisan pa nga gipasidan an sa mga sangputanan sa ilang sala. Kong gidumala pa ni Eli sa minatarung ang iyang mga anak nga dautan, igasalikway unta sila gikan sa katungdanan sa pagkasacerdote, ug silotan sa kamatayon. Sa kahadlok nga mainayran sila sa katilingban ug mapahamtangan ug silot, iyang giagwanta sila diha sa labing balaan nga mga katungdanan sa pagsalig. Iya gihapon nga gitugotan sila nga magsagol ang ilang pagkadautan sa balaang tulomanon sa Dios, ug sa pagpahamtang ug kadaut sa kawsa sa kamatuoran nga dili mapala sa daghang mga katuigan. Apan sa diha nga ang maghuhukom sa Israel nagpabaya sa iyang bulohaton, maoy nangamut ang Dios sa maong butang. {PM 715.3}

“Ug may miabut nga usa ka tawo sa Dios kang Eli, ug miingon kaniya: Mao kini ang giingon ni Jehova: nagpakita ba ako sa akong kaugalingon sa balay sa imong amahan sa didto pa sila sa Egipto, sa pagkaulipon sa balay ni Faraon? Ug nagpili ba ako kaniya gikan sa tanang banay ni Faraon? Ug nagpili ba ako kaniya gikan sa tanang banay sa Israel aron mahimo nga akong sacerdote, sa pagtungas ngadto sa Akong halaran, sa pagsunog sa insenso, sa pagsabut sa usa ka ephod sa Akong atubangan? ug naghatag ba ako sa balay sa imong amahan sa tanang mga halad sa mga anak sa Israel nga hinimo pinaagi sa kalayo? Nganong gipatiran mo ang Akong halad ug ang Akong hatag, nga akong gisugo sa akong puloy anan. ug nagatahud sa imong mga anak nga lalake labaw pa kay kanako, aron sa pagpatambok sa iyang kaugalingon uban sa labing maayo sa tanang mga halad sa Israel nga Akong katawohan? Busa si Jehova, ang Dios sa Israel, miingon: Ako nag ingon sa pagkamatuud gayud nga ang imong balay, ug ang balay sa imong amahan, magalakaw unta sa atubangan nako sa walay katapusan: apan karon si Jehova nagaingon: Ipahalayo kana kanako; kay kanila nga nagapasidungog kanako ako magapasidungog ug kanila nga nagatamay kanako pagatamayon...Ug ako magapatindog alang kanako ug usa ka matinumanong sacerdote, nga magabuhat sumala niadtong ania sa akong kasingkasing ug sa akong hunahuna: ug ako magatukod alang kaniya sa usa ka malig on nga balay; ug siya magalakat sa atubangan sa akong dinihog sa walay katapusan.” {PM 716.1}

Ang Dios nagpasangil kang Eli nga nagpasidungog sa iyang mga anak labaw pa kay Jehova. Si Eli nagtugot sa halad nga tinudlo sa Dios, ingon nga usa ka panalangin ngadto sa Israel, nga mahimong usa ka butang nga mangil ad, inay kay magdala sa iyang mga anak ngadto sa kaulawan tungod sa ilang walay kataha sa Dios ug sa dulumtanan nga mga binuhatan. Sila nga nagsunod sa ilang kaugalingon nga hilig, diha sa binuta nga pagbati alang sa ilang mga anak, nga nagpatuyang kanila diha sa pagtagbaw sa ilang dinalo nga mga

tinguha, ug wala magdala sa pagbulot an sa Dios aron sa pagbadlong sa sala ug magtul id sa dautan, nagpaila nga ilang gipasidunggan ang ilang dautan nga mga anak labaw pa kay sa pagpasidungog nila sa Dios. Labaw sila nga nabalaka sa pagpanalipod sa ilang kadungganan kay sa paghimaya sa Dios; labaw nga matinguhaon sa pagpahimuot sa ilang mga anak kay sa pagpahimuot sa Ginoo ug sa pagbantay sa Iyang tulomanon sa tanang dagway sa pagkadautan. {PM 716.2}

Si Eli, ingon nga usa ka sacerdote ug maghuhukom sa Israel, maoy manubag sa Dios mahitungod sa pamatasan ug sa relihiyoso nga baruganan sa iyang katawohan, ug diha sa pinasihi nga pagsabut alang sa taras sa iyang mga anak nga lalake. Giuna unta niya ang pagsumpo sa dautan pinaagi sa malumo nga mga laraw; apan kong kining maong mga laraw wala magpolos, iya unta nga gibuntog ang sayop pinaagi sa labing mapig ot nga mga paagi. Iyang nahiaguman ang kasuko ni Jehova tungod sa wala niya badlonga ang sala ug nagpatuman sa hustisya diha sa makasasala. Wala siya kasaligi sa pagbantay sa kaputli sa Israel. Kadtong may diyutay lamang nga kaisug sa pagbadlong sa sayop, o nga pinaagi sa katapol o sa kakulang sa kaikag wala maghimo ug mainiton nga pamngkamot sa pagputli sa pamilya o sa iglesya sa Dios, maoy kapaninglan sa kadautan nga mosangput gumikan sa ilang pagpabaya sa katungdanan. Tungod sa mga dautan nga ato unta masumpo diha sa uban, kita maingon ra ka kasudyaan nga daw ang mga buhat atong kaugalingon. {PM 717.1}

Wala dumalaha ni Eli ang iyang pammalay sumala sa mga kalagdaan alang sa kagamhanan sa pamilya. Iyang gisunod ang iyang kaugalingon nga paghukom. Wala maalinggati sa mapanggaon nga amahan ang mga sayop ug ang mga sala sa iyang mga anak diha sa ilang pagkabata, nga nag ulog ulog sa iyang kaugalingon nga tapus sa usa ka panahon mabiyaan ra nila ang ilang dautan nga mga kahiligan. Daghan karon ang nagahimo sa sama nga sayop. Naghunahuna sila nga sila nahibalo sa usa ka maayo pa nga paagi sa pagbansay sa ilang mga anak kay nianang gihatag sa Dios diha sa Iyang pulong. Ilang giamuma ang sayop nga mga kahiligan diha kanila, nga nagasugyot sa usa ka pamalibad, “Bata pa sila kaayo nga pagasilotan. Paghulat hangtud nga sila mabut an na, ug makapangatarungan na.” Sa ingon niini ang mga batasan nga sayop mapasagdan nga magkalig on hangtud nga sila mahimong ikaduhang kinaiya. Ang mga anak magtubo nga dili pinugngan, uban sa mga taras sa kinaiya nga maoy usa ka tibook kinabuhi nga tunglo nganha kanila, ug malagmit mapasanay diha sa uban. {PM 717.2}

Walay dako pa nga tunglo sa ibabaw sa mga panimalay kay sa pagtugot sa mga batan on nga magbaton sa ilang kaugalingon nga paagi. Sa diha nga ang mga ginikanan magtagad sa matag handum sa ilang mga anak, ug magpatuyang kanila diha sa ilang nahibaloan nga dili alang sa ilang kaayohan, sa dili madugay ang mga anak mawad an sa tanang pagtahud sa ilang mga ginikanan, sa pagtagad alang sa pagbulot an sa Dios o sa tawo, ug madala nga bihag diha sa pagbuot ni Satanas. Ang inpluwensya sa usa ka pamilya nga dili maayo nga pagkadumala nagalukop, ug makapaalaut sa tibook nga katilingban. Kini modaghan diha sa

usa ka sulog sa pagkadautan nga makaapekto sa mga pamilya, sa mga balangay, ug sa mga kagamhanan. {PM 718.1}

Katungod sa katungdanan ni Eli, ang iyang inpluwensya labaw nga nagkaylap kay kong siya usa lamang ka yano nga tawo. Ang iyang kinabuhi sa pamilya giawat sa tibook nga Israel. Ang dautang mga sangputanan sa iyang mga pagginawi nga walay pagpanumbaling ug mahigugmaon sa kasayon nakita diha sa linibo ka mga puloy anan nga nahulma sa iyang sumbanan. Kong ang mga anak nagapatuyang diha sa dautan nga mga binuhatan. samtang ang mga ginikanan nagpaila sa tinuhoan. ang kamatuoran sa Dios napakaulawan. Ang labing maayo nga pag ila sa Kristyanidad sa usa ka puloy anan mao ang tipo sa taras nga nahulma sa inpluwensya niini. Ang mga binuhatan nagsulti nga lanog pa kay sa labing positibo nga pagpaila sa pagkadiosnon. Kong ang mga nagpaila sa tinuhoan, imbis maningkamot nga mainiton. mapadayonon, ug matubayon nga panlimbasog sa pagtukod ug usa ka maayong pagkahusay nga panimalay ingon nga usa ka saksi sa mga kaayohan sa pagtoo sa Dios, mga yam angan sa ilang pagmando, ug mapatuyangon sa dautan nga mga tinguha sa ilang mga anak, sila nagabuhat sa gihimo ni Eli, ug magdala ug kaulawan sa kawsa ni Cristo, ug kalaglagan sa ilang kaugalingon ug sa ilang mga panimalay. Apan kong dako man gani ang mga pagkadautan sa pagkadili matinumanon sa mga ginikanan ilalum sa bisan unsa nga mga higayon, ang mga pagkadautan mapilo ug napulo ka pilo kong sila anaa sa mga pamilya niadtong natudlo nga mga magtutudlo sa katawohan. Sa diha nga kini sila mapakyas sa pagmando sa ilang kaugalingong mga panimalay, sila. pinaagi sa ilang sayop dako pa kaayo kay sa uban tungod kay ang ilang katungdanan labaw man nga kasudyaan. {PM 718.2}

Ang saad nahimo na nga ang balay ni Aaron maglakaw sa atubangan sa Dios hangtud sa kahangturan; apan kini nga saad gihimo ubos sa kondisyon nga sila maghalad sa ilang kaugalingon ngadto sa buhat sa balaang puloy anan uban sa kasingkasing nga usa ray tumong, ug magpasidungog sa Dios diha sa tanan nilang mga paagi, nga dili magaalagad sa kaugalingon, ni.magasunod sa ilang baliko nga mga kahiligan. Si Eli ug ang iyang mga anak nasulayan, ug sila nakaplagan ni Jehova nga sa kinatibuk an sila dili angayan sa pinatuboy nga katungdanan sa pagkasacerdote diha sa iyang pag alagad. Ug nagpahayag ang Dios nga nag ingon, “Ipahalayo kana gikan Kanako.” Wala siya makahimo sa maayo nga iyang gitunguha sa pagbuhat kanila, tungod kay napakyas sila sa paghimo sa ilang bahin. {PM 719.1}

Ang panig ingnan nila nga nagpangalagad sa balaan nga mga butang mamao unta ang ingon nga makapasantup sa katawohan sa kataha alang sa Dios, ug uban sa kahadlok nga makapasilo Kaniya. Sa diha nga ang mga tawo, nga magatindog “tungod kang Cristo” (2 Corinto 5:20) aron sa pagsulti ngadto sa katawohan sa mensahe sa Dios mahitungod sa kalooy ug sa pagpasig uli, maggamit sa ilang balaan nga bulohaton ingon nga usa ka salimbong alang sa hinakog o sa mahilayon nga katagbawan, gihimo nila ang ilang kaugalingon nga labing masangputon nga mga ahente ni Satanas. Sama kang Hopni ug kang Pineas, ilang gihimo ang katawohan sa “pagtamay sa paghalad kang Jehova.” Sulod sa usa ka

panahon mahimo sila nga magpadayon sa ilang dautan nga dalan diha sa tago; apan kong sa katapusan madayag ang ilang tinuud nga karakter, ang pagtoo sa katawohan makadawat ug usa ka kahipugwat nga sagad moresulta diha sa pagkalaglag sa ilang pagsalig diha sa tinuhoan. Adunay mahibilin diha sa hunahuna ang usa ka walay pagsalig sa tanan nga nagpatoo sa pagtudlo sa pulong sa Dios. Ang mensahe sa matuud nga ulipon ni Cristo pagadawaton nga may pagduhaduha. Ang pangutana nga kanunay motunga mao kini: "Dib ba kaha kining tawohana mamatud an nga sama sa usa nga among gihunahuna nga hilabihan ka balaan, ug nakaplagan nga hilabihan ka dautan?" Sa ingon niini ang pulong sa Dios mawad an sa iyang gahum diha sa mga kalag sa mga tawo. {PM 719.2}

Diha sa pagbadlong sa mga anak ni Eli mao ang mga pulong nga solemni ug makahahadlok ug kahulogan mga pulong nga ang tanan nga nagaalagad diha sa mga butang nga balaan maayo ang magpalandong: "Kong ang usa ka tawo makasala batok sa lain, ang Dios magahukom kaniya; apan kong ang usa ka tawo makasala batok kang Jehova, kinsa ang magapakilooy alang kaniya?" Kong ang ilang mga kasal anan nakapadaut pa lamang sa ilang isigkatawo, tingali ang maghuhukom naghimo ug pagpasig uli pinaagi sa pagtudlo ug usa ka silot, ug magmando sa pagbayad; ug sa ingon niini ang mga sad an tingali mapasaylo. O kong sila wala mamatud i nga sad an sa sala sa pagkamapangahason, ang halad tungod sa sala mahimo ra nga igapadayag alang kanila. Apan ang ilang mga sala nalambigit sa ilang pagpang alagad ingon nga mga sacerdote sa Labing Hataas, diha sa paghimo ug halad tungod sa sala; ang bulohaton sa Dios hilabihan nga gipasipad an ug gipakaulawan sa atubangan sa katawohan, sa pagkaagi nga walay panghimayad sa sala nga pagadawaton alang kanila. Ang ilang kaugalingon nga amahan, bisan sa iyang kaugalingon labaw nga sacerdote, wala mangahas sa paghimo ug pagpanlaban alang kanila; wala siya makapanalipod kanila gikan sa kaligutgut sa balaan nga Dios. Sa tanan nga mga makasasala, ang labing sad an mao sila nga nagtamay sa mga paagi nga giandam sa Langit alang sa katubsanan sa tawo sila nga "naglansang pag usab ngadto sa ilang kaugalingon sa Anak sa Dios, ug nagbutang Kaniya nganha sa dayag nga pagpakaulaw." Hebreohanon 6:6. {PM 720.1}

Kapitulo 56. Ang Arca Nailog sa mga Filistehanon

May lain pa nga pasidaan ang igahatag ngadto sa balay ni Eli. Ang Dios dili makapakigsulti sa labaw nga sacerdote ug sa iyang mga anak; ang ilang mga sala, sama sa mabaga nga panganod, nagsira sa presensya sa Iyang Balaan nga Espiritu. Apan diha sa taliwala sa kadautan ang bata nga si Samuel nagpabilin nga matinud anon ngadto sa Langit, ug ang mensahe mahitungod sa paghukom nganha sa balay ni Eli mao ang sugo ni Samuel ingon nga usa ka manalagna sa Labing Hataas. {PM 721.1}

“Ang pulong ni Jehova bililhon niadtong mga adlawa; niadto walay panan awon nga dayag. Ug kini nahitabo niadtong panahona, sa naghigda na si Eli sa iyang dapit karon ang iyang mga mata nagsugod na sa pagkahalap. mao nga siya dili na makakita, ug sa wala pa mapalong ang lamparahan sa Dios, diha sa templo ni Jehova, diin diha ang arka sa Dios, ug si Samuel gipahigda aron matulog; nga si Jehova nagtawag kang Samuel.” Sa paghunahuna nga ang tingog iya ni Eli, ang bata midali ngadto sa higdaanan sa sacerdote nga nag ingon, “Ania ako; kav ikaw nagtawag kanako.” Ang tubag sa sacerdote mao kini: “Ako wala magtawag. anak ko, humigda ka pag usab.” Sa tulo ka mga bisis si Samuel gitawag, ug sa makatulo siya mitubag sa sama nga paagi. Ug unya si Eli nagtoo nga ang misteryoso nga tawag mao ang tingog sa Dios. Gisayloan ni Jehova ang Iyang pinili nga ulipon, ang tawo nga puti na ug mga buhok. aron makigsulti sa usa ka bata. Kini diha sa iyang kaugalingon maoy usa ka mapait apan angay nga badlong ngadto kang Eli ug sa iyang balay. {PM 721.2}

Walay pagbati sa kasina o sa pangabugho ang diha sa kasingkasing ni Eli. Iyang gimandoan si Samuel sa pagtubag kong ugaling tawagon siya pag usab sa pag ingon, “Sulti, Jehova; kay ang Imong sulogoon namati.” Hilabihan ang iyang kahadlok diha sa iyang paghunahuna nga ang dakong Dios magpakigsuti kaniya, nga wala na siya makahinumdum sa tukma nga mga pulong nga gitudlo kaniya ni Eli {PM 721.3}

“Ug si Jehova miingon kang Samuel, Ania karon, ako magahimo ug usa ka butang sa Israel, nga niana ang duha ka igdulongog sa tagsatagsa nga makadungog magasiyauk. Nianang adlawa Ako magahimo batok kang Eli sa tanan nga akong gipamulong mahitungod sa iyang balay, sukad sa sinugdan hangtud sa katapusan. Kay Ako nagsugilon kaniya nga Ako magahukom sa iyang balay sa walay katapusan, tungod sa kasal anan nga iyang nahibaloan, tungod kay ang iyang mga anak nga lalake nanagdala ug tunglo sa ilang kaugalingon, ug siya wala magbadlong kanila. Ug busa Ako nakapanumpa sa balay ni Eli, nga ang kasal anan sa balay ni Eli, dili kabayran ug halad ni sa hatag sa walay katapusan.” {PM 722.1}

Sa wala pa dawata kining mao nga mensahe gikan sa Dios, “si Samuel wala pa makaila kang Jehova, ni ang pulong ni Jehova napadayag na kaniya;” nga sa ato pa, wala pa siya makasinati sa maong direkta nga mga pahayag sa presensya sa Dios sama sa ginatugot ngadto sa mga manalagna. Tuyo kadto sa Ginoo ang pagpadayag sa Iyang kaugalingon diha sa usa

nga wala paabuta nga paagi, aron si Eli makadungog mahitungod niini pinaagi sa katingala ug sa pagpakisusi sa batan on. {PM 722.2}

Si Samuel napuno sa kahadlok ug sa katingala diha sa paghunahuna mahitungod sa usa ka mensahe nga makalilisang kaayo nga gitugyan nganha kaniya. Sa pagkabuntag nagbuhat siya sa iyang mga katungdanan sumala sa naandan, apan uban sa mabug at nga lulan diha sa iyang batan on nga kasingkasing. Si Jehova wala magsugo kaniya sa pagpadayag sa makahahadlok nga pagsaway, tungod niini nagpabilin siya nga naghilum, ug nagalikay sumala sa mahimo, sa presensya ni Eli. Ningkurog siya, nga tingali unya may pipila ka pangutana nga magapugos kaniya sa pagpahayag sa langitnon nga mga paghukom batok sa usa nga iyang gihigugma ug gitahud Nagmasaligon si Eli nga ang mensahe nagtagna sa pipila ka dagkong mga katalagman nga moabut kaniya ug sa iyang balay. Iyang gipatawag si Samuel ug nagmando kaniya sa pag asoy sa matinumanon gayud kong unsa ang gipadayag ru Jehova kaniya. Misugot ang batan on, ug ang tigulang nga tawo miduko diha sa mapainubsanon nga pagpasakop ngadto sa makahahadlok nga hukom. “Kadto mao si Jehova,” matud pa niya; “ipabuhat kaniya kong unsay maayo kaniya.” {PM 722.3}

Apan bisan pa niini si Eli wala magpakita sa mga bunga sa tinuud nga paghinulsol. Iyang gisugid ang iyang sala, apan napakyas sa pag ayad sa sala. Naghubad hubad ang mga tuig sa paglangan ni Jehova sa Iyang gibahad nga mga paghukom. Dako unta ang mahimo niadtong mga tuiga sa paglukat sa mga kapakyasan nga ning agi; apan ang tigulang nga sacerdote wala maghimo ug epektibo nga mga paagi sa pagtul id sa mga kadautan nga maoy nagahugaw sa santuwaryo ni Jehova, ug nagdala ngadto sa kalaglagan sa linibo sa Israel. Ang pailob sa Dios maoy hinungdan sa paggahi sa mga kasingkasing ni Hopni ug ni Pineas, ug naghimong maisugon pa diha sa paglapas. Ang mensahe sa pasidaan ug sa pagbadlong sa iyang balay gipahibalo ni Eli ngadto sa tibook nga nasud. Pinaagi niini naglaum siya sa pagsumpo diha sa pipila ka paagi, sa dautan nga impluwensya sa iyang pagpabaya kanhi. Apan ang mga pasidaan wala tagda sa katawohan sama sa gibuhat sa mga sacerdote. Ang katawohan sa naglibut nga mga nasud usab, nga nahibalo mahitungod sa mga pagkadautan nga gihimo sa dayag diha sa Israel, naghimo kanila nga labaw pa ka mapangahason diha sa ilang pagdiwata ug sa krimen. Wala sila magbati ug sala sa ilang mga pagpakasala, ingon unta nga ilang pagabation, kong ang mga Israelinhon nag alima pa sa ilang katarung. Apan ang adlaw sa pagpanimalos nagakahaduul. Ang pagbulot an sa Dios ginawakli, ug ang pagsimba Kaniya wala na panumbalinga ug gitamay, ug nahimong kinahanglanon alang Kaniya sa pagpatunga, aron mapalungtad ang dungog sa Iyang ngalan. {PM 722.4}

“Karon, ang Israel naggula sa pagpakig away batok sa mga Filistehanon, ug nanagpahaluna tupad sa Ebenezer: ug ang mga Filistehanon mingpahaluna didto sa Aphec.” Kining dinalian nga panaw sa mga Israelinhanon gihimo nga walay pagpakitambag gikan sa Dios, ug walay pag uyon sa labaw nga sacerdote o sa manalagna. “Ug ang mga Filistehanon nanagpahamutang sa ilang kaugalingon sa pagtalay batok sa Israel: ug sa diha nga nagakasangka na sila sa gubat ang Israel gidaug sa atubangan sa mga Filistehanon; ug ilang

gipamatay gikan sa panon sa kasundalohan sa patag duulan sa upat ka libo ka tawo.” Samtang ang nagun ob ug naminghoy nga kasundalohan namauli ngadto sa ilang kampamento, “ang mga katigulangan sa Israel nanag ingon: Ngano ba nga gihampak man kita ni Jehova sa atubangan sa mga Filistehanon?” Ang nasud nahinog alang sa mga paghukom sa Dios, apan sila wala makakita sa ilang kaugalingong mga sala nga maoy hinungdan niining makalilisang nga kapildihan. Ug busa sila miingon, “Atong kohaon ang arka sa tugon ni Jehova gikan sa Silo ug dad on ta nganhi, aron kana mahianhi sa taliwala nato, ug magaluwas kanato gikan sa kamot sa atong mga kaaway.” Si Jehova wala maghatag ug sugo o pagtugot nga ang arka madala ngadto sa kasundalohan; apan bisan pa niini, ang mga Israelinhanon nagbati nga masaligon nga ang kadaugan maila, ug nanagsinggit sa hilabihan sa diha nga kini giyayongan ngadto sa campo sa mga anak ni Eli. {PM 723.1}

Ang mga Filistehanon nag ila sa arka ingon nga dios sa Israel. Ang tanang mga gamhanang mga buhat nga nahimo ni Jehova gipahinungod sa gahum niini. Samtang ilang nadungog ang mga singgit sa kalipay samtang kini nagkahaduul, sila miingon, “Unsay kahulogan sa kagahub niining dakong singgit sa campo sa mga Hebreohanon? Ug sila nakasabut nga ang arka ni Jehova nahiabut sa campo. Ug ang mga Filistehanon nangahadlok, kay sila nanag ingon: Ang Dios nahiabut sa campo. Ug sila nanag ingon: Pagkaalaut nato! Kay walay usa ka butang nga ingon niana sukad masukad. Pagkaalaut nato! Kinsa ba ang makaluwas kanato gikan sa kamot niining makagagahum nga mga dios. Kini mao ang mga dios nga naghampak sa mga Egiptohanon uban sa nagkalainlain nga silot didto sa kamingawan. Pagmakusganon, bumarug kamo ingon nga mga lalake, Oh kamo nga mga Filistehanon, aron kamo dili maulipon sa mga Hebreohanon, ingon nga sila naulipon ninyo kaniadto: bumarug kamo ingon nga mga lalake, ug magpakig away kamo.” {PM 724.1}

Ang mga Filistehanon naghimo ug usa ka mabangis nga ataki, nga miresulta diha sa kapildihan sa Israel, uban sa dako nga kamatay. Katloan ka libo ang namutalid nga patay diha sa giawayan, ug ang arka sa Dios nailog, ug ang duruha ka mga anak ni Eli nangapukan samtang sila nakig away sa pagpanalipod niini. Sa ingon niini na man nabilin diha sa dahon sa kasaysayan sa usa ka pamatuud alang sa tanang umalabut nga mga katuigan nga pagkadautan sa nag angkon nga katawohan sa Dios dili mapasagdan nga dili masilotan. Sa magadako ang kahibalo mahitungod sa kabubut on sa Dios, magadako usab ang sala nila nga wala magtagad niini. {PM 724.2}

Ang labing makahahadlok nga katalagman nga mahitabo nahiaguman sa Israel. Nailog ang arka sa Dios, ug anaa sa mga kamot sa kaaway. Sa pagkatinuud ang himaya ningpahawa gikan sa Israel sa diha nga ang simbolo sa nagapabilin nga presensya ug sa gahum ni Jehova nakoha gikan sa taliwala nila. Niining balaan nga kahon kahon nahiuban ang labing kahibolongang mga pagpadayag sa kamatuoran ug sa gahum sa Dios. Sa kanhing mga adlaw, ang milagroso nga mga kadaugan nangahimo sa diha nga kini mipakita. Kini gilandongan sa mga pako sa bulawan nga kerubin, ug ang dili masaysay nga himaya sa sekina. ang makita nga simbolo sa labing hataas nga Dios, nagpahiluna sa ibabaw niini diha sa balaan sa mga

balaan. Apan karon wala kini magdala ug kadaugan. Wala kini makapamatuud nga usa ka panalipod niining hugnaa, ug dihay pagbalata sa tibook Israel. {PM 724.3}

Sila wala makaamgo nga ang ilang pagtoo maoy usa ka pagtoo sa ngalan lamang, ug nawad an sa gahum niini sa pagdaug uban sa Dios. Ang kasugoan sa Dios nga anaa sa arca maoy usa usab ka simbolo sa Iyang presensya; apan ilang gitamay ang mga sugo, ug nagbiaybiay sa ilang mga kinahanglanon, ug nakapasubo sa Espiritu ni Jehova gikan sa taliwala nila. Sa diha nga ang katawohan nagsugot sa balaang mga sugo, nag uban kanila ni Jehova sa pagbuhat alang kanila pinaagi sa Iyang gahum nga dili masukod; apan sa diha nga sila nagtan aw sa arca, ug wala nila ihiusa kini sa Dios, o wala nila pasidunggi ang Iyang gipadayag nga kabubut on pinaagi sa pagsunod sa Iyang kasugoan, diyutay lamang kini ug labaw sa kalainan sa ordinaryo nga kahon. Ilang gitagad ang arca sama sa pagtagad sa diwatahang mga nasud sa ilang mga dios, nga daw kini sa iyang kaugalingon may mga elemento sa gahum ug sa kaluwasan. Ilang nalapas ang kasugoan nga anaa niini; kay ang ilang mao nga pagsimba sa arca nagdala kanila sa pormalismo, sa pagkamaut ug sa pagdiwata. Ang ilang sala nagpahimulag kanila gikan sa Dios, ug maoy hinungdan nga dili Siya makahatag kanila sa kadaugan hangtud nga sila nakahinulsol ug nakabiya sa ilang pagkadautan. {PM 725.1}

Dili pa igo nga ang arca ug ang santuwaryo diha sa taliwala sa Israel. Dili pa igo nga ang mga sacerdote naghimo ug mga halad, ug nga ang katawohan gitawag nga mga anak sa Dios. Si Jehova dili magtagad sa hangyo niadtong nagpangga sa pagkadautan diha sa kasingkasing; nahisulat na nga “kadtong nagapalingoglingog sa iyang igdulongog gikan sa pagpamati sa Kasugoan, bisan ang iyang pag ampo maoy usa ka dulumtanan.” Proverbio 28:9. {PM 725.2}

Sa diha nga nanggula ang kasundalohan sa pagpakiggubat, si Eli, nga halap ug tigulang, naghulat didto sa Silo. Giubanan kadto sa nasamok nga mga katahap nga siya naghulat sa resulta sa away; “kay ang iyang kasingkasing nagakurog tungod sa arca sa Dios.” Sa iyang pagpahiluna sa gawas sa ganghaan sa tabernakulo, siya milingkod sa daplin sa dakong dalan sa kada adlaw, mahingawon nga nagpaabut sa pag abut sa usa ka mensahero gikan sa giawayan. {PM 725.3}

Sa kadugayan ang usa ka Benjaminhon nga gikan sa kasundalohan, “uban ang iyang bisti nga ginisi, ug may yuta sa ibabaw sa iyang ulo,” miabut nga nagdali sa tungason paingon ngadto sa siyudad. Sa walay pagpanumbaling iyang gilabayan ang tigulang nga tawo nga diha sa daplin sa dalan. siya mihasmag ngadto sa lungsod, ug gisublisubli ngadto sa naghinamhinam nga katawohan sa balita sa kaparotan ug sa kapildihan. {PM 726.1}

Ang tingog sa pagdangoyngoy ug sa pag agulo nakaabut sa nagbantay nga didto sa tapad sa tabernakulo. Gidala ang mensahero ngadto kaniya. Ug ang tawo miingon ngadto kang Eli, “Ang Israel nangalagiw sa atubangan sa mga Filistehanon. ug may usa ka dako usab nga kamatay sa taliwala sa katawohan, ug ang imong duruha ka anak nga lalake nga si Hopni ug si Pineas nangamatay usab.” Si Eli, bisan ang balita makalilisang, nakaagwanta niini, tungod

kay nagdahum na siya niini. Apan sa diha nga mipuno ang mensahero sa pag ingon, “Ug ang arca sa Dios naagaw,” ang usa ka tinan awan sa dili matukib nga kaguol milabay sa ibabaw sa iyang panagway Ang hunahuna nga ang iyang sala nakapakaulaw sa Dios, ug maoy hinungdan sa iyang pagsibug sa iyang presensya gikan sa Israel, labaw kay sa iyang maantus; sa nawala ang iyang kusog, siya nahayang, “ug ang iyang liog nabunggo ug siya namatay.” {PM 726.2}

Ang asawa ni Pineas, bisan pa sa pagkabanyaga sa iyang bana. maoy usa ka babaye nga nahadlok kang Jehova. Ang kamatayon sa iyang ugangan nga lalake ug sa iyang bana, ug labaw sa tanan, ang makalilisang nga balita nga naagaw sa mga Filistehanon ang arca sa Dios, maoy nakaingon sa iyang kamatayon. Nagbati siya nga ang katapusan nga paglaum sa Israel nawala na; ug iyang gingalanan ang iyang bata nga nahimugso niining takna sa kalisdanan, Ichabod, o “makauulaw;” inubanan sa iyang naghingutas nga ginhawa, sa masulub on gisublisubli ang mga pulong, “Ang himaya nahimuJag gikan sa Israel; kay ang arca sa Dios naagaw.” {PM 726.3}

Apan si Jehova wala magsalikway sa hingpit sa Iyang katawohan, ni mag antus Siya ug dugay sa paglipay sa mga nasud. Gigamit Niya ang mga Filistehanon ingon nga galamiton sa pagsilot sa Israel, ug Iyang gigamit ang arca sa pagsilot sa mga Filistehanon. Sa panahon sa karaan ang diosnon nga presensya nag uban niini, nga mahimong kusog ug himaya sa Iyang masinugtanon nga katawohan. Kadtong dili makita ang presensya magauban gihapon niini, sa pagdala ug kalisang ug kalaglagan sa mga malapason sa Iyang balaan nga kasugoan. Sagad gamiton ni Jehova ang Iyang labing mapait nga kaaway sa pagsilot sa pagkadili matinumanon sa nagaangkon nga katawohan Niya. Sa usa ka panahon ang dautan modaug samtang ilang makita ang Israel nga nagaantus sa kastigo; apan ang panahon moabut sa diha nga sila usab kinahanglan magsugat sa hukom sa usa ka balaan, ug nagadumot sa sala nga Dios. Bisan diin nga dapit ginapangga ang pagkadautan, didto, matulin ug dili masayop, magsunod ang langitnon nga mga paghukom. {PM 726.4}

Diha sa pagdaug gibalhin sa mga Filistehanon ang arca ngadto sa Asdod, ang usa sa ilang lima ka mga dagkong siyudad, ug gipahimutang kini diha sa balay sa ilang dios nga si Dagon. Ilang gihunahuna nga ang gahum nga kutob karon nag uban sa arca maila ba, ug nga kini, nga mahiusa sa gahum ni Dagon, maghimo kanila nga dili mabuntog. Apan sa pagkasunod nga adlaw sa ilang pagsulod sa templo, ilang nasud ong ang usa ka talan awon nga nagpuno kanila sa kalisang. Si Dagon nahulog nga ang iyang nawong naumod sa yuta diha sa atubangan sa arca ni Jehova. Uban sa kataha gialsa sa mga sacerdote ang maong larawan, ug gibalik kini ngadto sa iyang dapit. Apan sa pagkaugma sa buntag, ilang nakaplagan kini nga nabungkag, nagahay ad pag usab sa ibabaw sa yuta diha sa atubangan sa arca. Ang tumoy nga bahin niining maong larawan sama sa usa ka tawo, ug ang ubos nga bahin maora ug usa ka isda. Karon ang tagsatagsa ka bahin nga sama sa porma sa tawo nangaputol, ug ang lawas lamang sa isda ang nahabilin. Ang mga sacerdote ug ang katawohan nangalisang; ilang gisabut kini nga misteryoso nga hitabo nga usa ka dautang tilimad on, nga nagatagna sa

kalaglagan sa ilang kaugalingon ug sa ilang mga larawan sa atubangan sa Dios sa mga Hebreohanon. Karon ilang gikoha ang arca gikan sa ilang templo, ug gipahimutang kini sa usa ka balay nga mao rang usa. {PM 727.1}

Ang mga pumopuvo sa Asdod gihampak sa usa ka masakit ug makamatay nga balatian. Sa ilang nahinumduman ang mga hampak nga gipahamtang sa Egipto sa Dios sa Israel, gipasangil sa katawohan ang ilang kasakitan ngadto sa presensya sa arca sa taliwala nila. Ilang nahukman ang paghatud niini ngadto sa Gath. Apan sakit misunod ngadto sa gibalhinan, ug tungod niini ang mga tawo sa maong siyudad nagpadala niini ngadto sa Ecron Dinhi ang katawohan nagdawat niini uban sa kalisang, nga nagsinggit, "Ilang gidala ang arca sa Dios sa Israel kanato, aron sa pagpatay kanato ug sa atong katawohan." Nagpakitabang sila sa ilang mga dios alang sa panalipod, sama sa gibuhat sa katawohan sa Gath ug sa Asdod; apan nagpadayon ang buhat sa manlalaglag, hangtud nga diha sa ilang kalisud, "ang pagsinggit sa siyudad misaka sa langit." Sa kahadlok nga ang dugay nga pagtinir sa arca sa taliwala sa mga puloy anan sa mga tawo, ang katawohan nagbutang niini sa sunod diha sa hawan nga datag. Didto misunod ang hampak sa mga ilaga, nga naghugpa sa yuta, ug naglaglag sa mga abut sa yuta, diha sa balay nga tipiganan ug diha sa kaumahan. Ang hilabihan nga kalaglagan, pinaagi sa sakit o sa gutom, mao karon ang naghulga sa nasud. {PM 727.2}

Sulod sa pito ka mga bulan ang arca nagpabilin diha sa Filistia, ug sulod niini nga panahon ang mga Israelihanon wala maghimo ug paningkamot alang sa pagbawi niini. Apan ang mga Filistehanon karon maingon ka mabalak on sa pagpahigawas sa ilang kaugalingon gikan sa presensya niini sama sa ilang kamatinguhanon sa pagbaton niini. Inay mahimong usa ka tuburan sa kusog ngadto kanila, kini maoy usa ka dakong lulan ug usa ka mabug at nga tunglo. Apan bisan pa niini siya wala masayud sa dalan nga ilang adtoan; kay bisan diin kini miadto, misunod ang mga paghukom sa Dios. Gitawag sa katawohan ang mga prinsipe sa nasud, uban sa mga sacerdote ug sa mga mananagna ug sa maikagon nagpakisusi, "Unsay atong pagabuhaton sa arca ni Jehova? Tudloi kami kong sa unsang paagi nga kana ikapadala ngadto sa iyang dapit?" Gitambagan sila sa pag uli niini uban sa usa ka mahal nga halad tungod sa paglapas. "Unya," miingon ang mga sacerdote, "kamo mangaayo ug mahibaloan ninyo ngano nga ang Iyang kamot wala mahalayo gikan kaninyo." {PM 728.1}

Ang pagpatipas o ang pagkoha sa hampak, sa kinaraan maoy batasan taliwala sa mga nasud ang paghimo ug usa ka imahe nga bulawan, salapi, o ubang buhatonon, nianang hinungdan sa kalaglagan, o sa butang o bahin sa lawas nga naapektahan. Kini gipatindog sa usa ka haligi o diha sa bantaaw nga dapit, ug gihunahuna kini nga usa ka masangputon nga panalipod batok sa mga dautan nga girepresentahan niini. Ang sama nga mga buhat ania gihapon taliwala sa mga katawohan nga pagano. Sa diha nga ang usa ka tawo nagaantus gumikan sa sakit moadto alang sa tambal ngadto sa templo sa iyang larawan sa diosdios, siya magadala uban kaniya sa usa ka larawan sa bahin sa lawas nga naapektahan, nga iyang ipakita ingon nga usa ka halad ngadto sa iyang dios. {PM 728.2}

Pinasubay kadto sa nagalabi nga tuotuo nga ang mga ginoo nga Filistehanon nagmanao sa katawohan sa paghimo ug mga representasyon sa mga hampak nga niini sila gihampak' lima ka bulawan nga hubag, ug lima ka bulawan nga ilaga, sumala sa gidaghanon sa mga kadagkoan sa mga Filistehanon; kay," sila miingon, "usa ka hampak diha sa ibabaw kaninyong tanan, ug sa inyong mga kadagkoan." {PM 729.1}

Kining mga maalamon nga mga tawo nag ila sa usa ka misteryoso nga gahum nga nagauban sa arca usa ka gahum nga sila walay kaalam sa pagsukol. Apan bisan pa niini wala nila tambagi ang katawohan sa pagbiya sa ilang pagkadiwatero ug moalagad ni Jehova. Sa gihapon ilang gidumtan ang Dios sa Israel, bisan pa nga napugos sa pagpasakop ngadto sa Iyang pagbulot an pinaagi sa dili mabangbang nga mga paghukom. Sa ingon njini ang mga makasasala madani unta pinaagi sa mga paghukom sa Dios nga dili magpolos ang pagsukol batok Kaniya. Tingali sila mapugos sa pagpasakop sa Iyang gahum, samtang diha sa kasingkasing sila nagsupil batok sa Iyang pagmando. {PM 729.2}

Ang maong pagpasakop dili makaluwas sa makasasala. Kinahanglan ang kasingkasing itugyan ngadto sa Dios kinahanglan kini mabuntog sa langitnong grasya sa dili pagadawaton ang paghinulsol sa tawo. {PM 729.3}

Pagkadako sa pailob sa Dios ngadto sa mga dautan! Ang mga Filistehanon nga mga diwatahan ug ang matalikod nga Israel managsama nga nagpahimulos sa mga gasa sa Iyang pagbantay. Napulo ka libo ka mga kalooy nga wala himatikdi nagpangatagak sa hilum diha sa agianan sa dili mapasalamaton, ug sukwahi nga mga tawo. Ang matag panalangin nagsulti ngadto kanila mahitungod sa Maghahatag, apan sila mga walay pagtagad sa Iyang gugma. Ang pailob sa Dios dako kaayo ngadto sa mga anak sa katawohan; apan sa diha nga sila nagmagahi sa pagpadayon diha sa ilang walay paghinulsol, gikoha Niya gikan kanila ang kamot nga nagapanalipod. Sila nagdumili sa pagpatalinghug sa tingog sa Dios diha sa Iyang linalang nga mga buhat, ug diha sa mga pasidaan, mga tambag, ug mga badlong diha sa Iyang pulong, ug tungod niini napugos Siya sa pagsulti kanila pinaagi sa mga paghukom. {PM 729.4}

Dihay pipila taliwala sa mga Filistehanon nga mitindog andam sa pagsupak sa pag uli sa arca ngadto sa kaugalingong yuta niini. Ang maong pag ila sa gahum sa Dios sa Israel makapaubns sa garbo sa Filistia. Apan "ang mga sacerdote ug ang mga magtatagna" nagtambag sa katawohan sa dili pagsundog sa pagkagahi ug ulo ni Faraon ug sa mga Egiptohanon, ug sa ingon niini magdala diha sa ilang kaugalingon sa dako pa gihapon nga mga hampak.Ang usa ka plano nga nakadaug sa pag uyon sa tanan karon gisugyot, ug sa dihadiha gipatuman. Ang arca, uban sa halad tungod sa paglapas, gibutang sa ibabaw sa usa ka bag ong karomata, nga sa ingon niini malikayan ang tanang katalagman sa paghugaw; nganhi niining bag ong karomata gihigut ang duruha ka baye nga baka, nga angkan nga wala pa kasangoni ug yugo. Ang ilang mga nati gitakpan diha sa balay, ug ang mga baka gipasagdan sa paglakaw bisan diin sila moadto. Kong ang arca iuli ngadto sa mga Israelihanon subay sa dalan sa Bethsemes, ang kinadul an nga siyudad sa mga Levihanon, ang

mga Filistehanon modawat niini ingon nga ebidensya nga ang Dios sa Israel maoy nagbuhat ngadto kanila niining dako nga kadautan; “apan kong dili,” matud pa nila, “nan kita manghibalo nga dili mao ang Iyang kamot ang naghampak kanato; kana usa lamang ka taghap nga nahanabo kanato.” {PM 730.1}

Sa diha nga gibuhian na sila, ang mga baka nga ningbiya sa ilang mga nati, misubay sa tanos nga dalan ngadto sa Bethsemes, nga nag inga samtang sila naglakaw. Wala magiyahi sa kamot nga tawohanon, ang mapailobon nga mga mananap nagpadayon sa ilang dalan. Ang langitnon nga pag atubang nag uban sa arca, ug ning abut kini nga luwas ngadto sa dapit gayud nga gitudlo. {PM 730.2}

Niining panahona man ang ting ani sa trigo, ug ang mga tawo sa Bethsemes nanag ani diha sa walog. “Ug sila mingyahat sa ilang mga mata ug nakita nila ang arca ug nagmalipayon sa pagkakita niana. Ug sa ang carromata nahiabut ngadto sa uma ni Josue nga taga Bethsemes, ug mitindog didto, diin didto may usa ka dakong bato: ug ilang gibugna ang kahoy sa carromata, ug naghalad sa bayeng baka nga angkan alang sa usa ka halad nga sinunog alang kang Jehova.” Ang mga kadagkoan sa mga Filistehanon nga nagsunod sa arca “ngadto sa utlanan sa Bethsemes,” ug nakasaksi sa pagdawat niini, karon namauli ngadto sa Ecron. Ang hampak mihunong, ug nagtoo sila nga ang ilang mga kadautan maoy usa ka paghukom gikan sa Dios sa Israel. {PM 730.3}

Sa madali gipakaylap sa mga tawo sa Bethsemes ang balita nga ang arca anaa sa ilang mga kamot, ug ang katawohan gikan sa naglibot nga yuta nagpanon sa pag abiabi sa paghibalik niini. Ang arca gibutang sa ibabaw sa bato nga unang gigamit nga halaran, ug sa atubangan niini gihimo ang dugang pa nga mga halad ngadto kang Jehova. Kong ang mga magsisimba naghinulsol pa sa ilang mga sala, ang panalangin sa Dios mag uban unta kanila. Apan wala sila magtuman sa Iyang kasugoan nga matinumanon; ug samtang sila nalipay sa paghiuli sa arca ingon nga usa ka mag uuna sa ikaayo, wala silay matuud nga pagbati mahitungod sa pagkabalaan niini. Imbis nga mag andam ug usa ka angayan nga dapit alang sa pagdawat niini, ilang gipasagdan kini nga ningluras didto sa uma nga gianihan. Samtang sila nagpadayon sa pagtutok sa balaan nga kahita, ug sa paghisgut mahitungod sa kahibulungan paagi nga kini mahiuli, misugod sila sa pagpanaghap kong diin ang kahibulungang gahum niini. Sa katapusan, sa nadaug sila sa pagkaukit ukiton, ilang gikoha ang mga tabon niini, ug nangahas sa pag abli niini. {PM 731.1}

Ang tibook Israel natudloan sa pagtagad sa arca uban sa kahadlok ug sa kataha. Kong gikinahanglan ang pagbalhin niini gikan sa usa ka dapit ngadto sa usa, ang mga Levihanon dili gayud motutok niini. Sa makausa lamang sa usa ka tuig gitugotan ang labaw nga sacerdote sa pagsud ong sa arca sa Dios. Bisan ang mga pagano nga Filistehanon wala mangahas sa pagkoha sa mga tabon niini. Ang mga manolunda sa langit, nga wala makita, nagauban kanunay niini diha sa tanan niya nga mga pagpanaw. Ang walay kataha nga pagpangahas sa mga tawo sa Bethsemes sa madali gisilotan. Daghan ang gihampak sa kalit nga kamatayon. {PM 731.2}

Ang mga nanghibilin gikan niining mga paghukom wala madala ngadto sa paghinulsol sa ilang sala, apan giila lamang nila ang arca uban sa matuotuohon nga kahadlok. Matinguhaon nga mahigawas gikan sa pagpadayag niini, apan wala mangahas sa pagbalhin niini, ang mga Bethsemesnon nagpadala ug mensahe ngadto sa mga pumoluyo sa Kirjath jearim, nga naghangyo kanila sa pagkoha niini. Uban sa dakong kalipay ang mga tawo niining dapita maabiabihon nga mikoha niini. Sila nasayud nga maoy panaad sa langitnon nga kahimuot ang pagkamasinulondon ug ang pagkamaunongon. Uban sa solemni nga kasadya ilang gidala ang arca ngadto sa ilang siyudad, ug gibutang kini diha sa balay ni Abinadab, nga usa ka Levihanon. Kining tawohana nagtudlo sa iyang anak nga si Eleazar nga maoy magbantay niini, ug kini nagpabilin didto sulod sa daghang mga tuig. {PM 731.3}

Sulod sa mga tuig sukad sa unang pagpaila ni Jehova sa Iyang kaugalingon ngadto sa anak nga lalake ni Ana, ang pagkatinawag ni Samuel ngadto sa bulohaton sa pagkamanalagna naila sa tibook nga nasud. Pinaagi sa matinumanong paghatud sa diosnong pasidaan ngadto sa balay ni Eli, bisan kini masakit ug masulayon, si Samuel nakanatag ug pagpamatuud sa iyang pagkamaunongon ingon nga mensahero ni Jehova; “ug si Jehova nag uban kaniya, ug wala magatugot nga may mahulog sa iyang pulong sa yuta. Ug ang tibook Israel gikan sa Dan bisan ngadto sa Beerseba nanghibalo nga si Samuel nahimutang aron mahimo nga usa ka manalagna ni Jehova.” {PM 732.1}

Ang mga Israelinhon ingon nga usa ka nasud nagpadayon gihapon diha sa usa ka kahimtang nga walay tinuhoan ug pagkadiwatahan, ug ingon nga usa ka silot sila nagpabilin nga sakop sa mga Filistehanon. Sulod niining panahona, giduaw ni Samuel ang mga siyudad ug mga balangay sa tibook yuta, nga naninguha sa pagliso sa mga kasingkasing sa katawohan ngadto sa Dios sa ilang mga amahan; ug ang iyang mga paningkamot may maayong mga resulta. Tapus sa pag antus sa pagdaugdaug sa ilang mga kaaway sulod sa kaluhaan ka tuig, ang mga Israelinhanon “nanagbakho sunod kang Jehova.” Gitambagan sila ni Samuel nga nag ingon, Kong kamo managpamalik kang Jehova sa bug-os ninyong kasingkasing, nan, isalikway ang inyong lain nga mga dios, ug ang Astaroth gikan sa taliwala ninvo, ug ipatumong ang inyong kasingkasing ngadto kang Jehova, ug mag alagad Kanila lamang.” Atong makita dinhi nga ang mapuslanon nga kataha sa Dios, ang relihiyon sa kasingkasing ginatudlo diha sa mga adlaw ni Samuel maingon nga gitudlo ni Cristo sa dinhi pa Siya sa ibabaw sa yuta. Kong wala pa ang gracia ni Cristo, ang makita sa gawas nga porma sa tinuhoan walay bili sa karaan nga Israel Pareha sila sa moderno nga Israel. {PM 732.2}

Adunay panginahanglan karon sa mao nga pagpabuhi sa tinuud nga tinuhoan sa kasingkasing ingon sa naeksperensyahan sa karaan nga Israel. Ang paghinulsol mao ang unang lakang nga pagahimoon sa tanan nga gustong mobalik ngadto sa Dios. Walay usa nga makahimo niini nga buhat alang sa lain nga tawo. Sa tinagsatagsa kita magpaubos sa atong mga kalag sa atubangan sa Dios, ug isalikway ang atong mga diosdios. Sa diha nga nabuhat na nato ang atong mahimo, si Jehova magpaila nganhi kanato sa Iyang kaluwasan. {PM 732.3}

Uban sa pagtambayayong sa mga pangulo sa mga banay, gitigum ang usa ka dakong pundok didto sa Mizpah. Dinhi gihimo ang usa ka solemne nga pagpuasa. Uban sa halalum nga pagpaubos ang katawohan nagsugid sa ilang mga sala; ug ingon nga usa ka ebidensya sa ilang hugot nga tinguha sa pagtuman sa mga pahimangno nga ilang nadunggan, ilang gitugyanan si Samuel sa pagbulotan sa pagkamaghuhukom. {PM 733.1}

Gisabut sa mga Filistehanon kining maong katiguman nga usa ka konsilyo sa gubat, ug uban sa usa ka malig on nga mga kasundalohan migula sa pagbungkag sa mga Israelinhanon sa dili pa matino ang ilang mga plano. Ang balita mahitungod sa ilang pagkaduul nakahimo ug dakong kalisang diha sa Israel. Gihangyo sa katawohan si Samuel sa dili pag undang sa pagsangpit sa Dios. “Ayaw paghunong sa pagtuaw ngadto kang Jehova, nga atong Dios alang kanamo, aron Siya magaluwas kanamo gikan sa kamot sa mga Filistehanon.” {PM 733.2}

Samtang si Samuel nagahatag sa usa ka nad nga carnero ingon nga usa ka halad nga sinunog, miduul ang mga Filistehanon alang sa pagpakiggubat. Unya ang Usa nga Gamhanan nga nanaug sa ibabaw sa Sinai taliwala sa kalayo ug sa aso ug sa dalugdog; Siya nga nagbahin sa Dagat nga Mapula, ug naghimo ug agianan latas sa Jordan alang sa mga anak sa Israel, nagpaila na man sa Iyang gahum. Usa ka makalilisang nga bagyo ang mihuros ibabaw sa nag abante nga mga kasundalohan. ug sa yuta namutalid ang mga patay nga lawas sa kusganong mga sundalo. {PM 733.3}

Ang mga Israelinhon igo lamang nagtindog diha sa hilum nga katingala, nangurog uban sa paglaum ug sa kahadlok. Sa diha nga ilang nakita ang pagpamatay sa ilang mga kaaway, ilang nahibaloan nga gidawat sa Dios ang ilang paghinulsol. Bisan sila wala maandan alang sa gubat, ilang giagaw ang mga hinagiban sa napatay nga mga Filistehanon, ug gigukod ang nangalagiw nga panon ngadto sa Bethkar. kining talagsaon nga kadaugan ilang nakoha sa mao gayud nga dapit diin, kaluhaan ka tuig nga miagi, ang Israel gipildi sa atubangan sa mga Filistehanon, gipamatay ang mga sacerdote, ug giagaw ang arca sa Dios. Alang sa mga nasud, ingon man alang sa tinagsa ka tawo, ang dalan sa pagkamasinulondon ngadto sa Dios mao ang dalan sa kaluwasan ug sa kalipay, samtang ang paglapas magadala lamang ngadto sa hitabo nga dautan ug sa kapildihan. Karon ang mga Filistehanon nga nahingpit ang pagkabuntog nagtahan sa ilang mga salipdanan nga ilang naagaw gikan sa Israel, ug nagpugong gikan sa mga buhat sa pagkamasukolon sulod sa daghang mga tuig. Ang ubang mga nasud ningsunod niining ilang gibuhat, ug ang mga Israelinhon nagpahimulos sa kalinaw hangtud sa pagtak op sa pagdumala ni Samuel. {PM 733.4}

Aron ang hitaDo dili gayud malimutan, gipatindog ni Samuel diha sa kinatung an sa Mizpa ug sa Shen, ang usa ka dakong bato ingon nga usa ka handumanan. Iyang gitawag kini nga Ebenezer, “ang bato sa panabang,” nga nag ingon ngadto sa katawohan, “hangtud dinhi si Jehova nagtabang kanato.” {PM 734.1}

Kapitulo 57. Ang mga Tulunghaan sa mga Manalagna

Si Jehova mismo mao ang nagmando sa edukasyon sa Israel. Ang Iyang pag amuma wala mahikutob ra sa ilang tinohoanon nga mga kinahanglanon bisan unsa nga may kalabutan sa ilang kaayohan sa pangutok o sa panglawas. mao usab ang tumong sa langitnon nga tagana, ug nahiabut kini diha sa sulod sa liyo sa langitnon nga kasugoan. {PM 735.1}

Ang Dios nagsugo sa mga Hebreohanon sa pagtudlo sa ilang mga anak sa Iyang mga gikinahanglan, ug sa paghimo kanila nga masinati sa tanan Niyang mga pagdumala sa ilang mga amahan. Usa kini sa mga pinasahi nga mga katungdanan sa tagsatagsa ka ginikanan usa nga dili igatugyan ngadto sa uban. Diha sa dapit sa dumoluong nga mga ngabil, ang mahigugmaong mga kasingkasing sa amahan ug sa inahan mao ang magahatag ug pahimangno ngadto sa ilang mga anak. Ang mga panghunahuna mahitungod sa Dios ipalabut sa tanang mga hitabo sa adlaw adlaw nga kinabuhi. Ang garnhanang mga buhat sa Dios diha sa pagluwas sa Iyang katawohan, ug ang mga saad mahitungod sa usa ka Manunubos nga umalabut, maoy sagad ipaasoy diha sa mga puloy anan sa Israel; ug ang paggamit sa mga pasumbingay ug mga simbolo makahimo sa paglig on pa diha sa handumanan sa mga leksyon nga gihatag. Ang dagko nga mga kamatuoran sa tagana sa Dios ug mahitungod sa umalabut nga kinabuhi mapatidlum diha sa batan on nga kaisipan. Kini gibansay sa pagtan aw sa Dios nga managsama diha sa mga talan awon sa kinaiyahan ug sa mga pulong sa pinadayag. Ang mga bitoon sa kalangitan, ang mga kakahoyan ug ang mga kabulakan sa kapatagan, ang mahabug nga mga bukid, ang dinaganas sa kasapaan ang tanan nagsulti mahitungod sa Magbubuhat. Ang solemni nga tulomanon sa paghalad ug sa pagsimba diha sa balaang puloy anan, ug ang mga pagpamulong sa mga manalagna, maoy usa ka pinadayag mahitungod sa Dios. {PM 735.2}

Ingon niana ang pagbansay ni Moises diha sa kabus nga payag nga puloy anan sa Gosen; ni Samuel, sa matinumanon nga Ana; ni David, didto sa bungtod nga puloy anan sa Bethlehem; ni Daniel, sa wala pa ang mga talan awon sa pagkabihag nagpahimulag kaniya gikan sa puloy anan sa iyang mga amahan. Ingon usab niini, ang sayo nga kinabuhi ni Cristo sa Nazareth; ingon niana nga pagbansay nga pinaagi niini ang bata nga si Timoteo nakakat on gikan sa mga ngabil sa iyang apohan nga babaye nga si Loida, ug sa iyang inahan nga si Eunice, (2 Timoteo 1 5; 3:15) sa mga kamatuoran sa Santos nga Kasulatan. {PM 735.3}

Ang dugang pa nga pangandam gihimo alang sa pagpahimangno sa batan on, pinaagi sa pagkatukod sa mga tulunghaan sa mga manalagna. Kong ang usa ka batan on nagtinguha sa pagsusi sa halahum pa ngadto sa mga kamatuoran sa pulong sa Dios, ug mangita ug kaalam nga gikan sa itaas, aron nga siya mahimong usa ka magtutudlo sa Israel, kining maong mga tulunghaan bukas ngadto kaniya. Ang mga tulunghaan sa mga manalagna gitukod ni Samuel, aron mahimong ali batok sa nagkaylap nga pagkadautan, sa pagsangkap alang sa pamatasan ug sa espirituhanon nga kaayohan sa mga batan on, ug sa pagpalambo sa umalabut nga kauswagan sa nasud pinaagi sa pagsangkap niini sa mga tawo nga makasarang sa pagbuhat diha sa kahadlok sa Dios ingon nga mga pangulo ug mga magtatambag. Sa pagkab ot niini

nga tumong, gitigum ni Samuel ang mga pundok sa batan ong mga lalake nga relihiyoso, utokan, ug kugihan magtuon. Kini sila ginatawag nga mga anak sa mga manalagna. Samtang sila nakigsulti sa Dios, ug nagtuon sa Iyang pulong ug sa Iyang mga buhat, ang kaalam nga gikan sa itaas igadugang sa ilang naandan nga mga gasa. Ang mga magtutudlo niini mao ang mga tawo nga dili lamang may dakong kasinatian sa langitnon nga kamatuoran; sila sa ilang kaugalingon nagpahimulos sa pagpakigsulti sa Dios, ug nakadawat sa pinasahi nga gasa sa Espiritu. Ilang gikalipay ang pagtahud ug ang pagsalig sa katawohan, alang sa pagtoon ug sa pagkadiosnon. {PM 736.1}

Sa kaadlawan ni Samuel dihay duruha niining maong mga tulunghaan ang usa didto sa Rama, ang puloy anan sa manalagna. ug ang usa didto sa Kirjath jearim diin didto ang arka niadtong panahona. Ang ubang mga tulunghaan gitukod sa ulahi nga mga panahon. {PM 736.2}

Ang mga magtutuon niining maong mga tulunghaan nagsustento sa ilang kaugalingon pinaagi sa ilang kaugalingon nga pangabudlay diha sa pagtikad sa yuta o diha sa ubang bulohaton sa makina. Didto sa Israel kining buhata wala hunahunaa nga talagsaon o makapaubos; sa pagkamatuud, giila nga usa ka krimen ang pagtugot sa mga bata nga magtubo nga walay kahibalo sa mapuslanon nga buhat. Pinaagi sa mando sa Dios, ang matag bata gitudloan sa pipila ka buhat, bisan pa kong siya paga edukahon alang sa balaan nga katungdanan. Daghan sa mga magtutudlo sa tinuhoan nagsuportar sa ilang kaugalingon pinaagi sa kinamot nga trabaho. Bisan ingon kaulahi sa panahon sa mga apostoles, si Pablo ug si Aquila nagpanginabuhi pinaagi sa ilang patigayon nga mamomuhat ug tolda. {PM 736.3}

Ang dagkong mga hilisgutan sa pagtoon niining maong mga tulunghaan, mao ang kasugoan sa Dios, uban sa mga pahimangno nga gihatag ngadto kang Moises, ang balaan nga .kasaysayan, balaan nga musika, ug kabalakan. Ang paagi sa pagtudlo layo kaayo ang pagkalahi sa gikan sa mga tulunghaan sa tiyolohiya karon, nga gikan niini daghang mga estudyante magagraduwar uban sa minus nga tinuud nga kahibalo mahitungod sa Dios ug sa relihiyoso nga kamatuoran kay sa ilang pagsulod. Diha sa maong mga tulunghaan sa karaan nga panahon maoy dakong tumong sa tanang pagtoon ang pagkat on sa kabubut on sa Dios, ug sa katungdanan sa tawo ngadto Kaniya. Diha sa mga akta sa balaang kasaysayan gisubay ang mga lakang ni Jehova. Ang dakong mga kamatuoran nga gipahimutang sa mga tipo ginapasabut, ug ang pagtoo mihakop sa sentro nga tumong sa tanan sa maong sistema ang Cordero sa Dios nga maoy magakoha sa sala sa kalibutan. {PM 737.1}

Gipadasig ang usa ka espiritu sa paghalad. Dili lamang ang mga estudyante gitudloan sa katungdanan sa pag ampo, kondili gitudloan sila unsaon sa pag ampo, unsaon pagduul sa ilang Magbubuhat, unsaon sa paggamit sa pagtoo diha Kaniya, ug unsaon sa pagsabut ug sa pagtuman sa mga pagtulun an sa Iyang Espiritu. Ang binalaan nga mga kaisipan nagdala gikan sa balay sa bahandi sa Dios, mga butang nga bag o ug daan, ug ang Espiritu sa Dios gipaila diha sa mga tagna ug sa balaan nga alawiton. {PM 737.2}

Ang musika gihimo nga magamit sa usa ka balaan nga tuyo, ang pagtuboy sa mga hunahuna ngadto sa butang nga putli, hamili, ug makapatuboy, ug sa pagpukaw dina sa kalag sa paghalad ug sa pagpasalamat ngadto sa Dios. Daw unsa ang pagkalahi tali sa karaan nga batasan ug sa mga kagamitan sa musika karon nga sagad kaayo gipadasig! Pipila ang naggamit niini nga gasa pagtuboy sa kaugalingon, inay sa paggamit niini sa paghimaya sa Dios! Ang usa ka gugma alang sa musika magadala sa dili mabinantayon ngadto sa paghiusa sa mga mahigugmaon sa kalibutan diha sa mga kadguman sa kalingawan diin ang Dios nagdili sa Iyang mga anak sa pag adto. Sa ingon niini kanang usa ka dakong panalangin kong gamiton sa husto, mahimong usa ka labing malampuson nga mga ahensya nga pinaagi niini danihon ni Satanas ang hunahuna gikan sa katungdanan ug gikan sa pagpamalandong sa mga butang nga walay katapusan. {PM 737.3}

Ang musika maoy ka bahin sa pagsimba sa Dios diha sa mga sawang sa itaas, ug kita maningkamot, diha sa atong mga alawiton sa pagdayeg, nga ang atong kinantahan makaabut kutob sa mahimo ngadto sa kauyonan sa langitnong mga mag alawit. Ang husto nga pagbansay sa tingog maoy usa ka importante nga dagwav sa edukasyon, ug dili kini pasagdan. Ang pag awit, ingon nga usa ka bahin sa relihiyoso nga tulomanon, sama nga buhat sa pagsimba sa pag ampo. Ang kasingkasing kinahanglan mobati sa espiritu sa alawiton, aron sa paghatag niini sa husto nga kahulogan. {PM 738.1}

Pagkahalapad sa kalainan tali sa mga tulunghaan nga gitudloan sa mga manalagna sa Dios, ug sa atong moderno nga tulunghaan karon! Pagkadiyutay lamang sa mga tulunghaan nga wala mamandoi ug sa mga sanglitanan ug sa mga pamatasan sa kalibutan! Adunay usa ka makasusubo nga kakulangon sa husto nga pagpugong ug sa maalamon nga disiplina. Ang pagkawalay alamag karon mahitungod sa pulong sa Dios, taliwala sa usa ka katawohan nga nag angkon nga Cristohanon, makapalisang. Ang mabaw nga pamulong, ug ang pagkamabination lamang, mahimong ingnon nga pahimangno diha sa pamatasan ug sa tinuhoan. Ang hustisya ug ang kalooy sa Dios, ang katahum sa kabalaan, ug ang siguro nga ganti sa matarung nga binuhatan, ang mangil ad nga kinaiya sa sala, ug ang dili kaduhaduhaan nga makalilisang nga mga sangputanan niini, wala ipasantup diha sa mga kaisipan sa mga batan on. Ang dautan nga mga kauban nagapanudlo sa kabatan onan diha sa mga paagi sa krimen, sa pagpatuyang, ug diha sa pagkamalampason {PM 738.2}

Wala bay ubang mga leksyon nga ang mga magtutudlo sa atong kaadlawan makakat on nga may kaayohan gikan sa karaang mga tunghaan sa mga Hebreohanon? Siya nga nagbuhat sa tawo nakatagana alang sa iyang kalamboan sa lawas ug sa hunahuna ug sa kalag. Tungod niini, ang tinuud nga kalampusan diha sa edukasyon nagaagad sa pagkamatinumanon sa mga tawo sa pagtuman sa plano sa Magbuhuhat. {PM 738.3}

Ang matuud nga tumong sa edukasyon mao ang pagpahiuli sa dagway sa Dios diha sa kalag. Sa sinugdanan, gibuhat sa Dios ang tawo diha sa Iyang kaugalingon nga pagkasama. Iyang gitugahan siya sa hamili nga mga kinaiya. Maayong pagkabalanse ang iyang hunahuna ug ang tanang gahum sa iyang galamhan nagakauyon. Apan ang pagkahulog ug ang mga

sangputanan niini nagtuis niining maong mga gasa. Gidaut sa sala ug hapit mapapas ang dagway sa Dios diha sa tawo. Ang plano sa kaluwasan gimugna aron sa pagpahiuli niini, ug ang usa ka kinabuhi sa pagpaniid sa pamatasan gitugot ngadto sa tawo. Ang pagdala kaniya balik ngadto sa kahingpitan diin siya sa usa gilalang, mao ang dako nga tumong sa kinabuhi ang tumong nga nagpailalum sa tanang uban. Maoy buhat sa mga ginikanan ug sa mga magtutudlo diha sa edukasyon sa mga batan on ang pagtambayayong sa langitnon nga katuyoan; ug diha sa pagbuhat niini sila mga "masigkamagbubuhat kauban sa Dios." 1 Corinto 3:9. {PM 741.1}

Ang tanan sa nagkalainlain nga mga kasarang nga gibatonan sa mga tawo sa hunahuna ug sa kalag ug sa lawas gihatag kanila sa Dios, aron gamiton sa pagkab ot sa labing taas nga kahimtang sa pagkahawod. Apan kini dili mahimong usa ka hinakog ug maigihon nga kultura; kay ang karakter sa Dios, kang kinsang pagkasama kita magadawat, mao ang pagkamanggihatagon ug gugma. Ang tanang galamhan, ang tanang hiyas nga gituga sa Magbubuhat kanato, pagagamiton alang sa Iyang himaya ug alang sa pagtuboy sa atong isigkaingon. Ug niining maong buhat makaplagan ang iyang labing putli, labing hamili, ug labing malipayon nga paggamit. {PM 741.2}

Kong kining maong mga prinsipyo gihatagan pa sa pagtagad sumala sa iyang pagkahinungdanon, aduna unta ang usa ka kausaban nga hilabihan diha sa ubang mga paagi sa edukasyon. Imbis modangop sa garbo ug sa hinakog nga ambisyon, nga magahaling sa usa ka espiritu sa pag indigay, ang mga magtutudlo maninguha unta sa pagpukaw sa gugma alang sa pagkamaayo ug sa kamatuoran ug sa katahum sa pagaghat sa tinguha alang sa pagkalabing labaw. Ang estudyante magatinguha sa kalamboan sa mga gasa sa Dios diha kaniya, dili ang paglabaw sa uban, kondili sa pagtuman sa katuyoan sa Magbubuhat ug sa pagdawat sa Iyang pagkasama. Inay nga matunong ngadto sa yutan ong mga sumbanan, o naaghat sa tinguha alang sa pagtuboy sa kaugalingon, nga diha sa iyang kaugalingon nagapaihid o nagapagamay. ang hunahuna pagaagakon ngadto sa Magbubuhat, sa pagkaila kaniya, ug mahimong sama kaniya. {PM 741.3}

"Ang kahadlok ni Jehova maoy sinugdanan sa kaalam; ug ang kahibalo niadtong Balaan mao ang pagsabut." Proverbio 9:10. Ang dakong buhat sa kinabuhi mao ang pagtukod sa kinaiya; ug ang usa ka kahibalo mahitungod sa Dios mao ang patukoranan sa tanang tinuud nga edukasyon. Ang pagpakat on niini nga kahibalo, ug ang pag umol sa kinaiya diha sa pagpahiuyon niini, mao ang tumong sa buhat sa magtutudlo. Ang kasugoan sa Dios maoy usa ka larawan sa iyang taras. tungod niini ang salmista nag ingon, "Ang tanan mong mga sugo mga matarung man;" ug "pinaagi sa Imong mga lagda nakabaton ako ug salabutan." Salmo 119:172, 104. Ang Dios nagpadayag sa Iyang kaugalingon nganhi kanato diha sa Iyang pulong ug diha sa mga buhat sa paglalang. Pinaagi sa basahon sa tuga ug sa basahon sa kinaiyahan, kita makakoha ug kahibalo mahitungod sa Dios. {PM 742.1}

Maoy usa ka kasugoan sa hunahuna nga kini sa inanay magapahiuyon sa iyang kaugalingon ngadto sa mga butang nga sa ibabaw niini kini gibansay sa paghisgot. Kong

napuy an sa ordinaryo nga mga butang lamang, kini maihid ug mapaluya. Kong kini wala gayud kinahanglana ang pagpakigbugno sa malisud nga mga suliran. tapus Sa usa ka panahon kini mawad an sa gahum sa pagtubo. Ingon nga usa ka gahum sa pag edukar, ang Biblia walay kaparang. Diha sa pulong sa Dios ang hunahuna makakaplag ug hilisgutan alang sa kinalawuman nga panghunahuna, alang sa labing mahabug nga pangandoy. Ang Biblia mao ang labing mapahimangnoon nga kasaysayan nga mabatonan sa mga tawo Kini ning abot nga lab as gikan sa tuburan sa walay katapusan nga kamatuoran, ug ang usa ka langitnon nga kamot nag amuma sa kapudi niini latas sa tanang mga panahon. Kini nagabanwag sa halayo kaayo nga kagahapon, diin ang pakisusi nga tawohanon wala magpolos sa tinguha sa paglagbas. Diha sa pulong sa Dios atong makita ang gahum nga nagpahiluna sa patukoranan sa yuta ug nagbuklad sa mga kalangitan. Dinhi lamang kita makakaplag sa usa ka kasaysayan sa atong kaliwat nga wala mamansahi sa tawohanon nga pag ayad o sa tawohanon nga garbo Dinhi ginatala ang mga pkigbisog, ang mga kapildihan, ug ang mga kadaugan sa labing bantugan nga mga tawo nga nahibaloan niini nga kalibutan. Dinhi ang dagkong mga suliran sa katungdanan ug sa dadangatan ginahikyad. Ang tabil nga nagabulag sa makita gikan sa dili makita nga kalibutan gitukas na, ug atong matan aw ang bugno sa nagaka atbang nga mga puwersa sa maayo ug sa dautan, gikan sa unang pagsulod sa sala, ngadto sa katapusang pagdaug sa pagkamatarung ug sa kamatuoran; ug ang tanan usa lamang ka pagpadayag sa kinaiya sa Dios. Diha sa matahaon nga pagpamalandong mahitungod sa mga kamatuoran nga gipresentar diha sa Iyang pulong, ang hunahuna sa magtutuon madala ngadto sa kaambitan sa hunahuna nga walay katapusan. Ang mao nga pagtoon dili lamang magahashas ug magapahamili sa taras. apan kini dili mapakyas sa pagpadako ug sa paghatag ug kabaskug sa mga gahum sa pangutok. {PM 742.2}

Ang pagtulun an sa Biblia may usa ka hinungdanon nga kalabutan sa kauswagan sa tawo diha sa tanang relasyon niining kinabuhia. Kini nagapahayag sa mga prinsipyo nga mao ang bato sa pamag ang sa kauswagan sa usa ka nasud mga prinsipyo nga niini nabugkos ang kaayohan sa katilingban, ug mao ang magbalantay sa pamilya mga prinsipyo nga kong wala kini walay tawo nga makadangat sa pagkamapuslanon, sa kalipay, ug sa kadungganan niining kinabuhia, o makalaum sa pagsiguro sa umalabut nga kinabuhi nga dili na mamatay Walay katungdanan sa kinabuhi, walay dagway sa tawohanon nga eksperensya, nga alang niini ang pagtulun an sa Biblia dili usa ka hinungdanon nga pangandam. Kong pagatun an ug pagatumanon, ang pulong sa Dios magahatag ngadto sa kalibutan sa mga katawohan nga labaw nga kusgan ug labaw nga aktibo ang salabutan kay sa mahatag sa tawohanon nga pilosopiya. Kini magahatag ug mga tawo nga kusganon ug malig on nga taras, mahait ug salabutan, ug matarong nga paghukom mga tawo nga mahimong dungog ngadto sa Dios ug usa ka panalangin ngadto sa kalibutan. {PM 743.1}

Diha sa pagtoon mahitungod sa mga siyensya usab, atong makoha ang kinaadman mahitungod sa Magbubuhat. Ang tanang tinuud nga siyensya maoy usa lamang ka pagsaysay sa sinulat sa kamot sa Dios diha sa materyal nga kalibutan. Ang siyensya magadala gikan sa iyang panukiduki sa lab as lamang nga mga ebidensya mahitungod sa kaalam ug sa gahum sa

Dios. Kong tarungon sa pagsabut, ang basahon sa kinaiyahan ug ang Sinulat nga Pulong nagapahinasa kanato sa Dios pinaagi sa pagtudlo kanato ug usa ka butang mahitungod sa mabuot ug maloloy on nga mga kasugoan nga pinaagi niini Siya nagabuhat. {PM 743.2}

Ang magtutuon pagadad on sa pagtan aw sa Dios diha tanang mga buhat sa kabuhatan. Ang mga magtutudlo magakopya sa panig ingnan sa Dakong Magtutudlo, nga gikan sa sinati nga mga talan awon sa kinaiyahan nagkoha ug mga ilustrasyon nga nagpasayon sa iyang mga pagtulun an, ug nagpasantup kamla nga labaw pa ka halalum diha sa mga hunahuna sa Iyang mga tigpatalinghug. Ang mga langgam nga nagaawit diha sa malabong nga mga sanga, ang mga bulak sa kawalogan, ang mga mahabug nga mga kahoy, ang mabungahon nga mga kayutaan, ang nagagitib nga mga tanum, ang pansil nga yuta, ang nagasalop nga adlaw nga nagpulong sa kalangitan sa iyang bulawanong mga gihay gigamit ang tanan ingon nga mga ilustrasyon. Iyang gidugtong ang makita nga mga buhat sa Dios sa mga pulong sa kinabuhi nga Iyang gisulti, aron nga sa diha nga kining maong mga butanga igapakita ngadto sa mga mata sa Iyang mga tigpatalinghug, ang ilang mga hunahuna mabalik ngadto sa mga leksyon sa kamatuoran nga iyang nalingkat uban kanila. {PM 744.1}

Ang marka sa Dios, nga maila diha sa mga panid sa pinadayag, makita diha sa mahabug nga kabukiran, sa mabungahon nga kawalogan, sa halapad ug lalum nga kadagatan. Ang mga butang sa kinaiyahan nagasulti ngadto sa tawo mahitungod sa iyang kaugalingon pinaagi sa dili maisip nga mga timailhan didlto sa langit ug dinhi sa yuta. Kining kaliputana diha tanan kasubo ug kaalaut. Ang mga pulong “Ang Dios gugma” nahisulat diha sa matag piyos nga nagabuklad, diha sa mga gihay sa matag bulak, ug diha sa matag dagum sa sagbut. Bisan pa nga ang tunglo sa sala maoy hinungdan nga nanggula diha sa yuta ang mga tunok ug mga sampinit, adunay mga bulak diha sa mga sampinit, ug ang mga tunok ginatagoan sa mga rosas. Ang tanang mga butang diha sa kinaiyahan nagapamatuud sa malumo ug sa inamahan nga pag amuma sa atong Dios, ug sa Iyang tinguha sa paghimo sa Iyang mga anak nga malipayon. Ang Iyang mga gidili ug mga mando wala tuyoa aron lamang sa pagpasundayag sa Iyang pagbulot an, kondili diha sa tanan nga Iyang ginahimo, ang Iyang panglantaw mao ang kaayohan sa Iyang mga anak. Wala siya magmando kanila sa pagbiya sa bisan unsa nga butang nga maayo alang kanila kong ilang ipabilin {PM 744.2}

Ang pagdahum nga naglabi diha sa pipila ka mga matang sa katilingban, nga ang tinuhoan dili makatabang alang sa maayong panglawas o sa kalipay niining kinabuhia, maoy usa sa labing makadaut sa mga kasaypanan. Ang Kasulatan naga ingon: “Ang pagkahadlok kang Jehova nagapadulong ngadto sa kinabuhi; ug kadtong makabaton niana magapuyo nga may pagkatagbaw.” Proverbio 19:23. “Kinsa ba ang tawo nga magatinguha ug kinabuhi, ug mahagugma sa daghang mga adlaw, aron makita niya ang maayo? Bantaye ang imong dila gikan sa dautan, ug ang imong mga ngabil gikan sa pagsulti ug limbong. Pahalayo ka gikan sa dautan, ug buhaton mo ang maayo; pangitaon mo ang pakigdait, ug sundon mo kini.” Salmo 34:12-14. Ang mga pulong sa kaalam “kinabuhi alang niadtong nanagpangita kamia, ug kaayohan sa ilang tibook nga unod.” Proverbio 4:22. {PM 745.1}

Ang tinuud nga tinuhoan magadala sa tawo ngadto sa pag uyon sa mga kasugoan sa Dios, sa lawasnon, sa kaisipan, ug sa pamatasan. Kini nagatudlo sa pagpamugong sa kaugalingon, sa pagkamalinawoan, ug pagkamapugnganon. Ang tinuhoan nagapahamili sa kaisipan, nagahapsay sa kagustohan, ug nagabalaan sa paghukom. Kini magahimo sa kalag nga usa ka umalambit sa kaputli sa langit. Ang pagtoo diha sa gugma sa Dios ug sa mando sa paigo nga diosnon makapagaan sa mga lulan sa kahingawa ug sa mga pag atiman sa kinabuhi. Kini magapuno sa kasingkasing sa kalipay ug sa katagbawan diha sa kinatas an o diha sa kinaubsan nga kahimtang. Ang tinuhoan hilig nga mopalambo sa maayong panglawas, ngadto sa pagpataas sa kinabuhi, ug mipatugbaw sa atong kalipay sa tanang mga panalangin niini. Kini nagabukas sa kalag sa walay pagkapakyas nga tuburan sa kalipay Maayo unta nga ang tanan nga wala makapili kang Cristo makaila nga Siya may usa ka butang nga labaw kaayo nga mas maayo nga itanyag kanila kay sa ilang ginapangita alang sa ilang kaugalingon. Ang tawo magahimo sa labing dako nga kadaut ug walay kaangayan nganha sa iyang kaugalingon nga kalag sa diha nga siya maghunahuna ug magbuhat nga supak sa kabubut on sa Dios. Walay tinuud nga kalipay ang makaplagan diha sa dalan nga gidili Niya nga nahibalo kong unsa ang labing maayo, ug kinsa nagaplano alang sa kaayohan sa Iyang mga binuhat. Ang dalan sa paglapas nagapaingon ngadto sa pagkaalaut ug sa kalaglagan; apan ang mga dalan sa kaalam “mga dalan sa kahimut anan, ug ang tanan Niyang mga alagianan mga pakigdati.” Proverbio 3:17. {PM 745.2}

Ang lawasnon ingon man usab sa relihiyoso nga pagbansay nga ginapraktis sa mga tulunghaan sa mga Hebreohanon mahimong tun an nga may kapuslanan. Ang bili sa mao nga pagbansay wala mahatagi ug pagtagad. Adunay suod nga relasyon tali sa lawas ug sa hunahuna, ug aron sa pagkab ot sa hataas nga sumbanan sa pamatasan ug sa salabutanon nga kahimoan, kinahanglan pagapatalinghugan ang mga kasugoan nga nagamando sa atong lawasnon nga kaayohan. Aron sa pagbaton sa usa ka kusgan, ug maayong pagkabalanse nga kinaiya, ang utoknon ug ang lawasnon nga mga gahum pagagamiton ug pagapalamboon. Unsa pa nga pagtoona nga mahimong labaw ka importante alang sa mga batan on kay nianang nagatagad niining kahibolongan nga lawas nga gitugyan sa Dios kanato, ug sa mga kasugoan nga pinaagi niini kini maampingan diha sa maayong kahimtang? {PM 746.1}

Ug karon, sama sa mga adlaw sa Israel, ang matag batan on pagapahimangnoan diha sa mga katungdanan sa mapuslanong kinabuhi. Ang matag usa kinahanglan magbaton ug kahibalo sa pipila ka sanga sa buhat sa kamot, nga pinaagi niini, kong gikinahanglan, siya makakita ug panginabuhian. Kini hinungdanon kaayo dili lamang ingon nga usa ka pagsanta batok sa mga kausab usaban sa kinabuhi, kondili gikan sa iyang kalabutan sa kalamboan nga lawasnon, sa pangutok, ug sa pamatasan. Bisan pa kong nasiguro nga ang usa dili kinahanglan modangop sa trabaho sa kamot sa pagsuportar niya, sa gihapon siya pagatudloan sa pagbuhat. Kong walay pagpaugnat sa kusog, walay usa nga makabaton ug maayong panglawas; ug ang disiplina sa maayong pagkaangay nga buhat dili gamay nga kinahanglanon sa pagsiguro sa usa ka kusgan ug aktibo nga kaisipan ug sa usa ka hamili nga taras. {PM 746.2}

Ang matag magtutuon kinahanglan maghalad ug usa ka bahin sa matag adlaw alang sa aktibo nga pangabudlay. Sa ingon niini maporma ang mga batasan sa kakugi, ug mapadasig ang usa ka espiritu sa masaligan, samtang ang batan on mapanalipdan gikan sa daghang dautan ug makapaubos nga mga binuhatan nga sagad maoy moresulta sa pagkawalay buhat. Ug kining tanan nahisubay sa unang tumong sa edukasyon; kay diha sa pagpadasig sa kalihukan. sa pagkugi, ug sa kaputli, kita nagpahiuyon sa Magbubuhat {PM 746.3}

Dad a sa pagpasabut ang mga batan on sa tuyo sa paglalang ang pagpasidungog sa Dios ug sa pagpanalangin sa ilang mga isigkatawo; pakitaa sila sa malumo nga gugma nga gipakita sa Amahan didto sa langit ngadto kanila, ug sa hataas nga dadangatan nga alang niini ang disiplina niining kinabuhia mao ang nag andam kanila ngadto sa pagkahalangdon ug pagkadungganan nga sila ginatawag, bisan nga mahimong mga anak sa Dios ug linibo ang molingiw uban sa pagtamay ug pagdumot gikan sa ubos ug hinakog nga mga tumong ug sa walay pulos nga mga kalipayan nga hangtud karon maoy nakalinga kanila. Sila magatuon sa pagdumot sa sala, ug sa paglikay gikan niini. dili tungod lamang gikan sa paglaum sa ganti o sa kahadlok mahitungod sa silot, apan gikan sa usa ka pagbati sa iyang tiunay nga pagkadautan tungod kay kini mahimong usa ka pagpaubos sa ilang hinatag sa Dios nga mga gahum, ug usa ka mansa ibabaw sa ilang pagkatawo nga sama sa Dios. {PM 746.4}

Ang Dios dili mag agda sa mga batan on nga gamay lamang ang pagkamapangandoyon. Ang mga elemento sa kinaiya nga maghimo sa usa ka tawo nga malampuson ug mapasidunggan taliwala sa katawohan ang dili mapugngan nga pangandoy alang sa uban nga dagko pang kaayohan, ang dili mabangbang nga pagbuot, ang matinguhaon nga paningkamot, ang dili kapoyan nga paglahutay dili pagasumpoon. Pinaagi sa grasya sa Dios sila pagaagakon ngadto sa mga tuyo nga taas pa kaayo kay sa hinakog ug lumalabay nga mga tinguha lamang ingon nga ang mga langit mahabug pa kay sa yuta. Ug ang edukasyon nga gisugdan niining kinabuhi pagapadayonon diha sa umalabut nga kinabuhi. Sa matag adlaw ang kahibulungang mga buhat sa Dios, ang mga ebidensya sa Iyang kaalam ug gahum diha sa paglalang ug diha sa pagsangga sa tibook kalibutan, ang dili matugkad nga misteryo sa gugma ug sa kaalam diha sa plano sa katubsanan. mobukas ngadto sa hunahuna diha sa bag o nga katahum. “Wala makita sa mata, nga madungog sa dalunggan, ni mosantop sa kasingkasing sa tawo, ang gikatagana sa Dios alang kanila nga nahigugma Kaniya.” 1 Corinto 2:9. Bisan niining kinabuhia atong masigpatan ang aninag sa Iyang precensia, ug makatilaw sa kalipay sa pakigsandurot sa langit; apan ang kahupnganan sa kalipay ug sa panalangin mini makab ot diha sa umalabut nga kinabuhi. Ang eternidad lamang ang makapadayag sa mahimayaon nga dadangatan nga ngadto niini ang tawo, nga napahiuli ngadto sa dagway sa Dios, makabaton. {PM 747.1}

Kapitulo 58. Ang Unong Hori so Israel

Kining kapituluha gibase sa 1 Samuel 8-12.

Ang gobyerno sa Israel gidumala diha sa ngalan ug pinaagi sa pagbulot an sa Dios. Ang buhat ni Moises, sa kapitoan ka mga tigulang, sa mga magmamando ug sa mga maghuhukom, mao lamang ang pagpatuman sa kasugoan nga gihatag sa Dios; wala silay pagbulot an sa paghimo ug balaod alang sa nasud. Kini mao, ug magpadayon nga mao, ang kahimtang sa kinabuhi sa Israel ingon nga usa ka nasud. Sa nagsunodsunod nga panahon, ang mga tawo nga gitugahan sa Dios gipadala sa pagpahimangno sa katawohan, ug sa paggiya kanila diha sa pagtuman sa mga kasugoan. {PM 748.1}

Daan nga nakita ni Jehova nga ang Israel magatinguha sa usa ka hari, apan wala Siya mouyon sa kausaban diha sa mga prinsipyo nga sa ibabaw niini natukod ang nasud. Ang hari maoy mahimong puli pangulo sa Labing Hataas. Ang Dios mao ang pagailhon nga ulo sa nasud, ug ang Iyang kasugoan mao ang ipatuman ingon sa labing labaw nga kasugoan sa yuta.* {PM 748.2}

Sa unang pagpahiluna sa mga Israelinhon diha sa Canaan, ilang giila ang mga prinsipyo sa tiyokrasya, ug miuswag ang nasud ilalum sa pagmando ni Josue. Apan ang pagtubo sa mga pumopuyo ug ang pagpakigsandurot sa ubang mga nasud mao ang nagdala sa kausaban. Gisagop sa mga katawohan ang daghang mga batasan sa ilang mga silingan nga pagano, ug sa ingon niini nasakripisyo pag ayo ilang kaugalingon nga lahi ug balaan nga taras. Sa hinayhinay nawala kanila ang ilang kataha alang sa Dios, ug ninghunong sa pagmahal sa dungog ingon nga katawohan sa Dios. Gikapoyan sila sa ilang pagkayano sa diha nga nadani sila sa pagawal ug sa pasundayag sa pagano nga mga hari. Unya mituyhakaw ang pangabugho ug kasina tali sa mga banay. Ang pag awayaway sa sulod nakapaluya kanila; kanunay sila nga napabatang ngadto sa mga panulong sa pagano nga mga kaaway, ug ang katawohan ning abut sa pagtoo nga aron sa pagpalungtad sa ilang baruganan taliwala sa mga kanasuran, ang mga kabanayan kinahanglan mahiusa ilalum sa usa ka kusgan nga sentro nga gobyermo. Samtang sila mibiya gikan sa pagsugot sa kasugoan sa Dios, sila nagtinguha nga mahigawas gikan sa mando sa ilang langitnon nga Hari; ug tungod niini nahimo ang pagpangayo alang sa usa ka monarkiya ug niingkalanap kini sa tibook nga Israel. {PM 748.3}

Sukad sa mga adlaw ni Josue, ang gobyerno wala madumala uban sa hilabihan ka dako nga kaalam ug kalampusan sama sa ilalum sa pagdumala ni Samuel. Sinul oban sa langit sa tulo ka pilo nga katung danan sa pagkamanghuhukom, manalagna, ug sacerdote, siya naghago uban sa wala kapoyi ug sa walay pihig nga kadasig alang sa kaayohan sa iyang katawohan, ug ang nasud miuswag ilalum sa iyang maalamon nga pagmando. Napahauli ang kahusay, napauswag ang pagkadiosnon, ug nasanta sulod sa usa ka panahon ang espiritu sa pagkabagulbolan. Apan sa nagaanam na ug ka tigulang ang manalagna siya napugos sa paghatag ug bahin ngadto sa uban sa mga pag atiman sa gobyerno, ug iyang gitudlo ang iyang duruha ka mga anak nga lalake nga mahimong iyang mga katabang. Samtang si Samuel

nagpadayon sa mga katungdanan didto sa Rama, ang mga batan on nga lalake gibu tang didto sa Beerseba, aron sa pagpahamtang ug hustisya taliwala sa katawohan nga duul sa habagatang utlanan sa yuta. {PM 749.1}

Gihatagan sa hingpit nga pag uyon sa nasud ang pagtudlo ni Samuel sa iyang duruha ka mga anak ngadto sa katungdanan; apan sila wala makapamatuud sa ilang kaugalingon nga takus sa pagkapinili sa ilang amahan. Si Jehova, pinaagi kang Moises naghatag sa pinasahi nga mga mando ngadto sa iyang katawohan nga ang mga magmamando sa Israel kinahanglan maghukom sa minatarung, magdumala nga makiangayon sa mga babaye nga balo ug sa mga ilo, ug dili magdawat ug mga hiphip. Apan ang mga anak ni Samuel "mingtipas ngadto sa pagsunod sa gugma sa salapi ug nanagdawat ug mga hiphip, ug nanagbalit ad sa hustisya." Ang mga anak sa manalagna wala magpata linghug sa mga sugo nga gipaningkamutan niya sa pagpasantop sa ilang mga hunahuna. Wala nila makopya ang putli, ug dili hakog nga kinabuhi sa ilang amahan. Ang pasidaan nga gihatag ngadto kang Eli wala makahatag ug inpluwensya diha sa hunahuna ni Samuel sumala sa mahimo unta niini. Sa usa ka bahin siya hilabihan ra ka matugtanon sa iyang mga anak, ug ang resulta nakita diha sa ilang kinaiya ug kinabuhi. {PM 749.2}

Ang walay hustisya niining maong mga maghuhukom maoy hinungdan sa dako kaayo nga walay pagkahimuot, ug nahatagan ug pasangil ang pag awhag sa kausaban nga dugay nang gihandum sa tago. "Ang tanang katigulangan sa Israel nanagtigum sa ilang kaugalingon pagtingub ug ming adto kang Samuel sa Rama, ug sila ming ingon kaniya: Ania karon. ikaw tigulang na, ug ang imong mga anak nga lalake wala managlakaw sa imong mga dalan: karon himoi kami ug usa ka hari aron mamaghuhukom kanamo sama sa tanang mga nasud." Ang mga kaso mahitungod sa pag abuso taliwala sa katawohan wala moadto kang Samuel. Kong nahibaloan pa ang dautan nga paagi sa iyang mga anak iya unta sila nga pahawaon sa walay langan; apan dili kini mao ang gitinguha sa mga maghahangyo. Nakita ni Samuel nga ang tinuud nga tumong mao ang pagkawala nila mahimuot ug ang garbo, ug nga ang ilang hangyo mao ang resulta sa usa ka tinuyoan ug desidido nga tuyo. Walay pagmulo ang gihimo batok kang Samuel. Ang tanan nag ila sa kaugdang ug sa kaalam sa iyang pagdumala; apan giila sa manalagna ang hangyo nga usa ka pagsaway sa iyang kaugalingon, ug usa ka direkta nga paningkamot sa pagpadaplin kaniya. Hinuon, wala niya ipadayag ang iyang mga pagbati; wala siya magpamulong ug pagpanumboy, hinonoa gidala niya ang butang ngadto kang Jehova diha sa pag ampo, ug nangayo ug tambag gikan Kaniya lamang. {PM 749.3}

Ug si Jehova miingon ngadto kang Samuel: "Pamatia ang tingog sa katawohan sa tanan nga ilang giingon kanimo; kay sila wala magasalikway kanimo, apan nagsalikway Kanako aron dili mahimong hari sa ibabaw nila. Sumala sa tanang mga buhat nga ilang gihimo sukad sa adlaw nga Ako nagdala kanila gikan sa Egipto hangtud niining adlawa nga sila mibiya Kanako, ug nanag alagad sa laing mga dios, mao usab ang ilang gibuhat kanimo." Ang manalagna gibadlong tungod sa iyang pagkasubo sa lihok sa katawohan ngadto kaniya ingon nga usa ka tawo. Wala sila magpakita ug walay pagtahud kaniya, kondili alang sa pagbulot an

sa Dios, nga nagtudlo sa mga magmamando sa iyang katawohan. Kadtong magatamay ug magsalikway sa matinumanon nga ulipon sa Dios, nagpakita ug pagtamay, dili lamang tungod sa iyang pagkatawo, kondili tungod sa Agalon nga nagpadala kaniya. Ang mga pulong sa Dios, ang Iyang mga pagbadlong ug mga tambag, mao ang giwagtang; ang Iyang pagbulot an mao ang gisalikway. {PM 750.1}

Ang mga adlaw sa labing dakong kauswagan sa Israel mao kadtong mga adlawa nga ilang giila si Jehova nga ilang Hari sa diha nga ang mga kasugoan ug ang gobyermo nga Iyang gitukod giila nga labaw kaayo sa tanang ubang mga nasud. Si Moises nagpahayag ngadto sa Israel mahitungod sa mga sugo ni Jehova: “Kini mao ang inyong kinaadman ug salabutan sa mga mata sa katawohan nga makadungog niining tanan nga kabalaoran. ug magaingon: Sa pagkamatuud gayud kining dakong nasud maoy usa ka makinaadmanon ug masinabutong katawohan.” Apan pinaagi sa pagtipas gikan sa kasugoan sa Dios ang mga Hebreohanon napakyas nga mahimong mga katawohan nga gitinguha sa Dios nga sila mahimo, ug unya ang tanang mga dautan nga mga resulta sa ilang kaugalingong mga sala ug kabuangan ilang gitongtong ibabaw sa kagamhanan sa Dios. Hingpit kaayo ang ilang pagkanabutaan sa sala. {PM 750.2}

Pinaagi sa Iyang mga manalagna, si Jehova nagtagna nga ang Israel pagadumalahon sa usa ka hari; apan wala kini magpasabut nga kining pormaha sa kagamhanan maoy labing maayo alang kanila, o sumala sa Iyang kabubut on. Iyang gitugotan ang katawohan sa pagsunod sa ilang kaugalingon nga pagpili, tungod kay sila nagdumili sa pagpagiya sa Iyang tambag. Si Oseas nagpahayag nga ang Dios naghatag kanila ug hari diha sa Iyang kasuko. Oseas 13:11. Sa diha nga ang katawohan magpili sa pagbaton sa ilang kaugalingon nga paagi, sa walay pagpakitambag gikan sa Dios, o diha sa pagsupak sa Iyang gipadayag nga kabubut on, sagad Iyang tugotan sila sa ilang mga tinguha, aron nga, pinaagi sa mapait nga eksperensya nga maoy mosunod, madala sila sa pag ila sa ilang kabuangan ug maghinulsol sa ilang sala. Ang tawohanon nga garbo ug kaalam magmatuud nga usa ka makatalagmanon nga giya. Ang gitinguha sa kasingkasing nga supak sa kabubut on sa Dios, diha sa katapusan makaplagan nga usa ka tunglo imbis usa ka panalangin. {PM 751.1}

Gitinguha sa Dios nga ang Iyang katawohan magtutok ngadto Ka niya lamang ingon nga ilang maghahatag sa kasugoan ug ang ilang tuburan sa kusog. Kong magbati sila sa ilang pagsalig sa Dios, sila kanunay nga magpaduul ngadto Kaniya. Sila mahimong pinatuboy ug pinahamili, ginaandam alang sa hataas nga padulongan diin siya ginatawag ingon nga Iyang pinili nga katawohan. Apan sa diha nga ang usa ka tawo gipahimutang sa ibabaw sa trono,kini may kalagmitan sa pagliso sa mga hunahuna sa katawohan gikan sa Dios. Sila labaw nga mosalig sa tawohanon nga kusog, ug gamay lamang diha sa langitnon nga gahum, ug ang mga sayop sa ilang hari magdala kanila ngadto sa pagpakasala, ug ipahimulag ang nasud gikan sa Dios. {PM 751.2}

Si Samuel gimandoan sa pagtugot sa hangyo sa katawohan, apan papasidan an sila mahitungod sa walay pag uyon sa Dios, ug magpahibalo usab kong unsa ang mahimong

sangputanan sa ilang paagi. “Ug si Samuel nagsugilon sa tanang mga pulong ni Jehova ngadto sa katawohan nga nagapangayo kaniya ug usa ka hari.” Sa matinumanon iyang gihikyad sa ilang atubangan ang mga lulan nga ipapas an kanila, ug gipakita ang kalainan tali sa maong kahimtang sa pagdaugdaug ug sa ilang luwas ug mauswagon nga kahimtang karon kong itanding. Ang ilang hari mosundog sa pagpasigarbo ug sa kaluho sa ubang mga hari, nga ang pagsuportar niini, magkinahanglan sa mabug at nga buhis diha sa ilang pagkatawo ug sa mga kabtangan. Ang labing maayo sa ilang mga batan on iyang pagakohaon alang sa pag alagad kaniya. Himoon sila nga mga kotsero sa mga karowahe ug mga magkakabayo ug mga dumadagan sa iyang atubangan. Himoon sila nga mga kasundalohan, ug kinahanglanon sila sa pagtikad sa iyang mga kaumhan, sa pag ani sa iyang mga alanihon, ug sa pagpanggama ug mga gamit sa gubat alang sa iyang pag alagad. Ang mga anak nga babaye sa Israel pagakohaon alang sa pagbuhat ug mga matam is ug mga magluluto ug mga tinapay alang sa panimalay sa hari. Aron sa pagsuportar sa iyang harianon nga kahimtang, iyang pagasakmiton ang labing maayo sa inyong mga yuta, nga hinatag ni Jehova ngadto sa katawohan. Ang labing mapuslanon sa ilang mga sulogon usab, ug sa ilang mga hayop, iyang kohaon, ug “magbutang kanila sa iyang kaugalingon nga bulohaton.” Mitapus ang manalagna sa pag ingon nga ang hari magkinahanglan sa ikapulo sa tanan nilang kinitaan, sa mga ganansya sa ilang kahago, ug sa mga abut sa yuta. “Kamo mahimong iyang mga sulogoon.” Ug kamo managtuaw nianang adlawa tungod sa inyong hari nga inyong pagapilion alang kaninyo; ug si Jehova dili motubag kaninyo nianang adlawa.” Hinuon bisan usa ka mabudlayon sa mga panukot niini, sa diha nga matukod na ang monarkiya, sila dili makahiklin niini sa ilang gusto. {PM 752.1}

Apan ang katawohan mitubag nga nag ingon: “Dili; apan magabaton kami ug usa ka hari sa ibabaw namo. Aron kami usab mahisama sa tanang nasud, ug nga ang among hari magamaghuhukom kanamo, ug magauna kanamo, ug moaway sa among mga gubat.” {PM 752.2}

“Mahisama sa tanang mga nasud.” Ang mga Israelinhon wala makaamgo nga niining bahina ang pagkalahi sa ubang mga nasud maoy usa ka pinasahi nga katungod ug panalangin. Gibulag sa Dios ang mga Israelinhanon gikan sa ubang katawohan aron sa paghimo kanila nga Iyang kaugalingon nga bahandi. Apan sila, nga wala magtagad niining hataas nga dungog, sa maikagon nagtinguha sa pagsundog sa panig ingnan sa mga pagano! Ug sa gihapon ang handum sa pagpahiuyon ngadto sa kalibutanon nga pagginawi ug mga pamatasan diha sa taliwala sa nag angkon nga katawohan sa Dios. Samtang sila nagpahalayo gikan ni Jehova, nangahimo sila nga mga ambisyoso alang sa mga ganansya ug sa kadungganan sa kalibutan. Ang mga Cristohanon kanunay nagatinguha sa pagsundog sa pagginawi niadtong nagasimba sa dios niining kalibutana. Daghan ang nag awhag nga pinaagi sa pagpakighiusa sa mga kalibutanon ug sa paghiuyon sa ilang mga batasan, sila makahimo sa pagbutang ug kusganon pa nga inpluwensya ibabaw sa mga dili diosnon. Apan ang tanan nga nagsunod niini nga paagi mibulag gikan sa Tuburan sa ilang kusog. Ang mahimong mga higala sa kalibutan mahimong mga kaaway sa Dios. Tungod sa yutan on nga

pagkainila ilang gisakripisyo ang dili matukib sa pulong nga kadungganan diin sila gitawag sa Dios, nga mao ang pagmantala sa mga pagdayeg mahitungod Kaniya nga nagtawag kanato gikan sa kangitngit nganhi sa Iyang kahibulungang kahayag. 1 Pedro 2:9 {PM 752.3}

Uban sa halalum nga kasubo, si Samuel namati sa mga pulong sa katawohan; apan si Jehova miingon ngadto kaniya, “Pamatia ang ilang tingog, ug buhati sila ug usa ka hari.” Gibuhat sa manalagna ang iyang katungdanan. Sa matinumanon iyang gipahayag ang pasida an, ug kini gisalikway. Uban sa mabug at nga kasingkasing iyang gipapahawa ang katawohan ug siya sa iyang kaugalingon mipahawa aron sa pagpangandam alang sa dako nga kausaban diha sa kagamhanan. {PM 753.1}

Ang putli nga kinabuhi ni Samuel ug ang iyang makiangayon nga paghalad maoy usa ka badlong nga walay hunong ngadto sa nag alagad lamang sa kaugalingon nga mga sacerdote ug mga tigulang, ug ngadto sa mapagarbohon ug mahilayon nga katilingban sa Israel. Bisan ug wala siya magpasigarbo ug wala maghimo ug pasundayag, ang iyang mga kahago nagdala sa patik sa Langit. Gipasidunggan siya sa Manluluwas sa kalibutan. ilalum sa kang kinsang paggiya siya nagmando sa nasud nga Hebreohanon. Apan ang katawohan gipul an sa iyang pagkadiosnon ug sa iyang kadasig; ilang gitamay ang iyang mapainubsanon nga pagbulot an. ug gisalikway siya baylo sa usa ka tawo nga maoy momando kanila ingon nga usa ka hari. {PM 753.2}

Diha sa taras ni Samuel atong makita nga gipaaninag ang pagkasama kang Cristo. Ang kaputli sa kinabuhi sa Manluluwas mao ang nakahagit sa kasuko ni Satanas. Kadtong kinabuhia mao ang kahayag sa kalibutan, ug mao ang nagpadayag sa natago nga pagkadautan diha sa mga kasingkasing sa mga tawo. Ang kabalaan ni Cristo mao ang nakapalihok sa labing mabangis nga mga pagbati sa bakakong mga nag angkon nga diosnon. Si Cristo mianhi nga way dala nga bahandi ug kadungganan sa yuta, apan ang mga buhat nga Iyang nahimo nagpakita nga Siya may gahum nga dako pa kay sa bisan kinsa nga prinsipe nga tawohanon. Ang mga Judio nagpaabut sa Mesias nga maoy mobunggo sa yugo sa madaugdaugon, apan bisan pa niana ilang gipangga ang mga sala nga maoy naghigut niini diha sa ilang mga liog. Kong gisalimbongan pa ni Cnsto ang ilang mga sala ug gidayeg ang ilang pagkadiosnon, ila unta nga gidawat Siya ingon nga ilang hari; apan sila wala makaagwanta sa Iyang badlong nga walay kahadlok tungod sa ilang mga bisyo. Ilang gitamay ang katahum sa usa ka tawo nga diha kaniya naghari nga labing labaw ang pagkamahatagon, ang kaputli, ug ang kabalaan, nga wala maghambin sa pagdumot gawas sa sala. Naingon niini ang kahimtang sa kalibutan sa matag panahon. Ang kahayag nga gikan sa langit magahukom sa tanan nga magdumili sa paglakaw niini nga dalan. Sa diha nga mabadlong sa panig ingnan niadtong nagdumot sa sala, ang mga salingkapaw mahimong mga ahente ni Satanas sa pagpanggukod ug sa paglutos sa mga matinumanon. “Sa pagkatinuud pagalutoson gayud hinuon ang tanan nga nagatinguha sa diosnon nga pagkinabuhi diha kang Cristo Jesus.” 2 Timoteo 3:12. {PM 754.1}

Bisan pa nga ang usa ka monarka nga porma sa kagamhanan alang sa Israel gisulti nang daan diha sa tagna, ang Dios nagreserba nganha sa Iyang kaugalingon sa katungod sa pagpili sa ilang hari. Hangtud dinhi ang mga Hebreohanon nagtahud sa pagbulot an sa Dios mahitungod sa pagpili sa hari. Ang pagkapili nahulog kang Saul, usa ka anak nga lalake ni Cis, sa banay ni Benjamin. {PM 754.2}

Ang lawasnon nga kasarang sa umalabut nga hari mao ang makatagbaw sa garbo sa kasingkasing nga maoy nag agda sa tinguha alang sa usa ka hari. “Wala diha sa kinataliwad an sa mga anak sa Israel, tawo nga ambongan pa kay kaniya.” 1 Samuel 9:2. May hamili ug halangdon nga pamayhon, diha sa iyang pagkabatan on, angayan ug taas, nakita siya nga daw sama sa usa nga natawo nga magmando. Apan bisan pa niining mga kada2nihan sa gawas, si Saul kabus niadtong taastaas nga mga kasarang nga naglakip sa matuud nga kaalam. Sa ilang pagkabatan on wala siya makakat on sa pagpugong sa iyang hinanali ug mahinayon nga mga pagbati; wala pa niya bada ang nagabag o nga gahum sa langitnon nga grasya. {PM 754.3}

Si Saul anak sa usa ka gamhanan ug bahandianon nga punoan, apan pinasubay sa pagkayano sa mao nga mga panahon, nagabuhat siya uban sa iyang amahan sa ubos nga bulohaton sa usa ka mag uuma. Ang ubang mga hayop sa iyang amahan nanghisalaag ug si Saul, uban sa usa ka sulogoon minglakaw sa pagpangita sa maong mga hayop. Sulod sa tulo ka adlaw nilang pangita nga walay nahimo, sa diha nga dili sila halayo gikan sa Rama,* nga pinuy anan ni Samuel, ang sulogoon nagsugyot nga sila moadto sa manalagna aron mangutana mahatungod sa nahisalaag nga mga hayop. “Ania sa akong kamot ang ikaupat ka bahin sa usa ka siklo nga salapi,” ang sulogoon mipahibalo; “kini akong ihatag sa tawo sa Dios aron sa pagtudlo kanato sa atong dalan.” Kini nahisubay sa batasan sa maong mga panahon. Ang usa ka tawo nga buot moduul sa usa ka tawo nga labaw kaniya ug katungdanan, magbuhat ug gamay nga gasa, sa pagpaila sa iyang pagtahud. {PM 755.1}

Samtang sila nagkahaduul sa siyudad, ilang natagboan ang mga batan ong mga dalaga nga nanggawas aron sa pagkalos ug tubig, ug sila nangutana kanila kong anaa ba ang magtatan aw. Gitubag sila nga ang usa ka relihiyoso nga tulomanon hapit na magsugod, ug ang manalagna nag abut na ug adunay pagahimoon nga paghalad diha sa “hataas nga dapit,” ug human niini adunay kumbira. May usa ka dakong kausaban ang nahitabo ilalum sa administrasyon ni Samuel. Sa diha nga ang pagtawag sa Dios unang miabut kaniya, ang mga tulomanon sa santuwaryu gitamay. “Ang mga tawo nagtamay sa pag halad kang Jehova.” 1 Samuel 2:17. Apan karon ang pagsimba sa Dios nagpadayon sa tibook yuta, ug ang katawohan nagpakita ug kasibut diha sa mga tulomanon nga relihiyoso. Ingon nga walay pangalagad diha sa tabemaculo, ang mga paghalad diha himoa sa bisan diin; ug ang mga siyudad sa mga sacerdote ug sa mga Levihanon, diin ang katawohan magtapok alang sa pahimangno, maoy gipili alang niini nga katuyoan. Ang kinatas ang dapit sa paghalad, ug tungod niini ang maong mga dapit gitawag nga “hataas nga mga dapit.” {PM 755.2}

Diha sa ganghaan sa siyudad, si Saul gitagbo sa manalagna mismo. Ang Dios nagpadayag ngadto kang Samuel nga niana nga takna ang pinili nga hari sa Israel magpaila sa iyang

kaugalingon sa atubangan niya. Samtang nag atubangay na sila, si Jehova miingon ngadto kang Samuel, “Ania karon ang tawo nga akong gisulti kanimo! ang mao nga tawo magaadunay pagbulot an ibabaw sa Akong katawohan.” {PM 756.1}

Ngadto sa hangyo ni Saul nga nag ingon, “Suginli ako, ako nagahangyo kanimo, hain ha ang balay sa magtatan aw,” si Samuel mitubag, “Ako mao ang magtatan aw. Sa pagpasalig kaniya nga nakaplagan na ang nawala nga mga mananap, iyang giagda siya sa pagpabilin ug motambong sa kumbira, ug sa samang higayon naghatag kaniya ug pagpasabut mahitungod sa dakong kaugmaon nga diha sa atubangan niya: “Alang kang kinsa ba ang tanan nga pagatinguhaon sa Israel? Dili ba kana alang kanimo, ug sa tibook nga balay sa imong amahan?” Gikulbaan ang naminaw sa mga pulong sa manalagna. Wala siyay nahimo kondili ang pagpamalandong sa dakong kahulogan niini; kay ang hangyo alang sa usa ka han nahimo nang usa ka butang nga gikaikagan sa tibook nasud. Apan bisan pa niini uban sa mapainubsanon nga paghatag ug ubos nga bili sa iyang kaugalingon, si Saul mitubag sa pag ingon, “Dili ba ako Benjaminhon, gikan sa kinagamyan sa mga banay sa Israel? ug ang akong panimalay ang kinadiyutayan sa tanang mga panimalay sa banay sa Benjamin? Busa ngano nga ikaw nagsulti kanako sa ingon niinii nga paagiha?” {PM 756.2}

Gidala ni Samuel ang dumoluong ngadto sa dapit nga gitiguman, diin ang dagkong mga tawo sa lungsod nagpundok. Sa taliwala kanila, sumala sa mando sa manalagna, ang dapit alang sa pinasidunggan gihatag ngadto kang Saul, ug diha sa kumbira ang kinamaayohan nga bahin maoy gidulot sa iyang atubangan. Sa pagkatapus sa mga tulomanon, gidala ni Samuel ang iyang dinapit ngadto sa iyang kaugalingon nga puloy anan, ug didto sa atop sa balay, siya nakigsulti kaniya, nga nagplastar sa mga prinsipyo nga niini natukod ang kagamhanan sa Israel, ug sa ingon niini giandam siya, sa pipila ka mga bahin, alang sa iyang hataas nga katungdanan. {PM 756.3}

Sa paglakaw na ni Saul sa pagkasunod buntag, mikuyog kaniya ang manalagna. Sa nahilabay na sila sa lungsod, iyang gimandoan ang sulogoon sa pagpadayon sa unahan. Unya iyang gisugo si Saul sa pagtindog sa hilum aron sa pagdawat sa usa ka mensahe nga gipaaala kaniya gikan sa Dios. “Unya si Samuel mikoha sa garapa sa lana ug nagbubo niana sa ibabaw sa iyang ulo, ug mihalok kaniya ug miingon: Dili ba mao si Jehova ang nagdihog kanimo aron mahimong prinsipe sa Iyang panulondon?” Ingon nga ebidensya nga kini nahimo pinaagi sa langitnon nga pagbulot an, iyang gisulti nga daan ang mga mahitabo sa iyang panaw pauli sa iyang puloy anan. ug gipasaligan si Saul nga siya pagapasarangon sa Espiritu ni Jehova moabut kanimo,” matud pa sa manalagna, ug ikaw “mabalhin ka ingon nga usa ka laing tawo. Ug himoa kini sa diha nga moabut na kanimo kining mga ilhanan, nga ikaw magbuhat sumala sa itugot kanimo sa higayon; kay ang Dios nagauban kanimo.” {PM 756.4}

Samtang naglakaw na si Saul sa iyang dalan, ang tanan nanghitabo sumala sa gisulti kaniya sa manalagna. Sa duul sa utlanan sa Benjamin gipahibalo siya nga ang nawala nga mga mananap napalgan na. Diha sa kapatagan sa Tabor iyang gihibalag ang tulo ka tawo nga

nagpai ngon sa Bethel aron sa pagsimba sa Dios. Ang usa kanila nagpas an ug tulo ka nati nga kanding alang sa halad, ang ikaduha nagdala ug tulo ka mga tinapay, ug ang ikatulo nagdala ug usa ka botelya nga bino, alang sa kumbira sa sakripisyo. Gihatag nila ang naandan nga pag abiabi ngadto kang Saul, ug gitunol usab ngadto kaniya ang duruha ka tinapay. Didto sa Gabaa, nga mao ang iyang kaugalingon nga siyudad, ang usa ka pundok sa mga manalagna nga nagpanguli gikan sa "hataas nga dapit" nanag awit sa pagdayeg sa Dios nga giduyogan sa honi sa plawta ug usa ka alpa, sa salteryo ug sa pandereta. Samtang nagkaduul kanila si Saul, ang Espiritu ni Jehova mingkunsad kaniya usab, ug siya ningduyog sa ilang awit sa pagdayeg, ug nagpanag na uban kanila. Siya misulti uban sa pagkalarino kaayo manulti ug sa kaalam, ug mitipon nga maikagon kaayo diha sa tulomanon, ug sila nga nakaila kaniya nakasinggit sa pag ingon, "Unsa kining miabut sa anak nga lalake ni Cis? Ipon ba usab si Saul sa mga manalagna?" Samtang miipon si Saul sa mga manalagna diha sa ilang pagsimba, nahimo ang usa ka dakong kausaban diha kaniva sa Balaang Espiritu. Ang kahayag sa langitnon nga kaputli ug sa kabalaan misidlak diha sa ibabaw sa kangitngit sa kinaiya nga kasingkasing. Iyang nakita ang iyang kaugalingon nga sama sa siya anaa sa atubangan sa Dios. Iyang nakita ang katahum sa kabalaan. Gitawag na siya karon sa pagsugod sa gubat batok sa sala ug ni Satanas, ug siya gipabati nga niini nga bugno ang iyang kusog magagikan sa hingpit sa Dios. Ang plano sa kaluwasan, nga kaniadto daw mangitngit ug walay kasigurohan, karon gibuksan sa iyang pagsabut. Gitugahan siya ni Jehova sa kaisug ug sa kaalam alang niining iyang hataas nga katungdanan. Iyang gipadayag ngadto kaniya ang Tuburan sa kusog ug sa grasya, ug gilamdagan ang iyang panabut mahitungod sa diosnon nga mga katungod ug sa iyang kaugalingon nga katungdanan. {PM 757.1}

Ang pagdihog ni Saul ingon nga hari wala pa ipahibalo ngadto sa nasud. Ang pagpili sa Dios ipakita kini sa katilingban pinaagi sa pagpapalad. Tungod niini nga katuyoan, gipatawag ni Samuel ang katawohan ngadto sa usa ka tigum didto sa Mispa. Gihimo ang pag ampo alang sa diosnon nga giya; unya ningsunod ang solemni nga seremonyas sa pagpapalad. Diha sa kahilum ang natigum nga katawohan naghulat sa resulta. Ang banay, ang pamilya, ug ang panimalay sa sunod sunod gitudlo, ug unya si Saul, ang anak ni Cis, maoy gitudlo ingon nga mao ang tawo nga napili. Apan si Saul wala diha sa tigum. Ingon nga nabug atan sa usa ka pagbati sa dako nga kapangakohan nga hapit na mahulog nganha kaniya, sa hilum siya mitago. Gibalik siya pagdala ngadto sa katilingban, nga nakapaniid uban sa garbo ug katagbaw nga siya harianon ug pamayhon ug hamili. ingon nga siya "taas kay sa uban nga katawohan kutob sa iyang abaga ngadto sa itaas." Bisan si Samuel, sa diha nga iyang gipaatubang siya ngadto sa katiguman mingsinggit sa pag ingon. "Tan awa ninvo siya nga gipili ni Jehova, nga walay makasama kaniya taliwala sa tibook nga katawohan?" Ug agi ug tubag misulbong gikan sa mabagang panon sa katawohan ang usa ka taas ug lanog nga singgit sa kalipay, "Mabuhi ang hari!" {PM 758.1}

Unya gipahimutang ni Samuel sa atubangan sa katawohan, "ang kahimtang sa gingharian," nga nagpahayag sa mga prinsipyo nga sa ibabaw niini gisukad ang kagamhanan sa monarkiya, ug pinaagi niini pagamandoan. Ang hari dili usa ka walay kinutoban nga

monarka, apan nga siya magkupot sa iyang gahum diha sa pagpasakop ngadto sa kabubut on sa Labing Hataas. Kining mao nga pakigpulong gitala sa usa ka basahon, diin gipahayag ang mga gahum sa mga prinsipe ug ang mga gahum ug ang katungod sa katawohan. Bisan pa nga ang nasud nagtamay sa pasidaan ni Samuel, ang matinumanon nga mana lagna, samtang napugos sa pagnunot ngadto sa ilang mga tinguha, naningkamot gihapon, kutob sa mahimo, sa pagbantay sa ilang mga kagawasan. {PM 758.2}

Samtang ang katawohan sa kinadak an andam sa pag ila kang Saul ingon nga ilang hari, dihay usa ka dakong pundok nga nagsupak. Tungod sa usa ka hari nga gipili gikan sa Benjamin, ang labing gamay sa mga banay sa Israel ug nga sa walay pagpanumbaling sa Juda ug sa Ephraim, nga mao ang labing dako ug labing gamhanan maoy usa ka insulto nga sila dili makaantus. Nagdumili sila sa pag ila ug pagdapig ngadto kang Saul, o sa pagdala ngadto kaniya sa naandan nga mga gasa. Kadtong labing mapiliton sa ilang pangayo alang sa usa ka hari mao ang midumili sa pagdawat uban sa pasalamat sa tawo nga tinudlo sa Dios. Ang mga sakop sa matag pundok may ila nga igtutuboy, kinsa naghandum sila nga mahimutang sa trono, ug daghan sa taliwala sa mga pangulo nagtinguha ug dungog alang sa ilang kaugalingon. Ang kasina ug ang pangabugho nagasilaub diha sa mga kasingkasing sa kadaghanan. Ang mga paningkamot sa garbo ug sa ambisyon misangput sa pagkabalo ug walay kahimuot. {PM 759.1}

Niining mao nga kahimtang sa bulohaton, nakita ni Saul nga dili maayo ang pag asumir sa harianon nga kadungganan. Biniyaan si Samuel nga maoy moadministrar sa kagamhanan sama sa kaniadto, mipauli siya ngadto sa Gabaa. Sa mapasindungganon, gihatud siya sa usa ka pundok sa katawohan, kinsa, nga nakakita sa diosnon nga pagpili diha sa iyang pagkapinili, nagtinguha sa pagbulig kaniya. Apan wala siya maghimo ug pagsulay sa paggamit ug kusog sa iyang katu ngod ngadto sa trono. Didto sa iyang puloy anan taliwala sa mga tagaytay sa Benjarmn sa hilum nagbuhat siya sa mga bulohaton sa usa ka mag uuban, nga nagtugyan sa katukuran sa iyang pagbulot an sa hingpit ngadto sa Dios. {PM 759.2}

Sa wala madugay tapus sa pagkatudlo ni Saul, ang mga Ammonha non, ilalum sa ilang hari nga si Nahash, misulong sa teritoryo sa mga banay diha sa silangan sa Jordan, ug gihulga ang siyudad sa Jabes galaad. Ang mga pumopuyo misulay sa paghimo ug kasabutan sa kalinaw pinaagi sa pagtanyag nga sila mahimong mamumuhis ngadto sa mga Ammonhanon. Niini, ang madaugdaugon nga hari wala mouyon, apan sa kondisyon nga iyang luskan sa mong mata ang matag usa kanila, aron nga sa ingon niini, himuon sila nga magapabilin nga mga saksi sa iyang gahum. {PM 759.3}

Ang katawohan sa gilikusan nga siyudad naghangyo ug paglangan nga pito ka adlaw. Niini, ang mga Ammonhanon ning uyon nga naghunahuna sa pagpabayaw sa kadungganan sa gidahum nilang kadaugan. Busa gipadala dayon ang mga mensahero gikan sa Jabes, sa pagpangayo ug tabang gikan sa mga banay sa kasadpan sa Jordan. Ilang gidala ang balita ngadto sa Gabaa, nga naghimo ug dakong kalisang. Si Saul, nga nahiuli nianang gabii gikan sa pagsunodsunod sa mga kabakahan didto sa kapatagan, nakadungog sa lanog nga

pagdangoyngoy nga masabut nga may dakong kalisdanan. Siya nangutana, “Unsay nahitabo sa katawohan nga nanghilak man sila?” Sa diha nga gisubli nganha kaniya ang makauulaw nga sugilanon, ang tanan niyang mga gahum nga nahikatulog nahigmata. “Ang Espiritu sa Dios midangat kang Saul,...ug mikoha siya ug usa ka parisan sa mga baka ug gilapalapa kini sa pagkagagmay, ug gipadala kini ngadto sa tanang mga utlanan sa Israel pinaagi sa kamot sa mga sulogoon, nga nagaingon: Bisan kinsa nga dili mosunod kang Saul ug kang Samuel, mao kini ang pagabuhaton sa iyang mga baka.” Tulo ka gatus ug katloan ka libo ka tawo ang ningtigum diha sa kapatagan sa Besek, ilalum sa kamandoan ni Saul. Dihadiha gipadala ang mga mensahero ngadto sa gilikusan nga siyudad, uban sa pasalig nga sila magpaabut sa panabang sa pagkaugma, ang mao nga adlaw nga sila mopasakop na sa mga Ammonihanon. Pinaagi sa pagpoas nga pagbaktas sa gabii, si Saul ug ang iyang kasundalohan ningtabok sa Jordan, ug ning abut sa Jabes sa takna sa “pagbantay sa kabunta gon.” Sama kang Gideon, nga nagbahin sa iyang mga kasundalohan sa tulo ka mga kompaniya, gidasmagan niya ang campo sa mga Ammonihanon sa maong sayo nga takna, sa aiha nga wala sila magta hap ug katalagman, dili kaayo estrikto ang ilang bantay. Diha sa kalisang nga nagsunod, sila naparot pag ayo, uban sa dako nga kama tay. Ug “sila nga nahabilin gipapatlaag, sa pagkaagi nga walay duruha kanila nga nahabilin nga kuyog.” {PM 759.4}

Ang pagkaalisto ug ang kaisug ni Saul, ingon man ang pagkapangulo nga nakita diha sa malampuson nga pagdumala sa hilabihan ka dako nga puwersa, mga kasarang nga gitinguha sa katawohan sa Israel, diha sa usa ka hari, nga sila makahimo sa pagsugakod sa ubang mga nasud. Karon ila nang giabiabi siya ingon nga ilang hari, nga nagpahi nungod sa kadungganan sa kadaugan ngadto sa tawohanon nga mga ahensya, ug nalimot nga kong walay panabang gikan sa Dios ang tanan nilang mga paningkamot dili magpolos. Diha sa ilang kadasig ang uban nagsugyut nga ipapatay kadtong una nga nagdumili sa pag ila sa pagbulot an ni Saul. Apan ang hari ningsagbat sa pag ingon, “Walay usa ka tawo nga pagapatyon niining adlawa; kay niining adlawa si Jehova naghimo ug kaluwasan sa Israel.” Dinhi si Saul naghatag ug ebidensya sa kausaban diha sa iyang taras. Imbis nga mag angkon sa dungog nganha sa iyang kaugalingon, iyang gihatag ang himaya ngadto sa Dios. Sa baylo nga magpakita sa tinguha sa pagpanimalus, gipaila niya ang espiritu sa kalooy ug sa pasaylo. Kini maoy dili masayop nga kamatuoran nga ang grasya sa Dios nagapuyo diha sa kasingkasing. {PM 760.1}

Karon si Samuel nagsugyot nga himuon ang katiguman sa nasud didto sa Gilgal. aron didto bag ohon pag usab ang gingharian ngadto kang Saul. Kini nahimo; “ug didto naghalad sila sa mga halad sa pakigdait sa atubangan ni Jehova; ug didto si Saul ug ang tanang mga tawo sa Israel nanagkalipay sa hilabihan gayud.” {PM 761.1}

Ang Gilgal mao ang dapit sa unang kampamento sa Israel diha sa Sinaad nga Yuta. Dinhi si Josue, pinaagi sa langitnong nga mando nagpatindog sa haligi nga napulo’g duha ka mga bato, sa pagsaulog sa handumanan sa milagroso nga pagtabok sa Jordan. Dinhi gibag o ang sirkumsisyon. Dinhi ilang gisaulog ang unang Pasko human sa pagpakasala didto sa Cades, ug sa hamubo nga pagpuyo sa kaminga wan. Dinhi mohunong sa pagpangahulog ang mana.

Dinhi ang Prinsipe sa kasundalohan ni Jehova nagpadayag sa Iyang kaugalingon ingon nga pangulo sa kamandoan sa mga kasundalohan sa Israel Gikan niining dapita midasdas siia sa pagbuntog sa Jerico ug sa Ai. Dinhi gisugat ni Achan ang silot sa iyang sala, ug dinhi gihimo ang kasabutan uban sa mga Gabaonhon nga maoy nagsilot sa pagpabaya sa Israel sa pagpangayo ug tambag sa Dios. Sa ibabaw ning pataga nga nalambigit ang daghan kaayo nga mga kulbahinam nga mga kaagi, si Samuel ug si Saul mitindog; ug sa diha nga nahanaw na ang mga singgit sa pag abiabi sa hari, ang tigulang nga manalagna mihatag sa iyang panamilit nga mga pulong ingon nga magmamando sa nasud. {PM 761.2}

“Ania karon,” siya miingon, “ako nagpatalinghug sa inyong tingog sa tanan ninyong gipamulong kanako, ug naghimo ug usa ka hari sa ibabaw ninyo. Ug karon. tan awa, ang hari naglakat sa atubangan ninyo; ug ako tigulang na ug ubanon na ug ulo;...ug ako nakalakaw sa inyong atubangan sukad sa akong pagkabatan on hangtud niining adlawa. Ania ako: saksi kamo batok kanako sa atubangan ni Jehova ug sa atubangan sa iyang dinihog: kinsang baka ang akong nakoha? kun kinsang asno ang akong gikoha? kinsa ang akong gilupigan? kun kinsa ang akong gilimbongan? kun gikan kang kinsang kamot nga ako nagdawat ug hiphip aron sa pagbuta sa akong mga mata diha niana? ug ako magauli niana kaninyo.” {PM 761.3}

Sa usa ka tingog ang katawohan mitubag nga nag ingon, “Ikaw wala maglimbong kanamo, ni maglupig kanamo, ni magdawat ka ug bisan unsa gikan sa kamot sa bisan kinsang tawo.” {PM 762.1}

Si Samuel wala mangita lamang sa pagpamatarung sa iyang agi. Sa unahan iyang gihikyad ang mga prinsipyo nga maov magmando sa hari ug sa katawohan, ug gusto lamang niyang ipuno sa iyang mga pulong ang gibug aton sa iyang kaugalingon nga panig ingnan. Gikan sa iyang pagkabata konektado na siya sa buhat sa Dios, ug sulod sa iyang taas nga kinabuhi usa ka tumong ang diha kanunay sa atubangan niya ang himaya sa Dios ug ang kinatas ang kaayohan sa Israel. {PM 762.2}

Sa dili ang bisan unsa nga paglaum sa kauswagan alang sa Israel, kinahanglan sila pagadad on ngadto sa paghinulsol sa atubangan sa Dios. Agig resulta sa sala nawala kanila ang pagtoo diha sa Dios, ug ang ilang pag ila sa iyang gahum ug kaalam sa pagmando sa nasud nawala kanila ang ilang pagsalig sa iyang katakus sa pagbakwi sa iyang kawsa. Sa dili pa sila makakaplag ug kalinaw, kinahanglan sila patan awon sila ug pasugiron sa maong sala nga sila nahimong sad an. Ilang napahayag ang tuyo sa ilang pangayo alang sa usa ka hari, “Nga ang among hari magahukom kanamo, ug magagula una kanamo, ug makig away sa among mga gubat.” Giasoy pag usab ni Samuel ang kasaysayan sa Israel, gikan sa adlaw nga gikoha sila sa Dios gikan sa Egipto. Si Jehova, ang Hari sa mga hari, nag una kanila, ug miaway sa ilang mga gubat. Sagad ang ilang mga sala maoy nagbaligya kanila ngadto sa gahum sa ilang mga kaaway, apan sa wala pa madugay sa ilang pagliso gikan sa ilang dautan nga paagi ang Dios nagpatindog ug usa ka manluluwas. Gipadala ni Jehova si Gideon ug si Barak, ug “si Jepte ug si Samson ug giluwas kamo gikan sa kamot sa inyong mga kaaway sa tanang dapit, ug kamo

nagpuyo sa kalig on.” Apan sa diha gihulga sa katalagman sila nagpahayag nga nag ingon, “Ang usa ka hari magahari kanamo,” nga, matud pa sa manalagna, “sa diha nga si Jehova nga inyong Dios mao ang inyong hari.” {PM 762.3}

“Busa karon,” mipadayon si Samuel, “tindog kamo sa walay lihok ug tan awa kining dakong butang mga pagabuhaton ni Jehova sa atubangan sa inyong mga mata. Dili ba ting ani sa trigo karong adlawa? Ako magatawag kang Jehova nga siya magapadala ug dalugdog Ug ulan; ug mao mahibalo ug makakita nga ang inyong pagkadautan dako kaayo, nga inyong nahimo sa pagtan aw ni Jehova sa pagpangayo ninyo ug usa ka hari. Busa si Samuel nagtawag kang Jehova; ug si Jehova nagpadala ug dalugdog ug ulan niadtong adlawa.” Sa panahon sa ting ani sa trigo, sa bulan sa Mayo ug sa Hunyo, walay ulan nga mahulog diha sa Sidlakan. Hinlo ug walay panganod ang langit, ug malinawon ug dili pintas ang hangin. Busa ang mapintas nga bagyo niining panahon magpuno sa tanang mga kasingkasing sa kahadlok. Diha sa dakong pagpaubos ang katawohan karon nagsugid sa ilang mga sala ang mao gayud nga sala nga sila nahimong sad an: “Pag ampo alang sa imong sulogoon kang Jehova nga imong Dios, aron kami dili mamatay; kay kami nakadugang sa tanan namong mga sala niining dautan, sa pagpangayo alang kanamo ug usa ka hari.” Wala biyai ni Samuel ang katawohan diha sa usa ka kahimtang nga nawad an sa kadasig, kay kini mao ang makapugong sa tanang panlim basug alang sa mas maayo nga kinabuhi. Daldalon ni Satanas ang katawohan sa pagtan aw sa Dios ingon nga estrikto ug dili mapasay loon, ug sa ingon niini mapatara sila ngadto sa nagkalainlain nga mga panulay. Ang Dios maloloy on ug mapasayloon, kanunay nga nagatinguha sa pagpakita ug kahimuot ngadto sa Iyang katawohan, kong sila magtuman sa Iyang tingog. “Ayaw kahadlok: kamo sa pagka tinuud naghimo niining tanang kadautan, apan ayaw pagsimang gikan sa pagsunod kang Jehova, kondili mag alagad kamo kang Jehova sa bug os ninyong kasingkasing. Ug ayaw kamo pagtipas; kay unya magalakaw kamo sa pagpangita sa mga butang nga kawang nga dili magapulos. ni makaluwas, kay kini mao nga mga butang nga kawang. Kay si Jehova dili motalikod sa Iyang katawohan.” {PM 762.4}

Si Samuel walay gisulti mahitungod sa insulto nga iyang nahiagu man; wala siyay pagbuybuy tungod sa pagkadili mapasalamaton nga maoy gibayad sa Israel sa iyang tibook kinabuhi nga paghalad; apan iyang gipasaligan sila sa iyang walay pagkutat nga tinguha alang kanila: “Ipahilayo kini kanako nga ako magapakasala batok kang Jehova sa pag undang sa pag ampo tungod kaninyo: apan ako nagatudlo kaninyo sa maayo ug sa matarung nga dala. Kahadloki lamang ninyo si.Jehova ug alagaron ninyo Siya sa kamatuoran sa bug os ninyong kasingkasing; kay hunahunaa kong unsa kadagko ang mga butang nga Iyang gihimo alang kaninyo. Apan kong magapadayon.kamo sa pagbuhat sa kadautan, mangaut ut kamo, kamo ug ang inyong hari.” {PM 763.1}

Kapitulo 61. Ang Pagdahum ni Saul

Kining kapituluha gibase sa 1 Samuel 13; 14.

Tapus sa katiguman didto sa Gilgal, ang kasundalohan nga nanindog sa iyang pagtawag sa pagbuntog sa mga Ammonihanon, iyang gibungkag, ug nagreserba lamang ug duruha ka libo ka tawo nga gibutang ilalum sa iyang kamandoan didto sa Michmas, ug ang usa ka libo maoy mag uban sa iyang anak nga si Jonathan didto sa Gabaa. Ania dinhi ang usa ka seryoso nga sayop. Ang iyang kasundalohan napuno sa paglaum ug kaisug pinaagi sa bag ong kadaugan; ug kong mipadayon pa siya sa pag asdang batok sa mga kaaway sa Israel, ang usa ka matug anon nga hapak gikamakmak unta alang sa mga kagawasan sa nasud. {PM 764.1}

Sa kasamtangan ang ilang silingan nga makigubat, ang mga Filistehanon, nagmatukawon. Tapus sa kapildihan didto sa Ebenezer, diha gihapon sa ilang kamot ang mga salipdanan sa bungtod diha sa yuta sa Israel; ug karon nagpahiluna sa ilang kaugalingon diha sa kinataliwad an sa dapit. Mahitungod sa mga kagamitan, sa mga hinagiban, ug sa mga kasangkapan. dako ug bintaha ang mga Filistehanon sa Israel. Sulod sa taas nga panahon sa ilang madaugdaugon nga pagmando, naningkamot sila sa pagog on sa ilang gahum pinaagi sa pagdili sa mga Israelinhanon sa pagpangabuhi sa buhat sa panday sa puthaw, kay tingali unya nga maghimo sila ug mga hinagiban alang sa gubat. Tapus sa kaigoan sa kalinaw, ang mga Hebreohanon midangop gihapon ngadto sa mga garison sa mga Filistehanon alang sa maong buhat nga gikinahanglan nga mahimo. Sa na inpluwensya sa gugma sa kasayon, ug sa talamayon nga espiritu nga nadala sa taas nga panahon sa pagdaugdaug, ang mga tawo sa Israel wala na magtagad sa pagtagana sa ilang kaugalingon sa mga hinagiban sa gubat. Ang pana ug ang lambuyog maoy gigamit diha sa gubat, ug niini ang mga Israelihanon makabaton; apan walay usa sa ilang taliwala gawas kang Saul ug sa iyang anak nga si Jonathan, ang may bangkaw o usa ka pinuti. {PM 764.2}

Diha na sa ikaduhang tuig sa pagkahari ni Saul nga ang usa ka pagsulay gihimo sa pagbuntog sa mga Filistehanon. Ang unang makmak gihapak ni Jonathan, ang anak sa hari, nga miataki ug gidaug ang ilang garison didto sa Geba. Ang mga Filistehanon nga napikal niini nga kapildihan, nangandam alang sa dinalian nga ataki sa Israel. Karon gipamantala na ni Saul ang gubat pinaagi sa budyong sa trumpeta sa tibook nga yuta, nga nagtawag sa tanang lalake sa gubat, lakip ang mga banay nga didto sa tabok sa Jordan, sa pagtigum didto sa Gilgal. Gituman kini nga panawagan. {PM 764.3}

Ang mga Filistehanon nagtigum sa usa ka dakong puwersa didto sa Michmas “kadoan ka libo nga carro, unom ka libo ka magkakabayo, ug katawohan nga daw balas sa baybayon ang gidaghanon.” Sa nakaabut ni Saul ug sa iyang mga sundalo ang balita didto sa Gilgal, ang katawohan nakulbaan sa panghunahuna sa gamhanang mga puwersa nga ilang pagasagubangon diha sa gubat. Wala sila maandam sa pagsugat sa kaaway, ug daghan ang nangalisang nga sila wala mangahas sa pagtilaw sa usa ka sangka. Ang pipila ningtabok sa Jordan, samtang ang uban nanagtago sa ilang kaugalingon diha sa mga langob ug mga buho,

ug taliwala sa mga pangpang nga maoy nagdaghan sa maong dapit. Samtang ang takna alang sa sangka nagkahaduul na; ang gidaghanon sa nangalagiw tulin nga mitubo, ug sila nga wala manibog gikan sa ilang nahimutangan napuno sa dautang tilimad on ug kalisang. {PM 765.1}

Sa diha nga si Saul unang gidihog nga han sa Israel, iyang nadawat gikan kang Samuel ang tino nga mga pahimangno mahitungod sa paagi nga pagasundon niining panahona, "Ikaw magauna paglugsong kanako ngadto sa Gilga," maoy sulti sa manalagna; "ug ania karon, ako molugsong ngadto kanimo, aron sa paghalad sa mga halad nga sinunog ug magahalad sa mga halad sa pakigdait. Pita ka adlaw ikaw magahulat, hangtud nga ako mahiabut kanimo, ug magatudlo kanimo kong unsa ang imong pagabuhaton." 1 Samuel 10:8. {PM 765.2}

Nanglabay ang mga adlaw sa paghinulat ni Saul, apan siya wala maghimo ug piho nga panlimbasug sa pagpadasig sa katawohan ug sa pagpabuhi sa pagsalig diha sa Dios. Sa wala pa mahingpit pagkatapus ang panahon nga gitudlo sa manalagna, nawala ang iyang pailob tungod sa kalangan, ug iyang gitugotan ang iyang kaugalingon sa pagkalugda sa masulayon nga mga higayon nga naglibut kaniya. Imbis nga maninguha sa matinumanon sa pag andam sa katawohan alang sa tulomanon nga maoy buhaton ni Samuel inig abut niya, nagpahinunot siya diha sa pagkawalay pagtoo ug sa dautan nga mga tilimad on. Ang buhat sa pagpangita sa Dios pinaagi sa sakripisyo mao ang labing solemne ug importante nga buhat; ug ang Dios nagsugo nga ang iyang katawohan kinahanglan magausisa sa ilang mga kasingkasing ug maghinulsol sa ilang mga sala, aron ang halad nga ilang pagahimuon pagadawaton sa atubangan Niya, ug nga ang Iyang panalangin magauban sa ilang paningkamot sa pagbuntog sa ilang kaaway. Apan si Saul wala mahimutang; ug ang katawohan. inay nga magsalig sa Dios alang sa panabang, nga hangad ngadto sa hari kinsa ilang napili, sa paguna ug sa paggiya kanila. {PM 765.3}

Apan bisan pa niini si Jehova nagabantay gihapon kanila, ug wala sila itugyan ngadto sa mga hitabo nga dautan nga modangat kanila kong ang mahuyang mga bukton sa unod nahimong suportar lamang nila. Iyang gidala sila ngadto sa masigpit nga mga dapit aron makamatngon sa kabuangan sa pagsalig sa tawo, ug nga sila moliso ngadto kaniya ingon mao lamang ang ilang panabang. Miabut ang higayon alang sa pagtino mahitungod ni Saul. Siya karon magpakita kong siya magasalig ba o kong dili magasalig sa Dios, ug sa mapailubon magahulat sumala sa iyang sugo, nga sa ingon niini magpadayag sa iyang kaugalingon nga unsa ang Dios makasalig diha sa masulayon nga mga dapit ingon nga magmando sa Iyang katawohan, o kong siya magapanuko ba, ug dili angayan sa sagrado nga kapangakohan nga natugyan nganha kaniya. Ang hari nga napili sa Israel magpatalinghug ba kaha sa Hari sa tanang mga hari? Iya ba kaha nga palisoon ang pagtagad sa iyang kulhanon nga mga sundalo ngadto sa Usa nga diha kaniya anaa ang walay pagkatapus nga kusog ug kaluwasan? {PM 766.1}

Uban sa nagatubo niyang kakulang sa pailob siya naghulat sa pag abut ni Samuel, ug siya gani nga gipasangil ang kalibug ug ang pagsagmuyo ug ang pagtalikod sa iyang mga kasundalohan sa pagkawala diha sa manalagna. Sa pag abut sa gikpsabutan nga takna wala

dayon motungha ang tawo sa Dios. Ang paigo sa Dios may nakapalangan sa manalagna. Apan dili na mapugngan ang kagil as up ang mahinaykon nga espiritu ni Saul Sa pagtoo nga adunay kinahanglan pagabuhaton aron sa pagpakalma sa mga kalisang sa katawohan, iyang gipatawag ang usa ka relihiyoso nga katiguman, ug pinaagi sa paghalad nangamuyo siya sa langitnon nga panabang. Ang Dios nagmando nga kadto lamang nga gigahin alang sa katungdanan mao ang makahatag sa mga halad sa atubangan Niya. Apan si Saul nagsugo, "Dad a dinhi kanako ang halad nga sinunog;" ug, sinangkapan sa kalasag ug sa mga hinagiban sa gubat, siya ningduul sa halaran, ug naghimo sa paghalad sa atubangan sa Dios. {PM 766.2}

"Ug nahitabo, nga, sa nakahuman na siya sa paghalad sa halad nga sinunog, ania karon, si Samuel nahiabut; ug si Saul migula sa pagtagbo kaniya, aron sa paghatag ug katahuran kaniya." Diha dayon nakita ni Samuel nga nakasupak si Saul sa mga mando nga nahatag ngadto kaniya. Si Jehova nagsulti pinaagi sa Iyang manalagna nga niining higayona Iyang ipadayag unsa ang arang mahimo sa Israel niining mao nga krisis. Kong si Saul nagakatuman pa sa mga kondisyon nga niini gisaad ang panabang nga langitnon, pagahimuon unta ni Jehova ang usa ka katingalahan nga kaluwasan alang sa Israel, uban sa pipila nga maunongon sa hari. Apan si Saul hilabihan na nga pagkamasaligon sa iyang kaugalingon ug sa iyang buhat, nga siya migula sa pagtagbo sa manalagna ingon sa usa nga pagadayegon kay sa pagaayran. {PM 767.1}

Ang nawong ni Samuel napuno sa kabalaka ug sa kasamok; apan sa iyang pakisusi nga nag ingon, "Unsay imong nabuhat?" si Saul mihatag ug mga pamalibad alang sa iyang mapangahason nga buhat. Siya ningtubag nga nag ingon: "Tungod kay nakita ko nga ang katawohan nagkabulagbulag na gikan kanako, ug wala ikaw umanhi sa mga adlaw nga gitagal, ug ang mga Filistehanon nanagtigum na sa ilang kaugalingon didto sa Michmas. Busa miingon ako: karon molugsong ang mga Filistehanon nganhi kanako sa Gilgal, ug wala ako makapangamuyo kang Jehova: busa gilugos ko lang ang akong kaugalingon, ug naghalad sa halad nga sinunog. {PM 767.2}

"Ug si Samuel miingon kang Saul: Ikaw naghimo ug binuang; ikaw wala magbantay sa sugo ni Jehova nga imong Dios sa Iyang gisugo kanimo; kay karon buot si Jehova nga magpalig on sa imong gingharian sa Israel nga walay katapusan. Apan karon ang imong gingharian dili magapadayon; si Jehova nangita alang Kaniya ug usa ka tawo nga uyon sa Iyang kaugalingong kasingkasing, ug si Jehova nagtudlo kaniya aron mahimong ibabaw sa Iyang katawohan...Ug si Samuel mitindog, ug miadto siya gikan sa Gilgal ngadto sa Gabaa sa Benjamin." {PM 767.3}

Ang kapilian sa Israel duruha lamang; kong mohunong ba siya nga katawohan sa Dios, o ang prinsipyo nga sa ibabaw niini ang monarkiya natukod pagapadayonon, ug ang nasud pagamandoan sa langitnon nga gahum. Kong ang Israel gusto nga maiya ni Jehova sa bug os, kong ang pagbuot nga tawohanon ug sa yutan on magpasakop ngadto sa kabubut on sa Dios, siya magapabilin nga magmamando sa Israel. Samtang ang hari ug ang katawohan

magdumala sa ilang kaugalingon ingon nga sakop sa Dios, mao ang gidugayon nga siya mailang panalipod. Apan diha sa Israel walay monakiya nga miuswag nga wala mag ila sa pagkalahing labaw nga pagbulot an sa Dios diha sa tanang mga butang. {PM 767.4}

Kong si Saul nagpakita pa unta ug pagtamud alang sa mga kinahanglanon sa Dios niining panahona sa pagsulay, ang Dios makabuhat unta sa Iyang kabubut on pinaagi kaniya. Ang iyang kapakyasan karon nagmatuud nga siya dili angay nga mahimong puli pangulo sa Dios ngadto sa iyang katawohan. Iyang mapahisalaag ang Israel. Ang iyang pagbuot, imbis unta ang kabubut on sa Dios, ang mahimong gahum nga momando. Kong si Saul nagmatinumanon pa, ang iyang gingharian magpabilin unta hangtud sa kahangturan; apan tungod kay siya napakyas, ang katuyoan sa Dios mapatuman pinaagi sa lain. Ang kagamhanan sa Israel kinahanglan igatugyan ngadto sa usa nga magamando sa katawohan sumala sa kabubut on sa Langit. {PM 768.1}

Wala kita masayud kong unsa nga dakong mga tinguha ang mamiligro diha sa pagmatuud sa Dios. Walay kaluwasan gawas sa estrikto nga pagsugot sa pulong sa Dios. Ang tanan Niyang mga saad gihimo ubos sa kondisyon sa pagtoo ug sa pagsugot, ug ang kapakyasan sa pagtuman sa Iyang mga sugo magaputol sa katumanan nganhi kanato mahitungod sa dato nga mga tagana sa Kasulatan. Dili kita magsunod sa kahinayak, ni magsalig sa paghukom sa mga tawo; atong tan awon ang gipadayag nga kabubut on sa Dios, ug maglakaw sumala sa Iyang tino nga sugo, sa walay pagtagad sa mga kahimtangan nga naglibut kanato. Ang Dios magabantay sa mga sangputanan; pinaagi sa pagkamatinumanon ngadto sa Iyang pulong, kita, diha sa panahon sa pagsulay makamatuud sa atubangan sa mga tawo ug sa mga manulonda nga si Jehova makasalig kanato diha sa malisud nga mga dapit sa pagtuman sa Iyang kabubut on, sa pagpasidungog sa Iyang ngalan, ug sa pagpanalangin sa Iyang katawohan. {PM 768.2}

Si Saul gisayran sa Dios, ug bisan pa niini wala siya mobuot magpaubos sa iyang kasingkasing diha sa tinuod nga pagkadiosnon, misulay siya sa pagtabon niini pinaagi sa iyang kadasig diha sa mga porma sa tinuhoan. Dili nga walay kalibutan si Saul sa kapildihan sa Israel sa diha nga ang arka sa Dios gidala ni Hopni ug ni Pineas ngadto sa campo; ug bisan pa nga nahibaloan niya kining tanan, nagtinguha siya sa pagpakoha sa balaan nga kaheta ug sa nag atiman niini nga sacerdote. Kong niining paagiha iyang mapadasig ang pagsalig diha sa katawohan, naglaum siya nga matigum pag usab ang nagtalibulaag niyang mga kasundalohan, ug makaasdang batok sa mga Filistehanon. Karon wala niya hulata ang precensia ug ang suportar sa manalagna, ug sa ingon niini nagpahigawas siya sa iyang kaugalingon gikan sa wala hiangayi nga mga panaway ug mga badlong ni Samuel. {PM 768.3}

Natugyan ngadto kang Saul ang Balaan nga Espiritu aron sa pagbanwag sa iyang salabutan ug sa pagpahumok sa iyang kasingkasing. Nagdawat siya sa matinumanon nga pahimangno ug badlong gikan sa manalagna sa Dios. Ug bisan pa niini pagkadako sa iyang pagkamasupakon! Ang kasaysayan sa unang hari sa Israel nagapahayag sa usa ka

makasusubo nga panig ingnan sa gahum sa sayo nga mga batasan nga sayop. Sa iyang pagkabatan on, si Saul wala mahigugma ug wala mahadlok sa Dios; ug kadtong madalidalion nga espiritu, nga sa sayo wala mabansay sa pagpasakop, kanunay nga andam sa pagsukol batok sa langitnong pagbulot an. Sila nga diha sa ilang pagkabatan on nagmahal sa usa ka balaan nga pagtamud alang sa kabubut on sa Dios, ug nga sa matinumanon nagtuman sa mga bulohaton sa ilang mga katungdanan, maandam alang sa hataas pa nga pag alagad diha sa sunod nga kinabuhi. Apan ang mga tawo dili makatuis sulod sa daghang mga tuigan sa mga gahum nga gihatag kanila sa Dios, ug unya, sa diha nga sila mopili na sa pag usab, makakaplag niining maong mga gahum nga lab as ug walay bayad alang sa usa ka rumbo nga sukwahi kaayo. {PM 771.1}

Ang mga panlimbasug ni Saul sa pagpadasig sa katawohan wala magpolos. Sa iyang pagkahibalo nga ang iyang kasundalohan unom ka gatus na lamang, mipahawa siya sa Gilgal, ug nagpahilit ngadto sa salipdanan sa Geba, nga bag o pang naagaw gikan sa mga Filistehanon. Kining salipdanan diha sa habagatang kilid sa usa ka halalum, ug gansangon nga walog, o lugot, pipila na lamang ka milyas amihanan sa nahimutangan sa Jerusalem. Diha sa amihanan kilid sa mao gihapon nga walog, sa Michmas, ang mga kasundalohan sa mga Filistehanon nagcampo, samtang ang mga ginagmay nga pundok sa mga kasundalohan nanggawas sa nagkalainlain nga dulongan aron sa paglaglag sa dapit. {PM 771.2}

Ang Dios nagtugot sa mga butang nga madala nganha sa usa ka krisis, aron nga Iyang mabadlong ang pagkabalingkot ni Saul, ug aron matudloan ang Iyang katawohan sa leksyon sa pagpaubos ug sa pagtoo. Tungod sa sala ni Saul diha sa iyang mapangahason nga halad, si Jehova wala maghatag kaniya sa kadungganan sa pagbuntog sa mga Filistehanon. Si Jonathan, ang anak sa hari, usa ka tawo nga nahadlok ni Jehova, maoy napili nga galamiton sa pagluwas sa Israel. Gitandog sa langitnon nga pagbati. siya misugyot ngadto sa tigdala sa iyang kalasag nga maghimo sila ug tinago nga pagsulong. “Tingali,” siya miagda, “si Jehova magbuhat alang kanato; kay walay kakulangan si Jehova sa pagluwas pinaagi sa daghan kun pinaagi sa diyutay.” {PM 772.1}

Ang tigdala sa bisti sa panggubatan, nga usa usab ka tawo sa pagtoo ug sa pag ampo, nagpadasig sa laraw, ug silang duruha nagkuyog sa pagpanggawas gikan sa campo. sa sekreto, kay tingali unya ang ilang tuyo pagasupakon. Uban sa mainiton nga pag ampo ngadto sa Giya sa ilang mga amahan, nagkasabut sila sa usa ka sinyas nga pinaagi niini ilang mapiho kong unsaon sa pagpadayon. Unya sa ilang paglugsong ngadto sa dal og nga nagbulag sa duruha ka mga kasundalohan, sila sa hilum ningsuot sa ilang giagian, ubos sa landong sa mga pangpang, ug wala kaayo masalipdi sa mga bungdo ug mga tagaytay sa walog. Sa paghiduul nila sa kota, sila nadayag sa ilang mga kaaway, nga nag ingon nga makantalitahon, “Ania karon, ang mga Hebreohanon nanggula sa mga lungag diin sila managtago sa ilang kaugalingon,” ug unya gihagit sila sa pag ingon, “Umari kamo kanamo, ug pakit an kamo namo sa usa ka butang,” nga sa ato pa nga ilang silotan ang duruha ka mga Israelinhon tungod sa ilang pagpangahas. Kining mao nga hagit mao ang timailhan gikasabutan ni

Jonathan ug sa iyang kauban nga ebidensya nga si Jehova magapauswag sa ilang gibuhat. Karon sa ilang pag agi gikan sa panan aw sa mga Filistehanon, ug nagapili sa usa ka sekreto ug malisud nga agianan, ang mga manggugubat mikolikut sa ilang agianan ngadto sa kinatumyan sa pangpang nga ginatuhoan nga dili maagian, ug wala kini mabantaye pag ayo. Sa ingon niini nakalusot sila sa campo sa kaaway, ug gipatay ang mga bantay, kinsa, nga nabuntog sa kakurat ug sa kahadlok, wala makalihok aron sa pagsukol. {PM 772.2}

Ang mga manulonda sa langit nagpanalipod kang Jonathan ug sa iyang kauban, ang mga manulonda miaway tapad kanila, ug ang mga Filistehanon nangapukan sa atubangan nila. Ang yuta mikurog nga daw ang usa ka dakong panon uban sa mga magkakabayo ug mga carro nagakahaduul. Giila ni Jonathan ang mga timailhan sa langitnon nga panabang, ug bisan pa ang mga Filistehanon nakaila nga ang Dios maoy nagbuhat alang sa kaluwasan sa Israel. Dako nga kahadlok ang mihakop sa panon sa katawohan diha sa kapatagan ug ingon man diha sa garison. Diha sa kalibog, ilang gipakaingon nga ilang kaugalingon nga mga sundalo ilang mga kaaway, mao nga nag unay sila pagpinatyanay. {PM 773.1}

Sa wala madugay ang kasaba sa gubat nadunggan diha sa campo sa Israel. Ang mga bantay sa hari nagtaho nga dihav kaguliyang nga dako taliwala sa mga Filistehanon, ug nga ang ilang gidaghanon nagakunhod. Apan wala mahibaloi nga may bahin ba sa kasundalohan sa mga Hebreohanon ang miipsot sa campo. Sa pagpakisusi nahibaloan nga ang tanan diha ra gawas kang Jonathan ug sa iyang tigdala sa bisti sa panggubatan. Sa iyang pagkakita nga ang mga Filistehanon nagasibug, gidala ni Saul ang iyang mga kasundalohan sa pag apil sa ataki. Ang mga Hebreohanon nga kaniadto ning talikod ngadto sa kaaway karon ningbali na batok kanila; daghan kaayo ang ninggula gikan sa ilang mga gitagoan, ug samtang nangalagiw ang mga Filistehanon, ug napataranta, ang kasundalohan ni Saul naghimo ug makalilisang nga kadaut diha sa mga kagiw. {PM 773.2}

Determinado sa pagpahimulos pag ayo sa iyang bintaha, sa dinalidali ang hari nagdili sa iyang mga sundalo sa pagkaon ug kalan on sulod sa tibook nga adlaw, nga nagpatuman sa iyang mando pinaagi sa solemne nga maldisyon nga nag ingon, “Tinunglo ang tawo nga mokaon sa bisan unsang kalan on hangtud sa kagabhion, ug ako magapanimalus sa akong mga kaaway.” Sa walay kasayuran ni Saul ug sa Iyang pagyayong, ang kadaugan nakoha na; apan naglaum siya sa pagpaila sa iyang kaugalingon pinaagi sa hilabihan nga kalaglagan sa kasundalohan nga napildi. Ang sugo sa paglikay sa kalan on naagda sa hinakog nga ambisyon, ug kini nagpakita nga ang hari walay pagtagad sa mga panginahanglan sa iyang katawohan sa diha nga kini nahisupak sa iyang tinguha alang sa pagtuboy sa iyang kaugalingon. Ang pagmatuud sa iyang pagdili pinaagi sa usa ka solemne nga panumpa nagpakita nga si Saul madalidalion ug tampalasan. Ang maong mga pulong sa tunglo naghatag ug ebidensya nga ang kasibut ni Saul alang diay sa iyang kaugalingon, ug dili alang sa kadungganan sa Dios. Iyang gipahayag ang iyang tumong nga dili “aron si Jehova magapanimalus sa Iyang mga kaaway,” kondili “aron Ako magapanimalus sa akong mga kaaway.” {PM 773.3}

Ang pagdili miresulta diha sa paglapas sa katawohan sa sugo sa Dios. Sila nagkapulilki diha sa gubat sa tibook nga adlaw, ug nangaluya tungod sa pagkawalay kaon; ug sa pagsaylo na gayud sa mga oras sa pagdili, ilang gihugpaan ang mga inilog, ug gipangaon ang unod uban sa dugo, nga sa ingon nakalapas sila sa kasugoan nga nagdili sa pagkaon sa dugo. {PM 774.1}

Niadtong tibook nga adlaw sa gubat, si Jonathan nga wala makadungog sa mando sa hari, wala tuyoa nakalapas siya pinaagi sa pagkaon ug usa ka gamay nga dugos samtang siya ninglabay sa kalasangan. Nahibaloan kini ni Saul nianang pagkagabii. Siya nagpahayag nga ang paglapas sa iyang sugo pagasilotan sa kamatayon; ug bisan pa nga si Jonathan wala makasala sa tinuyoan nga sala, bisan pa nga sa milagroso nga paagi ang iyang kinabuhi giampingan sa Dios ug nagbuhat sa kaluwasan pinaagi kaniya, ang hari nagmantala nga ang silot kinahanglan pagatumanon. Ang pagpahigawas sa kinabuhi sa iyang anak mao unta ang usa ka pag ila ni Saul nga siya nakasala diha sa paghimo ug dinalian nga panumpa. Kini unta makapaubos sa iyang garbo. “Ang Dios nagahimo niana ug labi pa,” mao ang iyang makalilisang nga hukom; “ikaw sa pagkamatuud mamatay gayud, Jonathan.” {PM 774.2}

Si Saul wala makaangkon sa dungogsa kadaugan, apan siya naglaum nga mapasidunggan tungod sa iyang kasibut diha sa pagpalungtad sa kabalaan sa iyang panumpa. Bisan diha sa pagsakripisyo sa iyang anak, iyang gipasantup diha sa iyang mga sakop ang kamatuoran nga ang harianon nga pagbulot an kinahanglan pagapadayonon Didto sa Gilgal, sa diyutay lamang nga panahon nga ning agi, nagtumotumo si Saul sa paghimo sa katungdanan sa sacerdote, nga supak sa mando sa Dios. Sa diha nga gibadlong ni Samuel, sa pinating gipamatarung niya ang iyang kaugalingon. Karon, sa diha nga ang iyang kaugalingon nga sugo ang gisupak bisan pa nga ang sugo dili makatarunganon ug nalapas pinaagi sa pagkawalay kahibalo gihukman sa kamatayon sa hari ug amahan ang iyang anak. {PM 774.3}

Ang katawohan midumili sa pagpatuman sa hukom. Hinagit ang kasuko sa hari, sila mipahayag, “Mamatay ba gayud si Jonathan, nga naghimo niining dakong kaluwasan sa Israel? Ipahalayo kana: ingon nga si Jehova buhi, walay usa ka lugas nga buhok sa iyang ulo nga matagak sa yuta; kay siya nagbuhat uban sa Dios niining adlawa.” Ang mapahitas on nga hari wala makapangahas sa pagsalikway sa hukom nga inuyonan sa tanan, ug naampingan ang kinabuhi ni Jonathan. {PM 775.1}

Nagbati si Saul nga ang iyang anak gipalabi kay kaniya sa katawohan ug ni Jehova. Ang kaluwasan ni Jonathan maoy usa ka mapig ot nga badlong sa pagkamadalidalion sa hari. Nagbati siya ug usa ka panahap nga ang iyang mga tunglo mosumbalik sa iyang kaugalingon nga ulo. Wala na siya mopadayon sa gubat batok sa mga Filistehanon, kondili mipauli siya ngadto sa iyang puloy anan, nga dautan ug buot ug wala mahimuot. {PM 775.2}

Kadtong labing andam sa pagpamalibad o sa pagpamatarung sa ilang kaugalingon diha sa sala maoy sagad nga labing mapig ot diha sa paghukom ug a pagsaway sa uban. Daghan, sama kang Saul magdala sa ilang kaugalingon sa disgusto sa Dios, apan sila magsalikway sa

tambag ug tamayon ang pagbadlong. Bisan sa diha nga madani sila nga si Jehova wala mag uban kanila, magdumili gihapon sila sa pagtan aw diha sa ilang kaugalingon nga maoy hinungdan sa ilang kasamok. Ilang gihambin ang usa ka mapahitas on, ug mapagawalon nga espiritu, samtang nagpahinunut sila diha sa mabangis nga paghukom o mapig ot nga pagbadlong sa uban nga mas maayo pa kay kanila. Maayo alang sa maong mga maghuhukom nga kaugalingon nga gitugyanan sa gahum sa pamalandong sa mga pulong ni Cristo nga nag ingon, “Ang hukom nga inyong ipakanaug, mao usab ang igahukom kaninyo; ug ang takus nga inyong ipanghatag, mao usab ang takus nga inyong pagadawaton.” Mateo 7:2. {PM 775.3}

Sagad kadtong nagapangita sa pagtuboy sa ilang kaugalingon madala ngadto sa mga katungdanan diin mapadayag ang ilang tinuod nga taras. Mao kini ang nahitabo ni Saul. Ang iyang kaugalingon nga paagi nakapatoo sa katawohan nga ang harianon nga dungog ug pagbulot an mahal pa alang kaniya kay sa hustisya, kalooy, o sa pagkamabination. Sa ingon niini ang katawohan nadala sa pagtan aw sa ilang sayop diha sa pagsalikway sa kagamhanan nga gihatag sa Dios kanila. Ilang gibayloan ang diosnon nga manalagna kinsang mga pag ampo nagdala kanila ug mga panalangin, alang sa usa ka hari kinsa nga diha sa iyang binuta nga kadasig nag ampo alang sa usa ka tunglo sa ibabaw kanila. {PM 775.4}

Kong ang katawohan sa Israel wala pa molaban sa pagluwas sa kinabuhi ni Jonathan, ang ilang manluluwas mamatay unta tungod sa balaod sa hari. Uban sa unsa kaha nga mga katahap nga ang katawohan tapus niadto misunod sa paggiya ni Saul! Pagkapait sa panghunahuna nga siya nahimutang sa ibabaw sa trono tungod sa ilang kaugalingon nga buhat! Si Jehova nagaantus ug dugay sa pagkamasukihon sa mga tawo, ug ngadto sa tanan Iyang gihatagan ug higayon sa pagtan aw ug sa pagbiya sa ilang mga sala; apan samtang Siya daw nagpauswag kanila nga wala magtagad sa Iyang kabubut on ug gitamay ang Iyang mga pasidaan, Siya, diha sa Iyang kaugalingon nga panahon, magapaila sa walay duhaduha sa ilang kabuangan. {PM 776.1}

Kapitulo 62. Si Saul Gisalikway

Kining kapituluha gibase sa 1 Samuel 15.

Si Saul napakyas sa pag agwanta sa pagsulay sa pagtoo diha sa masulayon nga kahimtang sa Gilgal, ug nagdala ug kaulawan diha sa pag alagad sa Dios; apan ang iyang mga sayop dili pa nga dili na mabawi, ug si Jehova nagtugot pa kaniya ug laing higayon sa pagkat on sa leksyon mahitungod sa dili mangutana nga pagtoo diha sa Iyang pulong ug sa pagsugot sa Iyang mga sugo. {PM 777.1}

Sa diha nga gibadlong siya sa manalagna didto sa Gilgal, nakita ni Saul ang dili dako nga sala sa pamaagi nga gisunod niya. Nagbati siya nga dili makiangayon ang pagtagad kaniya, ug naninguha siya nga mapapamatud an nga matarung ang iyang mga kalihokan, ug naghatag siya ug mga pamalibad alang sa iyang mga sayop. Sukad niadtong higayona gamay na lamang ang iyang pagpakigharong sa manalagna. Gihigugma ni Samuel si Saul ingon nga iyang kaugalingon nga anak, samtang si Saul, walay kahadlok ug mainiton ug ulo, taas ang iyang pagtagad sa manalagna; apan nasilag siya sa pagbadlong ni Samuel, ug sugod niadto iyang gilikayan siya kutob sa mahimo. {PM 777.2}

Apan si Jehova nagdala sa Iyang sulogoon ug lain pa nga mensahe ngadto kang Saul. Pinaagi sa pagsugot, tingali makamatuud pa siya sa iyang pagkamaunongon ngadto sa Dios, ug sa iyang kaangayan sa paglakaw sa atubangan sa Israel. Si Samuel miadto sa hari aron sa pagtunol sa pulong ni Jehova. Aron ang hari makaamgo sa pagkahinungdanon sa pagpamati sa sugo, si Samuel mipahayag sa tinuyo nga siya nagsulti pinaagi sa langitnon nga mando, sa sama nga pagbulot an nga nagtawag kang Saul ngadto sa trono. Ang manalagna miingon, “Akong gitiman an kadtong gibuhat ni Amalek sa Israel, kong giunsa niya pag asdang batok kaniya didto sa dalan, sa diha nga siya migula gikan sa Egipto. Busa lakaw ug hampaka si Amalek, ug hutda paglaglag ang tanan nga anaa kanila, ug ayaw sila pagpagawasa; kondili patya ang lalake ug babaye, bata ug masuso, baka ug carnero, kamelyo ug asno.” Ang mga Amalekanhon maoy una nga nakiggubat sa Israel didto sa kamingawan; ug tungod niini nga sala ug tungod sa ilang paghagit sa Dios ug sa ilang mahilayon nga pagdiwata, si Jehova pinaagi kang Moises nagpakanaug ug hukom nganha kanila. Pinaagi sa langitnon nga mando, ang kasaysayan sa ilang kabangis ngadto sa Israel natala, uban sa sugo nga nag ingon: “Pagapalaon mo ang handumanan ni Amalek gikan sa ilalum sa langit: dili ka malimot niini.” Deuteronomio 25:19. Sulod sa upat ka tuig ang pagpatuman niini nga hukom ginalangan; apan ang mga Amalekanhon wala moliso gikan sa ilang mga sala. Nahibalo si Jehova nga kining dautan nga katawohan, kong mahimo, ilang papason ang Iyang katawohan ug ang pagsimba Kaniya gikan sa yuta. Karon ning abut na ang panahon nga ang hukom ikapatuman nga dugay na nga nalangan. {PM 777.3}

Ang pailob sa Dios nga iyang gihatag ngadto sa mga dautan nakapaisug sa katawohan diha sa paglapas; apan ang ilang silot dili mahimong minos ang pagkasiguro ug ang pagkamakalilisang tungod kay dugay na nalangan. “Si Jehova motindog ingon sa didto sa

Bukid sa Perasim, Siya masuko ingon nga didto sa walog sa Gabaon; aron Siya magahimo sa Iyang bulohaton, sa Iyang katingalahang bulohaton, ug sa pagpahinabo sa Iyang hilimoon, sa iyang katingalahan nga panlihok." Isaias 28:21. Sa atong maloloy on nga Dios ang buhat sa pagsilot maoy usa ka katingalahang buhat. "Ingon nga Ako buhi, nagaingon ang Ginoong Jehova, Ako walay kalipay sa kamatayon sa tawong dautan; apan nga motalikod ang dautan gikan sa iyang dalan ug mabuhi." Ezekiel 33:11. Si Jehova "maloloy on, mapuanguron, mahinay sa pagkasuko ug dako sa mahigugmaong kalolot ug sa kamatuoran,...nagapasaylo sa pagkadautan ug sa pagkamasukihon ug sa sala." Apan Siya "sa walay bisan unsa nga paagi magapakamatarung sa dautan." Exodo 34:6, 7. Bisan siya wala magakalipay sa pagpanimalus, siya magpatuman sa paghukom diha sa mga malapason sa Iyang kasugoan. Mapugos Siya sa paghimo niini, aron sa pag amping sa mga pumopuyo sa yuta gikan sa hilabihan nga kadautan ug sa kalaglagan. Aron maluwas ang pipila, kinahanglan Iyang putlon kadtong nahimong ninggahi diha sa sala. "si Jehova mahinay sa Iyang pagkasuko, ug dako sa gahum, ug sa bisan unsang paagi dili gayud mag isip nga walay sala madtong mga sad an " Nahum 1:3. Pinaagi sa makalilisang nga mga butang diha sa pagkamatarung Iyang pakamatarungon ang pagbulot an sa kasugoan nga giyatakan. Ug ang kamatuoran gayud sa Iyang pagdumili sa pagpatuman sa hustisya, nagpamatuud sa pagkadako sa mga sala nga nagtawag sa Iyang mga paghukom, ug sa kapig ot sa halos nga nagahulat sa malapason. {PM 778.1}

Apan samtang nagpahamtang ug paghukom, ang Dios nahinumdum sa kalooy. Ang mga Amalekanhon mao ang pagalaglagon, apan ang mga Cenehanon, nga nagpuyo sa taliwala nila, dili pahilabtan. Kining maong katawohan, bisan sa kinatibuk an wala nahigawas gikan sa pagdiwata, sila mga magsisimba sa Dios, ug mga mahigalaon ngadto sa Israel. Niining mao nga banay diha ang bayaw ni Moises, nga si Hobab nga ningkuyog sa mga Israelinhanon diha sa ilang mga panaw latas sa kamingawan, ug tungod sa iyang kasinatian sa dapit siya nakahatag ug mapuslanon nga tabang. {PM 779.1}

Sukad sa kapildihan sa mga Filistehanon didto sa Michmas, si Saul nakiggubat batok sa Moab, sa Ammon, ug sa Edom, ug batok sa mga Amalekanhon ug sa mga Filistehanon; ug bisan diin siya moliso sa iyang mga bukton, nakakoha siya ug bag ong mga kadaugan. Sa iyang pagkadawat sa sugo batok sa mga Amalekanhon, sa walay langan iyang gimantala ang gubat. Ngadto sa iyang kaugalingon nga pagbulot an napuno nga mahitungod sa manalagna, ug diha sa pagtawag ngadto sa gubat ang mga katawohan ningpanon ngadto sa iyang bandila. Kining mao nga panaw wala himoa alang sa katuyoan sa pagpadako sa kaugalingon; ang mga Israelinhanon dili magadawat sa kadungganan sa pagdaug o sa mga inagaw gikan sa ilang mga kaaway. Magaasdang sila sa gubat ingon nga usa lamang ka buhat sa pagsugot sa Dios, alang sa tuyo sa pagpatuman sa Iyang paghukom sa ibabaw sa mga Amalekanhon. Gilaraw sa Dios nga ang tanan nga mga nasud makasud ong sa kalaglagan nianang maong katawohan nga naghagit sa pagkalabaw Niya, ug magtimaan nga sila gilaglag sa mao gayud nga katawohan nga ilang gitamay. {PM 779.2}

"Si Saul nakadaug sa mga Amalekanhon sukad sa Havila kong moadto ka sa Sur nga anaa atbang sa Egipto. Ug iyang hidakpan nga buhi si Agag ang hari sa mga Amalekanhon, ug gihurot paglaglag ang mga katawohan sa sulab sa pinuti. Apan si Saul ug ang mga katawohan nagpagawas kang Agag ug sa labing maayo sa mga carnero, ug sa mga baka, ug sa mga pinatambok, ug sa mga nating mga carnero, ug sa tanan nga maayo, ug wala bumuot sa paglaglag nga hurot kanila; apan ang tagsatagsa ka butang nga talamayon, ug walay polos ilang gihurot paglaglag." {PM 779.3}

Kining maong kadaugan batok sa mga Amalekanhon mao ang labing bantug sa mga kadaugan ni Saul, ug kini nakapahaling pag usab sa garbo sa kasingkasing nga mao ang iyang labing dako nga katalagman. Ang diosnon nga mando sa pagbutang sa mga kaaway sa Dios diha sa hingpit nga kalaglagan wala hingpita pagtuman. Ambisyoso nga mapataas ang kadungganan sa iyang madaugon nga pagpauli pinaagi sa precensia sa usa ka royal nga bihag, si Saul misulay sa pagsundog sa mga batasan sa mga nasud nga naglibut kaniya, wala niya patya si Agag ang labing mangtas ug awayon nga hari sa mga Amalekanhon. Gireserba sa mga katawohan alang sa ilang kaugalingon ang labing maayo sa mga carnero, sa mga baka, ug sa mga mananap nga kargahanan nga nagpagawas sa ilang mga sala, sa pangatarungan nga ang mga kahayopan gireserba nga himoong mga halad ngadto kang Jehova. Ang tinuud mao, nga kini maoy ilang himoon nga puli, aron maluwas ang ilang kaugalingong mga hayop. {PM 779.4}

Karon si Saul ginapailalum sa katapusan nga pagsulay. Ang iyang mapangahason nga walay pagtamud sa kabubut on sa Dios, nga nagpakita sa iyang hugot nga paghukom sa pagmando ingon nga independente nga hari, nagmatuud nga siya dili masaligan sa harianon nga gahum ingon nga puli pangulo ni Jehova. Samtang si Saul ug ang iyang kasundalohan nagamartsa sa pagpauli diha sa kalipay sa kadaugan, dihay halalum nga kasubo diha sa puloy anan ni Samuel nga manalagna. Nakadawat siya ug usa ka mensahe gikan ni Jehova, nga nagsaway sa paagi sa hari: "Nakapabasul Kanako nga Akong gibutang si Saul aron mahimong hari; kay siya mitalikod gikan sa pagsunod kanako, ug wala magatuman sa Akong mga sugo." Ang manalagna nasubo pag ayo tungod sa paagi sa masupilon nga hari, ug siya mihilak ug nag ampo sa tibook nga gabii alang sa pagbali sa makalilisang nga hukom. {PM 780.1}

Ang pagbasul sa Dios dili sama sa pagbasul sa tawo. "Ang kalig on usab sa Israel dili magbakak o magbasul; kay dili siya usa ka tawo nga Siya magbasul." Ang paghinulsol sa tawo nagpasabut sa usa ka kausaban sa hunahuna. Ang pagbasul sa Dios nagpasabut sa usa ka kausaban sa mga higayon ug sa mga relasyon. Ang tawo mahimo nga mobalhin sa iyang relasyon ngadto sa Dios pinaagi sa pagtuman sa mga kondisyon nga sa ibabaw niini siya madala ngadto sa kahimuot nga langitnon, o pinaagi sa iyang kaugalingon nga buhat, siya magbutang sa iyang kaugalingon sa gawas sa madapigon nga kahimtang; apan si Jehova mao gihapon "kagahapon ug karon ug hangtud sa kahangturan." Ang pagsupil ni Saul nakausab sa iyang relasyon ngadto sa Dios; apan ang mga kondisyon sa pagdawat sa Dios wala mausab

ang mga kinahanglanon sa Dios mao sa gihapon; kay Kaniya "walay pagkausab ni landong gumikan sa pagkabalhin." Santiago 1:17. {PM 780.2}

Uban sa kasingkasing nga nagmasulob on ninggikan ang manalagna sa pagkasunod nga buntag aron sa paghibalag sa masalaypon nga hari. Si Samuel naghambin sa usa ka paglaum nga, sa pagpamalandong, si Saul makamatngon sa iyang sala, ug pinaagi sa paghinulsol ug sa pagpaubos mahibalik pag usab ngadto sa langitnon nga kahimuot. Apan sa diha nga nahimo na ang unang lakang diha sa paglapas, ang agianan mahimong masayon. Si Saul nga napaubos tungod sa iyang pagsupil, miabut sa pagtagbo ni Samuel uban sa usa ka bakak nga diha sa iyang mga ngabil. Siya misinggit, "Binulahan ikaw ni Jehova; Ako nakatuman sa sugo ni Jehova." {PM 781.1}

Ang mga tingog nga midapat sa dalunggan sa manalagna nagpanghimakak sa pahayag sa masupilon nga hari. Ngadto sa pinatunong nga pangutana, "Unsay kahulogan niining pagtiyabaw sa mga carnero sa akong mga igdulungog, ug ang pag inga sa mga baka nga akong nadungog?" Si Saul mitubag nga nag ingon, "Ilang gidala sila gikan sa mga Amalekanhon; kay ang katawohan nagpagawas sa labing maayo sa mga carnero ug sa mga baka, aron sa paghalad ngadto kang Jehova nga imong Dios; ug ang uban gihurot namo paglaglag." Ang katawohan nagsugot sa mga mando ni Saul; apan aron sa pagsalipod sa iyang kaugalingon, andam siya sa pagpasangil kanila sa sala sa iyang pagsupil. {PM 781.2}

Ang mensahe nga isalikway si Saul nagdala ug dili masaysay nga kasubo sa kasingkasing ni Samuel. Apan kinahanglan kini ikahatud sa atubangan sa tibook nga kasundalohan sa Israel, sa diha nga sila mapuno sa garbo ug kalipay sa pagdaug nga gipahinungod sa kaisug ug sa pagkapangulo sa ilang hari, tungod kay si Saul wala magapil sa Dios sa kalampusan sa Israel niini nga away; apan sa diha nga nakita sa manalagna ang ebidensya sa pagsuko ni Saul, natandug siya sa kasuko, nga siya, nga binuligan pag ayo sa Dios, naglapas sa sugo sa Langit, ug gidala ang Israel ngadto sa pagpakasala. Si Samuel wala malimbongi sa lansis sa hari. Uban sa nagsagol nga kasubo ug kasuko siya mipahayag, "Hulat, ug suginlan ko ikaw unsa ang gipamulong ni Jehova kanako niining gabhiona...Sa diha nga ikaw diyutay sa imong kaugalingong pagtan aw, wala ba ikaw himoa nga pangulo sa mga banay sa Israel? Unya iyang gisubli ang sugo ni Jehova mahatungod kang Amalek, ug misukna sa katarungan mahitungod sa pagsupil sa hari. {PM 781.3}

Si Saul mitubag sa pagpamatarung sa iyang kaugalingon ug nag ingon: "Oo, ako nakatuman sa tingog ni Jehova, ug naglakaw sa dalan nga gipaadtoan ni Jehova kanako, ug nakadala kang Agag ang hari sa Amalek, ug naglaglag paghurot sa mga Amalekanhon. Apan ang katawohan mingdala gikan sa mga inagaw sa mga carnero, sa mga baka, ang labaw sa mga linaglag nga butang, aron sa paghalad kang Jehova nga imong Dios didto sa Gilgal." {PM 782.1}

Sa mapig ot ug solemni nga mga pulong gisawilik sa manalagna ang mga kabakakan. ug gipahamtang ang dili masibug nga hukom: "Si Jehova may dako bang kalipay sa mga halad

nga sinunog ug sa mga halad, maingon sa pagtuman sa tingog ni Jehova? Ania karon, ang pagsugot labi pang maayo kay sa halad, ug ang pagpamati kay sa tambok sa mga lakeng carnero. Kay ang pagsuko sama ra sa sala sa lumay, ug ang pagkagahi sa kasingkasing sama ra sa pagdiwata ug pag alagad sa mga diosdios. Tungod kay imong gisalikway ang pulong ni Jehova, Siya usab magsalikway kanimo gikan sa pagkahari." {PM 782.2}

Sa pagkadungog sa hari niining makahahadlok nga hukom, siya ningsinggit, "Ako nakasala; kay ako nakalapas sa sugo ni Jehova, ug sa imong mga pulong, kay ako nahadlok sa katawohan ug mituman sa ilang tingog." Tungod sa kalisang sa demanda sa manalagna, giila ni Saul ang iyang sala, nga kaniadto iyang gilimud pag ayo; apan sa gihapon nagpadayon siya sa pagpasangil sa pagbasul diha sa katawohan, nga nagpahayag nga siya nakasala tungod sa kahadlok niya kanila. {PM 782.3}

Dili kadto kasubo tungod sa sala, kondili kahadlok sa silot niini, mao ang nakaaghat sa hari sa Israel samtang siya nangamuyo kang Samuel nga nag ingon, "Ako naghangyo kanimo, pasayloa ang akong sala, ug bumalik ka uban kanako, aron sa pagsimba kang Jehova." Kong si Saul may tinuud pa nga paghinulsol, naghimo unta siya ug pagsugid sa iyang sala diha sa katilingban; apan maoy dako niyang kahingawa ang pagpalungtad sa iyang pagbulot an, ug maghawid sa pagsugot sa katawohan. Nagtinguha siya sa dungog sa precensia ni Samuel aron sa paglig on sa iyang kaugalingon nga impluwensya nganha sa nasud. {PM 782.4}

"Ako dili na mobalik uban kanimo," mao ang tubag sa manalagna; "kay ikaw nagsalikway sa pulong ni Jehova ug si Jehova nagsalikway kanimo gikan sa pagkahari sa ibabaw sa Israel." Sa miliso si Samuel aron sa pagpahawa, diha sa paghigwaos sa kahadlok, gigunitan sa hari ang sidsid sa iyang saput aron kaha sa pagpugong kaniya, apan kini nagisi diha sa iyang mga kamot. Tungod niini, ang manalagna nagpahayag, "Si Jehova naggisi sa gingharian sa Israel gikan kanimo niining adlawa, ug naghatag niana sa usa ka silingan nimo nga maayo pa kay kanimo." {PM 782.5}

Labaw nga nasamok si Saul sa panagbulag ni Samuel kay sa disgusto sa Dios. Siya nasayud nga ang katawohan may dako pa nga pagsalig diha sa manalagna kay diha sa iyang kaugalingon. Kong mahitabo nga pinaagi sa langitnon nga sugo may lain nga pagadihogan ingon nga hari, nagbati sa Saul nga dili mahimo ang pagpalungtad sa iyang kaugalingon nga pagbulot an. Nahadlok siya nga adunay dihadiha nga pag alsa kong si Samuel magbiya kaniya sa hingpit. Nangamuyo si Saul sa manalagna nga pasidunggan siya sa atubangan sa mga tigulang ug sa katawohan pinaagi sa paghiusa uban kaniya diha sa usa ka katiguman nga rilihiyoso. Pinaagi sa langitnon nga mando, gitugotan ni Samuel ang hangyo sa hari, aron walay higayon nga mahimo ang pag alsa. Apan siya nagpabilin nga hilum nga saksi lamang sa maong katiguman. {PM 783.1}

Ang usa ka buhat sa husisya, nga mapig ot ug makalilisang mao ang pagahimoon pa. Si Samuel migbakwi sa dungog sa Dios diha sa katilingban, ug badlongon ang palakat ni Saul. Iyang gisugo nga ang hari sa mga Amalekanhon ipadala diha sa atubangan niya. Labaw sa

tanan nga nangapuk an pinaagi sa pinugi sa Israel, si Agag mao ang labing sad an ug dili kaloy an; siya usa nga nagdumot ug nagtinguha sa paglaglag sa katawohan sa Dios, ug kinsang gahum mao ang labing kusgan sa pagpalambo sa diwata. Miabut siya tungod sa sugo sa manalagna, nga nag ulog ulog sa iyang kaugalingon nga ang katalagman sa kamatayon ning agi na. Si Samuel nagpahayag: “Ingon nga ang imong pinuti nakapawalay bata sa mga babaye, sa ingon niana ang imong inahan mawalay bata sa taliwala sa mga kababayen an. Ug si Samuel mitagodtagod kang Agag sa atubangan ni Jehova.” Tapus niini, mipauli si Samuel ngadto sa iyang pinuy anan sa Rama, ug si Saul mipauli ngadto sa iyaha sa Gabaa. Makausa lamang human niadto ang manalagna ug ang hari nagkakitaay. {PM 783.2}

Sa diha nga gitawag siya ngadto sa trono, si Saul may usa ka mapainubsanon nga panahum sa iyang kaugalingon nga mga kasarang, ug andam nga matudloan. Nakulangan siya sa kahibalo ug sa kahanas, ug may seryoso nga mga apan sa taras. Apan si Jehova naghatag kaniya sa Balaang Espiritu ingon nga usa ka giya ug katabang, ug gibutang siya diha sa usa ka katungdanan diin iyang mapalambo ang mga hiyas nga kinahanglanon sa usa ka hari sa Israel. Kong nagpabilin pa unta siya nga mapainubsanon, nga nagapaninguha kanunay nga magiyahan sa diosnon nga kaalam, makahimo unta siya sa pagtuman sa mga bulohaton sa iyang hataas nga katungdanan uban sa kalampusan ug dungog. Ilalum sa mando sa langitnon nga gracia. ang matag maayo nga hiyas magatubo unta ang kusog, samtang ang dautan nga mga kahiligan mawad an sa ilang gahum. Mao kini ang bulohaton nga gisugyot ni Jehova alang sa tanan nga maghalad sa ilang kaugalingon ngadto Kaniya. Adunay daghan nga iyang gitawag ngadto sa mga katungdanan diha sa Iyang bulohaton tungod kay siya may espiritu nga mapainubsanon ug matudloan. Diha sa Iyang pagpaigo Iyang gibutang sila diin sila makakat on mahitungod kaniya. Iyang ipahayag ngadto kanila ang ilang mga apan sa kinaiya, ug ngadto sa tanan nga mangita sa Iyang tabang Siya magahatag ug kusog sa pagtul id sa ilang mga sayop. {PM 783.3}

Apan si Saul nag angkon sa iyang pagkatinuboy, ug gipakaulawan ang Dios pinaagi sa pagkawalay pagtoo ug sa pagsuki Bisan pa nga sa una niyang pagtawag ngadto sa trono siya mapainubsanon ug wala magmasaligon sa kaugalingon, ang kalampusan naghimo kaniya nga magsaligon sa kaugalingon. Ang una gayud nga kadaugan sa iyang pagkayari maoy naghaling niadtong garbo sa kasingkasing nga mao ang iyang labing dako nga katalagman. Ang kaisug ug ang kahanas sa panundalo nga gipasundayag diha sa pagluwas sa Jabes galaad maoy nakapukaw sa kadasig sa tibook nasud. Gipasidunggan sa katawohan ang ilang hari, hinikalimtan nga siya usa lamang ka ahente nga pinaagi kaniya ang Dios nagbuhat; ug bisan pa nga sa sinugdan ipahinungod ni Saul ang himaya ngadto sa Dios, sa ulahi iyang gikoha ang kadungganan nganha kaniya. Nawad an siya sa panan aw mahitungod sa iyang pagsalig diha sa Dios, ug diha sa kasingkasing mitalikod siya gikan ni Jehova. Sa ingon niini naandam ang agianan alang sa iyang sala sa pagpasulabi ug sa pagpasipala, didto sa Gilgal. Ang sama nga binutaan nga pagsalig sa kaugalingon maoy nagdala kaniya sa pagsalikway sa badlong ni Samuel. Giila ni Saul nga si Samuel manalagna nga gipadala gikan sa Dios; tungod niini iya unta nga gidawat ang badlong, bisan ug siya wala makakita sa iyang kaugalingon nga

nakasala. Kong andam pa unta siya sa pagtan aw ug sa pagsugid sa iyang sayop, kining mapait nga eksperensya magmatuud unta nga usa ka bantay alang sa umalabut. {PM 784.1}

Kong mibulag pa sa hingpit si Jehova gikan kang Saul, dili na unta Siya magsulti pag usab ngadto kaniya pinaagi sa Iyang manalagna, nga nagpahimangno Kaniya sa usa ka tino nga buhar nga pagahimoon, aron iyang makorehian ang mga sayop sa kagahapon. Sa diha nga ang usa nga nag angkon nga anak sa Dios, mahimong yam angan diha sa pagbuhat sa Iyang kabubut on, nga sa ingon niana kontrolon ang uban nga mahimong dili matahaon, ug walay pagtagad sa mga mando ni Jehova, posibli gihapon nga ang iyang mga kapakyasan maliso ngadto sa mga kadaugan kong siya modawat lamang sa mga badlong uban sa tinuud nga paghinulsol sa kalag, ug mobalik ngadto sa Dios diha sa pagpaubos ug sa pagtoo. Ang kaulawan sa kapildihan sagad magmatuud sa usa ka panalangin pinaagi sa pagpakita kanato sa atong walay katakus sa paghimo sa kabubut on sa Dios nga wala siyay tabang. {PM 785.1}

Sa diha nga si Saul milingiw gikan sa pagbadlong nga gipadala kaniya sa Balaan nga Espiritu sa Dios, ug nagpadayon diha sa iyang pinating nga pagpamatarung sa kaugalingon, iyang gisalikway ang mao lamang nga paagi nga niini ang Dios makabuhat sa pagluwas kaniya gikan sa iyang kaugalingon. Sa tinuyoan siya mibulag sa iyang kaugalingon gikan sa Dios. Dili siya mobalik ngadto sa Dios pinaagi sa pagsugid sa iyang sala. {PM 785.2}

Didto sa Gilgal, si Saul naghimi ug usa ka pagpakita sa dakong katarung, samtang siya nagtindog sa atubangan sa kasundalohan sa Israel nga naghimo ug usa ka halad ngadto sa Dios. Apan ang iyang pagkadiosnon dili tininuod. Ang usa ka pag alagad nga relihiyoso nga gihimo sa laktud nga pagsupak sa sugo sa Dios, nagpaluya lamang sa mga kamot ni Saul, nga nagbutang sa iyang kaugalingon nga halayo sa panabang nga ang Dios andam mohatag kaniya. {PM 785.3}

Diha sa panaw batok kang Amalek, naghunahuna si Saul nga iyang nabuhat ang tanan nga kinahanglanon sa gisugo sa Dios kaniya; apan si Jehova wala mahimuot sa dili hingpit nga pagsugot, ni andam nga mosaylo sa butang nga wala matagad tungod sa daw makatarunganon nga hinungdan. Ang Dios wala maghatag sa katawohan sa kagawasan sa pagtipas gikan sa Iyang mga kinahanglanon. Si Jehova nag ingon ngadto sa Israel, “Dili kamo magabuhat...ang tagsatagsa ka tawo sa bisan unsa nga matarung sa iyang kaugalingong mga mata;” apan “bantayan ug patalinghugan mo kining tanan nga mga pulong nga Akong gisugo kanimo.” Deuteronomio 12:8, 28. Diha sa paghukom sa bisan unsa nga paagi sa pagbuhat, kita dili mangutana kong makita ba ang kadautan nga moresulta gikan niini, apan mangutanan kita kong nahisubay ba kini sa kabubut on sa Dios. “Adunay usa ka dalan nga daw matarung alang sa usa ka tawo; apan ang katapusan nianan mao ang mga dalan sa kamatayon.” Proverbio 14:12. {PM 785.4}

“Ang pagsugot labi pang maayo sa halad.” Ang mga halad inihaw, sa ilang kaugalingon, walay bili sa panan aw sa Dios. Sila gihimo sa pagpahayag, sa bahin sa naghalad, sa paghinulsol tungod sa sala ug sa pagtoo diha kang Cristo, ug sa pagpanaad sa umalabut nga

pagsugot sa kasugoan sa Dios. Apan kong walay paghinulsol, walay pagtoo, ug usa ka masinulondon nga kasingkasing, ang halad walay bili. Sa laktud nga paglapas sa sugo sa Dios, sa diha nga si Saul misugyot sa pagpresentar sa usa ka halad sa butang nga ipalaglag sa Dios, ang dayag nga pagtamay gipakita nga langitnon nga pagbulot an. Ang pag alagad mahimo unta nga usa ka insulto ngadto sa langit. Apan uban sa sala ni Saul ug sa resulta niini sa atubangan nato, pila ang nagsunod sa sama nga dalan. Samtang sila nagdumili sa pagtoo ug sa pagsugot sa ubang gikinahanglan ni Jehova, sila nagpadayon diha sa paghalad sa Dios sa ilang pormal nga mga tulomanon sa tinuhoan. Niini walay tubag ang Espiritu sa Dios sa maong pag alagad. Bisan ug unsa ka mainiton ang katawohan diha sa ilang pagbantay sa relihiyoso nga mga seremonyas. si Jehova dili makadawat kanila kong sila nagpadayon diha sa tinuyoan nga paglapas sa usa sa iyang mga sugo. {PM 786.1}

“Ang pasukol sama ra sa sala sa lumay, ug ang pagkagahi ug kasingkasing sama ra sa pagdiwata ug sa pag alagad sa mga diosdios.” Ang pagsukol batok sa Dios maoy direkta nga kontrol ni Satanas. Sila nga nagbutang sa ilang kaugalingon batok sa kagamhanan sa Dios nakasulod sa panag abin sa punoan nga apostata, ug iyang gamiton ang iyang gahum ug kaigmat sa paglamat sa mga igbalati ug lipaton ang pagsabut. Iyang himoon ang tanang butang nga makita diha sa bakak nga kahayag. Sama sa atong unang mga ginikanan, sila nga mailalum sa iyang malamaton nga lumay makakita lamang sa dagko nga mga kaayohan nga nadawat pinaagi sa paglapas. {PM 786.2}

Walay malig on pa nga ebidensya nga ikahatag mahitungod sa malimbongon nga gahum ni Satanas kay sa daghan nga nadala niya, naglimbong sa ilang kaugalingon sa pagtoo nga sila anaa sa pag alagad sa Dios. Sa diha nga si Kore, si Dathan, ug si Abiram ningsukol batok sa pagbulot an ni Moises, usa ka tawo nga sama kanila; ug miabut sila sa pagtoo nga sila sa pagkatinuud nagabuhat sa pag alagad sa Dios. Apan diha sa pagsalikway sa pinili sa Dios nga ginamiton, ilang gisalikway si Cristo; ilang giinsulto ang Espiritu sa Dios. Mao, nga sa mga adlaw ni Cristo, ang mga eskriba ug mga tigulang nga Judio, nga nagpaila sa dakong kadasig alang sa dungog sa Dios, gilansang sa krus ang Iyang Anak. Ang sama nga espiritu anaa gihapon diha sa mga kasingkasing sa mga tawo nga nagbutang sa ilang kaugalingon sa pagsunod sa ilang kaugalingon nga kabubut on diha sa pagsupak sa kabubut on sa Dios. {PM 787.1}

Si Saul may labing daghan nga kamatuoran nga si Samuel ginahuman sa langit. Ang iyang pagpangahas sa dili pagtamud sa sugo sa Dios pinaagi sa manalagna, maoy batok sa diktar sa kaisipan ug sa husto nga paghukom. Ang iyang ikamatay nga pangagpas tingali mapahinungod sa satanason nga panglumay. Si Saul nagpaila sa dakong kainit sa pagsanta sa pagdiwata ug sa paglumay; apan diha sa iyang pagsupil sa langitnon nga sugo siya natukmod sa sama nga espiritu sa pagsupak sa Dios, ug sama ang iyang pagkanahulhugan ni Satanas, niadtong naggamit ug lumay; ug sa diha nga gibadlong, iyang gipuno ang pagkagahi ug ulo ngadto sa pagsukol. Dili unta siya makahimo ug dako pa nga insulto ngadto sa Espiritu sa Dios, kong ning ipon pa siya sa dayag uban sa mga magsisimba sa mga diosdios. {PM 787.2}

Maoy usa ka peligroso nga lakang ang pagpahiubos sa buot sa mga pagsaway ug ang mga pasidaan sa pulong sa Dios o sa Iyang Espiritu. Daghan, sama kang Saul, ang ningtugyan ngadto sa panulay hangtud nga nabutaan sila sa matuud nga taras sa sala. Ilang giulog ulogan ang ilang kaugalingon nga sila may maayong tuyo, ug wala makahimo ug sayop diha sa pagtipas gikan sa mga kinahanglanon ni Jehova. Sa ingon niini sila nagbuhat sa walay pagtagad sa Espiritu sa gracia, hangtud nga ang tingog niini dili na madungog, ug sila mapasagdan ngadto sa mga limbong nga ilang napili. {PM 787.3}

Diha kang Saul, ang Dios naghatag ngadto sa Israel sa usa ka hari nga sama kanila ug kasingkasing, sumala sa giingon ni Samuel sa diha nga ang gingharian gimatuud ngadto kang Saul didto sa Gilgal, nga nag ingon, "Tan awa ang han nga inyong gipili, ug nga inyong gipangayo." 1 Samuel 12:13. Ambongan nga pagkatawo, halangdon ang pamarug ug harianon ang pamayhon, ang iyang panagway nahisubay sa ilang mga hunahuna mahitungod sa harianon nga kaugdang; ug ang iyang personal nga kaisug ug ang iyang katakus diha sa pagdumala sa mga kasundalohan, mga hiyas nga ilang giila ingon nga labing maayo nga pagkalaraw sa pagkoha sa pagtahud ug sa pagpasidungog gikan sa ubang mga nasud. Gamay ra nga kabalaka ang ilang gibati nga ang ilang hari magbaton niadtong hataas pa nga mga hiyas nga mao lamang ang makapaangay niya sa pagmando uban ang hustisya ug kaangayan. Wala sila mangayo sa usa nga may tinuud nga pagkahalangdon sa taras, nga nagbaton sa gugma ug sa kahadlok sa Dios. Wala sila mangita sa tambag gikan sa Dios mahitungod sa mga hiyas nga pagabatonan sa usa ka hari, aron maampingan ang ilang linain ug balaan nga taras ingon nga Iyang pinili nga katawohan. Wala sila mangita sa paagi sa Dios, kondili ang ilang kaugalingong paagi. Tungod niini ang Dios naghatag kanila sa maong hari sumala sa ilang gipangayo ang usa kinsang taras maoy aninag sa ilang kaugalingon nga mga taras. Ang ilang mga kasingkasing wala magpasakop ngadto sa Dios, ug ang ilang hari usab maoy usa nga wala madaug sa langitnong gracia. Ubos sa pagmando niini nga hari, ilang makoha ang eksperensya nga gikinahanglan aron nga sila makakita sa ilang sayop, ug mamalik ngadto sa ilang pagsugot sa Dios. {PM 787.4}

Apan si Jehova, sa gipahiluna Niya si Saul diha sa kapangakohan sa gingharian, wala magpasagad kaniya nganha sa iyang kaugalingon. Gihimo Niya nga ang Balaan nga Espiritu mokunsad sa ibabaw ni Saul aron sa pagpadayag nganha kaniya sa iyang kaugalingon nga kaluyahon, ug sa iyang panginahanglan sa diosnon nga gracia; ug kong si Saul nagsalig pa sa Dios, mag uban unta kaniya ang Dios. Samtang nga ang iyang pagbuot namandoan pa sa kabubut on sa Dios, samtang nga siya mitugyan pa ngadto sa disiplina sa iyang Espiritu, mapurongpurongan siya sa Dios ug kalampusan sa iyang mga paningkamot. Apan sa diha nga si Saul mipili sa pagbuhat nga wala ipalabut ang Dios, si Jehova wala na mahimong iyang giya, ug napugos sa pagsalikway kaniya. Unya iyang gitawag ngadto sa trono "nga uyon sa Iyang kaugalingong kasingkasing" (1 Samuel 13:14) dili usa nga walay sayop sa taras, apan kinsa, nga imbis magsalig sa iyang kaugalingon, magaagad sa Dios, ug magpagiya sa Iyang Espiritu; kinsa, nga sa diha nga siya nakasala, magpailalum sa pagbadlong ug sa pamanton. {PM 788.1}

Kapitulo 63. Ang Pagdihog ni David

Kining kapituluha gibase sa 1 Samuel16:1-13.

Sa pipila ka mga milya sa habagatan sa Jerusalem, “ang siyudad sa dako nga Hari,” mao ang Bethlehem, diin si David, nga anak nga lalake ni Isai, natawo kapin sa usa ka libo ka tuig sa wala pa ang puya nga Jesus duyana didto sa pasungan sa mga baka, ug gisimba sa maalam nga mga tawo gikan sa Sidlakan. Mga kasiglohan sa wala pa ang pag abut sa Manluluwas, si David nga bata pa kaayo, nagbantay sa iyang mga panon samtang sila nanibsib diha sa kabungtoran nga naglibut sa Bethlehem. Ang yano nga batang magbalantay sa mga carnero miawit sa mga alawiton nga iyang kaugalingon nga kinumposo, ug ang huni sa iyang alpa naghimo ug usa ka mananoy nga duyog sa ganay sa*iyang inosente ug batanon nga tingog. Si Jehova nagpili kang David, ug nagaandam kaniya, diha sa iyang nag inusara nga kinabuhi uban sa iyang mga panon, alang sa buhat nga iyang gilaraw nga ipiyal ngadto kaniya sa umalabut nga mga tuig. {PM 790.1}

Samtang si David nagpuyo sa pag inusara diha sa iyang ubos nga kinabuhi nga magbalantay sa carnero, ang Ginoong Dios nagasulti mahitungod kaniya ngadto kang manalagna nga Samuel. “Ug si Jehova miingon kang Samuel: Unsa ang kadugayon sa imong pagbangotan tungod kang Saul, sa nakita nga Ako nagsalikway kaniya gikan sa pagkahari sa Israel? Sudli ug lana ang imong sungay, ug lumakaw ka: Paadtoon Ko ikaw ngadto kang Isai ang Bethlehemnon; kay Ako nag andam ug usa ka hari alang Kanako sa taliwala sa iyang mga anak..Pagdala ug usa ka dumalaga nga baka ug moingon: Ako mianhi aron sa paghalad alang kang Jehova. Ug tawga si Isai ngadto sa paghalad, ug tudloan Ko ikaw sa imong pagabuhaton: ug ikaw magadihog alang Kanako kaniya nga Akong hinganlan kanimo. Ug si Samuel naghimo sumala niadtong gipamulong ni Jehova, ug miadto sa Bethlehem. Ug ang mga tigulang sa siyudad ming adto sa pagsugat kaniya, nga nanagkurog, ug nanag ingon: Makigdaiton ba ang imong pag anhi? Ug siya miingon: Makigdaiton.” Gidawat sa mga tigulang ang imbitasyon ngadto sa paghalad, ug gitawag usab ni Samuel si Isai ug ang iyang mga anak nga lalake. Gitukod ang halaran, ug giandam ang ihalad. Ang tibook nga panimalay ni Isai mitambong, gawas ni David, ang kamanghoran nga anak, nga gibiyaan sa pagbantay sa mga carnero, kay dili luwas ang pagbiya sa mga panon nga walay panalipod. {PM 790.2}

Sa natapus ang paghalad, ug sa wala pa ang pagkaon sa kumbira sa gihalad, gisugdan ni Samuel ang iyang matagnaon nga pagsusi sa halangdon tan awon nga mga anak ni Isai. Si Eliab mao ang kamagulangan, ug maoy hapit kaayo mopareho ni Saul sa pamarug ug sa katahum kay sa uban. Ang iyang ambongan nga pamigura ug maayong pagkagalam nga porma sa lawas nakadani sa pagtagad sa manalagna. Sa gitutokan ni Samuel ang iyang harianon nga pamayhon, siya nakahunahuna sa pag ingon, “Kini sa pagkamatuud mao ang tawo nga gipili sa Dios nga maoy manonunod ni Saul,” ug unya siya mihulat sa langitnon nga pag uyon aron siya magdihog kaniya. Apan si Jehova wala magtan aw sa panagway sa gawas. Si Eliab wala mahadlok kang Jehova. Kong siya pa ang natawag ngadto sa trono, siya mahimong usa ka mapahitas on, ug mapiuton nga hari. Ang pulong ni Jehova ngadto kang

Samuel mao kini: “Ayaw pagtan aw sa iyang nawong, kun sa gitas on sa iyang barug; tungod kay Ako nagsalikway kaniya: kay si Jehova nagatan aw, dili ingon sa makita sa tawo; kay ang tawo nagatan aw sa panagway sa gawas, apan si Jehova nagatan aw sa kasingkasing.” Walay katahum sa gawas ang marekomendar sa kalag ngadto sa Dios. Ang kaalam ug ang pagkalabaw nga gipakita diha sa taras ug sa panglihok, nagapahayag sa matuud nga katahum sa tawo; ug ang bili sa sulod, ang pagkahamili sa kasingkasing, maoy magahukom sa atong pagkamadawat ni Jehova sa mga panon. Pagkahalalum nga atong pagabation kini nga kamatuoran diha sa paghukom sa atong kaugalingon ug sa uban. Makakat on kita gikan sa mga sayop ni Samuel mahitungod sa pagkakawang sa pagbanabana nga magsalig sa katahum sa nawong o sa kahalangdon sa pamarug. Atong makita kong daw unsa ka dili sarang ang kaalam sa tawo sa pagsabut sa mga tinago sa kasingkasing o mahitungod sa pagtugkad sa mga tambag sa Dios, nga walay pinasahi nga iwag nga gikan sa langit. Ang mga hunahuna ug mga paagi sa Dios diha sa kalabutan sa Iyang mga binuhat mga labaw sa atong mga hunahuna nga may kinotuban; apan mapasaligan kita nga ang Iyang mga anak pagadad on aron ipahimutang sa mao nga dapit nga alang niini sila makasarang, ug pakatakuson sa paghimo sa mao gayud nga buhat nga gitugyan nganha sa ilang mga kamot kong sila magpasakop lamang sa pagbuot ngadto sa Dios, aron nga ang Iyang matinabangon nga mga plano dili makawang tungod sa kahiwi sa tawo. {PM 791.1}

Si Eliab milabay gikan sa pangusisa ni Samuel ug ang unom ka mga igsoon nga nagtambong sa tulomanon, misunod nga nagbanusbanus aron nga panid an sa manalagna; apan si Jehova wala magpasabut sa Iyang pagpili sa bisan kinsa nga usa kanila. Uban sa masakit nga pagsuspitsa, si Samuel mitutok sa katapusan sa batan ong mga lalake; ang manalagna nalibug ug napahingawa. Nangutana siya kang Isai nga nag ingon, “Ania ba ang tanan nimong mga anak?” Ang amahan mitubag, “Aduna pay nahibilin nga kamanghuran, ug ania karon, siya nagabantay sa mga carnero.” Nagmando si Samuel nga siya pasugoan, nga nag ingon, “Dili kita manglingkod hangtud nga siya moabut dinhi.” {PM 792.1}

Ang nag inusara nga magbalantay sa mga carnero nahapugwat sa wala paabuta nga tawag sa mensahero, nga nagpahibalo nga ang manalagna nag abut sa Bethlehem ug nagpakoha kaniya. Sa iyang kahibolong nangutana siya ngano nga ang manalagna ug maghuhukom sa Israel nagtinguha man sa pagtan aw kaniya; apan sa walay langan iyang gisugot ang pagtawag. “Karon siya mapulapula, ug inubanan sa kaambong sa iyang nawong ug maayong pagatan awon.” Sa nakita ni Samuel uban sa kahimuot ang ambongan, maligdong, ug katahaang bata nga magbalantay sa mga carnero, ang tingog ni Jehova misulti ngadto sa manalagna, nga nag ingon, “Tindog, dihoga siya; kay kini mao siya.” Si David nagmatuud sa iyang kaugalingon nga maisug ug matinumanon diha sa ubos nga bulohaton sa usa ka magbalantay sa mga carnero, ug karon ang Dios nagpili kaniya nga mahimong prinsipe sa Iyang katawohan. “Unya si Samuel mikoha sa sungay nga sinudlan sa lana, ug gidihogan siya diha sa kinataliwad an sa iyang mga igsoon: ug ang Espiritu ni Jehova mikunsad nga puno sa gahum sa ibabaw ni David sukad niadtong adlawa ngadto sa unahan.” Natapus ang buhat sa

manalagna nga gitudlo kaniya, ug uban sa nahumpayan nga kasingkasing siya mipauli ngadto sa Rama. {PM 792.2}

Wala mapahibalo ni Samuel ang iyang ipabuhat, bisan ngadto sa pamilya ni Isai, ug ang seremonya sa pagdihog ni David gihimo sa tinago. kadto maoy pagpaila ngadto sa batan on mahitungod sa hataas. nga dadangatan nga naghulat kaniya, nga sa taliwala niining tanang nagkalainlain nga mga hitabo ug mga katalagman sa iyang umalabut nga mga tuig, kining mao nga kahibalo magdasig kaniya nga magmatinud anon ngadto sa tuyo sa Dios nga ipatuman sa iyang kinabuhi. {PM 792.3}

Ang dako nga dungog nga gitugyan kang David wala makalipay kaniya. Bisan pa sa hataas nga katungdanan nga iyang pagakuptan, sa hilum nagpadayon siya sa iyang bulohaton, malipayon nga naghulat sa kalamboan sa mga plano ni Jehova diha sa Iyang kaugalingon nga panahon ug paagi. Sama ka mapainubsanon ug ka buotan sa wala pa ang pagdihog kaniya, ang bata nga magbalantay sa mga carnero mibalik ngadto sa mga kabungtoran, ug nagtan aw ug nagbantay sa iyang mga panon sa ingon ka mabination sa kaniadto. Apan uban sa bag ong padasig iyang gitagik ang iyang mga ganay, ug nagtugtug sa iyang alpa. Sa iyang atubangan nabuklad ang usa ka talan awon sa naghingapin ug nagkalainlain nga katahum. Ang mga kaparrasan, uban sa ilang binulig nga bunga misanag diha sa silaw sa adlaw. Ang mga kahoy sa kalasangan, uban sa ilang malunhaw nga mga dahon, nagduyanduyan diha sa hoyuhoy. Iyang nasud ong ang adlaw nga nagsanap sa kalangitan sa kahayag, nga nagagula ingon sa usa ka pamanhonon gikan sa iyang lawak, ug nalipay ingon sa usa ka kusgan nga tawo modagan sa usa ka lumba. Diha ang mga tataw nga mga pungkay sa mga kabungtoran nga nagatuybo ngadto sa langit; didto sa halayo nga kapunawpunawan mituybo ang pansilon nga mga pangpang sa bukid nga paril sa Moab; ibabaw sa tanan nagtaklap ang malumo nga asul sa nag arko nga kalangitan. Ug sa unahan atua didto ang Dios. Siya dili makakita Kaniya, apan ang Iyang mga buhat napuno sa Iyang pagkadalayegon. Ang kahayag sa adlaw, nga nagapulog ug bulawan sa kalasangan ug sa kabukiran, sa kabalilinan ug sa kasapaan, nagdala sa hunahuna ngadto sa itaas aron sa pagtan aw sa Amahan sa mga kahayag, ang Taggama sa tanan nga maayo ug hingpit nga gasa. Ang adlaw adlaw nga mga pinadayag sa taras ug sa pagkaharianon sa iyang Magbubuhat, maoy nagpuno sa kasingkasing sa batanong magbabalak sa pagsimba ug sa paglipay. Diha sa pagpamalandong sa Dios ug sa iyang mga buhat, ang mga galamhan sa kaisipan ug sa kasingkasing ni David nagalambo ug nagaligon alang sa buhat sa iyang umalabut nga kinabuhi. Siya sa adlaw adlaw nagadugang ang kasuod sa iyang pagkasandurot sa Dios. Ang iyang hunahuna kanunay nga naglagbas ngadto sa bag ong mga kahiladman, alang sa lab as nga mga tema sa pagpadasig sa iyang alawiton ug sa pagpalagsik sa honi sa iyang alpa. Ang mananoy nga ganay sa iyang tingog nga gipabuhagay sa ibabaw sa kahanginan, milanog gikan sa kabungtoran nga daw natandog sa pagmaya sa mga alawiton sa mga manulonda sa langit. {PM 795.1}

Kinsa ang makasukod sa mga sangputanan niadtong mga tuig sa paghago ug sa laroylaroy taliwala sa mamingaw nga mga kabungtoran? Ang pagsandurot sa kinaiyahan ug sa Dios, ang

pagbantay sa iyang mga panon, ang mga katalagman ug ang mga kaluwasan, ang kaguol ug ang mga kalipay, mahitungod sa iyang ubos nga kahimtang, dili lamang mao ang nag umol sa taras ni David, ug sa paggahum sa iyang umalabut nga kinabuhi, kondili pinaagi sa mga salmos sa mananoy nga mag alawit sa Israel, sila, diha sa tanang umalabut nga mga katuigan, mao ang mohaling sa gugma ug sa pagtoo diha sa mga kasingkasing sa katawohan sa Dios, nga magadala kanila nga haduul pa ngadto sa kanunayng mahigugmaon nga kasingkasing Niya nga diha kang kinsa ang tanan sa Iyang mga binuhat nangabuhi Si David, nga diha sa katahum ug sa kabaskug sa iyang batan on nga pagkatawo, nagaandam sa pagkupot sa usa ka hataas nga katungdanan uban sa labing halangdon sa yuta. Ang iyang mga talento, ingon nga bililhong mga gasa gikan sa Dios, iyang gigamit sa pagpasidungog sa himaya sa diosnon nga Maghahatag. Ang iyang mga higayon sa paghinuktok ug pagpamalandong nagpaadunahan kaniya nianang kaalam ug pagkadiosnon nga nakapahimo kaniya nga hinigugma sa Dios ug sa mga manulonda. Samtang siya nagahinuktok sa mga kahingpitan sa iyang Magbubuhat, ang matin aw pa nga paghunahuna mahitungod sa Dios naabli sa atubangan sa iyang kalag. Ang mga tema nga lubog naiwagan, ang mga kalisdanan gihimo nga matin aw, ang mga gikalibugan napahiuyon, ug ang matag gihay sa bag o nga kahayag nagtawag sa labas nga mga sulbong sa kadasig, ug ang labaw pa nga mananoy nga awit sa paghalad, ngadto sa himaya sa Dios ug Manluluwas. Ang gugma nga maoy nakapalihok kaniya, ang mga kasub anan nga naglikos kaniya, ang mga kadaugan nga naguban kaniya, kining tanan nga tema alang sa iyang aktibo nga hunahuna; ug samtang iyang nakita ang gugma sa Dios diha sa tanang mga pagpaigo sa iyang kinabuhi, miputok ang iyang kasingkasing uban sa labaw ka mainiton nga pagsimba ug sa pagpasalamat, ang iyang tingog milanog sa labaw pa ka mananoy nga ganay, iyang gihikap ang mga koldas sa iyang alpa uban sa labaw pa nga mahimayaon nga kalipay; ug ang batan ong magbalantay sa mga carnero mipadayon gikan sa pagkakusganon ngadto sa pagkakusganon, gikan sa kahibalo ngadto sa kahibalo; tungod kay ang Espiritu ni Jehova mikunsad sa ibabaw niya. {PM 796.1}

Kapitulo 64. Si David ug si Goliath

Kining kapituluha gibase sa I Samuel 16:14-23; 17.

Sa diha nga nakaamgo si Haring Saul nga siya gisalikway sa Dios, ug sa diha nga siya nagbati sa kusog sa mga pulong sa pagsaway nga gipunting nganha kaniya sa manalagna, napuno siya sa mapait nga pagsukol ug nawad an sa paglaum. Dili tinuud nga paghinulsol ang nakaduko sa mapahitas on nga ulo sa hari. Wala siyay tin aw nga pagsabut mahitungod sa makapasilag nga taras sa iyang sala. ug wala mobangon sa pagtarong sa iyang kinabuhi, apan naghinuktok sa iyang gihunahuna nga walay hustisya ang Dios diha sa pagkoha gikan kaniya sa trono Israel, ug diha sa pagkoha sa katungod sa pagpanunod sa trono gikan sa iyang kaliwatan. Sako siya kanunay diha sa pagpaabut sa kalaglagan nga mahiaguman sa iyang balay. Siya nagbati nga ang kaisug nga iyang gipakita diha sa pagsangka sa iyang mga kaaway, makatugbang sa iyang sala sa pagsupil. Wala niya dawata uban sa kaaghop ang kastigo sa Dios; apan ang iyang mapagawalon nga espiritu nawalay kadasig, hangtud nga

diha na siya sa ngilit sa pagkamawad an sa hustong panimuot. Ang iyang mga magtatambag nagtambag kaniya sa pagpangita sa pag alagad sa hanas nga musikero, sa paglaum nga ang makahuhumpay nga mga nota sa usa ka mananoy nga instrumento makapalinaw sa iyang n as amok nga espiritu. Diha sa pagpaigo sa Dios, si David, ingon nga usa ka batid mogunit sa alpa, mao ang gidala diha sa atubangan sa hari. Ang iyang halangdon ug dinasig sa langit nga mga honi nakakoha sa gitinguha nga epekto. Ang kamingaw nga gihinuktokan nga sama sa maitum nga dag um mitaklap sa hunahuna ni Saul, mipahawa ingon sa nalamat. {PM 798.1}

Sa diha nga wala kinahanglana ang iyang pag alagad diha sa palasyo ni Saul, si David mipauli ngadto sa iyang mga panon taliwala sa mga kabungtoran, ug nagpadayon siya sa pagpalungtad sa iyang kayano sa espiritu ug sa gawi. Sa diha nga kinahanglanon, siya gipatawag sa pag alagad sa atubangan sa hari, aron sa paglingaw sa hunahuna sa nasamok nga hari hangtud nga ang dautan nga espiritu mopahawa gikan kaniya. Apan bisan si Saul nagpahayag sa iyang kalipay diha kang David ug sa iyang musika, ang batan ong magbalantay sa carnera mouli gikan sa balay sa hari ngadto sa mga kapatagan ug sa mga kabungtoran sa iyang pasibsibanan uban sa usa ka pagbati nga nahumpayan ug nalipay. {PM 798.2}

Si David nagtubo diha sa kahimuot sa Dios ug sa tawo. Napahimatngonan siya diha sa paagi ni Jehova, ug karon iyang gipatumong ang iyang kasingkasing sa labaw kahingpit sa pagbuhat sa kabubut on sa Dios kay sa kaniadto. May bag o siya nga mga tema alang sa hunahuna. Nakaadto na siya sa palasyo sa hari, ug nakakita sa kapangakohan sa pagkahari. Iyang nadiskobrehan ang pipila sa mga panulay nga nagpiit sa kalag ni Saul, ug nakasulod sa ubang mga tinagoan diha sa taras ug sa mga pagdumala sa unang hari sa Israel. Iyang nakita ang himaya sa pagkahari nga gilandongan sa usa ka maitum nga dag um sa kasub anan, ug siya nahibalo nga ang panimalay ni Saul diha sa ilang pribada nga kinabuhi, layo kaayo gikan sa pagkamalipayon. Kining tanan nakadala ug nasamok nga mga hunahuna kaniya nga gidihogan nga nahimong hari sa Israel. Apan samtang siya napalinga diha sa halalum nga pagpamalandong, ug gisamok sa mga hunahuna sa kabalaka, miliso siya ngadto sa iyang alpa, ug ningkablit sa mga ganay nga nagtuboy sa iyang hunahuna ngadto sa Taglalang sa tanang maayo, ug ang maitum nga mga dag um nga daw naglandong sa kapunawpunawan sa umalabut nangawagtang. {PM 799.1}

Ang Dios nagatudlo kang David sa mga leksyon sa pagsalig. Maingon nga si Moises gibansay alang sa iyang bulohaton, mao nga ang Dios nagaandam sa anak ni Isai nga mahimong giya sa Iyang pinili nga katawohan. Diha sa iyang maampingon nga pagbantay sa iyang mga panon, nakakoha siya sa pagsabut mahitungod sa pagbantay sa Dakong Magbalantay alang sa mga carnero sa iyang sibsibanan. {PM 799.2}

Ang mamingaw nga mga kabungtoran ug ang lasangon nga mga dal og diin si David nagsuroysuroy uban sa iyang mga panon mao ang hup anang dapit sa mga mananap nga manunukob. Dili kay panalagsa lamang nga ang leon gikan sa mga kasiutan sa Jordan, o sa oso gikan sa iyang luklukanan taliwala sa mga kabungtoran, moanha nga mabangis tungod sa

kagutom, aron sa pag ataki sa mga panon. Sumala sa naandam sa iyang panahon, si David gisangkapan lamang sa iyang lambuyog ug sa sungkod sa magbalantay sa mga carnero; apan sa sayo pa siya naghatag ug kamatuoran sa iyang kusog ug kaisug diha sa pagpanalipod sa iyang gibantayan. Sa ulahi niini, sa iyang pagsaysay niining mga sangka, siya miingon: "Sa diha nga ming anha ang usa ka leon, kun usa ka oso, ug mitukob sa usa ka nating carnero sa panon, akong gisunod siya, ug gibunalan siya, ug nagluwas sa nating carnero gikan sa baba niini; ug sa diha nga kini misukol kanako, gikuptan ko ang bungot niini, ug gibunalan ko siya, ug gipatay ko siya." 1 Samuel 17:34, 35. Ang iyang eksperensya niining mga butanga nagmatuud sa kasingkasing ni David, ug naglambo diha kaniya ang kaisug ug ang kumalahutayon ug pagtoo. {PM 799.3}

Bisan sa wala pa siya ipatawag ngadto sa palasyo ni Saul, si David nga inila na ang iyang kaugalingon pinaagi sa mga binuhatan sa kaisug. Ang tawo nga nagdala kaniya ngadto sa hari nagpahayag mahitungod kaniya nga "usa ka gamhanang tawo sa kaisug, ug usa ka tawo sa gubat, ug buotan sa pagpamolong," ug siya miingon, "Si Jehova nagauban kaniya." {PM 800.1}

Sa diha nga gideldarar na ang gubat sa Israel batok sa mga Filistehanon, tulo sa mga anak ni Isai mipalista sa kasundalohan ilalum ni Saul; apan si David nagpabilin didto sa puloy anan. Tapus sa usa ka panahon, miduaw siya sa campo ni Saul. Pinaagi sa mando sa iyang amahan siya magdala ug usa ka mensahe ug usa ka gasa ngadto sa iyang magulang nga mga igsoon, ug sa paghibalo kong anaa ha sila sa kahilwasan ug sa maayong panglawas. Apan, wala mahibaloi ni Isai, ang batan ong magbalantay sa mga carnero napiyalan sa usa ka hataas nga sugo. Ang mga kasundalohan sa Israel nahimutang sa katalagman, ug si David gimandoan sa usa ka manolunda sa pagluwas sa iyang katawohan. {PM 800.2}

Samtang nagkaduul si David sa kasundalohan, iyang nadungog ang tingog sa kaguliyang, nga daw ang panagsangka hapit na sugdan. Ug "ang panon nga nagpadulong sa unahan sa panag awayan naninggit tungod sa gubat." Ang Israel ug ang mga Filistehanon nanagtigum ug nagpatalay sa isigka kasundalohan, kasundalohan batok kasundalohan. Si David midagan ngadto sa kasundalohan, ug miadto ug naghatag ug katahuran sa iyang mga igsoon. Samtang nakigsulti siya kanila, si Goliath, ang bantugan sa mga Filistehanon, minggula, ug uban sa insulto nga mga pulong, giharang ang Israel ug gihagit sila sa paghatag ug usa ka tawo gikan sa ilang campo nga gustong makigsangka kaniya nga magbinugtong. Iya kini nga gisublisubli nga hagit, ug sa diha nga nakita ni David nga ang tibook Israel nangahadlok, ug sa iyang nahibaloan nga kining hagit sa mga Filistehanon giitsa kanila sa matag adlaw, ug walay hawud sa mga Israelinhanon ang nakapahilum sa mapahitas on, milihok ang iyang espiritu sa sulod niya. Nainit siya sa kasibut sa pag amping sa dungog sa buhi nga Dios ug sa pagtoo sa iyang katawohan. {PM 800.3}

Ang mga kasundalohan sa Israel nangaluya. Ang ilang kaisog ningkunhod. Sila nagsulti ang usa ngadto sa usa, "Nakakita ba kamo niining tawohana nga mitungas? sa walay duhaduha aron sa paghagit sa Israel kining tawohana mitungas." Sa kaulaw ug sa kasuko, si

David misinggit, “Kinsa ba kining walay sirkumsisyon nga Filistehanon nga siya nakighagit man sa mga panon sa kasundalohan sa buhing Dios?” {PM 801.1}

Si Eliab, ang kamagulangang igsoon ni David, sa iyang pagkadungog niining mga pulonga, nahibalo kaayo sa mga pagbati nga nagalihok diha sa kalag sa batan on niyang igsoon. Bisan ingon nga usa ka magbalantay sa mga carnero, si David nakapaila sa pangahas, kaisug, ug sa kusog apan talagsa ra nga nasaksihan; ug ang kahibolongan nga pagduaw ni Samuel sa balay sa ilang amahan, ug sa iyang hilum nga pagpahawa, nakapukaw diha sa mga hunahuha sa mga igsoon sa mga katahap mahitungod sa tinuud nga tuyo sa iyang pagduaw. Naaghat ang ilang pagpangabugho samtang ilang nakita si David nga gipasidunggan labaw kanila, ug sila wala magtagad kaniya sa pagtahud ug sa paghigugma nga angay sa iyang kabuotan ug sa inigsoon nga pagkamabination. Ilang gitan aw siya ingon nga usa ka bag ong ulitawo nga magbalantay sa mga carnero, ug karon ang pangutana niya giila ni Eliab nga usa ka pagsaway sa iyang kaugalingon nga katalawan diha sa walay paghimo ug pagsulay sa pagpahilum sa higante sa mga Filistehanon. Sa masuk anon ang magulang misinggit, “Nganong nahianhi ka? ug kinsay imong gibinlan niadtong pipila ka buok nga carnero didto sa kamingawan? Ako nahibalo sa imong garbo, ug sa pagkamapahitas on sa imong kasingkasing; kay ikaw mianhi aron ikaw makatan aw sa gubat.” Ang tubag ni David matinahuron apan siguro: Unsa may akong nabuhat karon? Wala bay kapasikaran?” {PM 801.2}

Ang mga pulong ni David gisubli ngadto sa hari, nga nagpatawag sa batan on sa iyang atubangan. Namati si Saul uban sa katingala sa mga pulong sa magbalantay sa mga carnera, sa iyang pag ingon, “Hinaut unta nga walay kasingkasing nga maluya tungod kaniya; ang imong sulogoon moadto ug makig away batok niining Filistehanon.” Gipaningkamutan ni Saul ang pagliso ni David gikan sa iyang tuyo, apan ang batan on nga lalake wala matarug. Siya mitubag sa usa ka yano, ug sa mapaubsanon nga paagi, nga nag asoy sa iyang eksperensya samtang siya nagbantay sa mga panon sa iyang amahan. Ug siya miingon, “Si Jehova ang nagluwas kanako gikan sa tiil sa leon, ug gikan sa tiil sa oso, siya magaluwas kanako gikan sa kamot niining Filistehanon. Ug si Saul miingon kang David, Lakaw, ug si Jehova magauban kanimo.” {PM 801.3}

Sulod sa kap atan ka adlaw ang panon sa Israel nagkurog sa atubangan sa mapagawalon nga hagit sa higante nga Filistehanon. Ang ilang mga kasingkasing nangalusno sa sulod nila sa nagtan aw sila sa iyang dako kaayo nga pagkatawo, ang katas on unom ka maniko ug usa ka dangaw. Sa ibabaw sa iyang ulo mao ang usa ka salokot nga tumbaga, siya gisuloban sa usa ka saput nga hiningbis nga nagtimbang ug lima ka libo ka siklo, ug siya may putos nga tumbaga sa iyang mga bitiis. Ang saput binuhat sa mga hiningbis nga tumbaga, sama sa hingbis sa isda, ug gipasigo sila pag ayo nga walay makadulot nga udyong o pana. Diha sa iyang bukobuko ang dako kaayo nga bangkaw nga binuhat usab sa tumbaga. Ang tul an sa iyang bangkaw sama sa usa ka likisan sa maghahabol; ug ang idiot sa iyang bangkaw timbang

ug unom ka gatus ka siklo sa puthaw; ug ang magdadala sa iyang taming nag una kaniya." {PM 802.1}

Sa buntag ug sa gabii, si Goliath magpalantaw sa campo sa Israel, nga magasinggit sa malanog nga tingog, "Nganong nanganhi kamo sa pagtalay sa inyong kasundalohan aron sa pagpakiggubat? Dili ba ako usa ka Filistehanon ug kamo mga sulogoon ni Saul? Pagpili kamo ug usa ka tawo alang kaninyo, ug paanhia siya kanako. Kong siya makahimo sa pagpakig away kanako, ug sa pagpatay kanako, nan kami mahimong inyong mga ulipon; apan kong ako ang makadaug kaniya, ug makapatay kaniya, nan, kamo mahimong among mga ulipon, ug magaalagad kanamo. Ug ang Filistehanon miingon: Ako nagahagit sa mga panon sa mga kasundalohan sa Israel niining adlawa; hatagi ako ug usa ka tawo, aron kami magakaaway." {PM 802.2}

Bisan pa nga si Saul nagtugot kang David sa pagdawat sa hagit ni Goliath, ang hari gamay lamang ug paglaum nga si David magmalampuson diha sa iyang maisugon nga buhat. Gihatag ang sugo nga pasul oban ang batan on sa kaugalingong kalasag sa hari. Ang mabug at nga salokot nga tumbaga gibutang sa iyang ulo, ug ang hinigbis gipasul ob kaniya; ang pinuti sa hari gipatak in sa iyang hawak. Sa nasangkapan siya, migikan dayon siya, apan wala madugay mibalik siya sa iyang agi. Ang unang hunahuna sa mga mabalak on nga mga tumatan aw mao nga si David nakahukom sa dili pagrisyo sa iyang kinabuhi sa pagtagbo sa usa ka kaaway diha sa usa ka sangka nga hilabihan nga pagkadili parang. Apan kini halayo kaayo sa hunahuna sa maisug nga batan on. Sa iyang pagbalik ngadto kang Saul, naghangyo siya nga tugotan sa paghubo sa mabug at niya nga sangkap, nga nag ingon, "Ako dili makaadto uban niini; kay wala ako makasulay niini." Iyang gihubo ang kalasag sa hari, ug sa baylo niini iyang gikoha ang iyang sungkod uban sa iyang puntil sa magbalantay sa mga carnero, ug ang usa ka lambuyog. Sa nakapili na siya sa lima ka mahinlo nga mga bato nga gikan sa sapa, iyang gibutang kini diha sa iyang puntil, ug uban sa iyang lambuyog nga diha sa iyang kamot, miduul siya sa Filistehanon. Ang higante milakang nga maisugon, nga nagdahum sa pagtagbo sa labing gamhanan sa mga manggugubat sa Israel. Ang iyang tigdala sa bisti sa panggubatan milakaw sa atubangan niva, ug siya nakita nga daw walay makasukol kaniya. Samtang siya nagkaduul kang David, iyang nakita ang usa ka bayongbayong, gitawag nga usa ka bata tungod sa iyang pagkabatan on. Ang panagway ni David mapulapula sa kahimsug. ug ang iyang maayong pagkaporma nga lawas, nga wala mapanalipdi ug kalasag, nabantang sa iyang kaaway; apan tali batan on nga tabas niini ug sa gantong nga gidak on sa Filistehanon, dihay usa ka matiman an nga kalainan. {PM 802.3}

Sa katingala ug sa kasuko, si Goliath nakasinggit, "Iro ba ako, nga ikaw mianhi kanako uban sa mga sungkod?" Unya iyang gihuwad ngadto kang David ang labing makahahadlok nga mga tunglo pinaagi sa tanang mga dios nga iyang nahibaloan. Siya mingsinggit sa pagbiaybiay, "Umari ka kanako, ug ihatag ko ang imong unod sa mga langgam sa mga langit ug sa mga mananap sa kapatagan." {PM 803.1}

Si David wala maluya sa atubangan sa hawod sa mga Filistehanon. Sa iyang pagdasmag, siya miingon ngadto sa iyang kaatbang: “Ikaw mianhi kanako uban sa usa ka pinuti, ug uban sa usa ka bangkaw, ug uban sa usa ka sapang, apan ako mianhi kanimo sa ngalan ni Jehova sa mga panon, ang Dios sa mga panon sa kasundalohan sa Israel nga imong gipanamastamasan. Niining adlawa magatugyan si Jehova kanimo sa akong kamot; ug ako magabunal ug magalunggo sa imong ulo gikan kanimo; ug ihatag ko ang mga minatay sa panon sa mga Filistehanon niining adlawa ngadto sa mga langgam sa kalangitan, ug sa mga ihalas nga mga mananap sa yuta; aron nga ang tibook yuta manghibalo nga adunay usa ka Dios sa Israel. Ug aron kining tibook katilingban manghibalo nga si Jehova magaluwas dili pinaagi sa pinuti ug bangkaw: kay ang gubat iya ni Jehova, ug Siya magahatag kanimo sa among kamot.” {PM 803.2}

Dihay usa ka paningog sa pagkawalay kahadlok sa iyang sinultihan, usa ka tinan awan sa kadaugan ug kalipay diha sa iyang ambungan nga nawong. Kini nga pamulong, nga gihatag diha sa usa ka matin aw, ug hinonihan nga paningog, milanog sa kahanginan, ug nadungog kini pagayo sa nagpatalinghug nga linibo nga gipalihok alang sa gubat. Hilabihan nga kasuko ni Goliath. Diha sa iyang kalagot iyang gitulod ngadto sa ibabaw ang iyang salokot nga nagsalipod sa iyang agtang ug midali sa pagdasmag aron sa pagpadapat ug panimalus sa iyang kaaway Ang anak ni Isai nagapangandam alang sa iyang kaatbang. “Ug nahitabo, sa diha nga ang Filistehanon mitindog, ug miadto ug mipahaduul aron sa pagtagbo kang David, nga si David midali ug midalagan padulong sa panon sa kasundalohan aron sa pagtagbo sa Filistehanon. Ug gikuot ni David ang iyang kamot sa iyang puntil, ug gikoha didto ang usa ka bato, ug gilabyog kini, ug naigo ang Filistehanon sa iyang agtang: ug ang bato nahilubong sa iyang agtang, ug nahiumod siya sa yuta.” {PM 804.1}

Ang kahingangha ningkuyanap subay sa talay sa duruha ka mga armi. Nagmasaligon sila nga si David mapatay; apan sa diha nga ang bato ninglupad nga nagahadyong latas sa kahanginan, nga ningtarong ngadto sa ig anan, ilang nakita nga mikurog ang gamhanan nga manggubat, ug mikawhat sa iyang mga kamot nga daw naigo siya sa kalit nga pagkabuta. Ang higante ningtuyok, ug ningsarasay, ug sama sa usa ka kahoy nga ensina nga gikutkut sa mga mananap, mihagba ngadto sa yuta. Si David wala maghulat ug kadiyut. Milukso siya ibabaw sa nagbuy od nga Filistehanon, ug sa duruha niya ka kamot iyang gihulbot ang mabug at nga pinuti ni Goliath. Sa pipila ka gudo nga miagi, ang higante nanganti nga niining pinutia iyang pudon ang ulo sa batan on gikan sa iyang mga abaga, ug ihatag ang iyang lawas ngadto sa mga langgam sa kahanginan. Karon ang maong pinuti gialsa ug gihuyad ug unya ang ulo sa hambugero ningligid gikan sa iyang lawas, ug ang usa ka singgit sa pagdaug misaka gikan sa campo sa Israel. {PM 804.2}

Ang mga Filistehanon gidaug sa kalisang, ug ang kagubot nga misunod, miresulta sa usa ka dalidali nga pagsibug Ang mga singgit sa madaugon nga mga Hebreohanon naglanoglanog sa kapungkayan sa mga bukid, samtang sila midasdas sa paggukod sa nagakalagiw nilang mga kaaway; ug sila “minglutos sa mga Filistehanon, hangtud nga ikaw mahiabut sa Gai, ug

ngadto sa ganghaan sa Ecron. Ug ang mga nangasamad sa mga Filistehanon nangapukan diha sa alagianan ngadto sa Saraim, bisan ngadto sa Gath, ug ngadto sa Ecron. Ug ang mga anak sa Israel namauli gikan sa paglutos sa mga Filistehanon, ug ilang gitulis ang ilang campo. Ug gikoha ni David ang ulo sa Filistehanon, ug gidala kini ngadto sa Jerusalem; apan iyang gibutang ang iyang saput sa gubat didto sa iyang halongbalong." {PM 805.1}

Kapitulo 65. Si David nga Usa ka Layas

Kining kapituluha gibase sa 1 Samuel 18-22.

Tapus sa pagpatay ni Goliath, gipabilin ni Saul si David uban kaniya, ug wala siya tugoti sa pagpauli ngadto sa balay sa iyang amahan. Ug nahitabo nga "ang kalag ni Jonathan nalanggikit sa kalag ni David, ug si Jonathan nahigugma kaniya ingon sa iyang kaugalingong kalag." Si Jonathan ug si David naghimo ug usa ka pakigsaad nga maghiusa ingon sa mga igsoon, ug ang anak sa hari "mihukas sa iyang saput nga diha kaniya, ug gihatag kini kang David, ug ang iyang bisti, lakip ang iyang pinuti ug ang iyang pana, ug ang iyang bakus." Bisan si David gipiyalan ug hinungdanong mga katungdanan, apan iyang giamuma ang iyang kaligdong, ug nakadani sa paghigugma sa katawohan ingon man sa harianon nga panimalay. {PM 806.1}

"Ug si David miadto bisan diin siya paadtoa ni Saul, ug nagagawi siya nga maalamon: ug gibutang siya ni Saul ibabaw sa mga tawo sa gubat." Si David mapanagan on ug matinumanon, ug nadayag nga ang panalangin sa Dios diha kaniya. May mga panahon nga si Saul nagbati sa iyang pagkadili angay alang sa kagamhanan sa Israel, ug nagbati siya nga ang gingharian mahimong labaw pa ka siguro kong adunay mahitampo kaniya nga nakadawat ug pahimangno gikan ni Jehova. Naglaum usab si Saul nga ang iyang kadugtongan ni David mahimong usa ka magbalantay nganha sa iyang kaugalingon. Tungod kay si David ginakahimut an man ug gisalipdan ni Jehova, ang iyang presensya mahimong usa ka panalipod nganha kang Saul sa diha nga siya mogula uban kaniya ngadto sa gubat. {PM 806.2}

Ang pangandam sa Dios maoy nakapadugtong ni David kang Saul. Ang katungdanan ni David diha sa palasyo naghatag kaniya ug kahibalo sa mga kalihokan, agi ug pangandam alang sa umalabut niya nga kabantug. Kini nakapakatakus kaniya sa pagkoha sa pagsalig sa nasud. Ang mga kabalhinbalhinan sa mga higayon ug ang mga kalisdanan nga iyang nahiaguman, pinaagi sa pagdumot ni Saul, nagadala kaniya sa pagbati sa iyang pagsalig sa Dios, ug sa pagbutang sa tibook niyang pagsalig kaniya. Ug ang pagkahigala ni Jonathan kang David maoy pangandam usab sa Dios, sa pagpabuhi sa kinabuhi sa umalabut nga hari sa Israel. Diha niining tanang mga butang, ang Dios nagbuhat sa Iyang mapasayloon nga mga katuyoan alang kang David ug alang sa katawohan sa Israel. {PM 806.3}

Hinuon, si Saul wala magdugay sa pagpabilin nga mahigalahon ngadto kang David. Sa diha nga si Saul ug si David namauli gikan sa gubat batok sa mga Filistehanon, "ang mga babaye nanggula gikan sa tanang ciudad sa Israel, nga nanag awit ug nanagsayaw, aron sa

pagsugat kang hari Saul, uban ang mga gagmayng tambor, uban sa kalipay, uban sa mga nakapatay sa iyang mga linibo, ug si David sa iyang mga tinagpulo ka libo.” Ang demonyo sa pangabugho misulod sa kasingkasing sa hari. Nasuko siya tungod kay si David gibayaw nga labaw sa iyang kaugalingon diha sa alawiton sa mga babaye sa Israel. Sa baylo nga buntogon kining masinahon nga mga pagbati, iyang gipasundayag ang kahuyang sa iyang taras, ug misinggit, “Gipahinungod nila kang David ang tinagpulo ka libo, ug kanako ilang gipahanungod ang mga linibo lamang; ug unsa pay uban nga maiya kondili ang gingharian?” {PM 807.1}

Ang usa ka dako apan diha sa taras ni Saul mao ang iyang gugma nga pagadayegon. Kining tarasa maoy nagamando nga impluwensya sa iyang mga buhat ug mga hunahuna; ang tanan gitiman an sa iyang tinguha alang sa pagdayeg ug sa pagtuboy sa kaugalingon. Ang iyang sumbarian sa husto ug sa sayop mao ang ubos nga sumbanan sa pagdayeg sa kadaghanan. Walay tawo nga luwas nga magkinabuhi aron iyang mapahimuot ang katawohan, ug wala mag una sa pagpangita sa pagdayeg sa Dios. Maoy ambisyon ni Saul nga mag una diha sa hunahuna sa mga tawo; ug sa diha nga kining awit sa pagdayeg giawit, ang usa ka pagtuo mitidlum sa hunahuna sa hari, nga danihon ni David ang mga kasingkasing sa katawohan, ug siya na unya ang maghari sa iyang dapit. {PM 807.2}

Gibuksan ni Saul ang iyang kasingkasing ngadto sa espiritu sa pangabugho nga pinaagi niini nahiloan ang iyang kalag Bisan pa sa mga leksyon nga iyang nadawat gikan ni manalagna Samuel, nga nagpahimangno kaniya nga ang Dios maghimo sa bisan unsa nga iyang napili, ug nga walay makasanta niini, gipatataw sa hari wala siyay tinuod nga kahibalo mahitungod sa mga plano o sa gahum sa Dios. Ang hari sa Israel nagsupak sa kabubut on sa Usa nga Walay Kinutoban. Si Saul wala makakat on, samtang siya nagmando sa gingharian sa Israel, nga kinahanglan siya makakat on sa pagmando sa iyang espiritu. Iyang gitugotan ang iyang mga kahinayak sa pagmando sa iyang paghukom, hangtud nga natambug siya ngadto sa usa ka kasuko nga pagbati. May mga suul siya sa kaligotgot, sa diha nga andam siya sa paghunos sa kinabuhi ni bisan kinsa nga mosupak sa iyang kabubut on. Gikan niini nga pagsalimoang moagi siya ngadto sa kahimtang nga maminghoy ug sa pagtamay sa iyang kaugalingon, ug ang pagbasul maoy manag iya sa iyang kalag. {PM 807.3}

Nahigugma siya nga magpatalinghug ni David nga magtugtug sa iyang alpa, ug ang dautan nga espiritu daw malamat sa pagpahawa sulod sa usa ka panahon; apan usa ka adlaw sa diha nga ang batan on nagaalagad sa atubangan niya, ug nagdala ug mananoy nga honi. gikan sa iyang instrumento, nga nagaduyug sa iyang tingog samtang siya nag awit sa mga pagdayeg sa Dios, sa kalit gibangkaw ni Saul sa iyang bangkaw si David, sa tuyo nga tapuson niya ang iyang kinabuhi. Si David napabuhi tungod sa paglaban sa Dios, ug mikalagiw siya nga wala maunsa gikan sa kasuko sa nabuang nga hari. {PM 808.1}

Samtang ang pagdumot ni Saul kang David mitubo, nagdugang ang iyang pagkamabinantayon sa pagpangita ug higayon sa pagpatay kaniya; apan walay usa sa iyang mga plano batok sa dinihog ni Jehova ang milampus. Gitugyan ni Saul ang iyang kaugalingon

ngadto sa pagmando sa dautan nga espiritu nga maoy nagmando kaniya; samtang si David nagsalig diha Kaniya nga gamhanan sa tambag, ug kusganon sa pagluwas. “Ang kahadlok kang Jehova mao ang sinugdanan sa kaalam” (Proverbio 9:10), ug ang pag ampo ni David kanunay nga gitumong ngadto sa Dios, nga siya magalakaw unta sa atubangan Niya diha sa hingpit nga paagi. {PM 808.2}

Nagatinguna nga mahigawas siya gikan sa presensya sa iyang kaparang, “gikoha siya ni Saul gikan kaniya, ug gihimo siya nga iyang kapitan ibabaw sa usa ka libo...Apan ang tibook nga Israel ug ang Juda nahagugma kang David.” Ang katawohan dili luya sa pagtan aw nga si David maoy usa ka tawo nga takus, ug nga ang kalihokan nga gipiyal sa iyang mga kamot iyang gidumala uban sa kinaadman ug sa kahanas. Ang mga tambag sa batan on nga lalake mga maalam ug buotan ang kinaiya, ug namatud an nga luwas pagasundon; samtang ang paghukom ni Saul usahay dili kasaligan, ug ang iyang mga hukom dili minaalam. {PM 808.3}

Bisan pa nga si Saul kanunay nga matukawon alang sa usa ka higayon sa paglaglag ni David, nagtindog siya diha sa kahadlok kaniya, tungod kay nadayag nga si Jehova nag uban kaniya. Ang walay ikasaway nga taras ni David nakaaghat sa kaligutgut sa hari; iyang giisip nga ang maong kinabuhi ug ang presensya ni David naghatag ug pagpakaulaw kaniya, tungod kay pinaagi sa pagtandi kini nagpresentar sa iyang kaugalingon nga taras diha sa disbintaha. Ang kasina mao naghimo nga makaloluoy ni Saul, ug gibutang ang mapainubsanon nga sakop sa trono diha sa piligro. Pagkadaghan sa kadaut nga wala ikasugid ang nabuhat niining maong dautan nga taras dinhi sa atong kalibutan! Ang sama nga pagdumot ang diha sa kasingkasing ni Saul nga nagpalihok sa kasingkasing ni Cain batok sa iyang igsoon, nga si Abel, tungod kay ang kang Abel nga mga buhat mga matarung, ug ang Dios nagpasidungog kaniya, ug ang iyang kaugalingong mga buhat mga dautan, ug si Jehova wala makapanalangin kaniya. Ang kasina mao ang anak sa garbo, ug kong kini. hambinon diha sa kasingkasing, kini mopaingon sa pagdumot, ug sa katapusan ngadto sa pagpanimalus ug sa pagpatay. Gipakita ni Satanas ang iyang kaugalingon nga taras diha sa pagsugyot sa kasuko ni Saul batok kaniya nga wala gayud makahimo kaniya ug kadaut. {PM 808.4}

Ang hari nagtinir ug estrikto nga pagpaniid kang David, nga nagalaum sa pagkaplag ug higayon sa pagkawalay pagbantay o sa pagkaarisgado nga mahimong usa ka pasangil sa pagdala kaniya ngadto sa kaulawan. Siya nagbati nga dili siya mahimutang hangtud nga iyang makoha ang kinabuhi sa batan on ug sa gihapon mahimong makatarunganon sa atubangan sa nasud tungod sa iyang dautan nga buhat. Iyang gipahimutang ang lit ag alang sa mga tiil ni David, nga nag agda kaniya sa pagdumala sa gubat batok sa mga Filistehanon uban sa dako pa nga kabaskug, ug nagsaad, ingon nga ganti sa iyang kaisug, nga ipaasawa niya ang kamagulangang anak nga babaye sa harianon nga balay. Niini nga sugyot, ang mapainubsanong tubag ni David mao kini “Kinsa ba ako, ug unsa ang akong kinabuhi, kun ang banay sa akong amahan sa Israel, nga ako mahimong umagad nga lalake sa hari?” Ang

hari nagpakita sa iyang pagkadili matinuoron pinaagi sa pagpakasal sa prinsesa ngadto sa lain. {PM 809.1}

Ang usa ka pagbati alang kang David ni Michal, ang kinamanghuran nga anak nga babaye ni Saul, naghatag sa hari ug laing higayon sa pagkomplot batok sa iyang kaparang. Ang kamot ni Michal gitanyag sa batan on, sa kondisyon nga adunay ebidensya sa kapildihan ug sa gitumbok nga gidaghanon mangamatay sa ilang kaaway sa nasud. “Karon si Saul naghunahuna nga ipahulog si David sa kamot sa mga Filistehanon;” apan ang Dios nagsalipon sa iyang ulipon. Si David mipauli nga usa ka mananaug gikan sa gubat, aron mahimong umagad nga lalake sa hari. “Si Michal, ang anak nga babaye ni Saul nahigugma kaniya,” ug nakita sa hari nga nasuko, nga ang iyang mga komplot miresulta hinuon sa pagtuboy kaniya nga iyang gitinguha sa pagpatay. Siya gipasaligan pa nga kini mao ang tawo nga giingon ni Jehova nga mas maayo pa kay kaniya, ug siya ang magahari diha sa trono sa Israel puli kaniya. Sinalikway ang tanan niyang mga takuban, nagpagula siya ug usa ka sugo ngadto kang Jonathan ug ngadto sa mga punoan sa palasyo sa paghunos sa kinabuhi sa usa ka tawo nga iyang gidumtan. {PM 809.2}

Gitug an ni Jonathan ngadto kang David ang laraw sa hari, ug iyang gihangyo siya sa pagtago sa iyang kaugalingon, samtang magpangamuyo siya sa iyang amahan sa pagpalingkawas sa kinabuhi sa manluluwas sa Israel. Iyang gipaatubang sa atubangan sa hari sa nahimo ni David sa pagpreserbar sa dungog ug bisan sa kinabuhi sa nasud, ug unsa ka makalilisang nga sala ang mahiaguman sa mamomuno sa usa nga gigamit sa Dios sa pagpatibulaag sa ilang mga kaaway. Natandug ang tanlag sa hari, ug nahumok ang iyang kasingkasing. “‘Ug si Saul nanumpa: Ingon nga si Jehova buhi, siya dili pagapatyon.” Unya gidala si David ngadto kang Saul, ug siya mialagad diha sa iyang presensya, sumala sa iyang gihimo kaniadto. {PM 810.1}

Gipahibalo na man ang gubat tali sa mga Israelinhanon ug sa mga Filistehanon. ug si David ang nangulo sa kasundalohan batok sa ilang mga kaaway. Ang usa ka dakong kadaugan ang nakoha sa mga Hebreohanon, ug ang katawohan sa gingharian nagdayeg sa iyang kaalam ug sa iyang kabayanihon. Kini nakapalihok naman sa karaan nga dautang pagbati ni Saul batok kaniya. Samtang ang batan on nagtugtug sa atubangan sa hari, nga nagapuno sa palasyo sa mananoy nga musika, ang dautan nga pagbati ni Saul nagdaug kaniya, ug iyang gibuno ang bangkaw ngadto kang David, nga naghunahuna nga ilansang ang musikero ngadto sa bongbong; apan gipatipas sa manolunda ni Jehova ang makamatay nga hinagiban. Nakalikay si David, ug milayas ngadto sa iyang kaugalingon nga balay. Gipadala ni Saul ang mga tigpaniid aron ilang madala siya samtang siya mogula sa pagkabuntag, ug tapuson ang iyang kinabuhi. {PM 810.2}

Gipahibalo ni Michal si David sa tuyo sa iyang amahan. Iyang giagda siya sa pagkalagiw alang sa iyang kinabuhi, ug iyang gitonton siya gikan sa bintana, ug pinaagi niini nakalayas siya. Midagan siya ngadto kang Samuel didto sa Rama, ug ang manalagna, nga wala mahadlok sa hari. giabiabi ang layas. Ang puloy anan ni Samuel maoy usa ka dapit nga

malinawon, kasupak sa harianon nga palasyo. Dinhi niining dapita, taliwala sa mga kabungtoran, nga ang pinasidunggan nga ulipon ni Jehova nagpadayon sa iyang bulohaton. Ang usa ka pundok sa mga magtatan aw maoy kauban niya, ug ilang gitun an pag ayo ang kabubut on sa Dios, ug nagpatalinghug nga matahaon sa mga pulong sa pahimangno nga nanggula gikan sa mga ngabil ni Samuel. Bililhon ang mga leksyon nga nakat onan ni David gikan sa magtutudlo sa Israel. Nagtoo si David nga ang mga tropa ni Saul dili mandoan sa pagsulong niining balaan nga dapit; apan walay dapit ang pagaisipon nga balaan sa nadag uman nga hunahuna sa hari nga nawad an sa paglaum. Ang kalabutan ni David ngadto kang Samuel nakapasibut sa pangabugho sa hari, nga tingali unya nga siya nga gitahod ingon nga usa ka manalagna sa Dios sa tibook Israel maghatag sa iyang impluwensya sa pagpauswag sa kaparang ni Saul. Sa diha nga nahibaloan sa hari kong diin si David, nagpadala siya sa iyang mga sulogoon aron sa pagdala kaniya ngadto sa Gabaa, diin siya naglaraw sa pagtuman sa iyang duatan nga tinguha. {PM 811.1}

Ang mga sinugo milakaw nga matingahaon sa pagkoha sa kinabuhi ni David; apan ang Usa nga dako pa kay kang Saul nagsanta kanila. Gitagbo sila sa dili makita nga mga manolunda, maingon sa nahitabo kang Balaam sa diha nga siya nagpaingon sa pagtunglo sa Israel. Nanagsugod sila sa paglitok ug matagnaon nga mga sinultihan mahitungod sa mahitabo diha sa umalabut, ug nagmantala sa himaya ug sa pagkahalangdon ni Jehova. Sa ingon niini, nabali sa Dios ang kaligutgut sa tawo, ug nagpaila sa iyang gahum sa pagpugong sa dautan, samtang iyang gisalimbongan ang iyang ulipon sa usa ka bantay sa mga manolunda. {PM 811.2}

Ang mga balita ning abut kang Saul samtang siya naghulat nga maikagon nga si David mahulog sa iyang gahum; apan inay mobati sa badlong sa Dios, nagdugang ang iyang pagkasuko, ug gipadala ang ubang mga sulogoon. Kini usab nabuntog sa Espiritu sa Dios, ug mihiusa sa nanghiuna diha sa pagpanagna. Ang ikatulo nga embahada gipadala sa hari; apan sa diha nga nahiabut sila sa pundok sa mga manalagna, ang langitnon nga impluwensya mikunsad kanila usab, ug sila nagpanagna. Busa nakahukom si Saul nga siya sa iyang kaugalingon ang moadto, kay ang iyang mabangis nga pagdumot dili mabangbang. Matinguhaon siya nga dili na makahulat ug lain pang higayon sa pagpatay ni David; sa diha nga makaabut siya nga makawhat niya siya, siya naglaraw sa pagpatay kaniya sa iyang kaugalingon nga kamot sa bisan unsa ang salangputan. {PM 811.3}

Apan gisugat siya sa manolunda sa Dios diha sa agianan, ug nagpugong kaniya. Ang Espiritu sa Dios nagpugong kaniya diha sa gahum niini, ug mipadayon siya sa unahan nga naglitok ug mga pag ampo ngadto sa Dios, nga gisal utan sa mga panagna ug sa balaan nga mga honi. Siya nagpanagna mahitungod sa umalabut nga Misiyas ingon nga Manluluwas sa kalibutan. Sa paghiabut niya sa puloy anan sa manalagna diha sa Rama, iyang gihubo ang sapaw nga mga bisti nga ilhanan sa iyang pagkahari, ug ninghigda sa tibook adlaw ug sa tibook gabii, sa atubangan ni Samuel ug sa iyang mga tinun an ilalum sa impluwensya sa langitnon nga Espiritu. Ang katawohan nadani sa pagsaksi niining katingalahan nga talan

awon, ug ang eksperensya sa hari gitaho sa bisan diin. Sa ingon niini naman, sa hadul na matapus ang iyang paghari, nahimong usa ka panultihon sa Israel nga si Saul ipon usab sa mga manalagna. {PM 812.1}

Napildi na man ang manlulutos diha sa iyang katuyoan. Iyang gipasaligan si David nga siya wala nay kasuko kaniya; apan si David may diyutay lamang nga pagsalig sa paghinulsol sa hari. Iyang gigamit kini nga higayon sa paglayas, kay tingali unya ug mausab ang buot sa hari ingon sa kaniadto.Ang iyang kasingkasing nasamaran sa sulod niya, ug nangandoy siya nga makita niya ang iyang higala nga si Jonathan sa makausa pa. Ingon nga nakapaniguro sa iyang pagkawalay sala, iyang gipangita ang anak sa hari, ug naghimo sa labing makatandug nga pangaliya. "Unsa may akong nabuhat?" siya nangutana, "unsay akong kasal anan? ug unsay akong sala sa atubangan sa imong amahan, nga siya nagapangita sa akong kinabuhi?" Si Jonathan nagtoo nga ang iyang amahan nagbalhin sa iyang tuyo, ug wala na magtinguha sa paghunos sa kinabuhi ni David. Ug si Jonathan miingon ngadto kaniya, "Ipahalayo kana; dili ka mamatay; ania karon, ang akong amahan wala magbuhat sa bisan unsa, ni sa dako kun sa diyutay, kondili kana iyang gitug an kanako; ug nganong magtago ang akong amahan niining butanga gikan kanako? Dili kana mao." Human sa talagsaon nga pagpasundayag sa gahum sa Dios, si Jonathan dili makatuo nga ang iyang amahan magdagmal gihapon kang David, tungod kay ang maong buhat magpaila sa pagsukol batok sa Dios. Apan si David wala motoo. Uban sa hilabihan ka seryoso siya mipahayag ngadto kang Jonathan nga nag ingon, "Ingon nga si Jehova buhi, ug ingon nga ang imong kalag buhi, may usa na lamang ka lakang kanako ug sa kamatayon." {PM 812.2}

Sa panahon sa bag ong bulan, ang usa ka balaan nga pangilin ginasaulog diha sa Israel. Kining maong pangilin nahiatol sa adlaw nga sunod sa pagsinultihay ni David ug ni Jonathan. Niining maong kumbira ginapaabut nga kini silang duruha motungha diha sa talad sa hari; apan tungod kay si David nahadlok man nga mopakita ilang ginasabutan nga siya moduaw sa iyang mga igsoon didto sa Betlehem. Ug sa iyang pagbalik siya magtago sa iyang kaugalingon diha sa usa ka dapit sa kapatagan nga dili halayo gikan sa balay nga gikumbirahan, sulod sa tulo ka adlaw nga wala magpakita sa iyang kaugalingon gikan sa presensya sa hari; ug si Jonathan magapaniid sa epekto niini kang Saul. Kong may pakisusi nga himoon kong hain ang anak ni Isai, si Jonathan ang motubag nga siya ningpauli aron sa pagtambong sa paghalad nga pagahimoon sa panimalay sa iyang amahan. Kong walay masuk anon nga pagpasundayag nga pagahimoon sa hari, apan motubag siya nga magaingon, "Maayo kini," nan kini magatimailhan nga walay peligro alang kang David sa pagbalik ngadto sa palasyo. Apan kong masuko siya tungod sa iyang wala pagtambong, kini maoy magahukom alang sa pagkalagiw ni David. {PM 813.1}

Sa nahaunang adlaw sa kumbira ang hari wala mangutana mahitungod sa wala pagtambong ni David; apan sa nabakante ang iyang dapit sa ikaduhang adlaw, ang hari nagpakisusi, "Unsay hinungdan nga wala moanhi ang anak ni Isai sa pagkaon, ni kagahapon, ni karong adlawa? Ug si Jonathan mitubag kang Saul: Si David sa dakong tinguha nananghid

kanako, nga molakaw siya ngadto sa Betlehem: ug siya miingon: Paadtoa ako, nagahangyo ako kanimo; kay ang among banay may usa ka paghalad diha sa ciudad; ug ang akong igsoon nagsugo nga ako patambongon didto: ug karon kong ako nakapahimuot sa imong mga mata, paadtoon mo ako, naghangyo ako kanimo, ug sa pagduaw sa akong mga igsoon. Busa siya wala mahianhi sa lamesa sa hari." Sa pagkadungog ni Saul niining mga pulonga, ang iyang kasuko dili na mabangbang. Iyang gipahayag nga samtang buhi si David, si Jonathan dili makapanunod sa trono sa Israel, ug siya nagmando nga ipakoha dihadiha si David, aron siya pagapatyon. Si Jonathan mihimo na man ug usa ka pakilooy alang sa iyang higala nga nag ingon, "Nganong pagapatyon siya? Unsay iyang nabuhat?" Kining maong pakilooy ngadto sa han nakapadugang sa iyang satanasnon nga kapintas, ug ang bangkaw nga iyang giandam alang kang David, karon iyang gilabay ngadto sa iyang kaugalingon nga anak. {PM 813.2}

Ang prinsipe nasubo ug naglagot, ug sa iyang pagbiya sa presensya nga harianon dili na siya usa ka dinapit sa kumbira. Nayuko ang iyang kalag tungod sa kaguol, samtang siya mibalik sa gikasabutan nga takna, ngadto sa dapit diin si David makahibalo sa mga laraw sa hari nganha kaniya. Ang matag usa kanila migakus sa liog sa usa, ug sila nanghilak sa hilabihan gayud. Ang maitum nga pagbati sa hari naghatag ug landong sa kinabuhi sa duruha ka mga batan on, ug ang ilang kasubo hilabihan kaayo Ang katapusang mga pulong ni Jonathan nahulog sa igdulongog ni David sa diha nga sila nagbulag aron sa pagsunod sa ilang nagkalahi nga mga dalan, nga nag ingon, "Lakaw sa pakigdait tungod kay kita nakapanumpa na sa ngalan ni Jehova, nga nagaingon: Si Jehova magapataliwala kanako ug kanimo, ug sa kinataliwad an sa akong kaliwat ug sa imong kaliwat sa walay katapusan." {PM 814.1}

Ang anak sa hari mipauli ngadto sa Gabaa, ug si David midali sa pagabut sa Nob. ang usa ka ciudad nga pipila na lamang ka milyas ang gilayon, ug iya sa banay ni Benjamin. Ang tabernakulo nadala nganhi niining dapita gikan sa Silo, ug dinhi si Ahimelech ang labaw nga sacerdote nag alagad. Wala mahibalo si David kong asa siya paingon alang sa pagdangop, gawas nga ngadto sa ulipon sa Dios. Natingala ang sacerdote nga nagtan aw kaniya sa iyang pag abut, nga nagdali, ug daw nag inusara, uban sa panagway nga may kahingawa ug kaguol. Nagpakisayud siya sa hinungdan sa iyang pagkatanpas didto. Ang batan on nga tawo kanunay nga diha sa kahadlok nga hidiskobrehan, ug diha sa iyang hilabihan nga kalisud midangop sa pagpamakak. Iyang gibakakan ang sacerdote nga gipadala siya sa hari sa usa ka sekreto nga bulohaton, nga nagkinahanglan sa labing dali. Dinhi iyang gipaila ang kakulang sa pagtuo sa Dios, ug ang iyang sala miresulta sa kamatayon sa labaw nga sacerdote. Kong ang mga kamatuoran gipahayag pa unta sa labing matin aw, si Amhimelech makahibalo unta sa paagi nga pagasundon sa pag amping sa iyang kinabuhi Ang Dios nagamando nga ang pagkamatinuoron maoy magatimaan sa iyang katawohan, bisan diha sa labing dako nga katalagman. Si David nangayo sa sacerdote ug lima ka buok nga tinapay. Ang sacerdote wala sa gipangayo ni David gawas sa binalaan nga tinapay, apan si David milampus sa pagkoha sa iyang mga pagduhaduha, ug nakoha ang tinapay aron sa pagbusog sa iyang kagutom. {PM 814.2}

Apan may usa ka bag ong katalagman ang mituyhakaw sa iyang kaugalingon tungod kay si Doeg, ang pangulo sa mga magbalantay sa mga panon ni Saul, kinsa nagpaila sa pagtuo sa mga Hebreohanon, diha niining higayona aron sa pagbayad sa iyang mga panaad diha sa dapit nga pagasimbahan. Sa pagkakita ni David niining tawohana, naninguha siya sa pagdali aron sa pagsiguro ug laing dapit nga dalangpanan, ug sa pagkoha ug mga hinagiban nga niini iyang gamiton sa pagpanalipod sa iyang kaugalingon kong ang pagpanalipod kinahanglan man ugaling. Nangayo siya kang Ahimelech ug usa ka pinuti, ug gitubag nga siya walay pinuti gawas sa pinuti ni Goliath nga gitipigan diha sa tabernakulo ingon nga usa ka handumanan. Si David mitubag nga nag ingon, “Walay lain sama niana; ihatag kana kanako.” Nabuhi pag usab ang iyang kaisug samtang siya nagkaput sa pinuti nga gigamit niya sa paglaglag sa hawod sa mga Filistehanon. {PM 815.1}

Si David mikalagiw ngadto kang Achis, ang hari sa Gath; kay siya nagbati nga mas luwas siya diha sa taliwala sa mga kaaway sa iyang katawohan kay diha sa gingharian ni Saul. Apan gitaho ngadto kang Achis, nga si David mao ang tawo nga nagpatay sa hawod sa mga Filistehanon sa pipila ka mga tuig ning agi; ug karon siya nga nangita ug dalangpanan diha sa mga kaaway sa Israel, nakamatngon sa iyang kaugalingon nga diha sa dakong katalagman. Apan pinaagi sa pagpabuangbuang, iyang nalimbongan ang iyang mga kaaway, ug sa ingon niini siya nakahimo sa iyang pagkalagiw. {PM 815.2}

Ang unang sayop ni David mao ang iyang walay pagsalig sa Dios didto sa Nob, ug ang ikaduha niyang sayop mao ang iyang limbong diha sa atubangan ni Achis. Si David nakapasundayag ug halangdon nga mga taras sa kinaiya, ug ang iyang pamatasan nakapahimuot sa katawohan; apan samtang nag abut kaniya ang pagsulay, nauyog ang iyang pagtuo, ug ang kaluyahon nga tawohanon ningtungha. Iyang nakita diha sa matagtawo nga usa ka tigpaniid ug usa ka mabudhion. Diha sa usa ka dakong emerhensya, si David mihangad sa itaas ngadto sa Dios uban sa makanunayon nga mata sa pagtuo, ug nakabuntog sa higante nga Filistehanon. Mituo siya diha sa Dios, ug milakaw siya tungod sa Iyang ngalan. Apan samtang siya ginapangita ug gilutos, ang kalibog ug ang pagsagmuyo hapit nakapatago sa iyang langitnong Amahan gikan sa iyang panan aw. {PM 815.3}

Apan kini nga eksperensya nagtudlo kang David sa kaalam; kay kini maoy nakapamangno niya sa iyang kaluyahon, ug sa pagkakinahanglan sa kanunay nga pagsalig sa Dios. Oh, pagkabililhon sa matam is nga impluwensya sa Fspiritu sa Dios samtang kini magaabut ngadto sa nasubo o sa nawad an ug paglaum nga mga kalag, nga magadasig sa naluya, magapalig on sa mga walay umoy, ug magahatag ug kaisug ug panabang ngadto sa ginasulayan nga mga ulipon ni Jehova! Oh, daw unsa nga Dios siya alang kanato, nga nagdumala sa dakong kaaghop sa masalaypon, ug nagapaila sa iyang pailob ug sa kalumo diha sa kalisdanan, ug sa diha nga kita masanapan sa ubang dagko nga kasub anan! {PM 816.1}

Ang matag kapakyasan sa mga anak sa Dios nagagumikan sa ilang kakulang sa pagtuo. Sa diha nga libutan sa mga landong ang kalag, sa diha nga kita magkinahanglan sa kahayag ug

sa giya, kinahanglan kita nga mohangad; adunay kahayag sa unahan sa kangitngit. Si David dili unta magpawala ug pagsalig sa Dios bisan sa usa ka gutling. May hinungdan siya nga magsalig Kaniya; siya mao ang dinihog ni Jehova, ug diha sa taliwala sa katalagman siya gipanalipdan sa mga manolunda sa Dios; gisangkapan siya sa kaisug sa pagbuhat ug kahibolongang mga butang; ug kong iya pa nga gikoha ang iyang hunahuna gikan sa makapabalaka nga kahimtang diin siya gibutang, ug naghunahuna sa gahum sa Dios ug sa iyang pagkahalangdon, magmalinawon unta siya bisan diha sa taliwala sa mga landong sa kamatayon; uban sa pagsalig mahimo niya ang pagsubli sa saad ni Jehova nga nag ingon: "Ang mga bukid kaha mapapha, ug ang mga bungtod mabalhin; apan ang mahigugmaong kalolot dili mobulag kanimo, ni ang Akong tugon sa pakigdait mabalhin." Isaias 54:10. {PM 816.2}

Sa taliwala sa kabukiran sa Juda, si David nangita ug dalangpanan gikan sa paggukod kaniya ni Saul. Nahimong maayo ang iyang pagkalagiw ngadto sa langub sa Adullam, ang usa ka dapit, nga uban sa gamay nga puwersa, makasukol batok sa usa ka dakong kasundalohan. "Ug sa diha nga ang iyang mga igsoon ug ang tibook nga panimalav sa iyang amahan nakadungog niana sila nanglugsong ngadto kaniya." Ang panimalay ni David wala magbati ug kasigurohan, ingon nga nahibalo nga sa bisan unsa nga panahon ang mga panahap ni Saul mahapunta batok kanila tungod sa ilang relasyon kang David. Karon sila nakakat on kong unsang umalabut nga pagahibaloan sa kadaghanan sa Israel nga ang Dios nagpili kang David ingon nga umalabut nga hari sa iyang katawohan; ug sila nagtoo nga sila mas luwas uban kaniya, bisan pa siya usa ka layas diha sa nag inusara nga langob, kay sila nga sa kasamtangan mabukas ngadto sa binuringog nga kapungot sa usa ka abughoan nga hari. {PM 816.3}

Didto sa langob sa Adullam, ang panimalay nahiusa diha sa maduyogon nga pagbati ug sa gugma. Ang anak ni Isai nakakomposo sa usa ka honi inubanan sa tingog ug sa alpa samtang siya mikanta, "Ania karon, pagkamaayo ug pagkamalipayon gayud sa mga magsuon nga managpuyo sa paghiusa!" Salmo 133:1. Natilawan niya ang kapait sa walay pagsalig diha sa iyang kaugalingong mga igsoon; ug sa kauyonan nga mao ningkoha sa dapit sa panagbingkil, ug nagdala ug kalipay ngadto sa kasingkasing sa hininginlan. Dinhing dapita nga gikomposo ni David ang Salmo 57. {PM 817.1}

Wala madugay nga ang pundok ni David giiponan sa uban nga nagtinguha sa paglikay sa mga pamugos sa hari. Dihay daghan nga nawad an sa ilang pagsalig diha sa magmamando sa Israel, tungod kay ilang nakita nga wala na siya giyahi sa Espiritu ni Jehova. "Ug ang tagsatagsa nga adunay kasakit, ug ang tagsatagsa nga adunay utang, ug ang tagsatagsa nga adunay pagmulo," midangop ngadto kang David, "ug siya nahimong kapitan sa ibabaw nila; ug dihay duolan sa upat ka gatus ka tawo uban kaniya." Dinhi si David may usa ka gamay nga gingharian nga iyang kaugalingon, ug dinhi niini nagpasulabi ang kahusay ug disiplina. Apan bisan niining iyang hilit nga dapit sa kabukiran, wala siya magbati sa kasigurohan; kay

kanunay siya nga nagdawat ug ebidensya nga ang hari wala mobiya sa iyang tinguha sa pagpatay kaniya. {PM 817.2}

Iyang napalgan ang usa ka dalangpanan alang sa iyang mga ginikanan diha sa hari sa Moab, ug unya, sa usa ka pasidaan sa katalagman gikan sa usa ka manalagna ni Jehova, mikalagiw siya gikan sa iyang gitagoan ngadto sa lasang sa Hareth. Ang eksperensya nga giagian ni David dili nga wala kinahanglana o walay bunga. Gihatagan siya sa Dios ug malisud nga disiplina aron sa pag andam kaniya nga mahimong usa ka maalamon nga henenl, ingon man nga usa ka matarung ug maloloy on nga hari. Uban sa iyang diyutay nga pundok sa mga layas siya nagapangandam sa pagkoha sa bulohaton nga si Saul, tungod sa iyang dautang pagbati ug binuta nga pagkawalay kaalam naghimo kaniya nga dili na angay sa maong bulohaton. Ang mga tawo dili makapahawa gikan sa tambag sa Dios, ug sa gihapon magahawid nianang pagkalinaw ug kaalam nga makahimo kanila sa pagbuhat uban sa hustisya ug sa paghukom. Walay kaburingog nga hilabihan ka makahahadlok, hilabihan ka walay paglaum, kay sa pagsunod sa tawohanon nga kaalam, nga wala magiyahi sa kaalam sa Dios. {PM 817.3}

Si Saul sigi nga nagapangandam sa paglit ag ug sa pagdakop ni David diha sa langob sa Adullam, ug sa diha nga nahibaloan nga si David mibiya na niining maong dapit nga dalangpanan, ang hari nasuko pag ayo. Alang. kang Saul ang pagkalagiw ni David maoy usa ka katingalahan. Iya lamang nga naisip nga may mga mabudhion diha sa iyang campo nga maoy nagpahibalo sa anak ni Isai mahitungod sa iyang kaduol ug sa iyang tuyo. {PM 818.1}

Iyang gipamatud an ngadto sa iyang mga magtatambag nga may usa ka kasabutan nga gihimo batok kaniya, ug uban sa tanyag sa dato nga mga gasa ug mga katungdanan nga may dungog iyang gihiphipan sila sa pagpadayag kong kinsa sa taliwala sa iyang katawohan ang nakighigala ni David. Si Doeg nahimo nga usa ka tingpahibalo. Ingon nga napalihok sa ambisyon ug sa pagkamaibugon, ug tungod sa iyang pagdumot sa sacerdote, nga nagbadlong sa iyang mga sala, si Doeg mitaho sa pagduaw ni David kang Ahimelech nga nagrepresentar sa butang nga nakapahaling sa kasuko ni Saul batok sa tawo sa Dios. Ang mga pulong niadtong samokan nga dila nakapasilaub sa labing dautan nga mga pagbati diha sa kasingkasing ni Saul. Naglagot sa hilabihan nga kapungot, iyang gipahayag nga ang tibook nga panimalay sa sacerdote pagapatyon. Ug ang makalilisang nga mando gipatuman. Dili lamang ang sa pamilya ra ni Ahimelech, kondili hasta ang panimalay sa iyang amahan “kawaloan ug lima ka tawo nga nagsaput sa ephod nga lino,“ang napatay sa mamomuno nga kamot ni Doeg, ilalum sa sugo sa hari {PM 818.2}

“Ug sa Nob, ang ciudad sa mga sacerdote, iyang gisamaran pinaagi sa sulab sa pinuti, ang lalake ug babaye, kabataan ug mga masuso, ug mga baka ug mga asno, ug mga karnero pinaagi sa sulab sa pinuti.” Mao kini ang nahimo ni Saul ilalum sa pagmando ni Satanas. Sa diha nga ang Dios nag ingon nga ang pagkadautan sa mga Amalekanhon napuno na ug nagsugo kaniya sa paglaglag kanila sa hilabihan gayud, siya naghunahuna sa iyang kaugalingon nga maloloy on ra kaayo nga magtuman sa diosnon nga hukom, ug iyang

gipalingkawas kadtong gimbut an sa Dios nga pagalaglagon; apan karon, nga walay sugo gikan sa Dios, ilalum sa paggiya ni Satanas, mahimo niya ang pagpatay sa mga sacerdote ni Jehova, ug magdala ug kalaglagan ibabaw sa mga pumopuyo sa Nob. Mao kini ang pagkabaliko sa tawohanon nga kasingkasing nga nagdumili sa paggiya sa Dios. {PM 818.3}

Kining maong binuhatan nagpuno sa tibook Israel sa kalisang. Ang hari nga ilang napili mao ang naghimo niini nga pagpanamastamas; ug nagbuhat lamang siya sunod sa paagi sa mga hari sa ubang mga nasud nga wala mahadlok sa Dios. Ang arka diha uban kanila; apan ang mga sacerdote nga kanila sila nangutana gipamatay sa pinuti. Unsa kaha ang mosunod? {PM 819.1}

Kapitulo 66. Ang Pagkamapasayloon ni David

Kining kapituluha gibase sa 1 Samuel 22:20-23;23-27.

Tapus sa binanyaga nga pagpamatay ni Saul sa mga sacerdote ni Jehova, “usa sa mga anak nga lalake ni Ahimelech, ang anak nga lalake ni Ahitob, nga ginganlan si Abiathar, nakagawas ug mikalagiw sunod kang David. Ug gisuginlan ni Abiathar si David nga gipamatay ni Saul ang mga sacerdote ni Jehova. Ug si David miingon kang Abiathar, hibaloan ko niadtong adlawa nga si Doeg nga Edomhanon didto, nga sa walay duhaduha mosugilon gayud siya kang Saul: ako ang nakaingon sa kamatayon sa tanang mga tawo sa balay sa imong amahan. Pabilin ka uban kanako, ayaw kahadlok. kay sila nga nagapangita sa akong kinabuhi, nagapangita sa imong kinabuhi: kay uban kanako ikaw mahamutang sa malig on nga pagbantay.” {PM 820.1}

Ingon nga gipangita gihapon sa hari, si David wala makakita ug dapit nga kapahulayan o dapit sa kasigurohan. Didto sa Keila ang iyang maisug nga pundok nagluwas sa lungsod gikan sa pagkamailog sa mga Filistehanon, apan sila dili luwas, bisan sa taliwala sa katawohan nga ilang giluwas. Gikan sa Keila misibug sila ngadto sa Ziph. {PM 820.2}

Niining higayona, sa diha nga dihay pipila lamang ka mahayag nga mga dapit sa dalan ni David, nalipay siya sa pagdawat sa wala dahuma nga pagduaw ni Jonathan, nga nakahibalo sa dapit nga iyang gitagoan. Bililhon ang mga takna nga nanglabay sa ilang panag uban. Ilang giasoy ang ilang nagkalainlain nga mga eksperensya, ug gipalig on ni Jonathan ang kasingkasing ni David nga nag ingon, “Ayaw kahadlok; kay ang kamot ni Saul nga akong amahan dili makakaplag kanimo; ug ikaw mahimong hari ibabaw sa Israel, ug ako ang sunod kanimo; ug niana usab si Saul nga akong amahan nanghibalo.” Samtang sila naghisgutanay sa kahibulungang mga pagdumala sa Dios kang David, ang ginapangita nga layas nadasig pag ayo. “Ug silang duruha naghimo ug pakigsaad sa atubangan ni Jehova: ug si David nagpuyo sa kalasangan ug si Jonathan miadto sa iyang balay.” {PM 820.3}

Tapus sa pagduaw ni Jonathan, mipadasig si David sa iyang kalag uban sa mga alawiton sa pagdayeg, ang iyang tingog giduyogan sa iyang alpa samtang siya nag awit: {PM 820.4}

"Kang Jehova midangop ako:
Unsaon ninyo pag ingon sa akong kalag,
Kumalagiw ka ngadto sa bukid ingon sa usa ka langgam;
Kay, ania karon, ang mga dautan nagabawog sa pana,
Ginaandam nila ang ilang mga udyong sa ibabaw sa pisi,
Aron sa pagpana gikan sa kangitngit niadtong mga matul id sa kasingkasing;
Kong ang mga patukuranan pagagun obon,
Unsa man ang arang mahimo sa matarung?
Si Jehova anaa sa iyang templo nga balaan;
Si Jehova, ang iyang trono atua sa langit;
Ang iyang mga mata nagatan aw,
ang iyang mga tabontabon nagasulay, sa mga anak sa mga tawo.
Si Jehova nagasulay sa matarung;
Apan ang dautan ug ang nahagugma
sa pagpanlupig, ginadumtan sa iyang kalag."

Salmo 11:1-5. {PM 821.1}

Ang mga Ziphihanon, sa kang kinsang lasangon nga mga dapit misulod si David gikan sa Keila, nagpadala ug pulong ngadto kang Saul didto sa Gabaa nga sila nahibalo diin si David magatago, ug nga sila mogiya sa hari ngadto sa iyang dapit nga pahulayan. Apan si David, nga gipasidan an sa ilang mga laraw, ningbalhin sa iyang nahimutangan, ug nangita ug dalangpanan diha sa mga bukid nga diha sa taliwala sa Maon ug sa Dagat nga Patay. {PM 821.2}

May tawo na man nga gipadala ngadto kang Saul nga nag ingon: "Ania karon, si David atua sa kamingawan sa Engaddi. Unya si Saul mikoha ug tulo ka libo ka mga piniling tawo gikan sa tibook nga Israel, ug miadto sa pagpangita kang David ug sa iyang mga tawo ibabaw sa mga bato sa mga kanding nga ihalas." Si David may unom ka gatus lamang ka tawo diha sa iyang panon, samtang si Saul may kasundalohan nga tulo ka libo. Diha sa usa ka hilit nga langob ang anak ni Isai ug ang iyang mga tawo naghulat alang sa pagdumala sa Dios kong unsa ang arang pagabuhaton. Samtang si Saul nagdali sa iyang agianan ngadto sa mga kabukiran, ningtipas siya ug ningsulod nga nag inusara, diha sa maong langob nga gitagoan ni David ug sa iyang mga tawo. Sa diha nga nakita kini sa mga tawo ni David, ilang gisugyotan ang ilang pangulo sa pagpatay ni Saul. Ang hitabo nga ang hari anaa karon sa ilang gahum ilang gisabut nga dil kaduhaduhaan nga ebidensya nga ang Dios sa iyang kaugalingon nagtugyan sa kaaway nganha sa ilang kamot, aron nga ilang patyon siya. Natintal si David sa pag uyon sa ilang panglantaw mahitungod sa butang; apan ang tingog sa tanlag misulti nganha kaniya nga nag ingon, "Ayaw pagdapati ang dinihog ni Jehova." {PM 821.3}

Ang mga tawo ni David dili pa buot mobiya kang Saul diha sa kalinaw, ug ilang gipahinumduman ang ilang komander sa mga pulong sa Dios nga nag ingon, "Ania karon. akong itugyan ang imong kaaway nganha sa imong kamot, ug ikaw mabuhat kaniya sumala

sa maayo kanimo. Unya si David mitindog, ug giputlan ang sidsid sa saput n Saul sa tago. Apan sa ulahi ang iyang tanlag nagsamok kaniya, tungod kay iyang giputlan sa sidsid ang saput ni Saul. {PM 822.1}

Si Saul mitindog ug migula gikan sa langob aron sa pagpadayon sa iyang pagpangita, sa diha nga ang usa ka tingog nadungog sa iyang nahikurat nga igdulongog, nga nagaingon, “Akong ginoong hari.’ Siya miliso aron sa pagtan aw kong kinsa ang nakigsulti kaniya, ug ania karon! siya mao ang anak ni Isai, ang tawo nga sa dugay nang panahon iyang gitinguha nga mahulog sa iyang gahum aron iyang mapatay siya. Si David miyukbo sa iyang kaugalingon ngadto sa hari nagaila kaniya nga iyang agalon. Unya siya misulti ngadto kang Sau. niining maong mga pulong: “Nganong namati ka sa mga pulong sa mga tawo, nga nagaingon: Ania karon, si David nagapangita sa pagdagmal kanimo? Ania karon, niining adlawa ang imong mata nakakita kong giunsa sa pagtugyan ni Jehova kanimo niining adlawa sa akong kamut didto sa langob: ug ang uban nagsugyot kanako sa pagpatay kanimo; apan ang akong mata nagluwas kanimo; ug ako miingon: Dili ko bakyawon ang akong kamot batok sa akong ginoo; kay siya mao ang dinihog ni Jehova. Labut pa, amahan ko, tan awa, oo tan awa, ang sidsid sa imong saput, ug wala ko ikaw patya, hibaloan mo ug tan awa nga wala gayud ing dautan, ni paglapas sa akong kamot, ug wala ako makasala batok kanimo, bisan pa nagapangita ikaw sa akong kinabuhi sa pagkoha niini.” {PM 822.2}

Sa pagkadungog ni Saul sa mga pulong ni David, napaubos siya, ug walay nahimo kondili ang pag ila sa ilang pagkatuohan. Natandog pagayo ang iyang mga igbalati sa iyang pagkaamgo kong unsa ka hingpit nga diha siya sa gahum sa tawo kang kinsang kinabuhi iyang gipangita. Si David nagtindog sa atubangan niya nga nahibalo sa iyang pagkawalay sala. Uban sa espiritu nga nahumok, si Saul nakatuwaw, “Mao ba kini ang imong tingog, anak ko nga David? Ug gipatugbaw ni Saul ang iyang tingog ug mihilak.” Unya siya mipahayag ngadto kang David: “Ikaw labi pang matarung kay kanako; kay ikaw naghatag kanako ug maayo, samtang gihatag ko kanimo ang dautan...Kay kong ang usa ka tawo makakaplag sa iyang kaaway, buhian ba kaha siya sa minaayo niya? Busa si Jehova nagbalus kanimo sa maayo tungod sa imong gibuhat kanako niining adlawa. Ug karon, tan awa, ako nahibalo nga ikaw sa walay duhaduha naghari gayud, ug nga ang gingharian sa Israel mamalig on diha sa imong kamot.” Ug si David naghimo ug usa ka pakigsaad uban kang Saul nga sa diha nga kini mahitabo iyang tagdon ug maayo ang balay ni Saul, ug dili putlon ang iyang ngalan. {PM 822.3}

Ingon nga nahibalo sa kaniadto nga tunong ni Saul, si David wala magsalig sa mga pasalig sa hari, ni naglaum siya nga ang iyang mahinulsolon nga kahimtang magpadayon ug dugay. Busa sa diha nga si Saul mipauli ngadto sa iyang puloy anan, si David nagpabilin diha sa mga salipdanan sa mga bukid. {PM 825.1}

Ang pagdumot nga ginahambin ngadto sa mga ulipon sa Dios niadtong nagtugyan ngadto sa gahum ni Satanas, mausab usahay ngadto sa usa ka pagbati sa pagpasig uli ug sa kahimuot; apan ang kausaban dili magmatuud kanunay nga malungtaron. Tapus ang dautan ug

hunahuna nga katawohan nakahimo ug nakasulti ug dautan nga mga butang batok sa mga sulogoon ni Jehova, ang pagtoo nga sila diha sa kasaypanan usahay halalum ang pagkupot niini sa ilang mga hunahuna. Ang Espiritu ni Jehova nagapanlimbasug uban kanila, ug ilang ipaubos ang ilang mga kasingkasing sa atubangan sa Dios, ug sa atubangan nila kinsang inpluwensya ilang gisingkamutan sa paglaglag, ug ilang mabalhin ang ilang dalan nganha kanila. Apan sa diha nga ilang buksan pag usab ang pultahan ngadto sa mga sugyot sa dautan, mabuhi pagusab ang daan nga mga pagduhaduha, mapukaw ang daan nga pagdumot, ug sila mobalik sa pagbuhat sa sama nga buhat nga ilang gibasulan, ug gibiyaan sa usa ka panahon. Sa makausa pa sila magsulti ug dautan, magapasangil ug magasaway diha sa labing mapait nga paagi sa maong mga tawo ngadto kang kinsa sila naghimo sa labing mapainubsanon nga pagsugid. Si Satanas makagamit sa maong mga kalag uban sa dako pa nga gahum tapus ang maong paagi ginasunod kay sa iyang nahimo kaniadto, tungod kay sila nakasala batok sa dako pa nga kahayag. {PM 825.2}

“Ug si Samuel namatay; ug ang tibook nga Israel nanagtigum pagtingub sa ilang kaugalingon, ug nagminatay tungod kaniya, ug gilubong siya didto sa balay niya sa Rama.” Ang kamatayon ni Samuel giila nga usa ka pildihan nga dili mahulipan sa nasud sa Israel. Ang usa ka dako ug maayong manalagna ug usa ka inila nga maghuhukom napuk an diha sa kamatayon; ug ang kasubo sa katawohan halalum ug kinasingkasing. Gikan sa iyang pagkabatan on ngadto sa unahan pa, si Samuel naglakaw sa atubangan sa Israel diha sa kaugdang sa iyang kasingkasing; bisan pa nga si Saul mao ang giila nga hari, si Samuel nakagamit sa labaw pa ka gamhanan nga inpluwensya kay kaniya, tungod kay ang iyang kaagi maoy usa sa pagkamatinumanon, sa pagsugot ug sa paghalad. Atong mabasa nga siya naghukom sa Israel sa tanang mga adlaw sa iyang kinabuhi. {PM 826.1}

Samtang gitandi sa katawohan ang tumong ni Saul sa kang Samuel, ilang nakita kong unsa nga sayop ang ilang nahimo diha sa pagtinguha ug hari aron dili sila malahi gikan sa mga nasud nga naglibut kanila. Daghan ang nagtan aw uban ang kahadlok sa kahimtang sa katilingban. nga tulin nga nalibadurahan sa pagkawalay tinuhoan ug dili diosnon. Ang panig ingnan sa ilang hari nagahimo ug halapad nga inpluwensya, ug nagbalata pag ayo ang Israel tungod sa kamatayon ni Samuel, ang manalagna ni Jehova. {PM 826.2}

Ang nasud nawad an sa magtutukod ug presidente sa balaang mga tulunghaan niini; apan dili mao ang tanan. Ang nasud nawad an sa usa ngadto kaniya naanad ang katawohan sa pagsumbong sa ilang dagko nga mga kasamok nawala kanila ang usa nga kanunay nagapangaliya sa Dios alang sa labing maayo nga tinguha sa katawohan niini. Ang pagpangamuyo ni Samuel naghatag ug pagbati sa kasigurohan; kay “ang pagpangamuyo sa tawong matarung dako ug kahimoan.” Santiago 5:16. Karon ang katawohan nagbati nga ang Dios nagbiya kanila. Ang hari daw ubos ug diyutay sa usa ka huramentado. Ang hustisya gituis, ug ang kahusay nahimong kalamukar. {PM 826.3}

Sa diha nga ang nasud nakutaw sa pagdinumtanay sa sulod, sa diha nga ang malinawon, ug ang mahadlokon sa Dios nga tambag ni Samuel nga labing gikinahanglan, gipapahulay sa

Dios ang tigulang na ang ulipon niya. Mapait ang mga pagpalandong sa katawohan samtang ilang gitan aw ang iyang mahilum nga lubnganan, ug nahinumdum sa ilang kabuang sa pagsalikway kaniya ingon nga ilang magmamando; tungod kay siya may suod kaayo nga kadugtongan sa Langit nga daw iyang nabugkos ang tibook Israel ngadto sa trono ni Jehova. Si Samuel mao ang nagtudlo kanila sa paghigugma ug sa pagsugot sa Dios; apan karon nga patay na siya, ang katawohan nagbati nga sila gibiyaan ngadto sa mga kalooy sa usa ka hari nga natipon kang Satanas, ug gusto nga mahimulag ang katawohan nagbati nga sila gibiyaan ngadto sa mga kalooy sa usa ka hari nga natipon kang Satanas, ug gusto nga mahimulag ang katawohan gikan sa Dios ug sa langit. {PM 826.4}

Wala makatambong si David sa paglubong ni Samuel; apan siya nagbalata alang kaniya ingon ka halalum ug ka malumo sa usa ka matinumanon nga anak nga magbalata alang sa usa ka mahigugmaon nga amahan. Siya nasayud nga ang kamatayon ni Samuel nakabungkag sa lain na man nga higut sa pagpugong gikan sa mga kalihokan ni Saul, ug siya nagbati nga dili kaayo siguro kay sa buhi pa ang manalagna. Samtang ang pagtagad ni Saul diha pa sa pagbalata tungod sa kamatayon ni Samuel, si David nangukasyon sa pagpangita ug usa ka dapit nga dako pa ug pagkawalay kuyaw; busa mikalagiw siya ngadto sa kamingawan sa Paran. Dinhi niining dapita nga iyang nakomposo ang Salmo 120 ug 121. Niining awaaw nga mga kalasangan, nga nag ila nga patay na ang manalagna, ug ang hari mao ang iyang kaaway, siya miawit: {PM 827.1}

"Ang akong tabang nagagikan kang Jehova,
Nga nagbuhat sa langit ug sa yuta.
Dili niya itugot nga mahidalin as ang imong mga tiil:
Siya nga nagabantay kanimo dili mahatagpilaw.
Ania karon, Siya nga nagabantay sa Israel Dili mahatagpilaw ni mahikatulog...
Si Jehova magabantay kanimo gikan sa tanan nga kadautan;
Siya magabantay sa imong kalag.
Si Jehova magabantay sa imong paggula ug sa imong pagsulod
Sukad karon ngadto sa umalabut ug sa walay katapusan."

Salmo 121:2-8. {PM 827.2}

Samtang si David ug ang iyang mga tawo diha sa kamingawan sa Paran, ilang gipanalipdan gikan sa mga panulis sa mga manonulis sa mga panon sa carnero ug sa mga baka sa usa ka bahandianon nga tawo nga ginganlan si Nabal, nga may dako kaayo nga mga kabtangan diha sa mao nga dapit. Si Nabal kaliwat ni Caleb, apan ang iyang taras bastoson ug tihik Panahon kadto sa pag alot sa mga carnero, usa ka panahon sa pagkamaabiabihon. Si David ug ang iyang mga tawo nagkinahanglan pag ayo sa mga tagana sa pagkaon; ug sumala sa batasan sa maong mga panahon, ang anak ni Isai nagpadala ug napulo ka mga batan ong lalake ngadto kang Nabal, nga nagmando kanila sa paghatag kaniya ug katahuran sa ngalan sa ilang agalon; ug nagpuno sa pag ingon, "Ug kini mao ang ipamolong ninyo kaniya nga nagapuyo sa pagkamauswagon: Ang pakigdait anaa kanimo, ug ang pakigdait anaa sa imong

balay, ug ang pakigdait anaa sa tanan nga kanimo. Ug karon ako nakadungog nga ikaw adunay mga mag aalot, ang imong mga magbalantay ania na uban kanamo karon, ug wala sila namo unsaa, ni may bisan unsa nga nakulang kanila, sa tanang panahon nga didto sila sa Carmelo. Pangutan a ang imong mga batan ong lalake, ug sila magasugilon kanimo; sa maong hinungdan itugot nga may kahimut an ang mga batan ong lalake sa imong mga mata; kay kami nahianhi sa usa ka maayong adlaw: ihatag, ako nangaliyupo kanimo, bisan unsa nga makaanha sa imong kamot, ug sa imong mga sulogoon, ug sa imong anak nga lalake nga si David." {PM 827.3}

Si David ug ang iyang mga tawo nahimong sama sa usa ka kota sa panalipod ngadto sa mga magbalantay ug sa mga panon ni Nabal; ug karon kining tawo nga dato gipangayoan sa paghatag gikan sa iyang kaadunahan sa pipila nga hinabang alang sa mga kinahanglanon nila nga nakahimo kaniya sa maong mapuslanon nga pag alagad. Si David ug ang iyang mga tawo makahimo sa pagpahimulos alang sa ilang kaugalingon gikan sa mga panon sa mga carnero ug sa mga baka; apan wala kini nila buhata. Gidumala nila ang ilang kaugalingon sa matinud anon nga paagi. Ang ilang kalooy nawala diha kang Nabal. Ang tubag nga iyang gibalik ngadto kang David nagpaila sa iyang kinaiya "Kinsa ba si David? Ug kinsa ba ang anak nga lalake ni Isai? adunay daghang mga sulogoon karong mga adlawa nga ang tagsatagsa ka tawo mobulag sa iyang agalon. Kohaon ko diay ang akong tinapay, ug ang akong tubig, ug ang akong inihaw nga akong gipatay alang sa akong mag aalot, ug ihatag ko ba kini sa mga tawo nga wala nako hibaloi kong diin sila gikan? {PM 828.1}

Sa paghibalik sa mga batan on nga walay dala, ug nag asoy sa nahitabo ngadto kang David, naglagot siya pag ayo. Iyang gimandoan ang iyang mga tawo sa pagsangkap sa ilang kaugalingon alang sa usa ka sangka; kay siya nakahukom sa pagsilot sa tawo nga nagdumili kaniya sa iyang katungod, ug gidugangan ang kadaut sa insulto. Kining mahinavkon nga kalihokan labaw nga uyon sa taras ni Saul kay sa kang David; apan ang anak ni Isai nagkinahanglan pa sa pagkat on sa mga leksyon sa pailob diha sa tulunghaan sa kasakitan. {PM 828.2}

Usa sa mga sulogoon ni Nabal midali sa pag adto kang Abigail, ang asawa ni Nabal, tapus niya papaulia ang mga batan ong lalake ni David, ug gisultihan siya sa nahitabo. "Ania karon," siya miingon, "si David nagpadala ug mga sulogoon gikan sa kamingawan aron sa paghatag ug katahuran sa atong agalon; ug iyang gikasab an sila. Apan ang mga tawo maayo kaayo kanamo, ug wala kami nila hilabti, ni nawad an bisan unsa, sa kadugayon nga kami nagauban diha kanila sa didto kami sa mga kapatagan. Sila mao ang usa ka kota namo sa adlaw ug sa gabii, sa tanang higayon nga kami diha uban kanila nga nagabantay sa mga carnero. Busa karon ilha ug hunahunaa kong unsay imong pagabuhaton; kay dautan ang gitinguha batok sa atong agalon, ug batok sa tibook niyang balay." {PM 829.1}

Sa walay pagpakitambag sa iyang bana, o pagsulti kaniya sa iyang plano, si Abigail naghimo ug igoigo nga sangkap sa mga tagana, nga iyang gipaluwan sa mga asno ug iya kini nga gipauna ilalum sa mga sulogoon, ug siya sa iyang kaugalingon migula aron sa pagtagbo

sa panon ni David. Natagbo niya sila diha sa usa ka silonganan sa usa ka bungtod. “Ug sa diha nga si Abigail nakakita kang David siya midali, ug miyukbo ngadto sa yuta. Ug mihapa sa iyang mga tiil ug miingon: Kanako, ginoo ko, sa ibabaw nako mahulog ang kasal anan; ug tugoti nga ang imong sulogoon nga babaye, ako nangaliyupo kanimo, sa pagpasulti sa imong igdulongog,” Nakigsulti si Abigail kang David uban sa hilabihan nga kataha sama nga daw nakigsulti siya sa usa sumosunod nga hari. Sa mabiaybiayon si Nabal misinggit, “Kinsa ba si David?” apan si Abigail nagtawag kaniya nga “ginoo ko.” Uban sa mga pulong nga maaghop naninguha siya sa paglukmay sa iyang gisakitan nga mga pagbati, ug nangamuyo siya kaniya alang sa iyang bana. Sa walay pagpaaron ingnon o pagpagarbo, apan puno sa kaalam ug sa gugma sa Dios, si Abigail mipadayag sa kusog sa iyang paghalad ngadto sa iyang panimalay; ug iyang gipatin aw ngadto kang David nga ang walay puangod nga gibuhat sa iyang bana dili hinunahuna nga daan batok kaniya ingon nga usa ka personal nga pag insulto kaniya, apan mao lamang kadto ang pagsulbong sa usa ka dili malipayon ug dalo nga kinaiya. {PM 829.2}

“Busa karon, ginoo ko, ingon nga si Jehova buhi, ug ingon nga ang imong kalag buhi, sa nakita nga si Jehova nagpugong kanimo gikan sa pagpakasala tungod sa dugo, ug gikan sa pagpanimalus pinaagi sa imong kaugalingong kamot, busa karon, himoa nga ang imong mga kaaway, ug sila nga nangita ug kadautan sa akong ginoo nga mahasama kang Nabal.” Si Abigail wala mag angkon sa dungog niini nga pangatarungan aron sa pagliso ni David gikan sa iyang dinalian nga katuyoan, apan naghatag ngadto sa Dios sa kadungganan ug sa pagdayeg. Unya iyang gitanyag ang iyang dato nga tagana ingon nga usa ka halad sa pakigdait ngadto sa mga tawo ni David, ug sa gihapon nangamuyo nga daw siya sa iyang kaugalingon mao ang nakapasulbong sa kasilag ni David. {PM 830.1}

“Pasayloa, ako nangaliyupo kanimo,” siya miingon, “ang paglapas sa imong sulogoon nga babaye: kay sa pagkatinuod si Jehova magahimo ug usa ka malig ong balay sa akong ginoo, tungod kay ang akong ginoo mogubat sa mga gubat ni Jehova; ug ang dautan dili hikaplagan diha kanimo sa tanan nimong mga adlaw.” Pinaagi sa sambingay, gipresentar ni Abigail ang tumong nga kinahanglan pagasundon ni David. Siya moaway sa mga gubat ni Jehova. Siya dili magapangita sa pagpanimalus tungod sa personal nga mga kasaypanan, bisan pa ug gilutos sama sa usa ka mabudhion. Siya mipadayon sa pag ingon: “Ug bisan pa ang tawo motindog sa paglutos kanimo, ug sa pagpangita sa imong kalag, bisan pa niana ang kalag sa akong ginoo mahigut diha sa usa ka bugkos sa kinabuhi uban kang Jehova nga imong Dios; ...ug mahitabo, sa diha nga si Jehova maghimo sa akong ginoo sumala sa tanang kaayohan sa iyang gipamulong mahitungod kanimo, ug makatudlo na kanimo nga prinsipe ibabaw sa Israel nga kini dili mahimong kasakit kanimo, ni makapangdol sa kasingkasing sa akong ginoo, bisan ikaw makaula sa dugo sa walay gipasikaran, kun ang akong ginoo manimalus sa iyang kaugalingon: ug sa diha nga si Jehova magahimo ug maayo sa akong ginoo, unya hinumdumi ang imong sulogoon nga babaye.” 1 Samuel 25:29-31 {PM 830.2}

Kining maong mga pulong makagikan lamang sa mga ngabil sa usa nakaambit sa kaalam nga gikan sa itaas. Ang pagkadiosnon ni Abigail, sama sa kahumot sa usa ka bulak ning alisngaw ang tanan nga wala tuyoa sa buot diha sa nawong ug sa pulong ug sa lihok. Ang Espiritu sa Anak sa Dios nagpuyo diha sa iyang kalag. Ang iyang sinultihan nga gilamasan sa grasya ug puno sa pagkamaloloy on ug pakigdait, nagpakaylap sa usa ka inpluwensya nga langitnon. Ang maayong pagbati miabut kang David, ug siya mikurog sa iyang pagpamalandong kong unsa kaha unta ang mga sangputanan sa iyang dinalidali nga tuyo. “Bulahan ang mga magbubuhat ug kadaitan, kay sila pagatawgon nga mga anak sa Dios.” Mateo 5:9. Maayo unta ug may daghan pa nga sama niining babayhana sa Israel, nga makalukmay sa nasakitan nga mga pagbati, nga makapugong sa dalidalion nga mga pagbati, ug makabuntog sa dagkong mga kadautan pinaagi sa mga pulong sa malinawon ug maayong pagkamando nga kaalam. {PM 830.3}

Ang usa ka nahalad pag ayo nga kinabuhi nga Cristohanon kanunay nagasabwag ug kahayag ug kaharuhay ug pakigdait. Kini gipaila sa kaputli, sa kabuot, kayano, ug sa pagkamapuslan K.m ginamandoan nianang dili hakog nga gugma nga nakapabalaan sa inpluwensya. Kini nahupong ni Cristo, ug nagabilin ug usa ka dalan sa kahayag bisan diin moadto ang tag iya niini. Si Abigail maoy usa ka maalamon nga magbabadlong ug magtatambag. Ang kasuko ni David nahanaw ilalum sa gahum sa iyang inpluwensya ug pangatarungan. Nakabig siya nga siya nagsubay sa dili maalamon nga tumong, ug nawad an sa pagpugong sa iyang kaugalingon nga espiritu. {PM 831.1}

Uban sa mapainubsanon nga kasingkasing, iyang gidawat ang pagbadlong, nga napahiuyon sa iyang kaugalingon nga mga pulong nga nag ingon, “Itugot nga ang matarung modaug kanako, kini maoy usa ka kalooy; ipabadlong niya ako, kini maoy ingon sa lana.” Salmo 141:5. Siya naghatag ug mga pasalamat ug mga panalangin tungod kay si Abigail nagtambag kaniya sa husto. Adunay daghan nga, sa diha nga sila gibadlong, naghunahuna niini nga takus sa pagdayeg kong ilang gidawat ang badlong nga wala mahimong walay pailob; apan pagkadiyutay lamang ang nagdawat sa pagbadlong uban sa mapasalamaton nga kasingkasing, ug nagpanalangin kanila nga naninguha sa pagluwas kanila gikan sa pagpadayon sa usa ka dautan nga dalan. {PM 831.2}

Sa pagpauli ni Abigail sa iyang puloy anan, iyang nakaplagan si Nabal ug ang iyang mga dinapit diha sa kalipayan sa usa ka dakong kumbira, nga ilang gibalhin ngadto sa usa ka talan awon sa hinubog nga hudyaka. Sa pagkaugma na sa buntag niya tug ani ang iyang bana sa nahitabo diha sa iyang pagpakighinabi ni David. Sa tininuod, si Nabal maoy usa ka tawo nga talawan; ug sa diha nga iyang namatngonan kong unsa ka haduul nga magdala unta kaniya ngadto sa kalit nga kamatayon sa iyang binuang, daw giataki siya sa paralisis. Nahadlok nga si David magpadayon pa sa iyang tuyo sa pagpanimalus, nalisang siya pag ayo ug nalusno diha sa usa ka kahimtang nga walay mahimo nga pagkawalay panimuot. Human sa napulo ka adlaw siya namatay. Ang kinabuhi nga gihatag kaniya sa Dios nahimo lang nga usa ka tunglo ngadto sa kalibutan. Sa taliwala sa iyang paglipaylipay ug nagmasadyaon, ang Dios nag

ingon ngadto kaniya, sama sa iyang gisulti ngadto sa tawong dato diha sa sambingay nga nag ingon, “Karong gabhiona ang imong kalag pagakohaon gikan kanimo.” Lukas 12:20. {PM 831.3}

Sa ulahi gipangasawa ni David si Abigail. Siya bana na sa usa ka asawa; apan ang batasan sa mga nasud sa iyang panahon nagtuis sa iyang paghukom ug nag inpluwensya sa iyang mga lihok Bisan ang dagko ug maayong mga tawo nangasayop diha sa pagsunod sa mga batasan sa kalibutan. Ang mapait nga resulta sa pagpangasawa ug daghang mga asawa gibati kini sa dakong kaguol sa tibook nga kinabuhi ni David. {PM 832.1}

Sulod sa pipila ka mga bulan, si David nakaeksperensya ug kalinaw human sa kamatayon ni Samuel. Misibug na man siya ngadto sa mamingawon nga dapit sa mga Ziphihanon; apan kining maong mga kaaway, nga nagalaum sa koha sa kahimuot sa hari, nagsumbong kaniya mahitungod sa dapit nga gitagoan ni David. Kining mao nga kahibalo nakapukaw sa demonyo nga pagbati nga nahikatulog diha sa dughan ni Saul. Sa makausa pa, iyang gipasugoan ang iyang mga manggugubat ug iyang gipangunahan sa pagpangita ni David. Apan ang mahigalahon nga mga tigpaniid nagpahibalo kang David nga si Saul naggukod na man kaniya; ug uban sa pipila sa iyang mga tawo ni David nanuop sa pagtultul sa nahimutangan sa iyang kaaway. Gabii kadto, sa diha nga sa mabinantayon nga nagsulong, ilang nasum okan ang kampamento, ug ilang nakita sa atubangan nila ang mga balongbalong sa hari ug sa iyang mga alagad. Wala sila matikdi; tungod kay nangatulog ang tibook campo. Gitawag ni David ang iyang mga higala sa pag uban kaniya ngadto gayud sa taliwala sa kaaway. Agi ug tubag sa iyang pangutana, “Kinsay mokuyog kanako ngadto kang Saul sa campo?” Mitubag dayon si Abisai: “Ako molugsong uban kanimo.” {PM 832.2}

Nasalipdan sa maitum nga mga landong sa kabungtoran, si David ug ang iyang alagad misulod sa kampamento sa kaaway. Samtang sila nagtinguha sa pagtino sa tukma nga gidaghanon sa ilang mga kaaway, ilang nasum okan si Saul nga natulog, ang iyang bangkaw gipataruk sa yuta, ug ang usa ka tibud sa tubig ang diha sa iyang ulohan. Tapad kaniya naghigda si Abner, nga iyang pangulong komander, ug sa ilang palibut diha ang mga sundalo, nga hilabihan nga pagkatulog. Giitsa ni Abisai ang iyang bangkaw, ug miingon ngadto ni David, “Ang Dios nagtugyan sa imong kaaway sa imong kamot niining adlawa: busa karon tugoti ako sa pagbangkaw kaniya, ako nangaliyupo kanimo, uban niining bangkaw ngadto sa yuta sa usa ka pagsalibay, ug dili ako mobangkaw kaniya sa makaduha.” Mihulat siya sa pulong sa pagtugot; apan aihay iyang nadunggan nga gihonghong nga mga pulong: “Ayaw paglaglaga siya; kay kinsa ba ang makabakyaw batok sa dinihog ni Jehova ug mawalav sala?...Ingon nga si Jehova buhi, si Jehova ang magahampak kaniya; kun ang iyang adlaw sa kamatayon moabut; kun siya moadto sa gubat ug mamatay Si Jehova nagdili nga bakyawon ko ang akong kamot batok sa dinihog ni Jehova; apan karon kohaa, ako nangaliyupo kanimo, ang bangkaw nga anaa sa iyang ulohan, ug ang tibudtibod sa tubig ug manlakaw kita. Busa gikoha ni David ang bangkaw ug ang tibudtibud sa tubig, gikan sa ulohan ni Saul; ug nanglakaw sila: ug walay tawo nga nakakita niana, ni may nahibalo niana, ni may bisan kinsa

nga nahigmata: sanglit sila nanghikatulog tungod kay usa ka halalum nga paghinanok gikan kang Jehova nga midangat kanila." Pagkasayon ra paluyahon ni Jehova ang labing kusgan, kuhaon ang pagkamaalam gikan sa labing maalam, ug sumpoon ang kahanas sa labing mabinantayon! {PM 833.1}

Sa diha nga luwas na nga pagkadistansyaha ni David gikan sa campo, mitindog siya sa tumoy sa usa ka bungtod, ug misinggit sa usa ka makusog nga tingog ngadto sa katawohan, ug ngadto kang Abner nga nag ingon, "Dili ba ikaw maisug nga tawo? Ug kinsa ba ang sama kanimo sa Israel? busa ngano man nga wala ka magbantay sa imong ginoong hari? kay may nahianha nga usa ka tawo aron sa paglaglag sa hari nga imong ginoo. Kining butanga nga imong gibuhat dili maayo Ingon nga si Jehova buhi, ikaw angay gayud nga mamatay, tungod kay ikaw wala magbantay sa imong ginoo, ang dinihog ni Jehova. Ug karon tan awa kong hain ang bangkaw sa hari, ug ang tibudtibud nga diha sa iyang ulohan? Ug si Saul nakaila sa ungog ni David, ug miingon: Mao ba kini ang imong tingog, anak ko nga David? Ug si David miingon: Ngano ba ang akong ginoo nagalutos man sa iyang sulogoon? kay unsay akong nabuhat? kun unsay kadautan nga ania sa akong kamot? Busa karon, ako nangaliyupo kanimo, papatalinghuga ang akong ginoong hari, sa mga pulong sa iyang sulogoon." Sa makausa pa ang pag ila nahulog gikan sa mga ngabil sa hari nga nag ingon: "Ako nakasala: pumauli ka, anak ko nga David; kay dili na ako magbuhat ug kadautan kanimo, tungod kay ang akong kinabuhi nahimong minahal sa imong mga mata niining adlawa: ania karon, ako nagbuhat ingon sa buang ug nasayop sa hilabihan gayud. Ug si David mitubag ug miingon: Ania karon, ang bangkaw, Oh han. paanhia ang usa sa mga batan ong lalake ug ipakoha kini." Bisan pa nga si Saul naghimo ug saad nga nag ingon, "Dili na ako magabuhat ug kadautan kamino," wala ipahimutang ni David ang iyang kaugalingon diha sa iyang gahum. {PM 833.2}

Kining ikaduha nga higayon sa pagpakita ni David ug pagtahud alang sa kinabuhi sa iyang labaw, naghimo ug halalum pa nga pagpasantup diha sa hunahuna ni Saul, ug nagkoha gikan kaniya sa usa ka labi pa ka mapainubsanon nga pag ila sa iyang sayop. Natingala siya ug nabuntog sa pagpasundayag sa maong kaaghop. Sa iyang pagbulag gikan kang David, si Saul misinggit, "Bulahan ikaw, anak ko nga David: ikaw makahimo sa pagkagamhanan gayud ug sa pagkatinuud makadaug." Apan ang anak ni Isai walay paglaum nga ang hari magpadayon ug dugay niini nga gawi. {PM 834.1}

Si David nawad an sa paglaum mahitungod sa usa ka pagpakig uli ni Saul. Daw dili malikayan nga sa katapusan mahulog siya nga usa ka biktima sa dautan nga tinguha sa hari, ug naninguha na man siya sa pagpangita ug dalangpanan diha sa yuta sa mga Filistehanon. Uban sa unom ka gatus nga ubos sa iyang kamandoan, misaylo siya ngadto kang Achis, ang hari sa Gath. {PM 834.2}

Ang katapusang hukom ni David nga si Saul sa walay duhaduha magtuman sa iyang pumapatay nga tuyo, nahulma sa iyang hunahuna nga walay tambag sa Dios. Bisan samtang si Saul nakigkunsabo ug naninguha sa pagtuman sa kalaglagan ni David, si Jehova nagabuhat

sa pagsiguro ni David sa gingharian Ang Dios nagbuhat sa Iyang mga plano bisan pa nga sa tawohanong mga mata sila ginabukotan sa misteryo. Ang mga tawo dili makasabut sa mga paagi sa Dios; ug, sa pagtan aw sa panagway, ilang gisabui ang mga pagsulay ug ang mga pagtakus ug mga pagmatuud nga gitugot sa Dios nga moabut kanila, ingon nga mga butang nga batok kanila, ug magabuhat lamang sa ilang kalaglagan. Sa ingon niini, si David nagtan aw lamang sa mga makita, ug dili sa mga saad sa Dios. Nagduhaduha siya kong makaabut ba gayud kaha siya sa trono. Ang taas nga mga pagsulay nakapaluya sa iyang pagtoo ug nakahubas sa iyang pailob. {PM 834.3}

Si Jehova wala magpadala kang David ug panalipod ngadto sa mga Filistehanon, ang labing mipait nga mga kaaway sa Israel. Kining mao nga nasud mahimong kauban sa labing dautang mga kaaway ngadto sa katapusan; apan bisan pa niini siya mikalagiw ngadto kanila alang sa panabang diha sa iyang panahon sa pagpanginahanglan. Ingon nga nawad an siya sa tanang pagsalig kang Saul ug kanila nga nagaalagad kaniya, iyang gitahan ang iyang kaugalingon diha sa mga kalooy sa mga kaaway sa iyang katawohan. Si David maoy usa ka maisug nga heneral, ug nakapamatuud sa iyang kaugalingon nga usa ka maalamon ug malampuson nga manggugubat; apan nagabuhat siya batok sa iyang kaugalingon nga kaayohan sa diha nga siya miadto sa mga Filistehanon. Gitudlo siya sa Dios sa pagpatindog sa iyang bandila diha sa yuta sa Juda, ug tungod sa kakulang sa pagtoo nadala siya sa pagbiya sa iyang pwesto nga nahimutangan nga walay usa ka sugo gikan ni Jehova. {PM 835.1}

Napakaulawan ang Dios sa kakulang sa pagtoo ni David. Ang mga Filistehanon nahadlok kang David labaw pa sa ilang kahadlok kang Saul ug sa iyang mga kasundalohan; ug ang pagbutang sa iyang kaugalingon ilalum sa pagpanalipod sa mga Filistehanon, gibuksan ni David ngadto kanila ang kaluyahon sa iyang kaugalingon nga katawohan. Sa ingon niini iyang gipadasig kining walay kalooy nga mga kaaway sa pagdaugdaug sa Israel. Gidihog si David sa pagtindog ingon nga panalipod sa katawohan sa Dios; ug si Jehova walay gusto nga ang Iyang mga sulogoon maghatag ug pagdasig ngadto sa dautan pinaagi sa pagtug an sa kaluyahon sa iyang katawohan, o pinaagi sa panagway nga walay pagtagad sa ilang kaayohan. Labut pa niini, ang pagsabut nga nadawat sa iyang kaigsuonan mao nga siya miadto sa mga hentil aron sa pag alagad sa ilang mga dios. Pinaagi niini nga buhat siya naghatag ug higayon alang sa sayop nga pagsabut sa iyang mga hinungdan, ug daghan ang nag ayad kaniya. Ang mao gayud nga butang nga gihandum ni Satanas nga iyang pagabuhaton, nadala siya sa pagbuhat; kay, diha sa pagpangita ug dalangpanan taliwala sa mga Filistehanon, si David naghimo ug dakong paglipay sa mga kaaway sa Dios ug sa Iyang katawohan. Wala biyai ni David ang iyang pagsimba sa Dios ni mihunong sa iyang paghalad ngadto sa Iyang kawsa; apan iyang gisakripisyo ang iyang pagsalig diha Kaniya kay sa iyang kaugalingon nga kaluwasan, ug sa ingon niini nagbuling sa katarung ug sa pagkamatinumanon nga kinaiya nga gikinahanglan sa Dios nga pagabatnan sa Iyang mga alagad. {PM 835.2}

Sa mainiton gidawat si David sa hari sa mga Filistehanon. Ang kasiboi niini nga pagdawat sa usa ka bahin tungod sa kamatuoran nga ang hari nagdayeg kaniya, ug sa usa ka bahin, tungod sa kamatuoran nga kini maulog ulogon sa iyang garbo nga ang usa ka Hebreohanon nagkinahanglan sa iyang panalipod. Si David nagbati nga walay kuyaw gikan sa pagbudhi diha sa mga kayutaan ni Achis. Iyang gidala ang iyang pamilya, ang iyang panimalay, ug ang iyang mga kabtangan, ingon nga gibuhat usab kini sa iyang mga tawo; ug sumala sa tanan nga kagamitan mianha siya sa pagpahiluna nga dayon diha sa yuta sa Filistia. Kining tanan nakapahimuot ni Achis, kinsa nagsaad sa pagpanalipod sa layas nga mga Israelinhanon. {PM 836.1}

Sa hangyo ni David alang sa usa ka puloy anan diha sa banika, nga halayo gikan sa harianon nga siyudad, sa maloloy on naghatag sa Siklag nga ilang mapanag iya. Si David nakamatngon nga makatalagmanon alang sa iyang kaugalingon ug sa iyang mga tawo nga mainpluwensya ilalum sa mga diwatahan. Diha sa usa ka lungsod nga gigahin sa tibook alang sa ilang kagamitan, tingali sila makasimba sa Dios uban sa labaw pa nga kagawasan kay sa nagpabilin sila sa Gath, diin ang mga seremonyas sa pagano mahimong usa ka tuburan sa kadautan ug sa kahasol. {PM 836.2}

Samtang nagpuyo mining hilit nga dapit, si David nakiggubat sa mga Gesurehanon ug ang mga Gerzehanon, ug ang mga Amalekanhon ug wala siyay gibilin nga buhi aron sa pagdala ug balita ngadto sa Gath. Sa iyang paghibalik gikan sa gubat, iyang gipasabut si Achis nga siya nakiggubat batok sa iyang kaugalingong nasud, ang mga tawo sa Juda. Pinaagi niini nga nagpatusotuso siya nahimong paagi sa pagpalig on sa kamot sa mga Filistehanon; kay ang hari nag ingon. “Siya naghimo sa iyang katawohan nga Israel sa pagdumot gayud kaniya; busa siya mahimo nga akong ulipon sa walay katapusan.” Si David nahibalo nga maoy kabubut on sa Dios nga kadtong mga banay nga pagano pangalaglagon, ug siya nasayud nga siya ang nagtudlo sa paghimo niini nga buhat; apan wala siya maglakaw diha sa tambag sa Dios sa diha nga naggamit siya ug limbong {PM 836.3}

“Ug nahitabo niadtong mga adlawa, nga ang mga Filistehanon nagtigum sa ilang mga panon nga iggugubat pagtingub aron sa pagpakig away batok sa Israel. Ug si Achis miingon kang David: Hibaloan mo sa pagkamatuud nga ikaw moadto uban kanako sa panon, ikaw ug ang imong mga tawo.” Si David walay plano sa pagbakyaw sa iyang kamot batok sa iyang katawohan; apan wala siya makasiguro kung unsa ang iyang pagabuhaton, hangtud ang mga higayon magpaila sa iyang katungdanan. Sa malihayon iyang gitubag ang hari, ug miingon: “Busa ikaw manghibalo unsay buhaton sa imong sulogoon.” Gisabut ni Achis kining mga pulonga ingon nga usa ka saad sa pagbulig diha sa umalabut nga gubat, ug nangako sa iyang pulong sa paghatag kang David sa dakong kadungganan, ug hatagan siya ug usa ka hataas nga katungdanan sa palasyo nga Filistehanon. {PM 837.1}

Apan bisan pa nga daw misarasay ang pagtoo ni David diha sa mga saad sa Dios, nahinumdum gihapon siya nga gidihugan siya ni Samuel nga hari sa Israel. Iyang gihinumduman ang mga kadaugan nga gihatag sa Dios kaniya batok sa iyang mga kaaway

kaniadto. Iyang gisubli ang dagko nga kalooy sa Dios diha sa pagpreserbar kaniya gikan sa kamot ni Saul, ug nagtinguha sa dili pagbudhi sa usa ka balaan nga pagpiyal. Bisan pa nga ang hari sa Israel nagpangita sa iyang kinabuhi, dili niya iipon ang iyang mga kasundalohan sa mga kaaway sa iyang katawohan {PM 837.2}

Kapitulo 67. Ang Kamatayon ni Saul

Kining kapituluha gibase sa I Samuel 28; 31.

Gimantala na man ang gubat tali sa Israel ug sa mga Filistehanon “Ang mga Filistehanon nanagtigum sa ilang kaugalingon sa pagtingub ug ming adto ug mingpahaluna sa Sunam,” diha sa amihanang daplin sa kapatagan sa Jezreel; samtang si Saul ug ang iyang mga kasundalohan nagcampo sa pipila ka milyas ang gilay on, didto sa tiilan sa Bukid sa Gilboa, didto sa habagatang utlanan sa kapatagan Dinhi niining pataga nga gipadagan ni Gideon ang iyang tulo ka gatus nga mga tawo, ang mga panon sa Madian. Apan ang espiritu nga nagdasig sa manluluwas sa Israel hilabihan ang pagkalahi gikan sa nagpalihok karon sa kasingkasing sa hari. Si Gideon ninggula nga malig on diha sa pagtoo diha sa gamhanang Dios ni Jacob; apan si Saul nagbati sa iyang kaugalingon nag inusara ug walay panalipod tungod kay gibiyaan siya sa Dios. Sa iyang pagnanaw sa panon nga Filistehanon, “siya nahadlok, ug ang iyang kasingkasing mikurog ug dako uyamot.” {PM 838.1}

Nahibaloan ni Saul nga si David ug ang iyang mga sundalo dapig sa mga Filistehanon, ug siya nagdahum nga ang anak ni Isai maggamit niining higayon sa pagpanimalus tungod sa mga kadaut nga iyang giantus. Ang hari diha sa dakong kalisud. Ang iyang kaugalingong pagbati nga walay katarungan nga nagsugyot kaniya sa paglaglag sa pinili sa Dios, nga nakapaapil sa nasud diha sa hilabihan ka dako nga katalagman. Samtang siya nalingaw sa paggukod ni David, iyang napasagdan ang panalipod sa iyang gingharian. Ang mga Filistehanon nga namintaha sa iyang wala mabantaye nga kahimtang, misuhot ngadto sa kinataliwad an sa dapit. Busa samtang si Satanas nagsugyot ni Saul sa paggamit sa tanang kusog diha sa pagpangita ni David, aron iyang malaglag siya, ang mao gihapon nga dautang espiritu maoy nagdasig sa mga Filistehanon sa pagpahimulos sa ilang higayon sa pagbuhat sa kalaglagan ni Saul, ug sa pagbuntog sa katawohan sa Dios. Pagkasagad nga ang sama nga paagi gigamit gihapon sa punoan nga kaaway! Iyang palihokon ang wala mabalaan nga kasingkasing sa paghaling ug kasina ug pag awayaway diha sa iglesya, ug unya, mangukasyon sa nabahin nga kahimtang sa katawohan sa Dios, iyang palihokon ang iyang mga ahente sa pagbuhat sa ilang kalaglagan. {PM 838.2}

Nianang pagkaugma, si Saul makigsangka sa mga Filistehanon diha sa gubat. Ang mga landong sa dili mabangbang nga pagkaalaut nagtigum nga maitom libot kaniya; naghandum siya sa panabang ug paggiya. Apan nakawang ang iyang pagpangita ug tambag gikan sa Dios. “Si Jehova wala tumobag kaniya, ni pinaagi sa mga damgo, ni pinaagi sa Urim, ni pinaagi sa mga manalagna.” Si Jehova wala pa makatalikod sa usa ka kalag nga mianha kaniya diha sa pagkamatinud anon ug sa pagpzubos. Nganong iyang gitalikdan si Saul nga wala tubaga?

Ang hari, pinaagi sa iyang kaugalingon nga buhat, nagtahan sa mga kaayohan sa tanang mga paagi sa pagpangutana sa Dios. Iya nang gisalikway ang tambag ni Samuel nga manalagna; iyang nahinginlan si David, ang pinili sa Dios; iyang napatay ang mga sacerdote ni Jehova. Makapaabut ba siya nga tubagon sa Dios nga iya na man naputol ang mga agianan sa komunikasyon nga gigahin sa Langit? Nakasala siya sa pagsalikway sa Espiritu sa gracia, ug matubag ba kaha siya pinaagi sa mga damgo ug sa mga pinadayag gikan ni Jehova? Si Saul wala moliso ngadto sa Dios uban sa pagpaubos ug sa paghinulsol. Dili pasaylo tungod sa sala, ug pagpasig uli sa Dios ang iyang gipangita, kondili kaluwasan gikan sa iyang mga kaaway. Pinaagi sa iyang pagkagahi ug ulo ug pagsukol iyang giputol ang iyang kaugalingon gikan sa Dios. Walay mahimo nga pagbalik kondili pinaagi sa paghinulsol ug sa kontrisyon; apan ang mapahitas on nga hari, diha sa iyang kayugot ug nawad an sa paglaum, naninguha sa pagpangita ug panabang gikan sa lain nga saliganan. {PM 839.1}

"Unya si Saul miingon ngadto sa iyang mga sulogoon, Pangitai ako ug usa ka babaye nga espiritista, aron ako moadto kaniya, ug mangutana kaniya." Si Saul may hingpit nga kahibalo mahitungod sa kinaiya sa nekromansya. Kini sa tino gidili ni Jehova, ug ang hukom sa kamatayon gipakanaug batok sa tanan nga nagagamit sa makasasala nga mga arte niini. Sa panahon sa kinabuhi ni Samuel, gimando ni Saul nga ang tanang mga espiritista ug kadtong may kaila nga mga espiritu kinahanglan pagapatyon; apan karon, diha sa pagkamakuyaw sa nahubsan sa paglaum, midangop siya niadtong manalagna nga iya nang nahukman nga dulumtanan. {PM 839.2}

Gisultihan ang hari nga ang usa ka babaye nga may kaila nga espiritu nagpuyo nga nagtago didto sa Endor. Kining mao nga babaye may pakigsaad ni Satanas sa pagtugyan sa iyang kaugalingon ngadto sa iyang pagmando, aron sa pagtuman sa iyang mga tuyo; ug agi'g balos, ang prinsipe sa dautan naghimo ug mga katingalahan alang kaniya, ug nagpadayag sa tinago nga mga butang nganha kaniya. {PM 840.1}

Sa pagkagabii si Saul migula nga nagtakuban uban sa duruha niya ka mga sulogoon, aron sa pagpangita sa dapit sa salamangkira. Oh, pagkamakaloluoy nga tan awon! ang hari sa Israel nga nadala ni Satanas sa iyang kabubut on! Daw unsa nga dalan nga hilabihan ka mangiub alang sa tawohanon nga mga tiil nga pagatumban kay nianang gipili sa usa nga nagtuman sa pagpadayon sa iyang kaugalingon nga agianan, nga nagasupak sa balaan nga mga inpluwensya sa Espiritu sa Dios! Daw unsa ka makalilisang kaayo nga kaulipnan sa usa nga natahan ngadto sa pagmando sa labing dautan sa mga hari ang iyang kaugalingon! Ang pagsalig diha sa Dios ug ang pagkamasinugtanon ngadto sa iyang kabubut on mao lamang ang mga kondisyon nga si Saul mahimong hari sa Israel. Kong iya pang natuman kining maong mga kondisyon sa tibook niyang paghari, masiguro unta ang iyang gingharian; ang Dios mao unta ang iyang giya, ang Makagagahum sa Tanan mao unta ang iyang taming. Dugay ang pag antus sa Dios kang Saul; ug bisan pa ang iyang pagsukol ug ang kagahi ug ulo hapit makapahilum sa diosnon nga tingog diha sa kalag, diha gihapoy higayon alang sa paghinulsol. Apan sa panahon nga diha siya sa iyang katalagman mitalikod siya gikan sa

Dios, aron sa pagkoha ug kahayag gikan sa usa ka kaabin ni Satanas, iyang naputol ang katapusang higut nga nagbugkos kaniya ngadto sa iyang Magbubuhat, iyang gibutang ang iyang kaugalingon sa hingpit ilalum sa pagmando nianang demonyo nga gahum nga sulod sa mga katuigan nagmando kaniya, ug maoy nagdala kaniya ngadto sa ngilit sa kalaglagan. {PM 840.2}

Ilalum sa taklap sa kangitngit, si Saul ug ang iyang mga sulogoon mitadlas tabok sa kapatagan, ug luwas nga nakalabay sa panon nga Filistehanon, mitadlas sila sa tagaytay sa bukid, ngadto sa nag inusara nga balay sa salamangkira sa Endor Dinhi ang babaye nga may kaila nga espiritu nagtago sa iyang kaugalingon aron siya makapadayon sa iyang mapasipalahong mga yamyam sa salamangka. Bisan siya nagtakuban apan ang madungganong barug ni Saul ug ang iyang harinon nga pamayhon nagpahayag nga siya dili ordinaryo nga sundalo. Nagtahap ang babaye nga ang iyang bisita mao si Saul, ug ang iyang bahandianon nga mga gasa nagpalig on sa iyang panahap. Sa hangyo ni Saul nga, “Tumagna ka kanako, ako nangaliyupo kanimo, pinaagi sa pagka espiritista mo, ug patunghaa kanako bisan kinsa sumala sa akong hinganlan kanimo,” ang babaye mitubag, “Ania karon, ikaw nahibalo kong unsay gibuhat ni Saul, giunsa niya sa pagwagtang kadtong mga espiritista, ug ang mga salamangkiro, gikan sa yuta; busa ngano man nga nagbutang ka ug usa ka lit ag alang sa akong kinabuhi, aron sa pagpatay kanako?” Unya “si Saul nanumpa kaniya tungod kang Jehova, nga nagaingon” Ingon nga si Jehova buhi, walay silot nga mahanabo kanimo alang niining butanga.” Ug sa diha nga siya miingon, “Kinsay akong patunghaon nganha kanimo?” si Saul mitubag, “si Samuel.” {PM 840.3}

Tapus sa iyang paggamit sa iyang mga yamyam, siya miingon, “ako nakakita ug usa ka dios nga nagagula gikan sa yuta...Usa ka tigulang nga tawo nagagula; ug siya giputos sa usa ka kupo. Ug si Saul nakaila nga kadto mao si Samuel, ug iyang giyukbo ang iyang nawong ngadto sa yuta, ug mihatag ug katahuran.” {PM 843.1}

Dili kadto ang balaang manalagna sa Dios ang ninggula sa lamat sa usa ka yamyam sa salamangkiro. Si Samuel wala diha sa dapit nga anha anhaan sa dautang mga espiritu. Kadtong kapin sa natural nga pagpakita nahimo kadto sa gahum ni Satanas. Masayon ra niya ang pagkoha sa porma ni Samuel ingon nga nahimo niya ang pagpakamanolunda sa kahayag, sa diha nga iyang gitintal si Cristo didto sa kamingawan. {PM 843.2}

Ang unang mga pulong sa babaye ilalum sa lamat sa iyang yamyam gitumong ngadto sa hari nga nag ingon: “Nganong naglimbong ka kanako? kay ikaw mao si Saul.” Sa ingon niini ang unang buhat sa dautan nga espiritu nga nagpakamanalagna, mao ang pagsulti sa tinago niining dautan nga babaye, sa pagpasidaan kaniya mahitungod sa limbong nga gitumong kaniya. Ang mensahe ngadto kang Saul gikan sa nagpakaaron ingon nga manalagna mao kini: “Ngano nga ikaw nagsamok kanako sa pagpagula kanako? Ug si Saul mitubag: Ako nagakaguol sa hilabihan gayud; kay ang mga Filistehanon nakiggubat batok kanako, ug ang Dios mibulag kanako. ug wala na motubag kanako, ni pinaagi sa mga manalagna, ni pinaagi

sa mga damgo: busa gisangpit ko ikaw, aron ipahibalo mo kanako kong unsay akong pagabuhaton.” {PM 843.3}

Sa buhi pa sa Samuel, gitamay ni Saul ang iyang tambag, ug nasilag sa iyang mga pagbadlong. Apan karon, diha sa takna sa iyang kalisud, ug sa kagul anan, siya nagbati nga ang paggiya sa manalagna mao lamang ang iyang paglaum, ug aron masultihan ang ambasador sa Langit, siya midangup nga kawang lamang ngadto sa mensahero sa impiyerno! Gibutang ni Saul ang iyang kaugalingon sa hingpit diha sa gahum ni Satanas; ug karon, siya kinsang kalipay mao lamang ang paghimo ug kaalaut ug kalaglagan naghimo sa labing dako sa iyang bintaha, sa pagbuhat sa kalaglagan sa dili malipayon ng hari. Agi ug tubag sa kang Saul nga nahigwaos nga pakilooy miabut ang makalilisang nga mensahe, nga gipatoo nga gikan sa mga ngabil ni Samuel: {PM 844.1}

“Ngano man nga mangutana ka kanako, sa nakita mo nga si Jehova mibulag kanimo, ug nahimo nga imong kabatok? Si Jehova nagbuhat kanimo. sumala sa iyang gipamulong pinaagi kanako: ug si Jehova nagpikas sa gingharian gikan sa imong kamot, ug gihatag kini sa imong silingan, bisan ngadto kang David. Tungod kay ikaw wala magtuman sa tingog ni Jehova, ug wala nimo buhata ang Iyang mabangis nga kasuko batok kang Amalek, busa gibuhat ni Jehova kining butanga kanimo niining adlawa. Labut pa niini si Jehova magahatag sa Israel uban usab kanimo ngadto sa kamot sa mga Filistehanon.” {PM 844.2}

Ang tanan niyang palakat sa pagsukol, naulog ulogan si Saul ug nalimbongan ni Satanas. Maoy buhat sa manunulay ang pagpakagamay sa sala, aron sa paghimo sa agianan sa paglapas nga masayon ug makadadani, aron mabutaan ang hunahuna ngadto sa mga pasidaan ug sa mga bahad ni Jehova. Si Satanas, pinaagi sa iyang malumayon nga gahum, nagdala si Saul sa pagpakamatarung sa iyang kaugalingon diha sa paghagit sa mga pagbadlong ug pasidaan ni Samuel. Apan karon. diha sa iyang kalisud. siya miliso ngadto kaniya, nga nagpadayag sa pagkadako sa iyang sala ug sa wala nay paglaum sa pasaylo, nga magaaghat kaniya ngadto sa pagkaputong. Wala pay lain nga napili nga mas maayo sa paglaglag sa iyang kaisug ug sa paglibog sa iyang paghukom, o sa pagtukmod kaniya ngadto sa pagbiya sa paglaum ug sa paglaglag sa kaugalingon. {PM 844.3}

Si Saul naluya gikan sa kakapoy ug sa pagpuasa; siya nalisang ug nangutngutan sa tanlag. Sa nadunggan niya ang makahahadlok nga panagna, ang iyang lawas nagsusapinday sama sa usa ka kahoy nga ensina sa atubangan sa bagyo, ug siya napuk an nga nahagba ngadto sa yuta. {PM 844.4}

Nahadlok pag ayo ang espiritisa. Ang hari sa Israel nagbuy od sa atubangan niya sama sa usa nga patay. Kong ang hari mamatay diha sa iyang gitagoan, unsa kaha ang mga sangputanan niini nganha sa iyang kaugalingon? Iyang gihangyo ang hari sa pagtindog ug mokaon ug kalanon, ug nag awhag kaniya nga tungod kay napahimutang man niya sa piligro ang iyang kinabuhi diha sa pagtugot sa iyang tinguha, nga siya mokaon aron mapatunhay ang lya usab nga kinabuhi. Sa katapusan ning sugot si Saul sa diha nga mitipon na ang iyang mga

sulogoon sa paghangyo kaniya ug gipahiluna sa babaye diha sa iyang atubangan ang pinatambok nga nating baka ug tinapay nga walay levadura nga giandam nga dinalidali. Daw unsa nga talan awon! Diha sa nahilit nga langob sa espiritista, nga dili pa dugay nagpalanog sa mga pulong sa pagkaalaut karon diha sa presensya sa mensahera ni Satanas siya nga dinihug sa Dios ingon nga hari sa Israel milingkod aron sa pagkaon, agi ug pangandam alang sa ikamatay nga pakig away nianang adlawa. {PM 845.1}

Sa wala pa mosilak ang adlaw nahiuli siya uban sa iyang mga sulogoon ngadto sa campo sa mga Israelinhanon, aron sa pagpangandam alang sa gubat Pinaagi sa iyang pagkonsulta sa maong espiritu sa kangitngit, gilaglag ni Saul ang iyang kaugalingon. Ingon nga napit an sa kalisang sa pagkamawad an sa paglaum, wala siya makahimo sa pagpadasig sa iyang mga kasundalohan. Ug tungod kay nahimulag na siya gikan sa Tuburan sa kusug, wala siya makadala sa mga hunahuna sa Israel ngadto sa pagtan aw sa Dios ingon nga ilang magtatambag. Sa ingon niini ang panagna sa dautan magabuhat sa iyang kaugalingon nga katumanan. {PM 845.2}

Didto sa kapatagan sa Sunam ug sa mga bakilidan sa Bukid sa Gilboa, ang mga kasundalohan sa Israel ug ang mga panon sa mga Filistehanon nagtagbo sa mapintas nga gubat. Bisan pa sa makahahadlok nga talan awon didto sa langub sa Endor nga maoy nag abug sa tanang paglaum gikan sa iyang kasingkasing, si Saul miaway uban sa kaisug nga desperado tungod sa iyang trono ug sa iyang gingharian. Apan kini wala magpulos. “Ang mga tawo sa Israel nangalagiw gikan sa atubangan sa mga Filistehanon. ug nangapukan nga patay, didto sa bukid sa Gilboa.” Tulo ka maisug nga mga anak sa hari nangamatay diha sa iyang kiliran. Ang magpapana midutdut ngadto kang Saul. Iyang nakita nga ang iyang mga sundalo nangapuk an sa palibut kaniya, ug ang iyang harianong mga anak nangatumba pinaagi sa pinuti. Siya sa iyang kaugalingon, nasamadan ug dili na siya makaaway, ni makakalagiw. Ang pagkalagiw dili na mahimo, ug sa hugot nga pagtoo nga dili siya magpadakop nga buhi sa mga Filistehanon, iyang gimandoan ang iyang tigdala sa hinagiban sa pag ingon: “Ibta ang imong pinuti ug dunggaba ako niana.” Sa diha nga nagdumili ang tawo sa pag alsa sa iyang kamot batok sa dinihug ni Jehova, gihunos ni Saul ang iyang kaugalingon nga kinabuhi pinaagi sa pag ubo sa tumoy sa iyang pinuti. {PM 845.3}

Ingon niini nga paagi ang pagkamatay sa unang hari sa Israel, pinaagi sa sala sa pagpatay sa iyang kaugalingon nga kalag Ang iyang kinabuhi maoy usa ka kapakyas, ug nanaug siya sa kamatayon nga dautan ug dungog ug walay paglaum, tungod kay iyang gipatindog ang iyang kaugalingong baliko nga kabubut on sa kabubut on sa Dios. {PM 846.1}

Ang balita sa kapildihan ningkaylap sa bisan diin, nga nagdala ug kalisang ngadto sa tibook nga Israel. Ang katawohan ningbiya gikan sa mga siyudad, ug ang mga Filistehanon wala maglisud sa pagpanguha sa ilang mga kabtangan. Ang paghari ni Saul nga wala ipanggilabut ang Dios, nagmatuud sa hapit mahurot ug kalaglag ang iyang katawohan. {PM 846.2}

Nianang adlaw nga nagsunod sa kombate, ang mga Filistehanon, nga nagasusi sa natad nga giawayan aron sa paghukas sa mga napatay, napalgan nila ang mga lawas ni Saul ug sa iyang tulo ka mga anak nga lalake. Ug aron sa paghingpit sa ilang kadaugan, ilang giputol ang ulo ni Saul ug gihukasan siya sa iyang kalasag; unya ang ulo ug ang kalasag nga nabaho sa dugo, gipadala ngadto sa mga Filistehanon ingon nga ilang handumanan sa kadaugan, "sa pagdala sa mga balita ngadto sa balay sa ilang mga diosdios, ug ngadto sa katawohan." Sa katapusan ilang gibutang ang hinagiban "diha sa balay ni Astaroth," samtang ang ulo gihigot didto sa templo ni Dagon. Sa ingon niini ang himaya sa kadaugan ilang gipahinungod ngadto sa gahum niining dili tinuud nga mga dios, ug ang ngalan ni Jehova ilang gipakaulawan. {PM 846.3}

Ang patay nga mga lawas ni Saul ug sa iyang mga anak gipangguyod ngadto sa Beth san, usa ka siyudad nga dili halayo gikan sa Gilboa, ug haduul sa suba sa Jordan. Dinhi ang mga lawas ilang gibitay nga kinadinahan aron pangtukaon sa mga langgam nga mananagit. Apan ang maisug nga mga tawo sa Jabesgalaad, nga nahinumdum sa kaluwasan nga gihimo ni Saul sa ilang siyudad sa iyang sayo ug malipayon nga mga katuigan, karon nagpaila sa ilang pagkamapasalamaton pinaagi sa pagkoha sa mga lawas sa hari ug sa mga prinsipe, ug gihatagan sila sa dungganan nga paglubong. Sa ilang pagtabok sa Jordan nianang gabii, ilang "gikoha ang lawas ni Saul ug ang mga lawas sa iyang mga anak nga lalake gikan sa kota sa Bethsan, ug sila nangadto sa Jabes. ug nagsunod kanila didto. Ug gikoha ang ilang mga bukog, ug naglubong kanila sa ilalum sa kahoy nga sambag sa Jabes, ug nanagpuasa sulod sa pito ka adlaw." Sa ingon niini ang dungganon nga binuhatan nga nahimo mga kap atan ka mga tuig kaniadto, nakasiguro alang kang Saul ug sa iyang mga anak nga lalake sa paglubong sa ilang mga lawas sa malumo ug maloloy ong mga kamot, niadtong maitom nga takna sa kapildihan ug sa kaulawan. {PM 846.4}

Ang Karaan ug Moderno nga Salamangka

Ang asoy sa Kasulatan mahitungod sa pagduaw ni Saul sa babaye sa Endor nahimong usa ka tuburan sa kalibog sa daghang mga magtutuon sa Biblia. Adunay uban nga mibarug sa pagtoo nga si Samuel tinuud gayud nga diha niadtong pagpakigkita ni Saul, apan ang Biblia nagahatag ug igo nga katarungan alang sa kasupak nga pagtoo. Kong, sumala sa giangkon sa uban, si Samuel didto sa langit, tingali gipatawag siya gikan didto, pinaagi sa gahum sa Dios o pinaagi sa gahum ni Satanas. Walay makatoo bisan sulod sa usa ka gutling nga si Satanas may gahum sa pagtawag sa balaan nga manalagna sa Dios gikan sa langit aron sa pagpasidungog sa mga yamyam sa usa ka babaye nga biniyaan. Ni makahukom kita nga ang Dios nagpatawag kaniya ngadto sa langub sa espiritista; tungod kay si Jehova nagdumili na sa pagpakigsulti kang Saul, bisan pinaagi sa mga damgo, ni bisan sa Urim, o pinaagi sa mga manalagna. Kini sila mao ang nagtudlo sa Dios nga mga agianan sa pagpakigsulti, ug siya wala magsaylo kanila sa paghatud sa mensahe pinaagi sa ahente ni Satanas. {PM 848.1}

Ang mensahe sa iyang kaugalingon igo na nga ebidensya mahitungod sa kagikan niini. Ang tuyo niini dili ang pagdala ni Saul ngadto sa paghinulsol, kondili ngadto sa pagsugyot

kaniya ngadto sa kalaglagan; ug kini dili buhat sa Dios, kondili iya ni Satanas. Labut pa, ang buhat ni Saul sa pagkonsulta sa usa ka lumayan nga babaye gipasabut diha sa Kasulatan ingon nga usa ka katarungan sa pagsalikway sa Dios kaniya ug gipasagdan ngadto sa kalaglagan: "Sa ingon niini si Saul namatay tungod sa iyang paglapas nga iyang nahimo batok kang Jehova, tungod sa pulong ni Jehova nga wala niya bantayi; ug tungod usab sa iyang pagpakitambag sa usa ka espiritista, sa pagpangutana kaniya niini, ug wala mangutana kang Jehova: busa siya gipatay niya, ug gihatag ang gingharian ngadto kang David ang anak nga lalake ni Isai." 1 Cronicas 10:13, 14. Dinhi gipahayag sa matin aw nga si Saul nangutana sa kaila nga espiritu. inay ni Jehova. Siya wala makigsulti ni Samuel, ang manalagna sa Dios; apan pinaagi sa lumayan nga babaye, siya nakigsulti kang Satanas. Si Satanas wala makahimo sa pagpakita sa tinuud nga Samuel, kondili iyang gipakita ang usa ka mini, nga maoy nagsilbe sa iyang tuyo sa paglimbong. {PM 848.2}

Hapit ang tanang porma sa karaan nga salamangka ug sa panglumay gitukod ibabaw sa usa ka pagtoo diha sa pagpakigsulti sa mga patay. Sila nga naggamit sa arte pagpanagna agi sa mga patay nag angkon nga makasulti sa nangamatay na nga mga espiritu, ug sa pagkoha pinaagi kanila sa usa ka kahibalo sa umalabut nga mga hitabo. Kining maong batasan sa pagkonsulta sa patay gihisgutan diha sa tagna sa Isaias nga nag ingon: "Sa diha nga sila manag ingon kaninyo: Nangadto kamo niadtong mga espiritista ug mga salamangkiro, nga nanagpiyak ug nanagyagobyob: dili ba unta mangadto ang katawohan sa pagpangita sa ilang Dios? tungod sa mga buhi pangutan on ba nila ang mga patay " Isaias 8:19. {PM 849.1}

Ang sama nga pagtoo diha sa pagpakigsulti sa patay maoy nagporma sa batong pamag ang sa pagano nga diwata. Ang mga dios sa mga nasud gituohan nga mao ang mga espiritu sa nangamatay nga mga bayan nga nahimong dios. Sa ingon niini ang tinuhoan sa pagano maoy usa ka pagsimba sa mga patay. Kini masabut gikan sa mga Kasulatan. Diha sa asoy mahitungod sa sala sa Israel didto sa Beth peor, kini ang gipahayag: "Mipuyo ang Israel sa Sitim; ug ang katawohan mingsugod sa pagpakighilawas uban sa mga anak nga babaye ni Moab: Ug ilang gitawag ang katawohan ngadto sa mga halad sa ilang mga dios; ug ang katawohan mingkaon, ug mingyukbo sa ilang mga dios. Ug ang Israel mikuyog sa iyang kaugalingon ngadto kang Baal peor." Numeros 25:1-3. Ang Salmista nagtug an kanato ngadto sa unsa nga matang sa mga dios kining maong mga halad gihimo. Sa iyang pagsulti mahitungod sa sama nga apostasya sa mga Israelinhanon, siya nag ingon: "Sila usab ming ipon sa ilang kaugalingon ngadto kang Baal peor, ug mingkaon sa mga halad sa mga minatay" (Salmo 106:28); nga sa ato pa, mga halad nga gihalad ngadto sa mga patay. {PM 849.2}

Ang paghimo nga dios sa mga patay nakakupot ug usa ka hinungdanon nga dapit diha sa hapit tanang sistema nga paganismo, maingon man usab sa gihunahuna nga pakigsulti sa mga minatay. Gipatuohan nga ang mga dios makakomunikar sa ilang kabubut on ngadto sa mga tawo, ug kong konsultahon. sila usab makahatag kanila ug tambag. Mahitungod niining butanga mao ang nabantug nga mga orakulo sa Gresya ug sa Roma. {PM 849.3}

Ang pagpakigsulti sa mga minatay anaa gihapon, bisan sa nag angkon nga Cristohanon nga mga kayutaan. Ilalum sa ngalan nga Espirituwalismo, ang gigamit nga pagpakigsulti sa mga binuhat nga nagaangkon nga mao ang mga espiritu sa mga minatay, nahimong bisan asa karon. Kini ginakalkulo sa pagkoha sa mga simpatiya niadtong adunay namatay. Ang espirituhanong mga binuhat usahay magpakita ngadto sa mga tawo sa dagway sa ilang mga higala nga patay na, ug magaasoy sa mga hitabo nga kadugtong sa ilang mga kinabuhi, ug maghimo ug mga buhat nga ilang nahimo samtang buhi pa. Niining paagiha ilang madala ang mga tawo sa pagtoo nga ang ilang patay na nga mga higala maoy mga manulonda nga nagalupadlupad sa ibabaw nila, ug nagapakigsulti kanila. Kadtong nagpakaingon nga mga espiritu sa mga nangamatay, ginatagad uban sa usa ka pagdiwata, ug alang sa kadaghanan ang ilang pulong mas bug at pa kay sa pulong sa Dios. {PM 850.1}

Hinuon, adunay daghan nga nagtagad sa Espirituwalismo ingon nga usa lamang ka mangingilad. Ang mga pasundayag nga pinaagi niini gisuportahan ang pag angkon niini ngadto sa usa ka karakter nga labaw sa kinaiyahan gipasangil sa limbong sa medyum. Apan samtang tinuud nga ang mga resulta sa panglimbong kanunay nga gimaneho ingon nga tinuud nga mga pasundayag, diha usab ang tinuud nga mga ebidensya sa gahum nga kapin sa natural. Ug daghan unya sa nagsalikway sa espirituwalismo ingon nga resulta sa tawohanon nga kahanas ug sa kaigmat, ang madala sa pag ila sa mga pangangkon niini sa diha nga sila magaatubang sa mga pagpakita nga dili nila mahatagan ug kasayuran. {PM 850.2}

Ang moderno nga espirituwalismo ug ang mga porma sa karaang lumay ug ang pagsimba sa diosdios ang tanan nga may pakighimamat sa mga patay ingon nga ilang hinungdanon nga prinsipyo natukod sa ibabaw sa unang bakak nga pinaagi niini nalimbongan ni Satanas si Eva didto sa Eden: “Dili gayud kamo mamatay; kay hingbaloan sa Dios, nga sa adlaw nga kamo mokaon niini...mahimo kamo nga sama sa Dios.” Genesis 3:4, 5. Managsama nga gisukad sa kabakakan ug ang pagpalungtad niini, sila managsama gikan sa amahan sa mga bakak {PM 850.3}

Ang mga Hebreohanon gidid an sa tinuyo sa paghimo, diha sa bisan unsa nga paagi, diha sa pasumangil nga pakighimamat sa mga patay. Gitak opan sa Dios kining pultahana sa diha nga siya miingon: “Ang mga minatay dili mahibalo bisan unsa...Ni may bahin pa sila sa gihapon sa bisan unsa nga butang nga ginabuhat ilalum sa adlaw.” Ecclesiastes 0:5, 6. “Mogula ang iyang gininhawa, sa yuta siya mobalik; nianang adlawa mahanaw ang iyang mga hunahuna.” Salmo 146:4. Ug si Jehova mipahayag ngadto kang Israel: “Ang kalag nga magaliso ngadto niadtong mga espiritista kun sa mga salamangkiro aron sa pagpakighilawas sunod kanila. ako magabutang sa akong nawong batok niadtong kalaga, ug pagaputlon siya gikan sa taliwala sa iyang katawohan.” Levitico 20:6. {PM 851.1}

Ang “kailang mga espiritu” dili mga espiritu sa mga patay, kondili mga manulonda nga dautan, ang mga mensahero ni Satanas. Ang karaang diwata, sumala sa ato nang nakita, naglakip sa pagsimba sa mga patay ug sa pasumangil nga pakighimamat uban kanila, gipahayag sa Biblia nga maoy pagsimba sa demonyo. Si apostol Pablo diha sa iyang

pagpasidaan sa iyang mga kaigsoonan batok sa pagsalmot sa bisan unsa nga paagi, diha sa diwata sa ilang mga silingang pagano, nagsingon: “Bisan unsay ginahalad sa mga Gentil, kini ilang ginahalad ngadto sa mga yawa ug dili ngadto sa Dios. Dili ako buot nga kamo magpakigambit kauban sa mga yawa.” 1 Corinto 10:20. Ang Salmista sa iyang paghisgut mahitungod sa Israel, nagaingon nga “Gihalad nila ang ilang mga anak nga lalake ug ang ilang mga anak nga babaye ngadto sa mga yawa,” ug diha sa sunod nga bersikulo iyang gipasabut nga ilang gihalad sila “ngadto sa mga doisdios sa Canaan.” Salmo 106:37, 38. Diha sa ilang gipatoo nga pagsimba sa mga tawong patay na, sa pagkatinuud, sila nagasimba sa mga yawa. {PM 851.2}

Ang moderno nga Espirituwalismo, nga nagasandig sa sama nga patukuranan, maoy usa lamang ka pagpabuhi, diha sa bag ong porma, sa panglumay ug sa pagsimba sa yawa nga gikondenar sa Dios ug gidili sa karaan pa. Gitug an nang daan diha sa mga Kasulatan, nga “sa kaulahiang mga panahon adunay managpamiya gikan sa pagtoo tungod sa ilang pagtagad sa mga malimbongon nga espiritu ug sa mga tuloohan sa mga yawa.” 1 Timoteo 4:1. Si Pablo, diha sa iyang ikaduhang sulat ngadto sa mga taga Tesalonica, nagpunting ngadto sa pinasahi nga pagbuhat ni Satanas diha sa Espirituwalismo ingon nga usa ka hitabo nga mahanabo dihadiha sa dili pa ang ikaduhang pag anhi ni Cristo. Sa iyang paghisgut mahitungod sa ikaduhang pag anhi ni Cristo, siya nagpahayag nga kini “pinaagi sa paglihok ni Satanas nga pagaubanan sa tanang kagahum ug bakak nga mga ilhanan ug katingalahan.” 2 Tesalonica 2:9. Ug si Pedro, sa iyang pagsaysay sa mga katalagman nga niini mapadayag ang iglesia sa katapusang mga adlaw, nag ingon nga maingon nga dihay mga bakakong manalagna nga maoy nagdaldal sa Israel sa pagpakasala, mao nga aduna unyay bakakong mga magtutudlo, “nga sa tago magapasulod sa makapadaut nga herehiya, ug magapanghimakak pa gani sa Agalon nga maoy nagpalit kanila...Ug daghan ang managsunod sa ilang mga paagi nga makadaut.” 2 Pedro 2:1,2. Dinhi ang apostol nagtumong sa gitiman an nga mga kinaiya sa mga magtutudlo nga espirituwalista. Nagdumili sila sa pag ila ni Cristo nga Anak sa Dios. Mahitungod ning maong mga magtutudlo ang hinigugma nga Juan nagpahayag: “Kinsa ba ang bakakon kondili siya nga nanghimakak sa matuod nga si Jesus mao ang Cristo? Siya maoy anticristo, nga naglimud sa Anak ug sa Amahan. Ang tanan nga dili moangkon sa Anak dili makabaton sa Amahan.” 1 Juan 2:22, 23. Ang espirituwalismo pinaag sa paglimud ni Cristo, naglimud sa Amahan ug sa Anak, ug ang Biblia nagpahayag niini nga pagpaila ni anticristo. {PM 851.3}

Pinaagi sa panangna sa kalaglagan ni Saul, nga gihatag pinaagi sa babaye sa Endor, giplano ni Satanas ang paglit ag sa katawohan sa Israel. Siya naglaum nga sila madasig uban sa pagsalig diha sa espiritista, ug madala sa pagkonsulta kaniya. Sa ingon niini, sila moliso gikan sa Dios ingon nga ilang magtatambag, ug magbutang sa ilang kaugalingon ilalum sa paggiya ni Satanas. Ang igpangdani nga ginagamit sa espirituwalismo sa pagbihag sa mga katawohan, mao ang iyang pasumangil nga gahum sa pagbukas sa tabil gikan sa umalabut, ug ipadayag ngadto sa mga tawo ang gitagoan sa Dios. Gibuksan sa Dios diha sa Iyang pulong ang dagko nga mga hitabo sa umalabut diha sa atubangan nato sa tanan nga hinungdanon

alang kanato nga mahibaloan ug Siya naghatag kanato sa luwas nga giya alang sa atong mga tiil taliwala sa tanang mga katalagman niini; apan maoy tuyo ni Satanas ang pagbungkag sa pagsalig sa tawo diha sa Dios, ang paghimo kanila nga dili mahimuot sa ilang kahimtang sa kinabuhi, ug dad on sila sa pagpangita sa kahibalo sa butang nga sa maalaom gisalipdan sa Dios gikan kanila, ug sa pagtamay sa butang nga Iyang napadayag diha sa Iyang Balaan nga Pulong. {PM 852.1}

Adunay daghan nga mahimong dili mahimutang sa diha nga dili sila mahibalo sa tino nga sangputanan sa mga kalihokan. Dili sila makaagwanta sa walay kasigurohan, ug diha sa ilang walay pailub sila magdumili sa paghulat sa pagtan aw sa kaluwasan sa Dios. Ang nasabtan nga mga dautan nagtukmod kanila nga hapit mapabuang. Sila mohatag ug luna sa ilang masupilon nga mga pagbati, ug modalagan dinhi ug didto diha sa mapungtanon nga kasubo, nga mangita ug kahibalo mahitungod sa wala mapadayag. Kong sila mosalig pa lamang sa Dios ug magtukaw ngadto sa pag ampo, sila makakaplag ug langitnon nga kalipay. Malinaw ra ang ilang espiritu pinaagi sa paghimamat sa Dios Ang gikapoyan ug ang gibug atan makakaplag ug pahulay sa ilang mga kalag, kong sila moadto lamang kang Jesus; apan sa diha nga dili nila panumbalingon ang mga paagi nga gigahin sa Dios alang sa ilang kalipay, ug modangop ngadto sa ubang mga tinubdan, nga magalaum sa pagkat on sa ginatungina sa Dios, ilang nahimo ang sayop ni Saul, ug pinaagi niana ilang mabatnan lamang ang kinaadman mahitungod sa dautan. {PM 853.1}

Dili mahimuot ang Dios niining paagiha, ug Iyang napadayag kini diha sa labing tino nga mga pulong. Kining walay pailub nga pagdali sa pagtukas sa tabil gikan sa umalabut nagpadayag sa kakulang sa pagtoo diha sa Dios, ug nagapasagad sa kalag nga mabukas sa mga sugyot sa hawod nga limbongan. Pagadaldalon ni Satanas ang mga tawo sa pagkonsulta sa dunay kaila nga mga espiritu; ug pinaagi sa pagpadayag sa mga butang nga nangagi, iyang mapadasig ang pagsalig diha sa iyang gahum sa pagtagna sa mga butang nga umalabut. Pinaagi sa kasinatian nga nakoha gikan sa taas nga mga panahon, makahimo siya sa pagpangatarungan gikan sa hinungdan ngadto sa sangputanan, ug sagad makatag an nga may pagkatakdo, sa ubang umalabut nga mga hitabo sa kinabuhi sa tawo. Sa ingon niini makahimo siya sa paglimbong sa kabus ug nalingla nga mga kalag, ug dad on sila ilalum sa iyang gahum, ug dad on sila nga bihag sa iyang gusto. {PM 853.2}

Gihatagan kita sa Dios sa Iyang pasidaan pinaagi sa Iyang manalagna nga nag ingon “Sa diha nga sila manag ingon kaninyo, mangadto kamo niadtong mga espiritista ug mga salamangkiro, nga managpiyak ug managyagobyub: dili ba unta mangadto ang katawohan sa pagpangita sa ilang Dios? tungod sa mga buhi pangitaon ba nila ang mga patay? Ngadto sa kasugoan ug sa pagpamatuud! kong sila dili managsulti sumala niining pulonga, sa pagpakatuud walay kabuntagon alang kanila.” Isaias 8:19, 20. {PM 853.3}

Ang may usa ka balaan nga Dios, nga dili masukod ang kaalam ug gahum, moadto ba sa mga espiritista, kang kinsang kahibalo nagagikan sa pakigsuod sa kaaway sa atong Ginoo? Ang Dios mismo mao ang kahayag sa Iyang katawohan; Siya nagmando kanila sa pagtutok sa

ilang mga mata pinaagi sa pagtoo diha sa mga himaya nga gitaptapan gikan sa tawohanon nga panan aw. Ang Adlaw sa Pagkamatarung nagapadala sa iyang masanag nga mga silaw nganha sa ilang mga kasingkasing; may kahayag sila gikan sa trono sa langit, ug sila walay tinguha sa paglingiw gikan sa tinubdan sa kahayag, ngadto sa mga mensahero ni Satanas. {PM 854.1}

Ang mensahe sa yawa ngadto kang Saul, bisan pa kadto maoy usa ka pagsaway sa sala ug usa ka tagna mahitungod sa silot, dili maoy tuyo ang pagreporma kaniya, kondili lang pagtulisok kaniya ngadto sa pagbiya sa paglaum ug sa kalaglagan. Mas sagad hinuon, kini nagasilbi sa labing maayo sa tuyo sa manunulay sa paglamat sa mga tawo ngadto sa kalaglagan pinaagi sa pag ulog ulog. Ang pagtulun an sa yawa nga dios, sa karaang panahon, nagpalambo sa labing talamayon nga kalaw ayan. Gipadaplin ang langitnon nga mga sugo nga nagsaway sa sala ug nagpatuman sa pagkamatarung; sa linangas gitagad ang kamatuoran, ug ang pagkamahilas dili lamang kay gitugot, kondili gisugo. Ang espirituwalismo nagpahayag nga walay kamatayon, walay sala, walay paghukom, walay silot; nga ang “mga tawo mao ang wala mahulog nga mga diosdios;” nga ang tinguha mao ang labing taas nga kasugoan; ug nga ang tawo kasudyaan lamang sa iyang kaugalingon. Ang mga ali nga gitukod sa Dios aron sa pagbantay sa kamatuoran, sa kaputli, ug sa kataha, nangabungkag, ug daghan ang naisug diha sa pagpakasala. Dili ba ang maong pagtulun an nagsugyot sa usa ka sinugdanan pareha sa pagsimba sa yawa? {PM 854.2}

Gipahayag ni Jehova sa atubangan sa Israel ang mga resulta sa paghimo ug paghimamat sa dautan nga mga espiritu, diha sa mga dulumtanan sa mga Canaanhon; sila mga walay kinaiyahang pagbati, mga diwatahan. mga pananapaw, mga mamumuno, ug talamayon tungod sa tagsatagsa ka hunahuna nga mahilayon ug mangil ad nga pagginawi. Ang mga tawo wala makahibalo sa ilang kaugalingong mga kasingkasing; tungod kay “ang kasingkasing malimbongon labaw sa tanang mga butang, ug hilabihan gayud pagkadautan.” Jeremias 17:9. Apan ang Dios makasabut sa mga kahiligan sa napaus us nga kinaiya sa tawo. Unya, sama karon, si Satanas nagapaniid aron sa paghimo ug mga kahimtang nga dapig sa pagsukol, aron ang katawohan sa Israel maghimo sa ilang kaugalingon nga mangil ad ngadto sa Dios sama sa kahimtang sa mga Canaanhon. Ang kaaway sa mga kalag kanunay nga anaa sa kahimtang nga mabinantayon sa pagbukas ug mga agianan alang sa dili mapugngan nga pag agay sa dautan dinhi kanato; kay siya nagatinguha nga malaglag kita, ug mahinukman sa atubangan sa Dios. {PM 854.3}

Si Satanas desidido gayud sa pagpadayon sa iyang pagpugong sa yuta sa Canaan, ug sa diha nga gihimo kini nga puloy anan sa mga anak sa Israel, ug ang kasugoan sa Dios gihimo nga kasugoan sa yuta, iyang gidumtan ang Israel sa usa ka mabangis ug makamatay nga pagdumot, ug naglaraw sa ilang kalaglagan. Pinaagi sa ahensya sa dautan nga mga espiritu, gipasulod ang katingalahan nga mga dios; ug tungod sa kalapasan, sa katapusan ang pinili nga katawohan nagkatibulaag gikan sa Yuta sa Saad. Kini nga kaagi gipaninguha ni Satanas nga masubli sa atong kaadlawan. Ang Dios nagadala sa iyang katawohan gikan sa mga

dulumtanan sa kalibutan, aron nga ilang mabantayan ang iyang kasugoan; ug tungod niini, ang kaligutgut sa "magsusumbong sa atong mga kaigsoonan" walay kinotuban. "Diha kaninyo nahilunsad ang yawa nga puno sa dakong kapungot, sanglit nasayod man siya nga hamubo na lamang ang iyang panahon." Pinadayag 12:10, 12. Ang gilandongan nga yuta sa saad ania na gayud sa atong atubangan, ug si Satanas desidido sa paglaglag sa katawohan sa Dios, ug putlon sila gikan sa ilang panulondon. Ang pahamatngon nga, "Pagtukaw ug pag ampo kamo, aron dili kamo mahidalin as ngadto sa panulay" (Marcos 14:38), wala gayud molabaw ang pagkakinahanglanon kay sa karon. {PM 855.1}

Ang pulong sa Dios ngadto sa karaan nga Israel ginatumong usab nganhi sa iyang katawohan niining atong panahon: "Dili kamo magliso ngadto kanila nga espiritista, ni ngadto sa mga salamangkiro; dili kamo magpangita kanila aron kamo mahugawan pinaagi nila;" "kay dulumtanan alang kang Jehova ang bisan kinsa nga magabuhat niining mga butanga." Levitico 19:31; Deuteronomio 18:12. {PM 855.2}

Kapitulo 68. Si David Didto so Siklag

Kining kapituluha gibase sa 1 Samuel 29; 30; 2 Samuel 1.

Si David ug ang iyang mga tawo wala makaapil sa gubat tali ni Saul ug sa mga Filistehanon, bisan pa nga sila ningkuyog sa mga Filistehanon ngadto sa natad nga pagaawayan. Samtang ang duruha ka mga pundok sa mga kasundalohan nangandam sa pagpakiggubat, ang anak nga lalake ni Isai nakamatngon sa iyang kaugalingon nga diha siya sa usa ka kahimtang nga dakong kalibog. Ginapaabut nga siya moaway alang sa mga Filistehanon. Kong siya diha sa panag away mobiya sa dapit nga gitugyan kaniya, ug mosibug gikan sa giawayan, siya dili lamang ilhon nga talawan, kondili timan an siya nga dili mapasalamaton ug mabudhion ngadto kang Achis, kinsa maoy nagpanalipod kaniya ug nagsalig kaniya. Ang maong buhat magtabon sa iyang ngalan sa dautan ug dungog, ug magpadayag kaniya ngadto sa kaligutgut sa mga kaawav nga labaw pang pagakahadlokan kay kang Saul. Apan bisan sa usa ka gutling wala siya mouyon sa pag away batok sa Israel. Kay kong buhaton niya kini, mahimo siya nga usa ka mabudhion sa iyang nasud ang kaaway sa Dios ug sa Iyang katawohan. Kini maoy makababag kaniya hangtud sa kahangturan ngadto sa trono sa Israel; ug kong mapatay si Saul diha sa panag away, siya maoy kapasanginlan sa kamatayon ni Saul. {PM 856.1}

Gipaamgo si David sa pagbati nga siya nawala sa iyang dalan. Labi pa unta nga maayo alang kaniya ang pagpangita sa dalangpanan diha sa mga salipdanan sa Dios diha sa mga kabukiran kay sa diha sa matuud nga mga kaaway ni Jehova ug sa Iyang katawohan. Apan diha sa Iyang dako nga kalooy, si Jehova wala magsilot niining sayop sa Iyang ulipon pinaagi sa pagbiya kaniya nganha sa iyang kaugalingon nga diha sa iyang kalisud ug kalibug; kay bisan pa nga si David, mihaplos sa iyang pagkupot sa diosnon nga gahum, nagduhaduha, ug miliso gikan sa dalan sa estrikto nga katarung, mao gihapon ang tuyo sa iyang kasingkasing nga magmatinud anon ngadto sa Dios. Samtang si Satanas ug ang iyang panon nagkapulilti sa

pagtabang sa mga kaaway sa Dios ug sa Israel sa pagplano batok sa usa ka hari nga ningbiya sa Dios, ang mga manulonda ni Jehova nagabuhat sa pagluwas ni David gikan sa katalagman diin siya mahulog. Gibuyo sa mga mensahero nga langitnon ang mga pnnsipe nga Filistehanon sa pagprotesta batok sa precensia ni David ug sa iyang mga sakop diha sa mga kasundalohan nga Filistehanon diha sa nagasingabut nga gubat. {PM 856.2}

“Unsay gibuhat mining mga Hebreohanon dinhi” maoy singgit sa mga prinsipe nga Filistehanon, nga nanagdutdut kang Achis. Ang ulahi, nga dili gusto nga mahimulag kaniya ang usa ka hinungdanon kaayo nga kaabin, mitubag sa pag ingon: “Dili ba kini si David, ang sulogoon ni Saul ang hari sa Israel, nga nahiuban kanako niining mga adlawa kun niining mga tuiga, ug wala ako makakaplag ug sayop diha kaniya sukad mahianhi siya kanako hangtud niining adlawa?” {PM 857.1}

Apan sa masuk anon ang mga prinsipe nangusog sa ilang demanda nga nag ingon: “Papauli kini nga tawo, aron siya mahisabug sa iyang dapit diin siya nimo itudlo, ug ayaw siya pagpalugsonga uban kanato sa paggubat, tingali unya didto sa gubat siya mahimong kabatok kanato: kay asa man makig uliay kining tawohana sa iyang ginoo? Dili .ba kini hinuon uban sa mga pangulo niining mga tawohana? Dili ba mao kini si David, nga kaniya sila nanag awit ang usa ug usa sa mga pagsayaw, nga nag ingon: Si Saul nakapatay sa iyang mga linibo, ug si David sa iyang tignapulo ka libo?” Ang pagpatas sa ilang nabantug nga hawod ug ang kadaugan sa Israel niadtong higayona lab as sa gihapon diha sa panumduman sa mga kadagkuan nga Filistehanon. Sila wala magtoo nga si David moaway batok sa iyang kaugalingon nga katawohan; ug kong siya, diha sa paghingusog sa gubat. modapig kanila. siya makapahamtang ug dako pa nga kadaut diha sa mga Filistehanon kay sa mahimo sa tibook nga kasundalohan ni Saul. {PM 857.2}

Tungod niini si Achis napugos sa pag uyon, ug sa iyang pagtawag ni David, siya miingon ngadto kaniya, “Ingon nga si Jehova buhi, ikaw nagminatarung. ug ang imong paggula ug ang imong pagsulod uban kanako sa panon maayo sa akong pagtan aw; kay ako wala makakaplag ug kadautan diha kanimo sukad sa adlaw sa imong paghianhi kanako hangtud niining adlawa: apan bisan pa niini ang mga kadagkuan wala mouyon kanimo. Sa ingon niini karon pumauli ka, ug lakaw sa pakigdait, aron dili mawad an sa kahamuot kanimo ang mga kadagkuan sa mga Filistehanon.” {PM 857.3}

Si David nga nahadlok nga madayag ang iyang tinuud nga mga pagbati, mitubag, ‘ Apan unsay akong nabuhat? ug unsay unong nakita sa imong sulogoon sa kadugayon nga ako diha sa imong atubangan hangtud niining adlawa aron ako dili makaadto ug makig away batok sa mga kaaway sa akong ginoo nga hari?” {PM 858.1}

Tingali ang tubag ni Achis nagdala ug usa ka pangilog sa kaulaw ug sa pagbasul sa kasingkasing ni David, samtang iyang gipamalandong ang iyang pagkadili takus nga ulipon ni Jehova tungod sa mga limbong nga iyang nahimo. “Ako nahibalo nga ikaw maayo sa akong pagtan aw, ingon sa usa ka manulonda sa Dios,” matud pa sa han; bisan pa niini, ang

mga prinsipe sa mga Filistehanon nanag ingon, Siya dili makauban kanato ngadto sa gubat. Sa ingon niini karon bumangon ka sa pagsayo sa buntag uban sa mga sulogoon sa imong ginoo nga nanghiuban kanimo; ug sa diha nga ikaw mahagmata na pagsayo sa buntag, ug may kahayag na, lakaw." Sa ingon niini nabunggo ang lit ag nga naggumon kaniya, ug nakalingkawas siya. {PM 858.2}

Tapus sa tulo ka adlaw nga panaw, si David ug ang iyang unom ka gatus ka mga tawo nahiabut sa Siklag, ang ilang puloy anan sa Filistia. Apan maoy mitagbo sa ilang panan aw ang usa ka talan awon sa kagun uban. Ang mga Amalekanhon, nga nangukasyon sa pagkawala ni David uban sa iyang puwersa, nakapanimalus sa ilang kaugalingon tungod sa iyang mga panulong nganha sa ilang teritoryo. Ilang gipakuratan ang ciudad samtang kini gibiyaan nga walay nagbantay, ug tapus nila kini mapanglungkab ug gisunog, sila namahawa nga gidala ang tanan sa mga babaye ug sa mga kabataan ingon nga mga bihag, uban sa daghan nga inagaw. {PM 858.3}

Naamang sa kalisang ug sa katingala, si David ug ang iyang mga tawo sulod sa diyutay nga mga gudo mitutok sa hilum diha sa naitom ug nagakaugdaw sa hinayhinay nga mga guba. Unya sa pagsulbong diha kanila sa usa ka pagbati sa ilang makalilisang nga pagkaguba, kadtong nagkaungas sa gubat nga mga manggugubat "mipatugbaw sa ilang tingog ug nanghilak, hangtud nga nangaluya sila ug hinilak. {PM 858.4}

Dinhi sa makausa pa. si David gibadlong tungod sa kakulang niya sa pagtoo nga maoy nagdala kaniya sa pagbutang sa iyang kaugalingon taliwala sa mga Filistehanon. Siya may higayon sa pagtan aw kong unsa ka dako sa kahilwasan ang iyang makaplagan taliwala sa mga kaaway sa Dios ug sa Iyang katawohan. Si David gipasanginlan sa iyang mga sumosunod nga maoy hinungdan sa ilang mga kalisud. Iyang nahanggat ang panimalus sa mga Amelekanhon pinaagi sa iyang pagataki kanila, apan, masaligon ra siya sa kasigurohan diha sa taliwala sa iyang mga kaaway, iyang gibiyaan ang siyudad nga walay nagbantay. Napungot nga inubanan sa kasubo ug sa kasilag, ang iyang mga sundalo andam alang sa bisan unsa nga laraw nga malisud, ug ila gani nga gihulga nga ilang batuon ang ilang pangulo. {PM 858.5}

Daw naputol si David gikan sa tanang tawohanon nga pagsuportar. Ang tanan nga iyang giila nga mahal dinhi sa yuta nangabanlas gikan kaniya. Gipapahawa siya ni Saul gikan sa iyang nasud; gipapahawa siya sa mga Filistehanon gikan sa campo; gilungkab sa mga Amalekanhon ang iyang siyudad; ang iyang mga asawa ug mga anak nangahimong mga binilanggo; ug ang iyang kaugalingong mga suod nga mga higala naghiusa batok kaniya, ug naghulga pa gani kaniya sa kamatayon. Niining takna sa dili mahimo nga katapusang paagi, si David, inay magtugot sa iyang hunahuna sa pagpalandong niining masakit nga mga higayon, mitutok nga mainiton ngadto sa Dios alang sa panabang. Siya "nagpalig on sa iyang kaugalingon diha ni Jehova." Iyang gisubli ang iyang ning agi nga kinabuhing halandumon. Diin kaha nga bahina si Jehova nagbiya Kaniya? Ang iyang kalag napalagsik diha sa paghinumdum sa daghang mga ebidensya sa kahimuot sa Dios. Ang mga sumosunod ni

David, pinaagi sa ilang walay pagkatagbaw ug sa walay pailub. naghimo sa ilang kasakitan nga doble nga pagkamabug at; apan ang tawo sa Dios, nga dako pa gani nga hinungdan sa pagsubo, nagdala sa iyang kaugalingon uban ang kalig on. “Sa panahon nga mahadlok ako ibutang ko ang pagsalig ko diha Kanimo” (Salmo 56:3), maoy sultihan sa iyang kasingkasing. Bisan pa nga sa iyang kaugalingon siya wala makapaniid sa usa ka agianan pagawas sa kalisdanan, ang Dios nakakita niini, ug magtudlo kaniya unsay angav nga pagabuhaton. {PM 859.1}

Sa iyang pagpakoha kang Abiathar ang sacerdote, ang anak ni Ahimelech, “si David nangutana kang Jehova nga nagaingon: “Kong lutoson ko kining maong panon sa mga sundalo, maapsan ko kaha sila? Ang tubag mao kini: “Lutosa; kay sa walay duhaduha maapsan mo sila, ug sa walay pagkapakyas mabawi mo ang tanan.” 1 Samuel 30:8. {PM 859.2}

Niining mga pulonga ang kaguliyang tungod sa kasubo ug sa kapungot mihunong. Busa si David ug ang iyang mga sundalo nanukad dayon sa paggukod sa nagalayas nilang kaaway. Hilabihan ka kusog sa ilang pagbaktas, nga sa ilang pag abut sa sapa sa Besor, nga nagahaw as duul sa Gaza, ngadto sa Dagat sa Mediteranyo, duha ka gatus sa iyang mga sundalo napugos sa pagpabilin tungod sa kahago. Apan si David uban sa nahibilin nga upat ka gatus mipadayon sa unahan, nga walay gikalisangan. {PM 859.3}

Sa ilang pagdasdas, nasugat an nila ang usa ka Egiptohanon nga ulipon. nga daw hapit na mamatay gumikan sa kakapoy ug sa kagutom. Hinuon, sa iyang pagkadawat ug kalan on ug ilimnon, siya nalagsik, ug ilang nahibaloan nga siya gibiyaan nga mamatay sa iyang bangis nga agalon, nga usa ka Amalekanhon nga kauban sa puwersa nga nanulong. Misulti siya sa sugilanon sa pagronda ug sa pagpanglungka; ug unya, sa iyang pagkadawat sa usa ka saad nga siya dili pagapatyon o dili ihatud ngadto sa iyang agalon, siya miuyon sa pag una sa mga sundalo ni David ngadto sa campo sa ilang mga kaaway. {PM 860.1}

Samtang sila nahiabut sa dapit diin makita na ang kampamento sa mga kaaway, ang usa ka talan awon sa paghudyaka maoy misugat sa ilang pagtan aw. Ang madaugon nga panon naghimo ug dako nga kumbira. “Sila nanagkatibulaag sa tibook nga yuta, nangaon ug nanginom, ug nanagsayaw, tungod sa dagkong mga inagaw nga ilang nakoha gikan sa yuta sa mga Filistehanon, ug gikan sa yuta sa Juda.” Gimando ang dihadiha nga pag ataki. ug ang mga manggugukod midasmag nga mapintas sa ilang kaaway. Nakalitan ang mga Amalekanhon ug nagakaguliyang. Gipadayon ang gubat nianang tibook nga gabii ug sa pagkasunod nga adlaw, hangtud nga hapit ang tibook panon nahurot sa pagpatay. Ang grupo lamang sa upat ka gatus nga nagkabayo sa mga kamelyo ang nakalampos sa pagkalagiw. Natuman ang pulong ni Jehova. “Ug gibawi ni David ang iyang duruha ka asawa. Ug walay bisan unsa nga nakulang kanila, ni diyutay ni dagko, ni mga anak nga lalake ni mga anak nga babaye, ni inagaw ni bisan unsa nga ilang nakoha kanila: Gidala ni David pagbalik ang tanan.” {PM 860.2}

Sa diha nga si David misulong sa teritoryo sa mga Amalekanhon, iyang gipamatay sa pinuti ang tanang mga pumopuyo nga nahulog sa iyang mga kamot. Apan kong dili pa sa mapugnganong gahum sa Dios, ang mga Amalekanhon makabalus unta pinaagi sa paglaglag sa katawohan sa Siklag. Nakahukom sila sa pagpalingkawas sa mga bihag, nga nagtinguha sa pagpataas sa dungog sa kadaugan pinaagi sa pagdala

ngadto sa ilang pinuy anan sa usa ka dakong pundok sa mga binilanggo, ug naglaraw sa tapus niini, sa wala tuyoa, sila nagtuman sa tuyo sa Dios, diha sa pagtipig sa mga dinakpan nga wala dauta, aron mapasiguli ngadto sa ilang mga bana ug mga amahan. {PM 861.3}

Ang tanang gahum nga yutan on anaa sa ilalum sa pagmando sa Usa nga Walay Kinutoban. Ngadto sa labing gamhanan nga hari. ngadto sa labing mabangis nga madaugdaugon, siya nagaingon: “Kutob ra dinhi ang imong kadangatan, apan dili na molabaw.” Job 38:11. Ang gahum sa Dios walay hunong nga gigamit sa pagsanta sa mga ahensya sa dautan: wala siyay hunong nga nagabuhat sa taliwala sa katawohan, dili alang sa ilang kalaglagan, kondili alang sa pagtul id nila ug sa pagpatunhay kanila. {PM 861.1}

Uban sa dakong kalipay, ang mga mananaug mimartsa paingon sa ilang pinuy anan. Sa paghiabut nila sa ilang mga kauban nga nagpabilin, ang labaw nga hakog ug badlongon sa upat ka gatus nagsugyot nga kadtong walay bahin diha sa gubat walay bahin sa mga inagaw; nga igo na alang kanila ang pagbawi sa matag usa nila ka asawa ug mga anak. Apan si David wala mouyon sa maong pamaagi. “Dili ninyo buhaton ang ingon. mga igsoon ko,” siya miingon, “uban niadtong gihatag ni Jehova kanato.. Ingon nga ang iyang bahin mao ang ming adto sa gubat, mao man usab ang iyang bahin niadtong mga nanghibilin uban sa mga butang; sila magadawat ug sama nga bahin.” Sa ingon niini nahusay ang butang. ug sa ulahi kini nahimong balaod sa Israel nga ang tanan nga may kalabutan sa kampanya sa militar managsama ang bahin sa mga inagaw kanila nga sa akto nakig away sa gubat. {PM 861.2}

Gawas sa pagbawi sa tanan nga inagaw nga nakoha gikan sa Siklag, nadakpan ni David ug sa iyang panon ang daghang panon sa carnero ug sa mga baka nga iya sa mga Amalekanhon. Kini sila gitawag nga “mga inagaw ni David;” ug sa pagbalik ngadto sa Siklag, siya nagpagdala ug mga gasa ngadto sa mga katigulangan sa iyang kaugalingon nga banay sa Juda gikan niining maong inagaw. Niini nga pagpangapod apod, ang tanan nga nahinumduman mao ang nakighigala kaniya ug ang iyang mga sumosunod nga didto sa mga salipdanan sa bukid, sa diha nga siya napugos sa paglayaslayas sa nagkalainlain nga mga dapit tungod sa iyang kinabuhi. Ang ilang pagkamaloloy on ug ang ilang maduyogong pagbati, nga hilabihan ka mahal alang sa ginanangita nga layas, ginaila nga mapasalamaton. {PM 861.3}

Ikatulo kadto nga adlaw sukad si David ug ang iyang mga manggugubat nahiuli sa Siklag. Samtang sila nagbuhat sa pagpahauli sa ilang mga balay nga nangaguba, ilang gipanid an uban sa mahingawaon nga mga kasingkasing alang sa mga balita mahitungod sa gubat nga ilang nahibaloan nga ginaaway tali sa Israel ug sa mga Filistehanon. Sa takulahaw ang usa ka mensahero misulod sa lungsod, “uban sa iyang saput nga gigisi ug may yuta sa ibabaw sa

iyang ulo.” Gidali siya pagdala ngadto kang David, sa atubangan ni kinsa siya miyukbo uban sa kataha, nga nagpasabut sa iyang pag ila kaniya ingon nga usa ka gamhanan nga prinsipe, kang kinsang kahimuot iyang gitinguha. Sa maikagon gipangutana siya ni David sa kahimtang sa gubat. Ang layas mitaho sa kaparutan ug sa kamatayon ni Saul, ug ni Jonathan. Apan iyang gipalab anan ang pagpahayagsa kamatuoran. Sa walay duhaduha sa iyang paghunahuna nga si David tingali naghambin ug pagdumot ngadto sa iyang walay paglunga nga manlulutos ang mensahero naglaum sa pagkoha sa dungog nga maoy nakapatay sa hari. Uban sa sinultihan nga may pagpagarbo, ang tawo mipadayon sa pag asoy nga samtang nagakainit ang gubat iyang napalgan ang hari sa Israel nga nasamaran ug gigukod pag ayo sa iyang mga kaaway, ug nga sa iyang kaugalingon nga hangyo gipatay siya sa mensahero. Ang korona nga gikan sa iyang ulo ug ang bulawan nga mga pulseras gikan sa iyang bukton, iyang gidala ngadto kang David. Masaligon siya nga nagpaabut nga kining maong mga balita pagaabiabihon sa kalipay, ug nga maiya ang usa ka mahal nga ganti tungod sa iyang nabuhat. {PM 862.1}

Apan “gikuptan ni David ang iyang mga saput, ug gipanggisi kini; ug ingon man ang tanang mga tawo nga diha uban kaniya: ug sila nanagbangutan, ug nanagpanghilak, ug nanaspuasa hangtud sa pagkagabii, tungod kang Saul, ug tungod kang Jonathan, nga iyang anak nga lalake, ug tungod sa katawohan ni Jehova, ug tungod sa balay sa Israel; kay sila nangapuk an pinaagi sa pinuti. ‘Sa nakalabay na ang unang kahipugwat mahitungod sa makahahadlok nga balita, ang mga hunahuna ni David mibalik ngadto sa dumoluong nga magsasangyaw, ug sa krimen nga niini sumala sa iyang kaugalingon nga pahayag, siya ang may sala. Ang pangulo nagpakisayud mahitungod sa batan ong lalake, nga nag ingon, “Diin ka gikan?” Ug siya mitubag; “Ako usa ka anak sa usa ka dumoluong, usa ka Amalekanhon. Ug si David miingon ngadto kaniya, Naunsa nga wala ikaw mahadlok sa pagbakyaw sa imong kamot sa paglaglag sa dinihog ni Jehova?” Sa makaduha si Saul nailalum sa gahum ni David; apan sa diha nga gisugyotan siya sa pagpatay kaniya, nagdumili siya sa pag alsa sa iyang kamot batok kaniya nga nahalad pinaagi sa sugo sa Dios nga magmando sa ibabaw sa Israel. Apan ang Amalekanhon wala mahadlok sa pagpagarbo nga siya ang nakapatay sa hari sa Israel. Iyang napasanginlan ang iyang kaugalingon sa usa ka krimen nga angay sa kamatayon, ug ang silot gipahamtang dayon. Si David miingon: “Ang imong dugo moanha sa ibabaw sa imong ulo, kay ang imong baba nagsaksi batok kanimo, ug nagaingon: Napatay ko ang dinihog ni Jehova.” {PM 862.2}

Ang kasubo ni David sa kamatayon ni Saul tininuod ug halalum, nagpaila sa kaaghop sa usa ka dungganon nga kinaiya. Wala siya malipay diha sa pagkapukan sa iyang kaaway. Ang balabag nga nag ali sa iyang agianan ngadto sa trono sa Israel nakuha na, apan niini wala siyay kalipay. Ang kamatayon maoy nagwagtang sa handumanan sa walay pagsalig ug sa kabangis ni Saul, ug karon walay bisan unsa sa iyang kasaysayan ang nahunahunaan kondili ang pagkadungganon ug ang pagkaharianon. Ang ngalan ni Saul nadugtong sa kang Jonathan. kang kinsang panaghigalahay hilabihan ka tinuud ug hilabihan ka dili hakog. {PM 863.1}

Ang alawiton diin si David nagpahungaw sa mga pagbati sa iyang kasingkasing, nahimong usa ka bahandi sa iyang nasud, ug ngadto sa katawohan sa Dios diha sa tanang nagsunod nga mga katuigan: {PM 863.2}

"Ang imong himaya, Oh Israel, gipatay sa ibabaw sa imong mga hatag as nga dapit!
Giunsa ang pagkapukan sa mga kusganon!
Ayaw kini pag isugilon sa Gath,
Ayaw kini pag ibalita sa mga kadalanan sa Ascalon;
Tingali unya ang mga anak nga babaye sa mga Filistehanon mangalipay.
Tingali unya ang anak nga babaye sa mga walay sirkumsisyon makadaug.
Kamo nga mga bukid sa Gilboa,
Himoa nga walay tun og ni ulan sa ibabaw ninyo, ni ang mga kapatagan sa mga paghalad:
Kay didto ang taming pinaagi sa pagkamahugawon gisalibay, {PM 863.3}

Ang taming ni Saul, dili dinihog sa lana...
Si Saul ug si Jonathan mga matahum ug himulot an sa ilang mga kinabuhi,
Ug sa ilang kamatayon wala sila magkabulag:
mga matulin pa kay sa mga agila,
Sila mga kusgan pa kay sa mga leon.
Kamo nga mga anak nga babaye sa Israel, panghilak kamo tungod kang Saul,
Nga nagpasaput kaninyo sa mapula nga maanindoi kaayo.
Nga nagtaod ug mga dayandayan nga bulawan sa inyong bisti. Giunsa ang pagkapukan sa mga kusgan sa kinataliwad an sa gubat!
Si Jonathan namatay sa ibabaw sa imong mga hatag as nga mga dapit.
Ako nasubo alang kanimo, igsoon ko nga Jonathan:
Nakapahimuot gayud kaayo ikaw kanako:
Ang imong gugma kanako katingalahan,
Minglabaw sa gugma sa mga babaye,
Giunsa ang pagkapukan sa mga kusganon,
Ug ang mga hinagiban sa gubat nangawala!"

2 Samuel 1:19-27, R.V. {PM 864.1}

Kapitulo 69. Si David Gitawag Ngadto sa Trono

Kining kapituluha gibase sa 2 Samuel 2-5:5.

Ang kamatayon ni Saul nagwagtang sa mga katalagman nga naghimo kang David nga usa ka hininginlan. Karon ang agianan bukas na alang kaniya sa pagbalik ngadto sa iyang kaugalingon nga yuta. Sa natapus na ang mga adlaw sa pagbalata alang kang Saul ug kang Jonathan, "Si David nangutana kang Jehova nga nag ingon, Motungas ba ako ngadto sa bisan diin nga lungsod sa Juda? Ug si Jehova miingon kaniya: Tumungas ka. Ug si David miingon, asa man ako motungas? Ug siya miingon, Ngadto sa Hebron." {PM 865.1}

Ang Hebron nga kaluhaan ka milyas ngadto sa amihanan gikan sa Beerseba, ug hapit kinatung an tali sa maong siyudad ug ang umalabut nga mahimutangan sa Jerusalem. Sa sinugdan gitawag kini nga Kirjath arba, ang siyudad ni Arba, ang amahan ni Anak. Sa ulahi gitawag kini nga Mamre, ug dinhi ang dapit nga lubnganan sa mga patriarka, “ang langub sa Makpela.” Ang Hebron mao ang panulondon ni Caleb, ug karon mao ang pangulong siyudad sa Juda. Kini nahimutang diha sa usa ka walog nga gilibutan sa tabunok nga bungtoron nga dapit ug mabungahon nga mga yuta. Ang labing matahum nga mga kaparrasan sa Palestina anaa sa mga ultanan niini, kauban sa daghan kaayong mga plantasyon sa oliba ug ubang mga bungang kahoy. {PM 865.2}

Dihadiha si David ug ang iyang mga sumosunod nangandam sa pagtuman sa pahimangno nga ilang nadawat gikan sa Dios. Ang unom ka gatus ka armado nga mga tawo, uban sa ilang mga asawa ug mga anak, sa ilang mga panon sa mga carnero ug sa kabakahan, sa wala madugay nanglakaw paingon sa Hebron. Samtang ang panon sa katawohan nagsulod sa siyudad, ang katawohan sa Juda nagahulat aron sa pag abiabi ni David ingon nga umalabut nga hari sa Israel. Dihadiha gihimo ang mga pangandam alang sa iyang koronasyon. “Ug didto gidihogan nila si David nga hari ibabaw sa balay sa Juda.” Apan walay paningkamot nga gihimo sa pagtukod sa iyang pagbulot an pinaagi sa kusog, ibabaw sa ubang mga banay. {PM 865.3}

Ang usa sa nag unang mga buhat sa bag ong gipurongpurongan nga hari mao ang pagpahayag sa iyang malumo nga pagtagad alang sa handumanan ni Saul ug ni Jonathan Sa iyang pagkahibalo sa maisug nga binuhatan sa mga tawo sa Jabes galaad diha sa pagluwas sa mga lawas sa nangapukan nga mga pangulo, ug naghatag kanila sa dungganon nga lubong, si David nagpadala ug usa ka embahada ngadto sa Jabes uban sa mensahe, nagaingon, ‘Pagabulahanon kamo ni Jehova kay gipakita ninyo kining kalolot sa inyong ginoo, bisan pa kang Saul, ug inyong gilubong siya. Ug karon si Jehova nagapakita ug mahigugmaong kalolot ug kamatuoran kaninyo; ug ako magabayad kaninyo niining kalolot.” Ug iyang gipahibalo ang iyang kaugalingong pagsaka ngadto sa trono sa Juda, ug nagdapit sa panagdapig kanila nga nakapamatuud sa ilang kaugalingon nga matinud anon sa kasingkasing. {PM 866.1}

Ang mga Filistehanon wala mosupak sa gibuhat sa Juda diha sa paghimo ni David nga hari. Ilang nahigala siya sa panahon sa iyang pagkahininginlan, aron sa pagpanggukod ug sa pagluya sa gingharian ni Saul, ug karon sila naglaum nga tungod sa ilang kanhi nga pagkamaloloy on ngadto ni David ang pagpadako sa iyang gahum, sa katapusan maghuhat alang sa ilang bintaha Apan ang pagmando ni David wala makagawas gikan sa kasamok. Diha sa iyang koronasyon misugod ang maitom nga tala sa laraw pangdaut ug sa pagsukol. Si David wala maglingkod ibabaw sa trono sa usa ka mabudhion; ang Dios maoy nagpili kaniya nga mahimong hari sa Israel, ug walay higayon sa pagtahap o sa pagsupak. Apan igo pa lamang nga giila ang iyang pagbulot an sa mga tawo sa Juda, sa diha nga pinaagi sa

impluwensya ni Abner, si Isboset, ang anak ni Saul, giproklamar nga hari, ug nagpatindog ug usa ka kaparang nga trono sa Israel {PM 866.2}

Si Isboset maoy usa lamang ka maluya ug walay kaarang nga representante sa balay ni Saul, samtang si David maoy labaw sa tanan nga may katakus sa pagpas an sa mga katungdanan sa gingharian. Si Abner, ang pangulong ahente sa pagtuboy ni Isboset ngadto sa harianon nga gahum. nahimong hepe komandante sa kasundalohan ni Saul, ug siya ang labing inila nga tawo sa Israel. Nahibalo si Abner nga si David natudlo ni Jehova ngadto sa trono sa Israel, apan ingon nga dugay na siya nga gipangita ug gigukod, siya karon walay gusto nga ang anak nga lalake ni Isai maoy mosunod sa gingharian nga gimandoan ni Saul. {PM 866.3}

Ang mga higayon nga sa ilalum niini nahimutang si Abner, nagsilbi sa pagpalambo sa iyang tinuud nga taras, ug nagpakita kaniya nga usa ka ambisyoso ug walay prinsipyo nga tawo. Suod siya nga nakauhan ni Saul, ug nainpluwensya siya sa espiritu sa hari sa pagtamay sa tawo nga gipili sa Dios nga maghari sa Israel. Ang iyang pagdumot ningdako sa niakantalitahon nga pagbadlong nga gihatag ni David kaniya niadtong higayon nga ang tibudtibud sa tubig ug ang bangkaw sa hari nakoha gikan sa kiliran ni Saul, samtang siya natulog diha sa campo. Iyang nahinumduman ang singgit ni David nga nadungog sa hari ug sa katawohan sa Israel, nga nag ingon, “Dili ba ikaw maisug nga tawo? Ug kinsa ba ang sama kanimo sa Israel? busa ngano man nga wala ka magbantay sa imong ginoong hari?...Kining butanga nga imong gihimo dili maayo. Ingon nga si Jehova buhi, ikaw angay gayud nga mamatay, tungod kay wala ka magbantay sa imong ginoo, ang dinihog ni Jehova.” Kining mao nga badlong nagangutngut sa iyang dughan, ug desidido sa pagtuman sa iyang mapanimaslanon nga tuyo, ug naghimo ug pagkabahin sa Israel, diin siya sa iyang kaugalingon mao ang ituboy. Iyang gigamit ang representante sa hari nga namatay aron sa pagpalambo sa iyang kaugalingong hinakog nga mga ambisyon ug mga katuyoan. Siya nahibalo nga ang katawohan nahigugma kang Jonathan. Ginahambin ang iyang handumanan, ug ang unang malampuson nga mga sangka wala malimti sa kasundalohan. Uban sa paghukom nga takus sa usa ka maayong kawsa, kining masukolon nga pangulo mipadavon sa unahan aron sa pagtuman sa iyang mga plano. {PM 867.1}

Ang Mahanaim, nga diha sa halayo nga bahin sa Jordan, maoy gipili ingon nga puloy anan sa hari, tungod kay kini nga dapit naghatag sa labing dako nga kasigurohan batok sa pagpangataki gikan kang David o gikan sa mga Filistehanon. Dinhi himoa ang koronasyon ni Isboseth. Sa sinugdan ang iyang paghari gidawat sa mga kabanayan sa silangang bahin sa Jordan, ug sa katapusan ningkaylap sa ibabaw sa tibook Israel, gawas sa Juda. Sulod sa duruha ka tuig ang anak ni Saul nagpahimulos sa iyang kadungganan diha sa iyang nalain nga kaulohan. Apan si Abner, nga buot gayud mopakaylap sa iyang gahum ibabaw sa tibook Israel, nangandam alang sa usa ka mahagiton nga gubat. “Karon may hataas nga gubat sa taliwala sa balav ni Saul ug sa balay ni David: ug si David nag anam ug kalig-on, apan ang balay ni Saul nag anam ug kahuyang.” {PM 867.2}

Sa katapusan, gibuntog pinaagi sa pagbudhi ang trono nga natukod sa dinautan nga tuyo. Si Abner nga naglagot sa kahuyang ug sa pagkadili takus ni Isboseth, mibiya kaniya ug mibalhin ngadto kang David, uban sa pasalig nga iyang tigumon ang tanang mga kabanayan sa Israel nganha kaniya. Ang iyang mga tanyag gidawat sa hari, ug gipalakaw si Abner nga may dungog, aron sa pagtuman sa iyang tuyo. Apan ang maayong pagdawat sa usa ka maisug kaayo ug nabantog nga manggugubat nakasugyot sa pangabugho ni Joab. ang hepe Komandante sa kasundalohan ni David. Dihay pagdinumtanay tali ni Abner ug ni Joab, tungod sa pagpatay ni Abner kang Asahel, nga igsoon ni Joab diha sa gubat tali sa Israel ug sa Juda. Karon si Joab, nga nakakita ug higayon sa pagpanimalus sa kamatayon sa iyang igsoon, ug sa pagpalingkawas sa iyang kaugalingon sa usa ka umaabut nga kaparang, sa tinalawan, nangita ug higayon sa pag atang ug sa pagpatay ni Abner. {PM 868.1}

Si David, sa iyang pagkadungog niining mabudhion nga pagharang, misinggit sa pag ingon: “Ako ug ang akong gingharian walay sala sa atubangan ni Jehova sa walay katapusan sa dugo ni Abner, ang anak nga lalake ni Ner: ipahulog kini sa ibabaw sa ulo ni Joab ug sa ibabaw sa tanang balay sa iyang amahan.” Tungod sa dili husay nga kahimtang sa gingharian, ug sa gahum ug katungdanan sa mga mamumuno tungod kay ang igsoon ni Joab nga si Abisai mihiusa na man kaniya si David wala makaduaw sa krimen uban sa makatarunganon nga silot, apan sa katilingban iyang gipaila ang iyang pagdumot sa dugoon nga binuhatan. Ang lubong ni Abner gipaubanan sa katilingbanon nga mga pasidungog. Ang kasundalohan nga si Joab ang pangulo, gimandoan sa pag apil uiha sa mga tulomanon sa pagbalata, uban sa gision nga mga saput ug nagsul ob ug sako. Gipaila sa hari ang iyang kasubo pinaagi sa pagpuasa nianang adlaw sa paglubong; misunod siya sa andas sa lungon ingon nga pangulo nga nagbangutan; ug diha sa lubnganan iyang gilitok ang usa ka masulub ong balak nga maoy usa ka mahait nga badlong sa mga mamumuno. “Ang hari nagbakho alang kang Abner ug miingon: {PM 868.2}

“Namatay ba si Abner sama sa kamatayon sa usa ka buang?
Ang imong mga kamot wala gapusa,
Ni ibutang ang mga tiil sa mga talikala: {PM 868.3}

Ingon sa usa ka tawo nga mahulog sa atubangan
sa mga anak sa kadautan,
Sama niini nahulog usab ikaw.” {PM 868.4}

Ang mapasayloong pag ila ni David sa usa nga iyang mapait nga kaaway, nakadaug sa pagsalig ug sa pagdayeg sa tibook Israel. “Ang tibook nga katawohan nanghibalo niini, ug kini nakalipay sa tibook katawohan. Busa ang tibook katawohan ug ang tibook Israel nanghibalo niadtong adlawa nga dili sa hari ang pagpatay kang Abner, ang anak nga lalake ru Ner.” Diha sa pribado nga sirkulo sa iyang sinaligang mga magtatambag ug mga sulogoon, ang hari misulti mahitungod sa krimen, ug sa pag ila sa iyang pagkadili makagahum sa pagsilot sa mga mamomuno ingon sa iyang gitinguha, iyang gitugyan sila ngadto sa hustisya sa Dios: “Wala ba kamo mahibalo nga may usa ka prinsipe ug usa ka dakong tawo nga

napukan niining adlawa sa Israel? Ug ako niining adlawa maluya, bisan pa dinihog nga hari; ug kining mga tawo nga mga anak nga lalake ni Sarvia mga magahi kaayo alang kanako: si Jehova magabalus sa magbubuhat sa dautan sumala sa iyang pagkadautan." {PM 869.1}

Si Abner nagmatinud anon sa iyang mga tanyag ug mga pahayag ngadto kang David, apan ang iyang mga hinungdan mga dautan ug hinakog. Siya nagmalahutayon sa pagsupak sa hari nga tinudlo sa Dios, diha sa pagdahum nga makakoha siya ug dungog alang sa iyang kaugalingon. Ang kasilag ang nasamaran nga garbo, ug kapungot maoy nagdala kaniya sa pagbiya sa kawsa nga sa dugay nga panahon iyang gisilbihan; ug diha sa pagbalhin ngadto kang David siya naglaum nga makadawat sa kinatas an nga katungdanan nga may dungog diha sa iyang pag alagad. Kong nakalampos pa siya sa iyang tuyo, ang iyang mga talento ug ambisyon, ang iyang dako nga impluwensya ug kakulang sa pagkadiosnon, mao unta ang makabutang sa piligro sa trono ni David ug sa kalinaw ug sa kauswagan sa nasud. {PM 869.2}

"Ug sa diha nga si Isboseth, ang anak nga lalake ni Saul, nakadungog nga si Abner namatay didto sa Hebron, ang iyang mga kamot naluya, ug ang tanang mga Israelinhanon nangalisang." Natataw nga ang gingharian dili malungtad ug dugay. Sa wala madugay may laing buhat sa pagbudhi mao ang nakahingpit sa kapukanan sa nagakaunlod nga gahum. Si Isboseth gipatay pinaagi sa pagbudhi sa iyang duruha ka mga kapitan, kinsa, nga sa naputok na nila ang iyang ulo, midali uban niini ngadto sa hari sa Juda, nga naglaum nga mapaayonan sila sa kabubut on sa hari. {PM 869.3}

Miatubang sila ni David uban sa dugoon nga saksi sa ilang krimen, nga nagaingon: "Ania karon, ang ulo ni Isboseth, ang anak nga lalake ni Saul nga imong kaaway nga nagpangita sa imong kinabuhi: ug si Jehova nagpanimalus tungod sa akong ginoo ang hari niining adlawa kang Saul ug sa iyang kaliwat." Apan si David kang kinsang trono gitukod sa Dios mismo, ug kinsa giluwas gikan sa iyang mga kaaway, wala magtinguha sa ayuda sa pagbudhi aron mapalig on ang iyang gahum. Iyang gisultihan kining maong mga mamomuno sa gidangatan niya nga nagpasiatab nga maoy nagpatay kang Saul. "Unsa pa ka labaw," siya mipuno, "sa diha nga ang dautang mga tawo nga mingpatay sa usa ka matarung nga tawo diha sa iyang kaugalingong balay sa ibabaw sa iyang higdaanan? dili ko ba karon kinahanglanon ang iyang dugo sa iyang kamot, ug kamo kohaon gikan sa yuta? Ug si David nagsugo sa iyang mga batan ong lalake, ug ilang gipamatay sila...Apan ilang gikoha ang ulo ni Isboseth ug gilubong sa lubnganan ni Abner sa Hebron." {PM 870.1}

Tapus sa kamatayon ni Isboseth, dihay tinguha sa kadaghanan taliwala sa pangulo nga mga katawohan sa Israel nga si David pagahimoong hari sa tanang mga kabanayan. "Unya ming adto ang tanang mga banay sa Israel ngadto kang David sa Hebron, ug namulong, ug ming ingon: Sila mipahayag, "Ikaw mao kadtong nagmando sa paggula ug sa pagdala sa sulod sa Israel: ug si Jehova miingon kanimo: Ikaw ang magbalantay sa akong katawohan nga Israel ug ikaw ang mahimong prinsipe sa Israel. Busa ang tanang mga tigulang sa Israel ming adto sa hari didto sa Hebron; ug ang hari nga si David naghimo ug usa ka pakigsaad uban kanila

didto sa Hebron sa atubangan ni Jehova." Sa ingon niini pinaagi sa pagpaigo sa Dios naablihan ang agianan alang kaniya sa pagsaka sa trono. Wala siyay personal nga ambisyon nga pagatagbawon, tungod ka wala siya mangita sa kadungganan diin siya nadala. {PM 870.2}

Kapin sa walo ka Iibo sa mga kaliwat ni Aaron, ug sa mga Levihanon, ang naghulat kang David. Ang kausaban sa mga pagbati sa katawohan maila ug masangputon. Ang tumang kabalhinan mahilum ug ligdong, ayon sa dakong buhat nga ilang ginahimo. Dul an sa katunga sa usa ka milyon ka mga kalag, ang kanhi nga sakop ni Saul nag ambahan didto sa Hebron ug sa mga kasilinganan niini. Ang mga kabungtoran ug ang mga kawalogan nanggimok sa mga katawohan. Ang takna sa koronasyon natudlo na; ang tawo nga gipalagput gikan sa palasyo ni Saul, siya nga milayas ngadto sa mga kabukiran ug sa mga kabungtoran ug ngadto sa mga langub sa yuta aron sa pag amping sa iyang kinabuhi, hapit na modawat sa kinatas ang pasidungog nga ikatugyan sa ibabaw sa tawo sa iyang isigkatawo. Ang mga sacerdote ug ang mga tigulang nga nagsul ob sa mga saput sa ilang balaan nga katungdanan, ang mga punoan ug mga sundalo uban sa ilang nagakidlapkidlap nga mga bangkaw ug kalo nga puthaw, ug ang mga dumoluong nga gikan sa halayo nga mga dapit. mitindog aron sa pagsaksi sa koronasyon sa pinili nga hari. Si David gibistihan sa harianon nga kupo. Ang balaan nga lana gihidhid diha sa iyang agtang sa labaw nga sacerdote; tungod kay ang pagdihog kaniya ni Samuel maoy matagnaon sa unsa ang mahitabo sa pagsubo sa hari. {PM 870.3}

Ang takna nagaabut, ug si David, pinaagi sa solemni nga tulomanon, gibalaal ngadto sa iyang katungdanan ingon nga usa nga may gahum nga gikan sa Dios. Gibutang diha sa iyang mga kamot ang setro. Gisulat ang pakigsaad sa iyang matarung nga pagmando, ug ang katawohan naghatag sa ilang mga panaad sa pagkamatinumanon. Gipahiluna ang diadema diha sa iyang agtang, ug unya natapus ang koronasyon. Ang Israel may hari nga tinudlo sa langit. Siya nga naghulat nga mapailubon ni Jehova, nakasud ong sa katumanan sa saad sa Dios. "Ug si David naganam ug pagkadako; kay si Jehova, ang Dios sa mga panon nag uban kaniya." 2 Samuel 5:10. {PM 871.1}

Kapitulo 70. Ang Paghari ni David

Kining kapituluha gibase sa 2 Samuel 5:6-25; 6; 7; 9; 10.

Sa wala madugay tapus mapahiluna si David sa trono sa Israel, misugod siya sa pagpangita ug angayan nga luna alang sa kaulohan sa iyang gingharian. Sa kaluhaan ka milyas gikan sa Hebron, napili ang usa ka dapit ingon nga umalabut nga kaulohang siyudad sa gingharian. Sa wala pa si Josue magdala sa iyang mga kasundalohan sa ibabaw sa Jordan, kining dapita gitawag nga Salem. Sa duul niining dapita, mao ang dapit diin si Abraham nakamatuud sa iyang pagkamaunongon ngadto sa Dios. W'alo ka gatus ka tuig sa wala pa ang koronasyon ni David, kining dapita mao ang puloy anan ni Melchisedec, ang sacerdote sa labing hataas nga Dios. Kini anaa sa taliwala ug nahaibabaw nga pagkabutang diha sa dapit, ug ang palibot niini nasalipdan sa mga kabungtoran. Ingon nga anaa sa utlanan sa Benhamin ug sa Juda,

duul ra kini usab ngadto sa Ephraim, ug masayon nga agianan ngadto sa ubang mga banay. {PM 872.1}

Aron makoha kining mao nga luna, kinahanglan papahawason sa mga Hebreohanon ang usa ka salin sa mga Canaanhon nga nagakupot sa usa ka gilig on nga luna diha sa kabukiran sa Sion ug sa Moria. Kining mao nga salipdanan gitawag kaniadto ug Jebus, ug ang iyang mga pumopuyo nahibaloan ingon nga mga Jebusihanon. Sulod sa mga kasiglohan, ang Jebus ginatan aw nga dini mabangbang; apan kini gilikosan ug nakoha sa mga Hebreohanon ilalum sa kamandoan ni Joab, kinsa, nga ingon nga ganti sa iyang kaisug, gihimo nga hepe komandante sa mga kasundalohan sa Israel. Kaion ang Jebus nahimong kaulohan sa nasud, ug ang iyang pagano nga ngalan giilisdan sa ngalan nga Jerusalem. {PM 872.2}

Si Hiram, ang hari sa dato nga siyudad sa Tiro, sa Dagat sa Mediteranyom, karon nagtinguha nga makig abin sa hari sa Esrael, ug iyang giayudahan si David sa buhat sa pagpatindog sa usa ka palasyo didto sa Jerusalem. Ang mga embahador gipadala gikan sa Tiro, inubanan sa mga arkitekto ug mga trabahante, ug sa taas nga kutay sa mga sakyanan nga giluwanan sa mahalon nga mga kahoy, mga kahoy nga cedro, ug ubang mga mapuslanon nga mga galamiton. {PM 872.3}

Ang nagatubo nga kusog sa Israel diha sa iyang kahiusahan ilalum ni David, ang pagpanag iya sa salipdanan sa Jehus, ug ang kaabinan ni Hiram, hari sa Tiro, nakapasilaub sa pagkadili mahigalahon sa mga Filistehanon, ug gisulong nila pag usab ang dapit uban sa usa ka malig on nga puwersa, ug nagpahiluna diha sa walog sa Rephaim, nga duul ra gikan sa Jerusalem. Si David uban sa iyang mga tawo sa gubat nagpabilin diha sa salipdanan sa Sion, naghulat sa langiton nga pahimangno. “Ug si David nangutana kang Jehova, nga nagaingon: Motungas ba ako batok sa mga Filistehanon? Itugyan mo ba sila sa akong kamot? Ug si Jehova miingon kang David: Tungas; kay sa pagkatinuud itugyan ko ang mga Filistehanon sa imong kamot.” {PM 873.1}

Gidamhagan dayon ni David ang kaaway, ug gipildi ug gilaglag sila, ug gikoha gikan kanila ang mga dios nga ilang gidala aron sa pagsiguro sa ilang kadaugan. Napungot tungod sa kaulawan sa ilang kapildihan, ang mga Filistehanon nagtigum ug dako pa nga puwersa, ug mibalik sa pagpakig away. Ug sa makausa pa, sila “naghatag sa ilang kaugalingon diha sa walog sa Rephaim.” Nangita na man pag usab si David kang Jehova, ug ang dakong AKO MAO AKO mao.ang nagmando sa mga kasundalohan sa Israel. {PM 873.2}

Ang Dios nagpahimangno kang David, nga nag ingon, “Ikaw dili motungas: himoa ang usa ka paglibot sa ilang luyo, ug umadto kanila atbang sa mga kahoy nga morales. Ug mahitabo, nga sa diha nga ikaw makadungog sa dinahunog sa paglakaw gikan sa mga tumoy sa mga kahoy nga morales nga ikaw manlimbasog; kay niana si Jehova nag una kanimo sa paglaglag.sa panon sa mga Filistehanon.” Kong si David, sama kang Saul, nagpili pa sa iyang kaugalingon nga paagi, wala unta siyay kalampusan. Apan iyang gibuhat ang gisugo kaniya ni Jehova, ug iyang “gidaug ang panon sa mga Filistehanon sukad sa Gabaon bisan hangtud

sa Geser. Ug ang kabantug ni David milanog sa tanang kayutaan; ug gibutang ni Jehova ang kahadlok kaniya sa ibabaw sa tanang nga nasud." 1 Cronicas 14:16, 17. {PM 873.3}

Karon nga si David nalig on na ang pagkahiluna sa trono ug nakalingkawas na gikan sa mga panulong sa langyaw nga mga kaaway, siya miliso ngadto sa katumanan sa usa ka minahal nga tuyo,ang pagdala sa arka sa Dios ngadto sa Jerusalem. Sulod sa daghang mga tuig ang arka nahabilin didto sa Chiriathjearim, siyam ka milya ang gilay on; apan angay nga ang kaulohan sa nasud mapasidunggan sa ilhanan sa diosnon nga presensya. {PM 873.4}

Gipatawag ni David ang katloan ka libo sa mga pangulo nga katawohan sa Israel; kay maoy iyang tuyo ang paghimo sa higayon nga usa ka talan awon sa dako nga paglipay ug usa ka makapahinuklog nga pasundayag. Ang katawohan mitubag nga malipayon sa pagtawag Ang labaw nga sacerdote, uban sa iyang kaigsoonan nga diha sa balaan nga katungdanan, ug ang mga prinsipe ug ang pangulong katawohan sa mga banay, nagtigum didto sa Chiriath jearim. Si David nagsiga sa balaan nga kasibut, Ang arka gikoha gikan sa balay n Abinadab, ug gipahiluna kini diha sa usa ka bag ong carromata ng; giguyod sa mga baka, samtang ang duruha sa mga anak nga lalake n Abinadab nag atiman niini. {PM 874.1}

Ang kalalaken an sa Israel nagsunod niini, uban sa malipayon nga mga singgit, ug mga alawiton sa kasadya, sa daghang mga tingog ng; mitipon sa honi uban sa paningog sa mga instrumento sa musika; "Si David ug ang tibook balay sa Israel nanaghoni sa atubangan ni Jehova...uban ang mga alpa, ug uban ang mga kinuldasan nga tulonggon, ug mga pandaretas ug uban ang mga kastanyetas ug mga piyangpiyang." Dugay na nga ang Israel wala makasaksi sa maong talan awon sa pagdaug. Uban sa solemni nga pagkamalipayon ang taas nga pasunding ningbubod sa agianan niini sa daplin sa mga kabungtoran ug sa mga walog paingon sa Balaan nga Siyudad. {PM 874.2}

Apan "sa diha nga nahiabut sila sa giukanan sa Nachon, gibutang ni Uzza ang iyang kamot sa arka sa Dios ug nakakupot siya niini; kay ang mga baka nahapangdol. Ug ang kasuko ni Jehova misilaub batok kang Uzza; ug ang Dios naglaglag kaniya didto tungod sa iyang sayop; ug didto namatay siya tupad sa arka sa Dios." Ang usa ka kalit nga kalisang ang mihakop sa nagakalipay nga katawohan. Si David nahibulung ug nahadlok pag ayo, ug diha sa iyang kasingkasing nagduhaduha siya sa hustisya sa Dios. Naninguha siya sa pagpasidungog sa arka ingon nga simbolo sa diosnon nga presensya. Nan, ngano man nga gipadala kadtong makahahadlok nga paghukom aron maliso ang panahon sa pagmaya ngadto sa usa ka higayon sa kasub anan ug pagbangutan? Tungod sa kahadlok nga piligro ang pagbaton sa arka sa haduul kaniya, nakahukom si David nga kini ipabilin diin siya kaniadto.Ang usa ka dapir nakaplagan alang niini diha sa duul, sa balay ni Obed edom ang Hitihanon. {PM 874.3}

Ang gidangatan ni Uzza maoy usa ka langitnong paghukom tungod sa paglapas sa usa ka labing tino nga mando. Pinaagi kang Moises si Jehova naghatag ug pinasahi nga pahimangno mahatungod sa pagdala sa arka. Walay usa ang gitugotan gawas sa mga sacerdote, ang mga kaliwat ni Aaron, sa paghikap niini, o bisan sa pagtan aw niini nga walay tabon. Ang langit

long mando mao kini: “Ang mga anak nga lalake ni Coath moadto karon sa pagdala niini; apan sila dili magahikap sa balaang puloy anan aron sila dili mamatay.” Numeross 4:15. Ang mga sacerdote mao ang magatabon sa arka, ug unya ang mga Coathanon magaalsa niini pinaagi sa mga dayongan nga gibalhog sa mga argulya diha sa matag kilid sa arka ug dili gayud pagakohaon. Ngadto sa mga Gersohanon ug sa mga Merarehanon, nga maoy mag atiman sa mga kurtina ug sa mga tabla ug sa mga haligi sa tabernaculo, si Moises naghatag kanila ug mga carromata ug mga baka alang sa pagdala sa mga gitugyan nganha kanila. “Apan sa mga anak nga lalake ni Coath wala siya niaghatag, kay ang pag alagad sa balaang puloy anan nga mao ang ilang bahin, sila magpas an niini sa ibabaw sa ilang mga abaga.” Numeros 7:9. Sa ingon niini, ang pagdala sa arka gikan sa Chiriath jearim, dihay direkta ug dili mapasaylo nga walay pagtagad sa mga mando ni Jehova. {PM 874.4}

Si David ug ang iyang katawohan nagkatigum sa paghimo sa usa ka balaang bulohaton ug sila nagbuhat niini uban sa malipayon ug matinguhaon nga mga kasingkasing: apan si Jehova wala makadawat sa pag alagad, tungod kay wala kadto buhata sumala sa Iyang mga mando. Ang mga Filistehanon. nga wala mahibalo sa kasugoan sa Dios, nagbutang sa arka sa ibabaw sa usa ka carromata, sa ilang pag uli niini ngadto sa Israel, ug gidawat ni Jehova ang ilang kahago nga ilang nahimo. Apan ang mga Israelinhanon diha sa ilang mga kamot ang usa ka tin aw nga pahayag sa kabubut on sa Dios mahitungod niining tanang mga butanga, ug ang ilang pagpabaya niining maong mga pahimangno maoy pagpakaulaw sa Dios. Diha kang Uzza natongtong ang dako pa nga sala sa paghinalig. Ang paglapas sa kasugoan sa Dios nakapakunhod sa iyang pagbati sa kabalaan niini, ug uban sa wala masugid nga mga sala nga diha kaniya, diha sa atubangan sa langitnon nga pagdili, siya nangahas sa paghikap sa simbolo sa presensya sa Dios. Dili modawat ang Dios sa bahin lamang nga pagsugot, ug dili yinam angan nga paagi sa pagtagad sa Iyang mga sugo. Pinaagi sa nahitabo ni Uzza, gilaraw sa Dios ang pagpasantup sa tibook Israel, sa kahinungdanon sa paghatag ug estrikto nga pagtagad sa Iyang mga kinahanglanon. Sa ingon niini ang kamatayon niadtong usa ka tawo, pinaagi sa pagdala sa kitawohan ngadto sa paghinulsol, mapugngan tingali ang pagkakinahanglan sa pagpahamtang sa mga paghukom ibabaw sa mga linibo. {PM 877.1}

Sa iyang pagbati nga ang iyang kaugalingong kasingkasing dili hingpit nga matarung uban sa Dios, sa pagkakita ni David sa gidangatan ni Uzza, iyang gikahadlokan ang arka, kay tingali unya ang iyang sala magdala ug mga paghukom sa ibabaw niya. Apan si Obed edom, bisan pa nga siya nalipay uban sa pagkurog, miabiabi sa balaan nga simbolo ingon nga pangako sa kahimuot sa Dios ngadto sa mga masinulondon. Ang pagtagad karon sa tibook Israel gipunting ngadto sa Hitihanon ug sa iyang panimalay; ang tanan naniid kong unsa ang lakat niini uban kanila. “Ug si Jehova nagpanalangin kang Obed edom ug sa tibook niyang panimalay.” {PM 878.1}

Diha kang David ang diosnon nga badlong nakahimo sa iyang buhat. Nadala siya sa pag ila, ingon nga wala niya kaniadto maila, ang ka balaan sa kasugoan sa Dios, ug ang pagkakinahanglan sa estrikto nga pagsugot. Ang kalooy nga napakita ngadto sa balay ni Obed

edom nagdala kang David sa paglaum pag usab nga ang arka makadala ug usa ka panalangin ngadto kaniya ug ngadto sa iyang katawohan. {PM 878.2}

Sa pagkatapus sa tulo ka bulan, midesidir siya pag usab paghimo ug lain pa nga pagsulay sa pagkoha sa arka, ug karon naghatag na siya sa mainiton nga pagtagad sa makuti nga pagtuman sa mga mando ni Jehova. Sa makausa pa ang punoang mga katawohan sa nasud gipatawag; ug ang dako nga katipunan nagtigum sa palibot sa puloy anan sa Hitihanon. Uban sa matahaon nga pag amping ang arka karon gipahimutang diha sa mga abaga sa mga tawo nga tinudlo sa langit, ug unya milumbay ang katawohan, ug uban sa nagkurog nga mga kasingkasing ang dako nga pasunding sa katawohan misugod sa paglakaw. Tapus sila makalakang sa kaunom mitingog ang trumpeta sa pagpahunong. Pinaagi sa mga mando ni David, gihimo ang mga halad sa "mga baka ug sa pinatambok nga mga carnero." Karon ang paglipay maoy mikoha sa dapit sa pagkurog ug sa kalisang. Gihubo sa hari ang iyang harianong pamisti, ug gisul oban ang iyang kaugalingon sa usa ka yano nga lino nga ephod, sama sa gisul ob sa mga sacerdote. Niining buhata wala siya magpasabut nga siya nagasumir sa mga buhat sa sacerdote, kay ang ephod usahay ginasul ob man sa uban gawas sa mga sacerdote. Apan niining balaan nga tulomanon nagkoha siya sa iyang dapit. sama nga sa atubangan sa Dios, sa pagkapareho sa iyang mga sakop. Nianang maong adlawa si Jehova mao ang pagasimbahon. Siya ang mao ra nga tumong sa pasidungog. {PM 878.3}

Ang taas nga pasunding naglihok na man usab, ug ang musika sa alpa ug sa korneta, sa trumpeta ug sa piyangpiyang, milutaw paingon sa langit, ug mipahibagay sa tuno sa daghang mga tingog. "Ug si David misayaw sa atubangan ni Jehova," diha sa iyang kalipay nga ningsadsad sa tempo sa alawiton. {PM 879.1}

Ang pagsayaw ni David diha sa matahaon nga kalipay sa atubangan sa Dios maoy gihatag nga pananglitan sa mga mahigugmaon sa kalingawan diha sa paghatag katarungan sa giurog nga moderno nga sayaw; apan walay kasukaran alang sa maong pangatarungan. Sa atong kaadlawan, ang sayaw ginapauban sa binuang ug sa hudyaka sa tungang gabii. Masakripisyo ang panglawas ug ang mga pamatasan nganha sa kalipay. Sa magatambongan sa lawak sayawan, ang Dios dili mao ang tumong sa hunahuna ug sa kataha; mabatiagan nga mawala sa lugar ang pag ampo o ang awit sa pagdayeg sa maong dapit. Kininig mao nga batakan kinahanglan pihoon. Ang mga kalingawan nga may paghilig ngadto sa pagpaluya sa gugma alang sa balaang mga butang ug makapakunhod sa atong kalipay diha sa pag alagad sa Dios, dili pagapangitaon sa mga Cristohanon. Ang musika ug ang pagsayaw diha sa malipayong pagdayeg sa Dios diha sa pagdala sa arka walay bisan hanap nga kaparehaan ngadto sa kalingawan sa moderno nga pagsayaw. Ang usa mihilig ngadto sa paghinumdum sa Dios, ug nagtuboy sa Iyang balaan nga ngalan. Ang laing usa maoy usa ka lit ag ni Satanas sa paghimo sa mga tawo sa paghikalimot sa Dios ug sa pagpakaulaw kaniya. {PM 879.2}

Ang pasunding sa kadaugan nagkahaduul na sa ulohang siyudad, nga nagsunod sa balaang simbolo sa ilang Hari nga dili makita. Unya ang usa ka sulbong sa awit naghangyo sa mga

magbalantay sa ibabaw sa mga kota nga pabuksan ang mga ganghaan sa Balaang Siyudad": {PM 879.3}

ldquo;Sakwata ninyo, Oh mga ganghaan, ang inyong mga ulo;
Ug sakwata ninyo ang inyong kaugalingon,
mga pultahan nga walay katapusan;
Ug ang Hari sa himaya mosulod." {PM 879.4}

Ang usa ka banda sa mga mag alawit ug mga magdudula mitubag; {PM 880.1}

"Kinsa ba kining Hari sa himaya?" {PM 880.2}

Gikan sa laing pundok miabut ang tubag: {PM 880.3}

"Si Jehova ang kusgan ug makagagahum,
Si Jehova ang makagagahum sa panggubatan." {PM 880.4}

Unya ang gatusan ka mga tingog, nga naghiusa, mipatataw sa koro sa kadaugan: {PM 880.5}

ldquo;Sakwata ninyo, Oh mga ganghaan, ang inyong mga ulo;
Oo, sakwata ninyo sila, kamong mga pultahan nga walay katapusan:
Ug ang Hari sa himaya mosulod." {PM 880.6}

Unya midungan na man pag usab ang pangutana, "Kinsa ba kining Hari sa himaya?" Ug ang tingog sa daghan nga katawohan, nga "sama sa tingog sa daghang katubigan," nadungog diha sa mahimayaon nga tubag: {PM 880.7}

ldquo;Si Jehova sa mga panon,
Siya mao ang Hari sa himaya."

Salmo 24:7-10. {PM 880.8}

Unya giablihan pag ayo ang mga ganghaan, misulod ang pasunding, ug uban sa matahaon nga kahadlok gipahimutang ang arka diha sa balongbalong nga naandam alang sa pagdawat niini. Sa atubangan sa halad nga balaan, gipatindog ang mga halaran alang sa mga halad; ang aso sa mga halad sa pakigdait ug sa mga halad nga sinunog, ug ang mga panganod sa insenso, uban sa mga pagdayeg ug sa mga pangaliya sa Israel misaka ngadto sa langit. Sa pagkatapus sa tulomanon. sa iyang kaugalingon, ang hari mihatag sa usa ka panalangin sa iyang katawohan. Unya uban sa harianon nga pagkamanggihatagon iyang gihimo ang pagpangapod apod sa mga gasa nga pagkaon ug bino alang sa ilang kalagsik. {PM 880.9}

Ang tanan sa mga kabanayan narepresentaban niining mao nga tulomanon, ang pangilin sa labing balaan nga hitabo nga nagtimaan sa paghari ni David. Ang Espiritu sa diosnon nga panuktok mikunsad sa hari, ug karon samtang ang katapusan nga mga silaw sa nagasalop nga adlaw nagdigo sa tabernaculo diha sa usa ka kahayag nga gibalaan, gibayaw ang iyang

kasingkasing diha sa pagkamapasalamaton ngadto sa Dios sa pagkaagi nga bulahan nga simbolo sa Iyang presensya karon anaa na sa duul sa trono sa Israel. {PM 880.10}

Sa iyang pagpamalandong, si David miliso ngadto sa iyang palasyo, "aron sa pagpanalangin sa iyang panimalay." Apan dihay usa nga nakasaksi sa talan awon sa paglipay, nga may espiritu nga dako kaayo ang pagkalahi gikan sa nakatandog sa kasingkasing ni David. "Ug mao kadto, sa diha nga ang arka ni Jehova nahiabut na sa siyudad ni David, si Michal, ang anak nga babaye ni Saul mitambong sa tamboanan ug nakakita kang David nga hari, nga nagluksolukso ug nagsayaw sa atubangan ni Jehova; ug siya nagyubit kaniya sulod sa iyang kasingkasing." Diha sa kapait sa iyang pagbati, wala siya makahulat sa pagpauli ni David ngadto sa palasyo, apan migula aron sa pagtagbo kaniya, ug balos sa iyang pag abiabi, mibuhagay ang usa ka baha sa mapait nga mga pulong. Mahait ug makasamad ang kantalita sa iyang pakigpulong: {PM 881.1}

"Pagkamahimayaon sa hari sa Israel nga naghukas sa iyang kaugalingon niining adlawa, sa mga mata sa mga sulogoon nga babaye sa iyang mga sulogoon, sama sa usa ka walay hinungdan nga mga kauban nga sa walay kaulaw nagahukas sa iyang kaugalingon!" {PM 881.2}

Nagbati si David nga ang gitamay ug gipakaulawan ni Michal, mao ang tulomanon sa Dios, ug tungod mini, sa mapig ot siya mitubag: "Kadto sa atubangan ni Jehova nga nagpili kanako labaw sa imong amahan ug labaw sa tibook niyang balay, sa pagtudlo kanako nga prinsipe sa katawohan ni Jehova, sa ibabaw sa Israel: busa magdula ako sa atubangan ni Jehova. Ug ako mahimong labi pang tinamay kay niini, ug ubos sa akong kaugalingon nga mata: apan mahitungod sa mga ulipon nga babaye nga imong gihisgutan. kanila, ako paga ilhon gayud sa kadungganan." Sa badlong ni David gipuno ang gikan ni Jehova: tungod sa iyang garbo ug pagkamapahitas on, si Michal "walay anak hangtud sa adlaw sa iyang kamatayon." {PM 881.3}

Ang solemni nga mga seremonya nga nagakuyog sa pagkoha sa arka nakahimo ug usa ka malungtarong nga pagpasantup sa katawohan sa Israel, nga nagpukaw sa usa pa ka halalum nga kaikag diha sa pag alagad sa balaang puloy anan, ug gibag o paghaling ang ilang kainit alang kang Jehova. Si David naningkamot pinaagi sa tanang mga paagi nga diha sa iyang gahum, sa pagpalalum niining maong mga pasantup. Ang tulomanon sa awit gihimo nga usa ka naandan nga bahin sa relihiyoso nga pagsimba, ug si David naghimo ug mga salmo, dili lamang nga alang sa paggamit sa mga sacerdote diha sa tulomanon sa balaang puloy anan, kondili pagaawiton usab sa katawohan diha sa ilang mga panaw ngadto sa halaran sa nasud diha sa tinuig nga mga pangilin. Ang impluwensya nga nahimo niini dako kaayo, ug kini miresulta sa pagpagawas sa nasud gikan sa pagdiwata. Ang daghan sa naglibot nga mga katawohan, sa ilang pagsud ong sa kauswagan sa Israel, nadala sa paghunahuna dapig sa Dios sa Israel, nga nakahimo sa maong dagkong mga butang alang sa Iyang katawohan. {PM 881.4}

Ang tabernaculo nga gibuhat ni Moises, uban sa tanan nga may kalabutan sa tulomanon sa balaang puloy anan, didto gihapon sa Gabaa, gawas sa arka. Maoy laraw ni David ang paghimo sa Jerusalem nga sentro nga relihiyoso sa nasud. Nakapatukod na siya ug usa ka palasyo alang sa iyang kaugalingon, ug nagbati siya nga dili angay alang sa arka sa Dios nga anha ibutang sa sulod sa usa ka balongbalong. Naninguha siya pag ayo sa pagtukod alang niini sa usa ka templo sa mao ka hamili nga makapahayag sa pagdayeg sa Israel tungod sa kadungganan nga gihatag sa nasud diha sa nagapabilin nga presensya sa ilang Hari nga si Jehova. Sa iyang pagpasabut niining iyang katuyoan ngadto ni manalagna Nathan, iyang nadawat ang makapadasig nga tubag nga nag ingon: “Buhata ang tanan nga anaa sa imong kasingkasing; kay si Jehova anaa uban kanimo.” {PM 882.1}

Apan nianang mao nga gabii ang pulong ni Jehova miabut kang Nathan, naghatag kaniya ug usa ka mensahe alang sa hari. Pagatunginahan si David sa katungod sa pagtukod ug usa ka balay alang sa Dios, apan gipasaligan siya sa langitnon nga kalooy nganha kaniya, ngadto sa iyang kaliwatan, ug ngadto sa gingharian sa Israel nga nag ingon: “Kini mao ang gipamolong ni Jehova sa mga panon: Gikoha ko ikaw gikan sa toril sa mga carnero, gikan sa pagnunot sa mga carnero, aron ikaw mahimong prinsipe sa ibabaw sa akong katawohan nga Israel; ug giubanan Ko ikaw sa bisan diin ikaw moadto, ug giputol Ko ang tanan mong mga kaaway gikan sa imong atubangan; ug Ako magabuhat kanimo ug dako nga ngalan, sama sa ngalan sa mga kadagkoan nga anaa sa yuta. Ug Ako magapili ug dapit alang sa Akong katawohan nga Israel, ug magapahamutang kanila, aron sila makapuyo sa ilang kaugalingon nga dapit, ug dili na mabalhin; ni magasakit pa kanila ang mga anak sa kadautan ingon sa sinugdan.” {PM 882.2}

Samtang si David nagtinguha sa pagbuhat ug usa ka balay alang sa Dios, ang saad nga gihatag mao kini: “Si Jehova nagasugilon kanimo nga si Jehova magabuhat kanimo ug usa ka balay...Akong patindugon ang imong kaliwat sunod kanimo...Siya magatukod ug usa ka balay alang sa Akong ngalan, ug tukoron ang trono sa iyang gingharian sa walay katapusan.” {PM 883.1}

Gipahayag ang katarungan ngano nga si David dili makatukod sa templo: “Ikaw nagpaagay sa daghan uyamot nga dugo, ug naghimo sa daghang mga gubat; ikaw dili magatukod sa usa ka balay sa Akong ngalan,...Ania karon, usa ka anak nga lalake matawo kanimo, nga maoy mahimong usa ka tawo sa pakigdait; ug hatagan Ko siya ug pahulay gikan sa tanan niyang mga kaaway:...ang iyang ngalan Salomon, ug ako magahatag ug pakigdait ug pagkahilum sa Israel sa iyang mga adlaw. Siya magatukod ug usa ka balay alang sa Akong ngalan.” 1 Cronicas 22:8-10. {PM 883.2}

Bisan pa nga ang minahal niyang plano sa kasingkasing gidumili kaniya, si David nagdawat sa mensahe uban sa pagpasalamat. “Kinsa ba ako, Oh Ginoong Jehova, ug unsa ba ang akong balay nga gidala Mo ako kutob niining kalayuon? Ug kini usa pa ka diyutay nga butang sa Imong mga mata, Oh Ginoong Jehova; apan ikaw naghisgut usab mahitungod sa

balay sa Imong sulogoon alang sa hataas nga panahon nga umalabut;" ug unya gibag o niya ang iyang pagpakigsaad sa Dios. {PM 883.3}

Nahibalo si David nga mahimong kini nga usa ka dungog sa iyang ngalan, ug magdala ug himaya ngadto sa iyang ngalan, ug magdala ug himaya ngadto sa iyang kagamhanan, aron sa paghimo sa bulohaton nga gituyo sa iyang kasingkasing nga pagabuhaton; apan andam siya sa pagnunot sa iyang kabubut on ngadto sa kabubut on sa Dios. Ilang makita, bisan sa taliwala sa mga Cristohanon, ang mapasalamaton nga pagpailub nga gipakita ni David. Pagkasagad niadtong nakalabay na sa kusog sa ilang pagkalalake nga mokupot sa paglaum nga makahimo sa pipila ka dagkong bulohaton nga gitinguha sa ilang mga kasingkasing, apan sila dili takus sa paghimo! Ang panglantaw sa Dios magasulti ngadto kanila, ingon sa gihimo sa iyang Manalagna ngadto kang David, nga nagpahayag nga ang bulohaton nga ilang gitinguha pag ayo wala itugyan nganha kanila. Ilaha ang pag andam sa agianan alang sa lain nga magatapus niini. Apan imbis nga magpasakop ngadto sa langitnong mando, daghan ang mosibog nga daw nahiubos ug gisalikway, nagabati nga kong sila dili pabuhaton sa usa ka butang nga ilang gitinguha nga pagabuhaton, dili sila magbuhat bisan unsa. Uban sa walay kadasig nga kusog, daghan ang nagkupot ug mga katungdanan nga dili sila makasarang sa pagpas an, ug sa kawang naninguha sa paghimo sa usa ka bulohaton nga sila kulang sa katakus, samtang ang buhat nga ila unta nga mahimo wala matagad. Ug tungod niining kakulang sa panagbulig sa ilang bahin, nasanta o napakyas. {PM 883.4}

Si David, diha sa iyang pagpakigsaad kang Jonathan, nagsaad nga kong makapahulay na siya gikan sa iyang mga kaaway, siya magpakita ug pagkamaloloy on ngadto sa balay ni Saul. Diha sa iyang pag uswag, ingon nga mahunahunaon niini nga pakigsaad, ang hari naghimo ug pakigsusi ug nag ingon: "Anaa pa ba kahay pipila nga nahasalin sa balay ni Saul, aron ako makapakita kaniya ug kalolot tungod kang Jonathan?" Gisultihan siya nga si Jonathan may usa ka anak nga lalake nga si Mephiboseth, nga napiang sukad pa sa iyang pagkabata. Niadtong pagkapildi ni Saul sa mga Filistehanon didto sa Jezreel, nabuhian sa iwa ang bata nga si Mephiboseth samtang sila nangalagiw, ug sa ingon niini nabakol ang bata sa tibook niyang kinabuhi. Karon, gipatawag ni David ang batan on nga lalake ngadto sa palasyo, ug gidawat siya uban sa dakong kalooy. Unya ang pribadong mga kabtangan ni Saul giuli ngadto kaniya, alang sa pagtabang sa iyang panimalay; apan ang anak nga lalake ni Jonathan maoy kanunay nga dinapit sa hari, nga nagalingkod adlaw adlaw diha sa harianon nga talad. Pinaagi sa mga taho gikan sa mga kaaway ni David, si Mephiboseth nadala sa pagtinir ug usa ka malig on nga pag ayad batok kaniya ingon nga usa ka mangingilog; apan ang maaghop ug ang matinahuron nga pagdawat sa hari kaniya, ug ang iyang mapinadayonon nga pagkamaloloy on, nakakabig sa kasingkasing sa batan on nga lalake; sa malig on siya nahitaput kang David, ug sama sa iyang amahan nga si Jonathan, siya nagbati nga ang iyang tinguha mao ra ang sa hari kinsa mao ang pinili sa Dios. {PM 884.1}

Tapus mapalig on si David sa ibabaw sa trono sa Israel, ang nasud nakapahimulos sa usa ka hataas nga panahon sa kalinaw. Sa pagkakita sa palibot nga mga katawohan sa kusog ug sa

kahiusahan sa gingharian, sa wala madugay nakahunahuna nga maalamon ang paghunong gikan sa dayag nga mga pagdumotdumot; ug si David, sa iyang bahin, nga nalingaw sa pag organisar ug sa pagpalambo sa iyang gingharian, naglikaw usab gikan sa pagpakiggubat. Hinuon, sa katapusan, iyang gigubat ang karaang mga kaaway sa Israel, ang mga Filistehanon, ug ang mga Moabinhon, ug milampus sa pagbuntog sa duruha ug naghimo kanila nga mga mamumuhis. {PM 884.2}

Unya dihay naporma nga usa ka dako kaayo nga panagkatipon sa naglibut nga mga nasud batok sa gingharian ni Daivd, nga gikan niini miulbo ang labing dako nga mga gubat ug mga kadaugan sa iyang pagkahari. ug sa labing dako nga pagdugang ngadto sa iyang gahum Kining dili mahigalahon nga kaabinan, nga sa tininuod resulta gikan sa kasina sa nagatubo nga gahum ni David, ug sa kinatibuk an dili siya ang naghagit. Ang mga higayon nga nakatampo sa pagkahimugso niini mao kini: {PM 885.1}

Ang mga balita nadawat didto sa Jerusalem nagpahibalo sa kamatayon ni Nahash, hari sa mga Ammonhanon ang usa ka hari nga nakapakita ug kalooy ngadto kang David sa diha nga siya nahimong usa ka layas gikan sa kasuko ni Saul. Karon, sa nagtinguha siya sa pagpahayag sa iyang mapasalamaton nga pagdayeg tungod sa pabor nga gihatag kaniya diha sa iyang kalisud, si David nagpadala ug mga sinugo uban sa usa ka mensahe sa kalooy ngadto kang Hanum, ang anak nga lalake ug manununod nga hari sa Ammonhanon. “Ug si David miingon: Ako magapakita ug kalolot kang Hanun ang anak nga lalake ni Naas, ingon nga ang iyang amahan nagpakita ug kalolot kanako.” {PM 885.2}

Apan ang iyang matinahuron nga buhat gisayop pagsabut. Ang mga Ammonhanon nagdumot sa tinuud nga Dios, ug mga mapait nga mga kaaway sa Israel. Ang nadayag nga kalolot ni Naas ngadto kang David natukmod sa ilang pagkamasukolon ngadto kang Saul ingon nga hari sa Israel. Ang mensahe na David gisaupo pagsabut sa mga magtatambag ni Hanun. Sila “miingon kang Hanun nga ilang agalon: Naghunahuna ka ba nga si David nagtahud sa imong amahan, ug nga nagpadala siya ug mga maglilipay kanimo? Wala ba hinuon si David magsugo sa iyang mga sulogoon nganhi kanimo aron sa pagsusi sa siyudad, ug sa pagpaniid niini, ug sa paggun ob niini?” Pinaagi kadto sa tambag sa iyang mga magtatambag nga si Naas, mga katunga sa siglo nga ning agi, nadala sa paghimo sa mabangis nga kondisyon nga luksan ang tuong mga mata sa mga tawo sa Jabes galaad ingon nga apil sa kasabutan sa kalinaw sa diha nga nalikusan sila sa mga Ammonhanon. Ang mga Ammonhanon tin aw gihapon nga nahinumdum sa pagsanta sa hari sa Israel sa mabangis nga laraw sa mga Ammonhanon. Ang mao nga pagdumot sa Israel mao ang nakaaghat gihapon kanila. Wala sila makahunahuna ug maayo mahitungod sa malolot nga espiritu nga nagdasig sa mensahe ni David. Sa diha nga si Satanas magmando sa mga hunahuna sa mga tawo, iyang paukyabon ang kasina ug panahap nga maoy mosayop sa pagsabut sa labing maayo nga mga katuyoan. Sa iyang pagpatalinghug ngadto sa iyang mga magtatambag, giila ni Hanun ang mga mensahero ni David nga mga tigpaniid, ug gipabalonan sila ug mga pagtamay ug insulto. {PM 885.3}

Ang mga Ammonhanon gitugotan sa pagpadayon sa ilang dautan nga tuyo nga walay pagpugong, aron mapadayag ngadto kang David ang ilang tinuud nga taras. Dili kabubut on sa Dios nga ang Israel mosulod sa pakig abin niining mabudhion nga katawohan nga pagano. {PM 886.1}

Sa karaang mga panahon, sama sa karon, ang buhatan sa embahador giila nga balaan. Pinaagi sa balaod nga giila sa tibook nga kalibutan kini nagsiguro sa panalipod gikan sa personal nga pagpasipala o sa insulto. Ang embahador nga nagatindog ingon nga representante sa iyang hari, ang bisan unsa nga pagpakaulaw nga ipahamtang kaniya magkinahanglan ug dihadiha nga panimalus. Ang mga Ammonhanon, nga nahibalo nga ang ilang insulto ngadto sa Israel siguro nga pagapanimaslan, naghimo ug mga pangandam alang sa gubat. “Ug sa diha nga ang mga anak sa Ammon nakakita nga sila nahimo sa ilang kaugalingon nga mga dulumtanan kang David, si Hanun ug ang mga anak sa Ammon nagpadala ug usa ka libong talento nga salapi aron sa pag abang alang kanila ug mga carro ug mga tawo nga magkakabayo gikan sa Mesopotamia, ug gikan sa Aramaaka, ug gikan sa Soba. Busa sila nagabang alang kanila katloan ug duha ka libo nga mga carro...Ug ang mga anak sa Ammon nagtigum gikan sa ilang mga kalungsoran, ug ming adto sa gubat.” 1 Cronicas 19:6, 7. {PM 886.2}

Kadto sa pagkatinuud maoy usa ka malisud dag on nga kaabinan. Ang mga pumopuyo sa rehiyon sa tunga sa suba sa Euprates ug sa Dagat sa Mediteranyo nakig abin sa mga Ammonhanon. Ang amihanan ug ang silangang Canaan gilikusan sa armado nga mga kaaway nga naghnisa sa pagdugmok sa gingharian sa Israel. {PM 886.3}

Ang mga Hebreohanon wala maghulat nga sulongon ang ilang yuta. Ang ilang mga puwersa nga ubos sa kamandoan ni Joab, ningtabok sa Jordan, ug midasdas paingon sa kaulohan sa Ammon. Samtang nag una sa iyang kasundalohan ngadto sa panag awayan, ang kapitan nga Hebreohanon naninguha sa pagdasig kanila alang sa sambunot, ug nagaingon, “Magmaisugon kamo, ug magpakalalake kita alang sa atong katawohan, ug alang sa mga siyudad sa atong Dios; ug si Jehova magabuhat niadtong maayo kaniya.” 1 Cronicas 19:13. Ang hiniusa nga mga puwersa sa mga alyado nabuntog diha sa nahaunang sangka. Apan wala pa sila mobuot nga mosurendir, busa sa sunod nga tuig ilang gibag o ang gubat. Gitigum sa hari sa Syria ang iyang mga kasundalohan, ug naghulga sa Israel sa iyang dako kaayo nga kasundalohan. Si David, sa iyang pagkaamgo kong unsa ka dako ang nagsalig sa resulta niining maong bugno, maoy nanguna sa pagpangulo niining maong away, ug pinaagi sa panalangin sa Dios gihampak ang mga alyado sa usa ka kapildihan nga hilabinan ka makalolooy nga ang mga Syriahanon gikan sa Libano ngadto sa Euprates, dili lamang nga miampo, kondili nangahimong mga magbu buhis ngadto sa Israel. Batok sa mga Ammonhanon, giduso ni David ang gubat uban sa kabaskug, hangtud napuk an ang ilang mga salip danan, ug ang tibook nga rehiyon nailalum sa pagmando sa Israel. {PM 886.4}

Ang mga katalagman nga naghulga sa hingpit nga kalaglagan sa nasud, pinaagi sa pagbantay sa Dios, mao ang mga paagi sa pagsaka niini ngadto sa pagkadako nga wala sukad

mahinabo. Diha sa iyang pagsaulog sa iyang talagsaong mga pagkalingkawas, si David nag awit: {PM 887.1}

"Buhi man si Jehova; ug dalayegon ang akong bato;
Ug igapahitaas ang Dios sa akong kaluwasan,
Bisan ang Dios nga nagapahamtang ug panimalus alang kanako,
Ug nagasakop ug mga katawohan sa ilalum nako.
Siya magaluwas kanako gikan sa akong mga kaaway;
Oo, ituboy mo ako ibabaw kanila nga mingtindog batok kanako; Giluwas mo ako gikan sa tawo nga malupigon.
Busa pagapasalamatan ko ikaw sa taliwala sa mga nasud, Oh Jehova,
Ug awiton ko ang mga pagdayeg sa imong ngalan.
Dakong kaluwasan gihatag niya sa iyang hari,
Ug nagapakita ug mahigugmaon kalolot sa iyang dinihog,
Kang David ug sa iyang kaliwat hangtud sa walay katapusan."

Salmo 18-46-50, R.V.. {PM 887.2}

Ug sa tibook nga mga alawiton ni David, ang hunahuna nga gipa santup sa iyang katawohan mao nga si Jehova mao ang ilang kusog ug manluluwas: {PM 887.3}

"Walay hari nga maluwas pinaagi sa panon sa kasundalohan:
Ang tawong gamhanan dili makagawas pinaagi sa dako nga kusog.
Usa ka butang nga kawang ang usa ka kabayo alang sa pagluwas;
Pinaagi sa kadako sa iyang gahum dili siya makaluwas kang bisan kinsa."

Salmo 33:16, 17. {PM 888.1}

"Ikaw, Oh Dios, mao ang akong Hari;
Magsugo ka ug kaluwasan alang kang Jacob.
Pinaagi kanimo papahawaon namo ang among mga kabatok.
Pinaagi sa imong ngalan among pagatumban ang mga nagatindog batok kanamo.
Kay ako dili mosalig sa akong pana,
Ni magaluwas kanako ang akong espada.
Apan ikaw nagluwas kanako gikan sa among mga kabatok,
Ug gipakaulawan mo sila, ang mga nanagdumot kanamo."

Salmo 44:4-7. {PM 888.2}

"Ang uban nagasalig sa mga carro, ug ang uban sa mga kabayo;
Apan kami magahisgut sa ngalan ni Jehova nga among Dios."

Salmo 20:7. {PM 888.3}

Karon ang gingharian sa Israel nakaabut sa katumanan mahitungod sa saad nga gihatag ngadto kang Abraham, ug sa ulahi gisubli ngadto kang Moises: "Sa imong kaliwatan ihatag

Ko kining yutaa gikan sa suba sa Egipto hangtud sa suba nga dako, ang suba nga Euprates." Genesis 15:18. Ang Israel nahimong usa ka gamhanan nga nasud, gitahud ug gikahadlokan sa naglibot nga mga katawohan. Diha sa iyang kaugalingon nga gingharian, ang gahum ni David nahimong dako kaayo. Siya nakamando, ingon sa pipila ka mga han sa bisan unsa nga panahon nakahimo sa pagmando sa mga paghigugma ug sa pagsugot sa iyang katawohan. Iyang napasidunggan ang Dios, ug karon ang Dios nagapasidungog kaniya. {PM 888.4}

Apan diha sa taliwala sa kauswagan nagpahipi ang katalagman. Sa panahon sa iyang kinadak ang kadaugan nga makita, si David diha sa kinadakan nga katalagman, ug iyang nasugat ang iyang labing makauulaw nga kapildihan. {PM 888.5}

Kapitulo 71. Ang Sala ug ang Paghinulsol ni David

Kining kapituluha gibase sa 2 Samuel 11; 12.

Ang Biblia may gamay lamang nga ikasulti diha sa pagdayeg sa mga tawo. Gamay lamang ang luna ang gigahin sa paghinumdum sa mga birtud bisan sa labing maayo nga mga tawo nga nagkinabuhi sukad Kining mao nga paghilum dili nga walay katuyoan; dili kini nga walay leksyon. Ang tanan nga maayong mga hiyas nga gibatonan sa mga tawo mga gasa sa Dios; ang ilang maayong mga binuhatan nangahimo tungod sa grasya sa Dios pinaagi kang Cristo. Tungod kay ilang nautang ang tanan sa Dios, ang kadungganan sa bisan unsa o sa bisan unsa nga ilang nahimo, iya sa Dios lamang; sila mga instrumento lamang diha sa Iyang mga kamot. Labut pa niini ingon sa gitudlo sa tanang mga leksyon sa kasaysayan sa Biblia maoy usa ka makatalagmanon nga butang ang pagdayeg o ang pagbayaw sa mga tawo; kay kong ang usa ka tawo mahikalimor sa iyang tibook nga pagsalig sa Dios, ug magsalig sa iyang kaugalingon nga kusog, siya siguro nga mahulog. Ang tawo nagapakigbugno sa mga kaaway nga kusgan pa kay kaniya. "Ang atong pakigdumog dili batok sa mga binuhat nga unod ug dugo, kondili batok sa mga punoan, batok sa mga kagamhanan, batok sa mga labawng agalon niining mangitngit nga kalibutan karon, batok sa mga dautan nga espirituhanong panon diha sa mga dapit sa kalangitan." Efeso 6:12. Dili mahimo alang kanato, diha sa atong kaugalingon nga kusog, ang pagpadayon sa bugno; ug ang bisan unsa nga makapatipas sa hunahuna gikan sa Dios, bisan unsa ang mopaingon ngadto sa pagtuboy sa kaugalingon o sa pagsalig sa kaugalingon, sa walay duhaduha nagaandam sa agianan alang sa pagbuntog kanato. Ang tuyo sa Biblia mao ang pagtudlo sa dili pagsalig sa gahum nga tawohanon ug sa pagpadasig sa pagsalig diha sa diosnon nga gahum. {PM 889.1}

Espiritu kadto sa pagsalig sa kaugalingon ug sa pagtuboy sa kaugalingon nga nag andam sa agianan alang sa pagkahulog ni David. Ang pag ulog ulog, ug ang tanghagaon nga mga kadanihan sa gahum ug sa kaluho, dili nga walay epekto diha kaniya. Ang pakigsandurot sa naglibot nga mga nasud naghimo usab ug inpluwensya alang sa dautan. Sumala sa mga batasan nga nagpasulabe taliwala sa mga hari sa Sidlakan, ang mga sala nga wala itugot diha sa mga sakop wala masaway diha sa hari; ang hari wala mailalum sa obligasyon sa paggamit sama nga pagpugong sa kaugalingon ingon sa sakop. Kining tanan mihilig ngadto sa

pagkunhod sa pagbati ni David sa hilabihan nga pagkadautan sa sala. Ug imbis nga mosalig diha sa pagpaubos diha sa gahum ni Jehova, misugod siya sa pagsalig sa iyang kaugalingon nga kaalam ug kusog. Sa dihadiha nga mapahimulag ni Satanas ang kalag gikan sa Dios nga mao lamang ang tuburan sa kusog, maninguha siya sa pagpukaw sa dili balaan nga mga tinguha sa kinaiyang unodnon sa tawo. Ang buhat sa kaaway dili hinanali; sa sinugdan, dili kini kalit ug makapahikurat; sekreto kini nga pagkutkut sa mga salipdanan sa prinsipyo. Kini magasugod diha sa daw gagmay nga mga butang ang dili pagpakabana sa pagkamatinud anon ngadto sa Dios ug sa pagsalig diha kaniya sa hingpit, ang paghilig ngadto sa pagsunod sa mga batasan ug sa mga pagginawi sa kalibotan. {PM 889.2}

Sa wala pa matapus ang gubat batok sa mga Ammonhanon, gibilin ni David ang pagdumala sa kasundalohan ngadto kang Joab, ug mipauli siya ngadto sa Jerusalem. Ang mga Syriahanon nagpasakop na ngadto sa Israel, ug ang hingpit nga pagkabuntog sa mga Ammonhanon nakita nga siguro. Si David gilibotan sa mga bunga sa kadaugan ug sa mga kadungganan sa iyang maalamon ug takus nga pagmando. Diha niining tungora, nga samtang siya diha sa kasayon ug wala kabantayi, nga ang manunulay miagaw sa higayon sa paghatag ug buhat sa iyang hunahuna. Ang kamatuoran nga gikoha sa Dios si David ngadto sa suod kaayo nga kadugtongan uban sa iyang kaugalingon, ug nakapaila sa hilabihan ka dako nga pabor nganha kaniya, mao unta kini nganha kaniya ang labing malig on nga mga padasig sa pagpreserbar sa iyang karakter nga walay buling. Apan sa panahon nga siya diha sa kasayon ug sa walay kabalaka sa kaugalingon, iyang gibuhian ang iyang pagkupot sa Dios, si David mitugyan ngadto kang Satanas, ug gidad an ang iyang kalag sa mansa sa sala. Siya, ang tinudlo sa Langit nga pangulo sa nasud, ang pinili sa Dios sa pagpatuman sa Iyang kasugoan, sa iyang kaugalingon nagyatak sa mga sugo niini. Siya nga mao unta ang kalisang sa mga mamumuhat sa dautan, pinaagi sa iyang kaugalingon nga buhat nakapalig on sa ilang mga kamot. {PM 890.1}

Taliwala sa mga katalagman sa iyang sayo nga kinabuhi, si David, nga diha sa mahibalona nga katarung, nakasalig sa iyang pagkabutang ngadto sa Dios. Ang kamot ni Jehova mao ang naggiya kaniya nga wala maunsa saylo sa dili maisip nga mga lit ag nga giladlad alang sa iyang mga tiil. Apan karon, sad an ug wala maghinulsol, wala siya mangayo ug tabang ug paggiya gikan sa Langit, apan naninguha sa pagpalingkawas sa iyang kaugalingon gikan sa mga katalagman diin ang sala naglambigit kaniya. Si Batseba, kinsang makamatay nga kaanyag namatud an nga usa ka lit ag ngadto sa hari- mao ang asawa ni Uria nga Hetihanon, usa sa labing maisug ug labing matinumanon sa mga sinaligan ni David. Walay nakalantaw sa unahan kong unsay mosangput kong mahibaloan ang krimen. Ang kasugoan sa Dios naghukom sa kamatayon sa sad an nga mananapaw, ug ang sundalo nga garboso ug espiritu, nga sa makauulaw gibuhatan ug dautan, tingali manimalus sa iyang kaugalingon pinaagi sa pagpatay sa hari, o pinaagi sa pagsugyot sa nasud sa pag alsa. {PM 891.1}

Ang matag panglimbasug nga gihimo ni David sa pagtago sa iyang sala nagmatuud nga kawang. Iyang nabudhian ang iyang kaugalingon ngadto kang Satanas; gilibotan siya sa

katalagman, ang kaulawan nga labaw pa nga mapait kay sa kamatayon diha sa atubangan niya. Dihay mitungha nga usa na lamang ka paagi sa paglibot, ug diha sa iyang kaputong, midali siya sa pagdugang sa sala sa pagpanapaw sa sala sa pagpatay. Siya nga naglikus sa kalaglagan ni Saul, naninguha usab sa kadautan ni David. Bisan pa nga ang tentasyon lahi ra, pareho ra sila diha sa pagdala ngadto sa paglapas sa kasugoan sa Dios. Si David nangatarungan sa iyang kaugalingon nga kong si Uria mamatay sa kamot sa mga kaaway diha sa gubat, ang sala sa iyang kamatayon dili masubay ngadto sa hari. Unya si Batseba may kagawasan na nga mahimong asawa ni David, sasanta ang panahap, ug ang harianon nga kadungganan mapalungtad. {PM 891.2}

Si Uria maoy gihimo nga magdala sa iyang kaugalingon nga pagsikaran sa kamatayon. Ang usa ka sulat nga gipadala pinaagi kang Uria ngadto kang Joab nga gikan sa hari nagmando nga nag ingon: “Ibutang mo si Uria sa kinaatubangan sa labing mainit nga gubat, ug sumibug kamo gikan kaniva aron siya masamaran ug mamatay.” Si Joab nga namansahan na sa walay kalooy nga pagpatay, wala magduhaduha sa pagtuman sa mando sa hari, ug si Uria napuk an sa pinuti sa mga anak ni Ammon. {PM 891.3}

Kaniadto ang rekord ni David ingon nga usa ka hari natupngan sa pipila lamang ka hari Nasulat mahitungod kaniya nga siya “nagbuhat sa hustisya ug sa pagkamatarung sa tanan niyang katawohan.” 2 Samuel 8:15. Ang iyang kabuotan nakadani gikan sa Dios, ug ningtugyan sa iyang kaugalingon ngadto sa yawa, sa usa ka panahon nahimo siya nga ahente ni Satanas; apan naggunit pa siya gihapon sa katungdanan ug sa pagbulot an nga gihatag kaniya sa Dios, ug tungod niini, nag angkon sa pagsugot nga makapapiligro sa kalag nga monunot niini. Ug si Joab, kinsang pagsugot nahatag ngadto sa hari, inay nga ngadto sa Dios, nakalapas sa kasugoan sa Dios tungod kay ang han maoy nagsugo niini. {PM 892.1}

Ang gahum ni David gihatag kaniya sa Dios, aron gamiton lamang uyon sa diosnon nga kasugoan. Sa diha nga siya nagsugo kasupak sa kasugoan sa Dios, nahimong sala ang pagsugot. “Ang mga gahum sa kagamhanan gikan sa Dios” (Roma 13:1), apan dili kita motuman kanila nga supak sa kasugoan sa Dios. Si apostol Pablo, sa iyang pagsulat ngadto sa mga taga Corinto, nagpahimutang sa prinsipyo nga pinaagi niini kita mamandoan. Siya nagapingon, “Magmaawaton kamo kanako, maingon nga ako nagamaawaton kang Cristo.”1 Corinto 11:1. {PM 892.2}

Gipadala ngadto kang David ang asoy mahitungod sa pagtuman sa iyang mando, apan gipulongan kini sa maampingon gayud nga dili mapagan si Joab o sa hari. Gisugo ni Joab ang sulogoon nga nag ingon: “Sa diha nga ikaw makatapus na sa pagsugilon sa tanang mga butang mahitungod sa gubat ngadto sa hari, mamao kini nga, kong ang kasuko sa hari mosamot,...Unya moingon ikaw: Ang imong sulogoon nga si Uria, ang Hetehanon namatay usab. Busa ang sulogoon miadto, ug nahitabo ug nagpakita kang David sa tanan nga gipaadto kaniya ni Joab.” {PM 892.3}

Ang tubag sa hari mao kini: “Kini mao ang igaingon mo kang Joab: Dili mo ikasakit kining butanga kay ang espada milamoy sa usa ingon man sa lain; himoang labing mabaskugon ang imong paggubat batok sa siyudad ug gun oba kana; ug padasigon mo siya.” {PM 892.4}

Gihimo ni Batseba ang nabatasang mga adlaw sa pagbalata alang sa iyang bana; ug sa tapus niini, “si David nagpasugo ug gipadala siya ngadto sa iyang balay, ug siya nahimo nga iyang asawa.” Siya kinsang malumo nga tanlag ug hataas nga pag ila sa kadungganan wala magtugot sa iyang kaugalingon, bisan sa diha sa katalagman sa iyang kinabuhi, sa pagbakyaw sa iyang kamot batok sa dinihog ni Jehova, nahulog sa hilabihan nga nakahimo siya sa pagbuhat ug dautan ug sa pagpatay sa usa iyang labing maunongon ug maisug sa mga sundalo, ug naglaum sa pagpangalipay nga dili samokon sa silot sa iyang sala. Pagkanugon! naunsa nga ang pino nga bulawan mipid ok! naunsa nga ang pino nga bulawan nausab! {PM 892.5}

Sukad pa sa sinugdan, gihulagway ni Satanas ngadto sa mga tawo ang mga kaayohan nga makoha pinaagi sa paglapas. Sa ingon niini iyang gipanulay ang mga manulonda. Sa ingon niini iyang gitintal si Adan ug si Eva sa pagpakasala. Ug sa ingon niin siya sa gihapon nagalingla sa mga katawohan gikan sa pagsugot ngadto sa Dios. Gipalita nga tilinguhaon ang dalan sa paglapas; “apan ang katapusan niana mao ang mga dalan sa kamatayon.” Proverbio 14:12. Malipayon sila nga, ingon nga nakapangahas niining paagiha, nakakat on kong unsa ka pait sa mga bunga sa sala, ug moliso gikan niini samtang may higayon pa. Ang Dios diha sa iyang kalooy, wala magbiya ni David aron malamat ngadto sa hingpit nga kalaglagan pinaagi sa malimbongon nga mga ganti sa sala. {PM 893.1}

Alang usab sa kaayohan sa Israel, gikinahanglan nga ang Dios magpataliwala. Sa naghubadhubad ang panahon, ang sala ni David nganha akgn Batseba nahibaloan, ug ang pagnahap naukay nga siya si David maoy nagplano sa kamatayon ni Uria. Napakaulawan si Jehova. Iyang napaboran ug gituboy si David, apan ang sala ni David nakatuis sa karakter sa Dios, ug nagtaklap ug pagpakaulaw sa Iyang ngalan. Kini mipaingon sa pagpaubos sa sumbanan sa pagkadiosnon sa Israel, sa pagkunhod diha sa daghang mga hunahuna sa pagdumot sa sala; samtang sila nga wala mahigugma ug wala mahadlok sa Dios madasig pinaagi niini diha sa paglapas. {PM 893.2}

Si Nathan nga manalagna gisugo sa pagdala sa usa ka mensahe sa pagabadlong ngadto kang David. Kadto maoy usa ka mensahe nga makalilisang sa iyang pagkapig ot. Ngadto sa pipila lamang ka mga hari nga ang maong pagbadlong mahatag nga dili moresulta sa siguro nga kamatayon sa nagabadlong. Gihatud ni Nathan ang diosnon nga hukom ngadto sa hari nga walay pag ukon ukon, apan uban sa ingon nga kaalam nga natawo sa langit sa pagdani sa mga kalooy sa hari, sa pagpukaw sa iyang tanlag, ug sa pagtawag gikan sa iyang mga ngabil sa hukom sa kamatayon sa iyang kaugalingon. Sa iyang pagpangilaba ngadto sa hari ingon nga mao ang tinudlo sa langit nga magbalantay sa mga katungod sa iyang katawohan, gisubli

sa manalagna ang usa ka sugilanon mahitungod sa naghimo ug dautan ug sa nagdaugdaug nga nagkinahanglan sa pagtarung. {PM 893.3}

"May duruha ka tawo sa usa ka siyudad," si Nathan misugod sa pagsugilon, "ang usa ka adunahan ug ang usa kabus. Ang adunahan nga tawo may daghan kaayong panon sa carnero ug mga panon sa baka; apan ang kabus nga tawo walay bisan unsa, gawas sa usa ka diyutay nga bayeng carnero nga nati, nga iyang pinalit ug gibuhi: ug kini mitubo ipon kaniya, ug uban sa iyang mga anak; kini mikaon sa iyang kaugalingong tinapay, ug nag inom sa iyang kaugalingong kopa ug gipauraray sa iyang sabakan, ug alang kaniya kini sama sa iyang anak nga babaye. Ug may usa ka lumalangyaw nga miadto sa adunahan nga tawo, ug siya wala bumuot sa pagkoha gikan sa iyang kaugalingong panon sa carnero, ug gikan sa iyang panon sa baka, aron ihawon kini alang sa humalapit nga tawo nga nahianha kaniya, apan gikoha ang nating carnero sa kabus nga tawo, ug giihaw kini alang sa tawo nga nahianha kaniya. {PM 894.1}

Misurok ang kasuko sa hari, ug siya misinggit, "Ingon nga si Jehova buhi, ang tawo nga nagbuhat niini angay nga patyon: ug iyang igauli ang nating carnero sa upat ka pilo, tungod kay gibuhat niya kining butanga, ug tungod kay siya walay kalooy." 2 Samuel 12:5, 6. {PM 894.2}

Gitutok ni Nathan ang iyang mga mata ngadto sa hari; unya sa gibayaw niya ang iyang tuong kamot ngadto sa langit, sa solemni siya mipahayag, "ikaw mao ang tawo." Ug siya mipadayon sa pagingon, "Nganong nagtamay ka sa pulong ni Jehova, sa pagbuhat niadtong dautan sa Iyang mga mata?" Ang sad an mahimong mosulay, sama sa gibuhat ni David, sa iyang pagtabon sa ilang sala gikan sa mga tawo; maningkamot sila sa paglubong sa ilang dautan nga binuhatan hangtud sa kahangtoran gikan sa panan aw sa tawo o sa kahibalo: apan "ang tanang butang binuksan ug dayag sa mga mata niya kang kinsa magahatag ra unya kitag husay." Hebreohanon 4:13. "Walay tinabunan nga dili pagaukban, o tinagoan nga dili mahibaloan." Mateo 10:26. {PM 894.3}

Si Nathan mipahayag: "Kini mao ang gipamulong ni Jehova, ang Dios sa Israel, Ako nagdihog kanimo nga hari sa ibabaw sa Israel, ug Ako nagluwas kanimo gikan sa kamot ni Saul...Nganong nagtamay ka sa pulong ni Jehova, sa pagbuhat niadtong dautan sa Iyang mga mata? Ikaw nagsamad kang Uria, ang Hetehanon, pinaagi sa pinuti, ug nagkoha sa iyang asawa aron maimong asawa, ug gipatay mo siya pinaagi sa pinuti sa mga anak sa Ammon. Busa karon ang espada dili mobulag gikan sa imong balay...Ania karon, ako mopatindog ug dautan batok kanimo gikan sa imong kaugalingong balay; ug ako magakoha sa imong mga asawa sa atubangan sa imong mga mata, ug ihatag ko sila ngadto sa imong silingan...Kay ikaw naghimo niana sa tago; pagabuhaton ko kining butanga sa atubangan sa tibook nga Israel, ug sa atubangan sa adlaw." {PM 894.4}

Ang badlong sa manalagna nakatandog sa kasingkasing ni David; ang tanlag napukaw; ang iyang sala mipakita diha sa tibook nga pagkadako kaayo niini. Ang iyang kalag miduko diha

sa paghinulsol sa atubangan sa Dios. Sa nagakurog nga mga ngabil siya miingon, “Ako nakasala batok kang Jehova.” Ang tanang pagdaut nga nahimo ngadto sa uban mobalik gikan sa usa nga nasakitan ngadto sa Dios. Si David nakahimo sa usa ka mabug at kaayo nga sala ngadto kang Uria ug ngadto kang Batseba, ug gibati niya kini pag ayo. Apan labaw pa ka dako nga dili masukod mao ang iyang sala batok sa Dios. {PM 895.1}

Bisan pa walay makaplagan sa Israel sa pagpatuman sa hukom sa kamatayon sa dinihog ni Jehova, mikurogsi David, basin unya, ingon nga sad an ug dili pinasaylo, siya pagaputlong pinaagi sa hinanali nga paghukom sa Dios. Apan may mensahe nga gipadala ngadto kaniya pinaagi sa manalagna nga nag ingon: “Si Jehova usab nagpapas sa imong sala; ikaw dili mamatay.” Apan bisan pa niini ang hustisya kinahanglan mapalungtad. Ang hukom sa kamatayon gibalhin gikan kang David ngadto sa anak sa iyang pagpakasala. Sa ingon niini ang hari gihatagan ug higayon sa paghinulsol; samtang ngadto kaniya ang pag antus ug ang kamatayon sa bata, ingon nga kabahin sa iyang silot labaw pa kapait sa iyang kaugalingon nga kamatayon kong gihinayon pa siya pagpatay. Ang manalagna miingon: “Tungod kay niining buhata, ikaw naghatag ug dakong hinungdan sa mga kaaway ni Jehova sa pagpasipala, ang bata usab nga natawo mamatay gayud.” {PM 895.2}

Sa diha nga nagkasakit ang iyang anak, si David, uban sa pagpuasa ug sa halalum nga pagpaubos, nagpakilooy alang sa kinabuhi niini. Iyang gihukas ang iyang harianong mga kupo, iyang gikoha ang iyang purongpurong, ug sa gabii gabii siya mihigda sa yuta, nga nasubo kaayo, nangaliya alang sa inosenti nga bata nga nagaantus sa iyang sala. “Ang mga tigulang mibangon ug mingtindog tupad kaniya, aron sa pagbangon kaniya gikan sa yuta; apan siya wala bumuot. Sa makadaghan sa diha nga pahamtangan ang mga tawo o mga siyudad sa mga paghukom, ang pagpaubos ug ang paghinulsol makapadaplin sa maong silot, ug ang Kanunay nga Maluluy on, nga madali mopasaylo, nagpadala sa mga mensahero sa pakigdait. Sa nadasig niini nga hunahuna, milahutay sa iyang pangamuyo si David samtang gipalingkawas pa ang bata. Sa iyang pagkahibalo nga namatay ang bata, sa hilum siya nagpasakop ngadto sa mando sa Dios. Napahamtang ang unang hapak sa maong silot nga gipahayag niya mismo nga makatarunganon; apan si David, nga nagsalig sa kalooy sa Dios, may kalipay gihapon. {PM 895.3}

Daghan kaayo, sa nagabasa sa kaagi sa pagkahulog ni David ang nangutana, “Ngano man nga kining mao nga kaagi gipahibalo man sa katilingban? Nganong nakita man sa Dios nga maayo ang pag abli ngadto sa kalibotan niining maitom nga kaagi diha sa kinabuhi sa usa nga gipasidunggan pag ayo sa Langit?” Ang manalagna, sa iyang badlong ngadto kang David, mipahayag mahitungod sa iyang sala nga nag ingon: “Niining buhata, ikaw naghatag ug dakong hinungdan sa mga kaaway ni Jehova sa pagpasipala.” Latas sa nagsunodsunod nga mga kaliwatan, ang mga walay pagtoo sa Dios nagpunting ngadto sa karakter ni David, nga nagdala niini nga maitom nga mansa, ug nagsinggit diha sa kadaugan ug sa pagbugalbugal, “Mao kini ang tawo nga nagsunod sa kaugalingong kasingkasing sa Dios!” Sa ingon niini napakaulawan ang tinuhoan, napasipalahan ang Dios ug ang Iyang pulong, nanggahi diha sa

pagkawalay pagtoo ang mga kalag, ug daghan, ilalum sa kupo sa pagkadiosnon, nangahimong mapangahason sa pagpakasala. {PM 896.1}

Apan ang kasaysayan ni David wala maghatag ug padasig sa pagpakasala. Kadto sa diha nga siya naglakaw diha sa pakitambag sa Dios, nga siya gitawag nga usa ka tawo nagsunod sa kaugalingong kasingkasing sa Dios. Apan sa diha nga siya nagkasala, wala na kini magtinuod kaniya hangtud nga pinaagi sa paghinulsol niya nahibalik ngadto sa Dios. Yano nga nagpahayag ang pulong sa Dios nga nag ingon: "Ang butang nga gihimo ni David wala makapahimuot ni Jehova." 2 Samuel 11:27. Ug si Jehova miingon ngadto kang David pinaagi sa malanagna, "Nganong nagtamay ka sa pulong ni Jehova, sa pagbuhat niadtong dautan sa Iyang mga mata?...Busa karon ang espada dili mobulag gikan sa imong balay, tungod kay ikaw nagtamay Kanako.' Bisan pa ug naghinulsol sa iyang sala si David, ug napasaylo ug gidawat ni Jehova, iyang giani ang dautang mga alanihon sa binhi nga siya sa iyang kaugalingon ang nagpugas. Ang mga paghukom nga naghiaguman niya ug sa iyang balay nagpamatuud sa pagdumot sa Dios sa sala. {PM 896.2}

Sukad kaniadto ang pagbantay sa Dios nagpreserbar sa kinabuhi ni David batok sa mga sekretong mga plano sa iyang mga kaaway, ug sa direkta gigamit kini diha sa pagpugong kang Saul. Apan ang paglapas ni David nakausab sa iyang relasyon ngadto sa Dios. Sa bisan unsa nga paagi ang Dios dili makatugot sa pagkadautan. Wala siya makagamit sa Iyang gahum sa pagpanalipod kang David gikan sa mga resulta sa iyang sala sama sa Iyang pagpanalipod kaniya gikan sa pagdumot ni Saul {PM 897.1}

Dihay dakong kausaban diha ni David sa iyang kaugalingon. Naluya siya sa espiritu tungod sa pagkamatngon niya sa iyang sala ug sa layo nga giabutan sa mga resulta niini. Nagbati siya nga napaubos sa iyang mga sakop. Naluya ang iyang inpluwensya. Hangtud dinhi ang iyang kauswagan gipahinungod ngadto sa iyang matarung nga pagsugot sa mga sugo ni Jehova. Apan karon ang iyang mga sakop, nga may kasayuran sa iyang sala, madala ngadto sa pagpakasala nga labaw pang walay pagpugong. Naluya ang iyang pagbulot an diha sa iyang kaugalingong panimalay ug ingon man sa pagtahud ug sa pagsugot sa iyang mga anak- Ang usa ka pagbati sa iyang sala naghimo kaniya nga nagpakahilum nga unta siya magsaway sa sala; nagpaluya kini sa iyang bukton sa pagpatuman sa hustisva diha sa iyang balay. Ang iyang dautan nga panig ingnan nagpakita sa inpluwensya niini diha sa iyang mga anak, ug ang Dios wala magpatunga aron sa pagpugong sa resulta. Iyang gitugotan nga ang mga butang magsubay sa natural nilang agianan, ug sa ingon niini si David nasilotan sa hilabihan. {PM 897.2}

Sulod sa tibook tuig tapus sa iyang pagkahulog, si David nagpuyo diha sa daw walay kuyaw; walay makita nga ebidensya sa nakapadisgusto sa Dios. Apan ang balaan nga hukom nagabitay sa ibabaw niya. Sa matulin ug sa walay duhaduha ang adlaw sa paghukom ug sa pagsilot nagkahaduul, nga walay paghinulsol nga makapugong sa kasakit ug sa kaulaw nga maoy magadag um sa iyangtibook yutan on nga kinabuhi. Sila nga, pinaagi sa pagtudlo ngadto sa panig ingnan ni David, mosulay sa pagpakunhod sa pagbati nga sad an sa ilang

kaugalingong mga sala. magakat on gikan sa rekord sa Biblia nga ang dalan sa paglapas malisud. Bisan pa nga sama kang David sila moliso gikan sa ilang dautan nga agianan, ang mga sangputanan sa sala, bisan niining kinabuhi, makaplagan nga mapait ug malisud nga pas anon. {PM 897.3}

Giplano sa Dios nga ang kaagi ni David mahimong usa ka pasidaan nga bisan sila nga Iyang napanalanginan pag ayo ug gipaboran, dili magbati nga walay kabalaka, ug unya magpabaya sa pagkamatukawon ug sa pag ampo. Ug kini namatud an nila nga diha sa pagpaubos naninguha sa pagkat on sa leksyon nga buot itudlo sa Dios. Gikan sa usa ka kaliwatan ngadto sa usa, linibo ang nadala sa pag ila sa ilang kaugalingong katalagman gikan sa gahum sa manonulay. Ang pagkahulog ni David, ang usa nga gipasidunggan pag ayo ni Jehova, nakapukaw diha kanila sa dili pagsalig sa kaugalingon. Ilang gibati nga ang Dios lamang ang makatipig kanila pinaagi sa iyang gahum tungod sa pagtoo. Sa pagkahibalo nga diha kaniya anaa ang ilang kusog ug kaluwasan, nangahadlok sila sa pagbikang sa unang lakang diha sa dapit ni Satanas. {PM 898.1}

Bisan sa wala pa ikapahayag ang langitnon nga hukom batok ni David, nagsugod na siya sa pag ani sa bunga sa paglapas. Wala mahimutang ang iyang tanlag. Ang paghingutas sa espiritu nga iyang giantus masabut diha sa Salmo 32. Siya nagaingon: {PM 898.2}

"Bulahan siya kang kinsang kalapasan gipasaylo,
Kang kinsang sala gitabonan.
Bulahan ang tawo nga kaniya wala pag isipa ni Jehova ang kasal anan,
Ug diha sa iyang espiritu walay limbong.
Sa nagpakahilum ako, nagkaut ut ang akong mga bukog Pinaagi sa akong pag agulo sa tibook nga adlaw.
Kay sa adlaw ug sa gabii ang imong kamot nagpabug at sa ibabaw nako:
Ang kaumog mo nailisan ingon sa pagkamala sa ting init."

Salmo 32:1-4, R.V. {PM 898.3}

Ug ang ikakalim an ug usa nga salmo maoy pahayag sa paghinulsol ni David, sa diha nga mensahe sa pagbadlong ning abut kaniya gikan sa Dios: {PM 898.4}

"Malooy ka kanako, Oh Dios, sumala sa imong mahigugmaong kalolot: Sumala sa kadaghanon sa imong mga malumong kalooy, palaa ang akong mga kalapasan,
Ug hinloan mo ako gikan sa akong sala.
Kay naila ko ang akong mga kalapasan;
Ug ang akong sala sa gihapon ania sa akong atubangan...
Ulayon mo ako uban sa hisopo, ug mamahinlo ako:
Hugasi ako, ug maputi ako labi pa kay sa niebe.
Padungga ako sa himaya ug kalipay,
Aron magakalipay ang mga bukog nga imong gidugmok.

Tagoa ang imong nawong gikan sa akong mga sala,
Ug palaa ang tanan ko nga mga kasal anan.
Buhatan mo ako ug usa ka ulay nga kasingkasing, Oh Dios;
Ug bag oha ang usa ka espiritu
nga matul id sa sulod nako.
Ayaw ako isalikway gikan sa Imong atubangan;
Ug ayaw pagkohaa ang Imong Espiritu Santo gikan kanako.
Iuli kanako ang kalipay sa Imong kaluwasan;
Ug sapnaya ako uban sa masingkamuton nga espiritu.
Unya magatudlo ako sa mga malapason sa imong mga dala;
Ug ang mga makasasala mangakabig nganha Kanimo.
Luwasa ako gikan sa sala sa pagpatay,
Oh Dios, Ikaw nga Dios sa akong kaluwasan;
Ug ang akong dila magaawit sa makusog mahitungod sa Iinong pagkamatarung."

Salmo 51:1-14. {PM 898.5}

Sa ingon niini diha sa usa ka balaan nga alawiton nga pagaawiton diha sa mga katiguman sa katilingban sa iyang katawohan, diha sa presensya sa palasyo mga sacerdote ug mga maghuhukom, mga prinsipe ug mga katawohan sa gubat ug nga maoy makapreserbar ngadto sa kinatapusang kaliwatan sa kahibalo sa iyang pagkahulog, ang hari sa Israel naghinubay sa iyang sala, sa iyang paghinulsol, ug sa iyang paglaum sa pasaylo pinaagi sa kalooy sa Dios Inay maninguha sa pagtabon sa iyang sala, iyang gitinguha nga ang uban mapahimangnoan unta sa masulob ong kasaysayan sa iyang pagkahulog. {PM 899.1}

Tininuod ug halalum ang paghinulsol ni David. Walay gihimo nga panlimbasug sa pagpagamay sa iyang sala; ni may tinguha sa paglikay sa gihulga nga mga paghukom, maoy nagdasig sa iyang pag ampo. Apan iyang nakita ang kadako sa iyang kalapasan batok sa Dios; iyang nakita ang pagkahugaw sa iyang kalag; iyang gikasilagan ang iyang sala. Dili sa pasaylo lamang nga siya miampo, kondili alang sa kaputli sa kasingkasing. Si David wala motugyan nga walay paglaum sa pagpakigbisog. Diha sa mga saad sa Dios ngadto sa mahinulsolon nga mga makasasala, iyang nakita ang ebidensya sa iyang pasaylo ug pagdawat. {PM 899.2}

"Kay ikaw dili malipay sa halad;
nga unta igahatag ko kini:
Ikaw walay kahimuut sa halad nga sinunog.
Ang mga halad sa Dios mao
ang espiritu nga mahinulsolon:
ang usa ka nadugmok ug usa ka mahinulsolon
nga kasingkasing, Oh Dios, dili mo pagtamayon."

Salmo 51:16, 17. {PM 900.1}

Bisan pa nga si David nahulog, gialsa siya ni Jehova. Karon bug os na siya nga nauyon sa Dios ug may kalooy siya sa iyang isigkatawo kay sa sala wala pa siya mahulog. Sa kalipay sa iyang paghigawas, siya miawit: {PM 900.2}

"Giila ko ang akong sala nganha kanimo,
Ug wala ko tagoi ang akong kasal anan:
Miingon ako: lgasugid ko kang Jehova ang akong mga kalapasan;
Ug imong gipasaylo ang pagkadautan sa akong sala.
Tungod niini ang tagsatagsa nga
diosnon magaampo kanimo sa usa ka panahon
nga ikaw mahimo nga makaplagan:
Sa pagkamatuud sa paglunop sa daghang
mga tubig sila dili makaabut kaniya.
Ikaw ang akong tagoanan; pagabantayan
mo ako gikan sa kagul anan;
Uban sa mga alawiton sa kaluwasan pagalibotan mo ako."

Salmo 12:5-7. {PM 900.3}

Daghan ang nagbagulbol sa ilang gitawag nga inhustisya sa Dios diha sa pagpalingkawas ni David, kinsang sala nga hilabihan ka dako, tapus sa iyang pagsalikway kang Saul tungod sa mga sala nga alang kanila minos ang pagkadautan kaayo. Apan si David nagpaubos sa iyang kaugalingon ug misugid sa iyang sala. samtang si Saul nagtamay sa pagbadlong, ug nagpagahi sa iyang kasingkasing diha sa pagkawalay paghinulsol. {PM 900.4}

Kining bahina sa kasaysayan ni David maoy puno sa kahulogan alang sa mahinulsolon nga makasasala. Kini maoy usa sa labing kusganon nga mga ilustrasyon nga gihatag kanato mahitungod sa mga pakigbisog ug sa mga panulay sa katawohan, ug mahitungod sa kinasingkasing nga paghinulsol ngadto sa Dios ug sa pagtoo diha sa atong Ginoo nga si Jesu Cristo. Latas sa tanang mga katuigan, namatud an nga usa ka tuburan sa pagpadasig ngadto sa mga kalag nga, ingon nga nahulog ngadto sa pagpakasala, sila nagpakigbisog ilalum sa lulan sa ilang sala. Linibo sa mga anak sa Dios, nga nabudhian ngadto sa pagpakasala, sa diha nga andam na unta sa pagbiya ngadto sa pagkawala nay paglaum, nahinumdum nga gidawat sa Dios ang tininuud nga paghinulsol ug ang pagsugid ni David, bisan pa nga siya nag antus tungod sa iyang mga kalapasan; sila usab nangadasig sa paghinulsol. ug naninguha pag usab sa paglakaw diha sa dalan sa mga sugo sa Dios. {PM 901.1}

Bisan kinsa nga nailalum sa pagbadlong sa Dios ang magpaubos sa kalag uban sa pagsugid ug sa paghinulsol, sama sa gihimo ni David, makasiguro nga adunay paglaum alang kaniya. Bisan kinsa ang modawat sa mga saad sa Dios diha sa pagtoo, makakaplag sa pasaylo. Ang Ginoo dili gayud mosalikway sa usa nga tinuud nga mahinulsolon. Iyang nahatag kining maong saad nga nag ingon: "Pahawira siya sa Akong kusog, aron siya makahimo ug pakigdait uban Kanako; oo, pahimoa siya ug pakigdait uban Kanako." Isaias 27:5. "Pabiyai sa

dautan ang iyang dalan. ug sa tawo nga dili matarung ang iyang mga hunahuna. ug pabalika siya kang Jehova, ug Siya malooy kaniya; ug sa atong Dios, kay Siya mopasaylo sa madagayaon gayud." Isaias 55:7. {PM 901.2}

Kapitulo 72. Ang Pagsukol ni Absalom

Kining kapituluha gibase sa 2 Samuel 13-19.

Iyang giuli sa upat ka pilo," mao kini ang wala tuyoa nga hukom ni David alang sa iyang kaugalingon, sa pagpatalinghug niya sa sambingay ni manalagna Nathan; ug sumala sa iyang kaugalingon nga hukom siya pagahukman. Upat sa iyang mga anak nga lalake kinahanglan mapukan, ug ang kapilidihan sa matag usa mao ang sangputanan sa sala sa amahan. {PM 902.1}

Ang makauulaw nga sala ni Amnon, ang panganay, gitugotan ni David sa paglabay nga wala masiloti ug wala mabadlong. Ang kasugoan nagahukom sa kamatayon sa mananapaw, ug ang supak sa kinaiya nga sala ni Amnon naghimo kaniya nga sad an sa duruha ka pilo. Apan si David nga nagbati nga gihukman sa iyang kaugalingon tungod sa iyang kaugalingon nga sala, napakyas sa pagdala sa makasasala ngadto sa paghukom Sulod sa duruha ka mga tuig, si Absalom, ang natural nga tigpanalipod sa igsoon nga babaye nga gibuhatan ug dautan sa hilabihan ka malip oton nga paagi, naglilong sa iyang tuyo sa pagpanimalus, apan nga modapat lamang kong may kasigurohan. Diha sa usa ka kumbira sa mga anak nga lalake sa hari, ang nahubog ug mamamaliw nga Amnon gipatay sa sugo sa iyang igsoon. {PM 902.2}

Duruha ka pilo nga paghukom ang gibalos ngadto ni David. Ang makalilisang nga mensahe gihatud ngadto kaniya nag ingon "Gipatay ni Absalom ang tanang mga anak nga lalake sa hari, ug walay usa kanila nga nahahilin. Unya ang hari mitindog ug gigisi ang iyang mga saput, ug mihigda sa yuta; ug ang tanan niyang mga sulogoon nga nanagtindog tupad kaniya gipanggisi ang ilang mga saput usab." Ang mga anak nga lalake sa hari nga nanguli nga may kahadlok ngadto sa Jerusalem, nagtugan sa tinuud ngadto sa ilang amahan; si Amnon lamang ang gipatay; ug ilang "gipatugbaw ang ilang tingog, ug nanaghilak: ug ang hari usab ug ang tanan niyang mga sulogoon nanghilak sa hilabihan gayud." Apan si Absalom mikalagiw ngadto ni Talmai, ang amahan sa iyang inahan. {PM 902.3}

Sama sa ubang mga anak nga lalake ni David, si Amnon napasagdan sa hinakog nga pagpatuyang. Siya nagtinguha sa pagtagbaw sa matag hunahuna sa iyang kasingkasing, sa walay pagtagad sa mga kinahanglanon sa Dios. Bisan pa sa iyang dako nga sala, ang Dios dugay nga nagpailub kaniya. Sulod sa duha ka tuig gihatagan siya ug higayon alang sa paghinulsol; apan nagpadayon siya diha sa sala, ug uban sa iyang sala sa ibabaw niya, giputol siya pinaagi sa kamatayon, aron sa paghulat sa makalilisang nga hukmanan sa Paghukom. {PM 903.1}

Wala panumbalinga ni David ang katungdanan sa pagsilot sa sala ni Amnon, ug tungod sa pagkadili matinumanon sa hari ug amahan, ug sa pagkadili mahinulsolon sa anak nga lalake,

gitugotan ni Jehova ang mga hitabo nga magpadayon sa ilang natural nga agianan, ug wala siya magpugong ni Absalom. Sa diha nga ang mga ginikanan o ang mga magmamando dili magtagad sa katungdanan sa pagsilot sa kadautan, ang Dios sa Iyang kaugalingon mao ang mangunay niini. Diha sa usa ka paagi sa Iyang gahum nga nagapugong pagakohaon gikan sa mga ahensya sa dautan, aron ang usa ka pasunod sa mga higayon motindog diin ang sala ray mosilot sa sala. {PM 903.2}

Ang dautan nga mga resulta sa kang David nga dili matarung nga pagkamapasagdanon kang Amnon wala pa matapus; tungod kay dinhi magsugod ang pagpahilayo ni Absalom gikan sa iyang amahan. Tapus si Absalom makakalagiw ngadto sa Gesur, ang pagbati ni David nga ang sala sa iyang anak nga lalake nagkinahanglan ug pipila ka silot, nagdumili sa paghatag ug pagtugot kaniya sa pagpauli. Ug kini may kahiligan ngadto sa pagtubo inay kay sa pagkunhod sa dili masulbad nga mga kadautan diin ang hari nagumon. Si Absalom, nga malagsik, ambisyoso, ug walay prinsipyo, nga nahigawas tungod sa iyang pagkalagiw, gikan sa pagsalmot diha sa mga kalihokan sa gingharian, sa wala madugay mitugyan sa iyang kaugalingon ngadto sa makatalagmanon nga pangunsabo. {PM 903.3}

Karon sa pagkatapus sa duruha ka tuig, si Joab naninguha sa pagpasig uli sa amahan ug sa iyang anak nga lalake. Ug uban niining mao nga katuyoan, iyang gipaninguha ang tabang sa usa ka babaye nga taga Tekoa, nga naila tungod sa iyang kaalam. Sa napahimangnoan siya ni Joab; ang babaye nagrepresentar sa iyang kaugalingon ngadto kang David ingon nga usa ka babayeng halo kinsang mga duruha ka mga anak nga lalake mao lamang ang iyang kalipay ug suportar. Diha sa usa ka paglalis, ang usa niini nakapatay sa usa, ug karon ang tanang mga kabanayan sa pamilya nagkinahanglan nga ang nakapatay igatugyan ngadto sa tigpanimalus sa dugo. “Sa ingon niini,” matud pa sa inahan, “mapalong nila ang baga nga nahibilin kanako, ug dili mopabilin sa akong bana ang ngalan, ni ang salin sa ibabaw sa nawong sa yuta.” Natandog ang mga pagbati sa han niining maong pangamuyo, ug iyang gipasaligan ang babaye sa harianon nga panalipod alang sa iyang anak nga lalake. {PM 903.4}

Tapus makoha gikan kaniya ang ginasublisubli nga mga saad alang sa kaluwasan sa iyang anak, siya nangamuyo sa pailub sa hari, nga nagpahayag nga siya nakasulti ingon sa usa nga may sayop, tungod kay wala niya papaulia ang iyang anak nga nakakalagiw. “Kay,” matud pa sa babaye, “kinahanglan kita mamatay, ug maingon sa tubig nga nahiyabo sa yuta, nga dili na masapupo pag usab; ni kohaon sa Dios ang kinabuhi, kondili magahikay hinuon ug mga paagi aron kadtong nahimulag dili mahimong usa ka sinalikway gikan Kaniya.” Kining maong malumo ug makatandog nga paghulagway sa gugma sa Dios ngadto sa makasasala nga nagaabut gikan kang Joab, ang sundalo nga bagison maoy usa ka makapahinulong nga ebidensya sa kasinatian sa mga Israelinhon sa dagkong mga kamatuoran sa katubsanan. Ang hari, nga nagabati sa iyang kaugalingon nga panginahanglan sa kalooy sa Dios, wala makasikway niini nga pangamuyo. Ngadto kang Joab gihatag ang sugo nga nag ingon: “Busa lumakaw ka, dad a pagbalik ang batan ong lalake nga si Absalom.” {PM 904.1}

Gitugotan si Absalom sa pagpauli sa Jerusalem, apan dili magpakita diha sa palasyo, o sa pagpakigkita sa iyang amahan. Nagsugod na si David sa pagkaamgo sa dautan nga epekto sa iyang pagkamatugtanon nganha sa iyang mga anak; ug bisan sa kalumo sa iyang paghigugma niining matahum ug tinugahan nga anak, siya nagbati nga kinahanglan ingon nga usa ka leksyon ngadto kang Absalom ug ngadto sa katawohan, nga ang pagdumot alang niining mao nga sala Kinahanglan nga makita. Si Absalom nagpuyo ug duruha ka tuig diha sa iyang kaugalingon nga balay, apan gihinginlan gikan sa palasyo. Ang iyang igsoon nga babaye nagpuyo uban kaniya, ug ang iyang precensia maoy nagpabuhi sa handumanan sa dili maayo nga kadautan nga iyang giantus. Sa pagbanabana sa katawohan ang prinsipe maoy usa ka bayani imbis usa ka tagsala. Ug sa nagabaton siya niini nga bintaha, mipahigayon siya sa pagdaug sa mga kasingkasing sa katawohan. Ang iyang panagway maoy usa nga makadaug sa pagdayeg sa tanan nga makakita kaniya. “Sa tibook Israel wala nay labing dinayeg nga ingon pa kang Absalom tungod sa iyang pagkaambongan: gikan sa lapalapa sa iyang mga tiil hangtud sa alimpulo sa iyang ulo walay ikasaway kaniya.” Dili maalamon alang sa hari nga ang tawo sa kinaiya ni Absalom ambisyoso, mahinayakon, ug pungtanon pasagdan sa paghinuktuk sulod sa duruha ka tuig tungod sa gihunahuna nga mga mulo. Ug ang tikang ni David nga pagtugot kaniya sa pagpauli sa Jerusalem, ug unya nagdumili sa pagpakigkita kaniya, nagkabig alang ni Absalom sa kalooy sa katawohan. {PM 904.2}

Sa handumanan nga kanunay diha sa iyang atubangan mahitungod sa iyang kaugalingon nga kalapasan sa kasugoan sa Dios, si David daw sa pamatasan nawad an ug umoy; naluya siya ug maduhaduhaon, nga sa wala pa siya makasala siya maisugon ug desidido. Ang iyang inpluwensya sa katawohan naluya. Ug kining tanan pabor sa mga laraw sa iyang anak nga lalake nga tunay. {PM 907.1}

Pinaagi sa inpluwensya ni Joab, natugotan pag usab si Absalom ngadto sa precensia sa iyang amahan; apan bisan pa ug dihay pagpasig uliay nga makita sa gawas, si Absalom nagpadayon sa iyang ambisyoso nga pangunsab. Karon nangako na siya sa hapit nga harianon ang kahimtang tungod kay may mga carro na siya ug mga kabayo, ug kalim an ka tawo ang modagan sa atubangan niya. Ug samtang nagdugang ang tinguha sa hari sa pagpahulay sa katungdanan ug mag inusara, sa makugihon giulitawhan ni Absalom ang kahimuot sa katawohan. {PM 907.2}

Ang inpluwensya sa kang David nga pagkagilaayan ug pagduhaduha ning abut ngadto sa iyang mga sakop; ang walay pag atiman ug ang langanlangan maoy nagtimaan sa pagpalakat sa hustisya. Sa linipot gituyok ni Absalom ang matag hinungdan sa dili pagkahimuot ngadto sa iyang kaugalingon nga bintaha. Sa adlaw adlaw kining tawo nga may hamili nga pagmayhnn makita diha sa ganghaan sa siyudad, diin ang usa ka pundok sa mga tigpangamuyo naghulat sa pagpresentar sa pagpatarung sa mga buhat sa pagdaut nga ilang nahiaguman. Si Absalom nakigsagol kanila, ug namati sa ilang mga mulo, nagapahayag sa kalooy sa ilang mga giantus, ug nasubo sa pagkakulang sa kaabtik ang gobyemo. Sa makapatalinghug na sa sumbong sa usa ka tawo sa Israel, motubag ang prinsipe, “Ang imong

mga tuyo lonlon ug matarung: apan walay usa ka tawo nga gitudlo sa hari sa pagpamati kanimo;" unya iyang pun an sa pag- ngon, "Oh, kong ako nahimo pa unta nga maghuhukom sa yuta aron ang tagsatagsa ka tawo nga may holusayon kun may buruka, moanhi kanako ug buhaton ko kaniya ang hustisya! Ug mao kadto, nga, sa diha nga bisa kinsang tawohana nga mahianha duul kaniya, aron sa paghatag ug katahuran, iyang ibayaw ang iyang kamot, ug mokupot kaniya ug mohalok kaniya." {PM 907.3}

Hinulhogan sa malip oton nga mga pasumbingay sa prinsipe, tulin kaayo nga mikaylap ang pagkawalay kahimuot sa gobyerno. Ang pagdayeg kang Absalom anaa sa mga ngabil sa katawohan. Sa kadaghanan giila siya nga manonunod sa gingharian; ang katawohan nagtan aw kaniya uban sa garbo ingon nga angayan niining hataas nga katungdanan, ug nahaling ang usa ka tinguha nga siya ang makatungtong sa trono. "Busa nakawat ni Absalom ang mga kasingkasing sa mga tawo sa Israel." Apan ang hari nga nabutaan sa iyang gugma alang sa iyang anak nga lalake, wala matahap binsa unsa. Ang kahimtang sa usa ka prinsipe nga gipakita ni Absalom, giila ni David nga gituyo sa paghatag ug pasidungog sa palasyo ingon nga usa ka pahayag sa kalipay tungod sa pagkanapasig uli nila. {PM 908.1}

Sa diha nga ang mga hunahuna sa katawohan naandam na alang sa unsa ang mosunod, sa sekreto gipadala ni Absalom ang pinili nga mga tawo gikan sa tanang kabanayan, aron sa laraw ug nga paagi alang sa usa ka pagsukol. Ug karon ang kupo sa tinuhoanon nga paghalad maoy gigamit sa pagtakuban sa iyang mabudhion nga mga plano. Ang usa ka panaad nga konohay iyang gihimo samtang didto siya nagtagotago kinahanglan pagabayaran didto sa Hebron. Busa si Absalom miingon ngadto sa hari, "Ako nagahangyo kanimo, palakta ako ug magabayad ako sa akong panaad, nga akong gisaad kang Jehova, didto sa Hebron. Kay ang imong sulogoon misaad ug usa ka panaad samtang nagpuyo pa ako didto sa Gesur sa Syria, nga nagaingon: Kong si Jehova sa pagkamatuud magadala kanako ngadto sa Jerusalem, nan ako moalagad kang Jehova." Ang mahigugmaon nga amahan, nga nalipay niining ebidensya sa pagkadiosnon sa iyang anak nga lalake, mipalakaw kaniya uban sa iyang panalangin. Karon ang pangunsabo ni Absalom hingpit nga nahinog. Ang kinatas ang buhat ni Absalom sa pagkasilingkapaw gilaraw dili lamang sa pagtaptap sa mata sa hari, kondili sa pagpalig on sa pagsalig sa katawohan. ug sa ingon niini dad on sila ngadto sa pagsukol batok sa hari nga pinili sa Dios. {PM 908.2}

Ninglarga si Absalom paingon sa Hebron, ug dihay miuban kaniya, "duruha ka gatus ka tawo gikan sa Jerusalem, nga gidapit; ug ming adto sa ilang pagkawalay dautan nga tinguha." Kining mga tawohana mingnunot kang Absalom, nga wala maghunahuna bisan magamay nga ang ilang gugma alang sa anak nga lalake nagdala kanila ngadto sa pagsukol batok sa amahan. Sa paghiabut sa Hebron, dihadiha iyang gipatawag si Ahitopel, ang usa sa pangulong mga magtatambag ni David, usa ka tawo nga dako ug kadungganan sa kaalam , kinsang panahum gihunahuna nga luwas ug maalamon sama sa usa ka orakulo. Ning ipon si Ahitopel sa mga nagkunsabo, ug ang iyang pagsuportar naghimo sa kawsa ni Absalom nga daw dili kaduhaduhaan ang kalampusan, nga nagkabig ngadto sa iyang bandila sa daghang mabuyoon

nga mga tawo gikan sa tanang bahin sa yuta. Sa gipatunog na ang trumpeta sa pagsukol, ang mga tigpaniid sa prisipe sa tibook dapit mipakaylap sa balita nga si Absalom mao na ang hari ug daghan sa katawohan miipon kaniya. {PM 909.1}

Sa kasamtangan ang alarma nadala ngadto sa Jerusalem ngadto sa hari. Nakilitan si David sa pagkahibalo nga ang pag alsa magakahitabo duul gayud sa iyang trono. Ang iyang kaugalingong anak nga lalake ang anak nga lalake nga iyang gihigugma ug gisaligan nagplano sa tago aron sa pag ilog sa iyang purongpurong, ug sa walay duhaduha sa pagkoha sa iyang kinabuhi. Diha sa iyang dako nga katalagman, iyang gipapha ang kaluya sa espiritu nga diha kaniya sa dugay nang panahon, ug uban sa espiritu sa iyang batan ong mga katuigan siya nangandam sa pagtagbo niining makalilisang nga emerhensya. Gitigum ni Absalom ang iyang mga kasundalohan didto sa Hebron, nga kaluhaan ka milyas lamang ang gilay on. Sa dili madugay ang mga rebelde mahiabut sa mga ganghaan sa Jerusalem. {PM 909.2}

Gikan sa iyang palasyo, gilantaw ni David ang iyang kaulohang siyudad nga matahum sa gitas on, ang kalipay sa tibook nga yuta...ang siyudad sa gamhanang Hari." Salmo 42:2. Mikuray siya sa hunahuna nga mapabatang kini ngadto sa pamatay ug sa kalaglagan. Iya ba kaha nga tawagon ang mga sakop nga nagdapig pa sa iyang trono, ug maghimo ug usa ka pagsukol alang sa iyang kaulohan? Motugot ba kaha siya nga ang Jerusalem pagabahaan sa dugo? Ang iyang hukom mao ang gituman. Ang mga kalisang sa gubat kinahanglan dili mahitabo diha sa pinili nga siyudad. Iyang pagabiyaan ang Jerusalem ug unya sulayan niya ang pagkamaunongon sa iyang katawohan, nga magahatag kanila ug higayon sa pagtigum aron sa pagsuportar kaniya. Niining dako nga krisis iyang katungdanan ngadto sa Dios ug ngadto sa iyang katawohan ang pagpatunhay sa iyang pagbulut an nga gitugyan sa Langit kaniya. Ang isyo sa kasamok iyang igatugyan sa Dios. {PM 909.3}

Diha sa pagpaubos ug sa kaguol, si David migawas sa ganghaan sa Jerusalem nga gipapahawa gikan sa iyang trono, gikan sa iyang palasyo, gikan sa arka sa Dios, pinaagi sa pangalsa sa iyang pinangga nga anak nga lalake. Ang katawohan misunod diha sa taas, ug masulob on nga pasunding, sama sa usa ka pasunding sa lubong. Ang mga guwardiya ni David nga Seretahanon, mga Peletehanon, ug unom ka gatus nga mga Hetehanon gikan sa Gath, ilalum sa kamandoan ni Ittai, ningkuyog sa hari. Apan si David, nga may kinaiya nga dili hakog, wala makatugot nga kining maong mga dumoluong nga nangita sa iyang panalipod, malambigit diha sa iyang kalisud. Iyang gipahayag ang kahibulung nga sila andam sa paghimo niini nga sakripisyo alang kaniya. Unya miingon ang hari ngadto kang Ittai, nga Hetehanon, "Nganong minunot ka usab kanamo? Pauli ug pabilin uban sa hari kay ikaw usa ka lumalangyaw ug hininginlan usab; pauli ngadto sa imong kaugalingong dapit. Tungod kay ikaw nahianhi kagahapon pa lamang, himoon ko ba niining adlawa nga ikaw magatungas ug magalugsong uban kanamo, sa makita nga ako moadto diin ang buot ko? Pauli ka ug dad a ang imong mga kaigsoonan; ang kalooy ug ang kamatuoran mag uban kanimo." {PM 910.1}

Si Ittai mitubag, "Ingon nga si Jehova buhi, ug ingon nga ang akong ginoong hari buhi, sa pagkamatuud sa unsang dapita nga adto ang akong ginoong hari, bisan sa kamatayon kun sa

kinabuhi, didto usab ang imong ulipon.” Kining mga tawohana nangakabig gikan sa paganismo ngadto sa pagsimba ni Jehova, ug sa kahamili ug sila karon magmatuud sa ilang pagkamaunongon ngadto sa ilang Dios ug sa ilang hari. Uban sa mapasalamatong kasingkasing, gidawat ni David ang ilang pagdapig sa iyang daw nagakaunlod nga kawsa, ug ang tanan mitabok sa sapa sa Kedron, paingon sa kamingawan. {PM 910.2}

Unya mihunong na man ang pasunding. Ang usa ka pundok nga nagbisti sa balaan nga mga saput nagakahaduul. “Ug ania karon, si Sadoc usab miadto ug ang tanang Levihanon uban kaniya ug nanagdala sa arka sa tugon sa Dios.” Ang mga sumosunod ni David nag ila niini nga usa ka malipayon nga tilimad on. Ang precensia nianang balaan nga simbolo maoy alang kanila usa ka pasalig mahitungod sa ilang kaluwasan ug kadaugan sa katapusan. Kini nakapadasig sa katawohan sa kaisug sa pagdapig ngadto sa hari. Ang pagkawala niini gikan sa Jerusalem magadala ug kalisang ngadto sa mga dumadapig ni Absalom. {PM 910.3}

Sa iyang pagkakita sa arka, ang kalipay ug paglaum alang sa hamubo nga panahon nakaukyab sa kasingkasing ni David. Apan sa wala madugay ang ubang mga hunahuna ming abut nganha kaniya. Ingon nga tinudlo nga magmamando sa panulondon sa Dios, siya nailalum sa solemni nga kapangakohan. Dili sa personal nga mga kaayohan, kondili sa himaya sa Dios ug sa kaayohan sa iyang katawohan mao ang manaa sa kinaibabwan sa hunahuna sa hari sa Israel. Ang Dios, nga nagpuyo diha sa taliwala sa kerubin. nakaingon mahitungod sa Jerusalem: “Kini mao ang Akong dapit nga pahulayan” (Salmo 132:14); ug kong walay diosnong pagbulot an, walay sacerdote ni hari ang may katungod sa pagkoha gikan niini sa simbolo sa iyang precensia. Ug si David nahibalo nga kinahanglan ang iyang kasingkasing ug kinabuhi mahiuyon sa diosnong mga sugo, kong dili, ang arka mahimong paagi sa hitabong dautan may sa kalampusan. Diha kanunay sa iyang atubangan ang iyang dakong sala. Iyang naila niining pangunsabo ang makatarunganong paghukom sa Dios. Ang espada nga dili mopahawa gikan sa iyang balay nahulbot na gikan sa sakuban. Wala siya mahibalo kong unsa ang resulta sa bugno. Dili siya ang makakoha gikan sa kaulohan sa nasud sa balaang mga balaod nga nagtagik sa kabubut on sa ilang langitnon nga Hari, nga mao ang batakang balaod sa gingharian ug ang patukuranan sa kauswagan niini. {PM 911.1}

Iyang gisugo si Sadoc nga nagaingon: “Dad a pagbalik ang arka sa Dios ngadto sa siyudad kong makakaplag ako ug kalooy sa mga mata ni Jehova, Siya modala kanako pag usab, ug magapakita kanako niana, ug sa Iyang puloy anan. Apan kong siya mamolong sa ingon: ako walay kalipay diha kanimo; ania karon. ania man ako, buhaton niya kanako sumala sa maayo Kaniya.” {PM 911.2}

Si David mipuno sa pag ingon: “Dili ba ikaw usa ka manalagna?” ang usa ka tawo nga gitudlo sa Dios aron sa pagpahimangno sa katawohan? “Pauli sa imong siyudad nga may pakigdait, ug ang duruha mo ka anak nga lalake uban kanimo, Si Ahimaas, ang imong anak nga lalake ug si Jonathan, ang anak nga lalake ni Abiathar. Tan awa, ako magapabilin sa mga tabokanan, hangtud nga may mahiabut nga pulong gikan kanimo aron sa pagpamatuud kanako.” Diha sa siyudad ang mga sacerdote tingali ang maghimo nganha kaniya sa maayong

pag alagad pinaagi sa pagkahibalo sa mga kalihokan ug sa mga katuyoan sa mga rebelde, ug sa sekreto itaho sila ngadto sa hari pinaagi sa ilang mga anak nga lalake, si Ahimaas ug si Jonathan. {PM 911.3}

Samtang ang mga sacerdote mipaingon balik ngadto sa Jerusalem, ang usa ka halalum pa nga landong ang gibati sa nagapahawa nga katawohan. Ang ilang hari maoy usa ka layas, sila sa ilang kaugalingon mga sinalikway, mga biniyaan bisan sa arka sa Dios ang umalabut naglugitum sa kalisang ug sa dautan nga tilimad on. “Ug si David mitungas sa tungason sa bukid sa mga Olibo, ug mihilaksa nagatungas siya; ug siya nagtabon sa iyang ulo ug miadto nga walay sapin: ug ang tanang katawohan nga didto uban kaniya, ang tagsatagsa nagtabon sa iyang ulo, ug sila nanungas nga nanaghilak sa nagatungas sila. Ug may usa nga misugilon kang David, nga nag ingon- si Ahitopel ipon sa mga umaalsa kauban ni Absalom.” Niini napugos na usab si David sa pag ila diha sa iyang mga kalisud sa mga sangputanan sa iyang kaugalingong mga sala. Ang pagbiya ni Ahitopel, ang labing takus ug labing malip oton sa mga pangulong politikanhon, napugos sa pagpanimalus tungod sa pagpakaulaw sa pamilya nga naapil diha sa pagbuhat ug dautan ngadto kang Batseba nga iyang apo nga babaye. {PM 912.1}

“Ug si David miingon, Oh Jehova, ako nagahangyo Kanimo, himoa nga binuang ang tambag ni Ahitopel.” Sa nakatungtong na siya sa tumoy sa bukid, ang hari miduko diha sa pag ampo, nga nagtugyan ngadto sa Dios sa lulan sa iyang kalag. ug sa mapainubsanon nangamuyo sa diosnon nga kalooy. Ang iyang pag ampo daw gitubag dayon Si Husai nga Arachanon, usa ka takus ug maalam nga magtatambag, nga nakapamatuud sa iyang kaugalingon nga usa ka matinumanon nga higala ni David, karon miduul kaniya nga gisi ang mga sinina, ug may yuta sa iyang ulo, aron sa pagtugpo sa iyang kaugmaon uban sa gipalagpot ug layas nga hari. Nakita ni David, ingon nga usa ka diosnon nga panudlo nga kining tawohana, matinumanon ug matinud anon, mao ang usa nga gikinahanglan sa pagsilbi sa mga tinguha sa hari diha sa mga konsilyo sa kaulohan. Sa hangyo ni David, si Husai mibalik ngadto sa Jerusalem, aron sa pagtanyag sa iyang mga pag alagad ngadto ni Absalom, ug sa pagpildi sa tambag ni Ahitopel. {PM 912.2}

Uban niining silaw sa kahayag diha sa kangitngit, ang hari ug ang iyang mga sakop nagpadayon sa ilang dalan paingon sa silangang kilid sa Olibo latas sa usa ka batoon ug biniyaan sa mga pumoluyo, latas sa bukiron nga mga lugut, ug subay sa batoon ug pangpangon nga mga agianan, ngadto sa Jordan. “Ug sa diha nga ang hari nga si David miabut na sa Bahurim, ania karon, may migula gikan didto nga usa ka tawo sa panimalay sa balay ni Saul, kinsang ngalan mao si Semei, ang anak nga lalake ni Gera: siya migula ug nagpangulo pa sa nagasingabut siya. Ug siya naglabay ug bato ngadto kang David, ug ngadto sa tanang mga sulogoon sa hari nga si David: ug ang tibook katawohan ug ang tanang mga gamhanang mga tawo, diha sa iyang tuong kamot ug sa iyang walang kamot. Ug sa ingon niini namolong si Semei sa diha nga nagpanunglo siya: Pahawa, pahawa, ikaw tawo sa dugo, ug dautan nga tawo: Si Jehova nagpasumbalik kanimo sa tanang dugo sa balay ni Saul

kinsang dapit ikaw naghari; ug si Jehova naghatag sa gingharian ngadto sa kamot ni Absalom nga imong anak nga lalake; ug ania, karon, ikaw nakoha sa imong kaugalingong kadautan tungod kay ikaw ang usa ka tawo sa dugo." {PM 913.1}

Sa maayo ang kahimtang ni David, si Semei wala makapakita pinaagi sa pulong o sa buhat nga siya dili maunongon nga sakop. Apan diha sa kalisdanan sa hari. kining Benjaminhon nagpadayag sa matuud niyang kinaiya. Iyang gipasidunggan si David sa ibabaw sa iyang trono, apan iyang gitunglo siya diha sa iyang pagpaubos. Dautan ug hakogan, iyang gitan aw ang uban ingon nga sama ug karakter sa iyang kaugalingon, ug pinadasig ni Satanas, iyang gipahungaw ang iyang pagdumot diha kaniya nga gikastigo sa Dios. Ang espiritu nga magdala sa tawo ngadto sa pagdaug, ngadto sa pagtampalas o sa pagpasakit, sa usa nga anaa sa pag antus, mao ang espiritu ni Satanas. {PM 913.2}

Ang mga sumbong ni Semei batok kang David hingpit nga dili tinuud usa ka pakaulaw nga walay kapasikaran ug makadaut. Si David wala makahimo ug dautan ngadto kang Saul o sa iyang balay. Sa diha nga si Saul diha pa sa iyang gahuin, ug mahimo unta nga siya iyang patyon, iya lamang giputol ang sidsid sa iyang kupo, ug iya pa gani gibasul ang iyang kaugalingon tungod sa pagpakita niini ngadto sa dinihog ni Jehova. {PM 913.3}

Mahitungod sa kang David nga balaang pagtagad alang sa kinabuhi sa tawo, ang makapahinulong nga ebidensya nahatag, bisan samtang siya sa iyang kaugalingon ginapangita sama sa usa ka mananap nga manonukob. Sa usa ka adlaw samtang siya nagtago didto sa langob sa Adullam, ang iyang mga hunahuna mibalik ngadto sa walay kasamok nga kagawasan sa kinabuhi sa iyang pagkabata, ang layas nakasinggit, "Oh nga may usa unta nga mohatag kanako sa tubig aron imnon gi kan sa atabay sa Bethlehem, nga tupad sa ganghaan." 2 Samuel 23:13-17. Niadtong panahona ang Bethlehem diha sa mga kamot sa mga Filistehanon; apan tulo ka mga gamhanang mga tawo ni David minglighot latas sa guwardiya, ug gikoha ang tubig sa Bethlehem ug gidala ngadto sa ilang agalon Si David wala makainom niini. "Ipahilayo kini kanako," siya misinggit; "dili ba kini dugo sa mga tawo nga miadto sa dakong piligro sa ilang mga kinabuhi?" Ug sa dakong kataha iyang gibobo kini nga tubig ingon nga usa ka halad ngadto sa Dios. Si David maoy usa ka tawo sa panggubatan, ang kinadaghanan sa iyang kinabuhi iyang nagamit sa taliwala sa mga talan awon sa kapintas; apan sa tanan nga nakalabang sa maong mapait nga kaagi, pipila ra ang naapektahan ug diyutay sa iyang makapagahi, ug makapadaut nga inpluwensya ingon kang David. {PM 913.4}

Si Abisai, ang pag umangkon ni David, ug usa sa labing maisug sa iyang mga kapitan, wala makaagwanta sa insulto nga mga pulong ni Simei. "Ngano," siya misinggit, "nga magtunglo kining patay nga iro sa akong ginoong hari? Paadtoa ako, nagahangyo ako kanimo, ug lunggoon ko ang iyang ulo." Apan gidid an siya sa hari. "Ania karon," siya miingon, "ang akong anak nga lalake nga migula sa akong ginhawaan nagapangita sa akong kinabuhi: Daw unsa pa ka labaw nga pagabuhaton karon niining Benhaminhon? Pasagdi lamang siya; ug pasagdi nga siya magatunglo kay si Jehova nagsugo kaniya. Tingali nga si

Jehova motan aw sa kadautan nga gibuhat kanako, ug nga si Jehova mobalos kanako ug maayo sa iyang pagtunglo kanako niining adlawa." {PM 914.1}

Ang tanlag naglitok sa mapait ug makapaubos nga mga katinuoran ngadto kang David. Samtang nangatingala ang iyang mga sakop sa kalit nga pagbali sa iyang palad, dili kadto katingalahan nganha kang David. Kanunay siya nga may dautang mga tilimad on sa usa ka oras nga sama niini. Natingala siya nga ang Dios dugay nga nag antus sa iyang mga sala, ug iyang gilangan ang takus nga balos. Ug karon sa iyang dinalian ug masulub on nga pagkalagiw, ang iyang mga tiil nga walay sapin, ang iyang harianon nga mga bisti giilisdan ug sako, ang mga pagbakho sa iyang mga sumosunod nga nakapukaw sa mga lanog sa mga kabungtoran, iyang nahunahunaan ang iyang hinigugma nga kaulohan nga siyudad ang dapit nga mao ang nahitaboan sa iyang sala ug sarntang iyang nahinumduman ang pagkamaayo ug ang taas nga pailob sa Dios, wala siya mawad i sa paglaum. Iyang gibati nga si Jehova magdumala gihapon kaniya diha sa kalooy {PM 914.2}

Daghan sa mga mamomuhat ug dautan mamalibad sa ilang kaugalingong sala pinaagi sa pagtudlo ngadto sa pagkahulog ni David; apan pagkadiyutay lamang ang nagpaila sa paghinulsol ug sa pagpaubos ni David. Pagkadiyutay ra ang mopas an sa badlong ug sa silot uban sa pailob ug sa kalig on nga iyang gipaila. Iyang gisugid ang iyang sala, ug sulod sa mga katuigan naningkamot sa pagbuhat sa iyang katungdanan ingon nga usa ka matinumanon nga ulipon sa Dios; nagpangabudlay siya alang sa pagpalig on sa iyang gingharian, ug sa ilalum sa iyang pagmando, nakaabut kini sa kalig on ug sa kauswagan nga wala makabot kaniadto. Iyang natigum ang abunda nga mga galamiton alang sa pagtukod sa balay sa Dios; ug karon hatuson ba lamang ang tanang kahago sa iyang kinabuhi? Ang mga resulta sa daghang mga tuig sa mahalaron nga kabudlay, ang buhat sa kinaadman ug sa paghalad ug sa kabatid sa pangagamhanan, ihatag ba ngadto sa mga kamot sa iyang barumbado ug mabudhion nga anak nga lalake, nga walay pagtagad sa kadunggan sa Dios ni sa kauswagan sa Israel? Pagkanatural kaha alang ni David ang pagbagulbol batok sa Dios ning dako nga kagul anan! {PM 915.1}

Apan nakita niya diha sa iyang kaugalingon nga sala ang hinungdan niining iyang kasamok. Ang mga polong ni manalagna Miqueas ninghuyop sa espiritu nga nagdasig sa kasingkasing ni David. "Sa diha nga ako molingkod sa kangitngitan, si Jehova mao ang kahayag alang kanako. Antuson ko lamang ang kapungot ni Jehova, kay nakasala man ako batok kaniya, hangtud nga siya magalaban kanako, ug magapakanaug sa iyang paghukom alang kanako." Miqueas 7:8, 9. Ug si Jehova wala mobiya king David. Kini nga kapitulo diha sa iyang eksperensya, sa diha, nga mailalum sa labing mabangis nga dautang binuhatan ug insulto, iyang gipakita ang iyang pagkamapainubsanon, makiangayon, manggihatagon, ug manunoton, nga mao ang usa sa labing halangdon diha sa iyang tibook nga eksperensya. Ang magmamando sa Israel wala mahimong tinuud nga dako diha sa pananaw sa langit kay niining takna sa iyang kinalaluman nga nadayag nga pagpaubos. {PM 915.2}

Kong gipasagdan pa si David sa pagpadayon diha sa sala nga wala mabadlong, ug samtang nagalapas sa diosnon nga mga sugo, ang pagpabilin diha sa kalinaw ug sa kauswagan diha sa ibabaw sa iyang trono, ang maduhaduhaon ug ang walay pagtoo tingali may lkabalibad pinaagi sa paghatag ug pananglitan sa kasaysayan ni David ingon nga usa ka pagpakaulaw sa tinohoan sa Biblia. Apan diha sa eksperensya nga pinaagi niini iyang gipaagi si David, gipakita ni Jehova nga siya dili makatugot o makapasaylo sa sala. Ug ang kasaysayan ni David makapahimo kanato sa pagtan aw usab sa dako nga katuyoan sa Dios diha sa iyang pagpakigharong sa sala; inakapahimo kini kanato sa pagsubay, bisan pinaagi sa labing maitum nga mga paghukom, ang pagpalampos sa iyang mga katuyoan sa kalooy ug sa pagkamatinabangon. Iyang gihimo nga si David moagi sa ilaum sa bunal, apan wala niya laglaga siya: ang hudno maoy alang sa pagpaputli, apan dili sa pag ugdaw. Si Jehova nagaingon, “Kong pagalapason nila ang akong kabalaoran. ug dili magabantay sa akong mga sugo; anan pagaduawon ko ang ilang mga paglapas uban sa barras, ug ang ilang kasal anan uban sa mga labud. Apan dili ko hutdon sa pagkoha ang akong mahigugmaong kalolot gikan kaniya, ni pagakawangon ko ang akong pagkamatinumanon.” Salmo 89:31-33. {PM 916.1}

Sa wala madugay tapus mibiya si David sa Jerusalem, misulod si Absalom ug ang iyang kasundalohan ug sa walay pagpakigbisug giokupahan ang salipdanan sa Israel. Si Husai mao ang unang miabiabi sa bag ong gipurongpurongan nga hari, ug ang prinsipe natingala ug nahimuot sa pagsaka sa karaang higala ug magtatambag sa iyang amahan. Nagmasaligon si Absalom mahitungod sa kalampusan. Hangtud dinhi nagmalampuson ang iyang mga laraw, ug matinguhaon sa pagpalig on sa iyang trono ug aron sa pagkoha sa pagsalig sa nasud, iyang giabiabi si Husai ngadto sa iyang palasyo. {PM 916.2}

Karon si Absalom gilibutan sa usa ka dakong puwersa, apan kini giapilan sa kadaghanan sa mga tawo nga wala mabansay alang sa gubat. Hangtud karon wala pa sila madala ngadto sa gubat. Si Ahitopel nahibalo kaayo nga ang kahimtang ni David may paglaum pa. Ang dakong bahin sa nasud nagmatinud anon pa kaniya; siya gilibutan sa nasulayan na nga mga manggugubat, nga matinumanon ngadto sa hari, ug ang iyang kasundalohan gimandoan sa takus ug eksperensyado nga mga heneral. Nahibalo si Ahitopel nga tapus sa unang pagbuto sa kadasig nga kadapig sa bag ong hari, may sumbalik nga magaabut. Kong mapakyas ang pagsukol, tingali si Absalom makahimo sa pagkoha sa usa ka pagpasig uli sa iyang amahan; unya si Ahitopel ingon nga iyang pangulong magtatambag maoy mahulogan sa sala sa pagsukol; diha kanila mahulog ang labing mabug at nga silot. Aron sa pagsanta ni Absalom sa pagbalik sa iyang giagian, si Ahitopel nagtambag kaniya sa paghimo sa usa ka buhat nga sa mga mata sa tibook nga nasud dili mahimo ang pagpasig uli. Uban sa yawan on nga pagkamalip oton, kining malipaton ug walay pamatasan nga dakong tawo sa kagamhanan nagsugyot kang Absalom sa pagdugang sa sala sa pagkamamaliw sa sala sa pagsukol. Diha sa panan aw sa tibook nga Israel iyang pagakohaon alang sa iyang kaugalingon ang mga puyopuyo sa iyang amahan, sumala sa pamatasan sa mga nasud sa sidlakan, nga sa ingon niini magpahayag nga siya ang nakasunod sa trono sa iyang amahan. Ug gituman ni Absalom ang mahugaw nga sugyot. Sa ingon niini natuman ang pulong sa Dios ngadto kang David

pinaagi sa manalagna, nga nag ingon: "Ania karon, ako mopatindog ug dautan batok kanimo gikan sa imong kaugalingong balay; ug ako magakoha sa imong mga asawa sa atubangan sa imong mga mata ug ihatag ko sila ngadto sa imong silingan...Kay ikaw naghimo niana sa tago; pagabuhaton ko kining butanga sa atubangan sa tibook nga Israel, ug sa atubangan sa adlaw." 2 Samuel 12:11, 12. Dili nga ang Dios maoy nagtukmod niining mga buhat sa pagkadautan; apan tungod sa sala ni David wala niya gamita ang iyang ganum sa pagpugong kanila. {PM 916.3}

Si Ahitopel gitamud pag ayo tungod sa iyang kaalam, apan timawa siya sa lamdag nga gikan sa Dios. "Ang pagkahadlok kang Jehova maoy sinugdan sa kaalam" (Proverbio 9:10); ug kini mao ang wala ni Ahitopel, o dili unta niya isukad ang kalampusan sa pagbudhi diha sa sala sa pagkamamamaliw. Ang mga tawo nga dunot ug mga kasingkasing magsabutsahut sa tago sa pagkadautan, nga daw walay magpaibabaw nga Pagbantay nga mobalabag sa ilang mga laraw; apan "Siya nga nagalingkod sa kalangitan magakatawa; ang Ginoo magahimo kanila nga yubitonon." Salmo 2;4. Si Jehova nagpahayag: "Sila wala mobuot sa akong tambag: sila nagtamay sa tanan Kong pagbadlong. Busa sila magakaon sa bunga sa ilang kaugalingong dalan, ug mangabusog sa ilang kaugalingong mga lalang. Kay ang pagkasukihan sa mga tawong walay pagtagad mopatay kanila, ug ang mapasagarong pagpatuyang sa mga buang molaglag kanila." Proverbio 1:30-32. {PM 917.1}

Ingon nga milampus diha sa sekreto nga plano alang sa iyang kaugalingon nga kaluwasan, si Ahitopel nagsugyot kang Absalom sa walay langan nga pag ataki batok kang David. "Papilia ako karon ug napulo'g duha ka libong tawo," siya miingon, "ug ako motindog ug molutos kang David niining gabhiona; ug moadto ako kaniya samtang siya gikapoy ug maluya ug mga kamot, ug hadlokon ko siya; ug ang tibook nga katawohan nga uban kaniya mangalagiw; ug patyon ko ang hari lamang; ug dad on ko pagbalik ang tibook kitawohan nganha kanimo." Kining mao nga plano giuyonan sa mga magtatambag sa hari. Kong natuman pa kini, siguro nga mapatay si David, gawas kong si Jehova nagpataliwala direkta aron sa pagluwas kaniya. Apan ang kaalam nga mataas pa kay sa iya sa nabantug nga Ahitopel nagamando sa mga hitabo. "Si Jehova nagsugo sa pagdaug sa maayong tambag ni Ahitopel, sa tuyo nga si Jehova makahimo ug dautan kang Absalom." {PM 918.1}

Si Husai wala matawag ngadto sa konsilyo, ug sa iyang kaugalingon wala siya mamugos sa pagsulod nga wala pangutan a, kay tingali unya matahap sila kaniya ingon nga usa ka tigpaniid; apan sa pagkatapus sa tigum, si Absalom nga taas ang pagtamud alang hukom sa magtatambag sa iyang amahan, nagpasabut kaniya sa plano ni Ahitopel. Nakita ni Husai nga kong ang sugyot nga plano maoy sundon, si David mapildi. Ug siya miingon: "Ang tambag nga gihatag ni Ahitopel niining panahona dili maayo. Labut pa si Husai miingon: Ikaw nahibalo sa imong amahan ug sa iyang mga tawo, nga sila mga makusganong tawo, ug sila mabangis sa ilang mga hunahuna; ingon sa usa ka oso nga gikawatan sa iyang mga anak diha sa kapatagan; ug ang imong amahan maoy usa ka tawo sa gubat, ug dili mopuyo kauban sa katawohan. Ania karon, siya nagtago karon sa bisan diing langob kun sa ubang dapit; "siya

nangatarungan nga, kong ang mga kasundalohan ni Absalom mogukod kang David, dili sila makadakop sa hari; ug kong sila mosibug, kini mopaingon sa pagkawala sa ilang kadasig ug maghimo ug dakong kadaut ngadto sa kawsa ni Absalom. “Kay,” matud pa niya, “ang tibook Israel nahibalo nga ang imong amahan maoy usa ka gamhanan nga tawo, ug sila nga anaa kauban niya mga maisug nga tawo.” Ug iyang gisugyot ang usa ka plano nga makadadani ngadto sa usa nga mapagarbohon ug hakog ug kinaiya, nga mahigugmaon sa pagpasundayag ug gahum; “Ako nagtambag nga ang tibook Israel mapundok sa tingub diha kanimo gikan sa Dan bisan ngadto sa Beerseba, sama sa balas nga anaa sa baybayon sa gidaghanon; ug nga ikaw moadto sa gubat sa imong kaugalingong lawas. Busa moadto kami kaniya sa ubang dapit dun makaplagan siya, ug kami mopatay kaniya sama sa tun og nga mahulog sa ibabaw sa yuta; ug kaniya ug sa tanang mga tawo nga uban kaniya walay bisan usa nga mabiyaan namo. Labut pa, kong makadangop siya ngadto sa usa ka siyudad, unya ang tibook nga Israel magadala ug pisi ngadto madtong siyudara, ug magaguyod kami niini ngadto sa suba, hangtud nga walay bisan usa ka gamay nga bato nga makaplagan didto. {PM 918.2}

Ug si Absalom ug ang tanang mga tawo sa Israel miingon: Ang tambag ni Husai, ang Arachanon maayo pa kay sa tambag ni Ahitopel.” Apan dihay usa nga wala malimbongi ang usa nga sa matin aw nakakita nang daan sa resulta niining makamatay nga sayop ni Absalom. Si Ahitopel nahibalo nga ang kawsa sa mga rebelde mapildi. Ug siya nasayud nga bisan unsa ang dadangatan sa prinsipe, walay paglaum alang sa magtatambag nga maoy nagsugyot sa iyang labing dako nga mga kasal anan. Si Ahitopel maoy nagpadasig ni Absalom sa pagsukol; siya ang nagtambag kaniya sa paghimo sa labing mahugaw nga kadautan, sa pagpakaulaw sa iyang amahan; siya maoy nagtambag sa pagpapatav ni David, ug nagplano sa katumanan niini; iyang naputol ang katapusang kalagmitan mahitungod sa iyang kaugalingon nga pagpasig uli uban sa hari; ug karon lain na ang gipalabi kay kaniya, bisan pinaagi kang Absalom. Ingon nga nasilos, nasuko, ug nawad an sa paglaum, si Ahitopel “mitindog ug mipauli sa iyang balay didto sa siyudad niya, ug gihusay niya ang iyang balay, ug nagbitay sa iyang kaugalingon; ug siya namatay.” Mao kadto ang nahitabo sa kaalam sa usa, nga uban sa iyang hataas nga mga tuga, wala maghimo sa Dios nga iyang magtatambag. Pagadanihon ni Satanas ang mga tawo uban sa maulog ulogon nga mga saad, apan diha sa katapusan kini makaplagan sa matag kalag nga ang “suhol gikan sa sala mo ang kamatayon.” Roma 6:23. {PM 919.1}

Si Husai, nga wala maniguro nga ang iyang tambag pagasundon sa mabalhinon nga hari, wala mag usik ug panahon sa pagpasidaan ni David sa pagkalagiw ngadto sa unahan sa Jordan sa walay paglangan. Ngadto sa mga sacerdote, nga maoy motunol niini pinaagi sa ilang mga anak nga lalake, si Husai mipadala sa mensahe nga nag ingon: “Sa ingon niini ug niadto mitambag si Ahitopel kang Absalom ug sa mga katigulangan sa Israel; ug maingon niini ug niadto ako nagtambag. Busa karon...ayaw paghunong niining gabhiona sa mga tabokanan sa kamingawan, apan kutob sa tanang mamahimo padayon sa pagtabok; tingali unya ang hari pagalamyon, ug ang tibook katawohan nga uban kaniya.” {PM 919.2}

Ang batan ong mga lalake gikatahapan ug gigukod, apan milampos sila sa paghimo sa ilang makatalagmanon nga tuyo. Si David nga naluya sa kahago ug sa kasub anan tapus sa nahaunang adlaw sa ilang pagkalagiw, nakadawat sa mensahe nga kinahanglan siya motabok sa Jordan nianang gabhiona, tungod kay ang iyang anak nagpangita sa iyang kinabuhi. {PM 920.1}

Unsa man ang mga pagbati sa amahan ug hari, nga sa mabangis gibuhatan ug dautan, niining makalilisang nga katalagman? "Ang usa ka gamhanan ug maisug nga tawo," ang usa ka tawo sa panggubatan, usa ka hari, kinsang pulong maoy balaod, gibudhian sa iyang anak nga lalake kinsa iyang gihigugma ug pinasagdan ug sa dili minaalam gisaligan, gibuhatan ug dautan ug gibiyaan sa iyang mga sakop nga nahigut nganha kaniya pinaagi sa labing malig on nga mga higut sa kadungganan ug sa pagdapig diha sa unsang mga pulonga naghaw as si David sa mga pagbati sa iyang kalag? Diha sa takna sa iyang maitum nga pagsulay, ang kasingkasing ni David napaungot diha sa Dios, ug siya miawit: {PM 920.2}

"Oh Jehova, pagkadaghan sa akong mga kaaway!
Daghan sila nga mga mingtindog batok kanako.
Daghan ang nagaingon mahatungod sa akong kalag:
Walay tabang alang kaniya diha sa Dios.
Apan ikaw, Oh Jehova, mao ang taming nga nagalibut kanako,
Ang himaya ko ug ang magbabangon sa akong ulo.
Sa akong tingog nagatuaw ako kang Jehova,
Ug siya nag atubang kanako gikan sa iyang bungtod nga balaan.
Mihigda ako ug nakatulog.
Nahiginata ako; kay nagasagang kanako si Jehova.
Dili ako mahadlok sa napulo ka libo sa katawohan Nga misulong ug milikus batok kanako...
Iya ni Jehova ang kaluwasan: Ang Imong panalangin anaa sa ibabaw sa Imong katawohan."

Salmo 3:l-8 {PM 920.3}

Si David ug ang tibook niyang pundok mga manggubat ug mga dagkong tawo sa kagamhanan, mga tigulang ug mga batan on, ang mga babaye ug ang gagmay nga mga kabataan diha sa mangitngit nga gabii mitabok sa lawum ug makusog nga nagbaha nga suba. "Sa pagbanagbanag sa kabuntagon walay kulang bisan usa kanila nga wala makatabok sa Jordan." {PM 921.1}

Si David ug ang iyang mga kasundalohan misibog ngadto sa Mahanaim, nga mao kaniadto sa harianong kaulohan ni Isboseth. Kining siyudara gilig on pagpanalipod, nga gilibutan sa usa ka kabukiron nga distrito nga makatabang alang sa usa ka sibuganan kong adunay gubat. Ang dapit daghan ug makaon, ug mahigalahon ang katawohan sa kawsa ni David. Dinhi daghan sa mga dumadapig ang ning ipon kaniya samtang ang mga kabayanan nga adunahan nagdala ug daghang mga gasa ug ubang mga sangkap nga gikinahanglan. {PM 921.2}

Ang tambag ni Husai nakadangat sa tuyo niini, nga naghatag kang David sa higayon sa pagkalagiw; apan ang dalidalion ug mapintas nga prinsipe dili mapugngan ug dugay, ug sa wala madugay migula siya sa paggukod sa iyang amahan. “Ug si Absalom mitabok sa Jordan, siya ug ang tibook nga katawohan sa Israel uban kaniya. Gihimo ni Absalum si Amasa, ang anak nga lalake ni Abigail nga igsoong babaye ni David, nga hepe komandante sa iyang mga kasundalohan. Ang iyang armi dako kaayo. apan dili disiplinado, ug dili maayong pagkaandam sa pagsagubang sa nasulayan nang mga sundalo sa iyang amahan. {PM 921.3}

Gibahin ni David ang iyang mga kasundalohan sa tulo ka batalyon ilalum sa kamandoan ni Joab. Abisai, ug ni Ittai ang Hetehanon. Maoy katuyoan ni David nga siya ang manguna sa pagpangulo sa iyang mga sundalo diha sa natad sa panag awayan; apan supak niini ang mga pangulo sa mga sundalo, ang mga magtatambag, ug ang katawohan nga miprotesta sa matinguhaon “Dili ka mag adto,” nagduyog sila sa pag ingon; “kay sa diha nga kami mangalagiw, dili sila magtagad kanamo; ni magtagad sila kanamo bisang katunga kanamo ang mangamatay; apan ikaw may bili sa napulo ka libo kanamo; busa karon maayo pa nga mag andam ka sa pagtabang kanamo sa gawas sa siyudad. Ug ang han miingon kanila, Unsay labing maayo kaninyo maoy akong buhaton.” 2 Samuel 18:3, 4. {PM 921.4}

Gikan sa mga paril sa siyudad, makita kaayo nga taas nga mga linya sa mga rebelde nga sundalo. Ang angkonan giubanan sa usa ka ka baga nga panon kong itandi sa daw usa lang ka kumkum nga mga sundalo ni David. Apan samtang ang hari naglantaw sa kabatok nga mga kasundalohan, ang hunahuna nga naglabi sa iyang kaisipan dili ang purongpurong ug ang gingharian, ni mahitungod sa iyang kinabuhi, nga nagsalig sa resulta sa gubat. Ang kasingkasing sa amahan napuno sa gugma ug kalooy sa iyang masinopakon nga anak. Samtang nagapanggula ang mga sundalo gikan sa mga ganghaan sa siyudad, gipadasig ni David ang iyang mga kasundalohan, nga nagmando kanila sa pagpanggula nga magasalig nga ang Dios sa Israel maghatag kanila sa kadaugan. Apan bisan dinhi wala sila makapugong sa iyang gugma alang kang Absalom. Samtang si Joab, nga nagpangulo sa nag una nga batalyon, milabay sa iyang hari, ang mananaug sa usa ka ka gatus ka mga pag awayan miyukbo sa iyang mapagarbohon nga ulo aron sa pagpatalinghug sa katapusang mensahe sa hari, nga sa nagakurog nga tingog siya miingon, “Magmaloloy on kamo tungod kanako, nianang batan on, bisan kang Absalom.” Ug si Abisai ug si Ittai nakadawat sa pareho nga mando “Magmaloloy on kamo, tungod kanako, nianang batan on, bisan kang Absalom.” Apan ang kabalaka sa hari, nga daw nagpahayag nga si Absalom mahal pa ngadto kaniya kay sa iyang gingharian, mahal pa gani kay sa mga sakop nga matinumanon ngadto sa iyang trono, nakapadugang sa kaligutgut sa mga sundalo batok sa anak nga lalake nga dili sa kinaiya. {PM 921.5}

Ang dapit sa gubat mao ang usa ka lasang nga duul sa Jordan, diin ang kadaghanan sa mga sundalo ni Absalom nahimo lamang nga disbintaha kaniya. Sa taliwala sa mga kasiutan ug sa mga kalapukan sa lasang, kining mga sundalo nga walay disiplina nangalibug ug dili mamandoan. Ug ang “katawohan sa Israel gidaug didto sa atubangan sa mga sulogoon ni

David, ug may usa ka dakong kamatay didto niadtong adlawa nga may kaluhaan ka libo ka tawo." Sa pagkakita ni Absalom nga napildi siya niadtong adlawa, miliso aron sa pagkalagiw, sa diha nga nasangit ang iyang ulo sa mga sanga sa malabong nga kahoy, ug ang iyang mula nga midagan gikan kaniya, nahabilin siya nga nagbitay nga walay makatabang. ang usa ka masayon patyon sa iyang mga kaaway. Niining kahimtangan, nakaplagan siya sa usa ka ka sundalo, kinsa, nga tungod sa kahadlok nga dili mahimuot kaniya ang hari, wala maghiiabut kang Absalom, apan mitaho ngadto kang Joab sa iyang nakita. Si Joab wala mapugngi sa mga pagduhaduha Iyang nahigala si Absalom, ingon nga iyang napasig uli siya kang David sa makaduha, apan ang iyang pagsalig kaniya, sa makauulaw gibudhian niya. Apan tungod sa mga bintaha nga nakoha ni Absalom pinaagi sa pagpataliwala ni Joab, kini nga pagsukol, uban sa tanang mga kalisang niini, dili unta mahitabo. Karon diha sa gahum ni Joab ang paglaglag sa usa ka lamang ka hapak, sa maghahagit niining tanan nga kadautan. "Ug siya mikoha ug tutulo ka udyong sa iyang kamot ug gitampok kini ug milagbas sa kasingkasing ni Absalom... Ug ilang gikoha si Absalom, ug gisalibay ngadto sa dakong gahong didto sa kalasangan ug gipatindog sa ibabaw kaniya ang usa ka dakong tapok sa mga bato." {PM 922.1}

Sa ingon niini nangamatay ang mga maghahagit sa pagsukol sa Israel. Si Ahitopel namatay pinaagi sa iyang kaugalingon nga kamot. Ang harianon nga Absalom, kinsang mahimayaon nga kaambongan nahimong garbo sa Israel, naputol diha sa kalagsik sa iyang pagkabatan on. ang iyang patay nga lawas gidan ok ngadto sa usa ka gahong, ug gitabunan sa usa ka ka pinundok nga mga bato, agi ug handumanan sa walay katapusan nga kaulawan. Sa buhi pa si Absalom, siya nagpatindog alang sa iyang kaugalingon sa usa ka mahalon nga monyumento diha sa walog sa hari, apan ang handumanan lamang nga nagtimaan sa iyang lubong mao kadtong pundok sa mga bato didto sa kamingawan. {PM 923.1}

Sa napatay na ang pangulo sa rebelyon, si Joab, pinaagi sa pagpatunog sa trumpeta, nagpatawag sa iyang mga sundalo gikan sa ilang paggukod sa nagakalagiw nga panon, ug gipadagan dayon ang mga mensahero sa pagdala sa balita ngadto sa hari. {PM 923.2}

Ang magbalantay nga diha sa ibabaw sa kota sa siyudad, nga nagatan aw paingon sa dapit nga giawayan, nakakita sa usa ka tawo nga nagdagan nga nag inusara. Sa wala madugay nakita ang ikaduha nga nagdagan usab Samtang nagkahaduul ang unang nagdagan, ang magbalantay miingon ngadto sa hari, nga nagahulat sa tapad sa ganghaan, "Gihunahuna ko nga ang dinalaganan sa lahing una sama sa dinalaganan ni Ahimaas, anak lalake ni Sadoc. Ug ang hari miingon: Siya usa ka maayong tawo, ug nag anhi sa pagdala sa mga maayong balita. Ug si Ahimaas mitawag ug miingon sa hari: Ang tanan maayo. Ug siya miduko sa atubangan sa hari, uban sa iyang nawong nga pinatunong ngadto sa yuta ug miingon: Bulahan si Jehova, ang imong Dios, nga nagatugyan sa mga tawo nga mingpataas sa ilang kamot

batok sa akong ginoong hari." Sa maikagon nga pangutana sa hari, nga nagingon, "Luwas ba ang batan ong lalake nga si Absalom?" si Ahimaas mihatag ug malihayon nga tubag. {PM 924.3}

Ang ikaduhang mensahero miabut nga naghilak, “Mga balita alang sa akong ginoong hari; kay si Jehova nagpanimalos alang kanimo niining adlawa sa tanan kanila nga mingtindog batok kanimo.” Unya gikan sa ngabil sa amahan migula na man ang maikagon nga pangutana nga nag ingon: “Luwas ba ang batan ong lalake nga si Absalom?” Ingon nga wala makatago sa mabug at nga balita, ang sinugo mitubag, “ang mga kaaway sa akong ginoong hari, ug ang tanang nanindog batok kanimo, mahisama unta sil nianang batan ong lalake.” Igo na kadto. Wala na mangutana ug dugang si David, apan dinuko ang ulo niya “misaka ngadto sa lawak nga didto sa ibabaw sa ganghaan ug nagbakho: ug sa iyang pag adto, mao kini ang iyang giingon: Oh anak ko nga Absalom. Anak ko, anak ko nga Absalom! maayo pa unta nga ako ang namatay sa imong dapit, Oh Absalom, anak ko, anak ko!” {PM 924.1}

Ang madaugon nga kasundalohan, nga nanguli gikan sa natad sa panag awayan, nagduul sa siyudad uban sa ilang mga singgit sa kadaugan nagapukaw sa mga lanog sa kabungtoran. Apan sa ilang pagsulod sa ganghaan sa siyudad, nahilum ang singgit, ang ilang mga bandila daw nangahoyhoy diha sa ilang mga kamot, ug uban sa tinan awan nga masulob on mipadayon sila nga labaw pa nga sama sa nag antus sa kapildihan kay ingon sa mga mananaug. Kay ang hari wala maghulat sa pag abiabi kanila, apan gikan sa lawak ibabaw sa ganghaan ang iyang pagminatay nadungog nga nag ingon, “Oh anak ko nga Absalom. Anak ko anak ko nga Absalom! maayo pa unta kong ako ang namatay sa imong dapit, Oh, Absalom, anak ko, anak ko!” “Ug ang pagdaug niadtong adlawa nahimong kasubo sa tibook katawohan; kay ang katawohan nga nakadungog ming ingon niadtong adlawa: Ang hari nagsubo tungod sa iyang anak nga lalake. Ug ang katawohan nagtago tago niadtong adlawa sa ilang pagsulod ngadto sa siyudad sama sa katawohan nga naulaw, managpanago sa diha nga sila mangalagiw sa gubat.” {PM 924.2}

Si Joab naglagot pag ayo. Ang Dios naghatag kanila sa katarungan alang sa pagdaug ug kalipay; ang labing dako nga pagsukol nga nahibaloan sa Israel nadugmok; ug bisan pa niini kining dako nga kadaugan nahimong pagbalata alang kaniya kinsang sala nakalas ang dugo sa limbo ka maisug nga mga tawo. Ang kusgan ug bagison nga kapitan miadto sa hari, ug sa mapangahason miingon: “Ikaw nagapakaulaw niining adlawa sa mga nawong sa tanan mong mga sulogoon, nga niining adlawa nagluwas sa imong kinabuhi ug sa mga kinabuhi sa imong mga anak nga lalake ug sa imong mga anak nga babaye;...diha niana ikaw nahagugma kanimo. Kay ikaw nagapadayag niining adlawa. nga ang mga prinsipe ug ang mga sulogoon walay hinungdan alang kanimo: kay niining adlawa naila ko nga kong si Absalom mao pay nabuhi, ug tanan kami nangamaray niining adlawa, nan kini makapahimuot kaayo kanimo. Busa karon tindog, umadto ka, ug sumulti nga malipayon sa imong mga sulogoon, kay nanumpa ako pinaagi kang Jehova, nga kong ikaw dili moadto, walay mausa ka tawo nga mopabilin uban kanimo niining gabhiona: ug kini labi pang walay hinungdan kay sa tanang kadautan nga nahitabo kanimo gikan sa imong pagkabatan on hangtud karon.” {PM 924.3}

Kong bagison ug bisan pa mapintas ang pagbadlong ngadto sa masulob on nga hari, apan si David wala mobati ug kasilag. Sa iyang nakita nga husto ang iyang heneral, nanaug siya

ngadto sa ganghaan, ug uban sa mga pulong sa kadasig ug sa pagdayeg iyang giabiabi ang iyang maisug nga mga sundalo samtang sila mimartsa nga naglabay kaniya {PM 925.1}

Kapitulo 73. Ang Katapusang mga Tuig ni David

Kining kapituluha gibase sa 2 Samuel 24; 1 Hari 1; 1 Cronicas 21; 28; 29.

Ang kaparutan ni Absalom wala dayon makahatag ug kalinaw sa gingharian. Tungod sa pagkadako nga bahin sa nasud ang mitipon sa pagalsa, si David wala mopauli ngadto sa iyang kaulohan ug misugod pag usab sa iyang pagbulotan nga walay imbitasyon gikan sa mga kabanayan. Diha sa kalibug nga mingsunod sa pagkapildi ni Absalom, walay dihadiha ug piho nga kalihokan sa pagtawag pag usab sa hari, ug sa diha nga sa katapusan ang Juda maoy nangusog sa pagdala pagbalik ni David, ang kasina sa ubang mga banay ning ulbo, ug ang usa ka sumbalik nga rebolusyon mao ang misunod. Hinoon, nadali kini sa pagpiog, ug nahiuli ang kalinaw sa Israel. {PM 926.1}

Ang kasaysayan ni David naghatag sa usa sa labing mahinuklogon nga mga pamatuud nga nahatag sa mga katalagman nga maghulga sa kalag gikan sa gahum ug sa mga bahandi ug sa kalibutanon nga dungog kadtong mga butang nga labing mainiton nga gitinguha sa taliwala sa mga tawo. Diyutav lamang ang nakaagi sa usa ka eskperensya nga maayong pagkahiangay sa pag andam kanila alang sa pagsagubang sa ingon nga pagsulay. Ang sayo nga kinabuhi ni David ingon nga usa ka magbalantay sa mga carnero, uban sa mga leksyon niini mahitungod sa pagpaubos, sa mapailubon nga pangabudlay, ug sa malumo nga pag atiman sa iyang mga panon; ang pagsandurot sa kinaiyahan diha sa kahilitan sa mga kabungtoran, nga nagpalambo sa iyang pagkautokan sa musika ug sa balak, ug nagapunting sa iyang mga hunahuna ngadto sa Magbubuhat; ang taas nga disiplina sa iyang kinabuhi sa kamingawan, nga nagtawag ngadto sa pagbansay sa kadasig, sa kalig on, sa pailob, ug sa pagtoo diha sa Dios, ginatudlo ni Jehova ingon nga usa ka pangandam alang sa trono sa Israel. Nakapahimulos si David sa bililhong mga eksperensya mahitungod sa gugma sa Dios, ug gitugahan sa madagayaon sa iyang Espiritu; diha sa kasaysayan ni Saul iyang nakita ang hingpit nga pagkawalay kapuslanan sa tawohanong kaalam lamang. Ug bisan pa niini ang kalibutanong kalampusan ug kadungganan nakaluya pag ayo sa kinaiya ni David nga siya nagbalikbalik nga nadaug sa manunulay. {PM 926.2}

Ang panag uban sa pagano nga mga katawohan mipaingon ngadto sa usa ka tinguha sa pagsunod sa ilang nasudnon nga mga pamatasan ug nakahaling sa ambisyon alang sa kalibutanong pagkadako. Ingon nga katawohan ni Jehova, ang Israel pagapasidunggan; apan sa pagdaghan sa garbo ug sa pagsalig sa kaugalingon, ang mga Israelinhanon wala matagbaw niining mao nga pagkalabaw. Mao hinoon ang nang gipakabana ang ilang dungog taliwala sa ubang mga nasud. Kining espirituha dili mapakyas sa pagdapit sa panulay. Uban sa panglantaw nga pakaylapon ang iyang mga kadaugan taliwala sa langyaw nga mga nasud, si David mihukom sa pagdugang sa iyang mga sundalo pinaagi sa pagpilit sa tanan nga husto na sa panuigon sa pag alagad sa militar Aron sa pagpasangput niini, nahimong kinahanglanon

ang pagkoha ug sensus sa mga molopyo. Ang nakaaghat niining buhata sa hari, mao ang garbo ug ambisyon. Ang pag isip sa katawohan magpakita sa kalainan tali sa kahuyang sa gingharian sa diha nga si David misaka sa trono, ug sa kusog niini ug sa kauswagan niini ilalum sa iyang pagmando. Kini mohilig pa gayud ngadto sa pagpalambo sa diha nang daan nga hilabihan ka dako sa pagsalig sa kaugalingon sa hari ug sa katawohan Ang Kasulatan nag ingon: "Si Satanas mitindog batok sa Israel, ug nagsugyot kang David sa pagpaisip sa Israel." Ang kauswagan sa Israel ilalum ni David tungod kadto sa panalangin sa Dios; dili tungod sa katakus sa hari niya o sa kusog sa mga kasundalohan niya. Apan ang pagpadaghan sa mga kasundalohan sa gingharian maghatag sa pagtoo sa naglibot nga mga nasud nga ang pagsalig sa Israel diha sa iyang mga kasundaluhan, ug dili diha sa gahum ni Jehova. {PM 927.1}

Bisan pa nga ang Israel mapagarbohon sa ilang nasudnon nga kadako, wala sila moayon sa plano ru David sa pagdugang sa pag alagad sa militar Ang gisugyot nga pagpalista nakahimo ug dakong disgusto; ingon nga sangputanan, nahunahunaan nga kinahanglan gamiton ang mga pangulo sa kasundalohan diha sa dapit sa mga sacerdote ug sa mga maghuhukom. nga mao ang nagkoha sa sensus. Ang katuyoan sa maong bulohaton maoy direkta nga supak sa mga prinsipvo sa teyokrasya. Ningsaway niini bisan si Joab, nga nagpakita kaniadto nga walay prinsipyo. Siya miingon, "Himoon ni Jehova nga ang Iyang katawohan mokabat sa usa ka gatus ka pilo sa gidaghanon nila karon; apan, ginoo ko nga hari, dili ba silang tanan mga alagad sa akong ginoo? Nganong nagkinahanglan man ang akong ginoo niining butanga? ngano nga siya maoy mahimong hinungdan sa kasal anan sa Israel? Bisan pa niana ang pulong sa hari midaug batok kang Joab. Busa si Joab milakaw, ug milibud sa tibook Israel, ug miadto sa Jerusalem." Ang pagpaisip wala mahuman, sa diha nga mibati si David sa iyang sala. Ingon nga nahukman sa kaugalingon nga sad an, siya "namolong sa Dios: Ako nakasala ug dako gayud, nga niana nabuhat ko kining butanga: apan karon ipahilayo, nangaliyupo ako kanimo, ang pagkadautan sa imong alagad; tungod kay ako nagbuhat ug binuang sa hilabihan gayud." Sa pagkasunod buntag may usa ka mensahe gidala ngadto kang David ni manalagna nga nag ingon: "Kini mao ang giingon ni Jehova: Pilia ang buot mo: Tulo ba ka tuig nga gutom; kun tulo ba ka bulan nga pagaut uton ka sa atubangan sa imong mga kaaway, samtang nga ang pinuti sa imong mga kaaway makaapas kanimo; kun tulo ba hinoon ka adlaw nga ang espada ni Jehova bisan kamatay sa yuta, ug ang manulonda ni Jehova magalaglag sa tibook nga yuta sa mga utlanan sa Israel. Busa karon, sulti pa sa manalagna, "hunahunaa unsang tubaga ang akong dad on ngadto Kaniya nga nagpaanhi kanako." {PM 927.2}

Ang tubag sa hari mao kini: "Ako ania sa usa ka dakong kasigpit: himoa nga ako mahulog, ako nagpangaliyupo kanimo, ngadto sa kamot ni Jehova; kay dako uyamot ang iyang kalooy; ug ayaw ako ipahulog sa kamot sa tawo." {PM 928.1}

Ang yuta gihampak sa peste nga naglaglag sa kapitoan ka libo sa Israel. Ang hampak wala pa makasulod sa ulohang siyudad sa diha nga "si David miyahat sa iyang mga mata, ug nakita ang manulonda ni Jehova nga nagatindog sa taliwala sa yuta ug sa langit, nga may usa ka inibut nga espada sa iyang kamot nga gibakyaw paingon sa Jerusalem. Unya si David ug ang

mga tigulang nga nanagsul ob sa panapton nga sako, miyaub.” Ang hari nangamuyo sa Dios alang sa Israel: “Dili ba ako man ang nagsugo nga pagaisipon ang katawohan? Ako gayud and nakasala ug naghimo sa dautan: apan kining mga carnero, unsay ilang nahimo? Himoa nga ang imong kamot, ako nangaliyupo kanimo, Oh Jehova nga akong Dios, nga mahibatok kanako, ug sa balay sa akong amahan; apan dili batok sa imong katawohan, nga sila pagasakiton sa kamatay ” {PM 928.2}

Ang pagkoha sa sensus maoy nakahimo ug disgusto sa taliwala sa katawohan; apan sila sa ilang kaugalingon nagpangga sa sama nga mga sala nga maoy nag aghat sa buhat ni David. Maingon nga si Jehova pinaagi sa sala ni Absalom nagduaw sa paghukom kang David, mao nga pinaagi sa kasaypanan ni David iyang gisilotan ang mga sala sa Israel. {PM 928.3}

Ang manulonda nga maglalaglag maoy nagpugong sa iyang paagi didto sa gawas sa Jerusalem. Mitindog siya sa ibabaw sa Bukid sa Moria tupad “sa giukanan ni Ornan ang Jebusehanon.” Sa gimandoan siya sa manalagna, si David mitungas sa bukid, ug didto nagtukod ug usa ka halaran ngadto kang Jehova, “ug naghalad sa mga halad nga sinunog ug sa mga halad sa pakigdait, ug misangpit kang Jehova; ug iyang gitubag siya pinaagi sa kalayo sa langit sa ibabaw sa halaran sa halad nga sinunog.” “Busa si Jehova nahupay alang sa yuta, ug ang kamatay nahunong sa Israel.” {PM 929.1}

Ang luna diin gitukod ang halaran, nga sukad niadto pagailhon nga balaan nga yuta, gitanyag ni Ornan ngadto sa hari ingon nga usa ka gasa. Apan midumili ang hari sa pagdawat niini nga nag ingon: “Sa pagkamatuud paliton ko kini sa igo nga bili: kay dili ako magakoha niini nga imo alang kang Jehova, nga magahalad ako sa usa ka halad nga sinunog sa walay bayad. Busa gihatag ni David kang Ornan alang sa dapit ang unom ka gatus ka siklo nga kabug aton sa bulawan.” Kining lunaa, nga nahimong halandumon sama sa dapit diin si Abraham nagtukod sa halaran aron ihalad niya ang iyang anak, ug karon gibalaan tungod sa dakong kaluwasan, sa ulahing panahon napili nga luna sa templo nga gitukod ni Salomon. {PM 929.2}

Diha pay laing landong nga nagtigum ibabaw sa katapusang mga tuig ni David. Nakaabut siya sa panuigon nga kapitoan ka tuig. Ang mga kalisdanan ug ang mga pagpabatang sa iyang sayo nga mga paglaroylaroy, ang iyang daghang mga gubat, ang mga pag atiman ug mga kasakitan sa ulahi niyang mga ka tuigan, maoy nakaluya sa tuburan sa kinabuhi. Bisan pa nga ang iyang hunahuna nagpabilin ang katin aw niini ug ang kusog, ang pagkamaluya ug ang edad, uban sa ilang tinguha alang sa pagpahilit, nagsanta sa usa ka dali nga pagsabut mahitungod sa nagaagi diha sa gingharian. ug unya miulbo na man pag usab ang pagsukol diha gayud sa landong sa trono. Napaila pag usab ang bunga sa kang David nga amahanon nga pagkamatugtanon. Karon ang usa nga nagapanganti ngadto sa trono mao si Adonia, “usa ka tawo nga maayo kaayo ug dagway” diha sa pagkatawo ug sa pamayhon, apan walay prinsipyo ug barumbado. Sa iyang pagkabatan on natugyan lamang siya sa diyutay nga pagpugong; tungod kay ang “iyang amahan wala magpahigawad kaniya sa bisan unsang panahon sa pagsulti nga nagaingon: Nganong gibuhat mo ang ingon niana?” Karon siya

misukol batok sa pagbulot an sa Dios, nga maoy nagtudlo ni Salomon ngadto sa trono. Pinaagi sa natural nga mga tuga ug sa relihiyoso nga kinaiya, si Salomon mas maayo pa ug pahisarang kay sa iyang magulang nga igsoong lalake nga mahimong hari sa Israel; apan bisan pa ug ang pagpili sa Dios tin aw kaayo nga gipasabut, si Adonia nakakaplag ug mga dumadapig. Si Joab, nga bisan sad an sa daghang mga krimen, ug sukad kaniadto maunongon sa trono; karon mitipon sa nagkunsabo batok kang Salomon, ingon man usab si Abiathar nga sacerdote. {PM 929.3}

Nahinog ang rebelyon; ang mga nanagkunsabo nagtigum na diha sa dakong kumbira sa gawas sa siyudad aron sa pagmantala ni Adonia nga hari, sa diha nga ang ilang mga plano napugngan sa dali nga lihok sa pipila ka matinumanong mga tawo, ug ang nagauna kanila mao si Sadoc ang sacerdote, si Nathan ang manalagna, ug si Batseba ang inahan ni Salomon. Ilang gipresentar pag usab ang mga hilisgutan sa kagamhanan ngadto sa hari, nga nagpahinumdum kaniya sa diosnon nga mando nga si Salomon mao ang mosunod ngadto sa trono. Dihadiha si David miluwat sa pagkahari dapit kang Salomon, kinsa gidihog dayon ug gimantala nga hari. Nasumpo ang pangunsabo. Ang pangulo niini gihukman sa silot sa kamatayon. Ang kinabuhi ni Abiathar nakalingkawas, tungod sa pagtahod sa iyang katungdanan ug sa iyang kanhi nga pagkamaunongon kang David; apan gipaus us siya gikan sa katungdanan sa labaw nga sacerdote, nga miadto sa linya ni Sadoc. Sa usa ka panahon ni Joab ug si Adonia, gipalingkawas, apan tapus sa kamatayon ni David giantus nila ang silot sa ilang kasal anan. Ang katumanan sa silot sa anak nga lalake ni David maoy nagtapus sa upat ka pilo nga paghukom nga nagpamatuud sa pagdumot sa Dios sa sala sa amahan {PM 930.1}

Sukad sa sinugdanan gayud sa paghari ni David, ang usa iyang labing minahal nga plano mao ang pagtukod sa usa ka templo ngadto ni Jehova. Bisan pa nga wala siya tugoti sa pagtuman mining planoha, iyang gipakita ang walay pagkunhod nga kadasig ug kainiton niining butanga. Naandam niya ang daghan kaayo sa labing mahalon nga mga gam onon bulawan, plata, mga bato nga onyx, ug mga bato nga nagkalainlain ang bulok; marmol, up ang labing mahalon nga mga kahoy. Ug karon kining mga bahandi nga mahal nga iyang natigum kinahanglan itugyan ngadto sa uban; kay ang uban man nga mga kamot ang magtukod sa balay alang sa arka, ang simbolo sa atubangan sa Dios. {PM 930.2}

Sa iyang nakita nga ang iyang katapusan haduul na, gipatawag sa hari ang mga prinsipe sa Israel, uban sa mga representante nga mga tawo nga gikan sa tanang bahin sa gingharian aron sa pagdawat sa iyang kabilin diha sa pagpiyal. Nagtinguha siya sa pagtugyan ngadto kanila ang iyang himalatyong mando, ug kohaon ang ilang kauyonan ug pagsuportar diha sa dakong buhat nga pagahimoon. Tungod sa iyang lawasnon nga kaluya, wala paabuta nga makatambong siya niining pagbalhin; apan ang tuga sa Dios mikunsad diha kaniya, ug uban sa labaw pa kay sa iyang nabatasan nga kasibot ug gahum, nakahimo siya, sa katapusang higayon, sa pagpakigsulti sa iyang katawohan. Iyang gisultihan sila sa iyang kaugalingon nga tinguha sa pagtukod sa templo, ug mahitungod sa sugo ni Jehova nga ang buhat igatugyan ngadto kang Salomon nga iyang anak nga lalake. Ang diosnon nga pasalig mao kini: “Si

Salomon nga imong anak nga lalake siya magatukod sa akong balay ug sa akong mga sawang; ug ako mahimo nga iyang amahan. Ug tukoron ang iyang gingharian sa walay katapusan, kong siya kanunay magabuhat sa akong mga sugo ug sa akong mga tulomanon ingon niining adlawa." "Busa karon," si David miingon, "sa atubangan sa tibook Israel, sa katilingban ni Jehova, ug diha sa mga igdulongog sa atong Dios, bantaye ug pangitaa ang tanang mga sugo ni Jehova nga imong Dios; aron manag iya ninyo kining maayong yuta, ug ibilin kini alang sa usa ka panulundon sa inyong mga anak sunod kaninyo sa walay katapusan." {PM 931.1}

Nakat onan ni David pinaagi sa iyang kaugalingon nga eksperensya kong unsa ka malisud sa dalan niya nga nagabiya sa Dios. Iyang nabati ang pagkahinukman sa nalapas nga kasugoan, ug naani ang mga bunga sa kalapasan; ug ang iyang tibook kalag natandog sa kabalaka nga ang mga pangulo sa Israel gikinahanglan magmatinuoron ngadto sa Dios, ug nga si Salomon magatuman sa kasugoan sa Dios, nga magalikay sa mga sala nga maoy nakapaluya sa pagbulot an sa iyang amahan, nakapapait sa iyang kinabuhi, ug gipakaulawan ang Dios. Si David nahibalo nga gikinahanglan ang pagkamapainubsanon sa kasingkasing, ang kanunay nga pagsalig sa Dios, ug ang walay paghunong nga pagtukaw, aron sa pagsukol sa mga panulay nga sa labing siguro magalikus si Salomon diha sa iyang taas nga kahimtang, kay ang maong inila nga mga tawo mao ang pinasahi nga tumong sa mga pana ni Satanas. Sa iyang pagliso ngadto sa iyang anak nga lalake, nga giila na nga manununod sa trono, si David miingon: "Ug ikaw, Salomon akong anak nga lalake, ilhon mo ang Dios sa imong amahan, ug alagara siya uban ang usa ka hingpit nga kasingkasing ug usa ka masinugtanon nga salabutan; kay hikaplagan mo siya; apan kong biyaan mo siya isalikway ikaw niya sa walay katapusan. Pamati karon; kay si Jehova nagpili kanimo sa pagtukod sa usa ka balay alang sa balaang puloy anan: magmakusganon ka, ug buhata kini." {PM 931.2}

Gihatag ni David kang Salomon ang makuti nga mga mando alang sa pagtukod sa templo, uban sa mga sumbanan sa tagsatagsa ka bahin, ug mahitungod sa tanang mga instrumento niini sa tulomanon, sumala sa gipadayag nganha kaniya pinaagi sa langitnon nga tuga. Batan on pa si Salomon, ug siya mikulo gikan sa mabug at nga mga kapangakohan nga mabalhin nganha kaniya diha sa pagtukod sa templo ug diha sa pagmando sa katawohan sa Dios. Busa si David miingon ngadto sa iyang anak nga lalake: "Pagmakusganon, ug pagmaisugon, ug buhata kini; ayaw kahadlok ni magmaluya ka; kay si Jehova nga Dios, bisan ang akong Dios, magauban kanimo; Siya dili magapakyas kanimo ni magabiya kanimo." {PM 932.1}

Unya si David nangaliya ngadto sa katilingban: "Si Salomon nga akong anak nga lalake, nga mao lamang ang gipili sa Dios, batan on ug linghod pa, ug ang bulohaton dako; kay ang palasyo dili alang sa tawo kondili alang kang Jehova nga Dios." Siya miingon: "Giandam ko uban sa bug os ko nga kagahum alang sa balay sa akong Dios," ug unya mipadayon siya sa pagnganlan sa mga materyales nga iyang natigum. Labut pa niini, siya miingon: "Gibutang ko ang akong gugma sa balay sa akong Dios, sanglit ako may usa ka bahandi nga akong kaugalingon, nga bulawan ug salapi, gihatag ko kini sa balay sa akong Dios, ibabaw ug labaw

sa tanan nga akong giandam alang sa balaang balay; bisan sa tulo ka libo ka talento sa bulawan, sa bulawan sa Opir, ug pito ka libo ka talento sa inulay nga salapi, nga uban niini pagahal opan ang mga bongbong sa mga balay." "Kinsa man," siya nangutana sa natigum nga mga katawohan nga nagdala sa ilang madagayaong mga gasa" kinsa man ang magahalad sa kinabubut on nga magahatag sa iyang kaugalingon niining adlawa kang Jehova?" {PM 932.2}

Dihay usa ka andam nga tubag gikan sa katiguman. "Ang mga prinsipe sa mga balay sa mga amahan. ug ang mga prinsipe sa mga banay sa Israel, ug ang mga kapitan sa mga linibo ug sa ginatus uban sa mga magbubuot sa bulohaton sa hari, nanaghalad sa kinabubut on; ug sila minghatag alang sa pag alagad sa balay sa Dios sa lima ka libo ka talento nga bulawan, ug napulo ka libong mga drama; ug sa salapi napulo ka libo ka talento, ug sa tumbaga napulo ug walo ka libo ka talento ug sa puthaw usa ka gatus ka libo ka talento. Ug kanila nga hikaplagan ang mga bililhon nga bato naghatag niana ngadto sa bahandi sa balay ni Jehova...Unya ang katawohan nangalipay, tungod niana sila nanghatag sa kinabubut on, tungod kay uban sa usa ka hingpit nga kasingkasing sila nanghatag kang Jehova sa kinabubut on; ug si David nga hari nalipay usab sa usa ka dakong kalipay. {PM 933.1}

"Tungod niini si Jehova gidayeg ni David sa atubangan sa tibook katilingban ug si David miingon, Dalayegon ikaw Oh Jehova, ang Dios sa Israel nga among amahan, sa gihapon ug sa walay katapusan. Imo, Oh Jehova, ang pagkadako ug ang gahum, ug ang himaya, ug ang pagdaug, ug ang pagkahalangdon: kay ang tanan nga anaa sa kalangitan ug ang anaa sa yuta imo; imo man ang gingharian, Oh Jehova, ug ikaw ang gipahitaas ingon nga pangulo labaw sa tanan. Mga pagkadato ug kadungganan nagagikan kanimo, ug ikaw nagagahum ibabaw sa tanan; ug sa Imong kamot anaa ang kagahum ug kusog; ug sa Imong kamot mao ang pagkadako, ug paghatag ug kusog sa tanan. Busa karon, Dios namo, kami nagapasalamat Kanimo, ug nagadayeg sa Imong mahimayaong ngalan. Apan kinsa man ako, ug unsa man ang akong katawohan, nga kami mahimong takus sa paghalad sa kinabubut on sa ingon niini? kay ang tanan nga butahg gikan kanimo, ug sa imong kaugalingon kami naghatag kanimo. Kay kami nga lumalangyaw sa Imong atubangan, ug mga humalapit, sama sa tanan namong mga amahan: ang among mga adlaw sa yuta sama sa usa ka anino, ug walay pagpadayon. Oh Jehova Dios namo, kining tanang butang nga among giandam aron sa pagtukod sa usa ka balay alang sa imong balaan nga ngalan nagagikan sa imong kamot, ug ang tanan imong kaugalingon. Ako nahibalo usab, Dios ko, nga ikaw nagasulay sa kasingkasing, ug may pagkahimuot sa pagkatul id. {PM 933.2}

"Mahitungod kanako, sa katul id sa akong kasingkasing, gihatag ko sa kinabubut on kining tanang mga butang: ug karon ankita ko uban sa kalipay ang imong katawohan, nga ania dinhi. nanaghalad sa kinabubut on nganha kanimo. Oh Jehova, ang Dios ni Abraham, ni Isaac, ug ni Israel, among mga amahan, bantayi kini sa walay katapusan sa pagpanghunahuna sa kasingkasing sa imong katawohan, ug andama ang ilang kasingkasing nganha kanimo; ug si Salomon nga akong anak nga lalake hatagi ug usa ka kasingkasing nga hingpit, aron sa

pagbantay sa imong mga sugo, sa imong mga pagpamatuud, ug sa imong kabalaoran, ug sa pagbuhat niining tanang mga butanga, ug sa pagtukod si puloy anan, nga alang niana ako nagaandam. Ug si David namolong sa tibook nga katilingban: Karon dayega ninyo si Jehova nga inyong Dios. Ug ang tibook katilingban nanagdayeg kang Jehova, ang Dios sa ilang mga amahan, ug giduko ang ilang mga ulo, ug mingsimba sa atubangan ni Jehova." {PM 933.3}

Uban sa labing halalum nga kaikag gitigum sa hari ang labing maayo nga gam onon alang sa pagtukod ug sa pagpatahum sa templo. Iyang gitagik ang mahimayaon nga mga alawiton aron sa umalabut nga mga katuigan kini molanog sa mga sawang. Karon ang iyang kasingkasing nalipay diha sa Dios, ingon nga ang pangulo sa mga amahan ug ang mga prinsipe sa Israel sa kahaluag ug kasingkasing mingtubag sa iyang hangyo, ug nagtanyag sa ilang kaugalignon ngadto sa importante nga buhat nga diha sa ilang atubangan. Ug samtang sila naghatag sa ilang pag alagad, naandam sila sa pagbuhat ug labaw pa. Ilang gipadako ang mga halad, nga naghatag gikan sa ilang kaugalingong mga kabtangan ngadto sa tipiganan sa bahandi. Sa halalum gibati ni David ang iyang pagkadili takus sa pagtigum sa mga gam onon alang sa balay sa Dios, ug ang pahayag sa pagkamaunongon diha sa andam nga tubag sa mga halangdon sa iyang gingharian, samtang uban sa andam nga mga kasingkasing ilang gihalad ang ilang mga bahandi ngadto kang Jehova, ug ang ilang pagtugyan sa ilang kaugalingon ngadto sa iyang pag alagad, nagpuno kaniya sa kalipay. Apan ang Dios lamang ang naghatag niining mao nga gawi ngadto sa iyang katawohan. Siya, dili ang tawo ang kinahanglan pagahimayaon. Siya mao ang naghatag sa katawohan sa kadato sa yuta, ug ang iyang Espiritu maoy naghimo kanila nga andam sa pagdala sa ilang mga mahal nga mga butang alang sa templo. Iya kadtong tanan ni Jehova; kong ang iyang gugma wala pa magpalihok sa mga kasingkasing sa katawohan, wala unta magpolos ang panlimbasug sa hari, ug ang templo dili unta gayud matukod. {PM 934.1}

Ang tanan nga nadawat sa tawo gikan sa gasa sa Dios iya gihapon sa Dios. Bisan unsa ang sa Dios diha sa mahal ug maanindot nga mga butang sa yuta, gibutang diha sa mga kamot sa katawohan aron sa pagsulay kanila sa pagtugkad sa kaladmon sa ilang gugma alang kaniya ug sa ilang pagpasalamat sa iyang mga pabor. Bisan kini mga bahandi sa katigayonan o sa salabutan, sila ipapahiluna, nga usa ka kinasingkasing nga halad, diha sa tiilan ni Jesus; ang maghahatag magaingon sa kasamtangan. uban kang David, "Ang tanang mga butang nagagikan kanimo, ug gikan sa imong kaugalingon kami naghatag kanimo." {PM 935.1}

Sa diha nga siya nakaamgo nga ang kamatayon nagakahaduol na, ang lulan sa kasingkasing ni David diha pa kang Salomon ug alang sa gingharian sa Israel, ldnsang kauswagan sa kinadak an magsalig pag ayo sa pagkamaunongon sa iyang hari. "Ug iyang gitugon si Salomon nga iyang anak nga lalake, nga nagaingon: Ako moadto na sa alagianan sa tibook kalibutan: busa magmakusganon, ug ipakita ang imong pagkalalake; ug bantayi ang sugo ni Jehova nga imong Dios, sa paglakat sa Iyang mga dalan, sa pagbantay sa Iyang kabalaoran, ug sa Iyang mga sugo, ug sa Iyang mga tulomanon, ug sa Iyang mga pagmatuud,...aron ikaw magmauswagon sa tanan nga imong buhaton, bisan asa ikaw moadto;

aron matuoron ni Jehova ang iyang gipamulong mahitungod kanako, nga nagaingon: Kong ang imong mga anak magabantay sa ilang dalan, sa paglakat sa atubangan nako sa kamatuoran sa bug os nilang kasingkasing ug sa bug os nilang kalag, walay makulang kanimo (Siya miingon) nga usa ka tawo diha sa trono sa Israel." 1 Hari 2:1-4. {PM 935.2}

Ang "katapusang mga pulong" ni David, sumala sa natala, maoy usa ka awit usa ka awit sa pagsalig, sa labing halangdon nga prinsipyo, ug sa pagtoo nga walay kamatayon: {PM 935.3}

"Si David, ang anak nga lalake ni Isai, miingon:
Ug ang tawo nga gituboy sa itaas miingon:
Ang dinihog sa Dios ni Jacob,
Ug ang matam is nga salmista sa Israel:
Ang Espiritu ni Jehova namulong pinaagi kanako:...
Usa nagahari sa mga tawo sa pagkamatarung.
Nga nagahari diha sa kahadlok sa Dios,
Siya nahisama sa kahayag sa kabuntagon sa diha nga mosubang na ang adlaw nga nagasilang, {PM 935.4}

Usa ka buntag nga walay mga panganod,
Sa diha nga ang mahutay nga balili mogitib sa yuta,
Pinaagi sa masanag nga pagsilang tapus ang ulan.
Sa pagkatinuud ang akong balay dili ingon niana uban sa Dios;
Apan siya naghimo uban kanako sa usa ka walay katapusan nga tugon, Pinahamutang sa tanang mga butang ug sa walay pagduhaduha:
Kay kini mao ang tanan ko nga kaluwasan ug tanan ko nga tinguha."

2 Samuel 23:1-5. {PM 936.1}

Dako kaayo ang pagkahulog ni David, apan lalum ang iyang paghinulsol, ang gugma niya mainiton, ug kusganon ang iyang pagtoo. Dako ang pasaylo nga gihatag kaniya, busa dako ang iyang paghigugma. Lukas 7:48. {PM 936.2}

"Ang mga salmo ni David nag agi latas sa tibook kutay sa eksperensya, gikan sa mga kahiladman sa sala nga namatngonan ug sa kaugalingong paghukom ngadto sa kinatas ang pagtoo ug sa labing tinuboy nga pagpakighimamat sa Dios. Ang rekord sa iyang kinabuhi nagpahayag nga ang sala makadala lamang ug kaulawan ug kaalaut, apan ang gugma ug ang kalooy sa Dios makaabut sa kinalawman sa mga giladmon, nga ang pagtoo magabayaw sa kalag nga mahinulsolon aron sa pag ambit sa pagkasinagop nga mga anak sa Dios. Mahitungod sa tanang mga pasalig nga anaa sa iyang pulong, kini mao ang usa sa labing makusganong mga pamatuud ngadto sa pagkamatinumanon, sa hustisya, ug sa tugon sa kalooy sa Dios. {PM 936.3}

Ang tawo "nagadalagan usab ingon sa usa ka anino, ug dili magadayon," "apan ang pulong sa Dios nagapabilin sa walay katapusan." "Ang mahigugmaong kalolot ni Jehova nagagikan sa walay katapusan ngadto sa walay katapusan ibabaw kaniya nga may kahadlok kaniya, ug

ang iyang pagkamatarung ngadto sa mga anak sa mga anak; alang niadtong nanagbantay sa iyang tugon, ug niadtong mga nahinumdum sa iyang mga lagda sa pagtuman kanila.” Job 14:2; Isaias 40:8; Salmo 103:17, 18. {PM 936.4}

“Bisan unsa ang buhaton sa Dios, kini alang man sa walay katapusan.” Ecclesiastes 3:14. {PM 936.5}

Mahimayaon ang mga saad nga gihimo ngadto kang David ug sa iyang balay, mga saad nga naglantaw sa unahan ngadto sa mga ka tuigan nga walay katapusan, ug makakaplag sa ilang hingpit nga katumanan diha kang Cristo. Si Jehova mipahayag: {PM 936.6}

“Nanumpa ako kang David nga Akong alagad:...nga kaniya ang Akong kamot mapalig on; ang Akong bukton mapabaskog kaniya...Ang Akong pagkamatinumanon ug ang Akong mahigugmaong kalolot magauban kaniya; ug tungod sa Akong ngalan pagabayawon ang iyang sungay. Akong igabutang usab ang iyang kamot ibabaw sa dagat, ug ang iyang tuong kamot ibabaw sa mga suba. Siya magatuaw kanako: Ikaw mao ang akong Amahan, Dios ko ug ang bato sa akong kaluwasan. Himoon ko usab siya nga Akong panganay, ang labing hataas sa mga hari sa yuta. Nga magatipig ako alang kaniya sa akong mahigugmaong kalolot sa walay katapusan; ug ang Akong tugon magapadayon uban kaniya.” Salmo 89:3-28. {PM 936.7}

“Ang iyang kaliwat usab himoon ko nga magpadayon sa walay katapusan,
Ug ang iyang trono ingon sa mga adlaw sa langit.”

Salmo 89:29. {PM 937.1}

“Pagahukman niya ang mga kabus sa katawohan,
Pagaluwason niya ang mga anak sa mga hangul,
Ug magadugmok sa malupigon.
Mangahadlok sila kanimo samtang nagalungtad pa ang adlaw,
Ug samtang usab ang bulan nagapadayon sa tanang mga kaliwatan...
Sa iyang mga adlaw molambo ang mga matarung,
Ug ang kadagaya sa pakigdait, hangtud nga ang bulan mahanaw na. Magagahum usab siya gikan sa dagat ngadto sa laing dagat,
Ug gikan sa Suba ngadto sa mga kinatumyan sa yuta.”

Salmo 72:4-8. {PM 937.2}

“Ang iyang ngalan molungtad sa walay katapusan;
Ang iyang ngalan magapadayon ingon nga nagapadayon pa ang adlaw:
Ug ang mga tawo mabulahan diha kaniya;
Ug ang tanang kanasuran motawag kaniya nga malipayon ”

Salmo 72:4-8, R.V, 17. {PM 937.3}

"Kay alang kanato ang usa ka bata natawo, alang kanato ang usa ka anak nga lalake gihatag; ug ang kagamhanan igatongtong sa Iyang abaga: ug ang Iyang ngalan pagatawgon Kahibulungan, Magtatambag, Dios nga Makagagahum, Amahan nga walay Katapusan, Prinsipe sa Pakigdait." "Siya mahimong bantugan ug pagatawgon nga Anak sa Labing Halangdon; ug Kaniya igahatag sa Ginoong Dios ang trono sa Iyang amahan nga si David, ug Iyang pagaharian ang banay ni Jacob hangtud sa kahangtoran; ug walay pagkatapus ang Iyang gingharian."

Lukas 1:32, 33. {PM 937.4}

Appendix

NOTA 1. Panid 298. Diha sa sugo nga pabuhian ang Israel, si Jehova miingon ngadto kang Faraon, "Ang Israel Akong anak nga lalake, ang Akong panganay....Tugotan mo sa paglakaw ang Akong anak, aron siya mag alagad kanako." Exodo 4:22, 23. Ang salmista nagasulti kanato ngano nga giluwas sa Dios ang Israel gikan sa Egipto: "Iyang gipagula ang Iyang mga katawohan nga may kalipay, ug ang Iyang mga pinili nga may pag awit: ug iyang gihatag kanila ang mga yuta sa mga nasud: ug ang mga buhat sa mga katawohan gipanag iya nila; aron mabantayan nila ang Iyang kabalaoran, ug sa ilang pagtuman sa Iyang mga kasugoan." Salmo 105:43-45. Dinhi atong makat onan nga ang mga Hebreohanon dili makaalagad sa Dios didto sa Egipto. {PM 939.1}

Diha sa Deuteronornio 5:14, 15, atong makaplagan ang linain nga pagpasantup nga gihatag nganha nianang bahin sa ikaupat nga sugo nga nagakinahanglan sa sulogoon nga lalake ug sa sulogoon nga babaye sa pagpahulay, ug ang mga Israelita gisultihan sa pagpahinum dum nga siya nahimo nga usa ka ulipon didto sa yuta sa Egipto. Si Jehova miingon, "Ang ikapito ka adlaw, adlaw nga igpapahulay, alang kang Jehova nga imong Dios; niini dili ka magbuhat sa bisan unsa nga bulohaton, ikaw, bisan ang imong mga anak nga lalake, bisan ang imong anak nga babaye, bisan ang imong sulogoon nga lalake, bisan ang imong sulogoon nga babaye, bisan ang imong baka, bisan ang imong asno, bisan unsa sa imong kahayupan, bisan ang imong lumalangyaw nga anaa sa sulod sa imong ganghaan aron magapahulay ang imong sulogoon nga lalake, ug ang imong sulogoon nga babaye ingon kanimo. Ug hinumdumi nga naulipon ka sa yuta sa Egipto, ug nga si Jehova nga imong Dios nagkuha kanimo gikan didto pinaagi sa kamot nga kusgan, ug bukton nga tinuy od tungod niana si Jehova nga imong Dios nagsugo kanimo nga bantayan mo ang adlaw nga igpapahulay." Diha sa Exodo 5:5, atong makat onan nga si Moises ug si Aaron "nagpahunong sa katawohan gikan sa ilang mga palas anon." {PM 939.2}

Gikan niining mga kamatuoran kita makahukom nga ang Igpapahulay maoy usa sa mga butang diin sila wala makaalagad ni Jehova didto sa Egipto; ug sa miabut si Moises ug si Aaron nga nagdala sa mensahe sa Dios (Exodo 4:29-31), misulay sila sa pagreporma, nga mao lamang ang nakadugang sa pagdaugdaug kanila. Giluwas ang mga Israelita aron sila makabantay unta sa mga balaod sa Dios apil ang ikaupat nga sugo, ug kini nagbutang sa

ibabaw nila sa dugang pa nga mga katungdanan sa pagbantay sa adlaw nga Igpapahulay sa estrikto gayud, ingon man sa pagbantay sa tanang mga sugo. Busa diha sa Deuteronomio 24 17, 18, ang hitabo sa ilang pagkalingkawas gikan sa Egipto gipasabut sama sa pagbutang kanila ilalum sa linain nga katungdanan sa pagpakita ug kalooy ngadto sa babaye nga halo ug sa mga ilo sa amahan: "Dili mo balit aron ang katarungan nga angay sa lumalangyaw, o sa mga ilo; dili ka usab magdawat sa bisti sa balo nga babaye ingon nga prenda: apan hinumduman mo nga naulipon ka didto sa Egipto, ug gikan didto gibawi ka ni Jehova nga imong Dios; busa nagasugo ako kanimo sa pagbuhat niini." {PM 940.1}

NOTA 2. Panid 334. Nga ang mga hampak gilaraw aron sa paglaglag sa pagsalig sa mga Egiptohanon diha sa gahum ug sa panalipod sa ilang mga larawan sa mga diosdios, ug gihimo pa gani nga makita ingon nga mabangis nga mga magsasakit sa ilang magsisimba, makia gikan sa usa ka pagtuon mahitungod sa Egiptohanon nga tinuohan Ang pipila ka mga pananglitan magamit sa pag ilustrar niini nga kamatuoran. {PM 940.2}

Ang unang hampak, ang paghimo nga dugo sa tubig sa suba sa Nile ug sa tanang mga kanal (Exodo 7:19), gitumong batok sa kinabuhi sa Egipto. Ang suba sa Nile giila uban sa relihiyoso nga kataha, ug diha sa daghang mga dapit gihimo ang mga halad ngadto sa Nile ingon nga usa ka dios. {PM 940.3}

Ang ikaduha nga hampak nagdala ug mga baki ibabaw sa Egipto. Exodo 8:6. Ang mga bald giila nga balaan sa mga Egiptohanon, ug ang usa sa ilang mga dios, si Heqa, maoy usa ka diosa nga may ulo sa baki gituohan nga may gahum sa paglalang. Sa diha nga ang mga baki, ingon nga sangputanan sa mando ni Moises, midaghan sa pagkaagi nga ilang gipuno ang yuta gikan sa usa ka tumoy ngadto sa usa, ang mga Egiptohanon tingali nagkatingala ngano nga gisakit ni Heqa ang iyang mainiton nga mga magsisimha inay panaliplan sila. Niining paagiha, ang mga Egiptohanon dili lamang kay gisilotan sa ikaduha nga hampak, kondili nagasaksi usab sa pagbiaybiay nga gihanok sa ibabaw nila, sumala sa ilang gihunahuna, sa usa sa ilang mga dios (Exodo 9:3), nga niini daghan ang nagrepresentar sa gamhanang mga dios diha sa Egiptohanon nga pantiyon. Sa paghisgut ug pipila lamang, atong makaplagan nga ang toro nga baka nga si Apis nahalad ngadto kang Ptah ang amahan sa tanang mga dios, ang baka balaan ngadto kang Hathor, ang usa sa labing ginasimba nga mga diosa sa dapit sa Nile, samtang ang toro nga carnero nagrepresentar sa daghang mga dios sama kang Khnemu, ug ang Amen nga may ulo sa toro nga carnero nga mao ang pangulo nga dios sa panahon sa Bag ong Gingharian. Busa, ang sakit nga nakapatay sa mga mananap nga gihalad ngadto sa ilang mga dios nagpadayag ngadto sa mga Egiptohanon sa pagkawalay gahum sa ilang mga dios diha sa presensya sa Dios sa tinamay nga mga Hebreohanon. {PM 940.4}

Ang ikasiyam nga hampak (Exodo 10:21) nagpadapat sa usa ka mabug at nga hampak ngadto sa usa sa mga dagkong mga dios sa Egipto, ang dios sa adlaw nga si Ra nga ginasimba nga walay hunong sukad pa sa kinasayohan nga mga panahon sa nahibaloan nga kasaysayan sa nasud. Diha sa usa ka dapit diin hapit dili makita sa kalangitan ang mga panganod, ang

adlaw giila ingon nga usa ka walay pagkapakyas nga gahum nga naghatag ug kainit, kahayag, kinabuhi, ug pagtubo sa tibook nga kalibutan. Ang matag hari nga Egiptohanon nag ila sa iyang kaugalingon nga usa ka "anak nga lalake ni Ra," ug gidala kining sinultihan diha sa iyang ngalan Sa diha nga si Amen sa Thebes nahimong pangulong dios sa Egipto sa panahon sa ikanapulo'g walo ka kaliwatan sa mga hari, ang gahum sa dios sa adlaw nga si Ra naila nga hilabihan ka dako sa pagkaagi nga gihimo ang usa ka gikasabutan pinaagi sa pagtipon ni Amen ug ni Ra sa paghimo ug usa ka dios Amen Ra. Sa pipila ka mga tuig tapus sa Exodo, sa diha nga gipasiugda ni Ikhnaton ang usa ka dali ra nga nawala monoteyismo, ang dios nga nagpabilin lamang mao si Aton ang plaka sa adlaw. Sa nakita kong unsa ka lig on ang pagsimba sa adlaw diha sa relihiyoso nga kinahuhi sa mga Egiptohanon, ug unsa ka mahal kanila ang dios sa adlaw nga si Ra, Amen Ra, o si Aton, atong masabut ngano nga ang hampak nga gitumong batok sa dios gipahamtang sa ibabaw sa Egipto ngadto sa kasangkoan sa away tali sa Dios sa mga Hebreohanon ug sa Iyang mga kaaway nga mga Egiptohanon. {PM 941.1}

Ang ikanapulo nga hampak usab, nga mao ang pagpamatay sa mga panganay (Exodo 12:29), mao ang pag igo sa labing minus sa usa ka dios, ug kadto mao ang hari, nga giila nga mao si Horus, ang anak nga lalake ni Osins. Ingon nga hari sa kayutaan sa Nile, siya gitawag sa iyang mga sakop ingon nga "ang maayong dios." Busa ang katapusan nga hampak maoy nagpurongpurong sa mga kalihukan nga nahimo sa nagabuhat ug milagro nga gahum sa Dios sa mga Hebreohanon. Busa ang mga dios nga nagmando sa mga kusog sa kinaiyahan o sa mga mananap natinamay, apan karon ang usa ka dios nga nagpuyo sa usa ka porma nga makita taliwala sa mga Egiptohanon napakaulawan usab sa gibiay biay nga Dios sa Hebreohanong mga ulipon, nga mahitungod kaniya ang andakan nga Faraon kaniadto nakaingon, "Kinsa ba si Jehova aron magapatalinghug ako sa Iyang tingog, ug motugot ako sa pagpalakaw sa Israel? Ako wala makaila kang Jehova, dili usab ako motugot sa pagpalakaw sa Israel." Exodo 5:2. {PM 942.1}

Nota 3. Panid 346. Diha sa Genesis 15:13 atong mabasa nga si Jehova nagsulti ngadto kang Abraham, "Sa tinuud gayud hibaloan mo nga ang imong kaliwatan magdumoluong sa usa ka yuta nga dili ila, ug didto sila mag alagad kanila, ug sila pagasakiton sulod sa upat ka gatus ka tuig." Kining tekstoha nagapagula sa mga pangutana kong ang 400 ka mga tuig nagpasabut ngadto sa panahon sa pagsakit o sa pagpuyo sa hamubo nga panahon, o sa duha, ug unsa ang relasyon sa 400 ka mga tuig ngadto sa 430 ka mga tuig diha sa Exodo 12:40,41, ug sa Galacia 3:16, 17. {PM 942.2}

Ang pahayag diha sa Exodo 12:40, nga nagaingon "Ang panahon nga ang mga anak sa Israel mipuyo sa Egipto, upat ka gatus ug katloan ka tuig," nagahatag sa pagtoo nga ang mga Israelita, gikan sa pagsulod ni Jacob sa Egipto ngadto sa Exodo, sa tinuud naggamit ug 430 ka tuig diha sa kayutaan sa Nile. Nga kining maong pagtoo dili husto natataw gikan sa kang Pablo nga minandoan sa Espiritu nga hubad diha sa Galacia 3:16, 17, diin ang 430 ka tuig ginaingon nga naglangkob sa panahon nga nagsugod sa diha nga ang Dios naghimo sa Iyang

pakigsaad uban kang Abraham hangtud sa pagmantala sa kasugoan didto sa Sinai. Si Pablo daw nagpasabut ngadto sa unang saad nga gihimo sa Dios ngadto kang Abraham sa diha nga siya gitawag sa pagbiya sa Haran, Genesis 12:1-3. Kadtong panahona maoy pagsugod sa 430 ka tuig, sa diha nga si Abraham nagpanuigon ug 75 ka tuig (kapitulo 12:4), samtang ang 400 ka tuig sa tagna sa Genesis 15:13 nagsugod 30 ka tuig sa ulahi, sa diha nga si Abraham 105 na ang kagulangon (kapuulo 21:5). Nianang panahona si Ismael, nga "'natawo sumala sa paagi sa kinaiya milutos niadtong natawo sumala sa Espiritu" (Galacia 4:29; Genesis 21:9-11), maoy sinugdanan sa usa ka panahon sa kasakitan sa kaliwat ni Abraham nga sa hunonghunong nagpadayon hangtud sa panahon sa Exodo. Si Isaac may kasamok dili lamang batok sa iyang igsoon sa amahan nga si Ismael, kondili batok usab sa mga Filistehanon (Genesis 26:15, 20, 21); si Jacob ningkagiw tungod sa iyang kinabuhi gikan kang Esau (Genesis 27:41-43), ug sa ulahi gikan kang Laban (Genesis 31:21), ug unya nahimutang na man sa piligro gikan kang Esau (Genesis 32:8); si Jose gibaligya sa iyang mga igsoon ngadto sa kaulipanan (Genesis 37:28), ug ang mga anak ni Israel gidaugdaug sa mga Egiptohanon sulod sa daghang mga katuigan (Exodo 1:14). {PM 942.3}

Ang panahon gikan sa pagtawag ni Abraham hangtud sa pagsulod ngadto sa Egipto ni Jacob 215 ka tuig, ingon nga tingob nga kadaghanon sa (1) 25 ka tuig ang kadugayon sa panahon nga gitaliwad an sa pagtawag ni Abraham ug sa pagkatawo ni Isaac (Genesis 12:4; 21:5), (2) 60 ka tuig ang kadugayon sa panahon gikan sa pagkatawo ni Isaac ngadto sa pagkatawo ni Jacob (Genesis 25:26), ug (3) ang panuigon ni Jacob sa panahon sa iyang paghalin ngadto sa Egipto (Genesis 47:9). Kini nagpasabut nga ang nahibilin nga 215 ka tuig sa 430 mao ang aktuwal nga panahon nga ang mga Hebreohanon didto sa Egipto. Tungod niini nga 430 ka tuig sa Exodo 12:40 nagalakip sa pagpuyo sa patriarka didto sa Canaan ingon man sa ilang pagpabilin sa Egipto. Tungod kay sukad sa panahon ni Moises, ang Palestina kabahin man sa Gingharian sa Egipto, dili ikatingala ang pagkakita ug usa ka tagsulat niadtong panahona nga nagalakip sa Canaan diha sa pulong "Egipto." Ang mga maghuhubad sa Daang Tugon sa hubad sa Grego nga nahibalo nga ang 430 ka tuig nag apil sa pagpuyo sa mga patriarka didto sa Canaan, naghimo niining puntoha nga matin aw diha sa ilang hubad niini nga tudling: "Ug ang pagpuyo sa mga anak sa Israel, samtang sila nagpuyo diha sa yuta sa Egipto ug sa yuta sa Canaan, upat ka gatus ug katloan ka mga tuig." Ang dugang pa nga kapasikaran mahitungod sa hubad sa 430 ka tuig nga gihatag sa itaas makaplagan diha sa tagna nga ang ikaupat ka kaliwatan niadtong nakasulod sa Egipto magabiya niini (Genesis 15:15), ug ang natala nga katumanan niini anaa sa Exodo 6:16-20. {PM 943.1}

Nota 4. Panid 390. Ang mga Israelita, sa ilang paghalad ngadto sa bulawan nga nating baka, nagpatoo nga sila nagsimba sa Dios. 1 ungod niini, si Aaron, sa pagsubo sa pagsimba sa mao nga larawan, mipahayag nga nag ingon, "Ugma mao ang fiesta ni Jehova." Sila nagsugyot sa pagsimba sa Dios sama sa pagsimba sa mga Egiptohanon kang Osiris, ubos sa pagkapareho sa larawan Apan ang Dios wala makadawat sa maong pag alagad. Bisan pa nga

kini gihalad sa Iyang ngalan, ang adlaw nga dios ug dili si Jehova, mao ang tinuud nga tumong sa ilang paghalad. {PM 944.1}

Ang pagsimba ngadto kang Abis giubanan sa labing makauulaw nga supak sa pamatasan, ug ang talaan sa Kasulatan nagpaila nga ang pagsimba sa nating baka sa mga Israelita giubanan sa tanang pagpanugot nga sagad makita diha sa hentil nga pagsimba. Kini atong mabasa: "Nanagmata sila sa pagsayo sa sunod nga buntag ug nanaghalad sila sa mga halad nga sinunog, ug nanagdala sila ug mga halad sa pakigdait; ug milingkod ang katawohan sa pagkaon ug sa pag inom, ug nanagpanindog sila sa pagdula." Exodo 32:6. Ang Hebreohanon nga pulong nga gihubad "sa pagdula" nagapasabut sa pagdula uban sa pagluksolukso, sa pag awit, ug sa pagsayaw. Kining pagsayawa, ilabina sa taliwala sa mga Egiptohanon, malaw ayon nga mahilas. Ang pulong nga gihubad "nanagdaut" diha sa sunod nga bersikulo, diin ginaingon, "Ang imong katawohan nga gikoha mo gikan sa yuta sa Egipto nanagdaut sa ilang kaugalingon," sama ra sa gigamit diha sa Genesis 6:11, 12, diin atong mabasa nga ang yuta nadunot, "kay ang tanang unod nadunot sa ilang dalan sa ibabaw sa yuta." Kini nagapatin aw sa makalilisang nga kasuko ni Jehova, ug ngano nga gitinguha Niya ang pag ut ut dihadiha sa katawohan. {PM 944.2}

NOTA 5. Panid 406. Ang Napulo ka mga Sugo mao ang "pakigsaad" nga nganhi niini si Jehova nagpasabut, sa diha nga Siya nagsugyot sa usa ka pakigsaad uban sa Israel, Siya miingon, "Kong kamo magapatalinghug gayud sa Akong tingog, ug magabantay kamo sa Akong tugon," ubp. Exodo 19:5. Ang Napulo ka mga Sugo gihinganlan nga pakigsaad" (tugon) sa Dios sa wala pa ang pakigsaad himoa uban sa Israel. Sia dili usa ka kasabutan nga gihimo, apan usa ka butang nga ang Dios nagsugo kanila sa paghimo. Sa ingon niini ang Napulo ka mga Sugo ang pakigsaad sa Dios nahimong sukaran sa pakigsaad nga gihimo tali Kaniya ug sa Israel. Ang Napulo ka mga Sugo diha sa tanan niling mga detalye mao ang "niining tanan nga mga pulong" nga mahitungod niini nahimo ang pakigsaad. Tan awa ang Exudo 24:8. {PM 944.3}

NOTA 6. Panid 438. Sa diha nga ang usa ka halad tungod sa sala gipakita alang sa usa ka sacerdote o alang sa tibook nga katilingban, ang dugo gidala ngadto sa dapit nga balaan, ug gisablig kini sa atubangan sa tabil, ug gibutang diha sa mga sungay sa bulawanon nga halaran. Ang tambok giut ut sa ibabaw sa halaran sa halad nga-sinunog diha sa sawang, apan ang lawas sa gihalad gisunog sa gawas sa campo. Tan awa ang Levitico 4:1-2 1. {PM 945.1}

Sa laing bahin, sa diha nga ang halad mao ang alang sa usa ka punoan o alang sa usa sa katawohan, ang dugo wala dad a ngadto sa balaan nga dapit, apan ang unod gipakaon sa sacerdote, sumala sa mando ni Jehova kang Moises nga nagaingon: "Ang sacerdote nga magahalad niini tungod sa sala, mokaon niini; sa dapit nga balaan pagakan on kini, sa sawang sa tabernaculo nga pagatiguman." Levitico 6:26. Tan awa usab ang Levitico 4:22-35. {PM 945.2}

NOTA 7. Panid 453. Nga ang Usa nga mibungat sa kasugoan, nga nagtawag ni Moises ngadto sa bukid ug nakigsulti uban kaniya, mao ang atong Ginoong Jesu Cristo, sayon ra nga maila gikan sa nagasunod nga mga hunahuna: {PM 945.3}

Si Cristo mao ang usa nga pinaagi kang kinsa ang Dios sa tanang mga panahon nagpadayag sa Iyang kaugalingon ngadto sa tawo. “Apan alang kanato adunay usa lamang ka Dios, ang Amahan, nga ginikanan sa tanang mga butang ug nga alang kang kinsa kita nanaglungtad; ug usa lamang ka Ginoo, si Jesu Cristo, pinaagi kang kinsa nagalungtad kita ug ang tanang mga butang.” 1 Connto 8:6. “Mao kini siya (si Moises), ang didto sa katilingban sa kamingawan, uban sa Manulonda nga misulti kaniya sa Bukid sa Sinai, ug uban sa atong mga ginikanan; ug maoy midawat sa buhing mga pulong aron kini ihatag kanato.” Mga Buhat 7:38. Kining mao nga Manulonda mao ang Manulonda sa presensya sa Dios (Isaias 63:9), ang Manulonda nga diha kang kinsa mao ang ngalan sa dakong Jehova (Exodo 23:20-23). Ang sinultihan makapasabut ngadto sa walay lain kay sa Anak sa Dios. {PM 945.4}

May usa pa: Si Cristo gitawag nga Pulong sa Dios. Juan 1:1-3. Gitawag Siya sa ingon tungod kay ang Dios naghatag sa Iyang mga pinadayag ngadto sa tawo sa tanang mga katuigan pinaagi kang Cristo. Ang Iyang Espiritu mao ang nagtuga sa mga manalagna. 1 Pedro 1:10, 11. Siya gipadayag ngadto kanila ingon nga Manulonda ni Jehova, ang Kapitan sa panon ni Jehova, si Miguel Arkanghel. {PM 946.1}

NOTA 8. Panid 748. Ang pangutana gipasaka, ug karon gilantugian pagayo nga nagaingon, Kong ang usa ka teyokrasya maayo pa sa panahon sa Israel, ngano man nga dili usa ka teyokratiko nga porma sa pangagamhanan ang mahimong managsama nga maayo alang karon? Ang tubag sayon ra: {PM 946.2}

Ang usa ka teyokrasya maoy usa ka gobyerno nga nagadawat sa gahum niini sa laktud gikan sa Dios. Ang gobyerno sa Israel maoy usa ka tinuud nga teyokrasya. Kadto sa tininuud maoy usa ka gobyerno sa Dios. Diha sa nagsilaub nga kupongkupong, gisangonan sa Dios si Moises sa pagdala sa Iyang katawohan pagawas sa Egipto. Pinaagi sa mga ilhanan ug mga katingalahan ug sa gamhanang mga milagro nga midaghan, giluwas sa Dios ang Israel gikan sa Egipto, ug gidala sila latas sa kamingawan, ug sa katapusan ngadto sa Sinaad nga Yuta. Didto gimandoan Niya sila pinaagi sa mga maghuhukom “hangtud ni Samuel nga manalagna,” ngadto kang kinsa nga sa usa pa siya ka bata, ang Dios misulti, ug pinaagi kang kinsa Iyang gipahibalo ang Iyang kabubut on. Sa mga adlaw ni Samuel, ang katawohan nangayo ug usa ka hari. Kini gitugot, ug gipili sa Dios si Saul, ug si Samuel nagdihug kaniya ingon nga hari sa Israel. Si Saul napakyas sa pagbuhat sa kabubut on sa Dios; ug samtang iyang gisalikway ang pulong ni Jehova, gisalikway siya ni Jehova gikan sa pagkahari. ug gipadala si Samuel sa pagdihug kang David ingon nga hari sa Israel; ug ang trono ni David gitukod sa Dios hangtud sa walay katapusan. Sa diha nga si Salomon misunod sa gingharian sa dapit ni David, nga iyang amahan, ang asoy mao kini: “Unya si Salomon milingkod sa trono ni Jehova ingon nga hari ilis ni David nga iyang amahan.” 1 Cronicas 29:23. Ang trono ni David mao ang trono ni Jehova, ug si Salomon milingkod sa trono ni Jehova ingon nga

hari sa ibabaw sa yutan on nga gingharian sa Dios. Ang pagpulipuli ngadto sa trono nahigikan sa linya ru David ngadto kang Sedekias, nga nahimong sakop sa hari sa Babilonia ug misulod ngadto sa usa ka solemni nga pakigsaad sa atubangan sa Dios nga sa maunongon mohatag ug pagdapig ngadto sa hari sa Babilonia. Apan gibungkag ni Sedekias ang iyang pakigsaad; ug unya miingon ang Dios ngadto kaniya: {PM 946.3}

"Ikaw nga dili balaanon ug dautan nga prinsipe sa Israel, kinsang adlaw nahianut na. sa diha nga ang pagkadautan moabut na sa katapusan, nagaingon si Jehova nga Dios: Kuhaa ang diadema, ug kuhaa ang purongpurong; kini dili na magasama: bayawa ang anaa sa ubos, ug ipaubos ang anaa sa itaas. Akong balihon, balihon, balihon kini kini usab mahanaw, hangtud moabut siya nga may katungod niini ug akong ihatag kini kaniya." Ezekiel 21:25-27. Tan awa ang kapitulo 17:1-21. {PM 947.1}

Ang gingharian nasakop sa Babilonia. Sa pagkahugno sa Babilonia, ug misunod ang Medo Persia, kini nabalintong sa unang higayon. Sa pagkahugno sa Medo Persia, ug gisundan sa Gresya, kini nabalintong sa ikaduha. Sa diha nga ang Gresya mihatag ug luna sa Roma, kini nabalintong sa ikatulo. Ug unya nagaingon ang pulong, "Kini mahanaw, hangtud moabut siya nga may katungod niini ug akong ihatag kini Kaniya." Kinsa ba siya nga may katungod? "Ikaw. . . . magatawag sa iyang ngalan si Jesus. Siya mahimong bantugan ug pagatawgon nga Anak sa Labing Halangdon; ug kaniya igahatag sa Ginoong Dios ang trono sa Iyang amahan nga si David, ug Iyang pagaharian ang banay ni Jacob hangtud sa kahangtoran; ug walay pagkatapus ang Iyang gingharian." Lukas 1:31-33. Ug samtang dinhi siya sama "niana nga manalagna," usa ka tawo sa mga kasub anan ug sinati sa kagul anan, nianang gabii nga siya gibuhian siya sa iyang kaugalingon nagpahayag, "Ang akong gingharian dili niining kalibutan ug "mahanaw, hangtud moabut Siya nga may katungod," ug unya kini igahatag Kaniya. Ug nianang panahona mao ang katapusan niini nga kalibutan, ug ang sinugdanan "sa kalibutan nga umalabut." {PM 947.2}

Ngadto sa napulo'g duha ka mga apostoles ang Manluluwas miingon, "Maingon nga sa Akong Amahan gitagan an Ako ug gingharian, maingon man usab tagan an ko kamo ug gingharian aron managpangaon ug manag inom kamo diha sa Akong lamesa sa Akong gingharian, ug managlingkod kamo sa mga trono, sa paghukom sa napulo'g duha ka banay sa Israel" Lukas 22:29, 30. Gikan sa subay ni Mateo mahitungod sa saad ni Cristo ngadto sa napulo'g duha atong mahibaloan kong kanus a kini matuman: "Sa bag ong kalibutan sa diha nga ang Anak sa Tawo magalingkod na sa iyang mahimayaong trono, kamo nga nanagsunod kanako magalingkod usab sa napulo'g duha ka mga trono ug inyong pagahukman ang napulo'g duha ka mga banay ni Israel." Mateo 19:28. Diha sa sambingay mahitungod sa mga mina, si Cristo nagrepresentar sa Iyang Kaugalingon nga usa ka tawo nga hamili nga "mipanaw ngadto sa halayong yuta aron sa pagdawat ug harianong gahum alang sa Iyang kaugalingon ug sa pagpauli tapus niini." Lukas 19:12. Ug siya sa iyang kaugalingon nagsulti kanato kanus a siya molingkod sa trono sa Iyang himaya: "Ug inig abut na sa Anak sa tawo diha sa Iyang himaya, ug sa tanang mga manulonda uban Kaniya, siya molingkod diha sa

Iyang mahimayaong trono. Ug sa Iyang atubangan pagatapokon ang tanang kanasuran." Mateo 25:31,32. {PM 947.3}

Nganhi niining panahona ang rebelador nagalantaw sa unahan sa diha nga siya nagaingon, "Ang mga gingharian sa kalibutan nahimong mga gingharian sa atong Ginoo ug sa iyang Cristo, ug siya magahari hangtud sa kahangturan." Pinadayag 11:15. Ang kinatibuk an nga kahulogan sa tin aw nagapasabut kanus a kini mahanabo: "Ang kanasuran nangapungot, apan miabut ang imong kapungot, ug ang panahon alang sa pagpanghukom sa mga patay, ug alang sa pagpanghatag ug ganti ngadto sa imong mga ulipon nga mga manalagna ug mga balaan, ug mga nanagkahadlok sa imong ngalan. mga gagmay ug mga dagko, ug alang sa paglaglag sa mga manglalaglag sa yuta." Bersikulo 18. Diha sa panahon sa katapusang Paghukom, sa pagbalos sa mga matarung, ug sa pagsilot sa mga dautan, nga ang gingharian ni Cristo pagapatindogon. Sa diha nga ang tanan nga nagsupak sa labaw nga kamandoan ni Cristo mangalaglag na, ang mga gingharian niini nga kalibutan mahimo nga mga gingharian sa atong Ginoo ug sa Iyang Cristo. {PM 948.1}

Unya si Cristo magahari, nga "Hari sa kaharian. ug Ginoo sa kaginoohan." Pinadayag 19:16. "Ug ang gingharian ug ang dominyo, ug ang pagkadako sa mga gingharian ilalum sa tibook langit, igahatag ngadto sa katawohan sa mga balaan sa Halangdon Uyamut" Ug "ang mga balaan sa Halangdon Uyamut modawat sa gingharian, ug managhupot sa gingharian sa walay katapusan, bisan hangtud sa kahangturan nga walay katapusan, bisan hangtud sa kahangturan nga walay katapusan." Daniel 7:27, 18. {PM 948.2}

Hangtud nianang panahona ang gingharian ni Cristo wala matukod sa ibabaw sa yuta. Ang Iyang gingharian dili niining kalibutana. Ang Iyang mga sumosunod magaisip sa ilang kaugalingon nga mga "dumoluong ug mga langyaw lamang dinhi sa yuta." Si Pablo nagaingon, ' Ang atong pagkalungsoranon atua sa langit, nga gikan niini kita nagahulat usab alang sa usa ka Manluluwas, nga si Ginoong Jesu Cristo." Hebreohanon 11:13; Filipos 3:20. {PM 949.1}

Sukad sa pagkawala sa gingharian sa Israel, ang Dios wala gayud makatudlo ug pagbulot an ngadto ni bisan nga tawo o pundok sa katawohan sa pagtuman sa iyang mga kasugoan sa ingon. "Akoa ang panimalus, ako mao ang magabayad, nagaingon ang Ginoo." Roma 12:19. Ang matinahurong mga gobyerno sibil may kalabutan sa mga relasyon sa tawo uban sa tawo; apan sila walay kalabutan bisan unsa sa mga katungdanan nga magagula gumikan sa relasyon sa tawo ngadto sa Dios. {PM 949.2}

Gawas sa gingharian sa Israel, walay gobyerno dinhi sa yuta, diin ang Dios pinaagi sa tinuktukan nga mga tawo nagmando sa mga kalihukan sa Estado. Sa diha nga ang mga tawo naningkamot sa pagporma ug usa ka gobyerno nga sama sa Israel, tungod sa panginahanglan, sila ang nangako sa paghubag ug sa pagpatuman sa kasugoan sa Dios. Ilang giangkon ang katungod sa pagmando sa tanlag, ug sa ingon niini naagaw ang katungod sa Dios. {PM 949.3}

Sa kanhing panahon, samtang ang mga sala batok sa Dios ginaduaw sa lumalabay nga mga silot, ang mga paghukom nga gipahamtang dili lamang tungod sa diosnon nga pagtugot, kondili ilalum sa iyang direkta nga pagmando ug pinaagi sa iyang sugo. Ang mga salamangkiro ug ang mga diwatahan pagapatyon. Ang pagpamalikas ug ang pagpasipala ginasilotan sa kamatayon. Ug ang tibook nga mga nasud sa mga diwatahan pagapuohon. Apan ang pagpahamtang niining maong mga silot ginamandoan Niya nga nagahasa sa mga kasingkasing sa mga tawo, nga nahibalo sa gidak on sa ilang sala, ug nagadumala sa Iyang mga binuhat diha sa kaalam ug sa kalooy. Sa diha nga ang mga tawo, uban sa tawohanong mga kaluyahon ug mga pagbati, mosulay sa paghimo niini nga bulohaton, kini walay magakinahanglan ug pangatarungan sa pagpakita nga ang pultahan nabuksan ngadto sa dili mapugngan nga inhustisya ug kabangis. Ang labing minananap nga mga kalapasan pagabuhaton, ug ang tanan diha sa balaan nga ngalan ni Cristo. {PM 949.4}

Gikan sa mga kasugoan sa Israel, nga nagsilot sa mga kalapasan batok sa Dios, nanggula ang mga pangatarungan sa pagmatuud sa katungdanan sa pagsilot sa sama nga mga sala niining panahona. Ang tanang mga manlulutos naggamit niini kanila sa paghatag katarungan sa ilang mga binuhatan. Ang prinsipyo nga gidelegar sa Dios ngadto sa tawohanon nga pagbulot an ang katungod sa pagmando sa tanlag, mao gayud ang patukoranan sa relihiyoso nga pangdaugdaug ug sa pagpanglutos. Apan ang tanan nga nagpangatarungan sa ingon wala nila matan aw ang kamatuoran nga kita karon nagapuyo sa usa ka lahi nga kagamhanan, ilalum sa mga kahimtang nga lahi kaayo gikan kaniadto sa Israel; nga ang gingharian sa Israel maoy usa ka tipo sa gingharian ni Cristo, nga dili pa ikapatindog hangtud sa Iyang ikaduha nga pag anhi; ug nga ang mga katungdanan nga kalabut sa relasyon sa tawo ngadto sa Dios dili mapaigo o mapatuman sa tawohanon nga pagbulot an. {PM 950.1}

Nota 9. Panid 755. Mahatungod sa pag ila sa Rama ni Samuel sa Rama ni Benjamin, si Dr. Edersheim nagaingon: “Kining duruha ka mga dapit daw napanghimatud an: ang pinuy anan ni Saul mao ang didto sa Gabaa, ug didto sa Rama mao ang una niyang paghibalag ni Samuel. Apan kong mao kini, daw dili mahimo, tungod sa 1 Samuel 10:2, ang pag ila sa Rama ni Samuel sa Rama ni Benjamin, o ang pag ila niini nga mao ang moderno nga Neby Samuel, nga upat ka milya sa amihanang kasadpan sa Jerusalem.” {PM 950.2}

Naghulat sa Katapusan

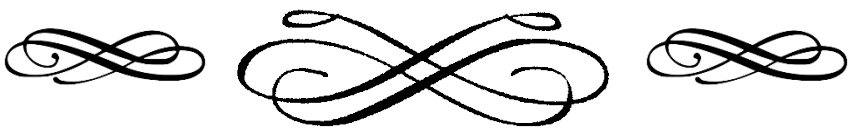

`